รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔

ครั้งที่ ๑๘

(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕
ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร อาคารรัฐสภา

หน้า

ข้อหารือของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ผู้อภิปราย

- นายสงวน พงษ์มณี ๑
- นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์ ๒
- นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา ๓
- นายยงยุทธ สุวรรณบุตร ๔
- นายองอาจ วงษ์ประยูร ๕
- นางสาวศรีนวล บุญลือ ๖
- นายฉลาด ขามช่วง ๖
- นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ๗
- นางบุญรื่น ศรีธเรศ ๘
- นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ ๙
- นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน ๑๐
- นายสมศักดิ์ คุณเงิน ๑๑
- นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล ๑๒
- นายจารึก ศรีอ่อน ๑๓
- นางสาวปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช ๑๔
- นายฐิติพันธ์ แสงนาค ๑๕
- นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร ๑๖
- นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล ๑๗
- นางอนุรักษ์ บุญศล ๑๘

หน้า

ผู้อภิปราย
- นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล ๑๙
- นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย ๒๐
- พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา ๒๑
- นายซูการ์โน มะทา ๒๒
- นายโชติพิพัฒน์ เตชะโสภณมณี ๒๓
- นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน ๒๔
- นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์ ๒๕
- นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ ๒๖
- นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ ๒๗
- นายเรวัต วิศรุตเวช ๒๘
- นายมนตรี ปาน้อยนนท์ ๒๙

ระเบียบวาระที่ ๑ กระทู้ถาม ๓๒

๑.๑ กระทู้ถามสดด้วยวาจา ๓๒

๑.๑.๑ กระทู้ถามที่ ๒๒๓ ส. (นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ๓๒

ผู้อภิปราย
- นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ ๓๓ ๓๔ ๔๒
- นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ ๓๔

๑.๑.๒ กระทู้ถามที่ ๒๒๔ ส. (นายนิยม เวชกามา เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี ๔๒

ผู้อภิปราย
- นายนิยม เวชกามา ๔๒ ๔๓

๑.๑.๓ กระทู้ถามที่ ๒๒๕ ส. (นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ๔๔

หน้า

ผู้อภิปราย

- นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๕๑ ๕๕ ๕๙

- นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ๔๗ ๔๘ ๕๓ ๕๗ ๖๐

๑.๒ กระทู้ถามทั่วไป ๖๐

๑.๒.๑ กระทู้ถามที่ ๕๓๒ เรื่อง ปัญหาความรับผิดชอบดูแลไฟฟ้าส่องสว่างตามถนนทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงชนบท (นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (เลื่อน) ๖๐

๑.๒.๒ กระทู้ถามที่ ๕๕๒ เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการงานก่อสร้างภาครัฐ (นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี (เลื่อน) ๖๑

๑.๒.๓ กระทู้ถามที่ ๕๖๒ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการรับเงินตอบแทนหรือเบี้ยหวัดเสี่ยงภัยให้กับบุคลากรที่ทำงานในมหาวิทยาลัยสงฆ์ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (นายนิยม เวชกามา เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี (เลื่อน) ๖๑

๑.๒.๔ กระทู้ถามที่ ๕๖๕ เรื่อง ขอให้เร่งรัดการขยายสนามบินและเร่งการพัฒนาสนามบินนครศรีธรรมราชเพื่อรองรับการท่องเที่ยวภาคใต้ (ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (เลื่อน) ๖๑

๑.๒.๕ กระทู้ถามที่ ๕๖๗ เรื่อง ขอทราบความคืบหน้าและการสนับสนุนการก่อสร้างทางเลี่ยงเมือง จังหวัดเลย (นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (เลื่อน) ๖๒

หน้า

๑.๓ กระทู้ถามแยกเฉพาะ ๖๓

๑.๓.๓ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๓ เรื่อง การย้ายเรือนจำอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช (นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ๖๓

ผู้อภิปราย

- นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง ๖๔ ๖๘ ๖๙
- นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ๖๕ ๖๘

๑.๓.๑ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๖๖ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์การดำเนินการจัดการบำบัดน้ำเสียในพื้นที่เทศบาลตำบลห้วยกระบอก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี (นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (เลื่อน) ๖๙

๑.๓.๒ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๒ เรื่อง การพัฒนาเชื่อมโยงเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช (นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (เลื่อน) ๗๐

๑.๓.๔ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๕ เรื่อง ขอให้มีการก่อสร้างถนนรอบเมืองอำเภอกันทรลักษ์ เพื่อเชื่อมถนนหมายเลข ๒๒๑ ระหว่างจังหวัดศรีสะเกษ อำเภอกันทรลักษ์ถึงเชิงบันไดเขาพระวิหาร ถนนสาย ๒๐๘๕ จากอำเภอกันทรารมย์ถึงอำเภอกันทรลักษ์ ถนนทางหลวงชนบทจากตำบลกุดเสลา ถึงเขตเทศบาลเมืองกันทรลักษ์ ถึงเขตเทศบาลเมืองกันทรลักษ์และทางหลวงชนบท จากอำเภอขุนหาญ ถึงเทศบาลเมืองกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (เลื่อน) ๗๐

๑.๓.๕ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๖ เรื่อง การสร้างสะพานลอยหรืออุโมงค์ทางลอดบริเวณหน้าโรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา ข้ามทางหลวงหมายเลข ๒๒๑ สายศรีสะเกษ-เชิงบันไดเขาพระวิหาร (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (เลื่อน) ๗๐

หน้า

๑.๓.๖ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๗ เรื่อง มาตรการการแก้ไข ๗๑
ปัญหาให้ผู้ประกอบการขนส่ง (นายวรภพ วิริยะโรจน์) ถาม รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงคมนาคม (เลื่อน)

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ๗๒
ไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม

๑. รับทราบการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิก ๗๒
สภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑ คน

๒. รับทราบประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง ให้ผู้มีชื่อ ๗๒
อยู่ในลำดับถัดไปในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองเลื่อนขึ้นมาเป็น
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง

๓. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปฏิญาณตนในที่ประชุม ๗๓
ก่อนเข้ารับหน้าที่ตามมาตรา ๑๑๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ผู้อภิปราย

- นายยอดยิ่ง แสนยากุล ๗๔
- นายสิทธิพงศ์ วงศ์เลิศศักดิ์ ๗๔

ระเบียบวาระที่ ๓ รับรองรายงานการประชุม ๗๔

รับรองรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ๗๔
ปีที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ครั้งที่ ๒๗ วันพุธที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๒๘ วันพฤหัสบดีที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๒๙ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ ๗๕

๗.๗ คณะกรรมาธิการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร ขอขยายเวลาการพิจารณาเรื่องร้องเรียนจริยธรรม นายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง (เรื่องร้องเรียนที่ ๓๐) ออกไปอีก ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๖ ๗๕

๗.๘ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๒ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง ๗๕

ผู้อภิปราย

- นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล ๗๖

ไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม ๗๖

๑. ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง

ผู้อภิปราย

- นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล ๗๖

๒. ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง ๗๖

ผู้อภิปราย

- นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล ๗๗

๓. ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการสาธารณสุข แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๒ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง ๗๗

ผู้อภิปราย

- นายอรรถกร ศิริลัทธยากร ๗๗

- นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร ๗๘

หน้า

๔. ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม แทนตำแหน่งที่ว่าง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง ๗๘

ผู้อภิปราย

- นายอรรถกร ศิริลัทธยากร ๗๙

๕. ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศแทนตำแหน่งที่ว่างลง ๔ ตำแหน่ง ๗๙

ผู้อภิปราย

- นายอรรถกร ศิริลัทธยากร ๗๙
- นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร ๘๐
- นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล ๘๐

๖. ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการคมนาคม แทนตำแหน่งที่ว่าง ๒ ตำแหน่ง สมาชิกภาพสิ้นสุดลง ๘๐

ผู้อภิปราย

- นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร ๘๑

๗. ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการคุ้มครองผู้บริโภค แทนตำแหน่งที่ว่าง ๑ ตำแหน่ง เนื่องจากสมาชิกสภาพสิ้นสุดลง ๘๒

ผู้อภิปราย

- นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร ๘๒

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม (ต่อ) ๘๒

๒.๑ รับทราบเรื่อง วุฒิสภาได้พิจารณารับทราบรายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี ๒๕๖๒ และประจำปี ๒๕๖๓ ๘๒

๒.๒ รับทราบรายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรและขาดทุนของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ๘๓

ผู้อภิปราย

- พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ๘๕

หน้า

ผู้อภิปราย

- นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ ๘๗
- นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล ๙๐
- นายรักษ์ วรกิจโภคาทร ๙๔

๒.๓ รับทราบรายงานประจำปี ๒๕๖๔ สถาบันพระปกเกล้า (เลื่อน) ๙๗

๒.๔ รับทราบรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ครั้งที่ ๑๖ (เดือนเมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๕) (เลื่อน) ๙๗

๒.๕ รับทราบรายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (เลื่อน) ๙๗

๒.๖ รับทราบร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๙๗

ผู้อภิปราย

- พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ๙๙
- นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ ๑๐๑
- ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม ๑๐๓
- นายมานพ คีรีภูวดล ๑๐๖
- รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ ๑๐๘
- นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน ๑๑๑ ๑๓๑
- นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ๑๑๓
- นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา ๑๑๕
- นางมนพร เจริญศรี ๑๑๗
- นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ๑๑๙ ๑๒๐
- นายประทีป ธนกิจเจริญ ๑๒๑ ๑๒๗ ๑๓๑
- นายชลน่าน ศรีแก้ว ๑๒๕ ๑๓๐
- นายณัฐวุฒิ บัวประทุม ๑๒๙

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว ๑๓๒

๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคง ซึ่งคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ พิจารณาเสร็จแล้ว ๑๓๒

ผู้อภิปราย

- พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ๑๓๔ ๑๕๘ ๑๖๒ ๑๖๕ ๑๖๗ ๑๖๘
- พลโท พงศกร รอดชมภู ๑๓๕ ๑๖๐
- นายจำนงค์ ไชยมงคล ๑๔๑ ๑๖๓
- นายมานพ คีรีภูวดล ๑๔๓ ๑๔๖
- นายกองตรีอาญาสิทธิ์ ศรีสุวรรณ ๑๔๗
- นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์ ๑๔๙
- นายสุเทพ อู่อ้น ๑๕๒ ๑๖๒
- นายวิรัช พันธุมะผล ๑๕๔ ๑๖๑ ๑๖๒ ๑๖๗
- พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง ๑๕๖ ๑๖๕

๔.๒ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง การคมนาคมขนส่งทางน้ำ ซึ่งคณะกรรมาธิการการคมนาคม (เลื่อน) ๑๖๙

๔.๓ รายงานการพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติดแนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติดการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ๑๖๙

ผู้อภิปราย

- พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ ๑๗๐ ๑๗๑ ๑๗๗ ๑๘๒ ๒๐๕ ๒๐๘ ๒๐๙ ๒๑๐ ๒๑๓ ๒๑๗ ๒๒๐ ๒๒๑

หน้า

ผู้อภิปราย

- นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา ๑๗๓ ๒๑๘
- นางอนุรักษ์ บุญศล ๑๗๗ ๑๘๓
- นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช ๑๗๗ ๒๑๔ ๒๒๑
- ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม ๑๘๕
- พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ๑๘๗
- นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์ ๑๙๐
- นายนพพล เหลืองทองนารา ๑๙๑ ๒๐๕
- นายวิรัช พันธุมะผล ๑๙๓ ๒๐๗ ๒๐๘ ๒๐๙ ๒๑๐ ๒๑๑ ๒๑๒ ๒๑๖
- นางมัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข ๑๙๗
- นายบัญญัติ เจตนจันทร์ ๒๐๐ ๒๑๐ ๒๑๒ ๒๒๓
- นายสมศักดิ์ คุณเงิน ๒๐๒ ๒๐๓ ๒๑๗ ๒๐๒ ๒๑๘ ๒๒๐ ๒๒๑

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑	๐๐๑	นายกนก ลิ้มตระกูล		✓		ลาประชุม
๒	๐๐๒	นาวาตรี สุธรรม ระหงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓	๐๐๓	นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔	๐๐๖	นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๕	๐๐๗	นายกรุงศรีวิไล สุทินเผือก		✓		ลาประชุม
๖	๐๐๘	นายกฤติเดช สันติวชิระกุล		✓		ลาประชุม
๗	๐๐๙	นายกฤษฎา ตันเทอดทิตย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๘	๐๑๑	นางสาวกวินนาถ ตาคีย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๙	๐๑๓	นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี		✓		ลาประชุม
๑๐	๐๑๔	นางกันตวรรณ ตันเถียร			✓	-
๑๑	๐๑๕	นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒	๐๑๖	นายพิสิฐ ลี้อาธรรม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓	๐๑๗	นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ		✓		ลาประชุม
๑๔	๐๑๘	นายการุณ โหสกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕	๐๑๙	นายกิตติ สมทรัพย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖	๐๒๐	นายกิตติกร โล่ห์สุนทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗	๐๒๑	นายกิตติชัย เรืองสวัสดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘	๐๒๒	นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙	๐๒๓	นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐	๐๒๕	นางสาวกุลวลี นพอมรบดี		✓		ลาประชุม
๒๑	๐๒๖	นายกูเฮง ยาวอหะซัน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒	๐๒๗	นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม		✓		ลาประชุม

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๒๓	๐๒๘	นายเกษม ศุภรานนท์		✓		ลาประชุม
๒๔	๐๒๙	นายเกษม อุประ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕	๐๓๑	นายเกียรติ สิทธีอมร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖	๐๓๒	นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗	๐๓๓	นายเกื้อกูล ด่านชัยวิจิตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘	๐๓๔	ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙	๐๓๕	นายโกศล ปัทมะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐	๐๓๗	นายขจิตร ชัยนิคม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑	๐๓๙	นายเขตรัฐ เหล่าธรรมทัศน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒	๐๔๐	นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓	๐๔๑	นายคฑาเทพ เตชะเดชเรืองกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔	๐๔๒	นายคมเดช ไชยศิวามงคล		✓		ลาประชุม
๓๕	๐๔๓	นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม	✓			-
๓๖	๐๔๕	นายคำพอง เทพาคำ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗	๐๔๖	นายคุณากร ปรีชาชนะชัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘	๐๔๗	นายจตุพร เจริญเชื้อ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙	๐๔๘	นายจรัส คุ้มไข่น้ำ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐	๐๔๙	นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์	✓			-
๔๑	๐๕๐	ร้อยเอก จองชัย วงศ์ทรายทอง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒	๐๕๑	นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓	๐๕๒	นายจักรกฤษณ์ ทองศรี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๔	๐๕๔	นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม		✓		ลาประชุม

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๔๕	๐๕๖	นายจักรัตน์ พั้วช่วย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๖	๐๕๗	นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗	๐๕๘	นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘	๐๕๙	นายจารึก ศรีอ่อน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๙	๐๖๑	นางสาวจิตภัสร์ ตั๊น กฤดากร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๕๐	๐๖๒	นายจิรทัศ ไกรเดชา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๕๑	๐๖๓	นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๕๒	๐๖๔	นายจิรวัฒน์ ศิริพานิชย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๕๓	๐๖๖	นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์	✓			ลงชื่อย้อนหลัง
๕๔	๐๖๗	นางสาวจิราพร สินธุไพร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๕๕	๐๖๘	นายจิรายุ ห่วงทรัพย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๕๖	๐๖๙	นายจีรเดช ศรีวิราช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๕๗	๐๗๐	นางจุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๕๘	๐๗๑	นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ		✓		ลาประชุม
๕๙	๐๗๒	นายเผดิมชัย สะสมทรัพย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๖๐	๐๗๓	นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์	✓			-
๖๑	๐๗๔	นายจุลพันธ์ โนนศรีชัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๖๒	๐๗๕	นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๖๓	๐๗๗	นางเจริญ เรี่ยวแรง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๖๔	๐๗๘	นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์		✓		ลาประชุม
๖๕	๐๘๐	นายฉลาด ขามช่วง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๖๖	๐๘๑	นางสาวชนก จันทาทอง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๖๗	๐๘๒	นายชยุต ภุมมะกาญจนะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๖๘	๐๘๓	นายชลน่าน ศรีแก้ว	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๖๙	๐๘๔	นายชวน หลีกภัย	✓			-
๗๐	๐๘๕	พันตำรวจตรี ชวลิต เลาหอุดมพันธ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๗๑	๐๘๖	นายชวลิต วิชยสุทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๗๒	๐๘๗	นายยอดยิ่ง แสนยากุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๗๓	๐๘๘	นายสวาป เผ่าประทาน		✓		ลาประชุม
๗๔	๐๘๙	นายชัยชนะ เดชเดโช		✓		ลาประชุม
๗๕	๐๙๐	นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๗๖	๐๙๑	นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์		✓		ลาประชุม
๗๗	๐๙๒	นางวลัยพร รัตนเศรษฐ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๗๘	๐๙๓	นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๗๙	๐๙๔	นายชาญวิทย์ วิภูศิริ		✓		ลาประชุม
๘๐	๐๙๕	นายชาดา ไทยเศรษฐ์	✓			-
๘๑	๐๙๗	นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๘๒	๐๙๘	นายอิสรพงษ์ มากอำไพ		✓		ลาประชุม
๘๓	๐๙๙	นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ		✓		ลาประชุม
๘๔	๑๐๐	นายชูศักดิ์ คีรีมาศทอง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๘๕	๑๐๑	นายชูศักดิ์ แอกทอง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๘๖	๑๐๒	นายเชิงชาย ชาลีรินทร์			✓	-
๘๗	๑๐๓	นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๘๘	๑๐๔	นายโชติพิพัฒน์ เตชะโสภณมณี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๘๙	๑๐๕	นายโชติวุฒิ ธนาคมานุสรณ์		✓		ลาประชุม
๙๐	๑๐๖	นายไชยวัฒนา ติณรัตน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๙๑	๑๐๗	นายไชยา พรหมา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๙๒	๑๐๘	นายซูการ์โน มะทา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๙๓	๑๐๙	นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๙๔	๑๑๐	พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๙๕	๑๑๑	นายฐานิสร์ เทียนทอง		✓		ลาประชุม
๙๖	๑๑๒	นายฐาปกรณ์ กุลเจริญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๙๗	๑๑๓	นายฐิตินันท์ แสงนาค	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๙๘	๑๑๔	นางสาวฐิติภัสร์ โชติเดชาชัยนันต์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๙๙	๑๑๕	นางสาวณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๐	๑๑๖	นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๑	๑๑๘	นายยุทธนา โพธสุธน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๒	๑๑๙	นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๓	๑๒๐	นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๔	๑๒๑	นายณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๕	๑๒๒	นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๖	๑๒๓	นายณัฐวุฒิ กองจันทร์ดี	✓			-
๑๐๗	๑๒๔	นายณัฐวุฒิ บัวประทุม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๘	๑๒๕	นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ	✓			-
๑๐๙	๑๒๖	นายดล เหตระกูล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๐	๑๒๗	นายดะนัย มะหิพันธ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๑๑	๑๒๘	นายดำรงค์ พิเดช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๒	๑๒๙	นายเดชอิศม์ ขาวทอง		✓		ลาประชุม
๑๑๓	๑๓๐	นางสาวตรีนุช เทียนทอง		✓		ลาประชุม
๑๑๔	๑๓๑	นายตี๋ใหญ่ พูนศรีธนากูล		✓		ลาประชุม
๑๑๕	๑๓๒	นายไตรเทพ งามกมล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๖	๑๓๓	นายไตรรงค์ ติธรรม		✓		ลาประชุม
๑๑๗	๑๓๔	นางสาวสุภาพร กำเนิดผล		✓		ลาประชุม
๑๑๘	๑๓๕	นางบุญญาพร นาตะธนภัทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๙	๑๓๖	พันเอก เศรษฐพงค์ มะลิสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๐	๑๓๗	นายทวิรัฐ รัตนเศรษฐ		✓		ลาประชุม
๑๒๑	๑๓๘	นายทวีศักดิ์ ทักษิณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๒	๑๓๙	นายทศพร ทองศิริ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๓	๑๔๐	นายทองแดง เบ็ญจะปัก	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๔	๑๔๒	นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๕	๑๔๔	นายทายาท เกียรติชูศักดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๖	๑๔๕	นายกองตรีอาญาสิทธิ์ ศรีสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๗	๑๔๖	นายเทวัญ ลิปตพัลลภ	✓			-
๑๒๘	๑๔๗	นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์	✓			-
๑๒๙	๑๔๘	นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๐	๑๔๙	นางเทียบจุฑา ขาวขำ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๑	๑๕๑	นายธนกร ไชยกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๒	๑๕๒	นางสาวธนภร โสมทองแดง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๓๓	๑๕๓	นายธนยศ ทิมสุวรรณ		✓		ลาประชุม
๑๓๔	๑๕๖	นายมานพ คีรีภูวดล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๕	๑๕๗	นายธรรมนัส พรหมเผ่า	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๖	๑๖๐	นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์		✓		ลาประชุม
๑๓๗	๑๖๑	นายธารา ปิตุเตชะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๘	๑๖๒	นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ		✓		ลาประชุม
๑๓๙	๑๖๓	นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๐	๑๖๕	นายธีระ วงศ์สมุทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๑	๑๖๖	นายธีรัจชัย พันธุมาศ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๒	๑๖๘	นายนพคุณ รัฐผไท	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๓	๑๖๙	นายสิทธิพงศ์ วงศ์เลิศศักดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๔	๑๗๐	นายนพดล มาตรศรี		✓		ลาประชุม
๑๔๕	๑๗๑	นายนพพล เหลืองทองนารา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๖	๑๗๒	นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๗	๑๗๓	นายนริศ ขำนุรักษ์		✓		ลาประชุม
๑๔๘	๑๗๔	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๙	๑๗๕	นายสมศักดิ์ คุณเงิน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๐	๑๗๖	นายนัทธี ถิ่นสาคู	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๑	๑๗๗	นายสุชาติ โชคชัยวัฒนากร		✓		ลาประชุม
๑๕๒	๑๗๘	นายนิกร จำนง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๓	๑๗๙	นายนิคม บุญวิเศษ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๔	๑๘๐	นายนิติพล ผิวเหมาะ		✓		ลาประชุม

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๕๕	๑๘๑	นายนิพันธ์ ศิริธร		✓		ลาประชุม
๑๕๖	๑๘๓	นายนิยม วิวรรธนดิฐกุล		✓		ลาประชุม
๑๕๗	๑๘๔	นายนิยม เวชกามา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๘	๑๘๕	นายนิรมิต สุจารี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๙	๑๘๖	นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์		✓		ลาประชุม
๑๖๐	๑๘๘	นายนิโรธ สุนทรเลขา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๑	๑๙๐	นายบัญญัติ เจตนจันทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๒	๑๙๑	นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๓	๑๙๒	นายบัลลังก์ อรรณนพพร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๔	๑๙๓	นายบุญแก้ว สมวงศ์		✓		ลาประชุม
๑๖๕	๑๙๔	นายบุญฐิณ ประทุมลี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๖	๑๙๕	นางบุญยิ่ง นิติกาญจนา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๗	๑๙๖	นางบุญรื่น ศรีธเรศ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๘	๑๙๗	นายบุญลือ ประเสริฐโสภา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๙	๑๙๘	นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์		✓		ลาประชุม
๑๗๐	๑๙๙	นางสาวเบญจา แสงจันทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๑	๒๐๐	นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร		✓		ลาประชุม
๑๗๒	๒๐๑	นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๓	๒๐๓	นายปดิพัทธ์ สันติภาดา		✓		ลาประชุม
๑๗๔	๒๐๔	นายประกอบ รัตนพันธ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๕	๒๐๗	นายประภัตร โพธสุธน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๖	๒๐๘	นายประภูศักดิ์ จินตะเวช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๗๗	๒๐๙	นายประมวล พงศ์ถาวราเดช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๘	๒๑๐	นายประสงค์ บูรณ์พงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๙	๒๑๑	นายประสิทธิ์ มะหะหมัด	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๐	๒๑๒	นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๑	๒๑๓	นายประเสริฐ จันทรรวงทอง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๒	๒๑๔	นายประเสริฐ บุญเรือง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๓	๒๑๕	นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๔	๒๑๖	นายปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๕	๒๑๗	นายปริญญา ฤกษ์หราย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๖	๒๑๘	นายปรีดา บุญเพลิง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๗	๒๑๙	นายปัญญา จีนาคำ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๘	๒๒๐	นายชัยทิพย์ กมลพันธ์ทิพย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๙	๒๒๒	นายปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๐	๒๒๓	นางสาวปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๑	๒๒๔	นางผ่องศรี แซ่จึง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๒	๒๒๕	นายไผ่ ลิกค์		✓		ลาประชุม
๑๙๓	๒๒๗	นายพงศ์กวิน จึงรุ่งเรืองกิจ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๔	๒๒๘	นายพนิต วิกิตเศรษฐ์		✓		ลาประชุม
๑๙๕	๒๒๙	นายพยม พรหมเพชร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๖	๒๓๐	นายพรชัย อำนวยทรัพย์		✓		ลาประชุม
๑๙๗	๒๓๑	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรชัย อินทร์สุข	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๘	๒๓๒	นายพรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๙๙	๒๓๓	นางสาวพรพิมล ธรรมสาร		✓		ลาประชุม
๒๐๐	๒๓๔	นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๑	๒๓๕	นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๒	๒๓๗	นายพลภูมิ วิภัติภูมิประเทศ		✓		ลาประชุม
๒๐๓	๒๓๙	นายพัฒนา สัพโส	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๔	๒๔๐	นายพาณุวัฒณ์ สะสมทรัพย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๕	๒๔๑	นายพิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๖	๒๔๒	นางพิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๗	๒๔๓	นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๘	๒๔๔	นายพิเชษฐ สถิรชวาล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๙	๒๔๕	นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์		✓		ลาประชุม
๒๑๐	๒๔๖	นายพิบูลย์ รัชกิจประการ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๑	๒๔๗	นางสาวพิมพ์พร พรพฤฒิพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๒	๒๔๘	นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล		✓		ลาประชุม
๒๑๓	๒๔๙	นายพิษณุ พลธี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๔	๒๕๑	นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๕	๒๕๒	นายพีระเพชร ศิริกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๖	๒๕๓	นายต่อศักดิ์ อัศวเหม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๗	๒๕๔	นายเพชร เอกกำลังกุล		✓		ลาประชุม
๒๑๘	๒๕๕	นางสุเนตตา แซ่โก๊ะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๙	๒๕๖	นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๐	๒๕๗	นายเพชรวรรต วัฒนพงศศิริกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๒๒๑	๒๕๘	นายไพจิต ศรีวรขาน		✓		ลาประชุม
๒๒๒	๒๕๙	นายไพบูลย์ นิติตะวัน		✓		ลาประชุม
๒๒๓	๒๖๐	นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๔	๒๖๑	นางสาวไพลิน เทียนสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๕	๒๖๒	นายภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๖	๒๖๓	นายภราดร ปริศนานันทกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๗	๒๖๔	นางสาวภริม พูลเจริญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๘	๒๖๕	นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๙	๒๖๖	นายภาควัต ศรีสุรพล		✓		ลาประชุม
๒๓๐	๒๖๘	นายภานุ ศรีบุศยกาญจน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๑	๒๖๙	นายภาสกร เงินเจริญกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๒	๒๗๐	นายภิญโญ นิโรจน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๓	๒๗๑	นายภูดิท อินสุวรรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๔	๒๗๓	นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์	✓			-
๒๓๕	๒๗๔	ร้อยตำรวจตรี มณฑล โพธิ์คาย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๖	๒๗๖	นายมนตรี ตั้งเจริญถาวร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๗	๒๗๗	นายมนตรี ปาน้อยนนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๘	๒๗๘	นางมนพร เจริญศรี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๙	๒๗๙	นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๐	๒๘๐	นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๑	๒๘๑	นายมานพ ศรีผึ้ง		✓		ลาประชุม
๒๔๒	๒๘๒	นายมานะ โลหะวณิชย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๒๔๓	๒๘๓	นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๔	๒๘๔	นายมานัส อ่อนอ้าย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๕	๒๘๕	นางมารศรี ขจรเรืองโรจน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๖	๒๘๖	นางสาวจิราพร นาคดิลก	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๗	๒๘๗	นางมุกดา พงษ์สมบัติ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๘	๒๘๘	พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๙	๒๘๙	นายยงยุทธ สุวรรณบุตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๐	๒๙๐	นายยรรยงก์ ถนอมพิชัยธำรง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๑	๒๙๑	นายยศวัฒน์ มาไพศาลสิน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๒	๒๙๒	นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๓	๒๙๔	รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ	✓			-
๒๕๔	๒๙๕	นายรณเทพ อนุวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๕	๒๙๖	นายระวี มาศฉมาดล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๖	๒๙๗	นายรังสรรค์ มณีรัตน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๗	๒๙๙	นายรังสิกร ทิมาตฤกะ		✓		ลาประชุม
๒๕๘	๓๐๐	นายรังสิมันต์ โรม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๙	๓๐๑	นางสาวรังสิมา รอดรัศมี		✓		ลาประชุม
๒๖๐	๓๐๒	นายรัฐกิตติ์ ผาลีพัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๑	๓๐๓	นายรุ่งโรจน์ ทองศรี		✓		ลาประชุม
๒๖๒	๓๐๔	นายเรวัต วิศรุตเวช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๓	๓๐๕	นางสาวละออง ติยะไพรัช	✓			-
๒๖๔	๓๐๖	นางลินดา เชิดชัย		✓		ลาประชุม

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๒๖๕	๓๐๗	นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๖	๓๐๘	นางสาววชิราภรณ์ กาญจนะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๗	๓๐๙	นายธนกร วังบุญคงชนะ		✓		ลาประชุม
๒๖๘	๓๑๐	นายวรภพ วิริยะโรจน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๙	๓๑๑	นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๐	๓๑๒	นางสาววรรณวิภา ไม้สน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๑	๓๑๓	นายวรศิษฏ์ เลียงประสิทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๒	๓๑๔	นายวรสิทธิ์ กัลป์ตินันท์		✓		ลาประชุม
๒๗๓	๓๑๕	นายวราวุธ ศิลปอาชา		✓		ลาประชุม
๒๗๔	๓๑๖	นายวัชรพล โตมรศักดิ์		✓		ลาประชุม
๒๗๕	๓๑๗	นายวัชระ ยาวอหะซัน		✓		ลาประชุม
๒๗๖	๓๑๘	นายวัชรา ณ วังขนาย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๗	๓๑๙	นายวัฒนา ช่างเหลา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๘	๓๒๐	นายวัน อยู่บำรุง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๙	๓๒๓	นายวันนิวัติ สมบูรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๐	๓๒๔	นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๑	๓๒๕	พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๒	๓๒๖	นายวาโย อัศวรุ่งเรือง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๓	๓๒๗	นายภาคิน สมมิตรธนกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๔	๓๒๘	นายวิทยา ทรงคำ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๕	๓๓๐	นายวิรัช พันธุมะผล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๖	๓๓๒	นายวิรัตน์ วรศสิริน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๒๘๗	๓๓๔	นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๘	๓๓๕	นายวิวัฒน์ชัย โหตระไวศยะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๙	๓๓๖	พลตำรวจโท วิศณุ ม่วงแพรสี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๐	๓๓๗	นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๑	๓๓๘	นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์		✓		ลาประชุม
๒๙๒	๓๓๙	นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์		✓		ลาประชุม
๒๙๓	๓๔๐	นายวิสุทธิ์ ไชยณรุณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๔	๓๔๑	นายมารุต มัสยวาณิช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๕	๓๔๒	นายวีระกร คำประกอบ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๖	๓๔๓	นางมัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๗	๓๔๔	นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๘	๓๔๕	นายวีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์		✓		ลาประชุม
๒๙๙	๓๔๗	นายวุฒินันท์ บุญชู		✓		ลาประชุม
๓๐๐	๓๔๘	นายวุฒิพงษ์ นามบุตร		✓		ลาประชุม
๓๐๑	๓๔๙	นายเพชรภูมิ อาภรณ์รัตน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๒	๓๕๐	นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๓	๓๕๑	นายศรัณย์วุฒิ ศรัณย์เกตุ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๔	๓๕๒	นายศราวุธ เพชรพนมพร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๕	๓๕๓	นางสาวศรีนวล บุญลือ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๖	๓๕๔	นายศรีเรศ โกฏคำลือ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๗	๓๕๕	นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๘	๓๕๖	นายศักดา คงเพชร		✓		ลาประชุม

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๓๐๙	๓๕๗	นายศักดินัย นุ่มหนู	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๐	๓๕๘	นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๑	๓๕๙	นายศาสตรา ศรีปาน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๒	๓๖๐	นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๓	๓๖๑	นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๔	๓๖๒	นายศิริพงษ์ รัสมี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๕	๓๖๓	นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๖	๓๖๔	นายศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์		✓		ลาประชุม
๓๑๗	๓๖๕	นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๘	๓๖๖	นายศุภชัย ใจสมุทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๙	๓๖๗	นายศุภชัย นพขำ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๐	๓๖๘	นายศุภชัย โพธิ์สุ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๑	๓๖๙	นางสาวศุภมาส อิศรภักดี			✓	-
๓๒๒	๓๗๐	นางสาวสกุณา สาระนันท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๓	๓๗๑	นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๔	๓๗๒	นายสงวน พงษ์มณี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๕	๓๗๓	นายสนอง เทพอักษรณรงค์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๖	๓๗๔	นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๗	๓๗๕	นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๘	๓๗๖	นายสมเกียรติ วอนเพียร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๙	๓๗๗	นายรองรักษ์ บุญศิริ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๐	๓๗๘	นายสมคิด เชื้อคง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๓๓๑	๓๗๙	นายสมเจตน์ ลิมปะพันธุ์		✓		ลาประชุม
๓๓๒	๓๘๐	นายสมชาติ ประดิษฐพร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๓	๓๘๑	นายสมชาย ฝั่งชลจิตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๔	๓๘๓	นายสมบัติ ศรีสุรินทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๕	๓๘๔	นายสมบัติ อำนาคะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๖	๓๘๕	นายสมบูรณ์ ซารัมย์		✓		ลาประชุม
๓๓๗	๓๘๖	นายสมพงษ์ โสภณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๘	๓๘๗	นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์		✓		ลาประชุม
๓๓๙	๓๘๘	นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์	✓			-
๓๔๐	๓๘๙	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๑	๓๙๐	นายสมศักดิ์ พันธ์เกษม		✓		ลาประชุม
๓๔๒	๓๙๓	นายสยาม หัตถสงเคราะห์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๓	๓๙๔	นายสรชัด สุจิตต์		✓		ลาประชุม
๓๔๔	๓๙๕	นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์		✓		ลาประชุม
๓๔๕	๓๙๖	นายสรอรรถ กลิ่นประทุม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๖	๓๙๗	นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๗	๓๙๘	นายสราวุธ อ่อนละมัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๘	๓๙๙	นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๙	๔๐๐	นายสฤษดิ์ บุตรเนียร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๐	๔๐๑	นายสะถิระ เผือกประพันธุ์		✓		ลาประชุม
๓๕๑	๔๐๒	นายสัญญา นิลสุพรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๒	๔๐๓	นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๓๕๓	๔๐๔	นายสุรพร ดนัยตั้งตระกูล		✓		ลาประชุม
๓๕๔	๔๐๕	นายสันติ พร้อมพัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๕	๔๐๖	นายสัมพันธ์ มะยูโซ๊ะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๖	๔๐๘	นายสาคร เกี่ยวข้อง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๗	๔๐๙	นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย		✓		ลาประชุม
๓๕๘	๔๑๐	นายสาธิต ปิตุเตชะ	✓			-
๓๕๙	๔๑๑	นายสาธิต อุยตระกูล		✓		ลาประชุม
๓๖๐	๔๑๒	นายสายัณห์ ยุติธรรม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๑	๔๑๔	นายสิงหภณ ดีนาง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๒	๔๑๕	พันโท สินธพ แก้วพิจิตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๓	๔๑๖	นายสินิตย์ เลิศไกร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๔	๔๑๗	นายสุรชาติ เทียนทอง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๕	๔๑๘	นางสิรินทร รามสูต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๖	๔๑๙	นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๗	๔๒๐	นายสุชาติ ชมกลิ่น		✓		ลาประชุม
๓๖๘	๔๒๑	นายสุชาติ ตันเจริญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๙	๔๒๔	นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๐	๔๒๕	นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๑	๔๒๖	นายสุทา ประทีป ณ ถลาง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๒	๔๒๗	นายสุทิน คลังแสง		✓		ลาประชุม
๓๗๓	๔๒๘	นายสุเทพ อู่อ้น	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๔	๔๒๙	นายสุพล จุลใส	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๓๗๕	๔๓๐	นายชวน ชูจันทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๖	๔๓๑	พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๗	๔๓๒	นายสุภดิช อากาศฤกษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๘	๔๓๓	นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๙	๔๓๕	นายสุรชาติ ชาญประดิษฐ์		✓		ลาประชุม
๓๘๐	๔๓๖	นายสุรชาติ ศรีบุศกร		✓		ลาประชุม
๓๘๑	๔๓๗	นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๒	๔๓๘	นายสุรทิน พิจารณ์		✓		ลาประชุม
๓๘๓	๔๓๙	นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๔	๔๔๐	รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๕	๔๔๑	นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๖	๔๔๒	นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๗	๔๔๓	นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล		✓		ลาประชุม
๓๘๘	๔๔๔	นายสุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์		✓		ลาประชุม
๓๘๙	๔๔๕	นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๐	๔๔๖	นายสุรสิทธิ์ วงศ์วิทยานันท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๑	๔๔๗	พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปาลาเร่	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๒	๔๔๘	นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ		✓		ลาประชุม
๓๙๓	๔๔๙	นายเสมอกัน เที่ยงธรรม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๔	๔๕๐	พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๕	๔๕๑	นายโสภณ ซารัมย์		✓		ลาประชุม
๓๙๖	๔๕๒	นายองค์การ ชัยบุตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๓๙๗	๔๕๓	นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๘	๔๕๔	นายองอาจ วงษ์ประยูร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๙	๔๕๕	นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๐	๔๕๖	นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ		✓		ลาประชุม
๔๐๑	๔๕๗	นายอนันต์ ผลอำนวย		✓		ลาประชุม
๔๐๒	๔๕๘	นายอนันต์ ศรีพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๓	๔๕๙	นายอนาวิล รัตนสถาพร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๔	๔๖๑	นายอนุชา นาคาศัย		✓		ลาประชุม
๔๐๕	๔๖๒	นาวาอากาศเอก อนุดิษฐ์ นาครทรรพ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๖	๔๖๓	นายอนุทิน ชาญวีรกูล		✓		ลาประชุม
๔๐๗	๔๖๔	นายอนุมัติ ซูสารอ		✓		ลาประชุม
๔๐๘	๔๖๕	นายอนุรักษ์ จุรีมาศ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๙	๔๖๗	นางอนุรักษ์ บุญศล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๐	๔๖๘	นายอนุสรณ์ ปั้นทอง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๑	๔๖๙	นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์			✓	-
๔๑๒	๔๗๐	นายเจือ ราชสีห์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๓	๔๗๑	นายอภิชา เลิศพชรกมล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๔	๔๗๒	นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๕	๔๗๓	นายอภิชาติ ศิริสุนทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๖	๔๗๔	นายสุทัศน์ เงินหมื่น	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๗	๔๗๕	นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๘	๔๗๖	นายอรรถกร ศิริลัทธยากร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๔๑๙	๔๗๗	ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๐	๔๗๘	นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๑	๔๗๙	นายอัครวัฒน์ อัศวเหม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๒	๔๘๒	นายอับดุลบาซิม อาบู	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๓	๔๘๓	นายอับดุลอายี สาแม็ง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๔	๔๘๔	นายอัศวิน วิภูศิริ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๕	๔๘๕	นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๖	๔๘๖	นางอาภรณ์ สาราคำ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๗	๔๘๗	นางบุศริณธญ์ วรพัฒนานันน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๘	๔๘๘	นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ		✓		ลาประชุม
๔๒๙	๔๘๙	นายอำนาจ วิลาวัลย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๐	๔๙๐	นายอำไพ กองมณี		✓		ลาประชุม
๔๓๑	๔๙๒	นายจักพันธ์ ปิยพรไพบูลย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๒	๔๙๓	นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๓	๔๙๔	นายเอกการ ซื่อทรงธรรม		✓		ลาประชุม
๔๓๔	๔๙๕	นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ		✓		ลาประชุม
๔๓๕	๔๙๖	นายเอกธนัช อินทร์รอด		✓		ลาประชุม
๔๓๖	๔๙๘	นายเอกราช ช่างเหลา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๗	๔๙๙	นายเอี่ยม ทองใจสด	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๘	๕๐๐	นายโอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย		✓		ลาประชุม
		รวม ๔๓๘	**๓๓๖**	**๙๘**	**๔**	

(นางสาววรรณภัสสร รุจิกุลสิริ)
นักทรัพยากรบุคคลเชี่ยวชาญ

(นางสราพร เจนนุวัตร)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕
ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร อาคารรัฐสภา

(นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้ขึ้นบัลลังก์เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านสมาชิกที่เคารพครับ ขณะนี้เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมอนุญาตให้ท่านสมาชิกได้ปรึกษาหารือตามข้อบังคับการประชุม ข้อ ๒๔ ขอได้ใช้เวลา ๒ นาทีให้เป็นประโยชน์สำหรับประชาชน ท่านแรก คุณสงวน พงษ์มณี เชิญครับ

นายสงวน พงษ์มณี (ลำพูน) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม สงวน พงษ์มณี พรรคเพื่อไทย จังหวัดลำพูน วันนี้ขอนำความวิตกกังวลของคนบ้านธิ สันกำแพง เรื่องการสร้างสนามบินใหม่แห่งที่ ๒ เนื่องจากตั้งแต่วันที่ ๒-๔ ธันวาคม ๒๕๖๕ มีข่าวเรื่องการก่อสร้างสนามบินใหม่เป็นเรื่องที่ฮือฮามากในจังหวัดภาคเหนือและจังหวัดใกล้เคียง ทีนี้มาดูประวัติการทำ ในปี ๒๕๖๐ วันที่ ๒๖ ธันวาคม ก็มีมติ ครม. ที่สุโขทัยก็พูดถึงเรื่องนี้ ในวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ก็มีการประชุมคณะอนุกรรมการจัดระบบการจราจรทางบกที่จังหวัดเชียงใหม่ มีรายละเอียดมากมายเกี่ยวกับการสร้างสนามบิน ในปี ๒๕๖๔ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด ได้ทำทีโออาร์ (TOR) งานจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษาความเป็นไปได้และความคุ้มค่าในการลงทุน ถึงวันนี้หลายปีแล้ว ชาวบ้านต้องการทราบว่ามีความคืบหน้าขนาดไหน เพราะว่าชาวบ้านก็มาถูกระวางแผนที่จากเจ้าหน้าที่เสร็จแล้วก็ไม่รู้ว่าจะทำจริงเมื่อไร อย่างไร มันมีผลกระทบอย่างมากสำหรับผู้บริหารท้องถิ่น เพราะว่าจะได้วางแผนการพัฒนาได้ถูก ผลกระทบของเส้นทางการบิน ผลกระทบของสนามบินมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะให้ชาวบ้านทราบและเตรียมตัว ผมจึงขอกราบเรียนท่านประธานได้ส่งเรื่องนี้ให้กระทรวงคมนาคมช่วยตอบคำถามไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูนและหน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ทำไมถึงทำขนาดนี้ก็แสดงว่าเรื่องนี้มีความสำคัญและมีความเดือดร้อนมาก ผมจึงขอให้ท่านประธานช่วยดำเนินการให้ด้วย ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณเกียรติ เหลืองขจรวิทย์

นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์ (ลพบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี พรรคภูมิใจไทย มีเรื่องปรึกษาหารือครับ คือชาวไร่อ้อยทั่วประเทศและโดยที่จังหวัดลพบุรี คือรัฐบาลเมื่อปี ๒๕๖๔ ถึงปี ๒๕๖๕ รัฐเคยช่วยให้ชาวไร่ในการตัดอ้อยสดเพื่อส่งโรงงานโดยที่ไม่ให้ชาวไร่อ้อยไปเผาใบอ้อยเพื่อการตัด เพราะว่าทำให้เกิดมลพิษแล้วก็ส่งให้สิ่งแวดล้อมไม่ดี ชาวไร่เคยได้จากที่รัฐบาลเคยให้มาตันละ ๑๑๐-๑๒๐ บาท มาปีนี้ทางรัฐบาลยังไม่มีความชัดเจนว่าจะช่วยชาวไร่เท่าไร ทีนี้ชาวไร่อ้อยที่เขาทำอ้อยอยู่อยากจะทราบว่ารัฐบาลสามารถช่วยเขาได้ตันละเท่าไร เพราะที่เขาขอมาตันละ ๑๔๐ บาท ตอนนี้รัฐบาลยังเงียบอยู่ ก็ขอความชัดเจนจากด้านนี้ แล้วก็มีอีกเรื่องหนึ่งคือราคาอ้อยปีนี้ ขอให้กระทรวงอุตสาหกรรมช่วยชี้แจงให้ชัดเจนนิดหนึ่งว่าได้ประมาณเท่าไรแน่นอน

อีกเรื่องหนึ่งคือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทำให้เกษตรกรได้ใช้ไฟเพื่อการเกษตร โดยเฉพาะที่จังหวัดลพบุรี ทางการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขาบอกว่าต้องมีเอกสารโฉนดที่ดิน หรือว่าเป็น นส. ๓ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่บ่งชัดว่าเป็นเจ้าของ แต่ที่จังหวัดลพบุรี ----------

หรือจังหวัดอื่น ๆ มันไม่มีเอกสารสิทธิ มีใบ ภ.บ.ท. ทางการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขาบอกว่ายังใช้ไม่ได้ ต้องผ่านการรับรองจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเขาก็บอกว่าเขาไม่รับรอง เพราะว่าเป็นพื้นที่ราบเรียบจริง แต่ทีนี้คือเขาไม่ได้มีสิทธิ แต่ชาวบ้านโดยเฉพาะอำเภอท่าหลวง ๙๕ เปอร์เซ็นต์ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ จึงขอความกรุณาไปยังรัฐบาลช่วยจัดการให้สะดวกขึ้นหน่อยครับ ขอบคุณมากครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา เชิญครับ

นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา (นครปฐม) : เรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ ดิฉัน สุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม เขต ๓ พรรคก้าวไกล วันนี้ดิฉันมีเรื่องอยากจะหารือกับท่านประธาน ๒ เรื่องด้วยกันค่ะ

เรื่องแรก ดิฉันได้รับเรื่องร้องเรียนจากคุณกิตติภณ ปานพรหมมาศ ว่าที่ผู้สมัคร ส.ส. นครปฐม พรรคก้าวไกล เขตอำเภอบางเลน อำเภอดอนตูม และอำเภอพุทธมณฑล เกี่ยวกับปัญหาคลองตื้นเขิน คลองดังกล่าวคือคลองรางกระทุ่มในพื้นที่ หมู่ ๑๒ ตำบลบางภาษี อำเภอบางเลน คลองแห่งนี้เป็นคลองธรรมชาติ แต่ในฤดูฝนไม่สามารถเป็นที่รับน้ำฝนได้เลย ชาวบ้านกว่า ๑๐๐ หลังคาเรือนได้รับความเดือดร้อนไม่สามารถใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้ โดยชาวบ้านแจ้งว่าไม่ได้มีการลอกคลองมานานกว่า ๕ ปีแล้ว เนื่องจากไม่มีงบประมาณ ดิฉันอยากหารือท่านประธานผ่านไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เร่งแก้ปัญหาโดยด่วนก่อนฤดูฝนจะมาอีกรอบค่ะ ถ้าปัญหานี้ถูกแก้ไขเราจะได้ทั้งแหล่งน้ำทำการเกษตรและได้พื้นที่รับน้ำในช่วงฤดูฝนค่ะ

เรื่องที่ ๒ ได้รับแจ้งจากคุณกิตติภณ ปานพรหมมาศ เช่นกัน เป็นเรื่องความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนในพื้นที่ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล ถนนทางหลวงชนบท นฐ. ๓๐๐๔ เส้นศาลายา บางภาษี บริเวณหน้า ๓ สถานศึกษา ได้แก่โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบมหามงคล และวิทยาลัยกาญจนาภิเษกช่างทองหลวง มีนักเรียนรวมกันมากกว่า ๕,๐๐๐ คน นักเรียนเดินทางโดยใช้แยกนี้ แยกดังกล่าวได้ชื่อว่าเป็นสามแยกวัดใจที่มักจะเกิดอุบัติเหตุอยู่บ่อยครั้ง เนื่องจากไม่มีสัญญาณไฟจราจร อีกทั้งทางม้าลายและเส้นจราจรก็เลือนลางมาก ๆ ทำให้นักเรียน

และผู้ปกครองต้องเสี่ยงอันตรายอยู่ตลอดเวลา ประชาชนในพื้นที่ต้องการให้มีการตีเส้นทางม้าลายและเส้นจราจรให้ชัดเจนขึ้น รวมถึงติดตั้งสัญญาณไฟจราจรบริเวณสามแยกนี้ จึงอยากฝากท่านประธานผ่านไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เร่งดำเนินการแก้ไขโดยด่วนค่ะ ขอบคุณค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณยงยุทธ สุวรรณบุตร

นายยงยุทธ สุวรรณบุตร (สมุทรปราการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ยงยุทธ สุวรรณบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรปราการ พรรคพลังประชารัฐ ขออนุญาตปรึกษาหารือท่านประธาน ๒ เรื่องครับ

เรื่องที่ ๑ เรื่องที่ตำบลคลองด่านซึ่งมีถนนสุขุมวิททางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓ ผ่าน และมีสะพานข้ามคลองด่านซึ่งมีผิวการจราจรและสะพานข้ามคลองที่ชำรุด จึงขออนุญาตท่านประธานช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรีบเข้าไปดำเนินการเพื่อให้ประชาชนชาวคลองด่านจังหวัดสมุทรปราการ ได้รับความสะดวกสบาย ขอให้ใช้งบปี ๒๕๖๖ เพื่อเป็นของขวัญปีใหม่ให้กับชาวคลองด่าน งบประมาณน่าจะไม่เกิน ๓๐ ล้านบาท

เรื่องที่ ๒ โรงเรียนวัดตำหรุ มิตรภาพที่ ๖๕ ตำบลบางปูใหม่ อำเภอเมืองจังหวัดสมุทรปราการ ท่านผู้อำนวยการสาโรจน์ จำปาศักดิ์ ท่านขออาคารเรียน ๓๑๘ร/๕๕ข โรงเรียนแห่งนี้อยู่กลางเมืองอุตสาหกรรมครับ มีนักเรียนประมาณ ๑,๐๐๐ กว่าคนครับ นักเรียนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เพราะเป็นเมืองอุตสาหกรรม จึงขออนุญาตให้ท่านประธานช่วยส่งเรื่องนี้ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องช่วยอนุมัติอาคารเรียนแบบนี้ให้ท่าน ผอ. กับนักเรียนด้วยครับ ซึ่งเขาเดือดร้อนมาก ๆ งบประมาณใช้ไม่มาก ๒๔ ล้านบาท

ท่านประธานครับ กระผมในฐานสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรปราการ พรรคพลังประชารัฐ มีทั้งหมด ๖ คน มีท่านอัครวัฒน์ อัศวเหม ท่านต่อศักดิ์ อัศวเหม ท่านภริม พูลเจริญ ท่านกรุงศรีวิไล สุทินเผือก ท่านฐาปกรณ์ กุลเจริญ และผม ยงยุทธ สุวรรณบุตร เนื่องด้วยในวาระขึ้นปีใหม่ ๒๕๖๖ พวกเรา ส.ส. พรรคพลังประชารัฐ จังหวัดสมุทรปราการ ขอให้ท่านประธาน แล้วก็ประชาชนพี่น้องชาวไทย รวมทั้งคนสมุทรปราการอีก ๑,๕๐๐,๐๐๐ คน จงมีความสุขตลอดปี ๒๕๖๖ ในวาระขึ้นปีใหม่ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณองอาจ วงษ์ประยูร

นายองอาจ วงษ์ประยูร (สระบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายองอาจ วงษ์ประยูร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสระบุรี พรรคเพื่อไทย ขออนุญาตนำปัญหาความเดือดร้อนจากตัวแทนพี่น้องประชาชนจังหวัดนครสวรรค์ ได้ร้องเรียนผ่านมายังท่านผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ท่าน ส.ส. นายแพทย์ชลน่าน ศรีแก้ว ครั้งที่ออกโครงการผู้นำฝ่ายค้านพบประชาชน โดยขอให้ประสานกรมชลประทานช่วยซ่อมสร้างขยายสะพานข้ามคลองชลประทานชัยนาท-ป่าสัก หรือคลองอนุศาสนนันท์ ซึ่งขณะนี้ชำรุดพังเสียหายอย่างหนัก ก่อนที่จะเกิดอันตรายกับพี่น้องประชาชนผู้สัญจรไปมา ฝากท่านประธานด้วยครับ

เรื่องที่ ๒ ที่จังหวัดสระบุรี ขอให้ช่วยเพิ่มน้ำทำนาให้กับพี่น้องเกษตรกร อำเภอบ้านหมอ อำเภอดอนพุด โดยทุกปีเกษตรกรจะใช้น้ำจากชลประทานคือคลองส่งน้ำ ๒๓ ขวา ๒๔ ขวา เป็นคลองหลัก แล้วก็จะมีคลองระบายน้ำหรือคลองทิ้งน้ำ ก็คือ ร. ๔ ร. ๕ ร. ๗ ร. ๘ ซ้าย เกษตรกรขอให้ช่วยแก้ปัญหาน้ำไม่เพียงพอในช่วงหน้าแล้งโดยให้ปรับปรุงคลองระบายน้ำเป็นคลองส่งน้ำโดยเชื่อมต่อขุดลอกคลองระบายน้ำ หรือคลอง ร. เข้ากับคลอง ๒๓ ขวา ไม่ให้ขาดช่วงเหมือนในปัจจุบัน ทำท่อรอดแล้วก็ให้ทำประตูน้ำปากคลอง ๒๓ ขวา โดยจะต้องลดระดับปากคลองให้ต่ำลง ดังนี้จะช่วยเหลือแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำให้เกษตรกรเป็นหมื่น ๆ ไร่ให้กับพี่น้องในอำเภอบ้านหมอ อำเภอดอนพุด ได้เป็นอย่างดีครับ ฝากท่านประธานไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องคือกรมชลประทานและกรมเจ้าท่าให้ประสานด้วยครับท่านประธาน

สุดท้าย ได้รับร้องเรียนจากข้าราชการครูบำนาญท้องถิ่น ในเรื่องของสิทธิประโยชน์ของข้าราชการบำนาญส่วนท้องถิ่นไม่สามารถใช้สิทธิเงินบำเหน็จตกทอดเหมือนกับหน่วยงานอื่น ๆ ได้ อย่างกรณีครู อาจารย์ที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเมื่อเกษียณแล้วเขาก็สามารถใช้สิทธิบำเหน็จตกทอดนำไปค้ำประกันเงินกู้จากธนาคารได้ สามารถนำเงินกู้นี้ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพหลังเกษียณดูแลครอบครัวลูกหลานได้ครับ ซึ่งต่างกับข้าราชการบำนาญส่วนท้องถิ่นไม่สามารถใช้สิทธินี้ไปค้ำประกันธนาคารเพื่อกู้ยืมได้ ฝากท่านประธานประสานไปยังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

ช่วยดูแลสิทธิประโยชน์ให้เกิดเป็นธรรมและเท่าเทียมให้กับข้าราชการบำนาญส่วนท้องถิ่น นี้ด้วยครับ กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณศรีนวล บุญลือ ครับ

นางสาวศรีนวล บุญลือ (เชียงใหม่) : กราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่เคารพ ข้าเจ้า นางสาวศรีนวล บุญลือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ เขต ๘ พรรคภูมิใจไทย ข้าเจ้าได้รับเรื่องร้องทุกข์จากประชาชนมีปัญหาความเดือดร้อน เรื่องถนนชำรุดเสียหาย ถนนลูกรังเป็นหลุมเป็นบ่อ การสัญจรลำบากมาก เวลาขนพืชผัก และผลไม้ทางการเกษตรทำให้พืชผลไม้ช้ำเสียหาย ทำให้ราคาตกต่ำ เพราะถนนเป็นหลุม เป็นบ่อ ดังนั้นทางประชาชนจึงร้องขอสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล หรือหน่วยงาน ที่รับผิดชอบช่วยเร่งดำเนินการก่อสร้างถนนสายหมู่ ๓ บ้านแม่แฮเหนือ บ้านป่าเกี๊ยะน้อย บ้านห้วยขมิ้นนอก และหมู่ ๑๗ บ้านห้วยขมิ้นใน ตำบลแม่นาจร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัด เชียงใหม่ ถนนสายหมู่ ๑ บ้านเสก บ้านปางเกี๊ยะ หมู่ ๔ บ้านพะแอดู ตำบลแม่ศึก เชื่อมตำบลปางหินฝน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยเจ้า และประชาชนหมู่ ๑๙ บ้านห้วยหอย ตำบลแม่นาจร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปัจจุบันหม้อแปลงไฟฟ้า ขนาดเล็กทำให้ไฟฟ้าใช้ไม่เพียงพอ ขอเปลี่ยนหม้อแปลงขนาด ๓ เฟส (3 Phase) และขอ ไฟฟ้าส่องสว่างในหมู่บ้าน ถนน ๔๐๑๖ ประชาชนหมู่ ๑๕ บ้านพุทธเอ้น ตำบลช่างเคิ่ง อำเภอแม่แจ่ม มีปัญหาความเดือดร้อนน้ำเซาะตลิ่งพังทำให้ถนนประชาชนสัญจรไม่ได้ น้ำท่วมพืชผลทางด้านการเกษตรเสียหายจำนวนมาก ประชาชนหมู่ ๒ บ้านแม่ซา ตำบล แม่นาจร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ มีปัญหาความเดือดร้อนน้ำกัดเซาะคันลำเหมือง ทำการเกษตรเสียหาย ดังนั้นจึงขอเรียนฝากประธานสภาไปยังกรมโยธาธิการและผังเมือง ช่วยเร่งสำรวจแก้ไขปัญหาการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งพังในครั้งนี้ด้วยเจ้า ขอกราบ ขอบพระคุณท่านประธาน ณ โอกาสนี้เจ้า ขอขอบคุณเจ้า

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณฉลาด ขามช่วง ครับ

นายฉลาด ขามช่วง (ร้อยเอ็ด) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ฉลาด ขามช่วง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด เขต ๒ พรรคเพื่อไทย ท่านประธานที่เคารพครับ วันนี้ผมขอนำเรื่องความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนมาหารือท่านประธานเพื่อให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปแก้ไขปัญหาต่อไป

สืบเนื่องจากการรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีโครงการก่อสร้างทางรถไฟให้พี่น้องชาวอีสานกลางสายบ้านไผ่ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ยโสธร มุกดาหาร นครพนม ระยะทางความยาว ๓๕๕ กิโลเมตร เส้นทางนี้เป็นความฝันของพี่น้องที่อยู่อีสานกลางนะครับ แต่เนื่องจากว่ามันมีปัญหาเกิดขึ้น ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการ ปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากว่าจะต้องมีการจ่ายค่าเวนคืนให้กับพี่น้องประชาชนตลอดเส้นทาง ๓๕๕ กิโลเมตร เป็นเงินหมื่นล้านบาท ขณะนี้พี่น้องประชาชนที่เส้นทางรถไฟพาดผ่านยังไม่ทราบชะตากรรมว่าจะได้รับเงินค่าชดเชยไร่ละเท่าไร บางคนมีพื้นที่ ๒ ไร่ บางคนผ่านบ้านเรือนราษฎรเป็นหลัง เป็นตึก เป็นอาคาร บ้านช่อง บางแห่งก็เป็นที่สาธารณประโยชน์ ขณะนี้มีกลุ่มนายหน้าไปล่อซื้อชาวบ้านคาดว่าราคาต่ำกว่าราคาประเมิน แต่ชาวบ้านได้รับเงินมัดจำเนื่องจากความยากจน จึงขอให้การรถไฟแห่งประเทศไทยรีบดำเนินการจ่ายค่าเวนคืนให้กับพี่น้องประชาชนและรีบก่อสร้างทางรถไฟสายนี้ ซึ่งจะเป็นความหวังของพี่น้องประชาชนต่อไป ขอบคุณครับท่านประธาน

สุดท้ายเนื่องในวาระขึ้นปีใหม่ กระผมขออวยพรให้ท่านประธาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พี่น้องประชาชน ขอให้มีความสุขความเจริญตลอดปี ๒๕๖๖ และตลอดไป ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณนะครับ ขอให้พรสนองตอบท่านครับ ศาสตราจารย์พิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ ท่านประธานครับ ๒-๓ วันที่ผ่านมามีข่าวใหญ่ที่อยู่ในหนังสือพิมพ์ แล้วก็เป็นข่าวไปทั่วโลก ก็คือเรื่องของการบุกจับอธิบดีท่านหนึ่ง ซึ่งอันนี้ทางพวกเราก็คงจะไม่อยู่เฉย ก็ขอขอบคุณ ป.ป.ช. ปปง. และตำรวจที่ได้ดำเนินการเรื่องนี้ ผมขอตั้งข้อสังเกต ๔-๕ ประเด็นเพื่อให้รัฐบาลได้โปรดนำไปปรับปรุงแก้ไขนะครับ

ประการแรก เรื่องของการประเมินที่หน่วยงานนี้ได้รับการประเมินอย่างดีที่สุดในรอบหลายปีที่ผ่านมาแสดงถึงความล้มเหลวในระบบประเมิน เพราะฉะนั้นอยากจะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปปรับปรุง

ประการที่ ๒ หน่วยงานนี้มีงบประมาณปีละหมื่นกว่าล้านบาท ถ้าระบบเป็นอย่างนี้ ทั้งองค์กรคงจะต้องมีคำถามใหญ่ว่างบประมาณที่เราใส่ไป ๑๐,๐๐๐ กว่าล้านบาท ดูแลพื้นที่ ๗๓ ล้านไร่ถึง ๑ ใน ๔ ของที่ดินทั่วประเทศจะมีความปลอดภัยปลอดจากการโกงกินแค่ไหน ผมอยากจะให้ผู้ดูแลเรื่องพวกนี้ไม่ได้ดูเฉพาะเรื่องการเบิกจ่ายเท่านั้น สตง. จะต้องไปตรวจสอบเรื่องของการใช้งบและเส้นทางของเงินที่เดินออกไปด้วยนะครับ

ประเด็นในเรื่องของการโยกย้ายซึ่งเป็นข่าวใหญ่ แสดงออกถึงการที่ตำแหน่งราชการเป็นสินค้าที่มีการซื้อขายกัน เป็นโควตาของผู้มีอำนาจ สิ่งนี้ต้องหมดไป เราจะต้องจัดระบบให้มีความโปร่งใส เพราะฉะนั้นการตรวจสอบเรื่องนี้จะต้องเกิดขึ้นนะครับ

ในรัฐธรรมนูญของเรามีการพูดถึงเรื่องของการดูแลเรื่องคอร์รัปชัน ดูแลเรื่องของการปกป้องคนที่แจ้งเบาะแส แต่บัดนี้ยังไม่มีการออกกฎเกณฑ์ดูแลกัน ก็อยากจะขอให้รัฐบาลได้ช่วยทำเรื่องนี้ และขอขอบคุณคุณชัยวัฒน์ที่ทำเรื่องนี้ขึ้นมาให้ประชาชนได้เห็น และสุดท้ายกฎหมายคอร์รัปชันเราต้องมีความเข้มข้นกว่านี้ โทษจะต้องรุนแรงที่เมืองจีนเขาจับไปประหารชีวิต คงต้องมีเรื่องของการยึดทรัพย์ตามมาด้วยครับ ก็ขออนุญาตกราบเรียนครับ ขอบพระคุณมากครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณบุญรื่น ศรีธเนศ ครับ

นางบุญรื่น ศรีธเรศ (กาฬสินธุ์) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน นางบุญรื่น ศรีธเรศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ พรรคเพื่อไทย ดิฉันขอหารือท่านประธานเกี่ยวกับความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนในเขตพื้นที่ค่ะ

เรื่องแรก เมื่อวานนี้ได้รับโทรศัพท์จาก นายบรรจง เขตผดุง รองประธานสภาตำบลเจ้าท่า นายธนกฤต ระวาดชัย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า ว่าพี่น้องชาวบ้านหนองมะเกลือ บ้านแจ้งจม บ้านท่ากลาง บ้านท่าเพลิง บ้านเหมือดแอ่ แล้วก็ทั้งตำบลธัญญา ตำบลดงลิง และตำบลเหล่าอ้อย พี่น้องประชาชนพวกนี้ถูกน้ำท่วมนาหมด เวลาเป็นเดือนพอน้ำแห้งข้าวตายหมด ข้าวจะเก็บไว้กินก็ไม่มี ----------

จะเอาไปขายก็ไม่ได้ค่ะ เพราะว่าไม่มีข้าว ได้รับความเดือดร้อนมากค่ะ จึงหารือท่านประธานผ่านไปยังกระทรวงที่เกี่ยวข้อง คงจะเป็นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใช่ไหมคะ ได้โปรดส่งเงินแก้ปัญหาให้เขาด้วย เงินชดเชยยังไม่ได้ ดิฉันก็ถามไปแล้ว ไม่ใช่เขาโอนให้แล้วหรือเขาบอกว่ายังไม่ได้ค่ะ เดือดร้อนมากค่ะท่านประธาน เพราะฉะนั้นก็ขอหารือท่านประธานผ่านไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยแก้ปัญหาให้เร็ว ๆ หน่อยค่ะ

เรื่องที่ ๒ ขอหารือท่านประธานไปยังกรมชลประทานได้จัดสรรงบประมาณเพื่อสร้างประตูเปิดปิดน้ำในช่วงบริเวณพื้นที่ทำนาที่ได้รับผลกระทบที่ผ่านมาเมื่อสักครู่นี้น้ำท่วมเป็นจำนวนมาก ขอให้กรมชลประทานเขื่อนลำปาวออกสำรวจพื้นที่ที่เหมาะสมให้กับตำบลเจ้าท่า ตำบลดงลิง ตำบลธัญญา เพื่อสร้างประตูเปิด ปิดน้ำ ถ้าจะสร้างเพื่อป้องกันก็คงจะทำในช่วงนี้ ถ้าจะไปสร้างตอนน้ำท่วมก็คงจะไม่ได้อีก เพราะฉะนั้นดิฉันจึงหารือท่านประธานผ่านไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการเพื่อพี่น้องประชาชนเร็ว ๆ ด้วยค่ะ ขอบพระคุณมากค่ะท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปคุณอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ ครับ

นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ (ยะลา) : เรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ ผม อาดิลัน อาลีอิสเฮาะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดยะลา พรรคพลังประชารัฐ วันนี้หารือ ๓ หน่วยงาน เป็นการทวงถามงานที่ได้หารือและได้อภิปรายไปบ้างแล้ว

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผมได้เคยอภิปรายและเคยหารือกรณีที่แม่น้ำปัตตานีมีการกัดเซาะตลิ่งที่ดินประชาชนในพื้นที่ตำบลยุโป และตำบลท่าสาป จังหวัดยะลา และทราบว่ามีการจัดสรรงบประมาณให้ในส่วนของหมู่ ๓ บ้านบาโด จำนวน ๑๘ ล้านบาทแล้ว แต่ยังไม่ได้มีการจัดสรรงบประมาณให้สำหรับหมู่ ๑ บ้านยุโปจำนวน ๑๔.๕ ล้านบาท และหมู่ ๒ บ้านทุ่งเหรียง จำนวน ๑๕ ล้านบาทตามที่ได้สำรวจไว้ และในส่วนของตำบลท่าสาป บ้านปายอ แล้วก็หมู่ ๕ บ้านกุดเลาะนั้นยังไม่ได้มีการสำรวจแต่อย่างใด จึงขอทวงถาม

กระทรวงคมนาคม ผมเคยได้อภิปรายและเคยตั้งกระทู้ถาม ท่านรัฐมนตรีมาตอบด้วย ประเด็นเรื่องของสถานีรถไฟจังหวัดยะลา ที่มีต้องปรับปรุงก่อสร้างและซ่อมแซม เนื่องจากมีการชำรุดทรุดโทรมชานชาลาที่รอพักคอยของผู้โดยสารไม่มีหลังคาครอบ

เมื่อมีฝนตกทำให้น้ำท่วม ทำให้ประชาชนเดือดร้อน จนบัดนี้ยังไม่ได้มีการจัดสรรงบประมาณหรือมีการสำรวจแต่อย่างใด จึงทวงถามถึงกระทรวงคมนาคมให้พิจารณาด้วยนะครับ

กระทรวงกลาโหม เป็นกรณีของหมู่บ้านยุทธศาสตร์แนวชายแดนไทยมาเลเซีย บ้านปิยะมิตร ๑ ถึงปิยะมิตร ๕ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา และอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ซึ่งอยู่ในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ เอ (A) ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มีการอนุมัติให้แล้ว ได้มีการให้กระทรวงกลาโหมใช้ตั้งแต่ปี ๒๕๓๐ จนครบปี ๒๕๖๑ แล้วก็มีการขอขยาย ปัจจุบันนี้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอนุมัติแล้ว ฝากกระทรวงกลาโหมเร่งรัดให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติเนื่องจากเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ เอ (A) ขอบคุณครับท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน (จันทบุรี) : เรียนประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน ญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี เขต ๓ พรรคก้าวไกล วันนี้ดิฉันมีเรื่องที่จะมาหารือในสภาแห่งนี้ ๑ เรื่อง เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนที่อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี เรื่องขอให้ช่วยเร่งรัดการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ท่านประธานคะ อ่างเก็บน้ำนี้ใช้เวลาก่อสร้างมานานแล้วแต่ว่ายังไม่แล้วเสร็จ ที่ผ่านมาชาวบ้านพากันติดตามความคืบหน้ามาโดยตลอด แต่ว่าก็ยังไม่แล้วเสร็จ หากแล้วเสร็จก็จะทำให้ชาวบ้านได้ประโยชน์กันหลายตำบล ทั้งตำบลขลุง ตำบลเกวียนหัก ตำบลตะปอน ตำบลซึ้ง และตำบลบางชัน ท่านประธานคะ ดิฉันเคยหารือในสภาแห่งนี้ไปแล้วเรื่องตำบลบางชันขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ก็จะรออ่างเก็บน้ำคลองขลุงสร้างแล้วเสร็จ แล้วก็จะนำน้ำจากอ่างเก็บน้ำคลองขลุงไปใช้ในตำบลบางชันด้วย ตำบลบางชัน เนื่องจากเป็นตำบลที่เราเรียกว่าเป็นหมู่บ้านไร้แผ่นดิน ก็จะไม่มีน้ำจืดใช้ค่ะ

ที่ผ่านมาก็ซื้อน้ำจืดจากบนฝั่งใช้ แล้วก็ที่หมู่บ้านนั้นได้พัฒนาเป็นโฮมสเตย์ (Homestay) มีแหล่งท่องเที่ยว มีผู้คนจำนวนมากเข้าไป แต่ว่าขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคเป็นอย่างมาก หากอ่างเก็บน้ำนี้แล้วเสร็จก็จะช่วยทำให้หมู่บ้านทั้ง ๕ ตำบลที่ได้กล่าวมาแล้วแก้ปัญหาเรื่องการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรและการอุปโภคบริโภคได้ค่ะ จึงขอให้ทางกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ช่วยเร่งรัดการก่อสร้างนี้ให้แล้วเสร็จ ติดขัดปัญหาที่ใดก็ขอให้ช่วยรีบแก้อย่างเร่งด่วน เพื่อเป็นประโยชน์กับชาวบ้าน

ในวาระขึ้นปีใหม่นะคะท่านประธาน ดิฉันขอให้ทั้ง ส.ส. ในสภาเรานี้ เจ้าหน้าที่สภา รวมถึงพี่น้องประชาชนได้มีความสุขตลอดปีด้วยค่ะ ขอบคุณค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ คุณสมศักดิ์ คุณเงิน ครับ

นายสมศักดิ์ คุณเงิน (ขอนแก่น) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม สมศักดิ์ คุณเงิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ ๗ พรรคเศรษฐกิจไทย ท่านประธานที่เคารพครับ เมื่อ ๒ วันที่ผ่านมานี้ชมรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน บ้านผือ อำเภอหนองเรือ ชมรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้านบ้านกง อำเภอหนองเรือ และชมรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตำบลกุดขอนแก่น อำเภอภูเวียง ได้รวมกันมาพบกระผมพร้อมกับยื่นหนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรม แล้วก็ถือว่าเป็นความทุกข์ที่พี่น้องประสบอยู่ ท่านประธานที่เคารพครับ ประเด็นปัญหาอยู่ที่ว่าเมื่อเดือนกันยายน เดือนตุลาคมที่ผ่านมา พายุโนรูได้ทำความเสียหายให้เกิดกับพี่น้อง โดยเฉพาะคนที่อาศัยอยู่ด้านเหนือเขื่อนอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ปกติระดับเก็บน้ำ ๑๘๒ รทก. แต่ปรากฏว่าน้ำท่วมขังนานเป็นเดือน ถึง ๑๘๔ รทก. ปัญหาทำให้เกิดสภาพน้ำท่วมรอบริมเขื่อนมากกว่าปกติ มีทั้งส่วนที่ต่ำกว่าระดับน้ำ ๑๘๒ รทก. และเหนือขึ้นไปถึง ๑๘๔ รทก. เป็นเนื้อที่ทั้งหมด ๘,๐๐๐ ไร่ในพื้นที่ของอำเภอหนองเรือ และอีก ๔,๔๐๐ ไร่ในพื้นที่ของอำเภอภูเวียง ประเด็นปัญหามีว่าในส่วนที่น้ำท่วมขังในระดับที่เขื่อน ๑๘๒ รทก. นั้นรอเงินชดเชยจากทางรัฐบาล จนป่านนี้ ๑,๓๔๐ ยังไม่ได้รับ ขอความกรุณาเร่งรัดให้ด้วย

ประการที่ ๒ ก็คือส่วนที่เกิน ๑๘๒-๑๘๔ รทก. นั้นเป็นพื้นที่โฉนด เป็นพื้นที่เอกสารสิทธิ น้ำท่วมขังข้าวเปื่อยเสียหาย ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ไม่มีข้าวเกี่ยว เพราะฉะนั้นจึงเป็นความเดือดร้อน ในส่วนของพี่น้องตำบลกุดขอนแก่นก็เช่นเดียวกัน ตกสำรวจ

๔,๐๐๐ กว่าไร่ไม่มีการสำรวจ แล้วก็คาดว่าคงไม่ได้รับการเยียวยา จึงขอร้องทุกข์มา ณ โอกาสนี้ ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมขออนุญาตกราบเรียนเสนอว่า ๑. ควรเร่งรัดการจ่ายเงินค่าเสียหายให้พี่น้องของเราโดยด่วน ๒. การช่วยเหลือพี่น้องที่มีเอกสารสิทธินั้นควรดำเนินการโดยเร็วและเพิ่มเติมค่าเสียหายให้เขาด้วย เพราะในอดีตนั้นเขื่อนอุบลรัตน์เคยช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษถึงไร่ละ ๓,๐๐๐ บาท และสุดท้ายก็คือควรมีมาตรการถาวรว่าจะยอมให้คนเหนือเขื่อนถูกน้ำขังนานเพื่อรอการระบายลงข้างล่าง พี่น้องเดือดร้อนครับควรจะมีการวางมาตรการที่ถาวรชดเชยเยียวยาให้พี่น้องประชาชนด้วยครับ กราบขอบคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล

นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล (เลย) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมนายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย พรรคเพื่อไทย ผมขอหารือท่านประธาน ๑ เรื่องครับ เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการเร่งรัดติดตามโครงการก่อสร้างทางเลี่ยงเมืองจังหวัดเลย ต้องกราบเรียนท่านประธานว่าสืบเนื่องจากจังหวัดเลยเป็นเมืองท่องเที่ยว ณ ปัจจุบันมีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย สกายวอล์ก (Skywalk) หรือผีตาโขน ด่านซ้าย ----------

ประการต่อมาพื้นที่จังหวัดเลยเป็นพื้นที่เชื่อมต่อระหว่างภาคเหนือกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใครที่มาจากอุดรธานี ขอนแก่น นครพนม สกลนคร จะไปเชียงใหม่จะต้องผ่านจังหวัดเลย และที่สำคัญก็คือเป็นพื้นที่ที่จะต้องไปเชื่อมต่อขนส่งผู้โดยสารไปเชื่อมยังจังหวัดที่มีรถไฟความเร็วสูง แต่ปัจจุบันนี้ทางจังหวัดเลยยังไม่มีทางเลี่ยงเมือง ซึ่งจะช่วยลดปริมาณรถที่จะสัญจรผ่านตัวเมืองแล้วก็ไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ แล้วก็เชื่อมต่อไปยังภาคเหนือได้ ผมจึงขอความกรุณาท่านประธานได้ประสานไปยังกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม ให้เร่งรัดในการจัดสรรงบประมาณให้กับแขวงการทางจังหวัดเลยในการก่อสร้างทางเลี่ยงเมือง ต้องมีความจำเป็นครับ เพราะเนื่องจากว่าหลายจังหวัดที่อยู่รอบ ๆ จังหวัดเลยนั้นมีทางเลี่ยงเมืองทั้งหมดแล้ว ไม่ว่าจะเป็นหนองคาย อุดรธานี ขอนแก่น หนองบัวลำภู ชุมแพ จังหวัดเลยยังไม่มี แล้วผมได้ทำยื่นกระทู้ผ่านท่านประธาน แล้วก็มีการบรรจุกระทู้ไปตลอดระยะเวลา ๓ สมัยประชุมนี้ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้เลื่อนการตอบกระทู้ของผมไปทุกครั้ง วันนี้ก็เช่นเดียวกัน เป็นกระทู้สุดท้ายที่ท่านประธานได้กรุณาบรรจุไว้ในสภาแล้ว ท่านรัฐมนตรีแจ้งมาว่าขอเลื่อนอีก ก็หวังว่าในสมัยประชุมนี้ก่อนจะมีการยุบสภา กระผมจะได้มีการซักถามเรื่องนี้ไปยังท่านรัฐมนตรีเพื่อให้พี่น้องชาวจังหวัดเลยที่รอคอยให้มีทางเลี่ยงเมืองได้รับทราบข้อมูลข่าวสารความคืบหน้าของการจัดสรรงบประมาณในเรื่องนี้ครับ กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณจารึก ศรีอ่อน ครับ

นายจารึก ศรีอ่อน (จันทบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม จารึก ศรีอ่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี เขต ๒ พรรคพลังท้องถิ่นไท ขออนุญาตหารือท่านประธานผ่านไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเกี่ยวกับถนนในจังหวัดจันทบุรี ท่านประธานที่เคารพครับ ผมได้รับเรื่องร้องเรียนจากพี่น้องประชาชนชาวจังหวัดจันทบุรีว่าถนนหมายเลข ๓ คือถนนสุขุมวิทช่วงจากแยกปากแซงมาถึงแยกเขาไร่ยา บริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ซึ่งทางหลวงจังหวัดจันทบุรีได้นำแบริเออร์ (Barrier) ไปตั้งไว้ระยะทางประมาณ ๑๐๐ เมตร ซึ่งตั้งไว้ระยะเวลาประมาณร่วม ๕ เดือนแล้วไม่มีการกระทำการใด ๆ ผมเองได้ลงพื้นที่ไปดูสิว่าเกิดอะไรขึ้น ไปดูผิวจราจรด้านบนไม่มีปัญหา จึงได้สอบถามไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือทางหลวงจังหวัดจันทบุรีแจ้งว่าด้านใต้ของคอสะพานมีการชำรุด จึงไม่สามารถให้รถวิ่งผ่านได้ เกรงจะเกิดอันตราย

ผมก็เรียนถามไปว่าแล้วทำไมไม่มาซ่อม ท่านแจ้งว่าประกวดราคาแล้วไม่มีใครสนใจ ซึ่งมันเป็นความเสียหายไม่มาก ผมก็ถามต่อไปว่าแล้วเมื่อไรจะมาดำเนินการซ่อมแซมได้ ท่านแจ้งผมว่าประมาณเดือนมิถุนายน ที่ผ่านมา ๕ เดือนไม่มีการดำเนินการซ่อมแซมใด ๆ แล้วต้องรออีก ๖ เดือนถึงจะมาดำเนินการซ่อม ผมมองว่าถนนเส้นนี้เป็นถนนเส้นหลัก มีความเสียหายเกิดขึ้นใด ๆ ต้องรีบมาซ่อม เพราะว่าพี่น้องประชาชนสัญจรไปมาเป็นจำนวนมาก อีกไม่กี่เดือนจังหวัดจันทบุรีของผมก็จะมีผลไม้ออกมา นักท่องเที่ยวก็จะเยอะ รถขนผลไม้ก็จะเยอะ สัญจรไปมามากมาย เพราะฉะนั้นอยากเรียนท่านประธานผ่านไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมให้รีบส่งหน่วยงานไปดำเนินการซ่อมแซมเร่งด่วนเพื่อพี่น้องประชาชนจะได้สัญจรไปมาโดยสะดวก กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : นางสาวปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช ครับ

นางสาวปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคเพื่อชาติ ท่านประธานคะ ก่อนอื่นดิฉันต้องขอกราบขอบพระคุณท่าน ส.ส. วิสารเตชะธีราวัฒน์ ที่ท่านได้เคยหารือเกี่ยวกับไฟส่องสว่างตามถนนหลวงและถนน ๒ เลน (Lane) บางช่วงที่คับแคบ ตั้งแต่ตำบลท่าสายไปถึงตำบลดอยลาน และตำบลห้วยสักหรือที่เรียกว่าถนนเส้น ชร ๑๐๒๐ ทั้งถนน ๒ เลน (Lane) ไฟส่องสว่างที่ไม่เพียงพอต่อรถที่สัญจรไปมาทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง ทั้งที่เป็นถนนเส้นเศรษฐกิจ แล้วดิฉันต้องขอขอบคุณท่านประธานสภาเทศบาลตำบลห้วยสัก ท่านสงกรานต์ นวานุช และท่าน ส.ท. ธรรมนูญ ยามีจากเทศบาลตำบลดอยลานที่ท่านได้รวบรวมข้อมูลและได้คำนึงถึง และได้ทวงถามถึงความคืบหน้าเรื่องการติดตั้งและเพิ่มแสงสว่าง และการขยายถนนเส้น ชร. ๑๐๒๐ เพื่อเพิ่มความปลอดภัยของพี่น้องประชาชนที่สัญจรผ่านถนนเส้นนี้ เพราะเนื่องจากใกล้เทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ที่ตัวเลขผู้ที่ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต และทรัพย์สินจากถนน ชร. ๑๐๒๐ เพราะเหตุว่าไม่มีแสงสว่างหรือแสงสว่างไม่เพียงพอ รวมถึงถนน ๒ เลน (Lane) ที่คับแคบ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนรถยนต์ที่สัญจร ----------

เหตุผลข้างต้นทำให้จำนวนอุบัติเหตุเสียชีวิตและทรัพย์สินไม่ได้ลดลงเท่าไรนัก เมื่อเปรียบเทียบตัวเลขในแต่ละปี วันนี้ดิฉันจึงขอมาทวงถามถึงความคืบหน้าจากท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและอธิบดีกรมทางหลวงว่า ท่านได้ใส่ใจชีวิตของประชาชนคนไทย ประชาชนชาวเชียงรายหรือไม่ ต้องขอกราบเรียนท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและท่านอธิบดีกรมทางหลวงอีกครั้งว่าท่านต้องให้ชาวเชียงราย ประชาชนชาวท่าสาย ประชาชนชาวห้วยสัก ประชาชนชาวดอยลานเกิดอุบัติเหตุถึงชีวิตอีกกี่รายท่านถึงจะใส่ใจมาดูแลความเป็นอยู่ของพวกเรา ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและท่านอธิบดีกรมทางหลวงคะ ได้โปรดทำหน้าที่ที่ท่านรับผิดชอบ ได้โปรดใช้อำนาจที่ท่านมีบำบัดทุกข์ บำรุงสุขของชีวิตพวกเราชาวจังหวัดเชียงรายด้วย ก่อนที่ประชาชนจะทนไม่ไหวและทำตำแหน่งของท่านให้สั่นคลอน ขอบคุณค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณฐิตินันท์ แสงนาค ครับ

นายฐิตินันท์ แสงนาค (ขอนแก่น) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม นายฐิตินันท์ แสงนาค สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๑ จังหวัดขอนแก่น ตัวแทนคนเมือง พรรคภูมิใจไทย ท่านประธานครับ วันนี้ผมมีเรื่องหารือท่านประธาน ซึ่งประเด็นที่ผมจะหารือในวันนี้ปีนี้ผมพูดมาครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๒ ครับ เจ้าหน้าที่ขอภาพด้วยครับ

(เจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดคลิปภาพ)

นายฐิตินันท์ แสงนาค (ขอนแก่น) : เป็นการสร้างทางยกระดับ ทางเลี่ยงเมืองขอนแก่น ทางเลี่ยงเมืองเส้นนี้มีความยาว ๕๔ กิโลเมตร มีรถวิ่งวันหนึ่งช่วงวันธรรมดา ๕๐,๐๐๐ คัน เทศกาลอย่างปีใหม่วันละ ๑๐๐,๐๐๐ คัน แต่ยังไม่มีทางลาดที่จะตัดเลี้ยวซ้ายขึ้นไป ขอภาพที่ ๒ ด้วยครับ ท่านประธานครับ นี่คือทางลาดที่จะทำขึ้นไว้โดยกรมทางหลวงได้ออกแบบเชิงสถาปัตยกรรมในสถาปนิกไว้เรียบร้อยแล้ว ปรากฏว่ายังไม่สามารถดำเนินการสร้างได้ ผมสอบถามทางกรมทางหลวงว่ายังขาดงบประมาณอยู่ ๕๕๐ ล้านบาท ดังนั้นจึงฝากทางกระทรวงคมนาคมจัดสรรงบประมาณมาทำทางเลี่ยงเมืองตรงนี้เป็นทางแยกบายพาส (Bypass) ออกไปทางทิศตะวันออกไปร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ มหาสารคาม นครพนม สกลนคร หรือออกไปฝั่งเวียดนามได้ทางเส้นนี้ ประโยชน์ที่จะตกกับทางเส้นนี้ไม่ใช่เฉพาะกับชาวขอนแก่นครับ เป็นของพี่น้องประชาชนภาคอีสานทั้งหมดที่จะสามารถเดินทางอย่าง

สะดวกสบาย ผมตามเรื่องนี้มาครั้งนี้ครั้งที่ ๒ แล้วครับ ส่งเอกสารไปยังกระทรวงคมนาคม และกรมทางหลวงเรียบร้อยแล้ว ขอให้เร่งดำเนินการนะครับ เพราะว่าทางเส้นนี้เป็นหัวใจหลักของขอนแก่น ซึ่งเป็นเมืองหลักเป็นฮับ (Hub) เป็นเกตเวย์ (Gateway) ของภาคอีสานที่ทุกท่านจะต้องผ่านเส้นนี้ครับ

ท่านประธานครับ ในวาระดิถีขึ้นปีใหม่นี้ ผมในนามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสัปปายะสภาสถานแห่งนี้คุ้มครองท่านประธาน เพื่อนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และประชาชนคนไทยทุกท่านให้มีความสุข ความเจริญตลอดปีใหม่ครับ ขอบคุณมากครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณท่านฐิตินันท์นะครับ ขอพรสนองตอบท่านครับ คุณเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร ครับ

นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขต กรุงเทพมหานคร ธนบุรี คลองสาน บางกอกใหญ่ พรรคก้าวไกล ก่อนอื่นก็ยินดีอย่างยิ่งที่ได้มาพูดในวันสุดท้ายที่สภาเราประชุมกัน ก็ขอกล่าวสวัสดีปีใหม่ท่านประธานรวมถึงประชาชนทุกท่าน ขอให้สมเด็จพระเจ้าตากสินช่วยอำนวยอวยพรให้ทุกคนปลอดภัย สุขภาพแข็งแรงตลอดทั้งครอบครัวด้วยนะครับ

เรื่องแรก สืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ล่าสุดที่มีการจัดงานบวงสรวงพระเจ้าตากสินเป็นประจำทุกปีของชาวธนบุรี ก็เกิดปัญหานิดหนึ่งครับ เรื่องการที่มีห้องน้ำสาธารณะไม่เพียงพอ ทำให้หลาย ๆ ครั้งคนมาเที่ยวงานเยอะมาก ซึ่งชาวธนบุรีรวมถึงผมเองก็ยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนมาเที่ยว แต่ก็มีหลายครั้งหลายคราวที่ห้องน้ำไม่เพียงพอแล้วไปปัสสาวะข้างกำแพงบ้านชาวบ้านก็ถูกร้องเรียนมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ร้องเรียนมาก็คืออยู่บริเวณลาดหญ้า ซอย ๑๐ อย่างไรก็ฝากท่านผู้ว่าฯ ทาง กทม. อย่างไรช่วยจัดสรรห้องน้ำให้เพียงพอในคราวหน้าด้วย

เรื่องที่ ๒ เรื่องการฉ้อโกงไอเทม (Item) หรือของในเกมส์ออนไลน์ (Game online) ซึ่งเรื่องนี้ผมได้รับการร้องเรียนมาผ่านทางเพจ เฟซบุ๊ก (Page Facebook) ของผม หลาย ๆ คนโดนโกงไปไม่ต่ำกว่าหลักล้านบาท แต่หลายครั้งไปแจ้งความด้วยความเข้าใจไม่ตรงกันของตำรวจในหลาย สน. ก็ไม่รับแจ้งความ ---------- - ๙/๑

เพราะเนื่องจากคิดว่าไอเทม (Item) ในเกมส์ (Game) ไม่ใช่ทรัพย์สิน แต่ผมไปศึกษามาแล้ว สามารถแจ้งความในฐานะฉ้อโกงได้ อย่างไรฝากสำนักงานตำรวจแห่งชาติช่วยทำความเข้าใจกับทุกท่าน แล้วก็เร่งปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อช่วยคนที่ถูกหลอกด้วยนะครับ

เรื่องที่ ๓ ก็เป็นข่าวที่น่ายินดีกับวงการท่องเที่ยวไทย แล้วในฐานะไกด์ (Guide) เก่าอย่างผม ที่ประเทศจีนจะเปิดประเทศ แล้วนักท่องเที่ยวจีนจะกลับมาอีกครั้ง แต่ก็อยากฝากทางรัฐบาลด้วยให้ระแวดระวัง อย่างน้อยออกมาตรการตรวจเอทีเค (ATK) เขาก่อนเข้ามาหน่อยก็ได้ เพื่อเป็นการป้องปรามไม่ให้คนจีนที่ติดโควิด (COVID) ปะปนกับคนไทย แล้วก็อาจจะทำให้เกิดการระบาดครั้งใหม่ ขอบคุณมากครับ สวัสดีปีใหม่ครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล ครับ

นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน พิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล สวัสดีปีใหม่ท่านประธานคะ คำขวัญวันเด็กท่านประธานปีนี้ให้มาคือ ประเทศจะรุ่งเรือง เมื่อบ้านเมืองสุจริต วันนี้ดิฉันจะขอหารือเรื่องของประเด็นความสุจริต ที่ผ่าน ๆ มาของสภาที่เราทำงานกันมาอย่างหนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ส.ส. ทุก ๆ คนต้องการออกกฎหมายเพื่อให้ประชาชนมีการบังคับใช้กฎหมายเดียวกัน ขณะเดียวกันวันนี้ดิฉันรู้สึกว่า ส.ส. เราถูกด้อยค่า เพราะว่าโดยปัญหาข่าวต่าง ๆ ที่มันเกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเรื่องความทุจริต ซึ่งคุณสมบัติต่าง ๆ ส.ส. ที่ได้มาก็สำคัญ ดิฉันขอทวงถามไปถึง ป.ป.ช. ดิฉันได้หารือ ป.ป.ช. หลายครั้งแล้วว่าปัญหาของ ส.ส. ที่ขาดคุณสมบัติที่รุกล้ำที่หลวง ที่รุกล้ำที่ ส.ป.ก. โดยแอบอ้างสิทธินี้ โดยมีการชี้แจงบัญชีทรัพย์สินแล้ว ๓ ปีครึ่งแล้ว ยังไม่ทราบผลว่าเป็นอย่างไรเลย ได้คำตอบจาก ป.ป.ช. ว่าดำเนินการอยู่ ซึ่งดิฉันคิดว่าความยุติธรรมที่ล่าช้าคือความอยุติธรรม มี ส.ส. บางท่านถูกโทษให้ออกจากสภานี้ไปเรียบร้อยแล้ว แต่มี ส.ส. อีกหลาย ๆ ท่านที่มีปัญหาเดียวกันแต่ว่ายังไม่ได้รับการดูแลหรือว่ามีปัญหาเรื่องของพรรคการเมืองต่าง ๆ ดิฉันคิดว่าควรจะมีความยุติธรรมเดียวกันค่ะ หารือไปถึง สตง. ปัญหาของเรือหลวงลันตา ดิฉันให้มาสอบสวนเรื่องของการใช้งบอย่างถูกต้องได้ประสิทธิภาพนั้นยังไม่มีคำตอบของเรื่องกระบวนการการใช้งบ ขอประสานผ่าน สตง. ให้แจ้ง ป.ป.ช. ไปด้วยว่าให้ประสานดูแลการใช้งบนี้ให้ถูกต้องและดำเนินการทางกฎหมาย หากพบว่ามีการทุจริตในระบบ เพื่อเป็นตัวอย่าง

ที่ดีให้กับประชาชนและการดำเนินการให้ข้าราชการท้องถิ่น ทั้ง ส.ส. ได้รับการสรรเสริญโดยเฉพาะอย่างยิ่งเราซึ่งเป็นผู้นำได้รับการยืนยันเชื่อใจจากประชาชนได้ว่าเราเป็นผู้สุจริตและทำงานกับประชาชนอย่างเที่ยงธรรมค่ะ

อีกเรื่องหนึ่ง ดิฉันขอขอบพระคุณท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่อนุมัติให้มีการผ่านไฟฟ้าไปถึงบ้านแผ่นดินเสมอ ทำให้ประชาชนปลายปีนี้ได้รับไฟฟ้าใช้แล้วกว่า ๒๐๐ ครัวเรือน ขอบพระคุณมากค่ะ และอยากให้ท่านช่วยกรุณาลงไปดูพื้นที่จังหวัดกระบี่ ใด ๆ ที่มีปัญหาเรื่องที่ดินขอให้ช่วยผ่านตรงนี้ให้ด้วยค่ะท่านประธานคะ ขอบพระคุณมากคะ และสวัสดีปีใหม่ค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณอนุรักษ์ บุญศล ครับ

นางอนุรักษ์ บุญศล (สกลนคร) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉันนางอนุรักษ์ บุญศล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร เขต ๔ พรรคเพื่อไทย ขออนุญาตกราบเรียนหารือท่านประธานผ่านไปถึงเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ขอให้คณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ ปรับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ครูโรงเรียนเอกชน จาก ๔ บาท เป็น ๓ บาท หรือน้อยกว่านั้น

เรื่องที่ ๒ เรื่องค่ารักษาพยาบาลครูโรงเรียนเอกชนที่ได้ปีละ ๑๕๐,๐๐๐ บาท ขอให้ได้เข้าโรงพยาบาลเอกชนด้วยค่ะ ดิฉันได้รับการร้องทุกข์จากครูโรงเรียนเอกชนเมื่อดิฉันไปเปิดงานกีฬาสีอาทิตย์ที่ผ่านมา ท่านประธานคะ ว่ากองทุนสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชนเก็บดอกเบี้ยเงินกู้ซึ่งกู้จากกองทุนสงเคราะห์ ไม่ได้กู้จากธนาคาร แต่ดอกเบี้ยกู้จากกองทุนสงเคราะห์เท่ากับกู้จากธนาคาร ซึ่งกองทุนสงเคราะห์นั้นเอาเงินสมทบ ๓ เปอร์เซ็นต์ของครูเองและของผู้รับใบอนุญาตอีก ๓ เปอร์เซ็นต์เข้าไปอยู่ในกองทุนนี้ แล้วนำมาให้ครูโรงเรียนเอกชนกู้ ซึ่งดอกเบี้ยไม่น่าจะถึง ๔ บาท ควรเป็น ๒.๕๐ บาท หรือ ๓ บาทเท่านั้น เรื่องที่ ๒ นั้นก็คือเรื่องของค่ารักษาพยาบาลครูโรงเรียนเอกชนที่ได้ปีละ ๑๕๐,๐๐๐ บาท

กราบเรียนให้ท่านประธานทราบว่า ๑๕๐,๐๐๐ บาทนั้น เมื่อเข้าโรงพยาบาลของรัฐจะต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาลก่อนแล้วนำมาเบิก ซึ่งไม่เกิดความเป็นธรรมกับคนที่ส่งเงินสมทบ ๓ เปอร์เซ็นต์ ผู้รับใบอนุญาตสมทบอีก ๓ เปอร์เซ็นต์ ดังนั้นจึงขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ปัญหาให้ครูโรงเรียนเอกชนอย่างเร่งด่วน กราบขอบพระคุณค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณกรวีร์ ปริศนานันทกุล

นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม กรวีร์ ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคภูมิใจไทย จากจังหวัดอ่างทอง มีเรื่องปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนที่ได้ฝากผู้แทนมาให้มาพูดแทนในสภานะครับ

เรื่องแรก ผมได้รับคำร้องเรียนจากท่านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแม่ไก่ รวมไปถึงสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และท่าน สจ. อนุวัตร มากประมูล เรื่องถนนที่วัดบ้านแกเชื่อมต่อหนองจิก หมู่ ๒ เชื่อมต่อหมู่ ๔ ที่ตำบลหนองแม่ไก่ สภาพผิวการจราจรทรุดโทรม เสียหาย ซึ่งถนนเส้นนี้อยู่ในการดูแลของ อบจ. ซึ่งต้องขอบคุณ อบจ. ที่ได้ให้ช่างไปสำรวจ แล้วก็จะเข้าไปเร่งในการซ่อมแซม ก็อยากที่จะฝากท่านประธานไปยัง อบจ. ให้ช่วยเข้าไปเร่งรัดในการซ่อมแซมถนนให้กับพี่น้องประชาชนด้วย

เรื่องที่ ๒ เป็นผลกระทบที่เกิดจากน้ำท่วมในรอบที่ผ่านมาในเขตอำเภอโพธิ์ทองครับ ผมได้รับคำร้องเรียนจากท่านผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๓ ตำบลบ่อแร่ ผู้ใหญ่กำพล ครองบุญ แล้วก็ท่าน สจ. อนุวัตร มากประมูล ถึงถนนริมแม่น้ำน้อยที่ถูกน้ำกัดเซาะพังไม่สามารถที่จะสัญจรไปมาได้ ทำให้พี่น้องประชาชนที่อยู่ระหว่างหมู่ ๓ บริเวณวัดท่าโขลงไม่สามารถที่จะใช้ถนนเส้นนี้ในการเดินทางไปมาหาสู่กันได้ ก็ขอให้ทาง อบต. อ่างแก้ว ซึ่งก็ทราบว่าได้รับการประสานงานเพื่อที่จะขอเครื่องจักรกลจากทาง อบจ. อ่างทอง ขอให้เร่งรัดในการซ่อมแซมถนนให้กับพี่น้องประชาชนด้วย

เรื่องที่ ๓ ได้ลงพื้นที่พร้อมกับท่านนายกเทศมนตรีและท่านรองนายกเทศมนตรี เทศบาลเกตุไชโย แล้วก็ท่านโยธาธิการจังหวัด ได้ไปติดตามแนวเขื่อนที่พังเสียหายจากรอบของน้ำท่วมที่ผ่านมา ที่บริเวณหมู่ ๒ ตำบลไชโย ก็ฝากท่านประธานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็คือทางกรมเจ้าท่า กรมโยธาธิการและผังเมือง ในการเร่งรัดในการซ่อมแซม

หางบประมาณมาซ่อมแซมแนวเขื่อน ถ้าไม่เช่นนั้นชาวบ้านในหมู่ ๒ ก็กังวลว่าในรอบน้ำรอบที่จะถึงนี้จะไม่สามารถป้องกันน้ำได้นะครับ

เรื่องสุดท้ายครับ ที่หมู่ ๓ ตำบลไชโย ประตูระบายน้ำที่คลองข้างวัดไชโย ไม่สามารถใช้งานได้ เช่นเดียวกันกับสถานีสูบน้ำที่สร้างมาแล้วยังไม่สามารถที่จะใช้งานได้ ประตูน้ำเป็นของกรมชลประทาน สถานีสูบน้ำเป็นของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขื่อนเป็นของกรมโยธาธิการและผังเมือง และพื้นที่เป็นของเทศบาลเกตุไชโย อยากจะให้ทุกหน่วยงานได้บูรณาการกัน ทำงานร่วมกัน เพื่อแก้ปัญหาให้กับชาวบ้านโดยด่วน กราบขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย

นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย (สกลนคร) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร พรรคเพื่อไทย วันนี้ได้นำปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนที่ได้เคยนำเสนอให้ท่านประธานมา เพื่อพิจารณาสั่งการให้หน่วยงานที่รับผิดชอบไปดำเนินการแก้ไข แต่ยังไม่ได้ไปดำเนินการอย่างไร รายละเอียดดังต่อไปนี้ครับ

๑. ให้กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม ดำเนินการในการติดตั้งสัญญาณไฟจราจร บริเวณทางแยก ทางร่วม ในระหว่างทางหลวงชนบทกับทางหลวงหมายเลข ๒๒ สกลนคร-นครพนม-อุดรธานี อยู่ ๒ จุดครับ จุดแรก อยู่ที่บ้านพังขว้างใต้ หมู่ ๑ ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร และจุดที่ ๒ บริเวณสามแยกบ้านหนองศาลา ตำบลฮางโฮง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ซึ่งทั้ง ๒ จุดนี้เป็นจุดที่พี่น้องประชาชนใช้เส้นทางสัญจรไปมา รวมทั้งรถที่ออกมาจากชนบทที่จะมาเลี้ยวกลับเข้าสู่ตัวเมือง ก่อให้เกิดปัญหาเกิดอุบัติเหตุ ทำให้เกิดอันตรายถึงชีวิต และความเสียหายต่อทรัพย์สิน ขอให้ทางท่านประธานได้ติดตามในเรื่องนี้ด้วยครับ

๒. ได้รับคำร้องเรียนจากพี่น้องประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากการที่ขาดแคลนน้ำสะอาดไว้ใช้อุปโภคบริโภคทั้งในเขตเทศบาลนครสกลนครและในเขตอำเภอเมืองรอบนอกนะครับ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้ครับ จุดที่ ๑ บริเวณซอย ๑๔ ถนนเสรีไทย เขตเทศบาลนครสกลนคร จุดที่ ๒ บริเวณซอยทวีคูณ ถนนรัฐพัฒนา ตำบลธาตุเชิงชุม เขตเทศบาลนคร จุดที่ ๓ บ้านนาแกน้อย หมู่ ๔ วัดสอนประชาราม ตำบลดงมะไฟ จุดที่ ๔ บ้านกกกอก หมู่ ๑๒ ตำบลงิ้วด่อน จุดที่ ๕ บ้านนาดอกไม้ หมู่ ๖ ตำบลฮางโฮง จุดที่ ๖ บ้านดอนกะเล็น หมู่ ๘ ตำบลฮางโฮง จุดที่ ๗ บ้านทุ่งพัฒนา หมู่ ๑๖ ตำบลเชียงเครือ จุดที่ ๘ บ้านดอนเชียงคูณฝั่งขาออกซอยกตัญญู และจุดที่ ๙ ศูนย์วิจัยบำรุงพันธุ์สัตว์สกลนคร ตำบลพังขว้าง ขอกราบขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา ครับ

พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา (จันทบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผม พันตำรวจโท ธนภัทร กิตติวงศา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนจันทบุรี เขต ๑ ผมขอหารือท่านประธาน ๒ เรื่องครับ

เรื่องที่ ๑ เรื่องของปัญหาลำไยของพี่น้องชาวสวนลำไย ซึ่งที่ผ่านมานั้นพี่น้องชาวสวนลำไยไม่ว่าจะเป็นอำเภอสอยดาว อำเภอโป่งน้ำร้อนและอำเภออื่น ๆ ก็ตามนะครับ มีปัญหาในเรื่องของการออกจีเอพี (GAP) รูปแบบใหม่ แต่ต้องกราบขอเรียนว่าปัจจุบันนี้เหตุที่ล่าช้านั้นได้รับการแก้ไขจาก สวพ. ๖ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว เป็นที่น่าชื่นชมนะครับ ผมก็ขอชื่นชมไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย เพราะว่าจีเอพี (GAP) ของพี่น้องเกษตรกรชาวสวนลำไยนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเป็นเรื่องของการรับรองผลผลิตสินค้าของเกษตรกรที่จะขายในโอกาสต่อไปนะครับ

เรื่องที่ ๒ ในจังหวัดจันทบุรีของกระผมนั้นปัจจุบันมีการก่อสร้างถนนหลายสายด้วยกัน ซึ่งก็เป็นเรื่องที่ดีอีกเช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นการก่อสร้างถนนสาย ๓๑๗ ก็ตาม ถนนเส้นทางสายตากสิน-ท่าแฉลบ ถนนพระยาตรัง ซึ่งมีการขยายเลน (Lane) เพิ่มช่องทางการจราจรการก่อสร้างสะพาน ขยายผิวการจราจรแล้วก็มีการปรับปรุงทางแยก ซึ่งเป็นถนนคอนกรีต ซึ่งตรงบริเวณนี้ก็เป็นถนนที่มีการแก้ปัญหาน้ำท่วมขังบริเวณของจังหวัดจันทบุรีด้วยนะครับ แต่สิ่งหนึ่งที่พี่น้องประชาชนหารือกับผมมาก็คือเรื่องของ

การตั้งงบก่อสร้างถนนดังกล่าว ทำไมทางกรมทางหลวงไม่รวมในเรื่องของท่อระบายน้ำ ซึ่งมีขนาดใหญ่ แล้วก็มีการผลักภาระไปให้กับพี่น้องประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของครัวเรือน ซึ่งมีบ้านเรือนปลูกอยู่ก่อนที่จะมีการสร้างถนน ซึ่งมีการเรียกเก็บค่าท่อระบายน้ำที่ผ่านหน้าบ้านตัวเองรายละนับหมื่นบาท ก็เป็นเรื่องของความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนที่อยากจะกราบเรียนผ่านกระผมและผ่านท่านประธานผ่านไปยังอธิบดีกรมทางหลวงและกระทรวงคมนาคมเพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหานี้ด้วยนะครับ

แล้วก็สุดท้ายนี้ ขอเดชะบารมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายอันมีท่านพ่อตากสินซึ่งพี่น้องประชาชนเคารพนับถือ โปรดดลบันดาลให้ท่านประธานและพี่น้องประชาชนทั้งประเทศและพี่น้องประชาชนคนจันทบุรีมีความสุขความเจริญ สุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรงตลอดปีและตลอดไปครับ ท่านประธานครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ก็ขอพรนั้นตอบสนองท่านครับ ท่านซูการ์โน มะทา เชิญครับ

นายซูการ์โน มะทา (ยะลา) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ซูการ์โน มะทา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดยะลา เขต ๒ พรรคประชาชาติ วันนี้ขอนำปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องชาวอำเภอกาบัง จังหวัดยะลา มาเรียนผ่านท่านประธานถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ท่านประธานครับ เป็นที่ทราบกันดีว่าวันที่ ๑๘ ธันวาคมที่ผ่านมา คนไทยทั้งประเทศช็อกเพราะว่าเรือรบหลวงสุโขทัยอับปางที่บริเวณอ่าวไทยที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ท่านประธานครับ ๑ ใน ๒๑ คนที่สูญหายอยู่แล้วก็วันนี้วันที่ ๑๒ นายรอดิง มะแอ เป็นคุณพ่อของ พลทหารอับดุลอาซิส มะแอ ทหารประจำการหน่วยนาวิกโยธินที่สัตหีบ ----------

ซึ่งวันนี้ยังค้นหาตัว ยังไม่ทราบชะตากรรม แต่เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคมที่ผ่านมา ผมได้เดินทางไปที่บ้านลาแลและได้พบกับคุณพ่อ ได้ทราบว่าในวันคืนเกิดเหตุก็มีโทรศัพท์มาจากลูกชาย บอกว่าตอนนี้ตนเองอยู่บนหัวเรือ แล้วก็เรือกำลังจะจมจะให้ผมทำอย่างไร คุณพ่อเมื่อรับทราบฟังจากลูกชายก็ตกใจ ก็ถามลูกชายไปว่าแล้วที่ตัวมีชูชีพใส่ไหม ได้คำยืนยันจาก พลทหาร อับดุลอาซิส มะแอ ว่าไม่มีชูชีพใส่ นี่คือปัญหาที่สำคัญที่ผมคิดว่าจะต้องนำเรียนหาผู้ที่รับผิดชอบ เพราะว่าในกรณีของผู้สูญหายและผู้เสียชีวิตเท่าที่ทราบจากครอบครัวที่เฝ้าติดตามนั้นคือส่วนใหญ่แล้วไม่มีชูชีพ ซึ่งเป็นเรื่องที่ผมและคนไทยทุกคนมีความห่วงใยอยากให้รัฐบาลที่แปดเปื้อนและรัฐมนตรีหน้ากากดีได้ออกมาแสดงความรับผิดชอบต่อการสูญเสียวันนี้ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พลทหาร อับดุลอาซิส มะแอ นั้น เป็นเสาหลักของครอบครัว ก็อยากให้ทางรัฐบาลได้ให้การเยียวยาครอบครัวของ พลทหาร อับดุลอาซิส มะแอ ที่สูญเสียในครั้งนี้ และขอดุอาอ์ต่อองค์อัลลอฮ์ ซุบฮานะฮูวะตะอาลา ให้พบร่างของผู้สูญหายโดยเร็วด้วย ขอบคุณมากครับท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณโชติพิพัฒน์ เตชะโสภณมณี

นายโชติพิพัฒน์ เตชะโสภณมณี (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายโชติพิพัฒน์ เตชะโสภณมณี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร เขตจอมทองและธนบุรี ในนามพรรคภูมิใจไทย ขออนุญาตหารือท่านประธานเรื่องมหาดไทยไม่ห้ามการจัดงานปีใหม่ ๒๕๖๖ แต่ให้ดำเนินการ ๕ ข้อนี้อย่างเคร่งครัด มาฟังกันดูนะครับ

เนื่องจากวันนี้เป็นวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของการประชุมสภาผู้แทนราษฎรของปี ๒๕๖๕ กระผมขออนุญาตนำข้อมูลข่าวสารการจัดงานเทศกาลปีใหม่ ปี ๒๕๖๖ มาแจ้งให้พี่น้องประชาชนได้รับทราบทั่วกัน โดยท่านปลัดกระทรวงมหาดไทยได้ออกหนังสือล่าสุดถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วประเทศและหน่วยงานราชการมิให้มีนโยบายงดการจัดงานรื่นเริงเทศกาลปีใหม่ ด้วยในระหว่างวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๖ เป็นช่วงเทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ปี ๒๕๖๖ แต่ให้ดำเนินการ ๕ ข้อนี้อย่างเคร่งครัด

ข้อ ๑ เน้นย้ำเรื่องเวลาเปิดปิดสถานบริการและห้ามมิให้บุคคลที่อายุต่ำกว่ากฎหมายกำหนดเข้าไปใช้บริการสถานที่ มิให้นำอาวุธ ยาเสพติดไปใช้ในสถานที่ประกอบการตลอดจนการค้าประเวณีและการพนัน

ข้อ ๒ ให้จังหวัด อำเภอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบเกี่ยวกับระบบความปลอดภัยของตัวอาคาร รวมถึงระบบการป้องกันอัคคีภัยของผู้ประกอบการ

ข้อ ๓ ให้ผู้ประกอบการคำนึงถึงจำนวนผู้เข้าไปใช้บริการหรือร่วมกิจกรรมให้ความสัมพันธ์กับประเภทกิจการให้ใช้อาคารไม่ให้แออัดหนาแน่นจนเกินไป เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงของการเกิดเหตุการณ์จากคนเบียดเสียดของคนจำนวนมาก ๆ อย่างเช่นเกิดขึ้นในประเทศเกาหลีใต้

ข้อ ๔ มาตรการด้านสุขลักษณะป้องกันความเสี่ยงจากโรคไวรัสโควิด-๑๙ (COVID-19) เพื่อให้ตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๕ ตรวจสอบสถานประกอบการให้ปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อเกิดความปลอดภัย และเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ชีวิตและทรัพย์สินของพี่น้องประชาชนได้รับความเสียหาย รวมทั้งสังคมต้องสงบเรียบร้อย

ทั้ง ๕ ข้อที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับพี่น้องประชาชนในช่วงเทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ปี ๒๕๖๖ สวัสดีปีใหม่ครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน

นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน (เชียงราย) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย พรรคเพื่อไทย ผมได้รับการร้องเรียนจากนายกเทศบาลตำบลห้วยซ้อ นายสุรินทร์ วงค์อิ่นแก้ว อยู่ ๔ เรื่อง ท่านประธานครับ

เรื่องที่ ๑ งบประมาณพัฒนาบ่อน้ำพุร้อนหนองโป่งมุ้น เพื่อการท่องเที่ยว งบประมาณ ๒๐ ล้านบาท ซึ่งตำบลห้วยซ้อก็ได้ส่งเรื่องไปที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว อย่างไรก็ขอให้ท้องถิ่นจังหวัดช่วยติดตามด้วย

เรื่องที่ ๒ ถนนเข้าหมู่บ้านเวียงหมอกระยะทาง ๓ กิโลเมตร ซึ่งเป็นหมู่บ้านเชื้อสายคนจีนและชนเผ่าต่าง ๆ เป็นหมู่บ้านใหญ่ อย่างไรอยากจะให้ท้องถิ่นจังหวัดช่วยไปดำเนินการก่อสร้างถนนงบประมาณ ๙ ล้านบาท

เรื่องที่ ๓ ขอขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยซ้อ เป็นโครงการพระราชดำริตอนนี้ตื้นเขิน

เรื่องที่ ๔ อ่างเก็บน้ำห้วยป่าเมี่ยง อยากจะให้กรมชลประทานได้ไปสำรวจออกแบบ เพราะว่าพี่น้องชาวห้วยซ้ออยากจะได้อ่างเก็บน้ำใหม่ขึ้นมาอีก ๑ อ่าง ก็พร้อมใจกันที่จะดูแลที่ดินเหล่านี้ ขอให้กรมชลประทานออกไปสำรวจด้วยนะครับ แล้วเรื่องร้องเรียนของนายเสถียร สายสูง นายกเทศบาลตำบลบุญเรือง ติดตามแก้มลิงหนองไคร้ไหว ซึ่งได้หารือในสภาผู้แทนมาหลายรอบแล้วนะครับ แต่กรมชลประทานยังไม่ไปสำรวจออกแบบ

สุดท้ายสะพานข้ามแม่น้ำอิงเชื่อมเชียงของกับอำเภอขุนตาล ที่ตำบลบุญเรือง ตำบลยางฮอม ตำบลแม่ต๋ำ ตำบลตาดควัน ทางหลวงชนบทได้ออกไปสำรวจออกแบบแล้ว แต่ยังไม่ได้ดำเนินการก่อสร้าง อย่างไรขอฝากทั้ง ๖ เรื่อง ให้ทางสภาช่วยดำเนินการติดต่อด้วยครับ ขอบคุณครับท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์

นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์ (สระแก้ว) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสระแก้ว เขต ๓ พรรคพลังประชารัฐ กระผมวันนี้เข้ามาปรึกษาหารือท่านประธานเรื่องมาตามงาน ทวงถามและเร่งรัด

ผมได้รับการร้องเรียนมาจากท่านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตาพระยา ท่าน พันเอก นิวัฒน์ หาญประสพ แล้วก็ท่านนายกเทศบาลตำบลโคกสูง ท่านไสว กันหอม ทั้ง ๒ ท่านร้องเรียนเรื่องน้ำกินน้ำใช้ขุ่น ตรงนี้ยังไม่มีการประปาส่วนภูมิภาคเข้าไป ยังเป็นการประปาของชุมชน แล้วก็ของท้องถิ่น บริเวณพื้นที่ตรงนี้มีน้ำที่ขุ่น มีตะกอนมาก มีความไม่ใสสะอาด เพราะฉะนั้นปัญหาตรงนี้จะแก้ไขโดยการประปาส่วนภูมิภาค ตำบลโคกสูง การประปาส่วนภูมิภาคได้รับการร้องเรียนจากผมเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๒ ได้เข้าไปสำรวจออกแบบมาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว บัดนี้เตรียมตั้งงบประมาณถึง ๑๔๓ ล้านบาท เพื่อเตรียมขยายเขต จึงขอเร่งรัดเม็ดเงินงบประมาณเพื่อดำเนินการก่อสร้างต่อนะครับ

ตำบลตาพระยา อำเภอตาพระยา จะต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการสำรวจออกแบบต่อไป บัดนี้ยังไม่ได้ทำ ก็อยากจะให้เร่งรัดมาสำรวจพื้นที่ในการสร้างสถานีผลิตบนเขื่อนห้วยยาง ซึ่งเป็นโครงการพระราชดำริของรัชกาลที่ ๙ วางท่อขยายน้ำลงมาเพื่อให้การประปาส่วนภูมิภาคดำเนินการ

เรื่องต่อไปของอำเภออรัญประเทศ บัดนี้กระผมเองได้ติดตามมาตั้งแต่สมัยผมเป็นสมาชิกสภาจังหวัด ได้จบสมบูรณ์แล้ว แต่ว่ายังมีความต้องการที่จะวางท่อขยายเขตออกไปในหมู่บ้านที่ห่างไกล จึงขอให้ท่านประธานประสานงานไปยังการประปาส่วนภูมิภาคสังกัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อดำเนินการเร่งรัดและติดตามให้กระผมด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ

นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ (นครราชสีมา) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา เขตปากช่อง พรรคเพื่อไทย ด้วยอำเภอปากช่องนั้นมีอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เป็นมรดกโลก จึงมีผู้คนมาอาศัยอยู่จำนวนมาก ทุกครั้งที่มีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้นที่อำเภอปากช่องนั้นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุฉุกเฉินต้องถูกนำตัวส่งโรงพยาบาลปากช่องนานา แต่เนื่องจากโรงพยาบาลปากช่องนานานั้นตั้งอยู่ใจกลางเมืองปากช่อง การจราจรติดขัดแออัด การเคลื่อนย้ายผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุฉุกเฉินนำส่งโรงพยาบาลปากช่องนานาอาจเกิดความไม่ปลอดภัย พี่น้องประชาชนคนปากช่อง ----------

ตลอดทั้งคุณสุรชัย ปากช่อง ได้ให้ผมนั้นนำเรื่องมาหารือสะท้อนความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชน พี่น้องประชาชนเกิดความกังวลเป็นห่วงทุกข์ใจอยู่กันอย่างไม่เป็นความสุข เพราะมีปัญหาเกิดขึ้นที่อำเภอปากช่อง ผมได้มีโอกาสไปที่โรงพยาบาลตำรวจ ราชประสงค์ กรุงเทพมหานคร โรงพยาบาลตำรวจคับแคบมาก แต่ในขณะเดียวกันที่ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง บ้านผมนั้นเป็นที่ตั้งของศูนย์ฝึกอบรมยุทธวิธีตำรวจกลาง มีเนื้อที่มหาศาล ๑,๙๑๙ ไร่ ๓ งาน ๙๘ ตารางวา ตั้งอยู่บนถนนบายพาส (Bypass) กรุงเทพฯ-โคราช อยากให้มีการขยายโรงพยาบาลตำรวจที่ราชประสงค์ กรุงเทพฯ ไปตั้งที่ศูนย์ฝึกตำรวจดังกล่าว เพื่อให้เป็นโรงพยาบาลตำรวจแหล่งที่ ๒ รักษาตำรวจทั้งประเทศและใช้ในการรักษาโรคภัยไข้เจ็บกับบุคคลทั่วไป ตลอดทั้งสำคัญที่สุดนั่นก็คือหากมีเหตุการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้นที่อำเภอปากช่อง การเคลื่อนย้ายผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุฉุกเฉินนำส่งโรงพยาบาลจะได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย เพราะรถไม่ติด จึงนำเรียนท่านประธานครับ เรื่องสำคัญผ่านไปยังรัฐมนตรี อนุทิน ชาญวีรกูล ท่านนายกรัฐมนตรี ประยุทธ์ จันทร์โอชา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้รีบมาแก้ไขขยายโรงพยาบาลตำรวจ ๒ ไปที่อำเภอปากช่องบ้านผมด้วย ด้วยเหตุที่ผมได้กล่าวไปแล้วข้างต้น ขอบคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ

นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ (สงขลา) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม ณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา เขตเลือกตั้งที่ ๗ พรรคภูมิใจไทย เนื่องจากปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากในพื้นที่อำเภอสะบ้าย้อยและอำเภอเทพา ปกติแล้วเทือกเขาสันกาลาคีรีซึ่งเป็นรอยต่อของประเทศมาเลเซีย จังหวัดยะลา และตำบลบาโหย ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ไร่ มีเทือกเขาตีโต๊กซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของแม่น้ำเทพา เพราะฉะนั้นเมื่อฤดูน้ำหลากน้ำทุกสายก็จะรวมกันลงสู่แม่น้ำเทพา ระยะทางประมาณ ๑๕๐ กิโลเมตรซึ่งออกที่ปากน้ำปะทุด เพราะฉะนั้นสิ่งที่เกิดขึ้นก็คือที่บริเวณตำบลสะบ้าย้อย ไม่ว่าจะเป็นบ้านแลแบงซึ่งมีน้ำท่วมเป็นเรื่องปกติ บ้านมุยง บ้านทุ่งโรจน์ บ้านทุ่งกลางและบ้านน้ำค้าง ท่านประธานครับ สิ่งที่ผมเองได้นำเสนอให้กับกรมชลประทานได้ไปแก้ไขเพื่อแก้ไขปัญหาซ้ำซากก็คือสร้างประตูระบายน้ำ ๒ จุด จุดแรกก็คือที่บริเวณตำบลจะแหนหรือตำบลทุ่งพอ เพื่อเบรกน้ำจากทิศใต้ก็คือจากบาโหย อีกจุดหนึ่งก็คือที่ตำบลลำไพล เพราะฉะนั้นโครงการเหล่านี้ถ้าเกิดกรมชลประทานไปสร้างประตูระบายน้ำ

๒ จุด อันดับแรกก็คือแก้ปัญหาอุทกภัยน้ำท่วมน้ำหลากใน ๒ อำเภอ อันดับที่ ๒ ก็คือการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ เพราะว่าวันนี้แม่น้ำเทพาไหลออกไปสู่อ่าวไทยวันละประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คิว คิดเป็นมูลค่าเท่าไร เพราะฉะนั้นวันนี้ท่านรู้ไหมว่าที่แลแบงน้ำท่วมมา ๔ รอบแล้วครับ มันมีปัญหาซ้ำซาก ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น เมื่อฝนตกน้ำท่วมก็เป็นทุกข์ เพราะฉะนั้นการแก้ปัญหาระยะยาวรัฐบาลต้องให้งบประมาณไปดำเนินการแก้ปัญหาก็คือประตูระบายน้ำทั้ง ๒ จุด ขอบคุณมากครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : นายแพทย์เรวัต วิศรุตเวช

นายเรวัต วิศรุตเวช (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม นายแพทย์เรวัต วิศรุตเวช ขอกราบสวัสดีปีใหม่ท่านประธาน ขอให้ท่านประธานได้มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรงตลอดไป และขอสวัสดีพี่น้องประชาชนทุกคนครับ ท่านประธานที่เคารพครับ วันนี้ผมมีเรื่องหารือที่เป็นความเดือดร้อนอย่างสาหัสของพี่น้องประชาชนจริง ๆ ก็คือจากวิกฤติของพลังงานแล้วก็ค่าไฟ ผมขอยกตัวอย่างปัญหาค่าไฟแพงว่าทุกวันนี้โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลขนาดใหญ่ที่สุดของกระทรวงสาธารณสุขที่ให้บริการทั้งเทคโนโลยีที่ดี แล้วก็ความเชี่ยวชาญ ความสามารถของแพทย์มีผู้มารับบริการต่อวันทั้งคนไข้ในและคนไข้นอกหลายพันคน ปรากฏว่าทุกวันนี้โรงพยาบาลราชวิถีต้องจ่ายค่าไฟถึงเดือนละประมาณ ๑๑-๑๒ ล้านบาทต่อเดือน ----------

ถ้าหากว่ามีการขึ้นค่าเอฟที (FT) ในเดือนมกราคมปีหน้า ค่าไฟประมาณการจะตกถึงประมาณเดือนละ ๑๕-๑๖ ล้านบาทต่อปีซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่สามารถจะแบกรับไหว เพราะว่างบประมาณที่ได้จากค่าสาธารณูปโภคต่อปีมันน้อยมาก ผมกำลังจะเน้นว่าปัญหาค่าไฟแพงมันเป็นความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนทุกคน เพราะฉะนั้นจึงอยากจะหารือผ่านท่านประธานไปยังรัฐบาลว่ารัฐบาลนั่นละที่จะต้องเป็นตัวอย่างในการประหยัดค่าพลังงานและประหยัดค่าไฟฟ้า และเร่งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ตระหนักถึงวิกฤติของพลังงานของประเทศ และรัฐบาลจะต้องแก้ไขปัญหาให้ผ่านวิกฤติไปให้ได้ ความเดือดร้อนของประชาชนอันนี้เป็นความเดือดร้อนในทุกครัวเรือน ไม่เหมือนบางท่านที่อยู่บ้านหลวงแล้วเกษียณก็ยังไม่ออก มันไม่ต้องเสียค่าไฟครับ ขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณมนตรี ปาน้อยนนท์

นายมนตรี ปาน้อยนนท์ (ประจวบคีรีขันธ์) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายมนตรี ปาน้อยนนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พรรคประชาธิปัตย์ เขต ๑ กระผมขอหารือท่านประธานผ่านไปยังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพลังงาน และกระทรวงการคลัง ในฐานะที่กำกับดูแลการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นที่ทราบกันดีว่าจังหวัดประจวบคีรีขันธ์นั้นเรามีผลผลิตมะพร้าวและสับปะรดมากที่สุดของประเทศ ทุก ๆ ปีประเทศไทยเราครองอันดับที่ ๑ ของการส่งออกสับปะรดของโลก ดังนั้นการสร้างศูนย์วิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แล้วนั้นจึงเหมาะสมอย่างยิ่ง ในเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมาคณะทำงานของกระผมพร้อมด้วยเจ้าหน้าที่จากสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๗ สุราษฎร์ธานี และจากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรชุมพรและเพชรบุรีได้ร่วมกันลงสำรวจพื้นที่เป้าหมายการก่อสร้างศูนย์วิจัยขนาด ๒๐๐ ไร่ เขตตำบลนาหูกวาง อำเภอทับสะแก ต่อมาศูนย์วิจัยและพัฒนาเกษตรชุมพรและเพชรบุรีแจ้งว่าที่ดินดังกล่าวนั้นมีความเหมาะสมและประชาชนในพื้นที่ให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี แต่ท่านประธานที่เคารพครับ พื้นที่เป้าหมายดังกล่าวนั้นเป็นที่ดินสาธารณะที่บางส่วนติดกับที่ดินของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นที่รกร้างว่างเปล่าไม่มีการใช้ประโยชน์ใด ๆ กระผมจึงขอหารือท่านประธานผ่านไปยังกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงาน ให้ร่วมกันจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาพิจารณาศึกษาแนวทางการใช้ที่ดินในการก่อสร้างศูนย์วิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ต่อไป กราบขอบพระคุณมากครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณสมาชิกทุกท่านทุกคนได้รักษาเวลาไว้อย่างดี ผมเรียนว่าเรื่องที่เรานำเข้ามาปรึกษาหารือก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระนี้ เจ้าหน้าที่รายงานผมว่าถ้าเรานับตั้งแต่ปีแรกจนถึง ไม่นับวันนี้นะครับ ถ้าไม่นับวันนี้ทั้งหมดเราได้ปรึกษาหารือประมาณ ๑๐,๕๖๐ เรื่อง ตัวเลขชัด ๆ จะได้ให้เพื่อนสมาชิกรับทราบอีกครั้งหนึ่ง ส่วนเรื่องที่ประชาชนร้องตรงไปยังประธานสภาก็มี ๒,๐๐๐ กว่าเรื่อง เพราะฉะนั้นก็ถือว่าเป็นสภาชุดที่ทำงานหนัก มีเรื่องของประชาชนที่คั่งค้างมาก่อนเลือกตั้งสะสมมา แล้วสมาชิกนำมาเสนอเป็นญัตติมาหารือ อันนี้ก็ถือโอกาสเรียนที่พวกเราได้เป็นปากเป็นเสียงให้ชาวบ้าน

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๔๔ นาฬิกา
จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๓๓๖ คน

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผมขออนุญาตที่ประชุม ขณะนี้มีสมาชิกมาลงชื่อแล้ว ๒๓๗ ท่าน ครบองค์ประชุม ผมขอเปิดประชุมนะครับ

แต่ก่อนที่จะเริ่มกระทู้ถามขออนุญาตน้อมรับคำอวยพรของเพื่อน ๆ สมาชิก ที่เคารพทุกท่านด้วยความขอบพระคุณและผมขอโอกาส ปีใหม่ ๒๕๖๖ ที่จะถึงนี้นะครับ ขออวยพรให้เพื่อน ๆ ทุกคน รวมทั้งครอบครัวและพี่น้องประชาชนในเขตเลือกตั้งของทุกคนทั่วประเทศ ขอได้ประสบความสำเร็จในภารกิจ สำหรับเพื่อนนักการเมืองนั้นก็ขอให้ประสบความสำเร็จในชีวิต ไม่ว่างานส่วนตัว งานการเมืองและงานของท่าน คิดสิ่งใดที่ชอบธรรมขอให้ท่านประสบความสำเร็จครับ

- ๑๖/๑

ระเบียบวาระที่ ๑ กระทู้ถาม

ในช่วงที่เราตั้งกระทู้ถามกันในห้องใหญ่นี้ท่านรองประธานสภาก็จะทำหน้าที่เป็นประธานในห้องกระทู้ถามแยกเฉพาะ ส่วนกระทู้ถามสดด้วยวาจาก็มี ๓ กระทู้ แต่ว่ารัฐมนตรีขอเลื่อน ๑ กระทู้นะครับ

๑.๑ กระทู้ถามสดด้วยวาจา

๑.๑.๑ กระทู้ถามที่ ๒๒๓ ส. (นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(สำเนา)

รับที่ ๔๑๔/๒๕๖๕ วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กระทู้ถามที่ ๒๒๓ ส.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามสดด้วยวาจา ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

จึงขอตั้งกระทู้ถามนี้มาตามมาตรา ๑๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ส่วนรายละเอียดจะซักถามในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ

(นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

จังหวัดศรีสะเกษ

สำเนาถูกต้อง

(นายนพคุณ นพรัตน์)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกระทู้ถาม

สำนักการประชุม

ศกลรัตน์ พิมพ์

ทาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอเรียนเป็นหลักไว้ว่ากระทู้ถามสดด้วยวาจา ถามได้ ๓ ครั้งครับ เวลาแบ่งกัน ผู้ถามครึ่งหนึ่ง ผู้ตอบครึ่งหนึ่ง ก็คือฝ่ายละ ๑๕ นาที อันนี้เป็นแนวปฏิบัติ ขาดบ้างเกินบ้างก็อนุโลมนะครับ แต่พยายามรักษาเวลาเพราะว่าเวลานี้เมื่อเราเลยไปก็จะกินเวลาของคนอื่น ขอเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม แจ้งตอบท่านมาพร้อมแล้ว ขอเชิญคุณสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ ครับ

นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ (ศรีสะเกษ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ เขต ๑ พรรคภูมิใจไทย ท่านประธานครับ วันนี้ต้องขอขอบพระคุณท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมที่ท่านได้กรุณาสละเวลามาตอบกระทู้ถามสดที่กระผมมีคำถามในวันนี้ เนื่องจากว่าเป็นที่ทราบกันดีครับว่ากระทู้ถามสดนั้นเราก็ต้องถามกันในเรื่องที่กำลังเป็นที่สนใจของประชาชน และในเวลานี้ชั่วโมงนี้ก็คงจะไม่มีอะไรที่ประชาชนสนใจมากไปกว่าช่วงเทศกาลปีใหม่ ซึ่งเราก็จะเห็นภาพในข่าวนะครับว่าตั้งแต่เมื่อวานนี้เราเริ่มเห็นภาพข่าวรถราที่ทยอยกลับภูมิลำเนาเริ่มจะมีรถติดกันบ้างแล้ว วันนี้เรามาทำงานรถก็เบาบางลงมากแล้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายท่านก็เป็นคนต่างจังหวัด วันนี้พี่น้องของเราซึ่งเป็นลูกหลานชาวต่างจังหวัดก็น่าจะทยอยเดินทางกลับบ้านกันแล้ว จึงนำมาสู่กระทู้ถามสดในวันนี้ที่ผมอยากจะเรียนถามท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมครับ ว่าท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างในช่วงเทศกาลปีใหม่ โดยคำถามที่ ๑ ที่ผมอยากจะถามท่านก็คือไม่ทราบว่าทางกระทรวงคมนาคมนั้นท่านได้มีแนวทางบริหารจัดการ มีการวางแผนเกี่ยวกับประชาชนที่สัญจรโดยรถโดยสาร โดยรถส่วนบุคคลอย่างไรบ้าง วันนี้เราเห็นกันแล้วว่ารถเริ่มติดกันแล้วและเป็นธรรมดาครับ ช่วงเทศกาลรถก็ติดกันยาวหลายกิโลเมตร กระทรวงคมนาคมได้วางแผนอย่างไร ได้จัดการได้หาเส้นทางสำรองอย่างไรสำหรับประชาชนในการเดินทางค่าผ่านทางพิเศษต่าง ๆ ----------

ไม่ว่าจะเป็นทางหลวง โทลล์เวย์ (Tollway) มอเตอร์เวย์ (Motorway) ท่านได้มีการคิดอัตรา ท่านได้มีนโยบายเกี่ยวกับค่าผ่านทางเหล่านี้อย่างไร มีการประชาสัมพันธ์อย่างไร นั่นเป็นคำถามที่ ๑ คำถามที่ ๒ ผมจะขออนุญาตถาม ๓ คำถามครั้งเดียวเลยครับท่านประธาน เพื่อไม่ให้เป็นการเสียเวลาเผื่อท่านรัฐมนตรีมีข้อมูลมากจะได้ใช้เวลาในการตอบครั้งเดียว

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ได้ครับ เชิญเลยครับ

นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ (ศรีสะเกษ) : คำถามที่ ๒ ก็คือวันพรุ่งนี้จะเป็นวันที่ประชาชนอีกจำนวนมากเริ่มทยอยเดินทางกลับบ้านแล้ว เพราะว่าหยุดยาวก็จะมีหยุดวันเสาร์ วันอาทิตย์ วันจันทร์ วันอังคาร พรุ่งนี้จะเป็นประชาชนที่เขาเริ่มโดยสารผ่านบริการขนส่งสาธารณะกันแล้ว เราได้เห็นทุกปีว่าคนไปรอที่ท่ารถกันเยอะ ไม่ทราบว่ากระทรวงคมนาคมมีการเตรียมแผนสำหรับผู้โดยสารที่จะโดยสารรถประจำทางอย่างไร ท่านได้เตรียมรถเพียงพอหรือไม่ ค่าโดยสารเป็นธรรมหรือไม่สำหรับประชาชน มาตรฐานความปลอดภัยสำหรับรถโดยสารเหล่านั้นเป็นที่น่าพอใจให้ประชาชนไว้วางใจในการเดินทางได้หรือไม่ อันนี้เป็นคำถามที่ ๒ ครับ

คำถามที่ ๓ ก็คือเรื่องความปลอดภัย เราได้ฟังข่าวทุกปีเราจะได้ยินคำว่า ๗ วันอันตราย ปีที่แล้วมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นทั้งสิ้น ๒,๗๐๗ ครั้ง มีผู้บาดเจ็บ ๒,๖๗๒ คน มีผู้เสียชีวิต ๓๓๓ ราย ปีนี้ไม่ทราบว่ากระทรวงคมนาคมมีการเตรียม มีการวางแผนอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องของความปลอดภัยของผู้สัญจรในท้องถนนบ้าง ผมหวังว่าคำตอบที่ได้จากท่านรัฐมนตรีจะเป็นที่พอใจของประชาชนนะครับ จึงถามท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมผ่านท่านประธาน ๓ คำถาม ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอเชิญท่านรัฐมนตรีครับ

นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติครับ กระผม นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคภูมิใจไทย ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ขออนุญาตท่านประธานที่จะตอบกระทู้ถามสดของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติคือ ท่านสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ ขออนุญาตที่ต้องเอ่ยนามท่านกระผมขอเรียนว่าในช่วงเทศกาลปีใหม่ที่จะถึงคือปี ๒๕๖๖ ก็จะมีวันหยุดราชการติดต่อกันหลายวันก็คือนับตั้งแต่วันที่ ๓๐-๓๑ ธันวาคม ต่อเนื่องไปถึงวันที่ ๑-๒ มกราคม ๒๕๖๖

ก็เป็นระยะเวลาประมาณ ๔ วัน แต่ก็เป็นปกติของพี่น้องประชาชนคนไทยที่จะมีการวางแผนในการเดินทางก่อนวันหยุดที่จะเกิดขึ้น ซึ่งเรื่องนี้ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งมีหลายกระทรวง หลายกรมบูรณาการในการดำเนินการเรื่องนี้ โดยให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย เป็นเจ้าภาพหลักในการที่จะประชุมเตรียมความพร้อมในช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ที่จะถึงนี้ ซึ่งในส่วนของกระทรวงคมนาคมก็จะรับผิดชอบในกรณีที่จะดูในเรื่องของการให้ความพร้อมในการเดินทางของพี่น้องประชาชนทั้ง ๔ มิติ คือระบบน้ำ ราง อากาศ ให้มีความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย ซึ่งเป้าหมายในปีนี้จากที่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ขออนุญาตเอ่ยนามท่าน ก็คือท่านสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ ได้กรุณาบอกกับพวกเรา ก็ยังเป็นสถิติที่มีอัตราการเกิดอุบัติเหตุ แล้วก็เสียชีวิตยังจำนวนสูง ซึ่งเรื่องนี้ทางกระทรวงคมนาคมได้วางเป้าหมายว่าจะต้องมีการลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ในปีนี้ จากการคาดการณ์ปริมาณการเดินทางของกระทรวงคมนาคม ปีนี้จะมีการเดินทางมากขึ้น เพราะว่ารัฐบาลได้มีนโยบายในการที่จะเปิดประเทศตั้งแต่เดือนกรกฎาคมที่ผ่านมานะครับ ----------

ก็คาดว่าจะมีการเดินทางในเรื่องนี้ ทั้งในเรื่องของการใช้รถยนต์สาธารณะแล้วก็รถส่วนบุคคลจำนวนมาก ซึ่งกระทรวงคมนาคมก็บูรณาการร่วมกันขับเคลื่อนแผนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยมีหลักการที่จะให้พี่น้องประชาชนนี้เดินทางโดยความสะดวก ปลอดภัย แล้วก็ห่างไกลจากโควิด-๑๙ (COVID-19) ซึ่งแบ่งแผนในการดำเนินการเป็นมิติทั้งสิ้น ๕ เรื่องด้วยกัน

เรื่องแรก คือเรื่องการอำนวยความสะดวกในการเดินทาง ต้องเรียนว่าขณะนี้จากการคาดการณ์ก็คาดการณ์ว่าในช่วง ๗ วัน ในเทศกาลปีใหม่ ปี ๒๕๖๖ จะมีปริมาณการเดินทางโดยระบบขนส่งสาธารณะประมาณ ๑๔.๓๑ ล้านคน ซึ่งจะเพิ่มขึ้นมากกว่าปี ๒๕๖๕ ซึ่งมีผู้เดินทางประมาณ ๘.๓๓ ล้านคน เพิ่มขึ้นประมาณ ๖ ล้านคน ในตัวจำนวนผู้เดินทางก็เป็นผลจากการเปิดประเทศตามนโยบายของรัฐบาล แล้วก็ขณะนี้มีนักท่องเที่ยวที่เดินทางจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยจำนวนถึง ๑๑ ล้านคนแล้ว ซึ่งก็เป็นเรื่องที่ผมคิดว่ามีประโยชน์ต่อประเทศไทยแล้วก็พี่น้องประชาชนในการที่การท่องเที่ยวนั้น สำหรับประเทศไทยนั้นได้รับการยอมรับจากประเทศต่าง ๆ ในโลก สำหรับในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลนั้นก็จะมีการเดินทางส่วนใหญ่ในเรื่องของรถไฟฟ้าและรถโดยสารสาธารณะ ซึ่งในต่างจังหวัดก็จะเดินทางโดยรถยนต์ เครื่องบิน และรถไฟ กระทรวงคมนาคมต้องเรียนยืนยันว่าขณะนี้เราได้จัดเตรียมระบบขนส่งสาธารณะทั้ง ๔ มิติ คือทางบก ทางราง ทางน้ำ ทางอากาศ รวมถึงการเชื่อมต่อการเดินทางอย่างเพียงพอและเป็นไปตามมาตรฐานสากล เพื่อให้พี่น้องประชาชนสามารถเดินทางอย่างสะดวกแล้วก็ปลอดภัย ซึ่งเรื่องนี้ก็ต้องเรียนว่าในการเดินทางในเรื่องของรถส่วนบุคคลนี้ก็คาดการณ์ว่าจะมีปริมาณการจราจรทั้งขาเข้าและออกกรุงเทพมหานครบนทางหลวงสายหลัก ๕ เส้นทาง ก็คือพหลโยธิน มิตรภาพ สุขุมวิท เพชรเกษม ที่ออกจากกรุงเทพมหานครไปนี้รวมประมาณ ๔.๗๙ ล้านคัน เรื่องนี้เพื่อให้เกิดการบริหารการจราจรให้เกิดความคล่องตัว กระทรวงคมนาคมจึงรณรงค์แล้วก็มีข้อเสนอแนะให้พี่น้องประชาชนวางแผนในการเดินทางล่วงหน้าซึ่งเราทำอย่างนี้มาตั้งแต่ปีที่แล้วแล้วครับ เพื่อให้เกิดการกระจายการเดินทางและเหลื่อมเวลาการเดินทางในเส้นทางขาเข้าและออกกรุงเทพมหานคร โดยขอความร่วมมือให้กลุ่มพี่น้องประชาชนที่มีเป้าหมายในการเดินทางที่อยู่ใกล้ ใกล้ในระยะทางประมาณ ๒๐๐-๓๐๐ กิโลเมตรจากกรุงเทพมหานครช่วยกรุณาที่จะวางแผนการเดินทางนี้ออกจากกรุงเทพมหานครทีหลัง แล้วเดินทางกลับเข้า

กรุงเทพมหานครก่อน ซึ่งก็น่าจะเดินทางออกจากกรุงเทพมหานครหลังจากวันที่ ๓๐ ธันวาคม แล้วกลับเข้ากรุงเทพมหานครก่อนวันที่ ๒ ซึ่งจะทำให้พี่น้องประชาชนที่มีเป้าหมายในการเดินทางนั้นอยู่ในที่ไกลกว่า ๓๐๐ กิโลเมตรสามารถเดินทางออกไปได้ก่อน เรื่องนี้กระทรวงคมนาคมนอกจากรณรงค์ในการเสนอแนะให้วางแผนการเหลื่อมเวลาในการเดินทาง เรายังไม่มีมาตรการจูงใจให้ประชาชนวางแผนการเดินทางในรถบริการสาธารณะ โดยเราจะมีการลดอัตราค่าโดยสารสำหรับรถโดยสาร บขส. ๑๐ เปอร์เซ็นต์ทุกเส้นทาง สำหรับผู้โดยสารที่จองตั๋วล่วงหน้าผ่านช่องทางออนไลน์ (Online) และจะมีการบริหารจัดการจราจรบนเส้นทางถนนสายหลักและสายรองที่มีการจราจรหนาแน่นติดขัด โดยที่จะดูในเรื่องของการคืนพื้นที่ผิวจราจรในการก่อสร้างก็สามารถที่จะดำเนินการ ขณะนี้เมื่อวานผมได้บินตรวจสุ่มการเดินทางของพี่น้องประชาชนโดยใช้เส้นทางที่จะออกไปทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ก็ได้พบว่าการเดินทางนั้นก็เริ่มที่จะมีรถหนาแน่น ----------

แล้วก็ได้มีการสั่งการที่จะให้มีการห้ามรถบรรทุกสิบล้อขึ้นไปเดินรถใน ๗ เส้นทางซึ่งเป็นถนนสายหลักในช่วงเทศกาลปีใหม่ ยกเว้นรถที่มีความจำเป็นต้องขนส่ง เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง ก็ให้สามารถดำเนินการได้ แต่ว่าจะต้องมีระเบียบวินัยในการเดินทางก็คือต้องขับอยู่ในเลนซ้ายสุดเท่านั้น แล้วผมได้สั่งการไปเมื่อคืนนี้ว่าให้เปิดช่องทางพิเศษเพื่อที่จะเพิ่มผิวจราจรให้เดินทางขาออกจากกรุงเทพมหานคร ซึ่งขณะนี้เปิดเรียบร้อยแล้ว แต่ก็อย่างที่ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติคือท่านสิริพงศ์ได้กรุณาบอกข้อมูลว่าพี่น้องประชาชนเดินทางออกไปจำนวนมากก็ต้องมีวินัยในการเดินทางกันนะครับ ก็หวังว่าพี่น้องประชาชนจะมีการตรวจยานพาหนะตัวเองให้เรียบร้อย ตรวจสุขภาพตัวเองให้เรียบร้อย ถ้ารู้สึกว่าสุขภาพเรายังไม่พร้อมอย่าเพิ่งเดินทาง ถ้าเหนื่อยก็พักก่อน ถ้าเมื่อคืนอาจจะฉลองมากไปร่างกายยังไม่พร้อมเพรียงก็ขอให้ได้พัก ให้ร่างกายนี้มีความสมบูรณ์ถึงจะเดินทาง

นอกจากนั้นในเรื่องของปัญหาอุบัติเหตุซ้ำซ้อนทางกระทรวงคมนาคมเรารวบรวมข้อมูลจากการดำเนินการใน ๓ ปีที่ผ่านมา ซึ่งเราเห็นอยู่แล้วว่าจุดกลับรถ ทางแยก ทางข้าม จุดตัดถนนกับรถไฟและทางลัดผ่านบริเวณไหนที่มีปัญหา ขณะนี้ได้ประสานงานให้กับทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยตำรวจทางหลวง แล้วก็ประสานงานกับทางกระทรวงมหาดไทยโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเฝ้าระวังจุดเสี่ยงต่าง ๆ แล้วก็จะมีการติดตั้งป้ายเตือนและอุปกรณ์ความปลอดภัย

สำหรับในเรื่องของการลดพฤติกรรมการเสี่ยงในการขับขี่ ก็ต้องเรียนว่าพี่น้องประชาชนเวลาขับขี่ อย่างที่ผมได้เรียนไปแล้ว นอกจากตรวจสภาพรถยนต์ ตรวจสภาพยานพาหนะของท่าน ก็จะต้องขับขี่ด้วยการมีวินัยทางจราจร อย่าเปลี่ยนช่องทางจราจรอย่างกะทันหัน การขับก็อย่าขับเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ต้องมีการสวมหมวกนิรภัย คาดเข็มขัดนิรภัย แล้วรักษาวินัยการจราจรอย่างเคร่งครัด แล้วนอกจากนั้นขณะนี้กระทรวงคมนาคมได้มีการติดตั้งเทคโนโลยีในเรื่องของการนำกล้องซีซีทีวี (CCTV) และระบบจีพีเอส (GPS) มาช่วยกำกับในเรื่องเขตความปลอดภัย แล้วตั้งด่านตรวจความพร้อมของรถโดยสารสาธารณะบริเวณจุดขนส่งที่เป็นเรส แอเรียล (Rest area) ซึ่งจะเป็นการตรวจเช็คอินพอยท์ (Check-in point) ตรวจคน ตรวจรถให้มีความพร้อมในการเดินทางแล้วก็ปลอดภัย ผมต้องเรียนว่าการบูรณาการความร่วมมือระหว่างกระทรวงคมนาคมและกระทรวงมหาดไทยขณะนี้ก็ได้มีการรณรงค์ในเรื่องของการเฝ้าจุดตัดระหว่างรถ และในพื้นที่ที่ออกจากถนนหลัก

เป็นถนนสายรอง ทางกระทรวงมหาดไทยได้มีการจัดด่านครอบครัวเพื่อที่จะเฝ้าระวังสำหรับพี่น้องประชาชนที่เดินทาง โดยเฉพาะที่ใช้รถมอเตอร์ไซค์ซึ่งเป็นสาเหตุหลักมากที่สุดของการเกิดอุบัติเหตุแล้วก็การเสียชีวิต

สำหรับอีกมิติหนึ่งที่เราดำเนินการก็คือเรื่องของการควบคุมการเดินทางให้ปลอดจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ (COVID-19) ขณะนี้กระทรวงคมนาคมได้เน้นย้ำให้ระบบขนส่งสาธารณะทุกแห่งได้ดำเนินการในเรื่องของการป้องกันการแพร่ระบาดโดยยึดมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด ถ้าอยู่ในพื้นที่ที่มีประชาชนจำนวนมากก็ให้มีการเตือนในเรื่องของการที่จะสวมหน้ากากอนามัย มีการเตรียมเจลแอลกอฮอล์ไว้สำหรับทำความสะอาดมือถ้าไปสัมผัสอะไร แล้วก็จะมีการในเรื่องของการที่จะเตือนในเรื่องของการที่จะรักษาระยะห่าง นอกจากนั้นในปีนี้ก็เหมือนกับทุกปีที่ผ่านมาที่รัฐบาลโดยกระทรวงคมนาคมได้อำนวยความสะดวกในการเดินทางให้กับพี่น้องประชาชนก็คือเรามีการยกเว้นการจัดเก็บค่าธรรมเนียมในช่วงเทศกาลปีใหม่เป็นเวลา ๗ วัน ----------

สำหรับมอเตอร์เวย์ (Motorway) ๒ เส้นทางนะครับ ก็คือมอเตอร์เวย์ (Motorway) หมายเลข ๗ กรุงเทพมหานคร-เมืองพัทยา มอเตอร์เวย์ (Motorway) หมายเลข ๙ สายวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร ถนนกาญจนาภิเษก แล้วก็ทางพิเศษ ๒ เส้นทาง ได้แก่ ทางพิเศษบูรพาวิถี และกาญจนาภิเษก ซึ่งก็มีการที่จะเว้นค่าผ่านทางเป็นเวลา ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๒๙ ธันวาคม คือเริ่มตั้งแต่เมื่อคืนนี้แล้วนะครับ ตั้งแต่เวลาเที่ยงคืนเป็นต้นมา จนถึงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๖ นอกจากนี้เราก็มีการที่จะเปิดให้ใช้มอเตอร์เวย์ (Motorway) หมายเลข ๖ ซึ่งขณะนี้ยังไม่ได้มีการเปิดใช้บริการ เป็นการชั่วคราวช่วงบริเวณอำเภอปากช่อง-สีคิ้ว-ขามทะเลสอ เป็นระยะทางถึง ๖๔ กิโลเมตร เพื่อที่จะให้มีการเดินรถขาเดียวในช่วงแรกเพื่ออำนวยความสะดวกให้พี่น้องประชาชนสามารถที่จะเดินทางผ่านช่วงบริเวณนั้นซึ่งเป็นเขา ซึ่งรถจะมีการติดขัดเป็นประจำ ซึ่งปีนี้ผมคาดว่าเราจะสามารถบริหารการจราจรบริเวณนั้นได้อย่างดีแล้วก็คล่องตัว ซึ่งจะมีการบริหารว่า ๓ วันแรก ระหว่างวันที่ ๒๙ คือวันนี้ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคมจะเป็นการเดินรถทางเดียวจากบริเวณปากช่องไปยังนครราชสีมา แล้วจะดำเนินการกลับกันในการเปิดรถเดินทางเดียวขาเข้าเป็นเวลา ๔ วันในช่วงที่พี่น้องประชาชนจะเดินทางกลับในระหว่างวันที่ ๑-๔ มกราคม ๒๕๖๖

นอกจากนั้นเพื่อเป็นการที่จะอำนวยความสะดวกให้พี่น้องประชาชนที่จะเดินทางทางอากาศ ทางกระทรวงคมนาคมได้มอบหมายให้ทางท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ดอนเมือง บริการที่จอดรถฟรีให้กับพี่น้องประชาชนที่จะนำรถไปจอดบริเวณลานจอดรถยนต์ระยะยาวโซนซี (Zone C) เป็นระยะเวลา ๗ วัน คือเริ่มตั้งแต่วันนี้วันที่ ๒๙ ธันวาคมถึงวันที่ ๔ มกราคม เพื่อที่จะให้พี่น้องประชาชนสามารถที่จะไม่ต้องขับรถไปและกลับ เพียงขับรถไปจอดแล้วก็สามารถใช้บริการของท่าอากาศยานได้ ผมต้องเรียนว่าการที่เราประชุมกันเราได้มีการเช็คลิสต์ (Checklist) และติดตามการดำเนินการอย่างใกล้ชิด มีการรายงานทุกชั่วโมงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แล้วก็ต้องเรียนกับท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝากประชาสัมพันธ์ไปพี่น้องประชาชนว่าในการเดินทางทางบก ถ้าจะมีการบริหารการจราจรแล้วใช้ข้อมูลของกรมทางหลวงผ่านแอปพลิเคชัน (Application) ที่เรียกว่าเอ็ม ทราฟฟิก (M Traffic) ก็จะสามารถที่จะเห็นข้อมูลว่าถนนเส้นใดมีสภาพการจราจรหนาแน่น หรือไม่หนาแน่นในช่วงเวลาใด แล้วเรามีโดรน (Drone) ร่วมกับกองทัพอากาศในการที่จะดู

เส้นทางการจราจร แล้วก็จะอัปโหลด (Upload) ข้อมูลให้เป็นเรียลไทม์ (Real-Time) เข้าไปในแอปพลิเคชัน (Application) ดังกล่าว ก็จะทำให้พี่น้องประชาชนสามารถวางแผนในการเดินทางได้ ทั้งหมดก็คงต้องยืนยันกับท่านประธานสภาที่เคารพ แล้วก็ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติว่าผมเชื่อมั่นว่ารัฐบาลโดยการนำของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ซึ่งได้สั่งการให้ทุกกระทรวงบูรณาการกันในการดูแลพี่น้องประชาชนให้เดินทางในช่วงเทศกาลปีใหม่กลับไปเพื่อที่จะได้ฉลองกับคนที่ตัวเองรัก คนที่ตัวเองเคารพอย่างมีความสุขจะสามารถที่จะดำเนินการได้ตามเป้าหมาย คือมีความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย ราคาที่เป็นธรรม แล้วก็สามารถที่จะปลอดภัยจากโรคระบาดโควิด-๑๙ (COVID-19) แล้วก็หวังว่าการดำเนินการดังกล่าวท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะได้ช่วยกันประชาสัมพันธ์ให้พี่น้องประชาชนได้รับทราบ เพื่อการดำเนินการจะได้สามารถเป็นไปตามเป้าหมายซึ่งพวกเราคาดหวังกัน ความจริงนั้นจะมีรายละเอียดมากกว่านี้ ก็ต้องเรียนว่าผมคงไม่มีเวลาที่จะอธิบายได้มากกว่านี้ ก็เลยได้จัดทำคิวอาร์โค้ด (QR Code) --------

ซึ่งเป็นแผนการดำเนินการของทางกระทรวงคมนาคมทั้ง ๔ มิติแสดงไว้แล้ว ถ้าท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติ หรือว่าพี่น้องประชาชนสนใจที่จะดูข้อมูลเพิ่มเติม สามารถที่จะถ่ายภาพคิวอาร์โค้ด (QR Code) นี้ก็จะได้เข้าไปถึงข้อมูลในการวางแผนดำเนินการ ก็เป็นเรื่องทั้งหมดที่จะเรียนต่อท่านประธานสภาไปยังท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านสิริพงศ์ไม่ติดใจถามต่อนะครับ ท่านรัฐมนตรีได้ใช้เวลาของท่านเกินไปประมาณ ๑๘ นาที ของท่านสิริพงศ์ใช้ไปประมาณ ๔ นาที

นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ (ศรีสะเกษ) : ไม่ได้ติดใจครับท่านประธาน ขอบคุณครับท่านรัฐมนตรีตอบครบถ้วนครับ ก็ต้องขอขอบพระคุณท่านรัฐมนตรีที่กรุณามาตอบข้อซักถามที่พวกผมก็รวบรวมคำถามมาถามแทนประชาชนที่เขามีความสนใจในช่วงเทศกาลปีใหม่ และท้ายนี้ผมก็ขอเป็นตัวแทนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย สวัสดีปีใหม่ ท่านประธาน ท่านรัฐมนตรี และฝากไปถึงประชาชนทางบ้าน ขอให้ท่านเดินทางกลับบ้านโดยสวัสดิภาพและพบกันปีหน้า ขอบพระคุณครับท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณท่านสิริพงศ์และท่านรัฐมนตรีนะครับ ขอขอบคุณครับ จบกระทู้ถามสดด้วยวาจาเรื่องที่ ๑ นะครับ

๑.๑.๒ กระทู้ถามที่ ๒๒๕ ส. (นายนิยม เวชกามา เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถามนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ท่านอนุชา นาคาศัย เป็นผู้ตอบ

ได้รับแจ้งว่ารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีติดภารกิจไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไป ซึ่งถ้าท่านนิยมติดใจก็จะต้องตั้งกระทู้ถามสดด้วยวาจาใหม่ในการพิจารณาครั้งต่อไป อนุญาตให้ท่านนิยมได้แสดงความรู้สึก เชิญเลยครับ

นายนิยม เวชกามา (สกลนคร) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม นิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร เขต ๒ พรรคเพื่อไทย ผมต้องฟ้องท่านประธานครับ เนื่องจากกระทู้นี้มีความจำเป็นที่ท่านรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีท่านต้องมาตอบ แต่ว่าท่านเลื่อนไปเป็นปีหน้า ผมเองก็จนใจ เพราะว่าเรื่องนี้

มันเป็นเรื่องสำคัญเป็นเรื่องที่ผ่านมาปีกว่าเรื่องเงินนิตยภัต ไม่ใช่เรื่องยาก ข้อมูลมีอยู่ในสำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติอยู่แล้ว ท่านไม่มาตอบ พระที่ต้องได้รับเงินค่านิตยภัต คือเงินที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวถวายเป็นค่าภัตราหาร ๑๐,๐๐๐ กว่ารูป เป็นเงินจำนวนหลายแสนบาท ๑ ปี กับ ๒ เดือน ท่านไม่รับเลย จนกระทั่งเป็นข่าวเป็นคราวออกในสื่อหลักทั่วไป โดยเฉพาะพระธรรมทูตจากต่างประเทศสายยุโรปและสายเอเชีย ผมถึงกราบเรียนท่านประธานว่าท่านเลื่อนไปมีกำหนดระยะเวลาชัดเจนไหมครับท่านประธาน หรือว่าเลื่อนไปแบบเลื่อนลอย ผมต้องประท้วงท่านประธานว่าอยากให้มีคำตอบชัดเจน พระรอความหวัง รู้สึกว่าท่านรัฐมนตรีไม่ให้ความสนใจพระซึ่งไม่มีปากที่จะพูด ผมต้องถามแทน อันนี้คือเป็นประเด็นหนึ่ง

อีกเรื่องหนึ่งท่านประธานครับ คือกระทู้ถามทั่วไป ผมขอพูดทีเดียวเลยเพราะผมทราบจากเจ้าหน้าที่แล้วว่าเลื่อนอีกเหมือนกัน

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านนิยมครับ เอาเรื่องนี้ครับเรื่องโน่นไว้ว่ากันอีกทีครับ ไม่อย่างนั้นจะสับสนครับ

นายนิยม เวชกามา (สกลนคร) : ถ้าอย่างนั้นไม่เป็นอะไร ก็ฝากท่านประธานว่าในเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ แต่ท่านอนุชาก็ไม่มาตอบ แล้วผมไม่ทราบว่าท่านประธานที่แจ้งมาสภานี่ได้มีกำหนดระยะเวลา ได้มีว่าไม่ตอบเพราะเหตุใด หรือว่ามีระยะเวลาที่ชัดเจนอย่างไร เพราะเลื่อนไปเป็นปีหน้า ผมไม่รู้ว่าจะมีโอกาสอีกไหมหรืออย่างไร ผมขอฝากท่านประธานถามเรื่องนี้ด้วยว่าเท็จจริงมันเป็นอย่างไร เพราะพระ ๑๐,๐๐๐ กว่ารูปที่ไม่ได้รับเงินค่านิตยภัตค่าอาหารของพระที่พระเจ้าอยู่หัวถวายเพราะสาเหตุใด พระทั้งประเทศรอฟังอยู่ท่านประธาน ผมจึงต้องถามท่านประธานว่ารัฐมนตรีท่านได้แจ้งมาไหมว่าติดธุระอันใด หรือว่ามีระยะเวลาที่ว่าวันไหนหรือว่าปีหน้าแล้วก็ลอยไปเลย ท่านประธานครับ ผมต้องฟ้องท่านประธานเรื่องนี้ครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผมรับฟ้องนะครับ แล้วก็ได้รับแจ้งว่าติดภารกิจ ไม่สามารถตอบกระทู้ถามได้ แต่ผมรับปากท่านนิยม ผมจะตามให้เดี๋ยวจะให้เจ้าหน้าที่แจ้งท่านรัฐมนตรีว่าท่านนิยมได้กล่าวไว้อย่างไร และขอให้แจ้งมาให้ทราบว่าจะตอบเมื่อไร ท่านนิยมต้องตั้งกระทู้ใหม่เพราะไม่ใช่กระทู้ทั่วไป กระทู้ถามสดต้องตั้งกระทู้ใหม่ครับ

๑.๑.๓. กระทู้ถามที่ ๒๒๕ ส. (นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)

ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

(สำเนา)

รับที่ ๔๑๖/๒๕๖๕ วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กระทู้ถามที่ ๒๒๕ ส.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามสดด้วยวาจา ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

จึงขอตั้งกระทู้ถามนี้มาตามมาตรา ๑๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ส่วนรายละเอียดจะซักถามในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) อมรัตน์ โชคปมิตต์กุล

(นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

แบบบัญชีรายชื่อ

สำเนาถูกต้อง

(นายนพคุณ นพรัตน์)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกระทู้ถาม

สำนักการประชุม

ศกลรัตน์ พิมพ์

พิมพ์ทาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขณะนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมพร้อมนะครับ ก็ขอเรียนว่ากระทู้ถามสดถามได้เรื่องละไม่เกิน ๓ ครั้ง อันนี้สมาชิกและท่านรัฐมนตรีทราบดีอยู่แล้วนะครับ เพราะว่าเราอยู่กันมาพอสมควรแล้ว ระเบียบคงจะทราบ ถามได้ไม่เกิน ๓ ครั้ง และตอบให้แล้วเสร็จภายในเวลา ๓๐ นาที เราจึงแบ่งเวลาออกไปฝ่ายละ ๑๕ นาที ผมแนะนำว่าผมเห็นใจ การบริหารเวลาไม่ใช่ใครจะทำได้ทุกคน แต่ว่าแนะนำว่าพยายามปฏิบัติตามข้อบังคับคือไม่มีลักษณะเป็นการอภิปราย แล้วก็จะทำให้เราสามารถถามและตอบได้ภายในเวลา แต่ไม่เป็นอะไรครับ ถ้ามันจำเป็นต้องต่อเนื่อง เนื่องจากความต่อเนื่องก็อนุโลมครับ ขอเชิญคุณอมรัตน์ครับ

นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล สมาชิกผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล จังหวัดนครปฐม ขอขอบคุณท่านรัฐมนตรีสมศักดิ์ เทพสุทิน ที่กรุณามาตอบกระทู้สดในวันนี้ ต้นเรื่องของเรื่องนี้ ท่านประธานมันเหมือนกับภาพยนตร์ เหมือนฉากในภาพยนตร์ค่ะ แคท มี อีฟ ยู แคน (Catch me if you can) ที่ทอม แฮงค์ แสดง ไม่ทราบท่านประธานดูทันไหมคะ เพราะว่ามันเป็นที่สนใจของประชาชนทั่วทั้งประเทศ เพราะว่าเรื่องราวมันดราม่า (Drama) แล้วมันก็มีหักมุม มันมีการแต่งชุดนักโทษ มีโซ่ตรวนที่เท้าเข้าไปในห้องน้ำ พอเปิดประตูออกมาอีกครั้งหนึ่งเปลี่ยนเป็นกางเกงยีนส์ เสื้อยืด ติดหนวดปลอม แล้วผู้คุมก็ไม่รู้เรื่องด้วย มันก็เลยเป็นที่สนใจของคนทั้งประเทศ เพราะว่าคนที่เป็นผู้ต้องหาคนนั้น คุณประสิทธิ์ เจียวก๊ก คนนี้ นักธุรกิจพันล้านผู้กลายมาเป็นผู้ต้องขัง กลายมาเป็นนักโทษคดีฉ้อโกงประชาชนคือแชร์ลูกโซ่ มีทั้งหมดคดีหลัก ๖ คดี คดีฟอกเงินอีก ๕ คดี รวมเป็น ๑๑ คดี เขาไม่ได้ชื่อประสิทธิ์ เจียวก๊ก อย่างเดียวนะคะ เขามีสร้อยห้อยท้ายนามสกุลค่ะ ประสิทธิ์ เจียวก๊ก คนดีคืนคุณแผ่นดิน คดีของเขาคือหลอกผู้คน มูลค่าความเสียหายนับ ๑,๐๐๐ ล้านบาท คนเสียหายหลายร้อยคนเป็นคดีใหญ่ หลอกลงทุนในทองคำ หลอกลงทุนในกระเป๋าแบรนด์เนม (Brand name) หลอกลงทุนเรื่องแพกเกจ ทัวร์ (Package tour) ตั้งบริษัททั้งหมด ๒๑ บริษัท โดยมีตัวเองเป็นกรรมการ มีชื่อตัวเองเป็นกรรมการถึง ๑๐ บริษัท จาก ๒๑ บริษัท และตั้งสมาคม ๑ สมาคม ตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์อีก ๑ สหกรณ์ออมทรัพย์ในชื่อเดียวกันค่ะท่านประธาน ทำอาชญากรรมใหญ่ขนาดนี้ ถ้าไม่มีโพรไฟล์ (Profile) ที่น่าเชื่อถือทำไม่ได้ค่ะท่านประธานในประเทศนี้ ถ้าไม่ใช่

ประสิทธิ์ เจียวก๊ก คนที่มีภาพถ่ายคู่กับ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ อย่างใกล้ชิด มีใครเข้าไปในบ้านสี่เสาเทเวศร์ไปถ่ายรูปใกล้ชิดกับ พลเอก เปรม ได้ถ้าไม่มีคนใหญ่ ๆ ในกองทัพพาเข้าไป ถ้าไม่มีเส้นสนกลใน คือประสิทธิ์ เจียวก๊ก คนที่เป็นพลเรือนคนเดียวที่ได้ถ่ายรูปร่วมกับผู้นำกองทัพในวันสถาปนา

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณอมรัตน์ ขอเตือนเรื่องคนภายนอกนิดหนึ่งครับ ระมัดระวังนะครับ ขอเตือนเรื่องคนภายนอก เพราะข้อบังคับได้กำหนดไว้ครับ

นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอบคุณค่ะ ถ้าไม่ใช่ประสิทธิ์ เจียวก๊ก คนที่เป็นพลเรือนคนเดียวที่ได้ถ่ายภาพหมู่กับผู้นำกองทัพทุกกองทัพในวันสถาปนา กรมทหารราบที่ ๓๑ ถ้าไม่ใช่ ประสิทธิ์ เจียวก๊ก คนที่แอบอ้างตัวเองว่าเป็นผู้รักสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นวิทยากรจิตอาสา ๙๐๔ และทำงานให้กองทัพเป็นวิทยากรผลิตไอโอ (IO) โจมตีคนที่เห็นต่างกับกองทัพ ที่กองทัพมองว่าเป็นภัยของความมั่นคง และยังได้ชื่อว่ามี ๕๔,๘๐๐ ทวิตเตอร์ (Twitter) อันนี้คือยังเป็นข้อกล่าวหา ลองฟังเพลงจากศิลปินระดับประเทศ แอ๊ด คาราบาว ห้องโสตขอเพลงด้วยค่ะ ชื่อเพลงประสิทธิ์นักสู้ อันนี้ดิฉันจะปูเรื่องให้ฟังว่ามันทำให้เป็นที่น่าเชื่อถืออย่างไร เชิญค่ะ

(เจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดคลิปภาพและเสียง)

นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ประสิทธิ์นักสู้ ตรงนี้ละค่ะทำให้คนเอาเงินลงทุนไว้ใจแล้วก็ตกเป็นเหยื่อหลายร้อยรายนับ ๑,๐๐๐ ล้านบาท พอแล้วค่ะขอบคุณมากค่ะ น่าเชื่อถือใช่ไหมคะ นี่ละค่ะคือนามสกุล คือทำอาชญากรรมใหญ่ขนาดนี้ได้ก็ต้องอย่างมีโพรไฟล์ (Profile) ดี ๆ ดิฉันขอถามคำถามแรกเลยนะคะ เพื่อไม่ให้เสียเวลาถามไปที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เนื่องจากว่าเรื่องนี้เกิดเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคมที่ผ่านมา แล้วกรมราชทัณฑ์บอกว่าภายใน ๗ วัน ครบกำหนดวันนี้คือวันที่ ๒๙ ธันวาคมเรื่องไปถึงไหนแล้วคะ ในสายของตำรวจ ตำรวจสามารถจับคนได้ ๔ คนและผู้เกี่ยวข้องและมีรับสารภาพไปแล้ว ๒ คนค่ะ แต่ในส่วนที่ต้นทางคือกรมราชทัณฑ์ดำเนินการไปถึงไหนแล้ว ให้โฆษกของกระทรวงยุติธรรมออกมาแถลงว่าจะทำให้เสร็จภายใน ๗ วันแล้ววันนี้ครบกำหนดแล้วก็ยังไม่มีความคืบหน้า ข้อแรกก็คือดำเนินการไปถึงไหนนะคะ

คำถามที่จะถามต่อเนื่องในคำถามแรกก็คือ วันนั้นมันเกิดอะไรขึ้นที่เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ไม่ใส่เครื่องแบบตามปกติคุมนักโทษไปที่ศาลอาญา ทำไมเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ถึงใส่สูทไปในวันนั้น ไม่ใช่เครื่องแบบปกตินะคะ แล้วทำไมนักโทษทั่ว ๆ ไปที่ถูกนำตัวไปที่ศาลอาญาจะต้องเข้าห้องน้ำเฉพาะของนักโทษ ดิฉันไปศาลอาญาบ่อยดิฉันทราบค่ะ นักโทษผู้ต้องขังที่ถูกพาตัวไปที่ศาลอาญาจะต้องถูกลงไปเข้าห้องน้ำที่ชั้นใต้ถุนศาล เป็นห้องน้ำเฉพาะสำหรับผู้ต้องหา ห้องน้ำที่ชั้น ๙ ที่ผู้คุมใส่สูทพาคุณประสิทธิ์ เจียวก๊ก ไปเข้านั้นเป็นห้องน้ำของผู้มาติดต่อราชการ ทำไมถึงมีสิทธิจะไปเข้าห้องน้ำห้องนั้น เอาเท่านี้ก่อนค่ะท่านประธานสำหรับคำถามแรก

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอเชิญรัฐมนตรีตอบคำถามแรกนะครับ ท่านมีเวลาประมาณ ๑๕ นาที เชิญครับ

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ขอตอบกระทู้ถามสดของ คุณอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล ที่ได้ถาม

นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานคะ ขอโทษค่ะอยากให้ท่านรัฐมนตรีตอบให้เสียงดังกว่านี้ ตอนนี้ท่านพึมพำ ๆ ไม่ได้ยินค่ะ

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : ผมกำลังเอ่ยชื่อนามของท่าน กระทู้ถามสดของ นางสาวอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ

นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอโทษค่ะ ไม่ใช่นางสาวดิฉันแต่งงานแล้ว เป็นนางค่ะ

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : พอดีมีผู้จดมาให้ผมเป็นอย่างนั้น ต้องขอประทานโทษนะครับ ของ คุณอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ในประเด็นกรณีของ นายประสิทธิ์ เจียวก๊ก หลบหนีระหว่างขึ้นศาลยุติธรรม ต้องเรียนท่านประธานที่เคารพว่า นายประสิทธิ์ เจียวก๊ก เป็นผู้ต้องหาระหว่างการพิจารณาคดี และเรือนจำคลองเปรมได้รับ นายประสิทธิ์ เจียวก๊ก เข้าอยู่ที่เรือนจำกลางคลองเปรมนี้ตั้งแต่วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ----------

นับจากวันนั้นถึงวันนี้เป็นระยะเวลา ๑ ปีกับ ๗ เดือน ก็เป็นส่วนหนึ่งที่มีการออกศาล หมายความว่านำตัวนายประสิทธิ์เข้ามาที่ศาลบ่อยครั้ง เป็นระยะเวลา ได้สอบถามจากเจ้าหน้าที่ว่าบางสัปดาห์ ๒ ครั้ง เมื่อนับวันเวลาดูแล้วนายประสิทธิ์จะมาที่ศาลประมาณนับเป็นร้อยครั้ง การดำเนินการในวันนั้นต้องเรียนว่านำตัวนายประสิทธิ์จากแดนคุมขังแดน ๑๐ มาสู่แดนกลาง ตรงแดนกลางก็จะต้องมาดำเนินการติดเครื่องพันธนาการ ได้สอบถามดูเครื่องพันธนาการของเรือนจำสำหรับนักโทษที่ต้องมีเครื่องพันธนาการในขณะขึ้นศาลนั้นประมาณ ๒๕ ชุด ในจุดนั้นเป็นจุดที่ต้องมีกุญแจหรือการดำเนินการต่าง ๆ และมีเวรยามในการดูแล เป็นยามในส่วนกลางคืน ๔ กะ และในตอนเช้าอีก ๑ กะ เป็นยามกลางคืนระยะเวลา ๑๖ ชั่วโมง แต่ก็ไม่ได้เป็นสาระอะไรสำคัญต่าง ๆ เพราะคำถามของท่านอมรัตน์ได้พูดถึงเรื่องเครื่องแบบและห้องน้ำเฉพาะ การดำเนินการตรงนี้ก็ได้นำผู้ต้องขังออกจากเรือนจำคลองเปรมมาที่ศาลอาญารัชดาในเวลาประมาณ ๐๙.๐๐ นาฬิกา และนำพามาอยู่ในห้องชั้นล่างของศาล ซึ่งมีห้องน้ำหรือสิ่งที่ห้องควบคุมขังต่าง ๆ เหล่านั้นเป็นห้องเฉพาะของนักโทษอยู่แล้ว แต่นายประสิทธิ์ เจียวก๊ก ไม่ได้ขอใช้ห้องน้ำชั้นล่าง แต่หลังจากนั้นได้นำตัวนายประสิทธิ์ขึ้นมาที่ชั้น ๙ เพื่อจะนำมาสู่การพิจารณาในห้องการพิจารณา ๙๐๓ แต่ในขณะที่นำขึ้นลิฟต์มา นายประสิทธิ์ก็ขอผู้ที่ควบคุมว่าปวดท้องหนักไม่สามารถที่จะทนต่อไปได้ เจ้าหน้าที่ก็มองเห็นว่าเพิ่งขึ้นมาจากชั้นล่างสุดมาสู่ชั้นการพิจารณาของศาลคือ ๙๐๓ ในชั้น ๙๐๓ เมื่อขอเข้าห้องน้ำก็ตัดสินใจให้เข้าไปใช้ห้องน้ำของประชาชนหรือผู้คนที่มาศาลที่ไม่ใช่เป็นผู้ต้องขังก็เข้าไปครั้งแรก หลังจากนั้นเมื่อเสร็จภารกิจในห้องน้ำก็ได้พานายประสิทธิ์เข้าสู่ห้องพิจารณา ๙๐๓ ในการดำเนินการหลังจากในห้องพิจารณาเสร็จสิ้น ก็มีแฟนคลับ (Fan club) ของนายประสิทธิ์อยู่หลายคนที่มาเชียร์ (Cheer) หรือมาให้ข้อมูลหรือให้การสนับสนุนของนายประสิทธิ์ในห้องพิจารณาของศาลซึ่งศาลได้อนุญาตให้เข้าไปตรงนั้น ก็มีคำพูดหลายคำ ซึ่งจากการสอบสวนที่คุณอมรัตน์ได้บอกว่า ๗ วันจะสอบให้เสร็จ ซึ่งวันนี้จะเป็นวันที่รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ และผมก็ได้รับทราบที่ยังไม่ได้สรุปข้อมูล ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ว่าเพื่อจะมาตอบคำถามกระทู้ของท่าน นายประสิทธิ์ก็มีการพูดคุยผ่านผู้คนที่อยู่ในห้องพิจารณาตรงนั้น บอกว่าจะมีเพื่อนได้ถูกปล่อยตัว ได้มีเสื้อผ้ามาให้หรือยัง คนที่รับฟังคำสั่งตรงนั้นคือคนที่เป็นแฟนคลับ (Fan club) ชื่อคุณสมประสงค์ แล้วหลังจากนั้นก็ออกจากห้องพิจารณา ในขณะที่ออกจากห้องพิจารณา นายประสิทธิ์ก็ได้ขอจากผู้คุมว่ามีการปวดท้อง

อย่างรุนแรงอีกครั้งหนึ่ง ผู้คุมก็ได้ตัดสินใจนำเอาคุณประสิทธิ์ได้เข้าห้องน้ำเหมือนกับครั้งที่ขึ้นจากชั้นล่างเมื่อตอน ๙ โมงเช้า ก็เป็นเหตุให้เกิดเหตุการณ์ดังที่คุณอมรัตน์ได้อภิปรายไปเมื่อสักครู่นี้ และในขณะที่นั่งเฝ้าห้องน้ำอยู่ก็มีการเปลี่ยนชุดเสื้อผ้าออกมาทำให้ผู้คุมที่ติดตามไปนั้นไม่ได้สังเกต ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ว่าเป็นนายประสิทธิ์หรือเปล่า ----------

เพราะมีการปลอมแปลงตัวอย่างที่คุณอมรัตน์ แต่ว่าเมื่อผู้คุมสงสัยก็เข้าไปดูห้องดังกล่าวนั้น ก็ไม่พบนายประสิทธิ์จึงเอ๊ะใจแล้วก็วิ่งตามลงมา แต่สิ่งหนึ่งที่ได้ถามว่าไม่ได้แต่งเครื่องแบบปกติของข้าราชการของราชทัณฑ์ ต้องเรียนอย่างนี้ว่าเขาแต่งเครื่องแบบปกติแต่ใส่เสื้อคลุมออกมา ซึ่งได้ตรวจสอบดูจากภาพชัดเจนแล้วก็เป็นดังให้ปากคำของเจ้าหน้าที่ที่ให้ปากคำนั้น คนที่เป็นเจ้าหน้าที่คือข้าราชการประมาณ ซี ๖ หรือระดับชำนาญการพิเศษ ชำนาญการ ชื่อ นายสุวรรณ โคตรพัฒน์ และนายสุวรรณก็ได้ติดตามลงมา เพราะฉะนั้นการแต่งเครื่องแบบตรงนั้นมันก็เป็นไปได้อย่างที่คุณอมรัตน์ได้พูดว่าแต่งแล้วใส่แจ๊กเก็ต (Jacket) คลุมมามันพรางตัวหรือเปล่า อันนี้ก็ยังเป็นการสอบสวนซึ่งจะสรุปวันนี้ ผมมาเร็วไปก่อน เพราะคำถามนี้ยังไม่ได้รับคำตอบ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ เพราะยังไม่ได้สรุปในเรื่องของการตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ยังไม่ได้สรุปส่งอธิบดีอย่างชัดเจน และห้องน้ำผมได้กราบเรียนท่านประธานไปแล้วเพราะว่าเป็นเหตุการณ์ที่เฉพาะ ผมเรียนอย่างนี้ว่าวันหนึ่งมีผู้ต้องขังที่ออกศาลเป็นจำนวนมาก และในวันดังกล่าวนี้มีถึง ๙๙ คน มีคนที่ออกศาล ๙๙ คน จึงทำให้การดำเนินการในบางส่วนอาจจะไม่เคร่งครัดเท่าที่ควรจะเป็น เราก็ได้ทำการสอบสวนทวนความแล้วก็คิดว่าจากการดำเนินการตรงนี้ก็ต้องมีผู้คนที่จะต้องรับผิดชอบจากการดำเนินการว่าทำไมถึงไม่ละเอียดรอบคอบเคร่งครัดในสิ่งต่าง ๆ เราก็รอคำตอบอยู่เหมือนกัน ขอขอบคุณครับท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านรัฐมนตรีกันเวลาไว้เผื่อคำถามที่ ๒ ที่ ๓ ครับ เชิญคุณอมรัตน์ถามคำถามที่ ๒ ครับ

นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอบคุณค่ะ ดิฉันจับประเด็นที่ท่านรัฐมนตรีสมศักดิ์ตอบมาได้ ๓ ประเด็นคือ เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ไม่ได้สังเกต แล้วก็ไม่ได้เคร่งครัดเท่าที่ควรจะเป็น ซึ่งท่านยอมรับเองว่าไม่ได้สังเกต ไม่ได้เคร่งครัดเท่าที่ควรจะเป็น ไม่ว่าจะการคุมตัวไปห้องน้ำหรืออะไรก็ตาม ทำไมถึงมีการ ๒ มาตรฐาน ดิฉันติดตามเวลากับน้อง ๆ เยาวชนที่อยากจะแค่เปลี่ยนแปลงประเทศ แต่ไม่ได้มีนามสกุลเดียวกับคุณประสิทธิ์ ไม่ได้มีนามสกุลคนดีหรือแทนคุณแผ่นดินเหมือนคุณประสิทธิ์ เจียวก๊ก ท่านช่างสังเกต แล้วท่านก็เคร่งครัดมากกว่าที่ควรจะเป็นด้วย ท่านคุมตัวไปแม้กระทั่งน้องใบปอ ผักบุ้ง อดทนอาหาร คุณประสิทธิ์ เจียวก๊ก แค่ปวดท้องจะเข้าห้องน้ำไปถ่ายยังตามใจกันขนาดนี้ แต่ว่าน้อง ๆ นักศึกษาเยาวชนที่เอาตัวไปจำคุกเอาไว้หลาย ๆ สิบวัน

เขาอดอาหาร อดอาหาร ๔๐ วัน ๕๐ วัน ๖๐ วัน จนกระทั่งเป็นลม ไปให้น้ำเกลือที่โรงพยาบาลเลิดสิน เอาตัวไปจากศาลอาญากรุงเทพใต้ ผู้คุมของท่านรัฐมนตรีก็ตามไปคุมถึงห้องฉุกเฉิน อันนั้นไม่เห็นตามใจนะคะ แล้วก็ทำไมไม่เห็นเคร่งครัดเท่าที่ควรจะเป็นกับกรณีอื่น ๆ อันนี้มันคือการ ๒ มาตรฐานอย่างชัดเจน ท่านยังไม่ได้ตอบว่าทำไมความคืบหน้ามันถึงดำเนินการไปช้าทั้ง ๆ ที่เรื่องไม่ได้ซับซ้อนเลย เรื่องกับไอ้แค่ผู้คุมคนหนึ่งทำไมถึงวิ่งช้าด้วยค่ะท่านประธาน ทำไมผู้คุมของราชทัณฑ์ถึงวิ่งช้ามากกว่าตำรวจศาลมากมายนัก คนที่ไปตะครุบจับตัวคุณประสิทธิ์ได้ที่ชั้น ๓ คือเจ้าหน้าที่ตำรวจของศาลอาญา ไม่ใช่ราชทัณฑ์ ท่านวิ่งอีดอาดเหลือเกิน การมีประสิทธิอย่างไรถึงเอาตัวคนนั้น แล้วก็กุญแจเอามาจากไหนจริง ๆ มันควรจะถามรวมในคำถามแรกแต่ก็ไม่ได้ถามนะคะ ภายใต้หน้ากากคนดี ต่อจากนี้ใครอ้างความจงรักภักดีท่านก็ตามใจ ตามใจมากกว่าปกติ ไม่เคร่งครัดเท่าที่ควรจะเป็นอย่างนั้นหรือไม่คะ ใครคนประชาชนทั่วไปจะรู้ได้อย่างไรใครเป็นวงในวงนอก ใครแอบอ้างว่าเป็นคนวงในก็ได้รับการปฏิบัติอีกแบบหนึ่งหรืออย่างไรคะ ----------

คำถามนี้นะคะท่าน เมื่อสักครู่นี้คือคำถามที่ย้อนไปคำถามแรกที่ท่านตอบไม่ครบ แต่ดิฉันได้ทราบมาว่า คุณประสิทธิ์ เจียวก๊ก ได้ติดต่อมาภายนอก ทราบมาจากคลิปของเลขานุการคณะทำงานของท่านประธานชวน หลีกภัย เองค่ะ ให้สัมภาษณ์ทีวีหลายช่อง เลขานุการคณะทำงานของท่านให้สัมภาษณ์ว่ามีข้อมูลที่คุณประสิทธิ์ เจียวก๊ก สื่อสารออกมาภายนอกเรือนจำเป็นจดหมายมากกว่า ๒๓๑ ฉบับ และมีฉบับหนึ่งได้บอกให้เครือข่ายของตัวเองที่อยู่ข้างนอกไปที่วัดบัวขวัญค่ะ ไปวัดบัวขวัญวันเดียวกับท่านอธิบดีกรมราชทัณฑ์ไปที่วัดนั้นค่ะ เครือข่ายของคุณประสิทธิ์ก็ไปด้วย โดยสั่งมาให้เครือข่ายไปแสดงความขอบคุณที่ท่านอธิบดีที่มีอำนาจดูแลเรือนจำให้การดูแล คุณประสิทธิ์ เจียวก๊ก มากเป็นพิเศษ เรื่องนี้มีคนไปถามกับตัวท่านอธิบดี ท่านอธิบดียอมตอบกับท่านรัฐมนตรีไปแล้วดิฉันทราบว่าตอบไปแล้วว่าไม่ได้ไปเจอ คือตอบปฏิเสธว่าไม่ได้ไปเจอ ไม่ได้ไปรับคำขอบคุณที่วัดในวันนั้น ดิฉันถามว่าถ้าถูกแอบอ้างแบบนี้ ได้รับความเสียหายแบบนี้ ว่าตัวเองปฏิบัติกับนักโทษเป็นพิเศษ ทำไมถึงไม่ฟ้องร้อง ทำไมถึงไม่ปกป้องตัวเอง ถ้าสิ่งที่คุณประสิทธิ์ฝากออกมาขอบคุณที่ดูแลกันเป็นพิเศษไม่เป็นความจริง อธิบดีกรมราชทัณฑ์ ผู้ใต้บังคับบัญชาของท่านทำไมถึงไม่มีปฏิกิริยากับเรื่องนี้ แล้วก็เรื่องกุญแจด้วยค่ะ ขอให้ท่านให้ความกระจ่าง กุญแจดิฉันทราบว่าเป็นกุญแจสเปก (Spec) ของต่างประเทศที่ไม่สามารถจะปั๊มกุญแจได้ มีการควบคุมดูแลหละหลวมกันขนาดนี้เลยหรือคะ ทำไมทีเรื่องอื่น ๆ ไม่เห็นท่านหละหลวมแบบนี้ ไม่ว่าจะการเข้าเยี่ยม ไม่ว่าจะการอะไรทั้งหมด ดิฉันถามเท่านี้ค่ะ ขอบคุณค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านรัฐมนตรีเชิญตอบคำถามที่ ๒ เผื่อเวลาไว้ด้วยนะครับ เชิญครับ

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : ครับท่านประธานครับ เรื่องกุญแจก่อนนะครับ กุญแจได้เรียนไปเมื่อสักครู่ว่าได้นำตัวผู้ต้องขังออกจากแดน ๑๐ เข้ามาสู่แดนกลาง เพื่อเข้ามาติดเครื่องพันธนาการ ซึ่งตรงนั้นมีกุญแจผู้ต้องหารับสารภาพแล้วว่าเขาได้ปลดกุญแจในจุดที่เป็นจุดควบคุมแดนกลางตรงนั้น ซึ่งมีเจ้าหน้าที่แล้วก็ผู้ช่วยดูแลอยู่ก็เป็นส่วนหนึ่ง มีผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ดูแลอยู่ สำหรับเจ้าหน้าที่ไม่ได้อยู่ในบริเวณนั้น สิ่งต่าง ๆ ตรงนี้ต้องเรียนว่าอาจจะเป็นความหละหลวม ซึ่งทางราชทัณฑ์ก็ต้องตั้งกรรมการสอบในส่วนของผู้รับผิดชอบในส่วนตรงนี้ ผมเรียนตอบว่าการให้ความเป็นธรรมกับผู้ต้องหาหรือผู้ที่อยู่ระหว่างของการดำเนินการตรงนี้ ซึ่งคุณอมรัตน์

จะเข้าใจผิดว่าคนที่เรารู้จักหรือใกล้ชิดหรือให้ความสนใจอยู่ว่าได้รับความเป็นธรรมไม่เต็มที่หรือน้อยกว่าคนอื่น ในความคิดเราจะเป็นอย่างนั้นในความเป็นไปได้ แต่เจ้าหน้าที่ ผมเรียนแล้วอย่างไรว่าวันหนึ่งมีคนออกศาลตั้ง ๙๙ คน แล้วมีผู้ต้องขังหรือผู้ต้องขังระหว่างนี้หลบหนีก็ ๙๙.๙๙ เปอร์เซ็นต์ที่เราตามได้มาทั้งหมด ถ้าเราจะเพิ่มเจ้าหน้าที่ให้มากกว่านี้มันก็ติดในเรื่องของงบประมาณหรือในส่วนอื่น ๆ ด้วย เพราะฉะนั้นการดำเนินการมันพอดี ๆ มันอาจจะดูห่างหรือดูหยาบไปในสายตาของผู้ชม แต่อย่างไรก็ตามครับ เราก็ให้ความเป็นธรรม เราไม่ได้เลือกที่รักมักที่ชัง จะอ้างว่าผู้จงรักภักดีหรือไม่ อย่างไร ต่าง ๆ เหล่านั้น ผมคิดว่าเราไม่ควรจะมากระแนะกระแหนในส่วนอย่างนี้ บางครั้งในข้อเท็จจริงผมพยายามที่จะตอบคำถามให้ทั้งหมด แล้วในเรื่องของการสอบข้อเท็จจริงในขณะนี้เขากำลังรวบรวมส่งถึงอธิบดี กำลังสรุปเป็นวันสุดท้ายต้องส่งถึงอธิบดี ผมต้องขอประทานโทษจริง ๆ ว่าอะไรที่มันลึกซึ้งไปกว่านี้ผมก็ยังไม่ได้คำตอบ หรือเรื่องที่จะมารายงานผมทั้งหมด ----------

แต่อย่างไรก็ตามผมก็ติดตามดูให้อยู่ว่าเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องของความสนใจ ในเรื่องของนักศึกษาหรือเรื่องของใครก็เป็นเรื่องที่คนละเรื่อง ในข้อเท็จจริงแล้วเราพยายามให้ความสะดวก พยายามที่จะดูแลให้เป็นอย่างดี แต่ว่าก็อย่างที่ผมได้กราบเรียนท่านประธานว่าบางครั้งเราอยู่ใกล้ คนอยู่ใกล้เราก็เห็นได้ชัด บางครั้งคนที่เราอยู่ไกลก็คิดว่าเขาปฏิบัติกับคนอื่นดีกว่าคนที่เรารู้จักหรือไม่ อย่างไร ตรงนี้กระผมก็ต้องขอประทานโทษว่าก็พยายามทำให้ถูกใจแล้วก็ให้ถูกต้องที่สุด ก็ต้องขอขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เชิญคุณอมรัตน์ คำถามที่ ๓ ครับ

นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอบคุณค่ะ ฟังคำตอบแล้วดิฉันไม่แน่ใจเลยว่าผู้ที่ตอบนี่เป็นเสนาบดีกระทรวงยุติธรรมหรือเป็นข้าราชการประจำแบบไหนคะ ต้องขอประทานโทษถ้าท่านเข้าใจผิดดิฉันไม่กะแนะกะแหนนะคะ ดิฉันกำลังเปรียบเทียบค่ะ เปรียบเทียบให้ฟังถึงการเลือกปฏิบัติ การ ๒ มาตรฐาน การเลือกปฏิบัติของเรือนจำ บางทีมันเป็นคดีนโยบายดิฉันเข้าใจ แต่ท่านปฏิบัติไม่เหมือนกัน อันนี้ไม่ใช่กระแนะกระแหน ถ้าท่านตีความว่ากระแนะกระแหนก็แสดงว่าท่านก็มีอคติกับคำถามนี้หรือเปล่า ดิฉันถามว่ากุญแจ เมื่อสักครู่ท่านก็ตอบไม่เคลียร์ (Clear) กุญแจปลดมาจากเรือนจำก่อนมันเป็นไปได้อย่างไร มันเป็นไปไม่ได้ ปลดมาจากเรือนจำ เพราะมาที่เรือนจำนี้ก็ยังมีกุญแจโซ่คล้องมาอยู่เลยก่อนจะเข้าห้องน้ำ ไม่ทราบว่าท่านศึกษาเรื่องนี้มาอย่างไร เอาอย่างนี้ดีกว่า ใครจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบบ้าง สูงสุดในกรณีนี้ ผู้รับผิดชอบเรียงลูกระนาดไป จากต่ำสุดไปสูงสุดใครจะต้องรับผิดชอบบ้าง แล้ว ๗ วันผ่านไปกับเรื่องเล็ก ๆ เท่านี้ ดิฉันถือว่าไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรกับการยังหาคำตอบง่าย ๆ แบบนี้ไม่ได้ รอตั้งกรรมการ รอสอบสวน รอนั่นรอนี่

คำถามที่ ๓ ดิฉันขอพูดเป็นเรื่องวิสัยทัศน์และข้อเสนอแนะไปยังกระทรวงยุติธรรม โดยเฉพาะกระทรวงยุติธรรม โดยเฉพาะเรือนจำกลางเป็นกรมที่ใหญ่ที่สุดในกระทรวงยุติธรรม และได้งบประมาณ ปีนี้ก็ได้เพิ่ม ปี ๒๕๖๕ ก็ได้ ๒๗,๐๐๐ กว่าล้านบาทของทั้งกระทรวง กรมราชทัณฑ์ก็ได้มากที่สุด แต่กลับเป็นกรมที่มีความโปร่งใสน้อยที่สุด เป็นแดนสนธยาที่ตรวจสอบยากที่สุด เป็นดินแดนที่ใช้ระบบอำนาจนิยมมากที่สุด

เพราะผู้ต้องขังไม่สามารถสื่อสารออกมาที่โลกภายนอกได้ เอื้อให้ทุจริตได้ง่ายและตรวจสอบได้ยากจนถึงตรวจสอบไม่ได้เลยค่ะ ดิฉันได้แต่ฟังความที่เพื่อนฝูงนักโทษออกมาก็เล่าให้ฟังว่าถูกผู้คุมปฏิบัติอย่างไรบ้าง แม้กระทั่งเด็กที่ถูกละเมิดโดยแพทย์ในเรือนจำก็เป็นแค่คำบอกเล่า ไม่สามารถขอกล้องวงจรปิดมาได้ เอื้อให้ระบบอำนาจนิยมเติบโตมาก ดิฉันจะขอถามท่านถึงวิสัยทัศน์ในฐานะที่ท่านเป็นเสนาบดีกระทรวงนี้ เรื่องแรงงานทาสในเรือนจำ การรับงาน รับงานทำพวงมาลัย ผูกริบบิ้น พับกล่องอะไรทั้งหลาย ท่านมีระบบการจ่ายเงินที่เป็นธรรมหรือไม่ เพราะดิฉันได้ยินมาว่าพับริบบิ้น พับกล่อง เดือนหนึ่งได้ค่าจ้างแค่ประมาณ ๘๐ บาท ๑๐๐ กว่าบาทเท่านั้นเอง แล้วใครจะเข้าไปตรวจสอบ ให้ใครเข้าไปตรวจสอบได้ อัตราการทำผิดซ้ำเข้าเรือนจำ วนเวียนเข้าเรือนจำมีสูงมาก ทั้ง ๆ ที่ท่านมีงบประมาณในการไปปรับปรุงพฤตินิสัยของผู้ต้องหา ท่านเอาแต่เอาพระไปเทศน์ ท่านจะต้องมีนักจิตวิทยา ท่านจะต้องทำอะไรที่มันมากกว่านั้นเพื่อลดจำนวนการติดคุกซ้ำ และความสำเร็จในการคืนคนดีสู่สังคมที่ท่านอ้างไว้บ่อย ๆ ในการปรับปรุงนิสัย แล้วก็พฤตินิสัย แล้วก็คืนคนดีสู่สังคม มีการเก็บสถิติหรือไม่ ว่ามันได้ผลมากน้อยแค่ไหนที่เอางบประมาณตรงนั้นไปทำ รวมทั้งการลิดรอนสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องขังที่ดิฉันได้ยินมาเยอะก็คือไม่เปิดโอกาสให้รับรู้ข้อมูลข่าวสารภายนอก แล้วจะไปทำให้เขากลับมาอยู่ปรับตัวเข้ากับสังคมในอนาคตได้อย่างไร ในเมื่อท่านไม่ให้เขาเสพข่าวเลย ให้ดูแต่ละครเก่า ๆ ละครน้ำเน่าเก่า ๆ ถึงจะได้รับอนุญาตให้ดู เขาไม่รู้เรื่องโลกภายนอก ออกมาจะปรับตัวได้อย่างไร เมื่อมีการขอให้เปิดยูทูป (YouTube) ในเรื่องฝึกอาชีพต่าง ๆ ไม่ได้รับอนุญาตให้เปิดให้ดู ไม่ดูข่าว ไม่ได้ดูสารคดี ไม่ได้พัฒนาตัวเอง ----------

และดิฉันขอถามเป็นคำถามสุดท้ายว่าท่านในฐานะเสนาบดี ท่านทำงานแต่งานประจำ ท่านเคยทำงานเชิงรุกเรื่องเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพหรือไม่ ท่านเคยมีแนวคิดหรือไม่ ว่าจะให้นักโทษในเรือนจำ ๒๐๐,๐๐๐ กว่าคนมีสิทธิในการใช้สิทธิเลือกตั้งได้เหมือนกับในประเทศอื่น ในอินโดนีเซียนักโทษมีสิทธิเลือกตั้งได้ค่ะ ดิฉันถามวิสัยทัศน์ของท่านเรื่องเหล่านี้ ๓-๔ ประเด็นนี้ ไม่ทราบว่าท่านจดทันหรือไม่นะคะ ท่านมีวิสัยทัศน์อย่างไรในการผลักดันเรื่องสิทธิเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของคนในเรือนจำ มีแนวคิดอย่างไรในการที่จะให้เขาผลักดันในฐานะที่ท่านเป็นรัฐมนตรีร่วมประชุม ครม. มีแนวคิดอย่างไรที่จะให้พวกเขามีสิทธิใช้สิทธิเลือกตั้งได้ รับรู้ข่าวสารโลกภายนอกและไม่เกิดแรงงานทาสในเรือนจำ ขอบคุณค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอเชิญรัฐมนตรีตอบคำถามที่ ๓ ครับ

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : ขอบพระคุณท่านประธานครับ ในการที่คุณอมรัตน์ได้ถามถึงแรงงานในการทำงานในเรือนจำ ในส่วนของการดำเนินการในเรือนจำหรือนอกเรือนจำเรามีการจัดค่าแรงขั้นต่ำให้กับผู้ต้องขังในขณะที่ออกมาทำงาน อย่างเช่น การลอกท่อก็ได้จัดค่าแรงขั้นต่ำให้กับผู้ต้องขัง แล้วส่วนที่เหลือก็จะเป็นการใช้ในการเพิ่มเติมเครื่องมือหรือสิ่งต่าง ๆ สำหรับในรายละเอียดในกรณีที่คุณอมรัตน์บอกว่าเดือนหนึ่งได้ ๘๐ บาท ๙๐ บาท ต่าง ๆ เหล่านั้น ผมขอรายละเอียดด้วยว่ามันจริงเท็จแค่ไหน ผมจะได้ไปตรวจสอบให้ และในส่วนที่ท่านบอกว่าเสรีภาพของผู้ต้องขังออกมาใช้สิทธิต่าง ๆ จริง ๆ ผมก็อยากได้นะครับ อยากได้อยากให้เขามาใช้สิทธิ แต่คิดว่าจะทำเรื่องนี้คงทำไม่ทันหรอก ถ้าหากว่าผู้ต้องขังเขามีสิทธิที่จะมาเลือกตั้งได้ ผมคงได้คะแนนเยอะเพราะว่าผมดูแลเขาอย่างดี เพราะว่าผมมีความรู้สึกว่าเขาเป็นประชาชนคนไทยที่จะต้องให้การดูแลนะครับ ผมว่าผมจะได้คะแนนมาก ถ้าหากว่าผู้ต้องขังลงคะแนนได้ แต่ยังทำไม่ได้ละครับ เพราะว่าในสิ่งต่าง ๆ ก็ยังมีข้อขีดจำกัดอะไรมากมายแล้วสำหรับผู้ต้องขัง การคืนคนดีสู่สังคม ถ้าคุณอมรัตน์ได้ติดตามการทำงานของผม ผมว่าผมมีวิสัยทัศน์ในการทำงานในเรื่องนี้มากเลย เราดูแล้วผู้ต้องขังย้อนกลับมา กลับมาติดคุกใหม่ ใน ๑๐๐ คน ๓ ปีจะกลับมาติด ๓๕ คน ใน ๓๕ คน แล้วเราทำอย่างไร เราแก้ไขปัญหาอย่างไร เราก็มองดูแล้วว่าคนที่เข้ามาถูกจองจำใหม่เพราะเหตุผลใดที่เป็นประเด็นหลัก

คือความยากจน ไม่มีรายได้ ไม่มีเงิน ก็ทำให้เขาต้องทำผิดอีกแล้วกลับมาติดคุก แล้ววันนี้เราทำอะไรไปได้บ้าง ผมได้มาเรียนในที่สภาแล้ว การสร้างนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ นิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ก็คือสร้างนิคมแล้วยอมให้ผู้ต้องขังที่เหลือโทษน้อยพักโทษเข้าไปทำงาน จากการสำรวจข้อมูลว่าความพร้อมมีที่ไหน อย่างไรบ้าง ได้จ้างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ทำการศึกษา ก็จะมีจังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง พวกนี้ถ้าหากว่าเรามีนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์เกิดขึ้นนิคมหนึ่งก็ประมาณ ๑๐,๐๐๐ กว่าคนที่สามารถทำงานได้ แล้วเราก็ไม่ต้องสร้างเรือนจำ ๕ แห่ง ๕ แห่งแห่งละ ๑,๕๐๐ ล้านบาท เป็นเงิน ๗,๕๐๐ ล้านบาท ก็ประหยัดการก่อสร้างเรือนจำต่าง ๆ และมีนิคมตรงนี้รองรับ การเข้าออกไปทำงานในนิคมเป็นมติคณะรัฐมนตรีได้ดำเนินการแล้ว และในขณะที่ผู้คนพักโทษก็ยังสามารถติดตามพวกนั้นเขาได้โดยใช้กำไลอีเอ็ม (EM) เพราะเรารู้แล้วว่าการปรับเปลี่ยนนิสัยในทางทฤษฎีหรือทำการสอนอย่างเดียวแต่ไม่มีที่ให้เขาทำงาน ไม่ให้การดูแลเขา มันเป็นไปได้ยาก เพราะบางคนหรือบางครอบครัวเขาไม่มีรายได้ เขาไม่มีเงิน เมื่อเขาไม่มีในสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นก็หันมากระทำความผิดอีก เราก็ต้องดูแลรับผิดชอบเขาที่อยู่ในเรือนจำต่อไป ----------

ผมขอตอบคำถามในเรื่องของกุญแจอีกนิดหนึ่งนะครับ ลืมประเด็นนี้ไป กุญแจนี้ที่ผมเรียนว่าเมื่อถึงสู่แดนควบคุมกลางตรงนี้มีที่เก็บกุญแจ แล้วก็มีเครื่องพันธนาการ เมื่อเขานำเอาเครื่องพันธนาการติดคุณประสิทธิ์แล้ว แต่เขาเข้าออกเป็นร้อยครั้ง เขาก็รู้ว่ากุญแจมันแขวนอยู่ตรงไหน ในช่วงของผู้คุมเผลอเขาก็ไปหยิบกุญแจตรงนี้ออกไปด้วย เครื่องพันธนาการติดไป แล้วก็ไปไขออก ในขณะที่เขาอมกุญแจออกไปอยู่ด้านนอก ผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นข้อเท็จจริงที่ได้ตอบผ่านท่านประธานไปสู่ท่านว่าเป็นอย่างนี้นะครับ ท่านสมาชิกผมว่าถ้าเราให้เกียรติกันในการที่จะนั่งส่ายหน้าหรือทำความรู้สึกที่ไม่สุภาพ ผมคิดว่ามันเป็นการที่ไม่ให้เกียรติสภาผู้แทนราษฎรนะครับ เราตั้งใจทำงานด้วยกัน แต่ว่าไม่น่าที่จะมาสร้างความรู้สึกที่มันไม่ดีต่อกัน เพราะมันจะเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีกับสังคม ขอขอบคุณครับ

นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานคะ ดิฉันเพิ่มข้อเสนอแนะนิดเดียวค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เชิญครับ

นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ดิฉันไม่ได้ส่ายหน้านะคะ ไม่ทราบว่าท่านเห็นใครส่าย ดิฉันนั่งเฉย ๆ ค่ะ คืออย่างนี้ค่ะ เมื่อท่านพูดถึงการลอกท่อของ กทม. ก็ดีแล้ว ห้องโสตคะ ขอภาพนะคะ ผู้ต้องขังเรือนจำที่ออกมาลอกท่อ กทม. ด้วยค่ะ ดิฉันขอข้อเสนอแนะเรื่องความปลอดภัยนะคะ ห้องโสตขอภาพด้วยค่ะ

(เจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดคลิปภาพ)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณอมรัตน์ เกินคำถามที่ ๓ ไปแล้วนะครับ

นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : นี่นะคะ ท่านรัฐมนตรีคะ ไม่มีเครื่องป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคนะคะ ดิฉันเห็นด้วยค่ะที่ออกมาทำงานสาธารณะแล้วก็ได้ค่าจ้างพอสมควร แต่ดูชุด ดิฉันฝากไว้ด้วยค่ะ ขอให้จัดแจงชุดที่มันปลอดภัย แล้วก็เหมาะสมปกคลุมร่างกายจากเชื้อโรคนะคะ งานลอกท่อเป็นงานที่สกปรกมากค่ะ ก็ไม่ว่าจะเป็นเรือนจำหรือจะเป็น กทม. ใครจะเป็นคนจัดหาชุด ก็ขอให้จัดชุดที่เหมาะสมให้ด้วย อีกประเด็นหนึ่งที่ท่านอาจจะหลงลืมต่อไป ก็คือท่านยังไม่ได้บอกเลยว่างานใหญ่ขนาดที่เรื่องอย่างนี้ใครจะเป็นคนรับผิดชอบ และรับผิดชอบไปถึงไหน หรือเอาแค่ปลาซิวปลาสร้อย คนเดียว ๒ คนที่นั่งคุมกุญแจอยู่ตรงนั้น เรื่องนี้สังคมทั้งสังคมรู้ค่ะว่ามันทำ

ในระดับปฏิบัติการ เจ้าหน้าที่ตัวเล็ก ๆ มันทำไม่ได้ค่ะ ท่านยังหลงลืมที่จะตอบคำถามนี้ว่าใครบ้างที่จะต้องรับผิดชอบ ไล่ระนาดกันไปถึงอย่างไร ดิฉันกลัวผลมันจะออกมาว่าแค่ลงโทษคนที่นั่งเฝ้ากุญแจที่หลงลืม เผอเรอกับนักโทษบางคนเท่านั้นค่ะ แต่ไม่เคยหลงลืมเผอเรอกับบางคน ขอบคุณค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คำถามที่ ๔ เชิญครับ

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : ท่านประธานครับ ผลของการสอบสวนไปถึงไหน ไปถึงใคร ใครกระทำความผิด คนนั้นก็ต้องรับผิดชอบทุกระดับขั้นตอนไป วันนี้เราจะไปบอกว่าต้องให้ นาย ก นาย ข หรือระดับไหนรับผิดชอบคงตอบไม่ได้ เพียงแต่ว่าเราดูผลการสืบสวนทั้งในส่วนของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ และในส่วนของตำรวจที่สอบสวนทวนความก็ต้องรับผิดชอบกันไปทั้งหมด แต่ผมเรียนแล้วอย่างไรว่าผู้ต้องขังที่หนี ๙๙.๙๙ เปอร์เซ็นต์ เราก็ตามได้หมด ในส่วนตรงนี้ขอให้ท่านสบายใจเราไม่ควรจะไปลงทุนอะไรมากมายไปกว่าที่สมควรกับงบประมาณของประเทศที่จะมีอยู่ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ก็ต้องขอบคุณท่านผู้ตั้งกระทู้ถาม และท่านรัฐมนตรีครับ จบกระทู้ถามสดด้วยวาจาครับ

๑.๒ กระทู้ถามทั่วไป

๑.๒.๑ กระทู้ถามที่ ๕๓๒ เรื่อง ปัญหาความรับผิดชอบดูแลไฟฟ้าส่องสว่างตามถนนทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงชนบท (นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ด้วยสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงคมนาคม ได้มีหนังสือแจ้งว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมติดภารกิจสำคัญ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปเป็นวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

๑.๒.๒ กระทู้ถามที่ ๕๕๒ เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการงานก่อสร้างภาครัฐ (นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี

ด้วยสำนักงานนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือแจ้งว่านายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง นายสันติ พร้อมพัฒน์ เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังติดภารกิจสำคัญ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปเป็นวันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๖

๑.๒.๓ กระทู้ถามที่ ๕๖๒ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการรับเงินตอบแทนหรือเบี้ยหวัดเสี่ยงภัยให้กับบุคลากรที่ทำงานในมหาวิทยาลัยสงฆ์ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (นายนิยม เวชกามา เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี

ด้วยสำนักงานนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือแจ้งว่านายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์ เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมติดภารกิจสำคัญ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปวันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๖

๑.๒.๔ กระทู้ถามที่ ๕๖๕ เรื่อง ขอให้เร่งรัดการขยายสนามบินและเร่งการพัฒนาสนามบินนครศรีธรรมราชเพื่อรองรับการท่องเที่ยวภาคใต้ (ศาสตราจารย์ โกวิทย์ พวงงาม เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ด้วยสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงคมนาคม ได้มีหนังสือแจ้งว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม นายวีรศักดิ์ หวังศุภกิจโกศล เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมติดภารกิจสำคัญ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปเป็นวันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๖

๑.๒.๕ กระทู้ถามที่ ๕๖๗ เรื่อง ขอทราบความคืบหน้าและการสนับสนุนการก่อสร้างทางเลี่ยงเมือง จังหวัดเลย (นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ด้วยสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงคมนาคม ได้มีหนังสือแจ้งว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม นายวีรศักดิ์ หวังศุภกิจโกศล เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมติดภารกิจสำคัญ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปเป็นวันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๖

ดังนั้นกระทู้ถามทั้ง ๕ เรื่องนี้ก็เลื่อนหมดนะครับ

- ๓๑/๑

กระทู้ถามแยกเฉพาะ
ตั้งแต่หน้า ๖๓-๗๑

(นายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่ประธานในห้องประชุมกระทู้ถามแยกเฉพาะ)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านสมาชิกแล้วก็ท่านผู้อยู่ในห้องประชุม ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมด้วยนะครับ ต่อไปนี้จะเป็นการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๘ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕ เข้าสู่ระเบียบวาระที่ ๑ กระทู้ถาม ซึ่งท่านประธานสภาได้เปิดประชุมไปแล้ว

๑.๓ กระทู้ถามแยกเฉพาะ

ก่อนที่จะเข้าสู่การถามตอบกระทู้ถามแยกเฉพาะ ขอเรียนให้ท่านสมาชิกได้รับทราบว่ากระทู้ถามแยกเฉพาะจะมีกำหนดเวลาได้แค่ ๒๐ นาที คือฝ่ายละ ๑๐ นาที ถามได้ ๒ ครั้ง ถ้าเนื้อหาสาระยังไม่หมดอยากจะถามครั้งที่ ๓ ต้องขออนุญาตประธาน ถ้าประธานอนุญาตก็ถามได้ แต่วันนี้ได้ทราบว่ากระทู้ส่วนใหญ่ถูกเลื่อนนะครับ ก็เหลือกระทู้เดียว ฉะนั้นถ้าหากว่ามีเนื้อหาสาระที่จำเป็นผมก็จะยืดเวลาให้ได้มากกว่า ๒๐ นาทีก็ได้นะครับ

ผมขอเรียนให้ที่ประชุมทราบว่าเพื่อประโยชน์ในการถามและตอบกระทู้ถามของผู้ตั้งกระทู้ถาม และของท่านรัฐมนตรี ผมขอสลับลำดับการถามตอบกระทู้ถามแยกเฉพาะเป็นดังนี้ ลำดับที่ ๑ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๓ ของท่าน ส.ส. สัณพจน์ สุขศรีเมือง ลำดับที่ ๒ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๖๖ ของท่านอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ ลำดับที่ ๓ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๒ ของท่าน ส.ส. สัณหพจน์ สุขศรีเมือง ลำดับที่ ๔ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๕ ของท่าน ส.ส. จาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ ลำดับที่ ๕ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๖ ของท่าน ส.ส. จาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ ลำดับที่ ๖ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๗ ของท่าน ส.ส. วรภพ วิริยะโรจน์ ผู้ตั้งกระทู้ถามคงไม่ขัดข้องนะครับ

๑.๓.๓ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๓ เรื่อง การย้ายเรือนจำอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช (นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

(สำเนา)

รับที่ ๓๑๘/๒๕๖๕ วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๕ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๓

สภาผู้แทนราษฎร

๑๙ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง การย้ายเรือนจำอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ดังต่อไปนี้

ด้วยสถานที่ตั้งเรือนจำอำเภอปากพนัง ตำบลปากพนัง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช รายล้อมไปด้วยส่วนราชการต่าง ๆ บ้านเรือนของประชาชนโดยรอบ ตลอดจนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว ทำให้เกิดความไม่สะดวกในการใช้พื้นที่เพื่อให้เกิดการพัฒนาเมือง พัฒนาเศรษฐกิจและวิถีชีวิตโดยรวม ซึ่งตามบริบทของพื้นที่จะพบว่าสถานที่ที่เหมาะสมเป็นที่ตั้งเรือนจำแห่งใหม่ควรเป็นทุ่งสงวนเลี้ยงสัตว์บ้านหน้าโกฏิ ซึ่งเป็นที่สาธารณประโยชน์ที่ราษฎรใช้ร่วมกัน ทางราชการสงวนไว้เพื่อเป็นพื้นที่ทุ่งเลี้ยงสัตว์มีเนื้อที่โดยรวม ๒,๖๐๐ ไร่ ปัจจุบันกรมประมง ได้ดำเนินการขอเข้าใช้พื้นที่จำนวน ๑,๒๑๖ ไร่ เพื่อจัดทำโครงการชลประทานน้ำเค็มเพื่อการเลี้ยงกุ้งทะเลบ้านหน้าโกฏิ จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงยุติธรรม มีนโยบายหรือแผนงานเพื่อย้ายสถานที่ตั้งเรือนจำอำเภอปากพนัง เพื่อให้เกิดการพัฒนาเมือง พัฒนาเศรษฐกิจและวิถีชีวิตโดยรวมชองประชาชนในอำเภอปากพนังหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงยุติธรรม ได้ดำเนินการขอใช้ที่สาธารณประโยชน์ในการย้ายสถานที่ตั้งเรือนจำอื่น ๆ บ้างหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในห้องกระทู้ถาม

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สัณหพจน์ สุขศรีเมือง

(นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

จังหวัดนครศรีธรรมราช

สำเนาถูกต้อง

(นายนพคุณ นพรัตน์)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกระทู้ถาม

สำนักการประชุม

ศิริลักษณ์ พิมพ์

วิลาวัลย์ ทาน

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ในการนี้เพื่อประโยชน์ในการตอบกระทู้ถามแยกเฉพาะ ผมได้อนุญาตให้ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมสนับสนุนข้อมูลในการตอบกระทู้ถามแยกเฉพาะ คือนายโยธิน บุญญานุสนธิ์ ผู้อำนวยการกองกฎหมาย กรมราชทัณฑ์ และผมได้อนุญาตให้ประชาชนผู้มีส่วนร่วมได้เข้าร่วมรับฟังการตอบกระทู้ ดังนี้ นายณัฐพงษ์ จันทร์หวาน ทั้งนี้ ขอความร่วมมือจากผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าฟังการประชุมกรุณาปฏิบัติตามระเบียบของสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการอนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔ ซึ่งกำหนดให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตเข้าฟังการประชุมสภาผู้แทนราษฎรอยู่ในความสงบ ห้ามแสดงกิริยาเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย หรือกล่าววาจา หรือส่งเสียงใด ๆ หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนขัดขวางการประชุมสภาผู้แทนราษฎร และห้ามใช้เครื่องมือวัสดุหรืออุปกรณ์สื่อสารใด ๆ เพื่อบันทึกภาพ บันทึกเสียงหรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการถ่ายทอดการประชุมสู่บุคคลภายนอกนะครับ ต่อไปทุกท่านพร้อมแล้ว ขอเชิญท่านสัณหพจน์ สุขศรีเมือง ได้ถามเชิญครับ

นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง (นครศรีธรรมราช) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ และกราบเรียนท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ท่านสมศักดิ์ เทพสุทิน วันนี้ต้องขอขอบพระคุณท่านประธานเป็นอย่างสูงที่บรรจุวาระของกระทู้แยกกระทู้ เรื่องการย้ายเรือนจำอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช สืบเนื่องจากเรือนจำจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นเรือนจำที่มีอายุยาวกว่า ๑๑๘ ปี จำนวนนักโทษประมาณ ๑,๐๐๐ คน และนักโทษที่ต้องขังที่นั่นคือโทษไม่เกิน ๑๐ ปี แต่ ณ วันนี้จากสภาพของลุ่มน้ำปากพนัง โดยเฉพาะอำเภอปากพนังมีสภาพที่ค่อนข้างแออัด แต่แออัดในส่วนของฐานเศรษฐกิจก่อนที่โควิด (COVID) ที่จะเกิดขึ้น แต่หลังจากโควิด (COVID) ก็ซบเซา แต่สภาพเรือนจำปากพนังเองรายล้อมไปด้วยสถานที่ราชการ แล้วก็ตลาดร้อยปีของปากพนัง แล้วก็เป็นเหมือนกับศูนย์กลางของส่วนราชการกับตลาด จริง ๆ แล้วในส่วนของกรมราชทัณฑ์หรือกระทรวงยุติธรรมเองก็จะมีนโยบายที่จะย้ายเรือนจำออกไปนอกชุมชน ตั้งแต่ปี ๒๕๖๕ ถึงปี ๒๕๖๗ เพราะฉะนั้นเรือนจำปากพนังเอง ผมได้ติดตามว่าอยู่ในแผนที่จะมีการย้ายของเรือนจำออกไปนอกชุมชนด้วย เพื่อให้การทำงานหรือประชาชนได้ขับเคลื่อนเศรษฐกิจได้อย่างสะดวก เพื่อไม่ให้อยู่เป็นศูนย์กลางของตัวตลาดและศูนย์ราชการ ตรงนี้เองผมอยากจะเรียน

ท่านรัฐมนตรีว่าเรามีพื้นที่อยู่ในพื้นที่ของทุ่งสงวนเลี้ยงสัตว์บ้านหน้าโกศที่มีความเหมาะสม ซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ที่มีอยู่ประมาณ ๒,๖๐๐ ไร่ ตอนนี้กรมประมงเองได้ดำเนินการเข้าใช้พื้นที่ไปแล้ว ๑,๒๑๖ ไร่ ยังเหลืออีกประมาณ ๑,๐๐๐ กว่าไร่ จึงอยากให้ท่านรัฐมนตรีลองดูว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ผมจึงขออนุญาตถามท่านรัฐมนตรี ๒ คำถาม ในคราวเดียวกันเลยนะครับ

คำถามที่ ๑ กระทรวงยุติธรรมมีนโยบายหรือแผนงานเพื่อย้ายสถานที่ตั้งเรือนจำอำเภอปากพนัง เพื่อให้เกิดการพัฒนาเมือง พัฒนาเศรษฐกิจและวิถีชีวิตโดยรวมของประชาชนในอำเภอปากพนังหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำถามที่ ๒ กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการขอใช้พื้นที่สาธารณประโยชน์ในการย้ายสถานที่ตั้งเรือนจำอื่น ๆ บ้างหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียดครับ ขอบคุณครับท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ เชิญท่านรัฐมนตรีตอบครับ

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ท่านสัณหพจน์ สุขศรีเมือง ผมต้องขอขอบคุณท่านสัณหพจน์ที่ได้สนใจในงานของกระทรวงยุติธรรม แล้วโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของเรือนจำ เรือนจำปากพนังในพื้นที่สี่เหลี่ยมที่มีการใช้เป็นสถานที่ในการควบคุมหรือบริหารจัดการผู้ต้องขังมีพื้นที่เพียง ๓ ไร่ ๓ งาน ๓๙ ตารางวา ต้องบอกว่านับว่าเล็กมาก ผู้ต้องขังในระดับ ๑,๐๐๐ คน ซึ่งในขณะนี้ก็เกือบ ๙๐๐ คน ก็เข้า ๆ ออก ๆ ตามที่ท่านได้ข้อมูลมา แต่ว่าถ้าเราจะมาดูแล้วเรื่องเรือนจำทำไมมันอยู่ในเมืองมากมาย เราต้องบอกว่าเรือนจำแต่ละแห่งอายุเป็นร้อยปี ก็ต้องบอกว่าเมืองมาล้อมเรือนจำมากกว่า เพราะว่าเรือนจำกับศาลมันเกิดก่อน แล้วประชาชนก็มาทำมาค้าขายหรือว่าตามศาลมา คนที่จะเข้าสู่การพิจารณาญาติโยมก็ต้องมาติดตาม ก็มีผู้คนมาลงทุนสร้างธุรกิจอะไรต่าง ๆ ล้อมเรือนจำ แต่ว่าการที่เรือนจำมาอยู่ใกล้ศาลเพราะว่าผู้ต้องขังหรือว่าคนที่กำลังจะต้องถูกดำเนินคดีนี้จะต้องถูกส่งตัวจากเรือนจำเข้าสู่การพิจารณาของศาล ถ้าเดินทางไกลห่างกันมันจะใช้เวลามาก เมื่อใช้เวลามากค่าใช้จ่ายก็สูง ตลอดจนความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่หรือการควบคุมผู้ต้องขัง

ต้องใช้แรงงานจำนวนมาก หรือผู้คนที่เป็นข้าราชการจำนวนมาก มันก็สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมากมาย มันก็เลยเป็นไปอย่างที่ท่าน ส.ส. ผู้ทรงเกียรติได้กรุณาตั้งกระทู้ถามว่ามันแออัด มันมีหลายแห่ง ทั่วประเทศ ๓๓ แห่งที่อยู่ในแผนตามมติคณะรัฐมนตรี ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ เพราะว่ามีความแออัด ทรุดโทรมและคับแคบ ก็เป็นไปตามที่ท่านได้กล่าวอ้างเมื่อสักครู่ถูกต้องทั้งหลาย แต่บางแห่งเราก็สามารถหาสถานที่ได้ แต่บางแห่งก็ยังติดขัด ท่านถามว่ากรมราชทัณฑ์ได้พยายามในส่วนของปากพนังซึ่งอยู่ในแผนของการโยกย้าย เพราะไปแออัดอยู่ในเขตชุมชนเมืองก็ควรที่จะย้ายหนีจากชุมชนเมืองได้แล้ว ที่ไหน อย่างไรบ้าง เขาบอกว่าหาสถานที่มากเลย ผมขออนุญาตเรียนยกตัวอย่างให้ท่านดู สถานที่สาธารณะตำบลเกาะทวด อำเภอปากพนัง ก็เป็นที่หนึ่งประมาณ ๑๐๓ ไร่ เป็นที่ดินโฉนดเลขที่ ๓๑๘ แต่องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะทวดแจ้งว่าการประชุมคณะกรรมการหมู่บ้านประชาคมและตัวแทนในพื้นที่มีความเห็นไม่เห็นด้วยกับการใช้ที่ดิน นี่สถานที่ ๑ และในที่ดินเลขที่ น.ส. ๐๖๘๔ ตำบลท่าพญา อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในเนื้อที่ ๑,๗๕๗ ไร่ ๒ งาน ๔๙ ตารางวา องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญาแจ้งว่าได้ดำเนินการตรวจสอบแล้วที่ดินดังกล่าวอยู่ในความดูแลของกระทรวงมหาดไทย ราษฎรบุกรุกใช้พื้นที่เกือบเต็มพื้นที่ไม่สามารถอนุญาตให้กรมราชทัณฑ์ใช้ประโยชน์ได้ และในสถานที่ ๓ ได้ประสานงานกับกรมธนารักษ์ในพื้นที่ของจังหวัดนครศรีธรรมราชขอใช้ที่ดินที่ว่างอยู่ แต่ในเขตปากพนังปรากฏว่าไม่มีพื้นที่ว่างให้ใช้ในส่วนที่จะดำเนินการตรงนี้ได้ แต่ได้เสนอแนะให้ประสานงานกรมชลประทาน โดยสำนักงานชลประทานที่ ๑๕ ปากพนังเพื่อตรวจสอบ เพราะที่ของชลประทานมีอยู่ เรือนจำอำเภอปากพนังก็ได้ประสานเป็นภายในไปยังสำนักงานชลประทานที่ ๑๕ ตามคำแนะนำของกรมธนารักษ์ในพื้นที่ ก็ได้รับแจ้งว่าที่ดินปากพนังนั้นกรมชลประทานเขาซื้อมา เมื่อซื้อมาถ้าอยากได้ก็ต้องไปซื้อต่อเขา ในเรื่องงบประมาณในการซื้อของการสร้างเรือนจำนั้นไม่มีนะครับ รัฐบาลยังไม่เคยให้งบมาซื้อเลย เพียงแต่ว่าในมติ ครม. เดิมที่เรารับทราบอยู่แล้วว่าต้องใช้ที่ดินราชพัสดุ ที่สาธารณประโยชน์หรือที่ดินอื่น ๆ ของทางราชการ และในสถานที่ ๔ ทุ่งบางซอย ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง ประมาณ ๗๓ ไร่ องค์การบริหารส่วนตำบลหูล่องแจ้งว่าประชาชนไม่เห็นด้วยในส่วนต่าง ๆ ดังกล่าวตรงนี้ ส่วนในสถานที่ทุ่งสงวนเลี้ยงสัตว์บ้านหน้าโกศที่ท่านสัณหพจน์ได้แนะนำ ซึ่งมีพื้นที่ ๒,๖๐๐ ไร่ และประมงได้ขอใช้พื้นที่ ๑,๒๑๖ ไร่นั้น มีความเป็นไปได้อย่างไรหรือไม่

ในส่วนตรงนี้กรมราชทัณฑ์ได้ทำการสำรวจไม่เป็นทางการ ได้ทราบว่ามีราษฎรประมาณ ๓๐๐ หลังคา ซึ่งบุกรุกอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวนั้น ก็เป็นเรื่องที่คาดการณ์ไว้ล่วงหน้าว่าคงยากเหมือนกัน แต่อย่างไรก็ตามยังไม่ได้ดำเนินการเป็นทางการ ต้องขอบคุณท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ท่านสัณหพจน์ สุขศรีเมือง ที่กรุณาได้ชี้แนะตรงนี้ เพราะสถานที่นี้ห่างจากเรือนจำปากพนังประมาณ ๒๐ กิโลเมตร เป็นไปได้ถ้าหากว่าเราร่วมแรงร่วมใจในการดำเนินการ ในการพูดคุยกันตรงนี้อาจจะเป็นที่หนึ่งที่เราจะเจรจากับพี่น้องประชาชนทั้งหลายได้ แล้วก็ส่วนหนึ่งถ้ามันเป็นเรื่องที่ท่านสัณหพจน์ลองเข้าไปพูดคุยดูถ้ามีความเป็นไปได้กระผมจะให้กรมราชทัณฑ์ทำแผนการดำเนินการ เพราะว่าเราหาพื้นที่ในการที่จะสร้างเรือนจำที่แออัดอยู่แล้ว ถ้าเป็นไปได้ก็จะได้ทำแบบแปลนหรือสิ่งต่าง ๆ ตามที่ท่านได้รับการร้องเรียนจากพี่น้องประชาชนในเขตเมืองมา ก็เป็นเรื่องแนวทางของการดำเนินการที่ดีมาก แล้วก็ขอขอบคุณที่ท่านได้กรุณาทางกรมราชทัณฑ์ในส่วนใหญ่ที่เป็นการชี้แนะให้ สำหรับสถานที่แห่งใหม่ที่เราเคยได้รับการอนุเคราะห์จากหน่วยงานของทางราชการ อย่างเช่น ที่ดินของกรมป่าไม้ ที่ราชพัสดุ ส.ป.ก. แนวทางต่าง ๆ นั้น อย่างเช่นที่จังหวัดกระบี่ ยกตัวอย่างให้เพื่อเป็นแนวทาง จังหวัดกระบี่ใช้ที่ดินของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร แต่ว่าในแนวโน้มที่จะใช้ที่ดินนั้นต้องไปขอยกเลิกคำสั่งของ คสช. เป็นคำสั่งเดียวก็สามารถใช้ได้ อยู่ในขั้นตอนของการดำเนินการในขณะนี้ อย่างเช่นที่จังหวัดลำปางก็ขอใช้ที่ราชพัสดุ จังหวัดลำปางก็กำลังจะมีการเปิดประกวดราคาอีบิดดิ้ง (e-Bidding) เพื่อสร้างเรือนจำแห่งใหม่ แล้วที่อำเภอฮอด อำเภอปาย เป็นสถานที่ตั้งศาลแห่งใหม่ก็เป็นส่วนงานของกรมป่าไม้ที่เขาจะให้ที่ดินต่าง ๆ ก็เป็นความหวังและเป็นสิ่งที่จะเป็นประโยชน์กับทางราชการอย่างสูงสุดที่ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ท่านสัณหพจน์ สุขศรีเมือง ได้กรุณาชี้แนะชี้นำตรงนี้ก็จะเป็นประโยชน์กับในส่วนของทางราชการ และพี่น้องประชาชนทั้งหลาย ก็ขอบคุณที่ให้การชี้แนะและจะร่วมแรงร่วมใจในการดำเนินการ ต้องขอขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ท่านสัณหพจน์มีคำถามต่อไหมครับ เชิญครับ

นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง (นครศรีธรรมราช) : ขอบพระคุณท่านประธานครับ ขอบพระคุณท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ท่านสมศักดิ์ เทพสุทิน ที่ให้ข้อมูล แต่ผมขออนุญาตท่านรัฐมนตรีว่าในส่วนข้อมูลที่ท่านให้มาแต่ละที่ที่ อบต. แต่ละ อบต. ที่แจ้งมาว่าทำประชาคมแล้วชาวบ้านไม่เห็นด้วย ตรงนี้ผมขออนุญาตท่านรัฐมนตรีขอรายละเอียดตรงนี้ด้วยนะครับ เดี๋ยวผมจะตามซ้ำไปอีกครั้งหนึ่งนะครับ แต่ส่วนการดำเนินการในส่วนที่ผมเป็นผู้แทนราษฎรในพื้นที่คนลุ่มน้ำปากพนัง เดินพื้นที่ทุกสัปดาห์ ผมทราบดีว่าในพื้นที่ที่บางตำบลที่ได้ข้อมูลมาก็มีชาวบ้านอยู่จริง แต่ส่วนใหญ่จะเป็นชาวบ้านที่อยู่ริมถนน แต่ที่เป็นบุกรุกเสียส่วนใหญ่ก็จะเป็นเรื่องของการทำนากุ้ง แต่ถามว่าทำทั้งหมดไหม ไม่ทั้งหมดครับ ท่านรัฐมนตรีครับ จะมีในส่วนของพื้นที่ว่างอยู่พอสมควร แต่เมื่อสักครู่ที่ท่านรัฐมนตรีกรุณาได้ตอบพี่น้องประชาชนคนลุ่มน้ำปากพนังก็คือในส่วนของกรมราชทัณฑ์เองได้มีการสำรวจไปแล้วบ้าง แต่ไม่เป็นทางการ ผมเลยอยากเรียนท่านประธานผ่านไปยังท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมว่าอยากให้ดำเนินการสำรวจอย่างเป็นทางการอีกครั้งในส่วนของทั้ง ๔ จุด ๔ ตำบล แล้วผมเองก็จะขออนุญาตลงไปปรึกษากับพี่น้องประชาชนจะช่วยในส่วนของกรมราชทัณฑ์และพี่น้องประชาชนให้ได้ขยับขยายได้ครับ

แต่อีกประเด็นหนึ่งคำถามสั้น ๆ ขออนุญาตท่านประธาน ถามรัฐมนตรีว่าถ้าหากมีชาวบ้านจะบริจาคที่ให้กับกรมราชทัณฑ์ ตรงนี้มีโอกาสเป็นไปได้ไหมครับ และจะใช้ประมาณกี่ไร่ครับ ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญท่านรัฐมนตรีตอบนะครับ

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : ขออนุญาตท่านประธานครับ ก็ต้องขอขอบคุณท่านสัณหพจน์ สุขศรีเมือง ที่กรุณาประสานงานทั้งภาคเอกชนด้วยที่จะมอบที่ดินให้ แล้วก็ในเรื่องของที่ทุ่งเลี้ยงสัตว์ บ้านหน้าโกศตรงนี้ผมก็จะให้เจ้าหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ไปทำเป็นทางการ แล้วก็จะขอเชิญท่าน ส.ส. สัณหพจน์เป็นพี่เลี้ยงให้ด้วยในพื้นที่เพื่อช่วยกันคุยในทุกทิศทุกทางก็จะได้ประโยชน์ แล้วก็ในส่วนของภาคเอกชนที่เขาจะบริจาคที่นั้นก็คงต้องดูแบบแปลน ถ้าหากว่าท่านอยากได้เรือนจำที่ขนาดใหญ่ก็ต้องใช้ที่มาก มันต้องมีการออกแบบว่าจะเหมาะสม ไม่เหมาะสมอย่างไรก็จะได้สั่งการให้ทางกรมราชทัณฑ์ ตามความต้องการของท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เพราะว่าท่านก็รู้พื้นที่ดีกว่าพวกเราที่อยู่ในส่วนกลาง เรียนเพิ่มเติมให้อีกนิดหนึ่งว่า ในปี ๒๕๖๐ เราได้งบประมาณไปปรับปรุงในเรือนจำเดิมในส่วนหนึ่ง เพราะว่าบางทีเรือนจำเล็ก ผู้ต้องขังมาก บางทีการรับประทานอาหารต้องเป็นกะ ๆ ไป ทำเป็นกะ ๆ ก็มีความเดือดร้อน พอสมควรอยู่แล้ว มันสมควรที่จะโยกย้ายอย่างที่ท่านขอมาจริง เพียงแต่ว่าเราทำความพร้อม ให้เกิดขึ้น ก็จะรับในส่วนที่ท่านได้หารือผ่านท่านประธานมา ขอกราบขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านสัณหพจน์ ก็คงได้คำตอบที่ชัดเจนแล้วนะครับ ก็ถือว่าจบการถามตอบกระทู้แยกเฉพาะ ของ ท่าน ส.ส. สัณหพจน์ สุขศรีเมือง ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ผมต้องขอกราบขอบพระคุณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมที่กรุณาให้เกียรติกระทู้แยกกระทู้ของพวกเรา เดี๋ยวท่าน ก็รีบขึ้นไปตอบกระทู้ห้องใหญ่ด้วย ท่านสัณหพจน์มีอะไรไหมครับ

นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง (นครศรีธรรมราช) : ก็ขอบพระคุณท่านประธาน มากครับ ในส่วนของวารดิถีขึ้นปีใหม่ ผมขออนุญาตท่านประธานอารธนาคุณพระศรีรัตนตรัย สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่ท่านเชื่อและท่านนับถือ จงดลบันดาลให้ท่านรัฐมนตรี คณะรัฐบาล คณะฝ่ายค้าน แล้วก็เจ้าหน้าที่สภาทุกท่าน รวมทั้งพี่น้องประชาชนคนไทยทั้งประเทศ จงประสบแต่ความสุข ความเจริญ ความสมหวัง ตลอดปีตลอดไป ๒๕๖๖ ด้วยครับ ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : สาธุครับ ขอบคุณท่านสัณหพจน์ที่มอบพรปีใหม่ดี ๆ ให้กับพวกเราทุกคนด้วย ขอกราบขอบพระคุณ ปีใหม่นี้ก็ขอให้ท่านได้ไปปฏิบัติภารกิจดูแลพี่น้องประชาชนในพื้นที่ให้ดี แล้วก็ได้รับความสุข กลับมาสู่สภาเรานะครับ ขอบคุณมากครับ

๑.๓.๑ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๖๖ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์การดำเนินการจัดการบำบัดน้ำเสียในพื้นที่เทศบาลตำบลห้วยกระบอก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี (นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ด้วยสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือแจ้งว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา ติดภารกิจสำคัญ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปเป็นในคราวถัดไป

๑.๓.๒ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๒ เรื่อง การพัฒนาเชื่อมโยงเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช (นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ด้วยสำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้มีหนังสือแจ้งว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา นายพิพัฒน์ รัชกิจประการ ติดภารกิจสำคัญ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปเป็นคราวถัดไป

๑.๓.๔ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๕ เรื่อง ขอให้มีการก่อสร้างถนนรอบเมือง อำเภอกันทรลักษ์เพื่อเชื่อมถนนหมายเลข ๒๒๑ ระหว่างจังหวัดศรีสะเกษ ผ่านอำเภอกันทรลักษ์ ถึงเชิงบันไดเขาพระวิหาร ถนนสาย ๒๐๘๕ จากอำเภอกันทรารมย์ถึงอำเภอกันทรลักษ์ ถนนทางหลวงชนบท จากตำบลกุดเสลา ถึงเขตเทศบาลเมืองกันทรลักษ์ และทางหลวงชนบท จากอำเภอขุนหาญถึงเทศบาลเมืองกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ด้วยสำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือแจ้งว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม นายอฺธิรัฐ รัตนเศรษฐ เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมติดภารกิจสำคัญ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปเป็นวันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

๑.๓.๕ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๖ เรื่อง การสร้างสะพานลอยหรืออุโมงค์ทางลอดบริเวณหน้าโรงเรียนกันทรลักษ์วิทยา ข้ามทางหลวงหมายเลข ๒๒๑ สายศรีสะเกษ-เชิงบันไดเขาพระวิหาร (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ด้วยสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือแจ้งว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมติดภารกิจสำคัญไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปเป็นวันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

๑.๓.๖ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๗ เรื่อง มาตรการการแก้ไขปัญหาให้ผู้ประกอบการขนส่ง (นายวรภพ วิริยะโรจน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ด้วยสำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือแจ้งว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมติดภารกิจสำคัญ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปเป็นวันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ที่ประชุมครับ สำหรับวันนี้ก็ถือว่าจบการพิจารณากระทู้ถามแยกเฉพาะ ผมขอปิดการประชุมนะครับ ขอบคุณครับ

- ๓๒/๑

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ก่อนที่จะพิจารณาวาระต่อไปผมขออนุญาตที่ประชุมนะครับ ขอปรึกษาและอนุญาตเพื่อนำระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ซึ่งไม่ปรากฏในระเบียบวาระจำนวน ๓ เรื่อง ระเบียบวาระที่ ๓ รับรองรายงานการประชุม ระเบียบวาระที่ ๗.๗ วาระที่ ๗.๘ และเรื่องอื่น ๆ ซึ่งยังไม่บรรจุในระเบียบวาระ จำนวน ๗ เรื่อง ส่วนใหญ่ก็เป็นเรื่องที่มีการซ่อมกรรมาธิการ ขออนุญาตถ้าไม่ขัดข้องขอนำขึ้นมาพิจารณาก่อนนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

ซึ่งไม่ปรากฏในระเบียบวาระ ๓ เรื่อง คือ

๑. รับทราบการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑ คน

ด้วย นายวันชัย เจริญนนทสิทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย ได้มีหนังสือขอลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ จึงเป็นผลให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๓) จึงขอแจ้งที่ประชุมทราบครับ

(ที่ประชุมรับทราบ)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) :

๒. รับทราบประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง ให้ผู้มีชื่ออยู่ในลำดับถัดไปในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองเลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง

ด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒ คน คือ นายชัชวาลล์ คงอุดม ได้ขอลาออกจากสมาชิกพรรคพลังท้องถิ่นไท จึงเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ (๘) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และนายนพดล แก้วสุพัฒน์ พรรคพลังท้องถิ่นไท ได้ขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ (๓) ของรัฐธรรมนูญ

ต่อมาได้มีประกาศสภาผู้แทนราษฎรลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ เรื่อง ให้ผู้มีชื่ออยู่ในลำดับถัดไปในบัญชีรายชื่อของพรรคพลังท้องถิ่นไทเลื่อนขึ้นมาเป็น

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง จำนวน ๒ คน คือ ๑. นายยอดยิ่ง แสนยากุล ลำดับที่ ๑๒ แทน นายชัชวาลล์ คงอุดม ๒. นายสิทธิพงศ์ วงศ์เลิศศักดิ์ ลำดับที่ ๑๖ แทน นายนพดล แก้วสุพัฒน์ จึงแจ้งที่ประชุมเพื่อรับทราบครับ

(ที่ประชุมรับทราบ)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) :

๓. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปฏิญาณตนในที่ประชุมก่อนเข้ารับหน้าที่ตามมาตรา ๑๑๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

- ๓๓/๑

เนื่องจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๒ คน ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๑๕ กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกก่อนเข้ารับหน้าที่ ขอเชิญท่านสมาชิก ๒ ท่านครับ นายยอดยิ่ง แสนยากุล นายสิทธิพงศ์ วงศ์เลิศศักดิ์ กรุณายืนขึ้นนะครับ พร้อมนะครับ

นายยอดยิ่ง แสนยากุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : พร้อมครับ

นายสิทธิพงศ์ วงศ์เลิศศักดิ์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : พร้อมครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผมจะกล่าวนำแล้วก็เอ่ยชื่อท่านเองนะครับ

“ข้าพเจ้า นายยอดยิ่ง แสนยากุล ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ”

“ข้าพเจ้า นายสิทธิพงศ์ วงศ์เลิศศักดิ์ ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ”

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอแสดงความยินดีด้วยนะครับ เชิญนั่งเลยครับ ดังนั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่และปฏิบัติหน้าที่ได้ในขณะนี้มีจำนวน ๔๓๘ คน องค์ประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งคือ ๒๑๙ คน

ระเบียบวาระที่ ๓ รับรองรายงานการประชุม

รับรองรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) จำนวน ๓ ครั้ง คือ

ครั้งที่ ๒๗ วันพุธที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ครั้งที่ ๒๘ วันพฤหัสบดีที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ครั้งที่ ๒๙ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ซึ่งได้วางให้ท่านสมาชิกพิจารณาแล้ว เมื่อไม่มีสมาชิกเห็นเป็นอย่างอื่น ก็ถือว่าที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎรทั้ง ๓ ครั้ง ดังกล่าวครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ

ซึ่งบรรจุอยู่ในระเบียบวาระการประชุม

๗.๗ คณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร ขอขยายเวลาการพิจารณาเรื่องร้องเรียนจริยธรรมนายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง (เรื่องร้องเรียนที่ ๓๐) ออกไปอีก ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๖

ด้วย นายนิกร จำนง กรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎรได้มีหนังสือขอขยายเวลาการพิจารณาเรื่องร้องเรียนจริยธรรม นายศุภชัย โพธิ์สุ (เรื่องร้องเรียนที่ ๓๐) เนื่องจากคณะกรรมการจริยธรรมอยู่ในระหว่างการแจ้งกำหนดวันพิจารณาครั้งแรกของคณะกรรมการให้คู่กรณีทราบ ดังนั้น จึงได้มีมติขอขยายเวลาการพิจารณาเรื่องดังกล่าวออกไปอีก ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๖ เป็นการขอขยายเวลา ครั้งที่ ๒ ตามข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสภาผู้แทนราษฎรและกรรมาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๒๗ เพื่อประโยชน์ในการทำงานของคณะกรรมการ ท่านสมาชิกไม่ขัดข้องนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ก็ถือว่าอนุญาตให้เลื่อนได้ครับ

๗.๘ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติแทนตำแหน่งที่ว่างลง ๒ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง

รองประธานกรรมาธิการ คนที่สอง นายวัชรา ณ วังขนาย ในคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ ได้แจ้งว่าขอให้ตั้งกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่าง จำนวน ๒ ตำแหน่ง เนื่องจาก นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย พรรคประชาธิปัตย์ และนายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ พรรคพลังประชารัฐ ได้มีหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นเหตุให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงเป็นผลให้ตำแหน่งกรรมาธิการว่างลง ตำแหน่งที่ว่างเป็นกรรมาธิการสัดส่วนของพรรคประชาธิปัตย์ ขอเชิญเสนอชื่อกรรมาธิการครับ

นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธาน ที่เคารพ ดิฉัน พิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ จากจังหวัดกระบี่ ดิฉันขอเสนอชื่อกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินในสัดส่วนของพรรคประชาธิปัตย์ ขอเสนอ นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ ขอผู้รับรองค่ะ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผู้รับรองถูกต้องครับ

ต่อไปเป็นเรื่องอื่น ๆ ซึ่งยังมิได้บรรจุในระเบียบวาระการประชุม มีจำนวน ๗ เรื่อง

๑. ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง

รองประธานกรรมาธิการ นายบัลลังก์ อรรณนพพร ได้มีหนังสือแจ้งว่า ขอให้ตั้งกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่างลง เนื่องจากนายอันวาร์ สาและ ได้มีหนังสือขอลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ เป็นเหตุให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ (๘) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นผลให้ตำแหน่งกรรมาธิการว่างลง ตำแหน่งที่ว่างเป็นกรรมาธิการสัดส่วนของพรรคประชาธิปัตย์ ขอเชิญเสนอครับ

นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธาน ที่เคารพ ดิฉัน พิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ ขอเสนอรายชื่อกรรมาธิการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญาในสัดส่วนของพรรคประชาธิปัตย์ คือ ส.ส. สาคร เกี่ยวข้อง ขอผู้รับรองค่ะ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผู้รับรองถูกต้องครับ

๒. ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง

ประธานกรรมาธิการ นายอัครวัฒน์ อัศวเหม ได้มีหนังสือแจ้งว่า ขอให้ตั้งกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่างลง เนื่องจาก ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน พรรคประชาธิปัตย์ ได้มีหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นเหตุให้

สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นผลทำให้ตำแหน่งกรรมาธิการว่างลง ตำแหน่งที่ว่างเป็นกรรมาธิการสัดส่วนของพรรคประชาธิปัตย์ ขอเชิญเสนอชื่อกรรมาธิการครับ

นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน พิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมาธิการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม ในสัดส่วนของพรรคประชาธิปัตย์ เสนอ นาวาตรี สุธรรม ระหงษ์ ขอผู้รับรองค่ะ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผู้รับรองถูกต้องครับ

๓. ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการสาธารณสุข แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๒ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง

ประธานคณะกรรมาธิการ นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร ได้มีหนังสือแจ้งว่าขอให้ตั้งกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่างลง เนื่องจาก นางสาวพัชรินทร์ ซำศิริพงษ์ พรรคพลังประชารัฐ นายเอกภพ เพียรพิเศษ พรรคก้าวไกล ได้มีหนังสือขอลาออกจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นเหตุให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นผลให้กรรมาธิการว่างลง ตำแหน่งที่ว่างเป็นกรรมาธิการสัดส่วนของพรรคพลังประชารัฐ และพรรคก้าวไกล ขอเชิญเสนอ พรรคพลังประชารัฐก่อนครับ

นายอรรถกร ศิริลัทธยากร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม อรรถกร ศิริลัทธยากร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ จังหวัดฉะเชิงเทรา ขอเรียนเสนอตั้งกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่างลง ขอเสนอตั้งคุณวลัยพร รัตนเศรษฐ ในสัดส่วนของพรรคพลังประชารัฐ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผู้รับรองถูกต้องครับ ขอเชิญพรรคก้าวไกลครับ

นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขต กรุงเทพมหานคร ธนบุรี คลองสาน บางกอกใหญ่ พรรคก้าวไกล ผมขอเสนอรายชื่อกรรมาธิการการสาธารณสุข แทนตำแหน่งที่ว่างลง คือนายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผู้รับรองถูกต้องครับ

๔. ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม แทนตำแหน่งที่ว่าง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง

รองประธานกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล ได้มีหนังสือแจ้งว่าขอให้ตั้งกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่าง เนื่องจาก นายกฤษณ์ แก้วอยู่ พรรคพลังประชารัฐ ได้มีหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นเหตุให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลง ตามมาตรา ๑๐๑ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นผลให้ตำแหน่งกรรมาธิการว่างลง ตำแหน่งที่ว่างนี้เป็นกรรมาธิการในสัดส่วนของพรรคพลังประชารัฐ ขอเชิญพรรคพลังประชารัฐครับ

นายอรรถกร ศิริลัทธยากร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม อรรถกร ศิริลัทธยากร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ จังหวัดฉะเชิงเทรา ในสัดส่วนกรรมาธิการที่ว่างลงของคณะกรรมาธิการสามัญการศาสนาศิลปะและวัฒนธรรม ผมขอเรียนเสนอ นายรองรักษ์ บุญศิริ เป็นกรรมาธิการ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ

๕. ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๔ ตำแหน่ง

ประธานคณะกรรมาธิการ นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์ ได้มีหนังสือแจ้งว่าขอให้ตั้งกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่าง เนื่องจากนายอัฏฐพล โพธิพิพิธ พรรคพลังประชารัฐ นายพีรเดช คำสมุทร พรรคก้าวไกล ได้มีหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นเหตุให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และนายสาคร เกี่ยวข้อง พรรคประชาธิปัตย์ ได้มีหนังสือขอลาออกจากคณะกรรมาธิการ เป็นเหตุให้ตำแหน่งกรรมาธิการว่างลงตามข้อบังคับข้อ ๑๐๘ (๓) ตำแหน่งที่ว่าง ท่านแรกเป็นสัดส่วนพรรคพลังประชารัฐ ท่านที่ ๒ พรรคก้าวไกล ท่านที่ ๓ พรรคประชาธิปัตย์ ขอเชิญเสนอชื่อครับ

นายอรรถกร ศิริลัทธยากร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม อรรถกร ศิริลัทธยากร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ จังหวัดฉะเชิงเทรา ในสัดส่วนที่ว่างลงของพรรคพลังประชารัฐ ผมขอเรียนเสนอตั้ง นายเพชรภูมิ อาภรณ์รัตน์ เป็นกรรมาธิการแทน ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผู้รับรองถูกต้องครับ พรรคก้าวไกลครับ

นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขต กรุงเทพมหานคร ธนบุรี คลองสาน บางกอกใหญ่ พรรคก้าวไกล ผมขอเสนอรายชื่อคณะกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่างลงของคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ขอเสนอชื่อนายมานพ คีรีภูวดล ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผู้รับรองถูกต้องครับ พรรคประชาธิปัตย์ครับ

นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน พิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่างลงของคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ในสัดส่วนพรรคประชาธิปัตย์ เสนอ นางมัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข ขอผู้รับรองค่ะ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผู้รับรองถูกต้องครับ ครบแล้วนะครับ

๖. ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการคมนาคมแทนตำแหน่งที่ว่าง ๒ ตำแหน่ง เนื่องจากสมาชิกภาพสิ้นสุดลง

ประธานคณะกรรมาธิการ นายโสภณ ซารัมย์ ได้มีหนังสือแจ้งว่าขอให้ตั้งกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่าง เนื่องจากนายรังสรรค์ วันไชยธนวงศ์ พรรคเพื่อไทย และนายคารม พลพรกลาง พรรคก้าวไกล ได้มีหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นเหตุให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงเป็นผลให้กรรมาธิการว่างลงตำแหน่งที่ว่างเป็นกรรมาธิการสัดส่วนของพรรคก้าวไกล ขอเชิญพรรคก้าวไกลครับ

นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขต กรุงเทพมหานคร ธนบุรี คลองสาน บางกอกใหญ่ พรรคก้าวไกล ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมาธิการการคมนาคมแทนตำแหน่งที่ว่างลงเป็น พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ

๗. ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการคุ้มครองผู้บริโภค แทนตำแหน่งที่ว่าง ๑ ตำแหน่ง เนื่องจากสมาชิกภาพสิ้นสุดลง

ประธานคณะกรรมาธิการ นายมานะ โลหะวณิชย์ ได้มีหนังสือแจ้งว่า ขอให้ตั้งกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่าง เนื่องจาก นายจิรวัฒน์ อรัณยกานนท์ พรรคก้าวไกล ได้มีหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นเหตุให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลง ตามมาตรา ๑๐๑ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นผลให้ตำแหน่งกรรมาธิการว่างลง ตำแหน่งที่ว่างเป็นกรรมาธิการในสัดส่วนของพรรคก้าวไกล ขอเชิญพรรคก้าวไกลครับ

นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขต กรุงเทพมหานคร ธนบุรี คลองสาน บางกอกใหญ่ พรรคก้าวไกล ผมขอเสนอชื่อกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการคุ้มครองผู้บริโภคแทนตำแหน่งที่ว่างลง โดยเสนอชื่อ นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผู้รับรองถูกต้องครับ ขอบคุณท่านสมาชิกครับ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

๒.๑ รับทราบเรื่อง วุฒิสภาได้พิจารณารับทราบรายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี ๒๕๖๒ และประจำปี ๒๕๖๓

ด้วยสำนักเลขาธิการวุฒิสภาได้มีหนังสือแจ้งว่า ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณารับทราบรายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี ๒๕๖๒ และประจำปี ๒๕๖๓ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการแล้ว จึงแจ้งที่ประชุมรับทราบครับ

(ที่ประชุมรับทราบ)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปจะเป็นเรื่องรับทราบของหน่วยงานนะครับ

๒.๒ รับทราบรายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรและขาดทุนของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๒๐๑๑๕/๒๕๖๕
วันที่ ๙ ส.ค. ๖๕
เวลา ๑๖.๓๔

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๕๒๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๙ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรและขาดทุนของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานในเรื่องนี้

ด้วยกระทรวงการคลังได้เสนอรายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรและขาดทุนของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ มาเพื่อดำเนินการความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ รับทราบรายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรและขาดทุนของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้เสนอรัฐสภาทราบต่อไป

จึงเรียนมา เพื่อขอได้โปรดนำรายงานเรื่องนี้เสนอสภาผู้แทนราษฎรเพื่อทราบต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบด้วยแล้ว และขอให้กระทรวงการคลังส่งรายงานในเรื่องนี้ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นางณัฐฏ์จารี อนันตศิลป์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๓๗๐ / ๒๕๖๕
วันที่ ๙ / ส.ค. / ๖๕ เวลา ๑๖.๓๕ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๘๒๔ / ๒๕๖๕
วันที่ ๙ / ส.ค. / ๖๕ เวลา ๑๖.๒๕ น.
ส่งกลุ่มงาน พรน ๒ ดำเนินการ

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๒
รับที่ ๓๕ / ๒๕๖๕
วันที่ ๙ / ส.ค. / ๖๕ เวลา ๑๖.๓๐ น.

กองนิติธรรม
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๒ (ชัยโชค)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (D/แจ้งมติ ครม รายงานธนาคาร/001)
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

ที่ กค ๐๘๑๙.๑/๙๒๙๐ กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรและขาดทุนของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. รายงานประจำปี ๒๕๖๔ ของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
๓. รายการ QR Code

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง รายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรและขาดทุนของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๖) การบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลัง ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. <u>เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี</u>

พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติดังนี้

“มาตรา ๒๖ ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของธนาคารและเสนอรายงานผลการสอบบัญชีต่อรัฐมนตรี

ให้ธนาคารรายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรและขาดทุน ซึ่งผู้สอบบัญชีตามวรรคหนึ่งได้รับรองแล้วต่อรัฐมนตรี เพื่อเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาเพื่อทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีแต่ละปี”

๒. <u>สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย</u>

รายงานประจำปี ๒๕๖๔ ของ ธสน. ซึ่งประกอบไปด้วย รายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรและขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้ตรวจสอบแล้ว และทิศทางและแผนงานปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๒.๑ ธสน. มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจ ประเภทสถาบันการเงินในสังกัดกระทรวงการคลัง จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อประกอบธุรกิจอันเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการส่งออก การนำเข้า และการลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้ เพื่อการพัฒนาประเทศโดยการให้สินเชื่อ ค้ำประกัน รับประกันความเสี่ยง หรือให้บริการที่จำเป็นอื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

/๒.๒ ผล ...

๒.๒ ผลการดำเนินงานปีบัญชี ๒๕๖๔ เปรียบเทียบกับปีบัญชี ๒๕๖๓ เป็นดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ตารางเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน			เพิ่ม (ลด)	
รายการ	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	จำนวน	ร้อยละ
งบแสดงฐานะการเงิน				
สินทรัพย์รวม	๑๓๙,๗๘๙	๑๕๖,๘๐๔	๑๗,๐๑๕	๑๒.๑๗
- เงินลงทุนสุทธิ	๕,๐๙๙	๔,๐๐๓	(๑,๐๙๖)	(๒๑.๔๙)
- เงินให้สินเชื่อ	๑๓๕,๒๒๘	๑๕๒,๗๗๓	๑๗,๕๔๕	๑๒.๙๗
หนี้สินรวม	๑๑๙,๘๗๖	๑๓๓,๑๒๔	๑๓,๒๔๘	๑๑.๐๕
ส่วนของเจ้าของ	๑๙,๙๑๓	๒๓,๖๘๐	๓,๗๖๗	๑๘.๙๒
กำไรสะสม	๗,๑๑๔	๘,๖๘๑	๑,๕๖๗	๒๒.๐๓
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
รายได้รวม	๕,๕๔๕	๕,๓๐๓	(๒๔๒)	(๔.๓๖)
ค่าใช้จ่ายรวม	๓,๖๔๙	๒,๙๒๒	(๗๒๗)	(๑๙.๙๒)
ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	๓,๒๓๖	๘๕๐	(๒,๓๘๖)	(๗๓.๗๓)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	(๑,๓๔๐)	๑,๕๓๑	๒,๘๗๑	๒๑๔.๒๕
สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs)	๕,๑๕๓	๔,๑๖๖	(๙๘๗)	(๑๙.๑๕)
อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (ร้อยละ)	๑๓.๕๐	๑๓.๔๐	(๐.๑๐)	(๐.๗๔)

๑) ธสน. มีสินทรัพย์รวม จำนวน ๑๕๖,๘๐๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๗,๐๑๕ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๒.๑๗ โดยเงินให้สินเชื่อมีการขยายตัว จำนวน ๑๗,๕๔๕ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๒.๙๗ โดยเงินให้สินเชื่อส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อในกลุ่มสาธารณูปโภค สินค้าอุตสาหกรรม และการคมนาคมและสื่อสาร มีเงินลงทุนสุทธิลดลงจากปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๐๙๖ ล้านบาท หรือร้อยละ ๒๑.๔๙ มีหนี้สินรวม จำนวน ๑๓๓,๑๒๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๓,๒๔๘ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๑.๐๕ โดยส่วนใหญ่เป็นตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืมและมีส่วนของเจ้าของ จำนวน ๒๓,๖๘๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๓ จำนวน ๓,๗๖๗ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๘.๙๒

๒) ธสน. มีผลกำไรสุทธิ จำนวน ๑,๕๓๑ ล้านบาท โดยในปี ๒๕๖๔ ธสน. มีรายได้รวม จำนวน ๕,๓๐๓ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒๔๒ ล้านบาท หรือร้อยละ ๔.๓๖ และมีค่าใช้จ่ายรวม จำนวน ๒,๙๒๒ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๖๓ จำนวน ๗๒๗ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๙.๙๒ ในขณะที่ปี ๒๕๖๔ มีผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น จำนวน ๘๕๐ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒,๓๘๖ ล้านบาท หรือร้อยละ ๗๓.๗๓

๓) ธสน. มี NPLs จำนวน ๔,๑๖๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๗๓ ของเงินให้สินเชื่อรวม โดยลดลงจากปี ๒๕๖๓ จำนวน ๙๘๗ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๙.๑๕

๔) ธสน. มีอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง ร้อยละ ๑๓.๔๐ โดยลดลงจากปี ๒๕๖๓ ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ ๑๓.๕๐ เนื่องจากมีสินทรัพย์เสี่ยงที่เพิ่มขึ้นในระหว่างปี อย่างไรก็ดี อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงของ ธสน. ยังคงสูงกว่าเกณฑ์ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส. ๑๕/๒๕๖๒ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ที่กำหนดไว้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘.๕

๒.๓ ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อและรับประกัน

๑) ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อ

ในปี ๒๕๖๔ ธสน. มียอดคงค้างเงินให้สินเชื่อ ๑๕๒,๗๗๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นสุทธิ ๑๗,๕๔๕ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๒.๙๗ และมีการอนุมัติวงเงินสินเชื่อใหม่ให้แก่ผู้ประกอบการและนักธุรกิจไทย

/ในต่างประเทศ ...

ในต่างประเทศรวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๖๑,๘๓๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๗,๓๑๙ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๓.๔๒ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ในขณะที่วงเงินสินเชื่อสะสมที่อนุมัติจนถึงสิ้นปี ๒๕๖๔ จำนวน ๓๔๙,๘๙๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๓๕,๙๔๔ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๑.๔๕ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ โดยเป็นวงเงินสินเชื่อสะสมที่สนับสนุนการส่งออก การลงทุนเพื่อขยายกำลังการผลิต และการลงทุนในประเทศ จำนวน ๒๔๗,๗๔๒ ล้านบาท และวงเงินสินเชื่อที่สนับสนุนการลงทุนไทยในต่างประเทศ จำนวน ๑๐๒,๑๕๒ ล้านบาท สำหรับปริมาณธุรกิจสะสมที่ ธสน. สนับสนุนผู้ส่งออกและนักธุรกิจไทยในปี ๒๕๖๔ มีจำนวน ๑๙๖,๗๒๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจำนวน ๒๘,๖๙๑ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๗.๐๗ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓

๒) ผลการดำเนินงานด้านรับประกัน

ในปี ๒๕๖๔ ธสน. ได้พัฒนาบริการประกันหลายรูปแบบเพื่อตอบสนองความต้องการที่แตกต่างกันตามลักษณะการทำธุรกิจ ทั้งบริการประกันการส่งออกระยะสั้น บริการประกันการส่งออกระยะกลางและระยะยาว และบริการประกันความเสี่ยงการลงทุน โดยในปี ๒๕๖๔ ผลการดำเนินงานด้านประกันการส่งออกและการลงทุน มีปริมาณธุรกิจสะสม ๑๕๓,๔๖๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๘,๓๙๔ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๓.๖๒ โดยสรุปดังนี้

(๑) บริการประกันการส่งออกระยะสั้น

ในปี ๒๕๖๔ มูลค่าการส่งออกภายใต้การรับประกันการส่งออกระยะสั้นของ ธสน. เป็นจำนวน ๑๔๙,๕๑๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๘,๑๑๓ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๓.๗๘ โดยมีรายได้เบี้ยประกันรับจำนวน ๑๘๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๖ ล้านบาท หรือร้อยละ ๙.๕๒ ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๔ สินค้าที่มีมูลค่าการรับประกันการส่งออกสูงสุด คือ อาหาร คิดเป็นสัดส่วนมากถึงร้อยละ ๔๗.๗๓ ของมูลค่ารับประกันทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ปิโตรเคมีและปิโตรเลียม และเคมีภัณฑ์ ตามลำดับ สำหรับการจ่ายค่าสินไหมทดแทนภายใต้บริการประกันการส่งออกระยะสั้น ธสน. จ่ายให้แก่ผู้ส่งออกระยะสั้น จำนวน ๑๓ ราย มูลค่ารวมจำนวน ๑๒ ล้านบาท โดยสาเหตุหลักเกิดจากผู้ซื้อไม่ชำระเงิน ทั้งนี้ ประเทศที่มีมูลค่าการจ่ายค่าสินไหมทดแทนสูงสุด คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา ในขณะที่สินค้าที่ ธสน. จ่ายค่าสินไหมทดแทนสูงสุด ได้แก่ เครื่องประดับอัญมณี

(๒) บริการประกันการส่งออกระยะกลางและระยะยาว

ในปี ๒๕๖๔ ธสน. มีวงเงินรับประกันการส่งออกระยะกลางและระยะยาวที่ได้รับอนุมัติรวม ๑,๐๐๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๓ จำนวน ๔๙๕ ล้านบาท โดยคิดเป็นรายได้ทั้งสิ้นประมาณ ๑๓ ล้านบาท ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๔ ธสน. ไม่มีการจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ประกอบการไทยภายใต้บริการดังกล่าว

(๓) บริการประกันความเสี่ยงการลงทุน

ในปี ๒๕๖๔ ธสน. มีวงเงินรับประกันความเสี่ยงการลงทุนที่ได้รับอนุมัติรวมจำนวน ๘๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีรายได้เบี้ยประกันรับภายใต้บริการประกันความเสี่ยงการลงทุน จำนวน ๖๐ ล้านบาท โดยในช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๖๔ มีผู้ลงทุนไทยให้ความสนใจบริการประกันความเสี่ยงการลงทุนโดยตลาดหลักยังคงเป็นกลุ่มประเทศ CLMV (ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม) อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๖๔ เนื่องจากผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) โครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในหลายประเทศชะลอตัวลงอย่างมีนัยสำคัญ ทำให้นักลงทุนไทยชะลอการลงทุนไปยังต่างประเทศ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อความสนใจและการขอรับบริการประกันความเสี่ยงการลงทุน ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๔ ธสน. ไม่มีการจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ประกอบการไทยภายใต้บริการดังกล่าว

/๒.๔ ทิศทาง ...

๒.๔ ทิศทาง ยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการ ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙

แผนยุทธศาสตร์ ธสน. ระยะ ๕ ปี (ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) สรุปดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เชื่อมไทย เชื่อมโลก ด้วยการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ (Internationalization) โดยการสนับสนุนโครงการลงทุนไทยในต่างประเทศ ทั้งประเทศกลุ่มประเทศ CLMV กลุ่มตลาดใหม่ (New Frontiers) และกลุ่มตลาดหลักที่ยังมีช่องว่าง (Gap) ด้วยรูปแบบโครงสร้างและนวัตกรรมทางการเงินที่หลากหลาย สนับสนุนการส่งออกสินค้าและบริการไทยในกลุ่มประเทศ CLMV กลุ่ม New Frontiers และกลุ่มตลาดหลัก ด้วยการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการไทยและผู้ซื้อในต่างประเทศ และขยายภารกิจในกลุ่มประเทศ CLMV ผ่านสำนักงานผู้แทนและความร่วมมือกับพันธมิตรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการเงิน

๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและภาคอุตสาหกรรมของประเทศ (National Development) โดยสนับสนุนการพัฒนาและการลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-curve) และอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (BCG Economy) และการยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (SEZs)

๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ป้องกันความเสี่ยงด้านการค้าและการลงทุนไทยในต่างประเทศ (Risk Protection) โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์และช่องทางให้บริการประกันในรูปแบบหรือนวัตกรรมใหม่เพื่อขยายการเข้าถึงและใช้บริการ พร้อมทั้งเสริมสร้างการรับรู้และความตระหนักในบริการประกันการส่งออกและการลงทุน และปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ลดความเสี่ยงและอำนวยความสะดวกในการให้บริการลูกค้ารับประกัน

๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ สร้างและขยายธุรกิจของผู้ส่งออกและนักลงทุนไทยแบบครบวงจร (Total Solution) โดยการสร้างผู้ส่งออกรายใหม่และขยายการส่งออกผ่านการสร้างทักษะความรู้ การจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) และการขยายความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับลูกค้ารายใหญ่ในเชิงห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) รวมถึงต่อยอดศักยภาพของผู้ส่งออกไทยให้สามารถรุกตลาดโลกได้อย่างต่อเนื่องผ่านช่องทางออนไลน์/ดิจิทัล

๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ให้บริการธนาคารดิจิทัล (Digital Banking) โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและการเชื่อมโยงข้อมูลทั้งภายในและระหว่างองค์กร รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งมีช่องทางดิจิทัลในการให้บริการลูกค้าเพื่อสร้างประสบการณ์ที่ดีและสนับสนุนแนวโน้มการค้าที่เป็นดิจิทัล และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่มั่นคงและบริหารความเสี่ยงที่เกิดจากเทคโนโลยี

๖) ยุทธศาสตร์ที่ ๖ เพิ่มผลิตภาพและขีดความสามารถขององค์กร (Productivity Enhancement) โดยการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรให้เท่าทันทักษะในยุคใหม่ มีการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาบริหารจัดการ และประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ๆ และความคิดสร้างสรรค์ ทั้งภายในองค์กรและระหว่างองค์กร รวมถึงปรับปรุงกระบวนการและระบบงานเพื่อลดขั้นตอน ระยะเวลา และเพิ่มประสิทธิภาพและความยืดหยุ่นในการทำงาน

๗) ยุทธศาสตร์ที่ ๗ บริหารจัดการการเงินเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Finance) โดยเสริมสร้างฐานะการเงินที่มั่นคงด้วยการบริหารคุณภาพสินทรัพย์ ต้นทุนทางการเงิน และความเสี่ยงตามมาตรฐานสากล เพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนและสมดุล พร้อมทั้งพัฒนาธนาคารเพื่อความยั่งยืนด้วยกรอบนโยบายการดำเนินงานและการกำกับดูแลกิจการที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่ดี เป็นมิตรและประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๓

/๓. ข้อเสนอ ...

๓. <u>ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง</u>

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบรายงานกิจการประจำปี งบดุล และบัญชีกำไรขาดทุนของ ธสน. สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ซึ่ง สตง. ได้ตรวจสอบแล้ว และเสนอรัฐสภาเพื่อทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
กองพัฒนารัฐวิสาหกิจ ๓
โทร. ๐ ๒๒๙๘ ๕๘๘๐ - ๗ ต่อ ๒๑๒๗
โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๕๘๘๐ - ๗ ต่อ ๒๓๐๔
E-mail : wanvisa_t@sepo.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาววันวิสาข์ เติมธงชัย)
นักวิเคราะห์รัฐวิสาหกิจชำนาญการ
วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕

รายการ QR Code

รายงานประจำปี ๒๕๖๔ ของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

EXIM THAILAND

รายงานประจำปี 2564

ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย
ขับเคลื่อนเครื่องยนต์ใหม่
สร้างการเติบโตยั่งยืน

รายงานประจำปี 2564 | ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย
ขับเคลื่อนเครื่องยนต์ใหม่ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน ในโลก Next Normal

EXIM THAILAND

รางวัลแห่งความสำเร็จ และความภาคภูมิใจประจำปี 2564

1

2

5

6

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) มุ่งมั่นที่จะดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย และสนับสนุนผู้ประกอบการทุกขนาดให้ขยายธุรกิจไปสู่ตลาดต่างประเทศได้อย่างเข้มแข็ง โดยในปี 2564 ธสน. ได้รับรางวัลเกียรติยศแห่งความภาคภูมิใจ ซึ่งเป็นผลสำเร็จจากความร่วมแรงร่วมใจของทุกภาคส่วน ทั้งคณะกรรมการธนาคาร ผู้บริหาร และบุคลากร ธสน. ในการดำเนินงานตามภารกิจหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ และยังได้รับการสนับสนุนจากลูกค้า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ประกอบการ และสาธารณชน ที่ให้ความเชื่อมั่น ช่วยเหลือ และสนับสนุนการดำเนินงานของ ธสน. มาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับทิศทางการดำเนินงานของ ธสน. ในการมุ่งเป็นธนาคารเพื่อการพัฒนา (Development Bank) ที่จะขับเคลื่อนการค้าและการลงทุนของประเทศ ควบคู่ไปกับการพัฒนาภาคธุรกิจ สังคม ชุมชน และประชาชน ให้เติบโตอย่างยั่งยืนไปด้วยกัน

รางวัลรัฐวิสาหกิจดีเด่น (State-owned Enterprise Award: SOE Award) จากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง 2 รางวัล ได้แก่

1. **รางวัลความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาดีเด่น ประเภทดีเด่น** จากโครงการส่งเสริมศักยภาพและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ให้สามารถยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรและพร้อมส่งออกได้ โดยเป็นความร่วมมือระหว่างธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) และ ธสน. ซึ่ง ธสน. ได้รับรางวัลนี้ต่อเนื่องเป็นปีที่ 2

2. **รางวัลการดำเนินงานเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมดีเด่น ประเภทชมเชย** จากการที่ ธสน. ได้ดำเนินโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนสำคัญตามแผนยุทธศาสตร์และแผนเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนสำคัญของธนาคาร ตั้งแต่การบ่มเพาะ ต่อยอด และสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการ SMEs เป็นผู้ส่งออกรายใหม่หรือส่งออกได้เพิ่มขึ้น สร้างมูลค่าส่งออกได้กว่า 21,150 ล้านบาท

รางวัล Total Quality Management (TQM) 2021 ประเภท Best Practices จากมูลนิธิส่งเสริมทีคิวเอ็มในประเทศไทย 2 รางวัล ได้แก่

3. **รางวัล TQM 2021 ด้านระบบบริหารผลการปฏิบัติงาน** โดย ธสน. ได้รับรางวัลนี้ต่อเนื่องเป็นปีที่ 2

4. **รางวัล TQM 2021 การประยุกต์มาตรฐานเพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน**

5. **รางวัลเกียรติคุณการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน (Sustainability Disclosure Award)** จากสถาบันไทยพัฒน์

6. **รางวัลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ 2564 ประเภทประกาศเกียรติคุณเชิดชูเกียรติ** จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)

7. **รางวัลชมเชยองค์กรโปร่งใส (NACC Integrity Award) ครั้งที่ 10** จากสำนักงาน ป.ป.ช.

8. **รางวัลอาคารประหยัดพลังงานและคุณภาพอากาศภายในอาคาร (MEA Energy Award)** จากการไฟฟ้านครหลวง (กฟน.)

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

มูลค่าธุรกิจสะสมบริการประกัน

"สูงสุดตั้งแต่เปิดธนาคาร"

153,466

ล้านบาท

ยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อ

"สูงสุดตั้งแต่เปิดธนาคาร"

152,773

ล้านบาท

จำนวนลูกค้า SMEs

(รวมสินเชื่อและประกัน)

"สูงสุดตั้งแต่เปิดธนาคาร"

4,072 ราย

กำไรสุทธิ
"สูงสุดตั้งแต่เปิดธนาคาร"

1,531
ล้านบาท

NPLs
"ต่ำสุดตั้งแต่
วิกฤตต้มยำกุ้ง"

2.73%

เพิ่มทุน
"ครั้งแรกในรอบ 12 ปี"

4,198 ล้านบาท

ข้อมูลทางการเงินและผลการดำเนินงานที่สำคัญ

ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)		
	2564	2563	2562
ฐานะการเงิน			
สินทรัพย์รวม	156,804	139,789	118,847
หนี้สินรวม	133,125	119,876	97,422
ส่วนของเจ้าของ	23,679	19,913	21,425
ทุน	14,998	12,800	12,800
ผลการดำเนินงาน			
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	3,511	3,295	3,495
รายได้ที่มิใช่ดอกเบี้ย	374	449	581
หัก ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ	1,504	1,848	1,754
หัก หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่า	-	-	1,815
หัก ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	850	3,236	-
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	1,531	(1,340)	507
อัตราส่วนทางการเงิน (%)			
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ย (Return on Assets: ROA)	1.03	(1.04)	0.45
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนเฉลี่ย (Return on Equity: ROE)	7.03	(6.48)	2.38
อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ดอกเบี้ยเฉลี่ย (Net Interest Margin: NIM)	2.25	2.40	2.91
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายรวมต่อรายได้รวม (Cost to Income Ratio)*	40.43	41.52	38.25
อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้นต่อสินทรัพย์เสี่ยง (Capital Adequacy Ratio: CAR)	13.40	13.50	15.42
คุณภาพสินทรัพย์			
สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-performing Loans: NPLs)	4,166	5,153	5,606
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้	-	-	11,171
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	11,670	11,977	-
อัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวม (%)	2.73	3.81	4.60
เงินงบประมาณที่ได้รับและการจ่ายเงินนำส่งรัฐ			
เงินนำส่งกระทรวงการคลังประจำปี	662**	-	253

หมายเหตุ : ตั้งแต่ปี 2563 ใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 (Thai Financial Reporting Standards 9: TFRS 9)

* ค่าใช้จ่ายดำเนินงานไม่รวมรายการหนี้สูญค่าสินไหมทดแทนและสำรองบริการประกัน ขาดทุนจากการด้อยค่าทรัพย์สินรอการขาย และหนี้สงสัยจะสูญสำหรับภาระผูกพันภายหน้า และสำรองอื่น ๆ

** ผลจากการประมาณการ

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

ตัวชี้วัด		ปี 2564		
		เป้าหมาย	ผลงาน	ผลงานเปรียบเทียบเป้าหมาย
ด้านเศรษฐกิจและสังคม*	สัดส่วนต่อ GNI (%)	1.98	2.25**	0.27
	สัดส่วนต่อ Export (%)	3.83	4.38**	0.55
	สัดส่วนต่อ Outward Investment (%)	1.29	1.40**	0.11
ด้านการดำเนินงาน	ยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อ (ล้านบาท)***	138,670	152,554	13,884
	มูลค่าธุรกิจสะสมจากประกัน (ล้านบาท)	138,071	153,466	15,395
ด้านการเงิน	Cost to Income Ratio (%)	45.43	40.43	(5.00)
	NPL Ratio (%)	5.43	2.73	(2.70)
ด้านลูกค้า	ร้อยละลูกค้าสะสมที่เพิ่มขึ้น (%)	10.00	14.95	4.95
	จำนวนลูกค้าผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ที่อนุมัติใหม่ในแต่ละปี (ราย)	1,000	1,684	684
	จำนวนผู้ประกอบการที่ร่วมกิจกรรมกับศูนย์ความเป็นเลิศด้านการค้า (EXIM Excellence Academy: EXAC) สะสม (ราย)****	4,500	7,358	2,858

หมายเหตุ : * ด้านเศรษฐกิจและสังคม
- สัดส่วนต่อรายได้มวลรวมประชาชาติ (Gross National Income: GNI) คือ สัดส่วนมูลค่าปริมาณธุรกิจสะสมของสินเชื่อและปริมาณธุรกิจสะสมของบริการประกันที่สนับสนุนธุรกรรมด้านการค้าและการลงทุนไทยของ ธสน. ต่อ GNI
- สัดส่วนต่อ Export คือ สัดส่วนมูลค่าปริมาณธุรกิจสะสมของสินเชื่อระยะสั้นและปริมาณธุรกิจสะสมบริการประกันการส่งออกที่สนับสนุนธุรกรรมด้านการค้าระหว่างประเทศของ ธสน. ต่อมูลค่าการส่งออกของไทย
- สัดส่วนต่อ Outward Investment คือ สัดส่วนมูลค่ายอดคงค้างสินเชื่อระยะยาวต่างประเทศและภาระคงค้างบริการประกันความเสี่ยงการลงทุนที่สนับสนุนธุรกรรมด้านการลงทุนไทยในต่างประเทศของ ธสน. ต่อมูลค่าการลงทุนไทยในต่างประเทศ

** ผลจากการประมาณการ

*** ไม่รวมสินเชื่อพนักงาน

**** นับสะสมตั้งแต่ปีฐาน (2563) และสามารถนับซ้ำจากปีก่อนได้

สารบัญ

002 รางวัลแห่งความสำเร็จและความภาคภูมิใจประจำปี 2564

004 ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

006 ข้อมูลทางการเงินและผลการดำเนินงานที่สำคัญ

009 ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย ขับเคลื่อนเครื่องยนต์ใหม่ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนในโลก Next Normal

012 กิจกรรมเด่นในปี 2564

022 สารจากประธานกรรมการ

024 สารจากกรรมการผู้จัดการ

026 ความเป็นมา วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง และแนวนโยบายของผู้ถือหุ้นภาครัฐ

028 วิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ ค่านิยม และวัฒนธรรมองค์กร

030 โครงสร้างการบริหารจัดการองค์กร

031 คณะกรรมการธนาคาร

044 ผู้บริหารระดับสูง

048 ผู้บริหารระดับฝ่าย

054 โครงสร้างอัตรากำลัง

058 ภาพรวมการส่งออกและการลงทุนของไทยในต่างประเทศและสภาวะแวดล้อมทางธุรกิจ

061 ทิศทาง ยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการ ปี 2565-2569

066 บริการใหม่ปี 2564

068 ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อและรับประกัน

073 ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน

078 การบริหารความเสี่ยง

088 การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน

090 การบริหารทรัพยากรบุคคล

092 การบริหารความสัมพันธ์กับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

094 การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม

098 การดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

106 การกำกับดูแลกิจการที่ดี

116 การเปิดเผยและรักษาความปลอดภัยของข้อมูล

119 องค์ประกอบและโครงสร้างของคณะกรรมการธนาคาร

138 รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

140 รายงานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

142 รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการธนาคารต่อรายงานทางการเงิน

143 รายงานของผู้สอบบัญชี

147 งบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงิน

207 ที่อยู่สำนักงานใหญ่ สาขา และสำนักงานผู้แทนในต่างประเทศ

ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย ขับเคลื่อนเครื่องยนต์ใหม่ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน ในโลก Next Normal

ปี 2564 เป็นอีกหนึ่งปีที่โลกถูกท้าทายจากภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างเฉียบพลันในแบบที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน โดยเฉพาะความท้าทายและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งต่อเนื่องมาจากปีที่ผ่านมาและเป็นหนึ่งในวิกฤตการณ์ครั้งร้ายแรงที่สุดของโลก ขณะเดียวกันกระแสการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกในหลากมิติก็ถาโถมเข้ามาอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้รูปแบบการดำเนินชีวิตของประชาชน วงจรการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนโครงสร้างสังคมก้าวเข้าสู่วิถีใหม่ที่เรียกว่า **“Next Normal”**

กระแสความท้าทายปรับภูมิทัศน์โลกสู่ Next Normal

ภูมิทัศน์โลกกำลังเปลี่ยนโฉมหน้าครั้งใหญ่อีกครั้ง หลังจากต้องเผชิญกับแรงสั่นสะเทือนและความท้าทายครั้งสำคัญในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นวาระเร่งด่วนอย่าง**ปัญหาภาวะโลกร้อน**ที่เลวร้ายจนเข้าขั้นวิกฤต (Climate Change to Climate Crisis) ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงในวงกว้าง สะท้อนจากภัยพิบัติทางธรรมชาติทั่วโลกที่เลวร้ายเป็นประวัติการณ์ เช่น อุทกภัยที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป ซึ่งร้ายแรงที่สุดในรอบศตวรรษ พายุทอร์นาโดใหญ่ที่สุดครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์ของสหรัฐอเมริกา แผ่นดินไหวในเฮติที่สร้างความเสียหายมากที่สุดในรอบทศวรรษ นับเป็นสัญญาณฉุกเฉินที่เตือนให้ทุกภาคส่วนต้องเร่งหาแนวทางดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม โดยในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 26 (COP26) ตั้งเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิให้เป็นศูนย์ภายในปี 2593 อีกทั้งนานาประเทศเตรียมบังคับใช้มาตรการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเข้มงวด ขณะที่ **วิกฤตการณ์ COVID-19** ยังมีความไม่แน่นอนและสร้างความกังวลต่อการดำรงชีวิต นำมาซึ่งวิถีการใช้ชีวิตและพฤติกรรมผู้บริโภครูปแบบใหม่ เช่น การเว้นระยะห่างทางสังคม การให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพและรักษาสุขอนามัยในทุกกิจกรรม ยิ่งไปกว่านั้น **การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างเฉียบพลัน** ก่อให้เกิดเทรนด์ดิจิทัลใหม่ ๆ ในหลากหลายวงการ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) สกุลเงินดิจิทัล (Digital Currency) จักรวาลนฤมิต (Metaverse) รวมถึงการค้าออนไลน์ (E-commerce) ที่เติบโตอย่างก้าวกระโดด จนทวีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจยุคใหม่และอาจแซงหน้าการค้าแบบดั้งเดิม ทั้งนี้ **ความท้าทายและปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ หลอมรวมและก่อตัวเป็นภูมิทัศน์ใหม่ของโลกที่ให้ความสำคัญกับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ตลอดจนการสร้างเสริมสุขภาพที่ดี รวมถึงการเติบโตอย่างยั่งยืน อันจะส่งผลให้วิถีชีวิตและการดำเนินธุรกิจไม่เหมือนเดิมอีกต่อไป**

ประเทศไทยขานรับภูมิทัศน์โลกใหม่... ปรับโมเดลเศรษฐกิจสู่ความยั่งยืน

ภูมิทัศน์โลกใหม่ที่ก้าวเข้าสู่ Next Normal ก่อให้เกิดบรรทัดฐานใหม่ที่ทุกภาคส่วนต้องเร่งปรับตัว นับเป็นแรงกดดันให้นานาประเทศทั่วโลกปรับโมเดลเศรษฐกิจ ไม่เว้นแม้แต่ประเทศไทยเช่นกัน เมื่อผนวกกับวิกฤต COVID-19 ที่เข้ามาซ้ำเติมบาดแผลเรื้อรังทางเศรษฐกิจของไทยให้ทรุดหนักลง ยิ่งเป็นการตอกย้ำว่าประเทศไทยควรเข้าสู่กระบวนการรักษาเพื่อให้กลับมาฟื้นตัวและเติบโตอย่างยั่งยืน ไม่เพียงเพื่อสอดรับกับบริบทโลกใหม่ แต่ยังช่วยเสริมสมรรถนะของประเทศให้หายขาดจากภาวะ **“เศรษฐกิจโตช้า”** และ **“ภาคส่งออกเปราะบาง”** โดยอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจและมูลค่าส่งออกในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (ปี 2554-2563) โตในอัตราเดียวกันเฉลี่ยเพียงร้อยละ 2 ต่อปี ซึ่งเป็นผลจากขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศลดลง ภาคการผลิตขาดเทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูง ทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทานเส้นใหม่ของโลกได้เท่าที่ควร ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อพิจารณาในมิติโครงสร้างผู้ประกอบการพบว่ามี **“ปัญหาย้อนแย้ง”** กล่าวคือ ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) มีจำนวนมากถึง 3.1 ล้านราย หรือราวร้อยละ 99 ของผู้ประกอบการทั้งระบบ แต่กลับมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจไม่มากเท่าที่ควร เพียงร้อยละ 34 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product) เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังทำตลาดในประเทศเป็นหลัก จึงต้องเผชิญแรงกดดันและการแข่งขันที่รุนแรง ฉุดรั้งโอกาสการเติบโตของ SMEs

ประเทศไทยจึงควรทำการผ่าตัดครั้งใหญ่ เพื่อรักษาบาดแผลเรื้อรังให้หายขาด พร้อมปรับเปลี่ยนโมเดลเศรษฐกิจสู่ความยั่งยืน ตอบโจทย์บริบทโลกใหม่และเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals) ขององค์การสหประชาชาติ ด้วย **การสร้างความสมดุลทางเศรษฐกิจ** โดยปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้หลากหลาย กระจายเครื่องยนต์ในการขับเคลื่อนประเทศอย่างสมดุล ไม่พึ่งพิงภาคส่วนใดมากจนเกินไป รวมถึง **ต้องสร้างเครื่องยนต์ใหม่ ๆ (New Engines) โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** เร่งสนับสนุนให้ภาคธุรกิจขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ผลิตสินค้า/บริการมูลค่าเพิ่มสูง เพื่อยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถของธุรกิจไทยให้แข่งขันได้บนเวทีโลก เช่น การส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-curve) การลงทุนใหม่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor) รวมถึงการสนับสนุนอุตสาหกรรมหรือภาคธุรกิจที่สอดคล้องกับเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Economy) ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ปี 2564-2570 ตลอดจนเร่งผลักดันเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่ต่อยอดจุดแข็งจากอัตลักษณ์ความเป็นไทย (Thainess) ไม่ว่าจะเป็นศิลปวัฒนธรรม ดนตรี และการแสดง **จึงถือได้ว่าเป็นการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจครั้งใหญ่ของไทย เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้เครื่องยนต์ทุกตัวพร้อมขับเคลื่อนประเทศให้เติบโตได้อย่างยั่งยืนต่อไป**

ธสน. ยกระดับสู่ธนาคารเพื่อการพัฒนา... เพาะพันธุ์เศรษฐกิจไทยเติบโตอย่างยั่งยืน

ท่ามกลางกระบวนทัศน์แห่งการเปลี่ยนแปลงของโลกสู่ Next Normal ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ในฐานะกลไกสำคัญของภาครัฐ ตระหนักดีในการเข้ามายืนเคียงข้างผู้ประกอบการและประเทศเพื่อสนับสนุนการปรับตัวให้เติบโตอย่างยั่งยืน **จึงปรับทัพพลิกโฉมองค์กรครั้งใหญ่และยกระดับสู่ "ธนาคารเพื่อการพัฒนาของประเทศ" อย่างเต็มรูปแบบ** เพื่อเพิ่มศักยภาพและสยายปีกขยายขอบเขตการดำเนินธุรกิจให้กว้างไกล พร้อมรองรับโมเดลธุรกิจรูปแบบใหม่ ๆ ได้ดียิ่งขึ้น ตอกย้ำบทบาทและภารกิจในการนำทัพธุรกิจไทยมุ่งหน้าสู่เวทีโลกอย่างแข็งแกร่ง ตลอดจนเป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศให้เติบโตอย่างยั่งยืน ดังที่หลายประเทศใช้กลไกธนาคารเพื่อการพัฒนาในการผลักดันเศรษฐกิจจนประสบความสำเร็จและก้าวขึ้นมาเป็นประเทศชั้นนำของโลก เช่น Japan Bank for International Cooperation (JBIC) ของญี่ปุ่นและ Export Development Canada (EDC) ของแคนาดา

ธสน. ภายใต้บทบาทใหม่ในการเป็นธนาคารเพื่อการพัฒนาของประเทศ มุ่งเดินหน้าด้วย **นโยบายคู่ขนาน (Dual-track Policy)** อันประกอบด้วย **(1) บทบาทธนาคารเพื่อการพัฒนา (Development Bank) ควบคู่ไปกับ (2) บทบาทการเป็นศูนย์บริการครบวงจรเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้าระหว่างประเทศให้แก่ SMEs (One Stop Trading Facilitator for SMEs)**

1) **บทบาท Development Bank** โดยมุ่งมั่นพัฒนาประเทศในทุกมิติ ทั้งการยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้มีมูลค่าเพิ่มสูง รวมถึงการส่งเสริมธุรกิจไทยให้สยายปีกในต่างแดนอย่างสง่างามด้วยกลยุทธ์ **"ซ่อม สร้าง เสริม"** เริ่มจาก **ซ่อมอุตสาหกรรมที่วิกฤต**แต่ยังมีศักยภาพ เพื่อช่วยบรรเทาผลกระทบและประคองธุรกิจให้กลับมาเดินหน้าต่อได้ โดยเฉพาะธุรกิจที่ได้รับผลกระทบอย่างหนักจาก COVID-19 เช่น ภาคบริการ การท่องเที่ยวและที่เกี่ยวเนื่อง **สร้างอุตสาหกรรมใหม่** ให้เป็นเครื่องยนต์ที่ช่วยสร้างแรงส่งให้เศรษฐกิจไทยก้าวหน้า โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่สอดรับกับแนวโน้มโลก (Megatrends) อย่างอุตสาหกรรมสีเขียว (Green) ดิจิทัล (Digital) และสุขภาพ (Health) หรือกลุ่ม "GDH" เช่น อุตสาหกรรม BCG ธุรกิจพลังงานทดแทน ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล ธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องกับสุขภาพ ยิ่งไปกว่านั้น ธสน. พร้อมช่วยผู้ประกอบการไทยยกระดับธุรกิจด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมภายใต้ **"สินเชื่อ EXIM Biz Transformation Loan"** เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้ธุรกิจไทยบนเวทีโลก ขณะเดียวกันยังเดินหน้าสนับสนุนกิจการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบโจทย์มาตรฐานใหม่ของโลก รวมถึง**เสริมการค้าและการลงทุนไทยในต่างประเทศ** ทั้งในตลาดหลัก ตลาด CLMV (กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา และเวียดนาม) และตลาดใหม่ (New Frontiers*) ที่มีศักยภาพสูงและเต็มไปด้วยโอกาสทางธุรกิจ เช่น เอเชียใต้ แอฟริกา รวมไปถึงการช่วยผู้ประกอบการไทยเข้าไปคว้าโอกาสทองภายใต้ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership) ซึ่งเป็นกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดในโลก ทั้งนี้ ธสน. พร้อมส่งเสริมให้ภาคธุรกิจไทยกล้าออกจากฝั่งสู่ต่างแดนอย่างมั่นใจด้วยผลิตภัณฑ์และบริการครบวงจร

2) **บทบาท One Stop Trading Facilitator for SMEs** โดย ธสน. พร้อมทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงบ่มเพาะ SMEs ตลอดวงจรธุรกิจ ตั้งแต่ระยะเริ่มต้นจนสามารถก้าวขึ้นเป็นผู้ส่งออกมืออาชีพ เพื่อปั้นผู้ส่งออกรายใหม่ให้เฉิดฉายบนเวทีการค้าโลก จากปัจจุบันที่มี SMEs ที่เป็นผู้ส่งออกไม่ถึงร้อยละ 1 ของจำนวน SMEs ทั้งระบบ ยิ่งไปกว่านั้น ธสน. พร้อมพา SMEs เข้าไปเชื่อมโยงกับวงจรการค้าระหว่างประเทศด้วยนวัตกรรมทางการเงินรูปแบบใหม่ ได้แก่ **"สินเชื่อเครือข่ายธุรกิจครบวงจร (EXIM Supply Chain Financing Solution)"** อันจะช่วยเพิ่มบทบาทของ SMEs ต่อระบบเศรษฐกิจได้อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ ธสน. พัฒนาบริการทั้งด้านการเงินและไม่ใช่การเงินอย่างเบ็ดเสร็จแก่ SMEs เป็นการเฉพาะ เริ่มตั้งแต่ **การเติมความรู้** ด้านการส่งออก **การจับคู่ธุรกิจ** กับผู้ซื้อในต่างประเทศ **การเติมทุน** เสริมสภาพคล่อง รวมถึง **การสร้างช่องทางขายออนไลน์** ที่เป็นทางลัดเข้าถึงผู้ซื้อทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว ตอบโจทย์รูปแบบการค้า Next Normal ด้วยโครงการ **"EXIM Thailand Pavilion"** ร้านค้าออนไลน์ของ ธสน. บนแพลตฟอร์มชั้นนำระดับโลก เพื่อเปิดโอกาสให้ SMEs ก้าวเป็นผู้ส่งออกออนไลน์ได้อีกทางหนึ่ง

ท่ามกลางความท้าทายและกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก Next Normal ธสน. ภายใต้บทบาท Development Bank พร้อมทำหน้าที่เป็นหนึ่งในเครื่องยนต์หลักที่จะช่วย **พัฒนาฐานรากของประเทศ** ให้แข็งแกร่งในทุกมิติ ควบคู่ไปกับ **การพัฒนาภาคธุรกิจ สังคม ชุมชน และประชาชน** ให้เติบโตอย่างยั่งยืนไปด้วยกัน

หมายเหตุ : * New Frontiers หมายถึง ทุกประเทศที่ไม่ใช่ตลาดหลักและไม่ใช่ตลาด CLMV เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ อินเดีย บังกลาเทศ ซาอุดีอาระเบีย ไนจีเรีย ชิลี

กิจกรรมเด่นในปี 2564

ในปี 2564 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ดำเนินการสนับสนุนผู้ประกอบการไทยทั้งในด้านการค้าและการลงทุน โดยปรับรูปแบบการดำเนินงานและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภายนอก ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถบรรลุวิสัยทัศน์และให้บริการลูกค้า ผู้ประกอบการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างต่อเนื่อง โดยสามารถสรุปผลและจำแนกกิจกรรมที่สำคัญตามยุทธศาสตร์ ธสน. ได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : เชื่อมไทย เชื่อมโลก ด้วยการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ (Internationalization)

การสนับสนุนการส่งออกสินค้าและบริการของไทย

ธสน. ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ ดำเนินโครงการ “จับคู่กู้เงิน...สถาบันการเงินกับ SMEs ส่งออก” โดยมีเครือข่ายพันธมิตร ได้แก่ หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) สภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย สมาพันธ์เอสเอ็มอีไทย และบรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ร่วมสนับสนุนให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ที่ประกอบธุรกิจส่งออกหรืออยู่ในห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) สามารถเข้าถึงแหล่งเงินกู้ที่มีอัตราดอกเบี้ยและเงื่อนไขพิเศษ เพื่อเพิ่มสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจส่งออกและส่งออกได้มากขึ้น ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ธสน. และ ส.อ.ท. ร่วมกับพันธมิตร ได้แก่ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สนับสนุนการเสริมสภาพคล่องแก่ผู้ประกอบการ SMEs ในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ของกลุ่มธุรกิจที่เป็นสมาชิก ส.อ.ท. ให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ ด้วยบริการ “สินเชื่อเครือข่ายธุรกิจครบวงจร (EXIM Supply Chain Financing Solution)”

ธสน. และหอการค้าไทย ร่วมลงนามต่ออายุบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการไทยให้สามารถเริ่มต้นหรือขยายธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ โดยการเติมความรู้ เติมโอกาสทางธุรกิจด้วยการขยายช่องทางการค้า และเติมทุนด้วยเครื่องมือทางการเงินและบริหารความเสี่ยงทางการค้าระหว่างประเทศ พร้อมกันนี้ ได้ร่วมจัดงานสัมมนาออนไลน์ “เส้นทาง SMEs ไทย... ความหวังหลังฟ้าเปิด” เชิญชวน SMEs ไทยรุกตลาดต่างประเทศ และจัดคลินิกให้คำปรึกษาด้านการเงินและการส่งออกไปยังกลุ่มประเทศ CLMV (กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา และเวียดนาม)

ธสน. ร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานพันธมิตร ได้แก่ กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย สภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และ ส.อ.ท. ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาขีดความสามารถการแข่งขันให้แก่เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า โดย ธสน. สนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ สนับสนุนเงินทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างการผลิตของภาคเกษตร รวมทั้งสนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจให้เกษตรกรไทยเข้าสู่เวทีการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศได้

ความร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรในการขยายการค้าการลงทุนไทยในต่างประเทศ

ธสน. และสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) ร่วมจัดสัมมนาออนไลน์ “เจาะโอกาสการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในประเทศเพื่อนบ้าน” เพื่อส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการไทยในการขยายธุรกิจรับเหมาก่อสร้างและที่เกี่ยวเนื่องไปยังประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะตลาด CLMV ผ่านการให้ข้อมูลเศรษฐกิจ โอกาสในการดำเนินธุรกิจในตลาด CLMV และแนวทางการสนับสนุนทางการเงินของ ธสน.

ธสน. ร่วมเป็นวิทยากรในงานสัมมนาออนไลน์ “เปิดโอกาสการค้า สู่แอฟริกาตะวันออก” ซึ่งจัดโดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงไนโรบี เคนยา เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโอกาสและสิทธิประโยชน์ด้านการค้าการลงทุนในเคนยาและประเทศอื่น ๆ ในแอฟริกาตะวันออกให้แก่ผู้ประกอบการไทย

ธสน. ร่วมประชุมประจำปีธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าในเอเชีย (Asian EXIM Banks Forum: AEBF) ครั้งที่ 26 ในหัวข้อ “ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ต่อทิศทางการค้าและการลงทุนในเอเชีย (The Effect and Possible Consequences of the COVID-19 Pandemic on the Trade Flows and Investment in Asia)” และหารือถึงแนวทางเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างสมาชิก เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนในเอเชีย-แปซิฟิก โดยมีธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าในเอเชียรวมทั้ง ธสน. เข้าร่วมประชุมรวม 11 ประเทศ และมีธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank) เป็นผู้สังเกตการณ์ถาวร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและภาคอุตสาหกรรมของประเทศ (National Development)

การสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมและพื้นที่เป้าหมายของประเทศ

ธสน. ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการส่งเสริมการลงทุนและบริการทางการเงินเพื่อพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) กับสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ธนาคารออมสิน และ บสย. โดย ธสน. สนับสนุนผ่าน “สินเชื่อ EXIM เพื่อ EEC และเครือข่ายนิคมอุตสาหกรรม (EXIM for EEC and Industrial Estate Credit)” ซึ่งเป็นวงเงินหมุนเวียนและเงินกู้ระยะยาวสำหรับผู้ประกอบการทุกขนาดธุรกิจและทุกอุตสาหกรรมที่ต้องการลงทุนในพื้นที่ EEC หรือต้องการปรับปรุงเครื่องจักร โรงงาน ระบบซอฟต์แวร์ดิจิทัล โดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-curve)

ธสน. ร่วมกับองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี่ จำกัด (มหาชน) บริษัท ผลิตไฟฟ้าและพลังงานร่วม จำกัด และบริษัท นีโอ คลีน เอนเนอร์ยี่ จำกัด สนับสนุนการลงทุนติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคา (Solar Rooftop) พร้อมขึ้นทะเบียนขายคาร์บอนเครดิตให้แก่ผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะใน Supply Chain ของการส่งออก เพื่อร่วมผลักดันเศรษฐกิจปลอดคาร์บอนและยกระดับมาตรฐานธุรกิจไทยด้านสิ่งแวดล้อม ภายใต้โครงการ “Solar Orchestra”

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : ป้องกันความเสี่ยงด้านการค้าและการลงทุนไทยในต่างประเทศ (Risk Protection)

การเสริมสร้างการรับรู้และความตระหนักในบริการประกันการส่งออก

ธสน. จัดงาน "EX1M Solution Forum" ตอนที่ 2 ในหัวข้อ "วัคซีน ECI ส่งออกมั่นใจ ยังไงก็ไม่โดนเท" โดยมีผู้บริหารของบริษัท เจเคเอ็น โกลบอล มีเดีย จำกัด (มหาชน) และบริษัท เถ้าแก่น้อย ฟู้ดแอนด์มาร์เก็ตติ้ง จำกัด (มหาชน) ร่วมเป็นวิทยากรเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การส่งออกของบริษัท และแนะนำผู้ส่งออกในการใช้บริการประกันการส่งออกเป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงของบริษัท

ความร่วมมือกับองค์กรรับประกันชั้นนำในต่างประเทศ

ธสน. ร่วมประชุมกลุ่มความร่วมมือองค์กรรับประกันภาครัฐในเอเชีย-แปซิฟิก (Regional Cooperation Group) ครั้งที่ 72 ผ่านระบบการประชุมออนไลน์ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร และประสบการณ์ในการช่วยเหลือผู้ประกอบการจากผลกระทบของ COVID-19 รวมทั้งมุมมองต่อกรอบความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : สร้างและขยายธุรกิจของผู้ส่งออกและนักลงทุนไทยแบบครบวงจร (Total Solution)

การสร้างโอกาสการส่งออกผ่านช่องทางออนไลน์

ธสน. เปิดตัวโครงการ “EXIM Thailand Pavilion” เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการไทยเข้าถึงแพลตฟอร์มการค้าออนไลน์ (E-commerce) ระดับโลก พร้อมด้วยทีมงานบริหารร้านค้าและทำการประชาสัมพันธ์ไปยังกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย โดยผู้ประกอบการที่ผ่านการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการจะสามารถวางขายสินค้าบนบัญชีของ ธสน. เป็นระยะเวลา 1 ปีโดยไม่มีค่าใช้จ่าย เชื่อมโยงกับเครือข่ายบริษัทจัดจำหน่ายสินค้า (Trading) และผู้ให้บริการคลังสินค้าพร้อมจัดส่ง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสร้างผู้ส่งออกรายใหม่สู่ตลาดโลกเพิ่มมากขึ้น สร้างโอกาสใหม่ ๆ ทางธุรกิจให้แก่ผู้ประกอบการไทยภายใต้ Supply Chain ของ E-commerce โลก

การขยายการส่งออกผ่านการจับคู่ธุรกิจ

ธสน. จัดโครงการ “Startup Marketplace” เพื่อส่งเสริมและผลักดันผู้ประกอบการ SMEs ให้มีความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้นภายใต้สถานการณ์การค้าที่มีความไม่แน่นอนในปัจจุบัน ด้วยการจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจออนไลน์ (Online Business Matching) ระหว่างผู้ประกอบการที่ต้องการเพิ่มประสิทธิภาพธุรกิจด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ธสน. จัดกิจกรรม Online Business Matching ระหว่างผู้ผลิต ผู้ส่งออก และผู้ซื้อต่างประเทศ ภายใต้ “โครงการเปิดโลกการค้า เจรจาธุรกิจ พิชิตตลาดส่งออก 2021” ร่วมกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) เพื่อสร้างโอกาสส่งออกให้แก่ผู้ประกอบการภาคเกษตร โดยเน้นสินค้าเกษตรมูลค่าเพิ่มสูงประเภทผลไม้สดและผลไม้แปรรูป

การสร้างผู้ส่งออกรายใหม่ผ่านการบ่มเพาะทักษะความรู้

ธสน. ร่วมกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) และสมาพันธ์เอสเอ็มอีไทย ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการยกระดับ SMEs สู่การส่งออก เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและเตรียมความพร้อมในการส่งออกให้แก่ SMEs ในกรุงเทพฯ และจังหวัดเป้าหมาย ผ่านการให้ความรู้เชิงลึกในการบริหารจัดการธุรกิจส่งออกในด้านต่าง ๆ

ธสน. จัดอบรม “โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศด้านการค้าเพื่อผู้ประกอบการส่งออก” ในหลักสูตรระดับต้น (Modern Exporters) ระดับกลาง (Global Exporters) และระดับสูง (Smart Investors) เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถเริ่มต้นส่งออกหรือส่งออกได้มากขึ้น ด้วยการสร้างกลยุทธ์ทางธุรกิจ การสร้างมาตรฐานสินค้าและบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ การพัฒนากระบวนการส่งออกและขยายช่องทางการขายและการลงทุนในต่างประเทศ โดยมีผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตร อาหาร เครื่องดื่ม และเครื่องสำอางเข้าร่วมอบรม

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : ให้บริการธนาคารดิจิทัล (Digital Banking)

การสนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

ธสน. ร่วมกับสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (depa) จัดสัมมนาออนไลน์ “Transformation ทางรอด SMEs” เพื่อสนับสนุนให้เกิดธุรกิจใหม่และยกระดับธุรกิจที่ดำรงอยู่ให้สามารถก้าวผ่านปัญหาอุปสรรคและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้ ด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ในกระบวนการทำงานเพื่อยกระดับศักยภาพในการแข่งขัน เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนบริหารจัดการต้นทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้บริโภคในยุค Next Normal

ธสน. ร่วมกับธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) จัดงานสัมมนาออนไลน์ “Digital พลิกโฉมการค้าโลก” เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะผู้ประกอบการ SMEs สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้าถึงและตอบสนองความต้องการของลูกค้า รวมทั้งค้าขายอย่างไร้พรมแดนบนแพลตฟอร์ม E-commerce ได้อย่างคล่องตัว และมีมูลค่าการค้าเพิ่มมากขึ้น ด้วยความพร้อมด้านข้อมูลข่าวสาร เงินทุน และเครื่องมือบริหารความเสี่ยงทางการค้าระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : เพิ่มผลิตภาพและขีดความสามารถขององค์กร (Productivity Enhancement)

การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมในองค์กร

ธสน. จัดกิจกรรมโครงการความคิดสร้างสรรค์ ครั้งที่ 1 “1st EX1M Creativity Day” โดยมีผู้อำนวยการฝ่ายยุทธศาสตร์นวัตกรรม สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) และหัวหน้าสาขาภาวะผู้ประกอบการและนวัตกรรม วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล กรรมการธนาคาร และผู้บริหารระดับสูงของ ธสน. ร่วมตัดสินการประกวดผลงานความคิดสร้างสรรค์ จากทีมที่เข้าร่วมแข่งขันทั้งหมด 6 ทีม เพื่อส่งเสริมให้พนักงานใช้ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทำงาน รวมไปถึงการบูรณาการระหว่างบุคลากรจากสายงานต่าง ๆ เพื่อยกระดับขีดความสามารถและผลิตภาพขององค์กร

ยุทธศาสตร์ที่ 7 : บริหารจัดการการเงินเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Finance)

การดำเนินงานด้านการเงินอย่างมีความรับผิดชอบ

ธสน. ร่วมกับผู้บริหารสถาบันการเงินและบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม 43 แห่ง ลงนามประกาศเจตนารมณ์ความร่วมมือ “Sustainable Thailand” นำหลักการการลงทุนและการธนาคารอย่างมีความรับผิดชอบมาใช้เป็นกรอบในการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยสู่เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals)

การส่งเสริมระบบธรรมาภิบาลให้มีความโปร่งใสและคุณธรรม

ผู้บริหารและพนักงาน ธสน. ร่วมสนับสนุนและแสดงจุดยืนเป็นองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน เนื่องในวันต่อต้านคอร์รัปชันสากล ปี 2564 ภายใต้แนวคิด “Zero Tolerance คนไทยไม่ทนต่อการทุจริต” จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

สารจากประธานกรรมการ

ธสน. ได้กำหนดวิสัยทัศน์ปี 2565 ในการ “เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจชั้นนำระดับภูมิภาค (Regional ECA) และธนาคารเพื่อการพัฒนา (Development Bank) ของไทย ที่ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การค้าและการลงทุนของประเทศ”

ในปี 2564 ทั่วโลกยังคงเผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลให้ทุกประเทศประสบปัญหาเศรษฐกิจและยังไม่ฟื้นตัวได้อย่างเต็มที่ คณะกรรมการธนาคารจึงได้กำหนดนโยบายให้ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) เร่งดำเนินการเชิงรุกเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการไทยที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าวให้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ผ่านการออกมาตรการช่วยเหลือและสนับสนุนผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบ การป้องกันความเสี่ยงทางการค้าให้กับผู้ประกอบการ รวมถึงมุ่งยกระดับการบริหารจัดการองค์กรให้ก้าวทันบริบทภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี พร้อมกับรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ด้วยบทบาทของคณะกรรมการธนาคารในการกำกับดูแล ให้ข้อเสนอแนะ กลั่นกรองและอนุมัติแผนยุทธศาสตร์องค์กร ธสน. ได้กำหนดวิสัยทัศน์ปี 2565 ในการ **"เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจชั้นนำระดับภูมิภาค (Regional ECA) และธนาคารเพื่อการพัฒนา (Development Bank) ของไทยที่ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การค้าและการลงทุนของประเทศ"** โดยมุ่งฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการทุกขนาดให้ขยายการส่งออกและการลงทุนในต่างประเทศได้อย่างเข้มแข็ง สนับสนุนโครงการลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศที่สำคัญเชิงยุทธศาสตร์ ประกอบกับเป็นหัวหอก (Lead Bank) นำพาผู้ประกอบการตลอดห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ไปเติบโตในตลาดโลกอย่างยั่งยืน ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มประเทศตลาดหลัก ตลาด CLMV (กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา และเวียดนาม) และตลาดใหม่ (New Frontiers) ที่มีศักยภาพสูง ผ่านการให้บริการด้านการเงินและไม่ใช่การเงินแก่ภาคธุรกิจอย่างครบวงจร โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยที่สนใจรุกตลาดต่างประเทศ แต่ขาดองค์ความรู้ เทคโนโลยี หรือเงินทุนในการขยายธุรกิจ อันเป็นบทบาทสำคัญที่ ธสน. เข้าไปเติมเต็มผ่านการอบรมบ่มเพาะ การให้คำปรึกษา และการขยายบทบาทธนาคารดิจิทัล (Digital Banking) เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการในวงกว้าง อาทิ แพลตฟอร์ม "EXIM Thailand Pavilion" ที่ช่วยให้ผู้ส่งออกเข้าถึงตลาดต่างประเทศผ่านช่องทางออนไลน์ได้สะดวก รวดเร็ว ส่งผลให้ผู้ประกอบการ SMEs ที่เปรียบเสมือนกระดูกสันหลังของเศรษฐกิจฐานราก สามารถริเริ่มส่งออกและแข่งขันในตลาดโลกได้อย่างเต็มภาคภูมิ

นอกจากนี้ ธสน. ยังสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายใหม่ (New Growth Engines) ซึ่งครอบคลุมถึงกิจการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) ของสหประชาชาติ ผ่านการสนับสนุนสินเชื่อแก่โครงการลงทุนในประเทศ ไม่เพียงแต่ในด้านพลังงาน โครงสร้างพื้นฐาน หรือการพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย อาทิ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor) แต่รวมไปถึงการกระตุ้นให้ธุรกิจทุกขนาดปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้สามารถส่งออกสินค้า/บริการที่มีมูลค่าเพิ่มหรือนวัตกรรมขั้นสูง อันจะช่วยสนับสนุนให้ประเทศไทยก้าวพ้นกับดักรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) ได้ในที่สุด

ในนามของคณะกรรมการธนาคาร ผมขอขอบคุณลูกค้า คู่ค้า หน่วยงานกำกับดูแล หน่วยงานพันธมิตรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ที่สนับสนุนการดำเนินงานของ ธสน. มาโดยตลอด และผู้บริหารรวมทั้งพนักงาน ธสน. ที่ร่วมกันปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถตลอดช่วงปีที่ท้าทายนี้มาด้วยกัน สุดท้ายนี้ ผมหวังว่าเป็นอย่างยิ่งว่าในปี 2565 เศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลกจะฟื้นตัวและเป็นโอกาสให้ ธสน. ในฐานะ Development Bank เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศให้กลับมาเติบโตอย่างแข็งแกร่งอีกครั้ง

(นายพสุ โลหารชุน)
ประธานกรรมการ

สารจากกรรมการผู้จัดการ

ธสน. ภายใต้ความท้าทายต่าง ๆ ของปี 2564 ได้เร่งพัฒนาในทุกด้าน ทั้งในเชิงโครงสร้างองค์กรและบุคลากร รวมทั้งผลิตภัณฑ์และมาตรการให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ แก่ผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้พร้อมรับมือกับภารกิจสำคัญในบทบาทการเป็นธนาคารเพื่อการพัฒนา (Development Bank) ของไทย

ในปี 2564 ที่ทุกภาคส่วนยังคงได้รับผลกระทบต่อเนื่องจากสถานการณ์เศรษฐกิจโลกและสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผมได้รับความไว้วางใจให้เข้ามารับภารกิจใหม่ในบ้านหลังเก่าของผม ด้วยความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้าที่จะนำพาทั้งบุคลากรของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ทุกคน รวมทั้งผู้ส่งออกและนักลงทุนไทย ร่วมกันฟันฝ่าอุปสรรคครั้งนี้ไปให้ได้ โดยตั้งเป้าหมายว่าทุกคนต้องรอดและเติบโตไปด้วยกัน

ด้วยปณิธานดังกล่าว การดำเนินงานของ ธสน. ภายใต้ความท้าทายต่าง ๆ ของปี 2564 จึงได้เร่งพัฒนาในทุกด้าน ทั้งในเชิงโครงสร้างองค์กรและบุคลากร รวมทั้งผลิตภัณฑ์และมาตรการให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ แก่ผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้พร้อมรับมือกับภารกิจสำคัญในบทบาทการเป็นธนาคารเพื่อการพัฒนา (Development Bank) ของไทย ซึ่งบุคลากรจำเป็นต้องมีความพร้อมทั้งในการเป็น “เพื่อนคู่คิด” และ “คู่มือ” ของลูกค้าในการส่งออกและการลงทุนในต่างประเทศ ขณะที่ผลิตภัณฑ์และมาตรการจะต้องตอบโจทย์และตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการได้อย่างตรงจุดและทันท่วงที แม้ว่าการออกมาตรการช่วยเหลือต่าง ๆ เช่น การลดอัตราดอกเบี้ย การขยายระยะเวลาชำระเงิน การพักชำระหนี้ อาจจะส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงินของธนาคาร แต่ ธสน. ยังคงเดินหน้าช่วยเหลือผู้ประกอบการตามภารกิจและพันธกิจในการจัดตั้งธนาคาร เพื่อเป็นกำลังสำคัญที่คอยสนับสนุนนักรบเศรษฐกิจของไทยให้ขยายธุรกิจทั้งการค้าและการลงทุนไปต่างประเทศ

นอกจากผลิตภัณฑ์และความช่วยเหลือทางการเงินต่าง ๆ แล้ว สิ่งที่เป็นความภาคภูมิใจอีกประการหนึ่งในปีนี้คือ การเปิดตัวแพลตฟอร์มการค้าออนไลน์ของ ธสน. “EXIM Thailand Pavilion” ที่เชื่อมต่อกับแพลตฟอร์มการค้าระดับโลก โดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้เข้าร่วมโครงการเป็นระยะเวลานานถึง 1 ปี เพื่อให้ความช่วยเหลือในการเสริมสร้างและต่อยอดผู้ประกอบการโดยการสร้างตลาด นับเป็นอีกหนึ่งบริการด้านไม่ใช่การเงินที่นอกเหนือจากการให้คำปรึกษา จัดอบรม และบ่มเพาะความรู้ เพื่อช่วยสร้างช่องทางและขยายโอกาสในการเข้าถึงการค้าในต่างประเทศ โดยเฉพาะสำหรับนักรบฝึกหัดหรือนักรบขนาดเล็ก ให้สามารถเปิดประตูเข้าสู่ตลาดการค้าโลกได้มากขึ้น จนเกิดการต่อยอดออกไปสู่การเป็นแม่ทัพคนสำคัญได้ในอนาคต

ผลตอบรับจากการทำงานอย่างหนักหน่วงของบุคลากรทุกคน ทำให้ในปี 2564 ธสน. สามารถทำลายสถิติโดยพลิกฟื้นจากการขาดทุนในปี 2563 มาทำกำไรได้สูงสุดในรอบ 28 ปี ตั้งแต่เปิดดำเนินการ ที่ 1,531 ล้านบาท และมีผลงานด้านสินเชื่อสูงสุดเช่นเดียวกัน ที่ 152,773 ล้านบาท เติบโตจากปีก่อนหน้าถึง 17,545 ล้านบาท หรือร้อยละ 12.97 นอกจากนี้ การปล่อยสินเชื่อของ ธสน. ทำให้เกิดปริมาณธุรกิจ (Business Turnover) ได้ถึง 196,726 ล้านบาท โดยในจำนวนนี้เป็นปริมาณธุรกิจของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ซึ่งเป็นกลุ่มที่ ธสน. ให้ความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากลุ่มธุรกิจรายใหญ่ถึง 70,797 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 35.99

นอกจากนี้ ในด้านบริการประกันการส่งออกและการลงทุน ธสน. เป็นธนาคารรัฐแห่งเดียวที่สามารถให้บริการดังกล่าว เพื่อติดอาวุธเพิ่มเติมให้กับนักรบเศรษฐกิจของเรา ด้วยการสร้างความมั่นใจและพร้อมช่วยรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำการค้าและการลงทุนในต่างประเทศ ทั้งในกลุ่มประเทศตลาดใหม่ (New Frontiers) ที่ยังไม่มีความคุ้นเคย รวมถึงกลุ่มประเทศ CLMV (กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา และเวียดนาม) และตลาดหลัก ซึ่งยังคงมีความผันผวนและไม่แน่นอน โดยในปี 2564 ธสน. มีปริมาณธุรกิจสะสมบริการประกันการส่งออกและการลงทุนสูงสุดในรอบ 28 ปีเช่นกัน ที่ 153,466 ล้านบาท เพิ่มขึ้นถึง 18,394 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.62 เมื่อเทียบกับปีก่อน

ไม่เพียงแต่การดำเนินงานเชิงรุกทั้งด้านการเงินและไม่ใช่การเงิน ธสน. ยังให้ความสำคัญกับความแข็งแกร่งขององค์กร ทั้งในด้านการบริหารคุณภาพสินทรัพย์และขั้นตอนการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ อย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ โดย ณ สิ้นปี อัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวม (NPL Ratio) ลดลงจากปีที่ผ่านมาอยู่ที่ร้อยละ 2.73 และมีค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (Expected Credit Loss) สูงถึง 11,670 ล้านบาท คิดเป็นอัตราส่วนค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Coverage Ratio) ที่ร้อยละ 280.11 ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่แข็งแกร่งและที่สำคัญ ในปี 2564 ธสน. ยังได้รับคะแนนด้านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ในระดับสูงสุด (AA) โดยครองอันดับ 4 จากหน่วยงานรัฐวิสาหกิจทั้งหมด 53 หน่วยงาน

ที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นถือเป็นผลงานแห่งความภาคภูมิใจของผมและบุคลากร ธสน. ในทุกระดับ ซึ่งในปี 2565 เรายังพร้อมเร่งเครื่องก้าวเดินไปข้างหน้าอย่างเต็มที่ เพื่อสนับสนุนให้การส่งออกและการลงทุนในต่างประเทศซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับประเทศไทย สามารถผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้อย่างสวยงาม โดยเงินเพิ่มทุนที่ได้รับอนุมัติจากกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจในปี 2564 จำนวน 4,198 ล้านบาท เปรียบเสมือนน้ำมันเกรดคุณภาพที่จะช่วยหล่อลื่นเครื่องยนต์ของ ธสน. ให้สามารถทะยานไปข้างหน้าได้อย่างแข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น ภายใต้การตระหนักถึงภารกิจที่ได้รับเป็นสำคัญ โดยเราจะยืนหยัดสู้ไปกับนักรบของเราอย่างต่อเนื่องภายใต้คลื่นเศรษฐกิจในยุค Next Normal ที่จะยังคงมีความไม่แน่นอนและผันผวน ด้วยการเน้นสร้างเครือข่ายการสื่อสารแบบดิจิทัลให้มากขึ้น เพื่อให้สามารถเข้าถึงผู้ประกอบการ สอดคล้องตามผลสำรวจความต้องการและความคาดหวังของลูกค้า รวมถึงการศึกษาและพัฒนาแนวทางการให้การสนับสนุนใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อติดอาวุธที่เหมาะสมกับสถานการณ์ให้แก่นักรบเศรษฐกิจของไทยได้อย่างทันท่วงที

ผมขอขอบคุณผู้ประกอบการทุกท่าน รวมไปถึงหน่วยงานผู้กำกับดูแล และพันธมิตรจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ให้การสนับสนุน ธสน. ในทุกรูปแบบด้วยดีเสมอมา และผมขอขอบคุณคณะกรรมการผู้บริหาร และบุคลากรทุกระดับ ที่ยังคงมุ่งมั่น ทุ่มเท ปฏิบัติภารกิจอย่างเต็มกำลังความสามารถ และร่วมกันฝ่าฟันอุปสรรคอย่างแข็งขัน เราจะยังร่วมมือกันอย่างแน่นแฟ้นเพื่อองค์กร ผู้ประกอบการ และที่สำคัญคือเพื่อประเทศชาติ เพื่อให้ได้รับความไว้วางใจจากทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่องต่อไป ขอบคุณมากครับ

(นายรักษ์ วรกิจโภคาทร)
กรรมการผู้จัดการ

ความเป็นมา วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง และแนวนโยบายของผู้ถือหุ้นภาครัฐ

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (พ.ร.บ. ธสน.) พ.ศ. 2536 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 7 กันยายน 2536 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจอันเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการส่งออก การนำเข้า และการลงทุน ทั้งนี้ เพื่อการพัฒนาประเทศ ด้วยการให้สินเชื่อ การค้ำประกัน การรับประกันความเสี่ยง หรือการให้บริการจำเป็นอื่น ๆ ที่เอื้อต่อการดำเนินการตามวัตถุประสงค์

นอกจากเงินเพิ่มทุนที่ได้รับจากกระทรวงการคลังเพื่อรองรับการดำเนินธุรกิจในแต่ละช่วงเวลาแล้ว (ครั้งล่าสุดเมื่อปี 2564 ซึ่งเป็นครั้งแรกในรอบ 12 ปี) ธสน. เป็นองค์กรที่พึ่งพาตนเองด้านการเงินด้วยการระดมทุนทั้งในรูปแบบการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินทุกประเภททั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนการออกตราสารทางการเงินระยะสั้นและระยะยาวขายแก่สถาบันการเงิน หน่วยงานภาครัฐ และประชาชนทั่วไป เพื่อนำมาใช้ในการให้สินเชื่อแก่ผู้ส่งออกและนักลงทุนไทย

2536
ก่อตั้ง ธสน. ตาม พ.ร.บ. ธสน. พ.ศ. 2536 เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ เพื่อดูแลการให้บริการทางการเงินสนับสนุนการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ

2537
เปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2537 ด้วยทุนประเดิมจากกระทรวงการคลัง 2,500 ล้านบาท

2541
ได้รับเงินเพิ่มทุน 4,000 ล้านบาท สำหรับมาตรการเสริมสภาพคล่อง ออกมาตรการเสริมสภาพคล่องเพื่อช่วยพยุงภาคการส่งออกให้สามารถเติบโตไปได้ ขณะที่ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่หยุดขยายสินเชื่อหลังประเทศไทยประสบวิกฤตเศรษฐกิจรุนแรง

2542
ประกาศใช้ พ.ร.บ. ธสน. (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมวัตถุประสงค์และอำนาจของ ธสน. ให้สามารถสนับสนุนการลงทุนไทยในต่างประเทศและการลงทุนในประเทศที่ทำให้ประหยัดหรือได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศได้อย่างเต็มที่

2551
ได้รับเงินเพิ่มทุน 1,300 ล้านบาท ให้สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการส่งออก การนำเข้า และการลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

2552
ได้รับเงินเพิ่มทุน 5,000 ล้านบาท ภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง สำหรับการให้บริการประกันการส่งออกเพื่อช่วยสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการส่งออก

2559
ขับเคลื่อนการปรับเปลี่ยนองค์กร (Transformation) เริ่มปรับเปลี่ยนองค์กรตามบทบาทและยุทธศาสตร์ใหม่ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

2560
ดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการภายใต้แผนยุทธศาสตร์ใหม่ มุ่งไปสู่การเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจชั้นนำระดับโลก ที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศของไทย

2561
ประกาศใช้ พ.ร.บ. ธสน. (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 ขยายขอบเขตอำนาจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับประกันความเสี่ยง เพื่อให้ ธสน. สามารถส่งเสริมและสนับสนุนผู้ส่งออกและนักลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2564
ได้รับอนุมัติเงินเพิ่มทุน 4,198 ล้านบาท โดยแบ่งจ่ายงวดแรก 2,198 ล้านบาท เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2564 และงวดที่ 2 อีก 2,000 ล้านบาท ในปี 2565 เพื่อขยายบทบาทการเป็นธนาคารเพื่อการพัฒนา (Development Bank) พร้อมให้บริการทางด้านการเงินและด้านไม่ใช่การเงินแก่ผู้ประกอบการไทยอย่างครบวงจร

แนวนโยบายของผู้ถือหุ้นภาครัฐ

ธสน. ได้นำแนวนโยบายภาครัฐ ประกอบด้วย แนวนโยบายจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ สาขาสถาบันการเงินของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ปี 2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ปี 2561-2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (ปี 2560-2564) รวมทั้งแผนยุทธศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มากำหนดทิศทางและแนวทางดำเนินงานของ ธสน. เพื่อเป็นกลไกสำคัญของภาครัฐในการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาประเทศ ผ่านการสนับสนุนด้านการเงินและไม่ใช่การเงินแก่ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า และนักลงทุนไทย โดยเฉพาะในส่วนที่ผู้ส่งออกและนักลงทุนไทยได้รับการสนับสนุนไม่เพียงพอหรือยังไม่ได้รับการสนับสนุน

ธสน. ดำเนินงานตามภารกิจภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง โดยได้นำแนวนโยบายจากผู้ถือหุ้นภาครัฐ ทั้ง **แนวนโยบายจาก สศค. ระยะ 5 ปี (ปี 2564-2568)** ซึ่งมุ่งเน้นให้ "การดำเนินงานของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เป็นฟันเฟืองทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีคุณภาพ สามารถขับเคลื่อนกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้สามารถสร้างประโยชน์ต่อสังคมและประเทศ ตลอดจนเพิ่มพูนผลิตภาพเชิงเศรษฐกิจควบคู่กับการฟื้นฟูผลิตภาพทางสังคมไปอย่างยั่งยืน" และ **แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจสาขาสถาบันการเงินของ สคร.** ซึ่งกำหนดเป้าหมาย "เป็นสถาบันการเงินเพื่อการพัฒนา ในการสร้างโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุนอย่างทั่วถึงควบคู่กับการให้ความรู้ทางการเงิน เพื่อสนับสนุนความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานราก พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ภายใต้การบริหารจัดการองค์กรที่มั่นคง โปร่งใส และยั่งยืน โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการและให้บริการทางการเงิน"

นโยบายของผู้ถือหุ้นภาครัฐ

แนวนโยบายจาก สศค.

- **Finance for All:** เป็นธนาคารเพื่อสนับสนุนการส่งออกและการลงทุนของผู้ประกอบการไทย
- **Literacy for All:** สนับสนุนการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการไทยเพื่อเตรียมความพร้อมในการส่งออกและลงทุนในต่างประเทศ
- **Responsibility for All:** เป็นธนาคารที่มีรากฐานที่มั่นคง รับผิดชอบต่อทุกภาคส่วน และสร้างประโยชน์อย่างทั่วถึงและยั่งยืน

แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจสาขาสถาบันการเงิน

- **ยุทธศาสตร์ 1:** กำหนดบทบาทรัฐวิสาหกิจให้มีความชัดเจนเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ
- **ยุทธศาสตร์ 2:** บริหารแผนการลงทุนให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของประเทศ
- **ยุทธศาสตร์ 3:** เสริมสร้างความแข็งแกร่งทางการเงินเพื่อความยั่งยืนในระยะยาว
- **ยุทธศาสตร์ 4:** สนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 และแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- **ยุทธศาสตร์ 5:** ส่งเสริมระบบธรรมาภิบาลให้มีความโปร่งใสและมีคุณธรรม
- **ยุทธศาสตร์ 6:** พัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม (BCG Model)

โครงสร้างทางธุรกิจ

ธสน. ถือหุ้นโดยกระทรวงการคลัง ทำหน้าที่สนับสนุนผู้ประกอบการไทยทั้งในด้านการเงินผ่านบริการสินเชื่อและประกัน และด้านไม่ใช่การเงินผ่านการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการให้สามารถส่งออกหรือลงทุนในต่างประเทศได้อย่างยั่งยืน

โครงสร้างทางธุรกิจ (กระทรวงการคลังถือหุ้น 100%)

ด้านการเงิน

สินเชื่อ
- สินเชื่อเพื่อการส่งออกและนำเข้า
- สินเชื่อเพื่อการลงทุน

ประกัน
- ประกันการส่งออก
- ประกันความเสี่ยงการลงทุน

ด้านไม่ใช่การเงิน

การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ
- ให้ความรู้ผ่านการจัดอบรม บ่มเพาะ และให้คำปรึกษา
- จับคู่ธุรกิจและสนับสนุนผู้ประกอบการเข้าสู่การค้าออนไลน์

หมายเหตุ : ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 ธสน. ได้ถือหุ้นในบริษัท เนชั่นแนลดิจิทัลไอดี จำกัด (NDID) จำนวน 10,836 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 0.31 ของทุนจดทะเบียนของ NDID ตามมติที่ประชุมสมาคมสถาบันการเงินของรัฐ

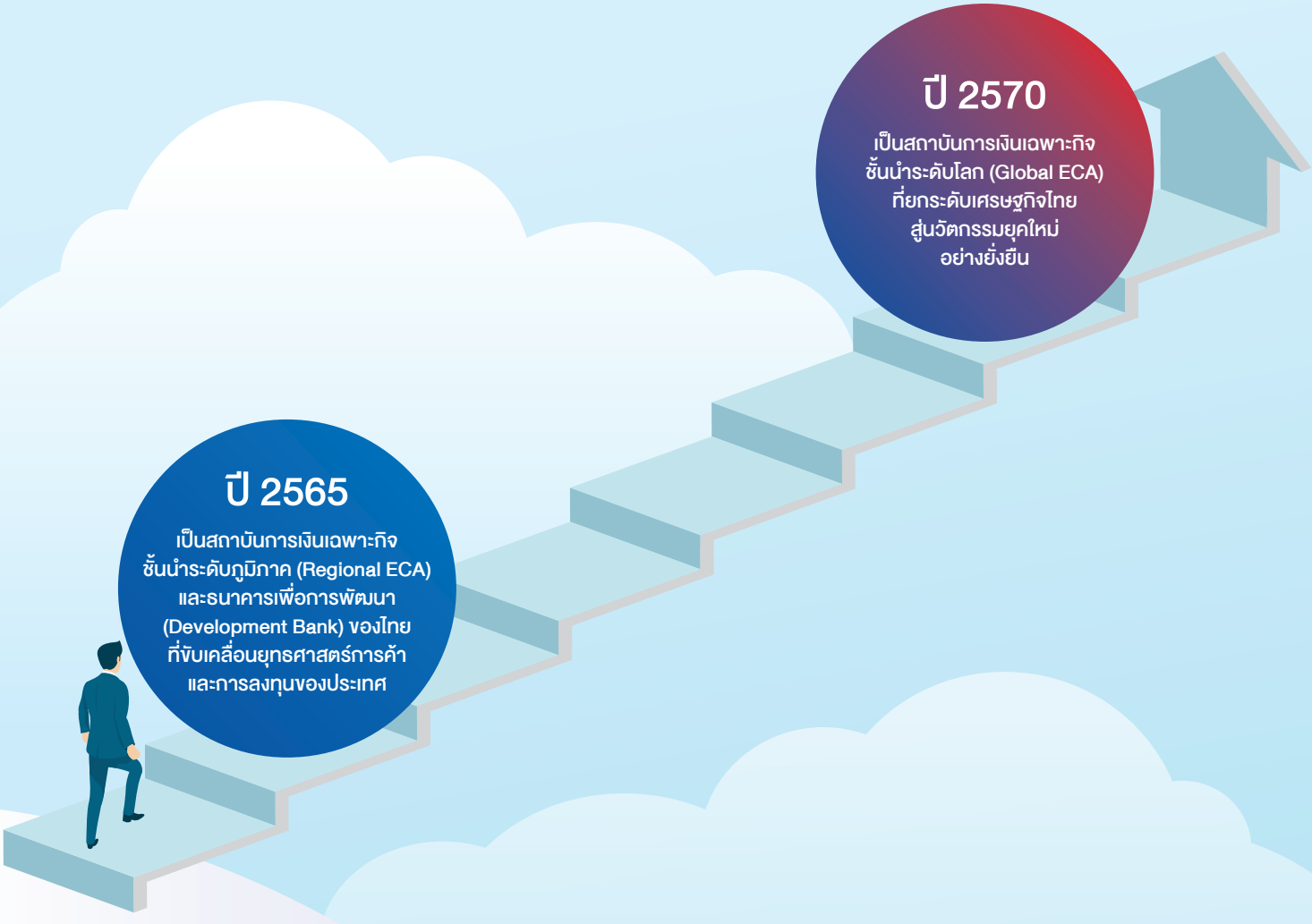
วิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ ค่านิยม และวัฒนธรรมองค์กร

วิสัยทัศน์ (Vision)

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) กำหนดวิสัยทัศน์ระยะยาว (ปี 2570) ในการขับเคลื่อนองค์กร ดังนี้

“เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจชั้นนำระดับโลก (Global Export Credit Agency) ที่ยกระดับเศรษฐกิจไทยสู่นวัตกรรมยุคใหม่อย่างยั่งยืน”

วิสัยทัศน์ของ ธสน. : มุ่งสู่ Development Bank และ Global ECA

โมเดลธุรกิจระยะสั้น (ปี 2565)	โมเดลธุรกิจระยะกลาง (ปี 2566-2569)	โมเดลธุรกิจระยะยาว (ปี 2570 เป็นต้นไป)
ฟื้นฟูและสนับสนุนผู้ประกอบการทุกขนาดให้พัฒนาศักยภาพและขยายการส่งออกและการลงทุนในต่างประเทศได้อย่างเข้มแข็ง	สนับสนุนโครงการลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศที่สำคัญเชิงยุทธศาสตร์ รวมถึงโครงการภาครัฐสู่ภาครัฐ (G2G) พร้อมทั้งเป็นหัวหอก (Lead Bank) นำพาผู้ประกอบการทุกขนาดไปเติบโตในตลาดโลกอย่างยั่งยืน	เป็นกลไกหลักของรัฐในการสนับสนุนการค้าและการลงทุนอย่างยั่งยืน นำพาชาติไทยสู่สถานะประเทศรายได้สูง (High-income Country)

พันธกิจ (Mandate)

ธสน. กำหนดพันธกิจตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (พ.ร.บ. ธสน.) ดังนี้

"ส่งเสริมและสนับสนุนการส่งออก การนำเข้า และการลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้ เพื่อการพัฒนาประเทศ โดยการให้สินเชื่อ ค้ำประกัน รับประกันความเสี่ยง หรือให้บริการที่จำเป็นอื่นตาม พ.ร.บ."

ภารกิจ (Missions)

เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ข้างต้น ธสน. มีภารกิจที่ต้องดำเนินการและให้ความสำคัญ ดังนี้

1. **สนับสนุนทางการเงินเพื่อนำผู้ประกอบการไทยเข้าสู่เวทีการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ**
2. **สนับสนุนทางการเงินเพื่อการลงทุนสำหรับการพัฒนาในประเทศตามนโยบายรัฐบาล**
3. **ลดความเสี่ยงการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศให้แก่ผู้ประกอบการไทย**
4. **พัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการไทยในเวทีการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ**

ค่านิยม (Core Values) EX1M

ธสน. กำหนดค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรให้มีความสอดคล้องกัน เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนธนาคารสู่การเป็น Development Bank และ Global ECA ได้ตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด ดังนี้

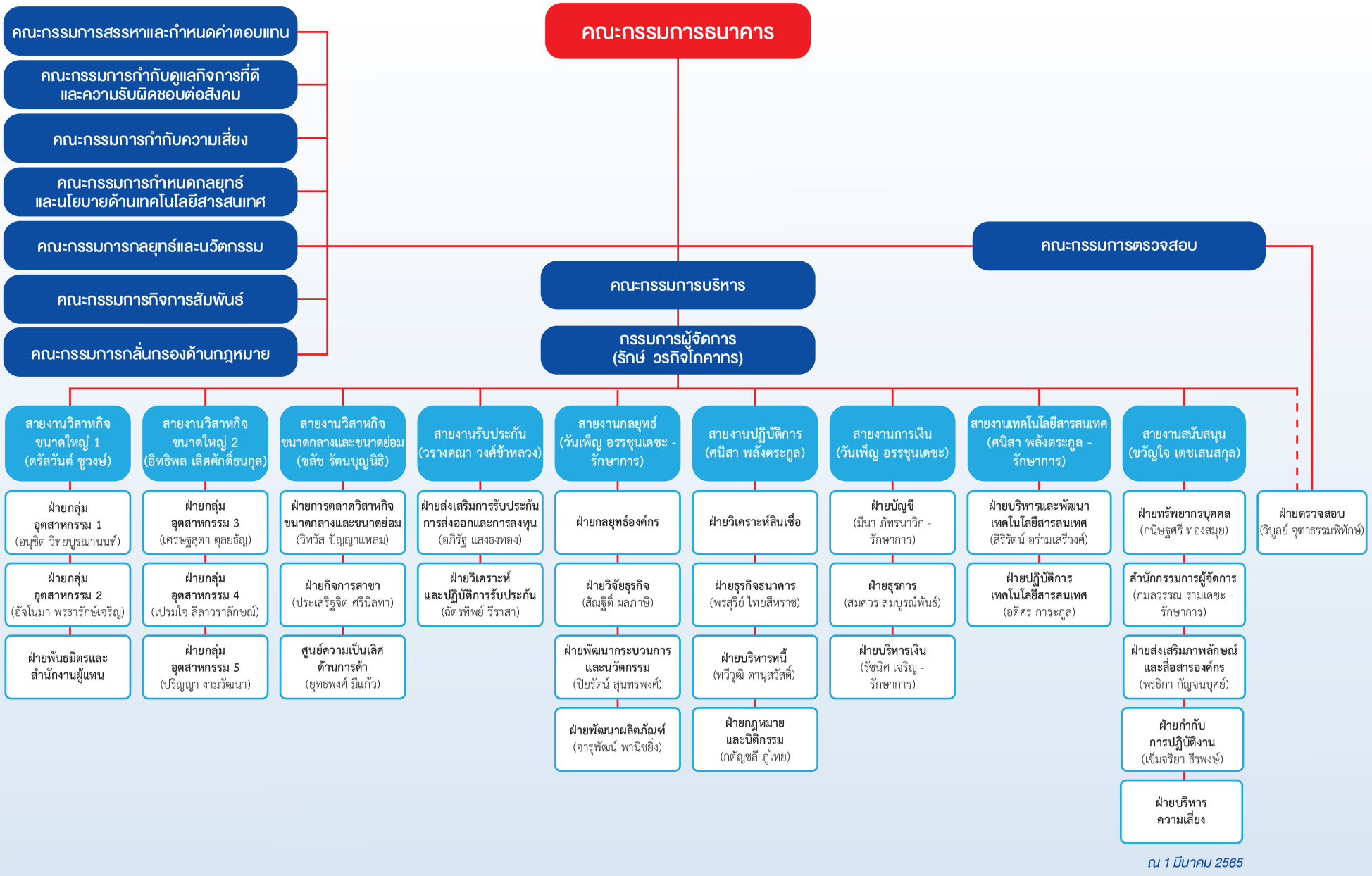
- **EXIM** Excellence (in Results, Customer Services, Collaboration & Teamwork, GRC & CSR) หมายถึง ความเป็นเลิศทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ เป็นเลิศในผลงาน เป็นเลิศในการบริการ เป็นเลิศในทีมงาน และเป็นเลิศในธรรมาภิบาล การบริหารความเสี่ยง และความรับผิดชอบต่อสังคม
- **1** GOAL and Aiming for Number ONE หมายถึง การมีเป้าหมายหนึ่งเดียวกันทั้งองค์กรในการเป็นที่หนึ่งในใจลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- **M**odernization at Work หมายถึง การมีแนวทาง วิธีคิด และวิธีการทำงานที่ก้าวนำและทันสมัยอยู่เสมอ

วัฒนธรรมองค์กร (Organizational Culture) COACH-ID

ธสน. มุ่ง "เป็นเพื่อนคู่คิด (Partnership) อยู่เคียงข้างลูกค้าและให้ความช่วยเหลือในทุกสถานการณ์ พร้อมดึงศักยภาพและประสิทธิภาพที่ดีที่สุด เพื่อประโยชน์โดยรวมของลูกค้า ทีมงาน องค์กร และประเทศชาติ" โดยประกอบด้วยชุดของพฤติกรรมพึงประสงค์ ดังนี้

- **C (Customer & Stakeholder Centric)** รู้จัก เข้าใจ ยึดลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นศูนย์กลาง
- **O (Openness)** เปิดรับและนึกถึงผู้อื่นก่อนเสมอ
- **A (Agility Mindset)** พร้อมปรับตัว ล้มแล้วลุกให้ไว
- **C (Collaboration)** ร่วมมือร่วมใจ และมองเป้าหมายใหญ่กว่าเป้าหมายส่วนตัว
- **H (Humble)** ถ่อมตน ให้เกียรติ และยอมรับในความแตกต่าง
- **I (Innovation & Creativity)** คิดนอกกรอบ ลงมือทำ และสร้างการเปลี่ยนแปลงด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์
- **D (Digitalization)** ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและดิจิทัล

โครงสร้างการบริหารจัดการองค์กร

ณ 1 มีนาคม 2565

คณะกรรมการธนาคาร

คณะกรรมการธนาคาร

นายพสุ	**โลหารชุน**	ประธานกรรมการ
นายวโรทัย	**โกศลพิศิษฐ์กุล**	กรรมการ (โดยตำแหน่ง)

ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง
แทนผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

นายพิทักษ์	**อุดมวิชัยวัฒน์**	กรรมการ (โดยตำแหน่ง)

อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

นายทองชัย	**ชวลิตพิเชฐ**	กรรมการ (โดยตำแหน่ง)

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

นายฉันทานนท์	**วรรณเขจร**	กรรมการ (โดยตำแหน่ง)

เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายเชิดชาย	**ใช้ไววิทย์**	กรรมการ (โดยตำแหน่ง)

อธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

นายดามพ์	**สุคนธทรัพย์**	กรรมการ
นายคณิทธิ์	**สว่างวโรรส**	กรรมการ
นายสุวัฒน์	**กมลพนัส**	กรรมการ
ศาสตราจารย์พิเศษวิศิษฏ์	**วิศิษฏ์สรอรรถ**	กรรมการ
นายรักษ์	**วรกิจโภคาทร**	กรรมการ (โดยตำแหน่ง)

กรรมการผู้จัดการ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

ณ 1 มีนาคม 2565

คณะกรรมการบริหาร

นายดามพ์	**สุคนธทรัพย์**	ประธานกรรมการบริหาร
นายวโรทัย	**โกศลพิศิษฐ์กุล**	กรรมการบริหาร
นายสุวัฒน์	**กมลพนัส**	กรรมการบริหาร
นายรักษ์	**วรกิจโภคาทร**	กรรมการบริหาร

คณะกรรมการตรวจสอบ

นายพิทักษ์	**อุดมวิชัยวัฒน์**	ประธานกรรมการตรวจสอบ
นายฉันทานนท์	**วรรณเขจร**	กรรมการตรวจสอบ
นายเชิดชาย	**ใช้ไววิทย์**	กรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

นายฉันทานนท์	**วรรณเขจร**	ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
นายวโรทัย	**โกศลพิศิษฐ์กุล**	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
นายสุวัฒน์	**กมลพนัส**	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
นายคณิทธิ์	**สว่างวโรรส**	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
นายรักษ์	**วรกิจโภคาทร**	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและความรับผิดชอบต่อสังคม

นายทองชัย	**ชวลิตพิเชฐ**	(กรรมการ)	ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีฯ
ศาสตราจารย์พิเศษวิศิษฏ์	**วิศิษฏ์สรอรรถ**	(กรรมการ)	กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีฯ
นายรักษ์	**วรกิจโภคาทร**	(กรรมการผู้จัดการ)	กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีฯ
นายเพิ่มพูน	**พึ่งประสิทธิ์**	(ผู้ทรงคุณวุฒิ)	กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีฯ
นายอนุสรณ์	**เอมกมล**	(ผู้ทรงคุณวุฒิ)	กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีฯ

คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง

นายเชิดชาย	**ใช้ไววิทย์**	ประธานกรรมการกำกับความเสี่ยง
นายพิทักษ์	**อุดมวิชัยวัฒน์**	กรรมการกำกับความเสี่ยง
นายทองชัย	**ชวลิตพิเชฐ**	กรรมการกำกับความเสี่ยง
นายรักษ์	**วรกิจโภคาทร**	กรรมการกำกับความเสี่ยง

คณะกรรมการกำหนดกลยุทธ์และนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

นายดามพ์	**สุคนธทรัพย์**	(กรรมการ)	ประธานกรรมการกำหนดกลยุทธ์ฯ
นายรักษ์	**วรกิจโภคาทร**	(กรรมการผู้จัดการ)	กรรมการกำหนดกลยุทธ์ฯ
นายวิษณุ	**ตัณฑวิรุฬห์**	(ผู้เชี่ยวชาญภายนอกภาครัฐ)	กรรมการกำหนดกลยุทธ์ฯ
นายถิรพันธุ์	**สรรพกิจ**	(ผู้เชี่ยวชาญภายนอกภาครัฐ)	กรรมการกำหนดกลยุทธ์ฯ
นายวิเทศ	**เตชางาม**	(ผู้เชี่ยวชาญภายนอกภาคเอกชน)	กรรมการกำหนดกลยุทธ์ฯ
นายเรืองไกร	**รังสิพล**	(ผู้เชี่ยวชาญภายนอกภาคเอกชน)	กรรมการกำหนดกลยุทธ์ฯ

คณะกรรมการกลยุทธ์และนวัตกรรม

นายคณิทธิ์	**สว่างวโรรส**	(กรรมการ)	ประธานกรรมการกลยุทธ์ฯ
นายรักษ์	**วรกิจโภคาทร**	(กรรมการผู้จัดการ)	กรรมการกลยุทธ์ฯ
นายนพพร	**เทพสิทธา**	(ผู้ทรงคุณวุฒิ)	กรรมการกลยุทธ์ฯ
นายศิริรุจ	**จุลกะรัตน์**	(ผู้ทรงคุณวุฒิ)	กรรมการกลยุทธ์ฯ
นายก้อง	**รุ่งสว่าง**	(ผู้ทรงคุณวุฒิ)	กรรมการกลยุทธ์ฯ
นายสิทธิศักดิ์	**พฤกษ์ปิติกุล**	(ผู้ทรงคุณวุฒิ)	กรรมการกลยุทธ์ฯ

คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์

นายสุวัฒน์	**กมลพนัส**	(กรรมการ)	ประธานกรรมการกิจการสัมพันธ์ฯ

คณะกรรมการกลั่นกรองด้านกฎหมาย

ศาสตราจารย์พิเศษวิศิษฏ์	**วิศิษฏ์สรอรรถ**	(กรรมการ)	ประธานกรรมการกลั่นกรองฯ
พลเอก กฤษณะ	**บวรรัตนารักษ์**	(ผู้ทรงคุณวุฒิ)	กรรมการกลั่นกรองฯ
นายสมศักดิ์	**วรวิจักษณ์**	(ผู้ทรงคุณวุฒิ)	กรรมการกลั่นกรองฯ

ณ 1 มีนาคม 2565

นายพสุ โลหารชุน
ประธานกรรมการ

อายุ : 62 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ : 18 พฤษภาคม 2564

การศึกษา

- Ph.D. (Industrial Engineering and Operations Research), Virginia Polytechnic Institute and State University, U.S.A.
- M.S. (Industrial Engineering), Polytechnic Institute of New York, U.S.A.
- วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (ไฟฟ้า) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การอบรมอื่น ๆ

- หลักสูตร Boardroom Success through Financing and Investment รุ่นที่ 9/2563 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- หลักสูตร Role of Chairman Program ปี 2560 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน รุ่นที่ 22/2559 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- หลักสูตร Director Certification Program รุ่นที่ 213/2558 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านการค้าและการพาณิชย์ รุ่นที่ 8/2558 สถาบันวิทยาการการค้า มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ 23/2553 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
- หลักสูตร Financial Statements for Directors ปี 2552 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย

ประสบการณ์ทำงาน

- ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
- ประธานกรรมการ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- ประธานกรรมการ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย
- ประธานกรรมการ บริษัท บริหารและพัฒนาเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำกัด (มหาชน)
- ประธานกรรมการ บริษัท อ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด
- รองเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ตำแหน่งอื่นในปัจจุบัน

- ประธานกรรมการ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
- กรรมการคณะกรรมการกฤษฎีกา
- กรรมการและประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการและความรับผิดชอบต่อสังคม บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)
- กรรมการ บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน)
- กรรมการและประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน บริษัท อลิอันซ์ อยุธยา แคปปิตอล จำกัด (มหาชน)
- กรรมการอุตสาหกรรมพัฒนามูลนิธิ
- ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- กรรมการสภาสถาบัน สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
- กรรมการและประธานอนุกรรมการพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน)

การถือครองหลักทรัพย์ (หุ้น) ในนิติบุคคล/บริษัทใด ๆ เกินร้อยละ 10 : ไม่มี

การมีส่วนได้ส่วนเสียกับ ธสน. : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : ไม่มี

นายวโรทัย โกศลพิศิษฐ์กุล

กรรมการ กรรมการบริหาร และกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

อายุ : 53 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ : 1 พฤศจิกายน 2564

การศึกษา

- Ph.D. (Economics and Social Science), University of Innsbruck, Austria (ทุนรัฐบาลออสเตรีย)
- M.A. (Econometrics), University of Memphis, U.S.A.
- เศรษฐศาสตรบัณฑิต (การเงินและการคลัง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การอบรมอื่น ๆ

- หลักสูตร Advanced Audit Committee Program รุ่นที่ 33/2562 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- หลักสูตรวิทยาการประกันภัยระดับสูง รุ่นที่ 8/2561 สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย
- หลักสูตร How to Develop a Risk Management Plan รุ่นที่ 17/2561 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน รุ่นที่ 24/2560 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- หลักสูตร CLMVT Bankers' Leadership Program รุ่นที่ 1/2560 ธนาคารแห่งประเทศไทย
- หลักสูตร Director Certification Program รุ่นที่ 242/2560 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- หลักสูตรเสริมนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 7/2557 สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- Comparative Tax Policy and Administration, Harvard Kennedy School of Government, U.S.A.
- หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการบริหารงานภาครัฐและกฎหมายมหาชน รุ่นที่ 10/2555 สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตร Executive Development Program รุ่นที่ 3/2546 สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย

ประสบการณ์การทำงาน

- Executive Director, Asian Development Bank
- Chair of the Development Effectiveness Committee, Chair of the Audit Committee, and Vice-Chair of the Human Resources Committee, Asian Development Bank
- ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการคลัง (เศรษฐกรทรงคุณวุฒิ) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง
- รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง
- ผู้อำนวยการสำนักนโยบายภาษี สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง
- Senior Advisor to the Executive Director, World Bank, U.S.A.
- กรรมการ บริษัท ปตท. ค้าสากล จำกัด
- กรรมการ คณะกรรมการปิโตรเลียม กระทรวงพลังงาน
- กรรมการ คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน

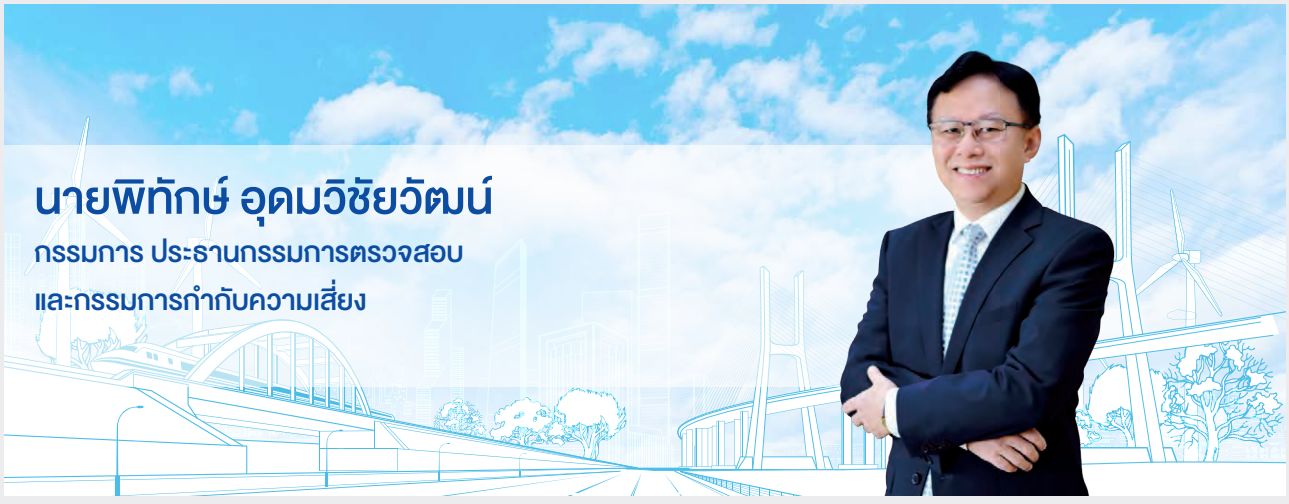
ตำแหน่งอื่นในปัจจุบัน

- ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (เศรษฐกรทรงคุณวุฒิ) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง
- กรรมการ สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน)
- กรรมการ กองทุนการออมแห่งชาติ

การถือครองหลักทรัพย์ (หุ้น) ในนิติบุคคล/บริษัทใด ๆ เกินร้อยละ 10 : ไม่มี

การมีส่วนได้ส่วนเสียกับ ธสน. : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : ไม่มี

นายพิทักษ์ อุดมวิชัยวัฒน์

กรรมการ ประธานกรรมการตรวจสอบ และกรรมการกำกับความเสี่ยง

อายุ : 60 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ : 15 ธันวาคม 2564

การศึกษา

- M.A. (International Trade), Hitotsubashi University, Japan (ทุนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน)
- เศรษฐศาสตรบัณฑิต (การค้าระหว่างประเทศ) (เกียรตินิยมอันดับสอง) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การอบรมอื่น ๆ

- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน รุ่นที่ 28/2562 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 56/2556 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
- หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 5/2556 สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ

ประสบการณ์การทำงาน

- รองปลัดกระทรวงพาณิชย์
- ผู้ตรวจราชการกระทรวงพาณิชย์
- รองอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์
- อัครราชทูต รองผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก สวิตเซอร์แลนด์

ตำแหน่งอื่นในปัจจุบัน

อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

การถือครองหลักทรัพย์ (หุ้น) ในนิติบุคคล/บริษัทใด ๆ เกินร้อยละ 10 : ไม่มี

การมีส่วนได้ส่วนเสียกับ ธสน. : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : ไม่มี

นายทองชัย ชวลิตพิเชฐ

กรรมการ ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและความรับผิดชอบต่อสังคม และกรรมการกำกับความเสี่ยง

อายุ : 59 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ : 1 ตุลาคม 2562

การศึกษา

- วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมโยธา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การอบรมอื่น ๆ

- หลักสูตร Director Certification Program รุ่นที่ 297/2563 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 59/2559 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

ประสบการณ์การทำงาน

- อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
- รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
- ผู้ตรวจราชการกระทรวงอุตสาหกรรม
- รองเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กระทรวงอุตสาหกรรม

ตำแหน่งอื่นในปัจจุบัน

- ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
- กรรมการ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

การถือครองหลักทรัพย์ (หุ้น) ในนิติบุคคล/บริษัทใด ๆ เกินร้อยละ 10 : ไม่มี

การมีส่วนได้ส่วนเสียกับ ธสน. : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : ไม่มี

นายฉันทานนท์ วรรณเจร

กรรมการ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และกรรมการตรวจสอบ

อายุ : 50 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ : 1 ตุลาคม 2563

การศึกษา

- MBA, University of New Hampshire, U.S.A.
- Certificate (English for MBA Program), University of Wisconsin-Madison, U.S.A.
- บัญชีบัณฑิต (บัญชี) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

การอบรมอื่น ๆ

- หลักสูตร Director Certificate Program รุ่นที่ 311/2564 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- หลักสูตร Director Accreditation Program รุ่นที่ 179/2564 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- หลักสูตรผู้ตรวจราชการระดับกระทรวง ปี 2563 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านการค้าและพาณิชย์ รุ่นที่ 12/2562 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- หลักสูตรการบริหารยุทธศาสตร์องค์กรด้วย Enterprise Architecture รุ่นที่ 3/2561 สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
- หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 78/2556 สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- International Agricultural Trade Policy (2004), University of Kentucky, U.S.A.
- Agricultural Policy for Executive Positions (2002), Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries, Japan
- เทคนิคการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ปี 2544 กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
- Specialist on Sanitary and Phytosanitary Agreement for High Level (2001), World Trade Organization

ประสบการณ์ทำงาน

- ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ผู้อำนวยการสำนักการเกษตรต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- อัครราชทูตที่ปรึกษาฝ่ายการเกษตร สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น
- หัวหน้ากลุ่มความตกลงสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชอื่น ๆ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตำแหน่งอื่นในปัจจุบัน

- เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- กรรมการ องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การถือครองหลักทรัพย์ (หุ้น) ในนิติบุคคล/บริษัทใด ๆ เกินร้อยละ 10 : ไม่มี

การมีส่วนได้ส่วนเสียกับ ธสน. : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : ไม่มี

นายเชิดชาย ใช้ไววิทย์

กรรมการ ประธานกรรมการกำกับความเสี่ยง และกรรมการตรวจสอบ

อายุ : 52 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ : 26 กันยายน 2562

การศึกษา

- M.A. (International Relations), University of Kent at Canterbury, U.K.
- รัฐศาสตรบัณฑิต (ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การอบรมอื่น ๆ

- หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 5/2556 สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ

ประสบการณ์การทำงาน

- อัครราชทูต สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น
- ผู้อำนวยการกองเอเชียตะวันออก 4 กรมเอเชียตะวันออก กระทรวงการต่างประเทศ
- ที่ปรึกษา สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงออตตาวา ประเทศแคนาดา
- หัวหน้าฝ่ายญี่ปุ่น กองเอเชียตะวันออก 4 กรมเอเชียตะวันออก กระทรวงการต่างประเทศ
- หัวหน้าฝ่ายเวียดนาม กองเอเชียตะวันออก 2 กรมเอเชียตะวันออก กระทรวงการต่างประเทศ

ตำแหน่งอื่นในปัจจุบัน

- อธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ
- กรรมการ สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน)

การถือครองหลักทรัพย์ (หุ้น) ในนิติบุคคล/บริษัทใด ๆ เกินร้อยละ 10 : บริษัท เลื่อนอรณพ จำกัด บริษัท เอ.พี.ซี.ไอ. จำกัด และบริษัท เอ.พี.ซี. อุตสาหกรรม จำกัด

การมีส่วนได้ส่วนเสียกับ ธสน. : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : ไม่มี

นายดามพ์ สุคนธทรัพย์

กรรมการ ประธานกรรมการบริหาร และประธานกรรมการกำหนดกลยุทธ์และนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

อายุ : 64 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ : 26 กันยายน 2560 (วาระที่ 1) และ 18 พฤษภาคม 2564 (วาระที่ 2)

การศึกษา

- Ph.D. (Law and Diplomacy), Fletcher School, Tufts University, U.S.A.
- M.A. (Law and Diplomacy), Fletcher School, Tufts University, U.S.A.
- รัฐศาสตรบัณฑิต (ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การอบรมอื่น ๆ

- IBM Cloud Forum 2020 Innovate | Transform | Accelerate, International Business Machines
- หลักสูตรการกำกับดูแลกิจการสำหรับกรรมการและผู้บริหารระดับสูงขององค์กรกำกับดูแล (Regulator) รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน รุ่นที่ 21/2562 สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตร Financial Statements for Directors รุ่นที่ 39/2562 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- หลักสูตร Director Accreditation Program รุ่นที่ 153/2561 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- หลักสูตร IT Governance and Cyber Resilience Program รุ่นที่ 8/2561 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ 23/2553 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
- Managing Global Business for Senior Executives, Institut Européen d'Administration des Affaires, France

ประสบการณ์การทำงาน

- กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท แคปปิทอล เอ็นจิเนียริ่ง เน็ตเวิร์ค จำกัด (มหาชน)
- รองประธานกรรมการบริหาร บริษัท โทเทิ่ล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- กรรมการและรองประธานกรรมการบริหาร บริษัท เอก-ชัย ดีสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด
- กรรมการ บริษัท เทสโก้ คาร์ด เซอร์วิสเซส จำกัด

ตำแหน่งอื่นในปัจจุบัน

- ประธานกรรมการ บริษัท แบล็ค อิงค์ กรุ๊ป (ไทยแลนด์) จำกัด
- กรรมการ บริษัท พีเอสจี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน)
- ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการต่างประเทศ วุฒิสภา
- ประธานคณะมนตรี มูลนิธิเอเชีย-ยุโรป (สำนักงานใหญ่ ประเทศสิงคโปร์)

การถือครองหลักทรัพย์ (หุ้น) ในนิติบุคคล/บริษัทใด ๆ

เกินร้อยละ 10 : บริษัท แบล็ค อิ้งค์ กรุ๊ป (ไทยแลนด์) จำกัด และ บริษัท แบล็คอิ้งค์ กรุ๊ป คอนซัลติ้ง จำกัด

การมีส่วนได้ส่วนเสียกับ ธสน. : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : ไม่มี

นายคณิทธิ์ สว่างวโรรส

กรรมการ ประธานกรรมการกลยุทธ์และนวัตกรรม และกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

อายุ : 58 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ : 18 พฤษภาคม 2564

การศึกษา

- B.A. (Economics), University of Southern Colorado, U.S.A.

การอบรมอื่น ๆ

- หลักสูตร Applied Corporate Finance, Euromoney Training
- หลักสูตร Economic Value Added Governance, Stern Stewart & Company

ประสบการณ์ทำงาน

- ประธานกรรมการบริหาร บริษัท รถไฟฟ้า ร.ฟ.ท. จำกัด
- กรรมการ Sugar Excellence Company Limited
- กรรมการ Tonle Sugar Cane Company Limited ประเทศกัมพูชา
- กรรมการ บริษัท อ่าวไทยคลังสินค้า จำกัด
- ผู้อำนวยการการเงินกลุ่ม (Group CFO) กลุ่มน้ำตาลมิตรผล
- หัวหน้าฝ่ายวางแผนธุรกิจและนโยบายการเงิน กลุ่มน้ำตาลมิตรผล
- ผู้จัดการทั่วไป บริษัท แปซิฟิก ชูการ์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ตำแหน่งอื่นในปัจจุบัน

- กรรมการบริหาร บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ แคปปิตอล จำกัด
- ที่ปรึกษา บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)
- ที่ปรึกษาคณะกรรมการ สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
- ที่ปรึกษาคณะกรรมการ บริษัท เพลินจิต แคปปิตอล จำกัด
- กรรมการ คณะอนุกรรมการกำกับดูแลการประเมินผลการพัฒนาองค์กรของรัฐวิสาหกิจ (ด้านการบริหารความเสี่ยง) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง
- กรรมการ คณะกรรมการจัดทำบันทึกข้อตกลงและประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ (สาขาพลังงานและสาขาสื่อสาร) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง

การถือครองหลักทรัพย์ (หุ้น) ในนิติบุคคล/บริษัทใด ๆ เกินร้อยละ 10 : ไม่มี

การมีส่วนได้ส่วนเสียกับ ธสน. : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : ไม่มี

นายสุวัฒน์ กมลพนัส

กรรมการ ประธานกรรมการกิจการสัมพันธ์ กรรมการบริหาร และกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

อายุ : 58 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ : 18 พฤษภาคม 2564

การศึกษา

- M.S. (Pulp and Paper Engineering), Miami University, U.S.A.
- วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (ไฟฟ้า) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การอบรมอื่น ๆ

- หลักสูตร Board Nomination and Compensation Program รุ่นที่ 12/2564 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- หลักสูตร Director Certification Program รุ่นที่ 300/2563 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 61/2561 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านวิทยาการพลังงาน รุ่นที่ 4/2557 สถาบันวิทยาการพลังงาน
- หลักสูตร Management Development Program ปี 2542 โดย Siam Cement Group-Wharton School of the University of Pennsylvania

ประสบการณ์ทำงาน

- กรรมการ บริษัท โกลบอลกรีนเคมิคอล จำกัด (มหาชน)
- ประธานกรรมการ บริษัท ไทยอีสเทิร์น พัลพ์ แอนด์ เพเพอร์ จำกัด
- กรรมการ บริษัท แอดวานซ์ เพาเวอร์ คอนเวอร์ชั่น จำกัด
- กรรมการ บริษัท อมฤต กรุ๊ป จำกัด
- ที่ปรึกษา บริษัท บีจี เอ็นเนอร์ยี่ โซลูชั่น จำกัด
- ที่ปรึกษา บริษัท พลังงานบริสุทธิ์ จำกัด (มหาชน)
- ที่ปรึกษา บริษัท ไทยรุ่งเรืองพลังงาน จำกัด
- ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมพลังงานหมุนเวียน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- กรรมการ บริษัท มิตรผล ไบโอ-เพาเวอร์ จำกัด
- กรรมการ Guangxi Nanning East Asia Sugar Group สาธารณรัฐประชาชนจีน
- กรรมการ Guangxi East Asia Paper Company สาธารณรัฐประชาชนจีน

ตำแหน่งอื่นในปัจจุบัน

- กรรมการ สถาบันพลังงานเพื่ออุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- กรรมการ มูลนิธิพลังงานสะอาดเพื่อประชาชน

การถือครองหลักทรัพย์ (หุ้น) ในนิติบุคคล/บริษัทใด ๆ เกินร้อยละ 10 : บริษัท เอเซีย แล็ป แอนด์ คอนซัลแตนท์ จำกัด

การมีส่วนได้ส่วนเสียกับ ธสน. : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : ไม่มี

ศาสตราจารย์พิเศษวิศิษฏ์ วิศิษฏ์สรอรรถ

กรรมการ ประธานกรรมการกลั่นกรองด้านกฎหมาย และกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและความรับผิดชอบต่อสังคม

อายุ : 56 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ : 4 มกราคม 2565

การศึกษา

- Barrister-at-Law of Gray's Inn (เนติบัณฑิตอังกฤษ)
- LL.B. (Second Class Honors, Upper Division), University of Wales, U.K.
- เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
- นิติศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประสบการณ์การทำงาน

- กรรมการ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)
- อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม
- หัวหน้าผู้ตรวจราชการ กระทรวงยุติธรรม
- อธิบดีกรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม
- รองปลัดกระทรวงยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม
- ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม

ตำแหน่งอื่นในปัจจุบัน

- ปลัดกระทรวงยุติธรรม
- ประธานกรรมการ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
- ประธานกรรมการ สถาบันอนุญาโตตุลาการ
- กรรมการ บริษัท บริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด
- กรรมการ สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

การถือครองหลักทรัพย์ (หุ้น) ในนิติบุคคล/บริษัทใด ๆ เกินร้อยละ 10 : ไม่มี

การมีส่วนได้ส่วนเสียกับ ธสน. : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : ไม่มี

นายรักษ์ วรกิจโภคาทร

กรรมการผู้จัดการ กรรมการ กรรมการบริหาร กรรมการกำกับความเสี่ยง กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและความรับผิดชอบต่อสังคม กรรมการกำหนดกลยุทธ์และนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และกรรมการกลยุทธ์และนวัตกรรม

อายุ : 47 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ : 1 เมษายน 2564

การศึกษา

- DBA, Strathclyde Business School, U.K.
- MBA, Birmingham Business School, U.K.
- วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (อุตสาหการ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การอบรมอื่น ๆ

- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน รุ่นที่ 29/2562 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- หลักสูตร Director Certification Program รุ่นที่ 279/2562 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- หลักสูตรการปฏิรูปธุรกิจและสร้างเครือข่ายนวัตกรรม รุ่นที่ 2/2561 สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- หลักสูตร CLMVT Bankers' Leadership Program รุ่นที่ 1/2560 ธนาคารแห่งประเทศไทย
- หลักสูตร Greater Mekong Subregion International Program รุ่นที่ 3/2560 สถาบันวิทยาการตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- หลักสูตรนักบริหารการงบประมาณระดับสูง รุ่นที่ 3/2559 สำนักงบประมาณ
- หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการบริหารงานภาครัฐและกฎหมายมหาชน รุ่นที่ 10/2554 สถาบันพระปกเกล้า
- SMEs Banking, REDmoney Group, Malaysia

ประสบการณ์การทำงาน

- กรรมการและผู้จัดการทั่วไป บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม
- รองกรรมการผู้จัดการ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
- รองกรรมการผู้จัดการ ผู้บริหารสายงานธุรกิจรายย่อย ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย
- รองกรรมการผู้จัดการ สายพัฒนาธุรกิจและการตลาด บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด
- หัวหน้าคณะที่ปรึกษาภูมิภาค (Regional Lead Advisor) บริษัท เชฟรอนเอเชียเซ้าท์ จำกัด

การถือครองหลักทรัพย์ (หุ้น) ในนิติบุคคล/บริษัทใด ๆ เกินร้อยละ 10 : ไม่มี

การมีส่วนได้ส่วนเสียกับ ธสน. : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : ไม่มี

ผู้บริหารระดับสูง

นางวรางคณา วงศ์ข้าหลวง
รองกรรมการผู้จัดการ

อายุ : 56 ปี

การศึกษา
- บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เศรษฐศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การอบรมอื่น ๆ
- หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 25/2564 สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านวิทยาการพลังงาน รุ่นที่ 14/2562 สถาบันวิทยาการพลังงาน
- หลักสูตร Leadership Succession Program รุ่นที่ 9/2561 มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาองค์กรภาครัฐ
- หลักสูตร Pacific Rim Bankers Program, University of Washington, U.S.A.
- หลักสูตร Structured Trade and Commodity Finance Master Class
- หลักสูตร Credit Risk Management for Financial Institutes, Marcus Evans, Singapore
- หลักสูตร Market Risk Management Techniques for the BIS Capital Regime, The Bank of Thailand and The World Bank

ประสบการณ์การทำงาน
- Senior Vice President บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)
- Senior Executive Vice President บริษัท อาคเนย์ประกันภัย จำกัด (มหาชน)
- ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
- Manager, Merchant Banking Division ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : ไม่มี

นางวันเพ็ญ อรรชุนเดชะ
ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ

อายุ : 58 ปี

การศึกษา
- วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การอบรมอื่น ๆ
- หลักสูตรวิทยาการการจัดการสำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 7/2564 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- หลักสูตรนักบริหารการเงินการคลังภาครัฐระดับสูง รุ่นที่ 7/2563 สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการคลังและบัญชีภาครัฐ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
- หลักสูตรผู้บริหารธนาคารและสถาบันการเงิน รุ่นที่ 27/2561 สมาคมสถาบันการศึกษาการธนาคารและการเงินไทย
- หลักสูตร Leadership Program: ทักษะการบริหารการเปลี่ยนแปลง ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
- หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง การบริหารเศรษฐกิจสาธารณะ สำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 14/2558 สถาบันพระปกเกล้า

ประสบการณ์การทำงาน
- ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกลุ่มอุตสาหกรรม 3 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
- ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายโครงการระหว่างประเทศ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
- ผู้อำนวยการ ฝ่ายการเงินและบัญชี บริษัท บีที เวิลด์ลีส จำกัด
- ผู้อำนวยการ ฝ่ายตรวจสอบภายใน บรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย
- ผู้จัดการบัญชีกองทุน บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กรุงไทย จำกัด (มหาชน)
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายปรับปรุงคุณภาพสินทรัพย์ บริษัท บริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : ไม่มี

นางสาวดรัสวันต์ ชูวงษ์
ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ

อายุ : 52 ปี

การศึกษา
- บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อักษรศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การอบรมอื่น ๆ
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน รุ่นที่ 31/2564 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- หลักสูตร Senior Executive Training Program for China Exim Bank's Major Cooperative Partners, Export-Import Bank of China
- หลักสูตร Director Certification Program รุ่นที่ 248/2560 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- หลักสูตร Transactional Banking Product Selling ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)
- หลักสูตร Principles of International Trade Finance ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)
- หลักสูตร SPIN Selling ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)
- หลักสูตร Core Credit Curriculum ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)
- หลักสูตร Management Mastery Series ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
- หลักสูตร Sustainable Lending ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
- หลักสูตร Strategic Client Management and Relationship Management Part II, Richardson
- หลักสูตร Trusted Advisor and Relationship Part I, Richardson

ประสบการณ์การทำงาน
- ผู้อำนวยการ ฝ่าย Middle Market สายงานพาณิชย์ธนกิจ ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)
- ผู้อำนวยการ ฝ่ายลูกค้าบรรษัทข้ามชาติ สายงานสถาบันธนกิจ ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)
- ผู้อำนวยการ ฝ่ายลูกค้าบรรษัทข้ามชาติและสำนักงานต่างประเทศ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
- Vice President, Corporate Coverage ธนาคารคาลิยง (เครดิต อะกริกอล กรุ๊ป) สาขากรุงเทพฯ
- Workout Specialist ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : ไม่มี

นางขวัญใจ เตชเสนสกุล
ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ

อายุ : 59 ปี

การศึกษา
- ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ (เกียรตินิยมอันดับสอง) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การอบรมอื่น ๆ
- หลักสูตร Leadership Succession Program รุ่นที่ 12/2564 มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาองค์กรภาครัฐ
- หลักสูตร Beyond Marketing 4.0 สมาคมสถาบันการศึกษาการธนาคารและการเงินไทย
- หลักสูตรไทยกับประชาคมอาเซียนในเศรษฐกิจการเมืองโลก รุ่นที่ 8/2560 สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตร Leadership Program: ทักษะการบริหารการเปลี่ยนแปลงธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
- หลักสูตรผู้นำองค์กรกับหลากมิติของ 4.0 สถาบันวิทยาการจัดการ TRIS Academy of Management
- หลักสูตรผู้บริหารธนาคารและสถาบันการเงิน รุ่นที่ 25/2559 สมาคมสถาบันการศึกษาการธนาคารและการเงินไทย

ประสบการณ์การทำงาน
- ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
- ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
- รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : ไม่มี

นายอิทธิพล เลิศศักดิ์ธนกุล
ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ

อายุ : 46 ปี

การศึกษา
- วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเงินการธนาคาร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการเงินการธนาคาร มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

การอบรมอื่น ๆ
- หลักสูตร Leadership Succession Program รุ่นที่ 12/2564 มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาองค์กรภาครัฐ
- หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง การบริหารเศรษฐกิจสาธารณะสำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 17/2561 สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตรผู้บริหารธนาคารและสถาบันการเงิน รุ่นที่ 25/2559 สมาคมสถาบันการศึกษาการธนาคารและการเงินไทย
- โครงการ Project Finance/Structured Finance - Marketing, Structured Finance Department - Asia Pacific, Sumitomo Mitsui Banking Corporation, Singapore

ประสบการณ์การทำงาน
- ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกลุ่มอุตสาหกรรม 4 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
- ผู้อำนวยการ ฝ่ายกลุ่มอุตสาหกรรม 4 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
- รองผู้อำนวยการ ฝ่ายส่งเสริมธุรกิจ 1 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายส่งเสริมธุรกิจ 1 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : ไม่มี

นางสาวศนิสา พลังตระกูล
ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ

อายุ : 49 ปี

การศึกษา
- MBA (General Management), University of Houston-Clear Lake, U.S.A.
- บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการเงินการธนาคาร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การอบรมอื่น ๆ
- หลักสูตรการบริหารเชิงนิติศาสตร์ระดับสูง รุ่นที่ 1/2564 วิทยาลัยทนายความ
- หลักสูตร Leadership Succession Program รุ่นที่ 11/2563 มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาองค์กรภาครัฐ
- หลักสูตรผู้บริหารธนาคารและสถาบันการเงิน รุ่นที่ 26/2560 สมาคมสถาบันการศึกษาการธนาคารและการเงินไทย

ประสบการณ์การทำงาน
- ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกลุ่มอุตสาหกรรม 1 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
- ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายวิเคราะห์สินเชื่อ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
- ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิเคราะห์สินเชื่อ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิเคราะห์สินเชื่อ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : ไม่มี

นายชลัช รัตนบุญนิธิ
ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ

อายุ : 51 ปี

การศึกษา
- MBA (Finance), California State University, U.S.A.
- บัญชีบัณฑิต สาขาระบบสารสนเทศทางการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การอบรมอื่น ๆ
- หลักสูตร Entrepreneurial Management, India
- หลักสูตร Core Risk Seminar, Citibank, Philippines

ประสบการณ์การทำงาน
- ผู้อำนวยการฝ่ายอาวุโส สายงานธุรกิจภาครัฐ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
- ผู้จัดการธุรกิจภาครัฐ สายงานธุรกิจขนาดใหญ่ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
- ผู้อำนวยการฝ่ายอาวุโส กลุ่มการเงินธุรกิจ สำนักบริหาร Joint Development Bank สปป. ลาว
- ผู้จัดการกลยุทธ์ธุรกิจ SME สายงานกลยุทธ์เอสเอ็มอี ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : ไม่มี

ผู้บริหารระดับฝ่าย

นางสาวกตัญชลี ภูไทย
ผู้อำนวยการ
ฝ่ายกฎหมายและนิติกรรม

นายอนุชิต วิทยบูรณานนท์
ผู้อำนวยการ
ฝ่ายกลุ่มอุตสาหกรรม 1

นางสาวอัจโนมา พรธารักษ์เจริญ
ผู้อำนวยการอาวุโส
ฝ่ายกลุ่มอุตสาหกรรม 2

นางเศรษฐสุดา ตุลยธัญ
ผู้อำนวยการอาวุโส
ฝ่ายกลุ่มอุตสาหกรรม 3

นางสาวเปรมใจ ลีลาวราลักษณ์
ผู้อำนวยการ
ฝ่ายกลุ่มอุตสาหกรรม 4

นายปริญญา งามวัฒนา
ผู้อำนวยการ
ฝ่ายกลุ่มอุตสาหกรรม 5

นายวิทวัส ปัญญาแหลม
ผู้อำนวยการอาวุโส
ฝ่ายการตลาดวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม

นางสาวเข็มจริยา ธีรพงษ์
ผู้อำนวยการ
ฝ่ายกำกับการปฏิบัติงาน

นางสาวประเสริฐจิต ศรีนิลทา
ผู้อำนวยการอาวุโส
ฝ่ายกิจการสาขา

นายวิบูลย์ จุฑาธรรมพิทักษ์
ผู้อำนวยการ
ฝ่ายตรวจสอบ

นายสมควร สมบูรณ์พันธ์
ผู้อำนวยการอาวุโส
ฝ่ายธุรการ

นางสาวพรสุรีย์ ไทยสีหราช
ผู้อำนวยการอาวุโส
ฝ่ายธุรกิจธนาคาร

นางสาวกนิษฐศรี ทองสมุย
ผู้อำนวยการอาวุโส
ฝ่ายทรัพยากรบุคคล

นางสาวรัชนิศ เจริญ
ผู้อำนวยการ
ฝ่ายบริหารเงิน

นายทวีวุฒิ ดานุสวัสดิ์
ผู้อำนวยการอาวุโส
ฝ่ายบริหารหนี้

นางมีนา ภัทรนาวิก
รองผู้อำนวยการ
ฝ่ายบัญชี

นายอดิศร การะกูล
ผู้อำนวยการ
ฝ่ายปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศ

นางสาวสิริรัตน์ อร่ามเสรีวงศ์
ผู้อำนวยการ
ฝ่ายบริหารและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ

นางปิยรัตน์ สุนทรพงศ์
ผู้อำนวยการ
ฝ่ายพัฒนากระบวนการและนวัตกรรม

นางสาวพรธิกา กัญจนบุศย์
ผู้อำนวยการ
ฝ่ายส่งเสริมภาพลักษณ์และ
สื่อสารองค์กร

นายจารุพัฒน์ พานิชยิ่ง
ผู้อำนวยการอาวุโส
ฝ่ายพัฒนาผลิตภัณฑ์

นางฉัตรทิพย์ วีราสา
ผู้อำนวยการ
ฝ่ายวิเคราะห์และปฏิบัติการรับประกัน

นายสัณฐิติ์ ผลภาษี
ผู้อำนวยการ
ฝ่ายวิจัยธุรกิจ

นายอภิรัฐ แสงธงทอง
ผู้อำนวยการอาวุโส
ฝ่ายส่งเสริมการรับประกัน
การส่งออกและการลงทุน

นายยุทธพงศ์ มีแก้ว
ผู้อำนวยการ
ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการค้า

นางสาวกมลวรรณ รามเดชะ
ผู้อำนวยการ
สำนักกรรมการผู้จัดการ

ณ 1 มีนาคม 2565

การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับฝ่าย

ผู้บริหารระดับสูง

- นายพิศิษฐ์ เสรีวิวัฒนา กรรมการผู้จัดการ ครบวาระการดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564
- นางขวัญใจ เตชเสนสกุล ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564
- นายอิทธิพล เลิศศักดิ์ธนกุล ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564
- นางสาวน้องนุช เหล่ามณีรัตนาภรณ์ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ ลาออกจากธนาคารตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2564
- นายรักษ์ วรกิจโภคาทร เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2564
- นางวรรธนา มงคลศรี เกษียณอายุจากธนาคาร ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2564
- นายชนะ บุญยะชัย เกษียณอายุจากธนาคาร ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2564
- นางสาวศนิสา พลังตระกูล ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2564
- นายสิทธิกร ดิเรกสุนทร รองกรรมการผู้จัดการ ลาออกจากธนาคารตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2565
- นายชลัช รัตนบุญนิธิ เข้าดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2565

ผู้บริหารระดับฝ่าย

- นายวิทวัส ปัญญาแหลม โอนย้ายเป็นผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายการตลาดวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2564
- นางสาวประเสริฐจิต ศรีนิลทา โอนย้ายเป็นผู้อำนวยการ ฝ่ายกิจการสาขา ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2564
- นายทวีวุฒิ ดานุสวัสดิ์ โอนย้ายเป็นผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารหนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2564
- นางสาวณัฐวลี แกล้วทนงค์ ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายทรัพยากรบุคคล ลาออกจากธนาคารตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2564
- นางสาวนงลักษณ์ ศรีวรเวียง ผู้อำนวยการ ฝ่ายพัฒนากระบวนการและนวัตกรรม ลาออกจากธนาคารตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2564
- นางสาวดวงใจ พรหมบัญญัติ ผู้อำนวยการ ฝ่ายกลุ่มอุตสาหกรรม 1 ลาออกจากธนาคารตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2564
- นางสาวศนิสา พลังตระกูล โอนย้ายเป็นผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกลุ่มอุตสาหกรรม 1 ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2564
- นางฉัตรทิพย์ วีราสา ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการ ฝ่ายวิเคราะห์และปฏิบัติการรับประกัน ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2564
- นางกณิกนันต์ ระมิงค์วงศ์ ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการ ฝ่ายกลุ่มอุตสาหกรรม 3 ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2564
- นายยุทธพงศ์ มีแก้ว ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการ ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการค้า ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2564
- นายสัณฐิติ์ ผลภาษี ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการ ฝ่ายวิจัยธุรกิจ ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2564
- นางสาวกนิษฐศรี ทองสมุย เข้าดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายทรัพยากรบุคคล ตั้งแต่วันที่ 17 มิถุนายน 2564
- นายธนัติ ธรรมสุริยะ ผู้อำนวยการ ฝ่ายปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศ ลาออกจากธนาคารตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2564
- นางพชรพรรณ อรุณยิ่งมงคล ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารเงิน ลาออกจากธนาคารตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2564
- นางสาวสดใส พงษ์พัฒนาศิลป์ ผู้อำนวยการ ฝ่ายบัญชี ลาออกจากธนาคารตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2564
- นางมีนา ภัทรนาวิก ได้รับการแต่งตั้งเป็นรองผู้อำนวยการ รักษาการผู้บริหารฝ่ายบัญชี ตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2564
- นางสาวกมลวรรณ รามเดชะ ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการ รักษาการผู้บริหารสำนักกรรมการผู้จัดการ ตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม 2564
- นางปิยรัตน์ สุนทรพงศ์ โอนย้ายเป็นผู้อำนวยการ ฝ่ายพัฒนากระบวนการและนวัตกรรม ตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม 2564
- นายอนุชิต วิทยบูรณานนท์ โอนย้ายเป็นผู้อำนวยการ ฝ่ายกลุ่มอุตสาหกรรม 1 ตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม 2564
- นางสาวกตัญชลี ภูไทย ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการ ฝ่ายกฎหมายและนิติกรรม ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2564
- นางสาวเปรมใจ ลีลาวราลักษณ์ ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการ ฝ่ายกลุ่มอุตสาหกรรม 4 ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2564
- นายอดิศร การะกูล เข้าดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ ฝ่ายปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2564
- นางกณิกนันต์ ระมิงค์วงศ์ โอนย้ายเป็นผู้อำนวยการ ฝ่ายทรัพยากรบุคคล ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2565
- นางเศรษฐสุดา ตุลยธัญ โอนย้ายเป็นผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกลุ่มอุตสาหกรรม 3 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2565
- นางปาริสา ภัคดุรงค์ ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารความเสี่ยง ลาออกจากธนาคารตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2565
- นายอภิรัฐ แสงธงทอง ได้รับการเลื่อนระดับเป็นผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายการรับประกันการส่งออกและการลงทุน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2565
- นางสาวประเสริฐจิต ศรีนิลทา ได้รับการเลื่อนระดับเป็นผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกิจการสาขา ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2565
- นางสาวรัชนิศ เจริญ ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการ รักษาการผู้บริหารฝ่ายบริหารเงิน ตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2565

โครงสร้างอัตรากำลัง

จำนวนพนักงานและลูกจ้าง

หน่วยงาน	จำนวนพนักงาน (คน)	จำนวนลูกจ้าง (คน)
ประจำกรรมการผู้จัดการ	**7**	**-**
สายงานวิสาหกิจขนาดใหญ่ 1		
ฝ่ายกลุ่มอุตสาหกรรม 1	11	-
ฝ่ายกลุ่มอุตสาหกรรม 2	13	-
ฝ่ายพันธมิตรและสำนักงานผู้แทน	13	4*
สายงานวิสาหกิจขนาดใหญ่ 2		
ฝ่ายกลุ่มอุตสาหกรรม 3	22	-
ฝ่ายกลุ่มอุตสาหกรรม 4	18	-
ฝ่ายกลุ่มอุตสาหกรรม 5	10	-
สายงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม		
ฝ่ายการตลาดวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	53	-
ฝ่ายกิจการสาขา	7	-
สาขาบางนา-ตราด กม. 3	7	-
สาขาพระราม 2	11	-
สาขาพระราม 4	12	-
สาขาเสรีไทย	11	-
สาขารังสิต	7	-
สาขาหาดใหญ่	11	-
สาขาแหลมฉบัง	6	-
สาขาขอนแก่น	5	-
สาขาเชียงใหม่	5	-
ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการค้า	13	2
สายงานรับประกัน		
ฝ่ายส่งเสริมการรับประกันการส่งออกและการลงทุน	36	-
ฝ่ายวิเคราะห์และปฏิบัติการรับประกัน	38	-
สายงานกลยุทธ์		
ฝ่ายกลยุทธ์องค์กร	13	-
ฝ่ายพัฒนากระบวนการและนวัตกรรม	13	-
ฝ่ายพัฒนาผลิตภัณฑ์	11	-
ฝ่ายวิจัยธุรกิจ	17	-
สายงานปฏิบัติการ		
ฝ่ายกฎหมายและนิติกรรม	37	1
ฝ่ายธุรกิจธนาคาร	108	6
ฝ่ายบริหารหนี้	51	3
ฝ่ายวิเคราะห์สินเชื่อ	36	-

หน่วยงาน	จำนวนพนักงาน (คน)	จำนวนลูกจ้าง (คน)
สายงานการเงิน		
ฝ่ายธุรการ	33	8
ฝ่ายบริหารเงิน	19	-
ฝ่ายบัญชี	19	-
สายงานเทคโนโลยีสารสนเทศ		
ฝ่ายบริหารและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ	28	6
ฝ่ายปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศ	20	-
สายงานสนับสนุน		
ฝ่ายกำกับการปฏิบัติงาน	14	-
ฝ่ายทรัพยากรบุคคล	29	4
ฝ่ายบริหารความเสี่ยง	26	-
ฝ่ายส่งเสริมภาพลักษณ์และสื่อสารองค์กร	13	1
สำนักกรรมการผู้จัดการ	22	1
ฝ่ายงานที่รายงานตรงต่อกรรมการผู้จัดการ		
ฝ่ายตรวจสอบ	16	-
รวม	**841**	**36**

ณ 31 มกราคม 2565

หมายเหตุ : * ปฏิบัติงานที่สำนักงานผู้แทนในต่างประเทศ

ค่าใช้จ่ายรวมด้านพนักงานและลูกจ้าง

ค่าใช้จ่ายรวมด้านพนักงานและลูกจ้างประกอบด้วยเงินเดือนและค่าจ้าง ค่าระดับ ค่าตำแหน่ง โบนัส ค่าครองชีพ ค่าล่วงเวลา เงินช่วยเหลือการเดินทาง รวมถึงสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร และเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ปี	จำนวนพนักงาน (คน)	จำนวนลูกจ้าง (คน)	ค่าใช้จ่ายรวม (ล้านบาท)
2564	849	40	1,049.23
2563	883	33	1,049.80
2562	858	28	962.57

ค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูง

ค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูงประกอบด้วยเงินเดือนและโบนัส โดยผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการและรองกรรมการผู้จัดการจะได้รับโบนัสประจำปีในอัตราสองเท่าของเงินเดือนเช่นเดียวกับพนักงาน ธสน. สำหรับกรรมการผู้จัดการได้รับค่าตอบแทนตามที่กำหนดในสัญญาจ้างเมื่อเข้าดำรงตำแหน่ง ค่าตอบแทนรวมของผู้บริหารระดับสูงในปี 2562-2564 มีจำนวนดังนี้

ปี	ค่าตอบแทนรวม (ล้านบาท)
2564	50.40
2563	49.49
2562	43.53

สภาพแวดล้อมและทิศทางในอนาคต

ภาพรวมการส่งออกและการลงทุนของไทยในต่างประเทศและสภาวะแวดล้อมทางธุรกิจ

ปี 2564 เป็นอีกหนึ่งปีที่ทั่วโลกยังต้องเผชิญความท้าทายอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ยังยืดเยื้อ ทำให้หลายประเทศต้องกลับมาใช้มาตรการล็อกดาวน์อยู่เป็นระยะ แม้ในช่วงปลายปี 2564 จะเริ่มเห็นสัญญาณที่ดีขึ้นหลังมีการกระจายฉีดวัคซีนได้มากขึ้น ขณะเดียวกัน ทั่วโลกก็เริ่มเรียนรู้และปรับตัวที่จะอยู่ร่วมกับ COVID-19 ได้เป็นลำดับ ปัจจัยดังกล่าวทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจในภาพรวมยังไปต่อได้แม้จะต้องเผชิญความเสี่ยงจากการกลายพันธุ์ของ COVID-19 สายพันธุ์โอมิครอนอยู่บ้าง ทั้งนี้ ปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ที่กระทบต่อการส่งออกและการลงทุนของไทยตลอดทั้งปี 2564 และปี 2565 มีดังนี้

การส่งออกของไทยปี 2564 และแนวโน้มปี 2565

การส่งออกของไทยปี 2564 มีมูลค่าสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 271,174 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวร้อยละ 17.1 สูงสุดในรอบ 11 ปี โดยได้แรงหนุนสำคัญจาก **เศรษฐกิจโลกที่ฟื้นตัวแข็งแกร่ง** กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) คาดว่าเศรษฐกิจโลกปี 2564 จะขยายตัวร้อยละ 5.9 จากการที่หลายประเทศสามารถกระจายวัคซีนได้ทั่วถึงมากขึ้น ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจกลับมาฟื้นตัว และเร่งให้เกิดความต้องการสินค้าที่อั้นมาจากช่วงก่อนหน้า (Pent-up Demand) **ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ปรับเพิ่มขึ้น** สะท้อนได้จากสำนักงานสารสนเทศด้านพลังงาน (Energy Information Administration) ของสหรัฐอเมริการายงานว่า ราคาน้ำมันดิบเบรนท์เฉลี่ยปี 2564 อยู่ที่ 70.9 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล เพิ่มขึ้นจาก 41.7 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรลในปี 2563 เนื่องจากอุปสงค์น้ำมันที่ฟื้นตัวตามเศรษฐกิจโลก ขณะที่ประเทศผู้ผลิตและส่งออกน้ำมันรายใหญ่ของโลกยังคงจำกัดการเพิ่มกำลังการผลิต ปัจจัยดังกล่าวหนุนให้สินค้าส่งออกที่เกี่ยวเนื่องกับราคาน้ำมันของไทยขยายตัวได้ดี เช่น เม็ดพลาสติก เคมีภัณฑ์ น้ำมันสำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์ยาง นอกจากนี้ **กระแสการปฏิบัติงานจากที่บ้าน (Work from Home) และกระแสรักษ์สุขภาพ** ยังหนุนให้สินค้าส่งออกของไทยหลายรายการเป็นที่ต้องการมากขึ้น เช่น เฟอร์นิเจอร์ อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องปรุงรส ถุงมือยาง เวชภัณฑ์ต่าง ๆ ขณะเดียวกัน **เงินบาทที่อ่อนค่า** ก็มีส่วนช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้านราคาให้กับสินค้าส่งออกของไทยบางส่วน

แม้ภาพรวมการส่งออกของไทยปี 2564 จะสดใส แต่ผู้ประกอบการไทยจำนวนไม่น้อยยังต้องเผชิญกับหลายปัจจัยเสี่ยง ไม่ว่าจะเป็น **การขาดแคลนวัตถุดิบ** โดยเฉพาะชิป **การขาดแคลนแรงงาน** และ **ต้นทุนค่าขนส่งที่สูงขึ้น**

แนวโน้มการส่งออกของไทยปี 2565

แม้การส่งออกของไทยปี 2565 จะมีแนวโน้มชะลอลงจากฐานมูลค่าส่งออกปี 2564 ที่สูงสุดเป็นประวัติการณ์ แต่โดยภาพรวมแล้วการส่งออกปี 2565 ยังขยายตัวต่อไปได้ ด้วยปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

- **เศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มขยายตัว** สะท้อนได้จากหลายหน่วยงานเศรษฐกิจสำคัญ คาดว่าเศรษฐกิจโลกปี 2565 จะขยายตัวร้อยละ 3-4 สูงกว่าค่าเฉลี่ยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาที่ร้อยละ 3 ซึ่งจะช่วยหนุนให้ Pent-up Demand ในประเทศคู่ค้าสำคัญยังมีอยู่ นอกจากนี้หากกระบวนการเปลี่ยนผ่านจากโรคระบาด (Pandemic) ไปสู่โรคประจำถิ่น (Endemic) เกิดได้เร็ว ก็จะช่วยเพิ่มความมั่นใจและเร่งให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจหลายภาคส่วนกลับมาฟื้นตัวได้เร็วขึ้น และส่งผลดีต่อการส่งออกของไทยในที่สุด
- **สินค้าไทยมีความหลากหลายและตอบสนองกระแสนิยมใหม่ ๆ (Megatrends) ได้ดี** ทั้งสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมที่สอดรับกับกระแส Work from Home และกระแสรักษ์สุขภาพที่ยังมีต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยหนุนให้ความต้องการสินค้าของไทยหลายรายการยังไปต่อได้ เช่น อาหาร ผลไม้ อาหารสัตว์เลี้ยง เครื่องใช้ไฟฟ้า สินค้าทางการแพทย์

- **ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) ช่วยเพิ่มแต้มต่อให้สินค้าไทย** ข้อตกลง RCEP ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 มกราคม 2565 ถือเป็นข้อตกลงทางการค้าที่ใหญ่ที่สุดในโลก ประกอบด้วยจำนวนสมาชิก 15 ประเทศ ครอบคลุมกำลังซื้อกว่าร้อยละ 30 ของกำลังซื้อทั่วโลก และครอบคลุมสัดส่วนการส่งออกกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่าส่งออกรวมของไทย ทั้งนี้ ภายใต้กรอบ RCEP จะทำให้สินค้าไทยได้ลดภาษีเหลือร้อยละ 0 เกือบ 30,000 รายการ ซึ่งจะช่วยเพิ่มแต้มต่อให้สินค้าไทยเจาะตลาดภูมิภาคได้มากขึ้น

อย่างไรก็ตาม การส่งออกของไทยปี 2565 ยังต้องเผชิญความท้าทายสำคัญ ดังนี้

- **ปัญหาภูมิรัฐศาสตร์ที่เร่งตัวขึ้น** โดยเฉพาะความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครนที่อาจบั่นทอนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกในระยะถัดไป เช่นเดียวกับต้นทุนการผลิตที่อาจปรับตัวสูงขึ้นตามราคาน้ำมัน ซึ่งจะกดดันให้อัตรากำไรของผู้ส่งออกไทยแคบลง

- **ปัญหาการชะงักงันของห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Disruption) ที่ยังมีอยู่** ทั้งการขาดแคลนชิป การขาดแคลนแรงงาน รวมถึงการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์และต้นทุนค่าขนส่งที่สูงยังกดดันการส่งออกของไทยอยู่เป็นระยะ

- **อัตราแลกเปลี่ยนผันผวนมากขึ้น** หลังธนาคารกลางสำคัญของโลก โดยเฉพาะธนาคารกลางสหรัฐ (Federal Reserve: Fed) หันมาใช้นโยบายการเงินที่เข้มงวดมากขึ้นเพื่อสกัดเงินเฟ้อ ทั้งการยุติมาตรการผ่อนคลายเชิงปริมาณ (Quantitative Easing) การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย รวมถึงการทยอยปรับลดขนาดงบดุล ขณะที่ประเทศกำลังพัฒนาหลายแห่งที่เศรษฐกิจยังไม่ฟื้นตัวเต็มที่ มีแนวโน้มคงอัตราดอกเบี้ยระดับต่ำต่อไปเพื่อประคับประคองเศรษฐกิจ ปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้อัตราแลกเปลี่ยนทั่วโลกรวมถึงเงินบาทของไทยมีแนวโน้มผันผวนต่อเนื่อง

การลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศปี 2564 และแนวโน้มปี 2565

การลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศปี 2564 ยังไม่ฟื้นตัวตามการเติบโตของเศรษฐกิจโลก สะท้อนได้จากมูลค่าการลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศสุทธิ (Net Thai Direct Investment: Net TDI) ปี 2564 อยู่ที่ 17,303 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หดตัวร้อยละ 8.9 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2563 โดยมีปัจจัยบั่นทอนสำคัญจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่ยังยืดเยื้อ ส่งผลให้หลายประเทศต้องใช้มาตรการควบคุมโรคอย่างเข้มงวดอยู่เป็นระยะ ทำให้ภาคธุรกิจไทยต้องเผชิญกับอุปสรรคและข้อจำกัดในการเดินทางเพื่อเจรจาติดต่อธุรกิจ ขณะเดียวกัน หลายธุรกิจยังเลือกที่จะเลื่อนแผนการลงทุนออกไปก่อนเพื่อรักษาสภาพคล่องไว้ใช้ยามฉุกเฉิน ทั้งนี้ Net TDI ปี 2564 หดตัวในหลายตลาดสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นสหราชอาณาจักร (หดตัวร้อยละ 188.7) อาเซียน (หดตัวร้อยละ 57.0) สหรัฐอเมริกา (หดตัวร้อยละ 41.6) จีน (หดตัวร้อยละ 35.0) และอินเดีย (หดตัวร้อยละ 21.7)

แนวโน้มการลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศปี 2565

การลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศปี 2565 มีแนวโน้มฟื้นตัวจากปี 2564 โดยมีปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

- **เศรษฐกิจโลกฟื้นตัวต่อเนื่อง** จากอัตราการฉีดวัคซีนที่ทั่วถึงมากขึ้น โดยเฉพาะในตลาดเกิดใหม่ ขณะเดียวกันหลายภาคส่วนก็มีการปรับตัวอยู่ร่วมกับ COVID-19 ได้ดีขึ้น ปัจจัยดังกล่าวช่วยให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจและการดำเนินธุรกิจทั่วโลกยังอยู่ในแนวโน้มที่ดี ซึ่งจะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นและหนุนให้การลงทุนของไทยในต่างประเทศมีแนวโน้มฟื้นตัวตามไปด้วย

- **ปัญหาเชิงโครงสร้างของไทยเร่งตัวขึ้น** ไม่ว่าจะเป็นค่าจ้างแรงงานที่สูงกว่าหลายประเทศในภูมิภาค ปัญหาการขาดแคลนแรงงานจากผลกระทบของ COVID-19 ที่ทำให้ต้องใช้มาตรการเข้มงวดมากขึ้นในการเปิดรับแรงงานต่างด้าว อีกทั้งแรงงานบางส่วนหันไปประกอบอาชีพอิสระมากขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงการทำงานประจำที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ นอกจากนี้ กำลังซื้อในประเทศที่มีแนวโน้มอ่อนตัวจากการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยไทยจะกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ในปี 2565 (มีสัดส่วนผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปสูงถึงร้อยละ 20 ของประชากรตามเกณฑ์ขององค์การอนามัยโลกและสหประชาชาติ) รวมถึงหนี้ครัวเรือนที่มีสัดส่วนราวร้อยละ 90 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product) สูงสุดในบรรดาประเทศกำลังพัฒนา ล้วนเป็นปัจจัยกดดันให้ผู้ประกอบการไทยต้องพยายามหาลู่ทางไปลงทุนในต่างประเทศมากขึ้น เพื่อรักษาขีดความสามารถในการแข่งขันและแสวงหาโอกาสในตลาดใหม่ ๆ

- **ผู้ประกอบการไทยออกไปลงทุนเพื่อแสวงหาสิทธิประโยชน์ทางการค้า** จากระดับการพัฒนาประเทศที่สูงขึ้นทำให้ไทยเริ่มถูกตัดสิทธิประโยชน์ทางการค้าที่เคยได้รับจากประเทศพัฒนาแล้วเป็นลำดับ ทำให้ผู้ประกอบการไทยบางอุตสาหกรรมที่เคยได้รับสิทธิประโยชน์ดังกล่าวจำเป็นต้องย้ายฐานการผลิตไปยังต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศตลาดใหม่ที่ยังคงได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences) รวมถึงประเทศที่มีความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreements) กับหลายประเทศขณะเดียวกัน ประเทศตลาดใหม่หลายแห่งเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงปรับปรุงกฎระเบียบและสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนเพื่อดึงดูดนักลงทุนต่างชาติอย่างต่อเนื่อง ซึ่งช่วยเพิ่มโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยขยายการลงทุนไปยังต่างประเทศได้สะดวกมากขึ้นอีกด้วย

- **กระแส Disruption ที่เกิดขึ้นในช่วง COVID-19 กลายเป็นปัจจัยเร่งให้ธุรกิจไทยที่มีศักยภาพออกไปลงทุนในต่างประเทศเพื่อกระจายความเสี่ยงและปรับตัวให้อยู่รอดในโลกยุคใหม่** โดยเฉพาะการลงทุนผ่านการควบรวมและซื้อกิจการ (Merger & Acquisition: M&A) ในธุรกิจแห่งอนาคตที่สอดรับกับ Megatrends เช่น พลังงานสะอาด เคมีชีวภาพ รวมถึงการเข้าไปลงทุนในธุรกิจที่ยังมีแนวโน้มกลับมาขยายตัวได้หาก COVID-19 คลี่คลาย เช่น ค้าปลีก โรงแรม ทั้งนี้ กระแสการทำ M&A ของไทยในต่างประเทศข้างต้น สอดคล้องกับมูลค่า M&A ของโลกในปี 2564 ที่มีมูลค่าสูงถึง 5 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ สูงสุดเป็นประวัติการณ์

อย่างไรก็ตาม การลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศยังต้องเผชิญความท้าทายอยู่หลายประการ โดยเฉพาะความเสี่ยงจากการแพร่ระบาดและการกลายพันธุ์ของ COVID-19 ที่อาจยืดเยื้อกว่าที่คาด ความต่อเนื่องในการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก รวมถึงความขัดแย้งทางการเมืองในต่างประเทศที่อาจเป็นปัจจัยบั่นทอนบรรยากาศการค้าการลงทุนทั่วโลกในระยะถัดไป

สภาวะแวดล้อมทางธุรกิจ

ในปี 2565 สภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของธนาคารในหลายมิติ ดังนี้

- **ต้นทุนทางการเงินที่มีแนวโน้มสูงขึ้น** ตามภาวะเศรษฐกิจโลกที่ฟื้นตัวต่อเนื่อง ทำให้ธนาคารกลางของหลายประเทศ โดยเฉพาะ Fed มีแนวโน้มปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายในปี 2565 เพื่อควบคุมอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้น เช่นเดียวกับธนาคารแห่งประเทศไทยที่อาจปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายในระยะข้างหน้าหากเศรษฐกิจไทยฟื้นตัวกลับมาอยู่ในระดับก่อนเกิด COVID-19 ได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง สถานการณ์ดังกล่าวทำให้ต้นทุนทางการเงินโดยรวมมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

- **ความท้าทายในการบริหารคุณภาพสินเชื่อ** การกลายพันธุ์และการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่อาจยืดเยื้อยังกดดันการฟื้นตัวของภาคธุรกิจบางส่วน โดยเฉพาะธุรกิจบริการและธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยวที่ยังฟื้นตัวช้ากว่าที่คาด ขณะที่มาตรการช่วยเหลือต่าง ๆ จากภาครัฐจะเริ่มทยอยสิ้นสุดลง สถานการณ์ดังกล่าวนับเป็นความท้าทายของสถาบันการเงินในการบริหารจัดการคุณภาพสินทรัพย์และสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-performing Loans) ให้มีความเหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจและผู้ประกอบการแต่ละรายที่มีแนวโน้มในการฟื้นตัวแตกต่างกัน

- **ความท้าทายในการดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน** จากการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสมัยที่ 26 (26th UN Climate Change Conference of the Parties) ที่ผู้นำจาก 196 ประเทศ และสถาบันการเงินกว่า 450 แห่งทั่วโลก มีข้อตกลงร่วมกันในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิให้เป็นศูนย์ภายในปี 2593 ถือเป็นความท้าทายของสถาบันการเงินที่ต้องปรับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องกับกระแสดังกล่าว โดยเฉพาะการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Financing) เพื่อมุ่งสู่การเป็นธนาคารเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Banking) ที่เน้นเติบโตในเชิงคุณภาพมากกว่ามุ่งเน้นกำไรสูงสุดอย่างที่เป็นมาในอดีต

- **การรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่รุนแรงขึ้น** จากกระแสเทคโนโลยีดิจิทัลที่เร่งตัวขึ้น ทำให้พฤติกรรมผู้บริโภคและรูปแบบการดำเนินธุรกิจยุคใหม่เกิดขึ้นบนช่องทางออนไลน์มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการซื้อขายสินค้าออนไลน์ การลงทุนและการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ล้วนมาพร้อมกับความเสี่ยงจากภัยไซเบอร์ที่จะเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น สถาบันการเงินต่าง ๆ ต้องเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบรักษาความปลอดภัยทางเทคโนโลยี ควบคู่กับการปฏิบัติตามกฎระเบียบใหม่ ๆ โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับข้อมูลส่วนบุคคล ปัจจัยเหล่านี้นับเป็นความท้าทายที่สำคัญลำดับแรก ๆ ของสถาบันการเงินในระยะถัดไป

ทิศทาง ยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการปี 2565-2569

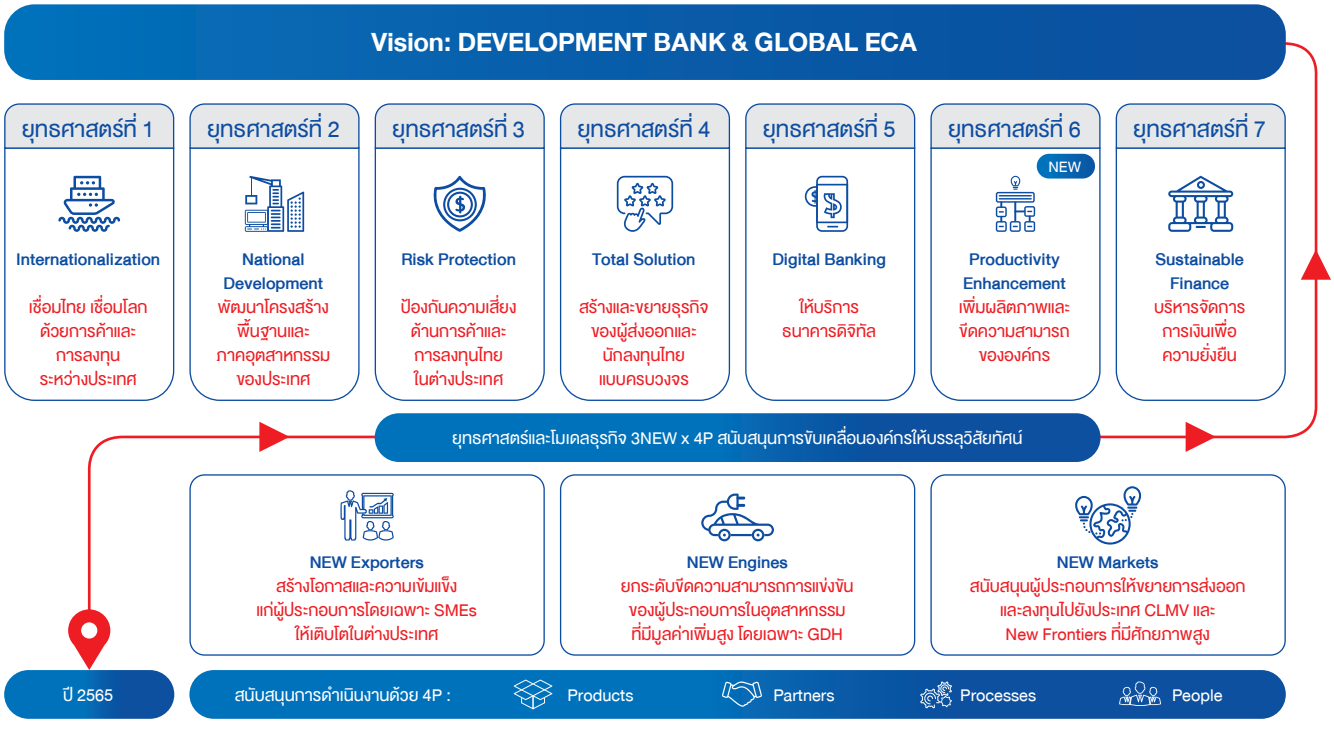
ทิศทางขับเคลื่อนองค์กร

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ได้กำหนดทิศทางการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนองค์กรสู่วิสัยทัศน์และตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Positioning) ที่กำหนดในแต่ละระยะ โดยคำนึงถึงศักยภาพและสมรรถนะของธนาคารที่มีเครื่องมือต่าง ๆ ทั้งด้านการเงินและด้านไม่ใช่การเงิน ในการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการให้สามารถส่งออก ลงทุน และแข่งขันได้ในเวทีโลก นำไปสู่การกำหนดโมเดลธุรกิจ (Business Model) ปี 2565-2569 ในรูปแบบ 3NEW x 4P ดังนี้

1) สร้างผู้ส่งออกรายใหม่ (New Exporters): สร้างโอกาสและความเข้มแข็งแก่ผู้ประกอบการโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ให้เติบโตในต่างประเทศ ผ่านการให้การสนับสนุนทางการเงินตลอดห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) รวมถึงให้บริการด้านไม่ใช่การเงิน โดยพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ จับคู่ธุรกิจ สนับสนุนให้เข้าสู่การค้าออนไลน์ พร้อมทั้งนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการสนับสนุนผู้ประกอบการทุกระดับได้อย่างรวดเร็วและคล่องตัว

2) สนับสนุนอุตสาหกรรมเป้าหมายใหม่ (New Engines): ยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย ด้วยการสนับสนุนการพัฒนาการผลิตและส่งออกสินค้าและบริการที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น ตอบโจทย์แนวโน้มโลก (Megatrends) ในอย่างน้อย 3 กลุ่ม คือ กลุ่มสีเขียว (Green) กลุ่มดิจิทัล (Digital) และกลุ่มสุขภาพ (Health) หรือกลุ่ม “GDH” รวมทั้งสนับสนุนการนำเข้าวัตถุดิบและเทคโนโลยี/นวัตกรรมที่จำเป็น เพื่อยกระดับ Value Chain ผ่านการมีผลิตภัณฑ์หรือกลไกความร่วมมือที่เฉพาะเจาะจงไปยังกลุ่มอุตสาหกรรม GDH ที่เป็น New Engines

3) ขยายไปสู่ตลาดใหม่ (New Markets): สนับสนุนผู้ประกอบการให้สามารถขยายการส่งออกและการลงทุนไปยังประเทศ CLMV และตลาดใหม่ (New Frontiers) ที่มีศักยภาพสูง หรือแม้แต่ตลาดหลักที่ผู้ประกอบการเผชิญปัญหา/ยังเข้าไม่ถึงแหล่งเงินทุน โดยในด้านการค้า เจาะตลาดเฉพาะทาง เช่น สินค้าฮาลาล ส่วนในด้านการลงทุน ใช้ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน กระตุ้นให้เกิดโครงการการลงทุนใหม่ ๆ ในเชิงยุทธศาสตร์ เช่น โครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนา (Official Development Assistance: ODA) โครงการความร่วมมือรัฐสู่รัฐ (Government-to-Government: G2G) หรือโครงการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public-Private Partnership: PPP) ตามนโยบายรัฐ หรือแม้กระทั่งการควบรวมกิจการ (Mergers and Acquisitions: M&A) ในต่างประเทศของบริษัทชั้นนำสัญชาติไทย

ทั้งนี้ โมเดลธุรกิจ 3 ด้านข้างต้น พึ่งพาแนวทางการดำเนินงานและปรับพื้นฐานใน 4 ด้านที่เป็นเสาหลักขององค์กร (4P) ได้แก่ **(1) ด้านผลิตภัณฑ์ (Products)** พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการให้เหมาะสมกับผู้ประกอบการกลุ่มเป้าหมาย ทั้งด้านการเงินและไม่ใช่การเงิน **(2) ด้านพันธมิตร (Partners)** สร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการเงินทั้งในประเทศและต่างประเทศ **(3) ด้านกระบวนการ (Processes)** ระดมทุนจากแหล่งที่หลากหลาย และปรับปรุงกระบวนการและช่องทางการติดต่อ เพื่อรองรับการขยายตลาด และ **(4) ด้านบุคลากร (People)** พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานและก้าวทันสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไป

ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการ

ในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่วิสัยทัศน์และรูปแบบธุรกิจที่กำหนดไว้ ธสน. ได้ปรับปรุงยุทธศาสตร์องค์กร เพื่อให้สามารถตอบสนองสภาพแวดล้อมภายนอกและนโยบายภาครัฐมากขึ้น และขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เติบโตบนพื้นฐานที่แข็งแกร่งอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงหลังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยแผนยุทธศาสตร์ ธสน. ระยะ 5 ปี (ปี 2565-2569) ประกอบด้วย 7 ยุทธศาสตร์ เพิ่มเติมจากปีก่อนหน้า 1 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1: เชื่อมไทย เชื่อมโลก ด้วยการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ (Internationalization) ประกอบด้วย **3 กลยุทธ์** คือ (1.1) สนับสนุนโครงการลงทุนไทยในต่างประเทศ ทั้งประเทศกลุ่ม CLMV กลุ่ม New Frontiers และกลุ่มตลาดหลักที่ยังมีช่องว่าง (Gap) ด้วยรูปแบบโครงสร้างและนวัตกรรมทางการเงินที่หลากหลาย (1.2) สนับสนุนการส่งออกสินค้าและบริการไทยในกลุ่ม CLMV กลุ่ม New Frontiers และกลุ่มตลาดหลัก ด้วยการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการไทยและผู้ซื้อในต่างประเทศ และ (1.3) ขยายภารกิจในกลุ่มประเทศ CLMV ผ่านสำนักงานผู้แทนและความร่วมมือกับพันธมิตรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการเงิน โดยมีแผนปฏิบัติการ 4 แผนงาน ได้แก่ (1.1-1) เสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศผ่านธนาคารพันธมิตรเป้าหมาย (1.2-1) ยกระดับความร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรไปสู่การ “นึกถึง จึงส่งต่อ” (1.3-1) รุกอุตสาหกรรมเป้าหมายใหม่ในกลุ่ม GDH ในเวียดนาม และ (1.3-2) เติมเต็มโอกาสให้แก่ผู้ประกอบการผ่านการจัดทำฐานข้อมูลผู้ซื้อแบบเชิงรุก

ยุทธศาสตร์ที่ 2: พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและภาคอุตสาหกรรมของประเทศ (National Development) ประกอบด้วย **2 กลยุทธ์** คือ (2.1) สนับสนุนการพัฒนาและการลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-curve) และอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (BCG Economy) และการยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย และ (2.2) สนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (SEZs) โดยมีแผนปฏิบัติการ 2 แผนงาน ได้แก่ (2.1-1) พัฒนากลไกและสนับสนุนสินเชื่อแก่ New Engines ในกลุ่ม Green ตามนโยบาย BCG Economy และ (2.2-1) สร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานพันธมิตรที่เป็นผู้พัฒนาพื้นที่ใน EEC

ยุทธศาสตร์ที่ 3: ป้องกันความเสี่ยงด้านการค้าและการลงทุนไทยในต่างประเทศ (Risk Protection) ประกอบด้วย **3 กลยุทธ์** คือ (3.1) พัฒนาผลิตภัณฑ์และช่องทางให้บริการประกันในรูปแบบหรือนวัตกรรมใหม่เพื่อขยายการเข้าถึงและใช้บริการ (3.2) เสริมสร้างการรับรู้และความตระหนักในบริการประกันการส่งออกและการลงทุน และ (3.3) ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ลดความเสี่ยง และอำนวยความสะดวกในการให้บริการลูกค้ารับประกัน โดยมีแผนปฏิบัติการ 5 แผนงาน ได้แก่ (3.1-1) พัฒนาช่องทางการให้บริการประกันออนไลน์ (3.2-1) สร้างการรับรู้และความตระหนักถึงความสำคัญของบริการประกันให้กับผู้ประกอบการ SMEs (3.2-2) สื่อสารและสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้ารับประกันผ่านช่องทางดิจิทัล (Online Visit & Expertise Virtual Conference) (3.3-1) ปรับปรุงและลดกระบวนการ (Process Leaning) ด้านรับประกัน และ (3.3-2) ปรับปรุงระบบ Core Insurance เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทบทวนวงเงินผู้ซื้อ

ยุทธศาสตร์ที่ 4: สร้างและขยายธุรกิจของผู้ส่งออกและนักลงทุนไทยแบบครบวงจร (Total Solution) ประกอบด้วย **3 กลยุทธ์** คือ (4.1) สร้างผู้ส่งออกรายใหม่และขยายการส่งออกผ่านการสร้างทักษะความรู้ การจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) และการขยายความร่วมมือระหว่าง SMEs กับลูกค้ารายใหญ่ในเชิงห่วงโซ่อุปทาน (4.2) ต่อยอดศักยภาพของผู้ส่งออกไทยให้สามารถรุกตลาดโลกได้อย่างต่อเนื่องผ่านช่องทางออนไลน์/ดิจิทัล เช่น Thailand Pavilion และ (4.3) สร้างนักลงทุนไทยในต่างประเทศ โดยมีแผนปฏิบัติการ 3 แผนงาน ได้แก่ (4.1-1) พัฒนาศักยภาพและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ให้ก้าวสู่เวทีการค้าในตลาดหลัก ตลาด CLMV และตลาด New Frontiers (4.2-1) สร้างเครือข่ายและสนับสนุนผู้ส่งออกผ่านแพลตฟอร์มการค้าออนไลน์ระหว่างประเทศ (Cross-border E-commerce Platforms) และ (4.3-1) บ่มเพาะนักลงทุนไทยรายใหม่ในกลุ่มประเทศเป้าหมาย CLMV

ยุทธศาสตร์ที่ 5: ให้บริการธนาคารดิจิทัล (Digital Banking) ประกอบด้วย **3 กลยุทธ์** คือ (5.1) ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและการเชื่อมโยงข้อมูลทั้งภายในและระหว่างองค์กร รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (5.2) มีช่องทางดิจิทัลในการให้บริการลูกค้า เพื่อสร้างประสบการณ์ที่ดีและสนับสนุนแนวโน้มการค้าที่เป็นดิจิทัล และ (5.3) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่มั่นคง และบริหารความเสี่ยงที่เกิดจากเทคโนโลยี เช่น ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cyber Security) โดยมีแผนปฏิบัติการ 6 แผนงาน ได้แก่ (5.1-1) ปรับปรุงระบบงานรองรับการอนุมัติสินเชื่อแบบยกแผงและการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อใหม่ (5.1-2) คัดกรองผู้ประกอบการและนำเสนอผลิตภัณฑ์ธนาคารผ่านช่องทางออนไลน์ (Customer Filtering and Offering Engine) (5.1-3) ยกระดับการประมวลผลข้อมูลจากระบบคลังข้อมูล (Data Warehouse Transformation) (5.2-1) ปรับปรุงและเชื่อมต่อช่องทางการให้บริการลูกค้า (Channel Integration) (5.2-2) พัฒนาระบบให้บริการลูกค้าผ่านช่องทางโทรศัพท์ (Call Center) และ (5.3-1) เพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวัง Cyber Security

ยุทธศาสตร์ที่ 6: เพิ่มผลิตภาพและขีดความสามารถขององค์กร (Productivity Enhancement) ประกอบด้วย **3 กลยุทธ์** คือ (6.1) พัฒนาสมรรถนะของบุคลากรให้เท่าทันทักษะในยุคใหม่ เช่น ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านหลักเกณฑ์การเงินอย่างมีความรับผิดชอบ (6.2) ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา บริหารจัดการ และประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ ๆ และความคิดสร้างสรรค์ ทั้งภายในองค์กรและระหว่างองค์กร และ (6.3) ปรับปรุงกระบวนการและระบบงานเพื่อลดขั้นตอน ระยะเวลา และเพิ่มประสิทธิภาพและความยืดหยุ่นในการทำงาน โดยมีแผนปฏิบัติการ 5 แผนงาน ได้แก่ (6.1-1) บ่มเพาะบุคลากรผ่านการเสริมสร้างทักษะในอนาคตทั้งในมิติธุรกิจและสมรรถนะ (6.1-2) ยกระดับขีดความสามารถตาม Digital Development Roadmap และ Data Analytics Development Program (6.2-1) แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ภายในองค์กรและจากหน่วยงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (6.2-2) ส่งเสริมและสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม และ (6.3-1) ยกระดับการตรวจสอบภายในด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Off-site Monitoring)

ยุทธศาสตร์ที่ 7: บริหารจัดการการเงินเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Finance) ประกอบด้วย **2 กลยุทธ์** คือ (7.1) เสริมสร้างฐานะการเงินที่มั่นคงด้วยการบริหารคุณภาพสินทรัพย์ ต้นทุนทางการเงิน และความเสี่ยงตามมาตรฐานสากล เพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนและสมดุล และ (7.2) พัฒนาธนาคารเพื่อความยั่งยืน ด้วยกรอบนโยบายการดำเนินงานและการกำกับดูแลกิจการที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่ดี เป็นมิตร/ประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมีแผนปฏิบัติการ 6 แผนงาน ได้แก่ (7.1-1) ศึกษาวิเคราะห์แนวทางและความเป็นไปได้ของการออกตราสารหนี้ด้อยสิทธิ (Subordinated Bond) เพื่อหาแหล่งเงินทุนใหม่ (7.1-2) พัฒนากระบวนการติดตามการบริหารจัดการอัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อรายได้สุทธิจากการดำเนินงาน (Cost to Income Ratio) (7.1-3) พัฒนาแนวทางป้องกันและแก้ไขสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-performing Loans: NPLs) (7.1-4) ศึกษาการแก้พระราชบัญญัติ ธสน. เพื่อขยายธุรกิจสินเชื่อและบริการรับประกัน (7.2-1) พัฒนาผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับนโยบายการเงินอย่างมีความรับผิดชอบ (Responsible Finance) และ (7.2-2) บริหารจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการเงินที่คำนึงถึงสังคมและสิ่งแวดล้อม

การลงทุนที่สำคัญ

ธสน. มีการลงทุนที่สำคัญเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการปรับเปลี่ยนองค์กร (Transformation) และเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานเชิงรุก ด้วยการขับเคลื่อนสู่ธนาคารดิจิทัล (Digital Banking) โดยมีโครงสร้างพื้นฐานระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลง และทำให้ ธสน. สามารถประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และมีช่องทางใหม่ ๆ ในการให้บริการลูกค้าได้อย่างเต็มศักยภาพ อันเป็นการสนับสนุนการค้าการลงทุนและเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย ได้แก่

- **โครงการพัฒนาและปรับปรุงระบบ Core Banking** เพื่อให้ธนาคารมีระบบงานหลักเพื่อรองรับการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อ ด้านเงินฝาก และด้านการค้าระหว่างประเทศที่ทันสมัย สามารถรองรับการพัฒนาระบบให้สอดคล้องกับความต้องการทางธุรกิจในปัจจุบันและอนาคตได้ รวมถึงเพื่อให้กระบวนการปฏิบัติงานมีความคล่องตัว ยืดหยุ่น และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น พร้อมรองรับความต้องการและความคาดหวังของผู้ประกอบการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกรูปแบบ
- **โครงการพัฒนาระบบ Insurance Origination System และระบบ Core Insurance** เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ลดขั้นตอนและระยะเวลาการทำงานด้านรับประกัน ทั้งการอนุมัติวงเงินประกันและการกำหนดรอบทบทวนวงเงินผู้ซื้อ โดยจะทำให้สามารถวิเคราะห์และให้บริการลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งลดความเสี่ยงจากการไม่สามารถทบทวนวงเงินได้ทันตามกำหนด การพัฒนาระบบงานดังกล่าวจึงช่วยรองรับการขยายปริมาณธุรกิจบริการประกันที่เพิ่มมากขึ้นในอนาคต

ONLINE:USER A
08:54:30
VOICE FEED:NETWORK:12.38.73
SECURITY
ADDRESS:
00:38:29

ผลการดำเนินงาน

บริการใหม่ปี 2564

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ในบทบาทธนาคารเพื่อการพัฒนา (Development Bank) ให้การสนับสนุนและความร่วมมือกับภาครัฐในการส่งเสริมผู้ประกอบการไทยทั้งที่เป็นผู้ประกอบการส่งออกและเกี่ยวข้องกับการส่งออกในทุกอุตสาหกรรมและทุกขนาดธุรกิจ โดยเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ให้มีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจสูงขึ้น ตลอดจนขยายธุรกิจการส่งออกไปยังตลาดใหม่ (New Frontiers) ในต่างประเทศ สืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ธสน. ในฐานะสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่เป็นฟันเฟืองสำคัญของภาครัฐ มีความมุ่งหวังให้เศรษฐกิจไทยและผู้ประกอบการไทยกลับมาฟื้นตัวได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนตามนโยบายการเป็นสถาบันการเงินเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Banking) ของ ธสน. โดย **ในปี 2564 ธสน. ได้พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ซึ่งประกอบด้วยผลิตภัณฑ์ด้านสินเชื่อและประกันการส่งออก รวมทั้งสิ้น 21 บริการ แบ่งเป็น 11 ผลิตภัณฑ์ใหม่ 8 มาตรการช่วยเหลือพิเศษ และ 2 โครงการพิเศษที่ได้รับการส่งเสริมจากรัฐ** เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการไทยในการทำการค้าระหว่างประเทศ ส่งเสริมกลุ่มผู้ประกอบการ SMEs ให้เข้าถึงแหล่งเงินทุน เสริมสร้างความมั่นใจในการส่งออกอย่างต่อเนื่อง รวมถึงสนับสนุนให้ผู้ประกอบการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน ดังนี้

มาตรการและโครงการสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ประกอบการ

ผลิตภัณฑ์	รายละเอียด
มาตรการสินเชื่อ Global อุ่นใจ	มาตรการสินเชื่อระยะยาว เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนและดำเนินธุรกิจในกิจการ และเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการที่มีธุรกรรมการค้าทั่วไป (Global) หรือไปกลุ่มประเทศ CLMV (กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา และเวียดนาม) หรือมีการดำเนินงานในต่างประเทศ ให้มีสภาพคล่องเพียงพอในการดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง
มาตรการสนับสนุนการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบธุรกิจ (สินเชื่อฟื้นฟู)	มาตรการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำที่ได้รับการสนับสนุนจากธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 แต่ยังมีศักยภาพ เข้าถึงสินเชื่อจากสถาบันการเงิน ซึ่งจะช่วยประคับประคองกิจการ พยุงการจ้างงาน และมีโอกาสในการฟื้นตัวได้เร็ว
มาตรการสินเชื่อ CLMV อุ่นใจ	มาตรการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ผู้ประกอบการไทยที่ดำเนินธุรกิจใน CLMV ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 และสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ
กรอบการดำเนินงานภายใต้มาตรการสนับสนุนการโอนทรัพย์สินเป็นหลักประกันเพื่อชำระหนี้ (Asset Warehousing)	มาตรการ Asset Warehousing ที่ได้รับการสนับสนุนจาก ธปท. เพื่อช่วยลูกหนี้ธุรกิจที่มีทรัพย์สินซึ่งสามารถตีโอนชำระหนี้ได้และมีศักยภาพ โดยผู้ประกอบการไม่ต้องรับภาระต้นทุนทางการเงินชั่วคราว หรือมีโอกาสกลับมาดำเนินธุรกิจในอนาคต รวมทั้งไม่ถูกกดราคาทรัพย์สิน (Fire Sale) และมีสิทธิ์ซื้อทรัพย์คืนได้
มาตรการพักชำระหนี้เงินต้น-ดอกเบี้ยช่วยเหลือลูกค้าในพื้นที่สีแดง สีส้ม และสีเหลือง	มาตรการพักชำระหนี้เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ระลอกใหม่ สำหรับลูกค้าปัจจุบันที่มีวงเงินสินเชื่ออยู่กับ ธสน.
มาตรการสมัครใจพักหนี้	มาตรการพักชำระหนี้เพื่อช่วยเหลือลูกค้า SMEs ปัจจุบันของ ธสน. ในทุกกลุ่มอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ระลอกใหม่ สำหรับลูกค้า SMEs ปัจจุบันที่มีวงเงินสินเชื่ออยู่กับ ธสน. ไม่เกิน 3 ล้านบาท
มาตรการเยียวยาธุรกิจไทยในเมียนมา	มาตรการพักชำระหนี้เพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ในเมียนมา โดยการขยายระยะเวลาในการชำระเงินกู้ และเพิ่มสภาพคล่อง สำหรับลูกค้าปัจจุบันที่มีวงเงินสินเชื่ออยู่กับ ธสน. และจะต้องยังคงดำเนินกิจการอยู่
มาตรการเอ็กซิมพักหนี้ขานรับนโยบายรัฐ	มาตรการพักชำระหนี้เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ ตามประกาศพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ฉบับที่ 27 ที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ตามมาตรการของรัฐในการพักชำระหนี้ ขั้นต่ำ 2 เดือน สำหรับลูกค้า SMEs ปัจจุบันที่มีวงเงินสินเชื่ออยู่กับ ธสน.
กิจกรรมเสริมสภาพคล่องการรับซื้อผลไม้ภายใต้โครงการบริหารจัดการผลไม้ ปี 2564	มาตรการบริหารจัดการผลไม้ ปี 2564 ของกรมการค้าภายใน เพื่อเป็นการเสริมสร้างสภาพคล่องให้กับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นผู้รับซื้อผลไม้ ภายใต้กรอบวงเงินกู้ยืมรวมไม่เกิน 3,300 ล้านบาท (รวมทุกสถาบันการเงิน)
โครงการสนับสนุนสินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์ยาง (ระยะที่ 2)	โครงการของการยางแห่งประเทศไทยที่ให้การสนับสนุนชดเชยดอกเบี้ยในอัตราที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 3% ต่อปี แก่ผู้ประกอบการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางขั้นปลายน้ำ

ผลิตภัณฑ์สนับสนุน SMEs เริ่มต้นธุรกิจ

ผลิตภัณฑ์	รายละเอียด
สินเชื่อจับคู่กู้เงิน สถาบันการเงินกับ SMEs ส่งออก	สินเชื่อหมุนเวียนและเสริมสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจ ทั้งด้านการส่งออก การนำเข้า และการค้าขายภายในประเทศ สำหรับวิสาหกิจเริ่มต้น (Startups) และ SMEs ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างกระทรวงพาณิชย์และ ธสน.
สินเชื่อเพื่อผู้ส่งออกป้ายแดง (Brand New Export Financing)	สินเชื่อหมุนเวียนเพื่อการส่งออกและนำเข้า สำหรับกลุ่มผู้ประกอบการ Startups และ SMEs ที่เริ่มต้นส่งออก โดยเน้นกลุ่มลูกค้าสำคัญในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-curve) และอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
บริการประกันส่งออก EXIM for Small Biz	บริการที่พัฒนาขึ้นเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ที่มีมูลค่าการส่งออกไม่เกิน 100 ล้านบาทต่อปี ให้เริ่มต้นส่งออกได้อย่างมั่นใจ โดยสร้างการรับรู้เครื่องมือที่จะช่วยบริหารความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการส่งออก

ผลิตภัณฑ์เสริมความแข็งแกร่งให้ผู้ประกอบการขนาดกลาง

ผลิตภัณฑ์	รายละเอียด
EXIM Smart SMEs	บริการประกันการส่งออกที่พัฒนาขึ้นเพื่อผู้ประกอบการ SMEs ตามนิยามของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีประสบการณ์ส่งออก เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการเสนอเงื่อนไขการชำระเงินที่ผ่อนปรนมากขึ้น

ผลิตภัณฑ์เสริมสภาพคล่อง

ผลิตภัณฑ์	รายละเอียด
สินเชื่อเอ็กซิม Jump Start (EXIM Jump Start Credit)	สินเชื่อหมุนเวียนและเสริมสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจสำหรับกลุ่มผู้ประกอบการ SMEs ในทุกกลุ่มอุตสาหกรรม
สินเชื่อเอ็กซิมเพื่อส่งเสริมการจ้างงาน ระยะที่ 2 Series 1	สินเชื่อระยะยาว เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในกิจการ และเสริมสร้างสภาพคล่องของสถานประกอบการ และเพื่อให้มีการรักษาการจ้างงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างสำนักงานประกันสังคม และ ธสน.
สินเชื่อเอ็กซิมเพื่อส่งเสริมการจ้างงาน ระยะที่ 2 Series 2	
สินเชื่อ EXIM4SMEs Plus	สินเชื่อหมุนเวียนเพื่อสนับสนุนผู้ส่งออก SMEs ให้มีเงินทุนหมุนเวียนใช้ในการดำเนินกิจการ โดยใช้กรมธรรม์ประกันการส่งออก EXIM4SMEs เป็นหลักประกัน และมีผู้บริหารหลักค้ำประกัน

ผลิตภัณฑ์สนับสนุนการต่อยอดธุรกิจ

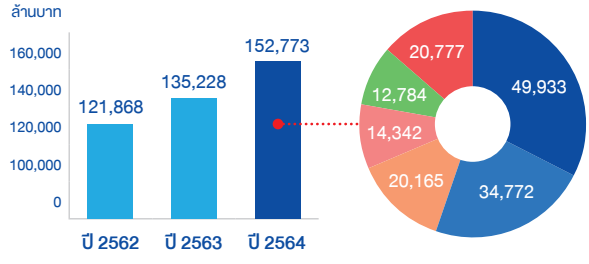
ผลิตภัณฑ์	รายละเอียด
สินเชื่อ EXIM BIZ Transformation Loan	สินเชื่อเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการที่ต้องการซื้อหรือปรับปรุงเครื่องจักรและอุปกรณ์ ก่อสร้างอาคารโรงงาน หรือมีการลงทุนใหม่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ปรับตัวหลังจากได้รับผลกระทบจาก COVID-19 และเพื่อรองรับ Next Normal
สินเชื่อเอ็กซิมเพื่อ EEC และเครือข่ายนิคมอุตสาหกรรม (EXIM for EEC and Industrial Estate Credit)	สินเชื่อเพื่อสนับสนุนการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เขตเศรษฐกิจพิเศษอื่น เครือข่ายนิคมอุตสาหกรรม และกลุ่มผู้ประกอบการที่ได้รับสิทธิบัตรจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เพื่อใช้เป็นเงินทุนในการลงทุนและดำเนินธุรกิจ โดยเน้นกลุ่มอุตสาหกรรม S-curve พลังงาน และโครงสร้างพื้นฐาน ขยายกำลังการผลิตหรือปรับปรุงประสิทธิภาพเครื่องจักร
สินเชื่อเครือข่ายธุรกิจครบวงจร (EXIM Supply Chain Financing Solution)	สินเชื่อหมุนเวียนหลังการส่งมอบสินค้าของผู้ประกอบการ (Supplier) และเป็นบริการเพื่อใช้ในการชำระค่าสินค้า เรียกเก็บค่าสินค้ากับผู้ค้ารายใหญ่ (Sponsor) ผ่านทางระบบ Supply Chain Financing Platform (SCF Platform)

ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อและรับประกัน

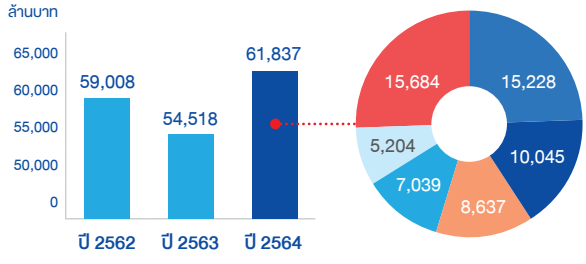
ในปี 2564 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ขยายผลการดำเนินงานทั้งด้านสินเชื่อและบริการประกันได้สูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ ตั้งแต่เปิดดำเนินการมาเกือบ 30 ปี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อ

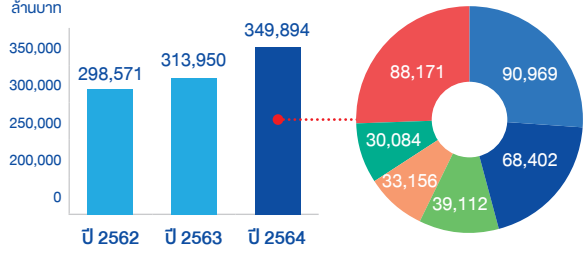
ยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อ

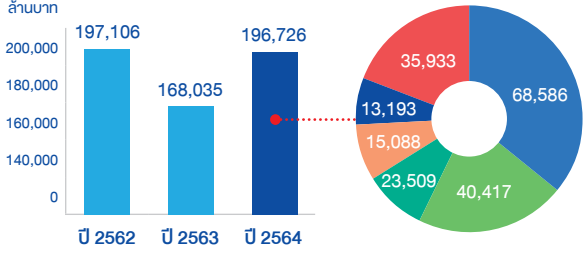
วงเงินสินเชื่ออนุมัติใหม่

วงเงินสินเชื่ออนุมัติสะสม

ปริมาณธุรกิจสะสม

ภาพรวมของผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อในปี 2564 ของ ธสน. มียอดคงค้างเงินให้สินเชื่อ 152,773 ล้านบาท เพิ่มขึ้นสุทธิ 17,545 ล้านบาท หรือร้อยละ 12.97 และมีการอนุมัติวงเงินสินเชื่อใหม่ให้แก่ผู้ประกอบการและนักธุรกิจไทยในต่างประเทศรวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 61,837 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 7,319 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.42 เมื่อเทียบกับปี 2563 ขณะที่มีวงเงินสินเชื่อสะสมที่อนุมัติจนถึงสิ้นปี 2564 จำนวน 349,894 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 35,944 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.45 เมื่อเทียบกับปี 2563 โดยเป็นวงเงินสินเชื่อสะสมที่สนับสนุนการส่งออก การลงทุนเพื่อขยายกำลังการผลิต และการลงทุนในประเทศจำนวน 247,742 ล้านบาท และวงเงินสินเชื่อที่สนับสนุนการลงทุนไทยในต่างประเทศจำนวน 102,152 ล้านบาท

สำหรับปริมาณธุรกิจสะสมที่ ธสน. สนับสนุนผู้ส่งออกและนักธุรกิจไทยในปี 2564 มีจำนวน 196,726 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 28,691 ล้านบาท หรือร้อยละ 17.07 เมื่อเทียบกับปี 2563

ผลการดำเนินงาน

ในปี 2564 ธสน. สนับสนุนการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ ดังนี้

- **การสนับสนุนการลงทุนไทยในต่างประเทศ**

การสนับสนุนนักธุรกิจไทยไปลงทุนในต่างประเทศเป็นภารกิจที่สำคัญตามยุทธศาสตร์ที่ 1 “เชื่อมไทย เชื่อมโลก ด้วยการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ” โดย ณ สิ้นปี 2564 ธสน. มีวงเงินสินเชื่อสะสมรวม 102,152 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 8,530 ล้านบาท หรือร้อยละ 9.11 เมื่อเทียบกับ ณ สิ้นปี 2563 ขณะที่ยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อเท่ากับ 66,254 ล้านบาท ทั้งนี้ ในวงเงินสินเชื่อสะสมดังกล่าวเป็นวงเงินสินเชื่อสะสมที่สนับสนุนนักธุรกิจไทยที่เข้าไปลงทุนในกลุ่มประเทศ CLMV (กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา และเวียดนาม) จำนวน 56,821 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.24 ของวงเงินสินเชื่อสะสมรวม อย่างไรก็ตาม เนื่องจากโครงการที่อนุมัติมีระยะเวลาในการเบิกถอนเงินกู้ ส่งผลให้ยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อในกลุ่ม CLMV ณ สิ้นปี 2564 เท่ากับ 44,143 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 27.78 จากปี 2563 นอกจากนี้ ธสน. ยังขยายการสนับสนุนครอบคลุมกลุ่มประเทศตลาดใหม่ (New Frontiers) ที่มีศักยภาพ โดยยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อในกลุ่มประเทศ CLMV และ New Frontiers เท่ากับ 50,066 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 25.94 จากปี 2563

- **การสนับสนุนการลงทุนในประเทศ**

การสนับสนุนการลงทุนเพื่อพัฒนาประเทศเป็นภารกิจสำคัญตามยุทธศาสตร์ที่ 2 “พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและภาคอุตสาหกรรมของประเทศ” ณ สิ้นปี 2564 มีวงเงินสินเชื่อระยะยาวในประเทศสะสมรวม 59,054 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 2,777 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.94 เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2563 ขณะที่ยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อระยะยาวในประเทศเท่ากับ 46,261 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 3,510 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.21 โดยมีพื้นที่เป้าหมาย คือ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor) และเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zones) และเน้นสนับสนุนอุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-curve) รวมทั้งอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตามนโยบายรัฐบาล หากจำแนกประเภทตามอุตสาหกรรม หมวดสาธารณูปโภคมียอดคงค้างเงินให้สินเชื่อเท่ากับ 3,747 ล้านบาท หมวดการคมนาคมและสื่อสารเท่ากับ 2,065 ล้านบาท และหมวดอสังหาริมทรัพย์มียอดคงค้างเงินให้สินเชื่อเท่ากับ 1,673 ล้านบาท

ผลการดำเนินงานด้านรับประกัน

ธสน. เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจของไทยเพียงแห่งเดียวที่ให้บริการประกันด้านการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศเพื่อช่วยเหลือผู้ส่งออกและนักลงทุนไทยในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการส่งออกและการลงทุนไทยในต่างประเทศ ซึ่งบริการประกันมีหลากหลายรูปแบบเพื่อตอบสนองความต้องการที่แตกต่างกันตามลักษณะการทำธุรกิจ ทั้งบริการประกันการส่งออกระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว และบริการประกันความเสี่ยงการลงทุน โดยในปี 2564 ผลการดำเนินงานด้านประกันการส่งออกและการลงทุน มีปริมาณธุรกิจสะสม 153,466 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 18,394 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.62

บริการประกันการส่งออกระยะสั้น

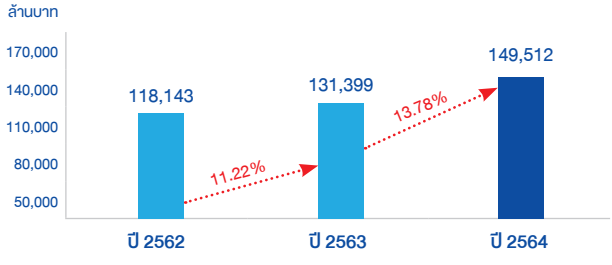
บริการประกันการส่งออกระยะสั้นเป็นบริการที่ช่วยป้องกันความเสี่ยงจากการไม่ได้รับชำระเงินจากผู้ซื้อในต่างประเทศ ซึ่งนับเป็นเครื่องมือบริหารความเสี่ยงสำหรับผู้ส่งออกในการเพิ่มความมั่นใจและเพิ่มโอกาสในการขยายธุรกิจไปยังผู้ซื้อรายใหม่และประเทศที่ไม่เคยส่งออกมาก่อน เพื่อช่วยเพิ่มฐานลูกค้าและสนับสนุนการเติบโตของภาคการส่งออกไทย

บริการประกันการส่งออกระยะสั้นคุ้มครองการส่งออกสินค้าไปยังผู้ซื้อมากกว่า 200 ประเทศทั่วโลก ภายใต้ระยะเวลาการชำระเงินสูงสุดไม่เกิน 180 วัน นับจากวันส่งออก โดย ธสน. ให้ความคุ้มครองการไม่ได้รับชำระเงินที่เกิดจากความเสี่ยงด้านการค้า ได้แก่ ผู้ซื้อไม่ชำระเงินค่าสินค้า ผู้ซื้อล้มละลาย และผู้ซื้อปฏิเสธการรับสินค้า รวมถึงความเสี่ยงด้านการเมือง ได้แก่ สงคราม ปฏิวัติ รัฐประหาร การห้ามโอนเงินตราต่างประเทศ และการห้ามนำเข้าสินค้าจากไทย โดย ธสน. ให้ความคุ้มครองสูงสุดถึงร้อยละ 90 ของความเสียหายที่เกิดขึ้น โดยคุ้มครองทั้งเทอมการชำระเงินแบบ Letter of Credit (L/C) สำหรับความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่ได้รับชำระเงินจากธนาคารผู้เปิด L/C และเทอมการชำระเงินแบบ Documents Against Payment (D/P), Documents Against Acceptance (D/A) และ/หรือ Open Account (O/A) สำหรับความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่ได้รับชำระเงินจากผู้ซื้อ

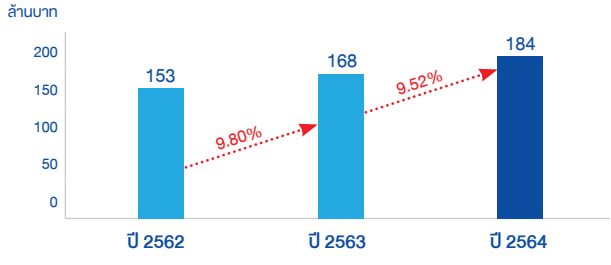
นอกเหนือจากบริการประกันการส่งออกแล้ว ธสน. ยังมีบริการประเมินความเสี่ยงผู้ซื้อและธนาคารผู้ซื้อ ซึ่งเป็นบริการตรวจสอบข้อมูลผู้ซื้อหรือธนาคารผู้ซื้อในต่างประเทศ โดยผู้ส่งออกจะได้รับรายงานสรุปข้อมูลเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการค้าขายต่อไป

ทั้งนี้ ในปี 2564 ธสน. สนับสนุนผู้ประกอบการด้วยบริการประกันการส่งออกอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงที่เศรษฐกิจไทยได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ธสน. มีบริการประกันการส่งออกระยะสั้นที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารความเสี่ยงทางการค้าระหว่างประเทศ ขณะเดียวกันยังสนับสนุนด้านข้อมูลและความรู้เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการ โดยชี้โอกาสเพื่อให้ผู้ประกอบการปรับตัวและเล็งเห็นช่องทางการค้าในตลาดใหม่ ผ่านการให้คำปรึกษา การจัดอบรมและสัมมนารูปแบบออนไลน์แก่ผู้ประกอบการ โดยเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเครดิตที่ดีสำหรับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ในการพัฒนาธุรกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืน ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกภายใต้การรับประกันการส่งออกระยะสั้นของ ธสน. เพิ่มขึ้นจาก 131,399 ล้านบาท ในปี 2563 เป็น 149,512 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.78 และมีรายได้เบี้ยประกันรับเพิ่มขึ้นจาก 168 ล้านบาท ในปี 2563 เป็น 184 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.52

มูลค่ารับประกัน

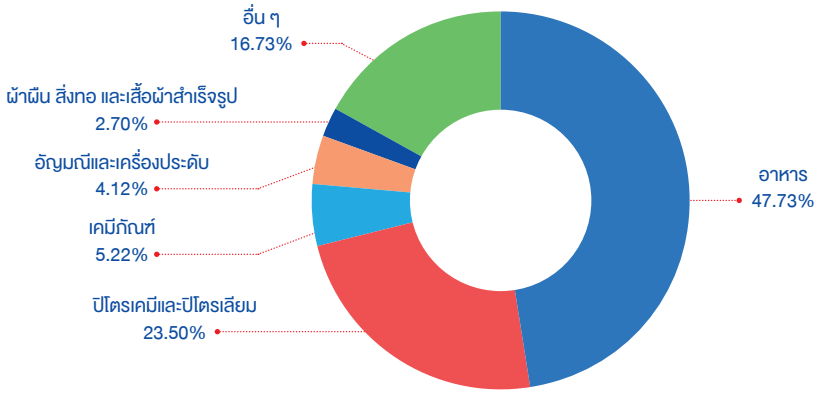
รายได้ค่าเบี้ยประกัน

สำหรับการสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs นั้น ธสน. ยังคงส่งเสริมให้ผู้ส่งออกมีการบริหารและป้องกันความเสี่ยงจากความเสียหายที่ไม่ได้รับชำระเงินค่าสินค้า ด้วยผลิตภัณฑ์สำหรับกลุ่มผู้ส่งออก SMEs ได้แก่ บริการประกันการส่งออก EXIM for Small Biz เป็นบริการที่ช่วยป้องกันความเสี่ยงจากการไม่ได้รับชำระเงินค่าสินค้าให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อย โดยสามารถเลือกรูปแบบวงเงินที่คุ้มครองภายใต้ค่าใช้จ่ายที่คุ้มค่า และเหมาะกับผู้ประกอบการที่เริ่มต้นการส่งออก

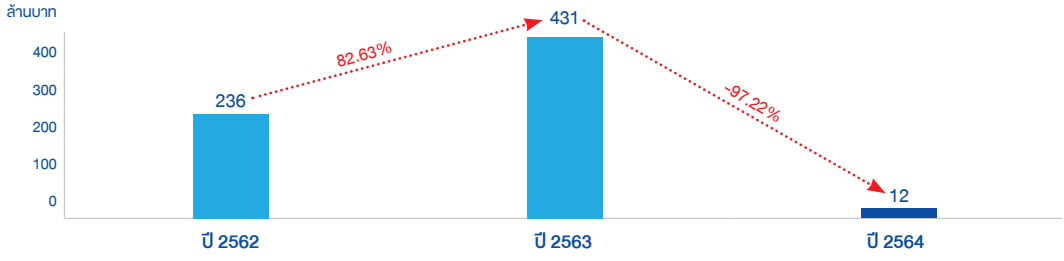
ทั้งนี้ ในปี 2564 สินค้าที่มีมูลค่าการรับประกันการส่งออกสูงสุด คือ อาหาร คิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 47.73 ของมูลค่ารับประกันทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ปิโตรเคมีและปิโตรเลียม และเคมีภัณฑ์ ตามลำดับ

มูลค่าการรับประกันแบ่งตามอุตสาหกรรม

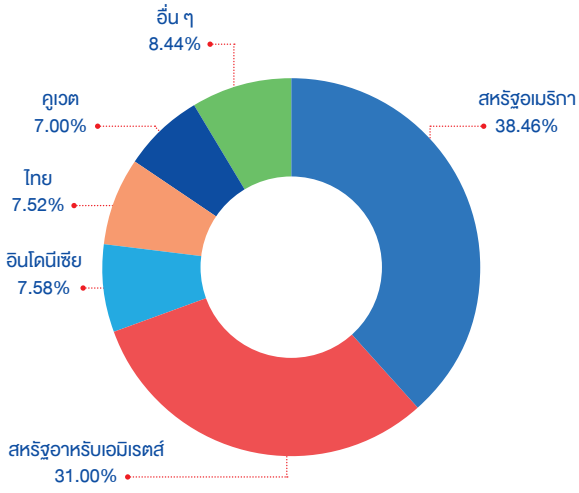

ธสน. จ่ายค่าสินไหมทดแทนภายใต้บริการประกันการส่งออกระยะสั้นให้แก่ผู้ส่งออกจำนวน 13 ราย มูลค่ารวม 12 ล้านบาท โดยร้อยละ 98.83 เกิดจากผู้ซื้อไม่ชำระเงิน ทั้งนี้ สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีมูลค่าการจ่ายค่าสินไหมทดแทนสูงสุด ในขณะที่สินค้าที่ ธสน. จ่ายค่าสินไหมทดแทนสูงสุดในปี 2564 ได้แก่ เครื่องประดับอัญมณี

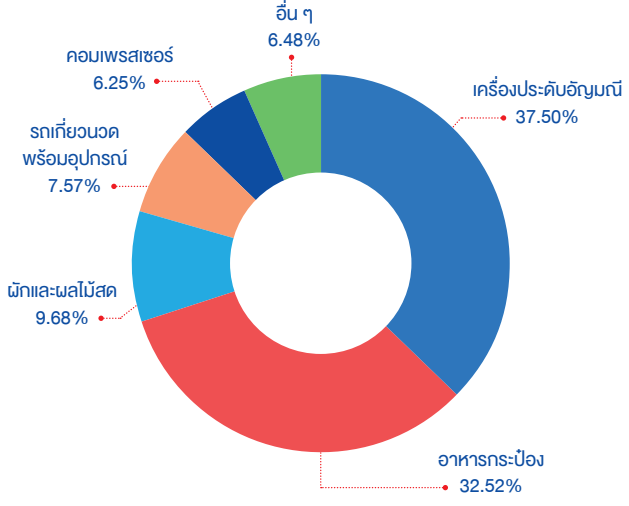
มูลค่าการจ่ายค่าสินไหมทดแทน

สัดส่วนการจ่ายค่าสินไหมทดแทน จำแนกตามประเทศผู้ซื้อ

สัดส่วนการจ่ายค่าสินไหมทดแทน จำแนกตามสินค้า

บริการประกันการส่งออกระยะกลางและระยะยาว

บริการประกันการส่งออกระยะกลางและระยะยาวเป็นบริการรับประกันความเสี่ยงให้แก่ผู้ส่งออกโดยคุ้มครองความเสี่ยงจากการไม่ได้รับชำระเงินค่าสินค้าหรือบริการจากผู้ซื้อในต่างประเทศที่มีระยะเวลาการชำระเงินหรือสัญญาเกินกว่า 180 วัน จนถึง 5 ปี โดยผู้ส่งออกจะได้รับชดเชยค่าสินไหมทดแทนในกรณีที่เกิดความเสียหายจากการที่ไม่ได้รับชำระเงินตามสัญญาจากผู้ซื้อ ซึ่งมีสาเหตุมาจากความเสี่ยงทางการค้าและความเสี่ยงทางการเมือง โดยมีอัตราการชดเชยสูงสุดถึงร้อยละ 90 ของมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ ธสน. สามารถให้ความคุ้มครองความเสียหายทั้งในช่วงดำเนินการผลิตสินค้าหรือให้บริการ (Production Period) ช่วงหลังการส่งมอบสินค้าหรือให้บริการ (Credit Period) และช่วงรับประกันผลงาน (Retention Period)

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ธสน. พยายามมุ่งเน้นการสร้างความตระหนักถึงประโยชน์ของบริการนี้ให้แก่ผู้ส่งออกสินค้าและผู้รับเหมา เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการทำการค้ากับผู้ซื้อที่อยู่ในประเทศที่มีศักยภาพในการเติบโต เช่น กลุ่มประเทศ CLMV เอเชียกลาง ยุโรป เป็นต้น ซึ่งส่งผลให้ในปี 2564 มีผู้ให้ความสนใจบริการเพิ่มมากขึ้นจากเดิม โดยเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการที่ผลิตสินค้าเฉพาะทางสำหรับโครงสร้างพื้นฐาน เช่น แผงพลังงานแสงอาทิตย์ โครงสร้างเหล็กสำหรับโรงไฟฟ้า รวมถึงผู้ให้บริการงานรับเหมาในต่างประเทศ นอกจากนี้ ธสน. ได้ทำการตลาดผ่านช่องทางนายหน้าบริการประกันการส่งออก (Brokers) ด้วย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันให้ผู้ประกอบการไทยสนใจบริการดังกล่าวเพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ ในปี 2564 ธสน. มีวงเงินรับประกันการส่งออกระยะกลางและระยะยาวที่ได้รับอนุมัติรวม 1,005 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 510 ล้านบาท ในปี 2563 โดยคิดเป็นรายได้ทั้งสิ้นประมาณ 13 ล้านบาท โดยในปี 2564 ธสน. ไม่มีการจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ประกอบการไทยภายใต้บริการนี้

บริการประกันความเสี่ยงการลงทุน

บริการประกันความเสี่ยงการลงทุนเป็นบริการรับประกันความเสี่ยงทางการเมืองจากการที่โครงการลงทุนของนักลงทุนไทยได้รับความเสียหายจากการดำเนินนโยบาย กฎระเบียบ หรือการดำเนินการใด ๆ ของรัฐบาลประเทศที่นักลงทุนไทยไปลงทุน ตลอดจนภัยทางการเมืองต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบในทางลบต่อโครงการลงทุนและความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ของนักลงทุนไทย ทั้งนี้ ธสน. สามารถให้ความคุ้มครองได้ทั้งในส่วนของผู้ถือหุ้นและในส่วนเงินกู้ โดยมีอัตราความคุ้มครองสูงสุดถึงร้อยละ 90 ของมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น

ในปี 2564 ธสน. มีวงเงินรับประกันความเสี่ยงการลงทุนที่ได้รับอนุมัติรวม 89 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีรายได้เบี้ยประกันรับ 60 ล้านบาท โดยในช่วงครึ่งปีแรก มีนักลงทุนไทยให้ความสนใจบริการประกันความเสี่ยงการลงทุนในหลาย ๆ โครงการโดยตลาดหลักยังคงเป็นกลุ่มประเทศ CLMV อย่างไรก็ตาม เนื่องด้วยการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ทำให้ในช่วงครึ่งปีหลัง โครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในหลายประเทศชะลอตัวลงอย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้นักลงทุนไทยชะลอการลงทุนไปยังต่างประเทศ ซึ่งมีผลโดยตรงต่อความสนใจและการขอรับบริการประกันความเสี่ยงการลงทุน ทั้งนี้ มีการคาดการณ์ว่า ในช่วงปลายปี 2565 การลงทุนต่าง ๆ จะเริ่มทยอยกลับมาสู่ภาวะปกติ และจะมีนักลงทุนสนใจขอรับบริการเพิ่มมากขึ้น โดยกลุ่ม CLMV ยังคงเป็นจุดหมายที่นักลงทุนไทยให้ความสนใจไปลงทุนเป็นอย่างมากเช่นเดียวกับในปีที่ผ่านมา อนึ่ง ในปี 2564 ธสน. ไม่มีการจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่นักลงทุนไทยภายใต้บริการนี้

ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน

ภาพรวมผลประกอบการทางการเงินในปี 2564 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) มีสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากเงินให้สินเชื่อ มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น ส่งผลให้อัตราส่วนทางการเงินด้านความสามารถในการทำกำไรเพิ่มสูงขึ้นจากปีที่ผ่านมา

งบกำไรขาดทุน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2564	2563	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ
รายได้ดอกเบี้ย	4,749	4,944	(195)	(3.94)
หัก ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	1,238	1,649	(411)	(24.92)
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	3,511	3,295	216	6.56
รายได้ที่มิใช่ดอกเบี้ย	374	449	(75)	(16.70)
หัก ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ	1,504	1,848	(344)	(18.61)
หัก ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	850	3,236	(2,386)	(73.73)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	1,531	(1,340)	2,871	214.25

ในปี 2564 ธสน. มีรายได้ดอกเบี้ยสุทธิเพิ่มขึ้น 216 ล้านบาท หรือร้อยละ 6.56 จากปี 2563 และรายได้ที่มิใช่ดอกเบี้ยลดลง 75 ล้านบาท หรือร้อยละ 16.70 ขณะที่มีค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ ลดลง 344 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.61 และมีผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจำนวน 850 ล้านบาท ซึ่งลดลงอย่างมากจากปีก่อนหน้า ส่งผลให้ ธสน. มีกำไรสุทธิ 1,531 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 2,871 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2563 ที่มีผลขาดทุนสุทธิ 1,340 ล้านบาท

งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2564	2563	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่ม (ลด)	%
สินทรัพย์รวม	156,804	139,789	17,015	12.17
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	8,605	8,248	357	4.33
เงินลงทุนสุทธิ	4,003	5,099	(1,096)	(21.49)
เงินให้สินเชื่อ*	152,702	135,139	17,563	13.00
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	11,670	11,977	(307)	(2.56)
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	287	274	13	4.74
สินทรัพย์อื่น ๆ	2,877	3,006	(129)	(4.29)
หนี้สินรวม	133,125	119,876	13,249	11.05
เงินรับฝาก	48,150	44,391	3,759	8.47
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	21,088	20,043	1,045	5.21
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	60,640	52,159	8,481	16.26
หนี้สินอื่น ๆ	3,247	3,283	(36)	(1.10)
ส่วนของเจ้าของ	23,679	19,913	3,766	18.91

หมายเหตุ : * เงินให้สินเชื่อ ประกอบด้วยเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ และปรับมูลค่าตามเงื่อนไขสัญญาที่เปลี่ยนแปลงใหม่

สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 ธสน. มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 156,804 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 17,015 ล้านบาท หรือร้อยละ 12.17 เมื่อเทียบกับ ณ สิ้นปี 2563 ที่มีสินทรัพย์ 139,789 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

- **สินเชื่อ** ณ สิ้นปี 2564 ธสน. มีเงินให้สินเชื่อคงค้างจำนวน 152,773 ล้านบาท เพิ่มขึ้นสุทธิ 17,545 ล้านบาท หรือร้อยละ 12.97 เมื่อเทียบกับ ณ สิ้นปี 2563 ที่จำนวน 135,228 ล้านบาท ทั้งนี้ เงินให้สินเชื่อส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อในกลุ่มสาธารณูปโภค สินค้าอุตสาหกรรม และการคมนาคมและสื่อสาร

- **สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-performing Loans: NPLs)** ณ สิ้นปี 2564 ธสน. มี NPLs จำนวน 4,166 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.73 ของเงินให้สินเชื่อ โดยในปี 2564 มี NPLs เพิ่มขึ้น 413 ล้านบาท ส่วนใหญ่มาจากลูกหนี้ที่อยู่ในกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตาม ธสน. สามารถแก้ไข NPLs ให้ลดลงได้ 1,399 ล้านบาท จึงส่งผลให้ NPLs ลดลงสุทธิ 987 ล้านบาท จาก ณ สิ้นปี 2563 ที่จำนวน 5,153 ล้านบาท

- **ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น** ณ สิ้นปี 2564 ธสน. มีค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจำนวน 11,670 ล้านบาท หรือร้อยละ 280.12 ของ NPLs

- **ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ** ณ สิ้นปี 2564 ธสน. มีทรัพย์สินรอการขายสุทธิ 287 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2563 จำนวน 13 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.74

หนี้สิน

ณ สิ้นปี 2564 ธสน. มีหนี้สินรวมทั้งสิ้นจำนวน 133,125 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 13,249 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.05 เมื่อเทียบกับ ณ สิ้นปี 2563 ที่มีหนี้สินจำนวน 119,876 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม ซึ่งเพิ่มขึ้น 8,481 ล้านบาท หรือร้อยละ 16.26 เงินรับฝากเพิ่มขึ้น 3,759 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.47 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินเพิ่มขึ้น 1,045 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.21 และหนี้สินอื่น ๆ ลดลง 36 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.10

ส่วนของเจ้าของ

ณ สิ้นปี 2564 ธสน. มีส่วนของเจ้าของจำนวน 23,679 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 3,766 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.91 เมื่อเทียบกับ ณ สิ้นปี 2563 ที่มีจำนวน 19,913 ล้านบาท โดยในปี 2564 มีทุนที่ได้รับชำระแล้วเพิ่มขึ้น 2,198 ล้านบาท

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

หน่วย : ร้อยละ

อัตราส่วนทางการเงิน	2564	2563	เปลี่ยนแปลง
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ย (ROA)	1.03	(1.04)	2.07
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนเฉลี่ย (ROE)	7.03	(6.48)	13.51
อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ดอกเบี้ยเฉลี่ย (NIM)	2.25	2.40	(0.15)
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายรวมต่อรายได้รวม (Cost to Income Ratio)*	40.43	41.52	(1.09)
อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้นต่อสินทรัพย์เสี่ยง (CAR)	13.40	13.50	(0.10)

หมายเหตุ : * ค่าใช้จ่ายดำเนินงานไม่รวมรายการหนี้สูญค่าสินไหมทดแทนและสำรองบริการประกัน ขาดทุนจากการด้อยค่าทรัพย์สินรอการขายและหนี้สงสัยจะสูญสำหรับภาระผูกพันภายหน้า และสำรองอื่น ๆ

- **อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ย (Return on Assets: ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนเฉลี่ย (Return on Equity: ROE)** จากกำไรสุทธิในปี 2564 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 214.25 ในขณะที่สินทรัพย์เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.17 และส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.91 ส่งผลให้ ณ สิ้นปี 2564 ธสน. มีอัตรา ROA ที่ร้อยละ 1.03 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.07 และมี ROE ที่ร้อยละ 7.03 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 13.51

- **อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ดอกเบี้ยเฉลี่ย (Net Interest Margin: NIM)** ณ สิ้นปี 2564 ธสน. มีค่า NIM เฉลี่ยที่ร้อยละ 2.25 ลดลงร้อยละ 0.15 จากปี 2563

- **อัตราส่วนค่าใช้จ่ายรวมต่อรายได้รวม (Cost to Income Ratio)** ณ สิ้นปี 2564 ธสน. มี Cost to Income Ratio ที่ร้อยละ 40.43 ลดลงร้อยละ 1.09 จากปี 2563 เนื่องจากรายได้รวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.77 ในขณะที่ค่าใช้จ่ายลดลงร้อยละ 18.61

- **อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้นต่อสินทรัพย์เสี่ยง (Capital Adequacy Ratio: CAR)** ธสน. มีอัตราส่วน CAR ณ สิ้นปี 2564 เท่ากับร้อยละ 13.40 ลดลงร้อยละ 0.10 จากปี 2563 เนื่องจากมีสินทรัพย์เสี่ยงที่เพิ่มขึ้นในระหว่างปี อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้นต่อสินทรัพย์เสี่ยงของ ธสน. ยังคงสูงกว่าเกณฑ์ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) พ.ศ. 2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ที่กำหนดไว้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.50

โครงสร้างแหล่งเงินกู้จำแนกตามประเภทตราสารและแหล่งเงินกู้

หน่วย : ล้านบาท

แหล่งเงินกู้ในประเทศ	2564		2563		2562	
	รัฐบาลค้ำประกัน	รัฐบาลไม่ค้ำประกัน	รัฐบาลค้ำประกัน	รัฐบาลไม่ค้ำประกัน	รัฐบาลค้ำประกัน	รัฐบาลไม่ค้ำประกัน
พันธบัตร	-	13,000	-	7,000	-	5,000
ตั๋วแลกเงิน	-	-	-	-	-	-
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	-	-	-	6,500	-	-
อื่น ๆ	-	22	-	61	-	64
รวมตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	13,022	-	13,561	-	5,064

แหล่งเงินกู้ต่างประเทศ	2564		2563		2562	
	รัฐบาลค้ำประกัน	รัฐบาลไม่ค้ำประกัน	รัฐบาลค้ำประกัน	รัฐบาลไม่ค้ำประกัน	รัฐบาลค้ำประกัน	รัฐบาลไม่ค้ำประกัน
พันธบัตร	-	47,958	-	38,598	-	37,240
ตั๋วแลกเงิน	-	-	-	-	-	-
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	-	-	-	-	-	-
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
รวมตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	47,958	-	38,598	-	37,240

ณ สิ้นปี 2564 ธสน. มีเงินกู้ยืมจากแหล่งเงินกู้ในประเทศและต่างประเทศรวม 60,980 ล้านบาท แบ่งเป็นการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในประเทศจำนวน 13,022 ล้านบาท และการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ต่างประเทศ 47,958 ล้านบาท ในขณะที่ ณ สิ้นปี 2563 และ 2562 ธสน. มีเงินกู้ยืมจากแหล่งเงินกู้ในประเทศและต่างประเทศรวมจำนวน 52,159 ล้านบาท และ 42,304 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ เงินกู้ยืมดังกล่าวเป็นเงินกู้ยืมที่รัฐบาลไม่ค้ำประกัน และไม่รวมรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

1000
800
600
400
200
0
0
1000
2000
3000
4000
5000
6000
1000
800
600
400
200
0
0
1000
2000
3000
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1
100.0
200.0
1000
800
600
400
200
0
0
200

การบริหารจัดการองค์กร

การบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านการบริหารความเสี่ยง การสร้าง/ปรับปรุงความสามารถขององค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กร และการนำกรอบ/นโยบาย/กระบวนการ/เครื่องมือต่าง ๆ ในการบริหารจัดการความเสี่ยงมาใช้ไปสู่การปฏิบัติ โดยเน้นการบูรณาการอย่างใกล้ชิดระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ เพื่อให้ ธสน. บรรลุเป้าหมายในการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อสร้าง (Creating) ดำรงไว้ (Preserving) และตระหนักถึงความสำคัญ (Realizing) ของการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ในปี 2564 ธสน. เน้นการปรับปรุงแนวทางการบริหารความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงและความผันผวนค่อนข้างมาก และมุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร รวมถึงตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้สอดคล้องกับบทบาทการเป็นธนาคารเพื่อการพัฒนา (Development Bank) และเติบโตอย่างยั่งยืน โดยผลลัพธ์สำคัญจากการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องในปี 2564 สรุปได้ดังนี้

ได้รับเงินเพิ่มทุน 2,198 ล้านบาท เพื่อรองรับการขยายธุรกิจได้อย่างยั่งยืน

บริหารจัดการหนี้ด้อยคุณภาพ รวมทั้งติดตามคุณภาพหนี้อย่างใกล้ชิดและทันท่วงที ส่งผลให้ NPL Ratio ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

มีการนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้และช่องทางดิจิทัลมาให้บริการลูกค้า เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการในยุค Next Normal

กำหนดมาตรการดูแลพนักงาน ผู้เช่า สังคม และชุมชนรอบข้าง รวมถึงอาคารและสถานที่ จนไม่เกิดการติดเชื้อ COVID-19 แบบเป็นกลุ่มก้อน ทั้งกับพนักงาน ธสน. และในอาคารสำนักงานของ ธสน.

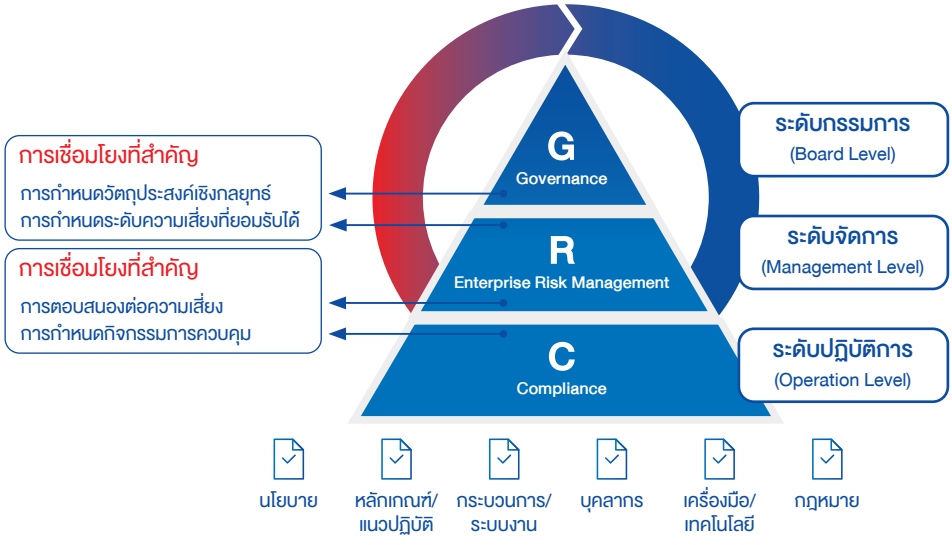

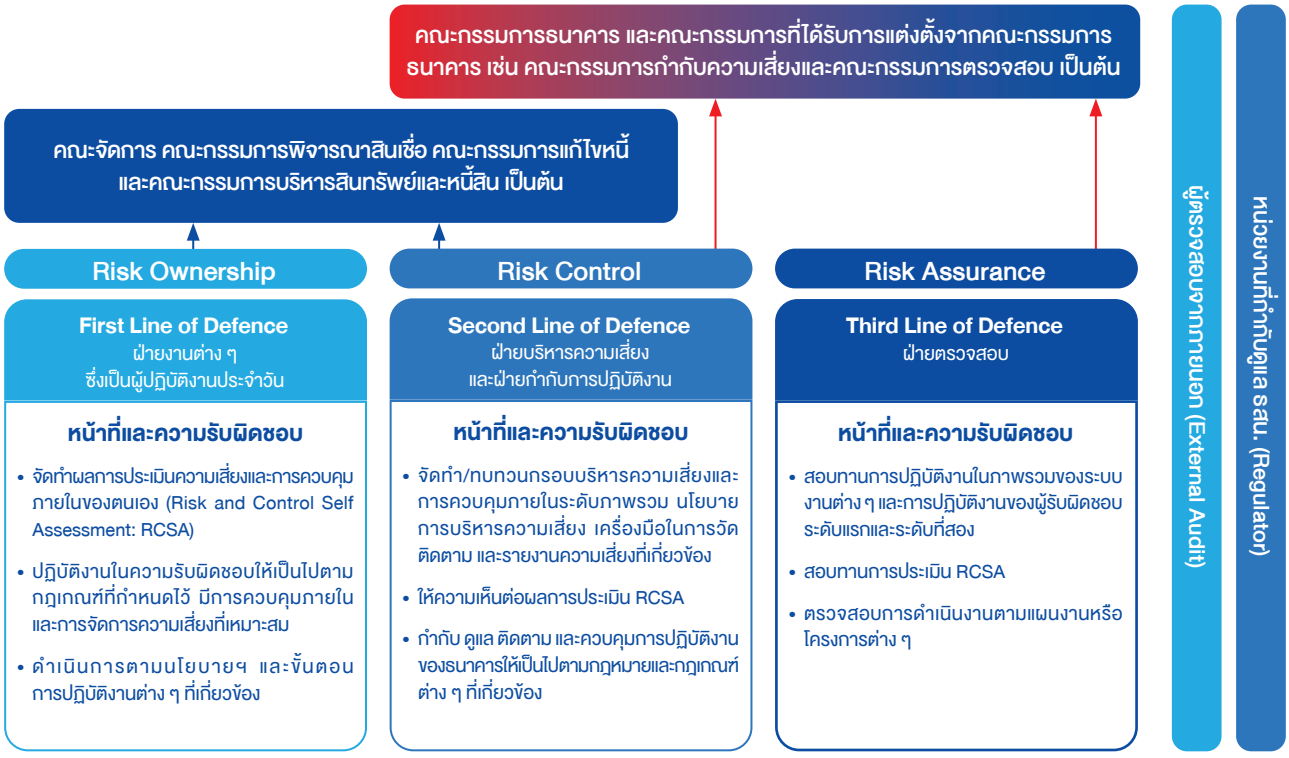
เน้นการบริหารความเสี่ยงทั้งด้านเครดิต ด้านตลาด และด้านสภาพคล่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบโดย ธสน. ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ระดับ AAA (tha)/Stable F1+(tha) ซึ่งเป็นอันดับสูงสุดเป็นปีที่ 16 ติดต่อกัน

โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง

ธสน. กำหนดโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงตามหลักการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบ 3 ระดับ (Three Lines of Defence) โดยฝ่ายงานต่าง ๆ มีบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างชัดเจน สรุปได้ดังนี้

โครงสร้างองค์กรด้านการบริหารความเสี่ยง

แนวทางการบริหารความเสี่ยง

ในปี 2564 ธสน. จำแนกประเภทของการบริหารความเสี่ยงเป็น 7 ประเภท ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

คือความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนธุรกิจ แผนดำเนินงาน และการนำไปปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมหรือไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายในที่สำคัญ และสภาพแวดล้อมภายนอก อันอาจส่งผลกระทบต่อรายได้ เงินกองทุน และการดำรงอยู่ของ ธสน.

2. ความเสี่ยงด้านเครดิต

คือความเสี่ยงที่ลูกหนี้หรือคู่สัญญาของ ธสน. ไม่สามารถปฏิบัติได้ตามสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อ การลงทุน ภาระผูกพันที่เกิดจากการรับประกัน และการก่อภาระผูกพันอื่น ๆ เช่น ลูกหนี้ไม่สามารถชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยตามที่ตกลงไว้กับ ธสน. ได้ ทำให้ ธสน. ในฐานะเจ้าหนี้เกิดความเสียหาย เป็นต้น

3. ความเสี่ยงด้านตลาด

คือความเสี่ยงที่ ธสน. อาจได้รับความเสียหายเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของฐานะทั้งที่อยู่ในงบแสดงฐานะทางการเงินและนอกงบดุลที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน ราคาตราสารทุน และราคาสินค้าโภคภัณฑ์

4. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

เกิดจากการที่ ธสน. ไม่สามารถชำระหนี้สินหรือภาระผูกพันเมื่อถึงกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ หรือไม่สามารถจัดหาเงินทุนได้เพียงพอ หรือสามารถจัดหาเงินทุนได้แต่ด้วยต้นทุนที่สูงเกินกว่าระดับที่สามารถยอมรับได้

5. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

เกิดความเสียหายต่าง ๆ เนื่องจากความไม่เพียงพอหรือความบกพร่องของกระบวนการปฏิบัติงานภายใน บุคลากร และระบบงานของธนาคาร หรือเหตุการณ์ภายนอก รวมถึงความเสี่ยงด้านกฎหมาย และความเสี่ยงด้านความยั่งยืน (Environmental, Social and Governance: ESG)

6. ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง

เกิดจากการที่สาธารณชน ได้แก่ ลูกค้า คู่ค้า นักลงทุน และผู้กำกับดูแล รับรู้ถึงภาพลักษณ์ในเชิงลบหรือขาดความเชื่อมั่นใน ธสน. รวมถึงเกิดจากการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับจรรยาบรรณ ความคาดหวังของสังคม หรือมาตรฐานการบริการของธุรกิจหรือไม่เป็นไปตามข้อตกลง หรือการบริการที่ไม่เป็นมิตรกับลูกค้า

7. ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

เกิดจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ช่องทางโทรศัพท์ และเทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อระบบหรือการปฏิบัติงานของ ธสน. รวมถึงความเสี่ยงที่เกิดจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Risk)

สำหรับการบริหารความเสี่ยงที่สำคัญจำแนกตามประเภทความเสี่ยง สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)

ธสน. พิจารณาและทบทวนปัจจัยที่ส่งกระทบต่อความเสี่ยงด้านกลยุทธ์มาใช้ในการปรับปรุงแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์อย่างต่อเนื่องตลอด 2-3 ปีที่ผ่านมา เช่น การเพิ่มบทบาทการเป็น Development Bank เพื่อพัฒนาประเทศและเศรษฐกิจไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืนในยุค Next Normal ตัวชี้วัดสำคัญและเป้าหมายที่ระบุไว้ในแผนธุรกิจ เพื่อใช้ในการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้สอดคล้องกัน รวมถึงการบริหารจัดการความเพียงพอของเงินกองทุนทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤตให้เป็นไปตามแนวทางที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) กำหนด

นอกจากนี้ ธสน. ยังมีการบูรณาการกับการจัดทำแผนธุรกิจประจำปีและแผนวิสาหกิจระยะยาว 5 ปีอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โดยจัดทำและทบทวนแผนภาพการวิเคราะห์ความเสี่ยงเชิงบูรณาการ (Risk Correlation Map) การวิเคราะห์ถึงภาพรวมการบริหารความเสี่ยง (Portfolio View of Risk) เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจตามระบบประเมินผลใหม่ (State Enterprise Assessment Model: SE-AM) สำหรับผลการดำเนินงานในปี 2564 พบว่า ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และอยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยสามารถสรุปการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ของ ธสน. ได้ดังนี้

นโยบาย

- การทบทวนกรอบการกำกับดูแลความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดี ตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจตามระบบประเมินผลใหม่ (SE-AM) และเกณฑ์ของ ธปท.
- การทบทวนนโยบาย Governance, Risk and Compliance (GRC) ตามแนวทาง GRC Capability Model version 3.0 ของ Open Compliance and Ethics Group (OCEG)
- การทบทวนนโยบายการประเมินความเสี่ยงและความเพียงพอของเงินกองทุนตามแนวทางการกำกับดูแลเงินกองทุนโดยทางการ (Pillar 2) และการทดสอบภาวะวิกฤต (Internal Capital Adequacy Assessment Process and Stress Test Policy: ICAAP & Stress Test Policy) ตามประกาศ ธปท. ที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการ

- การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามแผนธุรกิจประจำปี และตามบันทึกข้อตกลงประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ (Performance Agreement: PA) แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map) แผนภาพการวิเคราะห์ความเสี่ยงเชิงบูรณาการ ภาพรวมการบริหารความเสี่ยง ตามแนวทาง COSO-ERM 2017
- การจัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือการบริหารความเสี่ยง เพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารความเสี่ยงให้กับทุกฝ่ายงาน รวมถึงการดำเนินการตาม GRC Roadmap
- การคำนวณเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง และการประเมินความเพียงพอของเงินกองทุนภายใต้กระบวนการ ICAAP ที่สอดคล้องกับลักษณะความเสี่ยง (Risk Profile) และจัดทำแผนเงินกองทุน (Capital Planning) โดยคำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นภายใต้ภาวะปกติและภาวะวิกฤต รวมถึงเพิ่มกระบวนการประมาณการ BIS Ratio เพื่อบริหารจัดการเงินกองทุนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เครื่องมือบริหารความเสี่ยง

- การทบทวนดัชนีชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicators: KRIs) ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) และช่วงเบี่ยงเบนของระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Tolerance) ทั้งในลักษณะของตัวชี้วัดนำ (Leading Indicators) และตัวชี้วัดตาม (Lagging Indicators) ที่เหมาะสม
- การใช้งานระบบ Data Warehouse เพื่อช่วยในการติดตามผลการดำเนินงานของดัชนีชี้วัดความเสี่ยงสำคัญ เพื่อให้สามารถใช้แจ้งเตือนและติดตามความเสี่ยงต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การติดตาม/รายงานผลการดำเนินงาน

เช่น

- รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงตามแผนธุรกิจและตามแผนบริหารความเสี่ยงตามบันทึกข้อตกลงประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ (PA) อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง
- รายงานดัชนีชี้วัดความเสี่ยงตามประเภทความเสี่ยงเป็นประจำทุกเดือน
- รายงานการประเมินความเพียงพอของเงินกองทุนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

หมายเหตุ : COSO-ERM ย่อมาจาก Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission-Enterprise Risk Management

2. ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk)

ในปี 2564 ธสน. มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในปัจจุบันที่มีความผันผวนอย่างต่อเนื่อง เช่น การทบทวนนโยบายและหลักเกณฑ์การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตให้ครอบคลุมความเสี่ยงที่สอดคล้องกับบทบาทในการเป็น Development Bank เพื่อยกระดับเศรษฐกิจและธุรกิจไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืน การปรับปรุงกระบวนการพิจารณาอนุมัติและทบทวนวงเงิน โดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการปฏิบัติงาน เพื่อลดระยะเวลาและสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของลูกหนี้ การจัดทำรายงานลูกหนี้ตามระดับความเสี่ยง เพื่อใช้ติดตาม ประเมินคุณภาพหนี้ เร่งปรับโครงสร้างหนี้ พิจารณาแนวทางความช่วยเหลือเพิ่มเติม และนำเสนอแนวทางแก้ไขต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ เพื่อป้องกันการเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-performing Loans: NPLs) และประมาณการเงินกันสำรอง จนส่งผลให้ ธสน. สามารถรักษาระดับ NPL Ratio และเงินกันสำรองให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ ธสน. ยอมรับได้

นอกจากนี้ ธสน. คำนวณและทบทวนเงินกันสำรองสำหรับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (Expected Credit Loss: ECL) ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 (Thai Financial Reporting Standards 9: TFRS 9) ตามความถี่ที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งผลการดำเนินงานในปี 2564 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยสามารถสรุปการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของ ธสน. ได้ดังนี้

นโยบาย

- การทบทวนนโยบายการทำธุรกรรมสินเชื่อ (Credit Policy) ที่ครอบคลุมธุรกรรมด้านสินเชื่อและบริการประกัน โดยอ้างอิงตามแนวนโยบาย ธปท. ให้ครอบคลุมเรื่องความเสี่ยงด้าน ESG
- การทบทวนนโยบายการสอบทานธุรกรรมด้านสินเชื่อ โดยอ้างอิงตามแนวนโยบาย ธปท.
- การทบทวนนโยบายการจำกัดความเสี่ยงจากการกระจุกตัวด้านเครดิต โดยอ้างอิงตามประกาศ ธปท.

กระบวนการ

ปรับปรุงกระบวนการและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านเครดิต เช่น

- การทบทวนแนวทางการออกเยี่ยมลูกค้า ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานในรูปแบบใหม่ (New Normal)
- การปรับปรุงกระบวนการพิจารณาอนุมัติและทบทวนวงเงิน เพื่อลดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของลูกหนี้
- การทบทวนเพดานความเสี่ยงสำหรับอุตสาหกรรมและประเทศที่มีความเสี่ยง ให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยง

เครื่องมือบริหารความเสี่ยง

- การใช้งานระบบ Loan Origination System and Customer Relationship Management (LOS & CRM) เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบงานอื่นเพื่อให้กระบวนการทำการตลาดและการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- การปรับปรุงระบบการเตือนภัยด้านเครดิตล่วงหน้า (Credit Warning Sign) และรายชื่อลูกค้าที่ควรติดตามหรือควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ (Watch List)
- การพัฒนาฐานข้อมูลและรายงานลูกหนี้แยกตามระดับความเสี่ยงและกลุ่มอุตสาหกรรม
- การทบทวนและคำนวณการกันเงินสำรองสำหรับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 (TFRS 9)

การติดตาม/รายงานผลการดำเนินงาน

เช่น

- รายงานพอร์ตด้านเครดิต รายงานการกระจุกตัวด้านเครดิต ต่อราย/กลุ่มลูกค้า ต่อราย/กลุ่มผู้ซื้อ/ธนาคารผู้ซื้อ/หมวดอุตสาหกรรม และต่อประเทศ
- รายงาน Aging Overdue และรายงานแนวโน้มลูกหนี้ที่จะกลายเป็นลูกหนี้ด้อยคุณภาพ เพื่อลดโอกาสเกิด NPLs
- รายงานผลการทดสอบภาวะวิกฤตด้านเครดิต (Credit Stress Test) โดยใช้สถานการณ์จำลองตามที่ ธปท. กำหนด เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันกับทุกสถาบันการเงิน
- รายงานผลการสอบทานธุรกรรมด้านสินเชื่อ

3. ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk)

ในปี 2564 ธสน. ได้พิจารณาและทบทวนปัจจัยสำคัญที่สอดคล้องกับความเสี่ยงด้านตลาด เพื่อใช้ประเมินสถานการณ์และจัดทำประมาณการตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องสำหรับความเสี่ยงด้านตลาด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของตลาดการเงินโลก เช่น การดำเนินการตามแผนงานเตรียมความพร้อมรองรับการยุติการเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย London Interbank Offered Rate (LIBOR) โดยทยอยปรับปรุงระบบงานภายใน และสื่อสารกับลูกค้าและฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ธสน. ได้ทบทวนนโยบายการลงทุนให้สอดคล้องกับนโยบายและคู่มือการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการการเงินอย่างมีความรับผิดชอบ ซึ่งผลการดำเนินงานปี 2564 อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยสามารถสรุปการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดของ ธสน. ได้ดังนี้

นโยบาย

- ทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดและนโยบายการบริหารฐานะในบัญชีเพื่อการค้าให้ครอบคลุมทั้งในบัญชีเพื่อการธนาคาร (Banking Book) และบัญชีเพื่อการค้า (Trading Book) และอ้างอิงตามประกาศ ธปท.
- ธุรกรรมในบัญชีเพื่อการค้า ธสน. คือ ธุรกรรมที่ทำกับลูกค้าของ ธสน. และธุรกรรมที่ทำเพื่อบริหารความเสี่ยงจากฐานะของลูกค้าเท่านั้น โดย ธสน. จะไม่ทำธุรกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็งกำไรเพียงอย่างเดียว

กระบวนการ

- กำหนดกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดครอบคลุมทั้งในบัญชีเพื่อการธนาคารและบัญชีเพื่อการค้า โดยพิจารณาถึงต้นทุนและผลตอบแทนที่เหมาะสม
- การบริหารพอร์ตการลงทุนและควบคุมดูแลการลงทุนให้อยู่ภายใต้วงเงินลงทุน รวมทั้งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และขอบเขตของการลงทุนที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการธนาคาร
- การทบทวนกระบวนการทดสอบภาวะวิกฤตสำหรับความเสี่ยงด้านตลาด ทั้งในบัญชีเพื่อการธนาคารและบัญชีเพื่อการค้า โดยครอบคลุมความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน และความเสี่ยงด้านราคาตราสารทุนและสินค้าโภคภัณฑ์

เครื่องมือบริหารความเสี่ยง

- ระบบบริหารเงิน (Treasury System)
- ระบบบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน (Asset Liability Management System: ALM)
- ระบบการจัดทำรายงานความเสี่ยงด้านตลาด รวมถึงการกำหนดระดับเพดานความเสี่ยง (Risk Limits)

การติดตาม/รายงานผลการดำเนินงาน

เช่น

- รายงานการติดตามความเหลื่อมกัน (Maturity Gap) ระหว่างอายุของสินทรัพย์และอายุของหนี้สิน
- รายงานผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Sensitivity Analysis) ที่มีผลต่อดอกเบี้ยรับสุทธิ (Net Interest Income: NII) และที่มีผลต่อมูลค่าทางเศรษฐกิจหรือเงินกองทุน (Economic Value of Equity: EVE)
- รายงานผลการติดตามการดำรงฐานะเงินตราต่างประเทศรายสกุลและรวมทุกสกุล ณ สิ้นวันตามเกณฑ์ฯ ที่กำหนด
- รายงานผลการทดสอบภาวะวิกฤต

4. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk)

ในปี 2564 ธสน. ได้พิจารณาและทบทวนปัจจัยสำคัญที่สอดคล้องกับความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เพื่อใช้ประเมินสถานการณ์และจัดทำประมาณการตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องสำหรับความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เพื่อให้การระดมทุนสอดคล้องกับแหล่งใช้ไปของเงิน โดยมุ่งเน้นบริหารสภาพคล่องอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในภาวะปกติและภายใต้มาตรการความช่วยเหลือต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) รวมถึงได้ทบทวนนโยบาย หลักเกณฑ์ และเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องให้สอดคล้องกับแนวทางที่ ธปท. กำหนด โดย ธสน. มีการกำกับดูแลและติดตามผลการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งผลการดำเนินงานในปี 2564 อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยสามารถสรุปการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของ ธสน. ได้ดังนี้

นโยบาย

- ทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk Management Policy) โดยอ้างอิงตามแนวนโยบาย ธปท.
- ทบทวนแผนและรูปแบบการระดมทุนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้สอดคล้องกับภาวะ COVID-19

กระบวนการ

- มีการบริหารและจัดหาแหล่งเงินกู้ยืมระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาวที่เหมาะสมกับโครงสร้างของสินทรัพย์ เพื่อกระจายความเสี่ยง และลดการพึ่งพาแหล่งเงินจากเจ้าหนี้เพียงบางรายหรือบางประเภทมากเกินไป
- ทบทวนแผนฉุกเฉินสภาพคล่อง และกระบวนการทดสอบภาวะวิกฤตสำหรับความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง
- เพิ่มกระบวนการประมาณการอัตราส่วนด้านสภาพคล่องที่สำคัญ เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงด้านสภาพคล่องให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เครื่องมือบริหารความเสี่ยง

- ระบบบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน (ALM)
- ระบบการจัดทำรายงานความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง รวมถึงการกำหนดระดับเพดานความเสี่ยง (Risk Limits)
- อัตราส่วนและตัวกำหนดระดับความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เช่น อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) ประมาณการกระแสเงินสุทธิ และประมาณการระดับสภาพคล่องในระยะสั้นเพื่อรองรับธุรกรรมประจำวัน อัตราส่วน Liquidity Coverage Ratio (LCR) เพื่อพิจารณาความเพียงพอของสภาพคล่องเพียงพอที่จะรองรับความผันผวนในภาวะวิกฤตได้เป็นเวลา 30 วัน
- ทดลองคำนวณอัตราส่วนการดำรงแหล่งที่มาของเงินให้สอดคล้องกับการใช้ไปของเงิน (Net Stable Funding Ratio: NSFR)

การติดตาม/รายงานผลการดำเนินงาน

เช่น

- รายงานฐานะสภาพคล่องสุทธิ และรายงานประมาณการสภาพคล่องของธนาคาร
- รายงานติดตามผลการคำนวณอัตราส่วนและตัวกำหนดระดับความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง
- รายงานฐานะสภาพคล่องสุทธิตามสัญญา (Contractual Liquidity Gap) และตามพฤติกรรม (Behavioural Liquidity Gap)
- รายงานการกระจุกตัวของแหล่งเงิน
- รายงานผลการทดสอบภาวะวิกฤตสำหรับความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง โดยปรับสถานการณ์จำลองให้ครอบคลุมเรื่องมาตรการพักชำระหนี้

5. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk)

ในปี 2564 ธสน. ทยอยปรับปรุงระบบงานและกระบวนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับยุค Next Normal และคำนึงถึงมาตรการรับมือการระบาดของ COVID-19 มาอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการทบทวนการประเมินความเสี่ยงและการควบคุมภายในของตนเองที่ครอบคลุมทั้งความเสี่ยงจากการทุจริตและความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล เพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว โดยมีการทดสอบแผนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan: BCP) กรณีเกิดข้อมูลรั่วไหลจากเหตุการโจมตีทางไซเบอร์ (Cyber Attack) โดยทดสอบร่วมกับ ธปท. และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และปรับปรุงกระบวนการให้พนักงานส่วนใหญ่ทดสอบแผน BCP จากที่บ้าน ยกเว้นธุรกรรมสำคัญที่ยังคงต้องเข้ามาทดสอบ ณ ศูนย์สำรองของ ธสน. เพื่อลดความเสี่ยงจากการแพร่ระบาด และเป็นไปตามหลักการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing)

ในปลายปี 2563 ธสน. ได้รับรางวัลความสามารถในการจัดการวิกฤต COVID-19 ดีเด่น ซึ่ง ธสน. ยังบริหารจัดการและดำเนินการตามมาตรการป้องกันอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มมาตรการให้เข้มข้นและเคร่งครัดมากขึ้น เช่น เน้นให้พนักงานที่ปฏิบัติงานธุรกรรมสำคัญแบ่งทีมปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 3 ทีม โดยแยกกันปฏิบัติงานในแต่ละสถานที่ กำหนดให้พนักงานที่จำเป็นต้องเข้ามาปฏิบัติงานต้องตรวจคัดกรองเชื้อทุกสัปดาห์ และทดสอบการปฏิบัติงาน ณ สถานที่ปฏิบัติงานแบบปิด (Bubble and Seal Site) เพื่อมุ่งเน้นให้ ธสน. ยังสามารถให้บริการธุรกรรมสำคัญได้อย่างต่อเนื่องแม้ในช่วงที่การแพร่ระบาดรุนแรง

นอกจากนี้ ธสน. ได้ทบทวนนโยบาย แนวปฏิบัติ และปรับปรุงแผน BCP ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 เพื่อให้การดำเนินธุรกิจไม่หยุดชะงัก โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของพนักงานและลูกค้า รวมถึงมีความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญอย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งปี ซึ่งผลการดำเนินงานในปี 2564 อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยสามารถสรุปการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของ ธสน. ได้ดังนี้

นโยบาย

- ทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ และทบทวนนโยบายการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management Policy: BCM Policy) ให้สอดคล้องกับโครงสร้างองค์กร รูปแบบการดำเนินธุรกิจ และสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงไป
- ทบทวนนโยบายการกำกับดูแลการใช้บริการจากผู้ให้บริการสนับสนุนการประกอบธุรกิจ (Business Facilitator Policy) โดยมุ่งเน้นกำกับดูแลการใช้บริการจากผู้ให้บริการสนับสนุนการประกอบธุรกิจในเรื่องสำคัญ 3 ด้าน คือการประเมินและการบริหารความเสี่ยง การให้บริการลูกค้าอย่างต่อเนื่อง และการคุ้มครองผู้ใช้บริการ

กระบวนการ

- ทบทวนหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติต่าง ๆ เช่น หลักเกณฑ์การควบคุมภายในตามหลัก COSO-IC (Internal Control) 2013 และทบทวนคู่มือการประเมินความเสี่ยงและการควบคุมภายในของตนเอง (คู่มือ RCSA) และหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการใช้บริการจากผู้ให้บริการสนับสนุนการประกอบธุรกิจ
- ปรับปรุงแนวปฏิบัติ เรื่องการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (BCM Procedure) ให้ครอบคลุมมาตรการการรับมือของ ธสน. เรื่อง COVID-19
- ทบทวนกระบวนการรายงานข้อมูลความเสียหายที่เกิดจากความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Loss Data) และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแต่สามารถป้องกันความเสียหายไว้ได้ (Near-misses)

เครื่องมือบริหารความเสี่ยง

- การจัดเก็บข้อมูลความเสียหายที่เกิดจากความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Loss Data) และข้อมูลเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแต่สามารถป้องกันความเสียหายไว้ได้ (Near-misses)
- การประเมินความเสี่ยงและการควบคุมภายในของตนเอง (RCSA)
- การกำหนดระดับเพดานความเสี่ยง (Risk Limits)
- การจัดทำ/ทบทวนคู่มือปฏิบัติงานเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กร และครอบคลุมกระบวนการปฏิบัติงานสำคัญ

การติดตาม/รายงานผลการดำเนินงาน

เช่น

- รายงาน Loss Data & Near-misses
- รายงานผลการประเมินความเสี่ยงและการควบคุมภายในของตนเอง (RCSA) โดยเพิ่มการรายงานผลการประเมินประสิทธิผลของการควบคุมภายในที่มีอยู่ตามเกณฑ์ SE-AM ด้วย
- รายงานผลการซ้อมแผนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ
- รายงานการกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์

6. ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง (Reputational Risk)

ในปี 2564 ธสน. มุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนและสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตร คู่ค้า ชุมชน และสังคมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง รวมถึงเพิ่มช่องทางทั้งในการสื่อสารภายใน (Internal Communication) สำหรับพนักงาน/ลูกจ้าง เช่น สร้าง LINE Official Account “EX1M”, Facebook Group “EXIM One Family” และในการสื่อสารภายนอก (External Communication) เช่น สร้าง LINE Official Account “EXIM Thailand”, Facebook Page “EXIM Bank of Thailand” หรือระบบให้บริการลูกค้าผ่านช่องทางโทรศัพท์ (Call Center) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ สื่อสาร โฆษณา ประชาสัมพันธ์ ตลอดจนดูแลการบริหารจัดการข้อร้องเรียน เพื่อกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงด้านชื่อเสียง ทำให้ในปี 2564 ไม่มีเหตุการณ์หรือข่าวในเชิงลบที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชื่อเสียงของ ธสน. โดยสามารถสรุปการบริหารความเสี่ยงด้านชื่อเสียงของ ธสน. ได้ดังนี้

นโยบาย

- การทบทวนกรอบการกำกับดูแลความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดี ตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจตามระบบประเมินผลใหม่ (SE-AM) และเกณฑ์ของ ธปท.
- จัดทำ/ทบทวนนโยบายการบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market Conduct) และนโยบายการจัดการข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะ เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการให้บริการ การจัดการข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะของ ธสน. อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและบุคคลภายนอก ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาของผู้ร้องเรียน ภายใต้หลักความโปร่งใส ยุติธรรม และเป็นกลาง

กระบวนการ

- ทบทวนกระบวนการจัดการข้อร้องเรียน/ข้อเสนอแนะของบุคคลหรือนิติบุคคลภายนอกเกี่ยวกับการให้บริการและคุณภาพของการให้บริการโดยรวม โดยจัดทำเป็นคู่มือการจัดการข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะ
- จัดทำกฎบัตรและมาตรฐานด้านการบริการ ซึ่งครอบคลุมการกำหนดข้อตกลงระดับการให้บริการ (Service Level Agreement: SLA) จำแนกตามผลิตภัณฑ์ และข้อตกลงด้านการรับและดูแลเรื่องร้องเรียน

เครื่องมือบริหารความเสี่ยง

- ทบทวนดัชนีชี้วัดความเสี่ยงด้านชื่อเสียง
- การสำรวจความพึงพอใจของลูกค้าต่อ ธสน.
- การประชาสัมพันธ์และการติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์กร แจ้งให้ลูกค้า บุคคล และนิติบุคคลภายนอกทราบอย่างต่อเนื่อง รวมถึงข้อมูลและข่าวสารที่เผยแพร่ในสื่อภายนอกต่าง ๆ

การติดตาม/รายงานผลการดำเนินงาน

เช่น

- รายงานผลการจัดการข้อร้องเรียน/ข้อเสนอแนะ เสนอต่อคณะจัดการและคณะกรรมการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ
- รายงานการประเมินความเสี่ยงด้านทุจริต

7. ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Risk)

ในปี 2564 ธสน. มุ่งเน้นการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับรูปแบบการให้บริการที่มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและพฤติกรรมของผู้ใช้บริการที่เปลี่ยนไปในยุค Next Normal ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้อย่างทั่วถึงและสะดวกยิ่งขึ้น เช่น การประเมินความเสี่ยงโครงการพัฒนาระบบงาน/ช่องทางการให้บริการสำคัญเพิ่มเติม เพื่อวางแผนพัฒนา/ปรับปรุงระบบให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การทบทวนและประเมินความพร้อมรับมือต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Resilience) ตามประกาศ ธปท. การติดตั้งเครื่องมือป้องกันการรั่วไหลของข้อมูล รวมถึงการวิเคราะห์และติดตามเหตุการณ์การรั่วไหลของข้อมูล

นอกจากนี้ ยังมีการปรับปรุงและทบทวนนโยบาย หลักเกณฑ์ และคู่มือปฏิบัติงาน เรื่อง การบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่ ธปท. และเกณฑ์ SE-AM กำหนด รวมทั้งสร้างความตระหนักรู้ให้กับผู้บริหารและพนักงานผ่านการจัดสัมมนาและอบรมในรูปแบบ E-learning อย่างต่อเนื่องตลอดปี 2564 ซึ่งผลการดำเนินงานในปี 2564 อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยสามารถสรุปการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของ ธสน. ได้ดังนี้

นโยบาย

- ทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยอ้างอิงตามประกาศ ธปท. และแนวปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กรอบการกำกับดูแลข้อมูลของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจตามระบบประเมินผลใหม่ (SE-AM)

กระบวนการ

- จัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือการปฏิบัติงาน เรื่อง การบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และทบทวนขั้นตอนการปฏิบัติงาน การประเมินความเสี่ยงจากการใช้บริการจากบุคคลภายนอก
- ทบทวนการประเมินความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั่วทั้งองค์กร รวมถึงการประเมินความเสี่ยงโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศสำคัญ และการประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศสำหรับระบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบงานสำคัญ
- เพิ่มกระบวนการวิเคราะห์และติดตามเหตุการณ์การรั่วไหลของข้อมูลสำคัญของ ธสน.

เครื่องมือบริหารความเสี่ยง

- การจัดเก็บข้อมูลความเสียหายที่เกิดจากความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Loss Data) และข้อมูลเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแต่สามารถป้องกันความเสียหายไว้ได้ (Near-misses) และการประเมินความเสี่ยงและการควบคุมภายในของตนเอง (RCSA) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- การกำหนดดัชนีชี้วัดความเสี่ยงและระดับเพดานความเสี่ยง (Risk Limits)
- การประเมินช่องโหว่และการทดสอบเจาะระบบครอบคลุมทุกระบบงานสำคัญ พร้อมทั้งจัดทำแผนเพื่อปิดช่องโหว่
- การสร้างความตระหนักเรื่อง IT Security Risk Awareness ให้กับพนักงานทั่วทั้งองค์กร

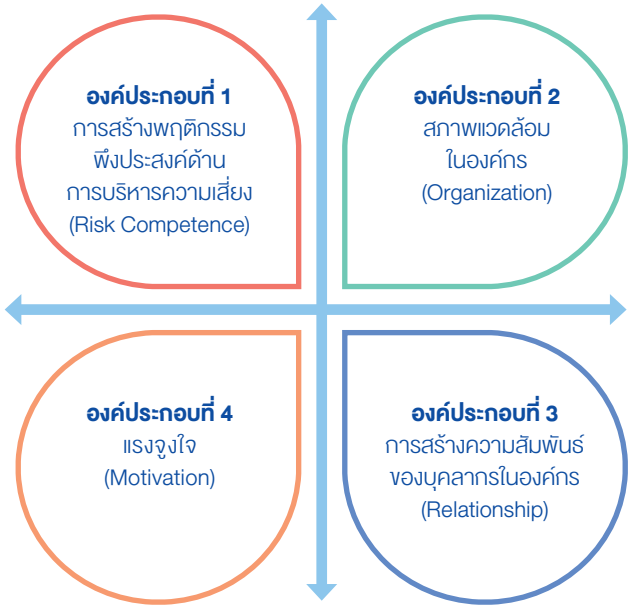
การติดตาม/รายงานผลการดำเนินงาน

เช่น

- รายงานผลการประเมินความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศระดับองค์กรและระดับปฏิบัติการ
- รายงานติดตามผลการปฏิบัติตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในของตนเองของ ธสน. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- รายงาน Loss Data และ Near-misses ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- รายงานผลการประเมินความเสี่ยงจากการใช้บริการจากบุคคลภายนอก

การเสริมสร้างวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยง

ธสน. กำหนดกรอบการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมสนับสนุนการบริหารความเสี่ยง (Risk Culture Framework) ซึ่งมีทั้งสิ้น 4 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การสร้างพฤติกรรมพึงประสงค์ด้านการบริหารความเสี่ยง (Risk Competence)

ธสน. มีการจัดหลักสูตรอบรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงให้กับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มทักษะ ความรู้ หรือความเชี่ยวชาญในกระบวนการบริหารความเสี่ยง

องค์ประกอบที่ 2 สภาพแวดล้อมในองค์กร (Organization)

กรรมการและผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้ริเริ่ม ผลักดัน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง และเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนวัฒนธรรมด้านความเสี่ยงขององค์กร (Set Tone at the Top) โดยกำกับดูแลการบริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ ธสน. ยอมรับได้ เพื่อให้มั่นใจว่า ธสน. จะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างสมเหตุสมผล

องค์ประกอบที่ 3 การสร้างความสัมพันธ์ของบุคลากรในองค์กร (Relationship)

ธสน. กำหนดช่องทางและส่งเสริมให้มีการติดต่อสื่อสารอย่างโปร่งใสและเปิดกว้าง (Transparency and Open Communication) และสนับสนุนให้มีการหารือแบบ 2 ทาง (Two-way Discussion) เกี่ยวกับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงอย่างสร้างสรรค์ในทุกระดับ

องค์ประกอบที่ 4 แรงจูงใจ (Motivation)

ธสน. ส่งเสริมให้ผู้บริหารและพนักงานทุกระดับตระหนักถึงความเป็นเจ้าของความเสี่ยง (Risk Owner) ในงานของตนเองและของ ธสน. โดยใช้ดัชนีชี้วัดผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน (Key Performance Indicator: KPI) ที่คำนึงถึงความสมดุลระหว่างผลตอบแทนกับความเสี่ยง ซึ่งผลการสำรวจในปี 2564 พนักงาน ธสน. ส่วนใหญ่ตระหนักและรับรู้บรรยากาศและวัฒนธรรมสนับสนุนการบริหารความเสี่ยงเป็นอย่างดี โดยคะแนนเฉลี่ยมีแนวโน้มสูงขึ้นและสูงกว่าปี 2563 ในทุกองค์ประกอบ

ความเพียงพอของเงินกองทุนภายใต้เกณฑ์ ธปท.

ธสน. ดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำเพื่อรองรับสินทรัพย์เสี่ยงสำคัญทั้ง 3 ด้าน คือ ความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านตลาด และความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 8.5 ซึ่งมีรายละเอียดของความเพียงพอของเงินกองทุนตามเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนดอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน

การควบคุมภายใน

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ให้ความสำคัญกับระบบการควบคุมภายใน เนื่องจากสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในที่ดีจะช่วยลดความเสี่ยงในการดำเนินงาน รวมถึงสร้างเสริมแนวทางในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะนำมาซึ่งการบรรลุเป้าหมายที่กำหนด โดยคณะกรรมการและฝ่ายบริหารของ ธสน. เป็นแบบอย่างที่สำคัญของการดำเนินงานด้านการควบคุมภายใน ผ่านการกำหนดนโยบายและแผนงาน เพื่อให้พนักงานใช้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงาน โดยมีการกำกับดูแลและติดตามอย่างต่อเนื่องเพื่อความมั่นใจว่าการดำเนินงานของ ธสน. จะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมไปถึงการรายงานข้อมูลทางการเงินและการดำเนินงานมีความน่าเชื่อถือ และเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ นโยบาย คำสั่ง และคู่มือวิธีปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งป้องกันมิให้เกิดการกระทำอันอาจก่อความเสียหายต่อทรัพย์สินและชื่อเสียงของ ธสน.

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 และเป็นแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของการปฏิบัติงานและป้องกันการทุจริต ธสน. จึงได้จัดทำและทบทวนนโยบาย หลักเกณฑ์ และคู่มือวิธีปฏิบัติงาน ในปี 2564 เช่น (1) ด้านการกำกับดูแลความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดี ทบทวนคู่มือการประเมินความเสี่ยงและการควบคุมภายในของตนเอง (Risk and Control Self-assessment) ครอบคลุมถึงการประเมินความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยใช้เป็นแนวทางการประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของการควบคุมภายในทั่วทั้งองค์กร (2) ด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน กำหนดทิศทางการบริหารจัดการและการดำเนินงานที่มุ่งสู่การเป็นธนาคารที่รับผิดชอบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (3) ด้านการบริหารจัดการการเงินอย่างมีความรับผิดชอบ สนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างโครงสร้างผู้รับผิดชอบ แนวปฏิบัติเชิงพฤติกรรม และระบบการบริหารจัดการ ส่งเสริม และติดตามทั้งมิติด้านการเงินและไม่ใช่การเงิน

ทั้งนี้ ธสน. ได้มีการถ่ายทอดตัวชี้วัดที่สำคัญ ครอบคลุมทุกระดับ ทุกสายงาน/ฝ่ายงาน ให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงและกำหนดกิจกรรมการควบคุมสำหรับป้องกันหรือลดความเสี่ยงในแต่ละตัวชี้วัด โดยกำหนดผู้รับผิดชอบ ระดับขอบเขตอำนาจหน้าที่ ในการอนุมัติหรือดำเนินการแต่ละขั้นตอน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ตลอดจนให้มีการติดตามผลตามกิจกรรมการควบคุมที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดและแผนงานต่อคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ทุกไตรมาส โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานนั้น ๆ มาสนับสนุนฝ่ายบริหารในการวางแผนตัดสินใจ การสื่อสารแบ่งปันความรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร และการแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานเมื่อพบข้อบกพร่องที่อาจส่งผลกระทบต่อเป้าหมายที่กำหนดอย่างเหมาะสมและทันกาล โดยคณะกรรมการตรวจสอบได้ทำหน้าที่สอบทานความเพียงพอและความเหมาะสมของระบบการควบคุมภายในของ ธสน. ตามมาตรฐานของ Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) ซึ่งผลการสอบทานชี้ให้เห็นว่า ระบบการควบคุมภายในของ ธสน. มีความเพียงพอและมีประสิทธิผลตามมาตรฐานดังกล่าวแล้ว

การตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายในนอกจากเป็นการปฏิบัติงานเพื่อสร้างความเชื่อมั่น (Assurance Service) ยังเป็นการให้คำปรึกษา (Consulting Service) อย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการดำเนินงานของ ธสน. ให้บรรลุเป้าหมาย โดยมีการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารและการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังเป็นกลไกหลักในกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบในการสอบทานระบบการควบคุมภายใน การกำกับดูแลที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ มีการจัดทำกฎบัตรและคู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน เพื่อยึดเป็นแนวปฏิบัติตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน คู่มือการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ. 2561 คู่มือการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของรัฐวิสาหกิจ ฉบับปรับปรุงปี 2555 ประกาศและแนวนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ในปี 2564 ธสน. มีการปฏิบัติตามกรอบการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่ดี ดังนี้

คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายใน

ผู้ตรวจสอบภายในทุกคนมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ซึ่งได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเชิงธุรกิจ ความเสี่ยง และการควบคุมของ ธสน. ตลอดจนการควบคุมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และความสามารถอื่นที่จำเป็นตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย โดยในปัจจุบันมีผู้ตรวจสอบภายในได้รับวุฒิบัตรทางวิชาชีพรวมทั้งสิ้น 4 วุฒิบัตร ได้แก่ วุฒิบัตรผู้ตรวจสอบภายในระบบสารสนเทศรับอนุญาต (Certified Information Systems Auditor: CISA) จำนวน 1 คน วุฒิบัตรประกาศนียบัตรผู้ตรวจสอบระบบการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ (Certified Information Security Management Systems Auditor/Lead Auditor ISO/IEC 27001: 2013) จำนวน 1 คน วุฒิบัตรประกาศนียบัตรผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย (Certified Professional Internal Auditors of Thailand: CPIAT) จำนวน 4 คน และวุฒิบัตรผู้ตรวจประเมินรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) จำนวน 1 คน ทำให้มั่นใจได้ว่าผู้ตรวจสอบภายในสามารถปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเชี่ยวชาญ

โครงสร้างของฝ่ายตรวจสอบ

การบังคับบัญชาของฝ่ายตรวจสอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ในขณะที่การบริหารงานทั่วไปขึ้นตรงต่อกรรมการผู้จัดการ ทำให้มีความเป็นอิสระทั้งในด้านการปฏิบัติงานและการรายงาน รวมทั้งได้กำหนดบทบาทและความรับผิดชอบไว้ในกฎบัตรการตรวจสอบภายในอย่างชัดเจน และเผยแพร่ให้พนักงานทุกคนได้รับทราบ ตลอดจนมีการทบทวนกฎบัตรการตรวจสอบภายในเป็นประจำทุกปี นอกจากนี้ ผู้ตรวจสอบภายในได้เปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ก่อนการปฏิบัติงานตรวจสอบทุกครั้ง

ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร

ฝ่ายตรวจสอบมีความสัมพันธ์ที่ดีทั้งในการนำเสนอรายงานและการวางแผนการตรวจสอบ โดยได้นำความคาดหวัง ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่มีต่อการดำเนินงานของ ธสน. มาจัดทำแผนการตรวจสอบเชิงกลยุทธ์และแผนการตรวจสอบประจำปีที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และความเสี่ยงที่สำคัญ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากกรรมการผู้จัดการและได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ รวมทั้งดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการควบคุมภายในตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบโดยผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง

หน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายตรวจสอบ

ฝ่ายตรวจสอบมีหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรการตรวจสอบภายในอย่างชัดเจนและสื่อสารให้พนักงานทุกคนได้รับทราบ โดยครอบคลุมตั้งแต่การจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี การดำเนินการตรวจสอบตามแผนที่ได้รับอนุมัติ ซึ่งจะตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการควบคุมภายในการกำกับดูแลที่ดีและการบริหารความเสี่ยง ความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงิน การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ และรายการที่อาจขัดแย้งทางผลประโยชน์และโอกาสเกิดทุจริต การสอบทานการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์การประเมินกระบวนการปฏิบัติงานและการจัดการ (Enablers) และบทบาทการให้คำปรึกษา รวมถึงการพัฒนาและอบรมทักษะ ความรู้และความสามารถของผู้ตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุด

การปฏิบัติงานและการรายงาน

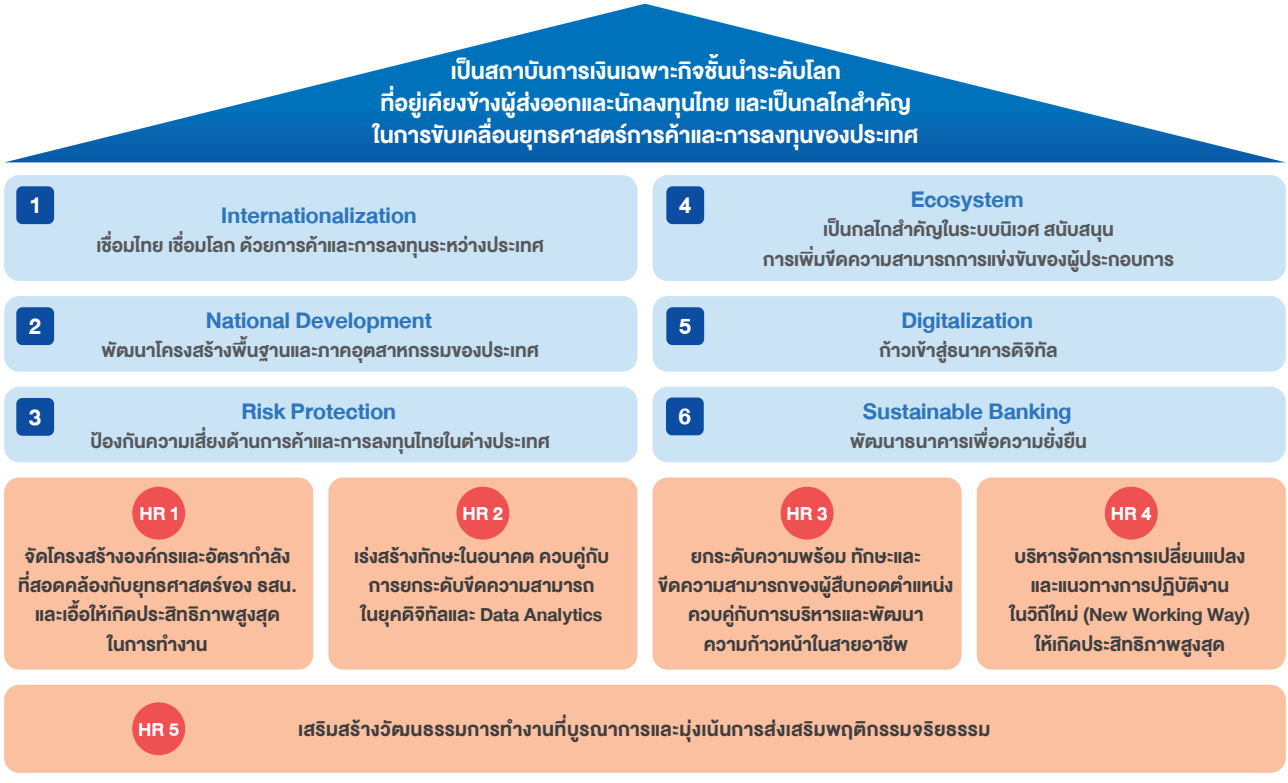
ฝ่ายตรวจสอบจัดทำแผนการตรวจสอบเชิงกลยุทธ์ แผนการตรวจสอบประจำปี และแผนการตรวจสอบในรายละเอียด ซึ่งนำปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญมาใช้พิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางการตรวจสอบตามฐานความเสี่ยง (Risk-based Approach) เพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสามารถช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของ ธสน. ให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานตรวจสอบ (Audit Support System: A2S) ซึ่งครอบคลุมทุกกระบวนการตรวจสอบ รวมถึงมีการพัฒนาและนำเครื่องมือโปรแกรม IDEA และภาษา Python มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) ภายใต้เงื่อนไขและหลักเกณฑ์ (Business Rule) แสดงผลในรูปแบบรายงานดิจิทัล เพื่อตรวจติดตามรายการที่มีความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง (Continuous Audit) และรายงานผลการตรวจสอบต่อผู้บริหารหน่วยรับตรวจ ผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน รายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบและกรรมการผู้จัดการเป็นประจำทุกไตรมาส

การรักษาคุณภาพงานของผู้ตรวจสอบภายใน

ฝ่ายตรวจสอบมีการประเมินและปรับปรุงคุณภาพงานเทียบกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอทุกปี ทั้งการประเมินโดยตนเอง โดยหน่วยที่รับตรวจภายหลังการปฏิบัติงานตรวจสอบ โดยผู้บริหารระดับสูงของธนาคาร และโดยผู้ประเมินอิสระจากภายนอกทุก 5 ปี เพื่อนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ปรับปรุงประสิทธิภาพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง

การบริหารทรัพยากรบุคคล

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารทรัพยากรบุคคล ซึ่งถือว่าเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุเป้าหมายและเติบโตอย่างยั่งยืน โดยในปี 2564 ธสน. มุ่งเน้นการบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรเพื่อเตรียมความพร้อมรับบริบทการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ควบคู่กับการมุ่งมั่นสร้างประสบการณ์ที่ดีในทุกย่างก้าว ภายใต้ยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรบุคคลที่ครอบคลุมทั้งในมิติโครงสร้างองค์กรและอัตรากำลัง มิติการพัฒนาทักษะของบุคลากร มิติการบริหารจัดการแผนสืบทอดตำแหน่ง มิติของการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลง และมิติของวัฒนธรรมองค์กรที่บูรณาการอย่างรอบด้าน ดังนี้

การสรรหาบุคลากรและดูแลบุคลากรใหม่

ธสน. ทบทวนโครงสร้างองค์กรและโครงสร้างการปฏิบัติงานเป็นประจำ เพื่อให้มั่นใจว่าสอดคล้องกับภารกิจหลักและสนับสนุนกระบวนการทำงานที่สำคัญ อีกทั้งยังดำเนินการตามแผนการสรรหาบุคลากรในทุกตำแหน่งงานได้ตามเป้าหมาย เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างต่อเนื่องและราบรื่น โดยบุคลากรใหม่ทุกตำแหน่งงานจะเข้าร่วมโครงการ Onboarding รวมทั้งหลักสูตรอบรมและพัฒนาพื้นฐานที่จำเป็นในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning และ Micro-learning) พร้อมแบบทดสอบเพื่อให้มั่นใจได้ถึงความพร้อมในการปฏิบัติงาน ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมองค์กร โดยในระหว่างการทดลองปฏิบัติงาน จะมีการติดตามเป็นประจำทุก 30 วัน เพื่อสอบถามถึงการปรับตัวและแนวทางการส่งมอบผลงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน

การดูแลและรักษาบุคลากร

ธสน. ให้ความสำคัญกับการรับฟังเสียงของบุคลากรทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การสำรวจประจำปี การเข้าร่วมกิจกรรม การสื่อสารผ่านช่องทางต่าง ๆ โดยนำมาจัดทำเป็นแผนยกระดับความผูกพันของบุคลากร ซึ่งมุ่งเน้นทั้งเสริมสร้างจุดแข็งที่ทำได้ดีควบคู่กับการยกระดับสิ่งที่บุคลากรอยากให้มีการปรับปรุงภายใต้จุดสัมผัส (Touch Points) ที่สำคัญของเส้นทางการสร้างประสบการณ์ที่ดีของบุคลากร (Employee Experience) อีกทั้งยังตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังของบุคลากรกลุ่มต่าง ๆ เช่น ตามช่วงอายุ (Generation) ตามอายุงาน ตามกลุ่มตำแหน่ง และตามสถานที่ปฏิบัติงาน นอกจากนี้ ธสน. ยังให้คุณค่ากับการยกย่องชมเชยเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ โดยจัดให้มีรางวัลและการยกย่องชมเชย (Rewards and Recognition Program) เช่น รางวัล Team Spirit Appreciation Award สำหรับแต่ละสายงาน/ฝ่ายงาน รางวัล Long Service Award สำหรับผู้ที่ปฏิบัติงานกับองค์กรเป็นเวลานาน และรางวัล President Award ภายใต้แนวคิด “Thank You Sharer” เพื่อขอบคุณผู้แบ่งปันความรู้ในองค์กร ได้แก่ กลุ่มทีมผู้เชี่ยวชาญประเทศ (Country Expert Team) กลุ่มวิทยากร และโค้ชภายในองค์กร

การบริหารผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

ธสน. มุ่งมั่นสร้างมาตรฐานที่ดีในกระบวนการบริหารผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ตั้งแต่การกำหนดตัวชี้วัด (Objective Setting) ภายใต้กรอบตัวชี้วัดที่มีความสอดคล้อง ถ่ายทอดและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ การติดตามและทบทวนความคืบหน้าของการดำเนินงานในระหว่างปี (Mid-year Review) และการประเมินผลงานช่วงปลายปี (Year-end Review) โดยมีกลไกสร้างความเป็นมาตรฐานเดียวกัน (Calibration) ทั่วทั้งองค์กรให้เกิดขึ้นทั้งในส่วนผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดและการประเมินสมรรถนะ (Competency) อีกทั้งยังนำผลการปฏิบัติงานมาบูรณาการกับระบบสร้างแรงจูงใจและระบบการเรียนรู้และพัฒนาบุคลากรอย่างรอบด้าน นอกจากนี้ ภายใต้การปรับปรุงกระบวนการบริหารผลการปฏิบัติงานของ ธสน. มาอย่างต่อเนื่อง ในปี 2564 ธสน. ได้รับรางวัล TQM-Best Practices หมวดการเอาใจใส่บุคลากร จากมูลนิธิส่งเสริมที่คิวเอ็มในประเทศไทย เป็นปีที่ 2 และได้รับเกียรติให้นำเสนอผลงานหัวข้อ “ระบบบริหารผลการปฏิบัติงาน (Performance Management System) กลไกสำคัญที่ต่อยอดสู่การพัฒนาบุคลากรของ ธสน.” เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2564

การยกระดับขีดความสามารถของบุคลากร

ธสน. มุ่งเน้นการยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรโดยเฉพาะท่ามกลางบริบทแห่งการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ นอกเหนือจากการพัฒนาตามแผนอบรมและพัฒนาบุคลากร (Training and Development Roadmap) แล้ว ในปี 2564 ยังเสริมสร้างการพัฒนาบุคลากรเพิ่มเติมอีก 4 โปรแกรมที่สำคัญ ได้แก่ (1) Young Future Leaders Development Program ซึ่งเป็นโปรแกรมการพัฒนาโดยมุ่งเน้นการเรียนรู้ผ่านการรับมอบหมายงานสำหรับผู้ที่มีศักยภาพสูงในการเป็นผู้นำในอนาคต (2) Digital Development Roadmap and Data Analytics Development Program โดยมีรูปแบบการเรียนรู้และการพัฒนาที่หลากหลาย รวมทั้งการดำเนินการภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือการส่งเสริมและแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อยกระดับองค์กรนวัตกรรมดิจิทัลกับสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy Promotion Agency: depa) (3) Innovation Capability Building Program ซึ่งสะท้อนการพัฒนาตามโมเดล 70-20-10 ได้อย่างครบถ้วน กล่าวคือ การอบรมผ่านช่องทางออนไลน์ทั้งสำหรับผู้บริหารและบุคลากร การโค้ชผู้ที่สนใจนำเสนอผลงานความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม และการผลักดันให้บุคลากรลงมือปฏิบัติผลงานความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม เพื่อให้การพัฒนานวัตกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนยิ่งขึ้น และ (4) Country Expert Team Knowledge Sharing ซึ่งเป็นการแบ่งปันความรู้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับประเทศเป้าหมายที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์องค์กร

นอกจากนี้ ธสน. ยังได้ทบทวนทักษะที่จำเป็นในอนาคต (Future Skills) พร้อมจัดให้มีหลักสูตรการอบรมที่สอดคล้องกับทักษะดังกล่าว ได้แก่ (1) Business Acumen for the Future (2) Digital and Technology (3) Working with People (4) Thinking Flow (5) Communication Excellence และ (6) Self-management ซึ่งเปิดโอกาสให้พนักงานสามารถเติมเต็มความรู้และทักษะกลุ่มดังกล่าวได้โดยระบุเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนารายบุคคล (Individual Development Plan: IDP) โดยมีการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ

การเสริมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร

ธสน. ทบทวนค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งครอบคลุมถึงพฤติกรรมพึงประสงค์ที่สอดคล้องกัน และนำมาเชื่อมโยงกับการประเมินสมรรถนะหลัก (Core Competency) และเป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยนำเข้าที่สำคัญในการยกระดับสมรรถนะของบุคลากร อีกทั้งยังสนับสนุนให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการผลักดันค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร เช่น การทบทวนโครงสร้างองค์กร/โครงสร้างการปฏิบัติงาน การแสดงพฤติกรรมต้นแบบ (Role Model) ของผู้บริหารระดับต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังผลักดันผ่านการสื่อสาร การยกย่องผู้ที่รับการนำเสนอชื่อให้เป็นไอดอลตามค่านิยมด้านต่าง ๆ ตลอดจนการสำรวจ “EXIM Core Values and Culture Survey” ซึ่งดำเนินการเป็นประจำทุกปี ครอบคลุมมิติการรับรู้ ความตระหนัก/ความเข้าใจ และการแสดง/เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สำคัญ และนำผลสำรวจฯ มาเป็นปัจจัยนำเข้าในการเสริมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรในปีถัดไปอย่างเป็นระบบ

ธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

ธสน. ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล กล่าวคือ ส่งเสริมให้บุคลากรมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับคู่มือจริยธรรมธุรกิจของ ธสน. ทั้งในระดับกรรมการ ระดับผู้บริหาร และระดับพนักงาน อีกทั้งในมิติของการบริหารจัดการและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ธสน. ได้กำหนดและดำเนินการตามหลักเกณฑ์และนโยบายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ได้แก่ หลักเกณฑ์การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร หลักเกณฑ์การบรรจุและแต่งตั้งบุคลากร หลักเกณฑ์การพัฒนาบุคลากร หลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร หลักเกณฑ์การให้คุณให้โทษและการสร้างขวัญกำลังใจ นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลด้านโครงสร้างองค์กรและอัตรากำลัง ด้านการบริหารค่าตอบแทน ด้านการบริหารผลการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการบริหารและพัฒนาความก้าวหน้าในสายอาชีพ ซึ่งได้เผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ของธนาคารโดยละเอียด อีกทั้งยังจัดให้มีช่องทางการร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบไว้โดยเฉพาะ โดยมีแนวทางบริหารจัดการและมาตรการอย่างเป็นระบบ

การบริหารความสัมพันธ์กับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การบริหารจัดการความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร โดยเริ่มจากการกำหนดกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของ ธสน. 9 กลุ่ม ประกอบด้วย (1) หน่วยงานกำกับดูแล (2) ผู้ถือหุ้น (3) คู่ความร่วมมือ (4) คู่ค้า (5) ผู้ส่งมอบ (6) พนักงาน (7) คณะกรรมการ (8) ลูกค้า และ (9) สังคมและชุมชน โดยกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตของการมุ่งเน้นหรือบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร และจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียระยะยาว เพื่อเป็นกรอบในการบริหารจัดการเกี่ยวกับการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งยังมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญ เพื่อให้มีความชัดเจนในการบริหารจัดการ การประสานงาน การบูรณาการความร่วมมือ รวมทั้งการสนับสนุนและดำเนินกิจกรรมร่วมกันได้อย่างยั่งยืน

ในปี 2564 ธสน. ได้จัดกิจกรรม “EXIM Stakeholders Day: เสียงของท่านสำคัญกับเรา” เพื่อสื่อสารทิศทางการดำเนินงานของ ธสน. และรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ความต้องการ และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ ซึ่ง ธสน. ได้นำประเด็นดังกล่าวมาพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินการของ ธสน. เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มได้อย่างเหมาะสม

การจำแนกและบริหารความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ธสน. ตระหนักถึงความสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่ม เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม จึงมีการจำแนกและบริหารความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 9 กลุ่ม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. **หน่วยงานกำกับดูแล** เป็นผู้มอบนโยบาย กำกับ และติดตามการดำเนินงาน ซึ่ง ธสน. จะต้องตอบสนองและดำเนินการตามนโยบายด้านการค้าระหว่างประเทศและการลงทุนของไทย โดยติดต่อประสานงานอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกิดการดำเนินการและปฏิบัติตามนโยบายและข้อกำหนด ภายใต้บทบาทของ ธสน. ในการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ส่งออกและนักลงทุนไทย พร้อมทั้งมีการบริหารจัดการองค์กรที่มั่นคง โปร่งใส และยั่งยืน สามารถตอบสนองความต้องการของหน่วยงานผู้กำกับดูแลได้

2. **ผู้ถือหุ้น** มีฐานะเป็นเจ้าของและมีอำนาจในการบริหารจัดการการดำเนินงาน โดยผู้ถือหุ้นของ ธสน. คือ กระทรวงการคลัง ซึ่ง ธสน. ต้องทำให้เกิดความมั่นใจและพึงพอใจสูงสุดต่อการดำเนินงานขององค์กร โดยปฏิบัติตามแนวนโยบายที่ได้รับมอบหมายในฐานะสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่สนับสนุนด้านการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าประสงค์ตามที่กระทรวงการคลังคาดหวัง

3. **คู่ความร่วมมือ** เป็นหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่ ธสน. มุ่งสร้างและรักษาความสัมพันธ์เพื่อนำไปสู่การสนับสนุนภารกิจของ ธสน. และคู่ความร่วมมือ ไม่ว่าจะเป็นในด้านการสร้างภาพลักษณ์ การแลกเปลี่ยนข้อมูล การร่วมสนับสนุนผู้ประกอบการ และการขยายฐานลูกค้า โดย ธสน. มุ่งหวังให้คู่ความร่วมมือที่สำคัญเป็นพันธมิตรผู้สนับสนุนองค์กร

4. **คู่ค้า** เป็นกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีการปฏิบัติตามสัญญาร่วมกัน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่เกิดประโยชน์ในระยะยาวกับทั้งสองฝ่าย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการขยายฐานลูกค้าของ ธสน. ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรม

5. **ผู้ส่งมอบ** เป็นกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีการตกลงดำเนินการเพื่อส่งมอบผลิตภัณฑ์หรือบริการให้แก่ ธสน. โดย ธสน. จะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้

6. **พนักงาน** เป็นกลุ่มที่มีเป้าหมายร่วมกับธนาคารในการดำเนินการเพื่อผลักดันให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย โดย ธสน. มีการบริหารและพัฒนาบุคลากรด้วยความเท่าเทียมและเป็นธรรม

7. **คณะกรรมการ** เป็นกลุ่มบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการร่วมกำหนดทิศทางขององค์กร ให้ความเห็น คำแนะนำ หรือแนวทางต่าง ๆ เพื่อผลักดันให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย ซึ่งการกำกับดูแลองค์กรเป็นไปตามแนวนโยบายกำกับดูแลกิจการที่ดี

8. **ลูกค้า** เป็นกลุ่มที่ ธสน. ต้องให้บริการทางการเงินและมิใช่ทางการเงินที่มีความหลากหลายอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เช่น บริการสินเชื่อ บริการประกันการส่งออก บริการประกันการลงทุน ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องมีการพัฒนาบริการที่สร้างคุณค่าแก่ลูกค้า เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า

9. **สังคมและชุมชน** ประกอบด้วย กลุ่มผู้ส่งออก ผู้นำเข้า ตลอดจนนักลงทุนไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ กลุ่มสื่อมวลชน สื่อสังคม บุคคลทั่วไปที่ต้องการการสนับสนุนจาก ธสน. รวมทั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคม ทั้งนี้ ธสน. ได้เข้าไปสนับสนุน ให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือในประเด็นที่บุคคลหรือหน่วยงานมีความต้องการ อีกทั้งสื่อสารและให้ข้อมูลองค์กรและข้อมูลด้านการค้าระหว่างประเทศและการลงทุนของไทย

การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม

การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) มีความตระหนักและให้ความสำคัญในการสร้างนวัตกรรมที่สามารถสร้างประโยชน์ต่อธุรกิจและสังคมไปพร้อม ๆ กัน โดยมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมในองค์กรอย่างต่อเนื่อง จึงสร้างสรรค์พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของ ธสน. ในการอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อีกทั้งเพื่อรองรับโลกยุคใหม่ที่ขับเคลื่อนสู่การปฏิรูปเชิงดิจิทัล (Digital Transformation) ธสน. จึงมีการพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินในรูปแบบธนาคารดิจิทัล (Digital Banking) เพื่อช่วยให้ลูกค้าประหยัดเวลา ลดค่าใช้จ่าย และอำนวยความสะดวกต่อการใช้บริการ

การกำกับดูแลด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

นโยบายการกำกับดูแลด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ประกอบด้วย (1) การจัดสรรทรัพยากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด และสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร (2) การบริหารจัดการการเลือกใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (3) การบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม (4) การดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (5) การดำเนินงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้เป็นไปตามกฎหมาย ประกาศ ระเบียบข้อบังคับ และ (6) การพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากร

การกำหนดกรอบการกำกับดูแลของ ธสน. เป็นไปตามมาตรฐานสากล ISO 38500 และแนวทางการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Control Objectives for Information and Related Technology: COBIT) โดยจัดให้มีสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture: EA) แผนปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลระยะ 3 ปีที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์องค์กร นโยบายการบริหารจัดการด้านข้อมูลตามมาตรฐานสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (Digital Government Development Agency (Public Organization): DGA) กระบวนการบริหารความมั่นคงปลอดภัยตามมาตรฐาน ISO 27001 และแนวทางการรับมือด้านไซเบอร์ตามแนวปฏิบัติของ National Institute of Standards and Technology ซึ่งมีความสอดคล้องตามหลักเกณฑ์ของหน่วยงานผู้กำกับดูแล เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) รวมไปถึงการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามนโยบายการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ธสน. มีกระบวนการกำกับดูแลการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ดังนี้

1. คณะกรรมการ ธสน. ทำหน้าที่อนุมัติกรอบการกำกับดูแลความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดี และนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ประกาศ ธปท. และการบริหารความเสี่ยงในภาพรวม รวมทั้งกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามกรอบและนโยบายฯ ที่กำหนดไว้ เพื่อป้องกันผลกระทบเชิงลบและสร้างโอกาสจากความเสี่ยงในเชิงบวกที่ครอบคลุมด้านการเงิน การปฏิบัติงาน การจัดการเชิงกลยุทธ์ และการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อธนาคารและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
2. คณะกรรมการ ธสน. แต่งตั้งให้คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง เป็นผู้กลั่นกรองกรอบฯ และนโยบายฯ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสากลและแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดโดยหน่วยงานกำกับดูแล เช่น ธปท. กระทรวงการคลัง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนเป็นไปตามกฎหมาย/กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก เช่น พระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ร.บ.การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์
3. คณะกรรมการ ธสน. มอบหมายให้คณะกรรมการกำกับความเสี่ยงอนุมัติแผนการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร กำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานของ ธสน. ทั้งในด้านการบริหารความเสี่ยงและการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์อย่างสม่ำเสมอขั้นต่ำเป็นรายไตรมาส ก่อนนำเสนอให้คณะกรรมการธนาคารรับทราบต่อไป

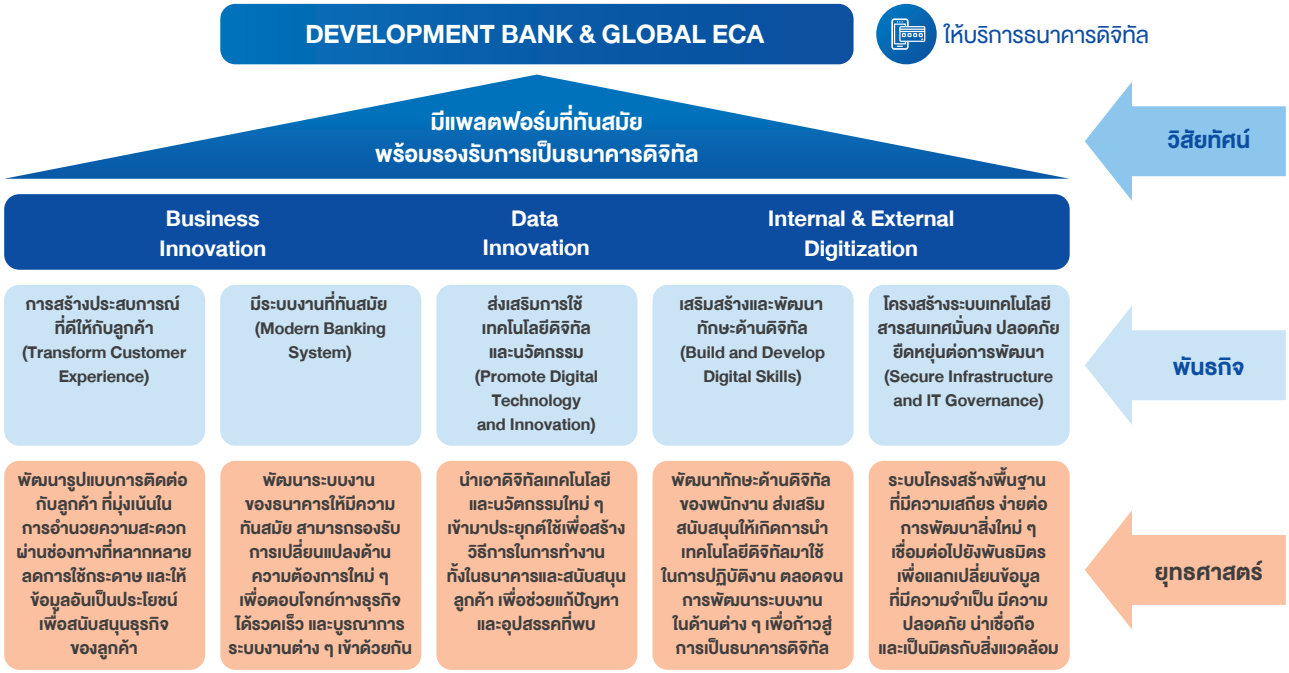
4. ฝ่ายงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในฐานะผู้รับผิดชอบระดับแรก (First Line of Defence) มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล โดยต้องระบุ ประเมิน จัดการ ทบทวน และติดตามความเสี่ยง ทั้งที่อยู่ในแผนธุรกิจและแผนปฏิบัติการดิจิทัล บริหารจัดการความเสี่ยงจากบุคคลภายนอก (Third Party Risk Management) รวมทั้งประเมินความพร้อมและกำหนดแผนการปิดช่องโหว่ตามกรอบการประเมินความเสี่ยงด้านไซเบอร์ (Cyber Resilience Framework) เป็นประจำทุกปีและทุกครั้งเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีที่มีผลกระทบต่อธุรกิจ (Business Disruption) เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
5. ฝ่ายงานด้านเทคโนโลยีร่วมกับฝ่ายงานที่ทำหน้าที่ผู้รับผิดชอบระดับที่สอง (Second Line of Defence) เช่น ฝ่ายบริหารความเสี่ยง ฝ่ายกำกับการปฏิบัติงาน จัดการฝึกอบรมและสร้างบรรยากาศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาใช้ในการปฏิบัติงานในยุค Next Normal อย่างปลอดภัย เพื่อให้คณะกรรมการผู้บริหาร และพนักงานทุกคนเกิดความตระหนัก และร่วมกันบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งมีทัศนคติและวัฒนธรรมด้านการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม โดยปรับใช้ให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำวัน

การพัฒนาระบบปฏิบัติการและช่องทางบริการดิจิทัล

ธสน. ได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลระยะ 3 ปี มาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการปรับปรุงทุกปี เพื่อให้การดำเนินการตามแผนฯ สามารถบรรลุเป้าหมาย

การวางกรอบการพัฒนาด้านดิจิทัล เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัล ระยะ 3 ปี (ปี 2565-2567) และแผนปฏิบัติการประจำปีสอดรับกับแผนธุรกิจของ ธสน. รวมถึงมีกระบวนการจัดทำแผนฯ อย่างเป็นระบบ สามารถทำซ้ำได้ (Repeatable Practice) และเป็นไปตามมาตรฐาน (Standardized Practice) ธสน. มีการถ่ายทอดแนวปฏิบัติให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทราบและสามารถปฏิบัติได้ทั่วทั้งองค์กร รวมทั้งมีการทบทวนและปรับปรุงกระบวนการจัดทำแผนฯ อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ การวางกรอบการพัฒนาด้านดิจิทัลประกอบไปด้วยแนวทางการดำเนินงาน 6 ขั้นตอน ได้แก่ (1) รวบรวมความต้องการ (2) วิเคราะห์ปัจจัยด้านดิจิทัลของธุรกิจธนาคาร (3) ประเมินสถานภาพด้านดิจิทัล (4) จัดทำกรอบแนวทางด้านดิจิทัล (5) กำหนดแผนการดำเนินงาน และ (6) ขออนุมัติและสื่อสารยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ด้านดิจิทัล หน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัล ระยะ 3 ปี โดยมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องและสนับสนุนการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์และเป้าหมายขององค์กร ดังที่แสดงในภาพ

การสร้างความสามารถด้านดิจิทัล การสร้างความสามารถด้านดิจิทัลในแต่ละปีตามยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ด้านนั้น มุ่งเน้นพัฒนาความสามารถที่แตกต่างกันออกไป เนื่องจากบางแนวทางมีความซับซ้อนและมีข้อจำกัดด้านเวลา ดังนั้น เพื่อให้เห็นผลที่คาดว่าจะได้รับในแต่ละปี จึงมีการกำหนดเป้าประสงค์ตามตาราง ดังนี้

การสร้างความสามารถด้านดิจิทัลในแต่ละปีแบ่งตามยุทธศาสตร์ด้านดิจิทัลของ ธสน. 5 ด้าน

ปี	ด้านที่ 1: การสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับลูกค้า	ด้านที่ 2: มีระบบงานที่ทันสมัย	ด้านที่ 3: ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม	ด้านที่ 4: เสริมสร้างและพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล	ด้านที่ 5: โครงสร้างระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมั่นคง ปลอดภัย ยืดหยุ่นต่อการพัฒนา
2565	- พัฒนาช่องทางการบริการประกันออนไลน์ - ปรับปรุงและเชื่อมต่อช่องทางการให้บริการ - พัฒนาระบบให้บริการ Call Center	- ออกแบบ Future Core Banking เริ่มจัดหาและพัฒนาระบบงานหลักของธนาคาร (Core Banking) - มีระบบรองรับการอนุมัติสินเชื่อที่มีความถูกต้องแม่นยำ	- มีระบบที่ลดความเสี่ยงในการให้บริการ Trade Finance ของธนาคารผ่าน Blockchain - มีระบบ Data Analytics ที่แสดงรายงานการตรวจสอบและผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านตรวจสอบ (Off-site Monitoring)	- เสริมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรม และมุ่งเน้นการส่งเสริมพฤติกรรมพึงประสงค์ด้านดิจิทัล ดำเนินการตาม IDP ของพนักงานได้ 82%	- มี Roadmap ด้าน Digital Transformation และวางโครงสร้าง EA เพื่อจัดทำแผนการ Modernize ระบบสารสนเทศของธนาคาร - มีศูนย์คิดตามและบริหารจัดการภัยไซเบอร์ (Security Operations Center: SOC) - ปรับโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนา DevOps และ Container รวมถึง Cloud Technology
2566	- Fully Integrate Customer Touchpoint ตามนโยบาย EX1M เชื่อมโยงครบทุกผลิตภัณฑ์ทุก Channel	- มีการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างระบบงานที่มั่นคง ปลอดภัย ได้มาตรฐาน - มีระบบติดตามคุณภาพลูกหนี้อย่างใกล้ชิดเพื่อป้องกันไม่ให้เกิด NPL	- ออกแบบ APIs มาตรฐานสำหรับการให้บริการกับลูกค้า หรือหน่วยงานภายนอก - ทำการปรับปรุงระบบงาน Data Warehouse ไปเป็น Big Data on Cloud	- เสริมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรม และมุ่งเน้นการส่งเสริมพฤติกรรมพึงประสงค์ด้านดิจิทัล ดำเนินการตาม IDP ของพนักงานได้ 84%	- ปรับระบบโครงสร้างพื้นฐานรองรับการพัฒนาระบบรอบข้างอย่างมีมาตรฐาน - ออกแบบและเริ่มจัดหาศูนย์คอมพิวเตอร์แห่งที่ 2 เพื่อรองรับการเจริญเติบโตของธนาคาร - มีระบบโครงสร้างพื้นฐาน DevOps, Container รวมถึง Cloud Technology
2567		- มีระบบ Core Banking ที่เชื่อมโยงกับระบบรอบข้างแบบอัตโนมัติและสนับสนุนการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการลูกค้าได้รวดเร็ว - มีระบบที่สนับสนุนกระบวนการพิจารณารับประกันการส่งออกของ ธสน. (IOS) ที่มีการเชื่อมโยงตั้งแต่การรับลูกค้าจนถึงกระบวนการรับประกันภายใน	- มี APIs มาตรฐานสำหรับการให้บริการกับผู้ค้าหรือหน่วยงานภายนอก - เป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยฐานข้อมูล (Data-driven Organization)	- เสริมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรม และมุ่งเน้นการส่งเสริมพฤติกรรมพึงประสงค์ด้านดิจิทัล ดำเนินการตาม IDP ของพนักงานได้ 87%	- มีศูนย์คอมพิวเตอร์แห่งที่ 2 ที่สร้างความเชื่อมั่นให้ธุรกิจสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง มีมาตรฐาน และปลอดภัย - มีระบบโครงสร้างพื้นฐานรองรับการพัฒนาระบบรอบข้างอย่างมีมาตรฐาน

ผลสำเร็จในการพัฒนาระบบงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ธสน. มีการพัฒนาระบบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อส่งมอบให้แก่ลูกค้าทุกกลุ่ม และมีความปลอดภัยสูงสุดในการใช้งาน โดยมีรายละเอียดของโครงการสำคัญที่ขึ้นใช้งานจริง (Go-live) ในปี 2564 ดังนี้

ระบบเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการลูกค้าบนแอปพลิเคชัน MY EXIM เป็นการต่อยอดการให้บริการแก่ลูกค้า ด้วยการพัฒนาบริการให้มีข้อมูล ผลิตภัณฑ์ และฟังก์ชันการทำงานที่ลูกค้าต้องการทราบ โดยทำผ่านช่องทางออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายด้วยตนเอง ใช้งานสะดวก รวดเร็ว และตอบโจทย์ตามความต้องการของลูกค้า

ระบบตรวจสอบธุรกรรมที่น่าสงสัย (Sanction Screening) เป็นระบบงานตรวจจับและตรวจสอบธุรกรรมแบบเรียลไทม์ รองรับระบบงานต่าง ๆ เช่น ด้านสินเชื่อ ด้านเงินฝาก ด้านการค้าระหว่างประเทศ โดยมีความทันสมัยในรูปแบบอัตโนมัติ ใช้เครื่องมือการตรวจสอบชั้นสูงและมีกระบวนการจัดการกรณีต่าง ๆ อีกทั้งยังมีความยืดหยุ่น ทำให้กระบวนการปฏิบัติงานมีความรวดเร็ว กระชับ คล่องตัว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ระบบบูรณาการข้อมูลภาครัฐ (Integrated Government Data) เป็นระบบที่เชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ไปยังกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงของลูกค้าและข้อมูลจากเครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card Reader) มาใช้ประโยชน์ในการให้บริการแก่ลูกค้าที่เป็นบุคคลธรรมดา

ระบบสนับสนุนกระบวนการอนุมัติสินเชื่อและบริหารลูกค้าสัมพันธ์ (Loan Origination System and Customer Relationship Management: LOS & CRM) รองรับการปรับปรุงกระบวนการและการเปลี่ยนแปลงอำนาจอนุมัติ ช่วยให้ธนาคารสามารถอนุมัติสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการรายย่อยที่มีวงเงินไม่สูงมากได้แบบอัตโนมัติ (Auto Approval) ผ่านอัลกอริทึมที่กำหนด ซึ่งมีความถูกต้อง รวดเร็ว คล่องตัว

ระบบหุ่นยนต์อัตโนมัติ (Robotic Process Automation: RPA) เป็นระบบที่นำเทคโนโลยีอัตโนมัติมาสนับสนุนการทำงานของธนาคาร เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการจัดทำหนังสือค้ำประกันและหนังสือยืนยันการออกหนังสือค้ำประกัน โดยเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างระบบงานเพื่อลดความผิดพลาด อีกทั้งเพิ่มความแม่นยำในการปิดระบบงานประจำวันเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน

การเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

ธสน. ตระหนักถึงความสำคัญของความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในการปกป้องข้อมูลของธนาคาร นอกจากจะจัดให้มีนโยบายและแนวทางปฏิบัติด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยแล้ว ธสน. ยังได้ดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์และระบบรักษาความปลอดภัยเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของธนาคาร สร้างความตระหนักรู้แก่พนักงานในการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงมีการติดตั้งระบบบริการผู้ใช้งานระยะไกล (Secure Socket Layer Virtual Private Network: SSL VPN) เพื่อรองรับการทำงานนอกสถานที่ได้อย่างปลอดภัย โดยมีระบบการป้องกันการรั่วไหลของข้อมูล (Data Leak Prevention) นอกจากนี้ ธสน. ได้จัดทำแผนการบริหารจัดการความปลอดภัยไซเบอร์และยกระดับการกำกับดูแลด้านไซเบอร์อย่างต่อเนื่อง อาทิ จัดให้มีการเฝ้าระวังภัยคุกคามด้านไซเบอร์อย่างเป็นระบบตลอดเวลา

การบริหารจัดการด้านนวัตกรรม

ธสน. จัดทำแผนแม่บทนวัตกรรมปี 2570 และแผนปฏิบัติการ (ระยะปานกลาง ปี 2564-2568 และประจำปี 2564) เพื่อให้การขับเคลื่อนนวัตกรรมของ ธสน. มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการสนับสนุนการบรรลุวิสัยทัศน์องค์กรและวิสัยทัศน์ด้านนวัตกรรม คือ “เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมที่เป็นหนึ่งในกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การค้าและการลงทุนของประเทศ” ด้วย 4 ยุทธศาสตร์ อันประกอบด้วย (1) ส่งเสริมวัฒนธรรมความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมด้านการส่งออกและการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ (2) สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมจากบุคลากรภายในองค์กรและสร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อการพัฒนานวัตกรรม (3) พัฒนาบุคลากรด้านความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดการปรับปรุงการทำงานและการพัฒนานวัตกรรมเพื่อความยั่งยืน และ (4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการนวัตกรรม โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ข้อมูลขนาดใหญ่ และการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกเพื่อความยั่งยืน

นอกจากนี้ ธสน.จัดทำแผนส่งเสริมค่านิยมและวัฒนธรรมนวัตกรรม และแผนยกระดับศักยภาพบุคลากรด้านนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ข้างต้นเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

การดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ตระหนักถึงความสำคัญของการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (Corporate Social Responsibility: CSR) และยึดมั่นในการเป็นธนาคารที่รับผิดชอบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (Responsible Banking) จึงนำเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ของสหประชาชาติ (United Nations: UN) ที่เกี่ยวข้องมาผนวกเป็นส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์องค์กร และกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนเชิงยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาสู่การเป็นธนาคารเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Banking) ตามกรอบการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Environment, Social and Government Framework: ESG Framework) ควบคู่กับกรอบแนวทางการธนาคารเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Banking Framework) ของเครือข่าย Sustainable Banking Network

ธสน. ได้จัดทำและดำเนินตามแผนแม่บทการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance: CG) และ CSR ตั้งแต่ปี 2560 ต่อมา ธสน. ได้ทบทวนแผนแม่บท CG และ CSR โดยคงยุทธศาสตร์ไว้ตามเดิม ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบกำกับดูแลกิจการที่ดีและการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในกระบวนการ (CG & CSR in Process) ตามมาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาธรรมาภิบาลด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มมาตรฐานการกำกับดูแลของ ธสน.

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างวัฒนธรรมด้าน CG & CSR in Process

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมผลิตภัณฑ์และการให้บริการทางการเงินเพื่อการบริโภคที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างทักษะ ความรู้ และความเชี่ยวชาญเพื่อเพิ่มขีดความสามารถและยกระดับธนาคารสู่ Sustainable Banking

ทั้งนี้ ได้ปรับปรุงระยะเวลาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ในระยะที่ 1 ให้สิ้นสุดเร็วขึ้นจากเดิมที่กำหนดไว้ในปี 2565 เป็น 2564 กล่าวคือ

ระยะที่ 1 (ปี 2561-2564) การเสริมสร้างมาตรฐาน CG และ CSR เทียบเท่าสากล เป็นระยะของการเสริมสร้างความรู้ โครงสร้างและองค์ประกอบพื้นฐานด้าน CG และ CSR ตามมาตรฐาน ISO 26000 เชื่อมโยงไปสู่การปฏิบัติจริงภายในองค์กรอย่างเป็นระบบและได้มาตรฐาน จนเกิดเป็นวัฒนธรรมที่จะนำองค์กรสู่ความยั่งยืนในอนาคต โดยโครงสร้างและองค์ประกอบพื้นฐานครอบคลุมผู้รับผิดชอบ ค่านิยม ระบบบริหารจัดการ คู่มือปฏิบัติงาน รวมถึงระบบติดตาม ประเมิน และรายงานผล

ระยะที่ 2 (ปี 2565-2570) การยกระดับสู่การเป็นองค์กรที่ยั่งยืน ตามหลักการสากล เช่น Sustainable Banking และ Global Reporting Initiative โดยต่อยอดจาก CG และ CSR ของ ธสน. ที่เทียบเท่ามาตรฐานสากล

นอกจากนโยบายและคู่มือการปฏิบัติงาน แผนยุทธศาสตร์ระยะ 10 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนแล้ว ในปี 2564 ธสน. ยังได้มีการจัดทำนโยบายและคู่มือการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการการเงินอย่างมีความรับผิดชอบ (Responsible Finance) ซึ่งเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 1 บริหารจัดการการเงินอย่างมีความรับผิดชอบ เพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนและสมดุลระหว่างธุรกิจของ ธสน. ระบบเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทำให้มิติการเงินมีความชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ควบคู่กับมิติที่ไม่ใช่การเงินที่ ธสน. มีนโยบายและคู่มือการปฏิบัติงานด้าน CG และ CSR เป็นแนวปฏิบัติ รวมทั้งได้มีการจัดบรรยายหัวข้อ “Responsible Finance: A New Engine of Growth” ให้แก่คณะกรรมการธนาคาร รวมทั้งการจัดอบรมหัวข้อ “CG และ CSR เชื่อมโยงกับแนวทางการเป็นธนาคารที่รับผิดชอบและยั่งยืน (Responsible and Sustainable Banking)” ให้แก่ผู้บริหารและพนักงานของ ธสน. ทุกระดับ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและแนวปฏิบัติด้าน CG และ CSR และการพัฒนาอย่างยั่งยืนของ ธสน. ที่สอดคล้องตามมาตรฐานสากล ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินงานประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านดังกล่าว เข้ารับการอบรมร้อยละ 89.13 (เป้าหมายร้อยละ 80) และบุคลากรที่เข้ารับการอบรมสอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 99.13 (เป้าหมายร้อยละ 70)

การดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในกระบวนการ (CSR in Process)

ธสน. ได้ดำเนินการตาม **แผนเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนสำคัญและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเชิงยุทธศาสตร์ของ ธสน. ปี 2564-2566** ซึ่งมีเป้าหมายการเป็นธนาคารแห่งความยั่งยืน โดยมุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและการพัฒนาชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมถึงการส่งเสริมการศึกษา การจ้างงาน การสร้างความมั่งคั่งและรายได้ การเสริมสร้างสุขภาพที่ดี และการลงทุนทางสังคม

ในปี 2564 ธสน. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การคัดเลือกชุมชนสำคัญสำหรับนำไปใช้ปฏิบัติในปี 2564-2566 ซึ่งอ้างอิงจากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาชุมชนตลอดจนโครงการตัวอย่างด้าน CSR ที่ประสบความสำเร็จ พบว่า "ผู้นำ" ชุมชนที่มีความมุ่งมั่น ทรัพยากรภายในชุมชนทั้งด้านทรัพยากรบุคคลและภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ จะสามารถสนับสนุนความสำเร็จในการดำเนินงานร่วมกับ ธสน. และต่อยอดการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืนได้ ธสน. จึงได้ระบุหลักเกณฑ์เพิ่มเติมว่า **ผู้นำชุมชนสำคัญต้องมีความมุ่งมั่น และมีทรัพยากรภายในชุมชนทั้งด้านทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น เครื่องมือ/อุปกรณ์/เทคโนโลยีดั้งเดิม แหล่งเงินสนับสนุนในระดับท้องถิ่น และทรัพยากรอื่น ๆ ที่สามารถสนับสนุนความสำเร็จในการดำเนินงานร่วมกับ ธสน. ในปัจจุบัน และสามารถต่อยอดให้ผลสำเร็จเกิดความยั่งยืนได้ในอนาคต** สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาความยั่งยืน และแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนและการพัฒนาชุมชนตามมาตรฐาน ISO 26000 ที่กำหนดในคู่มือการปฏิบัติงานด้าน CSR ของ ธสน.

กลุ่มชุมชนสำคัญของ ธสน. ในปี 2564 จึงยังคงได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจส่งออก-นำเข้า หรือลงทุนในและต่างประเทศ โดยเจาะลึกลงไปที่กลุ่มผู้ประกอบธุรกิจรายย่อยที่พัฒนามาจากวิสาหกิจชุมชน ซึ่งจากผลการสำรวจเสียงลูกค้า (Voice of Customers) และเสียงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Voice of Stakeholders) ของ ธสน. พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มนี้มีความต้องการการสนับสนุนด้านการเงิน การพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถ การเพิ่มประสิทธิภาพ คุณภาพ และมาตรฐานการปฏิบัติงาน และเพิ่มศักยภาพความเป็นอยู่ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในชุมชน เมื่อพิจารณาประกอบกับความสามารถพิเศษของ ธสน. จึงกำหนดเป็นวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนสำคัญ ประกอบด้วยโครงการ CSR in Process และ CSR after Process ที่มุ่งเน้น **การสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนที่มีผู้นำที่มีศักยภาพในด้านการพัฒนาคนและสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน**

กลุ่มชุมชนสำคัญของ ธสน. ประกอบด้วย

1. **CSR in Process** ชุมชนสำคัญ ได้แก่ ผู้ประกอบการในธุรกิจส่งออก-นำเข้าและผู้ประกอบการลงทุนในประเทศและต่างประเทศ
2. **CSR after Process** ชุมชนสำคัญ ได้แก่ ผู้ด้อยโอกาสในสังคม หน่วยงานพันธมิตร ผู้ประกอบการและสาธารณชนทั่วไปที่ต้องการการสนับสนุนจาก ธสน.

ทั้งนี้ การดำเนินงานตามแผนเสริมสร้างฯ สอดคล้องกับหลักการและมาตรฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนสำคัญตามมาตรฐานสากลที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป โดยเฉพาะแนวทางที่เป็นมาตรฐานของระบบประเมินคุณภาพรัฐวิสาหกิจ ความต้องการและความคาดหวังที่ชุมชนสำคัญมุ่งหวังให้ ธสน. ดำเนินการ รวมถึงกลยุทธ์การพัฒนาศักยภาพการแข่งขันของผู้ส่งออกไทย ทิศทางการดำเนินงานเชิงยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทด้าน CG และ CSR ปี 2564-2568 และความสามารถพิเศษของ ธสน.

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบแนวทางข้างต้น ธสน. ได้กำหนด **วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และยุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนสำคัญ** ดังนี้

CSR in Process

1. การเสริมสร้างองค์ความรู้แก่ชุมชนสำคัญ เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันและการประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ
2. การเป็นแหล่งเงินต้นทุนต่ำ เพื่อส่งเสริมการประกอบธุรกิจที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
3. การพัฒนาชุมชนสำคัญให้เกิดการประกอบธุรกิจอย่างยั่งยืน โดยใช้เครือข่ายพันธมิตรภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ

CSR after Process

1. การเสริมสร้างความรู้และโอกาสเพื่อเพิ่มศักยภาพในการประกอบอาชีพอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม
2. การสนับสนุนทรัพยากรของ ธสน. เพื่อพัฒนาชุมชนที่ขาดแคลนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
3. การพัฒนาชุมชนร่วมกับเครือข่ายพันธมิตรภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ

โครงการ CSR ปี 2564

1. โครงการอบรมความรู้ความเชี่ยวชาญขั้นพื้นฐาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในระยะยาว ในกลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม

ธสน. โดยศูนย์ความเป็นเลิศด้านการค้า (EXIM Excellence Academy: EXAC) จัดทำโครงการขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มชุมชนสำคัญที่เป็นธุรกิจการส่งออก-นำเข้าและการลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการไทยให้สามารถแข่งขันในเวทีการค้าโลก และส่งออกได้หรือส่งออกได้เพิ่มขึ้น โดยได้รับความร่วมมือระหว่าง ธสน. กับหน่วยงานพันธมิตรที่ร่วมผลักดัน ทำให้โครงการต่าง ๆ เช่น โครงการอบรมเปิดโลกการค้า เจรจาธุรกิจ พิชิตตลาดส่งออก โครงการอบรมและเจรจาจับคู่ธุรกิจระหว่างผู้ผลิต ผู้ส่งออกและผู้ซื้อต่างประเทศ (Online International Business Matching) โครงการอบรมและจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการกับผู้นำเข้า Thaitown Supermarket เมียนมา ประสบความสำเร็จ โดยผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการสามารถส่งออกได้หรือส่งออกได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.64 สูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 10

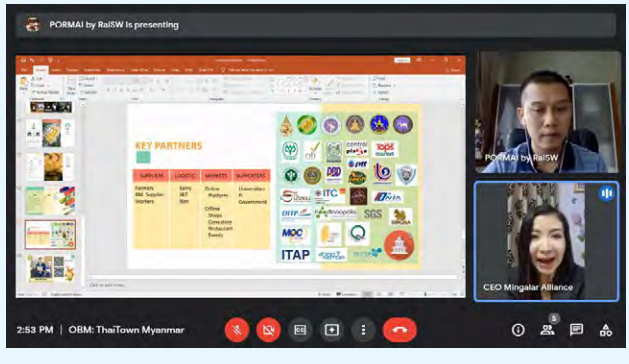

โครงการอบรมเปิดโลกการค้า เจรจาธุรกิจ พิชิตตลาดส่งออก

โครงการ Online International Business Matching ระหว่างผู้ผลิต ผู้ส่งออก และผู้ซื้อในตลาดอาเซียน ยุโรป และแอฟริกา

โครงการอบรมและจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการ กับผู้นำเข้า Thaitown Supermarket เมียนมา

2. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศผ่านสื่อต่าง ๆ

ตลอดปี 2564 ธสน. ให้บริการข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการไทย ทั้งด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนระหว่างประเทศ บทวิเคราะห์สถานการณ์การค้าการลงทุนโลกและผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทย บทสัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจการค้าและการลงทุน ตลอดจนข่าวความเคลื่อนไหวและกิจกรรมของ ธสน. ในรูปแบบวารสารอิเล็กทรอนิกส์รายเดือน “EXIM E-NEWS” ส่งให้แก่สมาชิก ประกอบด้วย ลูกค้า ผู้ประกอบการ สมาชิกสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาชิกหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และผู้สนใจทั่วไปทางอีเมล ซึ่ง ณ สิ้นปี 2564 มีสมาชิกทั้งสิ้นประมาณ 19,000 คน

3. โครงการ EXIM เพื่อการเงินในชุมชน

ธสน. ร่วมกับบรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ใช้ความเชี่ยวชาญของทั้ง 3 องค์กร จัดอบรมให้ความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) การพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่ม และการเตรียมความพร้อมในการส่งออก รวมทั้งการบริหารความเสี่ยงทางการค้าระหว่างประเทศ ให้แก่วิสาหกิจชุมชนแปรรูปสมุนไพรปลูกรักและเกษตรกรในเครือข่ายจากอำเภอแม่สอด อำเภอพบพระ อำเภออุ้มผาง และอำเภอแม่ระมาด ให้สามารถเริ่มต้นส่งออกได้จริงและมีความรู้ทางการเงินเพิ่มขึ้น ณ วิสาหกิจชุมชนแปรรูปสมุนไพรปลูกรัก อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก

4. โครงการ EXIM FORDEC

ธสน. ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนในครอบครัวผู้ด้อยโอกาสให้สามารถได้รับโอกาสทางการศึกษาและการประกอบอาชีพพึ่งพาตนเองได้ และเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2542 ผ่านมูลนิธิเพื่อการฟื้นฟูพัฒนาเด็กและครอบครัว (ฟอร์เด็ก) (Foundation for Rehabilitation and Development of Children and Family: FORDEC) โดยบริจาคเงินผ่านการหักบัญชีเงินเดือนของผู้บริหารและพนักงาน ธสน. ตามความสมัครใจ รวมถึงบริจาคเงินในนาม ธสน. เพื่อสนับสนุนการศึกษาของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและมอบทุนการศึกษาระดับอาชีวศึกษาให้แก่เยาวชนที่ด้อยโอกาสในอุปการะของมูลนิธิฯ โดยในปี 2564 ธสน. ได้มอบทุนการศึกษาให้แก่เยาวชนผู้ด้อยโอกาสจำนวน 5 ทุน รวมเป็นเงิน 100,000 บาท รวมทั้งสนับสนุนค่าอาหารและอุปกรณ์การศึกษาจำนวน 100,000 บาท

5. โครงการทุนชีวิต ปีที่ 10

ธสน. สนับสนุนผู้พิการทางกายภาพหรือทางการเคลื่อนไหวให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการประกอบอาชีพ ซึ่งประกอบด้วยหลักสูตรคอมพิวเตอร์สำนักงานและคอมพิวเตอร์กราฟิก ผ่านมูลนิธิส่งเสริมและพัฒนาคนพิการ จังหวัดนนทบุรี ตั้งแต่ปี 2555 รวมทั้งพัฒนาสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้พิการที่เข้ารับการอบรมและพำนักอยู่ที่มูลนิธิฯ โดยในปี 2564 ธสน. ได้มอบทุนการศึกษาให้แก่ผู้พิการจำนวน 10 ทุน รวมเป็นเงิน 300,000 บาท รวมทั้งสนับสนุนการปรับปรุงกันสาดอาคารเรียนจำนวน 200,000 บาท ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี 2555-2564 ธสน. ได้สนับสนุนทุนการศึกษาแก่ผู้พิการในโครงการทุนชีวิตรวม 80 คน โดยผู้รับทุนสามารถศึกษาจนจบหลักสูตร และออกไปประกอบอาชีพเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ 100%

6. โครงการ EXIM เพื่อสุขภาพชุมชน

ธสน. ให้การสนับสนุนหน่วยงานสาธารณสุขและเครือข่ายการดูแลสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ ในการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมการแพร่ระบาด และรักษาโรคที่เป็นภัยคุกคามประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทำให้ประชาชนในชุมชนมีสุขภาพแข็งแรง เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนและการพัฒนาชุมชน ตามนโยบายและคู่มือ CSR in Process ของ ธสน. ดังนี้

- **การสนับสนุนโรงพยาบาลสนาม** ธสน. มอบอุปกรณ์ทางการแพทย์และสิ่งของจำเป็น เช่น หน้ากากอนามัย พัดลมตั้งพื้น ถังต้มน้ำไฟฟ้า น้ำดื่ม ให้แก่โรงพยาบาลในสังกัดกรุงเทพมหานครและโรงพยาบาลสนามธรรมศาสตร์ รวมมูลค่า 200,000 บาท เพื่อเตรียมพร้อมในการดูแลผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล

- **ตู้ EX1M ปันสุข** ธสน. เชิญชวนเพื่อนพนักงาน ตลอดจนประชาชนในพื้นที่ ร่วมกันแบ่งปันอาหารแห้งและของใช้จำเป็นเพื่อการดำรงชีวิต เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเยียวยาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยในพื้นที่เขตพญาไท

- **สวนผักรักษ์พอเพียง** ธสน. ร่วมกับกรุงเทพมหานครและสำนักงานเขตพญาไท จัดโครงการ “สวนผักรักษ์พอเพียง” ส่งมอบสวนผักปลอดสารพิษที่บุคลากร ธสน. ร่วมกันปลูกลงแปลงบริเวณที่รกร้างริมคลองสามเสน ด้านข้างสวนพญาไทภิรมย์ เขตพญาไท กรุงเทพฯ เพื่อให้ประชาชนในชุมชนใช้เป็นแหล่งอาหารที่ปลอดภัย ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชน รวมถึงเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนำไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพ บรรเทาความเดือดร้อนในช่วงวิกฤต COVID-19

- **ครัวกลางชุมชนคนอารีย์ by EXIM** ธสน. ร่วมกับลูกค้า หน่วยงานพันธมิตร และพนักงาน จัดทำและส่งมอบอาหารปรุงสุกในทุกวันเสาร์ในช่วงเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2564 จำนวน 10,000 กล่อง รวมทั้งขนมและเครื่องดื่มที่ได้รับการสนับสนุนจากลูกค้าและพนักงาน ให้แก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ผ่านมูลนิธิและหน่วยงานที่ช่วยเหลือผู้ติดเชื้อและกักตัวในชุมชนต่าง ๆ ในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล

- **EXIM Run for Life** ในโอกาสก้าวเข้าสู่ปีที่ 28 ของการเปิดดำเนินงาน ธสน. จัดกิจกรรม “EXIM Run for Life ต่อลมหายใจให้แก่ผู้ป่วย” ซึ่งมีผู้เข้าร่วมโครงการประกอบด้วยผู้บริหาร พนักงาน ผู้เกษียณอายุ ตลอดจนบุคคลภายนอกที่สนใจ ร่วมเดิน-วิ่งให้ได้ระยะรวมไม่น้อยกว่า 28,000 กิโลเมตร ตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม - 6 พฤศจิกายน 2564 รวม 28 วัน เมื่อสิ้นสุดโครงการ ธสน. ได้ส่งมอบเงินบริจาคทั้งหมดจากโครงการ สมทบกับเงินบริจาคของ ธสน. จำนวนทั้งสิ้น 1,000,000 บาท ให้แก่โรงพยาบาลรามาธิบดี เพื่อสนับสนุนคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านการศึกษา และจัดซื้อเครื่องช่วยหายใจให้กับโรงพยาบาลรามาธิบดีและส่งต่อให้สถานพยาบาลที่ขาดแคลนในต่างจังหวัด เพื่อใช้รักษาผู้ป่วย COVID-19 ขั้นวิกฤต

- **การช่วยเหลือผู้ป่วย COVID-19 ในเมียนมา** ธสน. บริจาคเงินสมทบทุน 200,000 บาท ให้แก่โครงการระดมทุนเพื่อจัดหาถังออกซิเจน ช่วยเหลือผู้ป่วย COVID-19 ในเมียนมา ในโครงการ Here with You ผ่านสมาคมนักธุรกิจไทยในเมียนมา (Thai Business Association of Myanmar) และสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงย่างกุ้ง

- **EXIM บันสุข ให้น้องได้ยินเสียง** ธสน. ส่งมอบคอมพิวเตอร์ ของเล่นสำหรับพัฒนาการเด็ก และเงินบริจาค ให้แก่มูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวกในพระบรมราชินูปถัมภ์

- **กิจกรรมอื่น ๆ เพื่อสุขภาพชุมชน** ธสน. สนับสนุนเครื่องอุปโภคบริโภค ของใช้จำเป็นกว่า 500 ชุด และน้ำดื่มกว่า 17,000 ขวด เพื่อร่วมบรรเทาความเดือดร้อนผู้ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 และสนับสนุนศูนย์บริการวัคซีนป้องกัน COVID-19 ในพื้นที่กรุงเทพฯ

7. โครงการ EXIM รักษ์ดินโลก

ธสน. ร่วมมือกับบริษัท รักบ้านเกิด จำกัด และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) จัดกิจกรรม “เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรด้วยเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)” โดยส่งเสริมเกษตรกรภายใต้แนวคิด “การเกษตรเพื่อการส่งออก” ให้สามารถเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานโลก ด้วยการบริหารจัดการแบบเศรษฐกิจหมุนเวียนและสร้างต้นแบบวิสาหกิจชุมชน ผ่านการเผยแพร่องค์ความรู้ ได้แก่ กระบวนการปลูกและแปรรูปมะพร้าวน้ำหอม กระบวนการแปรรูปของเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิต เพื่อลดปริมาณขยะและลดการปล่อยของเสียสู่ธรรมชาติ รวมถึงการเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการส่งออกกับเกษตรกรและผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่มะพร้าวน้ำหอมบางตลาดและเครือข่าย ณ สวนมะพร้าวน้ำหอมคุณราตรี อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา ทำให้เครือข่ายเกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิดและผู้ที่สนใจมีความรู้ความเข้าใจแนวคิด Circular Economy สามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

การกำกับดูแลกิจการ

การกำกับดูแลกิจการที่ดี

การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance: CG) เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความยั่งยืน คณะกรรมการธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) จึงกำกับดูแลให้ ธสน. มีกรอบนโยบาย ค่านิยม และวัฒนธรรมองค์กรที่สามารถนำไปสู่การสร้างประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้น ผู้ประกอบการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มในเชิงบูรณาการ มีการประกอบกิจการที่เป็นธรรม ซึ่งจะนำไปสู่ผลสำเร็จที่สมดุลในทุกมิติที่เกี่ยวข้อง ธสน. ในฐานะสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ (Specialized Financial Institution: SFI) ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง ดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบ โปร่งใส และเป็นธรรม โดยคณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนมุ่งมั่นในการปฏิบัติตามหลักการ CG อันเป็นการเสริมสร้างองค์กรให้มีระบบบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ นำไปสู่การเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ถือหุ้นภาครัฐ ลูกค้า และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม รวมทั้งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาองค์กรให้ขับเคลื่อนไปข้างหน้าอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ธสน. ยังตระหนักและให้ความสำคัญกับการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อสนับสนุนและเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของ ธสน. อันนำไปสู่การพัฒนาองค์กรสู่ความยั่งยืน (Sustainability)

นโยบายและการดำเนินงานด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี

คณะกรรมการธนาคารมอบหมายให้คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและความรับผิดชอบต่อสังคมกลั่นกรองนโยบายและคู่มือ CG ให้เป็นไปตามหลักการและแนวปฏิบัติที่ดีในระดับสากล เช่น กรอบหลักการขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development: OECD) ปี 2558 หลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ ปี 2562 ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กระทรวงการคลัง หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) โดยนโยบายและคู่มือดังกล่าวได้เผยแพร่ให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนรับรู้เพื่อนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้ คณะกรรมการธนาคารได้กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ธสน. โดยระบุหลักสำคัญในการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามมาตรฐานสากล 7 ประการ เผยแพร่เพื่อให้บุคลากรทุกระดับยึดถือและปฏิบัติตาม ดังนี้

ธสน. ได้ทบทวนนโยบาย CG โดยกำหนดหลักการและแนวปฏิบัติประกอบด้วย 10 หมวด ดังนี้

1. บทบาทของภาครัฐ ธสน. ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเจ้าของกิจการ ผู้ถือหุ้นภาครัฐ รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ โดยนำเสนอข้อมูลทั้งด้านการเงินและไม่ใช่การเงินอย่างโปร่งใสและเท่าเทียมกัน นำนโยบายภาครัฐของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นกรอบแนวทางการจัดทำและการดำเนินงานเชิงยุทธศาสตร์ โดยปฏิบัติตามหลักการ CG ที่ภาครัฐกำหนด รวมถึงรายงานการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการดำเนินงานแก่ผู้ถือหุ้นภาครัฐอย่างสม่ำเสมอตามระยะเวลาที่กำหนด

2. สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น กระทรวงการคลังในฐานะผู้ถือหุ้นภาครัฐ เป็นผู้กำหนดทิศทางและควบคุมการดำเนินงานของ ธสน. ผ่านการแต่งตั้งกรรมการให้ทำหน้าที่กำกับดูแลฝ่ายจัดการ และมีสิทธิร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของ ธสน. เพื่อทำให้มั่นใจได้ว่า ธสน. มีการดูแลให้การใช้เงินที่ได้จากภาครัฐมีความคุ้มค่า ผ่านการลงทุนและบริหารจัดการงานภายในที่เป็นเลิศและมีจริยธรรม ทั้งการส่งเสริมการประชุมร่วมระหว่าง ธสน. กับผู้ถือหุ้นภาครัฐ การจัดให้มีมาตรการป้องกันการใช้ข้อมูลภายในเพื่อหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้เกี่ยวข้อง รวมถึงการกำหนดให้กรรมการและผู้บริหารเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนได้ส่วนเสียของตนและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการทำธุรกรรมของ ธสน.

3. บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ธสน. ได้ดำเนินงานตามภารกิจของธนาคาร ทั้งด้านการให้สินเชื่อ การรับประกันการส่งออกและการค้ำประกันสินเชื่อ ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลายทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนั้นเพื่อให้ ธสน. สามารถแสดงความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องและมาตรฐานที่ดีโดยทั่วไป คณะกรรมการธนาคารจึงได้กำหนดให้มีนโยบาย แนวปฏิบัติ และการบริหารจัดการด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (Corporate Social Responsibility: CSR) โดยผนวกเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการปฏิบัติงานประจำวัน

4. การเปิดเผยข้อมูล ธสน. เปิดเผยข้อมูลสารสนเทศสำคัญที่เกี่ยวข้องกับธนาคาร ทั้งข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่มิใช่ข้อมูลทางการเงินอย่างครบถ้วน ถูกต้อง เชื่อถือได้ สม่ำเสมอ และทันเวลา ผ่านช่องทางที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่ายและเท่าเทียมกัน

5. คณะกรรมการ คณะกรรมการ ธสน. มีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลกิจการเพื่อประโยชน์สูงสุดของธนาคาร โดยมีองค์ประกอบและโครงสร้างของคณะกรรมการอ้างอิงตามพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) ธสน. พ.ศ. 2536 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งดำเนินตามแนวทางปฏิบัติที่ดีอันเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป รวมไปถึงกรรมการอิสระที่มีบทบาทเชิงกลยุทธ์ในการสร้างมูลค่าและคุ้มครองประโยชน์ของภาครัฐ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน

6. การบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในเป็นระบบบริหารจัดการที่สำคัญยิ่งสำหรับการกำกับดูแลกิจการธนาคาร ธสน. จึงนำแนวทางปฏิบัติที่ดีในหมวดดังกล่าวมากำหนดเป็นแนวปฏิบัติพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติงานประจำวัน เพื่อตอบสนองต่อความคาดหวังของหน่วยงานกำกับดูแล

7. จรรยาบรรณ เพื่อส่งเสริมให้คณะกรรมการ ธสน. ผู้บริหาร และพนักงาน ปฏิบัติงานได้อย่างมีจริยธรรมและจรรยาบรรณ ธสน. จึงได้จัดทำคู่มือจริยธรรมธุรกิจสำหรับบุคลากรทุกระดับ ให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด รวมทั้งจัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศเพื่อเสริมสร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็นความสำคัญ และมุ่งมั่นร่วมกับองค์กรในการปฏิบัติตนเป็นผู้มีจริยธรรมและจรรยาบรรณได้ตามกรอบแนวทางที่ ธสน. กำหนดอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

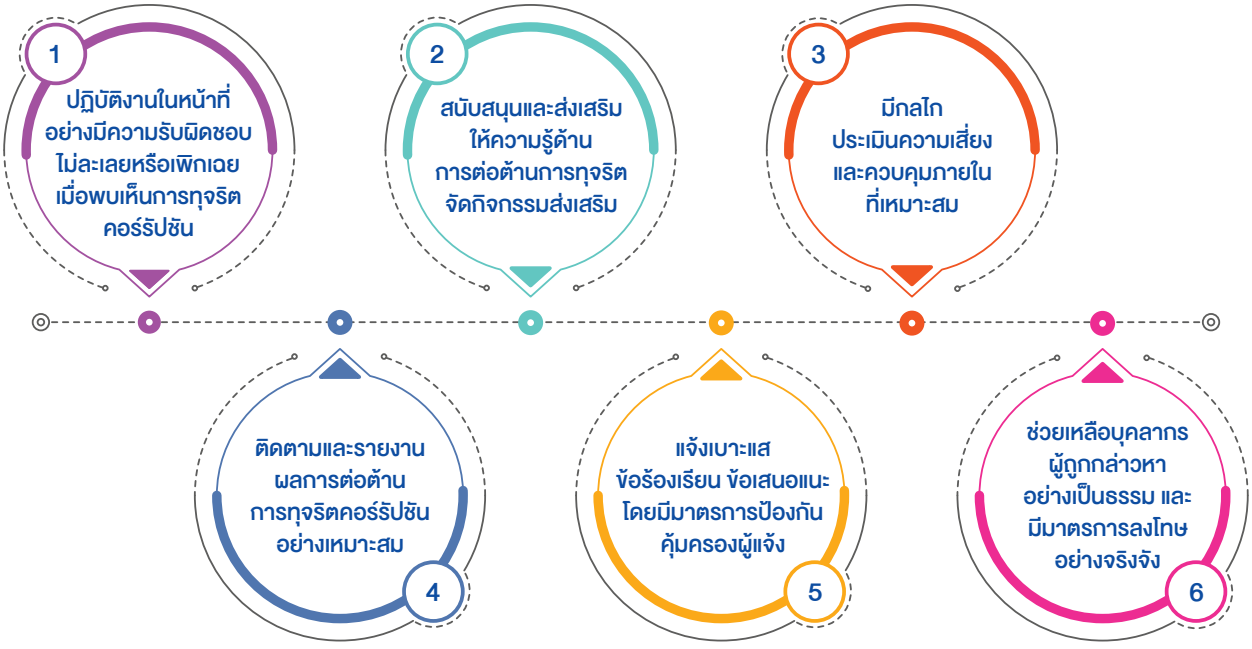
8. ความยั่งยืนและนวัตกรรม คณะกรรมการธนาคารมุ่งมั่นพัฒนา ธสน. ให้มีการเติบโตอย่างยั่งยืน โดยใช้นวัตกรรมเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อรองรับต่อสภาพแวดล้อมการประกอบธุรกิจทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

9. การดำเนินงานตามกฎหมาย ธสน. มุ่งมั่นดำเนินการตามวัตถุประสงค์และอำนาจตาม พรบ. ธสน. พ.ศ. 2536 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการ

10. การติดตามผลการดำเนินงาน คณะกรรมการธนาคารกำกับดูแลให้ ธสน. มีการรายงานผลการดำเนินงานทั้งด้านการเงินและไม่ใช่การเงินอย่างครบถ้วน โดยการรายงานต้องมีคุณภาพและมีข้อมูลสารสนเทศ รวมไปถึงการวิเคราะห์ที่สามารถทำให้คณะกรรมการธนาคารพิจารณาผลการดำเนินงานได้โดยง่าย ถูกต้อง แม่นยำ ก่อนการตัดสินใจ มอบข้อสังเกตและข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญที่จะทำให้ฝ่ายจัดการนำไปปรับปรุงและพัฒนาผลการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิผล

นโยบายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ธสน. ดำเนินธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส มีคุณธรรม ตรวจสอบได้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่บุคคลภายนอก ว่าธนาคารได้ดำเนินธุรกิจอย่างมีจริยธรรมและจรรยาบรรณ ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี เป็นวัฒนธรรมขององค์กรโปร่งใสและปราศจากทุจริตคอร์รัปชัน พัฒนาองค์กรให้เกิดความยั่งยืน โดยมีแนวทางในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ดังนี้

การดำเนินงานด้าน CG

ธสน. ดำเนินกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ในปี 2564 เพื่อให้เกิดการกำกับดูแลกิจการที่ดีสู่กระบวนการปฏิบัติงาน (CG in Process) ดังนี้

1. การทบทวนนโยบายและคู่มือด้าน CG รวมทั้งแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการด้าน CG ธสน. ได้นำข้อมูลภายในและภายนอกองค์กรที่เกี่ยวข้องมาเป็นข้อมูลประกอบการทบทวนนโยบายและคู่มือด้าน CG คู่มือจริยธรรมธุรกิจ ระดับคณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน รวมถึงแผนแม่บท CG และ CSR ปี 2565-2569 และแผนปฏิบัติการด้าน CG ปี 2565 เสนอให้คณะกรรมการธนาคารพิจารณาอนุมัติ

2. การนำหลักการ CG in Process มาปฏิบัติ ธสน. มีการกำหนดพฤติกรรมพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ตามค่านิยมด้าน CG และ CSR อย่างชัดเจน พร้อมทั้งมีการสื่อสารแก่พนักงานอย่างต่อเนื่องในช่องทางที่หลากหลาย อีกทั้งผู้บริหารระดับสูงได้แสดงพฤติกรรมต้นแบบ (Role Model) ในการทำงานและการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมพึงประสงค์ตามค่านิยม ตลอดจนมีการสำรวจการรับรู้ ความเข้าใจการแสดงพฤติกรรมพึงประสงค์ตามค่านิยม และกำหนดให้พฤติกรรมจริยธรรมเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมหลัก (Core Competency) ในแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารและพนักงานทุกคน นอกจากนี้ มีการสื่อสารหลักการและแนวปฏิบัติด้าน CG ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นประจำทุกเดือน รวมถึงมีการจัดอบรมหลักสูตร “CG และ CSR เชื่อมโยงกับแนวทางการเป็นธนาคารที่รับผิดชอบและยั่งยืน (Responsible and Sustainable Banking)” และบรรยายพิเศษเรื่อง “การสร้างองค์กรแห่งความสุขในการทำงาน” ให้กับบุคลากรทุกระดับเพื่อนำสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องทั่วทั้งองค์กร

3. การจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการด้าน CG ธสน. มีการจัดกิจกรรมในปี 2564 ดังนี้

- กิจกรรมส่งเสริมการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน “EXIM WHITE DAY” ในรูปแบบ Virtual Event Platform ซึ่งเป็นการจำลองสภาพแวดล้อมเสมือนผู้เข้าร่วมได้อยู่ในสถานที่จริง มุ่งเน้นให้บุคลากรทุกระดับรับทราบและตระหนักถึงความสำคัญในประกาศเจตนารมณ์เจตจำนงสุจริตในการบริหารงาน และนโยบายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน รวมถึงให้สัตย์ปฏิญาณในการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบ

- กิจกรรม “CG DAY” ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสื่อสารนโยบายและคู่มือ CG ให้บุคลากรทุกระดับตระหนักถึงความสำคัญและมีส่วนร่วมในการนำหลักการ CG มาใช้ในการปฏิบัติงานทั่วทั้งองค์กร
- โครงการหลักสูตร E-learning ต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) ในระบบ Knowledge Management จำนวน 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตร “ผลประโยชน์ทับซ้อนในเชิงคอร์รัปชัน” และหลักสูตร “STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต” เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์เกี่ยวกับการคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม รวมถึงทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักความพอเพียง
- การศึกษาดูงาน ณ พิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือพิพิธภัณฑ์ต้านโกง (Anti-Corruption Museum) ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวม ส่งเสริม และเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- กิจกรรมการเผยแพร่นโยบายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันไปยังหน่วยงานรัฐวิสาหกิจทั้งหมด 54 แห่งที่ได้ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564) กับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) และ สคร. เพื่อสื่อสารให้หน่วยงานรัฐวิสาหกิจได้รับทราบนโยบายดังกล่าวอันแสดงให้เห็นถึงการดำเนินธุรกิจของ ธสน. ที่เป็นองค์กรที่โปร่งใสและปราศจากทุจริตคอร์รัปชัน สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติข้างต้น
- การบรรยายพิเศษในหัวข้อ “ITA กับการทุจริตคอร์รัปชันในยุคโควิด-19” ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ คุณอุทิศ บัวศรี รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.
- กิจกรรมต่อต้านคอร์รัปชันร่วมกับหน่วยงานภายนอก ซึ่งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ 3 (พ.ศ.2560-2564) เช่น การสัมมนาระดับชาติ เรื่อง “ถอดกับดักคอร์รัปชัน: The Big Push in Corruption Trap” งานวันต่อต้านคอร์รัปชันสากล (ประเทศไทย) “ไม่ทำ ไม่ทน ไม่เฉย รวมไทยต้านโกง” โดยสำนักงาน ป.ป.ช. งานวันต่อต้านคอร์รัปชัน ประจำปี 2564 ภายใต้แนวคิด “คบเด็กสร้างชาติ ให้ประเทศไทยไร้คอร์รัปชันไปด้วยกัน” โดยองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย)

บทบาทของภาครัฐ สิทธิและความเท่าเทียมของผู้ถือหุ้น และบทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กระทรวงการคลังกำหนดแนวนโยบายแก่ ธสน. ผ่านแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจและแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจสาขาสถาบันการเงิน เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนารัฐวิสาหกิจในภาพรวมที่ถือเป็นแนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนงานประจำปีของ ธสน. โดย ธสน. รายงานผลการดำเนินงานทั้งด้านการเงินและไม่ใช่การเงินแก่กระทรวงการคลังและหน่วยงานต่าง ๆ ด้วยความถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันกาล อย่างเท่าเทียม นอกจากนี้ ได้แต่งตั้งผู้แทนจากกระทรวงการคลังเข้าร่วมในคณะกรรมการธนาคารเพื่อกำกับติดตามและส่งเสริมให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด อีกทั้งคณะกรรมการธนาคารกำกับดูแลให้มีการสรรหา แต่งตั้ง และต่อวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ด้วยกระบวนการที่โปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ โดยมีรายละเอียดตามที่ได้เปิดเผยไว้ในหัวข้อการสรรหากรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง นอกจากนี้ คณะกรรมการธนาคารได้มีการเปิดเผยข้อมูลการดำรงตำแหน่งกรรมการหรือผู้บริหารระดับสูงในรัฐวิสาหกิจและบริษัทอื่นไว้ในประวัติของคณะกรรมการและหัวข้อหลักความขัดแย้งทางผลประโยชน์

ทั้งนี้ ธสน. ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน โดยคณะกรรมการธนาคารได้กำหนดให้มีนโยบายและคู่มือการปฏิบัติงานด้าน CSR ในกระบวนการ (CSR in Process) พร้อมสื่อสารและเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบอย่างต่อเนื่องผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อสร้างเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับ ธสน. อันนำไปสู่ความยั่งยืนของทั้ง ธสน. และสังคมโดยรวมต่อไป

จรรยาบรรณและจริยธรรม

ธสน. ให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณและจริยธรรม โดยคณะกรรมการธนาคารกำหนดให้มีคู่มือจริยธรรมธุรกิจซึ่งมีแนวปฏิบัติที่ดี แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับคณะกรรมการ ระดับผู้บริหาร และระดับพนักงาน เพื่อสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับของ ธสน. มีพฤติกรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเสริมสร้างและยกระดับ CG และการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยได้กำหนดกรอบจริยธรรมหลักของธนาคาร 7 ประการ ดังต่อไปนี้

1. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการส่งเสริม สนับสนุน และพิทักษ์รักษาสถาบันหลักของประเทศ การรักษาผลประโยชน์และชื่อเสียงของประเทศชาติ การปฏิบัติตามหลักศาสนา และการเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และไม่แสดงการต่อต้านหรือกระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อสถาบันหลักของประเทศ

2. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม มีจิตสำนึกที่ดีโดยมีความสุจริตใจเป็นที่ตั้ง พร้อมรับการตรวจสอบและผลจากการกระทำของตน รวมทั้งคำนึงถึงจริยธรรมในบริบทที่เป็นสากลในเรื่องสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และจรรยาบรรณวิชาชีพ

3. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ด้วยการกล้าตัดสินใจและยกย่องผู้ที่ทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็น คัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษาผลประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง

4. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ ด้วยการตระหนักถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

5. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ด้วยการรับผิดชอบ มุ่งมั่น อุทิศตน ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ บทบาทและภารกิจของรัฐวิสาหกิจ ความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้รับบริการและประชาชน อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคิดถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รวมทั้งคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการทำงานของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

6. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่อย่างเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม ฯลฯ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ใส่ใจ เคารพในศักดิ์ศรี และปฏิบัติต่อทุกคนอย่างให้เกียรติ

7. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ด้วยการดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต รักษาเกียรติศักดิ์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย รวมทั้งรักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของทางราชการโดยรวม

นอกจากนี้ ธสน. ได้จัดทำระเบียบ ธสน. ว่าด้วยจริยธรรมของพนักงาน ธสน. มาตั้งแต่ปี 2551 เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 และมีการปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ขึ้นเป็นลำดับ โดยปรับปรุงครั้งล่าสุดเมื่อปี 2555 ตามข้อแนะนำของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งระเบียบฯ ดังกล่าวกำหนดให้กรรมการผู้จัดการ ผู้บริหารระดับสูง และพนักงานต้องปฏิบัติตามจริยธรรมของ ธสน. โดยยึดหลักความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมและจริยธรรม สอดคล้องกับคู่มือจริยธรรมธุรกิจ และเพื่อให้เกิดกลไกการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีการกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามจริยธรรม ให้ถือเป็นการกระทำผิดทางวินัยของธนาคาร โดยในปี 2564 ธสน. ได้ดำเนินการตามแผนการเสริมสร้างพฤติกรรมจริยธรรมตามคู่มือจริยธรรมธุรกิจของ ธสน. อย่างครบถ้วน รวมถึงมีการกำหนดพฤติกรรมจริยธรรมที่มุ่งเน้นในด้านการยอมรับความแตกต่างหลากหลาย โดยได้เริ่มผสมผสานเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การให้รางวัลและการยกย่องชมเชย รวมทั้งมีการสื่อสารพฤติกรรมพึงประสงค์ตามคู่มือจริยธรรมธุรกิจซึ่งสอดคล้องกับค่านิยมขององค์กร ผ่านช่องทางที่หลากหลาย และมีการสำรวจการรับรู้คู่มือจริยธรรมธุรกิจ รวมทั้งความเข้าใจต่อพฤติกรรมตามคู่มือจริยธรรมธุรกิจ ซึ่งผลจากการสำรวจพบว่า บุคลากรของ ธสน. มีอัตราการรับรู้พฤติกรรมและความตระหนักรู้สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

การกำกับการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการดำเนินงานตามกฎหมาย

คณะกรรมการธนาคารกำหนดให้ ธสน. พัฒนาการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เป็นมาตรฐาน เพื่อป้องกันผลกระทบเชิงลบและสามารถสร้างโอกาสจากความเสี่ยงในเชิงบวกที่ครอบคลุมด้านการเงิน การปฏิบัติงาน การจัดการเชิงกลยุทธ์ และการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อธนาคารและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงและมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎบัตรคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงที่กำหนดไว้ รวมถึงแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่สอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยงและกระบวนการควบคุมภายใน

ในปี 2564 คณะกรรมการกำกับความเสี่ยงได้กลั่นกรองและให้คำแนะนำทั้งในเชิงนโยบายและกระบวนการที่เกี่ยวข้อง เช่น กรอบการกำกับดูแลความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดี นโยบายการกำกับดูแลความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดี (Governance, Risk and Compliance: GRC) นโยบายด้านการกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ เช่น นโยบายการทำธุรกรรมด้านสินเชื่อ นโยบายการสอบทานธุรกรรมด้านสินเชื่อ นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ นโยบายการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด นโยบายการบริหารฐานะในบัญชีเพื่อการค้า นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการธนาคารเพื่อพิจารณารวมทั้งได้อนุมัติแผนการบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับแผนธุรกิจ แผนการควบคุมภายในระดับองค์กร และแผนการกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ โดยมีการระบุปัจจัยเสี่ยง ประเมิน จัดการ ติดตาม และดูแลความเสี่ยงของธนาคารให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และรายงานผลการประเมินความเสี่ยง การกำกับดูแลความเสี่ยง และการควบคุมภายในต่อคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง และ/หรือคณะกรรมการธนาคารอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนให้คำแนะนำในการทบทวนและปรับปรุงแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ รวมถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง

นอกจากนี้ คณะกรรมการกำกับความเสี่ยงยังดูแลให้มีการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่คำนึงถึงความเสี่ยง โดยสื่อสารนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ให้ผู้บริหารและพนักงานมีวัฒนธรรมในการบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับค่านิยมขององค์กร ผ่านการอบรมและเผยแพร่ข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญและหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเกี่ยวกับความเสี่ยง เสริมสร้างให้เกิดความระมัดระวังและความเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานมากขึ้น อีกทั้งยังมีการสำรวจความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในการบริหารความเสี่ยงผ่านแบบสอบถาม Risk Culture Survey ร่วมกับการสำรวจ EXIM Core Value ของฝ่ายทรัพยากรบุคคล เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นปัจจัยในการปรับปรุงนโยบาย หลักเกณฑ์ และแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง การสื่อสารและเปิดเผยข้อมูลในการบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการรายงานผลการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการธนาคารเพื่อทราบเป็นประจำทุกไตรมาส

การพัฒนาอย่างยั่งยืน

การพัฒนาอย่างยั่งยืนของ ธสน. คือ การสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ ด้วยการประยุกต์ใช้การกำกับดูแลกิจการที่ดีผนวกกับการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ (Responsible Finance) และการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างคุณค่าแก่ ธสน. เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุลในระยะยาว

เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของ ธสน.

ธสน. ในฐานะ SFI ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง มุ่งมั่นร่วมสร้างความยั่งยืนของโลก ด้วยการสนับสนุนเป้าหมาย SDGs ที่กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ ได้แก่

เป้าหมายหลักที่ 8	การจ้างงานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ
เป้าหมายหลักที่ 17	ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
เป้าหมายสนับสนุนที่ 1	การขจัดความยากจน
เป้าหมายสนับสนุนที่ 9	การพัฒนาอุตสาหกรรม นวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐาน
เป้าหมายสนับสนุนที่ 10	การลดความเหลื่อมล้ำ
เป้าหมายสนับสนุนที่ 12	การบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

นอกจากนี้ ธสน. ยังได้ต่อยอดการพัฒนาองค์กรสู่ธนาคารเพื่อความยั่งยืนจากการดำเนินงานด้าน CG ตามแนวทางของ OECD และด้าน CSR ตามมาตรฐาน ISO 26000 ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บท CG และ CSR ที่คณะกรรมการธนาคารอนุมัติไว้ตั้งแต่ปี 2560 ซึ่งมีเป้าหมายสู่การพัฒนาเป็นธนาคารที่ยั่งยืนภายในปี 2570 โดย ธสน. ได้ทบทวนและปรับปรุงการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกและบริบทขององค์กร ผลักดันให้บุคลากรทั่วทั้งองค์กรผนวกไว้ในกระบวนการปฏิบัติงานประจำวัน สร้างผลสำเร็จในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ในปี 2564 คณะกรรมการธนาคารได้นำมาตรฐานสากล อาทิ กรอบการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Environmental, Social and Governance Framework: ESG Framework) และกรอบแนวทางการธนาคารเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Banking Framework) มาพิจารณาร่วมกับนโยบายภาครัฐ แนวปฏิบัติที่ดีของสถาบันการเงินชั้นนำทั้งในและต่างประเทศ และบริบทของ ธสน. กำหนดเป็นกรอบในการจัดทำนโยบายและคู่มือการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อเป็นแนวทางขับเคลื่อนองค์กรเชิงยุทธศาสตร์ที่มุ่งสร้างโอกาสทางการค้าและการลงทุนให้แก่ผู้ประกอบการไทย สนับสนุนผู้ประกอบการตลอดห่วงโซ่คุณค่าอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม รวมถึงสนับสนุนสินเชื่อโดยคำนึงถึงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีความรับผิดชอบ ส่งเสริมขีดความสามารถของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ให้มีศักยภาพสูง ทำให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตอย่างยั่งยืน เสริมสร้างศักยภาพและความพร้อมของ ธสน. ในทุกด้าน ครอบคลุมการส่งเสริมพฤติกรรมของบุคลากรควบคู่ไปกับการเสริมสร้างระบบการบริหารจัดการเพื่อความยั่งยืน นำไปสู่ผลลัพธ์ของความสำเร็จในการบริหารจัดการการเงินและธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ การสร้างคุณค่าด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล เพื่อไปสู่เป้าหมายการเป็นธนาคารเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Banking)

ปัจจัยความยั่งยืนของ ธสน.

ในปี 2564 ธสน. ได้ทบทวนปัจจัยความยั่งยืนเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและสภาพแวดล้อมการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งในปัจจุบันและอนาคตของกลุ่มสถาบันการเงินการธนาคาร รวมถึงรองรับต่อการปฏิบัติตามหลักการและมาตรฐานสากลด้านการพัฒนาธนาคารอย่างยั่งยืน เช่น ESG Framework, Sustainable Banking Framework ของเครือข่ายการธนาคารเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Banking Network: SBN) โดยสามารถสรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อความยั่งยืนของ ธสน. ได้ทั้งสิ้น 7 ปัจจัย ดังนี้

กรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืนของ ธสน.

ธสน. ได้กำหนดกรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยอ้างอิงกรอบการดำเนินงานด้าน ESG Framework และ Sustainable Banking Framework ของ SBN ที่มุ่งประยุกต์ใช้การกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นกลไกขับเคลื่อนสำคัญในการสร้างประโยชน์แก่เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน ตามวัตถุประสงค์การจัดตั้ง ธสน. ดังนี้

1. การบริหารจัดการการเงินและธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ เป็นกรอบการดำเนินงานที่สะท้อนถึงการเป็น SFI ที่ให้บริการทางการเงินอย่างรับผิดชอบและสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผู้ใช้บริการ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยในปี 2564 ธสน. ถือเป็น SFI แห่งแรกในไทยที่จัดทำนโยบายและคู่มือการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการการเงินอย่างมีความรับผิดชอบ (Responsible Banking Policy and Guidelines) เพื่อให้แนวทาง Sustainable Banking ของ ธสน. ในมิติการเงินมีความชัดเจนและสมบูรณ์ ควบคู่กับมิติที่ไม่ใช่การเงินที่ ธสน. มีนโยบายและคู่มือการปฏิบัติงานด้าน CG และ CSR เป็นแนวปฏิบัติ โดยคณะกรรมการธนาคารได้กำหนดกรอบแนวปฏิบัติตาม Responsible Finance Framework ของบรรษัทเงินทุนระหว่างประเทศ (International Finance Corporation: IFC) บูรณาการกับมาตรฐานการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น Sustainable Banking Framework, ESG Framework, ISO 26000 การให้บริการลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market Conduct) การให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบ (Responsible Lending) แนวปฏิบัติการเงินที่เป็นธรรม (Fair Finance) และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของสถาบันการเงินชั้นนำระหว่างประเทศ มาพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการทางการเงินที่ถือเป็นภารกิจหลักในการประกอบธุรกิจของ ธสน. โดยผนวกเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อการบริหารจัดการการเงินอย่างมีความรับผิดชอบ การปกป้องสิทธิประโยชน์ของผู้ใช้บริการ การให้ความรู้ทางการเงินอย่างรับผิดชอบ และการบริหารจัดการการเงินและการลงทุนทางการเงินที่นำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ภายใต้ Responsible Banking Policy and Guidelines ธสน. ดำเนินการบรรเทาปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น การสนับสนุนสินเชื่อให้โครงการพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ในกัมพูชา การสนับสนุนโครงการ “Solar Orchestra” สนับสนุนการลงทุนติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคา (Solar Rooftop) และการขึ้นทะเบียนคาร์บอนเครดิตแบบครบวงจรให้กับผู้ประกอบการไทย เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินธุรกิจสู่ชั้นบรรยากาศโลก บรรเทาปัญหาภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งช่วยให้ผู้ประกอบการเข้าถึงการใช้พลังงานสะอาด ลดต้นทุนค่าพลังงาน สามารถขอรับรองคาร์บอนเครดิตเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออก และยังเป็นการส่งเสริมให้เกิดการซื้อขายคาร์บอนเครดิตเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ สนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เป็นศูนย์ (Net Zero Emission) ภายในปี 2608 ตามที่รัฐบาลกำหนด นอกจากนี้ ธสน. ได้ร่วมลงนามกับสถาบันการเงินและบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม 43 แห่ง ประกาศเจตนารมณ์ความร่วมมือ “Sustainable Thailand” นำหลักการลงทุนอย่างรับผิดชอบและหลักการธนาคารที่มีความรับผิดชอบมาใช้เป็นกรอบในการดำเนินงาน เพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนอีกด้วย

2. การสร้างคุณค่าด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล เป็นกรอบการดำเนินงานที่ต่อยอดการดำเนินงานด้าน CSR ตามมาตรฐาน ISO 26000 ของ ธสน. ซึ่งเป็นการบริหารจัดการเพื่อความยั่งยืนที่มิใช่ด้านการเงิน เข้ากับการประยุกต์หลักการ ESG Framework และ Principles for Responsible Banking เพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ดี ประกอบด้วยการปฏิบัติด้านแรงงาน การบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและการพัฒนาชุมชน และการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่จะส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของ ธสน. ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ในปี 2564 ธสน. มีการดำเนินงานเพื่อยกระดับมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยมีการพัฒนาเครื่องมือและกระบวนการติดตามประเมินผลงานด้าน CSR ที่เหมาะสม เพื่อใช้ในการทบทวนและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิผลดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง การจัดทำฐานข้อมูลหน่วยงานพันธมิตรที่ครบถ้วนและเป็นระบบเพื่อใช้ในการบริหารจัดการสร้างความสัมพันธ์กับเครือข่ายพันธมิตรอย่างมีประสิทธิภาพ การเสริมสร้างความรู้ด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนแก่ผู้ประกอบการร่วมกับเครือข่ายพันธมิตร และการยกระดับความรู้และศักยภาพทางการแข่งขันที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกของผู้ประกอบการซึ่งเป็นชุมชนสำคัญที่ยังไม่สามารถเข้าถึงบริการการเงินด้วยการสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนที่มีผลิตภัณฑ์จากกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยร่วมกับพันธมิตรใช้ความเชี่ยวชาญของหน่วยงาน เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานตามที่ตลาดต่างประเทศต้องการ และส่งออกสินค้าได้อย่างมั่นใจ

3. การกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อพัฒนาธนาคารอย่างยั่งยืน เป็นกรอบการดำเนินงานที่คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และเป็นทิศทางการดำเนินงานระยะยาวของ ธสน. โดยการสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้การปฏิบัติงานเพื่อความยั่งยืนเป็นวัฒนธรรมองค์กร การกำหนดผลิตภัณฑ์ บริการ และกระบวนการปฏิบัติงานทั่วทั้งองค์กรที่คำนึงถึงประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงการเสริมสร้างการมีส่วนร่วม การติดตาม การประเมิน การตรวจสอบ และการรายงานผลที่เป็นระบบและมีมาตรฐานครบถ้วนสมบูรณ์ตามกรอบการพัฒนาธนาคารอย่างยั่งยืนทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ในปี 2564 ธสน. มีคณะทำงานด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างยั่งยืนระยะ 10 ปี (ปี 2564-2573) ซึ่ง ธสน. ดำเนินการพัฒนาความยั่งยืนขององค์กรได้สำเร็จตามแผนปฏิบัติการประจำปี ได้แก่ การจัดทำนโยบายและคู่มือการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการการเงินอย่างมีความรับผิดชอบ การยกระดับมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาระบบติดตาม ประเมิน และเพิ่มประสิทธิผลด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับเครือข่ายพันธมิตรเพื่อพัฒนาความยั่งยืน การเสริมสร้างความรู้ด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนแก่ผู้ประกอบการ การพัฒนาเพื่อยกระดับความรู้และศักยภาพทางการแข่งขันที่เกี่ยวข้องกับการส่งออก และการพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการการเลือกใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ ธสน. ยังได้เผยแพร่การดำเนินงานด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนผ่านรายงานความยั่งยืน ประจำปี 2563 ที่จัดทำขึ้นตามหลักการและแนวทางการจัดทำรายงานความยั่งยืนขององค์การแห่งความริเริ่มว่าด้วยการรายงานสากล (Global Reporting Initiative: GRI) ไปยังหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ลูกค้า ผู้ประกอบการ และสาธารณชนทั่วไป รวมทั้งผ่านเว็บไซต์ ธสน. โดยรายงานความยั่งยืนประจำปี 2563 ของ ธสน. ได้รับการรับรอง Materiality Disclosure Service จาก GRI และได้รับรางวัลเกียรติคุณ Sustainability Disclosure ประจำปี 2564 จากสถาบันไทยพัฒน์ ซึ่งได้รับการรับรองจาก GRI ให้เป็น GRI Certified Training Partner ในประเทศไทย

การส่งเสริมนวัตกรรม

คณะกรรมการธนาคารมุ่งมั่นพัฒนา ธสน. ให้มีการเติบโตอย่างยั่งยืน ด้วยการให้ความสำคัญในการใช้นวัตกรรมการขับเคลื่อนองค์กร โดยคณะกรรมการธนาคารกำหนดนโยบายการส่งเสริมการใช้ความคิดสร้างสรรค์และการจัดการนวัตกรรม เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานด้านนวัตกรรมของ ธสน. และแต่งตั้งคณะกรรมการความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม โดยมีกรรมการธนาคารเป็นประธานคณะกรรมการฯ เพื่อให้การบริหารจัดการนวัตกรรมของ ธสน. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนั้นคณะกรรมการธนาคารเห็นชอบวิสัยทัศน์ด้านนวัตกรรม “เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมที่เป็นหนึ่งในกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การค้าและการลงทุนของประเทศ” และอนุมัติแผนแม่บทนวัตกรรมปี 2570 แผนปฏิบัติการ (ระยะปานกลางปี 2564-2568 และประจำปี 2564) และในปี 2564 ประธานและกรรมการคณะกรรมการความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ได้ร่วมเป็นกรรมการตัดสินรางวัลความคิดสร้างสรรค์ครั้งที่ 1 เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมนวัตกรรมภายในองค์กร และเปิดโอกาสให้บุคลากร ธสน. ได้แสดงความคิดเห็นในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านผลิตภัณฑ์ บริการ และกระบวนการ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมต่อไป

การติดตามผลการดำเนินงาน

การติดตามผลการดำเนินงานเป็นกลไกที่ทำให้คณะกรรมการธนาคารกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิผล และสามารถขับเคลื่อนฝ่ายจัดการให้สร้างประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ถือหุ้นภาครัฐและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มได้ตามเป้าหมาย คณะกรรมการธนาคารได้ติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ โดยกำหนดเป็นระเบียบวาระประจำในการประชุมคณะกรรมการธนาคารทั้งรายเดือนและรายไตรมาส โดยให้ฝ่ายจัดการนำเสนอประเด็นการรายงานทั้งด้านการเงินและไม่ใช่การเงินอย่างครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่ สคร. และ ธปท. กำหนด อาทิ การรายงานผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมาย หากผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามที่กำหนด ฝ่ายงานที่เกี่ยวข้องจะวิเคราะห์สาเหตุ แนวทางแก้ไข และแนวโน้มของแผน นำเสนอคณะจัดการและคณะกรรมการธนาคารพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาใช้วิเคราะห์ปรับเปลี่ยนแผนงานตามสถานการณ์หรือปรับปรุงแนวทางการทำงานต่อไป นอกจากนี้ มีการเปิดเผยข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ ธสน. www.exim.go.th ช่วยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและบุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงและติดตามผลการดำเนินงานที่สำคัญต่าง ๆ ของ ธสน. ได้อย่างสะดวก

การเปิดเผยและรักษาความปลอดภัยของข้อมูล

การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงความเป็นส่วนตัวอย่างมีธรรมาภิบาล และปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ซึ่งให้ความสำคัญต่อข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อคุ้มครองความเป็นส่วนตัว และป้องกันการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล โดย ธสน. มีการกำหนดนโยบาย ระเบียบ และคู่มือ เพื่อกำกับดูแลให้การดำเนินการเป็นไปตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล อีกทั้งยังได้รับรางวัลการเตรียมความพร้อมดีเด่นในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการข้อมูลส่วนบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยข้อมูลส่วนบุคคลที่เหมาะสม

การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

ธสน. ในฐานะรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงการคลัง ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของ ธสน. สู่สาธารณชน เพื่อให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลข่าวสารของ ธสน. โดยจัดให้มีคณะพิจารณาจัดการข้อมูลข่าวสารของธนาคารทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการ วินิจฉัย และการบริหารข้อมูลข่าวสาร ซึ่งมีสาระสำคัญของการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติฯ ดังนี้

1. เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่สาธารณชนในการสืบค้นข้อมูลข่าวสารการจัดซื้อจัดจ้างของ ธสน.
2. เปิดเผยข้อมูลการบริหารงานตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานของรัฐบนเว็บไซต์ ธสน. www.exim.go.th
3. พัฒนาระบบสารสนเทศในการให้บริการลูกค้า โดยลูกค้าสามารถแจ้งข้อเสนอแนะหรือเรื่องร้องเรียนได้ผ่านช่องทางต่าง ๆ ของธนาคาร
4. เปิดเผยข้อมูลของ ธสน. แก่หน่วยงานและบุคคลภายนอกที่ร้องขอ โดยให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่มีอำนาจตามกฎหมายในการขอตรวจสอบข้อมูล เรียกเอกสารหลักฐาน หรือขอความร่วมมือในการให้ข้อมูล เพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานของหน่วยงานภายนอกที่ร้องขอตามกฎหมาย เช่น กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ศาล กรมบังคับคดี กรมสอบสวนคดีพิเศษ ทั้งนี้ จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเฉพาะต่อหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมายในการเรียกขอข้อมูลดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับธนาคารเท่านั้น
5. นำส่งรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ ให้กับคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยรายงานผ่านสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เพื่อเป็นภาพรวมของกระทรวงการคลัง ปีละ 1 ครั้ง
6. เปิดเผยข้อมูลสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ฐานข้อมูลหน่วยงานของรัฐ (GINFO) และเว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์ของราชการ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ www.oic.go.th/INFOCENTER5/562/

การเปิดเผยสารสนเทศและความโปร่งใส

จากความมุ่งมั่นของ ธสน. ในการพัฒนาองค์กรและดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ โดยให้ความสำคัญกับการยึดมั่นในหลักคุณธรรมและความโปร่งใส สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ 2564 โดยมีหน่วยงานภาครัฐ องค์กรส่วนท้องถิ่นและองค์การมหาชน เข้าร่วมการประเมินทั้งสิ้น 8,300 หน่วยงาน ผลปรากฏว่า ธสน. มีผลคะแนนที่ 95.33 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ประเมินระดับ AA โดยรักษามาตรฐานการดำเนินงานที่ดีในระดับเดียวกันกับปี 2563 ทั้งนี้ ธสน. ได้ 100 คะแนนเต็มในตัวชี้วัดในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลและการป้องกันการทุจริต สื่อถึงความเป็นองค์กรโปร่งใสและต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน นอกจากนี้ ตัวชี้วัดด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกมีคะแนนที่ดีขึ้น อันได้แก่ตัวชี้วัดคุณภาพการดำเนินงาน และ

ตัวชี้วัดการปรับปรุงการทำงาน แสดงให้เห็นว่า ลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดยอมรับและเห็นถึงศักยภาพในการดำเนินงานของ ธสน. ที่มีการปรับปรุงการทำงาน เพื่อยกระดับคุณภาพการดำเนินงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ทั้งหมดนี้เป็นผลมาจากความทุ่มเทและมุ่งมั่นของคณะกรรมการธนาคาร ผู้บริหาร และพนักงาน ธสน. ที่พัฒนาคุณภาพการดำเนินงานขององค์กรในทุกด้านอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส เพื่อส่งมอบบริการที่มีคุณภาพให้กับลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านคุณภาพการดำเนินงาน เพื่อให้การบริการแก่ผู้มาติดต่อหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนด อย่างเท่าเทียม ตรงไปตรงมา ไม่ปิดบังหรือบิดเบือนข้อมูล โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนและส่วนรวมเป็นหลัก และด้านการปรับปรุงการทำงาน ทั้งขั้นตอน วิธีการ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วมากขึ้น รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการ ผู้มาติดต่อ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าไปมีส่วนร่วมในการปรับปรุงการดำเนินงานหรือการให้บริการของธนาคารให้ดีขึ้น โดย ธสน. มุ่งเสริมสร้างความแข็งแกร่งและความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทั้งด้านการค้าและการลงทุนในทุกภูมิภาค พร้อมตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของทุกภาคส่วนต่อ ธสน. ซึ่งจัดตั้งขึ้นด้วยวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การค้าและการลงทุนของไทยอย่างยั่งยืน

การเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใสยังเป็นหนึ่งในนโยบายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินและไม่ใช่การเงินอย่างเป็นระบบและถูกต้องตามกฎหมาย สร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยช่องทางที่ ธสน. ใช้ในการเผยแพร่สารสนเทศมีดังนี้

1. การเปิดเผยข้อมูลภายนอกองค์กร มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ นโยบาย บทบาท บริการ ข่าวความเคลื่อนไหวของ ธสน. ตลอดจนความรู้ด้านการค้าการลงทุนและวิธีป้องกันความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศ บทวิเคราะห์โอกาสในการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ รวมถึงบทสัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจการค้าและการลงทุน ผ่านช่องทางการสื่อสาร ได้แก่

- **เว็บไซต์** www.exim.go.th
- **สื่อสังคม** YouTube และ Facebook Page “EXIM Bank of Thailand” รวมทั้ง LINE Official Account “@EXIMThailand”
- **วารสารรายเดือน** EXIM E-NEWS
- **รายงานประจำปี** ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยจัดทำเป็นรูปเล่มและเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ ธสน.
- **กิจกรรมพิเศษในโอกาสต่าง ๆ** เช่น งานแถลงข่าวและเผยแพร่เอกสารข่าวและอินโฟกราฟิก ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สถานีโทรทัศน์ สถานีวิทยุ และสื่อออนไลน์

นอกจากนี้ ยังมีการเปิดเผยข้อมูลโดยเชื่อมโยงกับระบบข้อมูลรัฐวิสาหกิจของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลต่อ สตง. และ ธปท. อย่างครบถ้วนและสม่ำเสมอ

2. การเปิดเผยข้อมูลภายในองค์กร มีการใช้ช่องทางออนไลน์มากขึ้นในปี 2564 สอดคล้องกับแนวทางป้องกันโรคระบาดและมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ของภาครัฐ โดยมีช่องทางการสื่อสาร ได้แก่ Facebook Group (ภายในองค์กร) LINE Account (ภายในองค์กร) ระบบ Intranet รวมไปถึงสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ภายในองค์กร เช่น บอร์ดและป้ายประชาสัมพันธ์ จอภาพดิจิทัล โทรทัศน์ภายใน นิตยสารออนไลน์ภายในองค์กร

นอกจากนี้ ยังมีการเปิดเผยข้อมูลผ่านกิจกรรมภายในองค์กรในโอกาสต่าง ๆ อาทิ กรรมการผู้จัดการพบพนักงาน ซึ่งดำเนินการแบบออนไลน์และมีการถ่ายทอดสดผ่านช่องทาง Facebook ภายในองค์กรด้วย เพื่อให้พนักงานทั้งสำนักงานใหญ่ สาขา สำนักงานผู้แทนในต่างประเทศได้รับทราบข้อมูลอย่างทั่วถึง

การรับข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะ

ธสน. ให้ความสำคัญต่อการดำเนินการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้กระบวนการดังกล่าวมีความชัดเจน ดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพ ธสน. จึงได้เผยแพร่นโยบายการจัดการข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะผ่านทางเว็บไซต์ของธนาคาร เพื่อให้ลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบและมั่นใจได้ว่าทุกข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะจะได้รับการจัดการอย่างเป็นระเบียบแบบแผนตามกระบวนการที่ชัดเจนโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่สะดวก ดังนี้

ช่องทางรับฟังความคิดเห็นของลูกค้า

ท่านสามารถแสดงความคิดเห็น เสนอแนะ ชมเชย ร้องเรียน หรือสอบถามข้อมูลผลิตภัณฑ์

เว็บไซต์
www.exim.go.th

อีเมล
customercare@exim.go.th

สื่อสังคม
YouTube และ Facebook Page "EXIM Bank of Thailand" และ LINE "@EXIMThailand"

จดหมาย
ส่งตรงถึง กรรมการผู้จัดการ ธสน.

จุดให้บริการ
สาขาและสำนักงานผู้แทน

หน่วยงานภายนอก
เช่น ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ของรัฐบาล 1111 ธปท. ฯลฯ

EXIM Contact Center
ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการค้า
ชั้น Lobby ธสน. สำนักงานใหญ่ อาคารเอ็กซิม โทร. 0 2169 9999

เมื่อได้รับข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะผ่านช่องทางข้างต้น เจ้าหน้าที่ผู้รับข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะจะสอบถามรายละเอียดและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น และส่งต่อไปยังฝ่ายงานผู้รับผิดชอบในการจัดการข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะ เพื่อดำเนินการตรวจสอบประเด็น พร้อมทั้งประสานไปยังฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเสนอแนะเพื่อหาแนวทางแก้ไข และติดตามความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไขปัญหาจนกระทั่งได้ข้อยุติภายในระยะเวลาที่กำหนด (Service Level Agreement: SLA) ซึ่งฝ่ายงานผู้รับผิดชอบในการจัดการข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะจะรายงานสรุปผลการจัดการ และ/หรือความก้าวหน้าของการดำเนินการต่อกรรมการผู้จัดการ และนำเสนอต่อคณะจัดการและคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อทราบเป็นรายไตรมาสและรายปี นอกจากนี้ กระบวนการจัดการข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะของ ธสน. ยังครอบคลุมถึงการพิจารณาหาแนวทางป้องกัน แก้ไข ปรับปรุงบริการ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ทั้งนี้ สำหรับกรณีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของพนักงาน หน่วยงานผู้ดูแลข้อร้องเรียนจะนำส่งให้ฝ่ายทรัพยากรบุคคลดำเนินการเป็นการเฉพาะต่อไป

การรายงานทางการเงินและรายงานทางการบริหาร

คณะกรรมการธนาคารรายงานความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ในการกำกับดูแลกิจการไว้ในรายงานประจำปีและงบการเงิน โดยเสนอรายงานผลการดำเนินงานประจำปี งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นที่ สตง. ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของ ธสน. ตรวจสอบแล้ว ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาเพื่อทราบเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้ คณะกรรมการธนาคารกำหนดให้คณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่สอบทานรายงานทางการเงินก่อนนำเสนอให้คณะกรรมการธนาคารรับทราบเป็นประจำทุกไตรมาส นอกจากนี้ ฝ่ายจัดการยังได้จัดให้มีรายงานทางการบริหารในรูปแบบต่าง ๆ เพิ่มเติมจากรายงานทางการเงินและรายงานการตรวจสอบ เช่น รายงานความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ รายงานผลการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจระหว่าง ธสน. กับกระทรวงการคลัง และรายงานแผนธุรกิจประจำปี เสนอให้คณะกรรมการธนาคารรับทราบเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของ ธสน. เป็นประจำ

ในส่วนของ **ค่าตอบแทนที่จ่ายให้ผู้สอบบัญชี** ธสน. แต่งตั้งให้ สตง. เป็นผู้สอบบัญชี ตามข้อกำหนดพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย โดยมีค่าใช้จ่ายค่าตอบแทนการสอบบัญชีประจำปี 2564 จำนวน 1,320,000.00 บาท

องค์ประกอบและโครงสร้างของคณะกรรมการธนาคาร

พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (พ.ร.บ. ธสน.) (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 กำหนดให้คณะกรรมการธนาคารประกอบด้วย

1. กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน 6 คน ซึ่งเป็นผู้แทนจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องจำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ และกรรมการผู้จัดการ ธสน. เป็นกรรมการโดยตำแหน่งอีก 1 คน

2. กรรมการอื่น อีกไม่เกิน 5 คน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ในจำนวนนี้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชนอย่างน้อย 3 คน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี แต่สามารถได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่ได้ไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน

คุณสมบัติของกรรมการธนาคาร

ภาวะผู้นำ กรรมการธนาคารมีบทบาทสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทาง ภารกิจ และแผนยุทธศาสตร์ของ ธสน. ตลอดจนติดตาม กำกับดูแลการบริหารงานของฝ่ายจัดการอย่างสม่ำเสมอ โดยคำนึงถึงสภาวะความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจและผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเพื่อให้ ธสน. บรรลุเป้าหมายทางธุรกิจที่ตั้งไว้ คณะกรรมการธนาคารได้มอบหมายให้ฝ่ายจัดการรายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานตามตัวชี้วัดผลงาน (Key Performance Indicators: KPIs) ที่กำหนดไว้ในแผนธุรกิจเทียบกับเป้าหมายทั้งในด้านการเงินและมิใช่การเงินเป็นประจำทั้งรายเดือน รายไตรมาส และรายปี โดยให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์สาเหตุของตัวชี้วัดที่ต่ำกว่าเป้าหมาย เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขและผลักดันตัวชี้วัดที่ไม่ได้ตามเป้าหมายให้มีผลการดำเนินงานดีขึ้น

ความเป็นอิสระ คณะกรรมการธนาคารประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการอื่นซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเป็นอิสระในการแสดงความคิดเห็นและใช้วิจารณญาณภายใต้อำนาจขอบเขตหน้าที่เพื่อประโยชน์ของ ธสน. และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนี้ ธสน. ได้กำหนดคำจำกัดความของ “กรรมการอิสระ” สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่ดี (Corporate Governance: CG) ของกระทรวงการคลัง ดังนี้

1. เป็นกรรมการอื่นซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ซึ่งไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่งตามที่กำหนดใน พ.ร.บ. ธสน.
2. มีความเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการและหน่วยงานที่กำกับดูแล ธสน.
3. ไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับ ธสน. ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างเป็นอิสระ
4. ไม่ได้เป็นลูกจ้าง พนักงาน หรือที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำจาก ธสน.
5. ไม่เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องหรือญาติสนิทของผู้บริหารระดับสูงของ ธสน.

กรรมการอิสระทุกคนจะลงนามรับรองความเป็นอิสระเมื่อได้รับการแต่งตั้งและเป็นประจำทุกปี โดยในปี 2564 ได้มีการจัดประชุมกรรมการอิสระ 4 ครั้ง และรายงานผลการประชุมให้คณะกรรมการธนาคารทราบ โดยกรรมการอิสระได้ติดตามความคืบหน้าและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานของ ธสน. เช่น แผนการสรรหาบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งสำคัญ แผนการดำเนินการช่วงหลังการแพร่ระบาดของ COVID-19 โดยพิจารณาถึงการสนับสนุนกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายใหม่ (New Growth Engines) และนวัตกรรมใหม่ แผนงานการเพิ่มบทบาทของ ธสน. ในการส่งเสริมผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) แผนเพิ่มขีดความสามารถด้านการสร้างเครือข่าย (Networking) แผนสื่อสารด้านการตลาด (Marketing Communication) การบริหารจัดการโครงการพัฒนาระบบธุรกิจหลักของธนาคาร (Core Banking System) รวมทั้งการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานพันธมิตรทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนถึงการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ดีที่ตอบสนองต่อพันธกิจและเกณฑ์การประเมินผล (Core Business Enablers) ของ ธสน. ซึ่งคณะกรรมการธนาคารได้มอบหมายให้ฝ่ายจัดการนำความเห็นของกรรมการอิสระไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการธนาคาร

บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการธนาคารภายใต้ พ.ร.บ. ธสน. มีดังนี้

1. กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายที่สำคัญ และควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ ธสน. รวมทั้งรับผิดชอบต่อผลประกอบการของ ธสน. และการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการ
2. ทบทวนและอนุมัติแผนวิสาหกิจ แผนธุรกิจ และงบประมาณของ ธสน. รวมทั้งดูแลติดตามให้ฝ่ายจัดการปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ
3. กำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการดำเนินกิจการอื่น ๆ
4. กำหนดคุณสมบัติ ประเภทสินค้า บริการ และลักษณะการประกอบการของผู้ส่งออก ผู้ซื้อ และผู้ลงทุนที่สมควรได้รับการสนับสนุน
5. ประเมินผลงานและกำหนดค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูง
6. ดูแลให้ระบบบัญชี รายงานทางการเงิน และการสอบบัญชีมีความน่าเชื่อถือและได้มาตรฐานสากล เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย
7. ดูแลให้มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผล และการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม
8. ดูแลให้มีระบบป้องกันการขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
9. ดูแลการปฏิบัติงานของ ธสน. ให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance: CG) และมีความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility: CSR) รวมทั้งการพัฒนาอย่างยั่งยืน
10. ไม่เป็นกรรมการในการจัดซื้อจัดจ้างของ ธสน.

การสรรหากรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง

ธสน. ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการอื่นที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ตามแนวทางที่คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) กำหนด ดังนี้

1. นำสมรรถนะหลักและความรู้ที่จำเป็น (Skill Matrix) ของคณะกรรมการธนาคารมาใช้ในการพิจารณาสรรหากรรมการ เพื่อให้ ธสน. ได้กรรมการที่มีคุณสมบัติ ความรู้ และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์เกื้อกูลและสอดคล้องกับภารกิจ ยุทธศาสตร์ และทิศทางการดำเนินงานของ ธสน. โดยใช้ Skill Matrix หลักที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กำหนด และ ธสน. ได้กำหนดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่ต้องการเพิ่มเติม ได้แก่ (1) การเงินและบัญชี (2) กฎหมาย (3) เทคโนโลยีสารสนเทศ (4) การค้า การลงทุน และยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศ (5) การธนาคาร (6) การอุตสาหกรรม (7) การบริหารความเสี่ยง (8) การบริหารทุนมนุษย์ (9) CG และ CSR รวมถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืน และ (10) การจัดการนวัตกรรม

2. สรรหาและเสนอชื่อกรรมการ โดยคณะกรรมการธนาคารพิจารณารายชื่อบุคคลที่ได้มาจากการสรรหาหรือการเสนอชื่อจากกระทรวงการคลังให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าสองเท่าของจำนวนตำแหน่งกรรมการธนาคารที่ต้องแต่งตั้ง โดยบุคคลที่ได้รับการสรรหาและเสนอชื่อจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกาศ ธปท. ที่ 12/2562 เรื่อง ธรรมาภิบาลของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และประกาศ ธปท. ที่ 13/2562 เรื่อง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ และที่ปรึกษาของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

3. เมื่อคณะกรรมการธนาคารพิจารณาให้ความเห็นชอบรายชื่อบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอชื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการแล้ว จะนำเสนอ สคร. เพื่อเสนอเรื่องต่อคณะอนุกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจ เพื่อพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่คณะกรรมการธนาคารเสนอหรือจากบัญชีรายชื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจ (Director's Pool) และนำเสนอประธานกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (นายกรัฐมนตรี)

4. เห็นชอบรายชื่อกรรมการ โดยกระทรวงการคลังจะนำเสนอรายชื่อกรรมการที่ประธานกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเห็นชอบแล้วต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติการแต่งตั้งต่อไป

การสรรหาผู้บริหารของธนาคารในตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ

ธสน. ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีกระบวนการในการสรรหาและคัดเลือกกรรมการผู้จัดการอย่างโปร่งใส โดยจะประกาศรับสมัครเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีวิสัยทัศน์ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการบริหารองค์กรขนาดใหญ่ เข้ารับการคัดเลือกเป็นกรรมการผู้จัดการ โดย ธสน. จะแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาเพื่อทำหน้าที่สรรหาและคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสม เพื่อเสนอชื่อต่อคณะกรรมการธนาคารพิจารณา แล้วมอบหมายให้คณะอนุกรรมการพิจารณาผลตอบแทนกรรมการผู้จัดการ ธสน. ดำเนินการกำหนดผลตอบแทน และแต่งตั้งตามขั้นตอนต่อไป

การเปลี่ยนแปลงกรรมการธนาคารระหว่างปี 2564

ชื่อกรรมการ			ตำแหน่ง	ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง	
ประธานกรรมการ					
1.	นายสุพันธุ์	มงคลสุธี	ประธานกรรมการ		22 ต.ค. 62 - 17 พ.ค. 64
	นายพสุ	โลหารชุน			18 พ.ค. 64 - ปัจจุบัน
กรรมการโดยตำแหน่ง					
2.	**สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง**				
	นางสาวเกตสุดา	สุประดิษฐ์	กรรมการ		18 ต.ค. 62 - 30 ก.ย. 64
	นายพรชัย	ฐีระเวช			1 ต.ค. 64 - 31 ต.ค. 64
	นายวโรทัย	โกศลพิศิษฐ์กุล			1 พ.ย. 64 - ปัจจุบัน
3.	**อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์**				
	นายกีรติ	รัชโน	กรรมการ		11 ต.ค. 62 - 14 ธ.ค. 64
	นายพิทักษ์	อุดมวิชัยวัฒน์			15 ธ.ค. 64 - ปัจจุบัน
4.	**กรรมการผู้จัดการ ธสน.**				
	นายพิศิษฐ์	เสรีวิวัฒนา	กรรมการ	วาระที่ 2	1 มิ.ย. 63 - 31 ม.ค. 64
	นางวรรธนา	มงคลศรี			8 ก.พ. 64 - 31 มี.ค. 64
	นายรักษ์	วรกิจโภคาทร			1 เม.ย. 64 - ปัจจุบัน
กรรมการอื่น (ผู้ทรงคุณวุฒิ)					
5.	นายดามพ์	สุคนธทรัพย์	กรรมการ	วาระที่ 1	26 ก.ย. 60 - 17 พ.ค. 64
				วาระที่ 2	18 พ.ค. 64 - ปัจจุบัน
6.	นายประเสริฐ	ภัทรดิลก	กรรมการ		26 ก.พ. 62 - 28 ก.พ. 64
	นายคณิทธิ์	สว่างวโรรส			18 พ.ค. 64 - ปัจจุบัน
7.	นายมาส	ตันหยงมาศ	กรรมการ	วาระที่ 2	26 ก.ย. 60 - 17 พ.ค. 64
	นายสุวัฒน์	กมลพนัส			18 พ.ค. 64 - ปัจจุบัน

ณ 31 ธันวาคม 2564

หมายเหตุ :

1. นายพิศิษฐ์ เสรีวิวัฒนา พ้นวาระจากการเป็นกรรมการผู้จัดการ ธสน. (วาระที่ 2) ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564 คณะกรรมการธนาคารจึงมีมติแต่งตั้งให้นางวรรธนา มงคลศรี รองกรรมการผู้จัดการ เป็นรักษาการกรรมการผู้จัดการ ธสน. โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2564 และต่อมาคณะกรรมการธนาคารมีมติแต่งตั้งให้นายรักษ์ วรกิจโภคาทร ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ ธสน. โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2564

2. นายประเสริฐ ภัทรดิลก กรรมการอื่นในคณะกรรมการ ธสน. ได้มีหนังสือขอลาออกจากการเป็นกรรมการ ธสน. โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2564 เป็นต้นไป
3. คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2564 เห็นชอบตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสนอ ในการแต่งตั้งให้นายพสุ โลหารชุน เป็นประธานในคณะกรรมการ ธสน. (แทนนายสุพันธุ์ มงคลสุธี ซึ่งครบวาระการดำรงตำแหน่ง) และได้เห็นชอบการแต่งตั้งกรรมการอื่นในคณะกรรมการ ธสน. เพิ่มเติม ได้แก่ นายดามพ์ สุคนธทรัพย์ (วาระที่ 2) นายคณิทธิ์ สว่างวโรรส (แทนนายประเสริฐ ภัทรดิลก ซึ่งขอลาออกจากการเป็นกรรมการ) และนายสุวัฒน์ กมลพนัส (แทนนายมาส ตันหยงมาศ ซึ่งครบวาระการดำรงตำแหน่ง) โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 18 พฤษภาคม 2564
4. นางสาวเกตสุดา สุประดิษฐ์ กรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการ ธสน. เกษียณอายุราชการเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2564 ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) (นายพรชัย ฐีระเวช) จึงมีคำสั่งมอบหมายให้นายวโรทัย โกศลพิศิษฐ์กุล ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (เศรษฐกรทรงคุณวุฒิ) สศค. ปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่งของ ธสน. แทนผู้อำนวยการ สศค. โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2564
5. นายกีรติ รัชโน กรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการ ธสน. ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยนายพิทักษ์ อุดมวิชัยวัฒน์ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์แทน จึงมีผลให้นายกีรติ รัชโน พ้นจากตำแหน่งกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการ ธสน. และนายพิทักษ์ อุดมวิชัยวัฒน์ เป็นกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการ ธสน. โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2564

คณะกรรมการชุดย่อยที่คณะกรรมการธนาคารแต่งตั้ง

1. คณะกรรมการบริหาร

โครงสร้าง พ.ร.บ. ธสน. กำหนดให้คณะกรรมการธนาคารมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจำนวนไม่เกิน 5 คน ซึ่งประกอบด้วยกรรมการผู้จัดการ และกรรมการอื่นอีกอย่างน้อย 2 คนแต่ไม่เกิน 4 คน โดยในจำนวนนี้ให้แต่งตั้งจากกรรมการโดยตำแหน่งไม่เกินกึ่งหนึ่งเป็นคณะกรรมการบริหาร และกำหนดให้กรรมการบริหารต้องไม่เป็นกรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบ ทั้งนี้ คณะกรรมการธนาคารแต่งตั้งกรรมการบริหารคนหนึ่งนอกจากกรรมการผู้จัดการเป็นประธานกรรมการบริหาร

อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบ

1. สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการธนาคารในการบริหารจัดการธนาคารให้เป็นไปตามเป้าหมาย นโยบาย กลยุทธ์ และแผนธุรกิจที่ธนาคารกำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามข้อกำหนด กฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
2. พิจารณากลั่นกรอง หรืออนุมัติวงเงินสินเชื่อ รับประกัน ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ แก้ไขหนี้ รวมทั้งบริหารจัดการทรัพย์สินของธนาคาร ตามอำนาจที่กำหนด
3. พิจารณากลั่นกรอง หรืออนุมัติวงเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน
4. พิจารณากลั่นกรอง หรืออนุมัติการจัดซื้อจัดจ้างตามอำนาจและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
5. พิจารณากลั่นกรองแผนธุรกิจและแผนงานของธนาคาร
6. พิจารณากลั่นกรองงานอื่น ๆ ทุกประเภทที่เสนอคณะกรรมการธนาคารพิจารณา ยกเว้นงานที่อยู่ภายใต้หน้าที่ความรับผิดชอบและ/หรือเป็นอำนาจของคณะกรรมการชุดย่อยอื่นตามที่คณะกรรมการธนาคารมอบหมาย
7. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการธนาคารมอบหมาย

รายนามคณะกรรมการบริหาร ปี 2564

ชื่อกรรมการ		ตำแหน่ง	ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง
1.	นายประเสริฐ ภัทรดิลก	ประธานกรรมการบริหาร	1 เม.ย. 62 - 28 ก.พ. 64
	นายดามพ์ สุคนธทรัพย์		1 ก.ค. 64 - ปัจจุบัน
2.	นายทองชัย ชวลิตพิเชฐ	กรรมการบริหาร	29 ต.ค. 63 - 24 พ.ย. 64
	นายวโรทัย โกศลพิศิษฐ์กุล		25 พ.ย. 64 - ปัจจุบัน
3.	นายดามพ์ สุคนธทรัพย์	กรรมการบริหาร	1 พ.ย. 60 - 30 มิ.ย. 64
	นายสุวัฒน์ กมลพนัส		1 ก.ค. 64 - ปัจจุบัน
4.	นายพิศิษฐ์ เสรีวิวัฒนา	กรรมการบริหาร และเลขานุการ	1 มิ.ย. 59 - 31 ม.ค. 64
	นางวรรธนา มงคลศรี		8 ก.พ. 64 - 31 มี.ค. 64
	นายรักษ์ วรกิจโภคาทร		1 เม.ย. 64 - ปัจจุบัน

ณ 31 ธันวาคม 2564

2. คณะกรรมการตรวจสอบ

โครงสร้าง ประกอบด้วยกรรมการธนาคารจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน แต่ไม่เกิน 5 คน โดยกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 คน จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจและมีประสบการณ์ด้านการบัญชีหรือการเงิน ซึ่งสามารถสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินได้ ประธานกรรมการตรวจสอบอาจได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการธนาคาร หรือจากคณะกรรมการตรวจสอบ โดยประธานกรรมการตรวจสอบต้องไม่เป็นประธานกรรมการธนาคาร หรือประธานคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง กรรมการตรวจสอบมีวาระการดำรงตำแหน่งตามวาระของการเป็นกรรมการธนาคาร โดยมีผู้บริหารสูงสุดของฝ่ายตรวจสอบเป็นเลขานุการของคณะกรรมการตรวจสอบโดยตำแหน่ง

อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบ

1. จัดทำกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบให้สอดคล้องกับขอบเขตความรับผิดชอบในการดำเนินงานของธนาคาร โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการธนาคาร และมีการสอบทานความเหมาะสมของกฎบัตรดังกล่าวอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
2. ทบทวนและอนุมัติกฎบัตรการตรวจสอบภายใน แผนการตรวจสอบภายใน และคู่มือการปฏิบัติงานของฝ่ายตรวจสอบ
3. สอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการควบคุมภายใน กระบวนการกำกับดูแลที่ดีและกระบวนการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่อฝ่ายบริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของธนาคารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. สอบทานรายงานทางการเงินรายไตรมาสและประจำปี เพื่อให้มั่นใจว่ารายงานทางการเงินนั้นได้จัดทำอย่างครบถ้วนถูกต้องเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ
5. สอบทานการดำเนินงานของธนาคารให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีการปฏิบัติงาน มติคณะรัฐมนตรี ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของธนาคาร
6. สอบทานให้ธนาคารมีระบบการตรวจสอบภายในที่ดี และพิจารณาความเป็นอิสระของฝ่ายตรวจสอบ รวมทั้งกำกับดูแลการพัฒนาบุคลากรและความเพียงพอและเหมาะสมของทรัพยากรของฝ่ายตรวจสอบ
7. สอบทานการดำเนินงานต่าง ๆ ของธนาคารตามเกณฑ์การประเมินกระบวนการปฏิบัติงานและการจัดการ (Enablers) ได้แก่ การกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน การมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล การบริหารทุนมนุษย์ และการจัดการความรู้และนวัตกรรม ตามแนวทางที่ธนาคารกำหนด
8. ประสานงานเกี่ยวกับผลการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชี และอาจเสนอแนะให้สอบทานหรือตรวจสอบรายการใดที่เห็นว่าจำเป็น รวมทั้งเสนอค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชีต่อคณะกรรมการธนาคาร
9. ประสานงานกับผู้สอบบัญชี ฝ่ายบริหาร และองค์กรกำกับดูแลอื่น เพื่อให้การดำเนินงานของธนาคารบรรลุวัตถุประสงค์ตามพันธกิจที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

10. ติดตามการดำเนินการตามข้อเสนอแนะและข้อสังเกตของผู้สอบบัญชี และองค์กรกำกับดูแลเกี่ยวกับการควบคุมภายในการบริหารความเสี่ยง และการกำกับดูแลกิจการที่ดีของธนาคาร
11. พิจารณารายการที่เกี่ยวโยงกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest) หรือมีโอกาสเกิดการทุจริตที่อาจมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของธนาคาร
12. เสนอข้อแนะนำต่อคณะกรรมการธนาคารในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง และประเมินผลงานของผู้บริหารสูงสุดของฝ่ายตรวจสอบ
13. ในกรณีที่การดำเนินงานตรวจสอบภายในเรื่องใดของคณะกรรมการตรวจสอบมีความจำเป็นต้องอาศัยความรู้ความสามารถจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง ให้คณะกรรมการตรวจสอบเสนอต่อคณะกรรมการธนาคารเพื่อพิจารณาให้มีการดำเนินการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องด้วยค่าใช้จ่ายของธนาคาร ทั้งนี้ การดำเนินการว่าจ้างให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของธนาคาร
14. ให้คณะกรรมการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยปีบัญชีการเงินละ 1 ครั้ง รวมทั้งรายงานผลการประเมินปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแผนการปรับปรุงการดำเนินงานให้คณะกรรมการธนาคารทราบ
15. ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดหรือคณะกรรมการธนาคารมอบหมาย ซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

รายนามคณะกรรมการตรวจสอบ ปี 2564

ชื่อกรรมการ		ตำแหน่ง	ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง
1. นายมาส	ตันหยงมาศ	ประธานกรรมการตรวจสอบ	25 ต.ค. 61 - 17 พ.ค. 64
นายกีรติ	รัชโน		1 ก.ค. 64 - 14 ธ.ค. 64
2. นายฉันทานนท์	วรรณเขจร	กรรมการตรวจสอบ	29 ต.ค. 63 - ปัจจุบัน
3. นายเชิดชาย	ใช้ไววิทย์	กรรมการตรวจสอบ	19 พ.ย. 62 - ปัจจุบัน

ณ 31 ธันวาคม 2564

3. คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

โครงสร้าง มีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน แต่ไม่เกิน 5 คน ประกอบด้วยกรรมการธนาคาร กรรมการผู้จัดการ โดยกรรมการจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ตลอดจนมีความเข้าใจถึงบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบในฐานะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบ

1. กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการสรรหาผู้บริหารระดับสูง
2. คัดเลือกและเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
   - กรรมการในคณะกรรมการบริหาร , คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง , คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและความรับผิดชอบต่อสังคม , คณะกรรมการตรวจสอบ , คณะกรรมการกลยุทธ์และนวัตกรรม , คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ และคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
   - ผู้บริหารระดับสูง
3. เปิดเผยนโยบายและรายละเอียดของกระบวนการสรรหาในรายงานประจำปี
4. กำหนดนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนและผลประโยชน์อื่น รวมถึงจำนวนค่าตอบแทนและผลประโยชน์อื่นที่ให้แก่กรรมการในคณะกรรมการชุดย่อยต่าง ๆ รวมทั้งผู้บริหารระดับสูง โดยต้องมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน โปร่งใส สอดคล้องกับผลการปฏิบัติงานและมาตรฐานที่ยอมรับได้

5. ดูแลให้กรรมการในคณะกรรมการชุดย่อยต่าง ๆ รวมทั้งผู้บริหารระดับสูง ได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นควรได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายนั้น
6. กำหนดแนวทางการประเมินผลงานของกรรมการในคณะกรรมการชุดย่อยต่าง ๆ รวมทั้งผู้บริหารระดับสูง เพื่อพิจารณาปรับผลตอบแทนประจำปี โดยจะต้องคำนึงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง
7. พิจารณาความเหมาะสมของการเปลี่ยนแปลง แก้ไขค่าตอบแทน หรือข้อกำหนดและเงื่อนไขสัญญาจ้างของกรรมการผู้จัดการ
8. เปิดเผยนโยบายเกี่ยวกับการกำหนดค่าตอบแทนและเปิดเผยค่าตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งจัดทำรายงานการกำหนดค่าตอบแทน โดยอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับเป้าหมายการดำเนินงาน และความเห็นของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนไว้ในรายงานประจำปีของสถาบันการเงินเฉพาะกิจด้วย
9. พิจารณาแนวนโยบายและกลยุทธ์ด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล และการจัดการความรู้
10. พิจารณาความเหมาะสมของแผนงานประจำปีด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลและการจัดการความรู้ และงบประมาณอัตรากำลังประจำปีเพื่อให้สอดคล้องและสนับสนุนแผนการดำเนินงานของธนาคาร
11. พิจารณาและเสนอแนะแนวทางการจ่ายค่าตอบแทน งบประมาณขึ้นเงินเดือนประจำปี และผลประโยชน์อื่นของพนักงานโดยรวม
12. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการธนาคารมอบหมาย

รายนามคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนปี 2564

ชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง	ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง
1. นางสาวเกตสุดา สุประดิษฐ์	ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	19 พ.ย. 62 - 30 ก.ย. 64
นายฉันทานนท์ วรรณเขจร		25 พ.ย. 64 - ปัจจุบัน
2. นายฉันทานนท์ วรรณเขจร	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	9 ต.ค. 63 - 24 พ.ย. 64
นายวโรทัย โกศลพิศิษฐ์กุล		25 พ.ย. 64 - ปัจจุบัน
3. นายมาส ตันหยงมาศ	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	19 พ.ย. 62 - 17 พ.ค. 64
นายสุวัฒน์ กมลพนัส		28 พ.ค. 64 - ปัจจุบัน
4. นายคณิทธิ์ สว่างวโรรส	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	1 ก.ค. 64 - ปัจจุบัน
5. นายรักษ์ วรกิจโกคาทร	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	1 ก.ค. 64 - ปัจจุบัน

ณ 31 ธันวาคม 2564

4. คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและความรับผิดชอบต่อสังคม

โครงสร้าง มีจำนวนอย่างน้อย 3 คน แต่ไม่เกิน 5 คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ และกรรมการ ซึ่งแต่งตั้งจากคณะกรรมการธนาคาร และ/หรือผู้ทรงคุณวุฒิ และ/หรือผู้บริหารระดับสูงของ ธสน. โดยเป็นผู้ที่สามารถอุทิศเวลาและแสดงความคิดเห็นอย่างเพียงพอในการปฏิบัติงานในฐานะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและความรับผิดชอบต่อสังคม

อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบ

1. อนุมัติแผนการดำเนินงานด้าน CG และ CSR เสนอต่อคณะกรรมการธนาคารเพื่อทราบ
2. กลั่นกรองนโยบายและคู่มือด้าน CG และ CSR เสนอต่อคณะกรรมการธนาคารเพื่อพิจารณา
3. กลั่นกรองคู่มือกรรมการธนาคาร คู่มือจริยธรรมระดับคณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน เสนอต่อคณะกรรมการธนาคารเพื่อพิจารณา
4. ติดตามการปฏิบัติงานของธนาคารด้าน CG ให้เป็นไปตามนโยบายและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามแผนการดำเนินงานด้าน CG และ CSR อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง

5. ส่งเสริมให้คณะกรรมการธนาคาร ผู้บริหาร และพนักงานมีส่วนร่วมใน CG และ CSR อย่างต่อเนื่อง
6. ให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการธนาคาร และดูแลการปฏิบัติงานของกรรมการ ฝ่ายจัดการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
7. พิจารณาแต่งตั้งคณะทำงานชุดย่อยเพื่อทำหน้าที่สนับสนุนการกำกับดูแลด้าน CG และ CSR ตามความเหมาะสม
8. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการธนาคารมอบหมายที่เกี่ยวข้องกับงานด้าน CG และ CSR

รายนามคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและความรับผิดชอบต่อสังคม ปี 2564

ชื่อกรรมการ		ตำแหน่ง	ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง
1. นายทองชัย	ชวลิตพิเชฐ	ประธานกรรมการกำกับดูแลฯ	29 ต.ค. 63 - ปัจจุบัน
2. นายกีรติ	รัชโน	กรรมการกำกับดูแลฯ	19 พ.ย. 62 - 14 ธ.ค. 64
3. นายพิศิษฐ์	เสรีวิวัฒนา	กรรมการกำกับดูแลฯ	30 มิ.ย. 59 - 31 ม.ค. 64
นางวรรธนา	มงคลศรี		8 ก.พ. 64 - 31 มี.ค. 64
นายรักษ์	วรกิจโภคาทร		29 เม.ย. 64 - ปัจจุบัน
4. นายเพิ่มพูน ผู้ทรงคุณวุฒิ	พึ่งประสิทธิ์	กรรมการกำกับดูแลฯ	23 ธ.ค. 64 - ปัจจุบัน
5. นายอนุสรณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ	เอมกมล	กรรมการกำกับดูแลฯ	23 ธ.ค. 64 - ปัจจุบัน

ณ 31 ธันวาคม 2564

5. คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง

โครงสร้าง มีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน ประกอบด้วยกรรมการธนาคารอย่างน้อย 2 คน และกรรมการผู้จัดการ ในกรณีจำเป็นสามารถแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูง และ/หรือที่ปรึกษา ธสน. เป็นกรรมการเพิ่มเติมได้ โดยสมาชิกอย่างน้อยกึ่งหนึ่งต้องเป็นกรรมการอิสระหรือกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร หรือที่ปรึกษาที่ทำหน้าที่เสมือนกรรมการ และกรรมการอย่างน้อย 1 คน ต้องมีความรู้ ความชำนาญและความเข้าใจด้านความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของสถาบันการเงิน ทั้งนี้ ประธานกรรมการกำกับความเสี่ยง ต้องเป็นกรรมการอิสระหรือกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร โดยมีผู้บริหารสูงสุดของฝ่ายบริหารความเสี่ยงทำหน้าที่เลขานุการ

อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบ

1. กลั่นกรองกฎบัตรคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง และกฎบัตรการกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการธนาคารเพื่อพิจารณา
2. กลั่นกรองและให้คำแนะนำเกี่ยวกับกรอบการกำกับดูแลความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดี นโยบายการบริหารความเสี่ยงฉบับต่าง ๆ และนโยบายด้านการกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการธนาคารเพื่อพิจารณา
3. อนุมัติแผนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในระดับองค์กร รวมถึงดัชนีชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicators: KRIs) ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) และช่วงเบี่ยงเบนของระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Tolerance) และแผนการกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ให้สอดคล้องกับกรอบฯ/นโยบาย/หลักเกณฑ์/คู่มือที่เกี่ยวข้อง โดยมีการระบุ ประเมิน ติดตามและดูแลปริมาณความเสี่ยงของธนาคารให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
4. กลั่นกรองรายงานต่าง ๆ ก่อนนำเสนอคณะกรรมการธนาคารเพื่อทราบ เช่น รายงานผลการดำเนินงานตามแผนฯ อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง รายงานผลการดำเนินงานของ KRIs อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือเมื่อผลการดำเนินงานของ KRIs ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ Risk Tolerance และรายงานการกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
5. รับทราบรายงานผลการดำเนินงานของดัชนีชี้วัดความเสี่ยงของ KRIs อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง หรือเมื่อผลการดำเนินงานของ KRIs ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ Risk Appetite
6. ดูแลให้มีการปฏิบัติตามกรอบฯ นโยบาย และกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

7. ดูแลให้มีการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่คำนึงถึงความเสี่ยง โดยควบคุมดูแลให้มีการสื่อสารนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ให้พนักงานเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญและหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเกี่ยวกับความเสี่ยง เพื่อเสริมสร้างให้เกิดความระมัดระวังและความเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น
8. ดูแลให้กลยุทธ์ในการบริหารเงินกองทุนและสภาพคล่องเพื่อรองรับความเสี่ยงต่าง ๆ มีความสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้
9. ทบทวน สอบทานความเพียงพอและประสิทธิผลของนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงโดยรวม รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ หารือและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อประเมินว่านโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงครอบคลุมทุกประเภทความเสี่ยง รวมถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ และมีการดำเนินการตามนโยบายและกลยุทธ์ดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
10. รายงานผลการประเมินความเสี่ยง การกำกับดูแลความเสี่ยง และการควบคุมภายในต่อคณะกรรมการตรวจสอบ และ/หรือ คณะกรรมการธนาคาร อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารความเสี่ยงที่กำหนด ตลอดจนปัจจัยและปัญหาที่มีนัยสำคัญ และสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง
11. มีความเห็นหรือมีส่วนร่วมในการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสูงสุดฝ่ายบริหารความเสี่ยง
12. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการธนาคารมอบหมาย

รายนามคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง ปี 2564

ชื่อกรรมการ		ตำแหน่ง	ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง
1. นายเชิดชาย	ใช้ไววิทย์	ประธานกรรมการกำกับความเสี่ยง	29 ต.ค. 63 - ปัจจุบัน
2. นางสาวเกตสุดา	สุประดิษฐ์	กรรมการกำกับความเสี่ยง	19 พ.ย. 62 - 30 ก.ย. 64
นายทองชัย	ชวลิตพิเชฐ		25 พ.ย. 64 - ปัจจุบัน
3. นายพิศิษฐ์	เสรีวิวัฒนา	กรรมการกำกับความเสี่ยง	30 มิ.ย. 59 - 31 ม.ค. 64
นางวรรธนา	มงคลศรี		8 ก.พ. 64 - 31 มี.ค. 64
นายรักษ์	วรกิจโภคาทร		29 เม.ย. 64 - ปัจจุบัน

ณ 31 ธันวาคม 2564

6. คณะกรรมการกำหนดกลยุทธ์และนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

โครงสร้าง มีจำนวนไม่เกิน 9 คน ประกอบด้วยกรรมการธนาคารอย่างน้อย 1 คน กรรมการผู้จัดการ ผู้บริหารระดับสูง (อย่างน้อย 1 คน แต่ไม่เกิน 3 คน) และผู้เชี่ยวชาญภายนอก (จากภาครัฐอย่างน้อย 1 คน ภาคเอกชนอย่างน้อย 1 คน รวมไม่เกิน 4 คน) โดยมีผู้ที่มีตำแหน่งสูงสุดในหน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศหรือเทียบเท่าทำหน้าที่เลขานุการ และมีการสับเปลี่ยนวาระการเป็นเลขานุการตามความเหมาะสม โดยกรรมการจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ตลอดจนมีความเข้าใจถึงบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบในฐานะกรรมการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบ

1. กำหนดนโยบายและแนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ของธนาคาร เสนอต่อคณะกรรมการธนาคารเพื่อพิจารณาอนุมัติ
2. ประเมินความต้องการของธนาคารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งศักยภาพและความพร้อมของบุคลากรของธนาคารในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
3. ให้ความเห็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลระยะ 3 ปี ที่สอดคล้องกับแผนธุรกิจของธนาคาร โดยคำนึงถึงการบูรณาการ (Integration) ของระบบงานเทคโนโลยีในปัจจุบัน สอดคล้องกับนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Security Policy) และมาตรฐานด้านสารสนเทศ (IT Standard)

4. พิจารณากลั่นกรองแผนการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของธนาคาร แนวทางและขอบเขตในการพัฒนาบุคลากร รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ
5. พิจารณากลั่นกรองงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีของธนาคาร รวมทั้งการลงทุนด้านเทคโนโลยีดิจิทัล หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
6. พิจารณากลั่นกรองและให้ความเห็นโครงการจัดหาและการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการธนาคาร และ/หรือคณะกรรมการบริหาร ให้พร้อมสนับสนุนธุรกิจของธนาคาร
7. พิจารณากลั่นกรองและให้ความเห็นด้านการประเมินและบริหารจัดการความเสี่ยงทางเทคโนโลยีสารสนเทศของธนาคาร
8. พิจารณากลั่นกรองและให้ความเห็นด้านการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของธนาคาร ที่ครอบคลุมถึงกระบวนการและโครงสร้างกำกับดูแล และนโยบายความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของธนาคาร
9. พิจารณากลั่นกรองและให้ความเห็นการบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ของธนาคารที่ครอบคลุมถึงกระบวนการกำกับดูแลข้อมูล โครงสร้างการกำกับดูแลข้อมูล และนโยบายข้อมูล
10. พิจารณากลั่นกรองและให้ความเห็นด้านการบริหารจัดการการเลือกใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
11. พิจารณากลั่นกรองและให้ความเห็นด้านการจัดทำแผนฉุกเฉินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
12. ติดตาม ดูแล ทบทวน และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนเทคโนโลยีสารสนเทศของธนาคาร ให้เหมาะสมกับสภาวการณ์และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล
13. ดำเนินงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการธนาคารมอบหมาย

รายนามคณะกรรมการกำหนดกลยุทธ์และนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ปี 2564

ชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง	ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง
1. นายดามพ์ สุคนธทรัพย์	ประธานกรรมการกำหนดกลยุทธ์ฯ	26 ธ.ค. 61 - ปัจจุบัน
2. นายพิศิษฐ์ เสรีวิวัฒนา	กรรมการกำหนดกลยุทธ์ฯ	19 ม.ค. 60 - 31 ม.ค. 64
นางวรรธนา มงคลศรี		8 ก.พ. 64 - 31 มี.ค. 64
นายรักษ์ วรกิจโภคาทร		1 เม.ย. 64 - ปัจจุบัน
3. นายสิทธิกร ดิเรกสุนทร รองกรรมการผู้จัดการ	กรรมการกำหนดกลยุทธ์ฯ	2 มี.ค. 63 - 31 ธ.ค. 64
4. นางสาวน้องนุช เหล่ามณีรัตนาภรณ์ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ	กรรมการกำหนดกลยุทธ์ฯ	19 ม.ค. 60 - 8 ก.พ. 64
5. นายวิษณุ ตัณฑวิรุฬห์ ผู้เชี่ยวชาญภายนอก (ภาครัฐ)	กรรมการกำหนดกลยุทธ์ฯ	19 ม.ค. 60 - ปัจจุบัน
6. นายกิรพันธุ์ สรรพกิจ ผู้เชี่ยวชาญภายนอก (ภาครัฐ)	กรรมการกำหนดกลยุทธ์ฯ	19 ม.ค. 60 - ปัจจุบัน
7. นายเรืองไกร รังสิพล ผู้เชี่ยวชาญภายนอก (ภาคเอกชน)	กรรมการกำหนดกลยุทธ์ฯ	19 ม.ค. 60 - ปัจจุบัน
8. นายวิเทศ เตชางาม ผู้เชี่ยวชาญภายนอก (ภาคเอกชน)	กรรมการกำหนดกลยุทธ์ฯ	19 พ.ย. 62 - ปัจจุบัน

ณ 31 ธันวาคม 2564

7. คณะกรรมการกลยุทธ์และนวัตกรรม (เดิมคือ คณะกรรมการความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม)

โครงสร้าง มีจำนวนไม่เกิน 5 คน ประกอบด้วยกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากกรรมการ ธสน. และ/หรือผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีผู้บริหารระดับสูงของสายงานกลยุทธ์เป็นเลขานุการ และผู้บริหารระดับสูงของสายงานที่รับผิดชอบด้านพัฒนากระบวนการและนวัตกรรมเป็นเลขานุการร่วม ทั้งนี้ กรรมการจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ตลอดจนมีความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะคณะกรรมการกลยุทธ์และนวัตกรรม

อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบ

1. พิจารณากลั่นกรองแผนวิสาหกิจ แผนธุรกิจ แผนปฏิบัติการระยะยาวและแผนปฏิบัติการประจำปีของ ธสน. และนำเสนอต่อคณะกรรมการธนาคารเพื่อพิจารณาอนุมัติตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด
2. พิจารณากลั่นกรองแนวทางบริหารจัดการด้านกลยุทธ์องค์กร และแนวทาง/คู่มือการบริหารจัดการนวัตกรรม รวมทั้งระบบนวัตกรรมองค์กร (Corporate Innovation System: CIS) และนำเสนอคณะกรรมการธนาคารเพื่อพิจารณาอนุมัติ และพิจารณากลั่นกรองนโยบายนวัตกรรมให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และการดำเนินธุรกิจของ ธสน. เสนอต่อคณะกรรมการธนาคารเพื่ออนุมัติ
3. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนบริหารจัดการนวัตกรรมระยะยาวและประจำปีก่อนเริ่มปีบัญชี และนำเสนอคณะกรรมการธนาคารเพื่อทราบผ่านการรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกลยุทธ์และนวัตกรรม
4. กำกับการดำเนินงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี แผนบริหารจัดการนวัตกรรมประจำปี และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการธนาคารเพื่อทราบเป็นรายเดือน และแผนบริหารจัดการนวัตกรรมประจำปีต่อคณะกรรมการธนาคารเพื่อทราบและมอบข้อสังเกตและข้อเสนอแนะอย่างน้อยเป็นรายไตรมาส
5. กำกับให้ ธสน. มี CIS ที่สอดคล้องกับทิศทางการดำเนินธุรกิจและการดำเนินงานขององค์กรทั้งในปัจจุบันและอนาคต
6. แต่งตั้งคณะทำงาน และ/หรือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ และ/หรือส่วนงานภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ข้อมูลประกอบการพิจารณาและช่วยดำเนินงานตามที่คณะกรรมการกลยุทธ์และนวัตกรรมมอบหมาย
7. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการธนาคารมอบหมาย

รายนามคณะกรรมการกลยุทธ์และนวัตกรรม ปี 2564

ชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง	ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง
1. นายกีรติ รัชโน	ประธานกรรมการความคิดสร้างสรรค์ฯ	29 ต.ค. 63 - 30 มิ.ย. 64
นายคณิทธิ์ สว่างวโรรส	ประธานกรรมการความคิดสร้างสรรค์ฯ	1 ก.ค. 64 - 22 ธ.ค. 64
	ประธานกรรมการกลยุทธ์ฯ	23 ธ.ค. 64 - ปัจจุบัน
2. นายนพพร เทพสิทธา	กรรมการความคิดสร้างสรรค์ฯ	19 พ.ย. 62 - 22 ธ.ค. 64
ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการกลยุทธ์ฯ	23 ธ.ค. 64 - ปัจจุบัน
3. นายสิทธิกร ดิเรกสุนทร	กรรมการความคิดสร้างสรรค์ฯ	1 ก.พ. 64 - 1 ก.ค. 64
รองกรรมการผู้จัดการ		
นายรักษ์ วรกิจโภคาทร	กรรมการความคิดสร้างสรรค์ฯ	1 ต.ค. 64 - 22 ธ.ค. 64
กรรมการผู้จัดการ	กรรมการกลยุทธ์ฯ	23 ธ.ค. 64 - ปัจจุบัน
4. นายศิริรุจ จุลกะรัตน์	กรรมการกลยุทธ์ฯ	23 ธ.ค. 64 - ปัจจุบัน
ผู้ทรงคุณวุฒิ		
5. นายก้อง รุ่งสว่าง	กรรมการกลยุทธ์ฯ	23 ธ.ค. 64 - ปัจจุบัน
ผู้ทรงคุณวุฒิ		
6. นายสิทธิศักดิ์ พฤกษ์ปิติกุล	กรรมการกลยุทธ์ฯ	23 ธ.ค. 64 - ปัจจุบัน
ผู้ทรงคุณวุฒิ		

ณ 31 ธันวาคม 2564

8. คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์

ตามที่พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2543 มาตรา 19 กำหนดให้รัฐวิสาหกิจมีคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนฝ่ายนายจ้าง ผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง และกรรมการของรัฐวิสาหกิจ 1 คน เป็นประธาน โดยคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์มีวาระคราวละ 2 ปีนั้น ที่ประชุมคณะกรรมการธนาคาร ครั้งที่ 11/2562 เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2562 มีมติแต่งตั้งนายประเสริฐ ภัทรดิลก กรรมการ เป็นประธานกรรมการกิจการสัมพันธ์ และนายประเสริฐได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวต่อเนื่อง ตั้งแต่คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ชุดประจำปี 2562-2565 ต่อมานายประเสริฐ ภัทรดิลก ได้มีหนังสือขอลาออกจากการเป็นกรรมการ ธสน. โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2564 ที่ประชุมคณะกรรมการธนาคาร ครั้งที่ 17/2564 เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2564 จึงมีมติแต่งตั้งนายสุวัฒน์ กมลพนัส เป็นประธานกรรมการกิจการสัมพันธ์ ชุดประจำปี 2564-2565 แทน

ทั้งนี้ คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์มีหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของ ธสน. พัฒนาแรงงานสัมพันธ์ ระงับข้อขัดแย้งใน ธสน. พิจารณาปรับปรุงระเบียบข้อบังคับในการทำงาน แก้ปัญหาตามคำร้องทุกข์ของลูกจ้าง รวมถึงพิจารณาปรับปรุงสภาพการจ้าง

คณะกรรมการอื่นที่ปฏิบัติหน้าที่เฉพาะกิจ

ธสน. มีคณะกรรมการอื่นที่ปฏิบัติหน้าที่เฉพาะกิจที่แต่งตั้งในปี 2564 และคณะกรรมการเฉพาะกิจที่ปฏิบัติหน้าที่ต่อเนื่องจากปี 2563 ดังนี้

9. คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ร้องเรียน ที่ประชุมคณะกรรมการธนาคาร ครั้งที่ 7/2564 เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2564 มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ซึ่งมีหน้าที่ในการสอบข้อเท็จจริงประเด็นที่มีการร้องเรียน และให้รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการธนาคารเพื่อพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ จนกว่าภารกิจจะแล้วเสร็จ

รายนามคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ปี 2564

ชื่อกรรมการ			ตำแหน่ง	ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง
1.	นายดามพ์	สุคนธทรัพย์	ประธานกรรมการสอบข้อเท็จจริง	24 มิ.ย. 64 - ปัจจุบัน
2.	นายฉันทานนท์	วรรณเขจร	กรรมการสอบข้อเท็จจริง	24 มิ.ย. 64 - ปัจจุบัน
3.	นายรักษ์	วรกิจโภคาทร	กรรมการสอบข้อเท็จจริง	24 มิ.ย. 64 - ปัจจุบัน

ณ 31 ธันวาคม 2564

การประเมินผลและพัฒนาตนเองของคณะกรรมการธนาคาร

การประเมินผลตนเองของกรรมการธนาคาร

คณะกรรมการธนาคารจัดให้มีการประเมินผลตนเองปีละ 1 ครั้ง โดยมีรูปแบบการประเมินผลกรรมการธนาคาร 2 รูปแบบ คือ

1. **การประเมินผลตนเองรายบุคคล** ผลการประเมินอยู่ในระดับประสิทธิภาพดีเยี่ยม
2. **การประเมินผลรวมทั้งคณะ** ผลการประเมินอยู่ในระดับประสิทธิภาพดีเยี่ยม

ทั้งนี้ จากผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการธนาคารปี 2564 ที่ประชุมคณะกรรมการธนาคารได้มอบหมายให้ฝ่ายจัดการดำเนินการตามแนวทางที่เสนอ ได้แก่ การนำเสนอหลักสูตรการอบรม/สัมมนาที่มีความเหมาะสมเพื่อให้กรรมการแต่ละท่านพิจารณาเป็นรายบุคคลและวางแผนพัฒนากรรมการตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ นอกจากนี้ ยังเห็นควรให้ฝ่ายจัดการปรับปรุง/ดำเนินงานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลธนาคารเพิ่มเติม ได้แก่ (1) การศึกษาเปรียบเทียบการทำงานของธนาคารต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศเพื่อปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้น (2) การขอเพิ่มทุนของธนาคารเพื่อให้สามารถขยายธุรกิจ (3) การเร่งนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น และ (4) การจัดทำแผนการสืบทอดงานของผู้บริหารระดับสูงอย่างเป็นระบบ

กิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ความสามารถของกรรมการธนาคาร

ในปี 2564 ธสน. ได้มีการจัดทำแผนเพิ่มศักยภาพการกำกับดูแลองค์กรของคณะกรรมการธนาคารอย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น โดยมีการทบทวน Skill Matrix ที่จำเป็นต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ธสน. และนำความคิดเห็นของกรรมการธนาคารจากการประเมินผลตนเอง รวมทั้งแผนวิสาหกิจและแผนธุรกิจ มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดแผนเพิ่มศักยภาพคณะกรรมการธนาคาร เพื่อเพิ่มทักษะ ความรู้ความสามารถของคณะกรรมการธนาคารให้สอดคล้องกับหลักการ แนวปฏิบัติ และมาตรฐานของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงไป โดยในปี 2564 ธสน. ได้จัดให้คณะกรรมการธนาคารร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งเสริมสร้างมุมมองและสมรรถนะของกรรมการธนาคารในการกำกับดูแล ธสน. ให้บรรลุเป้าหมายตามภารกิจและยุทธศาสตร์ของธนาคารอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนี้

ลำดับ	กิจกรรม	วันที่
1.	อบรมหลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 179 จัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Institute of Directors: IOD)	11 ม.ค. 64
2.	อบรมหลักสูตร Advanced Audit Committee Program (AACP) รุ่นที่ 39 จัดโดย IOD	20, 27 ม.ค. และ 3, 10 ก.พ. 64
3.	อบรมหลักสูตร Risk Management Program for Corporate Leaders (RCL) รุ่นที่ 22 จัดโดย IOD	8 - 9 ก.พ. 64
4.	ร่วมงานสัมมนา “โลกเปลี่ยน-ไทยเปลี่ยน : ทิศทางการต่างประเทศในทศวรรษ 2020” จัดโดย สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ	22 มี.ค. 64
5.	รับฟังบรรยาย หัวข้อ “การเงินและการลงทุนในโลกดิจิทัลหลังวิกฤต COVID-19” โดย นายเอกลาภ ยิ้มวิไล ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้ร่วมก่อตั้งบริษัท ซิปเม็กซ์ (ประเทศไทย) จำกัด	25 มี.ค. 64
6.	ร่วมงานสัมมนา “Global Value Chains in the Post-Pandemic New Normal” จัดโดย ASEAN+3 Macroeconomic Research Office (AMRO)	7 เม.ย. 64
7.	ร่วมงานสัมมนา “Global Rise of Asia: Thailand Webinar with Ambassador Tony Cotter of Ireland to Thailand” จัดโดย Asia Matters ร่วมกับสายการบินเตอร์กิชแอร์ไลน์	20 เม.ย. 64
8.	รับฟังการบรรยายสรุปภาพรวมการดำเนินงานของ ธสน.	25 พ.ค. 64 29 พ.ย. 64
9.	ร่วมงานเสวนา “Global E-Mobility Solutions-Accelerating EV Industry in Thailand; ASEAN Meets Europe: The Eastern Economic Corridor (EEC) of Thailand” จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ร่วมกับ German Global Trade Forum Berlin	24 มิ.ย. 64
10.	รับฟังบรรยาย “บทบาทของคณะกรรมการ SFIs กับการขับเคลื่อน Core Business Enablers” โดย นายสมชาย ไตรรัตนกิรมย์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินผล มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาองค์กรภาครัฐ	7 ต.ค. 64
11.	อบรมหลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 311 จัดโดย IOD	7 ต.ค. - 4 พ.ย. 64
12.	ร่วมงานสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ สำหรับคณะกรรมการของภาคการเงิน ปี 2564 (Cyber Resilience Leadership: Herd Immunity) จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และธนาคารแห่งประเทศไทย	12 ต.ค. 64
13.	รับฟังบรรยาย “Responsible Finance: A New Engine of Growth” โดยนางสาวณัฏฐวี เฉลิมวิวัฒน์กิจ รองกรรมการผู้จัดการ บริษัท ไทเกอร์ แอดไวซิ่ง กรุ๊ป จำกัด	28 ต.ค. 64
14.	อบรมหลักสูตรผู้บริหารระดับสูง รุ่นที่ 31 จัดโดยสถาบันวิทยาการตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	11 พ.ย. 64 - 17 มี.ค. 65
15.	อบรมหลักสูตร Board Nomination & Compensation Program (BNCP) รุ่นที่ 12/2021 จัดโดย IOD	15 - 16 พ.ย. 64

การปฐมนิเทศกรรมการใหม่

ธสน. จัดการปฐมนิเทศกรรมการใหม่ เพื่อให้กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้รับทราบข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับ ธสน. อย่างเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ ธสน. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยในปี 2564 มีกรรมการใหม่จำนวน 5 คน ซึ่ง ธสน. ได้ส่งมอบคู่มือกรรมการ และจัดการบรรยายข้อมูลการเตรียมความพร้อมสำหรับการเป็นกรรมการ รวมทั้งการปฐมนิเทศ โดยได้นำเสนอข้อมูลสรุปเกี่ยวกับภาพรวมผลการดำเนินงาน แผนยุทธศาสตร์ และบริการของ ธสน. รวมทั้งภาพรวมกฎหมายและหลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่ดีที่เกี่ยวข้องกับกรรมการ ให้กรรมการใหม่โดยครบถ้วน

การประชุมและค่าตอบแทนคณะกรรมการธนาคาร

การเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการธนาคาร

คณะกรรมการธนาคารกำหนดให้มีการประชุมร่วมกันอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง โดยปี 2564 มีการประชุมคณะกรรมการธนาคารจำนวน 17 ครั้ง คณะกรรมการบริหาร 22 ครั้ง คณะกรรมการตรวจสอบ 8 ครั้ง คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน 8 ครั้ง คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและความรับผิดชอบต่อสังคม 4 ครั้ง คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง 11 ครั้ง คณะกรรมการกำหนดกลยุทธ์และนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 19 ครั้ง คณะกรรมการความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม 4 ครั้ง คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ 3 ครั้ง คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง 6 ครั้ง ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดการเข้าร่วมประชุมของกรรมการแต่ละคนปรากฏตามตารางการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการ ธสน. ปี 2564

ค่าตอบแทนคณะกรรมการธนาคาร

คณะกรรมการธนาคาร

ค่าตอบแทนของคณะกรรมการธนาคาร ประกอบด้วย (1) ค่าตอบแทนรายเดือน (2) เบี้ยประชุม และ (3) โบนัส ทั้งนี้ คณะกรรมการ ธสน. ได้รับค่าตอบแทนรายเดือนและเบี้ยประชุมตามหนังสือที่ กค. 0803.2/ว.46 ลงวันที่ 17 พฤษภาคม 2562 เรื่อง แจ้งเวียนอัตราและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนรายเดือนและเบี้ยประชุมกรรมการรัฐวิสาหกิจและกรรมการอื่นในคณะกรรมการชุดย่อย คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานอื่น ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2562 ทำให้คณะกรรมการธนาคารได้รับค่าตอบแทนตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดดังนี้

1. **ค่าตอบแทนรายเดือน** ประธานกรรมการธนาคารได้รับค่าตอบแทนเดือนละ 20,000.00 บาท และกรรมการธนาคารได้รับค่าตอบแทนเดือนละ 10,000.00 บาท ซึ่งในปี 2564 คณะกรรมการธนาคารได้รับค่าตอบแทนรายเดือนเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 1,292,016.13 บาท

2. **เบี้ยประชุม** เป็นอัตราเหมาจ่ายรายเดือนเฉพาะเดือนที่เข้าร่วมประชุม โดยประธานกรรมการธนาคารได้รับเบี้ยประชุมเดือนละ 25,000.00 บาท และกรรมการได้รับเบี้ยประชุมเดือนละ 20,000.00 บาท ซึ่งในปี 2564 มีการประชุมคณะกรรมการธนาคารรวม 17 ครั้ง มีเบี้ยประชุมรวมทั้งสิ้น 2,935,000.00 บาท

3. **โบนัส** คำนวณตามหลักเกณฑ์การกำหนดผลประโยชน์ตอบแทนคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ ซึ่งอิงกับกำไรสุทธิประจำปี สัดส่วนของระยะเวลาการดำรงตำแหน่งกรรมการในปีนั้น อัตราการเข้าประชุมของกรรมการ รวมทั้งการประเมินผลการดำเนินงานของ ธสน. ตามบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจระหว่าง ธสน. กับกระทรวงการคลังในปีที่คำนวณโบนัส โดยในปี 2563 ธสน. มีผลประกอบการไม่เข้าเกณฑ์การจ่ายโบนัสให้กรรมการ จึงไม่มีการจ่ายโบนัสประจำปี 2563 สำหรับโบนัสจากผลการดำเนินงานปี 2564 ยังอยู่ระหว่างรอการประเมินผลการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ

คณะกรรมการตรวจสอบ

ตามหนังสือที่ กค 0803.2/ว.46 ลงวันที่ 17 พฤษภาคม 2562 คณะกรรมการตรวจสอบจะได้รับค่าตอบแทนเหมาจ่ายเป็นรายเดือนทุกเดือน โดยประธานกรรมการตรวจสอบได้รับค่าตอบแทนเดือนละ 25,000.00 บาท และกรรมการตรวจสอบได้รับค่าตอบแทนเดือนละ 20,000.00 บาท ในกรณีดำรงตำแหน่งไม่ครบเดือนจะคำนวณค่าตอบแทนเป็นรายวันตามจำนวนวันที่ดำรงตำแหน่งในเดือนนั้น ซึ่งในปี 2564 มีการประชุมรวม 8 ครั้ง มีค่าตอบแทนรวมทั้งสิ้น 729,999.99 บาท

คณะกรรมการอื่นที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการธนาคาร

ตามหนังสือที่ กค 0803.2/ว.46 ลงวันที่ 17 พฤษภาคม 2562 คณะกรรมการชุดย่อยอื่น ๆ ที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการธนาคารจะได้รับเบี้ยประชุมในอัตราเหมาจ่ายเป็นรายเดือนเฉพาะเดือนที่เข้าร่วมประชุม โดยประธานกรรมการได้รับเบี้ยประชุมเดือนละ 12,500.00 บาท และกรรมการได้รับเบี้ยประชุมเดือนละ 10,000.00 บาท ทั้งนี้ หากกรรมการคนใดได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการอื่นมากกว่า 1 คณะ จะได้รับเบี้ยประชุมคณะกรรมการอื่นรวมแล้วไม่เกิน 2 คณะ คณะละไม่เกิน 1 ครั้งต่อเดือน และได้รับเฉพาะเดือนที่มาประชุม กรณีเป็นบุคคลภายนอกจะได้รับเบี้ยประชุมเฉพาะเดือนที่มาประชุมในอัตราเดือนละไม่เกิน 10,000.00 บาท เท่ากับกรรมการรัฐวิสาหกิจ โดยในปี 2564 มีค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการบริหาร 450,000.00 บาท คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน 260,000.00 บาท คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและความรับผิดชอบต่อสังคม 80,000.00 บาท คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง 212,500.00 บาท คณะกรรมการกำหนดกลยุทธ์และนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 250,000.00 บาท คณะกรรมการความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม 50,000.00 บาท คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ 37,500.00 บาท และคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง 10,000.00 บาท

ตารางสรุปการเข้าร่วมประชุม ค่าตอบแทนรายเดือน และค่าเบี้ยประชุม

กรรมการ	ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง (ณ 31 ธ.ค. 64)	ค่าตอบแทนรายเดือน รวมทั้งปี 2564 (บาท)	คณะกรรมการธนาคาร	คณะกรรมการบริหาร
			รวม 17 ครั้ง	รวม 22 ครั้ง
1 ประธานกรรมการ **นายสุพันธุ์ มงคลสุธี**	22 ต.ค. 62 - 17 พ.ค. 64	90,967.74	100,000.00 (5/5)	-
นายพสุ โลหารชุน	18 พ.ค. 64 - 31 ธ.ค. 64	149,032.26	275,000.00 (12/12)	-
2 ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง **นางสาวเกตสุดา สุประดิษฐ์** ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (เศรษฐกรทรงคุณวุฒิ) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (แทนผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง)	18 ต.ค. 62 - 30 ก.ย. 64	90,000.00	200,000.00 (11/11)	-
นายพรชัย ฐีระเวช ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	1 ต.ค. 64 - 31 ต.ค. 64	10,000.00	- (0/2)	-
นายวโรทัย โกศลพิศิษฐ์กุล ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (เศรษฐกรทรงคุณวุฒิ) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (แทนผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง)	1 พ.ย. 64 - 31 ธ.ค. 64	20,000.00	60,000.00 (4/4)	10,000.00 (1/1)
3 อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ **นายกีรติ รัชโน**	1 ต.ค. 62 - 14 ธ.ค. 64	114,516.13	240,000.00 (13/16)	-
นายพิทักษ์ อุดมวิชัยวัฒน์	15 ธ.ค. 64 - 31 ธ.ค. 64	5,483.87	20,000.00 (1/1)	-
4 ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม **นายทองชัย ชวลิตพิเชฐ**	1 ต.ค. 62 - 31 ธ.ค. 64	120,000.00	280,000.00 (15/17)	90,000.00 (13/21)
5 เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ **นายฉันทานนท์ วรรณเขจร**	1 ต.ค. 63 - 31 ธ.ค. 64	120,000.00	300,000.00 (17/17)	-
6 อธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ **นายเชิดชาย ใช้ไววิทย์**	26 ก.ย. 62 - 31 ธ.ค. 64	120,000.00	300,000.00 (16/17)	-
7 **นายดามพ์ สุคนธทรัพย์**	26 ก.ย. 60 - 31 ธ.ค. 64	120,000.00	300,000.00 (17/17)	145,000.00 (22/22)
8 **นายประเสริฐ ภัทรดิลก**	26 ก.พ. 62 - 28 ก.พ. 64	20,000.00	40,000.00 (3/3)	25,000.00 (3/3)
นายคณิทธิ์ สว่างวโรรส	18 พ.ค. 64 - 31 ธ.ค. 64	74,516.13	220,000.00 (12/12)	-
9 **นายมาส ตันหยงมาศ**	21 ก.ค. 57 - 17 พ.ค. 64	45,483.87	80,000.00 (5/5)	-
นายสุวัฒน์ กมลพนัส	18 พ.ค. 64 - 31 ธ.ค. 64	74,516.13	220,000.00 (12/12)	60,000.00 (14/14)
10 กรรมการผู้จัดการ ธสน. **นายพิศิษฐ์ เสรีวิวัฒนา**	1 มิ.ย. 59 - 31 ม.ค. 64	10,000.00	20,000.00 (1/1)	10,000.00 (2/2)
นางวรรธนา มงคลศรี รักษาการกรรมการผู้จัดการ	8 ก.พ. 64 - 31 มี.ค. 64	17,500.00	40,000.00 (3/3)	20,000.00 (2/2)
นายรักษ์ วรกิจโภคาทร	1 เม.ย. 64 - 31 ธ.ค. 64	90,000.00	240,000.00 (13/13)	90,000.00 (18/18)
จำนวนผลตอบแทนที่ได้รับ (บาท)		1,292,016.13	2,935,000.00	450,000.00

หมายเหตุ : 1. ตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลังในการจ่ายค่าตอบแทนและเบี้ยประชุมของกรรมการรัฐวิสาหกิจ กรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง 1 ครั้งต่อเดือน และกรณีกรรมการดำรงตำแหน่งไม่เต็มเดือน จะได้รับค่าตอบแทนรายเดือนตามสัดส่วนระยะเวลาการดำรง **17 พฤษภาคม 2562 เรื่อง แจ้งเวียนอัตราและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนรายเดือน และเบี้ยประชุมกรรมการรัฐวิสาหกิจ**

2. ตัวเลขในวงเล็บ (.../...) หมายถึง จำนวนครั้งที่กรรมการมาประชุม/จำนวนครั้งที่มีการประชุมระหว่างการดำรงตำแหน่ง

คณะกรรมการธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยประจำปี 2564

เบี้ยประชุม								รวม (บาท)
คณะกรรมการตรวจสอบ	คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและความรับผิดชอบต่อสังคม	คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง	คณะกรรมการกำหนดกลยุทธ์และนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	คณะกรรมการกลยุทธ์และนวัตกรรม	คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์	คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง	
รวม 8 ครั้ง	รวม 8 ครั้ง	รวม 4 ครั้ง	รวม 11 ครั้ง	รวม 19 ครั้ง	รวม 4 ครั้ง	รวม 3 ครั้ง	รวม 6 ครั้ง	
-	-	-	-	-	-	-	-	190,967.74
-	-	-	-	-	-	-	-	424,032.26
-	62,500.00 (5/5)	-	80,000.00 (9/9)	-	-	-	-	432,500.00
-	-	-	-	-	-	-	-	10,000.00
-	10,000.00 (1/1)	-	-	-	-	-	-	100,000.00
136,290.32 (3/5)	-	30,000.00 (3/4)	-	-	25,000.00 (2/2)	-	-	545,806.45
-	-	-	-	-	-	-	-	25,483.87
-	-	50,000.00 (4/4)	10,000.00 (2/2)	-	-	-	-	550,000.00
240,000.00 (7/8)	87,500.00 (8/8)	-	-	-	-	-	10,000.00 (6/6)	757,500.00
240,000.00 (8/8)	-	-	112,500.00 (11/11)	-	-	-	-	772,500.00
-	-	-	-	150,000.00 (19/19)	-	-	- (6/6)	715,000.00
-	-	-	-	-	-	- (0/0)	-	85,000.00
-	40,000.00 (4/4)	-	-	-	25,000.00 (2/2)	-	-	359,516.13
113,709.67 (3/3)	30,000.00 (3/3)	-	-	-	-	-	-	269,193.54
-	20,000.00 (5/5)	-	-	-	-	37,500.00 (3/3)	-	412,016.13
-	-	- (0/0)	- (1/1)	10,000.00 (2/2)	-	-	-	50,000.00
-	-	- (1/1)	- (2/2)	20,000.00 (4/4)	-	-	-	97,500.00
-	10,000.00 (4/4)	- (3/3)	10,000.00 (4/7)	70,000.00 (10/12)	-	-	- (6/6)	510,000.00
729,999.99	260,000.00	80,000.00	212,500.00	250,000.00	50,000.00	37,500.00	10,000.00	6,307,016.12

เป็นกรรมการในคณะกรรมการชุดย่อยมากกว่า 1 คณะ จะได้รับเบี้ยประชุมสำหรับคณะกรรมการชุดย่อยรวมแล้วไม่เกิน 2 คณะ คณะละไม่เกินตำแหน่ง ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือน **(อ้างอิงตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0803.2/ว.46 ลงวันที่ และกรรมการอื่นในคณะกรรมการชุดย่อย คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานอื่น ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2562)**

หลักความขัดแย้งทางผลประโยชน์

ธสน. ให้ความสำคัญในการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีการบริหารจัดการ Conflict of Interest อย่างเหมาะสมตามนโยบาย CG โดยกำหนดแนวปฏิบัติตามข้อบังคับ ธสน. ว่าด้วย การบริหารจัดการเพื่อป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในการให้สินเชื่อหรือลงทุนในกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง และการป้องกันการใช้ข้อมูลภายใน พ.ศ. 2564 ซึ่งเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ Conflict of Interest มีผลบังคับใช้กับคณะกรรมการธนาคาร ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปด้วยความซื่อตรง ไม่แสวงหาประโยชน์ส่วนตน ไม่เลือกปฏิบัติ และไม่เข้าไปมีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจในธุรกรรมหรือกิจการใด ๆ ที่ตนเองมีส่วนได้ส่วนเสีย ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม อันจะทำให้เกิดปัญหา Conflict of Interest โดยสอดคล้องตามหลักเกณฑ์ของ ธปท. และนโยบาย CG ซึ่งข้อบังคับดังกล่าวกำหนดให้คณะกรรมการธนาคาร ผู้บริหารและพนักงาน ธสน. ทุกคนลงนามรับทราบข้อบังคับฯ และให้รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินและประโยชน์ รวมทั้งรายงาน Conflict of Interest เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้มีอำนาจพิจารณาตามที่ระบุไว้ นอกจากนี้ ข้อบังคับดังกล่าวกำหนดให้กรรมการธนาคารหรือผู้มีอำนาจอนุมัติไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมและออกเสียงลงมติการอนุมัติสินเชื่อหรือการลงทุนในกิจการที่ตนเองหรือผู้เกี่ยวข้องมีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง และการให้สินเชื่อหรือลงทุนในกิจการที่ตนเองหรือผู้เกี่ยวข้องจะต้องไม่มีเงื่อนไขหรือข้อกำหนดพิเศษผิดไปจากปกติ

นอกจากนี้ คณะกรรมการธนาคารมีการรายงานการมีส่วนได้ส่วนเสียของกรรมการ อาทิ ข้อมูลเกี่ยวกับการถือหุ้นหรือการเป็นกรรมการหรือผู้บริหารระดับสูงในองค์กรอื่น ๆ ในแบบแจ้งการมีส่วนได้ส่วนเสียของกรรมการ ธสน. รวมทั้งรายงานข้อมูลยืนยันการดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจไม่เกิน 3 แห่ง ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 ซึ่งกรรมการใหม่และกรรมการปัจจุบันต้องรายงานเพื่อให้เกิดความโปร่งใสตามหลักการ CG เป็นประจำทุกปี

รายชื่อรัฐวิสาหกิจและบริษัทที่กรรมการธนาคารดำรงตำแหน่งกรรมการหรือผู้บริหารระดับสูง

คณะกรรมการธนาคาร			รัฐวิสาหกิจและบริษัทที่กรรมการธนาคารดำรงตำแหน่งกรรมการหรือผู้บริหารระดับสูง	
รายชื่อ		ตำแหน่ง	ชื่อรัฐวิสาหกิจ/บริษัท	ตำแหน่ง
1. นายพสุ	โลหารชุน	ประธานกรรมการ	สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	ประธานกรรมการ
			บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)	กรรมการอิสระ
			บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน)	กรรมการอิสระ
			บริษัท อลิอันซ์ อยุธยา แคปปิตอล จำกัด (มหาชน)	กรรมการอิสระ
			อุตสาหกรรมพัฒนามูลนิธิ	กรรมการ
			สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น	กรรมการ
			สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน)	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
2. นายวโรทัย	โกศลพิศิษฐ์กุล	กรรมการ	สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน)	กรรมการ
			กองทุนการออมแห่งชาติ	กรรมการ
3. นายพิทักษ์	อุดมวิชัยวัฒน์	กรรมการ	-	-
4. นายทองชัย	ชวลิตพิเชฐ	กรรมการ	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	กรรมการ

คณะกรรมการธนาคาร			รัฐวิสาหกิจและบริษัทที่กรรมการธนาคารดำรงตำแหน่งกรรมการหรือผู้บริหารระดับสูง	
รายชื่อ		ตำแหน่ง	ชื่อรัฐวิสาหกิจ/บริษัท	ตำแหน่ง
5. นายฉันทานนท์	วรรณเขจร	กรรมการ	องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
6. นายเชิดชาย	ใช้ไววิทย์	กรรมการ	สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน)	กรรมการ
7. นายดามพ์	สุคนธทรัพย์	กรรมการ	บริษัท แบล็ค อิ้งค์ กรุ๊ป (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัท พีเอสจี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน)	ประธานกรรมการ กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
8. นายคณิทธ์	สว่างวโรรส	กรรมการ	บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ แคปปิตอล จำกัด	กรรมการ
9. นายสุวัฒน์	กมลพนัส	กรรมการ	สถาบันพลังงานเพื่ออุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มูลนิธิพลังงานสะอาดเพื่อประชาชน	กรรมการ กรรมการ
10. นายรักษ์	วรกิจโภคาทร	กรรมการ	-	-

ณ 31 ธันวาคม 2564

นโยบายและผลการจัดการรายการที่เกี่ยวโยงกัน

ธสน. ให้ความสำคัญต่อการป้องกัน Conflict of Interest จากการทำรายการที่เกี่ยวโยงกัน โดยในนโยบายและคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการธนาคารกำหนดว่า ในกรณีที่ ธสน. จำเป็นต้องทำรายการที่เกี่ยวโยงกันกับบุคคลภายในขององค์กร อาทิ การทำรายการระหว่างบริษัทของกรรมการและผู้บริหาร กับ ธสน. ให้คณะกรรมการธนาคารกำกับดูแลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด เพื่อทำให้รายการดังกล่าวมีความโปร่งใส ยุติธรรม โดยกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในรายการนั้นจะไม่มีส่วนในการพิจารณาอนุมัติรายการที่เกี่ยวโยงกันดังกล่าว รวมทั้งคณะกรรมการตรวจสอบจะสอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการควบคุมภายใน กระบวนการกำกับดูแลที่ดี และกระบวนการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนพิจารณารายการที่เกี่ยวโยงกันหรือรายการที่อาจมี Conflict of Interest และรายงานให้คณะกรรมการธนาคารทราบ

สำหรับการตรวจสอบข้อมูลการมีส่วนได้ส่วนเสียของกรรมการ ธสน. กำหนดให้มีแบบแจ้งรายงานการมีส่วนได้ส่วนเสียของกรรมการ เพื่อตรวจสอบข้อมูลการมีส่วนได้ส่วนเสียของกรรมการก่อนและระหว่างดำรงตำแหน่ง โดยได้ส่งแบบแจ้งฯ ให้กรรมการเดิมและกรรมการใหม่กรอกข้อมูลการมีส่วนได้ส่วนเสียเป็นประจำทุกปี ซึ่งรวมถึงข้อมูลการถือหุ้นในนิติบุคคลเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมด นอกจากนี้ ธสน. ได้ตรวจสอบข้อมูลรายการเกี่ยวโยงของกรรมการในระบบฐานข้อมูลลูกค้า ธสน. และระบบข้อมูลนิติบุคคล (Enlite) ซึ่งในปี 2564 ธสน. ไม่มีรายการที่เกี่ยวโยงกันกับบริษัทจดทะเบียนหรือองค์กรภาครัฐและเอกชนที่กรรมการธนาคารดำรงตำแหน่งกรรมการหรือผู้บริหารระดับสูง

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ประกอบด้วยกรรมการที่มีความเป็นอิสระ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์เพียงพอที่จะทำหน้าที่สอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงิน โดยคณะกรรมการธนาคารได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ดังนี้

1. ตามคำสั่งที่ 125/2563 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ สั่ง ณ วันที่ 30 ตุลาคม 2563 โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 29 ตุลาคม 2563 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2564 ประกอบด้วย

1.	นายมาส	ตันหยงมาศ	ประธานกรรมการตรวจสอบ
2.	นายฉันทานนท์	วรรณเขจร	กรรมการตรวจสอบ
3.	นายเชิดชาย	ใช้ไววิทย์	กรรมการตรวจสอบ

2. ตามคำสั่งที่ 094/2564 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ สั่ง ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2564 โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2564 ถึงปัจจุบัน ประกอบด้วย

1.	นายกีรติ	รัชโน	ประธานกรรมการตรวจสอบ (ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม ถึง 15 ธันวาคม 2564)
2.	นายฉันทานนท์	วรรณเขจร	กรรมการตรวจสอบ
3.	นายเชิดชาย	ใช้ไววิทย์	กรรมการตรวจสอบ

โดยมีผู้บริหารสูงสุดของฝ่ายตรวจสอบทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขต หน้าที่ และความรับผิดชอบที่ระบุไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการธนาคาร ซึ่งสอดคล้องตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและหน่วยตรวจสอบภายในของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2555 คู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบภายในรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง พ.ศ. 2555 และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ. 2561

ในปี 2564 คณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมรวม 8 ครั้ง เพื่อพิจารณาและติดตามเรื่องต่าง ๆ โดยหารือร่วมกับผู้สอบบัญชี (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน: สตง.) ฝ่ายจัดการ ผู้บริหารฝ่ายงานต่าง ๆ และผู้ตรวจสอบภายใน ตามระเบียบวาระที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการตรวจสอบได้มีการรายงานผลการกำกับดูแลและข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการธนาคารเป็นประจำทุกไตรมาส สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

- **รายงานทางการเงิน:** สอบทานงบการเงินรายไตรมาสและประจำปี และมีการประชุมหารือเป็นการเฉพาะร่วมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุม โดยพิจารณาความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ใช้ในการจัดทำงบการเงิน ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินในประเด็นสำคัญที่มีผลต่องบการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญอย่างเพียงพอ ครบถ้วน ทันเวลาและเชื่อถือได้ รวมทั้งข้อสังเกตจากการตรวจสอบและสอบทานงบการเงินของผู้สอบบัญชี และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เพื่อให้มั่นใจว่ากระบวนการจัดทำงบการเงินและรายงานทางการเงินมีความถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน
- **การบริหารความเสี่ยง:** สอบทานและติดตามผลการบริหารความเสี่ยงของธนาคารร่วมกับฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารความเสี่ยงของธนาคารด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- **การควบคุมภายใน:** คณะกรรมการตรวจสอบได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการตามแนวคิด Three Lines of Defence มีการสอบทานระบบการควบคุมภายใน โดยพิจารณาจากรายงานการตรวจสอบของฝ่ายตรวจสอบ สตง. ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และรายงานการสอบทานสินเชื่อของฝ่ายบริหารความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขระบบการควบคุมภายใน และการแก้ไขประเด็นที่พบจากการตรวจสอบทั้งของฝ่ายตรวจสอบ สตง. และ ธปท. ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและทันกาล เพื่อให้มั่นใจว่าระบบการควบคุมภายในของธนาคารมีความเหมาะสม เพียงพอ และมีประสิทธิผล รวมถึงสอบทานการดำเนินการของธนาคารตามแผนพัฒนาองค์กรตามเกณฑ์ประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจระบบใหม่ (State Enterprise Assessment Model: SE-AM) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กระทรวงการคลัง กำหนด เพื่อยกระดับให้ ธสน. ดำเนินการอย่างมีประสิทธิผลและสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลที่ดี

- **การตรวจสอบภายใน:** สอบทานและอนุมัติกฎบัตรการตรวจสอบภายใน และคู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของหน้าที่ ความรับผิดชอบ ขอบเขตการปฏิบัติงาน สิทธิ และความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ อนุมัติแผนการตรวจสอบเชิงกลยุทธ์และแผนการตรวจสอบประจำปี พิจารณาให้ความเห็นชอบงบประมาณประจำปี ประเมินความเพียงพอเหมาะสมของทรัพยากรของฝ่ายตรวจสอบ แผนการพัฒนาบุคลากรของฝ่ายตรวจสอบ ผลการตรวจสอบของฝ่ายตรวจสอบ การติดตามความคืบหน้าการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนการตรวจสอบที่ได้รับอนุมัติ และพิจารณาความดีความชอบประจำปีของผู้บริหารสูงสุดของฝ่ายตรวจสอบ อีกทั้งพิจารณาการปรับปรุงการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน เพื่อให้สอดคล้องตามเกณฑ์การประเมิน SE-AM ด้านตรวจสอบภายใน และติดตามการดำเนินการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยได้ให้คำแนะนำปรึกษาในการปฏิบัติงาน และสนับสนุนการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพงานตรวจสอบภายในทั้งในด้านการให้ความเชื่อมั่น การให้คำปรึกษา และส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการตรวจสอบ และเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์และตรวจติดตามความผิดปกติอย่างต่อเนื่อง (Continuous Audit) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและรองรับกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังให้การส่งเสริมและสนับสนุนผู้ตรวจสอบภายในให้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถและสอบรับใบประกาศนียบัตรทางวิชาชีพด้านตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง
- **การกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์:** สอบทานและติดตามการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ การบังคับใช้กฎหมายและประกาศหรือหลักเกณฑ์ของ ธปท. สถานภาพของคดีและการฟ้องร้องดำเนินคดีตามกฎหมาย และการร้องเรียนของลูกค้า เพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายและข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแล ตลอดจนข้อบังคับและระเบียบวิธีปฏิบัติงานของธนาคาร
- **รายการที่เกี่ยวโยงกันหรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์:** สอบทานรายการที่เกี่ยวโยงกันและรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวเป็นไปตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องและตามจรรยาบรรณของ ธสน. และเป็นรายการปกติทางธุรกิจ รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ โปร่งใส และไม่มีรายการใดที่กระทบต่อ ธสน. อย่างมีนัยสำคัญ
- **การรักษาคุณภาพของคณะกรรมการตรวจสอบ:** ทบทวนและปรับปรุงกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ คู่มือปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ และการทบทวน Skill Matrix ของคณะกรรมการตรวจสอบ รวมทั้งมีการประเมินตนเองตามแนวปฏิบัติที่ดีของ สคร. กระทรวงการคลัง รวมถึงการส่งเสริมให้กรรมการตรวจสอบเข้ารับการอบรมตามแผนยกระดับทักษะและความเชี่ยวชาญของคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ
- **ค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี:** ธสน. เป็นรัฐวิสาหกิจซึ่งมี สตง. เป็นผู้สอบบัญชี ในปี 2564 คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาค่าตอบแทนผู้สอบบัญชีก่อนนำเสนอคณะกรรมการธนาคารเพื่ออนุมัติ โดยผู้สอบบัญชีได้รับค่าตอบแทนเป็นจำนวนเงิน 1,320,000.00 บาท เท่ากับปี 2563

คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่ระบุไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ โดยใช้ความรู้และประสบการณ์ด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ มีความเป็นอิสระ โดยไม่มีข้อจำกัดในการได้รับข้อมูล ทรัพยากร และความร่วมมือจาก ธสน. ตลอดจนได้ให้ความเห็นและคำแนะนำต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ ตรงไปตรงมา มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ทั้งนี้ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมของประเทศและการปฏิบัติงานของ ธสน. มีความยุ่งยากและซับซ้อนยิ่งขึ้น แต่คณะกรรมการตรวจสอบ ฝ่ายจัดการ และพนักงานของ ธสน. ได้ร่วมแรงร่วมใจเพื่อผลักดันให้การปฏิบัติงานของ ธสน. เกิดผลสำเร็จได้ตามเป้าหมาย โดยคณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นสอดคล้องกับผู้สอบบัญชีว่า งบการเงินและการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินของ ธสน. มีความครบถ้วน เชื่อถือได้ และถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน การบริหารความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายในมีประสิทธิผลและเหมาะสมเพียงพอ การตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระ ครอบคลุมกระบวนการปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงสูง และมีกระบวนการตรวจสอบที่สอดคล้องกับมาตรฐานงานตรวจสอบ ตลอดจนมีการกำกับดูแลการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ได้อย่างเหมาะสม

(นายพิทักษ์ อุดมวิชัยวัฒน์)
ประธานกรรมการตรวจสอบ

รายงานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

ที่ประชุมคณะกรรมการธนาคาร ครั้งที่ 14/2564 เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2564 มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนขึ้นใหม่ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงกรรมการในคณะกรรมการธนาคาร ประกอบด้วย

1.	นายฉันทานนท์	วรรณเขจร	ประธานกรรมการ
2.	นายวโรทัย	โกศลพิศิษฐ์กุล	กรรมการ
3.	นายคณิทธิ์	สว่างวโรรส	กรรมการ
4.	นายสุวัฒน์	กมลพนัส	กรรมการ
5.	นายรักษ์	วรกิจโภคาทร	กรรมการ

โดยมีผู้บริหารสูงสุดของฝ่ายทรัพยากรบุคคลทำหน้าที่เลขานุการ

คณะกรรมการสรรหาฯ ได้ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลภายใต้หน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้กำหนดไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการสรรหาฯ กล่าวคือ มีหน้าที่

- กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการสรรหาผู้บริหารระดับสูง
- คัดเลือกและเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการชุดย่อยต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบจากคณะกรรมการ และตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง
- กำหนดแนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงาน การจ่ายค่าตอบแทนและผลประโยชน์อื่นของผู้บริหารระดับสูง
- พิจารณาแนวนโยบายและกลยุทธ์ด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ตลอดจนแผนงานประจำปีด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล งบประมาณอัตรากำลัง รวมถึงพิจารณานโยบายการจ่ายค่าตอบแทนและผลประโยชน์อื่นของธนาคารโดยรวม
- ดำเนินการอื่นใดที่คณะกรรมการธนาคารมอบหมาย และนำเสนอผลการพิจารณาต่อคณะกรรมการธนาคารเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

โดยในปี 2564 คณะกรรมการสรรหาฯ มีการประชุมรวมทั้งสิ้น 8 ครั้ง เพื่อพิจารณากลั่นกรองในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. การแต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อยต่าง ๆ ได้แก่ คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและความรับผิดชอบต่อสังคม คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการกลยุทธ์และนวัตกรรม คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ และคณะกรรมการสรรหาฯ
2. หลักเกณฑ์และแนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการผู้จัดการและผู้บริหารระดับสูงเพื่อขึ้นเงินเดือนประจำปี
3. การแต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารองค์กรและการปรับโครงสร้างองค์กร

4. การปรับปรุงข้อบังคับ
5. การปรับปรุงกฎบัตรคณะกรรมการสรรหาฯ ก่อนนำเสนอคณะกรรมการธนาคารเพื่อพิจารณาอนุมัติ
6. แนวนโยบายและกลยุทธ์ด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล รวมถึงพิจารณานโยบายการจ่ายค่าตอบแทนและผลประโยชน์อื่นของธนาคาร

ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาฯ ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการธนาคาร โดยได้รายงานผลการประชุมและข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการธนาคารทุกครั้งที่มีการประชุม เพื่อให้การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลของธนาคารมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเป็นแรงผลักดันให้ธนาคารบรรลุเป้าหมายทั้งทางธุรกิจและบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(นายฉันทานนท์ วรรณเขจร)
ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการธนาคารต่อรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการธนาคารให้ความสำคัญและตระหนักถึงหน้าที่ในฐานะกรรมการในการเป็นผู้รับผิดชอบต่องบการเงินของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) และสารสนเทศทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปี งบการเงินดังกล่าวได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน โดยใช้นโยบายการบัญชีที่เหมาะสมและถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวังและประมาณการที่สมเหตุสมผลในการจัดทำ รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ทั้งนี้ งบการเงินดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีที่เป็นอิสระ ซึ่งได้แสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข

คณะกรรมการธนาคารได้จัดให้มีและรักษาไว้ซึ่งระบบการบริหารความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายในและการกำกับดูแลที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล เพื่อให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลทางการเงินมีความถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สิน ตลอดจนป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำทุจริตหรือการดำเนินการที่ผิดปกติอย่างมีสาระสำคัญ

คณะกรรมการธนาคารได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งประกอบด้วยกรรมการอิสระ เพื่อทำหน้าที่สอบทานความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของรายงานทางการเงิน รวมทั้งระบบควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน โดยความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวปรากฏในรายงานคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีนี้แล้ว

คณะกรรมการธนาคารมีความเห็นว่า ระบบการควบคุมภายในโดยรวมของ ธสน. มีความเพียงพอและเหมาะสม สามารถสร้างความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลต่อความเชื่อถือได้ของงบการเงินของ ธสน. สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564

(นายพสุ โลหารชุน)
ประธานกรรมการ

(นายรักษ์ วรกิจโภคาทร)
กรรมการผู้จัดการ

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของเจ้าของ และงบกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญ ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากธนาคารตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณเหล่านี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่า หลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วยข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินคาดว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะได้รับรายงานประจำปีภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวเนื่องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่ามีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของธนาคารในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกิจการหรือหยุดดำเนินงาน หรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของธนาคาร

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า งบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูง แต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิผลของการควบคุมภายในของธนาคาร
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของธนาคารในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้ธนาคารต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางลดาวัลย์ โชติมานนท์)
ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 3

(นางสาวจิตรประภัทร ตันติยวรงค์)
นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
วันที่ 18 เมษายน 2565

งบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
สินทรัพย์			
เงินสด		715	3,792
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	6.3	8,604,628	8,247,794
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน		1,261	1,161
สินทรัพย์อนุพันธ์	6.4	286,409	835,103
เงินลงทุนสุทธิ	6.5	4,002,715	5,098,751
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	6.6	138,486,026	122,300,653
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	6.30.2	3,127,908	1,427,859
ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาลตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	6.30.4	52,459	7,441
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	6.8	286,984	274,008
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	6.9	776,209	812,029
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ	6.10	242,327	244,995
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ	6.11	312,355	309,658
รายได้แผ่นดินจ่ายล่วงหน้า		308,830	-
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า		57,543	60,555
สินทรัพย์อื่นสุทธิ	6.12	257,920	165,127
รวมสินทรัพย์		156,804,289	139,788,926

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
หนี้สินและส่วนของเจ้าของ			
เงินรับฝาก	6.13	48,150,034	44,391,403
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	6.14	21,087,766	20,042,875
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม		233,027	421,878
หนี้สินอนุพันธ์	6.4	748,135	577,812
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	6.15	60,639,636	52,158,940
ประมาณการหนี้สิน	6.16	619,021	694,340
ดอกเบี้ยค้างจ่าย		216,776	318,397
สำรองบริการประกัน	6.17	651,033	634,723
หนี้สินอื่น	6.18	779,024	635,722
รวมหนี้สิน		133,124,452	119,876,090
ส่วนของเจ้าของ			
ทุน	6.19	14,998,000	12,800,000
ทุนที่ได้รับชำระแล้ว		14,998,000	12,800,000
องค์ประกอบอื่นของส่วนของเจ้าของ		442	(1,562)
กำไรสะสม			
จัดสรรแล้ว			
ทุนสำรองทางกฎหมาย		8,120,000	8,120,000
ยังไม่ได้จัดสรร		561,395	(1,005,602)
รวมส่วนของเจ้าของ		23,679,837	19,912,836
รวมหนี้สินและส่วนของเจ้าของ		156,804,289	139,788,926

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายรักษ์ วรกิจโภคาทร)
กรรมการผู้จัดการ

(นางวันเพ็ญ อรรชุนเดชะ)
ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	2564	2563
รายได้ดอกเบี้ย	6.24	4,658,813	4,928,977
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	6.25	1,205,817	1,644,182
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ		3,452,996	3,284,795
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ		538,517	483,251
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ		180,003	151,315
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	6.26	358,514	331,936
กำไรสุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	6.27	5,818	81,202
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ		10,642	36,350
รายได้จากธุรกรรมนโยบายรัฐ	6.30.5	90,248	14,919
รวมรายได้จากการดำเนินงาน		3,918,218	3,749,202
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ			
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		1,067,695	1,097,911
ค่าตอบแทนกรรมการ		6,991	8,679
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์		138,199	134,904
หนี้สูญค่าสินไหมทดแทนและสำรองบริการรับประกัน	6.28	10,165	207,984
ขาดทุนจากการด้อยค่าทรัพย์สินรอการขาย		2,861	3,749
หนี้สงสัยจะสูญสำหรับภาระผูกพันภายหน้าและสำรองอื่น ๆ		(80,519)	81,352
อื่น ๆ		277,882	293,445
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ		1,423,274	1,828,024
ค่าใช้จ่ายจากธุรกรรมนโยบายรัฐ	6.30.6	113,106	24,989
ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	6.29	850,364	3,235,926
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ		1,531,474	(1,339,737)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	2564	2563
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น			
รายการที่ไม่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง			
กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		2,004	(4,942)
กำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน		35,523	(6,468)
รวมกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสุทธิ		37,527	(11,410)
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวม		1,569,001	(1,351,147)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายรักษ์ วรกิจโภคาทร)
กรรมการผู้จัดการ

(นางวันเพ็ญ อรรชุนเดชะ)
ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของเจ้าของ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	ทุน	องค์ประกอบอื่นของส่วนของเจ้าของ	กำไรสะสมจัดสรรแล้ว	กำไรสะสมยังไม่ได้จัดสรร	รวม
			ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) ทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน			
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563		12,800,000	(886)	7,866,000	759,621	21,424,735
ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี		-	4,266	-	87,775	92,041
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 หลังการปรับปรุง		12,800,000	3,380	7,866,000	847,396	21,516,776
ทุนสำรองตามกฎหมาย		-	-	254,000	(254,000)	-
นำส่งรายได้แผ่นดิน		-	-	-	(252,793)	(252,793)
ขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม		-	(4,942)	-	(1,346,205)	(1,351,147)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563		12,800,000	(1,562)	8,120,000	(1,005,602)	19,912,836
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2564		12,800,000	(1,562)	8,120,000	(1,005,602)	19,912,836
รับเพิ่มทุนจากกระทรวงการคลัง	6.19	2,198,000	-	-	-	2,198,000
กำไรเบ็ดเสร็จรวม		-	2,004	-	1,566,997	1,569,001
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564		14,998,000	442	8,120,000	561,395	23,679,837

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายรักษ์ วรกิจโกคาทร)
กรรมการผู้จัดการ

(นางวันเพ็ญ อรรชุนเดชะ)
ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564

หน่วย : พันบาท

	2564	2563
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	1,531,474	(1,339,737)
รายการปรับกระทบกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน		
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	110,399	85,660
ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	913,595	3,281,479
กำไรจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(118)	(985)
ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	30,288	-
กำไรสุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	(353,544)	(38,078)
ขาดทุนจากการด้อยค่าทรัพย์สินรอการขาย	2,861	3,749
ขาดทุนจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ	842,411	151,545
ส่วนปรับมูลค่าของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน	612,777	(259,060)
ส่วนลดมูลค่าเงินลงทุนในตราสารหนี้ตัดจำหน่าย	(631)	(7,971)
ประมาณการหนี้สิน (ลดลง) เพิ่มขึ้น	(41,991)	109,133
หนี้สูญค่าสินไหมทดแทนและสำรองบริการรับประกัน	10,165	207,984
เงินทดรองจ่ายค่าใช้จ่ายอื่นลดลง	7	-
รายได้ค้างรับลดลง (เพิ่มขึ้น)	1,344	(1,536)
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าอื่นลดลง (เพิ่มขึ้น)	6,510	(1,413)
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่นเพิ่มขึ้น (ลดลง)	19,596	(1,519)
	3,685,143	2,189,251
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	(3,511,472)	(3,294,460)
รายได้เงินปันผล	(57)	(10)
เงินสดรับดอกเบี้ย	4,670,964	4,684,383
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย	(1,341,028)	(1,695,102)
เงินสดรับเงินปันผล	57	10
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	3,503,607	1,884,072
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง		
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	(345,972)	(5,272,129)
เงินให้สินเชื่อ	(14,641,387)	(14,998,301)
ทรัพย์สินรอการขาย	1,806	56,920
สินทรัพย์อื่น	(59,749)	(284,779)

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564

หน่วย : พันบาท

	2564	2563
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เงินรับฝาก	3,729,399	11,589,782
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	969,386	420,972
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	(189,046)	(39,747)
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืมระยะสั้น	(6,500,000)	6,500,000
หนี้สินอื่น	91,511	(105,589)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	(13,440,445)	(248,799)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินสดจ่ายในการซื้อตราสารทุนที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(1,149)	-
เงินสดจ่ายในการซื้อตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย	(6,100,000)	(9,524,000)
เงินสดรับจากการไถ่ถอนตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย	7,200,000	6,924,000
เงินสดจ่ายในการซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(10,090)	(61,676)
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	127	1,076
เงินสดจ่ายในการซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(85,750)	(130,547)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน	1,003,138	(2,791,147)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
เงินสดรับจากตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืมระยะยาว	10,594,388	12,924,241
เงินสดจ่ายชำระคืนตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืมระยะยาว	(39,353)	(9,823,974)
เงินสดรับจากการเพิ่มทุน	2,198,000	-
เงินสดจ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่า	(9,975)	(7,104)
เงินนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน	(308,830)	(49,593)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงิน	12,434,230	3,043,570
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (ลดลง) เพิ่มขึ้นสุทธิ	(3,077)	3,624
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นงวด	3,792	168
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นงวด	715	3,792

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายรักษ์ วรกิจโกคาทร)
กรรมการผู้จัดการ

(นางวันเพ็ญ อรรชุนเดชะ)
ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564

1. ข้อมูลทั่วไป

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธนาคาร) จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2536 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พ.ร.บ. ธสน.) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการส่งออก การนำเข้า และการลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อการพัฒนาประเทศ โดยการให้สินเชื่อ ค้ำประกัน รับประกันความเสี่ยงหรือให้บริการอื่นที่เกี่ยวเนื่องตามที่ พ.ร.บ. ธสน. กำหนด ธนาคารมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่ 1193 ถนนพหลโยธิน แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

2. เกณฑ์การเสนองบการเงิน

2.1 เกณฑ์การเสนองบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปโดยใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี แสดงรายการและเปิดเผยข้อมูลตามรูปแบบงบการเงินที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส.21/2561 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2561 เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของธนาคารพาณิชย์และบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และถือปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดชั้นและการกันเงินสำรองตามหนังสือธนาคารแห่งประเทศไทยที่ ธปท.ฝกฉ.(72)ว.277/2563 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 เรื่อง แนวทางในการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย และหนังสือธนาคารแห่งประเทศไทยที่ ธปท.กปน.ว.480/2564 ลงวันที่ 14 พฤษภาคม 2564 เรื่อง มาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระยะที่ 3 โดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ออกแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย เพื่อเป็นมาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ตามมาตรการให้ความช่วยเหลือของรัฐบาลและธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งธนาคารถือปฏิบัติตามมาตรการผ่อนปรนชั่วคราวทุกข้อที่ระบุในแนวปฏิบัตินี้ และถือปฏิบัติเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหนังสือธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ ธปท.ฝนส.(23)ว.1135/2563 ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2563 เรื่อง แนวทางการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ธุรกิจภายหลังสิ้นสุดมาตรการชะลอการชำระหนี้ตามพระราชกำหนด

2.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่หรือปรับปรุงใหม่

2.2.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงใหม่ที่มีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2564 ซึ่งเป็นการปรับปรุงแก้ไขหลักการเกี่ยวกับการอ้างอิงกรอบแนวคิดในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน คำนิยามของธุรกิจ คำนิยามของความมีสาระสำคัญ และการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง มีดังนี้

กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน	
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1	การนำเสนองบการเงิน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8	นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 10	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34	การรายงานทางการเงินระหว่างกาล
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37	ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 38	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 2	การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 3	การรวมธุรกิจ
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 6	การสำรวจและประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7	การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9	เครื่องมือทางการเงิน
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน-ต้นทุนเว็บไซต์
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12	ข้อตกลงสัมปทานบริการ
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 19	การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 20	ต้นทุนการเปิดหน้าดินในช่วงการผลิตสำหรับเหมืองผิวดิน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 22	รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศและสิ่งตอบแทนรับหรือจ่ายล่วงหน้า

ธนาคารได้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าว ซึ่งไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงินของธนาคาร

2.2.2 สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2564 เป็นการปรับปรุงเกี่ยวกับการยินยอมลดค่าเช่าที่เกี่ยวข้องกับ COVID-19 หลังวันที่ 30 มิถุนายน 2564 โดยมีผลบังคับใช้กับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 เมษายน 2564 ทั้งนี้ อนุญาตให้กิจการถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้ได้ รวมถึงงบการเงินที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้ออก ณ วันที่ 31 มีนาคม 2564 อย่างไรก็ตาม การปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่องบการเงินของธนาคาร

2.3 หลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยและแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศโดยสภาวิชาชีพบัญชี เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย

2.3.1 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ที่ ธปท.ฝกฉ.(72)ว.277/2563 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 เรื่อง แนวทางในการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย และหนังสือ ที่ ธปท.ฝนส.(01)ว.380/2563 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2563 เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้เพิ่มเติมในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 แจ้งมาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบโดยปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ในระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2564 ประกอบกับสภาวิชาชีพบัญชีได้ออกแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย เพื่อให้มีข้อผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามมาตรการหรือแนวทางในการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ของธนาคารแห่งประเทศไทยในการพิจารณาผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ให้ถือปฏิบัติดังนี้

การจัดชั้น

1) การให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหนี้ที่ยังไม่ด้อยคุณภาพ (non-NPL) สามารถจัดชั้นลูกหนี้ดังกล่าวเป็นชั้นปกติได้ทันที หากวิเคราะห์ฐานะและกิจการของลูกหนี้แล้วเห็นว่าลูกหนี้สามารถปฏิบัติตามสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ โดยไม่ต้องรอติดตามผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และให้ถือว่าการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ดังกล่าวเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในลักษณะเชิงป้องกัน (Pre-emptive) โดยไม่ถือเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา (Troubled Debt Restructuring: TDR)

กรณีการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบภายใต้มาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ขั้นต่ำ ตามแนวทางในหนังสือธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ ธปท.ฝนส.(01)ว.380/2563 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2563 เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้เพิ่มเติมในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ให้คงการจัดชั้นเดิมของลูกหนี้ดังกล่าว

2) การให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหนี้ที่ด้อยคุณภาพ (NPL) สามารถจัดชั้นลูกหนี้ดังกล่าวเป็นชั้นปกติได้ หากลูกหนี้สามารถชำระเงินตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ได้ติดต่อกันเป็นเวลา 3 เดือนหรือ 3 งวดการชำระเงินแล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า

3) การให้สินเชื่อประเภทเงินทุนหมุนเวียน (Working Capital) แก่ลูกหนี้เพิ่มเติมเพื่อเสริมสภาพคล่องให้ลูกหนี้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องในระหว่างการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สามารถจัดชั้นสินเชื่อดังกล่าวเป็นรายบัญชีได้ หากลูกหนี้มีกระแสเงินสดรองรับการชำระหนี้ หรือหากพิจารณาจากปัจจัยอื่นแล้วเห็นว่าลูกหนี้มีความสามารถในการชำระหนี้

การกันเงินสำรอง

กรณีลูกหนี้มีวงเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้ (Unused Credit Line) สามารถคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากยอดสินเชื่อคงค้าง เฉพาะส่วนของวงเงินที่เบิกใช้แล้วได้

ทั้งนี้ในการวัดมูลค่าของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น สามารถพิจารณาน้ำหนักของข้อมูลที่มีการคาดการณ์ไปในอนาคตที่เกิดจากภาวะวิกฤตชั่วคราว โดยธนาคารเลือกใช้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์ในอนาคตเป็นน้ำหนักที่น้อยกว่าข้อมูลที่สะท้อนความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้จากประสบการณ์ในอดีต

2.3.2 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ที่ ธปท.ฝนส.(23) ว.1135/2563 ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2563 เรื่อง แนวทางการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ธุรกิจภายหลังสิ้นสุดมาตรการชะลอการชำระหนี้ตามพระราชกำหนด โดยกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้ที่ได้รับการชะลอการชำระหนี้ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการชะลอการชำระหนี้แก่ผู้ประกอบวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีสาระสำคัญ ดังนี้

1) ให้สถาบันการเงินพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้ดังกล่าวทุกรายที่ยังไม่สามารถกลับมาจ่ายชำระหนี้ได้ตามสัญญาเดิม โดยระหว่างที่สถาบันการเงินพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้แก่ลูกหนี้ยังไม่แล้วเสร็จ ให้สถาบันการเงินสามารถคงการจัดชั้นลูกหนี้ดังกล่าวตามการจัดชั้นลูกหนี้ก่อนเข้าร่วมมาตรการได้จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563

2) หากมีลูกหนี้บางรายที่สถาบันการเงินยังไม่สามารถประเมินกระแสเงินสดของลูกหนี้ได้อย่างชัดเจน จึงทำให้ไม่สามารถปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ทันภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2563 สถาบันการเงินสามารถช่วยเหลือลูกหนี้รายดังกล่าว โดยชะลอการชำระหนี้เงินต้นและ/หรือดอกเบี้ยต่อไปตามระยะเวลาที่เหมาะสมตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ แต่ไม่ควรเกิน 6 เดือนนับจากสิ้นปี 2563 โดยสถาบันการเงินสามารถคงการจัดชั้นเดิมตามสถานะของลูกหนี้ก่อนเข้าร่วมมาตรการได้ และสถาบันการเงินต้องเข้าไปดูแลลูกหนี้เพื่อเร่งหาแนวทางในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้โดยเร็ว

ทั้งนี้ ในระหว่างการพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามข้อ 1) และการชะลอการชำระหนี้ตามข้อ 2) สถาบันการเงินไม่สามารถเรียกเก็บดอกเบี้ยในอัตราผิดนัด หรือเรียกเก็บค่าบริการ เบี้ยปรับ หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดเพิ่มเติมจากลูกหนี้ได้ รวมทั้งการเรียกเก็บเงินต้นและดอกเบี้ยที่คิดคำนวณในช่วงปรับปรุงโครงสร้างหนี้หรือชะลอการชำระหนี้ดังกล่าว ให้สถาบันการเงินใช้วิธีที่จะไม่ก่อให้เกิดภาระกับลูกหนี้มากจนเกินไป และไม่ให้เรียกเก็บเป็นเงินก้อนในครั้งเดียวเมื่อสิ้นระยะเวลาชะลอการชำระหนี้

2.4 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุง แต่ยังไม่มีผลบังคับใช้

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุงจากปี 2563 และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว แต่มีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2565 โดยปรับปรุง/แก้ไขหลักการเกี่ยวกับการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง - ระยะที่ 2 และขยายเวลาการยกเว้นการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน สำหรับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง สัญญาประกันภัย โดยมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา มีจำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 1	การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินมาใช้เป็นครั้งแรก
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4	สัญญาประกันภัย
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 6	การสำรวจและประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7	การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9	เครื่องมือทางการเงิน

ธนาคารได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัติ ไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่อข้อมูลทางการเงินของธนาคาร ทั้งนี้ ธนาคารไม่ได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้

3. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 การรับรู้รายได้

รายได้ดอกเบี้ยรับรู้โดยใช้วิธีดอกเบี้ยที่แท้จริง วิธีดอกเบี้ยที่แท้จริงเป็นวิธีที่ใช้ในการคำนวณราคาทุนตัดจำหน่ายโดยใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงของสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงิน อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง คือ อัตราที่ใช้ในการคิดลดประมาณการเงินสดจ่ายหรือรับในอนาคตตลอดอายุที่คาดไว้ของเครื่องมือทางการเงินหรือระยะเวลาที่สั้นกว่าหากเหมาะสม เพื่อให้ได้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงิน

สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตภายหลังจากที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก ธนาคารคำนวณรายได้ดอกเบี้ยโดยใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง และคำนวณจากราคาทุนตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ทางการเงินนั้น และเมื่อสินทรัพย์ดังกล่าวไม่ด้อยค่าด้านเครดิตอีกต่อไป จึงจะเปลี่ยนมาคำนวณรายได้ดอกเบี้ยจากมูลค่าตามบัญชีขั้นต้น

เงินอุดหนุนจากรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐกรณีเงินชดเชยที่เกี่ยวกับดอกเบี้ยหรือค่าใช้จ่ายดำเนินงาน รับรู้เป็นรายได้จากธุรกรรมนโยบายรัฐตามเกณฑ์คงค้าง

รายได้ค่าเบี้ยประกันจากบริการประกันการส่งออก บริการประกันความเสี่ยงการลงทุน และการรับซื้อสิทธิเรียกร้อง รับรู้เป็นรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการเมื่อให้บริการ

3.2 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยรับรู้โดยใช้วิธีดอกเบี้ยที่แท้จริง ค่าใช้จ่ายอื่นนอกจากค่าธรรมเนียมที่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง

ค่าเบี้ยประกันต่อ รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการตามเกณฑ์คงค้าง

3.3 เงินสด

เงินสด หมายถึง เงินสดในมือและรายการเงินสดระหว่างเรียกเก็บ

3.4 อนุพันธ์และการบัญชีป้องกันความเสี่ยง

อนุพันธ์รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมและจัดประเภทเป็นถือไว้เพื่อค้า ยกเว้นอนุพันธ์ที่กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงและจัดประเภทเป็นอนุพันธ์เพื่อการป้องกันความเสี่ยง ธนาคารวัดมูลค่าอนุพันธ์ด้วยมูลค่ายุติธรรมตลอดอายุของสัญญา อนุพันธ์จะแสดงเป็นสินทรัพย์เมื่อมูลค่ายุติธรรมเป็นบวก และแสดงเป็นหนี้สินเมื่อมูลค่ายุติธรรมติดลบ

การบัญชีป้องกันความเสี่ยง

ธนาคารกำหนดให้อนุพันธ์เป็นเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงสำหรับความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงที่เข้าเงื่อนไขที่สามารถใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงได้

ณ วันที่เริ่มความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยง ธนาคารมีการกำหนดและจัดทำเอกสารที่เป็นทางการซึ่งระบุถึงความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยง วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการความเสี่ยงของธนาคาร และกลยุทธ์ในการป้องกันความเสี่ยง รวมถึงวิธีที่ธนาคารใช้ในการประเมินประสิทธิผลของความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยง ซึ่งธนาคารทำการประเมินตั้งแต่วันที่เริ่มความสัมพันธ์ดังกล่าว และจะประเมินอย่างต่อเนื่องว่าเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงยังคงมีประสิทธิผลสูงในการหักกลบกับการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรม หรือกระแสเงินสดของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงหรือไม่ในระหว่างช่วงระยะเวลาที่กำหนดให้มีการป้องกันความเสี่ยง

1) การป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม

อนุพันธ์จะถูกกำหนดให้เป็นเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงในการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่รับรู้ในบัญชี ซึ่งเกิดจากความเสี่ยงเฉพาะเจาะจงและมีผลกระทบต่อกำไรหรือขาดทุน ธนาคารรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนจากเครื่องมือป้องกันความเสี่ยง โดยผลกำไรหรือขาดทุนของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงจะเป็นการปรับมูลค่าตามบัญชีของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงนั้น (เฉพาะส่วนของความเสี่ยงที่ป้องกัน) และรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน เพื่อไปหักกลบกับการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

เมื่อเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงสิ้นสุดหรือถูกขาย ยกเลิกหรือมีการใช้สิทธิ หรือความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด การปรับปรุงมูลค่าตามบัญชีใด ๆ ที่เคยเกิดขึ้นสำหรับรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย ต้องถูกตัดจำหน่ายไปรับรู้ในงบกำไรขาดทุน (ในกรณีรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น การตัดจำหน่ายจะถูกคำนวณในลักษณะเดียวกัน แต่จะปรับปรุงกับกำไรสะสม) การตัดจำหน่ายจะเริ่มต้นทันทีที่มีการปรับปรุงเกิดขึ้น โดยใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงใหม่ ณ วันที่เริ่มการตัดจำหน่าย

2) การป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด

อนุพันธ์จะถูกกำหนดให้เป็นเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงในการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด ซึ่งเกิดจากความเสี่ยงเฉพาะเจาะจงที่เกี่ยวข้องกับทุกส่วนหรือบางส่วนของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่รับรู้ในบัญชีและมีผลกระทบต่อกำไรหรือขาดทุน ธนาคารรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนในส่วนที่มีประสิทธิผลของเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น โดยแสดงเป็นรายการแยกต่างหาก (เงินสำรองสำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด) ในส่วนของเจ้าของ ผลกำไรหรือขาดทุนส่วนที่เหลือ (ส่วนที่ไม่มีประสิทธิผล) จะรับรู้ทันทีเป็นกำไร (ขาดทุน) จากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน และจะไม่มีการปรับปรุงมูลค่าตามบัญชีของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงแต่อย่างใด เงินสำรองสำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดที่รับรู้ในส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจะถูกโอนไปรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนในรอบระยะเวลาเดียวกันหรือในรอบระยะเวลาที่กระแสเงินสดที่คาดการณ์ไว้ในอนาคตของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อกำไรหรือขาดทุน

เมื่อเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงสิ้นสุดหรือถูกขาย ยกเลิกหรือมีการใช้สิทธิ หรือความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด หากการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดในอนาคตยังคงถูกคาดการณ์ว่าจะเกิดขึ้น จำนวนเงินสำรองสะสมสำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดจะยังคงแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของเจ้าของต่อไปจนกระทั่งกระแสเงินสดในอนาคตนั้นได้เกิดขึ้น และหากการป้องกันความเสี่ยงกระแสเงินสดในอนาคตคาดว่าจะไม่เกิดขึ้น จำนวนที่เคยจัดประเภทเป็นเงินสำรองสำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดจะถูกจัดประเภทใหม่เป็นกำไรหรือขาดทุนทันที

3.5 กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน ประกอบด้วย กำไร (ขาดทุน) จากสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินเพื่อค้าที่วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน กำไร (ขาดทุน) จากเครื่องมือทางการเงินที่ไม่ได้ถือไว้เพื่อค้าที่กำหนดให้วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากการบัญชีป้องกันความเสี่ยง ซึ่งได้แก่ การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงและรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมส่วนที่ไม่มีประสิทธิผลของการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด และ กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงและรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงเมื่อการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดนั้นสิ้นสุดลง รวมถึงกำไร (ขาดทุน) จากการซื้อขายเงินตราต่างประเทศและการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นเงินบาท

3.6 เครื่องมือทางการเงิน

การจัดประเภทรายการเครื่องมือทางการเงิน

1) สินทรัพย์ทางการเงิน

ธนาคารจัดประเภทสินทรัพย์ทางการเงินที่อยู่ภายใต้ขอบเขตของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 ตามรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่มีการถือครองสินทรัพย์ทางการเงินของธนาคาร และตามลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาจากสินทรัพย์ทางการเงิน

1.1 สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย

สินทรัพย์ทางการเงินจะถูกจัดประเภทเป็นวัดมูลค่าด้วยวิธีราคาทุนตัดจำหน่าย เมื่อเข้าเงื่อนไขทั้งสองข้อดังต่อไปนี้

- ธนาคารถือครองสินทรัพย์ทางการเงินนั้นตามรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์การถือครองสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญา และ

- กระแสเงินสดที่เกิดขึ้นตามสัญญาจากสินทรัพย์ทางการเงินในวันที่กำหนดไว้เป็นการรับชำระเงินต้นและดอกเบี้ยจากจำนวนเงินต้นคงค้างเท่านั้น

สินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าวรับรู้เมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม บวกด้วยต้นทุนในการทำรายการซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้มาของสินทรัพย์ทางการเงินนั้น และวัดมูลค่าในภายหลังด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายโดยใช้วิธีดอกเบี้ยที่แท้จริง

สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยวิธีราคาทุนตัดจำหน่ายแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่าสุทธิจากค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (ถ้ามี) โดยค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอ้างอิงจากการจัดกลุ่มเพื่อประมาณการการด้อยค่าสำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าวรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

1.2 เงินลงทุนที่วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

<u>เงินลงทุนในตราสารหนี้</u>

เงินลงทุนในตราสารหนี้จะถูกวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น เมื่อเข้าเงื่อนไขทั้งสองข้อดังต่อไปนี้

- ธนาคารถือครองเงินลงทุนในตราสารหนี้นั้นตามรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญาและเพื่อขายเงินลงทุนในตราสารหนี้ และ

- กระแสเงินสดที่เกิดขึ้นตามสัญญาจากเงินลงทุนในตราสารหนี้ในวันที่กำหนดไว้เป็นการรับชำระเงินต้นและดอกเบี้ยจากจำนวนเงินต้นคงค้างเท่านั้น

เงินลงทุนในตราสารหนี้ดังกล่าวรับรู้เมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรมบวกด้วยต้นทุนการทำรายการซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้มาของตราสารหนี้นั้น และวัดมูลค่าในภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมรับรู้เป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ซึ่งจะโอนไปรับรู้เป็นกำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเงินลงทุน เมื่อจำหน่ายเงินลงทุนดังกล่าว และธนาคารรับรู้รายได้ดอกเบี้ย และกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนของตราสารหนี้ดังกล่าวในกำไรหรือขาดทุน

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่าสุทธิจากค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิต (ถ้ามี) โดยค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอ้างอิงจากการจัดกลุ่มเพื่อประมาณการการด้อยค่าสำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

<u>เงินลงทุนในตราสารทุน</u>

เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่ได้ถือไว้เพื่อค้าจะถูกกำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น โดยธนาคารต้องกำหนดตั้งแต่วันแรกที่รับรู้รายการ และเมื่อกำหนดแล้วไม่สามารถเปลี่ยนแปลงวิธีการบัญชีได้ในภายหลัง

กำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนจะรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และจะไม่มีการโอนไปรับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนในภายหลังเมื่อจำหน่ายเงินลงทุนดังกล่าว เงินปันผลจากเงินลงทุนดังกล่าวรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน เว้นแต่เงินปันผลดังกล่าวแสดงอย่างชัดเจนว่าเป็นการได้รับคืนของต้นทุนการลงทุน

1.3 สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน ประกอบด้วย

- สินทรัพย์ทางการเงินที่ถือไว้เพื่อค้า

- สินทรัพย์ทางการเงินที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน ณ วันที่มีการรับรู้เมื่อเริ่มแรก และ

- ตราสารหนี้ที่ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาไม่เป็นการรับชำระเงินต้นและดอกเบี้ยจากจำนวนเงินต้นคงค้างเท่านั้น

สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนจะถูกรับรู้เมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรมโดยรับรู้ต้นทุนการทำรายการที่เกิดขึ้นในกำไรหรือขาดทุน หลังจากนั้นวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงินดังกล่าวด้วยมูลค่ายุติธรรม โดยรับรู้การเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรมในกำไรหรือขาดทุน

เมื่อสินทรัพย์ทางการเงินถูกวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม การวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าวจะรวมถึงการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าอันเนื่องมาจากความเสี่ยงด้านเครดิตซึ่งรวมถึงความน่าเชื่อถือของคู่สัญญาด้วย ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมจึงรวมถึงการเปลี่ยนแปลงของความเสี่ยงด้านเครดิตแล้ว

สินทรัพย์ทางการเงินที่ถือไว้เพื่อค้า

ธนาคารจัดประเภทสินทรัพย์ทางการเงินเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่ถือไว้เพื่อค้า เมื่อมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อขายหรือซื้อกลับคืนในอนาคตอันใกล้ หรือถูกกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเครื่องมือทางการเงินซึ่งถูกบริหารเป็นกลุ่ม ณ วันที่รับรู้รายการเริ่มแรก และมีหลักฐานที่แสดงถึงรูปแบบของการทำกำไรระยะสั้น หรือเป็นอนุพันธ์ (ยกเว้นอนุพันธ์ที่ถูกกำหนดให้เป็นเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงในส่วนที่มีประสิทธิผล)

2) หนี้สินทางการเงิน

ธนาคารจัดประเภทหนี้สินทางการเงินเป็นหนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย หรือหนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนสำหรับอนุพันธ์

การรับรู้รายการและตัดรายการเครื่องมือทางการเงินออกจากบัญชี

ธนาคารรับรู้เงินลงทุน เงินให้สินเชื่อ และตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม ณ วันที่มีการจ่ายและรับเงิน (Settlement Date) และจะรับรู้เครื่องมือทางการเงินอื่น (รวมถึงวิธีปกติของการซื้อหรือการขายสินทรัพย์ทางการเงิน) ณ วันที่ทำรายการ (Trade Date) ซึ่งเป็นวันที่ธนาคารเข้าเป็นคู่สัญญากับเครื่องมือทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนจะรับรู้เมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม และสินทรัพย์ทางการเงินอื่นรับรู้เมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรมบวกต้นทุนการทำรายการซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้มาหรือออกเครื่องมือทางการเงินนั้น

หากราคาของการทำรายการแตกต่างจากมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินประเภทเดียวกันในตลาดที่สามารถสังเกตได้ หรือจากเทคนิคการประเมินมูลค่าที่ใช้เฉพาะข้อมูลจากตลาดที่สามารถสังเกตได้ ธนาคารจะรับรู้ผลต่างระหว่างราคาของการทำรายการและมูลค่ายุติธรรม (ณ วันที่รับรู้รายการเริ่มแรก) ทันทีในกำไรหรือขาดทุน กรณีที่มูลค่ายุติธรรมมาจากการประมาณการโดยใช้ข้อมูลจากตลาดที่ไม่สามารถสังเกตได้ ผลต่างระหว่างราคาของการทำรายการและมูลค่าจากเทคนิคการประเมินจะถูกรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเมื่อข้อมูลที่ใช้ในการประมาณการกลายเป็นข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ หรือมีการตัดจำหน่ายเครื่องมือทางการเงินดังกล่าวออกจากบัญชี

ธนาคารจะตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงินออกจากบัญชีเมื่อสิทธิตามสัญญาที่จะได้รับกระแสเงินสดจากสินทรัพย์ทางการเงินได้สิ้นสุด หรือธนาคารได้โอนสิทธิตามสัญญาที่จะได้รับกระแสเงินสดจากสินทรัพย์ทางการเงินซึ่งเป็นการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญ ผลตอบแทนในสินทรัพย์ทางการเงินที่ยังคงเหลืออยู่กับธนาคารรับรู้แยกเป็นสินทรัพย์หรือหนี้สิน

นอกจากนี้ ธนาคารตัดรายการเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของสัญญาอย่างมีนัยสำคัญ จนถือว่าเงินให้สินเชื่อดังกล่าวเป็นเงินให้สินเชื่อใหม่ โดยรับรู้ผลต่างที่เกิดขึ้นเป็นกำไร (ขาดทุน) จากการตัดรายการเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายในกำไรหรือขาดทุน

ธนาคารตัดหนี้สินทางการเงินออกจากงบแสดงฐานะการเงิน เมื่อภาระผูกพันได้มีการปฏิบัติตามแล้ว หรือสัญญาได้มีการยกเลิกหรือสิ้นสุด

การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของเครื่องมือทางการเงิน

1) สินทรัพย์ทางการเงิน

ถ้าเงื่อนไขของสินทรัพย์ทางการเงินมีการเปลี่ยนแปลง ธนาคารจะทำการประเมินว่ากระแสเงินสดของสินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขมีความแตกต่างจากเดิมอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ ถ้ากระแสเงินสดมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจะถือว่าสิทธิตามสัญญาในกระแสเงินสดจากสินทรัพย์ทางการเงินเดิมได้สิ้นสุด ดังนั้น ธนาคารจะตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงินเดิมออกจากบัญชี และรับรู้สินทรัพย์ทางการเงินใหม่ด้วยมูลค่ายุติธรรม

ถ้ากระแสเงินสดของสินทรัพย์ที่แสดงด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายที่มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขไม่แตกต่างจากเดิมอย่างมีนัยสำคัญ จะถือว่าการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าวไม่ทำให้มีการตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงินออกจากบัญชี ธนาคารจะคำนวณมูลค่าตามบัญชีขั้นต้นของสินทรัพย์ทางการเงินใหม่ และรับรู้ผลต่างที่เกิดจากการปรับปรุงมูลค่าตามบัญชีขั้นต้นเป็นกำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในกำไรหรือขาดทุน ถ้าการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขเกิดจากการที่ผู้กู้ประสบปัญหาทางการเงิน กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจะแสดงเป็นผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และถ้าการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขเกิดจากสาเหตุอื่นจะแสดงผลขาดทุนเป็นรายได้ดอกเบี้ย

2) หนี้สินทางการเงิน

ธนาคารจะตัดหนี้สินทางการเงินออกจากบัญชี เมื่อหนี้สินทางการเงินที่มีอยู่ถูกแทนที่ด้วยหนี้สินทางการเงินใหม่จากผู้ให้กู้เดิมโดยที่มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขอย่างมีนัยสำคัญ หรือมีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของสัญญาที่มีอยู่อย่างมีนัยสำคัญและกระแสเงินสดจากหนี้สินทางการเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขแตกต่างจากเดิมอย่างมีนัยสำคัญ ธนาคารรับรู้หนี้สินทางการเงินใหม่ด้วยมูลค่ายุติธรรม และรับรู้ผลต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของหนี้สินทางการเงินที่ถูกตัดออกจากบัญชีและหนี้สินทางการเงินใหม่ในกำไรหรือขาดทุน

การตัดจำหน่าย

ธนาคารพิจารณาตัดจำหน่ายสินทรัพย์ทางการเงินออกจากบัญชีทั้งจำนวนหรือบางส่วน เมื่อไม่มีหลักฐานที่น่าเชื่อถือได้ว่าจะได้รับคืนกระแสเงินสดจากสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าว โดยทั่วไปจะเกิดขึ้นเมื่อธนาคารพิจารณาแล้วว่าผู้กู้ไม่มีสินทรัพย์หรือแหล่งเงินทุนที่จะทำให้มีกระแสเงินสดเพียงพอที่จะนำมาชำระคืนให้กับธนาคารได้ อย่างไรก็ตาม ธนาคารยังคงมีการดำเนินการติดตามให้สินทรัพย์ทางการเงินที่ถูกตัดจำหน่ายออกจากบัญชีแล้วทำการชำระคืนตามนโยบายของธนาคาร

3.7 ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ธนาคารทำการประเมินว่าสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยวิธีราคาทุนตัดจำหน่าย และเงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นมีการด้อยค่าด้านเครดิตหรือไม่ สินทรัพย์ทางการเงินจะถือว่ามีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งหรือหลายเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตของสินทรัพย์ทางการเงิน โดยหลักฐานที่แสดงว่าสินทรัพย์ทางการเงินมีการด้อยค่าด้านเครดิตครอบคลุมถึงข้อมูลที่สังเกตได้จากเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

- การประสบปัญหาทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญของผู้ออกหรือผู้กู้
- การไม่ปฏิบัติตามสัญญา เช่น การปฏิบัติผิดสัญญาหรือการค้างชำระ
- มีการปรับโครงสร้างหนี้หรือเงื่อนไขตามสัญญาให้แก่ผู้กู้ที่มีปัญหาทางการเงินเนื่องจากเศรษฐกิจ ซึ่งธนาคารจะไม่พิจารณาผ่อนปรนให้ในกรณีอื่น ๆ
- มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ผู้กู้จะล้มละลายหรือปรับโครงสร้างทางการเงิน หรือ
- การล่มสลายไปของตลาดซื้อขายคล่องของสินทรัพย์ทางการเงินเนื่องจากประสบปัญหาทางการเงิน

เงินให้สินเชื่อที่มีการตกลงเงื่อนไขใหม่ เนื่องจากผู้กู้ประสบปัญหาทางการเงินจะถือว่าเป็นสินทรัพย์ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต เว้นแต่จะมีหลักฐานที่แสดงว่าความเสี่ยงที่จะไม่ได้รับกระแสเงินสดตามสัญญานั้นลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และไม่มีข้อบ่งชี้อื่นของการด้อยค่า นอกจากนี้ เงินให้สินเชื่อที่ค้างชำระมากกว่า 90 วันจะถือว่ามีการด้อยค่าด้านเครดิต

ในการประเมินว่าเงินลงทุนในตราสารหนี้ของรัฐบาลมีการด้อยค่าด้านเครดิตหรือไม่ ธนาคารพิจารณาปัจจัยต่อไปนี้

- ระดับความน่าเชื่อถือด้านเครดิตที่ประเมินโดยตลาด ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงผลตอบแทนของตราสารหนี้
- ระดับความน่าเชื่อถือที่ประเมินโดยสถาบันจัดอันดับภายนอก
- ความสามารถในการเข้าถึงตลาดทุนของประเทศผู้ออกตราสารสำหรับตราสารที่ออกใหม่
- ความน่าจะเป็นที่ตราสารหนี้จะถูกปรับโครงสร้าง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ถือตราสารต้องยกหนี้ให้ด้วยความสมัครใจหรือจำยอม
- กลไกการสนับสนุนจากต่างประเทศต่อประเทศผู้ออกตราสารที่มีอยู่ และความตั้งใจของรัฐบาลและหน่วยงานราชการที่จะใช้กลไกดังกล่าวซึ่งแสดงอย่างชัดเจนต่อสาธารณะ รวมถึงการประเมินเชิงลึกเกี่ยวกับกลไกดังกล่าวว่าจะสามารถช่วยลดความเสี่ยงด้านเครดิตของผู้ออกตราสารได้หรือไม่

3.8 การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

เมื่อมีการตกลงใหม่หรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของสินทรัพย์ทางการเงิน หรือสินทรัพย์ทางการเงินที่มีอยู่ถูกแทนที่ด้วยสินทรัพย์ทางการเงินใหม่ เนื่องจากผู้กู้ประสบปัญหาทางการเงิน ธนาคารจะทำการประเมินว่าควรตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงินออกจากบัญชีหรือไม่ และวัดมูลค่าผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ดังนี้

- ถ้าการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขไม่ทำให้มีการตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงินออกจากบัญชี ธนาคารจะประมาณการกระแสเงินสดจากสินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขเพื่อคำนวณหาจำนวนเงินที่จะไม่ได้รับคืนจากสินทรัพย์ทางการเงินเดิม

- ถ้าการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขทำให้ต้องตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงินออกจากบัญชี ณ วันที่ตัดรายการออกจากบัญชี มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินใหม่ถือว่าเป็นกระแสเงินสดสุดท้ายของสินทรัพย์ทางการเงินเดิม ซึ่งจะถูกนำมาคำนวณหาจำนวนที่จะไม่ได้รับคืนจากสินทรัพย์ทางการเงินเดิม มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินใหม่จะถูกคิดลดจากวันที่คาดว่าจะตัดรายการจนถึงวันที่รายงานโดยใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเมื่อเริ่มแรกของสินทรัพย์ทางการเงินเดิม

นโยบายของธนาคารในการติดตามเงินให้สินเชื่อที่มีการปรับโครงสร้างหนี้เพื่อให้แน่ใจว่าลูกหนี้มีการจ่ายชำระคืนในอนาคตอย่างต่อเนื่อง ทำให้ธนาคารคาดว่าจะไม่เกิดผลขาดทุนขึ้นถ้าทำการคิดลดกระแสเงินสดในอนาคตโดยใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเมื่อเริ่มแรก หากธนาคารพบว่าการปรับโครงสร้างหนี้ทำให้เกิดผลขาดทุนจะถือว่าสินเชื่อดังกล่าวเป็นสินเชื่อปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาจนกว่าจะได้รับชำระหนี้หรือตัดรายการออกจากบัญชี

เงินให้สินเชื่อที่ถูกจัดเป็นสินเชื่อปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาจะถูกจัดประเภทเป็นสินเชื่อปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาอย่างน้อย 12 เดือน (ระยะเวลารอคอย) ลูกค้าต้องทำการจ่ายชำระตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ได้อย่างน้อยเป็นระยะเวลา 12 เดือนนับจากวันที่ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สินเชื่อดังกล่าวจึงจะถูกย้ายออกจากกลุ่มสินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต

3.9 ทรัพย์สินรอการขาย

ทรัพย์สินรอการขาย ประกอบด้วย อสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาจากการชำระหนี้และจากการที่ธนาคารได้ซื้อทรัพย์สินที่จำนองไว้กับธนาคารจากการขายทอดตลาดโดยคำสั่งศาล บันทึกด้วยราคาทุนหรือมูลค่ายุติธรรมที่ต่ำกว่า หักด้วยผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม และบันทึกรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าหรือกลับรายการจากการด้อยค่าเป็นค่าใช้จ่ายหรือรายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ ในกำไรหรือขาดทุน

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สินรอการขาย รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ ในกำไรหรือขาดทุน เมื่อมีการจำหน่าย

ธนาคารมีนโยบายให้ทบทวนราคาประเมินของทรัพย์สินรอการขายทุกปี โดยผู้ประเมินภายนอก

3.10 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

แสดงในราคาทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสม และผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี)

อาคารและอุปกรณ์คำนวณค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง ตามอายุการใช้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ ในอัตราต่อไปนี้

- อาคาร	20-50	ปี
- ค่าปรับปรุงและตกแต่งอาคาร	10	ปี
- อุปกรณ์	3-5	ปี

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ ในกำไรหรือขาดทุน เมื่อมีการจำหน่าย

3.11 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ประกอบด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์และรายจ่ายในการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์แสดงในราคาทุนหักด้วยค่าตัดจำหน่ายสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี) ค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้ประโยชน์ระหว่าง 3-5 ปี และรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ ในกำไรหรือขาดทุน เมื่อมีการจำหน่าย

3.12 สิทธิการใช้สินทรัพย์และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ธนาคารรับรู้สัญญาเช่าในงบแสดงฐานะการเงินเป็นสิทธิในการใช้สินทรัพย์และหนี้สินตามสัญญาเช่า ยกเว้นสัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าที่สินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำกว่า 500,000 บาท

ค่าเช่าที่จ่ายชำระจะแยกเป็นส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและส่วนที่จะหักจากหนี้สินตามสัญญาเช่า โดยค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน

การตัดจำหน่ายสิทธิในการใช้สินทรัพย์คำนวณด้วยวิธีเส้นตรงตามอายุสัญญาเช่า และบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน

3.13 เงินรับฝาก หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม

เงินรับฝาก หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืมรับรู้เมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการทำรายการซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรง และวัดมูลค่าในภายหลังด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายโดยใช้วิธีดอกเบี้ยที่แท้จริง

3.14 รายการสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

3.14.1 สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานและนำเสนองบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำและแสดงหน่วยเงินตราเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของธนาคาร

3.14.2 การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ

ธนาคารแปลงค่ารายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่เกิดขึ้นระหว่างงวดเป็นสกุลเงินบาท โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ และแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่เป็นตัวเงิน ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงินด้วยอัตราแลกเปลี่ยนที่เป็นอัตราเฉลี่ยระหว่างอัตราซื้อถัวเฉลี่ยเงินโอนและอัตราขายถัวเฉลี่ยตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย กำไรหรือขาดทุนจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศรับรู้และแสดงเป็นกำไร (ขาดทุน) สุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ

3.15 การประกันการส่งออกและการตั้งสำรอง

ธนาคารบันทึกเป็นภาระผูกพันของธนาคารจากการรับประกันการส่งออกที่เป็นรายการนอกงบแสดงฐานะการเงิน เมื่อมีการจ่ายค่าสินไหมทดแทนจะบันทึกเป็นลูกหนี้ค่าสินไหมทดแทน โดยธนาคารจะเรียกให้ผู้ซื้อในต่างประเทศชดใช้คืนค่าสินไหมทดแทน

การตั้งสำรองของบริการประกันการส่งออก ธนาคารได้กำหนดไว้ดังนี้

1) การตั้งสำรองภาระการรับประกันการส่งออกที่ยังไม่มีการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน

ธนาคารตั้งสำรองในอัตราร้อยละ 1 ของยอดภาระการรับประกันการส่งออกที่ยังไม่มีการเรียกร้องขอรับค่าสินไหมทดแทนในส่วนที่ธนาคารรับประกัน

2) การตั้งสำรองของภาระผูกพันค่าสินไหมทดแทนที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของธนาคาร

ธนาคารตั้งสำรองในอัตราร้อยละ 50 ของยอดภาระการรับประกันการส่งออกที่มีการเรียกร้องขอรับค่าสินไหมทดแทนแต่ธนาคารยังไม่ได้จ่ายค่าสินไหมทดแทนในส่วนที่ธนาคารรับประกัน

3) การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของยอดเงินที่ธนาคารได้จ่ายค่าสินไหมทดแทน

ธนาคารตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของยอดเงินที่ธนาคารได้จ่ายค่าสินไหมทดแทนเท่ากับจำนวนส่วนต่างระหว่างยอดหนี้ตามบัญชีสุทธิหลังหักจำนวนที่ธนาคารมีสิทธิเรียกร้องจากการประกันต่อกับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้สุทธิหลังหักจำนวนเงินที่ผู้รับประกันต่อมีสิทธิที่จะได้รับ

ในกรณีที่ธนาคารมีผลขาดทุนจากการให้บริการประกันการส่งออก อันอาจมีผลกระทบต่อการดำเนินกิจการของธนาคารและ/หรือทำให้ธนาคารไม่สามารถดำรงเงินกองทุนได้ ธนาคารจะได้รับการชดเชยคืนจากกระทรวงการคลัง ตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2536 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

3.16 การประกันความเสี่ยงการลงทุนและการตั้งสำรอง

ธนาคารบันทึกเป็นภาระผูกพันของธนาคารจากการประกันความเสี่ยงการลงทุน และจัดรวมอยู่ภายใต้ภาระผูกพันอื่นที่เป็นรายการนอกงบแสดงฐานะการเงิน เมื่อมีการจ่ายค่าสินไหมทดแทนจะบันทึกเป็นลูกหนี้ค่าสินไหมทดแทน โดยธนาคารจะติดตามเรียกคืนจากรัฐบาลของประเทศที่ผู้เอาประกันไปลงทุน หรือจากบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

การตั้งสำรองของบริการประกันความเสี่ยงการลงทุน ธนาคารได้กำหนดไว้ดังนี้

1) การตั้งสำรองภาระการประกันความเสี่ยงการลงทุนที่ยังไม่มีการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน

ธนาคารตั้งสำรองในอัตราร้อยละ 50 ของเบี้ยประกันรับในแต่ละปี และหากอัตราส่วนของยอดเงินสำรองสะสมที่ตั้งไว้ต่อภาระการประกันความเสี่ยงการลงทุนคงค้างในแต่ละปีเท่ากับหรือเกินกว่าร้อยละ 10 ธนาคารจะไม่มีการตั้งสำรองเพิ่ม

2) การตั้งสำรองของภาระผูกพันค่าสินไหมทดแทนที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของธนาคาร

ธนาคารตั้งสำรองในอัตราร้อยละ 50 ของยอดภาระการประกันความเสี่ยงการลงทุนที่มีการเรียกร้องขอรับค่าสินไหมทดแทนแต่ธนาคารยังไม่ได้จ่ายค่าสินไหมทดแทนในส่วนที่ธนาคารรับประกัน

3) การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของยอดเงินที่ธนาคารได้จ่ายค่าสินไหมทดแทน

ธนาคารตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของยอดเงินที่ธนาคารได้จ่ายค่าสินไหมทดแทนเท่ากับจำนวนส่วนต่างระหว่างยอดหนี้ตามบัญชีสุทธิหลังหักจำนวนที่ธนาคารมีสิทธิเรียกร้องจากการประกันต่อ กับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้สุทธิหลังหักจำนวนเงินที่ผู้รับประกันต่อมีสิทธิที่จะได้รับ

ในกรณีที่ธนาคารมีผลขาดทุนจากการให้บริการประกันความเสี่ยงการลงทุน อันอาจมีผลกระทบต่อการดำเนินกิจการของธนาคารและ/หรือทำให้ธนาคารไม่สามารถดำรงเงินกองทุนได้ ธนาคารจะได้รับการชดเชยคืนจากกระทรวงการคลังตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2536 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

3.17 การรับซื้อสิทธิเรียกร้องและการตั้งสำรอง

ธนาคารบันทึกเป็นภาระผูกพันของธนาคารจากการรับซื้อสิทธิเรียกร้อง และจัดรวมอยู่ภายใต้ภาระผูกพันอื่นที่เป็นรายการนอกงบแสดงฐานะการเงิน เมื่อมีการจ่ายค่ารับซื้อสิทธิเรียกร้องจะบันทึกเป็นลูกหนี้ค่ารับซื้อสิทธิเรียกร้อง โดยธนาคารจะเรียกให้ผู้ซื้อชดใช้คืนค่ารับซื้อสิทธิเรียกร้อง

การตั้งสำรองของบริการรับซื้อสิทธิเรียกร้อง ธนาคารได้กำหนดไว้ดังนี้

1) การตั้งสำรองภาระการรับซื้อสิทธิเรียกร้องที่ยังไม่มีการเรียกร้องค่ารับซื้อสิทธิเรียกร้อง

ธนาคารตั้งสำรองในอัตราร้อยละ 1 ของยอดภาระการรับซื้อสิทธิเรียกร้องที่ยังไม่มีการเรียกร้องขอรับค่ารับซื้อสิทธิเรียกร้องในส่วนที่ธนาคารรับซื้อ

2) การตั้งสำรองของภาระผูกพันค่าสินไหมทดแทนที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของธนาคาร

ธนาคารตั้งสำรองในอัตราร้อยละ 50 ของยอดภาระการรับซื้อสิทธิเรียกร้องที่มีการเรียกร้องขอรับค่ารับซื้อสิทธิเรียกร้องแต่ธนาคารยังไม่ได้จ่ายค่ารับซื้อสิทธิเรียกร้องในส่วนที่ธนาคารรับซื้อ

3) การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของยอดเงินที่ธนาคารได้จ่ายค่ารับซื้อสิทธิเรียกร้อง

ธนาคารตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของยอดเงินที่ธนาคารได้จ่ายค่ารับซื้อสิทธิเรียกร้องเท่ากับจำนวนส่วนต่างระหว่างยอดหนี้ตามบัญชีสุทธิหลังหักจำนวนที่ธนาคารมีสิทธิเรียกร้องจากการประกันต่อ กับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้สุทธิหลังหักจำนวนเงินที่ผู้รับประกันต่อมีสิทธิที่จะได้รับ

3.18 ประมาณการหนี้สิน

ธนาคารรับรู้ประมาณการหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน เมื่อธนาคารมีภาระผูกพันในปัจจุบันอันเป็นผลจากเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในการจ่ายชำระภาระผูกพันดังกล่าว และสามารถประมาณจำนวนของภาระผูกพันได้อย่างน่าเชื่อถือ โดยประมาณการหนี้สินที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน ได้แก่ ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน และประมาณการหนี้สินอื่น ๆ

3.19 ผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงาน

3.19.1 โครงการสมทบเงิน

ธนาคารได้จดทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 และได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลังให้เข้าเป็นกองทุนจดทะเบียน เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2537 ซึ่งบริหารจัดการโดยผู้จัดการกองทุนที่เป็นหน่วยงานภายนอก

การจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานเป็นไปตามข้อบังคับของ “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” โดยพนักงานสามารถเลือกที่จะจ่ายสมทบเข้ากองทุนในอัตราร้อยละ 3 - 15 ของเงินเดือนพนักงาน และธนาคารจะจ่ายสมทบในอัตราร้อยละ 5.5 - 10 ของเงินเดือนพนักงานตามอายุงานของพนักงาน ซึ่งพนักงานจะได้รับผลประโยชน์ดังกล่าวเมื่อพ้นสภาพจากการเป็นพนักงาน

3.19.2 โครงการผลประโยชน์

ธนาคารมีนโยบายจ่ายค่าตอบแทนพนักงานที่ครบเกษียณอายุการทำงาน โดยจำนวนเงินที่จ่ายขึ้นกับอัตราเงินเดือนและอายุการทำงานของพนักงานเมื่อเกษียณอายุการทำงาน

ธนาคารประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์ของพนักงาน โดยใช้เทคนิคการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยด้วยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดของผลประโยชน์ที่คาดว่าจะต้องจ่ายในอนาคต ซึ่งคำนวณจากข้อมูลฐานเงินเดือนของพนักงาน อัตราการลาออก อัตรามรณะ อายุงาน และปัจจัยอื่น ๆ และคิดลดด้วยอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลไทยที่สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทยเผยแพร่ โดยแสดงเป็นส่วนหนึ่งของประมาณการหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน

ธนาคารรับรู้กำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial Gain/Loss) สำหรับโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน เข้ากำไรสะสมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในงวดที่เกิดขึ้นทั้งจำนวน

3.20 การจัดสรรกำไรสุทธิ

มาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2536 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้ธนาคารจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เป็นเงินสำรองไว้ในกิจการของธนาคารไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของกำไรสุทธิ ส่วนที่เหลือให้จัดสรรเข้าเงินกองทุนและ/หรือนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

3.21 ภาระผูกพันในการให้สินเชื่อ และสัญญาค้ำประกันทางการเงิน

ภาระผูกพันในการให้สินเชื่อของธนาคาร คือ จำนวนเงินที่ลูกค้ายังไม่ได้เบิกใช้จากวงเงินสินเชื่อ

ธนาคารออกหนังสือค้ำประกันในนามของลูกค้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจปกติ สัญญาค้ำประกันทางการเงินรับรู้เมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรมซึ่งเท่ากับเบี้ยประกันที่ได้รับ เว้นแต่จะมีหลักฐานกำหนดเป็นอย่างอื่น ธนาคารวัดมูลค่าสัญญาค้ำประกันทางการเงินด้วยมูลค่าที่สูงกว่าระหว่างหนี้สินสำหรับจำนวนที่จะต้องจ่ายชำระเพื่อชดเชยผลขาดทุนที่จะเกิดขึ้นจากการทำสัญญาค้ำประกันและจำนวนเงินที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกหักด้วยจำนวนเงินสะสมของรายได้ที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

ธนาคารรับรู้ค่าเผื่อผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นสำหรับภาระผูกพันจากการให้สินเชื่อและสัญญาค้ำประกันทางการเงินเป็นหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน

4. การบริหารความเสี่ยง

4.1 ข้อมูลความเสี่ยงของธนาคาร

4.1.1 ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk)

การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตเป็นการบริหารความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ลูกหนี้หรือคู่สัญญาของธนาคารไม่สามารถปฏิบัติได้ตามสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อ การลงทุน และการก่อภาระผูกพัน (ครอบคลุมบริการประกันการส่งออกและลงทุน) โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้การทำธุรกรรมด้านสินเชื่อและบริการประกันฯ ของธนาคาร มีคุณภาพสอดคล้องกับพระราชบัญญัติและภารกิจของธนาคาร กฎหมายทางการเงินที่สำคัญ หลักการบริหารความเสี่ยงที่ดี โดยมุ่งเน้นการให้สินเชื่อที่สอดคล้องกับแนวคิดการธนาคารเพื่อความยั่งยืน และการบริหารจัดการการเงินอย่างมีความรับผิดชอบนโยบายของรัฐบาล รวมถึงธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account: PSA) และมุ่งส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ส่งออกและผู้นำเข้าไทย ส่งเสริมการลงทุนของไทยในต่างประเทศ และสนับสนุนการลงทุนในประเทศ เพื่อการพัฒนาประเทศตามกรอบการสนับสนุนธุรกิจในประเทศที่เกี่ยวเนื่องกับการพัฒนาประเทศของธนาคาร

ธนาคารกำหนดผู้รับผิดชอบในกระบวนการในการทำธุรกรรมด้านสินเชื่ออย่างชัดเจน และสอดคล้องกับหลักการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบ 3 ระดับ (Three Lines of Defence) โดยมีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจนระหว่างการทำหน้าที่ (1) ปฏิบัติงานการทำธุรกรรมด้านสินเชื่อ (2) บริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมด้านสินเชื่อ และ (3) ตรวจสอบการทำธุรกรรมด้านสินเชื่อ โดยที่ผู้รับผิดชอบและการแบ่งแยกหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของกระบวนการทำธุรกรรมด้านสินเชื่อ ได้แก่

(1) ปฏิบัติงานการทำธุรกรรมด้านสินเชื่อ (First Line of Defence) ประกอบด้วย

- ผู้รับผิดชอบในการวิเคราะห์สินเชื่อ ทำหน้าที่วิเคราะห์วงเงิน ข้อมูลทางการเงิน และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นเพื่อวิเคราะห์หรือประเมินฐานะและความสามารถในการชำระหนี้ โดยควรมีการกลั่นกรองและสรุปประเด็นความเสี่ยงก่อนนำเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ

- ผู้รับผิดชอบในการอนุมัติการทำธุรกรรมด้านสินเชื่อ รวมถึงอนุมัติการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และการแก้ไขหนี้ คณะกรรมการธนาคารเป็นผู้พิจารณาอนุมัติโครงสร้าง องค์ประกอบ และอำนาจอนุมัติสินเชื่อ และอำนาจแก้ไขหนี้ของแต่ละคณะกรรมการฯ โดยผู้ที่มีอำนาจอนุมัติต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสม เช่น ความชำนาญและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง ความสามารถในการใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาได้อย่างสมเหตุสมผล เป็นต้น

- ผู้รับผิดชอบในกระบวนการหลังการอนุมัติและการพิจารณาความถูกต้องของการปฏิบัติภายหลังการอนุมัติ ทำหน้าที่ตรวจทานความถูกต้องของการปฏิบัติภายหลังการอนุมัติ เช่น การพิจารณาการทำนิติกรรมสัญญา การจดทะเบียนหลักประกัน ให้เป็นไปตามเงื่อนไขในการอนุมัติธุรกรรม รวมทั้งรับผิดชอบความถูกต้องสมบูรณ์ในการจ่ายเงินหรือก่อภาระผูกพัน เป็นต้น

(2) บริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมด้านสินเชื่อ (Second Line of Defence) ทำหน้าที่ติดตามดูแลและรายงานความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมด้านสินเชื่อ เช่น ข้อมูลการทำธุรกรรมด้านสินเชื่อ ข้อมูลคุณภาพของพอร์ตด้านสินเชื่อและด้านรับประกัน รวมถึงผลประกอบการและตัวเลขทางการเงินอื่น ๆ เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนด้านการบริหารและการบริหารความเสี่ยงของพอร์ตสินเชื่อของธนาคาร และกำกับ ดูแล ติดตาม และควบคุมการปฏิบัติงานของธนาคารให้เป็นไปตามกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(3) ตรวจสอบการทำธุรกรรมด้านสินเชื่อ (Third Line of Defence) ทำหน้าที่ตรวจสอบ สอบทานการปฏิบัติงานในภาพรวมของระบบงานต่าง ๆ และการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบระดับแรกและระดับที่สอง และตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการต่าง ๆ โดยรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ

นอกจากนี้ ธนาคารคำนวณการกันเงินสำรองสำหรับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (Expected Credit Loss: ECL) ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 (TFRS 9) และมีการทดสอบความสมเหตุสมผลของแบบจำลองที่ใช้ในการคำนวณกันเงินสำรองฯ อย่างสม่ำเสมอ

ในปี 2564 ธนาคารมีการทดสอบภาวะวิกฤตด้านเครดิตตามแนวทางการทดสอบภาวะวิกฤตตามสถานการณ์จำลองที่ ธปท. กำหนด (Supervisory Stress Test) เพื่อประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อคุณภาพพอร์ตด้านเครดิตและเงินสำรองฯ เพื่อกำหนดแนวทางการบริหารจัดพอร์ตด้านเครดิตให้เหมาะสม และสอดคล้องกับระดับความเสี่ยง

4.1.2 ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk)

ธนาคารมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดซึ่งมีการทบทวนเป็นประจำทุกปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด เพื่อให้มั่นใจว่าธนาคารมีการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดที่ดี

สำหรับความเสี่ยงด้านตลาดที่สำคัญของธนาคารมี 3 ประเภท คือ

1. ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk)

เป็นความเสี่ยงที่รายได้หรือเงินกองทุนได้รับผลกระทบในทางลบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยของรายการสินทรัพย์ หนี้สิน และรายการนอกงบแสดงฐานะการเงินทั้งหมดที่มีความอ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Rate Sensitive Items) ซึ่งอาจส่งผลต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ (Net Interest Income) มูลค่าตลาดของรายการเพื่อค้า (Trading Account) รายได้และค่าใช้จ่ายอื่นที่สัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ย

2. ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rate Risk)

เป็นความเสี่ยงที่รายได้หรือเงินกองทุนได้รับผลกระทบในทางลบเนื่องจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนจากการทำธุรกรรมในสกุลเงินต่างประเทศ หรือจากการมีสินทรัพย์หรือหนี้สินในสกุลเงินต่างประเทศ

3. ความเสี่ยงด้านราคาตราสารทุน (Equity Price Risk)

เป็นความเสี่ยงที่รายได้หรือเงินกองทุนได้รับผลกระทบในทางลบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงราคาตราสารทุน

ทั้งนี้ ธนาคารเน้นการดำเนินกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงด้านตลาดโดยพิจารณาถึงต้นทุนและผลตอบแทนที่เหมาะสม มีการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงาน รวมถึงการกำหนดอำนาจอนุมัติและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ตลอดจนมีการเลือกใช้วิธีการประเมิน การติดตามและการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านตลาดให้ครอบคลุมทั้งฐานะบัญชีเพื่อการธนาคารและบัญชีเพื่อการค้า เพื่อให้สอดคล้องกับความซับซ้อนของธุรกรรมและกำกับดูแลให้ความเสี่ยงด้านตลาดของธนาคารอยู่ในระดับที่เหมาะสมสอดคล้อง และตอบสนองต่อแนวนโยบายของผู้ถือหุ้นภาครัฐ วิสัยทัศน์ และภารกิจของธนาคาร

นอกจากนี้ ธนาคารยังมีธุรกรรมป้องกันความเสี่ยง และมีการทดสอบประสิทธิผลของการป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 (TFRS 9)

4.1.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk)

ธนาคารมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องซึ่งมีการทบทวนเป็นประจำทุกปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารและป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ธนาคารไม่สามารถชำระหนี้สินหรือภาระผูกพันเมื่อถึงกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ หรือไม่สามารถจัดหาเงินทุนได้เพียงพอ หรือสามารถจัดหาเงินทุนได้แต่ด้วยต้นทุนที่สูงเกินกว่าระดับที่สามารถยอมรับได้ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคารทั้งในปัจจุบันและในอนาคต นอกจากนี้ยังรวมถึงความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ธนาคารไม่สามารถยกเลิก หรือหักกลบความเสี่ยงที่มีอยู่จากสินทรัพย์ที่ถืออยู่ได้ ทำให้ต้องขายสินทรัพย์ในราคาต่ำกว่าต้นทุนที่ซื้อมา เนื่องจากสินทรัพย์ที่ถืออยู่มีสภาพคล่องต่ำ หรือเกิดภาวะตลาดขาดสภาพคล่อง

ธนาคารมีการบริหารสภาพคล่อง ซึ่งครอบคลุมการจัดหาและกระจายแหล่งเงินกู้ยืมระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาวที่เหมาะสมกับโครงสร้างของสินทรัพย์ โดยแหล่งใช้ไปของเงินทุนที่สำคัญคือ เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ และเงินลงทุนในสินทรัพย์สภาพคล่อง ในขณะที่แหล่งที่มาหลักของเงินทุนคือ การระดมทุน หรือการออกตราสารทางการเงินในรูปแบบต่าง ๆ จากแหล่งเงินทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น การออกตราสารทางการเงินให้แก่หน่วยงานภาครัฐและนิติบุคคล การออกพันธบัตรสกุลดอลลาร์สหรัฐภายใต้โครงการ Euro Medium Term Note (EMTN) ตลอดจนเน้นการสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับคู่ค้าที่เป็นแหล่งเงินทุนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาสภาพคล่อง

ในปี 2564 ธนาคารดำรงสภาพคล่องเพื่อรองรับความต้องการใช้เงินสุทธิสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และมีการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องสูงกว่าเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) กำหนด โดยสินทรัพย์สภาพคล่องหลักที่ธนาคารถือครอง ได้แก่ พันธบัตรรัฐบาล พันธบัตร ธปท. และตั๋วเงินคลัง โดยมีการทบทวนระดับการถือครองสินทรัพย์สภาพคล่องตามความเหมาะสม เพื่อให้สามารถรองรับการจ่ายคืนหนี้สินและภาระผูกพัน รวมทั้งเพื่อรองรับการดำเนินธุรกิจได้อย่างราบรื่นทั้งในภาวะปกติและในกรณีเกิดวิกฤต ประกอบกับมีการรายงานฐานะสภาพคล่อง และรายงานการติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

ธนาคารมีการทดสอบภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่องเป็นประจำทุกไตรมาส โดยแบ่งการทดสอบเป็น 3 กรณี ได้แก่ 1. กรณีเกิดวิกฤตสภาพคล่องเฉพาะธนาคาร 2. กรณีเกิดวิกฤตสภาพคล่องทั้งระบบ และ 3. กรณีเกิดวิกฤตผสมของธนาคารและทั้งระบบ และมีการพิจารณากำหนดปัจจัยเสี่ยงเพิ่มเติมทั้งจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อสภาพคล่องอ้างอิงตามแนวทางที่ ธปท. กำหนด โดยในปี 2564 ธนาคารมีการทดสอบภาวะวิกฤต โดยครอบคลุมถึงมาตรการพักชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยสำหรับลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ทั้งทางตรงและทางอ้อมเพิ่มเติมด้วย นอกจากนี้ ธนาคารได้มีการจัดทำแผนฉุกเฉินสภาพคล่องเพื่อรองรับกรณีเกิดวิกฤตสภาพคล่อง โดยแผนฉุกเฉินสภาพคล่องของธนาคารจะระบุบทบาท หน้าที่ รวมทั้งความรับผิดชอบของผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สัญญาณเตือนภัยภาวะวิกฤตสภาพคล่อง ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินการเพื่อให้สามารถรับมือกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ธนาคารมีรายการด้านสินทรัพย์และหนี้สินที่สำคัญจำแนกตามระยะเวลาคงเหลือดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564			31 ธันวาคม 2563		
	ไม่เกิน 1 ปี	เกิน 1 ปี	รวม	ไม่เกิน 1 ปี	เกิน 1 ปี	รวม
สินทรัพย์						
รายการระหว่างธนาคาร						
และตลาดเงินสุทธิ	8,604.63	-	8,604.63	8,247.79	-	8,247.79
เงินลงทุนสุทธิ	3,994.77	7.95	4,002.72	5,093.96	4.79	5,098.75
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	53,461.06	96,157.12	149,618.18	52,580.33	81,209.90	133,790.23
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้						
ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	739.63	2,415.50	3,155.13	300.37	1,137.69	1,438.06
รวม	66,800.09	98,580.57	165,380.66	66,222.45	82,352.38	148,574.83

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564			31 ธันวาคม 2563		
	ไม่เกิน 1 ปี	เกิน 1 ปี	รวม	ไม่เกิน 1 ปี	เกิน 1 ปี	รวม
หนี้สิน						
เงินรับฝาก	32,065.03	16,085.00	48,150.03	29,673.40	14,718.00	44,391.40
รายการระหว่างธนาคาร และตลาดเงิน	8,711.13	12,376.64	21,087.77	11,684.92	8,357.96	20,042.88
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	9,186.94	51,452.70	60,639.64	6,540.27	45,618.67	52,158.94
รวม	49,963.10	79,914.34	129,877.44	47,898.59	68,694.63	116,593.22

4.2 การดำรงเงินกองทุนตามเกณฑ์ Basel II

อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงของธนาคาร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 โดยอ้างอิงตามการกำกับดูแลเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ Basel II มีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบของเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ Basel II

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
เงินกองทุนชั้นที่ 1		
ทุนชำระแล้ว	14,998.00	12,800.00
ทุนสำรองตามกฎหมาย	8,120.00	8,120.00
ขาดทุนสุทธิคงเหลือหลังจากการจัดสรร	(959.05)	(959.05)
เงินกองทุนชั้นที่ 1 รวมทั้งสิ้น	22,158.95	19,960.95
เงินกองทุนชั้นที่ 2		
เงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติ	2,193.63	2,037.35
ส่วนเกินทุน (สุทธิ) จากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุนในตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	2.59	1.55
เงินกองทุนชั้นที่ 2 รวมทั้งสิ้น	2,196.22	2,038.90
หัก ส่วนต่ำกว่าทุน (สุทธิ) จากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุนในตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	(0.99)
เงินกองทุนทั้งสิ้นตามเกณฑ์ ธปท. อ้างอิงตามหลักเกณฑ์ Basel II	24,355.17	21,998.86

อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง

	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์เสี่ยง	12.19%	12.25%
อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้นต่อสินทรัพย์เสี่ยง	13.40%	13.50%

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
เงินกองทุนทั้งสิ้นหลังหักเงินกองทุนส่วนเพิ่ม เพื่อรองรับการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่กลุ่มลูกหนี้รายใหญ่	23,840.38	21,398.02
อัตราส่วนการดำรงเงินกองทุนทั้งสิ้นหลังหักเงินกองทุนส่วนเพิ่ม	13.12%	13.13%

5. ประมาณการและข้อสมมติ

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารต้องใช้การประมาณการและข้อสมมติหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการกำหนดนโยบายการบัญชีและการรายงานจำนวนเงินที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากที่ประมาณไว้

ประมาณการและข้อสมมติที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ ผลจากการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีจะบันทึกในงวดบัญชีที่การประมาณการดังกล่าวได้รับการทบทวน หากการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีมีผลกระทบเฉพาะงวดนั้น และจะบันทึกในงวดบัญชีที่การประมาณการดังกล่าวได้รับการทบทวนและงวดในอนาคต หากการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีมีผลกระทบทั้งงวดปัจจุบันและอนาคต

6. ข้อมูลเพิ่มเติม

6.1 ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระแสเงินสด

รายการที่มิใช่เงินสดที่สำคัญ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุนในส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้น (ลดลง)	2.00	(4.94)
ทรัพย์สินรอการขายที่เพิ่มขึ้นจากการชำระหนี้	18.79	23.80

6.2 การจัดประเภทสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564			
	เครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	เงินลงทุนในตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	เครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสด	-	-	0.71	0.71
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	-	-	8,604.63	8,604.63
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	1.26	-	-	1.26
สินทรัพย์อนุพันธ์	286.41	-	-	286.41
เงินลงทุนสุทธิ	-	7.95	3,994.77	4,002.72
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	-	-	138,486.03	138,486.03
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	-	-	3,127.91	3,127.91
ลูกหนี้รอการชดเชยตามโครงการนโยบายรัฐ	-	-	52.46	52.46
หนี้สินทางการเงิน				
เงินรับฝาก	-	-	48,150.03	48,150.03
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	-	-	21,087.77	21,087.77
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	-	-	233.03	233.03
หนี้สินอนุพันธ์	748.13	-	-	748.13
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	-	60,639.64	60,639.64
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของภาระผูกพันวงเงินสินเชื่อและสัญญาค้ำประกันทางการเงิน	-	-	205.61	205.61
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	-	216.78	216.78

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2563			
	เครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	เงินลงทุนในตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	เครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสด	-	-	3.79	3.79
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	-	-	8,247.79	8,247.79
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	1.16	-	-	1.16
สินทรัพย์อนุพันธ์	835.10	-	-	835.10
เงินลงทุนสุทธิ	-	4.79	5,093.96	5,098.75
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	-	-	122,300.65	122,300.65
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	-	-	1,427.86	1,427.86
ลูกหนี้รอการชดเชยตามโครงการนโยบายรัฐ	-	-	7.44	7.44
หนี้สินทางการเงิน				
เงินรับฝาก	-	-	44,391.40	44,391.40
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	-	-	20,042.88	20,042.88
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	-	-	421.88	421.88
หนี้สินอนุพันธ์	577.81	-	-	577.81
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	-	52,158.94	52,158.94
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของภาระผูกพันวงเงินสินเชื่อและสัญญาค้ำประกันทางการเงิน	-	-	203.42	203.42
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	-	318.40	318.40

6.3 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์)

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564			31 ธันวาคม 2563		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ในประเทศ						
ธนาคารแห่งประเทศไทย	21.62	-	21.62	19.92	-	19.92
ธนาคารพาณิชย์	616.20	3,570.00	4,186.20	412.82	4,680.70	5,093.52
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	0.01	900.00	900.01	0.01	1,650.00	1,650.01
รวม	637.83	4,470.00	5,107.83	432.75	6,330.70	6,763.45
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	-	-	-	-	0.03	0.03
หัก ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(0.46)	(1.16)	(1.62)	(0.36)	(5.96)	(6.32)
รวมในประเทศ	637.37	4,468.84	5,106.21	432.39	6,324.77	6,757.16
ต่างประเทศ						
เงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	353.24	2,954.82	3,308.06	657.50	675.95	1,333.45
เงินเยน	46.01	-	46.01	25.25	-	25.25
เงินยูโร	80.83	-	80.83	74.99	-	74.99
เงินสกุลอื่น	64.80	-	64.80	57.64	-	57.64
รวม	544.88	2,954.82	3,499.70	815.38	675.95	1,491.33
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	-	0.01	0.01	-	0.04	0.04
หัก ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(0.24)	(1.05)	(1.29)	(0.29)	(0.45)	(0.74)
รวมต่างประเทศ	544.64	2,953.78	3,498.42	815.09	675.54	1,490.63
รวมในประเทศและต่างประเทศ	1,182.01	7,422.62	8,604.63	1,247.48	7,000.31	8,247.79

6.4 อนุพันธ์

6.4.1 อนุพันธ์เพื่อค้า

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 มูลค่ายุติธรรมและจำนวนเงินตามสัญญาแบ่งตามประเภทความเสี่ยง มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทความเสี่ยง	31 ธันวาคม 2564		
	มูลค่ายุติธรรม		จำนวนเงินตามสัญญา
	สินทรัพย์	หนี้สิน	
อัตราแลกเปลี่ยน	263.56	385.45	34,420.42

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทความเสี่ยง	31 ธันวาคม 2563		
	มูลค่ายุติธรรม		จำนวนเงินตามสัญญา
	สินทรัพย์	หนี้สิน	
อัตราแลกเปลี่ยน	811.55	569.11	29,409.72
อัตราดอกเบี้ย	9.10	8.70	1,600.00
รวม	820.65	577.81	31,009.72

6.4.2 อนุพันธ์เพื่อการป้องกันความเสี่ยง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 เครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงจำแนกตามประเภทของการป้องกันความเสี่ยงและตามประเภทความเสี่ยง มีดังนี้

การป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม

มูลค่าที่เกี่ยวข้องกับรายการที่กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม และความมีประสิทธิผลของการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทความเสี่ยง	31 ธันวาคม 2564						
	จำนวนเงินตามสัญญา	มูลค่าตามบัญชี		รายการในงบแสดงฐานะการเงินที่รวมเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการรับรู้ความไม่มีประสิทธิผลของการป้องกันความเสี่ยง	ความไม่มีประสิทธิผลของการป้องกันความเสี่ยงที่ได้รับรู้ในงบกำไรขาดทุน	รายการในงบกำไรขาดทุนที่รวมความไม่มีประสิทธิผลของการป้องกันความเสี่ยง
		สินทรัพย์	หนี้สิน				
ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย							
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย - ป้องกันความเสี่ยงของตราสารหนี้ที่ออกสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่	5,012.99	22.85	-	สินทรัพย์อนุพันธ์	22.85	-	กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย - ป้องกันความเสี่ยงของตราสารหนี้ที่ออกสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่	10,025.97	-	362.68	หนี้สินอนุพันธ์	(362.68)	-	กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน
รวม	15,038.96	22.85	362.68		(339.83)	-	

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทความเสี่ยง	31 ธันวาคม 2563						
	จำนวนเงินตามสัญญา	มูลค่าตามบัญชี		รายการในงบแสดงฐานะการเงินที่รวมเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการรับรู้ความไม่มีประสิทธิผลของการป้องกันความเสี่ยง	ความไม่มีประสิทธิผลของการป้องกันความเสี่ยงที่ได้รับรู้ในงบกำไรขาดทุน	รายการในงบกำไรขาดทุนที่รวมความไม่มีประสิทธิผลของการป้องกันความเสี่ยง
		สินทรัพย์	หนี้สิน				
ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย							
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย - ป้องกันความเสี่ยงของเงินกู้ยืมสกุลเงินบาทที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่	1,500.00	14.45	-	สินทรัพย์อนุพันธ์	14.45	-	กำไรสุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

มูลค่าที่เกี่ยวข้องกับรายการที่กำหนดให้เป็นรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทความเสี่ยง	31 ธันวาคม 2564						
	มูลค่าตามบัญชี		มูลค่าสะสมของการปรับปรุงมูลค่าเนื่องจากการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรมซึ่งรวมอยู่ในมูลค่าตามบัญชีของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง		รายการในงบแสดงฐานะการเงินที่รวมรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง	การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการรับรู้ความไม่มีประสิทธิผลของการป้องกันความเสี่ยง	มูลค่าสะสมของส่วนปรับปรุงมูลค่าตามบัญชีเนื่องจากการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรมที่คงเหลืออยู่ในงบแสดงฐานะการเงินสำหรับรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงที่ได้หยุดปรับผลกำไรขาดทุนจากการป้องกันความเสี่ยง
	สินทรัพย์	หนี้สิน	สินทรัพย์	หนี้สิน			
ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย							
- ตราสารหนี้ที่ออกสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่	-	(5,035.83)	-	(22.85)	ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	(22.85)	-
- ตราสารหนี้ที่ออกสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่	-	(9,663.29)	362.68	-	ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	362.68	-
รวม	-	(14,699.12)	362.68	(22.85)		339.83	-

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทความเสี่ยง	31 ธันวาคม 2563						
	มูลค่าตามบัญชี		มูลค่าสะสมของการปรับปรุงมูลค่าเนื่องจากการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรมซึ่งรวมอยู่ในมูลค่าตามบัญชีของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง		รายการในงบแสดงฐานะการเงินที่รวมรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง	การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการรับรู้ความไม่มีประสิทธิผลของการป้องกันความเสี่ยง	มูลค่าสะสมของส่วนปรับปรุงมูลค่าตามบัญชีเนื่องจากการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรมที่คงเหลืออยู่ในงบแสดงฐานะการเงินสำหรับรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงที่ได้หยุดปรับผลกำไรขาดทุนจากการป้องกันความเสี่ยง
	สินทรัพย์	หนี้สิน	สินทรัพย์	หนี้สิน			
ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย							
เงินกู้ยืมสกุลเงินบาทที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่	-	(1,514.45)	-	(14.45)	รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	(14.45)	-

6.5 เงินลงทุนสุทธิ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ธนาคารมีเงินลงทุน ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย	3,994.77	5,093.96
เงินลงทุนในตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	7.95	4.79
รวม	4,002.72	5,098.75

6.5.1 เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	3,995.33	5,094.69
หัก ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(0.56)	(0.73)
รวม	3,994.77	5,093.96

6.5.2 เงินลงทุนในตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
ตราสารทุนในความต้องการของตลาดในประเทศ	5.77	3.53
ตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดในประเทศ	0.80	-
ตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดต่างประเทศ	1.38	1.26
รวม	7.95	4.79

6.6 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ

6.6.1 จำแนกตามประเภทสินเชื่อ

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
เงินเบิกเกินบัญชี	155.41	180.81
เงินให้กู้ยืม	149,272.69	133,502.77
อื่น ๆ	118.69	16.95
รวมเงินให้สินเชื่อ	149,546.79	133,700.53
หัก รายได้รอตัดบัญชี	(119.08)	(73.99)
รวมเงินให้สินเชื่อสุทธิจากรายได้รอตัดบัญชี	149,427.71	133,626.54
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	699.53	639.62
รวมเงินให้สินเชื่อสุทธิจากรายได้รอตัดบัญชีบวกดอกเบี้ยค้างรับ	150,127.24	134,266.16
หัก ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(11,641.21)	(11,965.51)
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	138,486.03	122,300.65

ทั้งนี้ เงินให้กู้ยืมในต่างประเทศแก่องค์กรของรัฐบาลต่างประเทศเป็นเงินให้สินเชื่อที่เกิดจากการทำธุรกรรมเพื่อสนับสนุนมาตรการการเงินการคลังของภาครัฐ แต่มิใช่เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ (PSA) ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
เงินให้สินเชื่อ - โครงการพัฒนาถนนสาย 67 (อันลองเวง-เสียมราฐ) ประเทศกัมพูชา	904.34	968.34

ธนาคารได้ลงนามสัญญาขายลูกหนี้ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตให้กับบริษัท บริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2564 และบริษัท บริหารสินทรัพย์ชโย เจวี จำกัด และบริษัท บริหารสินทรัพย์ไทย (เอ) จำกัด เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2564 โดยมีเงินต้นตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน 2564 จำนวน 1,573.23 ล้านบาท ซึ่งธนาคารได้โอนสิทธิเรียกร้องและผลประโยชน์ใด ๆ ในหนี้ รวมถึงส่งมอบเอกสารที่เกี่ยวข้องให้กับบริษัทดังกล่าวทั้งสามบริษัทในฐานะผู้ซื้อแล้วเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2564 ทั้งนี้ ราคาขายส่วนที่สูงกว่ามูลค่าตามบัญชีของลูกหนี้ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตดังกล่าวได้แสดงหักจากรายการผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในกำไรหรือขาดทุน

6.6.2 จำแนกตามถิ่นที่อยู่ของลูกหนี้

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
ในประเทศ	98,009.14	90,721.40
ต่างประเทศ	51,537.65	42,979.13
รวม	149,546.79	133,700.53

6.6.3 จำแนกตามประเภทการจัดชั้น

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564		31 ธันวาคม 2563	
	เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ	ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ	ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต	139,203.86	4,044.43	116,776.38	1,221.21
สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต	6,760.19	3,990.89	12,338.82	6,591.86
สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต	4,163.19	3,605.89	5,150.96	4,152.44
รวม	150,127.24	11,641.21	134,266.16	11,965.51

6.6.4 การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

ธนาคารมีการปรับโครงสร้างหนี้ในระหว่างปี 2564 และ 2563 ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

รูปแบบการปรับโครงสร้างหนี้	2564		
	จำนวนราย	จำนวนหนี้ตามบัญชี	
		ก่อนปรับโครงสร้างหนี้	หลังปรับโครงสร้างหนี้
การโอนสินทรัพย์	1	14.04	14.04
การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้	8	347.38	362.57

การปรับโครงสร้างหนี้ข้างต้นมีอายุสัญญาถัวเฉลี่ย 9.92 ปี โดยมียอดคงค้างตามบัญชีของลูกหนี้ที่ได้ปรับโครงสร้างหนี้แล้ว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 จำนวน 328.39 ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท

รูปแบบการปรับโครงสร้างหนี้	2563		
	จำนวนราย	จำนวนหนี้ตามบัญชี	
		ก่อนปรับโครงสร้างหนี้	หลังปรับโครงสร้างหนี้
การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้	2	10.02	10.02

การปรับโครงสร้างหนี้ข้างต้นมีอายุสัญญาถัวเฉลี่ย 4.50 ปี โดยมียอดคงค้างตามบัญชีของลูกหนี้ที่ได้ปรับโครงสร้างหนี้แล้ว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 จำนวน 9.50 ล้านบาท

ลูกหนี้ที่มีการปรับโครงสร้างหนี้ในระหว่างปี 2564 และ 2563 เปรียบเทียบกับเงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิจากรายได้รอตัดบัญชี

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564		31 ธันวาคม 2563	
	จำนวนราย	จำนวนเงิน	จำนวนราย	จำนวนเงิน
ลูกหนี้ที่มีการปรับโครงสร้างหนี้ในระหว่างงวด	9	361.42	2	10.02
เงินให้สินเชื่อสุทธิจากรายได้รอตัดบัญชีบวกดอกเบี้ยค้างรับ	3,036	150,127.24	2,541	134,266.16

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ธนาคารมียอดคงค้างตามบัญชีของลูกหนี้ที่ได้ปรับโครงสร้างหนี้แล้ว จำนวน 37 ราย เป็นเงิน 1,237.48 ล้านบาท และจำนวน 50 ราย เป็นเงิน 1,151.80 ล้านบาท ตามลำดับ

ธนาคารมีรายได้ดอกเบี้ยรับจากลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 จำนวน 111.92 ล้านบาท และ 136.86 ล้านบาท ตามลำดับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ธนาคารมีภาระผูกพันที่จะให้ลูกหนี้ที่ได้ปรับโครงสร้างหนี้กู้เพิ่ม จำนวน 0.08 ล้านบาท และ 16.48 ล้านบาท ตามลำดับ

6.7 ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ธนาคารมีค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564			
	สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (12-mth ECL)	สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Lifetime ECL - not credit impaired)	สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Lifetime ECL - credit impaired)	รวม
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)				
ยอดต้นงวด	2.88	4.18	-	7.06
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการวัดมูลค่าค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นใหม่	(0.64)	(0.32)	-	(0.96)
สินทรัพย์ทางการเงินใหม่ที่ซื้อหรือได้มา	0.64	-	-	0.64
สินทรัพย์ทางการเงินที่ถูกตัดรายการ	-	(3.83)	-	(3.83)
ยอดปลายงวด	2.88	0.03	-	2.91
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย				
ยอดต้นงวด	0.73	-	-	0.73
สินทรัพย์ทางการเงินใหม่ที่ซื้อหรือได้มา	0.56	-	-	0.56
สินทรัพย์ทางการเงินที่ถูกตัดรายการ	(0.73)	-	-	(0.73)
ยอดปลายงวด	0.56	-	-	0.56

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564			
	สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (12-mth ECL)	สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Lifetime ECL – not credit impaired)	สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Lifetime ECL – credit impaired)	รวม
เงินให้กู้ยืมแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ				
ยอดต้นงวด	1,221.21	6,591.86	4,152.44	11,965.51
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการเปลี่ยนการจัดชั้น	2,824.94	(2,917.72)	92.78	-
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการวัดมูลค่าค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นใหม่	(73.00)	519.84	416.59	863.43
สินทรัพย์ทางการเงินใหม่ที่ซื้อหรือได้มา	124.41	4.12	6.99	135.52
สินทรัพย์ทางการเงินที่ถูกตัดรายการ	(53.13)	(207.21)	(1,062.91)	(1,323.25)
ยอดปลายงวด	4,044.43	3,990.89	3,605.89	11,641.21
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับ				
ยอดต้นงวด	11.19	-	-	11.19
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการวัดมูลค่าค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นใหม่	6.27	-	-	6.27
สินทรัพย์ทางการเงินใหม่ที่ซื้อหรือได้มา	12.01	-	-	12.01
สินทรัพย์ทางการเงินที่ถูกตัดรายการ	(0.27)	-	-	(0.27)
ยอดปลายงวด	29.20	-	-	29.20

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2563				
	สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (12-mth ECL)	สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Lifetime ECL – not credit impaired)	สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Lifetime ECL – credit impaired)	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	รวม
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)					
ยอดต้นงวด	-	-	-	15.77	15.77
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ*	1.23	14.03	-	(15.77)	(0.51)
รวม	1.23	14.03	-	-	15.26
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการเปลี่ยนการจัดชั้น	0.01	(0.01)	-	-	-
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการวัดมูลค่าค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นใหม่	0.30	(3.81)	-	-	(3.51)
สินทรัพย์ทางการเงินใหม่ที่ซื้อหรือได้มา	2.15	0.31	-	-	2.46
สินทรัพย์ทางการเงินที่ถูกตัดรายการ	(0.81)	(6.34)	-	-	(7.15)
ยอดปลายงวด	2.88	4.18	-	-	7.06
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย					
ยอดต้นงวด	-	-	-	-	-
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ*	0.34	-	-	-	0.34
รวม	0.34	-	-	-	0.34
สินทรัพย์ทางการเงินใหม่ที่ซื้อหรือได้มา	0.73	-	-	-	0.73
สินทรัพย์ทางการเงินที่ถูกตัดรายการ	(0.34)	-	-	-	(0.34)
ยอดปลายงวด	0.73	-	-	-	0.73

* ยอดต้นงวดของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญซึ่งรับรู้ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ปัจจุบันแสดงเป็น 12-mth ECL และ Lifetime ECL ตามหลักการของ TFRS 9 โดยไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินงวดก่อนที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบ

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2563				
	สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (12-mth ECL)	สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Lifetime ECL – not credit impaired)	สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Lifetime ECL – credit impaired)	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	รวม
เงินให้กู้ยืมแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ					
ยอดต้นงวด	-	-	-	11,044.97	11,044.97
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ*	1,565.72	5,106.17	4,151.15	(11,044.97)	(221.93)
รวม	1,565.72	5,106.17	4,151.15	-	10,823.04
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการเปลี่ยนการจัดชั้น	840.57	(937.69)	97.12	-	-
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการวัดมูลค่าค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นใหม่	(1,185.20)	2,363.46	1,806.31	-	2,984.57
สินทรัพย์ทางการเงินใหม่ที่ซื้อหรือได้มา	110.73	144.14	1.30	-	256.17
สินทรัพย์ทางการเงินที่ถูกตัดรายการ	(110.61)	(84.22)	(1,903.44)	-	(2,098.27)
ยอดปลายงวด	1,221.21	6,591.86	4,152.44	-	11,965.51
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับ					
ยอดต้นงวด	-	-	-	-	-
สินทรัพย์ทางการเงินใหม่ที่ซื้อหรือได้มา	11.19	-	-	-	11.19
ยอดปลายงวด	11.19	-	-	-	11.19

* ยอดต้นงวดของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญซึ่งรับรู้ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ปัจจุบันแสดงเป็น 12-mth ECL และ Lifetime ECL ตามหลักการของ TFRS 9 โดยไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินงวดก่อนที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบ

6.8 ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ธนาคารมีทรัพย์สินรอการขายสุทธิ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564			
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดปลายงวด
ทรัพย์สินที่ได้จากการชำระหนี้				
- อสังหาริมทรัพย์	425.46	18.84	4.18	440.12
- สังหาริมทรัพย์	23.44	-	-	23.44
รวมทรัพย์สินรอการขาย	448.90	18.84	4.18	463.56
หัก ผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม	(174.89)	(2.86)	(1.17)	(176.58)
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	274.01	15.98	3.01	286.98

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2563			
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดปลายงวด
ทรัพย์สินที่ได้จากการชำระหนี้				
- อสังหาริมทรัพย์	459.25	23.80	57.59	425.46
- สังหาริมทรัพย์	23.44	-	-	23.44
รวมทรัพย์สินรอการขาย	482.69	23.80	57.59	448.90
หัก ผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม	(171.81)	(3.75)	(0.67)	(174.89)
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	310.88	20.05	56.92	274.01

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ธนาคารมีอสังหาริมทรัพย์ที่ได้จากการชำระหนี้ จำนวน 440.12 ล้านบาท และ 425.46 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก

ธนาคารมีกำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สินรอการขายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 จำนวน 1.45 ล้านบาท และ 25.23 ล้านบาท ตามลำดับ

6.9 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ธนาคารมีที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564								
	ราคาทุน				ค่าเสื่อมราคาสะสม				ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สุทธิ
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น/รับโอน	จำหน่าย/โอนออก	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	ค่าเสื่อมราคา	จำหน่าย/โอนออก	ยอดปลายงวด	
ที่ดิน	391.26	-	-	391.26	-	-	-	-	391.26
อาคาร									
- อาคาร	683.25	-	-	683.25	415.41	10.66	-	426.07	257.18
- ค่าปรับปรุงและตกแต่งอาคาร	144.01	0.11	-	144.12	124.05	3.02	-	127.07	17.05
อุปกรณ์									
- เครื่องใช้สำนักงานและเครื่องตกแต่ง	344.90	9.83	0.39	354.34	263.95	26.92	0.39	290.48	63.86
- ยานพาหนะ	110.88	-	-	110.88	58.86	5.16	-	64.02	46.86
สินทรัพย์ระหว่างทำ*	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	1,674.30	9.94	0.39	1,683.85	862.27	45.76	0.39	907.64	776.21

* รายการสินทรัพย์ระหว่างทำในหัวข้อจำหน่าย/โอนออกเป็นรายการที่รับเข้าเป็นสินทรัพย์ระหว่างปี

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2563								
	ราคาทุน				ค่าเสื่อมราคาสะสม				ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สุทธิ
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น/รับโอน	จำหน่าย/โอนออก	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	ค่าเสื่อมราคา	จำหน่าย/โอนออก	ยอดปลายงวด	
ที่ดิน	391.26	-	-	391.26	-	-	-	-	391.26
อาคาร									
- อาคาร	683.25	-	-	683.25	404.71	10.70	-	415.41	267.84
- ค่าปรับปรุงและตกแต่งอาคาร	142.01	6.84	4.84	144.01	126.00	2.89	4.84	124.05	19.96
อุปกรณ์									
- เครื่องใช้สำนักงานและเครื่องตกแต่ง	305.35	51.66	12.11	344.90	251.17	24.88	12.10	263.95	80.95
- ยานพาหนะ	110.88	-	-	110.88	51.80	7.06	-	58.86	52.02
สินทรัพย์ระหว่างทำ*	-	14.41	14.41	-	-	-	-	-	-
รวม	1,632.75	72.91	31.36	1,674.30	833.68	45.53	16.94	862.27	812.03

* รายการสินทรัพย์ระหว่างทำในหัวข้อจำหน่าย/โอนออกเป็นรายการที่รับเข้าเป็นสินทรัพย์ระหว่างปี

6.10 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ธนาคารมีสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564								
	ราคาทุน				ค่าตัดจำหน่ายสะสม				สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น/รับโอน	จำหน่าย/โอนออก	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	ค่าตัดจำหน่าย	จำหน่าย/โอนออก	ยอดปลายงวด	
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	355.60	60.54	-	416.14	174.05	51.49	-	225.54	190.60
สินทรัพย์ระหว่างทำ	63.44	73.90	85.61	51.73	-	-	-	-	51.73
รวม	419.04	134.44	85.61	467.87	174.05	51.49	-	225.54	242.33

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2563								
	ราคาทุน				ค่าตัดจำหน่ายสะสม				สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น/รับโอน	จำหน่าย/โอนออก	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	ค่าตัดจำหน่าย	จำหน่าย/โอนออก	ยอดปลายงวด	
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	223.17	132.97	0.54	355.60	143.18	31.40	0.53	174.05	181.55
สินทรัพย์ระหว่างทำ*	72.83	96.99	106.38	63.44	-	-	-	-	63.44
รวม	296.00	229.96	106.92	419.04	143.18	31.40	0.53	174.05	244.99

* รายการสินทรัพย์ระหว่างทำในหัวข้อจำหน่าย/โอนออกเป็นรายการที่รับเข้าเป็นสินทรัพย์ระหว่างปี

6.11 สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ธนาคารมีสินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
สำรองประกันภัยส่วนที่ทำประกันภัยต่อ	312.35	309.66

6.12 สินทรัพย์อื่นสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
เงินหลักประกันตามสัญญา Credit Support Annex	174.12	119.25
รายได้ค้างรับสุทธิ	3.36	2.98
ลูกหนี้ค่าสินไหมทดแทนสุทธิจากการประกันต่อ	451.16	455.20
สำรองลูกหนี้ค่าสินไหมทดแทน	(451.16)	(455.20)
สิทธิการใช้สินทรัพย์สุทธิ	70.88	37.83
เงินมัดจำและเงินประกัน	3.08	3.03
อื่น ๆ	6.48	2.04
รวม	257.92	165.13

6.13 เงินรับฝาก

6.13.1 จำแนกตามประเภทเงินรับฝาก

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
จ่ายคืนเมื่อทวงถาม	2,472.24	2,918.12
ออมทรัพย์	215.29	144.91
จ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา	6,763.36	6,532.21
บัตรเงินฝาก	38,699.14	34,796.16
รวม	48,150.03	44,391.40

6.13.2 จำแนกตามสกุลเงินและถิ่นที่อยู่ของผู้ฝาก

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564			31 ธันวาคม 2563		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
เงินบาท	46,503.07	581.03	47,084.10	42,446.94	567.34	43,014.28
เงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	785.30	230.10	1,015.40	1,034.02	269.78	1,303.80
เงินสกุลอื่น	40.85	9.68	50.53	64.20	9.12	73.32
รวม	47,329.22	820.81	48,150.03	43,545.16	846.24	44,391.40

6.14 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน)

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
ในประเทศ		
ธนาคารแห่งประเทศไทย	6,165.54	1,893.21
ธนาคารพาณิชย์	10,400.11	7,161.38
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	1,799.54	1,616.42
สถาบันการเงินอื่น	1,000.00	6,150.00
รวมในประเทศ	19,365.19	16,821.01
ต่างประเทศ		
เงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	1,702.58	3,187.88
เงินยูโร	17.97	17.51
เงินสกุลอื่น	2.03	2.03
รวมต่างประเทศ	1,722.58	3,207.42
บวก ค่าเผื่อการปรับมูลค่ายุติธรรม	-	14.45
รวมในประเทศและต่างประเทศ	21,087.77	20,042.88

6.15 ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม

6.15.1 จำแนกตามประเภทตราสารและแหล่งเงินกู้

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
พันธบัตร	13,000.00	47,957.56	60,957.56
อื่น ๆ	21.91	-	21.91
รวม	13,021.91	47,957.56	60,979.47
หัก ค่าเผื่อการปรับมูลค่ายุติธรรม	-	(339.83)	(339.83)
รวมตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	13,021.91	47,617.73	60,639.64

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2563		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
พันธบัตร	7,000.00	38,597.67	45,597.67
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	6,500.00	-	6,500.00
อื่น ๆ	61.27	-	61.27
รวมตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	13,561.27	38,597.67	52,158.94

6.15.2 จำแนกตามประเภทตราสาร สกุลเงิน วันครบกำหนดไถ่ถอน และอัตราดอกเบี้ย

หน่วย : ล้านบาท

	สกุลเงิน	ครบกำหนด	อัตราดอกเบี้ย/ อัตราดอกเบี้ยอ้างอิง	จำนวนเงิน	
				31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
พันธบัตร	ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	2565-2567	LIBOR ± MARGIN	31,247.61	28,084.69
พันธบัตร	ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	2568-2574	1.457% - 2.607%	16,370.12	10,512.98
พันธบัตร	บาท	2565-2574	1.30% - 2.84%	13,000.00	7,000.00
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	บาท	2564	1.17%	-	6,500.00
อื่น ๆ	บาท	2567-2570	0%	21.91	61.27
รวมตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม				60,639.64	52,158.94

6.16 ประมาณการหนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ธนาคารมีประมาณการหนี้สิน ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของภาระผูกพันวงเงินสินเชื่อและสัญญาค้ำประกันทางการเงิน	205.61	203.42
ประมาณการผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน	29.70	-
ประมาณการหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน	338.52	365.21
ประมาณการหนี้สินสำหรับภาระผูกพันภายหน้า	17.97	99.99
ประมาณการหนี้สินอื่น	27.22	25.72
รวมประมาณการหนี้สิน	619.02	694.34

6.16.1 ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของภาระผูกพันวงเงินสินเชื่อและสัญญาค้ำประกันทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต	156.04	137.13
สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต	49.57	51.53
สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต	-	14.76
รวม	205.61	203.42

การเปลี่ยนแปลงของค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นสำหรับภาระผูกพันวงเงินสินเชื่อและสัญญาค้ำประกันทางการเงินมีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564			
	สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (12-mth ECL)	สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Lifetime ECL – not credit impaired)	สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Lifetime ECL – credit impaired)	รวม
ยอดต้นงวด	137.13	51.53	14.76	203.42
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในระหว่างงวด	18.91	(1.96)	(14.76)	2.19
ยอดปลายงวด	156.04	49.57	-	205.61

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2563				
	สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (12-mth ECL)	สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Lifetime ECL – not credit impaired)	สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Lifetime ECL – credit impaired)	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	รวม
ยอดต้นงวด	-	-	-	19.78	19.78
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ*	192.02	41.27	8.59	(19.78)	222.10
รวม	192.02	41.27	8.59	-	241.88
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในระหว่างงวด	(54.89)	10.26	6.17	-	(38.46)
ยอดปลายงวด	137.13	51.53	14.76	-	203.42

* ยอดต้นงวดของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญซึ่งรับรู้ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ปัจจุบันแสดงเป็น 12-mth ECL และ Lifetime ECL ตามหลักการของ TFRS 9 โดยไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินงวดก่อนที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบ

6.16.2 ประมาณการหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน

ธนาคารได้ทำการประเมินภาระหนี้สินที่ต้องจ่ายสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน โดยใช้วิธีการ Projected Unit Credit และได้ประมาณการหนี้สินสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
ยอดต้นงวด	365.21	330.96
ต้นทุนบริการปัจจุบัน*	16.02	27.97
ต้นทุนดอกเบี้ย*	9.68	5.86
ผลประโยชน์พนักงานจ่ายระหว่างปี	(16.87)	(6.05)
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(35.52)	6.47
ยอดสิ้นงวด	338.52	365.21

* แสดงเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานในกำไรหรือขาดทุน

ข้อสมมติหลักในการประมาณการผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงานตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย มีดังนี้

	2564	2563
อัตราการขึ้นเงินเดือนเฉลี่ย	0.25% - 12.25%	4% - 12.75%
อัตราการลาออกเฉลี่ย	0% - 19.23%	0% - 22.50%
อัตราคิดลด	0.51% - 2.91%	0.36% - 2.06%
อัตรามรณะ	TMO17	TMO17

ธนาคารได้วิเคราะห์ความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของข้อสมมติหลักในการประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	ประมาณการหนี้สินเพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
อัตราคิดลดเฉลี่ย		
- เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	(36.15)	(41.27)
- ลดลงร้อยละ 1	42.46	47.60
อัตราการขึ้นเงินเดือนเฉลี่ย		
- เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	0.54	0.67
- ลดลงร้อยละ 1	(0.68)	(1.15)
อัตราการลาออกเฉลี่ย		
- เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	(2.95)	(4.33)
- ลดลงร้อยละ 1	2.95	2.03

6.17 สำรองบริการประกัน

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
สำรองการประกันการส่งออก	385.11	371.44
สำรองการประกันความเสี่ยงการลงทุน	163.13	133.47
สำรองเพื่อการรับซื้อสิทธิเรียกร้อง	102.79	129.81
รวม	651.03	634.72

6.18 หนี้สินอื่น

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
เงินหลักประกันเจ้าหนี้ตามสัญญา Credit Support Annex	16.04	-
เงินมัดจำ	17.43	26.67
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	75.80	73.08
เจ้าหนี้ค่าสินค้า	29.43	21.54
เจ้าหนี้จากการประกันต่อ	31.93	26.43
หนี้สินตามสัญญาเช่า	68.71	34.31
รายได้รับล่วงหน้า	49.19	35.39
ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง	15.93	11.58
บัญชีพักหนี้สิน	473.45	404.32
อื่น ๆ	1.11	2.40
รวม	779.02	635.72

6.19 ทุน

ธนาคารมีทุนประเดิม 2,500 ล้านบาท และได้รับการเพิ่มทุนจากกระทรวงการคลัง จำนวน 4,000 ล้านบาท เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2541 จำนวน 1,300 ล้านบาท เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2551 จำนวน 5,000 ล้านบาท เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2552 และเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2564 ธนาคารได้รับการเพิ่มทุนจากกระทรวงการคลัง งวดที่ 1 จำนวน 2,198 ล้านบาท จากเงินเพิ่มทุนจำนวน 4,198 ล้านบาท ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2564 รวมเป็นเงินทุนที่ได้รับมาทั้งสิ้นจำนวน 14,998 ล้านบาท

6.20 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
การค้ำประกันการกู้ยืมเงิน	2,093.70	1,119.33
ภาระตามตั๋วแลกเงินค่าสินค้าเข้าที่ยังไม่ครบกำหนด	1,056.90	198.66
เล็ตเตอร์ออฟเครดิต	1,081.85	686.84
การรับประกันการส่งออก	31,286.38	28,596.65
ภาระผูกพันอื่น		
วงเงินเบิกเกินบัญชีที่ลูกค้ายังไม่ได้ถอน	681.08	682.79
การค้ำประกันอื่น	5,046.11	5,127.27
การประกันความเสี่ยงการลงทุน	2,986.74	1,531.89
การรับซื้อสิทธิเรียกร้อง	10,269.58	12,966.03
รวมภาระผูกพันอื่น	18,983.51	20,307.98
รวม	54,502.34	50,909.46

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 ธนาคารได้ถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายตามสิทธิเรียกร้องต่าง ๆ ที่อยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของศาล จำนวน 6 คดี จำแนกเป็นคดีความที่ธนาคารได้รับรู้เป็นประมาณการหนี้สิน จำนวน 1 คดี คดีความที่ศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษายกฟ้องหรือให้ธนาคารไม่ต้องรับผิดชำระเงินให้แก่ผู้ฟ้องร้อง จำนวน 1 คดี ทุนทรัพย์รวมจำนวน 0.80 ล้านบาท คดีความที่อยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลชั้นต้น จำนวน 4 คดี ทุนทรัพย์รวมจำนวน 45.30 ล้านบาท ทั้งนี้ ธนาคารพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อคดีสิ้นสุดจะไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่อฐานะการเงินหรือผลการดำเนินงานของธนาคาร

6.21 ผลประโยชน์อื่นที่จ่ายแก่กรรมการและผู้มีอำนาจในการจัดการ

ธนาคารไม่มีการจ่ายผลประโยชน์อื่นแก่กรรมการและผู้มีอำนาจในการจัดการของธนาคาร นอกเหนือจากผลประโยชน์ที่พึงจ่ายปกติ ได้แก่ ค่าตอบแทนรายเดือน เบี้ยประชุมและเงินรางวัลของกรรมการ (ถ้ามี) เงินเดือนและโบนัสของผู้บริหาร เงินช่วยเหลือพิเศษรายเดือนของผู้บริหาร (ถ้ามี)

6.22 สัญญาเช่า

6.22.1 สัญญาเช่าระยะยาว

ธนาคารได้ทำสัญญาเช่าอาคารเพื่อใช้เป็นสำนักงานสาขา และสัญญาเช่าอุปกรณ์ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	การครบกำหนดของหนี้สินสัญญาเช่า	มูลค่าตามบัญชี		ค่าเสื่อมราคาสำหรับงวดปีสิ้นสุด	
		31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
สิทธิการใช้ที่ดินและอาคาร	2567-2572	39.00	34.53	7.94	5.42
สิทธิการใช้อุปกรณ์	2565	0.66	3.29	2.63	2.63
สิทธิการใช้รถยนต์	2568-2569	31.22	-	1.82	-
รวม		70.88	37.82	12.39	8.05

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ธนาคารจ่ายค่าเช่าตามสัญญาเช่าดังกล่าว จำนวน 12.61 ล้านบาท และ 7.77 ล้านบาท ตามลำดับ และรับรู้ดอกเบี้ยจ่ายจากหนี้สินตามสัญญาเช่า จำนวน 0.96 ล้านบาท และ 0.65 ล้านบาท ตามลำดับ

ธนาคารได้ตกลงให้นิติบุคคลอื่นเช่าช่วงพื้นที่ส่วนหนึ่งในสำนักงานสาขาของธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ธนาคารมีรายได้จากการให้เช่าช่วง จำนวน 0.30 ล้านบาท และ 0.29 ล้านบาท ตามลำดับ

6.22.2 สัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ

ธนาคารได้ทำสัญญาเช่าอุปกรณ์สำนักงาน โดยธนาคารรับรู้ค่าเช่าตามสัญญาเช่าดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ธนาคารรับรู้ค่าเช่าอุปกรณ์สำนักงาน จำนวน 12.95 ล้านบาท และ 12.39 ล้านบาท ตามลำดับ

6.23 ฐานะและผลการดำเนินงานที่สำคัญจำแนกตามธุรกรรมในประเทศและต่างประเทศ

ธนาคารจัดตั้งสำนักงานผู้แทนในต่างประเทศเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ โดยปัจจุบันธนาคารได้เปิดสำนักงานผู้แทน 4 แห่ง ได้แก่ สำนักงานผู้แทน ณ กรุงย่างกุ้ง สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สำนักงานผู้แทน ณ กรุงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สำนักงานผู้แทน ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา และสำนักงานผู้แทน ณ นครโฮจิมินห์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

6.23.1 ฐานะจำแนกตามประเภทธุรกรรม

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564		
	ธุรกรรมในประเทศ	ธุรกรรมต่างประเทศ	รวม
สินทรัพย์รวม	156,790.87	13.42	156,804.29
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์)	8,603.67	0.96	8,604.63
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	1.26	-	1.26
เงินลงทุนสุทธิ	4,002.72	-	4,002.72
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	138,486.03	-	138,486.03
เงินรับฝาก	48,150.03	-	48,150.03
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน)	21,087.77	-	21,087.77
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	60,639.64	-	60,639.64

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2563		
	ธุรกรรมในประเทศ	ธุรกรรมต่างประเทศ	รวม
สินทรัพย์รวม	139,786.61	2.32	139,788.93
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์)	8,246.84	0.95	8,247.79
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	1.16	-	1.16
เงินลงทุนสุทธิ	5,098.75	-	5,098.75
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	122,300.65	-	122,300.65
เงินรับฝาก	44,391.40	-	44,391.40
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน)	20,042.88	-	20,042.88
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	52,158.94	-	52,158.94

6.23.2 ผลการดำเนินงานจำแนกตามประเภทธุรกรรม

หน่วย : ล้านบาท

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564		
	ธุรกรรมในประเทศ	ธุรกรรมต่างประเทศ	รวม
รายได้ดอกเบี้ย	4,658.81	-	4,658.81
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	(1,205.65)	(0.17)	(1,205.82)
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	3,453.16	(0.17)	3,452.99
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	358.51	-	358.51
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	106.71	-	106.71
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ	(1,520.76)	(15.62)	(1,536.38)
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	2,397.62	(15.79)	2,381.83
ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(850.36)	-	(850.36)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	1,547.26	(15.79)	1,531.47

หน่วย : ล้านบาท

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563		
	ธุรกรรมในประเทศ	ธุรกรรมต่างประเทศ	รวม
รายได้ดอกเบี้ย	4,928.98	-	4,928.98
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	(1,644.18)	-	(1,644.18)
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	3,284.80	-	3,284.80
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	331.94	-	331.94
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	132.47	-	132.47
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ	(1,839.08)	(13.94)	(1,853.02)
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	1,910.13	(13.94)	1,896.19
ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(3,235.93)	-	(3,235.93)
ขาดทุนสุทธิ	(1,325.80)	(13.94)	(1,339.74)

6.24 รายได้ดอกเบี้ย

รายได้ดอกเบี้ย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2564	2563
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	75.35	144.83
เงินลงทุนในตราสารหนี้	17.83	28.69
เงินให้สินเชื่อ	4,565.63	4,755.46
รวมรายได้ดอกเบี้ย	4,658.81	4,928.98

6.25 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย

ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2564	2563
เงินรับฝาก	426.62	467.41
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	173.61	357.35
หนี้สินตามสัญญาเช่า	0.96	0.65
ตราสารหนี้ที่ออก		
- พันธบัตร	554.94	756.59
- ตั๋วสัญญาใช้เงิน	30.00	45.84
- ค่าธรรมเนียมในการกู้ยืมเงิน	19.69	16.34
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	1,205.82	1,644.18

6.26 รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ

รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2564	2563
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ		
- การรับรอง รับอาวัล และการค้ำประกัน	72.82	56.75
- รายได้จากบริการรับประกัน	300.63	252.02
- อื่น ๆ	165.06	174.48
รวมรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	538.51	483.25
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ		
- ค่าใช้จ่ายจากบริการรับประกัน	158.93	137.73
- อื่น ๆ	21.07	13.58
รวมค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ	180.00	151.31
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	358.51	331.94

6.27 กำไรสุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

กำไรสุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2564	2563
กำไร (ขาดทุน) จากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ		
- เงินตราต่างประเทศ ตราสารหนี้และอนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยน	6.12	82.66
- อนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย	(0.40)	(1.30)
- ตราสารทุน	0.10	(0.16)
รวมกำไรสุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	5.82	81.20

6.28 หนี้สูญค่าสินไหมทดแทนและสำรองบริการรับประกัน

หนี้สูญค่าสินไหมทดแทนและสำรองบริการรับประกัน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2564	2563
หนี้สูญและสำรองจากการประกันการส่งออก	0.22	188.37
หนี้สูญและสำรองจากการประกันความเสี่ยงการลงทุน	20.44	6.61
หนี้สูญและสำรองจากการรับซื้อสิทธิเรียกร้อง	(10.50)	13.00
รวม	10.16	207.98

6.29 ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2564	2563
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	(4.15)	(8.19)
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย	(0.17)	0.40
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสำหรับธุรกรรมปกติ*	827.70	3,262.72
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสำหรับการดำเนินธุรกรรมนโยบายรัฐ	18.02	11.19
ลูกหนี้อื่น ๆ	6.77	8.27
รวม	848.17	3,274.39
ภาระผูกพันที่จะให้สินเชื่อและสัญญาค้ำประกันทางการเงิน	2.19	(38.46)
รวมผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	850.36	3,235.93

* สุทธิจากหนี้ตัดจำหน่ายได้รับคืนและหนี้สูญได้รับคืน

6.30 ธุรกรรมนโยบายรัฐ

6.30.1 ข้อมูลโดยสรุปสำหรับธุรกรรมนโยบายรัฐ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ธนาคารมีสินทรัพย์ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	3,127.91	1,427.86
ลูกหนี้รอการชดเชยตามโครงการนโยบายรัฐ	52.46	7.44
รวมสินทรัพย์	3,180.37	1,435.30

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ธนาคารมีรายได้และค่าใช้จ่ายจากธุรกรรมนโยบายรัฐ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2564	2563
รายได้จากธุรกรรมตามโครงการนโยบายรัฐ	90.25	14.92
หัก ค่าใช้จ่ายจากธุรกรรมตามโครงการนโยบายรัฐ	(113.11)	(24.99)
หัก ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น สำหรับการดำเนินธุรกรรมโครงการนโยบายรัฐ	(18.02)	(11.19)
ขาดทุนสุทธิ	(40.88)	(21.26)

6.30.2 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามโครงการนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

โครงการ	ลักษณะโครงการโดยสังเขป	ระยะเวลาโครงการ	31 ธันวาคม 2564	31 ธันวาคม 2563
1. มาตรการสินเชื่อเพื่อการลงทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อซื้อหรือปรับปรุงเครื่องจักรและอุปกรณ์ หรือต่อเติมปรับปรุงโรงงาน และช่วยลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	2563-2571	3,078.31	1,427.86
2. มาตรการสินเชื่อ EXIM Biz Transformation Loan	เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID - 19 และต้องการปรับปรุงเครื่องจักรหรือลงทุนในเครื่องจักรใหม่ และเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิต รวมถึงผู้ประกอบการที่เริ่มฟื้นตัวให้กลับมาประกอบธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องด้วยอัตราดอกเบี้ยที่สามารถแข่งขันกับตลาดโลกได้	2564-2572	49.60	-

6.30.3 การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรองธุรกรรมนโยบายรัฐ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ธนาคารจัดชั้นสินทรัพย์และกันเงินสำรองมาตรการสินเชื่อเพื่อการลงทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

การจัดชั้นสินทรัพย์	31 ธันวาคม 2564		
	จำนวนราย	เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ	ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Performing)	167	3,157.11	29.20

หน่วย : ล้านบาท

การจัดชั้นสินทรัพย์	31 ธันวาคม 2563		
	จำนวนราย	เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ	ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Performing)	82	1,439.05	11.19

6.30.4 ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาลตามธุรกรรมนโยบายรัฐ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ธนาคารมีลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาลตามมาตรการสินเชื่อเพื่อการลงทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จำนวน 52.46 ล้านบาท และ 7.44 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งเป็นการชดเชยส่วนต่างดอกเบี้ยสำหรับมาตรการดังกล่าว

6.30.5 รายได้จากธุรกรรมนโยบายรัฐ

รายได้จากธุรกรรมนโยบายรัฐ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2564	2563
รายได้ดอกเบี้ยจากลูกหนี้ธุรกรรมนโยบายรัฐ	45.23	7.48
รายได้ชดเชยธุรกรรมนโยบายรัฐจากรัฐบาล	45.02	7.44
รวมรายได้จากธุรกรรมนโยบายรัฐ	90.25	14.92

6.30.6 ค่าใช้จ่ายจากธุรกรรมนโยบายรัฐ

ค่าใช้จ่ายจากธุรกรรมนโยบายรัฐ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2564	2563
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยธุรกรรมนโยบายรัฐ	31.77	5.25
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ	1.11	0.11
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานธุรกรรมนโยบายรัฐ	80.23	19.63
รวมค่าใช้จ่ายจากธุรกรรมนโยบายรัฐ	113.11	24.99

6.31 มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ธนาคารจัดลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2564		
	มูลค่ายุติธรรม		
	ระดับ 1	ระดับ 2	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน			
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	1.26	-	1.26
สินทรัพย์อนุพันธ์	-	286.41	286.41
เงินลงทุนในตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	5.77	2.18	7.95
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	7.03	288.59	295.62
หนี้สินทางการเงิน			
หนี้สินอนุพันธ์	-	748.14	748.14
รวมหนี้สินทางการเงิน	-	748.14	748.14

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2563		
	มูลค่ายุติธรรม		
	ระดับ 1	ระดับ 2	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน			
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	1.16	-	1.16
สินทรัพย์อนุพันธ์	-	835.10	835.10
เงินลงทุนในตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	3.53	1.26	4.79
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	4.69	836.36	841.05
หนี้สินทางการเงิน			
หนี้สินอนุพันธ์	-	577.81	577.81
รวมหนี้สินทางการเงิน	-	577.81	577.81

การกำหนดลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ระดับ 1 - ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกัน

ระดับ 2 - มูลค่าที่ได้จากเทคนิคการประเมินมูลค่า โดยใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ (Observable Data) เป็นองค์ประกอบสำคัญในการประเมินมูลค่ายุติธรรม

ระดับ 3 - มูลค่าที่ได้จากเทคนิคการประเมินมูลค่า โดยใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ (Unobservable Data) เป็นองค์ประกอบสำคัญในการประเมินมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมของอนุพันธ์ ซึ่งจัดเป็นระดับ 2 เป็นราคาที่อ้างอิงจากราคาซื้อขายในตลาด ราคาเสนอของนายหน้าหรือตัวแทน ราคาซื้อขายของรายการที่คล้ายคลึงกัน หรือราคาที่คำนวณจากแบบจำลองโดยใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้จากตลาด (Observable Market Data)

มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นที่จัดเป็นระดับ 2 เป็นตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด โดยพิจารณาเปรียบเทียบราคาหุ้นกับมูลค่าทางบัญชี

6.32 การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยกรรมการผู้จัดการและผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2565

ที่อยู่สำนักงานใหญ่ สาขา และสำนักงานผู้แทนในต่างประเทศ

สำนักงานใหญ่

อาคารเอ็กซิม เลขที่ 1193 ถนนพหลโยธิน แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ : 0 2169 9999
โทรสาร : 0 2271 3204
SWIFT Code : EXTHTHBK
Facebook : EXIM Bank of Thailand
เว็บไซต์ : www.exim.go.th
อีเมล : info@exim.go.th

สาขา

สาขาบางนา-ตราด กม. 3

อาคารเอ็มดี ทาวเวอร์ ชั้น G เลขที่ 1 ซอยบางนา-ตราด 25 ถนนบางนา-ตราด กม. 3 แขวงบางนาเหนือ เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260
โทรศัพท์ : 0 2744 0551-3, 0 2744 0556-7, 0 2744 0573-4
โทรสาร : 0 2744 0571
อีเมล : bangna@exim.go.th

สาขาพระราม 2

174/112-113 หมู่ 6 ซอยพระรามที่ 2 ซอย 60 ถนนพระราม 2 แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ 10150
โทรศัพท์ : 0 2894 1722, 0 2894 1760, 0 2894 1766 0 2894 1951, 0 2894 1960, 0 2894 1994
โทรสาร : 0 2894 1813, 0 2415 6409
อีเมล : rama2@exim.go.th

สาขาพระราม 4

อาคารกรีนทาวเวอร์ ชั้น G เลขที่ 3656/2 ถนนพระราม 4 แขวงคลองตัน เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110
โทรศัพท์ : 0 2367 3300-6
โทรสาร : 0 2367 3307-8
อีเมล : rama4@exim.go.th

สาขาเสรีไทย

56/24-25 ถนนเสรีไทย แขวงคันนายาว เขตคันนายาว กรุงเทพฯ 10230
โทรศัพท์ : 0 2376 1823, 0 2376 1828, 0 2376 1890
โทรสาร : 0 2376 1770, 0 2376 1776
อีเมล : serithai@exim.go.th

สาขารังสิต

44 46 48 ซอยพหลโยธิน 87 ถนนพหลโยธิน ตำบลประชาธิปัตย์ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12130
โทรศัพท์ : 0 2536 4680-2, 0 2992 0453-5
โทรสาร : 0 2536 4683-4
อีเมล : rangsit@exim.go.th

สาขาขอนแก่น
381/44-45 ถนนมิตรภาพ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000
โทรศัพท์ : 0 4327 1535-7
โทรสาร : 0 4327 1538
อีเมล : khonkaen@exim.go.th

สาขาหาดใหญ่
46 48 ถนนโชติวิทยะกุล 3 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่
จังหวัดสงขลา 90110
โทรศัพท์ : 0 7442 8722-6, 0 7455 9471-2
โทรสาร : 0 7455 9474-5
อีเมล : hatyai@exim.go.th

สาขาเชียงใหม่
158/5-6 ถนนเชียงใหม่-ลำปาง ตำบลป่าตัน อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ 50300
โทรศัพท์ : 0 5322 0541, 0 5322 0596-7
โทรสาร : 0 5322 0585
อีเมล : chiangmai@exim.go.th

สาขาแหลมฉบัง
53/71-74 หมู่ 9 ถนนสุขุมวิท ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา
จังหวัดชลบุรี 20230
โทรศัพท์ : 0 3833 0121-6
โทรสาร : 0 3833 0127-8
อีเมล : laem_chabang@exim.go.th

สำนักงานผู้แทน

สำนักงานผู้แทนในย่างกุ้ง สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
Centrepoint Towers, 6th Floor,
65 Corner of Sule Pagoda Road and Merchant Street,
Kyauktada Township, Yangon, Myanmar
โทรศัพท์ : +95 (1) 389 528-9 ต่อ 8612
อีเมล : yangonoffice@exim.go.th

สำนักงานผู้แทนในพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา
BRED Bank Building, 2nd Floor, Room No. 20,
30 Norodom Boulevard, Sangkat Phsar Thmey 3,
Khan Daun Penh, Phnom Penh, Cambodia
โทรศัพท์ : +855 (23) 999 224
อีเมล : phnompenhoffice@exim.go.th

สำนักงานผู้แทนในเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
Allianz Building, 4th Floor, 33 Lane Xang Avenue,
Hatsady Village, Chanthabouly District,
Vientiane Capital, Lao PDR
โทรศัพท์ : +856 (21) 222 726
อีเมล : vientianeoffice@exim.go.th

สำนักงานผู้แทนในโฮจิมินห์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
Zen Plaza Building, 10th Floor, Room 1005,
54-56 Nguyen Trai Street, Ben Thanh Ward,
District 1, Ho Chi Minh City, Vietnam
โทรศัพท์ : +84 (902) 965 437
อีเมล : hcmcoffice@exim.go.th

แบบสอบถามความพึงพอใจผู้อ่าน
รายงานประจำปี 2564

รายงานฉบับนี้ผลิตจากวัสดุหลักที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ได้แก่ กระดาษกรีนและหมึกพิมพ์ที่ผลิตจากพืชผักธรรมชาติ

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

สำนักงานใหญ่ อาคารเอ็กซิม 1193 ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

0 2271 3700, 0 2278 0047, 0 2617 2111

0 2271 3204 info@exim.go.th

EXIM Bank of Thailand

www.exim.go.th

รายงานประจำปี 2564

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เรื่องนี้เลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ รับทราบรายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรและขาดทุนของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อทราบ ตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ รายละเอียดปรากฏในเอกสารที่แจกให้สมาชิกไว้แล้ว มีผู้ที่อนุญาตให้มาชี้แจง นายรักษ์ วรกิจโภคาทร กรรมการผู้จัดการ นายเบญจรงค์ สุวรรณคีรี รองกรรมการผู้จัดการ นางมีนา ภัทรนาวิก ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี นายณัฐสิทธิ เธียรประสิทธิ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกลยุทธ์องค์กร อนุญาตครับ เชิญเลยครับ

(ผู้แทนจากธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยเข้าประจำที่)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านกรรมาธิการมีอะไรที่จะรายงานสรุปเบื้องต้น อนุญาตครับ แล้วก็สมาชิกที่มีความประสงค์จะสอบถาม กรุณาได้ส่งชื่อมานะครับ เราจะมีเรื่องอื่น ๆ ที่กรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วรออยู่หลายเรื่องในวันนี้ครับ ท่านประธานกรรมาธิการ ถ้ามีผู้ประสงค์จะถามก็ค่อยตอบนะครับ ท่านสมาชิกได้ขออนุญาตอภิปรายส่งชื่อมาแล้ว ๒ ท่าน พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ คุณจิรายุ ห่วงทรัพย์ ขอเชิญท่าน พลตำรวจตรี สุพิศาล ครับ

สผ ๑๘/๒๕๖๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) อุทัยวรรณ์ ๓๗/๑

พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผม พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ขออนุญาตครับ อันนี้เป็นรายงานประจำปีของธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย ขับเคลื่อนเครื่องยนต์ใหม่ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นแนวความคิดที่เป็นคอนเซปต์ (Concept) ของปี ๒๕๖๔ กราบเรียนอย่างนี้ว่าแนวความคิดนี้ประเด็นสำคัญคือในรายงานนี้ที่อ่านแล้วก็มีคำถามหลายคำถาม โดยเฉพาะเรื่องประเด็นความท้าทายคือเน็กซ์นอร์มัล (Next Normal) ซึ่งได้พูดเกี่ยวกับเรื่องของเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เข้ามาอย่างเฉียบพลัน ท่านได้พูดไว้แล้ว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเงินดิจิทัลหรือเรื่องปัญญาประดิษฐ์ เรื่องของจักรวาลนฤมิตแล้วก็เรื่องของการค้าออนไลน์ (Online) ต่าง ๆ ผมก็อ่านในรายงาน ท่านประธานครับ ในรายงานนี้มีหลายประเด็นที่เกี่ยวกับเรื่องคำถาม โดยคำถามแรก ในเรื่องของการรายงานในการปรับภูมิทัศน์ของโลกใหม่ที่ท่านรายงานอยู่ในเอกสารหน้า ๑๐ ประเด็นของวันนี้คือ โดยเฉพาะเราเพิ่งผ่านการประชุมเอเปก (APEC) โดยเฉพาะโมเดล (Model) ของบีซีจี (BCG) ปี ๒๕๖๔-๒๕๗๐ ที่ท่านจะนำไปใช้ในการดำเนินธุรกิจเพื่อตอบรับของการเป็นเอกซ์ซิมแบงก์ (Exim Bank) ในภูมิภาคนี้ จะถือว่าเป็นการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจครั้งใหญ่ของประเทศไทยนั้นท่านจะหยิบยกประเด็นอะไรไปใช้ อย่างเช่น แบงก์กอก โกล กรีน อิโคโนมี (Bangkok Goals Green Economy) อย่างไรหรือไม่ นั่นคือประเด็นคำถามที่ ๑ ครับ

และในประเด็นคำถามถัดไป ในบทบาท ในหน้าที่ของท่านคือ แบรนด์ดิเวลลอปเมนต์ แบงก์ (Brand Development Bank) ที่จะต้องเติบโตในภูมิภาค ในการทำสินเชื่อเอกซ์ซิมบิซ (EXIM Biz) ในเรื่องของทรานซ์ฟอร์เมชัน โลน (Transformation Loan) ก็เป็นการเสริมสร้างธุรกิจของการลงทุนไทยในต่างประเทศ โดยเฉพาะในเรื่องของซีแอลเอ็มวี (CLMV) ซึ่งผมสนใจตรงนี้ครับ โดยเฉพาะตัวเอ็ม (M) ๒ ปีที่ผ่านมาที่เมียนมาร์เป็นประเทศอัน (Un) ประชาธิปไตย ท่านเข้าไปใช้งบประมาณของแผ่นดินใดไปปล่อยเงินกู้ในประเทศนี้ยอดจำนวนเท่าไร แล้วไปโดยนโยบายของมติ ครม. เมื่อวันที่เท่าไร ครั้งที่เท่าไร ขณะนี้มีการติดหนี้แล้วเป็นเอ็นพีแอล (NPL) หรือเปล่า ถ้าไม่เป็นเดี๋ยวตอบมานะครับ นั่นคือเป็นคำถามหนึ่งในเรื่องของธุรกิจที่ท่านทำอยู่ในวงจร

คำถามถัดไป ในยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์เดียว การเชื่อมไทยเชื่อมโลกด้วยการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ อินเตอร์เนชันนัลไลซ์เซชัน (Internationalization)

ประเด็นคือการจับคู่กันระหว่างธุรกิจ โดยเฉพาะท่านไปจับคู่กับหอการค้า ที่เชิญชวนเอสเอ็มอี (SMEs) โดยเส้นทางหลังฟ้าเปิดมีทิศทางอย่างไร อธิบายให้พวกเราเข้าใจหน่อยว่าหลังฟ้าเปิดที่ทำให้เอสเอ็มอี (SMEs) ที่ขณะนี้เอสเอ็มอี (SMEs) เงินที่รัฐบาลกู้ไป โลน (Loan) ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาทก็ยังไปไม่ถึงไหนเลย เพื่อแก้ปัญหาหลังโพสต์โควิด (Post COVID) ผมก็เลยอยากถามว่าในธุรกิจนี้เป็นไปอย่างไร

ถัดไปโดยเฉพาะในการจับคู่ของ ธสน. กับสำนัก ผมเรียกว่านีด้า (NEDA) สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในเขตที่ผมว่า ซีแอลเอ็มวี (CLMV) มีแนวทิศทางอย่างไร โดยเฉพาะตลาด ท่านได้ดำเนินการอย่างไร นั่นคืออีกอันหนึ่งที่ผมมีส่วนสำคัญ

ส่วนสุดท้ายครับเวลามันน้อย ผลการดำเนินการในเอกสารหน้า ๖๘ ท่านเปิดดูว่าผมสอบถามเรื่องการลงทุน โดยเฉพาะสินเชื่อในการลงทุนที่ลงไปในปีนี้ สรุปว่าในการลงทุนสินเชื่อมียอดค้างสินเชื่อในกลุ่มซีแอลเอ็มวี (CLMV) แล้วก็นิวฟรอนเทียร์ (New Frontiers) ถึง ๕๐,๐๐๐ กว่าล้านบาท ใครเป็นหนี้มากที่สุดนะครับ ผมจะเปิดไปอีกนิดหนึ่งยังมีเวลาอีกหน่อย โดยเฉพาะงบฐานะการเงินในหน้า ๗๓ ในนี้มีเงินคือเรียกว่าเงินให้สินเชื่อ ๑๕๒,๗๐๒ ล้านบาท ให้สินเชื่อกับประเทศไหนที่มากที่สุด ตอบมากที่สุดก็ได้และเป็นเอ็นพีแอล (NPL) ท้ายนี้หรือเปล่า เพราะในเอกสารถัดไปจะมีหน้าที่เป็นเอ็นพีแอล (NPL) ในหน้า ๗๔ จำนวน ๕,๑๕๓ ล้านบาทอยู่ในนี้ไหม ช่วยตอบครับ ขอบคุณครับท่านประธานครับ

- ๓๘/๑

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านสุพิศาลรักษาเวลาตลอด ขอขอบคุณ คุณจิรายุ ห่วงทรัพย์ เชิญเลยครับ

นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม จิรายุ ห่วงทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร เขตคลองสามวา พรรคเพื่อไทย ท่านประธานครับ เสียดายครับ จะปี ๒๕๖๖ อีกไม่กี่วันนี้แล้ว แต่ว่ารายงานนี้ ปี ๒๕๖๔ จริง ๆ ผมขี้เกียจถามนะครับ ท่านผู้บริหารของเอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย แต่วันนี้ท่านช่วยตอบ ปี ๒๕๖๕ ให้เยอะ ๆ หน่อย แล้วก็แผนปี ๒๕๖๖ ให้มากโขหน่อย เนื่องจากที่ผ่านมาเพื่อนผมในวงการส่งออกและนำเข้า เขาเรียกธนาคารท่านว่าธนาคารเก็กซิม แบงก์ เพราะอะไรรู้ไหมครับ ผมถอนแล้วกันครับ เอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) เพราะเขาบอกว่าขั้นตอนเยอะ มีแต่โฆษณาทำจริง ๆ นี่เข้าคิวกันเหนื่อย จริงหรือเปล่าเดี๋ยวท่านตอบนะครับ

ท่านประธานที่เคารพครับ ภาวะเศรษฐกิจนำเข้าและส่งออกของประเทศไทยมีปัญหามาในช่วง ปี ๒๕๖๕ และต่อเนื่องงบประมาณ ๒๕๖๖ ปี ๒๕๖๔ ท่านทำประมาณสักปี ๒๕๖๓ ซึ่งโควิด (COVID) ทยอยมา ผมอยากจะถามท่านครับว่าในปีปัจจุบันนี้ ปี ๒๕๖๕ ที่จะหมดอีกไม่กี่วันนี้ ตกลงอัตราดอกเบี้ยที่จะให้กับผู้กู้ จำนวน ๒ ล้านบาท สูงสุดไม่เกิน ๒ ล้านบาท ผมก็ยังไม่เข้าใจเหมือนกันว่าเอสเอ็มอี (SMEs) เขาจะไปทำอะไรได้ เช่าร้านค้าทีก็มัดจำไปครึ่งล้านแล้วละ แล้วท่านตั้งดอกเบี้ยไว้เพื่อทำการส่งออกประมาณร้อยละ ๗.๗๕ ต่อปี ยังอยู่หรือเปล่า ดูจากตัวเลขแล้ว ท่านประธานครับ ไปดูธนาคารพาณิชย์ทั่วไปที่เขาทำมาค้าขาย ไม่ต่างกันเท่าไรหรอกครับ พอกัน แต่ผมก็ไม่รู้เหมือนกันว่าเงื่อนไขของท่านทำออกมาแล้วมันจะส่งเสริมการนำเข้าและส่งออกให้กับนักธุรกิจไทยได้อย่างไร ท่านประธานครับ ธนาคารแห่งนี้ผมเข้าไปดูในเว็บไซต์ (Website) ก็ดี ทั้งเล่มที่ท่านทำมานี้สวยงามอล่างฉ่าง มีแต่ข้อดีทั้งนั้น ข้อเสียท่านไม่เขียนไว้แน่นอน แต่เมื่อเข้าไปที่อาจารย์กู๋ กูเกิล (Google) นี่ เขาบอกว่า ๑. เอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยมีปัญหาให้ข้อมูลกับผู้ทำการส่งออกรายย่อยไม่ค่อยดี ถ้าพอร์ต (Port) ไหน ๑๐๐ ล้านบาทขึ้นท่านเปิดห้องให้เขา จริงไหม แต่ถ้าต่ำกว่า ๑๐ ล้านบาทลงมาจะนำเข้าและส่งออก ก็เข้าแถวก่อน เผลอ ๆ ให้นั่งเก้าอี้ม้านั่งหน้าธนาคาร เขาพูดกันอย่างนี้ ถ้าไม่ใช่เดี๋ยวท่านชี้แจง แล้วท่านก็ปรับปรุง เขาถามต่อครับ

ว่าธนาคาร เอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ท่านช่วยกรุณาวิเคราะห์ข้อมูล นอกจากฐานข้อมูลทั่วไปให้เขาไหม รายใหญ่ไม่ต้องพูดถึง เขาทำธุรกิจ ๑๐๐ ล้านบาทขึ้นไป เขามีฝ่ายวิเคราะห์ข้อมูล เขามีฝ่ายที่เตรียมการจะกู้เงินแบบไหน จะโยกเงินแบบใด ถือทองคำเท่าไร ถือคริปโต (Crypto) ถืออะไร อย่างไร เขามีหมดครับ แต่พอไปถามแบบสอบถามซึ่งสำนักการศึกษาหลายแห่งทำวิจัยเรื่องนี้ ผมเชื่อว่าท่านเห็นแล้ว เขาบอกว่าเอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ไม่ค่อยวิเคราะห์ข้อมูลให้กับรายย่อย ๒. ไม่ค่อยหาซัปพลายเออร์ (Supplier) ให้มากขึ้น คือผม บริษัท จิรายุ ห่วงทรัพย์ จะทำถ้าเกิดผมจะไปกู้เอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ท่านนี่ผมต้องมีเพื่อน ผมต้องบริษัท สมคิด เชื้อคง ๓. บริษัทรายย่อยลงทุน ๒ ล้านบาทบวก ๆ ไม่มีปัญญาจะใช้เทคโนโลยีอะไรมากมาย แอปพลิเคชัน (Application) ตัวหนึ่งจะจัดสร้างขึ้นมาเกือบล้าน แค่คิดก็สยองแล้ว ๔. เงื่อนไขจากที่จะเข้าไปขอธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย เอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ต้องมีการประกันความเสี่ยง อันนี้ธนาคารท่านได้กรุณาทำแบบไหน อย่างไร หลายครั้งพนักงานท่าน ผมไม่รู้หรอกท่านผู้บริหารนี่ผมคุ้นหน้าค่าตาท่านบ่อย ท่านพูดดี ภาพสวย แต่ระดับปฏิบัติการครับ ใครไปยื่นปุ๊บบอกไปดูประกันความเสี่ยงก่อน บริษัทท่านจดทะเบียนเมื่อไร บริคณห์สนธิเป็นอย่างไร ผู้ถือหุ้นเป็นอย่างไร มีแบงก์การันตี (Guarantee) แบบไหน อย่างไร เอาเข้าจริง ๆ ใครจะไปทำได้ละครับท่านประธานครับ ธุรกิจเอสเอ็มอี (SMEs) เพื่อการส่งออกและนำเข้าของประเทศไทยมันจึงโหลยโท่ย ไม่เหมือนที่ประเทศญี่ปุ่นครับ ประเทศญี่ปุ่นเอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ของเขาไปจังหวัดไหน ไปตำบลใด คึกคักจริง ๆ เพราะรัฐบาลเขาส่งเสริมอย่างจริงจัง ----------

ผมพูดตรงไปตรงมาอย่าโกรธนะครับ เพื่อให้ท่านได้ไปปรับปรุงครับ นอกจากนี้ผู้ที่จะไปขอใช้บริการของท่านเขาบอกว่าเวลาไปจะเดินเข้าไปเดี่ยว ๆ โดด ๆ ไม่ได้หลอก บริษัท จิรายุ บริษัท สมคิด เชื้อคง จะเข้าไปง่าย ๆ ไม่ได้ ต้องมีธนาคาร เช่น ผมบอกว่าผมมีธนาคารเพื่อไทยเข้าไป ผมมีผู้จัดการสาขารับรองเงินฝาก มีโพรไฟล์ (Profile) มีเงิน ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ของผม มีเงินหมุนเวียนเข้ามาในระบบ ค้าขายรับเข้า รับออก เสียภาษี เอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ไม่ค่อยได้แนะนำครับ ส่วนใหญ่เข้าไปเจอทางตันก็กลับบ้านครับ ธุรกิจส่งออกและนำเข้าของเรามันก็เลยไม่ได้ แล้วท่านประธานเชื่อไหมครับ ผมขอใช้เวลานิดเดียวเป็นประโยชน์ครับ ธนาคารเอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ชอบจัดแคมเปญ (Campaign) ทางรอดเอสเอ็มอี (SMEs) ท่านประธาน ฟังแค่ทางรอดก็ดูเหมือนอาการร่อแร่จะตายอยู่แล้ว ไม่มีโอกาสโชติช่วงชัชวาลของเอสเอ็มอี (SMEs) เลย เวลาเขาจะตายท่านพึ่งเอายาไปให้เขา แต่เวลาเขาพอเดินได้ท่านกลับไม่ส่งเสริมเขา ใช่หรือเปล่าครับ ถ้าท่านส่งเสริม ท่านจะไม่มีแคมเปญ (Campaign) ทางรอดมากกว่าทางเจริญของบริษัทนำเข้าและส่งออก ท่านประธานที่เคารพครับ ช่วงนี้คนไทยกำลังเห่อไฟฟ้า เห่อโซลาร์เซลล์ (Solar Cell) เห่อรถยนต์ไฟฟ้าอีวีเพียวอิเล็คทริค (EV Pure Electric) เสียบปลั๊กชาร์จ (Charge) วิ่งได้ ๔๐๐-๕๐๐ กิโลเมตร คำถามก็คือว่าธุรกิจเหล่านี้สมัยก่อนไม่ใช่ของคนจีนนะครับ ไม่ใช่บริษัทชื่อดังที่จะมาขาย แบตเตอรี่อิออน (Li-ion) ลิเทียมอะไรต่าง ๆ ใช่ไหมนะครับ เมืองไทยมีมา ๒๐ กว่าปี มอเตอร์ไซค์ไฟฟ้าขี่ไปตลาด แล้วเราทำอย่างไรครับ ทุกวันที่เรารับจากต่างประเทศมา เอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ท่านตั้งโจทย์นี้หรือยัง ผมถึงไม่อยากพูดเล่มนี้มันปี ๒๕๖๔ แต่ผมถามปี ๒๕๖๕ ปี ๒๕๖๖ ในปีงบประมาณใหม่นี้ท่านมองเห็นอะไรบ้างครับ เราส่งออกพาส (Pass) ซึ่งปัจจุบันเรียกว่า โลโคล คอนเทนต์ (Local Content) ๙๙ เปอร์เซ็นต์ ประกอบเป็นรถยนต์ ๑ คัน เมก อิน ไทยแลนด์ (Make in Thailand) ทั้งหมดนะครับ แต่คลัชยี่ห้อ ญี่ปุ่นบ้าง เกาหลีบ้าง อเมริกาบ้าง เยอะแยะไปหมด เอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ช่วยผมคิดแทนพี่น้องประชาชนที่เขาทำธุรกิจหน่อยครับ ว่าถ้าเขาขายยางพาราราคายางตกต่ำ ๓ กิโลกรัม ๑๐๐ บาท โวยกันทุกวันนี้ เอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) สนับสนุนคนเหล่านี้ไหม ขายยางรถยนต์เพื่อรถอีวี (EV) ไหมครับ ทำยางมะตอยส่งเสริมไหมครับ ดอกเบี้ย ๗.๗๕ เปอร์เซ็นต์ลดลงเหลือ ๕ เปอร์เซ็นต์ได้ไหมครับธุรกิจ ทุกวันนี้ท่านประธานครับ ฝากดอกเบี้ยเงินออม ๐.๕ เปอร์เซ็นต์ แต่เวลาไปกู้ท่าน ๗.๗๕ เปอร์เซ็นต์

คุณพระช่วย แค่ดูส่วนต่างที่ก็เจ๊งตั้งแต่ลืมตาแล้วครับ ผมฝากท่านประธานไปยังท่านผู้บริหารครับ ผมอธิบายให้ท่านเห็นเป็นคำสะท้อนเวลามากไม่มีครับ มีแค่ ๕ นาที ๖ นาที จริง ๆ มีเรื่องเยอะ ผมในฐานะประธานคณะกรรมาธิการกิจการศาล องค์กรอิสระ องค์กรอัยการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน จะขออนุญาตเชิญท่าน ท่านจะได้มาชี้แจงหน่อยเถิดว่าที่เขากล่าวหาท่านนอกจากเล่มสวย ๆ เอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ที่เขาบอกท่านว่าท่านเป็นธนาคารเก็กซิมแบงก์มันจริงไหม ท่านช่วยกรุณาบอกวันนี้ในที่ประชุมสภานะครับ สื่อมวลชนจะได้ไปขยายต่อว่างบประมาณปี ๒๕๖๖ ต่อเนื่องปี ๒๕๖๗ ที่รัฐบาลกำลังจะทำนี้ มันจะได้สอดรับกับการลงทุนของประเทศผู้ส่งออก คนไทยเมค อิน ไทยแลนด์ (Make in Thailand) จะได้กระชุ่มกระชวย ไปขอกู้เอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) นี่แบงก์ชาติจะขึ้นดอกเบี้ยอีกแล้ว ๗.๗๕ เปอร์เซ็นต์ท่านไหวหรือ ต่อไปนี้ปีหน้าใครจะลงทุนอะไรอยู่เฉย ๆ ดีกว่าไหมครับ ฝากท่านผู้บริหารระดับสูงนั่งอยู่นะครับ ผมจำหน้าท่านได้ก็ให้กำลังใจครับ แต่ทำอย่างไรก็แล้วแต่ให้ส่งออกและนำเข้ามันโชติช่วงชัชวาลไม่เป็นเก๊กซิมแบงก์ต่อไป ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปคุณพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล ครับ

นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน พิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ จากจังหวัดกระบี่ ท่านประธานคะ เอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ในประวัตินี้ก่อตั้งสมัยที่ท่านประธานเป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อปี ๒๕๓๖ โดยเจตนารมณ์ทำให้ประเทศไทยสามารถเปิดเข้าสู่ความเป็นเสรีทางการค้าได้มากขึ้น และสนับสนุนการนำเข้า การส่งออกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะเราหวังว่าเราจะสามารถก้าวพ้นสู่สิ่งที่เรียกว่ากับดักรายได้ปานกลางของประชาชน คือ มิดเดิล อินคัม แทรป (Middle income trap) ได้ นี่ผ่านไปเป็นเวลา ๒๕ ปีแล้วค่ะ เราต้องมองย้อนกลับไปว่าเอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ได้ทำบทบาทนี้ดีเท่าที่ควรหรือยัง ดิฉันเชื่อว่าเท่าที่ผ่านมาด้วยความพยายามก็ได้ดีเท่าที่ควรค่ะ ดิฉันเห็นข้าราชการหรือพนักงานหรือผู้บริหารเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ แล้วก็มีความพยายามในการเดินเข้าหาประชาชนมากขึ้น ----------

ท่านประธานค่ะ แต่อย่างไรก็แล้วแต่บริบททางเกษตรกรรมมันเปลี่ยนแปลงไปค่ะ ๒๐ ปีที่ผ่านมาสมัยโน่นเราจะเป็นนิก (NIC) เราก็หวังว่าจะอิมพอร์ต เอ็กซ์พอร์ต (Import Export) ส่งออก นำเข้าเป็นอย่างดี แต่วันนี้มันมีปัญหาหนักมากเรื่องของเกษตรราคาตกต่ำ เรื่องของการนำเข้าน้ำมันราคาแพง เอ็กซ์พอร์ต อิมพอร์ต เอสเอ็มอี (Export Import SME) เราค่อนข้างจะมีปัญหา เราต้องเปลี่ยนแนวคิดของเอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ในการมองเห็นถึงความเชื่อมโยงกระบวนการของสินค้าที่เราจะควรส่งออกและนำเข้า และให้มั่นใจได้ว่าโลน (Loan) หรือเงินกู้ที่เราให้ไปนั้นส่งผลลงไปถึงประชาชนรากหญ้า ไม่ใช่หยุดได้แค่ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า ต้องมองให้ชัดค่ะ ฝากไปถึงผู้บริหารข้างบนด้วย ซึ่งดิฉันเชื่อว่าเป็นคนที่เก่ง แล้วก็มีความรู้ในพื้นที่ แต่ดิฉันอยากจะให้เอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ลดขั้นตอนการคิดแบบเดิมและเปลี่ยนแปลงเดินหน้าเข้าหาประชาชน แก้ไขปัญหาที่เศรษฐกิจฐานราก ยกตัวอย่างเช่น วันนี้เรามีน้ำมันปาล์ม มิเตอร์เรียลไทม์ (Real Time) เราเสร็จแล้ว เรามีบัฟเฟอร์ สต็อก (Buffer Stock) ประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ตัน วันนี้ไป ๓๖๐,๐๐๐ ตัน ค่อนข้างที่จะเยอะ ต้องมีการอุดหนุนการส่งออกซึ่งต้องเสียงบประมาณอีก เอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ควรจะไปหาวิธีการในการส่งออก สนับสนุนให้มีการส่งออกในราคาที่เป็นธรรมและมั่นใจได้ว่าสนับสนุนคนดี ๆ ที่มีกลไกราคาที่เป็นธรรมส่งผลให้ราคาแข่งขันได้ทั้งการส่งออกและประชาชนต้องไม่เสียประโยชน์ เราจะต้องไม่สนับสนุนคนที่เอาเปรียบรัฐ เอาเปรียบประชาชน บริษัทที่โกง บริษัทที่ไม่ดี เราต้องหาธรรมาภิบาลนี้เป็นสำคัญ และมองเห็นความจริงว่าความจริงคืออย่างไร เหมือนที่ท่าน ส.ส. ได้คุยเรื่องของยาง เราต้องสนับสนุนรับเบอร์ วัลเลย์ (Rubber Valley) ให้เกิดขึ้น การนำส่งผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ของยางพาราจากการขายน้ำยางเป็นการสร้างมูลค่าของน้ำยางที่ดีขึ้น ผลิตภัณฑ์มากขึ้น ขอเอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ประสานกับ ธ.ก.ส. ออมสินต่าง ๆ และทำสิ่งนี้ให้เกิดขึ้นให้ผลตรงลงที่ประชาชน อย่านับแค่จำนวนของการส่งออกหรือจำนวนบริษัทเท่านั้น ให้ประสานการยางแห่งประเทศไทยดูสิว่าเราสามารถทำเอสเอ็มอี (SMEs) ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจนี้ดีขึ้นอย่างไร ดิฉันขอพอยต์ (Point) ให้ท่านประธานผ่านไปถึงผู้บริหารว่า ยกตัวอย่างเช่นจังหวัดกระบี่ ดิฉันมีแมงกะพรุนว่ายน้ำผ่านหน้าบ้านทุกวันเลย แต่ประชาชนตักขึ้นมาในราคา ๕ บาทถึง ๑๐ บาท คำถามคือเอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ได้ไปดูไหมว่าวันที่ประชาชนตักมา ๕ บาท ๑๐ บาท เมื่อกระบวนการผ่านไปแล้วส่งไปถึง

เมืองจีนราคา ๓๐ บาทนี้ชาวบ้านได้เงินทั้งหมดเท่าไร มีการไปดูแลในกระบวนการไหมว่าวิธีการสร้างโรงงาน วิธีการเก็บอย่างไร ทำให้การส่งออกนี้สามารถเพิ่มมูลค่าส่งเงินตรงลงไปถึงประชาชนได้ ถ้าจังหวัดกระบี่สามารถได้รายได้จากแมงกะพรุนโดยการซัพพอร์ต (Support) ของเอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) อีกสัก ๑๐๐ ล้านบาท ดิฉันก็คงมีความสุขมาก เพราะว่า ๑๐๐ ล้านบาทนี้จะส่งตรงถึงหมู่บ้าน ทุก ๆ หมู่บ้าน ทุก ๆ คนริมทะเล หมู่บ้านละ ๑๐,๐๐๐ บาท ๑๐,๐๐๐ บาท ๑๐,๐๐๐ บาท ทุกคนก็มีความสุขขึ้น สิ่งนี้คือแนวคิดใหม่ที่เอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ควรจะต้องลองนำใช้ ดิฉันขอชี้เป้าให้ทำนะคะ

อีกเรื่องหนึ่ง เรื่องสาหร่ายขนนก ดิฉันมีการเพาะเลี้ยงสาหร่ายขนนกใหม่ขึ้นแล้ว เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ของประเทศเลยด้วยซ้ำ เป็นจีไอ (GI) ซึ่งท่านสินิตย์ก็ลงไปจดทะเบียนให้แล้วพยายามทำกัน เอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ได้ไปคิดไหมว่าจะช่วยส่งออกของที่เป็นผลิตภัณฑ์สารสกัดสาหร่ายขนนก การส่งสาหร่ายขนนกนี้ไปที่ญี่ปุ่นต่าง ๆ นานา ได้มองเห็นความเชื่อมโยงของรายได้ของญี่ปุ่นผ่านเอสเอ็มอี (SMEs) ลงไปถึงเกษตรกรได้อย่างไร ต้องลงไปรากของประชาชนแล้วเห็นว่ามีการเชื่อมโยงกัน

ทุเรียนค่ะ ที่ปลายพระยามีทุเรียนจีไอ (GI) ดีมากที่ทะเลหอยของท่านสาคร เกี่ยวข้อง เราไปดูกระบวนการส่งออกไหมว่าทำอย่างไรให้ล้งไม่ผูกขาด ชาวบ้านสามารถตั้งเอสเอ็มอี (SMEs) เล็ก ๆ วิสาหกิจชุมชนเล็ก ๆ และส่งออกได้โดยผ่านกระบวนการของเอสซีจี (SCG) ฟรีซซิง (Freezing) เขาเรียกว่าอินเทอมีเดีย กู้ด (Intermediate goods) สินค้าขั้นปฐมภูมิ แล้วก็ไม่ต้องทำให้มันฟรีซ (Freeze) มาก เพียงแต่ว่าสามารถเก็บความเย็นได้พอสมควรและนำส่งตามขั้นตอนของโลจิสติกส์ (Logistics) อันนี้เอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ต้องรีบไปดูเรื่องโลจิสติกส์ (Logistics) ในการส่งออกของเกษตรกร

กาแฟค่ะ ดิฉันมีกาแฟจีไอ (GI) จังหวัดกระบี่ กาแฟจังหวัดกระบี่ มีกาแฟของลำทับ แล้วก็กาแฟคลองท่อมเหนือ กาแฟปลายพระยา พัฒนาขึ้นมากชาวบ้านได้เงินถึงกิโลกรัมละ ๒๐๐ บาท เอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ไปดูเถอะค่ะว่าการส่งออกกาแฟที่มีมูลค่าอีก ๗๐,๐๐๐ ล้านบาทในข้างหน้า เราจะทำอย่างไรให้ประชาชนที่มีผ่านเอสเอ็มอี (SMEs) นี้ถึงประชาชนเป็นสำคัญ ทุเรียน กาแฟ ข้าวหอม ขอให้เอ็กซิมแบงก์ (Exim Bank) ช่วยลงพื้นที่จังหวัดกระบี่ แล้วตั้งโจทย์ลงไปสิ่งที่ดิฉันมองนี้ โดยที่ดิฉันยินดีที่จะเป็นผู้ประสานให้ ขอเป็นของขวัญให้ประชาชนในปีใหม่นี้นะคะ ขอบพระคุณมากค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านผู้จัดการจะตอบเองหรือให้เจ้าหน้าที่ตอบ เชิญนะครับ สรุปนะครับ เพราะว่าเอกสารเราสมบูรณ์อยู่แล้ว ก็จะได้ประหยัดเวลา ขอความร่วมมือสมาชิกเรื่องสวมหน้ากากด้วยนะครับ

- ๔๑/๑

นายรักษ์ วรกิจโภคาทร (กรรมการผู้จัดการธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพรักทุกท่านนะครับ กระผม นายรักษ์ วรกิจโภคาทร ผู้จัดการใหญ่ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย กราบขอบพระคุณทั้งท่าน พลตำรวจตรี สุพิศาล ท่านจิรายุ แล้วก็ทางท่านพิมพ์รพีนะครับ คำแนะนำของทุกท่านจะนำไปปรับใช้ในการดำเนินงานของเอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) อีกครั้งหนึ่ง เราเปลี่ยนตัวเอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) จากเดิมที่หลาย ๆ ท่านอาจจะเคยได้ยินคำว่า เก๊กซิมแบงก์ อันนี้ผมไม่ได้เถียงนะครับ ก่อนหน้านั้นเราไม่ได้ทำหน้าที่ของเราอย่างเต็มที่ เราเป็นเพียงธนาคารที่มีสมุดพกดี หมายถึงผลประกอบการดี แต่ไม่ได้สร้างอิมแพกต์ (Impact) ให้กับประเทศชาติและประชาชน ในวันนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๔ ที่ผมมาดำรงตำแหน่ง ผมมาดำรงตำแหน่งด้วยสมุดพกที่ติดลบกว่า ๑,๓๐๐ ล้านบาท ขาดทุน ๑,๓๔๐ ล้านบาท พลิกกลับมากำไรภายในระยะเวลา ๙ เดือน มาเป็นกำไรกว่า ๑,๕๐๐ ล้านบาท ในปีนี้และในปีหน้ากำไรของเอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) จะไม่ต่ำกว่า ๑,๕๐๐ ล้านบาท สิ่งนี้เป็นสิ่งที่เรายืนยันความมั่นใจ ธนาคารที่ดีที่สุดธนาคารหนึ่งของประเทศไทย จากอันดับของรัฐวิสาหกิจไทยอันดับ ๑๑ วันนี้เรามาเป็นอันดับที่ ๔ เคียงคู่กับ ปตท. ภาพนี้เป็นภาพที่เราพลิกกลับมาแล้ว เราทำทรานส์ฟอร์เมชัน (Transformation) ในองค์กร คำว่าทรานส์ฟอร์เมชัน (Transformation) ในองค์กร เราเอาปัญหาของพี่น้องประชาชนตัวเล็ก ๆ ที่เดินเข้ามาขอความช่วยเหลือจากเอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ด้วยกระบวนการเดิม ถ้าใช้คน ไม่ใช้เครื่อง แน่นอนครับ คนตัวเล็ก ๆ ทำสินเชื่อเจ้าสัวกับทำสินเชื่อคนตัวเล็กใช้เวลาเท่ากัน เจ้าหน้าที่สินเชื่อเลือกที่จะทำสินเชื่อเจ้าสัวแน่นอน เพราะผลประกอบการของแบงก์มันดีกว่า เอ็นพีแอล (NPL) มันต่ำกว่า

คราวนี้กลับมาที่ประเด็นของทางท่าน พลตำรวจตรี สุพิศาล ในภูมิภาค วันนี้เราเป็นรีจินัล แบงก์ (Regional Bank) อย่างเต็มภาคภูมิ เราแซงเอ็กซิมแบงก์ มาเลเซีย (EXIM Bank Malaysia) ไปเรียบร้อยแล้ว เราแซงเอ็กซิมแบงก์ อินโดนีเซีย (EXIM Bank Indonesia) ไปเรียบร้อยแล้ว ในมุมของเพอร์ฟอร์แมนซ์ (Performance) วันนี้เราจะนำคนตัวเล็กเข้าสู่ตลาดโลก ในมุมของลูกค้าในซีแอลเอ็มวี (CLMV) สินเชื่อคงค้างที่มีจำนวนสูงที่สุดคือสินเชื่อคงค้างที่อยู่ในประเทศลาว ซึ่งเป็นเลกาซี (Legacy) เดิม ในประเทศลาวส่วนใหญ่จะเป็นโรงไฟฟ้า เป็นเขื่อน และอันดับที่ ๒ คือเวียดนาม ในเมียนมาเราไม่ได้ปล่อย

สินเชื่อเพิ่ม เป็นสินเชื่อที่อยู่ในเลกาซี (Legacy) เดิม หมายถึงว่ามีลูกค้าอยู่ ๗ ราย เราไม่ได้เติมเงินให้เขาเนื่องจากมีไครซิส (Crisis) ทางด้านการเมือง เราทำเพียงนโยบายในการประคองสินเชื่อ ทุกวันนี้เอ็นพีแอล (NPL) ยังเป็นศูนย์นะครับ กราบเรียนท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ เราเป็นหนึ่งในธนาคารของกระทรวงการคลังที่มีเอ็นพีแอล (NPL) ต่ำกว่ามาตรฐาน อินดัสตรี นอร์ม (Industry Norm) เรามีเอ็นพีแอล (NPL) ต่ำกว่า ๓ เปอร์เซ็นต์ ก็หมายถึงว่าต่ำที่สุดในระบบของประเทศไทยแล้ว ภาพนี้เป็นภาพที่เรากำลังจะบอกว่าธนาคารคนนี้ ธนาคารเล็ก ๆ แห่งนี้จะเติบโตไปอย่างไร ท่านจิรายุได้พูดประเด็นที่ดีครับ เมื่อก่อนเราไม่ได้ให้ความสำคัญกับคนตัวเล็ก วันนี้เรากลับมาให้ความสำคัญกับคนตัวเล็ก จากพอร์ตโฟลิโอ (Portfolio) กว่า ๑๖๐,๐๐๐ ล้านของเอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) วันนี้ ๑๕ เปอร์เซ็นต์เป็นของคนตัวเล็ก ถามว่าทำไมเอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) จึงไม่ได้เปิดโอกาสให้กับคนตัวเล็กมากเมื่อเทียบกับพี่น้องคนอื่นของกระทรวงการคลัง คำตอบง่าย ๆ ครับ แมนเดต (Mandate) ของเอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ไม่ได้เป็นแมนเดต (Mandate) ที่ทำในเรื่องของเอสเอ็มอี (SMEs) เรามีธนาคารเพื่อการพัฒนาเอสเอ็มอี (SMEs) ของประเทศของเราอยู่แล้ว คือเอสเอ็มอี ดีเวลอปเมนต์ แบงก์ (SME Development Bank) สิ่งที่เราจะทำต่อจากสิ่งที่เป็นคอมเมนต์ (Comment) ของท่านพิมพ์รพี ก็คือการทำซีเนอร์จี (Synergy) ครับ เรามีแบงก์รัฐอยู่ ๗ แบงก์ (Bank) ถ้าเกิดเราต่างคนต่างทำงาน เราไม่สามารถที่จะใช้เงินภาษีประชาชนให้เป็นประโยชน์ได้ วันนี้เราทำงานร่วมกับเอสเอ็มอี ดีเวลอปเมนต์ แบงก์ (SME Development Bank) เราทำงานร่วมกับ บสย. และทำงานร่วมกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สิ่งเหล่านี้เราทำเพื่ออะไร เราทำเพื่อ . ๑. ประหยัดเงินหลวง ๒. ก็คือเราสร้างความแข็งแกร่งให้กับพี่น้องเอสเอ็มอี (SMEs) ในมุมของการที่จะพาเขาไปสู่ตลาดโลก ที่ผ่านมาเรามีโพรเจกต์ (Project) ที่เราเรียกว่าไทยแลนด์ พาวิเลียน (Thailand Pavilion) ไทยแลนด์ พาวิเลียน (Thailand Pavilion) คือการพานักรบเศรษฐกิจคนตัวเล็กเข้าไปสู่ตลาดที่ชื่อว่าอาลีบาบา (Alibaba) ในต้นปีหน้าสิ่งที่เรากำลังจะทำคือการเซ็นสัญญากับอะมาซอน (Amazon) แล้วก็จะมีตัวอีคอมเมิร์ซ (E-commerce) ขนาดใหญ่ของโลก เรารบแบบเดิมไม่ได้ เราพาคนขายน้ำส้มไปตลาดโลกไม่ได้ เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราจะทำก็คือเราพาเอสเอ็มอี (SMEs) พันธุ์แกร่งแล้วก็พันธุ์กล้า

ใน ๓,๑๐๐,๐๐๐ คน ไม่ใช่ว่าทุกคนจะมีที่ยืนในตลาดโลกนะครับ เอสเอ็มอี (SMEs) ไทย แต่เราจะเอาไปให้มากที่สุด ทุกวันนี้เรามี ๑ เปอร์เซ็นต์ที่เป็นเอสเอ็มอี เอ็กซ์ปอร์ตเตอร์ (SME Exporter) ๑ เปอร์เซ็นต์คือไม่ถึง ๓๐,๐๐๐ รายนะครับ เพราะฉะนั้นจะทำอย่างไร เคพีไอ (KPI) ของผมและเอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ก็คือทำให้ ๑ เปอร์เซ็นต์กลายเป็น ๑๐ เปอร์เซ็นต์เท่ากับประเทศเวียดนาม ภาพนี้เป็นภาพที่เราจะต้องพาไปในคนที่เราเรียกว่า เดอะ โชเซ่น วัน (The Chosen One) คือคนที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีอนาคต

คราวนี้กลับมาถึงในเรื่องของกรีนแบงก์ (Green Bank) เราเป็นธนาคารที่มีหมุดหมายชัดเจนในการที่จะปรับพอร์ตโฟลิโอ (Portfolio) ของธนาคารภายในปี ๒๕๖๘ ให้กลายเป็น ๕๐ เปอร์เซ็นต์เป็นบีซีจี พอร์ต (BCG Port) ตามหมุดหมายที่ควรจะเป็น บีซีจี พอร์ต (BCG Port) ต้องเป็นอุตสาหกรรมที่นำมาซึ่งภาพอนาคต

กลับมาถึงในเรื่องของต้นทุน กำไร หรือว่าต้นทุนในการชาร์จ (Charge) พี่น้องประชาชน เรามีสินเชื่อที่เราเรียกว่าทรานส์ฟอร์เมชัน โลน (Transformation Loan) หลาย ๆ คนคิดว่าเดินเข้ามาที่เอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) จะได้สินเชื่อเหมือนกับสินเชื่อเงินด่วน เรดดี้ เครดิต (Ready credit) คำตอบตรงนี้คือไม่ใช่ เรามีสินเชื่อที่เราเรียกว่าสินเชื่อทรานส์ฟอร์เมชัน โลน (Transformation Loan) คือให้พวกคุณเปลี่ยนตัวเองในอัตราดอกเบี้ยที่ถูกที่สุดในประเทศไทย ชาร์จ (Charge) เท่ากับเจ้าสัวคือ ๒ เปอร์เซ็นต์ เพราะฉะนั้น ๗.๗๕ ไม่ได้เป็นหมุดหมายของเอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ๗.๗๕ ถ้าพี่น้องประชาชนคนตัวเล็ก ๆ เอสเอ็มอี (SMEs) สมชาย แซ่เฮ้ง เดินเข้ามา ถ้าเป็นธนาคารพาณิชย์เขาชาร์จ (Charge) คุณ ๑๘ เปอร์เซ็นต์ เราชาร์จ (Charge) เพียงแค่ ๗.๗๕ ภาพนี้เป็นภาพที่ทำไมเราถึงยังประคองสมุดพกหรือว่าเพอร์ฟอร์แมนซ์ (Performance) ขององค์กรได้ดี ภาพนี้ไม่ได้เป็นภาพแค่คนที่มีภาพสวยเหมือนกับสิ่งที่เป็นพรีเซ็นเทชัน (Presentation) หรือใจสวยเพียงอย่างเดียว สิ่งที่เราต้องคำนึงในมุมของการที่เป็นแบงก์ของรัฐ ผลประกอบการต้องสวยด้วยครับ เพราะนี่คือธนาคารเดียวที่เป็นรีจินัล แบงก์ (Regional Bank) ของประเทศไทย เพราะฉะนั้นการที่จะเดินหน้าต่อไป เรามีหมุดหมายในการเบนช์มาร์ก (Benchmark) กับเจบิก (JBIC) เรามีหมุดหมายในการเบนช์มาร์ก (Benchmark) กับไชน่า เอ็กซิม (China EXIM) เพราะฉะนั้นคู่แข่งของเราคือการที่จะต้องทำให้ประเทศเราหลุดออกจากความเป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลางให้ได้ ถ้าเราจะหลุดจากการเป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลาง

เราต้องพาพี่น้องเอสเอ็มอี (SMEs) ที่เหลืออยู่ไปในตลาดโลกให้ได้ เพราะฉะนั้นคิดใหม่ทำใหม่ แล้วไม่รบเหมือนเดิม เอ็กซิมแบงก์ (EXIM Bank) ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ สมาชิกครับถ้าเราไม่มีคำถามเพิ่มเติมก็ต้องขอบพระคุณคณะผู้บริหารทุกท่านนะครับ ขอที่ประชุมได้รับทราบวาระนี้ ขอบคุณครับ

(ที่ประชุมรับทราบ)

๒.๓ รับทราบรายงานประจำปี ๒๕๖๔ สถาบันพระปกเกล้า

เนื่องจากสถาบันพระปกเกล้ามีการเปลี่ยนแปลงเลขาธิการ ซึ่งท่านเดิมได้ครบวาระ ก็มีการเปลี่ยนแปลง ก็ขอเลื่อนการรายงานออกไปก่อนครับ

๒.๔ รับทราบรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ครั้งที่ ๑๖ (เดือนเมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๕) (ขอเลื่อน)

๒.๕ รับทราบรายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ได้รับแจ้งว่าหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายชี้แจงติดภารกิจเร่งด่วน ขออนุญาตเลื่อนการชี้แจงออกไปก่อน

๒.๖ รับทราบร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ....

ที่ นร ๐๕๐๓/๓๒๕๓๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างธรรมนูญในเรื่องนี้

ด้วยคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติได้เสนอร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. .... มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ ลงมติเห็นชอบร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. .... ตามที่คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติเสนอ และให้รายงานต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบ แล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

จึงเรียนมา เพื่อขอได้โปรดนำร่างธรรมนูญในเรื่องนี้เสนอสภาผู้แทนราษฎรทราบต่อไป ทั้งนี้ได้แจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบด้วยแล้ว และได้ขอให้คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติส่งร่างธรรมนูญในเรื่องนี้ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นางณัฐฏ์จารี อนันตศิลป์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม
โทร. ๐๒ ๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๔๒ (วณิช)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๑๒๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

ร่าง
ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ....

ส่วนที่ ๑
สถานการณ์และปัจจัยที่มีผลต่อระบบสุขภาพ ในระยะ ๕ ปี

ปัจจุบันสังคมโลกถูกคุกคามโดยการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด–๑๙ ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญของบริบททางสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม รวมถึงระบบสุขภาพของแต่ละประเทศ สถานการณ์ดังกล่าวทำให้ปัญหาความเหลื่อมล้ำหรือไม่เป็นธรรมด้านสุขภาพเด่นชัดมากขึ้น แสดงให้เห็นถึงความอ่อนแอ ความเสื่อมถอยในเชิงระบบที่ไม่สามารถตอบสนองต่อภัยคุกคามและความจำเป็นเร่งด่วนที่เกิดขึ้น โดยพื้นที่ชุมชนเมืองมีแนวโน้มของปัญหาที่รุนแรงและซับซ้อนกว่าพื้นที่ชนบท

ดังนั้น การสร้างความแข็งแกร่งของระบบสุขภาพไทยในระยะ ๕ ปี ต่อจากนี้ จำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระบบสุขภาพของไทย เพื่อออกแบบกลไกให้สนับสนุนการฟื้นคืน ตอบสนอง และก้าวเดินไปข้างหน้าอย่างมั่นคง มุ่งไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ คือ **“ระบบสุขภาพที่เป็นธรรม”**

๑. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและความแตกต่างระหว่างวัย

ปี พ.ศ.๒๕๖๓[1] เป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ที่จำนวนเด็กเกิดใหม่ในประเทศไทยลดต่ำกว่า ๖๐๐,๐๐๐ คนต่อปี และยังมีแนวโน้มที่จะลดต่ำลงอีกอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังประสบปัญหาความผิดปกติเมื่อแรกเกิด สัดส่วนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ที่ลดต่ำลง พบปัญหาในการเลี้ยงดูเพิ่มขึ้น เช่น พ่อแม่ไม่ได้เลี้ยงดู กำพร้าพ่อแม่ หรือต้องอยู่ในการดูแลของปู่ย่าตายายหรือญาติ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการเจริญเติบโต สะท้อนจากผลสำรวจระดับสติปัญญาเด็กไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ของกรมสุขภาพจิต ที่เด็กไทยวัยเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีระดับสติปัญญาเฉลี่ยเท่ากับ ๙๔.๗๓ โดยลดต่ำลงเกือบ ๓ จุด เมื่อเทียบกับการสำรวจในปี พ.ศ. ๒๕๕๙[2] ส่วนสถานการณ์เด็กปฐมวัยนั้นกลุ่มเด็กอายุ ๐-๕ เดือน มีภาวะโภชนาการต่ำกว่าช่วงวัยอื่น ๆ กลุ่มเด็กอายุ ๑-๒ ปี

[1] https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statPMOC/#/detialContractRegion.

[2] https://www.dmh.go.th/news/view.asp?id=2273.

มีภาวะเตี้ยแคระแกร็น ร้อยละ ๓๓.๗ และเด็กอายุ ๒-๓ ปี มีน้ำหนักเกินร้อยละ ๑๑.๔[3] โดยในรอบ ๑๕ ปีที่ผ่านมา โดยเด็กปฐมวัยอายุตั้งแต่ ๐-๕ ปี ประมาณร้อยละ ๓๐ หรือ ๑ ใน ๓ มีพัฒนาการล่าช้า ซึ่งนับว่าเป็นจำนวนที่สูงมาก[4] ปัจจัยและสถานการณ์ดังกล่าวเหล่านี้ ย่อมส่งผลต่อคุณภาพการเจริญเติบโตของเด็กทั้งทางร่างกายและจิตใจ รวมทั้งสติปัญญา เกิดปัญหาการเรียนรู้ ขาดโอกาสทางการศึกษา ทั้งยังมีผลต่อการพัฒนาทางด้านจิตใจ ก่อให้เกิดปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรม และอาจจะเกิดผลกระทบทางสังคมตามมาอีก เช่น ปัญหายาเสพติด การติดเกมและพนันออนไลน์ การตั้งครรภ์ไม่พร้อม

ขณะเดียวกันประเทศไทยได้เข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยอย่างรวดเร็ว ปี พ.ศ.๒๕๖๓[5] มีประชากรผู้สูงอายุ (๖๐ ปีขึ้นไป) จำนวน ๑๒ ล้านคน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๘ ของประชากรทั้งหมด และปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีจำนวนผู้สูงอายุ ๑๒,๒๔๙,๘๔๘ คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๘.๕๒ ประชากรทั้งประเทศ จำนวน ๖๖,๑๔๗,๓๕๔ คน[6] และจะเพิ่มเป็น ๒๐.๔๒ ล้านคน หรือร้อยละ ๓๑.๒๘ ในปี พ.ศ. ๒๕๘๓[7] ประมาณได้ว่า อีก ๑๕ ปีข้างหน้า อายุคาดเฉลี่ยของคนไทยจะยืนยาวขึ้นถึง ๗๙ ปี และมีแนวโน้มที่จะอยู่ลำพังมากขึ้นหรืออยู่เพียง ๒ คนกับคู่สมรสเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่ประชากรวัยแรงงาน (๑๕-๕๙ ปี) มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจาก ๔๓.๒๖ ล้านคน หรือร้อยละ ๖๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็น ๓๖.๕ ล้านคน และคาดว่าจะเป็นร้อยละ ๕๖ ในปี พ.ศ. ๒๕๘๓[8]

จากข้อมูลจำนวนเด็กเกิดน้อย คุณภาพของเด็กและเยาวชนลดน้อยลง จำนวนประชากรวัยแรงงานก็ลดลง แต่มีผู้สูงอายุจำนวนมากขึ้น ประกอบกับการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์แบบโลกไร้พรมแดนที่ทำให้เกิดการเข้าถึง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลเชิงสังคม วัฒนธรรมและระบบคิดที่แตกต่างหลากหลาย และรวดเร็ว ส่งผลหลายประการ ตั้งแต่สภาพเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ไปจนถึงโครงสร้างของครอบครัว วิถีชีวิตและความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ทำให้คนในแต่ละวัยมีทัศนคติ อุปนิสัยและการให้คุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน เช่น คนรุ่นใหม่ในสังคมไทยมีความคิดเฉพาะตัวหรือความเป็นปัจเจกชน (individuality) สูงมากขึ้น ขณะที่คนรุ่นเก่ายังยึดติดกับวิธีคิดแบบที่คุ้นเคย และขนบประเพณีในอดีตที่เคยทำให้สังคมไทยมีความสงบสุขเรียบร้อย ก่อให้เกิดปัญหาช่องว่างและความแตกต่างระหว่างวัยในหลายมิติ ทั้งในด้านความคิด มุมมองต่อสังคม วัฒนธรรม

---

[3] https://nich.anamai.moph.go.th/web-upload/9x45fd5e87a10707bad447547633b2d76d/202105/m_news/9269/204370/file_download/7ef60f476b0a27affd19ba980aff5ef0.pdf.

[4] สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๖๒ อ้างถึงใน https://www.thairath.co.th/lifestyle/life/1502311.

[5] https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statPMOC/#/detialContractRegion.

[6] กรมการปกครอง ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕.

[7] สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๔, เอกสารประกอบการระดมความเห็นกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓.

[8] สมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติปี ๒๕๖๔: สังคมสูงวัยคนไทยอายุยืน.

การใช้ชีวิต อาชีพการทำงาน ความคิดเห็นทางการเมืองการปกครอง รวมไปถึงการแสดงออกและวิถีชีวิต หากไม่สามารถยอมรับความแตกต่างหลากหลาย การเคารพความแตกต่างของกันและกัน การรับฟังและหาจุดสมดุลของการอยู่ร่วมกันในสังคมของคนต่างวัยอย่างสร้างสรรค์จะยิ่งทำให้สังคมไทยเกิดความไม่เข้าใจ ขาดความเห็นอกเห็นใจของคนระหว่างกลุ่มวัย และคนในวัยเดียวกันที่มีความแตกต่างกัน จนนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้ง ความแตกแยกและความรุนแรงในสังคมตามมาได้

๒. การเปลี่ยนแปลงทางระบาดวิทยาของโรคและปัญหาสุขภาพ

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางระบาดวิทยา รวมทั้งผลจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ทำให้ปัญหาโรคไม่ติดต่อ (Non-Communicable Diseases: NCDs) เช่น โรคหัวใจและหลอดเลือด ที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง[9] ในขณะที่โรคติดต่อ เช่น โรคเอดส์ มาลาเรีย โรคไวรัสตับอักเสบ มีแนวโน้มลดลง ซึ่งโรคไม่ติดต่อเป็นโรคที่ต้องอาศัยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดี อย่างไรก็ตาม การระบาดใหญ่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นไปได้ของการเกิดโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ ซึ่งอาจเกิดขึ้นเป็นช่วง ๆ และมักไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้า อีกทั้งปัญหาโรคระบาด มักเป็นปัญหาข้ามพรมแดน เนื่องจากมีการเคลื่อนย้ายของประชากรทั้งในประเทศและข้ามประเทศ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบและทำให้เกิดความอ่อนไหวต่อระบบสุขภาพ และต้องการความร่วมมือในการจัดการระหว่างประเทศด้วย แต่ยังเป็นข้อจำกัดสำคัญ ทำให้ระบบบริการสาธารณสุขเผชิญความท้าทายกับการรับมือปัญหาของโรคและความเจ็บป่วยที่ต้องการการออกแบบระบบสุขภาพที่แตกต่างกัน ผู้กำหนดนโยบายไม่สามารถทุ่มเททรัพยากรทั้งหมดในการออกแบบระบบสุขภาพเพื่อการควบคุม ป้องกันและรักษาโรคชนิดใดชนิดหนึ่งได้ ส่งผลให้ผู้ป่วยบางกลุ่มถูกละเลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มคนที่อยู่ในสภาวะเปราะบาง นำมาซึ่งปัญหาการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุขที่ไม่เป็นธรรม อีกทั้งสังคมยังต้องทบทวนถึงระบบการเตรียมการรองรับผลกระทบที่เกิดตามมาอย่างกว้างขวางทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ที่ส่งผลให้เกิดภาวะยากลำบากและเกิดกลุ่มคนที่อยู่ในสภาวะเปราะบางกลุ่มใหม่ ๆ ในหลายมิติด้วย

๓. การเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมือง

สังคมไทยในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมืองกระจายไปในพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ ทั้งในระดับจังหวัดและอำเภอ มีเมืองขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นมาก ทั้งเมืองหลวงและเมืองหลักในภูมิภาค แม้ว่า การขยายตัวของความเป็นเมืองจะก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมในหลายมิติ ทั้งความสะดวกรวดเร็ว ด้านการ

[9] รายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๓ ด้านสาธารณสุข.

คมนาคมขนส่ง การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการสาธารณะ และการเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจ[10] แต่การขยายตัวของความเป็นเมืองและการพัฒนาเชิงพื้นที่ของไทย ยังมีลักษณะของการกระจุกตัวสูงหรือมีการรวมศูนย์ความเจริญ อีกทั้งเมืองที่มีการเติบโตอย่างก้าวกระโดดได้สร้างผลกระทบโดยตรงต่อการเข้าถึงและใช้ทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ซึ่งทำให้เกิดปัญหามลภาวะ ปัญหาสังคม ปัญหาแรงงานข้ามชาติ ปัญหาการขาดและการกระจายรายได้ที่นำไปสู่ปัญหาด้านรายได้และค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เกิดภาวะล่มสลายของเศรษฐกิจชุมชน ซึ่งหากมีความขัดแย้งที่รุนแรง อาจจะนำไปสู่ความแตกแยกในสังคมตามมา รวมไปถึงปัญหาด้านสุขภาพ ทั้งสุขภาพกาย สุขภาพจิต และคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วย เห็นได้จากสถานการณ์การระบาดใหญ่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่พบว่าประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ชุมชนเมือง โดยเฉพาะกลุ่มคนที่อยู่ในสภาวะเปราะบาง เช่น ผู้สูงอายุ คนจนเมือง คนพิการ คนไร้บ้าน ได้รับผลกระทบมากกว่าประชาชนในชนบท ทั้งการขาดรายได้ ขาดความมั่นคงทางอาหาร ข้อจำกัดด้านที่พักอาศัย เมื่อมีสมาชิกในครอบครัวติดเชื้อ การไม่สามารถเข้าถึงบริการรักษาพยาบาลและการช่วยเหลือเยียวยาอย่างทันเวลาและเพียงพอ ในขณะที่คนรวยหรือกลุ่มคนที่มีเศรษฐฐานะดีในชุมชนเมืองสามารถและมีทางเลือกในการจัดการกับปัญหาเหล่านี้ได้ดีกว่ามาก

โดยเมืองเป็นพื้นที่ที่ผู้คนหลากหลายเข้ามาอาศัยอยู่และใช้พื้นที่ร่วมกัน ซึ่งนอกจากความท้าทายเรื่องความเป็นธรรมของการเข้าถึงทรัพยากรที่มีจำกัดแล้ว การพัฒนาเมืองที่ขาดการวางแผนที่ดียังเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตด้านอื่น ๆ ได้แก่[11] ๑) การเพิ่มขึ้นของอุบัติการณ์โรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ๒) ระบบบริการสุขภาพในชุมชนเมืองที่ไม่ตอบสนองกับความต้องการที่หลากหลายและบริบทของสังคมที่ซับซ้อนของวิถีชีวิตคนในชุมชนเมือง ๓) ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ขยะ และมลพิษ และ ๔) การขาดการมีส่วนร่วมและความเป็นเจ้าของร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่ ดังนั้น ในการพัฒนาความเป็นเมือง จำเป็นต้องผนวกประเด็นของระบบสุขภาพชุมชน/ชุมชนเมือง (urban health) เข้าไปด้วย เช่น การเป็นเมืองน่าอยู่ที่คงรักษาอัตลักษณ์ของพื้นที่ไว้ การมีพื้นที่สาธารณะรองรับวิถีชีวิตของคนทุกกลุ่ม ซึ่งความท้าทายหลักของการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมือง คือ การตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของประชาชนทุกกลุ่ม การออกแบบระบบสุขภาพให้สามารถใช้ประโยชน์จากโอกาสของความเป็นเมือง เช่น การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี การกระจุกตัวของทรัพยากรด้านต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนและทุกภาคส่วนในพื้นที่ รวมทั้งหน่วยงานองค์กรทั้งภายในและภายนอกพื้นที่

---

[10] สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๔, เอกสารประกอบการระดมความเห็นกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓.

[11] ร่าง สาระหมวดระบบสุขภาพชุมชนเมือง ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓, ๒๕๖๕.

๔. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว เป็นปัจจัยสำคัญหนึ่ง ที่อาจจะมีผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบต่อความเป็นธรรมในระบบสุขภาพไทย เนื่องจากความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วสามารถส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน (technology disruption) ต่อชีวิตผู้คนและสังคมในทุกมิติ รวมถึงระบบสุขภาพ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลในระบบสุขภาพทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสำคัญหลายอย่าง ทั้งการเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงาน การจ่ายค่าตอบแทนทางการแพทย์ การตรวจสอบคุณภาพบริการ การบริหารจัดการเพื่อการควบคุมโรค ไปจนถึงการให้บริการการแพทย์ทางไกล (telemedicine) และการพัฒนาเทคโนโลยีทางการรักษาพยาบาลที่เฉพาะเจาะจงระดับบุคคล

อย่างไรก็ตาม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และการไหล่บ่าหรือภาวการณ์แพร่ระบาดของข้อมูลข่าวสารในปัจจุบัน ซึ่งมีทั้งข้อมูลที่ผิด (misinformation) และข้อมูลที่บิดเบือนจากความจริง (disinformation) ส่งผลให้ข้อมูลด้านสุขภาพมีรูปแบบที่หลากหลาย และมีระดับความน่าเชื่อถือที่แตกต่างกันตามความรู้ ความเชื่อ ทัศนคติ และประสบการณ์ของผู้คนในสังคม อีกทั้งยังเป็นการสื่อสารที่ทุกคนสามารถผลิตหรือถ่ายทอด เผยแพร่ และส่งต่อข้อมูลได้สะดวก ง่ายดาย และรวดเร็วเช่นนี้ เปิดโอกาสให้เกิดข่าวลวง ข่าวปลอม และข่าวบิดเบือนในสื่อต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก[12] เกิดการระรานทางไซเบอร์ (cyber bullying)[13] การล่วงละเมิดทางเพศออนไลน์ รวมไปถึงการเข้าถึงเนื้อหาที่รุนแรงและไม่เหมาะสม โดยเฉพาะในกลุ่มวัยเด็กและเยาวชนที่กำลังประสบปัญหาความบกพร่องทางสุขภาพหรือโรคอุบัติใหม่จากเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น โรคติดการพนันออนไลน์ และโรคติดเกม ที่ส่งให้เกิดผลกระทบทางลบต่อสุขภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ปัญญา ทั้งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชนและระดับสังคมโดยรวม

ในขณะเดียวกัน หากหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ยังไม่มีแผนการสื่อสารอย่างเป็นระบบที่สามารถสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ (health literacy) ได้อย่างทั่วถึง และข้อมูลด้านสุขภาพที่สื่อสารกันในสังคม ที่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการ และบริบทของกลุ่มคนที่มีความหลากหลาย จึงก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำ การขาดโอกาส และก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพตามมาในระยะยาวได้ นอกจากความรู้ด้านสุขภาพโดยตรงแล้ว สังคมยังต้องมีข้อมูลที่สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ และสิทธิด้านสุขภาพของตนเอง การตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายด้านสุขภาพในชุมชนของตนเอง ตลอดจนระบบการจัดการข้อมูลด้านสุขภาพที่ครบถ้วน ถูกต้อง มีความเชื่อมโยง และบูรณาการระหว่างหน่วยงานทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และชุมชนในพื้นที่ต่าง ๆ ช่องทางในการเข้าถึงข้อมูล และพื้นที่การสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เหมาะกับประชาชนทุกกลุ่ม[14]

---

[12] ร่าง สาระหมวดการสื่อสารข้อมูลด้านสุขภาพ ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓, ๒๕๖๕.

[13] ศัพท์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ฉบับราชบัณฑิตยสภา, ๒๕๖๒.

[14] ร่าง สาระหมวดการสื่อสารข้อมูลด้านสุขภาพ ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓, ๒๕๖๕.

การนำเทคโนโลยีมาใช้งานสร้างระบบสุขภาพที่เป็นธรรมนั้น ต้องมีความพร้อม ศักยภาพ และต้นทุนทั้งเรื่องเวลาหรือค่าใช้จ่าย ขีดความสามารถในการเรียนรู้เพื่อใช้งาน สำหรับกลุ่มคนที่อยู่ในสภาวะเปราะบางหรือที่มีความจำกัดด้านสุขภาพ เช่น คนที่อ่านหนังสือไม่ออกหรือไม่มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี คนที่มีความพิการในการมองเห็น คนเหล่านี้ไม่สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี หรือมีข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่ดีกว่าเพื่อการตรวจสอบ ส่งผลให้เกิดความไม่เท่าเทียมด้านโอกาสและความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงประเด็นท้าทายจากการไหลบ่าของข้อมูลข่าวสารด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยและแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็วนี้ หากประชาชนที่มีความจำกัดด้านการคิดวิเคราะห์ ขาดทักษะการจัดการความเท่าทันและความรอบรู้ทั้งด้านดิจิทัลและสุขภาพ (digital & health literacy) หรือมีข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่ดีกว่าเพื่อการตรวจสอบ ย่อมเกิดผลเสียต่อตนเองและสุขภาพได้ ซึ่งยิ่งทำให้สังคมเกิดความเหลื่อมล้ำมากยิ่งขึ้น

๕. การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม สภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน

การเพิ่มขึ้นของประชากรโลก การพัฒนาทางเศรษฐกิจ เทคโนโลยีและความเป็นเมืองส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม สภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน ซึ่งมีแนวโน้มจะเกิดการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วและรุนแรงขึ้นกว่าที่คาดการณ์ไว้เดิม โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ มีการคาดการณ์ว่าอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกจะเพิ่มขึ้น ๑.๕ ถึง ๕.๑ องศาเซลเซียส ภายในปี พ.ศ. ๒๖๔๓ เมื่อเทียบกับระดับอุณหภูมิก่อนยุคอุตสาหกรรม แต่มีการคาดการณ์ว่าปี พ.ศ. ๒๕๖๑ อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกอาจเพิ่มถึง ๑.๕ องศาเซลเซียส ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓-๒๕๙๕[15] ซึ่งเร็วขึ้นมาก และอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกที่เพิ่มสูงขึ้นดังกล่าวจะส่งผลให้เกิดคลื่นความร้อนในพื้นที่ส่วนใหญ่ที่มนุษย์ตั้งถิ่นฐานอยู่ และในบางพื้นที่จะมีโอกาสที่ภัยแล้งและภาวะฝนทิ้งช่วงจะเกิดขึ้นถี่ ในขณะที่ความร้อนที่เพิ่มขึ้นทำให้น้ำระเหยขึ้นไปในบรรยากาศมากขึ้น ส่งผลให้หลายภูมิภาค อาจเผชิญกับความถี่ของการเกิดพายุฝนหรืออุทกภัยที่บ่อยและรุนแรงขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรธรรมชาติและภูมิประเทศของพื้นที่ต่าง ๆ รวมถึงเกิดการเปลี่ยนแปลงต่อความหลากหลายทางชีวภาพ และการสูญหายไปของทรัพยากรประจำถิ่นบางอย่าง เช่น พืชประจำถิ่น สัตว์ประจำถิ่น ชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งประเทศไทยนับเป็นพื้นที่ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากภาวะโลกร้อนมากที่สุดแห่งหนึ่งในโลก[16]

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้น นอกจากส่งผลให้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างรุนแรงและเกิดความสูญเสียที่ขยายตัวมากขึ้นแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อความเหลื่อมล้ำของคนในสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คนจนจะมีจำนวนมากขึ้นและจะจนลงไปอีก ขณะที่ระบบสุขภาพก็จะมีความเสี่ยงและได้รับผลกระทบมากขึ้น ทั้งจาก

---

[15] https://www.ipcc.ch/report/sr15/summary-for-policymakers/.

[16] สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๔, เอกสารประกอบการระดมความเห็นกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓.

การกลายพันธุ์ของเชื้อโรค พาหะนำโรค การแพร่กระจายของโรคตามฤดูกาลที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยส่งเสริมให้เกิดโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ โรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากมลภาวะสิ่งแวดล้อม ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) ที่อาจกลายเป็นวิกฤติสำคัญของประเทศและสังคมโลกได้อีก และยังก่อให้เกิดผลกระทบทางสุขภาพต่อกลุ่มคนที่อยู่ในสภาวะเปราะบาง กลุ่มคนที่มีความจำกัดด้านสุขภาพ และคนด้อยโอกาสในสังคม ที่อาจจะเข้าไม่ถึงความรู้ โอกาส อำนาจ ทรัพยากรและสิทธิด้านสุขภาพอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ ระบบสุขภาพยังต้องรับมือกับปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับความยากจน เช่น โรคที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ขาดสุขลักษณะทั้งโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อด้วย

๖. การขาดแคลนทรัพยากรและงบประมาณ

ปัจจุบันประเทศไทยมีภาระหนี้สาธารณะสูงจนเกินเพดานทางการคลังของประเทศ เนื่องจากรัฐบาลต้องกู้เงินเพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูเศรษฐกิจและการดูแลด้านสาธารณสุขของประเทศจากผลกระทบของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จำนวนมากถึง ๑.๕ ล้านล้านบาท บวกกับหนี้ในภาคครัวเรือนของไทยที่เคยอยู่ในระดับสูงมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลกและพุ่งสูงขึ้นไปอีกจากวิกฤติด้านเศรษฐกิจจากโรคระบาด โดยปัญหาหนี้สินนี้เป็นประเด็นท้าทายหนึ่งที่จะส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินการคลังของระบบสุขภาพของประเทศ รวมถึงปัญหาการขาดแคลนยา วัคซีน และเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ ในช่วงวิกฤติสุขภาพ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นทั่วโลกและเกิดซ้ำ ๆ ซึ่งมีสาเหตุจากการวางแผนผิดพลาดและการบริหารจัดการที่ขาดธรรมาภิบาล รวมทั้งในบางกรณีเกิดการขาดแคลนวัตถุดิบหลักในการผลิตและการหยุดชะงักของระบบการขนส่ง ดังนั้น หากประเทศใดมีวัตถุดิบ รวมถึงมีศักยภาพในการวิจัย พัฒนาและผลิตอุปกรณ์การแพทย์ ยา และโดยเฉพาะวัคซีนภายในประเทศ ประเทศนั้นก็จะสามารถเข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ เหล่านั้นได้ก่อนประเทศอื่น ๆ รัฐจึงจำเป็นต้องเข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการกระจายทรัพยากรให้กับประชาชนอย่างมีธรรมาภิบาลเพื่อให้เกิดความทั่วถึงและเท่าเทียม

แม้ว่าประเทศไทยจะได้รับการยอมรับว่ามีระบบสาธารณสุขที่มีความเข้มแข็งและมีคุณภาพ ไม่แพ้ประเทศใดในโลก[17] แต่จากปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ก็ได้ฉายภาพปัญหาของระบบสุขภาพไทย ที่ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลาย อันเนื่องมาจากการขาดแคลนบุคลากรในระดับต่าง ๆ การขาดแคลนอุปกรณ์ ยา วัคซีนและเวชภัณฑ์ ความไม่เท่าเทียมกันของสิทธิประโยชน์จากหลักประกันสุขภาพที่แตกต่างกัน และข้อจำกัดของภาครัฐในการลงทุนดังกล่าว นอกจากนี้ ยังพบปัญหาการเข้าไม่ถึงบริการสุขภาพและสวัสดิการสังคมที่จำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มคนที่อยู่ในสภาวะเปราะบาง จากสภาพปัญหาดังกล่าวนี้ สะท้อนให้เห็นความขัดแย้งในด้านความต้องการอุดหนุนด้านทรัพยากร

[17] สมศักดิ์ ชุณหรัศมิ์, ๒๕๖๕, ระบบสุขภาพไทยกับ “ความเสี่ยง” ที่ซ่อนในความสำเร็จ. https://www.the101.world/thailand-healthcare-system/.

ในระบบสุขภาพที่มีมากยิ่งขึ้น กับข้อจำกัดของระบบสาธารณสุข ภาครัฐและความต้องการที่แตกต่างหลากหลายของประชากร แม้บทบาทของภาคประชาชนและภาคสุขภาพเอกชนที่มีความตื่นตัวและเข้ามาช่วยบรรเทาความทุกข์ร้อนของประชาชนและหนุนเสริมการทำงาน อุดช่องว่างการให้บริการของภาครัฐอย่างแข็งขันในช่วงของวิกฤติการระบาดใหญ่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ แต่ก็ยังไม่สามารถเติมเต็มช่องว่างที่กล่าวมาได้อย่างพอเพียงและยั่งยืน อีกทั้งปรากฏการณ์ความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ นี้ยังสะท้อนให้เห็นความจำเป็นของการมีทรัพยากรบุคคลสนับสนุนระบบสุขภาพ ที่อยู่นอกภาคบริการสาธารณสุขด้วย เช่น กลุ่มอาสาสมัคร นักสื่อสาร นักวิชาการด้านเทคโนโลยี จึงนับเป็นความท้าทายด้านยุทธศาสตร์ในการจัดการทรัพยากรเพื่อพัฒนาระบบสุขภาพในอนาคตข้างหน้า

๗. การแบ่งขั้วทางการเมืองของโลกและการค้าระหว่างประเทศ

การแบ่งขั้วทางการเมืองของโลกและการค้าระหว่างประเทศ เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่อาจจะมีผลกระทบต่อระบบสุขภาพของประเทศทั้งด้านบวกและด้านลบ รวมทั้งเรื่องการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นในระดับทวิภาคี พหุภาคี หรือในระดับภูมิภาค บนสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีพลวัต มีความผันผวน ซับซ้อน ไม่แน่นอนสูง ประเทศต่าง ๆ ต้องวางตัวให้เหมาะสมกับขั้วมหาอำนาจที่มีบทบาทในการกำหนดระเบียบเศรษฐกิจการเมืองโลกและกำลังดำเนินมาตรการสงครามการค้าและการลงทุน เช่น การเติบโตทางเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีน จนกระทบต่อขั้วอำนาจดั้งเดิมอย่างสหรัฐอเมริกา ก่อให้เกิดการดำเนินมาตรการกีดกันทางการค้าและการตอบโต้กันระหว่างทั้งสองประเทศขึ้น ซึ่งผลกระทบที่จะตามมาของการแบ่งขั้วทางการเมืองของโลก คือ การสู้รบและสงครามในรูปแบบต่าง ๆ ดังเช่นสถานการณ์การสู้รบระหว่างรัสเซียกับยูเครนที่มีแนวโน้มยืดเยื้อและทวีความรุนแรงมากขึ้น หลังจากที่สหรัฐอเมริกาและประเทศพันธมิตร ประกาศคว่ำบาตรรัสเซีย พร้อมใช้มาตรการแซงชั่นทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการสนับสนุนด้านอาวุธและการทำสงครามข่าวสาร เพื่อกดดันรัสเซียอย่างหนัก ผลจากการสู้รบดังกล่าว ก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

อีกทั้งหลายประเทศยังใช้นโยบายแบบเน้นการปกป้องผลประโยชน์ทางการค้าของประเทศตนเองอย่างชัดเจน หรือแม้กระทั่งเรื่องของแนวทางการจัดทำกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศและบทบาทขององค์กรระหว่างประเทศ[18] เช่น ความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก หรือ The Comprehensive and Progressive Agreement of Trans-pacific Partnership (CPTTP) ซึ่งเป็นความตกลงการค้าเสรีที่เดิมสหรัฐอเมริกาเป็นฝ่ายริเริ่มเพื่อโดดเดี่ยวสาธารณรัฐประชาชนจีน แต่ต่อมาสหรัฐอเมริกา

[18] สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๔, เอกสารประกอบการระดมความเห็นกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓.

เปลี่ยนนโยบายในสมัยประธานาธิบดีทรัมป์ ที่พลิกกลับถอนตัวออกไป โดยข้อตกลงดังกล่าว มุ่งสร้างกฎเกณฑ์และมาตรฐานที่ใช้ร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก ครอบคลุมทั้งเรื่องการค้า การบริการและการลงทุน ครอบคลุมมาตรฐานเรื่องการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา มาตรฐานด้านแรงงาน มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม และมาตรการการระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐบาลและนักลงทุนต่างชาติ โดยประเทศไทยมีกลุ่มคัดค้านค่อนข้างแข็งขัน จึงไม่ได้เข้าร่วมตั้งแต่ต้น และอยู่ในระหว่างการศึกษาถึงผลประโยชน์และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิก โดยผลดีที่ประเทศไทยคาดการณ์ว่าจะได้รับคือ การเพิ่มโอกาสทางการค้าและเพิ่มความสามารถด้านการส่งออก ด้านการลงทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน แต่ในขณะเดียวกันก็อาจได้รับผลกระทบจากการเปิดโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาแข่งขันมากเกินไปและบังคับให้ไทยต้องเปิดตลาดมากขึ้น ซึ่งนักลงทุนในไทยอาจจะยังไม่พร้อมหรือยังมีศักยภาพไม่เพียงพอที่จะแข่งขันกับนักลงทุนต่างชาติ นอกจากนี้ยังกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมการเกษตรที่ส่งผลให้ประเทศไทยจะต้องเข้าร่วมในอนุสัญญาการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ หรือ UPOV 1991 ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและการเข้าถึงยาของประเทศไทย[19] ที่ยังมีความอ่อนแอของการศึกษาวิจัยทางยาและอุตสาหกรรมยา ทำให้ต้องพึ่งพาการนำเข้ายาและเทคโนโลยีทางการแพทย์จากต่างประเทศที่มีราคาแพงมากขึ้น ส่งผลให้ประชาชนขาดความมั่นคงทางด้านสุขภาพ เนื่องจากไม่สามารถเข้าถึงยา เวชภัณฑ์และเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่มีประสิทธิภาพและทันสมัยได้ ทั้งจากความขาดแคลนและราคาแพง

สถานการณ์การแบ่งขั้วทางการเมืองของโลกและการค้าระหว่างประเทศที่มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงและแผ่ขยายไปทั่วโลก อันจะนำไปสู่การจัดระเบียบโลกใหม่ทั้งในด้านอำนาจทางการเมืองระหว่างประเทศ ความสัมพันธ์ทางการเมืองระหว่างประเทศ ความสัมพันธ์ทางทหาร ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สิ่งสำคัญคือ ระบบการเงินโลก การเปลี่ยนแปลงของประเทศมหาอำนาจของโลก ซึ่งย่อมส่งผลต่อระบบสังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง เศรษฐกิจ และสุขภาพของประเทศไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

บทสรุป

จากแนวโน้มสถานการณ์และปัจจัยต่าง ๆ ข้างต้นได้ส่งผลให้เกิดปัญหากับประชาชนและระบบสุขภาพที่ล้วนเป็นไปในทิศทางที่ทำให้เกิดช่องว่างทางสังคมเพิ่มขึ้น อาทิ การเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างรวดเร็ว ขณะที่ระบบการออมสำหรับแรงงานส่วนใหญ่ ทั้งในและนอกระบบยังไม่เพียงพอ ไม่ครอบคลุมและไม่สามารถสร้างหลักประกันรายได้หลังวัยทำงาน ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้และสวัสดิการสังคมของกลุ่มผู้เสียเปรียบในสังคม เช่น กลุ่มแรงงานนอกระบบที่ไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการที่จำเป็น กลุ่มคนพิการยังถูกจำกัดในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน

[19] ณัฐกฤตา ลีลาประเทือง, ๒๕๖๔, ผลกระทบของ CPTTP ต่อการเข้าถึงยาในประเทศไทย ในมุมมองทรัพย์สินทางปัญญา. https://e-journal.sru.ac.th/index.php/jhsc/article/view/1146.

และขาดโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการดำรงชีวิต การขาดแคลนที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อย การบุกรุกพื้นที่สาธารณะ ปัญหาความยากจน อาชญากรรม ยาเสพติด[20] ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ฝังรากลึกเรื่องความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยมาอย่างยาวนาน และได้ทวีความรุนแรงขึ้นในช่วงการระบาดใหญ่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยเฉพาะในกลุ่มคนจนเมือง ผู้ด้อยโอกาส ผู้มีรายได้น้อย ผู้สูงอายุ ผู้พิการ เด็ก แรงงานนอกระบบ คนตกงาน คนไร้บ้าน แรงงานต่างชาติ กลุ่มผู้มีความจำกัดด้านสุขภาพ และกลุ่มคนที่อยู่ในสภาวะเปราะบางอื่น ๆ รวมถึงกลุ่มคนที่ไม่มีหลักประกันสุขภาพ

แม้ว่าประชาชนไทยจะมีความครอบคลุมสิทธิในระบบหลักประกันสุขภาพของประเทศถึงร้อยละ ๙๙.๗๓[21] (ข้อมูลในปี พ.ศ. ๒๕๖๓) แต่จากข้อมูลสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลของประชากรไทย พบว่ายังมีผู้ที่ไม่มีสวัสดิค่าการรักษาพยาบาล จำนวน ๔๕๘,๐๔๑ คน[22] หากดูในกลุ่มคนวัยทำงานอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปจะเป็นตัวอย่างหนึ่งของความไม่เป็นธรรมด้านสุขภาพ โดยร้อยละ ๕๒ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔) [23] เป็นกลุ่มแรงงานนอกระบบ ที่ไม่ได้รับความคุ้มครองทางสังคมจากการทำงานอย่างเหมาะสม[24] ส่งผลให้กลุ่มคนดังกล่าวนี้ยังไม่สามารถเข้าถึงบริการสุขภาพและสวัสดิการที่จำเป็น ทั่วถึงและเพียงพอ การระบาดใหญ่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้สะท้อนภาพความไม่เป็นธรรมจากสภาวะเปราะบางของกลุ่มแรงงานนี้จากสภาพที่อยู่อาศัย การตกงาน การถูกเลิกจ้าง รายได้ลดลงไม่พอกับค่าใช้จ่าย การเข้าถึงมาตรการเยียวยาของภาครัฐยังมีจำกัด ไม่ว่าจะเป็นการตรวจคัดกรองกลุ่มเสี่ยง การเข้าถึงการรักษาพยาบาล รวมไปถึงการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทันการณ์ การขาดสถานะตามกฎหมายและข้อจำกัดอื่น ๆ ที่ทำให้ตกหล่นจากการมีสิทธิในระบบหลักประกันสุขภาพ หรือมีสิทธิแต่ไม่สามารถเข้าถึงบริการสุขภาพพื้นฐานของภาครัฐได้ กลุ่มคนเหล่านี้จึงตกอยู่ในสภาวะเปราะบางซ้ำซ้อนเพิ่มมากขึ้น[25] และยิ่งทำให้ความเหลื่อมล้ำหรือความไม่เป็นทางด้านสุขภาพและด้านสังคมเด่นชัดมากขึ้นไปอีก

ดังนั้น ทิศทางการพัฒนา จึงควรให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาเชิงระบบที่มุ่งไปสู่การขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยยึดหลักธรรมาภิบาล (good governance) และการปกครองด้วยหลักนิติธรรม (rule of law) ลดการผูกขาดอำนาจด้านเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในเรื่องของทุนนิยม พวกพ้องและคอรัปชั่น

---

[20] รายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๓ ด้านสังคม.

[21] สำนักงานสถิติแห่งชาติ. http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/05.aspx.

[22] สำนักงานสถิติแห่งชาติ. http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/06.aspx

[23] สำนักงานสถิติแห่งชาติ. http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/02.aspx

[24] สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๖๔, สุขภาพคนไทย: COVID-19 มหันตภัยร้ายเขย่าโลก.

[25] เอกสารหลักการคุ้มครองการเข้าถึงบริการสุขภาพของกลุ่มประชากรเฉพาะในภาวะวิกฤติอย่างเป็นธรรม, สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔ พ.ศ. ๒๕๖๔.

ทุกรูปแบบ ความสัมพันธ์ในเชิงอุปถัมภ์ การสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงและการจัดการทรัพยากรเพื่อการพัฒนาอย่างทั่วถึง ได้แก่ การเข้าถึงการศึกษา การมีโอกาสทางอาชีพ การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอย่างเท่าเทียม

ในส่วนถัดไปจะกล่าวถึงกรอบแนวคิด ปรัชญา และเป้าหมายของธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ซึ่งเป็นกรอบและแนวทางในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์และการดำเนินงานด้านสุขภาพ[26] ของประเทศไทย ในระยะ ๕ ปีต่อไป ซึ่งมีทิศทางที่มุ่งให้เกิด **"ระบบสุขภาพที่เป็นธรรม"** ทั้งในระบบบริการสุขภาพ (healthcare system) และระบบการสร้างเสริมสุขภาพและการจัดการปัจจัยสังคมที่กำหนดสุขภาพ (Social Determinants of Health: SDH) โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มคนที่เสียเปรียบหรือถูกละทิ้งในสังคม การคุ้มครองกลุ่มคนที่อยู่ในสภาวะเปราะบาง ได้แก่ ประชากรที่ไม่ได้รับการคุ้มครองทางสังคม และยังขาดหลักประกันทางสังคม รวมไปถึงการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและกลไกทางสังคมด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากประชาชนและทุกภาคส่วนของสังคมอย่างจริงจัง เพื่อสร้างทุนสังคม (social capital) และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม (social cohesion) อันจะนำไปสู่สุขภาวะของประชาชนคนไทยและความเป็นธรรมด้านสุขภาพได้อย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดของธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับนี้

[26] มาตรา ๔๖ พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐.

ส่วนที่ ๒
กรอบแนวคิด ปรัชญาและเป้าหมายร่วมของระบบสุขภาพ ในธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓

กรอบแนวคิด ปรัชญาและเป้าหมายร่วมของระบบสุขภาพในธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ให้ความสำคัญกับความสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ ที่เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามที่ระบุไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ นั้น คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

๒.๑ กรอบแนวคิด

เรื่องการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืน หรือ sustainable livelihoods ถือเป็นเป้าหมายสูงสุดตามแนวคิดในเรื่องของการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืนนี้ หมายรวมถึง ความสามารถ ทักษะ ทุน (ทั้งทางวัตถุและสังคม) และวิธีหรือกิจกรรม ที่บุคคลและชุมชนนำไปใช้เพื่อการอยู่รอดอย่างยั่งยืน[27] [28] ซึ่งความยั่งยืน (sustainability) นี้ หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งถือว่ามีความสอดคล้องกับแนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว หรือ one health ที่มองเรื่องสุขภาพแบบไม่แยกส่วน แต่มองเป็นความสัมพันธ์ระหว่างคนและสัตว์ที่มีความเกี่ยวโยงอยู่กับระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม เชื้อโรค รวมถึงปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจด้วย และนอกจากนี้ ยังมีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญา

[27] Department for International Development. UK. 1999. Sustainable livelihoods guidance sheets.

[28] UNDP. 2017. Guidance Note: Application of the Sustainable Livelihoods Framework in Development Projects.

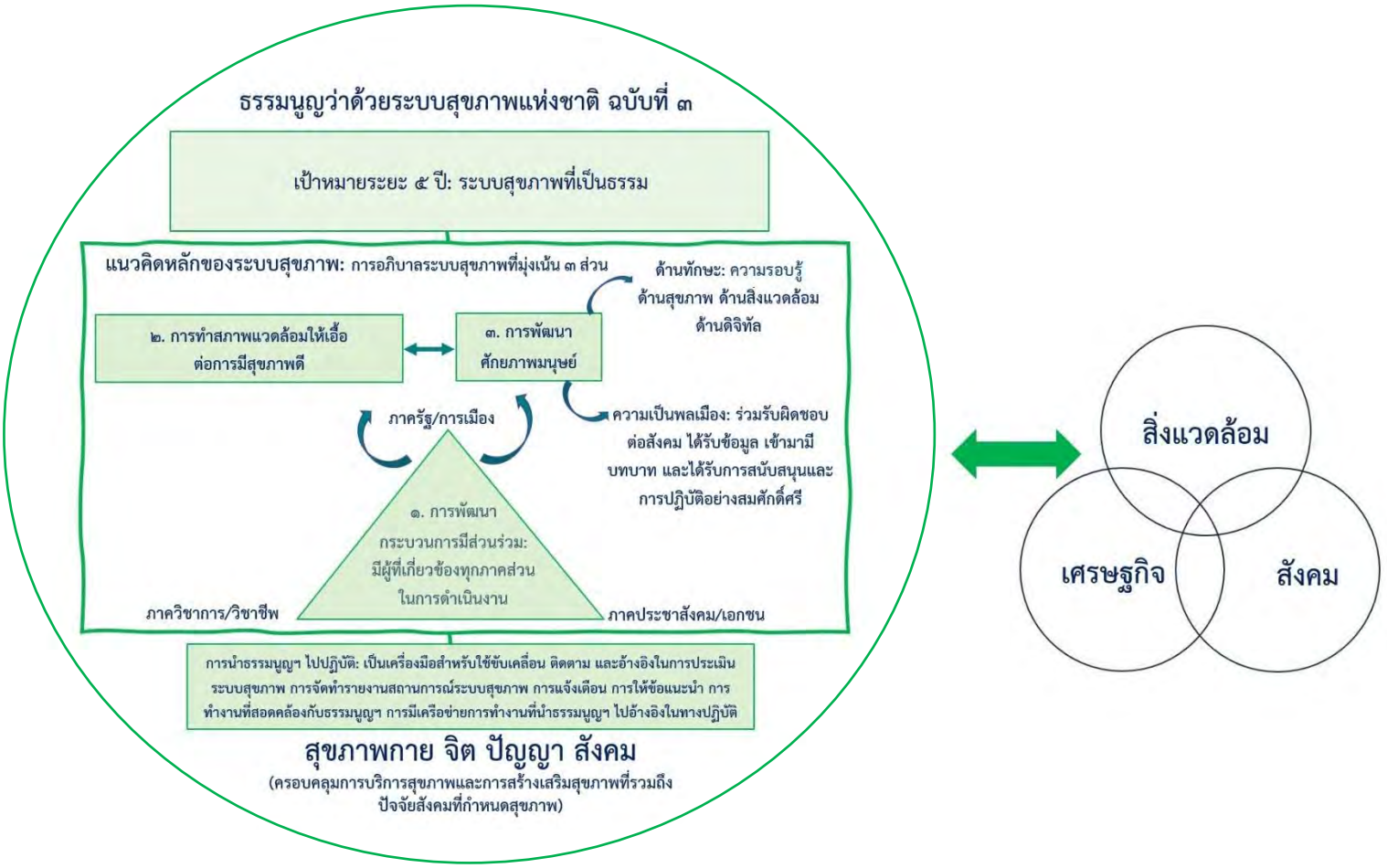
ของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน[29] ดังนั้น คำว่า sustainable livelihoods นี้จึงหมายถึง “การดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยให้ความสำคัญกับการจัดการทรัพยากรด้านต่าง ๆ ให้มีอยู่อย่างยั่งยืน” นั่นเอง

เมื่อกล่าวถึงแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนแล้ว “สุขภาพ” ถือเป็นเงื่อนไขนำอย่างหนึ่ง (precondition) สำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนของทั้งเรื่องเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และในขณะเดียวกัน สุขภาพก็ยังจัดเป็นผลลัพธ์ของการพัฒนาอย่างยั่งยืนอีกด้วย โดยเชื่อว่าหากมีการจัดการได้ดีในเรื่องของปัจจัยที่กำหนดสุขภาพ (Determinants of Health) ในกลุ่มประชากรต่าง ๆ โดยเฉพาะกับกลุ่มประชากรที่ยากจนและกลุ่มประชากรที่อยู่ในสภาวะเปราะบางแล้ว ก็จะเกิดสังคมที่ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นธรรม มีสภาพเศรษฐกิจที่พัฒนา และเป็นสังคมที่มีสุขภาวะ[30]

ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ มีกรอบแนวคิดที่มุ่งสู่ **“ระบบสุขภาพที่เป็นธรรม”** โดยสามารถอธิบายเพิ่มเติมเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

[29] ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ (ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา) เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๘๒ ก ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑.

[30] United Nations. 2012. The Future We Want: Outcome document of the United Nations Conference on Sustainable Development. Rio de Janeiro, Brazil, 20-21 June 2012.

ระบบสุขภาพที่มองในทุกมิติ คือ กาย จิต ปัญญา และสังคม ซึ่งประกอบไปด้วยทั้งการบริการสุขภาพและการสร้างเสริมสุขภาพ รวมถึงการจัดการปัจจัยสังคมที่กำหนดสุขภาพนั้น ในแต่ละส่วนต้องมีการดำเนินการเชิงยุทธศาสตร์อย่างมีประสิทธิผล (effectiveness) มีประสิทธิภาพ (efficiency) และเป็นธรรม (equity) ด้วยการมีการอภิบาลระบบสุขภาพที่ดีหรือมีธรรมาภิบาล โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี และการทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ในทุกกลุ่มวัยและทุกระดับ รวมถึงเรื่องอื่น ๆ เพื่อที่จะนำไปสู่เป้าหมายระบบสุขภาพที่พึงประสงค์ในระยะ ๕ ปี คือ **“ระบบสุขภาพที่เป็นธรรม”**

โดยธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ได้ระบุปรัชญาและแนวคิดหลักของระบบสุขภาพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป้าหมายของระบบสุขภาพในระยะ ๕ ปี และการจัดให้มีหลักประกันและความคุ้มครองให้เกิดสุขภาพ ไว้ดังนี้

๒.๑.๑ ปรัชญาและแนวคิดหลักของระบบสุขภาพ

ปรัชญาและแนวคิดหลักของระบบสุขภาพ นั้น ได้นำแนวคิดในเรื่อง ***“ระบบสุขภาพที่มีการดำเนินงานอย่างมีธรรมาภิบาล (good governance for health system)”*** มาเป็นหลักในการดำเนินงาน ซึ่งการอภิบาลระบบสุขภาพนั้น หมายถึง การดูแลและบริหารระบบสุขภาพด้วยการมีปฏิสัมพันธ์กัน

ระหว่างภาครัฐ องค์กรสาธารณะต่าง ๆ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม ที่รวมทั้งหน่วยงานหรือองค์กรที่มีบทบาทโดยตรงกับเรื่องสุขภาพ และที่ไม่ได้มีบทบาทเกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องสุขภาพ เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาหรือความท้าทายต่าง ๆ ในสังคม และสร้างสรรค์โอกาสใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดสุขภาพ โดยในทางปฏิบัติ ควรนำหลักคิดการอภิบาลเพื่อสุขภาพ (governance for health) ในศตวรรษที่ ๒๑ ขององค์การอนามัยโลก มาใช้ ซึ่ง **"การอภิบาลเพื่อสุขภาพ"** ที่ดีและควรจะเป็นนั้น มี ๕ รูปแบบ โดยทั้ง ๕ รูปแบบ สามารถนำมาใช้แบบผสมผสานกันได้ตามความเหมาะสม ได้แก่ ๑) การอภิบาลโดยความร่วมมือกัน (collaborating) ๒) การอภิบาล โดยให้พลเมืองเข้ามามีบทบาท (engaging citizens) ๓) การอภิบาลโดยการผสมผสานระหว่างการใช้ระเบียบข้อบังคับกับการชักชวน (regulation and persuasion) ๔) การอภิบาลผ่านองค์กรอิสระและองค์กรผู้เชี่ยวชาญ (independent agencies and expert bodies) และ ๕) การอภิบาลโดยนโยบายที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ โครงสร้างที่ยืดหยุ่น และการใช้การคาดการณ์อนาคต (adaptive policies, resilient structures and foresight)[31]

โดยปรัชญาและแนวคิดหลักของระบบสุขภาพนั้น ต้องให้ความสำคัญกับการอภิบาลระบบสุขภาพที่ให้ความสำคัญกับ ๓ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ การพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ/การเมือง ภาควิชาการ/วิชาชีพ และภาคประชาสังคม/เอกชน

ส่วนที่ ๒ การทำสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศให้เอื้อ (enabling and empowering environment/ ecosystem) ต่อการมีสุขภาพดี โดยการจัดการกับเรื่องระบบบริการสุขภาพ และการสร้างเสริมสุขภาพ ที่รวมถึงการจัดการปัจจัยสังคมที่กำหนดสุขภาพ หรือปัจจัยที่กำหนดสุขภาพด้านอื่น ๆ เพื่อเอื้อให้เกิดการมีสุขภาพที่ดี

ส่วนที่ ๓ การให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ในทุกกลุ่มวัยและทุกระดับ ทั้งในด้านทักษะต่าง ๆ เช่น ความรอบรู้ด้านสุขภาพ (health literacy) ความรอบรู้ด้านดิจิทัล (digital literacy) ความรอบรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (environmental literacy) และด้านการพัฒนาศักยภาพคนสู่ความเป็นพลเมืองที่ตื่นรู้ มีส่วนร่วมรับผิดรับชอบต่อสังคม (active citizen) มีคุณธรรม รู้คุณค่าในตัวเองและผู้อื่น เห็นแก่ส่วนรวม ยอมรับในความแตกต่างหลากหลาย เพื่อให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้เท่าทัน ตระหนักรู้ในสิทธิหน้าที่ด้านสุขภาพ และมีบทบาทในการดูแลสุขภาพตนเอง ครอบครัว และชุมชนได้ สามารถหลีกเลี่ยงพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่เหมาะสมและเป็นพลเมืองที่มีความร่วมรับผิดรับชอบต่อสังคมในด้านสุขภาพ นอกจากนี้ ประชาชนต้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้องเพียงพอ สามารถเข้ามามีบทบาท ได้รับการสนับสนุน และปฏิบัติอย่างสมศักดิ์ศรี

[31] WHO Regional Office for Europe. 2012. Governance for Health in the 21st Century.

๒.๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป้าหมายของระบบสุขภาพในระยะ ๕ ปี

ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ซึ่งเป็นภาพพึงประสงค์ของระบบสุขภาพไทยนี้ ได้วาง**เป้าหมายของระบบสุขภาพในระยะ ๕ ปี** ไว้ที่ **"ระบบสุขภาพที่เป็นธรรม" หรือ "Equitable health system"** กล่าวคือ เป็นระบบสุขภาพที่มีความเป็นธรรมทั้งด้านสุขภาพทางกาย จิต ปัญญา และสังคม กับทุกกลุ่มประชากรตลอดทุกช่วงวัย โดยสามารถลดความเหลื่อมล้ำ ไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งในเรื่องระบบการสร้างเสริมสุขภาพที่รวมถึงการจัดการปัจจัยสังคมที่กำหนดสุขภาพ และระบบบริการสุขภาพ และที่สำคัญ คือ เป็นระบบสุขภาพที่สามารถแบกรับ ตอบสนอง ปรับตัว ปรับเปลี่ยน ฟื้นตัวได้อย่างทันการณ์ คงอยู่ได้ และสามารถรับการเปลี่ยนแปลงแบบพลิกโฉม โดยสามารถฟื้นตัวเพื่อให้ดำรงอยู่และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น (resilience) ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง (inclusiveness/leaving no-one behind) ยอมรับในความแตกต่าง และมีความยั่งยืน (sustainability)

๒.๑.๓ การจัดให้มีหลักประกันและความคุ้มครองให้เกิดสุขภาพ

การสร้างหลักประกันและความคุ้มครองให้เกิดสุขภาพนั้น ไม่ได้หมายความถึงแต่เฉพาะเรื่องหลักประกันสุขภาพในเรื่องระบบบริการสุขภาพเท่านั้น แต่เป็นเรื่องของระบบสุขภาพในภาพรวม โดยการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองให้เกิดสุขภาพนี้ ต้องเกิดจาก การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม โดยหลักประกันและความคุ้มครองให้เกิดสุขภาพ จะต้องมีความครอบคลุมปัจจัยทั้งหลายที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพ ทั้งปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านระบบบริการสุขภาพ และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจสังคมและการเมืองรวมทั้งนโยบายสาธารณะต่าง ๆ โดยหลักประกันและความคุ้มครองให้เกิดสุขภาพนี้จะต้องครอบคลุมบุคคลทุกคนบนผืนแผ่นดินไทย โดยไม่มีการแบ่งแยก ยึดหลักเสมอภาค เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ

๒.๒ สถานะของธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓

ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ มีสถานะตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และสถานะในทางปฏิบัติ ดังนี้

๒.๒.๑ สถานะตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้บัญญัติถึงสถานะของธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติไว้ในมาตรา ๔๖ และ ๔๘ ดังนี้

มาตรา ๔๖ ได้บัญญัติว่า "ให้ คสช. จัดทำธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติเพื่อใช้**เป็นกรอบและแนวทางในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์และการดำเนินงานด้านสุขภาพของประเทศ** เสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ"

"ในการจัดทำธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ให้ คสช. นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมัชชาสุขภาพมาประกอบด้วย"

“เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติแล้ว ให้รายงานต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบและประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยให้ คสช. ทบทวนธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติอย่างน้อยทุกห้าปี”

สำหรับ **มาตรา ๔๘** นั้น ได้บัญญัติว่า “ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ และนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพตามมาตรา ๒๕ (๒) ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว **ให้ผูกพันหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินการต่อไปตามอำนาจหน้าที่ของตน**”

๒.๒.๒ สถานะในทางปฏิบัติ

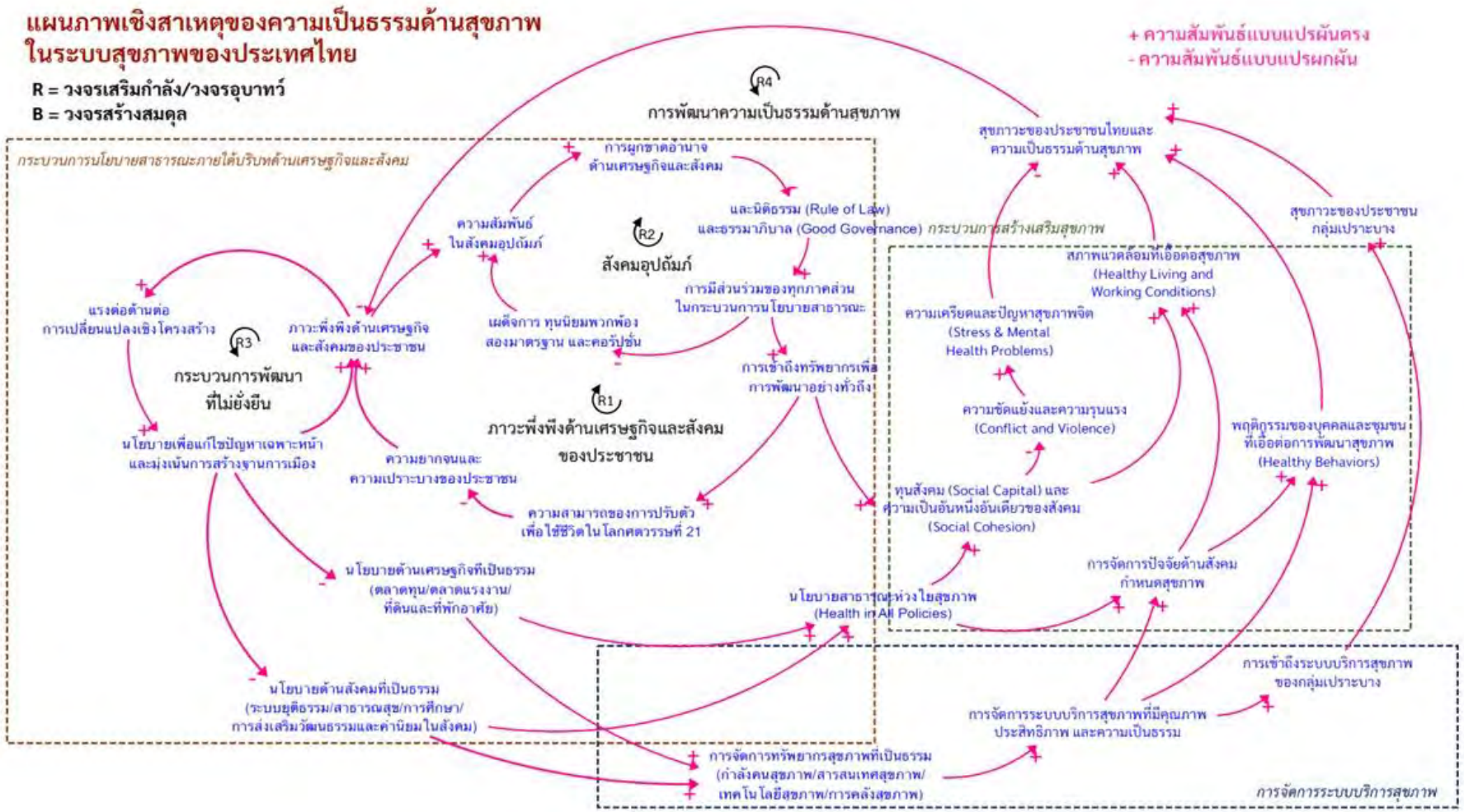
ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ มีสถานะเป็น **“กรอบทิศทางของระบบสุขภาพไทย”** ที่เปรียบเสมือน **“ร่ม”** ที่แสดงให้เห็นถึงเป้าหมายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพ ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับชาติ และแผนปฏิบัติการหรือแผนอื่น ๆ ทุกระดับในด้านสุขภาพ ทั้งนี้ ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ไม่ใช่แผนในระดับปฏิบัติการ

และยังมีลักษณะเป็นเหมือน **“ข้อตกลงร่วม”** หรือ **“แนวคิดร่วม”** ที่ทุกภาคส่วนมีความเข้าใจธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ และยอมรับในทิศทางระบบสุขภาพตามที่ระบุไว้ในธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ โดยนำเอาแนวคิดและทิศทางตามธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ไปใช้ในงาน หน่วยงานหรือองค์กร ซึ่งหากเกิดการปฏิบัติใด ๆ ที่ไม่สอดคล้องกับธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ให้มีการทำความเข้าใจและตกลงร่วมกัน หรือให้ข้อแนะนำ

นอกจากนี้ ยังสามารถใช้เป็น**ข้อมูลอ้างอิงระบบสุขภาพที่พึงประสงค์ของไทย** เพื่อให้กลไกที่มีหน้าที่เฉพาะในการติดตามและวิเคราะห์สถานะของระบบสุขภาพไทยตามธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ สามารถศึกษาและติดตามได้ว่าสถานการณ์ระบบสุขภาพไทยได้ไปถึงเป้าหมายตามที่ระบุไว้ในธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติหรือไม่ มีข้อจำกัดอะไรที่ทำให้ไปไม่ถึงเป้าหมาย มีแนวโน้มที่ต้องพึงระวังหรือไม่อย่างไร ซึ่งจัดเป็นกระบวนการติดตามเชิงรุกที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง สามารถนำมาพัฒนาเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับภาคีหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้

ส่วนที่ ๓
มาตรการสำคัญสู่เป้าหมายระบบสุขภาพที่พึงประสงค์

หากพิจารณาตามแผนภาพเชิงสาเหตุของความเป็นธรรมด้านสุขภาพในระบบสุขภาพของประเทศไทย จะพบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการนโยบายสาธารณะภายใต้บริบทด้านเศรษฐกิจและสังคม กับกระบวนการของการสร้างเสริมสุขภาพและการจัดการระบบบริการสุขภาพ ซึ่งเป็นระบบย่อยของระบบสุขภาพองค์รวมอย่างไม่อาจแยกจากกันได้ ทั้งนี้ กระบวนการนโยบายสาธารณะภายใต้บริบทด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ยังมีโครงสร้างการพึ่งพิงด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนสูง ย่อมก่อให้เกิดภาวะความยากจนและอยู่ในสภาวะเปราะบางที่เวียนวนเป็นวงจรของการพึ่งพิงตามไปด้วยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีผลอย่างสำคัญต่อกระบวนการพัฒนาที่ไม่ยั่งยืน ประกอบกับรากวัฒนธรรมสังคมอุปถัมภ์ที่มีอยู่ในสังคมไทย ยิ่งสร้างให้เกิดการผูกขาดทางอำนาจ เกิดคอร์รัปชัน จนสร้างแรงต่อต้านการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างจากกลุ่มคนที่มีความเห็นต่างทางการเมืองการปกครอง จนถึงกลุ่มคนที่เสียผลประโยชน์หรือได้รับแรงกดดันจากระบบที่ไม่เท่าเทียมนี้

แผนภาพเชิงสาเหตุของความเป็นธรรมด้านสุขภาพ
ในระบบสุขภาพของประเทศไทย
R = วงจรเสริมกำลัง/วงจรอุบาทว์
B = วงจรสร้างสมดุล
+ ความสัมพันธ์แบบแปรผันตรง
- ความสัมพันธ์แบบแปรผกผัน
R4
การพัฒนาความเป็นธรรมด้านสุขภาพ
กระบวนการนโยบายสาธารณะภายใต้บริบทด้านเศรษฐกิจและสังคม
การผูกขาดอำนาจ
ด้านเศรษฐกิจและสังคม
ความสัมพันธ์
ในสังคมอุปถัมภ์
R2
สังคมอุปถัมภ์
และนิติธรรม (Rule of Law)
และธรรมาภิบาล (Good Governance)
การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
ในกระบวนการนโยบายสาธารณะ
แรงต่อต้าน
การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง
R3
กระบวนการพัฒนา
ที่ไม่ยั่งยืน
ภาวะพึ่งพิงด้านเศรษฐกิจ
และสังคมของประชาชน
เผด็จการ ทุนนิยมพวกพ้อง
สองมาตรฐาน และคอรัปชั่น
การเข้าถึงทรัพยากรเพื่อ
การพัฒนาอย่างทั่วถึง
R1
ภาวะพึ่งพิงด้านเศรษฐกิจและสังคม
ของประชาชน
นโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
และมุ่งเน้นการสร้างฐานการเมือง
ความยากจนและ
ความเปราะบางของประชาชน
ความสามารถของการปรับตัว
เพื่อใช้ชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21
นโยบายด้านเศรษฐกิจที่เป็นธรรม
(ตลาดทุน/ตลาดแรงงาน/
ที่ดินและที่พักอาศัย)
นโยบายด้านสังคมที่เป็นธรรม
(ระบบยุติธรรม/สาธารณสุข/การศึกษา/
การส่งเสริมวัฒนธรรมและค่านิยมในสังคม)
การจัดการทรัพยากรสุขภาพที่เป็นธรรม
(กำลังคนสุขภาพ/สารสนเทศสุขภาพ/
เทคโนโลยีสุขภาพ/การคลังสุขภาพ)
สุขภาวะของประชาชนไทยและ
ความเป็นธรรมด้านสุขภาพ
สุขภาวะของประชาชน
กลุ่มเปราะบาง
กระบวนการสร้างเสริมสุขภาพ
สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ
(Healthy Living and
Working Conditions)
ความเครียดและปัญหาสุขภาพจิต
(Stress & Mental
Health Problems)
ความขัดแย้งและความรุนแรง
(Conflict and Violence)
พฤติกรรมของบุคคลและชุมชน
ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพ
(Healthy Behaviors)
ทุนสังคม (Social Capital) และ
ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของสังคม
(Social Cohesion)
การจัดการปัจจัยด้านสังคม
กำหนดสุขภาพ
นโยบายสาธารณะข้างใยสุขภาพ
(Health in All Policies)
การเข้าถึงระบบบริการสุขภาพ
ของกลุ่มเปราะบาง
การจัดการระบบบริการสุขภาพที่มีคุณภาพ
ประสิทธิภาพ และความเป็นธรรม
การจัดการระบบบริการสุขภาพ

จากแผนภาพเชิงสาเหตุของความเป็นธรรมด้านสุขภาพฯ ข้างต้นนี้ สามารถอธิบายโดยสรุปได้ดังนี้

ใน **“กระบวนการนโยบายสาธารณะภายใต้บริบทด้านเศรษฐกิจและสังคม”** นั้น พบว่า หากเราสามารถแก้ไขหรือลดข้อจำกัดในการเข้าถึงทรัพยากรเพื่อการพัฒนาของประชาชนในประเทศลงได้ (ไม่ว่าจะเป็นข้อจำกัดที่เกิดจากปัญหาในด้านการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและความแตกต่างระหว่างวัย การขาดแคลนทรัพยากรและงบประมาณ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว หรือการแบ่งขั้วทางการเมืองของโลกและการค้าระหว่างประเทศ ก็ตาม) เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงทรัพยากรเพื่อการพัฒนาอย่างทั่วถึงได้มากขึ้นแล้ว ก็จะทำให้ความสามารถในการปรับตัวเพื่อใช้ชีวิตในโลกศตวรรษ ๒๑ ของประชาชนดีขึ้นได้ ซึ่งจะส่งผลให้ความยากจนและสภาวะเปราะบางของประชาชนน้อยลง และภาวะพึ่งพิงด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนลดลงตามไปด้วย ความสัมพันธ์ในสังคมอุปถัมภ์และการผูกขาดอำนาจด้านเศรษฐกิจและสังคมจะลดลงตามมา เอื้ออำนวยให้สังคมยึดในหลักนิติธรรมและธรรมาภิบาลมากขึ้น ส่งผลให้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในกระบวนการนโยบายสาธารณะมากขึ้น การใช้อำนาจเผด็จการ ทุนนิยมพวกพ้อง สองมาตรฐาน และการคอร์รัปชันจะลดน้อยลง

นอกจากนี้ การที่ประชาชนมีภาวะพึ่งพิงด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนน้อยลงแล้ว จะส่งผลให้แรงต่อต้านต่อการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างลดลง และการมีนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและมุ่งเน้นการสร้างฐานการเมืองจะน้อยลงตามไปด้วยเช่นกัน โดยการที่ประเทศไทยมีนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและมุ่งเน้นการสร้างฐานการเมืองลดลงนี้ จะทำให้นโยบายด้านเศรษฐกิจและนโยบายด้านสังคมมีความเป็นธรรมมากขึ้น

การมีนโยบายด้านเศรษฐกิจและนโยบายด้านสังคมที่เป็นธรรมนี้ จะช่วยเสริมให้เกิดทั้งแนวทาง “ทุกนโยบายห่วงใยสุขภาพ (Health in All Policies: HiAP)” และการจัดการทรัพยากรสุขภาพที่เป็นธรรม ซึ่งการจัดการทรัพยากรสุขภาพที่เป็นธรรมจะช่วยทำให้เกิด **“การจัดการระบบบริการสุขภาพ”** ที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ เป็นธรรม ซึ่งจะเอื้อต่อการมีพฤติกรรมของบุคคลและชุมชนที่เป็นผลดีต่อการพัฒนาสุขภาพ รวมถึงการเข้าถึงระบบบริการสุขภาพและสุขภาวะของประชาชนกลุ่มที่อยู่ในสภาวะเปราะบางดีขึ้น ทำให้เกิด **“สุขภาวะของประชาชนบนผืนแผ่นดินไทยและความเป็นธรรมด้านสุขภาพ”**

ขณะเดียวกัน หากประเทศไทยสามารถจัดการทรัพยากรสุขภาพที่เป็นธรรมได้ ก็จะช่วยส่งเสริมแนวทางทุกนโยบายห่วงใยสุขภาพในเรื่องการจัดการปัจจัยด้านสังคมที่กำหนดสุขภาพให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยนำไปสู่การมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ และการมีพฤติกรรมของบุคคลและชุมชนที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพ ซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่สุขภาวะของประชาชนบนผืนแผ่นดินไทยและความเป็นธรรมด้านสุขภาพได้ นอกจากนี้ การที่ประเทศไทยให้ความสำคัญกับแนวทาง “ทุกนโยบายห่วงใยสุขภาพ” และสามารถจัดการในเรื่องการเข้าถึงทรัพยากรเพื่อการพัฒนาอย่างทั่วถึงได้แล้ว ก็จะช่วยทำให้เกิดทุนสังคมและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม ซึ่งก็จะช่วยลดความขัดแย้งและความรุนแรงลง ทำให้ความเครียดและปัญหาสุขภาพจิตลดลง เกิดสุขภาวะของประชาชนบนผืนแผ่นดินไทยและความเป็นธรรมด้านสุขภาพได้ในที่สุดเช่นกัน เหล่านี้ถือเป็นการจัด **“กระบวนการสร้างเสริม**

สุขภาพ” ซึ่งการที่ประชาชนในประเทศไทยได้รับความเป็นธรรมด้านสุขภาพและมีสุขภาพที่ดีก็จะส่งผลให้ภาวะพึ่งพิงด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในประเทศลดลง นำไปสู่วงจรแห่งการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนได้

ทั้งนี้ การพัฒนาให้เกิดความเป็นธรรมในกระบวนการนโยบายสาธารณะด้านเศรษฐกิจและสังคมที่สัมพันธ์กับระบบสุขภาพ ต้องเร่งพัฒนาให้เกิดการจัดการด้วยระบบอภิบาลที่ดี หรือธรรมาภิบาล (good governance) การปกครองด้วยหลักนิติธรรม (rule of law) และให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับกระบวนการมีส่วนร่วมที่เท่าเทียมอย่างแท้จริงของทุกภาคส่วนในสังคม โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อให้เกิดการเข้าถึงทรัพยากรเพื่อการพัฒนาอย่างทั่วถึง อันจะทำให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเอง ลดการพึ่งพิงรัฐและทุนภายนอก รวมถึงต้องเร่งสร้างขีดความสามารถของประชาชนในการปรับตัวเพื่อใช้ชีวิตในโลกศตวรรษที่ ๒๑ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากของสภาพแวดล้อมรอบตัวที่ทั้งแตกต่างและรวดเร็ว ขณะที่การสร้างนโยบายทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ต้องให้ความสำคัญกับความเป็นธรรมทั้งเชิงกระบวนการพัฒนานโยบายและเนื้อหานโยบาย โดยส่วนสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการสร้างระบบสุขภาพที่เป็นธรรมอย่างมากคือ การคำนึงถึงความเกี่ยวข้องของทุกนโยบายที่ล้วนมีผลต่อสุขภาพ (HiAPs) ทั้งในระบบการสร้างเสริมสุขภาพรวมทั้งปัจจัยสังคมที่กำหนดสุขภาพ (SDH) และการจัดการระบบบริการสุขภาพ

มาตรการสำคัญที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของระบบสุขภาพพึงประสงค์ คือ **“ระบบสุขภาพที่เป็นธรรม”** ที่กำหนดไว้ในธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ นี้ จะมีระบบและกระบวนการหลัก ๆ คือ ๑) กระบวนการนโยบายสาธารณะที่ดีและมีส่วนร่วมของภาคีทุกภาคส่วน ภายใต้บริบทด้านเศรษฐกิจและสังคม ๒) การสร้างเสริมสุขภาพ และการจัดการปัจจัยสังคมที่กำหนดสุขภาพ ด้วยการทำสภาพแวดล้อมสนับสนุนที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดีอย่างสมดุล มีการพัฒนาศักยภาพบุคคลและชุมชน และ ๓) การจัดการระบบบริการสุขภาพที่ให้ความสำคัญกับกาย จิต ปัญญา และสังคม อย่างสมดุล อย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ และความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการ ดังนี้

กระบวนการนโยบายสาธารณะที่ดีและมีส่วนร่วมของภาคีทุกภาคส่วน

เป้าหมาย

เป็นระบบสุขภาพที่สร้างเสริมให้เกิดความเป็นธรรม ด้วยกระบวนการนโยบายสาธารณะทางเศรษฐกิจและสังคมที่คำนึงถึงผลต่อสุขภาพตามหลักทุกนโยบายห่วงใยสุขภาพ มีการจัดการด้วยระบบธรรมาภิบาลที่ดี โดยให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับกระบวนการมีส่วนร่วมที่เท่าเทียมอย่างแท้จริงของทุกภาคส่วนในสังคม โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อให้เกิดการเข้าถึงทรัพยากรเพื่อการพัฒนาอย่างทั่วถึง มีชุมชนเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองและพึ่งพากันเองได้ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ทั้งนี้หมายรวมถึงระบบต่าง ๆ ของสังคมที่เข้ามามีส่วนกำหนดสุขภาพ

ด้วย เช่น นโยบายและระบบเศรษฐกิจ ทิศทางการพัฒนา บรรทัดฐานในสังคม นโยบายทางสังคม ระบบการเมืองการปกครอง

มาตรการสำคัญ

๑. สร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านกระบวนการนโยบายสาธารณะจากชุมชน และนโยบายของรัฐในระดับต่าง ๆ ตามหลักการพัฒนาทุกนโยบายห่วงใยสุขภาพ รวมถึงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพทางตรงและนโยบายด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ที่ส่งผลทั้งเชิงบวกและเชิงลบต่อสุขภาพด้วย เพราะสุขภาพเป็นทุนและพื้นฐานของการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์และประเทศ ซึ่งเชื่อมโยงอยู่กับระบบใหญ่ของสังคม รวมถึงการพัฒนานโยบายสาธารณะระดับชุมชน โดยจัดให้มีการพัฒนานโยบายสาธารณะที่ยั่งยืนในระดับชุมชนและท้องถิ่น พร้อมทั้งจัดให้มีการติดตามและประเมินผล

๒. สร้างระบบสุขภาพที่เป็นธรรมผ่านการกำหนดมาตรการและนโยบายเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นธรรมที่ทำให้เกิดการจัดการเชิงโครงสร้าง กลไก และกระบวนการบริหารจัดการ การจัดหาและกระจายทรัพยากรที่เป็นธรรมกับทุกคนในสังคม โดยมีส่วนร่วมและการร่วมมือกันระหว่างภาคส่วนในทุกระดับอย่างแท้จริงและเป็นไปอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ รวมทั้งติดตามสถานการณ์และรายงานความเป็นธรรมต่อการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการพื้นฐานแก่ประชาชนทุกกลุ่มโดยเฉพาะกลุ่มประชากรเสี่ยงหรือที่อยู่ในสภาวะเปราะบาง

๓. มุ่งส่งเสริมบทบาทของภาคส่วนต่าง ๆ ในการจัดการสังคมและสุขภาพในประเทศและระดับพื้นที่เพื่อให้เกิดการออกแบบสังคมและระบบสุขภาพสู่ท้องถิ่นตนเองได้ โดยมีกลไกเชื่อมโยงบทบาทของหน่วยงานรัฐเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชนในการสนับสนุนการจัดการระบบสุขภาพ ตั้งแต่ระบบสุขภาพชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ สร้างความเป็นธรรมาภิบาล โดยมีพื้นที่ให้คนทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมมือในการพัฒนาทุกระดับอย่างกว้างขวางมากขึ้น เพื่อช่วยกันกำหนดนโยบายระดับพื้นที่/ท้องถิ่น/ชุมชน รวมทั้งการออกแบบบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคคลในชุมชนต่อเรื่องการดูแลสุขภาพของตนเอง ครอบครัว และชุมชน ให้มีความสามารถปรับตัวรับมือกับการเปลี่ยนแปลง ลดภาวะพึ่งพาด้านเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มการมีส่วนร่วมและบทบาทของภาคเอกชน ในการช่วยสนับสนุนระบบบริการสาธารณสุขในภาวะวิกฤติด้านสุขภาพ เช่น การส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์และเครื่องมือทางการแพทย์ การร่วมกันขับเคลื่อนประเด็นความรอบรู้ด้านสุขภาพ

๔. สร้างกลไก เครื่องมือ และพื้นที่กลาง เช่น สมัชชาสุขภาพ ธรรมนูญสุขภาพ ในเชิงประเด็นหรือเชิงพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีความร่วมมือกันและสร้างความเป็นเจ้าของในสังคมและสุขภาพทุกระดับอย่างกว้างขวางมากขึ้น และพัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกภาคส่วนรวมทั้งภาคประชาชน ให้มีความเข้าใจและสมรรถนะการทำงานสานพลังสร้างสุขภาวะในบริบทของความเป็นเมือง/ชุมชนได้ โดยบูรณาการระบบสุขภาพนั้นกับกลไกการมีส่วนร่วมระดับพื้นที่ ตัวอย่างเช่น คณะกรรมการเขตสุขภาพเพื่อประชาชน (กขป.) คณะกรรมการ

พัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) คณะกรรมการสุขภาพระดับพื้นที่ (กสพ.) ตำบลจัดการคุณภาพชีวิต เป็นต้น เพื่อสร้างความร่วมมือทุกภาคส่วนในพื้นที่การจัดการสุขภาพและสาธารณสุข ผนวกไปกับมาตรการพัฒนาทางสังคมด้านอื่น ๆ ในพื้นที่

๕. สร้างและส่งเสริมกลไก กระบวนการ และนวัตกรรมต่าง ๆ เพิ่มเติม ที่จะเป็นหลักประกันให้กลุ่มคนที่อยู่ในสภาวะเปราะบางหรือขาดโอกาสทางสังคม สามารถเข้าร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะได้อย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม ทั้งเป็นการบ่มเพาะจิตสำนึกความเป็นพลเมือง เข้าใจความแตกต่างหลากหลายและการเชื่อมโยงตนเองกับสิ่งรอบตัวทั้งผู้คน สังคม ธรรมชาติ และโลก สามารถคลี่คลายความแตกแยกจากความขัดแย้งหรือเห็นต่างกันที่ส่งผลกระทบสำคัญต่อการมีสุขภาพที่ดี และร่วมหาทางออกจากวิกฤติความขัดแย้งได้อย่างสร้างสรรค์

๖. ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาสังคมใด ๆ ต้องไม่ทำให้เป็นปัจจัยเพิ่มความเหลื่อมล้ำทางสังคมและสุขภาพ การผูกขาดเชิงอำนาจและระบบอุปถัมภ์ โดยให้นำแนวคิดและกระบวนการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพที่ต้องใช้ข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์หรือองค์ความรู้อย่างรอบด้านมาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างความเข้าใจศักยภาพตนเองและกำหนดนโยบายสาธารณะ ทั้งที่เป็นนโยบายสุขภาพโดยตรงและนโยบายการพัฒนาสังคมด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างเสริมสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างสุขภาพ ทั้งนี้จะเป็นการส่งเสริมการสร้างและใช้ข้อมูลของชุมชนสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและมาตรการที่เหมาะสมต่อชุมชน โดยต้องเน้นทักษะและกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ชุมชนสามารถจัดเก็บ วิเคราะห์ และสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลและเป็นเจ้าของข้อมูลเอง รวมทั้งขีดความสามารถในการสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพ และสนับสนุนให้เกิดช่องทางการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทพื้นที่

การสร้างเสริมสุขภาพและการจัดการปัจจัยสังคมที่กำหนดสุขภาพ

เป้าหมาย

เป็นระบบสุขภาพที่กำหนดนโยบายสนับสนุนให้มีสภาพแวดล้อมและปัจจัยสังคมที่กำหนดสุขภาพที่เอื้อให้ประชาชนทุกคนบนผืนแผ่นดินไทยที่เกิด เติบโต ทำงาน ดำรงชีวิตอยู่ จนถึงวาระสุดท้ายแห่งชีวิต สามารถดำรงตนและพัฒนาสุขภาพตนเองอย่างสมดุลทั้งกาย จิต ปัญญา และสังคม อย่างมีศักยภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ได้รับและเข้าถึงสิทธิด้านสุขภาพ (นอกเหนือจากเรื่องการรับบริการสุขภาพ) มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ มีพฤติกรรมด้านสุขภาพที่เหมาะสม สามารถสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรคและปัจจัยคุกคามสุขภาพได้ในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน การคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ รวมทั้งสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพได้อย่างเป็นธรรมและสอดคล้องตามบริบท โดยนโยบาย

สาธารณะนี้ต้องคำนึงถึงความต้องการและเงื่อนไขข้อจำกัดของทุกกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง สิทธิของบุคคลและชุมชนในการดำรงชีวิตอยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ

มาตรการสำคัญ

๗. ส่งเสริมแนวคิดการสร้างทุนสังคมและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม สู่การสร้างชุมชนและเมืองสุขภาวะ (healthy city) ที่สอดคล้องกับมาตรฐานขององค์การอนามัยโลก[32] ทั้งการพัฒนาเมืองสีเขียว (green city) เมืองอัจฉริยะ (smart city) เมืองทั่วถึงของทุกคน (inclusive city) และเมืองน่าอยู่ตามทิศทางการเปลี่ยนแปลงของชุมชนและสังคม ควบคู่กับการเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถในการปรับตัวและตอบสนองต่อสถานการณ์แบบพลวัต ที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและมิติการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานร่วมกันทั้งเชิงนโยบายและปฏิบัติการ รวมทั้งเป็นทิศทางปฏิบัติการทางสังคมแนวใหม่ในการคลี่คลายความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์

๘. ส่งเสริมการสร้างชุมชน นโยบายและพื้นที่สาธารณะทั้งทางกายภาพ และโลกเสมือนจริง ที่ส่งเสริมและตระหนักถึงความสำคัญกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ ควบคู่กับการออกแบบสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ บรรยากาศ แนวทางการใช้พื้นที่ร่วมกัน การมีสติ การตระหนักรู้ การเข้าใจความจริง คุณค่าและความหมายของการมีชีวิตและสังคมที่ดีร่วมกัน

๙. สร้างการรับรู้และตระหนักรู้ในหน้าที่ของประชาชนในการดูแลสุขภาพและพัฒนาศักยภาพในการดูแลสุขภาพของตนเองและสังคมอย่างสมดุลทั้งทางกาย จิต ปัญญาและสังคม รวมถึงศักยภาพบุคคลในการดูแลสุขภาพด้วยหลักความรอบรู้ด้านสุขภาพ โดยมีระบบสุขภาพที่เอื้อต่อการดูแลสุขภาพ รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งทางจิตและปัญญา สร้างพื้นที่เรียนรู้ร่วมกัน ให้เป็นพลังเชิงบวกในการสร้างเสริมสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนและสังคมสามารถใช้ชีวิตที่เป็นสุขได้ในภาวะปกติ และสามารถก้าวผ่านปัญหาในทุกวิกฤติให้กลับมามีชีวิตที่เป็นปกติสุขได้ เพิ่มการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและข้อมูลมาช่วยยกระดับการสร้างเสริมสุขภาพและความรอบรู้ด้านสุขภาพให้แก่บุคคลและชุมชนนั้น ทั้งการออกแบบนโยบายสุขภาพและสิทธิด้านสุขภาพในกลุ่มประชาชนอย่างเหมาะสม แม่นยำ เข้าถึงและทั่วถึง ตลอดจนสามารถใช้เป็นช่องทางสื่อสารในวงกว้างด้วยช่องทางที่หลากหลายและรวดเร็ว รวมถึงการดูแลสุขภาพตนเองและครอบครัวที่บ้าน ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีมาตรฐาน ปลอดภัย แม่นยำและรักษาความเป็นส่วนตัว

๑๐. พัฒนานโยบายสาธารณะเชิงบวกเพื่อกระตุ้นแรงจูงใจในการเพิ่มพฤติกรรมและทักษะการสร้างเสริมสุขภาพส่วนบุคคลและครอบครัว ด้วยมาตรการทางสังคม เศรษฐกิจ ระบบข้อมูลและอื่น ๆ ทั้งในเชิงแนะนำและเตือนภัยเพื่อการตัดสินใจ อันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ ให้สามารถเลือกและเข้าถึงสินค้าและบริการ

[32] https://www.euro.who.int/en/health-topics/environment-and-health/urban-health/who-european-healthy-cities-network/what-is-a-healthy-city.

ที่เกี่ยวกับการสร้างสุขภาพที่ดีได้ และสร้างนโยบายที่ลดการบริโภคหรือเข้าถึงสินค้าและบริการที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพ

๑๑. พัฒนาระบบการเฝ้าระวัง สอบสวนและควบคุมโรคให้สามารถรองรับสถานการณ์ภัยคุกคามด้านสุขภาพ ทั้งในระดับพื้นที่และระดับที่กว้างขวางทั่วประเทศหรือทั่วโลก มีกลไกบูรณาการข้อมูลด้านสุขภาพและการสื่อสารเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ ทั้งระดับท้องถิ่น ตำบล อำเภอ จังหวัด และประเทศ ที่สามารถรองรับสถานการณ์ในแต่ละระดับได้อย่างมีประสิทธิผล สามารถกำหนดมาตรการในการดำเนินการอย่างรวดเร็วทันการณ์

๑๒. สนับสนุนให้ประชาชนสร้างระบบสุขภาพชุมชนด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ ตาม “แนวทางป่าชุมชนและป่าครอบครัว กับการอนุรักษ์ ปกป้อง และการใช้สมุนไพรอย่างยั่งยืน” สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค การฟื้นฟูสุขภาพ รวมทั้งการดูแลสุขภาพจากอาการและโรคเบื้องต้น หรือแก้ไขปัญหาสุขภาพจากโรคพื้นฐานได้ด้วยตนเองของประชาชน ครอบครัว และชุมชน เพื่อการดูแลสุขภาพอย่างเป็นองค์รวมบนหลักของการพึ่งตนเอง การมีส่วนร่วมและหลักฐานเชิงประจักษ์ โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเครือข่ายหมอพื้นบ้าน และเครือข่ายประชาสังคมในพื้นที่ ร่วมเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนา รวมถึงการส่งเสริมและยกระดับภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพและสมุนไพรไทยตามทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ตามโมเดลเศรษฐกิจแบบใหม่ (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model) ที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และสอดรับกับหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑๓. ส่งเสริม พัฒนา และบูรณาการกลไกการเฝ้าระวังและบริหารจัดการเพื่อสร้างเสริม ป้องกันและแก้ไขปัญหาความบกพร่องทางสุขภาพ หรือโรคอุบัติใหม่จากเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน เช่น โรคติดเกม โรคติดพนัน ด้วยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในสังคม

๑๔. เสริมพลังการทำงานสุขภาพทางปัญญาให้เป็นฐานสำคัญและพลังบวกในการทำงานสร้างเสริมสุขภาพ โดยเชื่อมโยงและพัฒนาเครือข่าย ส่งเสริมให้คนทำงานด่านหน้าในระบบการศึกษาและระบบสุขภาพมีทักษะและเครื่องมือในการพัฒนาสุขภาพทางปัญญา ศึกษาวิจัย จัดการความรู้ เผยแพร่ และสร้างพื้นที่เรียนรู้เรื่องสุขภาพทางปัญญาที่คนทั่วไปและกลุ่มคนที่หลากหลายสามารถเข้าถึงได้ง่าย

การจัดการระบบบริการสุขภาพ

เป้าหมาย

ทุกคนบนผืนแผ่นดินไทยเข้าถึงระบบบริการสุขภาพ เป็นการบริการต่าง ๆ อันเกี่ยวกับ การสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันและควบคุมโรคและปัจจัยที่คุกคามสุขภาพ การตรวจวินิจฉัยและบำบัดสภาวะความเจ็บป่วย

และการฟื้นฟูสมรรถภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน ที่เชื่อมโยงและสมดุลทั้งสุขภาพทางกาย จิต ปัญญาและสังคม ที่เป็นธรรม ตอบสนอง มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ และเน้นศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกันของบุคลากรและผู้รับบริการ ด้วยการบูรณาการตั้งแต่ปฐมภูมิ ทุติยภูมิ จนถึงตติยภูมิ โดยมีองค์ประกอบย่อย ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การบริการสาธารณสุขและการควบคุมคุณภาพ ตั้งแต่การสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันควบคุมโรคและปัจจัยคุกคามสุขภาพ รักษาและฟื้นฟูสุขภาพ การจัดการกำลังคนด้านสุขภาพ การเงินการคลังด้านสุขภาพ ผลิตภัณฑ์สุขภาพและเทคโนโลยีด้านสุขภาพ

มาตรการสำคัญ

๑๕. นำนโยบายทางการเงินการคลังมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อกระตุ้นให้เกิดการลงทุนและกระจายทรัพยากรด้านสุขภาพที่รวมไปถึงกำลังคนด้านสุขภาพ เทคโนโลยีสุขภาพ ข้อมูลข่าวสาร ที่มุ่งในทิศทางลดความเหลื่อมล้ำและขยายขอบเขตของระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าให้เพิ่มประสิทธิผลของการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค เพื่อให้เกิดความคุ้มครองด้านสุขภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพของประชาชนอย่างทั่วถึง และตอบสนองต่อความต้องการและต้นเหตุของปัญหาสุขภาพ รวมถึงสร้างแรงจูงใจในการสร้างสุขภาวะที่ดี

๑๖. พัฒนาและใช้ระบบบริการปฐมภูมิเป็นฐานของหลักประกันสร้างการเข้าถึงบริการที่เป็นธรรม พัฒนาการสาธารณสุขมูลฐาน ระบบบริการสุขภาพประชาชน ระบบบริการปฐมภูมิ อย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน เชื่อมโยงและตอบสนองความจำเป็นด้านสุขภาพ และออกแบบให้เชื่อมโยงกับบริการระดับทุติยภูมิ และตติยภูมิ โดยมุ่งให้ทุกภาคส่วนร่วมเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนา ทั้งหน่วยบริการสุขภาพภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน และองค์กรภาคประชาสังคม สามารถนำมาพัฒนา ใช้ประโยชน์และเข้าถึงอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม

๑๗. พัฒนาและออกแบบรูปแบบการจัดบริการสุขภาพชุมชน/เมืองหรือพื้นที่จำเพาะ รวมไปถึงชุมชนเสมือน (virtual community) และชุมชนออนไลน์ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของคนทุกกลุ่มได้ โดยมีกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่สนับสนุนการจัดการสุขภาพของประชาชนด้วยมาตรการที่เหมาะสมต่อบริบทของชุมชนเพื่อป้องกันความเหลื่อมล้ำต่อการเข้าถึงทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน มีความยืดหยุ่น ปรับตัว รับมือกับสถานการณ์ปกติและวิกฤติได้

๑๘. พัฒนาระบบบริการของหน่วยบริการสุขภาพทุกรูปแบบทั้งของภาครัฐ และเอกชน ให้มีคุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย โดยมีระบบการควบคุมคุณภาพที่เหมาะสมกับการบริการในระดับต่าง ๆ และมีระบบควบคุมค่าใช้จ่ายในการบริการที่สมเหตุผล ไม่เป็นภาระเกินจำเป็นแก่ผู้ใช้บริการ รวมถึงการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพ ให้มีขีดความสามารถ ให้บริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ มีจำนวน และมีการกระจายอย่างทั่วถึง รองรับการให้บริการในระดับต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุม โดยบุคลากรมีขวัญกำลังใจและความสุขในการทำงาน

๑๙. พัฒนาระบบสุขภาพชุมชนและการสาธารณสุขมูลฐานและระบบบริการสุขภาพ ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพให้เข้มแข็ง และเชื่อมต่อกับระบบหลักประกันสุขภาพของประเทศ โดยรูปแบบหน่วยบริการร่วมให้บริการ หรือรูปแบบอื่น ๆ รวมถึงระบบสุขภาพของประชาชน ด้วยการสนับสนุนให้มีกระบวนการศึกษาวิจัย/องค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ การขับเคลื่อนและบูรณาการข้อมูลในระดับชาติเพื่อการส่งเสริมสนับสนุนการใช้และการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น และการพัฒนากำลังคน รวมถึงสนับสนุนภาคประชาสังคม เครือข่ายหมอพื้นบ้าน เครือข่ายวิชาชีพการแพทย์แผนไทย เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยเข้าถึงและใช้บริการสุขภาพในระบบการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพ/มาตรฐาน ประสิทธิผล ปลอดภัย และใช้อย่างสมเหตุสมผล

๒๐. ออกแบบระบบบริการและการเงินการคลัง ที่ให้หน่วยบริการสุขภาพมีส่วนร่วม ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อจัดการดูแลกลุ่มที่อยู่ในสภาวะเปราะบางทางสังคมและสุขภาพ กลุ่มที่มีปัญหาหลักประกันและการเข้าถึงระบบบริการสุขภาพอย่างเป็นระบบ เช่น แรงงานข้ามชาติ ผู้ไม่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลัก ให้สามารถเข้าถึงบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคที่จำเป็น โดยเฉพาะการได้รับวัคซีนที่จำเป็น และให้มีระบบประกันสุขภาพสำหรับการดูแลรักษาที่ครอบคลุม โดยมีทางเลือกในรูปแบบต่าง ๆ และพัฒนาแหล่งรายได้ที่เหมาะสมสำหรับดูแลประชากรกลุ่มเป้าหมายได้

๒๑. เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกการจัดการระบบข้อมูลที่บูรณาการทั้งระดับชาติและพื้นที่ ที่มีความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการและอ้างอิงได้ ประสานงานดำเนินการในการสื่อสารข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน เข้าใจง่าย เข้าถึงง่าย หลากหลายรูปแบบ เหมาะกับกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม และทันต่อสถานการณ์ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ รวมทั้งมีกระบวนการเฝ้าระวังความเสี่ยง และร่วมตรวจสอบอย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

๒๒. เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกการทำงานอาสาสมัคร/จิตอาสาเพื่อส่งเสริมระบบบริการสุขภาพและเชื่อมโยงอาสาสมัคร/จิตอาสาจากทุกภาคส่วนในการช่วยเหลือกลุ่มคนและชุมชนที่อยู่ในสภาวะเปราะบางที่มีทุกขภาวะ เพื่อสร้างพื้นที่เรียนรู้และปฏิบัติการที่เพิ่มพลังความเห็นอกเห็นใจและไว้วางใจทางสังคม ที่นำไปสู่การพัฒนาสุขภาวะทั้งของปัจเจกและสังคมไปพร้อมกัน

๒๓. ส่งเสริมและพัฒนากลไกการศึกษาวิจัยและพัฒนา การบริหารจัดการงานวิจัย/สร้างองค์ความรู้ด้านสุขภาพ ทั้งเชิงระบบและนวัตกรรมสมัยใหม่ การพัฒนาตัวชี้วัดในการติดตามและประเมินผลความเป็นธรรมของระบบสุขภาพ รวมทั้งข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนให้เกิดความเป็นธรรมจากระบบบริการสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี และการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะ

แนวทางการวัดผลสำเร็จของระบบสุขภาพที่พึงประสงค์

๑. รายงานการวัดผลสำเร็จและการมีส่วนร่วมในกระบวนการการกำหนดและดำเนินนโยบายการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ที่คำนึงถึงหรือส่งผลต่อสุขภาพไปพร้อมกัน (ตัวอย่างเช่น นโยบายการศึกษา นโยบายแรงงาน นโยบายการพัฒนาเมือง)

๒. ข้อมูลสถานการณ์และแนวโน้มความเป็นธรรมของระดับสุขภาพ รวมทั้งปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อสุขภาพ ปัจจัยคุกคามสุขภาพ และการกระจายการลงทุน ทรัพยากร

๓. ข้อมูลสถานการณ์และแนวโน้มความเป็นธรรมด้านการเข้าถึงบริการสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันและควบคุมโรค การรักษาพยาบาลของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่มีปัจจัยความเสี่ยงทางสุขภาพสูงหรืออยู่ในสภาวะแวดล้อมที่เปราะบางต่อสุขภาพ

๔. ข้อมูลการมีส่วนร่วมในกลไกการอภิบาลและกำกับคุณภาพในระบบบริการสุขภาพ การคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ และมาตรการทางสังคมอื่น ๆ

๕. ตัวอย่างรูปธรรมของการจัดบริการสุขภาพชุมชนเมือง/ชุมชนหรือต้นแบบที่แสดงความจำเพาะสามารถตอบสนองความต้องการของคนทุกกลุ่มในพื้นที่ รวมทั้งรูปธรรมพื้นที่ต้นแบบหรือพื้นที่ปฏิบัติการทางสังคมในการคลี่คลายความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์และผลลัพธ์เชิงบวกต่อการบรรลุสุขภาพที่ดีอย่างเป็นธรรม

นิยามศัพท์

๑. สุขภาพ (health)

หมายความว่า ภาวะของมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิต ทางปัญญา และทางสังคมเชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุล (พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐)

๒. ระบบสุขภาพ (health system)

หมายความว่า ระบบความสัมพันธ์ทั้งมวลที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ (พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐)

๓. สุขภาวะ (well-being)

หมายความว่า ภาวะที่ดี หรือความอยู่ดีมีสุข ซึ่งมีได้หลายด้าน ได้แก่ ความอยู่ดีมีสุขทางกายหรือสุขภาวะทางกาย ทางจิต ทางปัญญา และทางสังคม โดยความอยู่ดีมีสุขนี้สามารถระบุได้จากความรู้สึกของแต่ละบุคคล ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามประสบการณ์และภูมิหลังของตน และยังสามารถระบุได้จากองค์ประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการใช้ชีวิตของบุคคลนั้นๆ เช่น ระบุจากสุขภาพ การศึกษา การงาน ความสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคม สิ่งแวดล้อมต่างๆ ความมั่นคงด้านต่างๆ การมีส่วนร่วม ที่อยู่อาศัย สมดุลระหว่างการทำงานและการใช้ชีวิตส่วนตัว ซึ่งแนวคิดของทั้งสุขภาวะและสุขภาพนั้นมีความสัมพันธ์กัน โดยสุขภาพมีผลต่อสุขภาวะโดยรวม และขณะเดียวกัน สุขภาวะก็มีผลต่อสุขภาพในอนาคต (อ้างอิงจาก Measurement of and target-setting for well-being: an initiative by the WHO Regional Office for Europe Second meeting of the expert group Paris, France, 25–26 June 2012 และบทความเรื่องแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของไทย (Well-being in Thailand) โดย ไชยฤทธิ์ อนุชิตวรวงศ์)

๔. ความเป็นธรรมด้านสุขภาพ (health equity)

หมายความว่า ภาวะที่ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ตลอดทุกช่วงวัย ไม่มีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นการแบ่งกลุ่มทางสังคม เศรษฐกิจ ลักษณะประชากร เชื้อชาติ ถิ่นที่อยู่อาศัย พื้นที่ หรือการเข้าถึงสิทธิหน้าที่ด้านสุขภาพตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ หากความแตกต่างนั้น ๆ เป็นความแตกต่างที่สามารถหลีกเลี่ยงหรือป้องกันได้ (ปรับปรุงจาก ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙)

๕. ระบบสุขภาพที่เป็นธรรม (equitable health system)

หมายความว่า ระบบสุขภาพที่มุ่งให้เกิดความเป็นธรรมด้านสุขภาพ ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

๖. ระบบสุขภาพที่ตอบสนอง (responsive health system)

หมายความว่า ระบบความสัมพันธ์ทั้งมวลที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ที่ตอบสนองต่อความจำเป็นและความต้องการด้านสุขภาพ ทั้งในสถานการณ์ปกติและฉุกเฉิน

๗. ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง (leaving no-one behind)

หมายความว่า ทุกคนบนแผ่นดินไทย โดยเฉพาะกลุ่มคนที่มีความจำกัดด้านสุขภาพ คนด้อยโอกาสในสังคม กลุ่มคนที่อยู่ในสภาวะเปราะบางอย่างครอบคลุมก่อนเป็นอันดับแรก ในการเข้าถึงระบบสุขภาพ โดยไม่มีความเหลื่อมล้ำ ไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งในเรื่องคุณภาพชีวิตและเรื่องการเข้าถึงระบบสุขภาพ โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ (ปรับปรุงจาก https://unstats.un.org/sdgs/report/2016/Leaving-no-one-behind/ และธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙) รวมถึงผู้ให้บริการและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholders) ทั้งหมดในระบบสุขภาพ

๘. ระบบสุขภาพที่สามารถฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็ว (resilience)

หมายความว่า ความสามารถในการฟื้นคืนสู่ปกติของระบบสุขภาพ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับทั้งความรุนแรงของภาวะ/สิ่งที่มากระทบ ความสามารถในการเรียนรู้ ความเป็นผู้นำ (leadership) โครงสร้างของระบบสุขภาพ และการอภิบาลหรือ governance ที่หมายความครอบคลุมถึงทั้งการจัดการระบบข้อมูลด้านสุขภาพ การเงินการคลังด้านสุขภาพ และกำลังคนด้านสุขภาพ การทำให้ระบบสามารถคงอยู่ได้หรือสามารถมีโครงสร้างที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติได้นั้น สามารถทำได้โดยวิธีการใหญ่ ๆ ได้ ๓ วิธี คือ *๑) การแบกรับของระบบ* ซึ่งสัมพันธ์กับความสามารถในการแบกรับ (absorptive capacity) *๒) การปรับเปลี่ยนของระบบ* ซึ่งสัมพันธ์กับความสามารถในการปรับเปลี่ยน (adaptive capacity) และ *๓) การเปลี่ยนแปลงของระบบ* ซึ่งสัมพันธ์กับความสามารถในการเปลี่ยนแปลง (transformative capacity) (ปรับปรุงจาก Karl Blanchet *et al.* 2017. Governance and capacity to manage resilience of health systems: Towards a new conceptual framework. *Int J Health Policy Manag.* 6(8): 431-435.)

๙. การอภิบาลระบบสุขภาพที่ดี (good governance for health system)

หมายความว่า การดูแลและการบริหารระบบสุขภาพด้วยการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างภาครัฐ องค์กรสาธารณะต่าง ๆ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคมที่รวมทั้งหน่วยงานหรือองค์กรที่มีบทบาทโดยตรงกับเรื่องสุขภาพและที่ไม่ได้มีบทบาทเกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องสุขภาพ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาหรือความท้าทายต่าง ๆ ในสังคมและสร้างสรรค์โอกาสใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดสุขภาพ (ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙) โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดรับชอบและตรวจสอบได้ หลักประสิทธิภาพและหลักประสิทธิผล และหลักนิติธรรม

๑๐. การทำสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี

หมายความว่า การทำสภาพแวดล้อมให้เอื้อ (enabling and empowering environment) ต่อการจัดการกับปัจจัยกำหนดสุขภาพ (determinants of health) ด้านต่าง ๆ กล่าวคือ ไม่เฉพาะด้านการแพทย์ที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ทางสุขภาพเท่านั้น แต่ยังต้องให้ความสำคัญกับทั้งปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่กำหนดสุขภาพ ปัจจัยการเมืองที่กำหนดสุขภาพ ปัจจัยการค้าที่กำหนดสุขภาพเพื่อนำไปสู่ระบบสุขภาพที่ดี และเอื้อให้เกิดทุกนโยบายห่วงใยสุขภาพ (Health in All Policies: HiAPs)

๑๑. ปัจจัยสังคมที่กำหนดสุขภาพ (Social Determinants of Health: SDH)

หมายความว่า สภาพแวดล้อมที่บุคคลเกิด เติบโต ทำงาน ดำรงชีวิตอยู่ จนถึงวาระสุดท้ายแห่งชีวิต รวมถึงปัจจัยและระบบต่าง ๆ ที่เข้ามามีส่วนกำหนดสภาพแวดล้อมเหล่านั้นด้วย ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางกายภาพ เช่น เพศ (sex) และเพศภาวะ (gender) อัตลักษณ์เฉพาะบุคคล มลภาวะ และปัจจัยทางสังคมเชิงระบบที่สลับซับซ้อน เช่น นโยบายและระบบเศรษฐกิจ ทิศทางการพัฒนา บรรทัดฐานในสังคม นโยบายสาธารณะ นโยบายทางสังคม ระบบการเมืองการปกครอง ซึ่งล้วนมีผลต่อสุขภาพของประชาชนทั้งสิ้น (ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙ ปรับปรุงจาก www.who.int/social_ determinants/en/)

๑๒. การพัฒนาศักยภาพมนุษย์

หมายความว่า การให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ในทุกช่วงวัยและทุกระดับ ทั้งในด้านทักษะต่าง ๆ เช่น ความรอบรู้ด้านสุขภาพ (health literacy) ความรอบรู้ด้านดิจิทัล (digital literacy) ความรอบรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (environmental literacy) และด้านการพัฒนาศักยภาพคนสู่ความเป็นพลเมืองที่ตื่นรู้มีส่วนร่วมรับผิดรับชอบต่อสังคม (active citizen) เพื่อให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้เท่าทัน ตระหนักรู้และมีบทบาทในการดูแลสุขภาพตนเอง ครอบครัว และชุมชนได้ สามารถหลีกเลี่ยงพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่เหมาะสม

และเป็นพลเมืองที่มีความร่วมรับผิดรับชอบต่อสังคมในด้านสุขภาพ นอกจากนี้ ประชาชนต้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้องเพียงพอ สามารถเข้ามามีบทบาท ได้รับการสนับสนุนและปฏิบัติอย่างสมศักดิ์ศรี

๑๓. การมีส่วนร่วมด้านสุขภาพ (health engagement)

หมายความว่า กระบวนการที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามาทำงานร่วมกัน ในการค้นหาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ (health-related issues) ภายใต้หลักการของความไว้วางใจ ความสามารถในการเข้าถึง ความเท่าเทียม ความโปร่งใส และความเป็นอิสระในลักษณะของการร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับประโยชน์ ร่วมติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สภาพแวดล้อม นโยบาย โครงการ และแนวปฏิบัติภายในชุมชน ให้มุ่งสู่การสร้างสุขภาวะ (well-being) เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์และเป้าหมายการมีสุขภาพที่ดี (ปรับปรุงจาก WHO, 2020. Community Engagement: A health promotion guide for universal health coverage in the hands of the people และธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙)

๑๔. การสร้างเสริมสุขภาพ

หมายความว่า กระบวนการในการเพิ่มความสามารถให้กับบุคคล/ประชาชน กลไกทางสังคมและสภาพแวดล้อม เพื่อให้สามารถควบคุมปัจจัยที่กำหนดสุขภาพและพัฒนาสุขภาพแบบองค์รวม ทั้งทางกาย จิต ปัญญา และสังคม ซึ่งมิได้เป็นเพียงความรับผิดชอบรายบุคคลหรือเป็นความรับผิดชอบของบุคลากรและองค์กรสุขภาพเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องไปถึงภาคส่วนต่างๆ ในสังคมที่จะร่วมกันสร้างวิถีชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อมที่นำไปสู่สุขภาวะที่ดี และในนิยามที่พัฒนาให้กว้างขึ้นยังสามารถรวมถึงการเชื่อมโยงถึงสิทธิมนุษยชน ความเป็นธรรมทางสังคม และสิ่งแวดล้อมด้วย ทั้งนี้ ในบางกรณีอาจใช้คำว่าการส่งเสริมสุขภาพแทน (เอกสาร World Health Organization. “The Ottawa Charter for Health Promotion”. Geneva, Switzerland: WHO; 1986 Nov 21. เข้าถึงได้จาก: http://www.who.int/healthpromotion/conferences/previous/ottawa/en/index.html. และ เอกสาร World Health Organization. “The Geneva Charter for Well-being”. Geneva, Switzerland: WHO; 2021 Dec 15. เข้าถึงได้จาก: https://www.who.int/publications/m/item/the-geneva-charter-for-well-being-(unedited))

๑๕. ทุกนโยบายห่วงใยสุขภาพ (Health in All Policies: HiAP)

หมายความว่า การทำงานข้ามภาคส่วนอย่างเป็นระบบโดยนำประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางสุขภาพมาประกอบการตัดสินใจ เป็นการทำงานร่วมกันแบบเสริมพลัง เพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบที่เป็นอันตรายทางสุขภาพ

และเพื่อให้เกิดนโยบายสาธารณะระหว่างภาคส่วนต่างๆ ที่จะนำไปสู่การทำให้สุขภาพของประชาชนและความเป็นธรรมทางสุขภาพดียิ่งขึ้น (ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙)

๑๖. กลุ่มคนที่อยู่ในสภาวะเปราะบาง (vulnerable groups)

หมายความว่า กลุ่มคนที่มีความเสี่ยงสูงที่จะเจ็บป่วย หรือได้รับอันตรายทางสุขภาพ เนื่องด้วยสถานะสุขภาพทางด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทางกาย จิต ปัญญา หรือสังคม ทำให้กลุ่มคนเหล่านี้จัดการกับความเสี่ยงดังกล่าวได้ไม่ดี หรือไม่สามารถจัดการกับความเสี่ยงหรือปัจจัยต่างๆ ที่เข้ามามีผลกระทบต่อสุขภาพของพวกเขาได้ (ปรับปรุงจากธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙)

๑๗. ชุมชน (communities)

หมายความว่า กลุ่มคนที่มีวิถีชีวิตเกี่ยวพันกันและมีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันอย่างเป็นปกติและต่อเนื่องโดยเหตุที่อยู่ในอาณาบริเวณเดียวกัน หรือมีอาชีพเดียวกัน หรือประกอบกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกันหรือมีวัฒนธรรม ความเชื่อหรือความสนใจร่วมกัน (ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙)

๑๘. ชุมชนเมือง (urbanization of communities)

หมายความว่า ชุมชนทุกรูปแบบในทุกบริบทพื้นที่ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงของหรือสู่ความเป็นเมือง

๑๙. ความรอบรู้ด้านสุขภาพ (health literacy)

หมายความว่า ระดับสมรรถนะของบุคคลในการเข้าถึง เข้าใจ สามารถตัดสินใจ ประเมิน และปรับใช้ข้อมูลความรู้ และบริการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม เลือกรับผลิตภัณฑ์สุขภาพ ตลอดจนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพได้ (ปรับจากเอกสาร โครงการสำรวจความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนไทย อายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป พ.ศ. ๒๕๖๐ (ระยะที่ ๑))

๒๐. ระบบบริการสุขภาพ

หมายความว่า ระบบการบริการต่าง ๆ อันเกี่ยวกับ การสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันและควบคุมโรคและปัจจัยที่คุกคามสุขภาพ การตรวจวินิจฉัยและบำบัดสภาวะความเจ็บป่วย และการฟื้นฟูสมรรถภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน ที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ จนถึงตติยภูมิ โดยมีองค์ประกอบย่อย ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การบริการสาธารณสุขและการควบคุมคุณภาพตั้งแต่ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรคและ

ปัจจัยคุกคามสุขภาพ รักษาและฟื้นฟูสุขภาพ การจัดการกำลังคนด้านสุขภาพ การเงินการคลังด้านสุขภาพ ผลิตภัณฑ์สุขภาพและเทคโนโลยีด้านสุขภาพ

๒๑. การบริการสาธารณสุข

หมายความว่า การบริการต่างๆ อันเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันและควบคุมโรคและปัจจัยที่คุกคามสุขภาพ การตรวจวินิจฉัยและบำบัดสภาวะความเจ็บป่วย และการฟื้นฟูสมรรถภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน (ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙)

๒๒. การบริการสุขภาพปฐมภูมิ

หมายความว่า การบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่มุ่งหมายดูแลสุขภาพของบุคคลในเขตพื้นที่รับผิดชอบในลักษณะองค์รวมตั้งแต่แรก ต่อเนื่อง และผสมผสาน ครอบคลุมทั้งการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมโรค การป้องกันโรค การตรวจวินิจฉัยโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพ โดยหน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิที่ประกอบด้วยแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว และคณะผู้ให้บริการสุขภาพปฐมภูมิ รวมทั้งเชื่อมโยงกับครอบครัว ชุมชน และบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขระดับทุติยภูมิ และตติยภูมิ (พระราชบัญญัติสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒)

๒๓. การบริการสาธารณสุขทุติยภูมิ

หมายความว่า การบริการสาธารณสุขที่มีภารกิจในด้านการตรวจ วินิจฉัย การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสมรรถภาพบุคคลที่เจ็บป่วยด้วยโรคพื้นฐานทั้งระดับที่ไม่ซับซ้อนมากนักจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมากขึ้นและจำเป็นต้องใช้แพทย์เฉพาะทางสาขาหลัก (นิยามของกระทรวงสาธารณสุข)

๒๔. การบริการสาธารณสุขตติยภูมิ

หมายความว่า การบริการสาธารณสุขที่มีภารกิจขยายขอบเขตการรักษาพยาบาลที่จำเป็นต้องใช้แพทย์เฉพาะทางอนุสาขา รวมทั้งการรักษาเฉพาะโรค (นิยามของกระทรวง สาธารณสุข)

๒๕. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ

หมายความว่า องค์ความรู้ ความคิด ความเชื่อ และความชำนาญในการดูแลสุขภาพโดยอาศัยความรู้ที่ได้สั่งสม ถ่ายทอด และพัฒนาสืบต่อกันมาในท้องถิ่น ซึ่งรวมถึงการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และ

การแพทย์ทางเลือกอื่น ที่ประชาชนและชุมชนใช้ในการดูแลสุขภาพอย่างสอดคล้องกับท้องถิ่นนั้นๆ ด้วย (ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙)

๒๖. การแพทย์แผนไทย

หมายความว่า กระบวนการทางการแพทย์เกี่ยวกับการตรวจ วินิจฉัย บำบัดรักษา หรือป้องกันโรค หรือการส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพของมนุษย์ การผดุงครรภ์ การนวดไทย และให้หมายความรวมถึง การเตรียมการผลิตยาแผนไทย และการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์ ทั้งนี้ โดยอาศัยความรู้หรือตำราที่ได้ถ่ายทอดและพัฒนาสืบต่อกันมา (พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖)

๒๗. การแพทย์พื้นบ้าน

หมายความว่า การดูแลสุขภาพโดยอาศัยความรู้ที่ได้สั่งสม ถ่ายทอด และพัฒนาสืบต่อกันมาซึ่งมีลักษณะเฉพาะที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม จารีต ประเพณี และทรัพยากรของชุมชนท้องถิ่น และเป็นที่ยอมรับของชุมชนท้องถิ่นนั้น (ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙)

๒๘. การแพทย์ทางเลือก

หมายความว่า การดูแลสุขภาพโดยอาศัยความรู้ทางการแพทย์ ที่นอกเหนือจากการแพทย์แผนปัจจุบัน การแพทย์แผนไทย และการแพทย์พื้นบ้าน (ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙)

๒๙. การคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ

หมายความว่า การปกป้องดูแลผู้บริโภคให้ได้รับความปลอดภัย เป็นธรรม จากการบริโภคผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพ

๓๐. องค์ความรู้ด้านสุขภาพ

หมายความว่า ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการนำความรู้ด้านสุขภาพเรื่องต่าง ๆ มาประกอบกัน เพื่อใช้ประโยชน์ ทั้งนี้ ความรู้ด้านสุขภาพสามารถจำแนกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ ๑) ความรู้ที่ผ่านการพิสูจน์จนเป็นความรู้สากล ๒) ความรู้จากการศึกษาวิจัย ๓) ความรู้จากการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารสุขภาพที่มีการจัดเก็บรวบรวม และ ๔) ความรู้ที่ได้จากการสั่งสมประสบการณ์ (ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙)

๓๑. การสร้างความรู้ด้านสุขภาพ

หมายความว่า การสร้างความรู้หรือองค์ความรู้จากการปฏิบัติ การจัดการความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสั่งสมความรู้และประสบการณ์ การศึกษาวิจัย การสังเคราะห์ความรู้และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและระบบสุขภาพ (ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙)

๓๒. การสื่อสารข้อมูลด้านสุขภาพ (Health Communication)

หมายถึง กระบวนการเผยแพร่ ถ่ายทอด แลกเปลี่ยน และติดต่อกัน เกี่ยวกับข่าวสาร ความรู้ หรือเนื้อหาด้านสุขภาพ ระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร หรือรัฐ ผ่านรูปแบบการสื่อสาร และช่องทางที่หลากหลาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างการรับรู้ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ตรงกัน

๓๓. กำลังคนด้านสุขภาพ

หมายความว่า บุคลากรทางการแพทย์หรือสาธารณสุข ที่ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการสุขภาพที่มีกฎหมายระเบียบ ข้อกำหนดรองรับ และยังครอบคลุมถึงบุคคลและกลุ่มบุคคลอื่นที่แม้ยังไม่มีกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ รองรับ แต่ก็สามารถร่วมให้บริการด้านสาธารณสุขอย่างผสมผสานและมีประสิทธิภาพ

๓๔. สุขภาพจิต

หมายความว่า สภาวะจิตใจที่เป็นสุข สามารถปรับตัว แก้ปัญหา สร้างสรรค์ ทำงานได้ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความมั่นคงทางจิตใจ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ อยู่ในสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้ (กรมสุขภาพจิต)

๓๕. สุขภาพทางปัญญา

หมายความว่า คุณภาพใหม่ของจิตใจที่เกิดจากการเข้าถึงความจริง คุณค่า และความหมายอย่างรอบด้านทั้งของตนเอง ผู้อื่น ธรรมชาติ และสิ่งที่ยึดเหนี่ยว ศรัทธา ซึ่งเกี่ยวหรือไม่เกี่ยวกับศาสนาก็ได้ โดยผ่านช่องทางทั้งทางวิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม และปัญญาญาณ

๓๖. การบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์

หมายความว่า การให้บริการที่เป็นมิตร มีความรัก ความเมตตา ใส่ใจในปัญหาและความทุกข์ของผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง ให้บริการตามปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการที่เป็นจริง โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการเป็นหลัก (พจนานุกรมการสาธารณสุขไทย พ.ศ. ๒๕๖๑)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ ลงมติเห็นชอบร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. .... ตามที่กรรมการสุขภาพแห่งชาติเสนอ และได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อทราบตามมาตรา ๒๕ (๑) และมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ได้แจกให้สมาชิกแล้วนะครับ

ขอเชิญท่านต่อไปนี้เข้ามาชี้แจงนะครับ นายแพทย์ประทีป ธนกิจเจริญ เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระศักดิ์ พุทธาศรี รองเลขาธิการ นายสุทธิพงษ์ วสุโสภาพล รองเลขาธิการ นางสาวทิพิชา โปษยานนท์ ผู้อำนวยการ นางสาวนภินทร ศิริไทย ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ อนุญาตครับ

(ผู้ชี้แจงจากสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติเข้าประจำที่)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : สมาชิกที่มีความประสงค์จะสอบถามกรุณาได้ส่งชื่อมา เมื่อสมาชิกได้อภิปรายครบถ้วนแล้วค่อยให้หน่วยงานชี้แจง ท่านแรก พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ หลังจากนั้นเป็น ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม คุณจิรายุ ห่วงทรัพย์ ขอเชิญ พลตำรวจตรี สุพิศาล ครับ

พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ในการรายงานของท่านเลขาธิการสุขภาพแห่งชาติกับคณะในเรื่องของร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. .... ท่านประธานครับ ผมเริ่มมีหลายคำถามในเอกสารที่แนบมาในร่างธรรมนูญดังกล่าวนี้นะครับ จาก ๗ ปัจจัยการเปลี่ยนแปลงที่ปรากฏอยู่ในเอกสาร แล้วกำหนดทิศทางที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาซึ่งจะเป็นการแก้ไขปัญหาเชิงระบบในการขจัดความยากจน แล้วก็ความเหลื่อมล้ำในสังคมตลอดจนการยึดธรรมาภิบาลมานั้น โดยเฉพาะสิ่งสำคัญคือที่ได้กล่าวถึงหลักนิติธรรมแล้วก็ลดการผูกขาดด้านเศรษฐกิจและสังคม คำถามแรกในหน้านี้คือกลไก ประเด็นคือกลไกที่จะนำมาการเปลี่ยนแปลง ทีนี้ในกรอบความคิด ท่านประธานครับ พอดีผมอ่านเอกสารในส่วนที่ ๒ คือเอกสารที่เกี่ยวกับกรอบความคิดที่เป็นกลม ๆ เขาเรียกกรอบคอนเซพชวล เฟรมเวิร์ค (Conceptual Framework) ประเด็นของมันคืออย่างนี้ครับ อยากเรียนสอบถามผู้ที่ทำกรอบความคิดนั้น ตรงกลางเลยครับ ท่านมองตรงกลาง ท่านไม่ได้เขียนไว้ในเอกสารนี้เลย ตรงกลางมันจะมีเขียนคำว่า ภาครัฐ/การเมือง ในปัจจัยที่เป็นปัจจัยวงรอบทั้ง ๓ ปัจจัย คือการพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วม การทำสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อสุขภาพและการพัฒนาศักยภาพมนุษย์โดยมีตัวหมุนอยู่ตรงกลางคือการเมือง ท่านไม่ได้เขียนไว้ในนี้เลยครับ บทบาทสำคัญในการดำเนินการทั้ง ๒๓ ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการเมืองไว้เลย ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของงานภาครัฐ ผมอยากให้ท่านช่วยอธิบายว่าการเมืองที่จะเข้าไปแตะโดยเฉพาะเรื่องการพัฒนากระบวนการการมีส่วนร่วมในเรื่องสุขภาพเราจะต้องให้การเมืองคือการเมืองที่ท่านมานั่งอยู่ที่นี่ ทำอะไรเพื่อสุขภาพตามธรรมนูญนี้ แล้วก็สิ่งสำคัญในเรื่องของความเป็นพลเมือง ท่านจะเห็นว่าในปัจจัยการพัฒนาศักยภาพมนุษย์นั้น ขณะนี้ที่ผมรู้เมื่อสักครู่มีรายงานอันหนึ่งของสภา ซึ่งเป็นเรื่องของหน่วยงานที่เกี่ยวกับเรื่องให้ความรู้คือสถาบันพระปกเกล้า สถาบันพระปกเกล้ารับเรื่องนี้ไปครับ เรื่องการพัฒนาพลเมืองเข้าไปหนึ่งในไอเทม (Item) วันนี้มาผมก็จะถามเรื่องนี้เหมือนกันแต่พอดีไม่ได้เข้า ประเด็นตรงนี้คือในธรรมนูญนี้มันเกี่ยวข้องตรงไหนที่เป็นปัจจัยที่ท่านแยกออกเป็น ๒ ขาในกรอบความคิดคอนเซพชวล (Conceptual) คือด้านทักษะกับด้านความเป็นพลเมือง การเมืองจะเข้าไปแตะ

ตรงไหนในประเด็นดังกล่าว เพราะว่าในหลักปรัชญาแล้วนั้นท่านเขียนไว้ชัดนะครับ แต่สิ่งสุดท้ายคือท่านต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเป้าหมายในสุขภาพ ๕ ปี ทีนี้ส่วนที่เป็นมาตรการสำคัญที่ท่านกำหนดไว้ในส่วนที่ ๓ ท่านเขียนดีมากในส่วนที่ ๓ นี้ ซึ่งผมอยากถามเป็นคำถามสุดท้ายครับ รองวรรคสุดท้าย ซึ่งผมจะอ่านให้ฟังนิดเดียวครับ ซึ่งมีผลอย่างสำคัญต่อ กระบวนการพัฒนาที่ไม่ยั่งยืน ประกอบกับรากวัฒนธรรมสังคมอุปถัมภ์ที่มีอยู่ในสังคมไทย รากฐานวัฒนธรรมสังคมอุปถัมภ์ที่มีอยู่ในสังคมไทย ผมรู้ว่ามันคือเพนพอยต์ (Pain point) ที่ท่านต่อว่า ยิ่งสร้างให้เกิดการผูกขาดทางอำนาจ เกิดคอร์รัปชันจนสร้างแรงต้านทานการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างจากกลุ่มที่มีความเห็นต่างทางการเมืองการปกครอง จนถึงกลุ่มคนที่เสียผลประโยชน์หรือได้รับแรงกดดันจากระบอบที่ไม่เท่าเทียมกัน คือสภาพมันเป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ ท่านได้มาถึงมาตรการสู่เป้าหมาย ตรงนี้ท่านจะทำลายเพนพอยต์ (Pain point) ตรงนี้อย่างไรที่จะทำให้เกิดมวลสุขภาพทั้งกายและใจที่แข็งแรงของประชาชนคนไทยในธรรมนูญฉบับนี้ เพราะจะทำให้ประชาชนคนไทยกลับเข้าสู่ความปรองดอง หน้ากากคนดีที่มีไว้นี่ครับ มันจะเป็นหน้ากากคนดีเช่นอย่างนั้นตลอดไปหรือครับ หรือมันเป็นแค่หน้ากากที่ฉาบด้วยยาพิษ นั่นคือสิ่งที่ผมอยากรู้ว่าท่านจะทำอย่างไรครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณจิรายุ ห่วงทรัพย์เชิญครับ แล้วจะเป็นศาสตราจารย์โกวิทย์ครับ

นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม จิรายุ ห่วงทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร เขตคลองสามวา รามอินทรา พรรคเพื่อไทย เรียนท่านผู้นั่งอยู่บนบัลลังก์นะครับ ผมอาจจะเป็นคนพูดตรงไปตรงมา ถ้าอะไรที่ไปพาดพิงท่านไม่ให้สบายใจก็ขออภัยไว้ก่อนนะครับ อันดับแรกท่านประธานครับ ผมว่ารายงานฉบับนี้เอากลับไปดูช่วงปีใหม่ก่อนดีไหมครับ สภาไม่ควรจะพิจารณาแล้วนะครับ ด้วยเหตุผลก็คือมาแบบนี้ ผมเคยเป็นอาจารย์สอนมหาวิทยาลัยนะครับ ถ้าเด็กทำเอกสารมาแบบนี้ผมไล่กลับบ้าน คือธรรมนูญเป็นเรื่องใหญ่ระดับชาติ มาแบบไม่มีที่มาที่ไป แม้ท่านจะอ้างว่าตามรัฐธรรมนูญ ตาม คสช. คสช. นี่ไม่ใช่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ คือคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ท่านบอกว่าบทบัญญัติให้ คสช. มีอำนาจหน้าที่ต่อไปนี้ จัดทำธรรมนูญ แล้วก็ให้คณะรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบ นี่ผมบอกเลยคณะรัฐมนตรีไทยน่าจะมีปัญหานะครับ เดี๋ยวท่านช่วยอธิบายหน่อยครับว่าเอกสารนี้มันมีที่มาที่ไปอย่างไร ผมอ่านแต่ละหน้าเหมือนสมัยผมเรียนมหาวิทยาลัย ป. ตรี ทำรายงานข้างล่างมีฟุตโน้ต (Footnote) อ้างอิง จากกรมการปกครอง จากสมัชชาผู้สูงอายุ จากโน่นนี่นั่นเหมือนจินตนาการขึ้นมาเอง เลยไม่รู้เลยว่าอะไรคือข้อมูลรองรับของธรรมนูญซึ่งพูดถึงเรื่องของสุขภาพของพี่น้องประชาชนคนไทยทั้งประเทศ ท่านประธานช่วยดูด้วยนะครับกลับก่อนดีไหมครับ ผ่านสภาไปนี่เสียของเลยครับ ท่านประธานที่เคารพครับ พอลงไปดูในรายละเอียดหนักเข้าไปอีก นี่เป็นการทำข้อมูลตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๖๓ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและความแตกต่างระหว่างวัย เมื่อปี ๒๕๖๓ เป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ปี ๒๕๐๐ เด็กเกิดใหม่ในประเทศไทยลดต่ำกว่า ๖๐๐,๐๐๐ คน อีก ๒ วันนี้ปี ๒๕๖๖ แล้วนะครับข้อมูลท่านไม่อัปเดต (Update) เลย จะเข้าสภาท่านก็ควรจะทำให้เรียบร้อย จะเข้า ครม. ท่านแก้ไขหน่อยครับ รายงานที่มาที่ไปหน่อย ใครเป็นคณะกรรมการพิจารณาเรื่องนี้ ฟุตโน้ต (Footnote) อ้างอิงมาจากไหน ทำวิจัยแบบใด กลุ่มตัวอย่างออบเซิร์ฟ (Observe) แบบไหนไม่มีเลย เดี๋ยวพี่พิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน อ่านไปนิ่งงนะครับ ท่านประธานที่เคารพครับ พอไปดูหน้าต่าง ๆ เป็นข้อมูลที่ไม่อัปเดต (Update) อย่างยิ่ง นี่คือร่างธรรมนูญสุขภาพของคนไทย

สผ ๑๘/๒๕๖๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) ฐานวีร์ ๔๔/๒

วันนี้วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕ หมายความว่าข้อมูลชุดนี้ทำมาแล้ว ๒ ปี สถานการณ์โควิด (COVID) ปี ๒๕๖๓ เพิ่งทยอยเข้ามา เปลี่ยนแปลงไปทุกกาลเวลา ทั่วโลกเปิด อีกไม่กี่วัน วันที่ ๘ คนจีนออกเที่ยวทั่วโลกแล้ว เตรียมรับมืออย่างไรครับ เอาละท่านบอกว่าแหมจิรายุก็มันมีขั้นตอน มันไม่ใช่ทำเมื่อวานเสนอวันนี้ที่ไหน แต่มันนานไปครับท่านครับ พอไปดูต่อมาข้อ ๔ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีรวดเร็ว รู้ มันก็รวดเร็ว สมัยก่อนผมดูคาสเซ็ทเทป (Cassette tape) ดูวิดีโอ (Video) ทุกวันนี้ในมือถือกดวิ้ง ๆ โหลด (Load) แป๊บเดียว ยังหงุดหงิดเลย สมัยก่อนนี้กรอเทป (Tape) เป็นชั่วโมง มันรวดเร็วอยู่แล้วครับ แต่มันรวดเร็วแบบไหน อ่านไปก็ไม่มีอะไร ข้อ ๕ การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม สภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน คาดการณ์ว่าจะหนักหนานับตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ อุณหภูมิของโลกเฉลี่ยจะเพิ่มขึ้น ๑.๕ องศาเซลเซียส คุณพระ รู้ ข่าวออกทุกวัน ว่าน้ำแข็งที่ขั้วโลกเหนือละลายเร็วขึ้น น้ำทะเลเอ่อล้น ฟังทุกวัน แต่ก็ยังมีอยู่ในธรรมนูญสุขภาพ ข้อ ๖ การขาดแคลนทรัพยากรและงบประมาณ ปัจจุบันไทยมีหนี้สาธารณะสูงจนเกินเพดาน ก็ใช่สิ ท่านนายกไปยุ่งเรื่องกู้ กู้ ๆ กู้ ๆ แจก ๆ แจก ๆ แล้วก็กู้ นี่ปีใหม่จะแจกอีกแล้ว ----------

- ๔๕/๑

ข้อ ๗ การแบ่งขั้วทางการเมืองของโลกและการค้าระหว่างประเทศ ดูข่าวก็รู้ ยูเครนกับรัสเซียเขารบกัน เขาก็กักตุนพลังงาน ท่อก๊าซจากรัสเซียไปยูเครน ยูเครนไปในอียู (EU) รู้แล้วท่านบอกกับธรรมนูญอย่างไรละครับ ฟอร์แคส (Forecast) อนาคตไหมครับ ทุกคนคาดหวังไหมว่า คสช. หรือคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติจะมีความรู้มากกว่าผม ผมไม่ได้จบแพทย์ ท่านประธานที่เคารพครับ พอไปดูส่วนที่ ๒ ยังเป็นเอกสารเชิงวิชาการ ซึ่งผมอ่านแล้วผมมองไม่เห็นความมีสุขภาพดีของคนไทยในอนาคต กรอบแนวคิด ปรัชญาและเป้าหมายร่วมของระบบสุขภาพในธรรมนูญว่าด้วยสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ท่านประธานครับผมว่าให้ท่านคณะกรรมการกลับไปและทำใหม่จะเป็นประโยชน์กว่า เพราะอ่านมาตั้งแต่หน้าแรกผมยังไม่รู้เลยใครทำ มีใบปิด เมื่อสักครู่ผมเดินไปถามเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ก็ให้มา ครม. บอกว่าผ่าน ครม. แล้ว ก็ต้องมาพูดให้ในสภาเป็นองค์ประกอบทำพิธีหน่อย เดี๋ยวไม่ครบแล้วจึงค่อยไปประกาศราชกิจจานุเบกษา ก็นี่แหละครับ รัฐบาลทำอย่างนี้ตลอด สุดท้ายคนไทยก็ไม่ได้อะไรครับ ผมขอสรุปอย่างนี้ว่า ร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติเราอย่าพูดกันในสภาครับ ยิ่งพูดยิ่งเลอะเทอะเปรอะเปื้อนเพราะมันเป็นข้อมูลชุดเก่าสมัยก่อนเป็นโควิด (COVID) เดลต้า (Delta) ไปอะไรไม่รู้เยอะแยะไปหมดแล้ว โรคติดต่อเป็นอย่างไร โรคไม่ติดต่อ โรคที่มาจากพันธุกรรม โรคที่มาจากอาหารการกิน โรคที่มาจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ไม่ได้มีการอัปเดต (Update) เลย แล้วท่านจะเขียนธรรมนูญแบบนี้ไปทำไมครับ ผมจึงขอเสนอให้ท่านประธานได้ช่วยกรุณาให้หน่วยงานได้นำกลับไปทำใหม่ แล้วช่วยบอกด้วยใครเป็นคนทำ มีคณะกรรมการกี่คน ศึกษาแบบไหน กลุ่มตัวอย่างเป็นใคร อย่างนี้ขอโทษครับ เป็นรายงานของเด็ก ม. ๖ เขาทำ ถ้าเด็กปริญญาตรี ปริญญาโท เขาไล่กลับบ้าน แล้วท่านอย่าดูถูกสมาชิกรัฐสภานะครับ ผมอ่านปุ๊บผมบอกโอ้โฮไม่รู้เรื่อง ข้อมูลเก่าทั้งนั้น จึงขอเสนอให้ท่านประธานเปลี่ยนระเบียบวาระ แล้วก็นำกลับไปทำใหม่ ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม ครับ

ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผม ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังท้องถิ่นไท จังหวัดนครศรีธรรมราช ผมขอร่วมอภิปรายรับทราบ

รายงานของร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. .... ผมเข้าใจว่าในหลักคิดของการทำเรื่องนี้ก็พยายามที่จะบอกกล่าวว่าจะสร้างความแข็งแกร่งของระบบสุขภาพคนไทยในระยะเวลา ๕ ปีหรือในอนาคตได้อย่างไร ทีนี้พอดูเนื้อในในแง่ของการดำเนินการทำธรรมนูญสุขภาพ ซึ่งก็ระบุว่ามีสถานะตาม พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ในมาตรา ๔๖ ซึ่งให้ คสช. ก็คือคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติจัดทำธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสุขภาพของคนไทย อันนั้นก็คือเขียนไว้เหมือนเป็นเป้าหมาย แต่ผมดูร่างรายงานแล้วผมก็มีคำถามเยอะมากเหมือนกันที่มาที่ไป คือบางทีเราก็ไม่รู้ว่ากระบวนการจัดทำที่มาที่ไปเป็นอย่างไร อันนั้นคือประเด็นที่ ๑ แต่ก็ได้วางกรอบระบบสุขภาพพูดถึงความสัมพันธ์ของระบบอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงกัน ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร หรือว่าเรื่องของการเปลี่ยนแปลงในระบบระบาดวิทยาของโรคและปัญหาสุขภาพ หรือเรื่องของการเปลี่ยนแปลงทางด้านความเป็นเมืองและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี ข้อมูล ข่าวสาร แล้วก็จะทำอย่างไรเพื่อจะลดความเหลื่อมล้ำ ลดเรื่องความเป็นธรรมเพื่อให้ความเป็นธรรมในการเข้าถึงระบบสุขภาพได้อย่างถ้วนหน้า ผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่เขียนไว้ในหลักการ แต่ผมยังไม่เห็นกรอบอย่างที่ผมกล่าวว่ากระบวนการจัดทำ ผมเองก็มีส่วนรับรู้อยู่บ้าง เช่น อาจจะไปทำสมัชชาสุขภาพมาตั้งแต่ต้นทาง ----------

ก็คือตั้งแต่ระดับชุมชนรวมกลุ่มประชาชนที่ให้ความเห็นเรื่องระบบสุขภาพ มาจนกระทั่งระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด มาจนถึงเวทีระดับชาติที่จะให้ความเห็นและนำเสนอเรื่องของธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ เป็นต้น ผมว่าเรื่องเหล่านี้ท่านต้องร้อยเรียงเพื่อให้เราเห็นภาพในสภา อันนั้นเป็นประเด็นที่อยากจะฟังด้วย แต่นี่มาประเด็นเจาะในเรื่องของระบบสุขภาพ ในร่างนี้เราไม่เห็นนะครับ ผมไม่แน่ใจว่าอะไรคือระบบสุขภาพ ในหน้า ๒๙/๓๖ หน้า ๓๙/๓๖ ในการให้นิยามศัพท์ ผมก็คิดว่ามันไม่เห็นว่าระบบสุขภาพคืออะไร แต่เห็นว่าท่านให้ความหมายอย่างไร แต่ธรรมนูญสุขภาพคืออะไร อย่างไร อันนี้อยากจะฟังความเห็นท่าน ท่านก็ไม่ได้เขียนในนิยามศัพท์ไว้ในหน้า ๒๙/๓๖ หน้านี้ก็เป็นหน้าที่สำคัญที่บอกให้พวกเราได้ทราบว่า ธรรมนูญสุขภาพมันเป็นอย่างไร มันคืออะไร แล้วจะบังคับอย่างไร จะเริ่มต้นกลไกทั้งระดับใดบ้าง ผมยกตัวอย่างง่าย ๆ ถ้าผมพูดธรรมนูญสุขภาพจากต้นทาง หรือว่าท่านทำธรรมนูญแห่งชาติ ตรงนั้นมันปลายทางที่ครอบคลุมระบบใหญ่ของประเทศ ซึ่งก็มองเห็นอยู่บ้าง แต่ผมคิดว่าเรื่องของสุขภาพท่านน่าจะเริ่มจากต้นทาง ผมมีสุขภาพดีเพราะผมจัดการตนเองในเรื่องสุขภาพได้ดี ประชาชนมีสุขภาพดีก็เพราะประชาชนมีธรรมนูญสุขภาพกันในชุมชน เรื่องการกิน เรื่องระบบการเข้าถึงการประกันหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่น ในระดับจังหวัด เป็นต้น ผมไม่แน่ใจท่านจะเริ่มต้นอย่างไร ตรงไหน นั่นคือประเด็นที่เป็นคำถามอยู่ในตัวของมันเอง แล้วเรามองไม่เห็นว่าธรรมนูญสุขภาพมีกี่ข้ออยู่ตรงไหน อย่างไร มันเป็นรายงานที่ค่อนข้างจะหละหลวม ผมเรียนท่านประธานอย่างนี้ว่าหละหลวมในแง่ของการให้ข้อมูลเชิงวิชาการ ให้ข้อมูลเชิงตัวเลข ซึ่งเพื่อนสมาชิกบอกว่ามันล้าสมัยแล้วข้อมูลนี้ เพราะฉะนั้นสิ่งที่ควรที่จะต้องตอบคำถามสัก ๓-๔ เรื่อง ๑. ธรรมนูญสุขภาพมีความหมายขอบเขตอย่างไร ๒. ธรรมนูญสุขภาพมีกระบวนการจัดทำมาอย่างไร ๓. ธรรมนูญสุภาพจะเริ่มต้นตรงไหน อย่างไร ท่านคาดหวังเรื่องสุขภาพคนไทยจากต้นทาง ปลายทาง หรืออะไรกันแน่ นี่คือคำถามกระผมที่จะถามผู้เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ ขอบคุณท่านประธานที่ให้โอกาส ขอบคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านมานพ คีรีภูวดล ตามด้วยท่านรองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ เชิญครับ

นายมานพ คีรีภูวดล (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม มานพ คีรีภูวดล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล สัดส่วนชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ท่านประธานครับ ผมขอมีส่วนร่วมในการอภิปรายรายงานว่าด้วยเรื่องธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. .... คือผมอ่านดูแล้ว สิ่งที่ผมจะมีคำถาม อันนี้ทางคณะกรรมการจะต้องช่วยตอบด้วยว่าโดยสถานการณ์ปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพทั้ง ๗ ด้าน ผมคิดว่าในการวิเคราะห์มันก็คือหลักการที่ผมคิดว่าเป็นเรื่องหลักการที่เหมือนกันทั่ว ๆ ไป แล้วก็ทั่วโลก ซึ่งสมาชิกอาจจะบอกว่าอาจจะไม่ค่อยเท่าทันกับเหตุการณ์สมัยใหม่ อันนี้ผมก็ว่าเป็นเรื่องที่พอรับได้ ท่านอาจจะต้องมีข้อมูลเพิ่มเติมขึ้นมาเพื่อให้เป็นกรอบและแนวทางในการทำงานของฝ่ายต่าง ๆ ประเด็นสำคัญ ผมเปิดไปดูในหน้าที่ ๑๖/๓๖ เรื่องสถานะธรรมนูญว่าด้วยสุขภาพ มันมีว่าสถานะในทางปฏิบัติ อันนี้ผมให้ความสำคัญมากครับท่านประธานตรงนี้ครับ หมายความว่าธรรมนูญฉบับนี้ คำถามผมคือมันจะไปสู่แนวทางปฏิบัติได้จริงได้อย่างไร ผมเองก็เคยร่วมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติเคยร่วมตอนที่ผมทำงานภาคประชาชน ----------

ผมก็ไปเสนอกรณีเรื่องของปัญหาไฟป่า หมอกควัน ก็ออกมาเป็นรูปเป็นเล่ม สิ่งที่ผมคิดว่าเราจะทำอย่างไรให้มันมีผลในทางปฏิบัติ กรอบแนวคิดต่าง ๆ เหล่านี้ผมคิดว่ามันเป็นกรอบแนวคิด คำถามผมคือว่าอย่างสภาผู้แทนราษฎรอย่างนี้ พอท่านวิเคราะห์มา ๗ ข้อแล้ว วิเคราะห์โครงสร้าง วิเคราะห์นิยามต่าง ๆ หมดแล้ว ท่านต้องชี้แนะด้วยครับว่าสภาผู้แทนราษฎรควรจะมีกฎหมายที่มีสถานะทำให้หน่วยงานทุกหน่วยงานมีผลในทางปฏิบัติ ท่านต้องชี้แนะด้วยนะครับว่าการวิเคราะห์สุขภาพแต่ละด้าน ผมยกตัวอย่างเช่นในด้านที่ ๕ ท่านวิเคราะห์ว่าการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม สภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน มีผลแน่นอนกับสุขภาพ กับสิ่งแวดล้อม และโดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ผมถามว่าผมอ่านแล้วใครจะไปทำ ผมอ่านไปแล้วหน่วยงานไหนจะเป็นหลัก ขณะที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขณะที่หน่วยงานที่ดูแลเรื่องนี้ เรื่องภาวะโลกร้อนเรื่องเกี่ยวกับการแก้ปัญหาเรื่องสภาวะแวดล้อมเหล่านี้ครับ ก็ต่างคนต่างทำ ผมคิดว่าเขาเหล่านี้ได้หยิบนี่ไหม มันมีผลในทางที่จะทำให้หน่วยงานเขาได้ดำเนินการภายใต้กรอบแนวคิดตรงนี้ คือผมเข้าใจมันคือธรรมนูญ ธรรมนูญก็คือมันเป็นข้อตกลง มันเป็นแนวคิดร่วม แต่สำคัญที่สุดก็คือว่าถ้ามันเป็นรัฐธรรมนูญก็ต้องถือปฏิบัติ อันนี้มันคือธรรมนูญเราเคยทำธรรมนูญอย่างนี้มาโดยตลอด แต่ว่าในทางปฏิบัติมันไม่มีหน่วยงาน มันไม่มีผลปฏิบัติในทางปฏิบัติจริง ๆ อันนี้ผมคิดว่าคือปัญหาใหญ่มาก ผมยกตัวอย่างอีกเพื่อให้เห็นภาพ ผมคิดว่าท่านพูดถึงเรื่องของคนเปราะบาง กลุ่มคนที่อยู่ในสภาวะเปราะบาง และแนวคิดการวิเคราะห์ในข้อที่ ๕ ท่านก็พูดถึงเรื่องภาวะโลกร้อน ผมยกตัวอย่างกรณีโครงการของรัฐ เช่น โครงการผันน้ำยวมที่จะผันน้ำจากน้ำยวมมาที่เขื่อนภูมิพล อันนี้ก็คือว่าคนที่เปราะบางคือคนไร้อำนาจ ๒. ใช้งบประมาณมหาศาล ๓. กระทบสิ่งแวดล้อม เราจะมีข้อปฏิบัติที่มันเป็นรูปธรรมได้อย่างไรว่ามันควรจะต้องใช้กลไกอะไร ปรากฏว่าสิ่งที่เกิดขึ้นคือเราก็ใช้กลไกปกติที่มันมีอยู่ เพราะฉะนั้นคนเปราะบางที่ท่านว่าที่ได้รับผลกระทบในบทวิเคราะห์ทั้ง ๗ ข้อมันอยู่ในนี้หมดเลย สิ่งที่ผมอยากจะเห็นนะครับ ท่านช่วยชี้แนะด้วยนะครับว่าสภาผู้แทนราษฎรหรือกลไกไหนที่จะทำหน้าที่ให้เอกสารของท่านเล่มนี้ครับมันมีผลในทางปฏิบัติจริง ๆ มันจำเป็นจะต้องสร้างเครื่องไม้เครื่องมือกลไกโครงสร้างใหม่อย่างไร ท่านก็ชี้แนะด้วยครับ ท่านส่งมาอย่างนี้มันเหมือนว่าผมอ่านงานวิชาการเล่มหนึ่ง

มีบทวิเคราะห์ของนักวิชาการว่าในโลกนี้มันมีปัจจัยเสี่ยงอย่างนี้นะ ปัจจัยเสี่ยงแต่ละด้านมันคืออย่างนี้นะ คำถามคือแล้วอย่างไรต่อ อันนี้คือเป็นประเด็นข้อคำถามของผมครับ ขอบคุณมากครับ ท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญ ท่าน รองศาสตราจารย์รงค์ ตามด้วยท่านพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน เชิญครับ

รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ (นครศรีธรรมราช) : ท่านประธานที่เคารพ ผม รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ จากจังหวัดนครศรีธรรมราช ขออนุญาตแสดงความคิดเห็นตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับธรรมนูญว่าด้วยสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. .... ซึ่งเป็นร่าง อยู่ ๓-๔ ประเด็น

ประเด็นที่ ๑ ผมเห็นด้วยอย่างยิ่งกับท่านจิรายุเมื่อสักครู่บอกว่า อันที่ ๑ เลย ตัวเอกสาร ในบรรดาเอกสารที่เข้าสู่สภาจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่มารายงานที่สภา หน่วยงานของท่านขี้เหร่ที่สุดครับ อันนี้ผมพูดแบบด้วยความเคารพท่านประธาน ฝากจากท่านประธานไปถึงหน่วยงาน ขี้เหร่ครับ เรากำลังจะทำธรรมนูญ มันจะต้องมีเอกสารที่ดีพอ อันนี้แสดงว่าไม่ดีพอเพราะยังต้องฟังอะไรอีกเยอะแยะในรายทางนี้ แล้วก็ไปทำเป็นไฟนัล รีพอร์ต (Final report) อันนี้ถือว่าขี้เหร่นะครับ อันที่ ๒ ก็เห็นด้วยอย่างยิ่งกับผู้ทรงวุฒิที่อภิปรายไปแล้วก็คือว่าการจัดทำของท่านนี้ขาดเมธโทโดโลจี (Methodology) ท่านไม่ได้อ่าน ท่านไม่ได้เขียนว่ากระบวนการได้มาหรือกระบวนการทำอย่างไรต่อไป ไม่มีอะไรมากนะครับ เพราะว่าอะไรครับ อยู่ ๆ ในตัวเอกสารขึ้นต้นเลย สถานการณ์และปัจจัยซึ่งมีอยู่ ๕ เรื่อง

ประเด็นที่ ๒ ท่านพูดถึงคอนเซพชวล เฟรมเวิร์ค (Conceptual Framework) คือท่านพูดกรอบของท่าน กรอบของท่านก็เป็นกรอบที่น่าสนใจ

ประเด็นที่ ๓ ท่านก็พูดถึง ในส่วนที่ ๓ ท่านพูดไว้ก็น่าสนใจ แต่ผมลงรายละเอียดเนื้อหาที่อยากจะวิพากษ์วิจารณ์ อันแรกเลยกรอบแนวคิดข้อ ๒.๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป้าหมายในระบบสุขภาพระยะ ๕ ปี หน้า ๑๖ อ่านแล้วยังไม่เห็นอะไร เหมือนกับที่ท่านจิรายุหรือท่านสมาชิกผู้มีเกียรติก่อนหน้าได้อภิปรายกันไปเรื่อย ๆ ว่ามันเหมือนกับเขียนเปเปอร์ (Paper) ของนักศึกษาระดับเกรดดูเอท สทัดดี (Graduate study) ไม่มีอะไรชี้ชัด นั่งจินตนาการเพราะขาดที่มาที่ไป เพราะขาดเครื่องมือขาดข้อมูล คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระบบ ๕ ปีข้างหน้าท่านก็เขียนลอย ๆ ไว้ ประมาณ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ บรรทัด พูดแล้วก็ถูก เขียนอย่างไรก็ถูก ใช้ภาษาดี ๆ ใช้เวิร์ดดิง (Wording) ที่ฟังแล้วสวย หรืออาจจะพิศวงงงงวยสำหรับคนที่อาจจะไม่เข้าใจถึงมโนทัศน์หรือคอนเซ็ปต์ (Concept) เหล่านี้ ไม่ได้บอกว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์คืออะไร เพราะระบบสุขภาพของท่าน ท่านก็นิยามไว้ชัดเจนคือระบบความสัมพันธ์ทั้งมวล แล้วอะไรอย่างไร อะไรคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อันนี้เมื่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไม่ชัด มันก็เข้าไปสู่ท่านสร้างส่วนที่ ๓ ก็คือมาตรการที่จะไปสู่เป้าหมาย ท่านมีแต่เป้าหมายกับมาตรการเขียนแบบลอย ๆ หมดเลย แล้วก็ไม่มีกลไก ส่วนอีกตัวหนึ่งที่ผมคิดว่าน่าจะต้องเพิ่มในเอกสารชิ้นนี้ก็คือกลไก ท่านพูดเป้าหมาย ท่านพูดมาตรการไว้เยอะ เช่น มาตรการว่าด้วยการจัดการระบบบริการสุขภาพมีเป้าหมายอย่างไร มีมาตรการสำคัญ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๗ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ ว่าด้วยการออกแบบ ว่าด้วยการสร้างเสริม ว่าด้วยการพัฒนาระบบ สิ่งเหล่านี้เป็นภาษาที่สวย แล้วก็ไม่สามารถที่จะทำให้เราเข้าใจ ไม่สามารถที่จะบ่งบอกประชาชนในประเทศ ๖๐-๗๐ ล้านคนว่า ถ้าเราอ่านอันนี้แล้วโอ้โฮสุขภาพของเรา หมายถึงระบบความสัมพันธ์มวลรวมเราแฮปปี (Happy) เลยใน ๕ ปีข้างหน้า มองแล้วยากครับ เพราะท่านพัฒนาระบบ ท่านออกแบบสิ่งเหล่านี้ ซึ่งมันเป็นภาษาทางโพลิซี (Policy) อันนี้เข้าใจ แต่วันนี้สิ่งที่ประชาชนต้องการเมื่อเข้าสู่สภาก็คือบอกเขาได้ไหมว่ากลไกของท่านท่านทำอะไร เช่นยกตัวอย่างมาตรการว่าด้วย ข้อ ๒๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกการทำงานอาสาสมัคร/จิตอาสาเพื่อส่งเสริมระบบบริการสุขภาพ เท่านั้น ท่านก็ว่าไปประมาณ ๓ บรรทัดครึ่ง แน่นอนครับ ไม่มีเคพีไอ (KPI)

ไม่สามารถทำอะไรได้เลยหลังจากนี้ สิ่งที่อยากจะเห็นในเอกสารชิ้นนี้ก็คือกลไกที่จะเกิดขึ้นทำอย่างไร ผมยกตัวอย่างก็ได้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นของพวกวอลลันเทียร์ (Volunteer) ต่าง ๆ พี่น้องเหล่านี้เป็นกลไกสำคัญมากอยู่ในชุมชนเมือง ท่านก็บอกว่าปัจจัยก็คือความเป็นเมืองเออร์บาไนเซชัน (Urbanization) แน่นอนจิตอาสาเป็นเรื่องสำคัญ วอลลันทารี ออแกไนเซชัน (Voluntary Organization) หรือองค์กรอาสาสมัครเป็นเรื่องใหญ่ คำถามก็คือกลไกว่าองค์กรอาสาสมัครเหล่านั้น มูลนิธิเหล่านั้น เขาจะมีความสัมพันธ์กับหน่วยงานหลักอย่างไร เขียนลอย ๆ ว่าเราจะต้องสร้างความเข้มแข็งให้อาสาสมัคร แต่อาสาสมัครในพื้นที่ทำงานลำบาก ก็คือว่าลำบากมากที่จะทำให้กระบวนการทำงานเพื่อเสริมสร้างสุขภาพไปต่อยอดหรือไปเสริมส่วนที่ขาดแคลนที่ท่านพูดถึงธรรมาภิบาลทำไม่ได้ ตัวอย่างของกลุ่มเด็กเมืองนครอาสาต้องการที่จะช่วย ผมยกตัวอย่าง พี่น้องประชาชนออกจากโรงพยาบาลแล้วไม่มีสตางค์เลย ออกจากโรงพยาบาลไปบ้านไม่มีสตางค์ ออกจากโรงพยาบาลมหาราชไม่มีสตางค์แต่ต้องการที่จะเอากลับบ้านไปอย่างไร ออกจากโรงพยาบาลนะครับ อาฟเตอร์ (After) ออกจากโรงพยาบาลไม่มีสตางค์ เด็กเหล่านี้จะเข้าไปช่วย อาสาสมัครเหล่านี้จะเข้าไปช่วยคำถาม แล้วเขาจะไปต่อยอดหรือเขาจะไปคอนเน็กชัน (Connection) กับโรงพยาบาลอย่างไรเพื่อที่จะให้มันไร้รอยต่อระหว่าง นาย ก ซึ่งเป็นพี่น้องผู้ป่วยยากไร้ออกจากบ้านแล้วจะมีวอลลันทารี ออแกไนเซชัน (Voluntary Organization) องค์กรอาสาสมัครรับเขาไปส่งที่บ้าน ให้สตางค์ ให้ข้าวสารต่อกันไม่ได้ สิ่งตรงนี้ผมยกตัวอย่างว่านี่คือสิ่งที่เป็นปรากฏการณ์เป็นจริง ซึ่งควรจะมีการเขียนไว้ในกลไก แล้วธรรมนูญฉบับนี้ไม่มี เมื่อมันไม่มีก็แสดงว่ามันเป็นภาษาที่สวย ----------

มันเหมือนกับเป็นโพลิซี บรีฟ (Policy brief) ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่นักศึกษาหรือบัณฑิตศึกษาเขาทำกัน ถ้าเป็นแบบนี้ก็น่าเสียดายโอกาสตรงนี้นะครับ ก็ขอขอบคุณที่ตั้งข้อสังเกต บางเรื่องก็อาจจะตรงแรง ๆ บางเรื่องก็อาจจะไม่แรงก็ไม่เป็นอะไร แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็อยากจะให้ธรรมนูญซึ่งมีอยู่ ๕ ปีข้างหน้าเป็นสิ่งที่เป็นความหวังของระบบความสัมพันธ์แบบมวลรวม เพื่อสุขภาพกาย สุขภาพใจ สุขภาพชีวิตของเขาดี ขอบคุณมากครับท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน ครับ

นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน (เชียงราย) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย พรรคเพื่อไทย ท่านประธานที่เคารพครับ ผมต้องขอบคุณท่านจิรายุ ห่วงทรัพย์ ท่านมานพ คีรีภูวดล ท่านรงค์ บุญสวยขวัญ ทั้ง ๓ ท่านให้ข้อคิดที่ดีมาก ท่านประธานที่เคารพครับ ชีต (Sheet) อันนี้ บาง ๆ นี่ คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคมที่ผ่านมา ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. .... ทั้ง ๓ ท่านให้เหตุผลที่ดีมาก เรื่องต่าง ๆ ที่ผ่านเข้าสภาผู้แทนราษฎรที่มีเป็นตั้ง ๆ เขาทำมาเป็นเล่มอย่างดี มีคำถาม คำตอบพร้อม นี่คือการแสดงออกถึงการสุกเอาเผากิน ไม่ให้ความสำคัญอย่างแท้จริง เรื่องสุขภาพของคนไทยมันเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะข้อที่ ๑ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและความแตกต่างระหว่างวัย ท่านได้บอกว่าตั้งแต่ปี ๒๕๐๐ มาจนถึงปี ๒๕๖๓ วันนี้คนไทยเกิดแค่ไม่ถึง ๖๐๐,๐๐๐ คน เรื่องใหญ่ ผมกำลังสงสัยมา ๔-๕ ปีนี้ว่า ใครจะมาทำนโยบายเรื่องนี้เพื่อให้คนไทยเกิดมากขึ้น จะจูงใจอย่างไรล่ะครับท่านนายแพทย์ ท่านกรรมการทั้ง ๕ ท่าน ท่านมีข้อเสนอไหมว่าจะจูงใจให้คนไทยได้เกิดมากขึ้น แต่งงานแล้วมีลูกมากขึ้น วันนี้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ มีผู้สูงอายุ ๑๒ ล้านคน จะเป็น ๑๒,๒๐๐,๐๐๐ คน ๑๒,๕๐๐,๐๐๐ คน จะกลายเป็น ๑๓ ล้านคน สุดท้ายจนถึง ๒๐ ล้านคนเมื่ออีก ๑๐ ปีข้างหน้า ท่านสำคัญมากนะท่านรู้หรือเปล่าที่นั่งอยู่ข้างบนนั้น ท่านคือคนที่จะต้องทำให้คนไทยเกิดมากขึ้น ทำอย่างไร จูงใจอย่างไร ที่ท่านเขียนมันสวยหรูเหมือนที่หลายท่านพูด มันดีมากแต่มันไม่มีคำตอบทำอย่างไรล่ะครับ ท่านประธานครับ จริง ๆ แล้วสุขภาพของคนไทยต้องรักษาฟรีทุกโรคทุกกรณี เดี๋ยวพรรคการเมือง พรรคผมก็บอกรักษาฟรีทุกโรค ท่านคณะกรรมการ

สุขภาพแห่งชาติครับ ผมคิดว่าเรื่องนี้สำคัญ แล้วท่านไปขออนุมัติ ผมคิดว่าคณะรัฐมนตรีไม่ได้อ่านหรอกครับที่ท่านขอมานี่ ผมจึงอยากจะเรียนท่านว่าสมควรที่ท่านจะเอากลับไปทำเป็นการบ้านให้ดี มีคำถาม คำตอบ แล้วก็ทำให้มันเป็นเรื่องใหญ่กว่านี้ ให้ความสำคัญจะทำมาเป็นเล่มแบบไหน เล่มเล็ก เล่มใหญ่ทำมา ไปทำการบ้านแล้วกลับเอามาเข้าสภาใหม่ให้รับทราบ วันนี้ผมไม่ยอมรับกระดาษชีต (Sheet) บาง ๆ นี้ ผมไม่ยอมรับ ขอให้ท่านเอากลับไปทำมาใหม่เพื่อสุขภาพคนไทยจะได้ดีกว่านี้ ต้องขอโทษด้วยครับท่านคณะกรรมการ ท่านไปหานักวิชาการ ไปหาคณะทำงานที่ยิ่งใหญ่กว่านี้ มีนักวิชาการ มีดอกเตอร์ มีหมอหลาย ๆ คนมาทำเรื่องสุขภาพของคนไทยให้มันสำคัญมากกว่านี้ ให้ท่านถอนเอากลับไปก่อนครับ ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านพิสิฐ ลี้อาธรรม ตามด้วยท่านสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา ครับ

- ๕๐/๑

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ ท่านประธานครับ ผมดูหัวข้อเรื่องเอกสารฉบับนี้ ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ทำให้ผมนึกถึงเรื่องของรัฐธรรมนูญที่เราใช้อยู่ว่าน่าจะเป็นเรื่องสำคัญ แล้วนี่ก็เป็นเอกสารที่น่าจะมีบทบาท มีความสำคัญต่อการกำหนดอนาคตของเราในเรื่องของสุขภาพ ในเรื่องของปัญหาต่าง ๆ ที่เรามีอยู่ แต่ว่าเมื่อผมดูรายละเอียดข้างในแล้ว ผมก็มีความรู้สึกคล้อยตามเพื่อนสมาชิกหลายท่านที่ได้อภิปรายไปแล้วว่าเอกสารฉบับนี้ยังคงต้องมีการปรับปรุงอีกมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการแสดงความรับผิดชอบต่อเอกสารนี้ ท่านไม่ได้ปรากฏชื่อหรือองค์กร หรือหน่วยงานที่ทำเอกสารนี้ให้ชัดเจน ก็เลยทำให้ไม่สามารถนึกได้ว่าที่เขียนมานี่มีวัตถุประสงค์ที่จะให้หน่วยงานใดไปปฏิบัติ นั่นก็เป็นความรู้สึกเบื้องต้น ทีนี้ในการพยายามจะดูเนื้อหาข้างใน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่หนึ่งที่ท่านก็พูดถึงปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพในระยะ ๕ ปี จริง ๆ ประเด็นสำคัญก็คือเรื่องของความเหลื่อมล้ำ ปัญหาเรื่องของการเข้าถึง แต่ว่าท่านก็ไปพูดถึงองค์ประกอบอื่นที่อาจจะยังไกลเกินไป เช่น เรื่องของภาวะโลกร้อน เรื่องของการเมืองระหว่างประเทศที่แบ่งเป็น ๒ ขั้ว เรื่องของการก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ถ้าเราพูดถึงระยะ ๓ ปี ๕ ปี ผมคิดว่าเรามีปัญหาเฉพาะหน้าที่ต้องพยายามดูแลอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เราจะแก้ปัญหา การที่เรามีประชากรลดลงอย่างไร ปีที่แล้วเป็นปีแรกที่ประชากรของประเทศลดลง แล้วก็คนที่ทำงานก็เข้าสู่วัยแรงงานลดลงด้วย อันนี้ก็เป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งอาจจะไม่ใช่เรื่องที่ท่านต้องรับผิดชอบโดยตรง แต่ก็เป็นเรื่องที่สมควรต้องมีการศึกษาให้ละเอียด ทีนี้สิ่งที่ผมอยากจะให้ท่านได้คิด หรือช่วยเราดูให้ดี ก็คือว่าหากเราจะมีระบบสุขภาพแห่งชาติ ต้องดูว่าปัญหาเฉพาะหน้าเราตอนนี้คืออะไร ที่ผมเห็นอยู่ตอนนี้ก็คือว่าคนไทยเราตอนนี้ถูกดูแลด้วยระบบอย่างน้อย ๒ ระบบที่แตกต่างกัน ๑. ก็คือระบบประกันสังคม ๒. ก็คือระบบ สปสช. ซึ่งมีเอกสิทธิ์ต่าง ๆ แตกต่างกัน ทั้งที่เป็นคนไทยเหมือนกัน ทำอย่างไรเราจึงจะจัดระบบให้ ๒ ระบบนี้มันเข้าหากันหรือใกล้เคียงกัน หรือเป็นระบบเดียวกันในที่สุด ผมยังไม่กล่าวถึงระบบของบุคลากรของรัฐ ที่แน่นอนก็ยังมีเอกสิทธิ์ต่าง ๆ มากกว่า สิ่งนี้ที่สร้างความสับสนพอสมควรว่าคุณจะเข้าสู่ระบบไหน อันนี้ผมคิดว่าท่านไม่ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ นั่นก็เรื่องที่ ๑

เรื่องที่ ๒ ก็คือเรื่องของค่าใช้จ่ายในการดูแลเรื่องสุขภาพในอนาคต ผมไม่เห็นตัวเลขที่ท่านทำโพรเจกชัน (Projection) เลยนะครับ ว่าในระยะ ๓ ปี ๕ ปี หรือ ๒๐ ปีข้างหน้า ภาระในการมีค่าใช้จ่ายส่วนนี้จะเป็นเท่าไร จริง ๆ ตัวเลขในส่วนของข้าราชการเราเห็นได้ชัดจากเอกสารงบประมาณแผ่นดิน ว่าในรอบ ๒๐ ปีมานี้ค่าใช้จ่ายในส่วนของข้าราชการสูงขึ้นมามาก แต่ในส่วนของประชาชน จริง ๆ ท่านควรต้องมีข้อมูลเหล่านี้ให้ชัดเพื่อจะได้ดูว่าเราจะต้องรับกับเรื่องนี้อย่างไร ตรงกันข้ามท่านกลับพูดถึงเรื่องของการเงินการคลังในส่วนที่เป็นมาตรการสำคัญ ในหน้าที่ ๒๖ หน้าที่ ๒๗ ผมก็พยายามจะแคะดูว่าท่านจะมีข้อเสนอแนะหรือชี้แนะอย่างไร แต่ก็น่าเสียดายที่ผมดูแล้วท่านกล่าวถึงการนำนโยบายการเงินการคลังมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อกระตุ้นให้เกิดการลงทุน แล้วก็กระจายทรัพยากร ----------

แต่ไม่ระบุว่าทำอย่างไรหรือทำวิธีการแบบไหน คือแค่เป็นการชี้เฉย ๆ แล้วก็ในหน้าต่อไปก็พูดถึงเรื่องระบบการเงิน การคลังอีกครั้ง เพราะฉะนั้นผมจึงมีความรู้สึกว่าถ้าจะให้เกิดประโยชน์ สมควรที่จะต้องมีการกลั่นกรองเรื่องนี้อีกทีหนึ่ง แล้วสภาก็มีคณะกรรมาธิการการสาธารณสุขอยู่ น่าจะส่งให้คณะกรรมาธิการการสาธารณสุขไปช่วยกันศึกษา แล้วก็อาจจะกลับเข้ามาใหม่ได้ครับ ขอบพระคุณมากครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา ตามด้วยท่านมนพร เจริญศรี นะครับ

นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา (กรุงเทพมหานคร) : เรียนท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน สุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตภาษีเจริญ ตลิ่งชัน ๔ แขวง กรุงเทพมหานคร พรรคเพื่อไทย ท่านประธานคะ ดิฉันได้รับเอกสารซึ่งไม่คิดว่าจะเป็นเอกสารที่มันจะตอบโจทย์ในสิ่งที่เรากำลังได้พูดคุยกันในวันนี้ เพราะว่าเปเปอร์ (Paper) ที่ได้เป็นลักษณะของความไม่สมศักดิ์ศรีของการพิจารณาเรื่องสุขภาพระดับชาติ รู้สึกตื่นเต้น แล้วก็ตกใจไปพร้อม ๆ กันเมื่อเข้ามาถึงสภาและได้รับเอกสารฉบับนี้ แต่เมื่อเปิดดูแล้วดิฉันก็พบว่าเอกสารฉบับนี้ดิฉันไม่เข้าใจว่าเรียกเป็นธรรมนูญได้อย่างไร เพราะว่ามันมีความบกพร่องเยอะมากในการที่จะเอามาทำเป็นธรรมนูญ แล้วก็โดยเฉพาะเอกสารฉบับนี้ผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมาแล้วด้วย เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ดิฉันก็ยิ่งไม่สบายใจค่ะ เพราะว่าดิฉันเป็นตัวแทนของคนเมืองนะคะ จากปัญหาที่ผ่านมา หลายท่านก็ทราบดีว่าระบบสาธารณสุขของกรุงเทพมหานครนั้นล้มเหลวในการดูแลพี่น้องประชาชนในเรื่องของโรคระบาดของโควิด-๑๙ (COVID-19) ที่ผ่านมา ยังไม่รวมกับภาวะของการยกเลิกระบบ สปสช. ที่มีการยกเลิกสถานบริการเรียกว่าปฐมภูมิ ไปเกือบ ๒๐๐ สถานที่ ซึ่งขณะนี้พี่น้องประชาชนในเขตต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครก็ยังไปกองรวมกันอยู่ในโรงพยาบาลต่าง ๆ แล้วเมื่อปัญหาเกิดขึ้นก็ยังไม่ได้รับการแก้ไขได้อย่างที่พอใจของพี่น้องประชาชน เพราะปัจจุบันนี้ก็ยังมีพี่น้องมาร้องทุกข์ ร้องเรียนกับดิฉันตลอดเวลา ถึงปัญหาของการเข้าถึงระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้า สิ่งนี้ดิฉันอยากจะบอกว่าระบบเดิมที่พรรคเพื่อไทยเคยทำเอาไว้ ๓๐ บาทรักษาทุกโรค เป็นระบบที่ดีนะคะ ดิฉันอยากจะให้ทำเก็บขึ้นมา กลับนำมาปรับปรุงค่ะ ไม่อยากให้ยกเลิก เพราะว่ายกเลิกไปมันสร้างภาระให้กับพี่น้องประชาชน โดยเฉพาะช่องว่างความเหลื่อมล้ำนั้นมากขึ้นไปเรื่อย ๆ ค่ารักษาพยาบาล

ในขณะนี้โรงพยาบาลเอกชนนั้นถ้าไม่มีเงินหลักพันไม่สามารถเข้าได้ แค่ไปตรวจพบแพทย์ค่าแพทย์ก็จะเหยียบ ๑,๐๐๐ บาทแล้วค่ะ แล้วพี่น้องประชาชนนั้นจะเลือกได้หรือคะ เพราะว่าเขาไม่มีกำลังค่ะ เพราะเขายากจน เขาไม่สามารถเข้าถึงระบบการรักษาที่ดีได้ เพราะฉะนั้นในฐานะที่ท่านจะกำหนดธรรมนูญสุขภาพอย่างนี้ ท่านต้องพิจารณาใหม่ค่ะ

ต่อมาดิฉันได้เปิดดูค่ะ สิ่งที่ดิฉันมองไปทั้งหมดในเอกสารฉบับนี้ เป็นเอกสารที่เป็นงานฝากหมดเลยค่ะ ท่านจะฝากให้กับหน่วยงานต่าง ๆ เป็นคนทำ ไม่ว่าจะเป็นระบบท้องถิ่น ระบบของกรุงเทพมหานคร ซึ่งปัจจุบันนี้ก็รับงานมากอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นการฝากงานนี้ยิ่งสร้างภาระค่ะ สร้างภาระให้กับหน่วยงานต่าง ๆ นอกจากไม่ได้เพิ่มงบประมาณแล้ว ท่านยังกำหนดระเบียบใหม่ในปัจจุบันนี้ให้เป็นระบบรายหัว ซึ่งยิ่งทำงานยากค่ะ ความคุ้มค่าในเรื่องงบประมาณนั้นไม่สามารถที่จะมาเรียกว่าคอนโทรล (Control) หรือว่ามาดูแลพี่น้องประชาชนได้ค่ะ

เรื่องต่อมาเป็นเรื่องที่ดิฉันดูแล้วอยากจะฝากค่ะ ฝากให้ในการที่จะไปปรับปรุงแก้ไขธรรมนูญนะคะ ให้ท่านเพิ่ม เพราะปัจจุบันนี้ท่านอาจจะไม่ได้มองถึงเรื่องของสังคมผู้สูงวัยในอนาคตของประเทศไทย ในนี้ไม่มีค่ะที่จะใส่เอาไว้

แล้วอีกเรื่องหนึ่งเป็นเรื่องของกลุ่มคนเปราะบาง ในสภาวะเปราะบาง โดยเฉพาะเรื่องการกระทำความรุนแรง ซึ่งปัจจุบันนี้ในสังคมเรารุนแรงมากขึ้นค่ะ แต่ในธรรมนูญนี้ไม่ได้ระบุเอาไว้ในกลุ่มผู้เปราะบางค่ะ ถ้าเป็นไปได้สถานพยาบาลที่ท่านเปิดให้เป็นปฐมภูมิให้สามารถตรวจรักษาแล้วก็ดูแลสุขภาพผู้ที่ถูกกระทำความรุนแรงในสถานะที่ใกล้บ้านไม่ต้องเดินทางไปไกลได้จะยิ่งดีค่ะ เพราะว่าเท่าที่ดิฉันติดตามข่าวสารมา กลุ่มผู้ถูกกระทำความรุนแรง โดยเฉพาะเด็ก สตรี ซึ่งมีอัตราถูกกระทำสูงมากถึง ๙๐ เปอร์เซ็นต์ หรือว่าร้อยละ ๙๐ ของผู้ที่ถูกกระทำ ไม่ได้รับการคุ้มครอง เพราะว่ากว่าจะใช้สิทธิของตัวเองได้ต้องไปผ่านกระบวนการตรวจสุขภาพ แล้วเขาจะไปที่ไหนคะ ไปโรงพยาบาลใหญ่ ๆ ก็ไม่ได้รับความสะดวก การดูแลสุขภาพตรงนี้ถ้าสามารถกระจายไปให้กับในสถานพยาบาลที่เป็นปฐมภูมิที่อยู่ในกลุ่มเครือข่ายของ สปสช. ได้ ให้เขาสามารถเดินเข้าไปแล้วก็เป็นเจ้าภาพในการที่จะดูแลเรื่องพวกนี้ได้จะยิ่งดีค่ะ และสุดท้ายระบบการติดตามผลการจัดเก็บข้อมูลสถิติต่าง ๆ ของระบบการดูแลสุขภาพนั้นขอให้พี่น้องประชาชนนั้นได้รับข้อมูลข่าวสารที่อัปเดต (Update) แล้วก็สะท้อนความเป็นจริง ทั้งหมดนี้เป็นความห่วงใยที่สะท้อนถึงปัญหาจากพี่น้องประชาชนผ่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในวันนี้ที่จะมาให้พวกเราได้พิจารณาเรื่องธรรมนูญค่ะ กราบขอบพระคุณอย่างสูงค่ะ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านมนพร เจริญศรี ตามด้วยท่านอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม นะครับ

นางมนพร เจริญศรี (นครพนม) : ท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน มนพร เจริญศรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครพนม พรรคเพื่อไทย ท่านประธานคะ ดิฉันเห็นร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. .... ดิฉันก็คงมีความเห็นไม่แตกต่างจากสมาชิกหลายท่านที่ได้อภิปรายก่อนหน้านี้แล้ว นั่นคือความสมบูรณ์และหน้าตาอย่างที่ท่านเห็นนี้ค่ะ รวมทั้งพลิกไปดูในสาระของธรรมนูญดังกล่าว ดิฉันมีข้อสังเกตอยู่ ๓ เรื่องค่ะ เนื่องจากธรรมนูญนี้เป็นธรรมนูญ ฉบับที่ ๓ ฉบับแรกได้แก่ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ เมื่อปี ๒๕๕๒ แล้วก็ฉบับที่ ๒ เมื่อปี ๒๕๕๙ ปีนี้เพิ่งผ่าน ครม. มาเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม นั่นก็แสดงว่า ครม. ไม่ได้มีความรอบคอบ ไม่ได้พลิกดูในรายละเอียดสาระของธรรมนูญดังกล่าวอย่างที่ควรจะเป็น ยกตัวอย่างว่าในธรรมนูญที่ดิฉันย้อนกลับไปดู

ในเว็บไซต์ (Website) ว่าธรรมนูญทั้ง ๒ ฉบับ โยงมาถึงฉบับที่ ๓ ท่านไม่ได้พูดถึงความบกพร่องของธรรมนูญฉบับที่ ๑ ฉบับที่ ๒ ว่าระบบสุขภาพของพี่น้องประชาชนคนไทยมีอย่างไร ท่านก็ควรจะมีการปรับตัวเช่นไร แล้วย้อนกลับไปดูจากข้อมูลในรอบ ๑๐ ปี พี่น้องประชาชนคนไทยเสียชีวิตเป็นอันดับ ๑ นั่นก็คือโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ เพิ่มขึ้น ๒.๔ เท่า นั่นหมายถึงว่าธรรมนูญฉบับนี้ ฉบับที่ ๓ ควรจะมีข้อสังเกตการเฝ้าระวังการให้องค์ความรู้กับพี่น้องประชาชนคนไทยถึงระบบการบริโภคอาหาร แต่ก็ยังไม่ได้ครอบคลุมนะคะ ที่ท่านยกตัวอย่างบอกว่ากรอบทิศทางระบบสุขภาพของไทยหรือธรรมนูญฉบับนี้เปรียบเสมือนร่ม นั่นหมายถึงว่าร่มที่ถูกกาง ๑ คันร่มก็จะต้องมีการดูแลสุขภาพของพี่น้องประชาชนคนไทยนับตั้งแต่เกิดไปจนถึงตาย การเกิดมีปัญหาว่าทำอย่างไรจะเพิ่มสถิติการเกิดให้คนไทย ๒. เมื่อคนไทยเติบโตในวัยเด็กไปจนสู่วัยเข้าโรงเรียน ไปจนถึงศึกษามหาวิทยาลัย แล้วเข้าสู่วัยทำงานวัยผู้สูงอายุ ท่านก็ยังไม่ได้ครอบคลุมในสิ่งเหล่านี้ แต่ดิฉันจะอภิปรายไปเรื่องของสถานที่โรงพยาบาล การที่ท่านเป็นร่ม ๑ คัน จะต้องครอบคลุมทั้งสถานที่โรงพยาบาล การรักษาเจ้าหน้าที่พยาบาล แพทย์พยาบาล เจ้าหน้าที่ทางสาธารณสุข รวมไปถึงพี่น้องประชาชนคนไทยที่เข้ารับการรักษาสถานพยาบาลแห่งนั้น ส่วนหนึ่งดิฉันอยากจะให้ธรรมนูญนี้ได้เกี่ยวโยงไปถึงกระบวนการมีส่วนร่วมของพี่น้องประชาชนทุกภาคส่วนว่าท่านมีธรรมนูญสุขภาพพื้นที่ด้วย ดิฉันเข้าใจว่าธรรมนูญสุขภาพพื้นที่นี้หมายถึงกรอบการพัฒนาสุขภาวะตามบริบทและความต้องการของพื้นที่นั้น ๆ ยกตัวอย่างว่าถ้าท่านพูดถึงบริบทของการพัฒนาสุขภาพพื้นที่นั้น ๆ ----------

ดิฉันอยู่จังหวัดนครพนมค่ะท่านประธาน พื้นที่ภาคอีสาน ๒๐ จังหวัด แต่การบริการของโรงพยาบาลยังไม่เพียงพอถ้าเทียบกับจำนวนพี่น้องประชาชนคนไทย คนภาคอีสานจนเงินจนโอกาส แล้วก็จนโอกาสในการเข้ารับการรักษาพยาบาล ท่านทราบไหมคะว่าเวลาจะต้องเกิดแอคซิเดน (Accident) เกิดอุบัติเหตุ เช่น ผ่าตัดสมอง หรือต้องอาศัยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเราต้องรีเฟอร์ (Refer) คนไข้ ส่งคนไข้จากโรงพยาบาลนครพนมมาที่โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น ขณะที่โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่นแทบจะไม่มีเตียงให้รักษา ขณะที่พี่น้องประชาชนคนกรุงเทพมหานครเสียภาษีเหมือนกันเขามีโรงพยาบาลดี ๆ มีแพทย์ดี ๆ มีเครื่องไม้เครื่องมือที่ทันสมัย สิ่งนี้คือร่ม ๑ คันที่ท่านต้องไปคิดว่าท่านจะขยายโรงพยาบาลเหล่านี้ไปสู่พี่น้องคนอีสาน ๒๐ จังหวัดได้อย่างไร ดิฉันฝากเรื่องเหล่านี้ไว้ด้วย ขอบคุณค่ะท่านประธาน

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านอุบลศักดิ์

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี พรรคเพื่อไทย ก่อนอื่นต้องขอบคุณผู้ที่นำเสนอ ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. .... ท่านประธานที่เคารพครับ คำว่า รัฐธรรมนูญ แปลความได้ว่ากฎหมายที่จัดระเบียบขององค์กร

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านอุบลศักดิ์ครับ ไม่ใช่รัฐธรรมนูญ เขาเรียกว่า ธรรมนูญ

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : ผมจะเปรียบเทียบให้ฟังท่านประธานครับ เปรียบว่ารัฐธรรมนูญเป็นอย่างไร ธรรมนูญเป็นอย่างไร ท่านประธานไม่ฟังผม ท่านประธานมาแย้งผม ท่านมีหน้าที่ให้พูด ไม่พูด เท่านั้นเอง

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ฟังครับ

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : อันนี้ผมจะอธิบายให้ฟังว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เทียบเคียงว่าเป็นกฎหมายสูงสุดมันสับสนวุ่นวายทุกวันนี้ ปรากฏไม่รู้เรื่องเลยต้องตีความกันตลอดทุกมาตรา คำว่า กฎหมายธรรมนูญ ก็เช่นเดียวกัน ในการจัดระเบียบองค์กรถือว่าทุกคนต้องมีความเห็นพ้องต้องกัน ว่าธรรมนูญว่าด้วยระบบ

สุขภาพแห่งชาตินั้น วันนี้ประชาชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เกิดในประเทศไทยต้องได้รับสิทธิเสมอภาคกัน ผมจะพูดแบบนี้ท่านประธานครับ ดังนั้น ต้องกราบเรียนว่าหน่วยงานดังกล่าวนั้นที่ดำเนินการผมเห็นว่าเอกสารฉบับนี้ดูแล้วก็เหมือนรัฐธรรมนูญ ไม่มีที่มาที่ไปว่าเมื่อเสนอแล้วมีการเสนอไหม หน่วยงานไหนจะรับผิดชอบ งบประมาณจะตรงไหน จะทำอย่างไรถึงจะเสมอภาคกันได้ ผมจะกราบเรียนในประเด็นนี้ ก็หมายความว่าอยากเห็นความเปลี่ยนแปลงว่าประชาชนทั้งประเทศได้รับสิทธิอันทัดเทียมกันเหมือนพรรคเพื่อไทยบอก ๓๐ บาทรักษาทุกโรค ทุกคนเหมือนกันหมด แต่วันนี้พรรคเพื่อไทยก็มีนโยบายว่าจะรักษาฟรีทุกโรค อย่างนี้เขาเรียกเสมอภาคกัน ผมเปรียบเทียบให้คณะกรรมาธิการที่นำมาเสนอนั้นเพื่อให้เข้าใจครับท่านประธาน ดังนั้นก็จะไม่สรุปมากมายกว่านี้ ผมเห็นว่ามีผู้อภิปรายไปมากพอสมควรแล้ว ผมเสนอให้เอาเรื่องนี้คืนกลับไปก่อนเพราะถือว่าเป็นสูงสุดของการรักษาพยาบาลให้ทัดเทียมกัน อยากให้เขียนให้ดีกว่านี้และเพื่อนำมาเสนอใหม่ท่านประธานครับ ผมขอสรุปเลยครับเพื่อประหยัดเวลา ก็อยากจะให้ท่านเอาเรื่องนี้กลับไปก่อน ธรรมนูญว่าด้วยการระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. .... นั้น อ่านละเอียดทั้งหมดแล้วสับสน มันไม่สามารถปฏิบัติได้อย่างเสมอภาคกัน และคนที่จะรับผิดชอบหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ และงบประมาณตรงไหน มันไม่มีรายละเอียด ถ้าจะทำแล้วก็ทำให้มันดีที่สุดเพื่อพี่น้องประชาชนทั้งประเทศจะได้รับสิทธิอย่างเสมอภาคกัน ผมแนะนำเสนอว่าเอาถอนกลับไปก่อนและนำมาเสนอใหม่ ท่านประธานเห็นด้วยไหมครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ก็ต้องหารือกันนะครับ

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : ลองหารือสิครับ เพราะไม่อย่างนั้นเดี๋ยวก็ต้องมาโหวตเสียงอีก เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ถ้ามีคนใดคนหนึ่งค้าน ๑ คน ก็ต้องลงมติ ผมอยากให้มันเรียบร้อยครับ หมายความว่าอย่างไรท่านประธานทราบดีอยู่แล้วที่พูดอย่างนี้ก็หมายความว่าเอากลับไปก็จบ ขอบคุณครับท่านประธาน

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านสมาชิกครับ ผมขออนุญาตได้หารือท่านเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาตินะครับ เนื่องจากว่ามีท่านสมาชิกเราอภิปรายเรื่องการเตรียมเอกสาร เรื่องข้อมูลอะไรต่าง ๆ ก็เห็นว่ายังไม่มีความเหมาะสม ยังไม่สมบูรณ์เอาอย่างนี้แล้วกัน ยังไม่สมบูรณ์ ฉะนั้นทางท่านสมาชิกส่วนใหญ่มีความเห็นออกมาทำนองเดียวกันว่าถ้าทางคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติสามารถที่จะนำถอนกลับไปปรับปรุงแล้วค่อยเสนอเข้ามาใหม่ ไม่ทราบว่าทางคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ท่านเลขาธิการจะมีความเห็นอย่างไร ขอฟังความเห็นครับ

นายประทีป ธนกิจเจริญ (เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพอย่างสูง และเรียนท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติผ่านทางท่านประธานครับ ผม นายแพทย์ประทีป ธนกิจเจริญ เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ จะขออนุญาตเรียนตามสิ่งที่ทางท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติทั้ง ๑๐ ท่านได้กรุณาให้ข้อชี้แนะ รวมทั้งจะขออนุญาตชี้แจงสรุปสั้น ๆ และหลังจากนั้นก็คงเป็นไปตามที่ทางท่านประธานเป็นช่วงของการที่จะขอเรียนหารือเรื่องนี้กับทางท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อนะครับ

คือโดยสรุปท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติทั้ง ๑๐ ท่าน ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นในภาพรวมของธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. .... ข้อที่ ๑ ว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ เป็นเรื่องใหญ่เป็นเรื่องสำคัญต่อทั้งประเทศและต่อประชาชน ข้อที่ ๒ ในเอกสารที่นำเสนอต่อสภานั้นยังไม่ได้แซมกระบวนการที่มาที่ไปและข้อมูลที่ชัดเจนพอ ข้อที่ ๓ ไม่เห็นความชัดเจนในทางปฏิบัติ ข้อที่ ๔ ไม่ได้แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน เช่นปัญหาเรื่องความไม่เท่าเทียม หรือปัญหาเรื่องการเข้าถึงระบบบริการสุขภาพที่ยังคงเป็นปัญหาอยู่ และข้อที่ ๕ เอกสารที่นำเสนอต่อทางสภานี้ยังไม่ชัดเจน ยังไม่สมบูรณ์ ทั้ง ๕ ข้อนี้ผมขออนุญาตที่จะนำเสนอภาพรวม คือเนื่องจากธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. .... เป็นเครื่องมือภายใต้พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามมาตรา ๔๖ ที่กำหนดให้คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งมีท่านนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ขณะนี้ท่านได้มอบให้ท่านรองนายกรัฐมนตรีคือท่านอนุทิน ชาญวีรกูล เป็นประธาน ให้เป็นผู้ทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางการกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์ และการดำเนินงานด้านสุขภาพของ

ประเทศ เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์และการดำเนินงานด้านสุขภาพของประเทศ หรือพูดแบบเข้าใจง่าย ๆ ก็คือเพื่อเป็นเข็มทิศของระบบสุขภาพ ส่วนในแง่รายละเอียดของการปฏิบัตินั้นจะต้องผ่านไปตามหน่วยงานต่าง ๆ เพราะว่าในพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดว่าถ้าธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติได้ถูกประกาศใช้แล้ว ให้มีผลผูกพันต่อหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะใช้ไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อนะครับ ----------

ฉะนั้นในกระบวนการของการดำเนินการของการจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. .... ทางคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติจึงได้ตั้งคณะกรรมการจัดทำธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ..... ซึ่งมีดอกเตอร์สุวิทย์ เมษินทรีย์ เป็นประธาน และมีกรรมการประกอบด้วยภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามาร่วม ได้มีการดำเนินการมาตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา มีการดำเนินการมาเป็นเวลาปีเศษ ๆ โดยผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมต่าง ๆ ด้วยการยึดหลักว่า การยกร่างธรรมนูญฉบับใหม่นี้จะต้องใช้หลักการทางวิชาการ การมีส่วนร่วมและการสื่อสารสังคมอย่างต่อเนื่อง จึงมีการจัดกระบวนการฟังความเห็นของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งที่เป็นกลุ่มเฉพาะและในภาพรวมหลายสิบครั้งตลอดเวลา ๑-๒ ปี จนกระทั่งมีการยกร่างและผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคมของปีนี้ และหลังจากนั้นก็เข้าสู่ที่ประชุมของคณะรัฐมนตรีตามที่ทางท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ทราบกันแล้วเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคมที่ผ่านมา โดยเนื้อหาสำคัญของตัวธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. .... มีสาระสำคัญทั้งหมด ๔ ส่วน

อันที่ ๑ เป็นการประมวลสถานการณ์และปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพในระยะ ๕ ปีข้างหน้า ซึ่งเป็นการประมวลทั้งภาพใหญ่ของระดับโลกลงมาจนกระทั่งปัญหาที่เราเจออยู่ในระบบสุขภาพ แล้วก็สอดคล้องกับทิศทางของการประมวลผลของทางการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ของทางสภาพัฒน์

อันที่ ๒ กำหนดกรอบแนวคิดปรัชญาและเป้าหมายร่วมของระบบสุขภาพว่าใน ๕ ปีข้างหน้าเราตั้งเป้าหมายจะเดินหน้าไปอย่างไร

อันที่ ๓ เป็นรายละเอียดมาตรการสำคัญสู่เป้าหมายระบบสุขภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งมีทั้งหมดอยู่ ๓๒ มาตรการ

และสุดท้าย เป็นเรื่องของคำนิยามต่าง ๆ เพื่อให้หน่วยงานและภาคส่วนอื่น ๆ ได้มีความเข้าใจตรงกันว่าภายใต้ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติที่มีการระบุเป็นกรอบทิศทางต่าง ๆ นั้น มีคำนิยามหรือมีคำศัพท์ต่าง ๆ ให้เข้าใจตรงกันคืออะไร โดยเรามีเป้าหมาย ๕ ปี คือต้องการให้เห็นว่าระบบสุขภาพที่เป็นธรรม ซึ่งมีมิติสุขภาพทั้งทางกาย ทางจิต ทางปัญญาและทางสังคม และมีแนวทางการดำเนินการใหญ่ ๆ อยู่ ๓ ส่วนคือ

๑. การพัฒนากระบวนการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในตลอดช่วงเวลาของการที่เรามีธรรมนูญในการประกาศใช้

๒. การทำสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศหรือกลไกต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี ซึ่งก็จะทำผ่านหน่วยงานต่าง ๆ

๓. การให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ในทุกกลุ่มวัยและทุกระดับ ทั้งหมดนี้ก็เป็นการดำเนินการภายใต้เนื้อหา ซึ่งในเอกสารที่ส่งมอบให้กับทางสภาอาจจะสรุปรวบรัดไปหน่อย แต่ความเป็นจริงแล้วเราจะมีเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ตลอดกระบวนการดำเนินการทั้งปี

ซึ่งทั้งหมดนี้ทางสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ก็ต้องขอกราบขอบพระคุณท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น ให้ข้อชี้แนะ รวมทั้งเรื่องของกระบวนการจัดทำเอกสาร ซึ่งในส่วนของเอกสารนี้ทางสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติจะรับไปดำเนินการแก้ไขใหม่อีกครั้ง และถ้าเกิดทางสภาจะให้โอกาส ทางสำนักงานก็จะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อขอคำชี้แนะเพิ่มเติมจากทางสภาใหม่อีกครั้งหนึ่งครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เดี๋ยวผมขออนุญาตหารือท่านพิเชษฐ์กับท่านอุบลศักดิ์สักหน่อยดีไหมครับ เมื่อสักครู่ท่านเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติก็ได้ชี้แจง และท่านก็ยอมรับอยู่ว่าเอกสารบางส่วนอาจจะทำรวบรัดไปหน่อยเลยต้องทำให้เวลาท่านสมาชิกเราอ่านแล้วมันอาจคล้าย ๆ กับไม่สมบูรณ์นัก แต่ท่านก็ได้เรียนชี้แจงเพิ่มเติมไปพอสมควร ฉะนั้นผมอยากหารือท่านพิเชษฐ์กับท่านอุบลศักดิ์ที่ได้บอกว่าอยากให้ถอดถอน ----------

ถ้าสมมุติว่าเราได้ฟังคำชี้แจงของท่านเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติแล้ว ถ้าเราพอเข้าใจแล้ว เพราะระเบียบวาระนี้เป็นเพียงระเบียบวาระเพื่อทราบเท่านั้นเองนะครับ ฉะนั้นอยากหาหรือว่าพอที่จะผ่านได้ไหมครับ ถ้าผ่านเราก็จะได้ประชุมในระเบียบวาระอื่น เชิญคุณหมอชลน่าน หัวหน้าพรรคเพื่อไทย เชิญครับ

นายชลน่าน ศรีแก้ว (ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ชลน่าน ศรีแก้ว พรรคเพื่อไทย จังหวัดน่าน ต้องขออนุญาตกราบเรียนหารือท่านประธานนะครับ ในวาระนี้เป็นวาระที่ท่านประธานแจ้งทราบ เป็นวาระรับทราบในรายงานในสิ่งที่หน่วยงานได้นำมาเสนอต่อสภาตามตัวบทกฎหมายของแต่ละหน่วยงานที่มีแต่เขียนรองรับเอาไว้ สำนักงานสุขภาพแห่งชาติก็มีพระราชบัญญัติว่าด้วยสุขภาพแห่งชาติ ปี ๒๕๕๐ ออกมาใช้บังคับ แล้วก็ในมาตราที่เกี่ยวข้องคือมาตรา ๔๖ นั่นก็เขียนไว้ชัดเจนว่าให้คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติไปจัดทำธรรมนูญสุขภาพแห่งชาติ เมื่อจัดทำเสร็จแล้วก็ให้ ครม. ให้ความเห็นชอบ หลังจากนั้นก็นำรายงานมาเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อรับทราบ และหลังจากรับทราบก็จะประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาต่อไป ท่านประธานครับการเขียนอย่างนี้สิ่งหนึ่งที่เพื่อนสมาชิกได้ให้ความเห็นไปถึงความไม่เรียบร้อย ความไม่สมบูรณ์หรือความคาดหวังที่อยากจะเห็นในธรรมนูญสุขภาพที่ทุกท่านอยากเห็น จริงอยู่ฉบับนี้เป็นฉบับที่ ๓ ฉบับแรกเริ่มปี ๒๕๕๒ ทบทวนมา ฉบับที่ ๒ ปี ๒๕๕๙ ครั้งนี้เป็นฉบับที่ ๓ เมื่อสมาชิกให้ความเห็นว่าสิ่งที่เจอสิ่งที่พบแม้เป็นวาระรับทราบมันไม่สมบูรณ์ เขาอยากจะเห็นมากกว่านี้ ท่านเลขาธิการเองได้ขึ้นมาตอบว่าจะรับกลับไปพิจารณาแก้ไข แล้วขอโอกาสจากสภาเราเพื่อจะนำมาเสนออีกครั้งหนึ่ง ด้วยความเคารพท่านประธานครับคือพยายามเอาใจช่วยนะครับ ในฐานะที่อยู่ในวงการนี้แล้วก็เคยทำเรื่องนี้เหมือนกับท่านในสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ เป็นต้นมา ก่อนปี ๒๕๕๐ ด้วยซ้ำไปที่เรามีส่วนร่วมด้วยกัน สิ่งหนึ่งที่ต้องตั้งข้อสังเกตนะครับ ถ้าท่านรับไปปรับแก้แล้วกลับมาเสนอใหม่มันจะอย่างไรครับ มันจะชอบด้วยกฎหมายไหม เพราะสิ่งที่ท่านเสนอแก้ นั่นคือท่านเริ่มทำใหม่ ท่านต้องไปผ่าน ครม. ให้ ครม. เห็นชอบท่านก่อนถึงจะมาเสนอที่นี่ได้ เพราะกฎหมายบัญญัติว่าเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้วถึงจะให้รัฐสภาหมายถึงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภารับทราบตามที่ ครม. เห็นชอบ เรารับทราบเท่านั้นเอง ท่านถึงจะประกาศใช้ได้ เพราะฉะนั้นท่านต้องยอมรับตรงนี้นะครับว่าท่านจะนำไปแก้ไขและเสนอ

ครม. ใหม่ แล้วส่งมาที่นี่ ไม่อย่างนั้นท่านแก้ไขไม่ได้ครับ ท่านแก้ไขในสิ่งที่ ครม. เห็นชอบได้อย่างไร แล้วท่านก็ทำผิดกฎหมายเสียเอง เพราะฉะนั้นประเด็นหนึ่งที่ผมฝากเป็นข้อสังเกตก็อยากช่วยท่านเต็มที่แต่เผอิญเท่าที่ผมตรวจสอบดูนะครับ ธรรมนูญสุขภาพแห่งชาติฉบับนี้มันเป็นฉบับที่ ๓ แล้ว เกิดกระบวนการการพัฒนาขึ้นมาเรื่อย ๆ แต่สิ่งหนึ่งที่ผมก็แปลกใจว่าฝากท่านเลขาธิการด้วยนะครับ เข้าไปดูในรายละเอียด ท่านทำครบถ้วนตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ หรือยังครับ ที่เขาบอกว่าอย่างน้อยต้องมีรายการต่อไปนี้ ผมเปิดดูกฎหมายคร่าว ๆ เมื่อสักครู่ประมาณ ๑๐ ประเด็น ถามว่าในธรรมนูญที่ท่านเขียนมาตรงนี้ ๑. ผมก็ตั้งข้อสังเกตว่าท่านใช้คำว่า เป็นร่าง ร่างนี่ใครอนุมัติครับ เมื่อไรมันจะเป็นธรรมนูญ ตั้งข้อสังเกตนะครับ เสนอมาฉบับแผ่นแปะ เขาเรียกแผ่นแปะ เสียชื่อพวกเราหมดเลย ด้วยความเคารพผมไม่เคยเห็นหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุขเราทำงานอะไรแบบนี้นะ เพราะแต่ละสำนักแต่ละหน่วยงานที่เข้ามาจะเนี้ยบมาก อันนี้เอกสารของสภาครับ ----------

มีเรฟเฟอเรนซ์ (Reference) มีที่มาที่ไปชัดเจนหมด คือด้วยความเคารพท่านประธานครับ ๑. คำว่า ร่าง เราเห็นชอบร่างหรือ แต่ในกฎหมายบอกเห็นชอบ รับทราบธรรมนูญนะครับ อันนี้ข้อสังเกตจากผมนะ กฎหมายบอกว่าให้สภารับทราบธรรมนูญสุขภาพ ไม่ใช่รับทราบร่างธรรมนูญสุขภาพ และใครเป็นผู้อนุมัติให้เป็นธรรมนูญ ในชั้นที่ท่านทำเองก่อนเสนอ ครม. ท่านอาจจะใช้คำว่า ร่าง ได้นะครับ เพราะกฎหมายบังคับว่า ครม. ให้ความเห็นชอบ เพื่อจะไปกำหนดเป็นกรอบเรื่องของการทำแผน ทำนโยบาย ทำยุทธศาสตร์ต่อ เมื่อ ครม. เห็นชอบแล้ว ท่านต้องเอาสิ่งที่ ครม. เห็นชอบมาจัดทำรายงานใหม่ เป็นธรรมนูญสุขภาพนำเสนอต่อรัฐสภา นั่นหมายถึง ๒ สภาแยกกัน เป็นธรรมนูญสุขภาพ และเนื้อหาสาระต้องครอบคลุมไปตามตัวบทกฎหมายด้วยนะครับ สิ่งที่เพื่อนสมาชิกได้ตั้งข้อสังเกตท่านต้องพร้อมที่จะบอกเขาแนวทางต่าง ๆ จริงอยู่ครับ ท่านพยายามเขียนบอกว่ามีมาตรการต่าง ๆ รองรับ แต่ความไม่ชัดแจ้งตรงนั้นเองทำให้เพื่อนสมาชิกสงสัย ก็ด้วยความขอบคุณท่านประธานครับว่าเรารับทราบนะ แต่ถ้าท่านรับว่าจะนำไปปรับแก้ก็ฝากรับข้อสังเกตพวกเราไปนะครับ รับข้อสังเกตพวกเราไป เรารับทราบพร้อมข้อสังเกต ท่านก็รับไปแก้แล้วก็นำเสนอ ครม. ใหม่ เมื่อเสนอ ครม. เสร็จแล้วเป็นธรรมนูญสุขภาพที่ผ่าน ครม. แล้วจึงนำมาให้เรารับทราบ ขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณท่านผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะ ข้อสังเกตที่ดีมากนะครับ เมื่อสักครู่สรุปว่าท่านเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติท่านยินดีที่จะถอนออกไปปรับปรุงใช่ไหมครับ เชิญครับ

นายประทีป ธนกิจเจริญ (เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ) : ขออนุญาตท่านประธานครับ ต้องกราบขอบพระคุณท่านชลน่าน ศรีแก้ว ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติ สิ่งที่ท่านพูดนั้นถูกต้องหมดเลยนะครับ ว่ากระบวนการของการจัดทำธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. .... นี้ เป็นกระบวนการที่ได้ดำเนินการตามกฎหมายสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ ทุกขั้นตอนหมดนะครับ รวมทั้งเนื้อหาที่บรรจุอยู่ ซึ่งทั้งหมดเมื่อสักครู่ที่ผมพูดถึงเรื่องของการที่จะจัดทำใหม่ หมายถึงจัดทำเอกสาร จริง ๆ กระบวนการของการจัดทำธรรมนูญมีรายละเอียดนะครับ มีหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้อง มีขั้นมีตอนดำเนินการ

และมีข้อมูลทางวิชาการต่าง ๆ สนับสนุนไว้ครบโดยสมบูรณ์แล้วนะครับ แต่เนื่องจากกระบวนการทำเอกสารในการนำเสนอสภา ซึ่งผมต้องกราบขอโทษว่าเป็นการทำเอกสารที่ไม่สมบูรณ์ แล้วก็เป็นการทำที่ค่อนข้างรวดเร็ว เพราะว่าทางสภาได้กรุณาบรรจุระเบียบวาระนี้ให้กับทางสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพด้วยความรวดเร็ว ซึ่งก็เป็นพระคุณอย่างยิ่งนะครับ เพราะเราเพิ่งผ่าน ครม. เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม และวันนี้ได้โอกาสบรรจุเข้าสู่การพิจารณาของสภา ซึ่งในส่วนของการรับไปทำนี่หมายถึงว่าทางสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติก็จะจัดทำเอกสารให้ครบสมบูรณ์ มีรายละเอียดต่าง ๆ แล้วก็จะตอบคำถามตอบโจทย์ที่ทางท่านสมาชิกทั้ง ๑๐ ท่านได้กรุณาให้ข้อชี้แนะไว้ให้ครบและนำเสนออีกทีครับ แต่ไม่ใช่เริ่มกระบวนการทำธรรมนูญใหม่อีกทีครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณท่านเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาตินะครับ ก็สรุปว่าท่านเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติได้รับข้อสังเกต ข้อเสนอแนะของท่านสมาชิกเพื่อจะนำเอาออกไปปรับปรุงแล้วก็เสนอผ่าน ครม. ตามกระบวนการที่ถูกต้องต่อไป ฉะนั้นเมื่อท่านเลขาธิการยินดีที่จะรับข้อสังเกตของท่านสมาชิกไปปรับปรุงนะครับ ก็ถือว่าท่านยอมถอนออกไปปรับปรุง ฉะนั้นจะถอนได้ก็ต้องอาศัยที่ประชุมสภาแห่งนี้อนุญาต ฉะนั้นผมจึงขออนุญาตที่ประชุมนะครับ ผมฟังการอภิปรายของท่านสมาชิกทั้ง ๑๐ ท่านแล้วไปในแนวทางเดียวกัน ฉะนั้นผมขออนุญาตใช้ข้อบังคับ ข้อ ๘๘ ถามที่ประชุมว่า มีสมาชิกท่านใดไม่เห็นชอบกับการถอนร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. .... ออกไปปรับปรุง มีท่านผู้ใดไม่เห็นชอบครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ก็แสดงว่าที่ประชุมให้ความเห็นชอบหมดนะครับ

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ณัฐวุฒิครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญท่านณัฐวุฒิครับ

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ณัฐวุฒิ บัวประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ท่านประธานครับสิ่งที่ท่านประธานสรุป กับสิ่งที่ท่านเลขาธิการ สช. ตอบ คำพูดไม่ได้เหมือนกันนะครับ แล้วก็อาจจะแปลความไม่ตรงกันครับ ความเห็นของผมแล้วก็ผมเข้าใจว่าสิ่งที่ท่านผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรได้กรุณานำเรียน ไม่ใช่แค่ประเด็นเรื่องของรายละเอียด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเอกสารประกอบต่าง ๆ แต่ว่าเป็นประเด็นว่า ณ ขณะนี้ข้อกฎหมายก็คือว่าเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบธรรมนูญฉบับนี้ซึ่งเป็นฉบับที่ ๓ ว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติไปแล้ว ไปแล้วนะครับ แต่สิ่งที่เพื่อนสมาชิกตั้งข้อสังเกตเป็นการตั้งข้อสังเกตทั้งในเชิงเอกสารประกอบ ทั้งในเชิงเนื้อหาสาระ แล้วก็ในเชิงกระบวนการ คำถามสำคัญก็คือว่าในวันนี้ถ้าท่านจะถอนไป ท่านบอกแค่เพียงว่าจะนำไปปรับปรุงเอกสาร ซึ่งไม่ใช่ตัวธรรมนูญนี้นะครับ เอกสารประกอบต่าง ๆ แล้วก็ส่งเล่มนั้นเข้ามาประกบประกอบกันซึ่งเป็นสิ่งที่ดี แต่ว่าท่านไม่ได้พูดเลยว่าจะมีการนำกลับไปเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบใหม่ ท่านเลขาธิการไม่ได้พูดครับ ท่านประธานเป็นคนสรุปแบบนั้น ฉะนั้นต้องทบทวนกันให้ชัดว่าตกลงแล้ว สช. จะรับไปแก้ไข ปรับปรุง ซึ่งไม่ได้ทำกระบวนการใหม่ แก้ไข ปรับปรุง สรุปรวบยอดจากสิ่งที่ทำมาแล้ว หนาขึ้นก็ได้ มีเอกสารประกอบแนบ มีอินเด็กซ์ (Index) ต่าง ๆ ประกอบก็ได้ แต่ต้องกลับไปเข้าคณะรัฐมนตรีใหม่อีกครั้งหนึ่งครับ แล้วถ้าคณะรัฐมนตรีเห็นชอบหรือไม่ประการใด ถ้าเห็นชอบค่อยส่งมาให้สภา ผมคิดว่าอันนี้ต้องตอบเอาให้ชัดก่อนครับ ก่อนที่ท่านประธานจะได้สรุปแบบนั้น ท่านเลขาธิการ สช. ไม่ได้ตอบแบบนั้นครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ผมได้สรุปตามที่ท่านณัฐวุฒิสรุปมานี่แหละครับ แต่คำพูดมันอาจจะไม่เหมือนกันทุกถ้อยคำ ได้สรุปแล้วท่านเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติก็สรุปตามนี้ใช่ไหมครับ เห็นด้วยตามนี้

ใช่ไหมครับ คือมันต้องเป็นไปตามกระบวนการ ถ้าไม่ผ่าน ครม. มันก็เสนอเข้ามาสู่สภาเราไม่ได้อยู่ดีครับ มันต้องไปตามกระบวนการอยู่แล้ว ที่ประชุมไม่มีใครขัดข้องนะครับ ก็เป็นอันว่าที่ประชุมอนุญาตให้ถอนร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. .... ออกไปปรับปรุง แก้ไข แล้วก็ค่อยเสนอขออนุญาตขออนุมัติต่อ ครม. และเสนอมาสู่สภาเรารับทราบต่อไปครับ ท่านผู้นำฝ่ายค้าน เชิญครับ

นายชลน่าน ศรีแก้ว (ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ชลน่าน ศรีแก้ว พรรคเพื่อไทย จังหวัดน่าน ด้วยความเคารพท่านประธานครับ เพื่อให้การทำงานมันเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มันมีเรื่องที่จำเป็นต้องพิจารณาอยู่ ๒ เรื่อง

เรื่องที่ ๑ คือตัวธรรมนูญ ข้อสังเกตผม ผมตั้งข้อสังเกตแม้ว่าเป็นร่างธรรมนูญ สิ่งที่เราต้องการถ้าทำตามกฎหมายเสนอเข้ามาต้องเป็นธรรมนูญ การที่จะเป็นธรรมนูญได้คือ ครม. เห็นชอบ ท่านอย่าเอาร่างธรรมนูญที่ท่านเสนอ ครม. แล้วมาให้เราเห็นชอบร่างนั้นอีก อันนี้เรื่องที่ ๑

เรื่องที่ ๒ ในธรรมนูญนี้เพื่อนสมาชิกได้ตั้งข้อสังเกตเรื่องของเนื้อหา ว่ามันครอบคลุมมาตรา ๔๗ ไหม ถ้าท่านเลขาธิการยืนยันว่ากระบวนการทำมันครอบคลุมตามมาตรา ๔๗ บัญญัติไว้ ใช้คำว่า อย่างน้อย ต้องมี ถ้าท่านเปิดดูเร็ว ๆ ธรรมนูญฉบับนี้มีไหม ผมเปิดดูเร็ว ๆ ฉบับนี้มีอยู่ประมาณ ๔ ข้อ ๕ ข้อเองครับ ผมยกตัวอย่าง ท่านประธานขออีกนิดเดียวครับ เพราะฉะนั้นถ้ามันมีเนื้อหาที่จำเป็นต้องไปเติมเต็มอันนี้ต้องเข้า ครม. แต่ถ้าท่านยืนยันว่าเนื้อหามันครบตามมาตรา ๔๗ แล้ว เพียงแต่ไปจัดทำตัวรายงานองค์ประกอบใหม่ให้มันเป็นธรรมนูญที่สมบูรณ์ ที่มาที่ไปของกระบวนการการจัดทำประกอบอันนั้นเอารายงานฉบับนั้นมาได้โดยไม่แก้ธรรมนูญ อันนี้เข้าสู่สภาได้ ผมแบ่งเป็น ๒ เรื่องอย่างนี้นะครับ ----------

ก็ต้องถามท่านประธานผ่านไปยังท่านเลขาธิการว่าท่านจัดทำครบไหม ถ้าท่านทำมาอีกครั้งหนึ่ง ถ้าเพื่อนสมาชิกทักท้วงว่ายังไม่ครบ อันนั้นท่านต้องถอนออกไปใหม่หมดเลย ไปทำใหม่เสนอ ครม. ใหม่ ท่านไปดูให้ดี อันนี้ผมมีข้อแนะอยู่ ๒ เรื่องหลักนิ่ละครับ เนื้อหาครบในธรรมนูญก็ไม่ต้องเสนอ ครม. เพียงแต่ไปปรับเรื่องของรายงานที่จะนำเสนอให้ทราบเท่านั้นเอง ขอบพระคุณท่านประธาน

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านเลขาธิการตอบยืนยันอีกครั้งหนึ่งครับ

นายประทีป ธนกิจเจริญ (เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ) : กราบเรียนท่านประธาน แล้วก็ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติครับ ทางสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติยืนยันครับ ทั้งกระบวนการดำเนินการของการจัดทำธรรมนูญครบถ้วนตามกฎหมายกำหนดไว้ และเนื้อหาข้างในมีสาระหมวดครบถ้วนอย่างน้อย ๑๒ สาระหมวดตามที่มาตรา ๔๗ ได้กำหนดไว้ได้ครบหมดแล้ว เพียงแต่ตัวเนื้อหามันจะถูกจัดอยู่ในส่วนของภาคผนวกของตัวภาคแรก บทแรก แต่ทั้งหมดตัวธรรมนูญมันประกอบด้วยตัวบทแรกแล้วก็บทว่าด้วยภาคผนวกเนื้อหาทั้งหลายไว้ ซึ่งตรงส่วนนี้ทางสำนักงานจะจัดทำเอกสารเพิ่มเติมครับ คือในขั้นตอนนี้ทางสำนักงานยืนยันว่าเนื้อหาได้ทำครบตามมาตรา ๔๗ ครบหมดครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านสมาชิกครับผมว่าทางเลขาธิการคณะกรรมการ พร้อมคณะกรรมการทั้งชุด ได้รับข้อสังเกตจากท่านสมาชิกเป็นทุกสิ่งทุกอย่างไปแล้ว แล้วก็ถ้าสมมุติว่าท่านเลขาธิการยังไม่ชัดเจนก็ขอเทป (Tape) บันทึกการประชุมสภาที่ท่านสมาชิกให้ข้อสังเกตไป อันนี้ถือว่าได้ถอนแล้วนะครับ ท่านพิเชษฐ์พอแล้วนะครับ ผมว่าก็น่าจะจบแล้วครับ เพราะท่านเลขาธิการได้รับไป

นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน (เชียงราย) : คือถ้าไม่เข้าใจเดี๋ยวก็กลับมาอีก แล้วกลับมาอีกก็ต้องกลับไปอีก เพราะว่ากระบวนการตรงนี้ ท่านประธานที่เคารพครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านเข้าใจแล้วละครับ

นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน (เชียงราย) : คืออย่างนี้ครับ ท่านเลขาธิการท่านไปขออนุมัติ ครม. ท่านใช้อย่างนี้หรือครับ หรือว่าเป็นเล่มใหญ่ ๆ ที่เอาไปอนุมัติข้อมูล

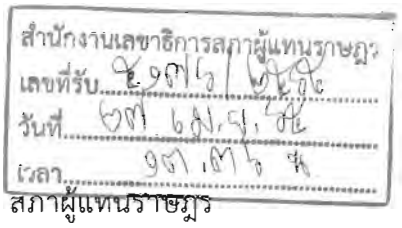
คือถ้าท่านกลับมานี้ท่านเป็นใคร ไม่รู้เลยว่าเป็นของใคร ไม่มีชื่อใครทั้งนั้น ท่านต้องทำแบบนี้ว่าท่านเป็นใคร มีกรรมการกี่คนอยู่ในนี้ ทำเป็นเล่มมา แล้วก็ ๗ ข้อที่ท่านส่งมานี่ ข้อ ๑ เรื่องความเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ท่านเล่าเรื่องมานะครับ เล่าเรื่องประชากรลดน้อยลงตกลงจะทำอย่างไรกับประชากรของประเทศ ธรรมนูญของท่านนี้ให้ผมสบายใจ ให้ผมดีใจที่ว่าธรรมนูญข้อที่ ๑ เรื่องของประชากรที่ลดลงท่านจะทำอย่างไร มีวิธีการที่จะทำให้ประชากรเพิ่มขึ้นจูงใจอย่างไร ท่านทำเข้ามาหน่อย ไม่ใช่ว่าเล่าเรื่อง เล่าเรื่องก็จบ เล่าเรื่องทั้งหมดเลย เล่าเรื่องทั้งหมด แต่ถามว่าแนวทางปฏิบัติต้องทำอย่างไร ไม่มี อันนี้ ส.ส. เขาทวงท่านไป ท่านทำมาเป็นหนา ๆ เข้าใจง่ายหน่อยนะครับ ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณท่านพิเชษฐ์ครับ ก็ถือว่าเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติจะได้ขอถอนร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. .... ถอนออกไปปรับปรุงแก้ไขนะครับ แล้วก็ดำเนินการตามกระบวนการตามข้อเสนอของท่านนายแพทย์ชลน่าน ศรีแก้ว ได้เสนอแนะก็ถือว่าได้ถอนไปนะครับ ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติทุกท่านนะครับ ขอบคุณครับ ท่านสมาชิกครับต่อไปจะเป็นระเบียบวาระที่ ๔

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง ซึ่งคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ พิจารณาเสร็จแล้ว

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๘.๑๑/พิเศษ ๐๕

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการศึกษาคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง "การศึกษาปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง" จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๙) ในการกระทำกิจการการสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งรัฐ การค้าชายแดน การค้าผ่านแดนจุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว จุดผ่อนปรนเพื่อการค้า ช่องทางธรรมชาติ และช่องทางตามกฎหมายศุลกากร การเดินทางข้ามแดนการจัดการและการดูแลแรงงานข้ามแดน การส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการพัฒนาชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศโดยเฉพาะปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับดินแดนและความมั่นคงของประชาชน นั้น ซึ่งคณะกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายประสิทธิ์ มะหะหมัด	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นายธีระ ไตรสรณกุล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายขจิตร ชัยนิคม	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๗. นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๘. นายนพดล แก้วสุพัฒน์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙. นายอนุมัติ ซูสารอ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายอับดุลบาซิม อาบู	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายพีรเดช คำสมุทร	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายสาคร เกี่ยวข้อง	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๓. นายสัมพันธ์ มะยูโซ๊ะ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๔. นายอัฏฐพล โพธิพิพิธ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๕. นายฉลอง เทอดวีระพงศ์	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

อนึ่ง ใน...

อนึ่ง ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยประชุมประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้งนายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์ เป็นกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ แทนตำแหน่งที่ว่างลง เนื่องจาก พลโท พงศกร รอดชมพู ประธานคณะกรรมาธิการ ได้สิ้นสุดสมาชิกภาพความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕/๒๕๖๓ และในคราวประชุมคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๒๓ เมื่อวันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติให้ นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์ ดำรงตำแหน่ง ประธานคณะกรรมาธิการ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่อง การศึกษาปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

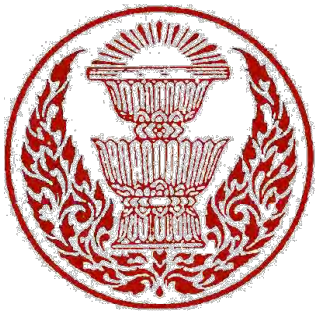
(นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์)
ประธานคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

สำนักกรรมาธิการ ๒
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๓๖๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ secuser18@gmail.com

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๑
สำนักการประชุม
เลขที่รับ ๑๐๕ / ๒๕๖๕
วันที่ ๒๗ / มิ.ย. / ๖๕ เวลา ๑๕.๒๕ น.

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๑๖๕ / ๒๕๖๕
วันที่ ๒๗ / มิ.ย. / ๖๕ เวลา ๑๔.๖๕ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๕๕๔ / ๒๕๖๕
วันที่ ๒๗ / มิ.ย. / ๖๕ เวลา ๑๔.๒๐ น.
ส่งกลุ่มงาน พรป.๑ ด้านบินการ

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง การศึกษาปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง
ของ
คณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ
สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ
กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ
สำนักกรรมาธิการ ๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๘.๑๑/๒๕๐๔

(สำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการศึกษาคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง "การศึกษาปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง" จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๙) ในการกระทำกิจการการสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งรัฐ การค้าชายแดน การค้าผ่านแดนจุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว จุดผ่อนปรนเพื่อการค้า ช่องทางธรรมชาติ และช่องทางตามกฎหมายศุลกากร การเดินทางข้ามแดนการจัดการและการดูแลแรงงานข้ามแดน การส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการพัฒนาชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศโดยเฉพาะปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับดินแดนและความมั่นคงของประชาชน นั้น ซึ่งคณะกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายประสิทธิ์ มะหะหมัด	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นายธีระ ไตรสรณกุล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายขจิตร ชัยนิคม	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๗. นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๘. นายนพดล แก้วสุพัฒน์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙. นายอนุมัติ ชูสารอ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายอับดุลบาซิม อาบู	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายพีรเดช คำสมุทร	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายสาคร เกี่ยวข้อง	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๓. นายสัมพันธ์ มะยูโซ๊ะ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๔. นายอัฏฐพล โพธิพิพิธ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๕. นายฉลอง เทอดวีระพงศ์	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

อนึ่ง ใน...

อนึ่ง ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยประชุมประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้งนายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์ เป็นกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ แทนตำแหน่งที่ว่างลง เนื่องจาก พลโท พงศกร รอดชมพู ประธานคณะกรรมาธิการ ได้สิ้นสุดสมาชิกภาพความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕/๒๕๖๓ และในคราวประชุมคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๒๓ เมื่อวันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติให้ นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์ ดำรงตำแหน่ง ประธานคณะกรรมาธิการ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่อง การศึกษาปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) มนูญ สิวาภิรมย์รัตน์

(นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์)
ประธานคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

สำนักกรรมาธิการ ๒
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๓๖๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ secuser18@gmail.com

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวกัลยรัชต์ ขาวสำอางค์)
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๒

นายคณิต คำนวณผล/ร่าง
นางสาวอโนทัย เตชะสุภากูร/พิมพ์
นางสาวสุภาพร อาจเดช/ตรวจ

ตรวจทาน
ครั้งที่ ๑ นางสาวณัฏฐกานต์ เวชพันธ์
ครั้งที่ ๒ นายคณิต คำนวณผล
ครั้งที่ ๓ นางสาวสุภาพร อาจเดช

สารบัญ

หน้า

สารบัญ ก

รายนามคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ค

บทสรุปผู้บริหาร จ

รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง การศึกษาปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง ๑

๑. การดำเนินงาน **๒**

๑.๑ รายชื่อคณะอนุกรรมาธิการ ๒

๑.๒ รายชื่อที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ ๒

๒. วิธีพิจารณาศึกษา **๓**

๒.๑ การประชุมเพื่อพิจารณาศึกษา ๓

๒.๒ หน่วยงานที่เข้าร่วมประชุม ๓

๒.๓ การจัดสัมมนาของคณะกรรมาธิการ ๔

๓. ผลการพิจารณาศึกษา **๕**

๓.๑ สรุปข้อมูล ข้อเท็จจริงและข้อเสนอแนะที่ได้จากการประชุมร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ๕

๓.๒ สรุปข้อมูลและข้อคิดเห็นที่ได้จากการสัมมนา ๙

๑) สรุปผลการอภิปรายจากผู้ทรงคุณวุฒิ ๙

๒) สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นจากแบ่งกลุ่มย่อย ๑๒

๓.๓ ข้อเสนอในการปรับปรุง พัฒนา แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ๑๔

๓.๔ ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง พัฒนา แก้ไขรวมทั้งแนวทางในการบังคับใช้กฎหมาย ด้านความมั่นคงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องในภาพรวม ๒๐

๔. ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ **๒๓**

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก กฎหมายที่เกี่ยวข้อง **๒๔**

๑. ประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ความผิด ลักษณะ ๑ ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง แห่งราชอาณาจักรมาตรา ๑๐๗–๑๓๕ ๒๕

๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๑ ข้อความเบื้องต้น ลักษณะ ๑ หลักทั่วไป มาตรา ๒–๘ ๓๑

๓. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๑ ข้อความเบื้องต้น ลักษณะ ๒ หมวด ๒ อำนาจสืบสวนและสอบสวน มาตรา ๑๗ ๓๖

๔. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๑ ข้อความเบื้องต้น ลักษณะ ๓ หมวด ๑ การฟ้องคดีอาญาและคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา มาตรา ๒๘ ๓๗

๕. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๑ ข้อความเบื้องต้น ลักษณะ ๔ หมายเรียกและหมายอาญา หมวด ๒ หมายอาญา ส่วนที่ ๒ หมายจับ มาตรา ๖๖ ๓๘

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๖. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๑ ข้อความเบื้องต้น ลักษณะ ๕ จับ ขัง จำคุก ค้น ปล่อยชั่วคราว หมวด ๓ ปล่อยชั่วคราว มาตรา ๑๐๖–๑๑๙	๔๒
๗. คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๙–๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวนและมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา	๔๙
๘. พระราชบัญญัติการชุมชุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘	๕๒
๙. พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๔๕๗	๖๒
๑๐. พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙	๗๒
๑๑. ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขอปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย พ.ศ. ๒๕๕๙	๘๐
ภาคผนวก ข ประกาศตั้งคณะอนุกรรมาธิการ	**๘๘**
ภาคผนวก ค ภาพกิจกรรม	**๙๐**

รายนามคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร

นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์
ประธานคณะกรรมาธิการ

นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่หนึ่ง

นายประสิทธิ์ มะหะหมัด
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่สอง

พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่สาม

นายธีระ ไตรสรณกุล
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่สี่

นายขจิตร ชัยนิคม
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายอับดุลบาซิม อาบู
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายอนุมัติ ซูสารอ
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายนพดล แก้วสุพัฒน์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายฉลอง เทิดวีระพงศ์
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

นายพีรเดช คำสมุทร
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายสัมพันธ์ มะยูโซ๊ะ
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายอัฏฐพล โพธิพิพิธ
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายสาคร เกี่ยวข้อง
โฆษกคณะกรรมาธิการ

บทสรุปผู้บริหาร

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ ในการกระทำกิจการ การสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งรัฐ การค้าชายแดน การค้าผ่านแดน จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว จุดผ่อนปรนเพื่อการค้า ช่องทางธรรมชาติ และช่องทางตามกฎหมายศุลกากร การเดินทางข้ามแดนการจัดการและการดูแลแรงงานข้ามแดน การส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการพัฒนาชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศโดยเฉพาะปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับดินแดนและความมั่นคงของประชาชน นั้น

ภายใต้หน้าที่และอำนาจที่ได้รับมอบหมายจากสภาผู้แทนราษฎร ในคราวการประชุมคณะกรรมาธิการครั้งที่ ๑๗ เมื่อวันพุธที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมาธิการได้กำหนดให้มีการพิจารณาศึกษาเรื่องการปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง และได้มีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย ด้านความมั่นคง เพื่อพิจารณาศึกษา ปรับปรุง พัฒนา แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทั้งนี้ เพื่อให้การพิจารณาศึกษาเป็นไปด้วยความรอบคอบ ได้รับข้อมูล ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวครบถ้วนรอบด้าน จึงได้มีการกำหนดแนวทางการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวโดยการศึกษากฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ๑. ประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ความผิด ลักษณะ ๑ ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร มาตรา ๑๐๗–๑๓๕ ๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๑ ข้อความเบื้องต้น ลักษณะ ๑ หลักทั่วไป มาตรา ๒–๘ ลักษณะ ๒ หมวด ๒ อำนาจสืบสวนและสอบสวน มาตรา ๑๗ ลักษณะ ๓ หมวด ๑ การฟ้องคดีอาญาและคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา มาตรา ๒๘ ลักษณะ ๔ หมายเรียกและหมายอาญา หมวด ๒ หมายอาญา ส่วนที่ ๒ หมายจับ มาตรา ๖๖ และ ลักษณะ ๕ จับ ขัง จำคุก ปล่อยชั่วคราว หมวด ๓ ปล่อยชั่วคราว มาตรา ๑๐๖–๑๑๙ ๓. คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวนและมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัด การสอบสวนคดีอาญา ๔. พระราชบัญญัติการชุมชุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ ๕. พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ๖. พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ๗. ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย พ.ศ. ๒๕๕๙ (รายละเอียดกฎหมายตามภาคผนวก ก) และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๖ ควบคู่ไปกับการประชุมเพื่อรับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงจากหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วมประชุม รวมทั้งมีการจัดสัมมนาเพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว ซึ่งสามารถสรุปรายงานผลการพิจารณาศึกษาได้ ดังนี้

๑. สภาพปัญหาที่พบเกี่ยวกับกฎหมายด้านความมั่นคง สรุปได้เป็น ๒ ประเด็นสำคัญ ดังนี้

๑.๑ ปัญหาด้านเนื้อหาสาระและถ้อยคำของกฎหมาย พบว่า คำนิยามต่าง ๆ ในกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง ยังขาดความชัดเจนไม่ครอบคลุม ไม่ทันต่อสภาพการที่เปลี่ยนแปลงไป และบางครั้งมีความขัดแย้งกันในทางปฏิบัติ รวมทั้งไม่เอื้อต่อการนำไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทำให้การบังคับใช้จะต้องอาศัยการตีความซึ่งทำให้เกิดความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับผู้ที่ตีความ เช่น มาตรา ๑๑๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา พบว่า มีการบัญญัติถ้อยคำไว้กว้างมากเกินไป จนทำให้เจ้าหน้าที่สามารถตีความกฎหมาย ไปในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดผลร้ายหรือผลกระทบแก่ประชาชน หรืออาจมีการตีความในลักษณะที่เป็นการกลั่นแกล้งหรือสร้างความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนได้

๑.๒ ปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย พบว่า ส่วนหนึ่งของปัญหาสืบเนื่องมาจากความไม่ชัดเจนของคำนิยามต่าง ๆ ในกฎหมายความมั่นคง และส่วนหนึ่งมาจากความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทำให้มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในเนื้อหาและสาระรวมทั้งเจตนารมณ์ของกฎหมาย ทำให้กระบวนการต่าง ๆ ในการบังคับใช้กฎหมายไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างแท้จริง ส่งผลต่อกระบวนการในการดำเนินคดี ตั้งแต่ชั้นของการแจ้งข้อกล่าวหา การสอบสวน การขอหมายศาล การออกหมายจับ การดำเนินคดีในชั้นต่าง ๆ ทำให้บางครั้งถูกมองว่า เป็นการใช้กฎหมายในลักษณะของการปิดปากประชาชนเพื่อไม่ให้แสดงความเห็นทางการเมือง หรือการรวมกลุ่มทางการเมือง หรืออาจเป็นการยัดเยียดความผิดให้แก่ประชาชนที่มีความเห็นต่างทางการเมือง

๒. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมาธิการมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนากฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง สรุปได้ ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ การแก้ไขประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๖ ที่บัญญัติไว้ว่า

“มาตรา ๑๑๖ ผู้ใดกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือ หรือวิธีอื่นใดอันไม่ใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่ง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือไม่ใช่เพื่อแสดงความคิดเห็นโดยสุจริต

(๑) เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดินหรือรัฐบาล โดยใช้กำลังข่มขืนใจหรือใช้กำลังประทุษร้าย

(๒) เพื่อให้เกิดความปั่นป่วน หรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชน ถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร หรือ

(๓) เพื่อให้ประชาชน ล่วงละเมิดกฎหมายแผ่นดิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี”

ข้อเสนอ เห็นว่า คำว่า “ผู้ใดกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือ หรือวิธีอื่นใด” หรือ “กระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชน” เป็นคำที่มีการตีความที่กว้าง จึงส่งผลให้สามารถมีการตีความในทางประสงค์ต่อผลทางการเมือง และเป็นการริดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่เกินควรและขัดกับหลักนิติธรรมได้ ดังนั้น เพื่อป้องกันการตีความที่กว้างเกินควร เสนอให้มีการแก้ไขโดยตัดคำว่า “หรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชน” ใน (๒) ของมาตรา ๑๑๖

ประเด็นที่ ๒ การแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๑ ขอความเบื้องตน ลักษณะ ๑ หลักทั่วไป

มาตรา ๒ ในประมวลกฎหมายนี้

(๒) “ผู้ต้องหา” หมายความถึง บุคคลผู้ถูกหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังมิได้ถูกฟ้องต่อศาล

(๓) “จำเลย” หมายความถึง บุคคลซึ่งถูกฟ้องยังศาลแล้วโดยข้อหาว่าได้กระทำความผิด

มาตรา ๗/๑ ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมหรือขังมีสิทธิแจ้งหรือขอให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้วางใจทราบถึงการถูกจับกุมและสถานที่ที่ถูกควบคุมในโอกาสแรก และให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหามีสิทธิดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) พบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว

(๒) ให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้ในชั้นสอบสวน

(๓) ได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

(๔) ได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งรับมอบตัวผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหามีหน้าที่แจ้งให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหานั้นทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิตามวรรคหนึ่ง

ข้อเสนอ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่จะอำนวยความสะดวกให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในการดำเนินคดี มีข้อเสนอว่าควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๑ ขอความเบื้องตน ลักษณะ ๑ หลักทั่วไป มาตรา ๒ โดยมีรายละเอียดเป็น ดังนี้

(๕) คำนิยาม “ผู้ต้องหาในคดีความมั่นคง” หมายความถึง ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร

(๑๑) วรรค ๓ “กรณีความผิดต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร” ให้ใช้การตีความอย่างแคบ เคร่งครัด และชัดแจ้ง

(๑๒/๑) “ไต่สวนมูลฟ้องความผิดเกี่ยวกับราชอาณาจักร” ให้องค์กรอื่นตามกฎหมายบัญญัติไว้ไต่สวนเพื่อวินิจฉัยถึงมูลคดี

(๒๓) คำนิยาม“บุคคลผู้ต้องสงสัย” หมายความถึง บุคคลที่ถูกสงสัย หรือสันนิษฐานว่าจะเป็นผู้กระทำความผิดอาญา หรือด้านความมั่นคง แต่ไม่มีหลักฐานและยังไม่ได้แจ้งข้อกล่าวหา

มาตรา ๗/๑ ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาหรือ “บุคคลผู้ต้องสงสัย” ซึ่งถูกควบคุมหรือขังมีสิทธิแจ้งหรือขอให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้วางใจทราบถึงการถูกจับกุมและสถานที่ที่ถูกควบคุมในโอกาสแรกและให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหามีสิทธิดังต่อไปนี้ด้วย

ลักษณะ ๒ หมวด ๒ อำนาจสืบสวนและสอบสวน ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

มาตรา ๑๗ เพิ่ม สภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจไต่สวนมูลฟ้องคดีอาญาเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร

ลักษณะ ๓ หมวด ๑ การฟ้องคดีอาญาและคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

มาตรา ๒๘ เพิ่ม (๓) คดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรให้อัยการสูงสุดมีอำนาจสอบสวนและฟ้องคดีอาญา

ลักษณะ ๔ หมวด ๒ หมายอาญา ส่วนที่ ๒ หมายจับ ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

มาตรา ๖๖ เพิ่ม (๓) คดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร จะออกหมายจับได้ต้องมีพยาน หลักฐานชัดแจ้ง

ลักษณะ ๕ หมวด ๓ ปล่อยชั่วคราว ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

มาตรา ๑๑๙ เพิ่ม วรรค ๔ คดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรให้ศาลกำหนดสัญญาค้ำประกันต่อศาลให้ได้สัดส่วนกับฐานะของผู้ถูกกล่าวหา

ประเด็นที่ ๓ การแก้ไขคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๙ / ๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวนและมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา โดยให้มีการแก้ไข ดังนี้

บทที่ ๒ การอำนวยความยุติธรรม ข้อ ๑. การรับแจ้งความ ข้อ ๑.๑ การดำเนินการเมื่อได้รับแจ้งความ

ข้อ ๑.๑.๕ การรับแจ้งความที่ยังไม่แน่ชัดว่า เป็นคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ หรือเป็นเรื่องทางแพ่งให้พนักงานสอบสวนบันทึกการรับแจ้งความไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีแล้วรีบเสนอเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนพิจารณาสั่งภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่บันทึกการรับแจ้งความไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี

กรณีผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงานพิจารณาวินิจฉัยสั่งการแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องในทางแพ่งก็ให้ชี้แจงทำความเข้าใจให้ผู้แจ้งความทราบและลงบันทึกประจำวันเกี่ยวกับคดีพร้อมให้ผู้แจ้งความลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน

กรณีผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงานพิจารณาวินิจฉัยสั่งการแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องในทางอาญา ไม่ว่าจะเป็นความผิดอาญาแผ่นดินหรือความผิดต่อส่วนตัวก็ให้พนักงานสอบสวนพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ความคิดเห็น หากพิจารณาจากระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี คำสั่งที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ ข้อ ๑.๑.๕ (ในระเบียบ บทที่ ๒ การอำนวยความยุติธรรม ข้อ ๑. การรับแจ้งความ ข้อ ๑.๑ การดำเนินการเมื่อได้รับแจ้งความ) ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นว่า ระเบียบดังกล่าว ใช้คำ ว่า “การรับแจ้งความที่ยังไม่แน่ชัดว่า เป็น คำร้องทุกข์ หรือ คำกล่าวโทษ” นั่นคือ พนักงานสอบสวนยังไม่แน่ชัดว่า ข้อเท็จจริงที่ผู้กล่าวโทษ หรือผู้ร้องทุกข์ ได้มาแจ้งนั้น มี การกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้นหรือไม่ ทั้งอาญาแผ่นดิน (ผู้กล่าวโทษ) และอาญาส่วนตัว (ผู้ร้องทุกข์) ระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีนี้ กำหนดให้พนักงานสอบสวนรีบเสนอเรื่องให้ ผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วย (คือ ผู้กำกับการสถานีตำรวจนั้น ๆ) เป็นผู้พิจารณาภายใน ๒๔ ชั่วโมง หากเป็นความผิดอาญาก็ให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ คือ รับคำร้องทุกข์สอบสวนต่อไป เป็นสำนวนการสอบสวน จึงเห็นได้ว่า อำนาจการปรับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเข้ากับข้อกฎหมายในเบื้องต้นเป็นของพนักงานสอบสวนระดับหัวหน้าสถานี คือ ผู้กำกับการเพียงคนเดียว อันเป็นจุดอ่อนที่อาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการวินิจฉัยข้อกฎหมายได้ อันจะทำให้ประชาชนผู้แสดงความคิดเห็นโดยสุจริต

ข้อเสนอการแก้ปัญหาดังกล่าว หากจะแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ อาจเป็นเรื่องยุ่งยากและใช้เวลานาน อาจไม่ทันต่อการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนผู้ถูกกล่าวหา จึงขอนำเสนอควรแก้ไขกฎหมายระดับรอง (ระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี คำสั่งที่ ๔๙/๒๕๕๖) ซึ่งระเบียบดังกล่าวได้ออกมาโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายหลัก (เฉพาะความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร) โดยแก้ไขระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี

คำสั่งที่ ๔๙/๒๕๕๖ ข้อ ๑.๑.๕ จากเดิมอำนาจในการวินิจฉัยข้อเท็จจริงเข้ากลับข้อกฎหมาย เป็นอำนาจของผู้กำกับการตำรวจสถานี แก้ไขให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการยุติธรรม (หรือเรียกชื่อตามที่จะแก้) โดยคณะกรรมการควรประกอบด้วย

๑) ผู้เกี่ยวข้องที่จะเป็นผู้ปฏิบัติเกี่ยวกับคดีต่อไป อันมี ตัวแทนฝ่ายตำรวจ อัยการ ศาล สภาความมั่นคงแห่งชาติ

๒) ผู้เกี่ยวข้องฝ่ายที่จะเป็นผู้ถูกดำเนินคดี อันมี องค์กรภาคเอกชน ทนาย ตัวแทนพรรคการเมือง

๓) ผู้เกี่ยวข้องฝ่ายเป็นกลาง เช่น ตัวแทนนักวิชาการ สื่อมวลชน

๔) กำหนดหน่วยงานที่จะเป็นผู้กล่าวโทษ โดยควรให้เป็นหน่วยงานมิใช่ตัวบุคคล เช่น ให้ผู้ที่จะกล่าวโทษคดีที่เกี่ยวกับความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร คือ สภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อองค์กรนี้จะได้พิจารณากลั่นกรองข้อเท็จจริงมาแล้วชั้นหนึ่ง

ทั้งนี้ ควรมีการเพิ่มระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ในเรื่องการออกหมายเรียกหรือการแจ้งข้อกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ จะต้องมีข้อเท็จจริงโดยมีพยานหลักฐานตามสมควรและชัดเจนเพียงพอที่จะเชื่อได้ว่า บุคคลนั้นเป็นผู้กระทำความผิดเกิดขึ้นตามที่กล่าวหาเสียก่อน เพื่อเป็นการป้องกันการใช้ดุลยพินิจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้ง ควรเพิ่ม “ถ้าระหว่างการสอบสวนปรากฏว่าผู้ต้องหาหรือบุคคลอื่นใดไม่ได้กระทำความผิด หรือไม่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นตามข้อกล่าวหา ก็ไม่จำเป็นต้องควบคุมผู้ต้องหาไว้แต่อย่างใด และให้พนักงานสอบสวนเร่งดำเนินการสอบสวนสรุปสำนวนมีความเห็นควรไม่ฟ้องส่งพนักงานอัยการพิจารณาโดยไม่ชักช้า”

ประเด็นที่ ๔ การแก้ไขระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรม

เห็นว่า ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย พ.ศ. ๒๕๕๙ นั้น ยังไม่ครอบคลุมในการเข้าถึงสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยเพียงพอ และเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับผู้ถูกต้องหาหรือจำเลย จึงเสนอให้แก้ไขระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรมต่อไป มีข้อเสนอ ดังนี้

๑) ต้องแก้ไขระเบียบให้ประชาชนทั่วไปสามารถขอนำเงินจากกองทุนยุติธรรมไปประกันตัวได้

๒) จ้างทนายความที่ตนไว้วางใจได้โดยใช้เงินของกองทุนยุติธรรม

๓) เพิ่มสิทธิให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ศาลตัดสินแล้วไม่มีความผิด (เฉพาะกรณีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง) สามารถใช้เงินกองทุนยุติธรรมในการดำเนินการฟ้องกลับเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชนผู้ตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีนั้น

ประเด็นที่ ๕ การแก้ไขพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘

ภายใต้กฎหมายฉบับนี้มีเงื่อนไขว่า ผู้จัดการชุมนุมสาธารณะต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่ให้ทราบล่วงหน้า ๒๔ ชั่วโมง ก่อนการชุมนุมทั้งยังกำหนดพื้นที่ต้องห้ามและข้อควรระวังระหว่างการชุมนุม มิเช่นนั้นจะถือว่า เป็นการชุมนุมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเจ้าหน้าที่สามารถเข้าสลายพร้อมทั้งจับกุมดำเนินคดีได้ทันที ซึ่งในปัจจุบันมีหลายกรณีที่ประชาชนพยายามจะใช้สิทธิตามกฎหมาย แต่ก็ถูกเจ้าหน้าที่เข้ามาแทรกแซงการชุมนุม รวมถึงถ้าไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ก็มีสิทธิถูกเจ้าหน้าที่รวบรัดขั้นตอนจับกุมตั้งข้อหาอีกต่างหาก ทั้งนี้ เห็นได้ชัดเจนว่า

พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ ได้วางขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อให้เรื่องการ “จับ” เป็นมาตรการที่เก็บไว้หลังสุด แต่ในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่ไม่ค่อยมีการเจรจาก่อน โดยจะเห็นได้จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามที่เป็นข่าวในปัจจุบัน ผู้ชุมนุมจะถูกตั้งกล่าวหาและจับโดยทันที ต่อมาภายหลังแม้เลิกการชุมนุมแล้ว แต่ผู้ชุมนุมก็ยังต้องรับโทษอยู่ดี

ดังนั้น กรณีดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า แทนที่พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะจะถูกใช้เพื่อเอื้ออำนวยเสรีภาพในการชุมนุมให้เกิดขึ้นได้จริง แต่กลับเป็นเครื่องมือแวดล้อมที่ใช้ดำเนินคดีกับผู้ชุมนุม โดยเฉพาะเมื่อการชุมนุมได้ผ่านพ้นไปแล้ว ไม่มีการกระทบสิทธิของบุคคลอื่นเกิดขึ้นอีกแล้ว เจ้าหน้าที่ก็ยังย้อนกลับมาใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือจัดการผู้ชุมนุมในภายหลังอีก

ข้อเสนอการแก้ไขปัญหาที่นำเสนอ

๑) การชุมนุมสาธารณะที่ไม่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ ควรมีการเพิ่ม “การชุมนุมของกลุ่มนักเรียนและนักศึกษา”

๒) ควรมีการเจรจากันมากกว่าการบังคับใช้ทางกฎหมายโดยการจับหรือออกหมายจับโดยการตั้งข้อกล่าวหาต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ

๓) หากเลิกการชุมชุมแล้ว เมื่อผู้ชุมชุมหรือกลุ่มผู้ชุมนุมได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่แล้ว ควรมีการยกเว้นโทษ เพื่อป้องกันการกลั่นแกล้งทางการเมือง

๓. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง พัฒนา แก้ไข รวมทั้งแนวทางในการบังคับใช้กฎหมายด้านความมั่นคงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องในภาพรวม โดยสรุป ดังนี้

๑) มิติด้านความมั่นคง หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องควรยึดและเข้าใจในนิยามความหมายของคำว่า “ความมั่นคงแห่งรัฐ” ตรงกัน ประกอบกับ ผู้นำหน่วยงานฝ่ายข้าราชการประจำในตำแหน่ง เลขาธิการสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ควรเป็นบุคคลที่คัดสรรมาจากฝ่ายการเมือง เพราะจะทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

๒) การแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐควรบัญญัติถึงการมีคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองในการชี้ขาดว่า คดีใดเป็นคดีอาญาทั่วไป หรือคดีใดเป็นคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งรัฐ เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหาและพนักงานสอบสวนให้มีความรัดกุมในการทำงาน

๓) คดีเกี่ยวกับความมั่นคง สิ่งที่ผู้ปฏิบัติจะต้องคำนึงถึงในการทำงาน คือ การอำนวยความยุติธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหาโดยให้คำนึงถึงหลักการที่ทุกคนมีสิทธิคิดต่างกันได้แต่ต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ หรือกฎหมายเดียวกัน

๔) การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงนั้นส่วนใหญ่เกิดจากสภาพปัญหาทางปฏิบัติมากกว่าหลักการหรือแนวทฤษฎี ดังนั้น ผู้มีส่วนรับผิดตามกระบวนการยุติธรรมตั้งแต่พนักงานสอบสวน อัยการ และศาล ควรหามาตรการร่วมกันที่จะสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ถูกดำเนินคดี โดยการอนุญาตให้มีการประกันตัวในกรณีที่มิได้มีเหตุในการหลบหนี หรือการถูกคุมขังเกินกว่าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด และควรใช้กระบวนการทางกฎหมายเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นทางการเมือง เพื่อสร้างความชอบธรรมภายในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน

๕) หากพิสูจน์ได้ว่าการดำเนินคดีเกี่ยวกับความมั่นคงเป็นการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบแล้วต้องถูกดำเนินคดี ควรมีกระบวนการเยียวยาจากภาครัฐ เพื่อให้ผู้อยู่ในฐานะจำเลยได้รับความเป็นธรรม เช่น การจ่ายเงินชดเชยเพื่อบรรเทาผลกระทบ มีกระบวนการตรวจสอบผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องก่อนการดำเนินคดีหรือมีส่วนร่วมในการจ่ายค่าชดเชยเยียวยาด้วย

๖) กองทุนยุติธรรม ควรดำเนินการจัดให้มีทนายความเพื่อคอยให้การช่วยเหลือผู้ถูกกล่าวหา หน่วยงานของรัฐควรสร้างกลไกที่มีอำนาจเพียงพอที่จะทำให้เกิดการบูรณาการในการทำงานร่วมกันในแต่ละกระทรวง กรม กอง ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับภัยความมั่นคงแห่งรัฐ รวมทั้ง ควรมีการจัดตั้งกองทุน เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ถูกดำเนินคดีหรือผู้ถูกกล่าวหาในคดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง โดยการจัดสรรทนายความหรือเงิน เพื่อให้สามารถว่าจ้างทนายความจากภายนอกได้เองในการใช้ต่อสู้คดีและปกป้องสิทธิเสรีภาพตามความชอบธรรมที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๗) ควรเพิ่มกระบวนการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ตำรวจและพนักงานอัยการในการดำเนินคดีเกี่ยวกับความมั่นคงให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างถูกต้อง หากตรวจสอบแล้วพบว่า การกระทำเกิดความไม่ชอบธรรม จำเป็นต้องมีการกำหนดโทษหรือลงโทษทางวินัยให้ชัดเจน และคดีที่ประชาชนถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐกล่าวหาว่า กระทำความผิดเกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งรัฐ หรือคดีที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมทางการเมือง ผู้ถูกกล่าวหาควรได้รับสิทธิในการต่อสู้คดีตามสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๘) ในการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐควรบัญญัติถึงการมีคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองในการชี้ขาดว่าคดีใดเป็นคดีอาญาทั่วไป หรือคดีใดเป็นคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งรัฐ เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหา และพนักงานสอบสวนให้มีความรัดกุมในการทำงาน

๔. ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ

จากการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการมีข้อสังเกตเพื่อให้การดำเนินการปรับปรุง พัฒนา แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรมควรมีการดำเนินการ ดังนี้

๑) คณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดน ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ เสนอให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร นำส่งรายงานผลการศึกษาให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) และคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๒) คณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดน ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ เสนอให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร พิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวโดยละเอียดอีกครั้งเพื่อผลักดันให้มีการดำเนินการปรับปรุง พัฒนา แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง การศึกษาปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง ของคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและ การปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ ในการกระทำกิจการ การสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งรัฐ การค้าชายแดน การค้าผ่านแดน จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว จุดผ่อนปรนเพื่อการค้า ช่องทางธรรมชาติ และช่องทางตามกฎหมายศุลกากร การเดินทางข้ามแดนการจัดการและการดูแลแรงงานข้ามแดน การส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการพัฒนาชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศโดยเฉพาะปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับดินแดนและความมั่นคงของประชาชน นั้น โดยคณะกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายประสิทธิ์ มะหะหมัด	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นายธีระ ไตรสรณกุล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายขจิตร ชัยนิคม	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๗. นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๘. นายนพดล แก้วสุพัฒน์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙. นายอนุมัติ ซูสารอ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายอับดุลบาซิม อาบู	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายพีรเดช คำสมุทร	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายสาคร เกี่ยวข้อง	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๓. นายสัมพันธ์ มะยูโซ๊ะ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๔. นายอัฏฐพล โพธิพิพิธ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๕. นายฉลอง เทอดวีระพงศ์	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

อนึ่ง ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยประชุมประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้งนายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์ เป็นกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ แทนตำแหน่งที่ว่างลง เนื่องจาก พลโท พงศกร รอดชมพู ประธานคณะกรรมาธิการ ได้สิ้นสุดสมาชิกภาพความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามคำวินิฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕/๒๕๖๓

ภายใต้หน้าที่และอำนาจที่ได้รับมอบหมายจากสภาผู้แทนราษฎร ในคราวการประชุมคณะกรรมาธิการครั้งที่ ๑๗ เมื่อวันพุธ ที่๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมาธิการได้กำหนดให้มีการพิจารณาศึกษาเรื่องการปรับปรุง แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคง โดยได้มีการตั้งคณะอนุกรรมาธิการพิจารณา

ศึกษาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคงขึ้น เพื่อให้พิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวแล้วรายงานต่อคณะกรรมาธิการเพื่อพิจารณาต่อไป ซึ่งสามารถสรุปรายงานผลการพิจารณาศึกษาได้ ดังนี้

๑. การดำเนินงาน

คณะกรรมาธิการได้มีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาปรับปรุง แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคง เพื่อให้ทำหน้าที่พิจารณาศึกษา ปรับปรุง พัฒนา แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมาธิการหรือประธานคณะกรรมาธิการมอบหมาย ทั้งนี้ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๖ ซึ่งคณะอนุกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

๑.๑ คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาปรับปรุง แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคง จำนวน ๑๐ คน ดังนี้

๑) พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ	ประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๒) พลโท พงศกร รอดชมภู	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ
๓) นายพีรเดช คำสมุทร	อนุกรรมาธิการ
๔) นายสาคร เกี่ยวข้อง	อนุกรรมาธิการ
๕) นายฉลอง เทอดวีระพงศ์	อนุกรรมาธิการ
๖) รองศาสตราจารย์ พัทธนันท์ หรรษาภิรมย์โชค	อนุกรรมาธิการ
๗) นายพสิษฐ์ ณครแก้ว	อนุกรรมาธิการ
๘) นายภาคิน สวนแก้ว	อนุกรรมาธิการ
๙) เรืออากาศโท ธนเดช เพ็งสุข	อนุกรรมาธิการและเลขานุการ
๑๐) นางสาวพิมพ์กาญจน์ กีรติปภากรณ์	อนุกรรมาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑.๒ ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาปรับปรุง แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคง จำนวน ๒๒ คน ดังนี้

๑) นายนพดล แก้วสุพัฒน์
๒) นายอำนาจ ชุณหะนันทน์
๓) นายจำนงค์ ไชยมงคล
๔) นายอโณทัย ดวงดารา
๕) นายธนพล พลเยี่ยม
๖) นายวุฒิพงษ์ เวชยานนท์
๗) นายธนิน เกตุทอง
๘) นายณัฐพงศ์ นวลแสง
๙) นายพัฒนา สุภาวงศ์วณิชย์
๑๐) นายบรรณ แก้วฉ่ำ
๑๑) นางสาวรัตติกาล โสวะภาค
๑๒) นายวศิน ศรีสกุลพาณิชย์
๑๓) นางสาวสมฤดี แสงด้วง

๑๔) นายสมพร อิทธิภูวกุล
๑๕) นายณรงค์ ไพบูลย์
๑๖) นายสกุลชัย อัศวินเรืองชัย
๑๗) นายภาคิน เจริญนนทสิทธิ์
๑๘) นายณัฐวุฒิ เจี่ยงเพ็ชร์
๑๙) นายวัฒนา จำปาดิบรัตนกุล
๒๐) นายธนากร เม่งควน
๒๑) นางสาวอรทัย ขำดี
๒๒) นายสุรจักรณ์ ศรีสัจจัง

๒. วิธีพิจารณาศึกษา

เพื่อให้การพิจารณาศึกษาเป็นไปด้วยความรอบคอบ ได้รับข้อมูล ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวครบถ้วนรอบด้าน คณะกรรมาธิการโดยคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาปรับปรุง แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคง ได้มีการกำหนดพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวด้วยการศึกษากฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง (รายละเอียดตามภาคผนวก ก กฎหมายที่เกี่ยวข้อง) ควบคู่ไปกับการประชุมเพื่อรับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริง จากหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๒ ครั้ง โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วมประชุม รวมทั้ง มีการจัดสัมมนาเพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว จำนวน ๑ ครั้ง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๒.๑ การประชุมเพื่อพิจารณาศึกษา ทั้งสิ้น ๑๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันพุธที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๔ วันพฤหัสบดีที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๕ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๖ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดีที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๑๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๑๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๑๒ วันจันทร์ที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

๒.๒ หน่วยงานที่เข้าร่วมประชุม ดังนี้

๑. นายณัชปกร นามเมือง	หัวหน้าฝ่ายรณรงค์และสื่อสาร โครงการอินเทอร์เน็ตเพื่อกฎหมายประชาชน (iLaw)
๒. นายอานนท์ ชวาลาวัณย์	หัวหน้าฝ่ายศูนย์ข้อมูลกฎหมายและคดีเสรีภาพ โครงการอินเทอร์เน็ตเพื่อกฎหมายประชาชน (iLaw)

๓. นายเกื้อ เจริญราษฎร์	เจ้าหน้าที่ฝ่ายคดี ศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน
๔. นายอนุพร อรุณรัตน์	ที่ปรึกษานายกสภาทนายความ
๕. พลตำรวจตรี มณฑล บัวจีบ	ผู้บังคับการตำรวจสันติบาล ๑
๖. นายมานะ สิมมา	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมาย กรมการปกครอง
๗. นายสุรเชษฐ์ งามวงศ์	อัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา ๔ สำนักงานอัยการสูงสุด
๘. พันตำรวจเอก อธิป พงษ์ศิราชัย	รองผู้บังคับการกองบังคับการปราบปราม การกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรม ทางเทคโนโลยี
๙. นางสาววรมน รามางกูร	ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น สำนักงานศาลยุติธรรม
๑๐. พลตรี โฆษนันทน์ สุทัศน์ ณ อยุธยา	รองหัวหน้าสำนักตุลาการทหาร และตุลาการพระธรรมนูญ หัวหน้าสำนักงานศาลมณฑลทหาร
๑๑. พันเอก พัฒนชัย พัฒนเจริญ	รองผู้อำนวยการกองกฤษฎีกา และการต่างประเทศ กรมพระธรรมนูญ
๑๒. พลตำรวจตรี ชนะชัย ลิ้มประเสริฐ	รองผู้บัญชาการสำนักงานกฎหมายและคดี
๑๓. พันตำรวจเอก สุระพันธุ์ ไทยประเสริฐ	รองผู้บังคับการกองการต่างประเทศ
๑๔. พันตำรวจเอก ทองเอก ไทยประเสริฐ	ผู้กำกับฝ่ายสนธิสัญญาและกฎหมาย
๑๕. พันตำรวจโท กิติพัฒน์ โชติศักดิ์วาทิน	รองผู้กำกับกองบังคับการกองการต่างประเทศ
๑๖. พันตำรวจโท เอกพงษ์ ธนวานิช	สารวัตรฝ่ายตำรวจสากลฯ
๑๗. พันตำรวจโท วรนันท์ โอสูงเนิน	รองผู้กำกับกองการต่างประเทศ
๑๘. นายวัลลภ นาคบัว	รองปลัดกระทรวงยุติธรรม
๑๙. ร้อยตำรวจเอก วิษณุ ฉิมตระกูล	ผู้อำนวยการกองคดีความมั่นคง กรมสอบสวนคดีพิเศษ
๒๐. นายธนิน เกตุทอง	ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
๒๑. นายอรรถสิทธิ์ กันมล	ผู้อำนวยการกองพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๒๒. นางสาวณัฏฐา มหัทธนา	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๒๓. นางสาวจุฑารัตน์ ศิริขันธ์	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๓ การจัดสัมมนาของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการโดยคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาปรับปรุง แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคง ได้มีการจัดสัมมนา จำนวน ๑ ครั้ง เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายความมั่นคงของคนชุมชนเมือง เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๓ ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น โดยเป็นการรับฟังความเห็นเกี่ยวกับประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖

๓. ผลการพิจารณาศึกษา

ภายหลังจากที่คณะกรรมาธิการโดยคณะอนุกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาตามวิธีการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่อง การศึกษาปรับปรุง แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคง ปรากฏผลการพิจารณาศึกษาสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๓.๑ สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากการประชุมร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ

คณะกรรมาธิการโดยคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาปรับปรุง แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคง ได้มีการพิจารณาศึกษาโดยเชิญหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลข้อเท็จจริงสภาพปัญหา ตลอดจนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุง แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว ได้แก่ ๑. ประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ความผิด ลักษณะ ๑ ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร มาตรา ๑๐๗–๑๓๕ ๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๑ ข้อความเบื้องต้น ลักษณะ ๑ หลักทั่วไป มาตรา ๒–๘ ลักษณะ ๒ หมวด ๒ อำนาจสืบสวนและสอบสวน มาตรา ๑๗ ลักษณะ ๓ หมวด ๑ การฟ้องคดีอาญาและคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา มาตรา ๒๘ ลักษณะ ๔ หมายเรียกและหมายอาญา หมวด ๒ หมายอาญา ส่วนที่ ๒ หมายจับ มาตรา ๖๖ และ ลักษณะ ๕ จับ ขัง จำคุก ค้น ปล่อยชั่วคราว หมวด ๓ ปล่อยชั่วคราว มาตรา ๑๐๖–๑๑๙ ๓. คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวนและมาตรการควบคุมตรวจสอบ เร่งรัด การสอบสวนคดีอาญา ๔. พระราชบัญญัติการชุมชุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ ๕. พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ๖. พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ๗. ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขอปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย พ.ศ. ๒๕๕๙ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (รายละเอียดกฎหมายตามภาคผนวก ก) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๖ ที่กำหนดไว้ว่า

“มาตรา ๑๑๖ ผู้ใดกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือหรือวิธีอื่นใดอันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือมิใช่เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือติชมโดยสุจริต

(๑) เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดินหรือรัฐบาล โดยใช้กำลังข่มขืนใจหรือใช้กำลังประทุษร้าย

(๒) เพื่อให้เกิดความปั่นป่วนหรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชนถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร หรือ

(๓) เพื่อให้ประชาชนล่วงละเมิดกฎหมายแผ่นดิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี”

ภายหลังจากที่ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว สามารถสรุปสาระสำคัญของสภาพปัญหารวมทั้งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการปรับปรุง แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงได้ ดังนี้

๑) สภาพปัญหาที่พบ เกี่ยวกับกฎหมายด้านความมั่นคง สรุปได้เป็น ๒ ประเด็นสำคัญ ดังนี้

(๑) ปัญหาด้านเนื้อหาสาระและถ้อยคำของกฎหมาย พบว่า คำนิยามต่าง ๆ ในกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง ยังขาดความชัดเจนไม่ครอบคลุม ไม่ทันต่อสภาพการที่เปลี่ยนแปลงไป และบางครั้งมีความขัดแย้งกันในทางปฏิบัติ รวมทั้ง ไม่เอื้อต่อการนำไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทำให้การบังคับใช้จะต้องอาศัยการตีความซึ่งทำให้เกิดความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับผู้ที่ตีความ เช่น มาตรา ๑๑๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา พบว่ามีการบัญญัติถ้อยคำไว้

กว้างมากเกินไปจนทำให้เจ้าหน้าที่สามารถตีความกฎหมาย ไปในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดผลร้ายหรือผลกระทบแก่ประชาชน หรืออาจมีการตีความในลักษณะที่เป็นการกลั่นแกล้งหรือสร้างความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนได้

(๒) ปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย พบว่าส่วนหนึ่งของปัญหาสืบเนื่องมาจากความไม่ชัดเจนของคำนิยามต่าง ๆ ในกฎหมายความมั่นคง และส่วนหนึ่งมาจากความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทำให้มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในเนื้อหาและสาระรวมทั้งเจตนารมณ์ของกฎหมาย ทำให้กระบวนการต่าง ๆ ในการบังคับใช้กฎหมายไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างแท้จริง ส่งผลต่อกระบวนการในการดำเนินคดีตั้งแต่ชั้นของการแจ้งข้อกล่าวหา การสอบสวน การขอหมายศาล การออกหมายจับ การดำเนินคดีในชั้นต่าง ๆ ทำให้บางครั้งถูกมองว่าเป็นการใช้กฎหมายในลักษณะของการปิดปากประชาชนเพื่อไม่ให้แสดงความเห็นทางการเมือง หรือการรวมกลุ่มทางการเมือง หรืออาจเป็นการยัดเยียดความผิดให้แก่ประชาชนที่มีความเห็นต่างทางการเมือง

๒) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการปรับปรุง แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง

(๑) ควรมีการแก้ไขกฎหมายอาญาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง โดยเฉพาะมาตรา ๑๑๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ที่พบว่ามีการบัญญัติถ้อยคำไว้กว้างมากเกินไปจนทำให้เจ้าหน้าที่สามารถตีความกฎหมาย ไปในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดผลร้ายหรือผลกระทบแก่ประชาชน หรืออาจมีการตีความในลักษณะที่เป็นการกลั่นแกล้งหรือสร้างความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนได้ ซึ่งไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่แท้จริง ที่จะต้องตีความกฎหมายอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ ยังมีนำกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ มาบังคับใช้กับผู้ที่แสดงความเห็นต่างทางการเมืองซึ่งเป็นฝ่ายตรงกันข้าม โดยผู้ที่แสดงความเห็นต่างมักถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้สร้างความแตกแยกทำให้กระทบถึงความมั่นคงของรัฐ รวมทั้งถูกกล่าวหาว่ายุยงปุกปั่น อันเป็นความผิดตามมาตรา ๑๑๖ ของประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นลักษณะของการใช้กฎหมายปิดปากและเป็นการบั่นทอนหรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ดังนั้น จึงควรมีการแก้ไขมาตรา ๑๑๖ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้เกิดความเป็นธรรมกับประชาชน

(๒) กฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของรัฐ ดังนั้น สิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องอธิบายให้เกิดความชัดเจน คือ การกระทำสิ่งไหนถือเป็นเรื่องของความมั่นคงแห่งรัฐ และสิ่งไหนที่ไม่ถือว่าเป็นเรื่องความมั่นคงแห่งรัฐ

(๓) การแก้ไขปัญหาการใช้กฎหมายอาญามาตรา ๑๑๖ เพื่อไม่ให้เกิดการตีความกลั่นแกล้งผู้แสดงความคิดเห็นทางการเมืองที่สุจริต คือ ต้องมีการบัญญัติถ้อยคำในกฎหมายให้ชัดเจน ไม่ให้เกิดการตีความที่กว้างเกินไป เพราะสาระสำคัญของการบังคับใช้กฎหมายต้องให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

สำหรับกระบวนการรับแจ้งความ ควรมีการบัญญัติกฎหมายเรื่องสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหาให้มากกว่าคดีทั่วไป เมื่อมีการแจ้งความหรือแจ้งข้อกล่าวหา เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหา นอกจากนั้นในการพิจารณาคดีความมั่นคง เสนอให้มีคณะกรรมการขึ้นมาพิจารณา โดยคณะกรรมการประกอบด้วย นักวิชาการจากสถาบันอุดมศึกษา ผู้แทนจากสภาทนายความ ผู้แทนจากภาครัฐที่ดำรงตำแหน่งเกี่ยวข้องกับกฎหมาย เช่น นิติกร หรืออัยการผู้แทน

จากหน่วยงานท้องถิ่น หรือบุคคลที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย รวมถึง พนักงานสอบสวน เข้าร่วมการรับฟังและพิจารณาว่าเห็นควรรับเป็นคดีหรือไม่ และหากรับเป็นคดีแล้วก็ควรมีคณะกรรมการพิจารณาด้วยว่าควรสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้อง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม

(๔) สำหรับประเด็นในการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงจะต้องมีการศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้ที่ปฏิบัติ รวมทั้งหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ศาล อัยการ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยการปรับปรุงกฎหมายจะต้องสอดคล้องกับสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเกิดประโยชน์อย่างสูงสุดกับประชาชนที่ถูกบังคับใช้

(๕) ประเด็นการแก้ไขกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ ควรคำนึงถึงพัฒนาการในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยในเรื่องของการแสดงความคิดเห็นควรให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นอย่างสุจริตและกว้างขวางในเรื่องของการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย

สำหรับกระบวนการคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา ต้องเริ่มต้นตั้งแต่ชั้นพนักงานสอบสวน การจะขอให้ศาลออกหมายจับหรือหมายเรียกต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหามาพบพนักงานสอบสวนก่อน หากไม่มา จึงจะขอออกหมายจับได้ และการขอออกหมายจับต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหาได้มีโอกาสแต่งตั้งทนายความไปถามค้านและแสดงหลักฐานประกอบการพิจารณาของศาลได้ เนื่องจากในปัจจุบันการปฏิบัติตัวต่อผู้ถูกกล่าวหา พนักงานสอบสวนมักปฏิบัติต่อผู้ถูกกล่าวหาเสมือนเป็นผู้ต้องหา ซึ่งความจริงแล้วสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาและผู้ต้องหาควรต่างกัน ดังนั้น ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจึงควรต้องบัญญัติคำจำกัดความตลอดจนสิทธิของ “ผู้ถูกกล่าวหา” และ “ผู้ต้องหา” ที่แตกต่างกัน โดยการคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาเกี่ยวกับความมั่นคงตามกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๖ จึงต้องเน้นถึงการใช้สิทธิแสดงความคิดเห็นที่สุจริต ตามระบอบประชาธิปไตย

(๖) ปัจจุบันที่เกิดปัญหาเนื่องจากคำว่า “เสรีภาพ”กับคำว่า “ความมั่นคง” มีความขัดแย้งกัน โดยมองว่า การใช้กฎหมายในลักษณะของปิดปากกับกลุ่มคนบางกลุ่มไม่ให้แสดงความเห็นทางการเมือง หรือการรวมกลุ่มทางการเมือง ถือเป็นการยัดเยียดความผิดให้แก่ประชาชน ดังนั้น ควรมีการแก้ไขนิยามของคำว่า “ความมั่นคงแห่งรัฐ” ให้มีความชัดเจนและครอบคลุม เนื่องจากเป็นต้นเหตุของปัญหา

(๗) การดำเนินคดีกับผู้ถูกกล่าวหาของพนักงานสอบสวน มีความเห็นว่า เมื่อผู้ถูกกล่าวหามาพบพนักงานสอบสวนแล้วควรปล่อยตัวไปก่อนเนื่องจากเป็นเพียงผู้ถูกกล่าวหา ยังมิได้ตกเป็นผู้ต้องหา การจะดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ต้องหา พยานหลักฐานของพนักงานสอบสวนต้องมีความชัดเจนและรัดกุม เพราะหากมีการกักขัง จับกุม บุคคลที่แจ้งความดำเนินคดีอาจจะต้องถูกฟ้องกลับได้ หากพิสูจน์ได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีความผิด ประเด็นนี้ ต้องการให้มีการบัญญัติไว้เป็นกฎหมาย เพื่อให้มีสภาพบังคับอย่างชัดเจน

(๘) กฎหมายที่เกี่ยวกับความมั่นคงนั้น จะมีความสัมพันธ์กับหลักกฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งหากจะมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายความมั่นคงเพื่อให้มีการบังคับใช้มีประสิทธิภาพนั้น ควรมุ่งเน้นทั้งระบบมิใช่เฉพาะประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๖ เท่านั้น แต่ต้องครอบคลุมถึงหลักกฎหมายอาญาตั้งแต่มาตรา ๑๐๗ ถึง มาตรา ๑๓๕ ด้วย เพื่อให้เกิดความชัดเจนต่อการบังคับใช้กฎหมายและเกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย เพื่อให้กระบวนการพิจารณาความอาญาและการบังคับใช้กฎหมายเกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย มีความถูกต้องและไม่มีการตีความไปในทางที่จะ

ก่อให้เกิดปัญหาหรือผลกระทบอย่างใด ๆ และเพื่อให้ความคุ้มครองกับประชาชนผู้ถูกดำเนินคดีเป็นสำคัญ โดยหลักการและแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคง สามารถสรุปได้ ดังนี้

(๘.๑) การศึกษาหลักกฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงที่มีความเกี่ยวข้องทุกด้าน เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงในการบังคับใช้อย่างถูกต้อง

(๘.๒) การศึกษาแนวคำพิพากษาศาลฎีกา และหลักทฤษฎีที่มีความเกี่ยวข้องเพื่อนำมาปรับใช้กับแนวทางการปรับปรุงกฎหมายให้มีความถูกต้องเป็นแนวบรรทัดฐานที่ได้กำหนดไว้ และเป็นหลักเกณฑ์ที่ทุกฝ่ายยอมรับ

(๘.๓) การนำหลักกฎหมายแนวคำพิพากษาศาลฎีกา และหลักทฤษฎีมาเข้าสู่กระบวนการจัดเรียงตามหมวดหมู่และแนวทางการบังคับใช้ให้มีความถูกต้อง โดยเป็นการแนะนำและสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนควบคู่ไปด้วย

(๘.๔) การจัดทำกระบวนการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงให้ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถเสนอแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

(๙) การสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมแก่ทุกฝ่ายมีความสำคัญและจำเป็น โดยเน้นที่จะแก้ไข ปรับปรุง กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เนื่องจากที่ผ่านมาสภาพบังคับทางกฎหมาย ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองในหลายคดี ดังนั้น ควรมีการสร้างกลไกความยุติธรรมให้เกิดขึ้นกับสังคม ทั้งนี้ ในการดำเนินการปรับปรุง แก้ไข กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งรัฐต้องมีหน่วยงานหลักที่จะเป็นเจ้าภาพในการดำเนินการ เช่น สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และมีคณะกรรมการขึ้นมาพิจารณากลั่นกรองกรณีเฉพาะคดีความมั่นคง เป็นต้น โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการที่จะเข้ามาทำหน้าที่กลั่นกรองลักษณะคดี ว่าเป็นคดีความมั่นคงแห่งรัฐหรือไม่ โดยคณะกรรมการจะต้องไม่ใช่องค์กรจากภาครัฐเพียงอย่างเดียว ควรให้มีองค์กรภาคเอกชนหรือองค์กรในภาคสิทธิมนุษย์ชนร่วมเป็นองค์ประกอบในคณะกรรมการกลั่นกรองด้วย โดยในส่วนของโครงสร้างคณะกรรมการ สภาความมั่นคงแห่งชาติ ควรกำหนดโครงสร้างให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสัดส่วนพรรคการเมืองที่เป็นฝ่ายค้าน ได้มีโอกาสเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการด้วย เพื่อเป็นตัวแทนภาคประชาชนซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของประเทศในการกำหนดทิศทางความมั่นคงของประเทศ และสภาความมั่นคงแห่งชาติควรออกแบบคณะกรรมการในการกลั่นกรองเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการกำหนดนโยบายด้านความมั่นคงของประเทศเพื่อบังคับใช้ภายในประเทศขึ้น จะเกิดประโยชน์ต่อกระบวนการยุติธรรมในประเทศ และประชาชนจะได้รับการคุ้มครองได้มากที่สุดต่อการถูกดำเนินคดี ส่วนการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอดทน ต้องรวบรวมพยานหลักฐานให้มีความชัดเจน รัดกุม

ประเด็นการนิยามของ “ผู้ต้องสงสัย” กับ “ผู้ต้องหา” ควรให้มีองค์ประกอบที่แตกต่างกันชัดเจนเพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินคดี และจะช่วยสร้างความเป็นธรรมให้แก่สังคมมากยิ่งขึ้น โดยกระทรวงยุติธรรมในฐานะที่เป็นองค์กรขนาดใหญ่ที่มีความเกี่ยวข้องในระบบกลไกเหล่านี้ ควรสร้างกลไกและมองภาพใหญ่โดยรวมของสังคมในการสร้างความยุติธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม ส่วนสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ควรมีการกำหนดนิยามของคำว่า “ความมั่นคงแห่งรัฐ” ให้มีความชัดเจนว่าสิ่งใด คือ ความมั่นคงอย่างถูกต้อง เพื่อแยกประเด็นในคดีความมั่นคงให้มีความชัดเจนไม่คลุมเครือ ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยความถูกต้องและเป็นธรรมมากขึ้น

(๑๐) ข้อเสนอในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินคดีเกี่ยวกับกฎหมายด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ดังนี้

(๑๐.๑) การบังคับใช้กฎหมายของบุคลากร บุคลากรหรือพนักงานสอบสวนควรทำความเข้าใจเจตนารมณ์ของกฎหมายให้มีความถูกต้องและความชัดเจน เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายกับผู้ถูกดำเนินคดีได้รับความเป็นธรรม

(๑๐.๒) พนักงานอัยการ ควรมีการประเมินประสิทธิภาพในการทำงานควบคู่กับการชี้วัดประสิทธิผลของการทำงาน โดยพิจารณาจากจำนวนคดีที่สั่งฟ้อง หากศาลพิจารณายกฟ้องเป็นจำนวนมาก ถือว่าพนักงานอัยการทำงานขาดประสิทธิภาพ ซึ่งกรณีประเทศญี่ปุ่นได้มีการใช้มาตรการดังกล่าว หากประเทศไทยสามารถนำมาปรับใช้จะทำให้ประชาชนผู้ซึ่งอาจถูกฟ้องคดีได้รับความเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น

(๑๐.๓) ผู้พิพากษา ควรยึดถือหลักการและการบังคับใช้กฎหมายเป็นสำคัญโดยไม่ใช้ทัศนคติส่วนตัวหรือเหตุผลทางการเมืองประกอบการพิจาณาตัดสินคดีความต่าง ๆ ซึ่งประการสำคัญควรใช้ดุลยพินิจในการพิพากษาคดีด้วยความเป็นธรรมและปราศจากอคติ

(๑๑) สำหรับแนวทางเพื่อแก้ไขสภาพปัญหาด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดีความมั่นคงนั้นควรมีการกำหนดแนวทางและสร้างกลไกในกระบวนการยุติธรรมให้เป็นมาตรฐานที่ชัดเจน โดยมีคณะทำงานเพื่อร่วมหารือและตั้งข้อหาให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกฟ้องคดี ส่วนประเด็นการฟ้องคดีกลับนั้นผู้ถูกฟ้องคดีมีภาระในการพิสูจน์ข้อเท็จจริง ดังนั้น หากอนุญาตให้สามารถดำเนินการฟ้องกลับโดยปราศจากค่าใช้จ่ายจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ถูกฟ้องคดี สำหรับกระบวนการในการช่วยเหลือผู้ถูกดำเนินคดีเกี่ยวกับความมั่นคง ทนายความถือว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งในการช่วยเหลือการต่อสู้คดีเบื้องต้น เช่น การช่วยประกันตัวเพื่อขอต่อสู้คดีในชั้นศาล โดยมีกองทุนหมุนเวียนให้การช่วยเหลือเรื่องค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการต่อสู้คดีซึ่งที่ผ่านมาได้รับการช่วยเหลือจากกลุ่มทนายความภายนอกที่ไม่ได้มาจากสภาทนายความโดยตรง

๓.๒ สรุปข้อมูลและข้อคิดเห็นที่ได้จากการสัมมนา

เพื่อให้การพิจารณาศึกษาเป็นไปด้วยความรอบคอบ รอบด้านได้รับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงจากภาคส่วนต่าง ๆ คณะกรรมาธิการโดยคณะอนุกรรมาธิการได้มีการจัดสัมมนา เรื่อง “การรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายความมั่นคงของคนชุมชนเมือง” ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหารือและระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการใช้กฎหมายความมั่นคงต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายด้านความมั่นคงเป็นไปด้วยความชอบธรรม และไม่ขัดต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ตามเจตจำนงของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการจัดทำรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการ ขณะเดียวกันยังเป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับประชาชนในเรื่องดังกล่าว ในฐานะที่คณะกรรมาธิการเป็นกลไกหนึ่งของฝ่ายนิติบัญญัติ สำหรับการสัมมนาครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ประกอบด้วย กรรมาธิการ คณะอนุกรรมาธิการ ผู้นำชุมชน ประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และประชาชนผู้สนใจทั่วไป โดยการสัมมนาดังกล่าวมีการอภิปรายของผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย นักวิชาการด้านกฎหมาย คณะกรรมาธิการ และผู้แทนเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยมีการแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายความมั่นคง ซึ่งสรุปสาระสำคัญจากการสัมมนาได้ ดังนี้

๑) สรุปผลการอภิปรายจากผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย นักวิชาการด้านกฎหมาย คณะกรรมาธิการ และผู้แทนเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้มีการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายด้านความมั่นคง สรุปได้ว่าสืบเนื่องมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ ที่มีสาระสำคัญว่ามาตรา ๗๗ รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็น

หรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ โดยไม่ชักช้า เพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวก และสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเรื่องนี้คณะกรรมาธิการได้ให้ความสำคัญ ดังนั้น จึงได้จัดสัมมนาขึ้นเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นของปัญหาบ้านเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาจากการใช้สิทธิเสรีภาพในเรื่องของประชาธิปไตยและประชาชนเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากการใช้กฎหมายของภาครัฐ โดยเฉพาะในเรื่องของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๖ ในประเด็นเรื่องของการยุยงปลุกปั่น ซึ่งแท้จริงสิ่งเหล่านั้น คือ การแสดงความคิดเห็นในภาคประชาชน และเป็นประโยชน์ต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สิ่งที่กังวลคือปัจจุบันประชาชนได้รับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญมากน้อยเพียงใด ไม่ว่าจะเป็น การที่มีเสรีภาพและแสดงความคิดเห็นในเวทีสาธารณะต่าง ๆ ตลอดจนการได้รับความคุ้มครองตามที่กฎหมายหรือรัฐธรรมนูญกำหนด หรือตามพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่ให้ประชาชนได้รับสิทธินั้นในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งขณะนี้ มีนิสิต นักศึกษาที่ออกมาเคลื่อนไหวใช้สิทธิต่าง ๆ ตามกฎหมาย ดังนั้น เพื่อเป็นการรับทราบถึงความคิดเห็นและสภาพปัญหาในการใช้กฎหมายข้อบกพร่องหรือช่องว่างของกฎหมายด้านความมั่นคงที่เป็นอยู่ในปัจจุบันว่ามีความเหมาะสมหรือไม่หรือควรได้เวลาที่จะแก้ไขเพื่อให้เอื้อและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ตลอดจน การเอื้ออำนวยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงาน คณะกรรมาธิการจึงได้เปิดเวทีการสัมมนาขึ้น เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งนักวิชาการ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาชน เพื่อจะได้หาข้อสรุปร่วมกันและนำผลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเหล่านั้นต่อไป เพราะกฎหมายเป็นบทบัญญัติ หรือกติกาของสังคมที่จะต้องใช้ดูแลประเทศ นอกจากนี้ เพื่อเป็นการรับรองเสรีภาพและสิทธิต่าง ๆ แก่ประชาชนในสังคมให้มีสิทธิตามรัฐธรรมนูญ และสอดคล้องกับสังคมโลกสมัยใหม่ที่เปิดโอกาสให้บุคคลได้แสดงความคิดเห็นได้ในทุกมิติ ทั้งในโลกความเป็นจริงและในโลกของ Social Network ต่าง ๆ ต่อไป

ประเด็นเกี่ยวกับหลักการความมั่นคง ผู้ทรงคุณวุฒิได้มีการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นว่า ตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้ให้คำนิยามเรื่องความมั่นคงไว้ว่า คือ เรื่องที่มีผลกระทบต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งปัจจุบันนี้ มีการโจมตีด้านความมั่นคงของประเทศ ๒ แบบ แบบที่ ๑ คือ การโจมตีทางกายภาพ เช่น การใช้กำลัง ก่อการร้าย แบบที่ ๒ คือ การโจมตีที่มองไม่เห็น เช่น เรื่องอาชญากรรมข้ามชาติ กฎหมายไซเบอร์ ซึ่งส่วนนี้เห็นว่า สภาความมั่นคงแห่งชาติควรมีการปรับคำนิยามของความมั่นคงให้มีความเหมาะสม ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้ง่ายขึ้น หากมีนิยามความหมายของคำว่า “ความมั่นคง” จะทำให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นได้ง่าย นอกจากนี้เห็นว่าในส่วนของสถานศึกษาควรเปิดโอกาสพื้นที่ให้มีปลอดภัยแก่นักเรียน นักศึกษาในการแสดงความคิดเห็น และในส่วนของเจ้าหน้าที่รัฐควรได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายในการดำเนินการเกี่ยวกับคดีและในการปฏิบัติหน้าที่ ควรอำนวยความสะดวกกับผู้ชุมนุมโดยไม่เลือกข้างไม่ว่าจะเป็นฝ่ายสนับสนุนรัฐบาลหรือฝ่ายที่เห็นต่างกับรัฐบาล เจ้าหน้าที่ต้องอำนวยความสะดวกให้หมดไม่เลือกปฏิบัติ ส่วนประเด็นทหารกับการเมือง ควรมีการแก้ไขปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น ห้ามยุ่งการเมือง ห้ามพูด ห้ามวิจารณ์ จนกว่าจะเกษียณราชการไปแล้ว ๕ ปี เป็นต้น ส่วนประเด็นกฎอัยการศึกถือเป็นเรื่องของการยึดอำนาจ ทำให้มีการโอนคดีจากศาลยุติธรรมไปยังศาลทหาร ซึ่งจะทำให้กระบวนการยุติธรรมผู้ถูกกล่าวหาจะขาดทนายหรือฝ่ายที่จะคอยให้การช่วยเหลือสนับสนุน มีแต่อำนาจทางทหารมาบังคับใช้แทน ดังนั้น จึงเห็นว่า หากจะมีการประกาศใช้กฎอัยการศึกควรขออนุญาตจากรัฐสภา จึงจะถูกต้องเนื่องจากเป็นอำนาจของประชาชน ซึ่งหากสามารถดำเนินการได้ตามแนวทางนี้จะทำให้ประเทศมีระบบเศรษฐกิจ

ดีขึ้นและสอดคล้องกับหลักสิทธิเสรีภาพที่กำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญ สำหรับปัญหาความมั่นคงผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นว่า ในปัจจุบันมีมุมมองเกี่ยวกับเรื่องของปัญหา ๒ ด้าน คือ ปัญหาความมั่นคงของรัฐบาลและปัญหาความมั่นคงของรัฐประเทศ

ส่วนในการดำเนินการพิจารณาสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับคดีความมั่นคง เห็นว่า สมควรมีกระบวนการตรวจสอบให้เกิดความชัดเจน อีกส่วนที่สำคัญ คือ อำนาจตุลาการ ซึ่งตามกระบวนการดำเนินคดีอาญาตามมาตรา ๑๑๖ กระบวนการจะเริ่มที่เจ้าหน้าที่ตำรวจแต่การกำหนดบทลงโทษเป็นอำนาจของศาล โดยหากพิจารณาตามบทลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ พบว่า ค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นอำนาจดุลยพินิจของศาลที่อาจพิจารณาได้ ตามมุมมองของเจ้าหน้าที่ตำรวจเสนอว่า เห็นควรมีการแก้ไขให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถออกหมายเรียกไว้ก่อน ซึ่งจะสามารถช่วยคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหาได้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายหากไม่ปฏิบัติตามก็เป็นผลร้ายถือว่าผิดกฎหมายละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ได้ จึงมีความเห็นว่า การแก้ไขปัญหาคดีความมั่นคง ศาลควรเป็นผู้พิจารณากลั่นกรองในเรื่องต่าง ๆ จะเป็นผลดีต่อผู้ถูกกล่าวหาได้มาก

สำหรับการดำเนินการตามกฎหมายความมั่นคง ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นว่า การดำเนินการต่าง ๆ จะต้องพิจารณาถึงเรื่องสิทธิเสรีภาพของบุคคลเป็นหลัก เพราะประชาชนนั้นเป็นองค์ประกอบของรัฐ และที่สำคัญประชาชนที่มีสิทธิเสรีภาพมาตั้งแต่กำเนิด เสรีภาพในการคิด การแสดงออก สิทธิในร่างกาย จะติดตัวมาตั้งแต่เกิด ความเป็นมนุษย์จึงต้องแสดงออกมารวมตัวกันเพื่อเป็นรัฐ การที่มีรัฐจะต้องมีการจำกัดสิทธิเสรีภาพในบางอย่างของประชาชนเพื่อมารักษาความมั่นคงแห่งรัฐ ในการออกกฎหมายเพื่อจำกัดเสรีภาพเหล่านั้นต้องออกเป็นกฎหมายโดยที่ได้รับอนุญาตจากประชาชนผ่านสภาผู้แทนราษฎร จากนั้น บรรดาเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงได้นำกฎหมายไปปรับใช้เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกฎหมาย ประเด็นนี้จะต้องมีการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าได้ใช้กฎหมายได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์จริงหรือไม่ ใช้เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐจริงหรือไม่ หรือใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น เพราะกฎหมายเหล่านี้ คือการจำกัดเสรีภาพของประชาชน ดังนั้น ต้องใช้ดุลยพินิจพอสมควรแก่เหตุ ใช้ในความจำเป็นให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ในส่วนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความผิดฐานความมั่นคงแห่งรัฐ สามารถแยกออกเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

(๑) กลุ่มแรกคือกลุ่มกฎหมายอาญา หมวดที่ว่าด้วยความผิดต่อความมั่นคงในราชอาณาจักร เช่น มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๖ ประกอบกับในบางยุค บางสมัยมีการออกกฎหมายมาใช้บังคับเพื่อต่อต้านคอมมิวนิสต์ แต่ถูกยกเลิกไปแล้วหรือมีพระราชบัญญัติป้องกันรักษารัฐธรรมนูญเอาไว้ในแรก ๆ ที่เริ่มมีรัฐธรรมนูญ

(๒) กฎหมายที่ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในกรณีพิเศษ เช่น กฎอัยการศึก พระราชบัญญัติบริหารราชการแผ่นดินในสภาวะฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ พระราชบัญญัติรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑

(๓) กลุ่มที่เป็นกฎหมายแถมพ่วง คือ หากมีความผิดต่อความมั่นคงเกิดขึ้นแล้วไปเผยแพร่ออกไป เช่น พระราชบัญญัติการชุมนุม พระราชบัญญัติความผิดต่อคอมพิวเตอร์ เหล่านี้ถูกพ่วงกับความผิดต่อการทำผิดตามความมั่นคงของรัฐอื่น ๆ

ประเด็นนิยามความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ คือ การที่มีการกระทำบางอย่างที่มีการล้มล้างการปกครอง มีการเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญเหล่านี้ คือ นิยามของความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งรัฐ จากสถานการณ์ในปัจจุบันการที่มีภาคนักศึกษาออกมาเคลื่อนไหวตามสถานศึกษาต่าง ๆ ในการแสดงออกทางความคิด เหล่านี้จะมองว่า ทำให้เกิดการล้มล้างสถาบัน ล้มล้างการปกครอง

หรือไม่ ทำให้เกิดความวุ่นวายขึ้นในราชอาณาจักรไทยหรือไม่ จะเห็นได้ว่าปัจจุบันมีการบังคับใช้กฎหมายในลักษณะบิดเบือน หลักกฎหมายอาญาการใช้และการตีความจะต้องตีความโดยเคร่งครัด ห้ามตีความแบบขยายความเพื่อลงโทษคน ต้องแยกองค์ประกอบความผิดให้ได้ เช่น มาตรา ๑๑๖ มีองค์ประกอบความผิด คือ ผู้ใดกระทำโดยวาจา พูดเขียนหรือแสดงออกโดยวิธีอื่นใด โดยเพื่อเปลี่ยนแปลงกฎหมาย เปลี่ยนแปลงรัฐบาล โดยข่มขืนใจหรือประทุษร้าย หมายความว่า แสดงออกเพื่อขอเปลี่ยนกฎหมาย เปลี่ยนรัฐบาลได้ หากเราไม่ข่มขืนใจผู้อื่นและหากไม่ประทุษภัยผู้อื่นก็สามารถดำเนินการได้ ถ้าไม่ถึงขนาดก่อความไม่สงบ การเปลี่ยนแปลงหรือการฝ่าฝืนกฎหมาย หากอยู่ในเงื่อนไขที่รัฐธรรมนูญอนุญาตสามารถกระทำได้ หรือเป็นการแสดงความเห็นโดยสุจริตประชาชนก็สามารถกระทำได้ ดังนั้น การจำกัดการแสดงความคิดเห็นหรือจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน โดยอ้างว่า เป็นการยุยง ปลุกปั่น ซึ่งเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ จึงเป็นการตีความเกินขอบเขตของกฎหมายและไม่เข้าองค์ประกอบความผิด และเมื่อเจ้าหน้าที่รัฐที่บังคับใช้กฎหมายทราบว่า การแสดงออกของประชาชนไม่ครบองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๑๑๖ ดังนั้น เมื่อคดีไปสู่ชั้นศาล ได้มีการยกฟ้องไปหลายคดี แต่ในกระบวนการดำเนินคดี ประชาชนซึ่งเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องมีค่าใช้จ่ายในการต่อสู้คดี การประกันตัว ทำให้ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายจำนวนมากในการพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตนเอง จึงทำให้กฎหมายความมั่นคงในประเทศไทยกลายเป็นเครื่องมือของรัฐในการกำจัดผู้เห็นต่างทางการเมือง หรือกลั่นแกล้งอีกฝ่ายหนึ่ง

๒) สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นจากการแบ่งกลุ่มย่อย สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

นอกจากการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วการสัมมนาได้มีการแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมสัมมนาซึ่งเป็นผู้แทนจากชุมชนต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานครออกเป็นกลุ่มย่อยเพื่อรับฟังความเห็นเกี่ยวกับประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ โดยมีการแบ่งกลุ่มเพื่อระดมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากผู้นำชุมชนต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร ใน ๓ ประเด็น ได้แก่ ๑. ประเด็นบทบัญญัติประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ ในประเด็นคำถามที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่อย่างไรกับบทบัญญัติตามกฎหมาย ๒. ประเด็นการบังคับใช้ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ ในประเด็นคำถามที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวในปัจจุบัน และ ๓. ประเด็นการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ ในประเด็นคำถามที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่อย่างไรกับการแก้ไขกฎหมายดังกล่าว ซึ่งจากการระดมความคิดเห็น สรุปสาระสำคัญจากกลุ่มย่อยได้ ดังนี้

“มาตรา ๑๑๖ ผู้ใดกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือหรือวิธีอื่นใดอันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือมิใช่เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือติชมโดยสุจริต (๑) เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดินหรือรัฐบาล โดยใช้กำลังข่มขืนใจหรือใช้กำลังประทุษร้าย (๒) เพื่อให้เกิดความปั่นป่วนหรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชนถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร หรือ (๓) เพื่อให้ประชาชนล่วงละเมิดกฎหมายแผ่นดิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี”

๒.๑) ประเด็นบทบัญญัติประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับบทบัญญัติตามกฎหมาย สรุปผลได้ว่า ผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับบทบัญญัติที่มีอยู่ตามมาตรา ๑๑๖ โดยมีเหตุผล ดังนี้

(๑) ไม่เห็นด้วย เนื่องจาก

– เพราะเป็นกฎหมายที่จำกัดสิทธิ จำกัดการแสดงออกของประชาชน ซึ่งเป็นพื้นฐานของหลักการประชาธิปไตย และพึงได้รับการสนับสนุนจากรัฐ

– เพราะเกิดการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการออกมาแสดงความคิดเห็น มาตรา ๑๑๖ เปรียบเสมือนประตูที่ปิดกั้นเสรีภาพทางความคิด

– เพราะกฎหมายกว้างเกินไป ใช้เพื่อการควบคุมความคิดของคน มีการลงโทษจำคุก ถือเป็นมาตรการที่รุนแรงเกินไป และเป็นกฎหมายที่จำกัดคนที่เห็นต่างจากรัฐ

– เพราะเป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนที่จะออกมแสดงความคิดเห็น ซึ่งไม่ได้มีเจตนาที่จะยุยงปลุกปั่น แต่เป็นการนำเสนอความจริงที่ขัดกับสิ่งที่รัฐนำเสนอเท่านั้น

– เพราะเป็นกฎหมายที่จำกัดการแสดงความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งสิทธิในการแสดงออกเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน ความคิดที่เห็นต่างจากรัฐบาลเป็นสิทธิที่พึงกระทำได้ และตัวบทกฎหมายสามารถตีความได้อย่างกว้างขวาง

– เพราะกฎหมายยังมีความคลุมเครือ เช่น นิยามที่ไม่ชัดเจน ทำให้สามารถตีความได้หลายประการ และเป็นเครื่องมือปิดกั้นการแสดงออก สิทธิเสรีภาพของประชาชน

(๒) เห็นด้วย เพราะเห็นว่า ตัวบทกฎหมายมีทั้งส่วนที่จำเป็นและสิ่งที่ไม่จำเป็น ส่วนที่จำเป็นและเห็นด้วยกับตัวบทกฎหมาย คือ เอาไว้เพื่อป้องกันการพูด หรือแสดงความเห็นที่เกินความจริง

๒.๒) ประเด็นการบังคับใช้ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวในปัจจุบัน ผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย โดยมีเหตุผลประกอบ ดังนี้

– เพราะเป็นการใช้กฎหมายโดยเลือกปฏิบัติ เลือกใช้กับผู้ที่มีความคิดเห็นต่างจากฝ่ายรัฐ แต่ถ้าหากเป็นฝ่ายที่สนับสนุนการกระทำของรัฐจะไม่ถูกดำเนินคดีด้วยประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖

– เพราะการบังคับใช้ไม่เป็นธรรม เจ้าหน้าที่มักอ้างว่า “นายสั่ง”

– เพราะการชุมนุมในปัจจุบัน รัฐบาลมีการนำเอามาตรา ๑๑๖ มาใช้จำกัดการชุมนุมใช้ มาตรา ๑๑๖ ในการจับกุมแกนนำจัดการชุมนุม รัฐใช้กฎหมายคุกคามประชาชนที่เห็นต่างกับฝ่ายรัฐ กล่าวหาว่าเป็นการก่อให้เกิดความไม่สงบ ทั้งที่การชุมนุมเป็นการชุมนุมโดยสันติ เรียกร้องประชาธิปไตย ซึ่งถือว่า เป็นข้อกล่าวหาที่เกินความจริง เนื่องจากพบว่าแกนนำหรือผู้ปราศรัยหลายคนจะถูกดำเนินคดี ในความผิดตามมาตรานี้ ซึ่งประเด็นที่ออกมาพูดเป็นการพูดถึงปัญหาของสังคมอย่างตรงไปตรงมา และไม่ได้ก่อในเกิดความวุ่นวายหรือความรุนแรงแต่อย่างใด

– เพราะเห็นว่า กฎหมายถูกใช้โดยเลือกปฏิบัติ และการบังคับใช้ในมาตรา ๑๑๖ ปัจจุบัน ใช้ในการสกัดกั้นผู้ที่เห็นต่างกับรัฐบาล ประชาชนควรจะมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงออก เพราะประเทศเป็นของประชาชนไม่ใช่ของรัฐบาล ฉะนั้น ความเห็นต่าง ๆ ควรจะนำมาปรับปรุงในการบริหารประเทศ

– เพราะการบังคับใช้กฎหมาย มาตรา ๑๑๖ ในปัจจุบัน รัฐบาลใช้กฎหมายในลักษณะเป็นการคุกคามประชาชนที่ออกมาเรียกร้อง แสดงความเห็นที่เห็นต่างกับรัฐเท่านั้น และใช้ไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

๒.๓) ประเด็นการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการแก้ไขกฎหมายดังกล่าว ผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการแก้ไข โดยมีเหตุผลประกอบดังนี้

– ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ ควรได้รับการแก้ไข เพราะเห็นว่าประชาชนควรสามารถแสดงความคิดเห็นโดยสุจริตได้โดยไม่ต้องกังวลว่าจะถูกดำเนินคดีตามมาตรา ๑๑๖

– ต้องได้รับการแก้ไข ในส่วนของนิยามคำว่า “ยุยงปลุกปั่น” ให้ชัดเจนว่าคือ อะไร ทั้งนี้ หากการแสดงความคิดเห็นไม่เข้าข่ายที่นิยามไว้ให้ถือว่าไม่เป็นการยุยงปลุกปั่น และให้ปรับลดจำนวนปีที่ลงโทษจำคุกลง เนื่องจาก ๗ ปีมากเกินไป ไม่เหมาะสมกับรูปคดี นอกจากนี้ เมื่อถูกดำเนินคดีและคดีถึงที่สุดแล้วพบว่าจำเลยไม่ผิด จะต้องมีกระบวนการเยียวยาจำเลย ชดเชยเงินที่ใช้ในการดำเนินคดีและชดเชยในส่วนที่ทำให้เสียชื่อเสียงด้วย เนื่องจากกว่าคดีจะสิ้นสุด จำเลยจะต้องไปศาลและดำเนินการด้านทนายความ ทำให้จำเลยต้องเสียเวลาและเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่าง ๆ จำนวนมาก

– ควรแก้ไข มาตรา ๑๑๖ โดยระบุให้ชัดเจนว่าการกระทำแบบใดที่เข้าข่ายยุยงปลุกปั่น และให้เพิ่มเติมระบุว่า “การแสดงออกความเห็นทางการเมือง” ไม่ใช่การก่อให้เกิดความไม่สงบ นอกจากนั้น การแสดงความเห็นโดยสุจริตในรัฐธรรมนูญ นิยามคำว่า “สุจริต” ยังไม่ชัดเจน มาตรา ๑๑๖ ถือเป็นกฎหมายที่จำกัดเสรีภาพและการแสดงออกของประชาชน ทำให้ประชาชนไม่สามารถแสดงออกได้อย่างอิสระ ส่วนผู้บังคับใช้กฎหมายพบปัญหาว่าใช้ไม่ตรงตามเจตนารมณ์ และใช้โดยเลือกปฏิบัติเฉพาะกับผู้ที่เห็นต่างกับรัฐเท่านั้น เพราะถ้าหากจะใช้กฎหมายนี้จริง ๆ ควรแก้ไขให้มีความเท่าเทียม ไม่เน้นหรือเจาะจงไปยังกลุ่มผู้เห็นต่างทางการเมืองเพียงเท่านั้น

– ควรแก้ไข เพราะเห็นว่าการบังคับใช้กฎหมาย มาตรา ๑๑๖ ถูกใช้โดยเลือกปฏิบัติ เห็นว่าเจ้าหน้าที่จะต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาคกันไม่ว่าจะเป็นฝ่ายที่เห็นด้วยหรือเห็นต่างกับรัฐ ควรปรับลดโทษการจำคุก เพราะบทลงโทษหนักเกินไป และให้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของเจ้าหน้าที่เป็นผู้พิจารณา ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าอาจจะเกิดการใช้กฎหมายนี้กลั่นแกล้งผู้เห็นต่าง ดังนั้นจึงควรระบุพฤติกรรมให้ชัดเจนว่าการกระทำใดเป็นการกระทำความผิด โดยไม่ต้องตีความ

– ควรแก้ไขกฎหมาย มาตรา ๑๑๖ เพราะเห็นว่ารัฐบาลใช้เป็นเครื่องมือในการคุกคามผู้เห็นต่างทางการเมือง กฎหมายไม่เป็นธรรมกับประชาชน และเป็นการให้ประโยชน์กับผู้มีอำนาจ

๓.๓ ข้อเสนอในการปรับปรุง พัฒนา แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ภายหลังจากที่คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการศึกษาจากการประชุม สัมมนา รวมทั้ง การศึกษาเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาแล้ว ได้มีการประมวล วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอในการปรับปรุง พัฒนา แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ การแก้ไขประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๖ ที่บัญญัติไว้ว่า

“มาตรา ๑๑๖ ผู้ใดกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือ หรือวิธีอื่นใดอันไม่ใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่ใช่เพื่อแสดงความคิดเห็นโดยสุจริต

(๑) เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดินหรือรัฐบาล โดยใช้กำลังข่มขืนใจ หรือใช้กำลังประทุษร้าย

(๒) เพื่อให้เกิดความปั่นป่วน หรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชน ถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร หรือ

(๓) เพื่อให้ประชาชน ล่วงละเมิดกฎหมายแผ่นดิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี”

ความคิดเห็น จากการประมวลความคิดเห็นและข้อมูล พบว่า มาตรา ๑๑๖ เป็นความผิดในหมวด “ความมั่นคง” ตามประมวลกฎหมายอาญา และมีโทษจำคุกสูงสุดถึงเจ็ดปี ซึ่งถือเป็นข้อหาหนักที่มีโทษสูง ซึ่งทำให้พนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการมีอำนาจสามารถขอฝากขังผู้ต้องหาไว้ก่อนฟ้องคดีมีระยะเวลาสูงสุดได้ถึง ๔๘ วัน อีกทั้ง ในระหว่างการฝากขังนั้นจำเลยต้องยื่นขอประกันตัวโดยวางหลักทรัพย์ต่อศาล ซึ่งศาลมักจะตีราคาหลักทรัพย์ตามอัตราโทษสูงสุดในคดีนั้น ๆ

นอกจากนี้ คำว่า “ผู้ใดกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือ หรือวิธีอื่นใด” หรือ “กระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชน” เป็นคำที่มีการตีความที่กว้าง จึงส่งผลให้สามารถมีการตีความในทางประสงค์ต่อผลทางการเมืองและเป็นการริดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่เกินควร และขัดกับหลักนิติธรรมได้

ข้อเสนอ เพื่อป้องกันการตีความที่กว้างเกินควร เสนอให้มีการแก้ไขโดยตัดคำว่า “หรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชน” ใน (๒) ของมาตรา ๑๑๖

ประเด็นที่ ๒ การแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๑ ขอความเบื้องตน ลักษณะ ๑ หลักทั่วไป

มาตรา ๒ ในประมวลกฎหมายนี้

(๒) “ผู้ต้องหา” หมายความถึง บุคคลผู้ถูกหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังมิได้ถูกฟ้องต่อศาล

(๓) “จำเลย” หมายความถึง บุคคลซึ่งถูกฟ้องยังศาลแล้วโดยข้อหาว่าได้กระทำความผิด

มาตรา ๗/๑ ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมหรือขังมีสิทธิแจ้งหรือขอให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้วางใจทราบถึงการถูกจับกุมและสถานที่ที่ถูกควบคุมในโอกาสแรก และให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหามีสิทธิดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) พบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว

(๒) ให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้ในชั้นสอบสวน

(๓) ได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

(๔) ได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งรับมอบตัวผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหามีหน้าที่แจ้งให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหานั้นทราบในโอกาสแรก ถึงสิทธิตามวรรคหนึ่ง

ความคิดเห็น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดังกล่าวข้างต้น จากการศึกษาความแตกต่างเรื่องสิทธิของบุคคลผู้ต้องสงสัยว่า กระทำความผิดตามกฎหมายด้านความมั่นคงของประเทศไทยและสิทธิของบุคคลผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายด้านความมั่นคงของต่างประเทศ (สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สหราชอาณาจักรอังกฤษ และสาธารณรัฐฝรั่งเศส) พบว่า แนวทางในการปฏิบัติต่อบุคคลผู้ต้องสงสัยในกฎหมายด้านความมั่นคงของต่างประเทศส่วนใหญ่ มีความสอดคล้องกับสิทธิของผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทยทุกประเด็น รวมทั้ง มีการรับรองคุ้มครองสิทธิเสรีภาพเป็นหลัก แต่จะมีข้อยกเว้นหรือเงื่อนไขในการจำกัดสิทธิไว้ในกรณีจำเป็นต้องปกป้องเพื่อส่วนรวม และมีโทษสำหรับเจ้าหน้าที่หากกระทำการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย รวมถึง ความแตกต่างเรื่องสิทธิของบุคคลผู้ต้องสงสัยผู้หญิงที่ไม่มีกำหนดไว้เท่านั้น และจากการศึกษาผลการเปรียบเทียบและวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาสิทธิของผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและสิทธิของบุคคลผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิด

ตามกฎหมายด้านความมั่นคงของประเทศไทยและต่างประเทศ เฉพาะประเด็นที่บุคคลผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายด้านความมั่นคงกับสิทธิของผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา สามารถสรุปได้ประเด็น ดังนี้

(๑) กฎหมายด้านความมั่นคงของประเทศไทยมิได้กำหนดให้แจ้งข้อหา และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิดกับบุคคลผู้ต้องสงสัย แต่กฎหมายความมั่นคงของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สหราชอาณาจักรอังกฤษ และสาธารณรัฐฝรั่งเศส ได้ให้สิทธิที่จะได้รับรู้ในข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิดแก่บุคคลผู้ต้องสงสัยเป็นพื้นฐานโดยกฎหมายความมั่นคงของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์กำหนดเพิ่มเติมว่าหากเจ้าหน้าที่ละเลยไม่แจ้งสิทธิดังกล่าวต้องมีโทษจำคุก กฎหมายความมั่นคงของสหราชอาณาจักรอังกฤษกำหนดเพิ่มเติมว่าต้องแจ้งข้อหาและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิดทั้งต่อบุคคลผู้ต้องสงสัยและทนายความของบุคคลผู้ต้องสงสัยหรือผู้ปกครองในกรณีผู้เยาว์เป็นบุคคลผู้ต้องสงสัย (Appropriate Adult) ด้วย ในกรณีที่ทนายความหรือผู้ปกครองนั้นร้องขอและกฎหมายความมั่นคงของสาธารณรัฐฝรั่งเศสกำหนดให้แจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิด

(๒) กฎหมายด้านความมั่นคงของประเทศไทยมิได้กำหนดให้บุคคลผู้ต้องสงสัยมีสิทธิที่จะเงียบหรือไม่ให้การใด ๆ ต่อเจ้าหน้าที่ กฎหมายความมั่นคงของสาธารณรัฐฝรั่งเศส มิได้กำหนดการแจ้งสิทธิที่จะไม่ให้การในชั้นควบคุมตัว แต่ต้องแจ้งในชั้นสอบสวน แต่กฎหมายความมั่นคงของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และสหราชอาณาจักรอังกฤษได้กำหนดให้แจ้งสิทธิที่จะเงียบหรือไม่ให้การใด ๆ ต่อเจ้าหน้าที่ไว้ โดยกฎหมายความมั่นคงของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดว่า หากเจ้าหน้าที่ละเลยไม่แจ้งสิทธิดังกล่าว จะต้องรับโทษจำคุก ส่วนกฎหมายความมั่นคงของสหราชอาณาจักรอังกฤษจะให้สิทธิดังกล่าวโดยมีข้อยกเว้นว่า หากเป็นการควบคุม ณ ท่าเรือ หรือชายแดน บุคคลที่ถูกสอบถามจะต้องให้ข้อมูลในความครอบครองของตน รวมไปถึงเอกสารอื่น ๆ ตามที่เจ้าหน้าที่ร้องขอ หากไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติเหล่านี้ก็จะมีความผิดตามกฎหมาย

(๓) กฎหมายด้านความมั่นคงของประเทศไทยมิได้กำหนดให้บุคคลผู้ต้องสงสัยมีสิทธิในการได้รับแจ้งสิทธิอื่น ๆ ซึ่งบุคคลที่เป็นผู้ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิรับรู้ในโอกาสแรกว่า ตนมีสิทธิจะพบทนายความ ในประเด็นนี้ มีข้อแตกต่างกับกฎหมายความมั่นคงของต่างประเทศพบว่าทั้งกฎหมายความมั่นคงของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สหราชอาณาจักรอังกฤษ และสาธารณรัฐฝรั่งเศส ได้กำหนดให้บุคคลผู้ต้องสงสัยมีสิทธิได้รับแจ้งเรื่องทนายความ ซึ่งเป็นสิทธิพื้นฐานที่ต้องแจ้ง กล่าวคือ สหราชอาณาจักรอังกฤษต้องแจ้งสิทธิในการมีล่ามแปลภาษา และสิทธิในการติดต่อสถานทูตในกรณีชาวต่างชาติ ในสาธารณรัฐฝรั่งเศสต้องแจ้งสิทธิติดต่อสื่อสารกับญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมไว้วางใจ และสิทธิการได้รับการตรวจรักษาโดยแพทย์ด้วย

(๔) กฎหมายด้านความมั่นคงของประเทศไทยมิได้กำหนดอย่างชัดเจนให้บุคคลผู้ต้องสงสัยมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือทางกฎหมาย หรือการพบผู้ที่ตนไว้วางใจและยังไม่สามารถพบบุคคลใดเป็นการส่วนตัวได้อีกด้วย ซึ่งกฎหมายความมั่นคงของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สหราชอาณาจักรอังกฤษ และสาธารณรัฐฝรั่งเศสให้บุคคลผู้ต้องสงสัยมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายและพบผู้ที่ตนไว้วางใจ และสามารถปรึกษาทนายความได้เป็นการส่วนตัว โดยกฎหมายความมั่นคงของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์มีการให้สิทธิเพิ่มเติมคือหากไม่สามารถหาทนายความได้ เจ้าหน้าที่ต้องจัดหาทนายความให้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แม้ในต่างประเทศจะให้สิทธิบุคคลผู้ต้องสงสัยได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายและการพบผู้ที่ตนไว้วางใจอย่างเป็นส่วนตัว แต่อย่างไรก็ตามในกฎหมายความมั่นคงของสหราชอาณาจักรอังกฤษและสาธารณรัฐฝรั่งเศสก็ยังมีข้อยกเว้นหรือเงื่อนไขบางประการ กล่าวคือ

กฎหมายความมั่นคงของสหราชอาณาจักรอังกฤษ (UK government, ๒๐๐๖) เจ้าหน้าที่สามารถปฏิเสธสิทธิในการพบทนายความได้หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการใช้สิทธิดังกล่าวจะเกิดผลร้าย หรือกฎหมายความมั่นคงของสาธารณรัฐฝรั่งเศสก็มีเงื่อนไขในการพบทนายความ คือ บุคคลผู้ต้องสงสัยไม่มีสิทธิพบทนายความในทันที แต่ต้องรอให้พ้นระยะเวลา ๗๒ ชั่วโมงนับแต่เริ่มถูกควบคุมตัว

(๕) กฎหมายพิเศษด้านความมั่นคงของประเทศไทยกำหนดให้บุคคลผู้ต้องสงสัยที่เป็นเด็กหรือเยาวชนมีสิทธิมากกว่าผู้ใหญ่เพียงประการเดียว คือ การแยกผู้ต้องสงสัยที่เป็นเด็กและเยาวชนกับผู้ใหญ่ไว้ต่างหากจากกันอย่างเป็นสัดส่วน แต่กฎหมายความมั่นคงของสหราชอาณาจักรอังกฤษ นอกจากเรื่องการแยกควบคุมตัวเด็กและผู้ใหญ่แล้ว ยังให้สิทธิเพิ่มขึ้นได้แก่ เมื่อมีการควบคุมตัวเด็กต้องแจ้งการถูกควบคุม รวมถึงเหตุผล และสถานที่ควบคุมตัวให้ผู้ปกครองทราบโดยต้องจัดหาทนายความให้หากเด็กหรือผู้ปกครองต้องการ ส่วนกฎหมายความมั่นคงสาธารณรัฐฝรั่งเศสให้สิทธิว่าให้ใช้กระบวนพิจารณาสาหรับเด็ก และจำกัดระยะเวลาการควบคุมตัว กล่าวคือ หากเด็กมีอายุน้อยระยะเวลาควบคุมตัวก็ต้องน้อยลงตามช่วงอายุ แต่อย่างไรก็ตาม กฎหมายความมั่นคงของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ก็มิได้กำหนดเกี่ยวกับการควบคุมตัวเด็กไว้

(๖) กฎหมายด้านความมั่นคงของประเทศไทยกำหนดให้การควบคุมตัวบุคคลผู้ต้องสงสัยที่เป็นผู้หญิงว่าต้องแยกบุคคลผู้ต้องสงสัยผู้หญิงไว้อย่างเป็นสัดส่วน และยังห้ามมิให้เรียกบุคคลผู้ต้องสงสัยหญิงนั้นมาในเวลากลางคืนหรือมาอยู่ในที่ลับด้วย ขณะที่สาธารณรัฐฟิลิปปินส์และสาธารณรัฐฝรั่งเศสนั้นไม่ได้กำหนดวิธีการสำหรับผู้หญิงใด ๆ หากมีการตรวจตัวหรือค้นตัวต้องทำโดยเจ้าหน้าที่ผู้หญิง ต้องทำอย่างสุภาพและผู้ต้องหาหญิงนั้นมีสิทธิขอให้มีบุคคลใดมาอยู่ร่วมด้วยก็ได้ ในกรณีหญิงนั้นเพิ่งคลอดบุตรมาไม่ถึงสามเดือน หรือเจ็บป่วยซึ่งถ้าต้องขังจะถึงอันตรายแก่ชีวิต ศาลจะไม่ออกหมายขังหรือจะออกหมายปล่อยผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งถูกขังอยู่นั้นก็ได้

ข้อเสนอ จากเหตุผลและผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้น จึงมีข้อเสนอว่าควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๑ ข่อความเบื้องต่น ลักษณะ ๑ หลักทั่วไป มาตรา ๒ โดยมีรายละเอียดเป็น ดังนี้

(๕) คำนิยาม “ผู้ต้องหาในคดีความมั่นคง” หมายความถึง ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร

(๑๑) วรรค ๓ “กรณีความผิดต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรให้ใช้การตีความอย่างแคบ เคร่งครัด และชัดแจ้ง

(๑๒/๑) “ไต่สวนมูลฟ้องความผิดเกี่ยวกับราชอาณาจักร” ให้องค์กรอื่นตามกฎหมายบัญญัติไว้ไต่สวนเพื่อวินิจฉัยถึงมูลคดี

(๒๓) คำนิยาม“บุคคลผู้ต้องสงสัย” หมายความถึง บุคคลที่ถูกสงสัย หรือสันนิษฐานว่า จะเป็นผู้กระทำความผิดอาญา หรือด้านความมั่นคง แต่ไม่มีหลักฐานและยังไม่ได้แจ้งข้อกล่าวหา

มาตรา ๗/๑ ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาหรือ “บุคคลผู้ต้องสงสัย” ซึ่งถูกควบคุมหรือขังมีสิทธิแจ้งหรือขอให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้วางใจทราบถึงการถูกจับกุมและสถานที่ที่ถูกควบคุมในโอกาสแรกและให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหามีสิทธิ ดังต่อไปนี้ด้วย

ลักษณะ ๒ หมวด ๒ อำนาจสืบสวนและสอบสวน ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

มาตรา ๑๗ เพิ่ม สภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจไต่สวนมูลฟ้องคดีอาญาเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร

ลักษณะ ๓ หมวด ๑ การฟ้องคดีอาญาและคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

มาตรา ๒๘ เพิ่ม (๓) คดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรให้อัยการสูงสุดมีอำนาจสอบสวนและฟ้องคดีอาญา

ลักษณะ ๔ หมวด ๒ หมายอาญา ส่วนที่ ๒ หมายจับ ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

มาตรา ๖๖ เพิ่ม (๓) คดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร จะออกหมายจับได้ต้องมีพยาน หลักฐานชัดแจ้ง

ลักษณะ ๕ หมวด ๓ ปล่อยชั่วคราว ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

มาตรา ๑๑๙ เพิ่ม วรรค ๔ คดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ให้ศาลกำหนดสัญญาค้ำประกันต่อศาลให้ได้สัดส่วนกับฐานะของผู้ถูกกล่าวหา

ประเด็นที่ ๓ การแก้ไขคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๙ / ๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวนและมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา โดยให้มีการแก้ไข ดังนี้

บทที่ ๒ การอำนวยความยุติธรรม ข้อ ๑. การรับแจ้งความ ข้อ ๑.๑ การดำเนินการเมื่อได้รับแจ้งความ

ข้อ ๑.๑.๕ การรับแจ้งความที่ยังไม่แน่ชัดว่าเป็นคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษหรือเป็นเรื่องทางแพ่งให้พนักงานสอบสวนบันทึกการรับแจ้งความไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีแล้วรีบเสนอเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนพิจารณาสั่งการภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่บันทึกการรับแจ้งความไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี

กรณีผู้บังคับบัญชา หัวหน้าหน่วยงาน พิจารณาวินิจฉัยสั่งการแล้วเห็นว่า เป็นเรื่องในทางแพ่งก็ให้ชี้แจงทำความเข้าใจให้ผู้แจ้งความทราบและลงประจำวันเกี่ยวกับคดีพร้อมให้ผู้แจ้งความลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน

กรณีผู้บังคับบัญชา หัวหน้าหน่วยงาน พิจารณาวินิจฉัยสั่งการแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องในทางอาญาไม่ว่าจะเป็นความผิดอาญาแผ่นดินหรือความผิดต่อส่วนตัวก็ให้พนักงานสอบสวนพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ความคิดเห็น หากพิจารณาจากระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี คำสั่งที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ ข้อ ๑.๑.๕ (ในระเบียบ บทที่ ๒ การอำนวยความยุติธรรม ข้อ ๑. การรับแจ้งความ ข้อ ๑.๑ การดำเนินการเมื่อได้รับแจ้งความ) ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นว่า ระเบียบดังกล่าว ใช้คำ ว่า “การรับแจ้งความที่ยังไม่แน่ชัดว่าเป็นคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ” นั่นคือ พนักงานสอบสวนยังไม่แน่ชัดว่า ข้อเท็จจริงที่ผู้กล่าวโทษหรือผู้ร้องทุกข์ได้มาแจ้งนั้น มีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้นหรือไม่ ทั้งอาญาแผ่นดิน (ผู้กล่าวโทษ) และอาญาส่วนตัว (ผู้ร้องทุกข์) ระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีนี้ กำหนดให้พนักงานสอบสวนรีบเสนอเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงาน (ผู้กำกับการสถานีตำรวจ) เป็นผู้พิจารณาภายใน ๒๔ ชั่วโมง หากเป็นความผิดอาญา ก็ให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ คือ รับคำร้องทุกข์สอบสวนต่อไป เป็นสำนวนการสอบสวน จึงเห็นได้ว่า อำนาจการปรับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเข้ากับข้อกฎหมายในเบื้องต้น เป็นของพนักงานสอบสวนระดับหัวหน้าสถานี คือ ผู้กำกับการสถานีตำรวจเพียงคนเดียว อันเป็นจุดอ่อนที่อาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการวินิจฉัยข้อกฎหมายได้ อันจะทำให้ประชาชนผู้แสดงความคิดเห็นโดยสุจริต ต้องถูกดำเนินคดี ซึ่งในการพิจารณาว่า จะดำเนินคดีในข้อหาตามมาตรา ๑๑๖ หรือไม่ อดีตที่ผ่านมามีจุดอ่อนอยู่ ๒ ประการ กล่าวคือ

(๑) พนักงานสอบสวนระดับผู้กำกับการสถานีตำรวจผู้นั้นอาจจะขาดความเชี่ยวชาญ ไม่มีความรู้พอที่จะวินิจฉัยข้อเท็จจริงได้ว่า มีองค์ประกอบ ความผิดครบตามมาตรา ๑๑๖ หรือไม่ เพราะเนื่องจากที่ผ่านมา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) แบ่งสายงานตำรวจออกเป็นสายสอบสวน และสวนปราบปราม หรือสายอื่น ครั้นตำรวจเติบโตในหน้าที่ราชการ ตำรวจบางนายเติบโตมาในสายปราบปรามไม่เคยทำงานสอบสวนมากนัก เมื่อมาเป็นผู้กำกับการหัวหน้าสถานีจึงอาจขาดความรู้ในงานสอบสวนไม่อาจวินิจฉัยได้ว่า ข้อเท็จจริงนั้น เป็นความผิดตามมาตรา ๑๑๖ หรือไม่ ดังนั้น เพื่อป้องกันมิให้ตนเองมีโทษทางวินัยจึงสั่งให้รับคดีเอาไว้ก่อน เพื่อให้อัยการสั่งไม่ฟ้องหรือศาลยกฟ้องเอาภายหน้า

(๒) พนักงานสอบสวนไม่มีโอกาสได้พิจารณาข้อเท็จจริงเลยว่า มีองค์ประกอบครบตามมาตรา ๑๑๖ หรือไม่ หรือแม้วินิจฉัยแล้วเห็นว่า ไม่เข้าองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๑๑๖ ก็มิได้ใช้ความรู้ในอันจะสั่งไม่รับคดีเพราะอาจมีอำนาจมืดใบสั่งจากผู้มีอำนาจทางการเมืองในขณะนั้น สั่งการให้รับเป็นคดีเป็นเหตุให้ความเสียหายตกแก่ประชาชนผู้ถูกกล่าวหาต้องเสียเวลาในการต่อสู้คดี

ข้อเสนอการแก้ไขปัญหาดังกล่าว หากจะแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ อาจเป็นเรื่องยุ่งยากและใช้เวลานาน อาจไม่ทันต่อการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนผู้ถูกกล่าวหา จึงขอนำเสนออีกทางเลือก โดยควรแก้ไขกฎหมายระดับรอง (ระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี คำสั่งที่ ๔๙/๒๕๕๖) ซึ่งระเบียบดังกล่าวได้ออกมาโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายหลัก (เฉพาะความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร) โดยแก้ไขระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี คำสั่งที่ ๔๙/๒๕๕๖ ข้อ ๑.๑.๕ จากเดิมอำนาจในการวินิจฉัยข้อเท็จจริงเข้ากลับข้อกฎหมายเป็นอำนาจของผู้กำกับการสถานีตำรวจ แก้เป็นให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการยุติธรรม (หรือเรียกชื่อตามที่จะแก้) โดยคณะกรรมการควรประกอบด้วย

(๑) ผู้เกี่ยวข้องที่จะเป็นผู้ปฏิบัติเกี่ยวกับคดีต่อไป อันมีตัวแทนฝ่ายตำรวจ อัยการ ศาล สภาความมั่นคงแห่งชาติ

(๒) ผู้เกี่ยวข้องฝ่ายที่จะเป็นผู้ถูกดำเนินคดี อันมี องค์กรภาคเอกชน ทนายตัวแทนพรรคการเมือง

(๓) ผู้เกี่ยวข้องฝ่ายเป็นกลาง เช่น ตัวแทนนักวิชาการ สื่อมวลชน

(๔) กำหนดหน่วยงานที่จะเป็นผู้กล่าวโทษ โดยควรให้เป็นหน่วยงานมิใช่ตัวบุคคล เช่น ให้ผู้ที่จะกล่าวโทษคดีที่เกี่ยวกับความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร คือ สภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อองค์กรนี้จะได้พิจารณากลั่นกรองข้อเท็จจริงมาแล้วชั้นหนึ่ง

ทั้งนี้ ควรมีการเพิ่มระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ในเรื่องการออกหมายเรียกหรือการแจ้งข้อกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวหา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ จะต้องมีข้อเท็จจริงโดยมีพยานหลักฐานตามสมควรและชัดเจนเพียงพอที่จะเชื่อได้ว่าบุคคลนั้น เป็นผู้กระทำความผิดเกิดขึ้นตามที่กล่าวหาเสียก่อน เพื่อเป็นการป้องกันการใช้ดุลยพินิจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้ง ควรเพิ่ม “ถ้าระหว่างการสอบสวนปรากฏว่า ผู้ต้องหาหรือบุคคลอื่นใดไม่ได้กระทำความผิด หรือไม่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นตามข้อกล่าวหา ก็ไม่จำเป็นต้องควบคุมผู้ต้องหาไว้แต่อย่างใด และให้พนักงานสอบสวนเร่งดำเนินการสอบสวนสรุปสำนวนมีความเห็นควรไม่ฟ้องส่งพนักงานอัยการพิจารณาโดยไม่ชักช้า”

ประเด็นที่ ๔ การแก้ไขระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรม

ความคิดเห็น เห็นว่า ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขอปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย พ.ศ. ๒๕๕๙ นั้น ยังไม่ครอบคลุม

ในการเข้าถึงสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยเพียงพอ และเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับผู้ต้องหาหรือจำเลย จึงเสนอให้แก้ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรมต่อไป จึงมีข้อเสนอ ดังนี้

(๑) ต้องแก้ไขระเบียบให้ประชาชนทั่วไปสามารถขอนำเงินจากกองทุนยุติธรรมไปประกันตัวได้

(๒) จ้างทนายความที่ตนไว้วางใจได้โดยใช้เงินของกองทุนยุติธรรม

(๓) เพิ่มสิทธิให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ศาลตัดสินแล้วไม่มีความผิด (เฉพาะกรณีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง) สามารถใช้เงินกองทุนยุติธรรมในการดำเนินการฟ้องกลับเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชนผู้ตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีนั้น

ประเด็นที่ ๕ การแก้ไขพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘

ความคิดเห็น ภายใต้กฎหมายฉบับนี้มีเงื่อนไขว่า ผู้จัดการชุมนุมสาธารณะต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่ให้ทราบล่วงหน้า ๒๔ ชั่วโมง ก่อนการชุมนุมทั้งยังกำหนดพื้นที่ต้องห้ามและข้อควรระวังระหว่างการชุมนุม มิเช่นนั้นจะถือว่า เป็นการชุมนุมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเจ้าหน้าที่สามารถเข้าสลายพร้อมทั้งจับกุมดำเนินคดีได้ทันที ซึ่งในปัจจุบันมีหลายกรณีที่ประชาชนพยายามจะใช้สิทธิตามกฎหมาย แต่ก็ถูกเจ้าหน้าที่เข้ามาแทรกแซงการชุมนุม รวมถึงถ้าไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ก็มีสิทธิถูกเจ้าหน้าที่รวบรัดขั้นตอนจับกุมตั้งข้อหาอีกต่างหาก ทั้งนี้ เห็นได้ชัดเจนว่าพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ ได้วางขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อให้เรื่องการ “จับ” เป็นมาตรการที่เก็บไว้หลังสุด แต่ในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่ไม่ค่อยมีการเจรจาก่อน โดยจะเห็นได้จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามที่เป็นข่าวในปัจจุบัน ผู้ชุมนุมจะถูกตั้งข้อกล่าวหาและถูกจับกุมโดยทันที ต่อมาภายหลัง แม้เลิกการชุมนุมแล้ว แต่ผู้ชุมนุมก็ยังต้องรับโทษอยู่ดี

ดังนั้น กรณีดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า แทนที่พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะจะถูกใช้เพื่อเอื้ออำนวยเสรีภาพในการชุมนุมให้เกิดขึ้นได้จริง แต่กลับเป็นเครื่องมือแวดล้อมที่ใช้ดำเนินคดีกับผู้ชุมนุม โดยเฉพาะเมื่อการชุมนุมได้ผ่านพ้นไปแล้ว ไม่มีการกระทบสิทธิของบุคคลอื่นเกิดขึ้นอีกแล้ว เจ้าหน้าที่ก็ยังย้อนกลับมาใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือจัดการผู้ชุมนุมในภายหลังอีก

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการในการแก้ปัญหา

(๑) การชุมนุมสาธารณะ ที่ไม่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ ควรมีการเพิ่ม “การชุมนุมของกลุ่มนักเรียนและนักศึกษา”

(๒) ควรมีการเจรจามากกว่าการบังคับใช้ทางกฎหมายโดยการจับหรือออกหมายจับโดยการตั้งข้อกล่าวหาต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ

(๓) หากเลิกการชุมชุมแล้ว เมื่อผู้ชุมชุมหรือกลุ่มผู้ชุมนุมได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่แล้ว ควรมีการยกเว้นโทษ เพื่อป้องกันการกลั่นแกล้งทางการเมือง

๓.๔ ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง พัฒนา แก้ไข รวมทั้งแนวทางในการบังคับใช้กฎหมายด้านความมั่นคงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องในภาพรวม

นอกจากข้อเสนอในการแก้ไขกฎหมายในประเด็นต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว จากการพิจารณาศึกษาที่ได้ คณะกรรมาธิการได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เป็นข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง พัฒนา แก้ไข รวมทั้งแนวทางในการบังคับใช้กฎหมายด้านความมั่นคงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องในภาพรวม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) หากประชาชนถูกกล่าวหาว่า กระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายความมั่นคงควรอยู่ในขอบเขตอำนาจความรับผิดชอบของศาลยุติธรรมมากกว่าศาลทหาร เนื่องจากกระบวนการ

ยุติธรรมนั้น จะผ่านขั้นตอนการพิจารณาของพนักงานสอบสวน อัยการ และศาล ซึ่งจะมีการพิจารณาตัดสินไปด้วยความรอบคอบเช่นกัน ประการสำคัญหากตกเป็นผู้ต้องหาจะทำให้ระยะเวลาในการถูกคุมขังนั้นสั้นและได้รับการปล่อยตัวได้เร็วขึ้น

(๒) สภาความมั่นคงแห่งชาติ ควรนำแนวคิดเรื่องการถ่วงดุลอำนาจ โดยควรเปิดโอกาสให้ฝ่ายพลเรือน หรือคณะกรรมการสิทธิมนุษย์ชน เข้ามามีบทบาทในองค์กรสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยบุคคลเหล่านี้จะต้องผ่านการเรียน หรือฝึกอบรมในหลักสูตรพิเศษด้านความมั่นคงแห่งรัฐ เพื่อให้เกิดความเข้าใจก่อน

(๓) ควรมีการแก้ไข นิยามความหมายของคำว่า “ความมั่นคงแห่งรัฐ” ให้เกิดความเข้าใจที่ง่ายขึ้น และไม่ควรนำนิยามความหมายที่กำหนดขึ้นมาใหม่ นำไปใช้เป็นเครื่องมือทางการเมือง ประกอบกับระยะเวลาในการแก้ไขนิยามศัพท์ของคำว่า ความมั่นคงแห่งรัฐ ซึ่งตามแผนการปฏิรูปประเทศสามารถปรับปรุงแก้ไขได้โดยคณะกรรมการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ ควรมีระยะเวลาในการแก้ไขเพียง ๒ ปี จากเดิมที่กำหนดไว้ถึง ๕ ปี เหตุเพราะระยะเวลา ๕ ปี มีความยาวนานเกินไป เมื่อเทียบกับภัยความมั่นคงที่เกิดขึ้นในประเทศไทยจากรูปแบบต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้

นอกจากนั้น มิติด้านความมั่นคง หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องควรยึดและเข้าใจในนิยามความหมายของคำว่า “ความมั่นคงแห่งรัฐ” ตรงกัน ประกอบกับผู้นำหน่วยงานฝ่ายข้าราชการประจำ ในตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ควรเป็นบุคคลที่คัดสรรมาจากฝ่ายการเมือง เพราะจะทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

(๔) ขอให้มีการทบทวนการบังคับใช้และปรับแก้ไขพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก เพื่อเป็นการลดอำนาจของศาลทหารให้เป็นการบังคับใช้เฉพาะทหารมิให้หมายความรวมถึงพลเรือน อันถือได้ว่าเป็นการปกป้องสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างแท้จริง

(๕) การบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ควรให้ภาครัฐและภาคเอกชนสามารถดำเนินงานร่วมกันได้ในด้าน Cyber จะทำให้ช่วยลดอาชญากรรมข้ามชาติลงได้

(๖) ควรเขียนคำจำกัดความของผู้ถูกกล่าวหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้มีความชัดเจนขึ้น โดยคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิผู้แสดงความคิดเห็นทางการเมืองที่สุจริต สำหรับการร่างกฎหมายต้องร่างให้ไปในทิศทางเดียวกัน ไม่ควรนำมารวมกันเนื่องจากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในแต่ละแบบต่างกรรมต่างวาระกัน

(๗) ในการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐควรบัญญัติถึงการมีคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองในการชี้ขาดว่าคดีใดเป็นคดีอาญาทั่วไป หรือคดีใดเป็นคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งรัฐ เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหา และพนักงานสอบสวนให้มีความรัดกุมในการทำงาน

(๘) ประเด็นการกลับใจของผู้ต้องหาในกรณีกระทำความผิดในลักษณะที่ไม่ร้ายแรงควรมีเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินด้วย เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ต้องหาที่สำนึกผิด ได้รับโอกาสที่ไม่ต้องรับโทษ และเรื่องการกักขังผู้ต้องหาควรระบุการใช้ระยะเวลาให้มีความชัดเจนไม่ควรอยู่ในดุลยพินิจของผู้มีอำนาจในการสั่งเพิ่มเวลาในการกักขังผู้ต้องหาในกรณีที่เป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งรัฐในการแสดงออกทางการเมือง

(๙) การรับแจ้งความของพนักงานสอบสวนในคดีความมั่นคงของรัฐจะต้องบัญญัติหลักเกณฑ์ที่มีความเข้มข้นของพยานหลักฐานให้มากขึ้น จึงจะรับเป็นคดีได้ เนื่องจากคดีที่เกี่ยวข้อง

กับความมั่นคงของรัฐ มีอายุความในการดำเนินคดีมากถึง ๑๕ ปี จึงควรมีหลักเกณฑ์และองค์ประกอบที่ชัดเจนจะเป็นการดีต่อประชาชนและพนักงานสอบสวนทั้งสองฝ่าย

(๑๐) กรณีเมื่อตกเป็นผู้ต้องหาแล้ว ควรให้มีคณะกรรมการกลางประกอบไปด้วย นักวิชาการ ตัวแทนภาคประชาชน นายกเทศมนตรี พนักงานสอบสวน ตัวแทนฝ่ายปกครอง ทนายความ มาร่วมกันในการพิจารณากลั่นกรองคดีอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ต้องหา

(๑๑) หากพิสูจน์ได้ว่าการดำเนินคดีเกี่ยวกับความมั่นคงเป็นการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบแล้วต้องถูกดำเนินคดี ควรมีกระบวนการเยียวยาจากภาครัฐ เพื่อให้ผู้อยู่ในฐานะจำเลยได้รับความเป็นธรรม เช่น การจ่ายเงินชดเชยเพื่อบรรเทาผลกระทบ มีกระบวนการตรวจสอบผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องก่อนการดำเนินคดีหรือมีส่วนร่วมในการจ่ายค่าชดเชยเยียวยาด้วย

(๑๒) คดีเกี่ยวกับความมั่นคง สิ่งที่ผู้ปฏิบัติจะต้องคำนึงถึงในการทำงาน คือ การอำนวยความยุติธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหาโดยให้คำนึงถึงหลักการที่ทุกคนมีสิทธิคิดต่างกันได้แต่ต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ หรือกฎหมายเดียวกัน เนื่องจากต้องอาศัยอยู่ในสังคมเดียวกัน

(๑๓) การแจ้งข้อกล่าวหาให้กับผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานให้มีความชัดเจนครอบคลุม เจ้าหน้าที่ของรัฐจึงจะสามารถแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบได้ และควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการสร้างระบบคุ้มครองให้แก่พนักงานสอบสวน และพนักงานอัยการด้วย

(๑๔) การสืบสวนจับกุม รวบรวมพยานหลักฐาน ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ Cyber คดีความมั่นคงแห่งรัฐ เจ้าหน้าที่รัฐที่ทำหน้าที่จะต้องคำนึงถึงเรื่องห่วงโซ่ของพยานหลักฐานให้มากเป็นพิเศษเพื่อจะได้จับกุมผู้กระทำความผิดได้อย่างถูกต้อง และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่น

(๑๕) การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงนั้นส่วนใหญ่เกิดจากสภาพปัญหาทางปฏิบัติมากกว่าหลักการหรือแนวทฤษฎี ดังนั้น ผู้มีส่วนรับผิดตามกระบวนการยุติธรรมตั้งแต่พนักงานสอบสวน อัยการ และศาล ควรหามาตรการร่วมกันที่จะสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ถูกดำเนินคดี โดยการอนุญาตให้มีการประกันตัวในกรณีที่มิได้มีเหตุในการหลบหนี หรือการถูกคุมขังเกินกว่าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

(๑๖) ควรใช้กระบวนการทางกฎหมายเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นทางการเมือง เพื่อสร้างความชอบธรรมภายในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน

(๑๗) กองทุนยุติธรรม ควรดำเนินการจัดให้มีทนายความเพื่อคอยให้การช่วยเหลือผู้ถูกกล่าวหา หน่วยงานของรัฐควรสร้างกลไกที่มีอำนาจเพียงพอที่จะทำให้เกิดการบูรณาการในการทำงานร่วมกันในแต่ละกระทรวง กรม กอง ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับภัยความมั่นคงแห่งรัฐ รวมทั้งควรมีการจัดตั้งกองทุน เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ถูกดำเนินคดีหรือผู้ถูกกล่าวหาในคดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง โดยการจัดสรรทนายความหรือเงินเพื่อให้สามารถว่าจ้างทนายความจากภายนอกได้เอง ในการใช้ต่อสู้คดีและปกป้องสิทธิเสรีภาพตามความชอบธรรมที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(๑๘) เรื่องของอาชญากรรมในปัจจุบันจะมีรูปแบบที่ทันสมัย และมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ภัยเหล่านั้นจะแอบแฝงมาคุกคามประเทศไทยในรูปแบบต่าง ๆ มากมาย ทั้งในรูปแบบของตัวแทน (Nominee) ดังนั้น เจ้าหน้าที่ปฏิบัติควรจะต้องติดตามค้นหาให้ทัน เข้าใจถึงองค์ประกอบของความผิด และควรมีดุลยพินิจที่เด็ดขาด กล้าตัดสินใจในการทำงานตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม

(๑๙) การดำเนินการทางกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อผู้ถูกดำเนินคดีที่เกิดจากการชุมนุมทางการเมือง ไม่ควรรับเป็นคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งรัฐตั้งแต่ต้น ซึ่งจะทำให้ช่วยลดปัญหาความไม่ยุติธรรมในสังคมลงได้

(๒๐) ควรปรับแก้ถ้อยคำตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ เช่น คำว่า “ยุยง ปลุกปั่น” ให้มีความหมายที่ชัดเจน เพื่อเป็นการป้องกันการใช้ดุลยพินิจอย่างกว้างของเจ้าหน้าที่รัฐ และส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของผู้ถูกดำเนินคดีด้านความมั่นคง

(๒๑) ควรเพิ่มกระบวนการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ตำรวจและพนักงานอัยการ ในการดำเนินคดีเกี่ยวกับความมั่นคงให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างถูกต้อง หากตรวจสอบแล้วพบว่าการกระทำเกิดความไม่ชอบธรรม จำเป็นต้องมีการกำหนดโทษหรือลงโทษทางวินัยให้ชัดเจน

(๒๒) สำหรับคดีที่ถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐกล่าวหาว่า กระทำความผิดเกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งรัฐ หรือคดีที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมทางการเมือง ผู้ถูกกล่าวหาควรได้รับสิทธิในการต่อสู้คดีตามสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๔. ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ

จากการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการมีข้อสังเกตเพื่อให้การดำเนินการปรับปรุง พัฒนา แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลสำเร็จควรมีการดำเนินการดังนี้

๑) เสนอให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร นำส่งรายงานให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) และคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๒) เสนอให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร พิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวโดยละเอียดอีกครั้งเพื่อผลักดันให้มีการดำเนินการปรับปรุง พัฒนา แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

คณะกรรมาธิการจึงขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องการศึกษาปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคงและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการมาเพื่อได้โปรดพิจารณาและนำเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

(นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์)
ประธานคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ
กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ
สภาผู้แทนราษฎร

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. ประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ความผิด ลักษณะ ๑ ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร

มาตรา ๑๐๗ – ๑๓๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ภาค ๒
ความผิด

ลักษณะ ๑
ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร

หมวด ๑
ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท
และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

มาตรา ๑๐๗ ผู้ใดปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ ต้องระวางโทษประหารชีวิต

ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นว่านั้น ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

ผู้ใดกระทำการใดอันเป็นการตระเตรียมเพื่อปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ หรือรู้ว่ามีผู้จะปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ กระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๑๐๘ ผู้ใดกระทำการประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระมหากษัตริย์ ต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นว่านั้น ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

ถ้าการกระทำนั้นมีลักษณะอันน่าจะเป็นอันตรายแก่พระชนม์ ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต

ผู้ใดกระทำการใดอันเป็นการตระเตรียมเพื่อประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระมหากษัตริย์ หรือรู้ว่ามีผู้จะกระทำการประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระมหากษัตริย์ กระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบหกปีถึงยี่สิบปี

มาตรา ๑๐๙ ผู้ใดปลงพระชนม์พระราชินีหรือรัชทายาท หรือฆ่าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต้องระวางโทษประหารชีวิต

ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นว่านั้น ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

ผู้ใดกระทำการใดอันเป็นการตระเตรียมเพื่อปลงพระชนม์พระราชินีหรือรัชทายาท หรือเพื่อฆ่าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ หรือรู้ว่ามีผู้จะปลงพระชนม์พระราชินีหรือรัชทายาท หรือจะฆ่าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ กระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบสองปีถึงยี่สิบปี

มาตรา ๑๑๐ ผู้ใดกระทำการประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระราชินี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หรือรัชทายาท หรือต่อร่างกายหรือเสรีภาพของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบหกปีถึงยี่สิบปี

ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นว่านั้น ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

ถ้าการกระทำนั้นมีลักษณะอันน่าจะเป็นอันตรายแก่พระชนม์หรือชีวิต ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

ผู้ใดกระทำการใดอันเป็นการตระเตรียมเพื่อประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระราชินีหรือรัชทายาท หรือต่อร่างกายหรือเสรีภาพของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ หรือรู้ว่ามีผู้จะประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระราชินีหรือรัชทายาท หรือประทุษร้ายต่อร่างกายหรือเสรีภาพของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ กระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบสองปีถึงยี่สิบปี

มาตรา ๑๑๑ ผู้ใดเป็นผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๐๗ ถึงมาตรา ๑๑๐ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น

มาตรา ๑๑๒[๓๓] ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี

หมวด ๒
ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร

มาตรา ๑๑๓ ผู้ใดใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อ

(๑) ล้มล้างหรือเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ

(๒) ล้มล้างอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร หรืออำนาจตุลาการแห่งรัฐธรรมนูญ หรือให้ใช้อำนาจดังกล่าวแล้วไม่ได้ หรือ

(๓) แบ่งแยกราชอาณาจักรหรือยึดอำนาจปกครองในส่วนหนึ่งส่วนใดแห่งราชอาณาจักร

ผู้นั้นกระทำความผิดฐานเป็นกบฏ ต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๑๑๔ ผู้ใดสะสมกำลังพลหรืออาวุธ ตระเตรียมการอื่นใด หรือสมคบกันเพื่อเป็นกบฏ หรือกระทำความผิดใดๆ อันเป็นส่วนของแผนการเพื่อเป็นกบฏ หรือยุยงราษฎรให้เป็นกบฏ หรือรู้ว่ามีผู้จะเป็นกบฏ แล้วกระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ ต้องระวางโทษจำคุก

---

[๓๓] มาตรา ๑๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๔๑ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๙

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี

มาตรา ๑๑๕ ผู้ใดยุยงทหารหรือตำรวจให้หนีราชการ ให้ละเลยไม่กระทำการตามหน้าที่ หรือให้ก่อการกำเริบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี

ถ้าความผิดนั้นได้กระทำลงโดยมุ่งหมายจะบ่อนให้วินัยและสมรรถภาพของกรมกองทหารหรือตำรวจเสื่อมทรามลง ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี

มาตรา ๑๑๖ ผู้ใดกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือหรือวิธีอื่นใดอันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือมิใช่เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือติชมโดยสุจริต

(๑) เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดินหรือรัฐบาล โดยใช้กำลังข่มขืนใจหรือใช้กำลังประทุษร้าย

(๒) เพื่อให้เกิดความปั่นป่วนหรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชนถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร หรือ

(๓) เพื่อให้ประชาชนล่วงละเมิดกฎหมายแผ่นดิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี

มาตรา ๑๑๗ ผู้ใดยุยงหรือจัดให้เกิดการร่วมกันหยุดงาน การร่วมกันปิดงานงดจ้าง หรือการร่วมกันไม่ยอมค้าขาย หรือติดต่อทางธุรกิจกับบุคคลใด ๆ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดิน เพื่อบังคับรัฐบาลหรือเพื่อข่มขู่ประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดทราบความมุ่งหมายดังกล่าวและเข้ามีส่วนหรือเข้าช่วยในการร่วมกันหยุดงาน การร่วมกันปิดงานงดจ้างหรือการร่วมกันไม่ยอมค้าขายหรือติดต่อทางธุรกิจกับบุคคลใด ๆ นั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดทราบความมุ่งหมายดังกล่าว และใช้กำลังประทุษร้าย ขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายหรือทำให้หวาดกลัวด้วยประการใด ๆ เพื่อให้บุคคลเข้ามีส่วนหรือเข้าช่วยในการร่วมกันหยุดงาน การร่วมกันปิดงานงดจ้างหรือการร่วมกันไม่ยอมค้าขายหรือติดต่อทางธุรกิจกับบุคคลใด ๆ นั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑๘[๓๕] ผู้ใดกระทำการใด ๆ ต่อธงหรือเครื่องหมายอื่นใดอันมีความหมายถึงรัฐ เพื่อเหยียดหยามประเทศชาติ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

---

[๓๕] มาตรา ๑๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๔๑ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๙

หมวด ๓

ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๑๑๙ ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่อให้ราชอาณาจักรหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของราชอาณาจักรตกไปอยู่ใต้อำนาจอธิปไตยของรัฐต่างประเทศ หรือเพื่อให้เอกราชของรัฐเสื่อมเสียไป ต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๑๒๐ ผู้ใดคบคิดกับบุคคลซึ่งกระทำการเพื่อประโยชน์ของรัฐต่างประเทศด้วยความประสงค์ที่จะก่อให้เกิดการดำเนินการรบต่อรัฐ หรือในทางอื่นที่เป็นปรปักษ์ต่อรัฐ ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี

มาตรา ๑๒๑ คนไทยคนใดกระทำการรบต่อประเทศหรือเข้าร่วมเป็นข้าศึกของประเทศ ต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๑๒๒ ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่ออุปการะแก่การดำเนินการรบหรือการตระเตรียมการรบของข้าศึก ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี

ถ้าการอุปการะนั้นเป็นการ

(๑) ทำให้ป้อม ค่าย สนามบิน ยานรบ ยานพาหนะ ทางคมนาคม สิ่งที่ใช้ในการสื่อสาร ยุทธภัณฑ์ เสบียงอาหาร อู่เรือ อาคาร หรือสิ่งอื่นใด สำหรับใช้เพื่อการสงครามใช้การไม่ได้หรือตกไปอยู่ในเงื้อมมือของข้าศึก

(๒) ยุยงทหารให้ละเลยไม่กระทำการตามหน้าที่ ก่อการกำเริบหนีราชการหรือละเมิดวินัย

(๓) กระทำจารกรรม นำหรือแนะทางให้ข้าศึก หรือ

(๔) กระทำโดยประการอื่นใดให้ข้าศึกได้เปรียบในการรบ

ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๑๒๓ ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อความเอกสารหรือสิ่งใด ๆ อันปกปิดไว้เป็นความลับสำหรับความปลอดภัยของประเทศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี

มาตรา ๑๒๔ ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่อให้ผู้อื่นล่วงรู้ หรือได้ไปซึ่งข้อความเอกสารหรือสิ่งใด ๆ อันปกปิดไว้เป็นความลับสำหรับความปลอดภัยของประเทศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี

ถ้าความผิดนั้นได้กระทำในระหว่างประเทศอยู่ในการรบหรือการสงคราม ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี

ถ้าความผิดดังกล่าวมาในสองวรรคก่อน ได้กระทำเพื่อให้รัฐต่างประเทศได้ประโยชน์ ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๑๒๕ ผู้ใดปลอม ทำเทียมขึ้น ถักไว้ ซ่อนเร้น ปิดบัง ยักย้าย ทำให้เสียหาย ทำลาย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ซึ่งเอกสารหรือแบบใด ๆ อันเกี่ยวกับส่วนได้เสียของรัฐในการระหว่างประเทศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี

มาตรา ๑๒๖ ผู้ใดได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้กระทำกิจการของรัฐกับรัฐบาลต่างประเทศ ถ้าและโดยทุจริตไม่ปฏิบัติการตามที่ได้รับมอบหมายต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี

มาตรา ๑๒๗ ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่อให้เกิดเหตุร้ายแก่ประเทศจากภายนอก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี

ถ้าเหตุร้ายเกิดขึ้น ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สองปีถึงยี่สิบปี

มาตรา ๑๒๘ ผู้ใดตระเตรียมการ หรือพยายามกระทำความผิดใด ๆ ในหมวดนี้ ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๑๒๙ ผู้ใดเป็นผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดใด ๆ ในหมวดนี้ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น

หมวด ๔
ความผิดต่อสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ

มาตรา ๑๓๐ ผู้ใดทำร้ายร่างกายหรือประทุษร้ายต่อเสรีภาพของราชาธิบดี ราชินี ราชสามี รัชทายาทหรือประมุขแห่งรัฐต่างประเทศ ซึ่งมีสัมพันธไมตรี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปี

ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นว่านั้น ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๑๓๑ ผู้ใดทำร้ายร่างกาย หรือประทุษร้ายต่อเสรีภาพของผู้แทนรัฐต่างประเทศ ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มาสู่พระราชสำนัก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี

ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นว่านั้น ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๑๓๒ ผู้ใดฆ่าหรือพยายามฆ่าบุคคลหนึ่งบุคคลใดดังระบุไว้ในมาตรา ๑๓๐ หรือมาตรา ๑๓๑ ต้องระวางโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๑๓๓[๓๔] ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายราชาธิบดี ราชินี ราชสามี รัชทายาท หรือประมุขแห่งรัฐต่างประเทศ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๔[๓๕] ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายผู้แทนรัฐต่างประเทศซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มาสู่พระราชสำนัก ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๕[๓๖] ผู้ใดกระทำการใด ๆ ต่อธงหรือเครื่องหมายอื่นใด อันมีความหมายถึงรัฐต่างประเทศซึ่งมีสัมพันธไมตรี เพื่อเหยียดหยามรัฐนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

---

[๓๔] มาตรา ๑๓๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๔๑ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๙

[๓๕] มาตรา ๑๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๔๑ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๙

[๓๖] มาตรา ๑๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๔๑ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๙

๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๑ ข้อความเบื้องต้น ลักษณะ ๑ หลักทั่วไป มาตรา ๒ – มาตรา ๘

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ภาค ๑

ข้อความเบื้องต้น

ลักษณะ ๑

หลักทั่วไป

มาตรา ๑ ในประมวลกฎหมายนี้ ถ้าคำใดมีคำอธิบายไว้แล้ว ให้ถือตามความหมายดังได้อธิบายไว้ เว้นแต่ข้อความในตัวบทจะขัดกับคำอธิบายนั้น

มาตรา ๒ ในประมวลกฎหมายนี้

(๑) "ศาล" หมายความถึงศาลยุติธรรมหรือผู้พิพากษา ซึ่งมีอำนาจทำการอันเกี่ยวกับคดีอาญา

(๒) "ผู้ต้องหา" หมายความถึงบุคคลผู้ถูกหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังมิได้ถูกฟ้องต่อศาล

(๓) "จำเลย" หมายความถึงบุคคลซึ่งถูกฟ้องยังศาลแล้วโดยข้อหาว่าได้กระทำความผิด

(๔) "ผู้เสียหาย" หมายความถึงบุคคลผู้ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำผิดฐานใดฐานหนึ่ง รวมทั้งบุคคลอื่นที่มีอำนาจจัดการแทนได้ ดั่งบัญญัติไว้ในมาตรา ๔,๕ และ ๖

(๕) "พนักงานอัยการ" หมายความถึงเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลทั้งนี้จะเป็นข้าราชการในกรมอัยการหรือเจ้าพนักงานอื่นผู้มีอำนาจเช่นนั้นก็ได้

(๖) "พนักงานสอบสวน" หมายความถึงเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวน

(๗) "คำร้องทุกข์" หมายความถึงการที่ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้น จะรู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือไม่ก็ตามซึ่งกระทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหาย และการกล่าวหาเช่นนั้นได้กล่าวโดยมีเจตนาจะให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ

(๘) "คำกล่าวโทษ" หมายความถึงการที่บุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ ว่ามีบุคคลรู้ตัวหรือไม่ก็ดี ได้กระทำความผิดอย่างหนึ่งขึ้น

(๙)[๑] "หมายอาญา" หมายความถึงหนังสือบงการที่ออกตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้สั่งให้เจ้าหน้าที่ทำการจับ ขัง จำคุก หรือปล่อยผู้ต้องหา จำเลย หรือนักโทษ หรือให้ทำการค้น รวมทั้งสำเนาหมายจับหรือหมายค้นอันได้รับรองว่าถูกต้อง และคำบอกกล่าว

---

[๑] มาตรา ๒ (๙) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

ทางโทรเลขว่าได้ออกหมายจับหรือหมายค้นแล้ว ตลอดจนสำเนาหมายจับหรือหมายค้นที่ได้ส่งทางโทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๗

(๑๐) "การสืบสวน" หมายความถึงการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด

(๑๑) "การสอบสวน" หมายความถึงการรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำผิดมาฟ้องลงโทษ

(๑๒) "การไต่สวนมูลฟ้อง" หมายความถึงกระบวนไต่สวนของศาลเพื่อวินิจฉัยถึงมูลคดีซึ่งจำเลยต้องหา

(๑๓) "ที่รโหฐาน" หมายความถึงที่ต่างๆ ซึ่งมิใช่ที่สาธารณสถานดังบัญญัติไว้ในกฎหมายลักษณะอาญา

(๑๔) "โจทก์" หมายความถึงพนักงานอัยการ หรือผู้เสียหายซึ่งฟ้องคดีอาญาต่อศาลหรือทั้งคู่ในเมื่อพนักงานอัยการและผู้เสียหายเป็นโจทก์ร่วมกัน

(๑๕) "คู่ความ" หมายความถึงโจทก์ฝ่ายหนึ่งและจำเลยอีกฝ่ายหนึ่ง

(๑๖) "พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ" หมายความถึงเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้รวมทั้งพัศดี เจ้าพนักงานกรมสรรพสามิต กรมศุลกากร กรมเจ้าท่า พนักงานตรวจคนเข้าเมือง และเจ้าพนักงานอื่นๆ ในเมื่อทำการอันเกี่ยวกับการจับกุมปราบปรามผู้กระทำผิดกฎหมาย ซึ่งตนมีหน้าที่ต้องจับกุมหรือปราบปราม

(๑๗)[๕] "พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่" หมายความถึง เจ้าพนักงานดังต่อไปนี้

(ก) ปลัดกระทรวงมหาดไทย

(ข) รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

(ค) ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย

(ฆ) ผู้ช่วยปลัดกระทรวงมหาดไทย

(ง) อธิบดีกรมการปกครอง

(จ) รองอธิบดีกรมการปกครอง

(ฉ) ผู้อำนวยการกองการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง

(ช) หัวหน้าฝ่ายและหัวหน้างานในกองการสอบสวนและนิติการกรมการปกครอง

(ซ) ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง

---

[๕] มาตรา ๒ (๑๗) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๓๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ฌ) ผู้ว่าราชการจังหวัด

(ญ) รองผู้ว่าราชการจังหวัด

(ฎ) ปลัดจังหวัด

(ฏ) นายอำเภอ

(ฐ) ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

(ฑ) อธิบดีกรมตำรวจ

(ฒ) รองอธิบดีกรมตำรวจ

(ณ) ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ

(ด) ผู้บัญชาการตำรวจ

(ต) รองผู้บัญชาการตำรวจ

(ถ) ผู้ช่วยบัญชาการตำรวจ

(ท) ผู้บังคับการตำรวจ

(ธ) รองผู้บังคับการตำรวจ

(น) หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด

(บ) รองหัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด

(ป) ผู้กำกับการตำรวจ

(ผ) ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดเขต

(ฝ) รองผู้กำกับการตำรวจ

(พ) รองผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดเขต

(ฟ) สารวัตรใหญ่ตำรวจ

(ภ) สารวัตรตำรวจ

(ม) ผู้บังคับกองตำรวจ

(ย) หัวหน้าสถานีตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่านายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป

(ร) หัวหน้ากิ่งสถานีตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรี หรือเทียบเท่านายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป

ทั้งนี้ หมายความรวมถึงผู้รักษาการแทนเจ้าพนักงานดังกล่าวแล้ว แต่ผู้รักษาการแทนเจ้าพนักงานใน (ม) (ย) และ (ร) ต้องมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่านายร้อยตำรวจตรีขึ้นไปด้วย

(๑๘) "สิ่งของ" หมายความถึงสังหาริมทรัพย์ใด ซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีอาญาได้ ให้รวมทั้งจดหมาย โทรเลขและเอกสารอย่างอื่น ๆ

(๑๙) "ถ้อยคำสำนวน" หมายความถึงหนังสือใดที่ศาลจดเป็นหลักฐานแห่งรายละเอียดทั้งหลายในการดำเนินคดีอาญาในศาลนั้น

(๒๐) "บันทึก" หมายความถึงหนังสือใดที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจดไว้เป็นหลักฐานในการสอบสวนความผิดอาญา รวมทั้งบันทึกคำร้องทุกข์และคำกล่าวโทษด้วย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒๑) "ควบคุม" หมายความถึงการคุมหรือกักขังผู้ถูกจับโดยพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในระหว่างสืบสวนและสอบสวน

(๒๒) "ขัง" หมายความถึงการกักขังจำเลยหรือผู้ต้องหาโดยศาล

มาตรา ๓ บุคคลดั่งระบุในมาตรา ๔,๕ และ ๖ มีอำนาจจัดการต่อไปนี้แทนผู้เสียหายตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ

(๑) ร้องทุกข์

(๒) เป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญา หรือเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ

(๓) เป็นโจทก์ฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา

(๔) ถอนฟ้องคดีอาญาหรือคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา

(๕) ยอมความในคดีความผิดต่อส่วนตัว

มาตรา ๔ ในคดีอาญาซึ่งผู้เสียหายเป็นหญิงมีสามี หญิงนั้นมีสิทธิฟ้องคดีได้เองโดยมิต้องได้รับอนุญาตของสามีก่อน

ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๕ (๒) สามีมีสิทธิฟ้องคดีอาญาแทนภริยาได้ ต่อเมื่อได้รับอนุญาตโดยชัดแจ้งจากภริยา

มาตรา ๕ บุคคลเหล่านี้จัดการแทนผู้เสียหายได้

(๑) ผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาล เฉพาะแต่ในความผิดซึ่งได้กระทำต่อผู้เยาว์หรือผู้ไร้ความสามารถซึ่งอยู่ในความดูแล

(๒) ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน สามีหรือภริยาเฉพาะแต่ในความผิดอาญา ซึ่งผู้เสียหายถูกทำร้ายถึงตายหรือบาดเจ็บจนไม่สามารถจะจัดการเองได้

(๓) ผู้จัดการหรือผู้แทนอื่น ๆ ของนิติบุคคล เฉพาะความผิดซึ่งกระทำลงแก่นิติบุคคลนั้น

มาตรา ๖ ในคดีอาญาซึ่งผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ไม่มีผู้แทนโดยชอบธรรม หรือเป็นผู้วิกลจริตหรือคนไร้ความสามารถไม่มีผู้อนุบาล หรือซึ่งผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาลไม่สามารถจะทำการตามหน้าที่โดยเหตุหนึ่งเหตุใด รวมทั้งมีผลประโยชน์ขัดกันกับผู้เยาว์หรือคนไร้ความสามารถนั้น ๆ ญาติของผู้นั้น หรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องอาจร้องต่อศาลขอให้ตั้งเขาเป็นผู้แทนเฉพาะคดีได้

เมื่อได้ไต่สวนแล้วให้ศาลตั้งผู้ร้องหรือบุคคลอื่น ซึ่งยินยอมตามที่เห็นสมควรเป็นผู้แทนเฉพาะคดี เมื่อไม่มีบุคคลใดเป็นผู้แทนให้ศาลตั้งพนักงานฝ่ายปกครองเป็นผู้แทน

ห้ามมิให้เรียกค่าธรรมเนียมในเรื่องขอตั้งเป็นผู้แทนเฉพาะคดี

มาตรา ๗ ในการสอบสวน ไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาคดีที่นิติบุคคลเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย ให้ออกหมายเรียกผู้จัดการหรือผู้แทนอื่น ๆ ของนิติบุคคลนั้น ให้ไปยังพนักงานสอบสวนหรือศาล แล้วแต่กรณี

ถ้าผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นไม่ปฏิบัติตามหมายเรียก จะออกหมายจับผู้นั้นมาก็ได้ แต่ห้ามมิให้ใช้บทบัญญัติว่าด้วยปล่อยชั่วคราว ขังหรือจำคุกแก่ผู้จัดการหรือผู้แทนนิติบุคคล ในคดีที่นิติบุคคลนั้นเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย

มาตรา ๗/๑[๖] ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมหรือขังมีสิทธิแจ้งหรือขอให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้วางใจทราบถึงการถูกจับกุมและสถานที่ที่ถูกควบคุมในโอกาสแรกและให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหามีสิทธิดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) พบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว

(๒) ให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนในชั้นสอบสวน

(๓) ได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

(๔) ได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งรับมอบตัวผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหามีหน้าที่แจ้งให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหานั้นทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๘[๗] นับแต่เวลาที่ยื่นฟ้องแล้ว จำเลยมีสิทธิดังต่อไปนี้

(๑) ได้รับการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม

(๒) แต่งทนายความแก้ต่างในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณาในศาลชั้นต้นตลอดจนชั้นศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา

(๓) ปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว

(๔) ตรวจดูสิ่งที่ยื่นเป็นพยานหลักฐาน และคัดสำเนาหรือถ่ายรูปสิ่งนั้น ๆ

(๕) ตรวจดูสำนวนการไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาของศาล และคัดสำเนาหรือขอรับสำเนาที่รับรองว่าถูกต้องโดยเสียค่าธรรมเนียม เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมนั้น

(๖) ตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน

ถ้าจำเลยมีทนายความ ทนายความนั้นย่อมมีสิทธิเช่นเดียวกับจำเลยดังกล่าวมาแล้วด้วย

เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ให้ผู้เสียหายมีสิทธิตามวรรคหนึ่ง (๖) เช่นเดียวกับจำเลยด้วย

มาตรา ๙ บันทึกต้องระบุสถานที่ วันเดือนปีที่ทำ นาม และตำแหน่งของเจ้า

---

[๖] มาตรา ๗/๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๗] มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

๓. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๑ ข้อความเบื้องต้น ลักษณะ ๒ หมวด ๒ อำนาจสืบสวนและสอบสวน มาตรา ๑๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ลักษณะ ๒
อำนาจพนักงานสอบสวนและศาล

หมวด ๑
หลักทั่วไป

มาตรา ๑๖ อำนาจศาล อำนาจผู้พิพากษา อำนาจพนักงานอัยการและอำนาจพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ในการที่จะปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ต้องเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับทั้งหลายอันว่าด้วยการจัดตั้งศาลยุติธรรม และระบุอำนาจและหน้าที่ของผู้พิพากษา หรือซึ่งว่าด้วยอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจนั้นๆ

หมวด ๒
อำนาจสืบสวนและสอบสวน

มาตรา ๑๗ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจทำการสืบสวนคดีอาญาได้

มาตรา ๑๘[๑] ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ปลัดอำเภอ และข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่านายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องหามีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตนได้

สำหรับในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ให้ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่านายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิดหรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องหามีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตนได้

ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ ความผิดอาญาได้เกิดในเขตอำนาจพนักงานสอบสวนคนใด โดยปกติให้เป็นหน้าที่พนักงานสอบสวนผู้นั้นเป็นผู้รับผิดชอบในการสอบสวนความผิดนั้นๆ เพื่อดำเนินคดี เว้นแต่เมื่อมีเหตุจำเป็นหรือเพื่อความสะดวก จึงให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ผู้ต้องหามีที่อยู่ หรือถูกจับเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการสอบสวน

ในเขตท้องที่ใดมีพนักงานสอบสวนหลายคน การดำเนินการสอบสวนให้อยู่ใน

---

[๑] มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๖

๔. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๑ ข้อความเบื้องต้น ลักษณะ ๓ หมวด ๑ การฟ้องคดีอาญาและคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา มาตรา ๒๘

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ลักษณะ ๓
การฟ้องคดีอาญาและคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา

หมวด ๑
การฟ้องคดีอาญา

มาตรา ๒๘ บุคคลเหล่านี้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาล
(๑) พนักงานอัยการ
(๒) ผู้เสียหาย

มาตรา ๒๙ เมื่อผู้เสียหายได้ยื่นฟ้องแล้วตายลง ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน สามีหรือภริยาจะดำเนินคดีต่างผู้ตายต่อไปก็ได้

ถ้าผู้เสียหายที่ตายนั้นเป็นผู้เยาว์ ผู้วิกลจริต หรือผู้ไร้ความสามารถ ซึ่งผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้แทนเฉพาะคดีได้ยื่นฟ้องแทนไว้แล้ว ผู้ฟ้องแทนนั้นจะว่าคดีต่อไปก็ได้

มาตรา ๓๐ คดีอาญาใดซึ่งพนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาลแล้ว ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ในระยะใดระหว่างพิจารณาก่อนศาลชั้นต้นพิพากษาคดีนั้นก็ได้

มาตรา ๓๑ คดีอาญาที่มิใช่ความผิดต่อส่วนตัวซึ่งผู้เสียหายยื่นฟ้องแล้ว พนักงานอัยการจะยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ในระยะใดก่อนคดีเสร็จเด็ดขาดก็ได้

มาตรา ๓๒ เมื่อพนักงานอัยการและผู้เสียหายเป็นโจทก์ร่วมกัน ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าผู้เสียหายจะกระทำให้คดีของอัยการเสียหาย โดยกระทำหรือละเว้นกระทำการใด ๆ ในกระบวนพิจารณา พนักงานอัยการมีอำนาจร้องต่อศาลให้สั่งผู้เสียหายกระทำหรือละเว้นกระทำการนั้น ๆ ได้

มาตรา ๓๓ คดีอาญาเรื่องเดียวกันซึ่งทั้งพนักงานอัยการและผู้เสียหายต่างได้ยื่นฟ้องในศาลชั้นต้นศาลเดียวกันหรือต่างศาลกัน ศาลนั้น ๆ มีอำนาจสั่งให้รวมพิจารณาเป็นคดีเดียวกัน เมื่อศาลเห็นชอบโดยพลการหรือโดยโจทก์ยื่นคำร้องในระยะใดก่อนมีคำพิพากษา

แต่ทว่าจะมีคำสั่งเช่นนั้นไม่ได้ นอกจากจะได้รับความยินยอมของศาลอื่นนั้นก่อน

มาตรา ๓๔ คำสั่งไม่ฟ้องคดี หาตัดสิทธิผู้เสียหายฟ้องคดีโดยตนเองไม่

มาตรา ๓๕ คำร้องขอถอนฟ้องคดีอาญาจะยื่นเวลาใดก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้นก็ได้ ศาลจะมีคำสั่งอนุญาตหรือมิอนุญาตให้ถอนก็ได้ แล้วแต่ศาลจะเห็นสมควรประการใด ถ้าคำร้องนั้นได้ยื่นในภายหลังเมื่อจำเลยให้การแก้คดีแล้ว ให้ถามจำเลยว่าจะคัดค้านหรือไม่ แล้ว

๕. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๑ ข้อความเบื้องต้น ลักษณะ ๔ หมายเรียกและหมายอาญา หมวด ๒ หมายอาญา ส่วนที่ ๒ หมายจับ มาตรา ๖๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ศาลตามกำหนดนัดแล้วแจ้งผลการส่งหมายเรียกไปยังศาลและพนักงานอัยการโดยเร็ว หากปรากฏว่าพยานโจทก์มีเหตุขัดข้องไม่อาจมาศาลได้หรือเกรงว่าจะเป็นการยากที่จะนำพยานนั้นมาสืบตามที่ศาลนัดไว้ ก็ให้พนักงานอัยการขอให้ศาลสืบพยานนั้นไว้ล่วงหน้าตามมาตรา ๑๗๓/๒ วรรคสอง

เจ้าพนักงานผู้ส่งหมายเรียกมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๕๖ เมื่อบุคคลที่รับหมายเรียกอยู่ต่างท้องที่กับท้องที่ซึ่งออกหมาย เป็นหมายศาลก็ให้ส่งไปศาล เป็นหมายพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจให้ส่งยังพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่มีอำนาจออกหมายเรียกซึ่งผู้ถูกเรียกอยู่ในท้องที่ เมื่อศาลหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้รับหมายเช่นนั้นแล้ว ก็ให้สลักหลังหมายแล้วจัดการส่งแก่ผู้รับต่อไป

หมวด ๒
หมายอาญา

ส่วนที่ ๑
หลักทั่วไป

มาตรา ๕๗[๖๐] ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในมาตรา ๗๘ มาตรา ๗๙ มาตรา ๘๐ มาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๔ แห่งประมวลกฎหมายนี้ จะจับ ขัง จำคุก หรือค้นในที่รโหฐานหาตัวคนหรือสิ่งของต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาลสำหรับการนั้น

บุคคลซึ่งต้องขังหรือจำคุกตามหมายศาล จะปล่อยไปได้ก็เมื่อมีหมายปล่อยของศาล

มาตรา ๕๘[๖๑] ศาลมีอำนาจออกคำสั่งหรือหมายอาญาได้ภายในเขตอำนาจตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๕๙[๖๒] ศาลจะออกคำสั่งหรือหมายจับ หมายค้น หรือหมายขัง ตามที่ศาลเห็นสมควรหรือโดยมีผู้ร้องขอก็ได้

---

[๖๐] มาตรา ๕๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๖๑] มาตรา ๕๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๖๒] มาตรา ๕๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีที่ผู้ร้องขอเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ต้องเป็นพนักงานฝ่ายปกครองตั้งแต่ระดับสามหรือตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป

ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนซึ่งมีเหตุอันควรโดยผู้ร้องขอไม่อาจไปพบศาลได้ ผู้ร้องขออาจร้องขอต่อศาลทางโทรศัพท์ โทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นที่เหมาะสมเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับหรือหมายค้นก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้เมื่อศาลสอบถามจนปรากฏว่ามีเหตุที่จะออกหมายจับหรือหมายค้นได้ตามมาตรา ๕๙/๑ และมีคำสั่งให้ออกหมายนั้นแล้ว ให้จัดส่งสำเนาหมายเช่นว่านี้ไปยังผู้ร้องขอโดยทางโทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

เมื่อได้มีการออกหมายตามวรรคสามแล้ว ให้ศาลดำเนินการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขอหมายมาพบศาลเพื่อสาบานตัวโดยไม่ชักช้า โดยจดบันทึกถ้อยคำของบุคคลดังกล่าวและลงลายมือชื่อของศาลผู้ออกหมายไว้ หรือจะใช้เครื่องบันทึกเสียงก็ได้โดยจัดให้มีการถอดเสียงเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อของศาลผู้ออกหมาย บันทึกที่มีการลงลายมือชื่อรับรองดังกล่าวแล้ว ให้เก็บไว้ในสารบบของศาล หากความปรากฏต่อศาลในภายหลังว่าได้มีการออกหมายไปโดยฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ศาลอาจมีคำสั่งให้เพิกถอนหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงหมายเช่นว่านั้นได้ ทั้งนี้ ศาลจะมีคำสั่งให้ผู้ร้องขอจัดการแก้ไขเพื่อเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๕๙/๑[๖๓] ก่อนออกหมาย จะต้องปรากฏพยานหลักฐานตามสมควรที่ทำให้ศาลเชื่อได้ว่ามีเหตุที่จะออกหมายตามมาตรา ๖๖ มาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๑

คำสั่งศาลให้ออกหมายหรือยกคำร้อง จะต้องระบุเหตุผลของคำสั่งนั้นด้วย

หลักเกณฑ์ในการยื่นคำร้องขอ การพิจารณา รวมทั้งการออกคำสั่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๖๐[๖๔] หมายจับ หมายค้น หมายขัง หมายจำคุก หรือหมายปล่อย ต้องทำเป็นหนังสือและมีข้อความดังต่อไปนี้

(๑) สถานที่ที่ออกหมาย

(๒) วันเดือนปีที่ออกหมาย

(๓) เหตุที่ต้องออกหมาย

(๔) (ก) ในกรณีออกหมายจับ ต้องระบุชื่อหรือรูปพรรณของบุคคลที่จะถูกจับ

---

[๖๓] มาตรา ๕๙/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๖๔] มาตรา ๖๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ข) ในกรณีออกหมายขัง หมายจำคุก หรือหมายปล่อย ต้องระบุชื่อบุคคลที่จะถูกขัง จำคุก หรือปล่อย

(ค) ในกรณีออกหมายค้น ให้ระบุสถานที่ที่จะค้น และชื่อหรือรูปพรรณบุคคลหรือลักษณะสิ่งของที่ต้องการค้น กำหนดวันเวลาที่จะทำการค้น และชื่อกับตำแหน่งของเจ้าพนักงานผู้จะทำการค้นนั้น

(๕) (ก) ในกรณีออกหมายจับ หมายขัง หรือหมายค้นให้ระบุความผิด หรือวิธีการเพื่อความปลอดภัย

(ข) ในกรณีออกหมายจำคุก ให้ระบุความผิดและกำหนดโทษตามคำพิพากษา

(ค) ในกรณีออกหมายขังหรือหมายจำคุก ให้ระบุสถานที่ที่จะให้ขังหรือจำคุก

(ง) ในกรณีออกหมายปล่อย ให้ระบุเหตุที่ให้ปล่อย

(๖) ลายมือชื่อและประทับตราของศาล

มาตรา ๖๑[๖๕] ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๙๗ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจหน้าที่จัดการให้เป็นไปตามหมายอาญา ซึ่งได้มอบหรือส่งมาให้จัดการภายในอำนาจของเขา

หมายอาญาใดซึ่งศาลได้ออก จะมอบหรือส่งไปยังพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งอยู่ภายในเขตอำนาจของศาลดั่งระบุในหมาย หรือแก่หัวหน้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจประจำจังหวัด อำเภอ กิ่งอำเภอ หรือตำบล ซึ่งจะให้จัดการให้เป็นไปตามหมายนั้นก็ได้

ในกรณีหลังเจ้าพนักงานผู้ได้รับหมายต้องรับผิดชอบในการจัดการตามหมายนั้น จะจัดการเองหรือสั่งให้เจ้าพนักงานรองลงไปจัดการให้ก็ได้ หรือจะมอบหรือส่งสำเนาหมายอันรับรองว่าถูกต้องให้แก่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจคนอื่นซึ่งมีหน้าที่จัดการตามหมายซึ่งตนได้รับนั้นก็ได้ ถ้าหมายนั้นได้มอบหรือส่งให้แก่เจ้าพนักงานตั้งแต่สองนายขึ้นไป เจ้าพนักงานจะจัดการตามหมายนั้นแยกกันหรือร่วมกันก็ได้

มาตรา ๖๒ ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติทั้งหลายในประมวลกฎหมายนี้ซึ่งว่าด้วยการจับและค้น เจ้าพนักงานผู้จัดการตามหมายนั้นต้องแจ้งข้อความในหมายให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทราบและถ้ามีคำขอร้อง ให้ส่งหมายนั้นให้เขาตรวจดู

การแจ้งข้อความในหมาย การส่งหมายให้ตรวจดูและวันเดือนปีที่จัดการเช่นนั้นให้บันทึกไว้ในหมายนั้น

มาตรา ๖๓[๖๖] เมื่อเจ้าพนักงานได้จัดการตามหมายอาญาแล้ว ให้บันทึกรายละเอียดในการจัดการนั้น ถ้าจัดการตามหมายไม่ได้ ให้บันทึกพฤติการณ์ไว้ แล้วให้ส่งบันทึกนั้นไปยังศาลซึ่งออกหมายโดยเร็ว

---

[๖๕] มาตรา ๖๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๖๖] มาตรา ๖๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๖๔[๖๗] ถ้าบุคคลที่มีชื่อในหมายอาญาถูกจับ หรือบุคคลหรือสิ่งของที่มีหมายให้ค้นได้ค้นพบแล้ว ถ้าสามารถจะทำได้ก็ให้ส่งบุคคลหรือสิ่งของนั้นโดยด่วนไปยังศาลซึ่งออกหมายหรือเจ้าพนักงานตามที่กำหนดไว้ในหมาย แล้วแต่กรณี เว้นแต่จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๖๕ ถ้าบุคคลที่ถูกจับตามหมายหลบหนีหรือมีผู้ช่วยให้หนีไปได้เจ้าพนักงานผู้จับมีอำนาจติดตามจับกุมผู้นั้นโดยไม่ต้องมีหมายอีก

ส่วนที่ ๒
หมายจับ

มาตรา ๖๖[๖๘] เหตุที่จะออกหมายจับได้มีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี หรือ

(๒) เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนี หรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น

ถ้าบุคคลนั้นไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง หรือไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควร ให้สันนิษฐานว่าบุคคลนั้นจะหลบหนี

มาตรา ๖๗ จะออกหมายจับบุคคลที่ยังไม่รู้จักชื่อก็ได้แต่ต้องบอกรูปพรรณของผู้นั้นให้ละเอียดเท่าที่จะทำได้

มาตรา ๖๘[๖๙] หมายจับคงใช้ได้อยู่จนกว่าจะจับได้ เว้นแต่ความผิดอาญาตามหมายนั้นขาดอายุความหรือศาลซึ่งออกหมายนั้นได้ถอนหมายคืน

---

[๖๗] มาตรา ๖๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๖๘] มาตรา ๖๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๖๙] มาตรา ๖๘ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

๖. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๑ ข้อความเบื้องต้น ลักษณะ ๕ จับ ขัง จำคุก ค้น ปล่อยชั่วคราว หมวด ๓ ปล่อยชั่วคราว มาตรา ๑๐๖ - ๑๑๙

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ลักษณะ ๕
จับ ขัง จำคุก ค้น ปล่อยชั่วคราว

หมวด ๑
จับ ขัง จำคุก

มาตรา ๗๗[๓๕] หมายจับให้ใช้ได้ทั่วราชอาณาจักร

การจัดการตามหมายจับนั้นจะจัดการตามเอกสารหรือหลักฐานอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ก็ได้

(๑) สำเนาหมายอันรับรองว่าถูกต้องแล้ว

(๒) โทรเลขแจ้งว่าได้ออกหมายแล้ว

(๓) สำเนาหมายที่ส่งทางโทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

การจัดการตาม (๒) และ (๓) ให้ส่งหมายหรือสำเนาอันรับรองแล้วไปยังเจ้าพนักงานผู้จัดการตามหมายโดยพลัน

มาตรา ๗๘[๓๖] พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะจับผู้ใดโดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาลนั้นไม่ได้ เว้นแต่

(๑) เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้าดังได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๐

(๒) เมื่อพบบุคคลโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้นั้นน่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภยันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นโดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิด

(๓) เมื่อมีเหตุที่จะออกหมายจับบุคคลนั้นตามมาตรา ๖๖ (๒) แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้

(๔) เป็นการจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือจะหลบหนีในระหว่างถูกปล่อยชั่วคราวตามมาตรา ๑๑๗

มาตรา ๗๙ ราษฎรจะจับผู้อื่นไม่ได้เว้นแต่จะเข้าอยู่ในเกณฑ์แห่งมาตรา ๘๒ หรือเมื่อผู้นั้นกระทำความผิดซึ่งหน้า และความผิดนั้นได้ระบุไว้ในบัญชีท้ายประมวลกฎหมายนี้ด้วย

---

[๓๕] มาตรา ๗๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๓๖] มาตรา ๗๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๓
ปล่อยชั่วคราว

มาตรา ๑๐๖[๑๐] คำร้องขอให้ปล่อยผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราวโดยไม่ต้องมีประกันหรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกัน ไม่ว่าผู้นั้นต้องควบคุมหรือขังตามหมายศาลย่อมยื่นได้โดยผู้ต้องหา จำเลย หรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องดังนี้

(๑) เมื่อผู้ต้องหาถูกควบคุมอยู่และยังมิได้ถูกฟ้องต่อศาล ให้ยื่นต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี

(๒) เมื่อผู้ต้องหาต้องขังตามหมายศาลและยังมิได้ถูกฟ้องต่อศาล ให้ยื่นต่อศาลนั้น

(๓) เมื่อผู้ต้องหาถูกฟ้องแล้ว ให้ยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้น

(๔)[๑๑] เมื่อศาลอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์แล้ว แม้ยังไม่มีการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา หรือมีการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาแล้ว แต่ยังไม่ได้ส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ให้ยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้น

ในกรณีที่ศาลชั้นต้นเห็นสมควรให้ปล่อยชั่วคราว ให้ศาลชั้นต้นสั่งอนุญาตมิฉะนั้นให้รีบส่งคำร้องพร้อมสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาเพื่อสั่ง แล้วแต่กรณี

(๕) เมื่อศาลส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแล้ว จะยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้น หรือจะยื่นต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา แล้วแต่กรณีก็ได้

ในกรณีที่ยื่นต่อศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นรีบส่งคำร้องไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาเพื่อสั่ง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๐๗[๑๒] เมื่อได้รับคำร้องให้ปล่อยชั่วคราว ให้เจ้าพนักงานหรือศาลรีบสั่งอย่างรวดเร็วและผู้ต้องหาหรือจำเลยทุกคนพึงได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว โดยอาศัยหลักเกณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๘/๑ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๓ และมาตรา ๑๑๓/๑

คำสั่งให้ปล่อยชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการตามคำสั่งดังกล่าวโดยทันที

---

[๑๐] มาตรา ๑๐๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๒๒

[๑๑] มาตรา ๑๐๖ (๔) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

[๑๒] มาตรา ๑๐๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๑๐๘[๕๖] ในการวินิจฉัยคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว ต้องพิจารณาข้อเหล่านี้ประกอบ

(๑) ความหนักเบาแห่งข้อหา

(๒) พยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วมีเพียงใด

(๓) พฤติการณ์ต่าง ๆ แห่งคดีเป็นอย่างไร

(๔) เชื่อถือผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันได้เพียงใด

(๕) ผู้ต้องหาหรือจำเลยน่าจะหลบหนีหรือไม่

(๖) ภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดจากการปล่อยชั่วคราวมีเพียงใดหรือไม่

(๗) ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องขังตามหมายศาล ถ้ามีคำคัดค้านของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ โจทก์ หรือผู้เสียหาย แล้วแต่กรณี ศาลพึงรับประกอบการวินิจฉัยได้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลอาจรับฟังข้อเท็จจริง รายงานหรือความเห็นของเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการนั้นเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งคำร้องด้วยก็ได้

ในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราว หรือศาลจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่ของผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราว หรือกำหนดเงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือเพื่อป้องกันภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการปล่อยชั่วคราวก็ได้

มาตรา ๑๐๘/๑[๕๗] การสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราว จะกระทำได้ต่อเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะหลบหนี

(๒) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน

(๓) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปก่อเหตุอันตรายประการอื่น

(๔) ผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันไม่น่าเชื่อถือ

(๕) การปล่อยชั่วคราวจะเป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อการสอบสวนของเจ้าพนักงานหรือการดำเนินคดีในศาล

คำสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราวต้องแสดงเหตุผล และต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยและผู้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

---

[๕๖] มาตรา ๑๐๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๕๗] มาตรา ๑๐๘/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๑๐๘/๒[๕๕] ในกรณีที่พยานสำคัญในคดีอาจได้รับภัยอันตรายอันเนื่องมาแต่การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย พยานนั้นอาจคัดค้านการปล่อยชั่วคราวนั้นได้ โดยยื่นคำร้องต่อพนักงานสอบสวนพนักงานอัยการ หรือศาล แล้วแต่กรณี

ถ้ามีคำคัดค้านการปล่อยชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือศาล แล้วแต่กรณี พิจารณาคำคัดค้านดังกล่าวทันที โดยให้มีอำนาจเรียกผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งสองฝ่ายมาสอบถามเพื่อประกอบการพิจารณาและมีคำสั่งตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๐๙[๕๖] ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องหาหรือถูกฟ้องในความผิดมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปี ถ้ามีคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว ในระหว่างสอบสวนหรือระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น ศาลจะต้องถามพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือโจทก์ว่าจะคัดค้านประการใดหรือไม่ ถ้าไม่อาจถามได้โดยมีเหตุอันควรศาลจะงดการถามเสียก็ได้แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้

มาตรา ๑๑๐[๕๗] ในคดีมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินห้าปีขึ้นไป ผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราวต้องมีประกันและจะมีหลักประกันด้วยหรือไม่ก็ได้

ในคดีอย่างอื่นจะปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกันเลย หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันด้วยก็ได้

การเรียกประกันหรือหลักประกันตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง จะเรียกจนเกินควรแก่กรณีมิได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือข้อบังคับของประธานศาลฎีกา แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๑๑ เมื่อจะปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกันเลย ก่อนที่จะปล่อยไป ให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยสาบานหรือปฏิญาณตนว่าจะมาตามนัดหรือหมายเรียก

มาตรา ๑๑๒ เมื่อจะปล่อยชั่วคราวโดยมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกัน ก่อนปล่อยไปให้ผู้ประกันหรือผู้เป็นหลักประกันลงลายมือชื่อในสัญญาประกันนั้น

ในสัญญาประกันนอกจากข้อความอย่างอื่นอันพึงมี ต้องมีข้อความดังนี้ด้วย

(๑) ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวหรือผู้ประกัน แล้วแต่กรณี จะปฏิบัติตามนัดหรือหมายเรียกของเจ้าพนักงานหรือศาล ซึ่งให้ปล่อยชั่วคราว

(๒) เมื่อผิดสัญญาจะใช้เงินจำนวนที่ระบุไว้

---

[๕๕] มาตรา ๑๐๘/๒ เพิ่มโดย พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๘) พ.ศ. ๒๕๕๑

[๕๖] มาตรา ๑๐๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๒๒

[๕๗] มาตรา ๑๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในสัญญาประกันจะกำหนดภาระหน้าที่หรือเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราว หรือผู้ประกันต้องปฏิบัติเกินความจำเป็นแก่กรณีมิได้[๕๕]

มาตรา ๑๑๓[๕๗] เมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการสั่งปล่อยชั่วคราวไม่ว่าจะมีประกันหรือมีประกันและหลักประกันหรือไม่ การปล่อยชั่วคราวนั้นให้ใช้ได้ระหว่างการสอบสวนหรือจนกว่าผู้ต้องหาถูกศาลสั่งขังระหว่างสอบสวนหรือจนถึงศาลประทับฟ้อง แต่มิให้เกินสามเดือนนับแต่วันแรกที่มีการปล่อยชั่วคราว ไม่ว่าเป็นการปล่อยชั่วคราวโดยพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นทำให้ไม่อาจทำการสอบสวนได้เสร็จภายในกำหนดสามเดือนจะยืดเวลาการปล่อยชั่วคราวให้เกินสามเดือนก็ได้ แต่มิให้เกินหกเดือน

เมื่อการปล่อยชั่วคราวสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้ายังมีความจำเป็นที่จะต้องควบคุมผู้ต้องหาไว้ต่อไปให้ส่งผู้ต้องหามาศาล และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๗ วรรคสี่ ถึงวรรคเก้ามาใช้บังคับ

มาตรา ๑๑๓/๑[๕๘] ในกรณีที่มีการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนโดยมีการวางเงินสดหรือหลักทรัพย์อื่นเป็นประกันไม่ว่าต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ และยังไม่ได้รับคืน หากผู้ต้องหาหรือจำเลยประสงค์จะขอปล่อยชั่วคราวต่อไป ผู้ต้องหาหรือจำเลยหรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องอาจยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการหรือศาล แล้วแต่กรณี โดยขอให้ถือเอาทรัพย์สินดังกล่าวเป็นหลักประกันต่อไปก็ได้ เมื่อพนักงานอัยการหรือศาลเห็นสมควรแล้วอาจมีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว โดยถือว่าเงินสดหรือหลักทรัพย์ดังกล่าวนั้นเป็นหลักประกันในชั้นพนักงานอัยการหรือศาล แล้วแต่กรณีก็ได้ ให้พนักงานอัยการหรือศาลนั้นแจ้งพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ให้ส่งหลักประกันเช่นว่านั้นต่อพนักงานอัยการหรือศาลภายในระยะเวลาที่พนักงานอัยการหรือศาลเห็นสมควร

ในกรณีปล่อยชั่วคราว โดยมีบุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ หากบุคคลเช่นว่านั้นร้องขอ พนักงานอัยการหรือศาลอาจถือเอาบุคคลนั้นเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวต่อไปก็ได้ กรณีเช่นว่านี้ พนักงานอัยการหรือศาลจะแจ้งให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ส่งเอกสารเกี่ยวกับการประกันภายในระยะเวลาที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๑๔ เมื่อจะปล่อยชั่วคราวโดยให้มีประกันและหลักประกันด้วย ก่อนปล่อยตัวไป ให้ผู้ร้องขอประกันจัดหาหลักประกันมาตั้งต้องการ

---

[๕๕] มาตรา ๑๑๒ วรรคสาม เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๕๗] มาตรา ๑๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๓๒

[๕๘] มาตรา ๑๑๓/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หลักประกันมี ๓ ชนิด คือ

(๑) มีเงินสดมาวาง

(๒) มีหลักทรัพย์อื่นมาวาง

(๓) มีบุคคลมาเป็นหลักประกัน โดยแสดงหลักทรัพย์

มาตรา ๑๑๕[๖๕] โดยความปรากฏต่อมา หรือเนื่องจากกลฉ้อฉลหรือผิดหลงปรากฏว่าสัญญาประกันต่ำไปหรือหลักประกันไม่เพียงพอ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ไม่เหมาะสม ให้เจ้าพนักงานหรือศาลมีอำนาจสั่งเปลี่ยนสัญญาประกันให้จำนวนเงินสูงขึ้น หรือเรียกหลักประกันเพิ่ม หรือให้ดีกว่าเดิม หรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่กำหนดไว้ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ภายหลังที่มีคำสั่งปล่อยชั่วคราวแล้ว หากพฤติการณ์แห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป ให้เจ้าพนักงานหรือศาลมีอำนาจสั่งลดหลักประกันได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่ศาลปล่อยชั่วคราวและคดีขึ้นไปสู่ศาลสูง ศาลสูงมีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินตามสัญญาประกันหรือเงื่อนไขที่ศาลล่างกำหนดไว้ได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๑๖ การขอถอนสัญญาประกันหรือขอถอนหลักประกัน ย่อมทำได้เมื่อผู้ทำสัญญามอบตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยคืนต่อเจ้าพนักงานหรือศาล

มาตรา ๑๑๗[๖๖] เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยหนีหรือจะหลบหนี ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่พบการกระทำดังกล่าวมีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นได้ แต่ในกรณีที่บุคคลซึ่งทำสัญญาประกันหรือเป็นหลักประกันเป็นผู้พบเห็นการกระทำดังกล่าว อาจขอให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ใกล้ที่สุดจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ ถ้าไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานได้ทันท่วงที ก็ให้มีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้เอง แล้วส่งไปยังพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ใกล้ที่สุด และให้เจ้าพนักงานนั้นรีบจัดส่งผู้ต้องหาหรือจำเลยไปยังเจ้าพนักงานหรือศาล โดยคิดค่าพาหนะจากบุคคลซึ่งทำสัญญาประกันหรือเป็นหลักประกันนั้น

มาตรา ๑๑๘ เมื่อคดีถึงที่สุดหรือความรับผิดตามสัญญาประกันหมดไปตามมาตรา ๑๑๖ หรือโดยเหตุอื่น ให้คืนหลักประกันแก่ผู้ที่ควรรับไป

มาตรา ๑๑๙[๖๗] ในกรณีผิดสัญญาประกันต่อศาล ศาลมีอำนาจสั่งบังคับตาม

---

[๖๕] มาตรา ๑๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๖๖] มาตรา ๑๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๖๗] มาตรา ๑๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๓๒

สัญญาประกันหรือตามที่ศาลเห็นสมควรโดยมิต้องฟ้อง เมื่อศาลสั่งประการใดแล้ว ฝ่ายผู้ถูกบังคับตามสัญญาประกันหรือพนักงานอัยการมีอำนาจอุทธรณ์ได้ คำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

เพื่อประโยชน์ในการบังคับคดี ให้ศาลชั้นต้นที่พิจารณาชี้ขาดตัดสินคดีนั้นมีอำนาจออกหมายบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินของบุคคลซึ่งต้องรับผิดตามสัญญาประกันได้เสมือนว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาและให้ถือว่าหัวหน้าสำนักงานประจำศาลยุติธรรมเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในส่วนที่เกี่ยวกับหนี้ตามสัญญาประกันดังกล่าว[๖๕]

มาตรา ๑๑๙ ทวิ[๖๖] ในกรณีที่ศาลสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ผู้ร้องขอมีสิทธิยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งนั้นได้ ดังต่อไปนี้

(๑) คำสั่งของศาลชั้นต้น ให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์

(๒) คำสั่งของศาลอุทธรณ์ ให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกา

ให้ศาลชั้นต้นที่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งรีบส่งคำร้องดังกล่าวพร้อมด้วยสำนวนความ หรือสำเนาสำนวนความเท่าที่จำเป็นไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาและมีคำสั่งโดยเร็ว

คำสั่งของศาลอุทธรณ์ที่ไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวยืนตามศาลชั้นต้นให้เป็นที่สุด แต่ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิที่จะยื่นคำร้องให้ปล่อยชั่วคราวใหม่

---

[๖๕] มาตรา ๑๑๙ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๖๖] มาตรา ๑๑๙ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๒๗

๗. คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๙ – ๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำ สำนวนการสอบสวนและมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา บทที่ ๒ การอำนวยความยุติธรรม ข้อ ๑. การรับแจ้งความ ข้อ ๑.๑ การดำเนินการเมื่อได้รับแจ้งความ

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ที่ ๔๑๙/๒๕๕๖
เรื่อง การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน
และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา

เนื่องจากปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคลและสิทธิในกระบวนการยุติธรรมไว้ ประกอบกับมีการแก้ไขปรับปรุงประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ทำให้คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในบางเรื่องไม่สอดคล้องกับหลักกฎหมายที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไป จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขเรื่องการอำนวยความยุติธรรมในการสอบสวนคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญาเสียใหม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑(๔) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ที่ให้อำนาจในการออกคำสั่งนี้ โดยมีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงออกคำสั่งโดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องการอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา ไว้ท้ายคำสั่งนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖

พลตำรวจเอก
(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

พันตำรวจเอก
(อุกฤษฎ์ ศรีเสือชาม)
รองผู้บังคับการกองกฎหมาย ปฏิบัติราชการแทน
ผู้บังคับการกองกฎหมาย
๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖

บทที่ ๒

การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา

๑. การรับแจ้งความ

การรับแจ้งความ ให้ผู้รับแจ้งความพึงระลึกไว้เสมอว่า การรับแจ้งความเป็นหน้าที่ที่จะต้องบริการประชาชน เพื่อให้เป็นไปตามหลักการที่ว่า “เป็นตำรวจมืออาชีพ เพื่อความผาสุกของประชาชน” จึงต้องรับแจ้งความ และให้บริการทุกเรื่องโดยให้ปฏิบัติ ดังนี้

๑.๑ การดำเนินการเมื่อได้รับแจ้งความ

๑.๑.๑ เมื่อมีผู้มาติดต่อราชการที่หน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน ไม่ว่าด้วยเรื่องใดๆ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้นทุกนาย อำนวยความสะดวกให้คำแนะนำที่ถูกต้องอย่างรวดเร็ว ห้ามมิให้หลีกเลี่ยงหรือละเลยหรือปัดความรับผิดชอบ

๑.๑.๒ เมื่อมีผู้มาแจ้งความที่ไม่เกี่ยวกับคดีอาญา และผู้แจ้งมีความประสงค์จะแจ้งไว้เป็นหลักฐานเพื่อประกอบการยืนยัน รับรอง หรือตรวจสอบ ให้พนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องบันทึกคำแจ้งความนั้น ในสมุดรายงานประจำวันรับแจ้งเป็นหลักฐาน ส่วนการแจ้งเอกสารหายให้บันทึกการรับแจ้งไว้ในสมุดรายงานประจำวันรับแจ้งเอกสารหาย

๑.๑.๓ เมื่อมีผู้มาแจ้งความที่เกี่ยวกับคดีอาญา ให้พนักงานสอบสวนทุกนายพึงระลึกอยู่เสมอว่า ผู้เสียหายอาจร้องทุกข์ หรือผู้กล่าวโทษอาจกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนได้ และพนักงานสอบสวนมีหน้าที่ต้องรับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษตามกฎหมาย ไม่ว่าเหตุจะเกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าเกิดภายในเขตอำนาจการสอบสวนของตนหรือไม่ก็ตาม ห้ามปฏิเสธว่าเหตุมิได้เกิดในเขตอำนาจตน และให้ดำเนินการ ดังนี้

๑.๑.๓.๑ การรับแจ้งความที่เกี่ยวกับคดีอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน โดยให้พนักงานสอบสวนรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษตามระเบียบว่าด้วยการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ โดยให้บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้ในสมุดสารบบการดำเนินคดีอาญาทั่วไป หรือสมุดสารบบการดำเนินคดีจราจรทางบก ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่เปรียบเทียบปรับในวันที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษได้หรือไม่ก็ตาม หรือทำสำนวนการสอบสวนและลงรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี แล้วรีบดำเนินการสอบสวนโดยไม่ชักช้า

กรณีร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษในความผิดอาญาซึ่งมิได้เกิดในเขตอำนาจของตนหรือที่เกิดนอกราชอาณาจักร ให้รับแจ้งความโดยลงรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีไว้ หลังจากนั้นให้ส่งเรื่องไปยังพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่รับผิดชอบเพื่อดำเนินการสอบสวนต่อไป

๑.๑.๓.๒ การรับแจ้งความที่เกี่ยวกับคดีอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตนแต่เป็นกรณีที่ผู้เสียหายขอความช่วยเหลือแต่ไม่ยอมร้องทุกข์ตามระเบียบหรือคดีความผิดต่อส่วนตัวซึ่งผู้เสียหายมาแจ้งความต่อพนักงานสอบสวน และคู่กรณีได้เจรจายอมความกัน

โดยถูกต้องตามกฎหมายก่อนที่จะมีการรับคำร้องทุกข์ตามระเบียบ หรือกรณีอื่นๆ พนักงานสอบสวนไม่ต้องทำการสอบสวน แต่ให้ลงรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี พร้อมทั้งบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการรับแจ้งความไว้ในสมุดสารบบการรับแจ้งความที่เกี่ยวกับคดีอาญาโดยไม่สอบสวน (แบบ ส ๕๖ – ๗๔)

๑.๑.๔ การรับแจ้งความที่ยังไม่แน่ชัดว่าความผิดอาญาได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดในเขตอำนาจของตน ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการดังนี้

(๑) ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙

(๒) กรณีที่ไม่แน่ว่าพนักงานสอบสวนคนใดในจังหวัดเดียวกัน หรือในระหว่างหลายจังหวัดให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑ โดยให้พนักงานสอบสวนที่รับแจ้งความดำเนินการสอบสวนเบื้องต้น แล้วเสนอความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจชี้ขาดวินิจฉัยสั่งการ

๑.๑.๕ การรับแจ้งความที่ยังไม่แน่ชัดว่าเป็นคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ หรือเป็นเรื่องทางแพ่ง ให้พนักงานสอบสวนบันทึกการรับแจ้งความไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี แล้วรีบเสนอเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน พิจารณาสั่งภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่บันทึกการรับแจ้งความไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี

กรณีผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงานพิจารณาวินิจฉัยสั่งการแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องในทางแพ่งก็ให้ชี้แจงทำความเข้าใจให้ผู้แจ้งความทราบและลงประจำวันเกี่ยวกับคดี พร้อมให้ผู้แจ้งความลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน

กรณีผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงานพิจารณาวินิจฉัยสั่งการแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องในทางอาญา ไม่ว่าจะเป็นความผิดอาญาแผ่นดินหรือความผิดต่อส่วนตัว ก็ให้พนักงานสอบสวนพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๑.๑.๖ ในกรณีเป็นความผิดอาญาแผ่นดิน เมื่อผู้เสียหายขอความช่วยเหลือแต่ไม่ยอมร้องทุกข์ตามระเบียบ หรือเมื่อผู้เสียหายฟ้องคดีเสียเองโดยมิได้ร้องทุกข์ก่อน หรือเมื่อมีหนังสือกล่าวโทษเป็นบัตรสนเท่ห์ หรือบุคคลที่กล่าวโทษด้วยปากไม่ยอมบอกว่า เขาคือใคร หรือไม่ยอมลงลายมือชื่อในคำกล่าวโทษหรือบันทึกคำกล่าวโทษ พนักงานสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนก็ได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ

ในกรณีผู้เสียหายขอความช่วยเหลือแต่ไม่ยอมร้องทุกข์ตามระเบียบ ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามหน้าที่โดยมิชักช้า หลังจากนั้นจึงรายงานผู้บังคับการหรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ เพื่อจะไม่ทำการสอบสวน

๘. พระราชบัญญัติการชุมชุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘

หน้า ๑๙
เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๖๓ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘

พระราชบัญญัติ
การชุมนุมสาธารณะ
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่การชุมนุมสาธารณะ ดังต่อไปนี้

(๑) การชุมนุมเนื่องในงานพระราชพิธีและงานรัฐพิธี

(๒) การชุมนุมเพื่อประกอบพิธีกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมตามประเพณีหรือตามวัฒนธรรมแห่งท้องถิ่น

(๓) การชุมนุมเพื่อจัดแสดงมหรสพ กีฬา ส่งเสริมการท่องเที่ยว หรือกิจกรรมอื่นเพื่อประโยชน์ทางการค้าปกติของผู้จัดการชุมนุมนั้น

(๔) การชุมนุมภายในสถานศึกษา

(๕) การชุมนุมหรือการประชุมตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือการประชุมสัมมนาทางวิชาการของสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่มีวัตถุประสงค์ทางวิชาการ

(๖) การชุมนุมสาธารณะในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก และการชุมนุมสาธารณะที่จัดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้งในช่วงเวลาที่มีการเลือกตั้ง แต่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การชุมนุมสาธารณะ” หมายความว่า การชุมนุมของบุคคลในที่สาธารณะเพื่อเรียกร้อง สนับสนุน คัดค้าน หรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยแสดงออกต่อประชาชนทั่วไป และบุคคลอื่นสามารถร่วมการชุมนุมนั้นได้ ไม่ว่าการชุมนุมนั้นจะมีการเดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายด้วยหรือไม่

“ที่สาธารณะ” หมายความว่า ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินที่ใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกันหรือที่หน่วยงานของรัฐมิได้เป็นเจ้าของแต่เป็นผู้ครอบครองหรือใช้ประโยชน์ บรรดาซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้ รวมตลอดทั้งทางหลวงและทางสาธารณะ

“ทางหลวง” หมายความว่า ทางหลวงตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง

“ทางสาธารณะ” หมายความว่า ทางบกหรือทางน้ำสำหรับประชาชนใช้ในการจราจร และให้หมายความรวมถึงทางรถระบบรางที่มีรถเดินสำหรับประชาชนโดยสารด้วย

“ผู้จัดการชุมนุม” หมายความว่า ผู้จัดให้มีการชุมนุมสาธารณะ และให้หมายความรวมถึงผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะ และผู้ซึ่งเชิญชวนหรือนัดให้ผู้อื่นมาร่วมการชุมนุมสาธารณะโดยแสดงออกหรือมีพฤติการณ์ทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้จัดหรือร่วมจัดให้มีการชุมนุมนั้น

“ผู้ชุมนุม” หมายความรวมถึง ผู้จัดการชุมนุม และผู้เข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะไม่ว่าจะเข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะนั้นตามคำเชิญชวนหรือการนัดของผู้จัดการชุมนุมหรือไม่

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐบาล องค์การมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“ผู้รับแจ้ง” หมายความว่า หัวหน้าสถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะหรือบุคคลอื่นทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นผู้มีหน้าที่รับแจ้งการชุมนุมสาธารณะตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๖ การชุมนุมสาธารณะต้องเป็นไปโดยสงบและปราศจากอาวุธ

การใช้สิทธิและเสรีภาพของผู้ชุมนุมในระหว่างการชุมนุมสาธารณะต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตการใช้สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

มาตรา ๗ การจัดการชุมนุมสาธารณะในรัศมีหนึ่งร้อยห้าสิบเมตรจากพระบรมมหาราชวัง พระราชวัง วังของพระรัชทายาทหรือของพระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จเจ้าฟ้าขึ้นไป พระราชนิเวศน์ พระตำหนัก หรือจากที่ซึ่งพระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท พระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จเจ้าฟ้าขึ้นไป หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประทับหรือพำนัก หรือสถานที่พำนักของพระราชอาคันตุกะ จะกระทำมิได้

การจัดการชุมนุมสาธารณะภายในพื้นที่ของรัฐสภา ทำเนียบรัฐบาล และศาลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีการจัดให้มีสถานที่เพื่อใช้สำหรับการชุมนุมสาธารณะภายในพื้นที่นั้น

ศาลตามวรรคสองหมายความถึง ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร และศาลอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาล

ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งการรักษาความปลอดภัยสาธารณะและความสงบเรียบร้อยของประชาชน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจประกาศห้ามชุมนุมในรัศมีไม่เกินห้าสิบเมตรรอบสถานที่ตามวรรคสอง ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงจำนวนของผู้เข้าร่วมชุมนุมและพฤติการณ์ในการชุมนุมด้วย

มาตรา ๘ การชุมนุมสาธารณะต้องไม่กีดขวางทางเข้าออก หรือรบกวนการปฏิบัติงานหรือการใช้บริการสถานที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สถานที่ทำการหน่วยงานของรัฐ

(๒) ท่าอากาศยาน ท่าเรือ สถานีรถไฟ หรือสถานีขนส่งสาธารณะ

(๓) โรงพยาบาล สถานศึกษา และศาสนสถาน

(๔) สถานทูตหรือสถานกงสุลของรัฐต่างประเทศ หรือสถานที่ทำการองค์การระหว่างประเทศ

(๕) สถานที่อื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๙ หน่วยงานของรัฐอาจจัดให้มีสถานที่เพื่อใช้สำหรับการชุมนุมสาธารณะก็ได้

การจัดให้มีสถานที่เพื่อการชุมนุมสาธารณะตามมาตรานี้ไม่กระทบต่อเสรีภาพของประชาชนที่จะจัดการชุมนุมสาธารณะในที่สาธารณะอื่น

มิให้นำความในหมวด ๒ การแจ้งการชุมนุมสาธารณะ มาใช้บังคับแก่การชุมนุมสาธารณะที่จัดขึ้นภายในสถานที่ตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๒
การแจ้งการชุมนุมสาธารณะ

มาตรา ๑๐ ผู้ใดประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะ ให้แจ้งการชุมนุมต่อผู้รับแจ้งก่อนเริ่มการชุมนุมไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมง

ให้ถือว่าผู้เชิญชวนหรือนัดให้ผู้อื่นมาร่วมชุมนุมในวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ รวมทั้งผู้ขออนุญาตใช้สถานที่หรือเครื่องขยายเสียงหรือขอให้ทางราชการอำนวยความสะดวกในการชุมนุมเป็นผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะตามวรรคหนึ่ง

การแจ้งการชุมนุมสาธารณะต้องระบุวัตถุประสงค์ และวัน ระยะเวลา และสถานที่ชุมนุมสาธารณะตามวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดซึ่งต้องเป็นวิธีที่สะดวกแก่ผู้แจ้ง และต้องให้แจ้งผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้ด้วย

มาตรา ๑๑ เมื่อได้รับแจ้งแล้ว ให้ผู้รับแจ้งส่งสรุปสาระสำคัญในการชุมนุมสาธารณะตามพระราชบัญญัตินี้ให้ผู้แจ้งทราบภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้รับแจ้ง

ในกรณีที่ผู้รับแจ้งเห็นว่าการชุมนุมสาธารณะที่ได้รับแจ้งนั้นอาจขัดต่อมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ ให้ผู้รับแจ้งมีคำสั่งให้ผู้แจ้งแก้ไขภายในเวลาที่กำหนด

หากผู้แจ้งการชุมนุมไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามวรรคสอง ให้ผู้รับแจ้งมีคำสั่งห้ามชุมนุมโดยแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือไปยังผู้แจ้ง

กรณีผู้แจ้งการชุมนุมไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งตามวรรคสามให้ยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือผู้รับแจ้งขึ้นไปหนึ่งชั้น และให้ผู้รับอุทธรณ์วินิจฉัยและแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในเวลายี่สิบสี่ชั่วโมง คำวินิจฉัยอุทธรณ์นั้นให้เป็นที่สุด

ในระหว่างมีคำสั่งห้ามชุมนุม การอุทธรณ์และพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้งดการชุมนุมสาธารณะ

มาตรา ๑๒ ให้ผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะซึ่งไม่สามารถแจ้งการชุมนุมได้ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๐ แจ้งการชุมนุมพร้อมคำขอผ่อนผันกำหนดเวลาดังกล่าวต่อผู้บังคับการตำรวจผู้รับผิดชอบพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร หรือผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดในจังหวัดอื่นแล้วแต่กรณีก่อนเริ่มการชุมนุม

ให้นำความในมาตรา ๑๐ วรรคสาม มาใช้บังคับแก่การแจ้งตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

ให้ผู้รับคำขอผ่อนผันตามวรรคหนึ่งมีหนังสือแจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในเวลายี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้รับคำขอ

มาตรา ๑๓ ให้ผู้รับแจ้งตามมาตรา ๑๑ และผู้รับคำขอผ่อนผันตามมาตรา ๑๒ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๔ การชุมนุมสาธารณะที่ไม่เป็นไปตามมาตรา ๖ หรือไม่แจ้งการชุมนุมตามมาตรา ๑๐ หรือที่ผู้แจ้งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้รับแจ้งหรือที่ผู้รับแจ้งมีคำสั่งห้ามการชุมนุมตามมาตรา ๑๑ หรือที่จัดขึ้นหลังจากที่ผู้ยื่นคำขอได้รับหนังสือแจ้งว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรที่จะผ่อนผันกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๒ ให้ถือว่าเป็นการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

หมวด ๓
หน้าที่ของผู้จัดการชุมนุมและผู้ชุมนุม

มาตรา ๑๕ ผู้จัดการชุมนุมมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดูแลและรับผิดชอบการชุมนุมสาธารณะให้เป็นไปโดยสงบและปราศจากอาวุธภายในขอบเขตการใช้สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

(๒) ดูแลและรับผิดชอบการชุมนุมสาธารณะไม่ให้เกิดการขัดขวางเกินสมควรต่อประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ ตลอดจนดูแลและรับผิดชอบให้ผู้ชุมนุมปฏิบัติตามมาตรา ๑๖

(๓) แจ้งให้ผู้ชุมนุมทราบถึงหน้าที่ของผู้ชุมนุมตามมาตรา ๑๖ และเงื่อนไขหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ

(๔) ให้ความร่วมมือแก่เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะในการดูแลการชุมนุมสาธารณะให้เป็นไปตาม (๑) และ (๒)

(๕) ไม่ยุยงส่งเสริมหรือชักจูงผู้ชุมนุมเพื่อให้ผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖

(๖) ไม่ปราศรัยหรือจัดกิจกรรมในการชุมนุมโดยใช้เครื่องขยายเสียงในระหว่างเวลา ๒๔.๐๐ นาฬิกาถึงเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกาของวันรุ่งขึ้น

(๗) ไม่ใช้เครื่องขยายเสียงด้วยกำลังไฟฟ้าที่มีขนาดหรือระดับเสียงตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนด

มาตรา ๑๖ ผู้ชุมนุมมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ก่อให้เกิดความไม่สะดวกแก่ประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะอันเป็นที่ชุมนุมหรือทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนเกินที่พึงคาดหมายได้ว่าเป็นไปตามเหตุอันควร

(๒) ไม่ปิดบังหรืออำพรางตนโดยจงใจมิให้มีการระบุตัวบุคคลได้ถูกต้อง เว้นแต่เป็นการแต่งกายตามปกติประเพณี

(๓) ไม่พาอาวุธ ดอกไม้เพลิง สิ่งเทียมอาวุธปืน หรือสิ่งที่อาจนำมาใช้ได้อย่างอาวุธ เข้าไปในที่ชุมนุม ไม่ว่าจะได้รับอนุญาตให้มีสิ่งนั้นติดตัวหรือไม่

(๔) ไม่บุกรุกหรือทำให้เสียหาย ทำลาย หรือทำด้วยประการใด ๆ ให้ใช้การไม่ได้ตามปกติซึ่งทรัพย์สินของผู้อื่น

(๕) ไม่ทำให้ผู้อื่นกลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน หรือเสรีภาพ

(๖) ไม่ใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้เข้าร่วมชุมนุมหรือผู้อื่น

(๗) ไม่ขัดขวางหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะในการคุ้มครองความสะดวกของประชาชนในการใช้ที่สาธารณะ และการดูแลการชุมนุมสาธารณะนั้น

(๘) ไม่เดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายการชุมนุมระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกาของวันรุ่งขึ้น เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ

(๙) ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่ผู้จัดการชุมนุมมิได้แจ้งว่าจะมีการเดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายผู้ชุมนุมจะเดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายการชุมนุมได้ต่อเมื่อได้แจ้งล่วงหน้าต่อหัวหน้าสถานีตำรวจซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลการชุมนุมสาธารณะนั้น

มาตรา ๑๘ ผู้ชุมนุมต้องเลิกการชุมนุมสาธารณะภายในระยะเวลาที่ผู้จัดการชุมนุมได้แจ้งไว้ต่อผู้รับแจ้ง

หากผู้จัดการชุมนุมประสงค์จะจัดให้มีการชุมนุมต่อไป ให้แจ้งขอขยายระยะเวลาการชุมนุมต่อผู้รับแจ้งภายในเวลายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนสิ้นสุดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๔
การคุ้มครองความสะดวกของประชาชน
และการดูแลการชุมนุมสาธารณะ

มาตรา ๑๙ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะ เป็นเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้แจ้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะหรือหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของรัฐหรือเอกชนในท้องที่นั้นเพื่อทราบ

การชุมนุมสาธารณะที่ต่อเนื่องหลายพื้นที่ ให้ผู้บังคับการหรือผู้บัญชาการตำรวจซึ่งรับผิดชอบพื้นที่การชุมนุม แล้วแต่กรณี เป็นเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่เห็นสมควร ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอาจแต่งตั้งข้าราชการตำรวจอื่นเป็นเจ้าพนักงานเพิ่มหรือแทนเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองความสะดวกของประชาชน การดูแลการชุมนุมสาธารณะ และการรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะอันเป็นสถานที่ชุมนุม

(๒) รักษาความปลอดภัย อำนวยความสะดวก หรือบรรเทาเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่นซึ่งอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ชุมนุม

(๓) รักษาความปลอดภัยหรืออำนวยความสะดวกแก่ผู้ชุมนุมในสถานที่ชุมนุม

(๔) อำนวยความสะดวกในการจราจรและการขนส่งสาธารณะในบริเวณที่มีการชุมนุมและบริเวณใกล้เคียงเพื่อให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากการชุมนุมน้อยที่สุด

(๕) กำหนดเงื่อนไขหรือมีคำสั่งให้ผู้จัดการชุมนุม ผู้ชุมนุม หรือผู้อยู่ภายในสถานที่ชุมนุมต้องปฏิบัติตามเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้ เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะอาจมีคำสั่งให้ปิดหรือปรับเส้นทางการจราจรเป็นการชั่วคราวได้เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองความสะดวกของประชาชนหรือการดูแลการชุมนุมสาธารณะ

ในกรณีที่เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะร้องขอ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะดำเนินการตามคำร้องขอภายในขอบอำนาจหน้าที่ของผู้นั้น

เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะและข้าราชการตำรวจซึ่งได้รับมอบหมายให้ดูแลการชุมนุมสาธารณะต้องผ่านการฝึกอบรมให้มีทักษะ ความเข้าใจ และอดทนต่อสถานการณ์การชุมนุมสาธารณะ และต้องแต่งเครื่องแบบเพื่อแสดงตน และอาจใช้เครื่องมือควบคุมฝูงชนได้ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๐ ก่อน ระหว่าง และภายหลังการชุมนุมสาธารณะ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของรัฐจัดหรือประสานให้มีการประชาสัมพันธ์เป็นระยะเพื่อให้ประชาชนทราบถึงสถานที่ที่ใช้ในการชุมนุมและช่วงเวลาที่มีการชุมนุม ตลอดจนคำแนะนำเกี่ยวกับเส้นทางการจราจรหรือระบบการขนส่งสาธารณะเพื่อให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากการชุมนุมน้อยที่สุด

มาตรา ๒๑ ในกรณีมีการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๔ หรือกรณีผู้จัดการชุมนุมหรือผู้ชุมนุมฝ่าฝืนมาตรา ๗ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๔ หรือไม่เลิกการชุมนุมภายในระยะเวลาที่ได้แจ้งไว้ต่อผู้รับแจ้งตามมาตรา ๑๘ ให้ประกาศให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) กรณีผู้จัดการชุมนุมหรือผู้ชุมนุมฝ่าฝืนมาตรา ๗ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ ให้ประกาศให้ผู้ชุมนุมแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด

หากผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะร้องขอต่อศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนือสถานที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะเพื่อมีคำสั่งให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมสาธารณะนั้น ในระหว่างรอคำสั่งศาลให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะมีอำนาจกระทำการที่จำเป็นตามแผนหรือแนวทางการดูแลการชุมนุมสาธารณะที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอแนะของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองความสะดวกของประชาชนและคุ้มครองการชุมนุมสาธารณะ

แผนหรือแนวทางการดูแลการชุมนุมสาธารณะตามวรรคสอง ต้องกำหนดให้เจ้าพนักงานหลีกเลี่ยงการใช้กำลัง ในกรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงการใช้กำลังได้ ให้ใช้กำลังและเครื่องมือควบคุมฝูงชนเพียงเท่าที่จำเป็น

การดำเนินการของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามมาตรานี้ ไม่ตัดสิทธิของผู้อื่นซึ่งได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการชุมนุมสาธารณะนั้นที่จะร้องขอต่อศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนือสถานที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะเพื่อมีคำสั่งให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุม

มาตรา ๒๒ เมื่อได้รับคำขอให้มีคำสั่งให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมสาธารณะตามมาตรา ๒๑ ให้ศาลพิจารณาคำขอนั้นเป็นการด่วน

ในการพิจารณา หากความปรากฏต่อศาลว่ามีผู้ชุมนุมซึ่งไม่ปฏิบัติตามประกาศของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามมาตรา ๒๑ ให้ศาลมีคำสั่งโดยออกคำบังคับให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมสาธารณะภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด

คำสั่งศาลตามวรรคสอง ให้อุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาค คำสั่งศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคให้เป็นที่สุด

ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีปิดประกาศคำสั่งศาลตามมาตรานี้ไว้ในที่แลเห็นได้ง่าย ณ บริเวณที่มีการชุมนุมสาธารณะนั้น และประกาศโดยวิธีการใด ๆ เพื่อให้ผู้ชุมนุมและประชาชนทั่วไปได้รับทราบคำสั่งศาลดังกล่าวด้วย

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ผู้ชุมนุมไม่เลิกการชุมนุมสาธารณะตามคำสั่งศาลภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะรายงานให้ศาลทราบกับประกาศกำหนดให้พื้นที่บริเวณที่มีการชุมนุมสาธารณะนั้นและปริมณฑลของพื้นที่นั้นตามควรแก่กรณีเป็นพื้นที่ควบคุม และประกาศให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ควบคุมภายในระยะเวลาที่กำหนดและห้ามบุคคลใดเข้าไปในพื้นที่ควบคุมโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ และให้รายงานรัฐมนตรีเพื่อทราบ

เมื่อมีการประกาศกำหนดพื้นที่ควบคุมตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลในกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดอื่น หรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายให้รับผิดชอบเป็นผู้ควบคุมสถานการณ์เพื่อให้มีการเลิกการชุมนุมสาธารณะตามคำสั่งศาล

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น รัฐมนตรีอาจมอบหมายให้ผู้อื่นรับผิดชอบเป็นผู้ควบคุมสถานการณ์เพื่อให้มีการเลิกการชุมนุมสาธารณะได้

มาตรา ๒๔ เมื่อพ้นระยะเวลาที่ประกาศให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ควบคุม หากมีผู้ชุมนุมอยู่ในพื้นที่ควบคุมหรือเข้าไปในพื้นที่ควบคุมโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดซึ่งหน้า และให้ผู้ควบคุมสถานการณ์และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ดำเนินการให้มีการเลิกการชุมนุมสาธารณะตามคำสั่งศาล โดยให้ผู้ควบคุมสถานการณ์และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จับผู้ซึ่งอยู่ในพื้นที่ควบคุมหรือผู้ซึ่งเข้าไปในพื้นที่ควบคุมโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ

(๒) ค้น ยึด อายัด หรือรื้อถอนทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการชุมนุมสาธารณะนั้น

(๓) กระทำการที่จำเป็นตามแผนหรือแนวทางการดูแลการชุมนุมสาธารณะตามมาตรา ๒๑

(๔) มีคำสั่งห้ามมิให้กระทำการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้มีการเลิกการชุมนุม

ให้นำความในมาตรา ๑๙ วรรคเจ็ด มาใช้บังคับแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่ผู้ชุมนุมกระทำการใด ๆ ที่มีลักษณะรุนแรงและอาจเป็นอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือทรัพย์สินของผู้อื่นจนเกิดความวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะมีอำนาจสั่งให้ผู้ชุมนุมยุติการกระทำนั้น หากผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว

ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะและผู้ควบคุมสถานการณ์และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔

ในกรณีที่ผู้ชุมนุมไม่เห็นด้วยกับคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนือสถานที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะเพื่อพิจารณาภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่มีคำสั่ง คำสั่งของศาลตามมาตรานี้ให้อุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาค คำสั่งศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๖ ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ ผู้ควบคุมสถานการณ์ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของบุคคลดังกล่าวเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

หมวด ๕
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๒๙ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งห้ามชุมนุมหรือจัดการชุมนุมระหว่างมีคำสั่งห้ามชุมนุมตามมาตรา ๑๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๐ ผู้จัดการชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ (๑) (๒) หรือ (๓) หรือผู้ชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๓๑ ผู้จัดการชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) หรือผู้ชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งทำให้ระบบการขนส่งสาธารณะ ระบบการสื่อสารหรือโทรคมนาคม ระบบผลิตหรือส่งกระแสไฟฟ้าหรือประปา หรือระบบสาธารณูปโภคอื่นใดใช้การไม่ได้ไม่ว่าจะเป็นการชั่วคราวหรือถาวร ผู้จัดการชุมนุมต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือประกาศของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามมาตรา ๑๙ (๕) หรือมาตรา ๒๓ ถ้าผู้นั้นเป็นผู้จัดการชุมนุมหรือผู้ชุมนุม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ถ้าผู้นั้นเป็นผู้อยู่ภายในสถานที่ชุมนุม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ในกรณีที่เห็นสมควร ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กำหนดหรือจะไม่ลงโทษก็ได้

มาตรา ๓๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ควบคุมสถานการณ์หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่เห็นสมควร ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กำหนดหรือจะไม่ลงโทษก็ได้

มาตรา ๓๔ ผู้ใดไม่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ หรือผู้ควบคุมสถานการณ์หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พาอาวุธเข้าไปในที่ชุมนุม ไม่ว่าจะได้รับอนุญาตให้มีอาวุธนั้นติดตัวหรือไม่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าอาวุธตามวรรคหนึ่งเป็นอาวุธปืน วัตถุระเบิด หรือวัตถุอื่นใดอันมีสภาพคล้ายคลึงกัน ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕ บรรดาทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการชุมนุมสาธารณะที่ยืดเยื้อจากการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือที่ไม่เลิกการชุมนุมตามคำสั่งศาล ให้ศาลมีอำนาจสั่งริบเสียทั้งสิ้น ไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การใช้สิทธิชุมนุมสาธารณะให้ชัดเจนและโดยสอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่ประเทศไทยเป็นภาคี ทั้งนี้ เพื่อให้การชุมนุมสาธารณะเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อย ไม่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีตลอดจนสุขอนามัยของประชาชน หรือความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ และไม่กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๙. พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติ
กฎอัยการศึก
พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

พระราชปรารภ

มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาวชิราวุธพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่ากฎอัยการศึกซึ่งได้ตราเป็นพระราชบัญญัติไว้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๐ (ร.ศ. ๑๒๖) นั้น อำนาจเจ้าพนักงานฝ่ายทหารที่จะกระทำการใด ๆ ยังหาตรงกับระเบียบพิชัยสงคราม อันต้องการของความเรียบร้อยปราศจากภัย ซึ่งจะมีมาจากภายนอก หรือเกิดขึ้นภายในได้โดยสะดวกไม่ บัดนี้สมควรแก้ไขกฎอัยการศึกและเปลี่ยนแปลงให้เหมาะกับกาลสมัย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกเลิกกฎอัยการศึก พ.ศ. ๒๔๕๐ (ร.ศ. ๑๒๖) นั้นเสีย และให้ใช้กฎอัยการศึกซึ่งได้ตราเป็นพระราชบัญญัติขึ้นใหม่ดังต่อไปนี้

นามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑[*] พระราชบัญญัตินี้ ให้เรียกว่า "กฎอัยการศึก พ.ศ. ๒๔๕๗"

ใช้พระราชบัญญัติที่ใดเมื่อใดต้องประกาศ

มาตรา ๒[๒] เมื่อเวลามีเหตุอันจำเป็นเพื่อรักษาความเรียบร้อยปราศจากภัย ซึ่งจะมาจากภายนอกหรือภายในราชอาณาจักรแล้ว จะได้มีประกาศพระบรมราชโองการให้ใช้กฎอัยการศึกทุกมาตราหรือแต่บางมาตรา หรือข้อความส่วนใดส่วนหนึ่งของมาตรา ตลอดจนการกำหนดเงื่อนไขแห่งการใช้บทบัญญัตินั้นบังคับในส่วนหนึ่งส่วนใดของราชอาณาจักรหรือตลอดทั่วราชอาณาจักร และถ้าได้ประกาศใช้เมื่อใด หรือ ณ ที่ใดแล้ว บรรดาข้อความในพระราชบัญญัติหรือบทกฎหมายใด ๆ ซึ่งขัดกับความของกฎอัยการศึกที่ให้ใช้บังคับต้องระงับและใช้บทบัญญัติของกฎอัยการศึกที่ให้ใช้บังคับนั้นแทน

ลักษณะประกาศ

---

[*] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๑/-/หน้า ๓๘๘/๑๓ กันยายน ๒๔๕๗

[๒] มาตรา ๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมกฎอัยการศึก พ.ศ. ๒๔๕๗ พุทธศักราช ๒๔๘๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓ ถ้าไม่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วพระราชอาณาจักร ในประกาศนั้นจะได้แสดงให้ปรากฏว่า มณฑลใด ตำบลใด หรือเขตใดใช้กฎอัยการศึก

ผู้มีอำนาจใช้กฎอัยการศึก

มาตรา ๔ เมื่อมีสงครามหรือจลาจลขึ้น ณ แห่งใดให้ผู้บังคับบัญชาทหาร ณ ที่นั้น ซึ่งมีกำลังอยู่ใต้บังคับไม่น้อยกว่าหนึ่งกองพัน หรือเป็นผู้บังคับบัญชาในป้อมหรือที่มั่นอย่างใด ๆ ของทหารมีอำนาจประกาศใช้กฎอัยการศึก เฉพาะในเขตอำนาจหน้าที่ของกองทหารนั้นได้ แต่จะต้องรีบรายงานให้รัฐบาลทราบโดยเร็วที่สุด

เมื่อเลิกต้องประกาศ

มาตรา ๕ การที่จะเลิกใช้กฎอัยการศึกแห่งใดนั้น จะเป็นไปได้ต่อมีประกาศกระแส พระบรมราชโองการเสมอ

อำนาจทหารเมื่อประกาศใช้กฎอัยการศึก

มาตรา ๖[๓] ในเขตที่ประกาศใช้กฎอัยการศึก ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจเหนือเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับการยุทธ การระงับปราบปราม หรือการรักษาความสงบเรียบร้อยและเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนต้องปฏิบัติตามความต้องการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร

อำนาจศาลทหาร และอำนาจศาลพลเรือน เมื่อประกาศใช้กฎอัยการศึก

มาตรา ๗[๔] ในเขตที่ประกาศใช้กฎอัยการศึก ศาลพลเรือนคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีได้อย่างปกติ เว้นแต่คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลอาญาศึก และผู้มีอำนาจประกาศใช้กฎอัยการศึกมีอำนาจประกาศให้ศาลทหารพิจารณาพิพากษาคดีอาญาซึ่งการกระทำผิดเกิดขึ้นในเขตที่ประกาศใช้กฎอัยการศึกและในระหว่างที่ใช้กฎอัยการศึกตามที่ระบุไว้ในบัญชีต่อท้ายพระราชบัญญัตินี้ทุกข้อ หรือแต่ บางข้อและหรือบางส่วนของข้อใดข้อหนึ่งได้ ทั้งมีอำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิกประกาศดังกล่าวนั้นด้วย

---

[๓] มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๓ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๑๕

[๔] มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๓ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๑๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประกาศให้ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามความในวรรคแรกให้มีผลบังคับเฉพาะคดีที่การกระทำความผิดเกิดขึ้นตั้งแต่วันเวลาที่ระบุไว้ในประกาศวันเวลาที่ระบุนั้นจะเป็นวันเวลาที่ออกประกาศนั้นหรือภายหลังก็ได้ ประกาศเช่นว่านี้ให้โฆษณาในราชกิจจานุเบกษาด้วย

นอกจากกรณีดังกล่าวแล้ว ถ้าคดีอาญาใดที่เกิดขึ้นในเขตที่ประกาศใช้กฎอัยการศึกมีเหตุพิเศษเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ หรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน ผู้บัญชาการทหารสูงสุดจะสั่งให้พิจารณาพิพากษาคดีอาญานั้นในศาลทหารก็ได้

มาตรา ๗ ทวิ[๕] ประกาศให้ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามความในมาตรา ๗ นั้น จะให้ศาลทหารในทุกท้องที่หรือแต่บางท้องที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามที่กล่าวในมาตรานั้นเท่ากันหรือมากน้อยกว่ากันก็ได้

มาตรา ๗ ตรี[๖] เมื่อได้เลิกใช้กฎอัยการศึกแล้ว ให้ศาลทหารคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่ยังคงค้างอยู่ในศาลนั้น และให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่ยังมิได้ฟ้องร้องในระหว่างเวลาที่ใช้กฎอัยการศึกนั้นด้วย

เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจ

มาตรา ๘ เมื่อประกาศใช้กฎอัยการศึกในตำบลใด, เมืองใด, มณฑลใด, เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจเต็มที่จะตรวจค้น, ที่จะเกณฑ์, ที่จะห้าม, ที่จะยึด, ที่จะเข้าอาศัย, ที่จะทำลายหรือเปลี่ยนแปลงสถานที่, และที่จะขับไล่

การตรวจค้น

มาตรา ๙[๗] การตรวจค้นนั้น ให้มีอำนาจที่จะตรวจค้นดังต่อไปนี้

(๑) ที่จะตรวจ ค้น บรรดาสิ่งซึ่งจะเกณฑ์ หรือต้องห้าม หรือต้องยึด หรือจะต้องเข้าอาศัย หรือมีไว้ในครอบครองโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งมีอำนาจที่จะตรวจค้นได้ไม่ว่าที่ตัวบุคคล ในยานพาหนะ เคหะสถาน สิ่งปลูกสร้าง หรือที่ใด ๆ และไม่ว่าเวลาใด ๆ ทั้งสิ้น

(๒) ที่จะตรวจข่าวสาร จดหมาย โทรเลข ทีบ ห่อ หรือสิ่งอื่นใดที่ส่งหรือมีไปมาถึงกัน ในเขตที่ประกาศใช้กฎอัยการศึก

(๓) ที่จะตรวจหนังสือ สิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ ภาพโฆษณา บทหรือคำประพันธ์

---

[๕] มาตรา ๗ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๗

[๖] มาตรา ๗ ตรี เพิ่มโดยพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๗

[๗] มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๓ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การเกณฑ์

มาตรา ๑๐ การเกณฑ์นั้นให้มีอำนาจที่จะเกณฑ์ได้ดังนี้

(๑) ที่จะเกณฑ์พลเมืองให้ช่วยกำลังทหารในกิจการ ซึ่งเนื่องในการป้องกัน พระราชอาณาจักร หรือช่วยเหลือเกื้อหนุนราชการทหารทุกอย่างทุกประการ

(๒) ที่จะเกณฑ์ยวดยาน, สัตว์พาหนะ, เสบียงอาหาร, เครื่องศาตราวุธ, และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ จากบุคคลหรือบริษัทใด ๆ ซึ่งราชการทหารจะต้องใช้เป็นกำลังในเวลานั้นทุกอย่าง

การห้าม

มาตรา ๑๑* การห้ามนั้น ให้มีอำนาจที่จะห้ามได้ดังนี้

(๑) ที่จะห้ามมั่วสุมประชุมกัน

(๒) ที่จะห้ามออก จำหน่าย จ่ายหรือแจก ซึ่งหนังสือ สิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ภาพ บทหรือคำประพันธ์

(๓) ที่จะห้ามโฆษณา แสดงมหรสพ รับหรือส่งซึ่งวิทยุ วิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์

(๔) ที่จะห้ามใช้ทางสาธารณะเพื่อการจราจรไม่ว่าจะเป็นทางบก ทางน้ำหรือทางอากาศ รวมถึงทางรถไฟและทางรถรางที่มีรถเดินด้วย

(๕) ที่จะห้ามมีหรือใช้เครื่องมือสื่อสารหรืออาวุธ เครื่องอุปกรณ์ของอาวุธ และเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่มีคุณสมบัติทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สินหรือที่อาจนำไปใช้ทำเป็นเคมีภัณฑ์ หรือสิ่งอื่นใดที่มีคุณสมบัติดังกล่าวได้

(๖) ที่จะห้ามบุคคลออกนอกเคหะสถานภายในระหว่างระยะเวลาที่กำหนด

(๗) ที่จะห้ามบุคคลเข้าไปหรืออาศัยอยู่ในเขตท้องที่ใดซึ่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารเห็นว่า เป็นการจำเป็นเพื่อการยุทธ การระงับปราบปราม หรือการรักษาความสงบเรียบร้อยและเมื่อได้ประกาศห้ามเมื่อใดแล้ว ให้ผู้ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตนั้นออกไปจากเขตนั้นภายในกำหนดเวลาที่ได้ประกาศกำหนด

(๘) ที่จะห้ามบุคคลกระทำหรือมีซึ่งกิจการหรือสิ่งอื่นใดได้ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้กำหนดไว้ว่าควรต้องห้ามในเวลาที่ได้มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก

การยึด

---

* มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๓ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๒ บรรดาสิ่งซึ่งกล่าวไว้ ในมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ นั้น ถ้าเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารเห็นเป็นการจำเป็น จะยึดไว้ชั่วคราวเพื่อมิให้เป็นประโยชน์แก่ราชศัตรูหรือเพื่อ เป็นประโยชน์แก่ราชการทหาร ก็มีอำนาจยึดได้

การเข้าอาศัย

มาตรา ๑๓ อำนาจการเข้าพักอาศัยนั้น คือ ที่อาศัยใด ๆ ซึ่งราชการทหารเห็นจำเป็น จะใช้เป็นประโยชน์ในราชการทหารแล้ว มีอำนาจอาศัยได้ทุกแห่ง

การทำลายหรือเปลี่ยนแปลงสถานที่

มาตรา ๑๔ การทำลายหรือเปลี่ยนแปลงสถานที่นั้น ให้มีอำนาจกระทำได้ดังนี้

(๑) ถ้าแม้การสงครามหรือรบสู้เป็นรองราชศัตรู มีอำนาจที่จะเผาบ้านและสิ่งซึ่งเห็นว่า จะเป็นกำลังแก่ราชศัตรู เมื่อกรมกองทหารถอยไปแล้ว หรือถ้าแม้ว่าสิ่งใด ๆ อยู่ในที่ซึ่งกีดกับการสู้รบ ก็ทำลายได้ทั้งสิ้น

(๒) มีอำนาจที่จะสร้างที่มั่น หรือดัดแปลงภูมิประเทศหรือหมู่บ้านเมืองสำหรับการต่อสู้ราชศัตรู หรือเตรียมการป้องกันรักษา ตามความเห็นชอบของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารได้ทุกอย่าง

การขับไล่

มาตรา ๑๕ ถ้ามีผู้หนึ่งผู้ใด ซึ่งไม่มีภูมิลำเนาอาศัยเป็นหลักฐาน หรือเป็นผู้มาอาศัย ในตำบลนั้นชั่วคราว เมื่อมีความสงสัยอย่างหนึ่งอย่างใดหรือจำเป็นแล้ว มีอำนาจที่จะขับไล่ผู้นั้นให้ออกไปจากเมืองหรือตำบลนั้นได้

มาตรา ๑๕ ทวิ[๙] ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลใดจะเป็น ราชศัตรูหรือได้ฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ หรือต่อคำสั่งของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจกักตัวบุคคลนั้นไว้เพื่อการสอบถามหรือตามความจำเป็นของทางราชการ ทหารได้ แต่ต้องกักไว้ไม่เกินกว่า ๗ วัน

ร้องขอค่าเสียหายหรือค่าปรับจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารไม่ได้

[๙] มาตรา ๑๕ ทวิ เพิ่มโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๓ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๖ ความเสียหายซึ่งอาจบังเกิดขึ้นอย่างหนึ่งอย่างใด ในเรื่องอำนาจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๕ บุคคลหรือบริษัทใด ๆ จะร้องขอค่าเสียหายหรือค่าปรับอย่างหนึ่งอย่างใด แก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารไม่ได้เลยเพราะอำนาจทั้งปวงที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารได้ปฏิบัติและดำเนินการตามกฎอัยการศึกนี้ เป็นการสำหรับป้องกันพระมหากษัตริย์ ชาติ ศาสนา ด้วยกำลังทหารให้ดำรงคงอยู่ในความเจริญรุ่งเรืองเป็นอิสรภาพและสงบเรียบร้อยปราศจาก ราชศัตรูภายนอกและภายใน

มอบอำนาจให้เจ้ากระทรวง

มาตรา ๑๗ ในเวลาปรกติสงบศึก เจ้ากระทรวงซึ่งบังคับบัญชาทหารมีอำนาจตรากฎเสนาบดีขึ้นสำหรับบรรยายข้อความ เพื่อให้มีความสะดวก และเรียบร้อยในเวลาที่จะใช้กฎอัยการศึกได้ตามสมควร ส่วนในเวลาสงครามหรือจลาจล แม่ทัพใหญ่หรือแม่ทัพรองมีอำนาจออกข้อบังคับบรรยายความเพิ่มเติมให้การดำเนินไปตามความประสงค์ของกฎอัยการศึกนี้ และเมื่อได้ประกาศกฎเสนาบดี หรือข้อบังคับของแม่ทัพในทางราชการแล้ว ให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของพระราชบัญญัตินี้

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เป็นวันที่ ๑๓๘๖ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

บัญชีต่อท้าย
พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒[**]

ก. คดีที่เกี่ยวกับตัวบุคคลบางจำพวก

๑. คดีที่ตำรวจกระทำความผิดในขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการสนาม

๒. คดีที่บุคคลพลเรือนสังกัดในราชการทหารเป็นผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด ไม่ว่าจะเกี่ยวกับหน้าที่ราชการหรือไม่ และไม่ว่าจะได้กระทำความผิดในที่ใด ๆ ในเขตที่ใช้กฎอัยการศึก

๓. คดีที่บุคคลใด ๆ เป็นผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดร่วมกับบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร หรือร่วมกับบุคคลดังกล่าวใน ๑. หรือ ๒. ไม่ว่าจะเป็นตัวการหรือผู้สนับสนุน

๔. คดีที่บุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารเป็นผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดร่วมกับบุคคลที่มิได้อยู่ในอำนาจศาลทหารไม่ว่าจะเป็นตัวการหรือผู้สนับสนุน

ข. คดีที่เกี่ยวกับความผิดบางอย่าง

๑. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาทหาร

๒. คดีที่มีข้อกล่าวหาว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สำหรับใช้ในราชการทหารแห่งกองทัพไทย หรือกองทัพพันธมิตรแห่งประเทศไทย หรือความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายทหารไทยหรือทหารพันธมิตรแห่งประเทศไทย ในขณะกระทำการตามหน้าที่หรือเพราะเหตุที่กระทำการตามหน้าที่

๓. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ดังต่อไปนี้

(๑) ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ตั้งแต่มาตรา ๑๐๗ ถึงมาตรา ๑๑๒

(๒) ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร ตั้งแต่มาตรา ๑๑๓ ถึงมาตรา ๑๑๘

(๓) ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายนอกราชอาณาจักร ตั้งแต่มาตรา ๑๑๙ ถึงมาตรา ๑๒๙

(๔) ความผิดต่อสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ ตั้งแต่มาตรา ๑๓๐ ถึงมาตรา ๑๓๕

(๕) ความผิดต่อเจ้าพนักงาน ตามมาตรา ๑๓๗ เฉพาะที่เกี่ยวกับราชการทหาร มาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๘ ถึงมาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๔๕ และมาตรา ๑๔๖

(๖) ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตั้งแต่มาตรา ๑๔๗ ถึงมาตรา ๑๕๔ มาตรา ๑๕๘ ถึงมาตรา ๑๖๕

[**] บัญชีต่อท้าย แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๗) ความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรม ตามมาตรา ๑๗๒ เฉพาะที่เกี่ยวกับราชการทหาร มาตรา ๑๗๐ มาตรา ๑๗๑ มาตรา ๑๗๕ ถึงมาตรา ๑๘๕ มาตรา ๑๘๙ มาตรา ๑๙๓ มาตรา ๑๙๗ และมาตรา ๑๙๘ เฉพาะเมื่อศาลนั้นเป็นศาลทหาร

(๘) ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามมาตรา ๒๐๑ และมาตรา ๒๐๒

(๙) ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ตั้งแต่มาตรา ๒๐๙ ถึงมาตรา ๒๑๖

(๑๐) ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภยันตรายต่อประชาชนตั้งแต่มาตรา ๒๑๗ ถึงมาตรา ๒๒๔ มาตรา ๒๒๖ มาตรา ๒๒๘ ถึงมาตรา ๒๓๒ มาตรา ๒๓๔ มาตรา ๒๓๕ มาตรา ๒๓๗ และมาตรา ๒๓๘

(๑๑) ความผิดเกี่ยวกับดวงตรา แสตมป์ และตั๋ว ตั้งแต่มาตรา ๒๕๐ ถึงมาตรา ๒๕๓ เฉพาะที่เกี่ยวกับราชการทหาร

(๑๒) ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร ตั้งแต่มาตรา ๒๖๕ ถึงมาตรา ๒๖๘ เฉพาะที่เกี่ยวกับราชการทหาร

(๑๓) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ตามมาตรา ๓๓๖ มาตรา ๓๓๙ และมาตรา๓๔๐

๔. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหาร

๕. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเขตปลอดภัยในราชการทหาร

๖. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบทหาร

๗. ความผิดตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ตั้งแต่มาตรา ๔๕ ถึงมาตรา ๔๙

๘. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยฝิ่น

๙. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพย์ติดให้โทษ

๑๐. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมกฎอัยการศึก พ.ศ. ๒๔๕๗ พุทธศักราช ๒๔๘๕[๑๐]

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้รักษาการตามพระราชกำหนดนี้

พระราชบัญญัติอนุมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมกฎอัยการศึก พ.ศ. ๒๔๕๗ พุทธศักราช ๒๔๘๕[๑๖]

มาตรา ๓ สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาลงมติอนุมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม กฎอัยการศึก พ.ศ. ๒๔๕๗ พุทธศักราช ๒๔๘๕ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๒ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๕

พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๗[๑๗]

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ บรรดาคดีอาญาที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลทหารในวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ซึ่งศาลทหารไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาตามความในพระราชบัญญัตินี้แล้วนั้น ให้โอนมาให้ศาลพลเรือนพิจารณาพิพากษาต่อไป และให้พนักงานอัยการเข้าเป็นโจทก์ในคดีเหล่านั้น ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้เสียหายที่จะเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการ และให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาใช้บังคับตั้งแต่วันที่โอนคดีมานั้น

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พุทธศักราช ๒๔๕๗ พุทธศักราช ๒๔๘๘[๑๘]

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชกำหนดนี้

พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒[๑๙]

มาตรา ๔ บรรดาอำนาจหน้าที่ของแม่ทัพใหญ่ตามความในมาตรา ๑๗ แห่ง กฎอัยการศึก พ.ศ. ๒๔๕๗ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บัญชาการทหารสูงสุด

---

[๑๐] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๙/ตอนที่ ๒๙/หน้า ๙๑๖/๒๘ เมษายน ๒๔๘๕

[๑๖] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๙/ตอนที่ ๔๙/หน้า ๑๓๘๔/๒๘ กรกฎาคม ๒๔๘๕

[๑๗] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๑/ตอนที่ ๗๙/หน้า ๑๒๔๕/๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๗

[๑๘] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๒/ตอนที่ ๒๐/หน้า ๒๕๑/๗ เมษายน ๒๔๘๘

[๑๙] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๕/ตอนที่ ๗๘/หน้า ๓๑๕/๑๑ สิงหาคม ๒๕๐๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๖ พระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระทั่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๒ ฉบับที่ ๑๕ ฉบับที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒๐ ฉบับที่ ๓๐ และฉบับที่ ๔๑

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยกฎอัยการศึก ยังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ประกอบกับบัญชีต่อท้ายกฎหมายว่าด้วยกฎอัยการศึกส่วนมากได้อ้างถึงความผิดตามกฎหมายลักษณะอาญา ซึ่งได้ถูกยกเลิกและใช้ประมวลกฎหมายอาญาแทน จึงเป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยกฎอัยการศึกเสียใหม่ให้เป็นการสอดคล้องต้องกันด้วย

สัญชัย/ปรับปรุง
๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐

๑๐. พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติ
สภาความมั่นคงแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙
เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสภาความมั่นคงแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙"

มาตรา ๒[*] พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก
(๑) พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒
(๒) พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๗

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้
"ความมั่นคงแห่งชาติ" หมายความว่า ภาวะที่ประเทศปลอดจากภัยคุกคามต่อเอกราชอธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ ความปลอดภัยของประชาชน การดำรงชีวิตโดยปกติสุขของประชาชน หรือที่กระทบต่อผลประโยชน์แห่งชาติหรือการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งความพร้อมของประเทศที่จะเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ อันเกิดจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ

"นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ" หมายความว่า นโยบายและแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบหรือทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ้งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

---

[*] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓/ตอนที่ ๘๕ ก/หน้า ๑/๒๖ กันยายน ๒๕๕๙

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

"ภัยคุกคาม" หมายความว่า ภาวะหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคง ซึ่งเป็นปัญหาที่มีความรุนแรง สลับซับซ้อน หากไม่ดำเนินการแก้ไขจะเกิดผลกระทบในวงกว้างต่อความมั่นคงแห่งชาติ

"สภา" หมายความว่า สภาความมั่นคงแห่งชาติ

"สมาชิก" หมายความว่า สมาชิกสภาความมั่นคงแห่งชาติ

"หน่วยงานของรัฐ" หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ

"สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

"เลขาธิการ" หมายความว่า เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑
สภาความมั่นคงแห่งชาติ

มาตรา ๖ ให้มีสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วยสมาชิกดังต่อไปนี้

(๑) นายกรัฐมนตรีเป็นประธานสภา

(๒) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานสภา

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และผู้บัญชาการทหารสูงสุด

ให้เลขาธิการเป็นสมาชิกและเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของสภา สภาอาจมีมติให้เชิญรัฐมนตรีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณา หรือผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านความมั่นคงหรือนักวิชาการด้านความมั่นคงในเรื่องนั้น ให้เข้าร่วมประชุมเป็นครั้งคราวในฐานะสมาชิกเฉพาะกิจด้วยก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ให้ผู้ที่ได้รับเชิญและมาประชุมมีฐานะเป็นสมาชิกตามวรรคหนึ่งสำหรับการประชุมครั้งที่ได้รับเชิญนั้น

มาตรา ๗ สภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

(๒) เสนอแนะและให้ความเห็นในการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในมิติด้านความมั่นคง หรือประเด็นเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ ต่อนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๓) พิจารณากำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ และแผนบริหารวิกฤตการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ

(๔) กำหนดแนวทางหรือมาตรการในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อเสนอนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีพิจารณา

(๕) ประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ภาพรวมในเชิงยุทธศาสตร์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ

(๖) กำกับและติดตามการดำเนินการตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น หรือตามที่นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ประธานสภาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมสภา มีอำนาจเรียกให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งข้อมูลหรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา หรืออาจขอให้บุคคลใด ๆ มาชี้แจงด้วยก็ได้

มาตรา ๙ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมสภาโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐ สภามีอำนาจแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาของสภาซึ่งมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับความมั่นคงในด้านต่าง ๆ ด้านละไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยหัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในด้านที่จะได้รับการแต่งตั้ง และผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านความมั่นคงหรือนักวิชาการด้านความมั่นคงในด้านนั้น

คณะที่ปรึกษาตามวรรคหนึ่งมีอำนาจหน้าที่ติดตาม ประเมิน วิเคราะห์สถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติในด้านที่ได้รับการแต่งตั้ง เพื่อเสนอความเห็นต่อสภา หรือพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติตามที่สภามอบหมาย

หลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้ง และการปฏิบัติหน้าที่ของคณะที่ปรึกษาให้เป็นไปตามที่สภากำหนด

มาตรา ๑๑ สภาจะแต่งตั้งผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจตามมาตรา ๖ วรรคสาม คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่สภามอบหมายก็ได้

การประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน ให้นำมาตรา ๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้ง และการปฏิบัติงานของผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจที่ได้รับแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่สภากำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๒ ให้ประธานสภา สมาชิก ผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๑๑ กรรมการ และอนุกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๐ มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๒
ความมั่นคงแห่งชาติ

ส่วนที่ ๑
นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ ให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติขึ้นตามข้อเสนอแนะของสภา

ในการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ให้สภาจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและของประชาชนด้วย

การประกาศใช้และการแก้ไขปรับปรุงนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ให้ทำเป็นประกาศพระบรมราชโองการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๔ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ต้องมีสาระที่ครอบคลุมถึงนโยบายภายในประเทศ นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการทหารกับการเศรษฐกิจและอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องต้องกัน เพื่อให้กิจการของหน่วยงานของรัฐสามารถประสานกันได้อย่างใกล้ชิดเป็นผลดีต่อความมั่นคงแห่งชาติ และอย่างน้อยต้องกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินการในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) การปกป้องและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ

(๓) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและศักยภาพการป้องกันประเทศ

(๔) การรักษาความมั่นคงภายในประเทศและระหว่างประเทศ

มาตรา ๑๕ เมื่อมีพระบรมราชโองการประกาศให้ใช้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติแล้ว ให้คณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐ แล้วแต่กรณี ใช้เป็นกรอบหรือแนวทางหรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนนิติบัญญัติ การกำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ แผนบริหารวิกฤตการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือการกำหนดแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวกับ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ หรือการปฏิบัติราชการอื่นใด ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าว

หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่องหรือการกำหนดแผนงานหรือโครงการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่สภากำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๖ ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานของรัฐให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณสำหรับแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ ให้หน่วยงานของรัฐเสนอแผนงานหรือโครงการดังกล่าวต่อสำนักงานเพื่อพิจารณาให้ความเห็น และให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำงบประมาณ นำความเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาด้วย

แผนงานหรือโครงการใดจะถือเป็นแผนงานหรือโครงการเรื่องสำคัญตามวรรคสองให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๗ ให้สำนักงานติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง และแผนงานหรือโครงการซึ่งเป็นเรื่องสำคัญตามมาตรา ๓๖ เพื่อสนับสนุน อำนวยการ หรือประสานการดำเนินการที่จำเป็น รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเร่งรัดหรือปรับปรุงการดำเนินงานดังกล่าว ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่าการดำเนินงานใดของหน่วยงานของรัฐไม่เป็นไปตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง หรือแผนงานหรือโครงการตามวรรคหนึ่ง ให้เสนอความเห็นต่อสภาเพื่อพิจารณาเสนอเรื่องต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามที่เห็นสมควรต่อไป

ส่วนที่ ๒
การรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

มาตรา ๓๘ ให้สำนักงานติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์สถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ และจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ

ในกรณีที่มีสถานการณ์ซึ่งมีความเสี่ยงอันจะนำไปสู่ภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ ให้สำนักงานแจ้งเตือนสถานการณ์ดังกล่าวพร้อมเสนอความเห็น แนวทาง มาตรการ หรือการดำเนินการอื่นที่จำเป็นในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์นั้น ต่อนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป และให้สำนักงานรายงานการดำเนินการดังกล่าวต่อสภา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่มีสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ ให้สภาประกาศระดับความร้ายแรงของภัยคุกคามดังกล่าว พร้อมทั้งเสนอความเห็น แนวทาง มาตรการหรือการดำเนินการอื่นที่จำเป็น ต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติหรือสั่งการให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเพื่อป้องกัน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามดังกล่าว

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรียังไม่พิจารณาดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้สภาเป็นผู้ใช้อำนาจสั่งให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้เท่าที่จำเป็นและเหมาะสมจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือมีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

เมื่อการใช้อำนาจของสภาสิ้นสุดลงตามวรรคสองแล้ว ให้สภารายงานผลการดำเนินการให้คณะรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกาศให้สถานการณ์ใดเป็นสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามและการยกเลิกการประกาศ รวมทั้งการกำหนดระดับความร้ายแรงของภัยคุกคามให้เป็นไปตามที่สภากำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีเห็นว่าการพิจารณาเรื่องใดเป็นเรื่องสำคัญที่จะกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ ให้นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีส่งเรื่องให้สภาให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา หรือในกรณีที่สภาเห็นว่าการดำเนินการในเรื่องใดเป็นเรื่องสำคัญเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ ให้สภาเสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี

หมวด ๓
สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

มาตรา ๒๑ ให้มีสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบในงานธุรการของสภา และศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านความมั่นคงที่เกี่ยวกับงานของสภา

(๒) จัดทำร่างนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติตามเป้าหมายและแนวทางที่สภากำหนดเพื่อเสนอต่อสภา

(๓) เสนอแนะและให้ความเห็นต่อสภาหรือคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายยุทธศาสตร์ แผนงาน และการอื่นที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ

(๔) ให้คำปรึกษา เสนอแนะ และให้ความเห็น ตลอดจนอำนวยการและประสานการปฏิบัติงานใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๕) ติดตาม ประเมิน วิเคราะห์ และแจ้งเตือนสถานการณ์ด้านความมั่นคง การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ สภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงในเชิงยุทธศาสตร์ พิสูจน์ทราบและคาดการณ์ภัยคุกคามและการประเมินกำลังอำนาจของชาติ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๖) ประสานงานหรือร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศในกิจการด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ ด้านความมั่นคงในเชิงยุทธศาสตร์ ด้านการประเมินสภาวะแวดล้อม และด้านวิชาการที่เกี่ยวกับความมั่นคง

(๗) ศึกษา วิจัย รวบรวม พัฒนา ส่งเสริม และเผยแพร่ข้อมูลหรือองค์ความรู้เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น หรือตามที่สภานายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๒๒ ให้มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบริหารราชการของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

ให้เลขาธิการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยในการพิจารณาเสนอชื่อผู้ซึ่งสมควรดำรงตำแหน่งเลขาธิการ ให้สภาเสนอชื่อบุคคลเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๓ บรรดาคำสั่งหรือมติของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้จะมีคำสั่งหรือมติเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้ต่อไป ทั้งนี้ จนกว่าสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้จะมีมติเป็นอย่างอื่น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากบริบทสถานการณ์ด้านความมั่นคงและแนวโน้มภัยคุกคามต่อความมั่นคงในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศโดยมีความเชื่อมโยงกับมิติด้านต่าง ๆ และมีความรุนแรงและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น แต่โดยที่กลไกการดำเนินการด้านความมั่นคงตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ยังไม่เอื้อต่อการปฏิบัติภารกิจในการจัดทำและบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงให้ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งในการติดตาม ประเมิน วิเคราะห์ และการแจ้งเตือนสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคาม หรือการประกาศสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามและการประกาศระดับความร้ายแรงของภัยคุกคาม ตลอดจนการดำเนินการอื่นที่จำเป็นในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์นั้น ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการด้านความมั่นคงแห่งชาติและการรักษาความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพร้อมรองรับสถานการณ์ด้านความมั่นคงและแนวโน้มภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑๑. ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขอปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย พ.ศ. ๒๕๕๙

หน้า ๑๘
เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๑๘๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรม
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย
พ.ศ. ๒๕๕๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๒) มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๖ วรรคสอง และมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะกรรมการกองทุนยุติธรรม จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย พ.ศ. ๒๕๕๙"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ประธานกรรมการกองทุนยุติธรรมเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด ๑
ข้อความทั่วไป

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

"กองทุน" หมายความว่า กองทุนยุติธรรม

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนยุติธรรม

"ประธาน" หมายความว่า ประธานอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือ หรือประธานอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือประจำจังหวัดที่คณะกรรมการแต่งตั้ง

"คณะอนุกรรมการ" หมายความว่า คณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือ หรือคณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือประจำจังหวัดที่คณะกรรมการแต่งตั้ง

"เลขานุการ" หมายความว่า เลขานุการคณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือ หรือเลขานุการคณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือประจำจังหวัดที่คณะกรรมการแต่งตั้ง

"ผู้ขอรับความช่วยเหลือ" หมายความว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นผู้ถูกคุมขังหรือจะถูกคุมขังในคดีอาญา หรือกรณีอื่นใด

"สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานกองทุนยุติธรรม และหน่วยงานในจังหวัดที่สังกัดกระทรวงยุติธรรมที่ปลัดกระทรวงยุติธรรมมอบหมาย

"เจ้าหน้าที่" หมายความว่า พนักงานของกองทุนหรือเจ้าหน้าที่ของกระทรวงยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย

หน้า ๑๙
เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๑๘๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙

หมวด ๒
การยื่นคำขอ

ข้อ ๕ ผู้ขอรับความช่วยเหลืออาจยื่นคำขอด้วยตนเอง หรือผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ สามีหรือภริยาที่จดทะเบียนสมรส เป็นผู้ยื่นคำขอแทน หรือผู้ขอรับความช่วยเหลืออาจมอบอำนาจให้บุคคลใดเป็นผู้ยื่นคำขอแทนก็ได้ โดยวิธีการส่งคำขอทางไปรษณีย์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือช่องทางอื่นตามแบบท้ายระเบียบนี้

กรณีผู้ยื่นคำขอเป็นผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาล หรือผู้พิทักษ์แล้วแต่กรณี

หากผู้ยื่นคำขอเป็นสามีหรือภริยาที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน ญาติใกล้ชิด ผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้างของบุคคลดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่จัดทำเอกสารมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิขอรับความช่วยเหลือต่อไป

กรณีที่ผู้ขอรับความช่วยเหลือยื่นคำขอผ่านส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม หรือส่วนราชการอื่น เมื่อส่วนราชการนั้นได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายแล้ว ให้นำส่งสำนักงานเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ข้อ ๖ ให้สำนักงานที่เป็นภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้ยื่นคำขอเป็นสำนักงานที่รับผิดชอบ หรือเจ้าหน้าที่อาจส่งคำขอไปยังสำนักงานอื่นเพื่อประโยชน์ในการปล่อยชั่วคราวก็ได้

ข้อ ๗ เมื่อเจ้าหน้าที่รับคำขอแล้ว เห็นว่าเอกสารหลักฐานที่จำเป็นต้องประกอบการพิจารณายังไม่ครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบเพื่อดำเนินการส่งเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วน

ข้อ ๘ ก่อนพิจารณาคำขอ ให้เจ้าหน้าที่ประเมินเบื้องต้น หากพบปัญหาความเดือดร้อนที่จะต้องแก้ไขเร่งด่วน ให้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าหรือประสานส่งต่อตามความจำเป็นแก่กรณี อาทิ การรักษาพยาบาล การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท การหาที่พักพิงชั่วคราว เป็นต้น

ทั้งนี้ ให้เจ้าหน้าที่ให้บริการแก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับความสะดวกรวดเร็วเป็นกรณีพิเศษ

หมวด ๓
การให้ความช่วยเหลือ

ข้อ ๙ ผู้ขอรับความช่วยเหลือในการขอปล่อยชั่วคราว อาจขอรับความช่วยเหลือในการขอปล่อยชั่วคราวในขั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ ศาล หรือหน่วยงานใดที่มีอำนาจควบคุมหรือคุมขังบุคคลตามกฎหมาย

หน้า ๒๐
เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๑๘๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙

หมวด ๔
หลักเกณฑ์การพิจารณา การทบทวน และการแจ้งผล

ข้อ ๑๐ การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ คณะอนุกรรมการต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีพฤติการณ์จะหลบหนี

(๒) ไม่ไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือไม่ไปก่อเหตุภยันตรายประการใด

ข้อ ๑๑ การพิจารณาตามข้อ ๑๐ ควรคำนึงถึงหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ลักษณะการกระทำความผิดที่ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือความมั่นคงของประเทศ หรือการกระทำที่มีผลกระทบต่อประชาชนที่ทำให้ประชาชนได้รับความเสียหาย หรือความเชื่อมั่นของกระบวนการยุติธรรม

(๒) สาเหตุหรือพฤติการณ์น่าเชื่อว่ามิได้กระทำความผิด

(๓) ฐานะของผู้ที่จะได้รับความช่วยเหลือ

(๔) ประวัติการกระทำความผิด นิสัย ความประพฤติ และข้อเท็จจริงอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๕) ความคิดเห็นของผู้เสียหาย หรือเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง หากมีการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย

ข้อ ๑๒ การพิจารณาฐานะของผู้ที่จะได้รับความช่วยเหลือตามข้อ ๑๑ (๓) คณะอนุกรรมการอาจคำนึงถึงหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ประกอบด้วย

(๑) รายได้ หรือความสามารถทางเศรษฐกิจของผู้ที่จะได้รับความช่วยเหลือจากกองทุน

(๒) ภาระค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพตามปกติอันควรแก่ฐานานุรูป

(๓) ภาระหนี้สินของผู้ที่จะได้รับความช่วเหลือจากกองทุนที่ไม่สามารถเข้าถึงความยุติธรรมเป็นสำคัญ

เจ้าหน้าที่อาจสอบถามหรือให้แสดงหลักฐานต่าง ๆ หรือจะแสดงภาระหนี้สิน หรือมีการจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาให้ความช่วยเหลือหากมีพฤติการณ์น่าสงสัยเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ขอรับความช่วยเหลือ

ข้อ ๑๓ ในการให้ความช่วยเหลือ คณะอนุกรรมการต้องพิจารณาฐานะทางการเงินของกองทุนประกอบ

ข้อ ๑๔ ให้เจ้าหน้าที่สอบปากคำ ลงพื้นที่ ตรวจสอบความประพฤติ ตามความเหมาะสมและจำเป็น เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ทั้งนี้ อาจมีหนังสือสอบถาม หรือเชิญบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ ขอหนังสือรับรองความประพฤติ ส่งเอกสารหลักฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องหรือสิ่งอื่นใด ที่จำเป็นต่อการพิจารณาคำขอก็ได้

หน้า ๒๑
เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๑๘๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙

ให้เจ้าหน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริงและทำรายงานความเห็นของเจ้าหน้าที่เพื่อเสนอต่อคณะอนุกรรมการหรือประธานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายโดยเร็ว

ข้อ ๑๕ ในการพิจารณาคำขอ ให้คณะอนุกรรมการเป็นผู้พิจารณาคำขอ

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนไม่สามารถเสนอคำขอตามวรรคหนึ่งได้ ให้ประธานเป็นผู้พิจารณาคำขอและรายงานให้คณะอนุกรรมการทราบโดยเร็ว

หากมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่สามารถเสนอคำขอรับความช่วยเหลือการขอปล่อยชั่วคราวให้คณะอนุกรรมการพิจารณาได้ คณะอนุกรรมการอาจมอบหมายให้อนุกรรมการและเลขานุการหรืออนุกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นผู้พิจารณาคำขอก็ได้ และรายงานให้คณะอนุกรรมการทราบโดยเร็ว

ข้อ ๑๖ คณะอนุกรรมการ หรือประธาน หรือผู้ที่คณะอนุกรรมการมอบหมาย มีอำนาจพิจารณาอนุมัติ ไม่อนุมัติ หรือยุติคำขอ

เหตุแห่งการยุติคำขอ มีดังนี้

(๑) ผู้ขอรับความช่วยเหลือมีหนังสือขอยุติคำขอรับความช่วยเหลือ

(๒) ผู้ขอรับความช่วยเหลือไม่ส่งเอกสารหลักฐาน ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม ต่อสำนักงานภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด

(๓) ไม่สามารถติดต่อผู้ขอรับความช่วยเหลือตามที่อยู่ที่แจ้งไว้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๔) ไม่มีเหตุจำเป็นที่ต้องใช้หลักประกันในการขอปล่อยชั่วคราว

ข้อ ๑๗ การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ คณะอนุกรรมการ หรือประธาน หรือผู้ที่คณะอนุกรรมการมอบหมายอาจให้ความช่วยเหลือเต็มจำนวน หรือบางส่วนก็ได้

ข้อ ๑๘ ให้เลขานุการแล้วแต่กรณี แจ้งผลการพิจารณาเป็นหนังสือให้ผู้ขอรับความช่วยเหลือทราบภายในระยะเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะอนุกรรมการหรือประธานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายพิจารณาแล้วเสร็จ

หากการพิจารณายังไม่แล้วเสร็จ ให้เลขานุการแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขอรับความช่วยเหลือทราบถึงเหตุแห่งความล่าช้าจนกว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จ

ข้อ ๑๙ หากกรณีผู้ขอรับความช่วยเหลือไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการ ประธาน หรือผู้ที่คณะอนุกรรมการมอบหมาย ให้ยื่นหนังสือขอให้ทบทวนผลการพิจารณาต่อคณะอนุกรรมการ ประธาน หรือผู้ที่คณะอนุกรรมการมอบหมายแล้วแต่กรณี พร้อมทั้งแสดงเหตุผลและข้อเท็จจริงภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา

ข้อ ๒๐ ให้เลขานุการแล้วแต่กรณี แจ้งผลการพิจารณาทบทวนเป็นหนังสือให้ผู้ขอรับความช่วยเหลือภายในระยะเวลาเจ็ดวัน นับแต่วันที่คณะอนุกรรมการหรือประธานหรือผู้ที่คณะอนุกรรมการมอบหมายพิจารณาแล้วเสร็จ

หน้า ๒๒
เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๑๘๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙

หมวด ๕
การดำเนินการช่วยเหลือของกองทุน

ข้อ ๒๑ เมื่อผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติค่าใช้จ่ายในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยแก่ผู้ขอรับความช่วยเหลือแล้ว ให้ผู้ขอรับความช่วยเหลือทำสัญญาการได้รับความช่วยเหลือ ณ สำนักงานภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งผล ทั้งนี้ ตามแบบที่คณะกรรมการประกาศ

ข้อ ๒๒ ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมหรือบุคคลที่ปลัดกระทรวงยุติธรรมมอบหมายมีอำนาจลงนามในสัญญาการได้รับความช่วยเหลือ

ถ้าผู้ขอรับความช่วยเหลือไม่มาทำสัญญาภายในเวลาที่กำหนดโดยไม่แจ้งเหตุขัดข้อง ให้ถือว่าไม่ประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือ ให้คณะอนุกรรมการ ประธาน หรือผู้ที่คณะอนุกรรมการมอบหมายยุติการให้ความช่วยเหลือ เว้นแต่เป็นกรณีมีเหตุอันสมควร

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรมว่าด้วยการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินของกองทุนยุติธรรม

ข้อ ๒๓ ผู้ขอรับความช่วยเหลือจะต้องนำสามี ภริยา บุพการี ผู้สืบสันดาน ญาติใกล้ชิด ผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้าง ไปทำสัญญาค้ำประกันกับกองทุน ทั้งนี้ ตามแบบที่คณะกรรมการประกาศ

ข้อ ๒๔ ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรม หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย มีอำนาจลงนามในหนังสือรับรองการชำระเงินของกองทุน ทั้งนี้ ตามแบบที่คณะกรรมการประกาศ

เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจจากบุคคลตามวรรคหนึ่ง อาจเป็นผู้ยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวและเป็นผู้ลงนามในสัญญาประกันของศาลก็ได้

ข้อ ๒๕ การวางหลักประกันในการขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย ให้ประกอบด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

(๑) หนังสือรับรองการชำระเงินของกองทุน

(๒) สำเนาหนังสือสัญญาการได้รับความช่วยเหลือของผู้ต้องหาหรือจำเลย

(๓) สำเนาหนังสือสัญญาค้ำประกัน

(๔) เอกสารอื่นตามข้อบังคับประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกันในการขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๒๖ ในกรณีที่ผู้ขอรับความช่วยเหลือได้รับการปล่อยชั่วคราว ผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติค่าใช้จ่ายในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยอาจกำหนดให้มีข้อสัญญาที่เป็นเงื่อนไขหรือมาตรการให้ผู้ต้องหาหรือจำเลย หรือผู้ค้ำประกันต้องปฏิบัติ ข้อเดียวหรือหลายข้อ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยแจ้งเจ้าหน้าที่ หากมีการย้ายที่อยู่

(๒) ให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยไปรายงานตัวต่อเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง จนกว่าสัญญาประกันจะสิ้นสุด

(๓) ให้บุคคลที่ได้รับมอบหมายจากคณะอนุกรรมการสอดส่องดูแลพฤติกรรมของผู้ต้องหาหรือจำเลย

(๔) มาตรการอื่นตามที่คณะอนุกรรมการเห็นสมควร

ในกรณีที่ศาลได้มีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวและกำหนดเงื่อนไขอื่นใดบังคับนายประกันหรือผู้ได้รับความช่วยเหลือปฏิบัติด้วยนั้น ให้ถือว่าการกำหนดเงื่อนไขตามสัญญารับความช่วยเหลือจากกองทุนดังกล่าวของศาลนั้น เป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติตามสัญญารับความช่วยเหลือจากกองทุนด้วย

ภายหลังจากที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยได้รับการปล่อยชั่วคราว ให้ผู้ต้องหาหรือจำเลย และผู้ค้ำประกันไปพบเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานโดยเร็ว เพื่อรับทราบเงื่อนไขที่ศาลและกองทุนกำหนด พร้อมทั้งให้เจ้าหน้าที่ออกใบนัดรายงานตัว ให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยเก็บไว้ และแสดงต่อเจ้าหน้าที่ทุกครั้งที่ไปรายงานตัว

อนึ่ง ในการรายงานตัวต่อเจ้าหน้าที่ทุกครั้งให้นำหลักฐานการรายงานตัวต่อศาลไปแสดงด้วย

ข้อ ๒๗ สัญญาการได้รับความช่วยเหลือซึ่งยื่นในชั้นพนักงานสอบสวน หรือชั้นพนักงานอัยการหรือชั้นศาลให้มีผลเฉพาะในชั้นนั้น หากผู้ขอรับความช่วยเหลือไม่ปฏิบัติตามสัญญา ให้ถือว่าสัญญานั้นเป็นอันสิ้นสุด

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่ผู้ขอรับความช่วยเหลือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในข้อ ๒๖ ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งไปยัง ผู้ขอรับความช่วยเหลือ และผู้ค้ำประกัน โดยให้ผู้ค้ำประกัน นำผู้ขอรับความช่วยเหลือไปรายงานตัวต่อเจ้าหน้าที่ หากไม่ดำเนินการภายในกำหนดระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งโดยไม่มีเหตุอันสมควร ถือว่าผู้ขอรับความช่วยเหลือผิดสัญญา ให้กองทุนมีสิทธิบอกเลิกสัญญา

ข้อ ๒๙ หากศาลมีคำสั่งบังคับตามสัญญาประกัน และออกหมายจับผู้ขอรับความช่วยเหลือที่เป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย ให้เลขานุการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายขอคัดสำเนาหมายจับ และมีหนังสือแจ้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือสถานีตำรวจในเขตพื้นที่รับผิดชอบที่ใกล้ที่สุด เพื่อติดตามตัวผู้ขอรับความช่วยเหลือที่เป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยเร็ว หรือมีหนังสือแจ้งผู้ขอรับความช่วยเหลือให้มารายงานตัวที่สำนักงานโดยเร็ว และมีหนังสือแจ้งผู้ค้ำประกันให้ติดตามตัวผู้ขอรับความช่วยเหลือ เพื่อนำตัวมาส่งกองทุนภายในสามสิบวัน นับแต่ได้รับหนังสือ

ข้อ ๓๐ ในกรณีผู้ขอรับความช่วยเหลือผิดสัญญาการได้รับความช่วยเหลือของผู้ต้องหาหรือจำเลยจนเป็นเหตุให้ศาลมีคำสั่งบังคับตามสัญญาประกัน ให้กองทุนชำระเงินค่าปรับตามคำสั่งศาลภายในเวลาที่กำหนด ในวงเงินจำนวนไม่เกินที่กำหนดไว้ในหนังสือรับรองการชำระเงินของกองทุนนั้น

ข้อ ๓๑ หากกองทุนต้องชำระเงินค่าปรับเป็นจำนวนเท่าใด ผู้ขอรับความช่วยเหลือและผู้ค้ำประกันต้องชดใช้เงินแก่กองทุนจนครบถ้วน

หน้า ๒๔
เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๑๘๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙

ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย แจ้งผู้ขอรับความช่วยเหลือ และผู้ค้ำประกันเป็นหนังสือลงทะเบียนตอบรับให้ผู้ขอรับความช่วยเหลือ และผู้ค้ำประกัน ชดใช้เงินให้แก่กองทุนจนครบถ้วน ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หรือภายในระยะเวลาที่สำนักงานกำหนด

หากผู้ขอรับความช่วยเหลือและผู้ค้ำประกันมิได้ชำระเงินคืนกองทุน ให้กองทุนดำเนินคดีกับผู้ขอรับความช่วยเหลือ และผู้ค้ำประกันต่อไป

หมวด ๖
การรายงานผล

ข้อ ๓๒ ให้เลขานุการคณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือประจำจังหวัดรายงานผลการพิจารณาให้ความช่วยเหลือต่อคณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือ เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการภายในวันที่ห้าของทุกเดือน

ให้เลขานุการคณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือรายงานผลการพิจารณาตามวรรคหนึ่ง และผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือ และผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน ที่คณะกรรมการมอบหมาย เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการทุกรอบสามเดือน

ข้อ ๓๓ ในกรณีที่คณะกรรมการมีข้อคิดเห็น หรือมติเกี่ยวข้องกับผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการ ให้สำนักงานแจ้งให้ประธานอนุกรรมการคณะนั้นทราบโดยเร็ว

หมวด ๗
เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๓๔ กรณีผู้ขอรับความช่วยเหลือให้ข้อเท็จจริง หรือแสดงข้อความอันเป็นเท็จถึงขนาดว่าหากไม่แสดงข้อความอันเป็นเท็จจะไม่ได้รับความช่วยเหลือจากกองทุน ต่อเจ้าหน้าที่เพื่อเป็นประโยชน์แก่ตนในการขอรับความช่วยเหลือเงินกองทุน เจ้าหน้าที่อาจเสนอความเห็นต่อคณะอนุกรรมการ ประธาน หรือผู้ที่คณะอนุกรรมการมอบหมาย เพื่อยุติคำขอดังกล่าวก็ได้

กรณีผู้ขอรับความช่วยเหลือให้ข้อเท็จจริง หรือแสดงข้อความอันเป็นเท็จ เพื่อเป็นประโยชน์แก่ตนถึงขนาดว่า หากไม่แสดงข้อความอันเป็นเท็จจะไม่ได้รับความช่วยเหลือจากกองทุน ต่อคณะอนุกรรมการ ประธาน หรือผู้ที่คณะอนุกรรมการมอบหมาย จนเป็นผลให้คณะอนุกรรมการ ประธาน หรือผู้ที่คณะอนุกรรมการมอบหมาย อนุมัติ หรือได้จ่ายเงินช่วยเหลือแล้ว คณะอนุกรรมการ ประธาน หรือผู้ที่คณะอนุกรรมการมอบหมาย อาจยกเลิกการอนุมัติ หรือการจ่ายเงินดังกล่าวก็ได้

หากผู้ขอรับความช่วยเหลือมิได้ชำระเงินคืน ให้กองทุนดำเนินคดีกับผู้ขอรับความช่วยเหลือต่อไป

หน้า ๒๕
เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๑๘๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙

ข้อ ๓๕ การพิจารณาให้ความช่วยเหลือของคณะอนุกรรมการ ประธาน หรือผู้ที่คณะอนุกรรมการมอบหมายในเรื่องใด หากไม่มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ให้ใช้ระเบียบของทางราชการที่กำหนดไว้ในเรื่องนั้นได้โดยอนุโลม

ข้อ ๓๖ สำหรับเงินกองทุนที่วางเป็นหลักประกันในการขอปล่อยชั่วคราวก่อนพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลบังคับใช้ หากศาลสั่งริบให้เจ้าหน้าที่พิจารณาดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ ๒๙ และข้อ ๓๓ ของระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
พลเอก ไพบูลย์ คุ้มฉายา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
ประธานกรรมการกองทุนยุติธรรม

ภาคผนวก ข
ประกาศตั้งคณะอนุกรรมาธิการ

ประกาศ
คณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ
สภาผู้แทนราษฎร
ที่ ๒ / ๒๕๖๓
เรื่อง ตั้งคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติตั้ง คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ของคณะกรรมาธิการภายใต้กรอบหน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๐ (๙) โดยกำหนดระยะเวลาพิจารณาศึกษา จำนวน ๖๐ วัน ซึ่งคณะอนุกรรมาธิการประกอบด้วย

๑. พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ	ประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๒. พลโท พงศกร รอดชมภู	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ
๓. นายพีรเดช คำสมุทร	อนุกรรมาธิการ
๔. นายสาคร เกี่ยวข้อง	อนุกรรมาธิการ
๕. นายฉลอง เทอดวีระพงศ์	อนุกรรมาธิการ
๖. รองศาสตราจารย์ พัทธนันท์ หรรษาภิรมย์โชค	อนุกรรมาธิการ
๗. นายพสิษฐ์ ณครแก้ว	อนุกรรมาธิการ
๘. นายภาคิน สวนแก้ว	อนุกรรมาธิการ
๙. เรืออากาศโท ธนเดช เพิ่งสุข	**อนุกรรมาธิการและเลขานุการ**
๑๐. นางสาวพิมพ์กาญจน์ กีรติวิราปกรณ์	อนุกรรมาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะอนุกรรมาธิการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) พิจารณาศึกษา ปรับปรุง พัฒนา แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมาธิการหรือประธานคณะกรรมาธิการมอบหมาย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน)
รองประธานคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมาธิการ

ประกาศตั้งที่ปรึกษาอนุกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ
สภาผู้แทนราษฎร
ที่ ๑ /๒๕๖๓
เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓ เมื่อวันพุธที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการเพื่อพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยให้มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่อคณะอนุกรรมาธิการ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ดังมีรายนามดังต่อไปนี้

๑. นายนพดล แก้วสุพัฒน์	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
๒. นายอำนาจ ขุณหะนันทน์	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
๓. นายจำนงค์ ไชยมงคล	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
๔. นายอโณทัย ดวงดารา	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
๕. นายธนพล พลเยี่ยม	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
๖. นายวุฒิพงษ์ เวชยานนท์	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
๗. นายธนิน เกตุทอง	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
๘. นายณัฐพงศ์ นวลแสง	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
๙. นายพัฒนา สุภาวงศ์วณิชย์	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
๑๐. นายบรรณ แก้วฉ่ำ	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
๑๑. นางสาววัลดิกาล โสวะภาค	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
๑๒. นายวศิน ศรีสกุลพาณิชย์	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
๑๓. นางสาวสมฤดี แสงด้วง	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
๑๔. นายสมพร ธิทธิภูวกุล	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
๑๕. นายณรงค์ ไพบูลย์	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
๑๖. นายสกุลชัย อัศวินเรืองชัย	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
๑๗. นายภาคิน เจริญนนทสิทธิ์	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
๑๘. นายณัฐวุฒิ เจี่ยงเพียร์	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
๑๙. นายวัฒนา จำปาดิบวัตนกุล	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
๒๐. นายธนากร เม่งควน	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
๒๑. นางสาวอรทัย ชำดี	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ

ทั้งนี้ มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๓

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน)
รองประธานกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมาธิการ

ภาคผนวก ค ภาพกิจกรรม
การสัมมนาของคณะกรรมาธิการ

MIRACLE
GRAND

กลุ่มที่ 5

ภาพการประชุมคณะอนุกรรมาธิการ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอเชิญคณะกรรมาธิการเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ในการนี้ผมได้อนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม ตามข้อบังคับข้อที่ ๑๐๔ วรรคสอง ขอเชิญผู้มีรายชื่อดังต่อไปนี้เข้าร่วมชี้แจงในที่ประชุมนะครับ ๑. พลโท พงศกร รอดชมภู ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ ๒. นายจำนงค์ ไชยมงคล ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ เชิญเข้าร่วมชี้แจงครับ

(ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการเข้าประจำที่)

พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ และเรียนท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพทุกท่าน กระผม พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ในฐานะรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม คณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ เนื่องจากวันนี้ท่านประธานคณะกรรมาธิการท่านติดภารกิจสำคัญในช่วงเวลาที่จะนำเสนอรายงาน จึงได้มอบหมายให้กระผมในฐานะผู้แทนได้นำเสนอสรุปรายงาน เรื่อง การศึกษาปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง ของคณะกรรมาธิการต่อที่ประชุมครั้งนี้ ดังนี้

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมาธิการตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๙) โดยให้มีหน้าที่และอำนาจในการกระทำกิจการการสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งรัฐ การค้าชายแดน การค้าผ่านแดนจุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว จุดผ่อนปรนเพื่อการค้า ช่องทางธรรมชาติ และช่องทางตามกฎหมายศุลกากร การเดินทางข้ามแดน การจัดการและการดูแลแรงงานข้ามแดน การส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการพัฒนาชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ โดยเฉพาะปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุน และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับดินแดนและความมั่นคงของประชาชน นั้น

ภายใต้หน้าที่และอำนาจที่ได้รับมอบหมายจากสภาผู้แทนราษฎร ในคราวการประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๑๗ วันพุธที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมาธิการได้มีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง เพื่อพิจารณาศึกษา ปรับปรุง พัฒนา แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยมอบหมายให้ กระผม พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม เป็นประธานคณะอนุกรรมาธิการ และเมื่อคณะอนุกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาแล้วเสร็จ ได้นำเสนอรายงานต่อคณะกรรมาธิการเพื่อพิจารณาต่อไป ซึ่งภายหลังจากที่คณะกรรมาธิการได้พิจารณาแล้ว

เห็นว่าเรื่องดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มองเห็นปัญหาของความมั่นคงเป็นความสำคัญอย่างยิ่ง จึงได้มีมติให้จัดทำรายงานเรื่องดังกล่าวเสนอมายังสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไป ทั้งนี้ ในรายละเอียดข้อเสนอแนะ ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ ปรากฏตามรายงานที่เสนอต่อที่ประชุมแล้ว ซึ่งกระผมขออนุญาตไม่ลงรายละเอียด และเบื้องต้นกระผมขออนุญาตท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ขออนุญาตให้ พลโท พงศกร รอดชมภู ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ และนายจำนงค์ ไชยมงคล ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ ได้เข้าร่วมเพื่อชี้แจงต่อสภาด้วย กราบขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ เชิญครับ

พลโท พงศกร รอดชมภู (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาและสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม พลโท พงศกร รอดชมภู ประธานที่ปรึกษาอนุกรรมาธิการ ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานและท่านสมาชิกว่า กฎหมายความมั่นคงที่เรากำลังจะพูดคุยกันอยู่นี้มีอยู่หลายฉบับอยู่ในที่ต่าง ๆ กัน เช่น กฎหมายอาญาความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง มาตรา ๑๐๗ ถึงมาตรา ๑๓๕ พ.ร.บ. ความมั่นคง พ.ร.บ. กฎอัยการศึก รวมถึง พ.ร.บ. ที่เกี่ยวข้องกับประชาชน เช่น พ.ร.บ. การชุมนุม อย่างนี้เป็นต้น ----------

กฎหมายต่าง ๆ เหล่านี้ส่วนใหญ่แล้วจะทำการบัญญัติหรือแก้ไขในช่วงเวลาที่มีการรัฐประหารหรือเป็นกฎหมายที่ได้บัญญัติขึ้นมาตั้งแต่สมัย พูดตรงไปตรงมาก็คือสมัยศตวรรษที่แล้วเป็นส่วนใหญ่นะครับ ภาพรวมของการดูแลประชาชนในศตวรรษที่แล้วจะมุ่งให้ประชาชนอยู่ในกรอบ อยู่ในสิ่งที่รัฐบาลต้องการ เพื่อประโยชน์ของรัฐบาลเสียมากกว่า แล้วก็นำสิ่งที่เรียกว่าความมั่นคงนั้นมาเกี่ยวข้องกับรัฐบาล พูดง่าย ๆ คือความมั่นคงของรัฐบาลคือความมั่นคงของรัฐ นี่คือประเด็นใหญ่ แล้วภาพรวมอันนี้พอทำไปนาน ๆ เข้าโลกเปลี่ยนไปเยอะ ประชาชนต้องการความหลากหลาย ต้องการความคิดเห็นที่แตกต่างกันก็เกิดความขัดแย้งกับภาครัฐ กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งขณะนี้เราเข้ามาสู่ศตวรรษที่ ๒๑ แล้วก็ควรที่จะมีการพัฒนาปรับปรุงกฎหมายทั้งหลายนี้อีกสักรอบหนึ่ง เจตนาไม่มีอะไรมาก เพียงให้ฝ่ายความมั่นคงและพนักงานเจ้าหน้าที่ทั้งหลายได้รู้สึกว่าควรจะทำอะไรให้มันสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงไปของโลกนี้ เรามองโลกนี้ใหม่จากศตวรรษที่แล้วที่เราอยู่กันในกลุ่มของนาซีบ้าง อยู่ในเผด็จการทหารบ้าง อยู่ในการต่อสู้ระหว่างสงครามเย็นของคอมมิวนิสต์บ้าง เปลี่ยนมาเป็นโลกอย่างยุโรปตะวันตก คือเขาอยู่ด้วยกัน ในยุโรปอุดมการณ์ทางการเมืองของประชาชนสวิงตั้งแต่ซ้ายจัดก็คือสังคมนิยม มีไปจนถึงขวาจัดก็คืออนุรักษ์นิยมเต็มที่เลย แต่ทั้งหมดนี้อยู่ในกรอบของประชาธิปไตย ใช้เครื่องมือของประชาธิปไตยทำให้ประชาชนอยู่ร่วมกันได้แบบเขาเรียกว่า พหุวัฒนธรรม หรือว่าอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายความคิดสร้างสรรค์ แล้วก็จะมีความสงบ มีความปกติสุขเกิดขึ้น ท่านสมาชิกอาจจะได้ยินว่าประเทศเยอรมัน เยอรมนีเกิดเรื่องการรัฐประหารขึ้น เรื่องนี้เกิดจากขวาจัดที่ออกนอกกรอบประชาธิปไตย แต่ก็สามารถดำเนินการที่จะจับกุมได้อย่างรวดเร็วเพราะประชาชนไม่ได้สนับสนุน แต่ถ้าเกิดเราใช้กำลังเจ้าหน้าที่รัฐบังคับมากเกินไปในสุดแล้วประชาชนก็จะขัดแย้งกับภาครัฐ ดังนั้นประเด็นของปัญหาที่มาที่ไปมันก็คือว่าไม่ใช่ความมั่นคงของรัฐกับความมั่นคงของรัฐบาลเป็นเรื่องเดียวกัน มันเป็นคนละเรื่องกัน นั่นละคือประเด็นที่อยากจะนำเสนอในวันนี้

ปัญหาของกฎหมายความมั่นคง เมื่อความคิดเป็นแบบสมัยศตวรรษที่แล้วที่นำเรียนไปแล้ว มันก็จะติดอยู่ในเรื่องที่ว่าจะบังคับประชาชนให้หยุดนิ่งอยู่กับที่ได้อย่างไร การจะบังคับอย่างนั้นได้ก็คือต้องพยายามตีความให้มันกว้างเข้าไว้ ใครทำอะไรนิดหน่อยก็ผิดกฎหมายแล้ว อย่างนี้เป็นต้น

ประเด็นที่ ๒ ก็คือพนักงานเจ้าหน้าที่พอจะมาดูนิยามความมั่นคง มาดูกฎหมายก็จะเกิดปัญหาว่าจะตีความอย่างไร เพื่อป้องกันตัวเองไว้เขาก็จำเป็นจะต้องไม่ยอมละเมิด ป. อาญา มาตรา ๑๕๗ ก็ต้องจับไว้ก่อน ฟ้องไว้ก่อนเพื่อให้ตัวเองไม่ผิดกฎหมาย แต่สิ่งที่ตามมาคือประชาชนที่ก้าวหน้าไปแล้ว ประชาชนที่คิดใหม่ไปแล้วเขารู้สึกว่าในสามัญสำนึกของเขานี่เขาไม่ได้ผิดนี่นา ความรู้สึกอันนี้ละมันเกิดความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับประชาชน สุดท้ายมันนำไปสู่ความไม่มั่นคงของรัฐในที่สุด นี่คือประเด็นที่อยากจะยกขึ้นมา ดังนั้นก็มีข้อเสนออยู่ประมาณสัก ๑๐ ประเด็นที่อยากจะยกมาเพื่อเป็นความคิดที่จะเอาไปใช้ในการที่จะปรับปรุงกฎหมายของรัฐบาลต่อไป

ประการแรก ก็คือมันต้องตั้งต้นด้วยการทบทวน คือตั้งตัวกันไหมว่าเราควรที่จะดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายความมั่นคงเสียก่อน ปรับปรุงอย่างไรครับ ปรับปรุงโดยเอาประชาชนเป็นตัวตั้ง เอาระบอบประชาธิปไตยเป็นตัวตั้ง ไม่ใช่ความคิดเมื่อศตวรรษที่แล้ว ซึ่งใช้ความเรียกว่าการต่อสู้ด้านสงครามเย็นหรือว่าการบัญญัติให้ประชาชนได้อยู่ในกรอบ ความคิดนี้ต้องเปลี่ยนใหม่ เมื่อคิดจะเปลี่ยนใหม่ก็ต้องมีการปรับปรุงกฎหมายให้ไปแนวทางนี้ ถ้าเราจะยกของอับราฮัม ลินคอล์น ก็คือกฎหมายต้องเป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน ดังนั้นกฎหมายความมั่นคงต้องยืนอยู่บนพื้นฐานของประชาชนได้ประโยชน์เป็นที่ตั้ง

ประเด็นที่ ๒ ก็คือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่บังคับใช้กฎหมายอย่างปัจจุบันอย่างที่หลายท่านก็พบอยู่ในการชุมนุมบ้าง หรือว่าการจับกุมคุมขังในเรื่องต่าง ๆ บ้าง บางครั้งเจ้าหน้าที่จะไม่เข้าใจเรื่องความมั่นคงจริง ๆ ดังนั้นการที่จะดำเนินคดีด้านความมั่นคงในอนาคตก็ควรจะปรับปรุงให้เป็นรูปของคณะกรรมการหรือว่าเป็นองค์คณะอะไรบางอย่างอาจจะเป็นการสืบสวนสอบสวนร่วมก็ได้ ตัวอย่างที่เราควรจะต้องมีก็คือเจ้าหน้าที่จากสภาความมั่นคงไหม จากสำนักข่าวกรองไหม ซึ่งเขาอาจจะปิดตัวเหมือนกับที่เรื่องศาลเด็กและเยาวชนจำเป็นจะต้องมีเจ้าหน้าที่จากด้านสังคมสงเคราะห์มาดู ผู้เชี่ยวชาญด้านนี้โดยเฉพาะ แต่ถ้าเกิดดำเนินคดีแบบคดีอาญาจริง ๆ มันจะมีแต่ว่าจะจับกุมคุมขังเท่านั้น มันไม่สามารถที่จะไปทางอื่นได้

ประเด็นที่ ๓ ก็คือยกตัวอย่าง อย่างประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๖ คำว่า ยุยงปลุกปั่น มีความหมายแค่ไหน กว้างแค่ไหน ลึกแค่ไหน อะไรที่แปลว่ายุยงปลุกปั่นกันแน่ เพราะเท่าที่พบส่วนใหญ่แล้วก็คือการโจมตีรัฐบาล เมื่อเกิดการโจมตีรัฐบาล คือปกติแล้วรัฐบาลเป็นองค์กรสาธารณะ เป็นบุคคลสาธารณะ โจมตีไปเถอะรับฟังแล้วมาใช้เป็นประโยชน์แก้ไขถ้ามันแก้ไขได้ แก้ไขไม่ได้ก็ชี้แจงไปก็จบ แต่เนื่องจากว่ารัฐบาลมีความรู้สึกว่าตัวเองรัฐบาลจะไม่มั่นคงมันก็เลยดำเนินคดีไป มันก็เกิดการขัดแย้งกันระหว่างประชาชนกับรัฐบาล แล้วโดยใช้เงื่อนไขว่ามันไปผิดความมั่นคง เมื่อเป็นเช่นนี้กฎหมายความมั่นคงที่เราควรจะปรับปรุงก็ควรจะต้องตั้งต้นที่จะต้องคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นหลัก ไม่ใช่เจ้าหน้าที่รัฐเป็นหลัก สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มันจะนำไปสู่การปรับปรุงกฎหมาย แล้วก็พยายามที่จะเอาผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ เข้ามาช่วยกัน แล้วก็มาสร้างกระบวนการกฎหมายความมั่นคงในหลาย ๆ ด้านเสียใหม่ โดยใช้ประชาชนเป็นที่ตั้ง

ประเด็นที่ ๔ รัฐธรรมนูญไทย มาตรา ๔๔ แล้วก็รัฐธรรมนูญของเยอรมนี มาตรา ๘ รับรองสิทธิของประชาชนในการที่จะชุมนุมโดยสงบปราศจากอาวุธเหมือนกัน แล้วก็มี พ.ร.บ. ชุมนุมเหมือนกันทั้ง ๒ ประเทศ แต่ในประเทศไทยผู้ชุมนุมมักจะโดนจับ ในขณะที่ทางประเทศเยอรมนีโอกาสที่เจ้าหน้าที่รัฐจะไปจับกุมประชาชนน้อยมาก เพราะว่ากระบวนการยุติธรรมของเขาจะมีเรื่องศาลปกครอง เขาจะพยายามเปิดเสมอที่จะไม่รบกวนสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ในขณะที่ของเราจะดำเนินการคดีทางอาญาไปก่อนเลย หรืออย่างน้อยที่สุดประชาชนก็จะโดนเรื่องคดีจราจร เรื่องความสะอาดเป็นหลักก่อนแล้ว ทุกคนที่ลงไปนี่ก็โดนไปก่อนแล้ว การชุมนุมอาจจะไม่ใช่เป็นคนจัดด้วยซ้ำ แค่ชักชวนมาก็ถือเป็นผู้จัดการชุมนุมแล้ว ก็จะโดนคดีไปก่อนโดยที่ยังไม่ตั้งตัว สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้คือความแตกต่างระหว่างเยอรมนีกับไทยในเรื่องกฎหมายที่คล้ายกันหรือเหมือนกันในระบอบปกครองแบบเดียวกัน

ประเด็นที่ ๕ ก็คือความแตกต่างระหว่างไทยกับเยอรมนีตรงนี้ละครับ มันทำให้ประเทศไทยกับเยอรมนีแตกต่างกัน เยอรมนีมีคนหัวรุนแรงขวาจัดขนาดที่ว่าไม่เอาระบอบประชาธิปไตยที่โดนจับไปเมื่อเร็ว ๆ นี้มันก็มี แต่เขาก็อยู่อย่างสงบ แล้วคนชาวเยอรมันเขาชุมนุมอยู่เสมอ เรียกร้องอยู่เสมอ รัฐบาลก็สามารถตอบสนองได้เสมอ

เหมือนกัน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้คือความสวยงามของระบอบประชาธิปไตย ระบอบประชาธิปไตยเท่านั้นที่จะสร้างความมั่นคงให้กับรัฐได้ ไม่ใช่ความมั่นคงของรัฐบาลนะครับ เป็นความมั่นคงของรัฐ นั่นคือให้คนที่มีความคิดแตกต่างหลากหลายไม่ถูกปิดปากและสามารถอยู่ด้วยกันได้อย่างสงบ อันนี้คือประเด็นของมัน ดังนั้นการที่จะรักษาสมดุลระหว่างความมั่นคงกับเสรีภาพมันจะนำไปสู่ความมั่นคงของรัฐ

ประเด็นที่ ๖ เนื่องจากเราทราบแล้วละว่าคดีความมั่นคงถูกนำมาใช้ทางการเมือง ดังนั้นการปรับปรุงนี้ก็ควรจะต้องเน้นที่จะปล่อยคดีความมั่นคงมากกว่าที่จะจับกุมคุมขัง หรือว่าในประมวลวิธีพิจารณาความอาญาอาจจะต้องมีเพิ่มเติม ผู้ต้องสงสัยมากกว่าผู้ต้องหา และมีกระบวนการวิธีการที่ต่างออกไปแบบเดียวกับที่ในต่างประเทศเขาทำ

ประเด็นที่ ๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนจะถึงศาลควรจะได้รับการอบรมเรื่องความมั่นคงให้ชัดเจนออกไป

ประเด็นที่ ๘ กลไกการดำเนินคดีด้านความมั่นคงต้องแยกต่างหากจากคดีอาญา อาจจะมีการดำเนินการเป็นพิเศษ อย่างที่กราบเรียนให้ทราบแล้วว่ามีเรื่องของการสืบสวนสอบสวนร่วม มีคณะกรรมการร่วมอะไรต่าง ๆ นี้นะครับ แล้วก็เปิดโอกาสให้กับผู้โดนคดีความมั่นคงจะต้องมีการคุ้มครองในเรื่องของค่าใช้จ่ายในการสู้คดีบ้าง ในการเยียวยา ในการประกันตัวที่ยืดหยุ่นมากขึ้น คำถามจากท่านสมาชิกอาจจะมีอยู่คำหนึ่งแล้วกรณีความขัดแย้งที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้จะทำอย่างไร ----------

สิ่งเหล่านี้ผมขออนุญาตกราบเรียนอย่างนี้ว่า การที่ไปจับประชาชนโดยที่หลักฐานไม่สมบูรณ์ ถ้าจับผิดจะทำให้เกิดแนวร่วมมุมกลับ เกิดความคับแค้นข้องใจ เกิดความเคียดแค้น แล้วจะขยายตัวเป็นความขัดแย้งต่อไป ประชาชนเขาก็รู้ว่าใครเป็นคนทำ ถ้าจับถูกตัวเขาไม่ว่า แต่ถ้าจับผิดตัวมันจะเป็นเรื่องต่อไป ดังนั้นในการดำเนินการวิธีการแบบนี้ที่มีกระบวนการยุติธรรมที่ดีในเรื่องของความมั่นคงก็จะทำให้ลดจำนวนผู้ที่ถูกจับผิดตัว แล้วก็สามารถที่จะพบเป้าหมายที่เป็นผู้ก่อการร้ายจริง ๆ ออกไป

ประเด็นที่ ๙ จะยกกรณีตัวอย่าง ๒ ตัวอย่างที่ชัดเจน อย่างกรณี พ.ร.บ. การชุมนุมสาธารณะ ปี ๒๕๕๘ นี้ เราทราบอยู่แล้วว่าประชาชนมักจะโดนเรื่องจราจรบ้าง ความสะอาดบ้าง เราก็แก้นิดเดียวว่าให้เจ้าหน้าที่รัฐเป็นผู้อำนวยความสะดวกประชาชน ถ้าเจ้าหน้าที่รัฐอำนวยความสะดวกประชาชนแล้วนี่ การที่จะไปผิดกฎหมายจราจร ไปผิดกฎหมายความสะอาดก็ยากแล้ว เพราะเจ้าที่รัฐเป็นผู้อำนวยความสะดวกใช่ไหมครับ หรืออีกประเด็นหนึ่งก็คือการใช้คำว่า ความมั่นคง ไปครอบคลุมทุกเรื่อง บางทีก็อาจจะมียกตัวอย่างก็ได้ไปฟังมา ว่าเวลาโอนเงินเข้ามาในประเทศไทย โอนเงินเข้ามาปั๊บมันจะมีกฎหมายที่จะดำเนินการเรื่องการฟอกเงิน เรื่องยาเสพติดอะไรต่าง ๆ แล้วบอกว่าเป็นเรื่องกฎหมายความมั่นคง ก็ขอตรวจสอบก่อน พอขอตรวจสอบก่อนก็จะหยุดเงินนี้ไว้ประมาณสัก ๓ เดือน ๖ เดือนแล้วแต่ก่อนตรวจสอบ แต่ผู้ที่เอาเงินเข้ามาเขามีดอกเบี้ยเดินทุกวัน อันนี้จะแตกต่างจากทางต่างประเทศที่เขาจะต้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนจนชัดเจนก่อนว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องก่อการร้ายจริง ๆ จึงจะออกเรื่องกฎหมายความมั่นคง ดังนั้นผมขอสรุปครับท่านประธานครับ ว่าเรื่องของความมั่นคงนั้น ที่แท้จริงแล้วจะต้องเป็นการยอมรับความเห็นต่างอย่างสร้างสรรค์จากทุกฝ่าย จากประชาชน แล้วก็จากเจ้าหน้าที่รัฐ อันที่ ๒ ก็คือความมั่นคงของรัฐ ไม่ใช่ความมั่นคงของรัฐบาล และประเด็นสุดท้าย การแก้ไขกฎหมายความมั่นคงมิใช่การบั่นทอนความมั่นคง หากแต่ว่าเป็นการสร้างเสริมความมั่นคงให้แก่รัฐอย่างถูกต้อง แล้วก็ประชาชนทุกฝ่าย รวมทั้งเจ้าหน้าที่รัฐ แล้วก็รัฐเองจะได้รับความมั่นคงสถาพรสืบไป ขอบคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายสุชาติ ตันเจริญ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ได้ขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : กรรมาธิการจะชี้แจงเพิ่มเติมใช่ไหมครับ เชิญครับ

นายจำนงค์ ไชยมงคล (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพทุกท่าน ผม จำนงค์ ไชยมงคล ในฐานะที่ปรึกษา ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังท่านสมาชิก ขออนุญาตที่จะสรุปในประเด็นในการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงเท่านั้น คือปัญหาที่คณะกรรมาธิการได้ศึกษานั้น โดยหลักเราจะไปมองที่กฎหมายที่เกี่ยวกับความมั่นคง กฎหมายอาญาก็คือประมวลกฎหมายอาญา แล้วก็ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากว่าจากผลการศึกษา การศึกษาปัจจุบันนั้นมองไปที่การดำเนินคดีของความมั่นคงในเชิงยุทธศาสตร์ นั่นหมายความว่าถ้าเราไปมองจริง ๆ มาตรา ๑๑๖ ถูกบังคับใช้หลังการรัฐประหารค่อนข้างเยอะ ถ้าใครที่เป็นนักกฎหมาย ลองย้อนไปดู ในสมัยก่อนนั้นการใช้มาตรา ๑๑๖ นั้นน้อยมาก แต่หลังการปฏิวัติรัฐประหารแล้วการใช้มาตรา ๑๑๖ ค่อนข้างสูง เนื่องจากเป็นการใช้กฎหมายในลักษณะของการดำเนินคดีเชิงยุทธศาสตร์เพื่อหยุดยั้งความเคลื่อนไหวของภาคประชาชน หรือเราใช้กฎหมายในลักษณะเขาเรียกว่า ปิดปากประชาชนในการแสดงความคิดเห็น ถ้าเป็นภาษาอังกฤษใช้ภาษาย่อคำว่า สแลป ลอว์ (SLAPP Law) นั่นก็หมายความว่าปัจจุบันนั้นได้ถูกใช้กฎหมายในลักษณะความมั่นคงนั้นเพื่อระงับยับยั้งการแสดงสิทธิเสรีภาพหรือแสดงความคิดเห็นของภาคประชาชนเป็นค่อนข้างมาก เพราะฉะนั้นในการศึกษาในครั้งนี้จึงมองไปที่มาตรา ๑๑๖ ตามประมวลกฎหมายอาญา ในมาตรา ๑๑๖ ตามประมวลกฎหมายอาญานั้น ความจริงได้บัญญัติไว้ระดับหนึ่งแล้ว แต่ถ้ามามองกันจริง ๆ มาตรา ๑๑๖ นั้นได้บัญญัติไว้ค่อนข้างกว้างจนเกินไป จนทำให้เกิดการตีความ และการตีความนั้นแทนที่จะตีความโดยเคร่งครัด กลับเป็นการตีความเพื่อที่จะใช้กฎหมายนั้นเป็นเครื่องมือในเชิงยุทธศาสตร์ในทางการเมือง คณะกรรมาธิการจึงได้ศึกษาบอกว่า ----------

เอาละถ้าเราดูมาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๖ บัญญัติไว้บอกว่า ผู้ใดกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือ หรือวิธีอื่นใด อันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือไม่ใช่เพื่อแสดงความคิดเห็นโดยสุจริต จริง ๆ กฎหมายฉบับนี้ได้บัญญัติไว้ถึง ๓ อนุมาตรา (๑) ก็คือเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดินหรือรัฐบาลโดยใช้กำลังข่มขืน หรือใช้กำลังประทุษร้าย (๒) คือเพื่อให้เกิดความปั่นป่วนหรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชน ถึงขนาดที่จะก่อให้เกิดความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร ผมขออนุญาตพูดแค่ ๒ อนุมาตรา (๒) ความจริงแล้วถ้าจะแปลกันแบบง่าย ๆ ก็ดูเหมือนไม่มีอะไร แต่หลัง ๆ ถูกนำมาใช้เยอะคือการตีความของพนักงานสอบสวน ตีความลักษณะว่าหรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชน ซึ่งเป็นการเขียนกฎหมายที่กว้างมาก สามารถใช้ดุลยพินิจอย่างไรก็ได้ แล้วการใช้ดุลยพินิจนั้นก็กลับกลายเป็นว่าไปรองรับการใช้ดุลยพินิจของพนักงานสอบสวนที่กว้างจนเกินไป และสิ่งที่เกิดขึ้นจากการศึกษาก็คือว่าผลกระทบตกแก่ประชาชน ท่านประธานคงทราบว่าประเทศไทยเราใช้ระบบกล่าวหาครับ เมื่อกล่าวหาแล้วคนที่ถูกกล่าวหาก็คือในส่วนประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของประชาชนที่เคลื่อนไหวในทางการเมือง ทั้ง ๆ ที่การเคลื่อนไหวทางการเมืองความจริงแล้วมันเป็นประโยชน์ต่อระบอบการปกครองที่เป็นประชาธิปไตย การแสดงความคิดเห็นมากเท่าใดคือความงอกงามหรือความงดงามของประชาธิปไตย แต่เราได้ถูกใช้กฎหมายนั้นเป็นลักษณะสแลป ลอว์ (SLAPP Law) ก็คือใช้กฎหมายปิดปากประชาชนไม่ให้พูด ไม่ให้แสดงออกมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะฉะนั้นคณะกรรมาธิการจึงศึกษาว่าสมควรที่จะแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ ให้แคบลง ให้มันตีความได้น้อยลง หรือตัดข้อความคำว่า หรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชน นี่คือประเด็นที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ ท่านประธานครับ เนื่องจากว่ากฎหมายเขียนอย่างไรก็แล้วแต่ต่อให้มีข้อจำกัดขนาดไหน เพียงไรก็แล้วแต่ แต่ว่าการใช้ดุลยพินิจนั้นก็อาจจะกว้างได้ จึงมีข้อเสนอในเรื่องการแก้ไขตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในคดีเกี่ยวกับความมั่นคงนั้น ในรายงานจะบอกว่าถ้าเป็นคดีเกี่ยวกับความมั่นคงแล้วไม่ควรจะให้พนักงานสอบสวนใช้ดุลยพินิจเพียงอย่างเดียว ควรที่จะใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาว่าคดีนั้นอยู่ในประเภทความมั่นคงหรือเข้ามาตรา ๑๑๖ หรือไม่นั้น ในรูปแบบของ

คณะกรรมการ อันนี้ก็คือการกลั่นกรองอีกรูปแบบหนึ่งในการใช้ดุลยพินิจ แต่ปัจจุบันที่เกิดขึ้นพนักงานสอบสวนรับคดี กรรมก็ไปตกกับประชาชน จะต้องประกันตัว และคดีความมั่นคงเป็นคดีที่ประกันยาก ประกันก็ยาก แล้วก็แพง โอกาสก็น้อย อันนี้คือเป็นปัญหา เพราะฉะนั้นในส่วนวิธีพิจารณาความนั้น ในส่วนคณะกรรมาธิการได้เสนอก็คือว่า ๑. ในรูปคณะกรรมการ ๒. ควรจะต้องแยกแยะระหว่างผู้ต้องสงสัย ควรจะต้องแยกแยะระหว่างผู้ต้องหาและผู้ถูกกล่าวหา วันนี้ผู้ถูกกล่าวหาและผู้ต้องหาสิทธิเหมือนกันครับสิทธิเหมือนกันหมด ไม่ได้แยกแยะอะไรเลย กลับกลายเป็นว่าคนที่เป็นผู้ต้องหากับเป็นผู้ถูกกล่าวหาใช้สิทธิตัวเดียวกัน ทั้ง ๆ ที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ควรจะต้องไปประกันตัว อย่างนี้เป็นต้น นี่ก็คือประเด็นที่คณะกรรมาธิการได้ศึกษาไว้ เพื่อไม่ให้เสียเวลา ผมก็ขออนุญาตใช้ถ้อยคำแถลงที่เสนอต่อท่านประธานและท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่านไว้เพียงแค่นี้ ขอกราบขอบพระคุณครับ ขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : มีท่านสมาชิกจะอภิปรายซักถาม ท่านมานพก่อนครับ

นายมานพ คีรีภูวดล (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม มานพ คีรีภูวดล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล สัดส่วนชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง อยากจะมีส่วนร่วมในการขออภิปรายรายงานการศึกษา กรณีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคงของคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ท่านประธานครับ โดยภาพรวมแล้วผมเห็นด้วยกับกรรมาธิการที่ได้หยิบยกประเด็นเรื่องของข้อกฎหมายที่มีปัญหาเรื่องนี้ โดยเฉพาะประเด็นเรื่องของความมั่นคง ผมได้ความรู้ใหม่ซึ่งเป็นความรู้ที่ผมคิดว่ามันเป็นหลักการสากล จากท่าน พลโท พงศกร รอดชมภู ว่าด้วยเรื่องของความมั่นคงของรัฐกับความมั่นคงของรัฐบาล ผมว่าอันนี้เรื่องสำคัญนะครับท่านประธานที่ผมพูดอย่างนี้ผมว่าความมั่นคงผมเป็นกลุ่มชนชาติพันธุ์ ในอดีตก่อนที่จะมีรัฐชาตินี่ครับพวกผมเป็นส่วนของความมั่นคงตามชายแดน หลายพื้นที่นะครับ ชาติพันธุ์กะเหรี่ยงที่จังหวัดตาก ----------

เจ้าพ่อพะวอเป็นนายทหารในด่านแม่ละเมาถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของความมั่นคงแห่งรัฐ พี่น้องชาวกะเหรี่ยงสวนผึ้งเป็นนายด่านอยู่ที่เขตตะนาวศรี ถือว่าเป็นความมั่นคงแห่งรัฐ แต่มาวันนี้พอยุคสมัยเปลี่ยนไป ปรากฏว่าพี่น้องชาติพันธุ์ถูกมองว่าเป็นภัยแห่งความมั่นคง ผมคิดว่าอันนี้คือปัญหาในการตีความ ยุคสมัยที่เปลี่ยนไป อันนี้ผมคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญ แต่ที่มันเกี่ยวข้องตรงนี้ผมอยากจะเพิ่มเติม ผมเข้าใจว่าที่กรรมการศึกษามาอาจจะยกกฎหมายเป็นแค่มาบางกฎหมาย ซึ่งอาจจะมีเวลาข้อจำกัด แต่ผมเข้าใจว่ากฎหมายที่มันเป็นประเด็นปัญหาและยังเป็นข้อโต้เถียงในระดับพื้นที่ ผมคิดว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องของ กอ.รมน. ครับท่านประธานครับ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ซึ่งจะมี พ.ร.บ. ที่ว่าด้วยเรื่องของการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ผมคิดว่าเรื่องนี้ถ้าดูในความหมายของความมั่นคงภายใน ผมคิดว่าเป็นเรื่องของความสงบเรียบร้อย วันนี้ผมไม่แน่ใจว่าเรากำลังอยู่ในประเทศหรือในจังหวัดที่มันมีอำนาจซ้อนเข้าไปครับ ผมเข้าใจว่าผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจนะครับ แต่ในขณะเดียวกัน กอ.รมน. จังหวัดก็มีอำนาจซ้อนเข้าไปอยู่ข้างใน ผมคิดว่าอันนี้มันเป็นปัญหาในการทำงาน การบัญชาการของอำนาจของรัฐที่มันอยู่ข้างใน อันนี้เป็นประเด็นที่ ๑ ผมคิดว่าถ้าอยู่ในรายงานเป็นข้อสังเกตเพิ่มเติมจากผมในรายละเอียดของ กอ.รมน. ผมเข้าใจว่าอันนี้เป็นเรื่องความมั่นคงไหมครับ การที่ กอ.รมน. ไปทำโซล่าร์เซลล์ (Solar Cell) โดยได้รับงบประมาณจากหน่วยงานของราชการต่าง ๆ ก็ไปทำ ผมไม่แน่ใจว่าเป็นหน่วยรับงบประมาณในรูปแบบไหนนะครับ ก็ไปทำ ๆ ทำเสร็จแล้วก็ไม่ได้โอนให้กับท้องถิ่น พี่น้องประชาชนก็ร้องมาที่ผมว่าน่าจะเป็นของกระทรวงพลังงานหรือเปล่า น่าจะเป็นของ อบต. เทศบาลหรือเปล่า ปรากฏว่าไม่ใช่หน่วยงานพื้นที่เลยครับ หน่วยงาน กอ.รมน. ไปเป็นคนทำ แต่ได้งบจากกระทรวงพลังงาน กองทุนพลังงาน เวลาซ่อมไม่มีใครรับผิดชอบ สิ่งที่ผมเห็นวันนี้ กอ.รมน. ไปปลูกผักด้วยครับ ไปสอนให้ชาวบ้านเลี้ยงหมู ไปสอนให้ชาวบ้านปลูกผัก ไปขุดลอก ไปซ่อมบ้าน ผมไม่แน่ใจว่าวันนี้ กอ.รมน. ทำหน้าที่เกินกว่าอำนาจที่เขียนไว้ในกฎหมายหรือไม่ กอ.รมน. ไปแย่งอำนาจแย่งหน้าที่หน่วยงานอื่นหรือไม่ ไฟป่าท่านก็ทำ ปลูกผักก็ทำ ขุดลอกก็ทำ เลี้ยงหมูก็ทำ คือท่านจะมีหน้าที่รักษาความสงบภายใน ผมคิดว่ามันเกินขอบเขต เพราะฉะนั้นโดยสรุปผมคิดว่าโดยรวมแล้วกรรมาธิการได้เสนอรายงานปรับปรุงกฎหมายฉบับนี้ผมเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งครับ เพียงแต่ว่ากฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเรื่องนี้อาจจะยังไม่ครบ เพราะฉะนั้นผมยกตัวอย่างกรณีกฎหมาย

ที่เกี่ยวข้อง กอ.รมน. ครับ ก็มีความจำเป็นที่ต้องปรับปรุง และที่สำคัญผมคิดว่าขอให้อยู่ในข้อสังเกตนะครับ ผมคิดว่ากฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงตรงนี้มันควรจะถูกสังคายนาออกมาทั้งหมด วันนี้สิ่งที่เป็นปัญหานอกจากกฎหมายแล้ว การสร้างความขัดแย้งให้กับผู้ปฏิบัติที่จะตีความหมาย ตีนิยามข้อกฎหมายที่ว่าด้วยความมั่นคง จนไม่รู้ว่าอะไรคือความมั่นคง สุดท้ายครับ ผมคิดว่าเราจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นคงแห่งรัฐ กับความมั่นคงของรัฐบาล หากว่าผู้มีอำนาจรัฐบาลใช้ความมั่นคงแห่งรัฐมันทับซ้อนกับความมั่นคงของรัฐบาล ผมคิดว่าปัญหาจะเกิดขึ้นไม่มีวันจบครับ ขอบคุณมากครับท่านประธานครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านนพพล เหลืองทองนารา เชิญครับ

นายนพพล เหลืองทองนารา (พิษณุโลก) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม นพพล เหลืองทองนารา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพิษณุโลก พรรคเพื่อไทย คนพรหมพิรามครับ ผมเองก็จะขอร่วมในเรื่องของรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง การศึกษาปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคงของคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดน ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ท่านประธานครับ ผมเองรู้สึกชื่นใจในเรื่องของคณะกรรมาธิการในชุดนี้ที่ได้มีการที่จะศึกษาแล้วก็ปรับปรุงในเรื่องด้านกฎหมายความมั่นคง เพราะว่าจริง ๆ แล้วถ้าว่าไปในเรื่องของความมั่นคงแทบจะทุกอย่างก็จะถือว่าเป็นความมั่นคงเกือบทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจเอย ไม่ว่าจะเป็นด้านของสภาพของบุคคล หลาย ๆ อย่างล้วนแล้วกระทบถึงความมั่นคงแห่งรัฐทั้งนั้น ผมเองมีความเป็นห่วงในส่วนด้านของสภาพบุคคล นั่นก็คือในเรื่องของการแปลงสัญชาติ ยิ่งตอนนี้มีคดีของอย่างที่เราทราบกันตามสื่อมวลชนที่เป็นคดีดัง ๆ อยู่ ณ เวลานี้ ที่ถือว่าเป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงแห่งรัฐอย่างชัดเจนเลย ก็ด้วยการกระทำของบุคคลเหล่านั้น นั่นก็คือเรื่องของการแปลงสัญชาติ ผมเองวิตกกังวลมากถ้าเกิดว่าคนที่มันจ้องที่จะทำลายประเทศชาติบ้านเมือง แล้วก็เข้ามาสู่ประเทศไทยอย่างถูกต้อง นั่นคือเรื่องของการแปลงสัญชาติ แล้วการแปลงสัญชาติหรืออะไรเหล่านี้ก็อยู่ในดุลยพินิจของฝ่ายความมั่นคง เรื่องผลประโยชน์เป็นสิ่งที่ไม่เข้าใครออกใคร ตอนนี้ข้อกังขาว่ามาได้อย่างไร ตู้ห่าวเอย หรือแม้แต่ เจียวก๊กอะไรทั้งหลาย ผมเองอยากให้ได้มีการนำสิ่งที่ท่านศึกษาได้นำไปสู่การปรับปรุงกฎหมายในเรื่องของความมั่นคงที่เกี่ยวกับเรื่องของการแปลงสัญชาติ แล้วอีกอย่างหนึ่งในส่วนของคนไทยที่ไร้บัตร นั่นก็เป็นความมั่นคงอย่างหนึ่ง ถ้าพูดถึงนับจำนวนของประชากรที่อยู่ในส่วนตรงนี้ ไม่ว่าจะเป็นบัตรทัวร์ศูนย์ก็ดี ไม่ว่าจะอะไรก็ดี นับล้านคน โดยเฉพาะตามจังหวัดที่อยู่ตามแนวชายแดนที่ทางด้านภาคเหนือ ภาคตะวันตก ค่อนข้างจะมีปัญหาเยอะ จังหวัดตาก อำเภอแม่สอด จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน นี่ยังดีว่าในส่วนของภาคอีสานปัญหาเหล่านี้ในเรื่องของคนไทยที่ไร้บัตรไม่ค่อยมีเท่าไร ผมเองอยากให้ท่านได้เขียนขมวดเข้าไปโดยเฉพาะในเรื่องของการพิสูจน์สัญชาติ การพิสูจน์สัญชาติมีขั้นตอนที่ยุ่งยากแล้วก็เสียค่าใช้จ่ายมาก คือถ้าเป็นคนไทยจริง ๆ ไม่มีปัญหาหรอกครับ แต่ทีนี้เราก็กลัวว่าการแอบแฝงในการที่จะเข้ามาได้ถือสัญชาติไทย ผมเองก็ต้องขอฝากท่านไว้ด้วยในเรื่องของแรงงาน ความชัดเจนในเรื่องของการใช้แรงงานต่างชาติเข้ามาในประเทศไทย

นั่นก็เป็นอีก ๑ ปัญหา ที่มันสะท้อนถึงความมั่นคงของรัฐได้ เพราะฉะนั้นความรอบคอบในการออกกฎหมาย แล้วก็ที่สำคัญที่สุดอีกอย่างหนึ่งคือในเรื่องของทำอย่างไรที่เราจะปิดกั้นหนทางในเรื่องของผลประโยชน์ที่องคาพยพทั้งหลายจะได้รับถ้าเกิดว่ามันมีในส่วนนั้นเกิดขึ้นมันจะทำให้ทุกสิ่งอย่างมันเบี่ยงเบนไปจากจุดประสงค์จากสิ่งที่เรามุ่งหวังที่จะให้กฎหมายฉบับต่าง ๆ เป็นกฎหมายที่จะนำมาสู่ซึ่งความมั่นคงแห่งรัฐ ผมเองก็ต้องขอฝากทางท่านกรรมาธิการไว้ด้วย แล้วฝากความหวังไว้ด้วยครับ กราบขอบพระคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : นายกองตรี อาญาสิทธิ์ เชิญครับ

นายกองตรี อาญาสิทธิ์ ศรีสุวรรณ (นครศรีธรรมราช) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายกองตรี อาญาสิทธิ์ ศรีสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช พรรคพลังประชารัฐ กระผมขออภิปรายเพื่อเสนอข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายความมั่นคงที่คณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดน ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร กำลังนำเสนอต่อสภาอยู่ในขณะนี้ ผมได้อ่านเอกสารแล้วก็ได้รับฟังคำชี้แจงจากท่านคณะกรรมาธิการที่ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมแล้ว ก็เห็นว่าในเรื่องเนื้อหาสาระที่ได้ศึกษามา ----------

ความมุ่งหมายสำคัญก็อยู่ที่เรื่องของการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการดำเนินคดีในเรื่องของความมั่นคง ซึ่งมีเนื้อหาสาระอยู่ในกฎหมายแล้วก็ระเบียบคำสั่งที่เกี่ยวข้องประมาณ ๗ เรื่อง ตามที่ทางคณะกรรมาธิการได้นำเสนอมาแล้ว ผมเห็นว่าในเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงนั้น จริง ๆ มีอีกหลายเรื่อง เช่นกฎหมายเกี่ยวกับระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องที่คือกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่แล้วเมื่อทางคณะกรรมาธิการได้นำเสนอมาในลักษณะอย่างนี้ ผมก็จะขอร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเนื้อหาสาระที่ทางคณะกรรมาธิการได้พูดถึงเกี่ยวกับเรื่องมาตรา ๑๑๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง ซึ่งประมวลกฎหมายอาญาในมาตรา ๑๑๖ คงจะเป็นกฎหมายที่บังคับใช้มาเป็นเวลานาน แล้วมีถ้อยคำบางอย่างที่ทางคณะกรรมาธิการเห็นว่าอาจจะมีถ้อยคำที่กำกวม ไม่สามารถที่จะตีความให้กระชับก็จะแก้ไขในเรื่องนี้นะครับ ผมคิดว่าการตีความกฎหมายนั้นมีหน่วยงานที่สำคัญคือเรื่องของพนักงานสอบสวนและศาล คือข้อสุดท้ายแล้วจะเป็นไปตามหลักข้อเท็จจริงอย่างไร จะปรับเข้ากฎหมายอย่างไร พนักงานสอบสวนก็ต้องรวบรวมพยานหลักฐานแล้วส่งต่อไปถึงพนักงานอัยการ แล้วก็ไปสิ้นสุดลงที่กระบวนการของศาล แต่ทางคณะกรรมาธิการมีความเห็นว่าให้มีคณะกรรมการเกี่ยวกับเรื่องของการสอบสวนคดีความมั่นคง ผมยังเห็นว่าเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย เราเป็นประเทศไทยประเทศเดียวกันก็ควรจะใช้ในลักษณะเดียวกันเรื่องเดียวกัน การพิจารณากฎหมายกระบวนการในการพิจารณาก็ควรจะเป็นเรื่องเดียวกัน ฉะนั้นผมมีความเห็นว่าคณะกรรมาธิการน่าจะพิจารณาศึกษาว่าควรจะมีการแก้ไขหรือจัดตั้งองค์กรสอบสวนคดีอาญาขึ้นมาทดแทนเรื่องของคณะกรรมการตามที่ท่านได้ให้ความเห็นไว้ในหน้า ๑๙ เช่นเป็นองค์กรสอบสวนคดีอาญากลางหรือว่าสอบสวนคดีอาญาแห่งชาติ แล้วในองค์กรนั้นให้เป็นองค์กรอิสระ อาจจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายรัฐธรรมนูญกำหนดให้หน่วยงานเกี่ยวกับการสอบสวนคดีอาญาเป็นองค์กรอิสระ แล้วก็มีพนักงานสอบสวนต่าง ๆ ให้เข้าไปอยู่ในนั้น แล้วการสอบสวนอาจจะแยกเรื่องคดีทั่วไป คดีเศรษฐกิจ คดีความมั่นคง คดีอะไรต่าง ๆ คดีการเมือง เราก็จะได้ระบบการปฏิบัติตามกฎหมายที่มีมาตรฐานเดียวกันของประเทศไทย แต่ถ้าเราไปบอกว่าคดีความมั่นคงต้องมีคณะกรรมการมาจากไหนไม่รู้ ๔-๕ คน ๖ คน มาเป็นคนสอบสวน

มาเป็นคนกลั่นกรอง อย่างนี้ผมคิดว่าประเทศเราก็จะมีหลายมาตรฐาน เราน่าจะมีการกำหนดปฏิรูประบบกระบวนการยุติธรรม โดยให้มีองค์กรที่มีความชัดเจน มีการเพิ่มเติมในกฎหมายรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องในการบัญญัติเพื่อให้ประชาชนได้มีความเป็นธรรมรวดเร็ว แล้วก็ยุติธรรมจริง ๆ ผมจึงกราบเรียนไว้เพื่อโปรดพิจารณา กราบขอบพระคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านณัฐพลครับ

นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล สัดส่วนจากคนหลังเขา คนชายขอบ คนกลุ่มชาติพันธุ์ ขอมีส่วนร่วมในการอภิปรายให้ข้อสังเกตในรายงานของคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ----------

ในเรื่องรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง การศึกษาปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง ผมขออภิปรายและให้ข้อสังเกตในรายงานข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการเพิ่มเติม เห็นด้วยนะครับ ขอขอบคุณคณะกรรมาธิการทั้งคณะที่ได้สรุปรายงานชิ้นนี้เล่มนี้ต่อสภาผู้แทนราษฎร ทำไมผมถึงพูดอย่างนั้น เพราะการที่มีรัฐรัฐหนึ่ง ความมั่นคงของรัฐคือปัจจัยและเป็นเรื่องสำคัญของในรัฐนั้น ๆ ในประเทศนั้น ๆ กฎหมายจึงจำเป็นที่สุดในการทำให้ความยุติธรรม ความชัดเจน ความแจ่มแจ้งของประเทศและพลเมืองหายสงสัย เห็นด้วยนะครับ ต้องขอขอบคุณท่านดอกเตอร์ พลโท พงศกร รอดชมภู และท่านพลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ขออนุญาตต้องเอ่ยนาม เพราะท่านมีความรู้แล้วก็อยู่ในหน่วยงานนี้โดยตรง

ในข้อที่ ๑ เสนอให้สภาผู้แทนราษฎรนำรายงานนี้เสนอต่อสภาความมั่นคง สมช. และส่งต่อไปยังแผนปฏิรูปประเทศและการสร้างความสามัคคีปรองดอง ปยป. เป็นคำถามที่เราอยากถามในสภาผ่านท่านประธานไปยังฝ่ายบริหาร ในเรื่องความมั่นคงของรัฐและในการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาตินั้น จนบัดนี้การปฏิรูปประเทศไปถึงไหนแล้ว ผมคิดว่าไม่ใช่แค่ส่งไปทุกหน่วยงาน คงต้องส่งตรงไปที่ฝ่ายบริหาร ท่านนายกรัฐมนตรีโดยตรงว่านี่คือข้อมูลจากสภาผู้แทนราษฎร แล้วผมเห็นด้วย แล้วผมสนับสนุนให้สภาผู้แทนราษฎรส่งโดยตรงไปที่ฝ่ายบริหาร เพื่อนำรายงานนี้แก้ไขปัญหาความมั่นคงของประเทศนี้ครับ

ประเด็นที่ ๒ เสนอให้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญ ผมเห็นด้วยว่าควรที่จะเป็นกรรมาธิการสามัญด้วยซ้ำไป สิ่งที่ผมอยากจะเพิ่มเติมในรายงานนี้ ในฐานะเป็นกลุ่มชายขอบกลุ่มชาติพันธุ์ที่ผมอยู่กับคำว่า ความมั่นคงแห่งรัฐ ความมั่นคงของรัฐมาตลอด ท่านประธานครับ ขอเป็นข้อสังเกตและเป็นข้อคิดให้กับสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเรามีหน้าที่ในการตรากฎหมายเพื่อความเป็นธรรมแห่งรัฐนี้ ชีวิตผมตั้งแต่เด็กอยู่บนความไม่มั่นคง อยู่บนความขัดแย้ง ใช้อาวุธห้ำหั่นกันของคนไทยที่อำเภอเขาค้อ ผมอยากให้รายงานชิ้นนี้สะท้อนให้พี่น้องที่อยู่นอกสภานี้และพี่น้องชาวไทยทั่วประเทศได้มีข้อคิดจากรายงานนี้ว่าถึงเวลาหรือยังที่ประเทศไทยควรที่จะมาปรองดอง ปฏิรูปอย่างไรละครับ จะปรองดองแล้วนำประเทศนี้ฝ่าวิกฤติความมั่นคงไปอย่างไร ทั้งนี้ทั้งนั้นกฎหมายที่จะออกมาก็ต้องสร้างความมั่นคงให้กับรัฐ สร้างความมั่นคงให้ประเทศด้วย ผมอยากเพิ่มเติมถ้าเพิ่มเติมได้นะครับ

เพิ่มเติมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน การออกกฎหมายถ้าออกจากส่วนกลางอย่างเดียว ความมั่นคงแห่งรัฐมันจะไม่มั่นคงเพราะคนที่ออกกฎหมายไม่ได้มีส่วนร่วมและเข้าใจปัญหา การได้มีส่วนร่วมภาคประชาชนนั่นคือสิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้กฎหมายแต่ละชิ้นแต่ละฉบับ มีความมั่นคง

และประการสุดท้าย ผมเห็นด้วยกับรายงานกรรมาธิการใน ๒ ข้อ ปัญหาเนื้อหาสาระถ้อยคำของกฎหมาย และปัญหาการบังคับใช้ข้อกฎหมายที่มันยังคลุมเครืออยู่ จะสังเกตได้จากในรัฐธรรมนูญ ในมาตรา ๗๐ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงแห่งรัฐ หรือสุขภาพ ทุก ๆ มาตราอย่าคลุมเครือต้องเขียนให้ชัดเจน ประเด็นก็คือข้อตรงนี้ทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ทำงานแล้วก็พิจารณาลำบาก ท่านประธานครับ ฝากเลยครับ พี่น้องกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชายขอบ โปรดสร้างความมั่นคงให้เขา เขาจะเป็นเกราะป้องกันสร้างความมั่นคงให้รัฐนี้ ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ

- ๖๙/๑

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านสุเทพครับ

นายสุเทพ อู่อ้น (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายสุเทพ อู่อ้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล เครือข่ายแรงงาน ขอมีส่วนร่วมกับรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาปรับปรุง แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคง ของคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ข้อสังเกตจากผมที่จะเสนอผ่านท่านประธานไปยังคณะกรรมาธิการก็เห็นได้ชัดเจนว่าในความมุ่งมั่นของคณะกรรมาธิการที่จะศึกษาให้เกิดความมั่นคงนั้นเป็นเรื่องที่ดี แต่ส่วนหนึ่ง ณ ขณะนี้ พี่น้องประชาชนคนส่วนใหญ่นั่นก็คือคนใช้แรงงาน ซึ่งปัจจุบันนี้มากกว่า ๓๐ ล้านคนที่เป็นกระดูกสันหลังของประเทศยังขาดความมั่นคงในการทำงาน จึงจะฝากข้อสังเกตในด้านกฎหมาย ซึ่งขณะนี้แรงงานที่ทำงานอยู่ในภาคอุตสาหกรรม ห้างหุ้นส่วน ร้านต่าง ๆ ซึ่งก็มีกฎหมาย เขาเรียกว่ากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายเรื่องของประกันสังคมและการรวมตัวกัน มีพี่น้องแรงงานนอกระบบอีกจำนวนมาก ๒๔ ล้านคนขึ้นไปยังขาดกฎหมายที่จะใช้ในการคุ้มครองดูแล ซึ่ง ๒ ส่วนนี้ถ้ายังไม่มีความมั่นคงจะสะท้อนให้เห็นได้ชัดเจนว่าประเทศนี้จะมีความมั่นคงได้อย่างไร อีกส่วนหนึ่งสำคัญอย่างยิ่งเลยเป็นข้อสังเกตที่เห็นได้ชัดเจนหลังจากที่ผมเองได้เข้ามาเป็นผู้แทนราษฎร ก็ได้เห็นชัดเจนว่ามีการจ้างงานในภาครัฐที่เรียกว่าการจ้างเหมาช่วง เหมาบริการ คนเหล่านี้ทำงานให้ภาครัฐยังไม่มีความมั่นคงใด ๆ เกิดขึ้น ดังนั้นสะท้อนให้เห็นได้ว่าขณะนี้กฎหมายที่ใช้กับพี่น้องประชาชนคนแรงงานยังขาดความมั่นคงในการที่จะสร้างเสถียรภาพให้คนในประเทศ ดังนั้นชัดเจนว่าตอนนี้คนที่บริหารประเทศมองความมั่นคงของประเทศ มองความมั่นคงของรัฐอยู่จุดไหน เมื่อประชาชนในประเทศยังไม่มีความมั่นคง การบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เป็นไปตามตัวบทกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจ้างที่ไม่มีความมั่นคง ต่อท้ายนิดหนึ่งเรื่องแรงงานข้ามชาติ เห็นได้ชัดเจนว่าขณะนี้ไม่มีมาตรการที่จะทำให้มีการตรวจสอบการนำแรงงานเข้ามาในการทำเอ็มโอยู (MOU) ต่าง ๆ ไม่ได้มีการดำเนินการและหนำซ้ำยังมีการพยายามที่จะขึ้นทะเบียนโดยมติ ครม. ต่าง ๆ ซึ่งเป็นช่องว่างของการเอาคนที่ไม่ได้มีการตรวจสอบมาขึ้นทะเบียนภายในประเทศไทย สิ่งเหล่านี้นั่นละครับคือสิ่งที่ทำให้เกิดความไม่มั่นคงและยิ่งเป็นเรื่องของการเรียกร้อง

ผลประโยชน์กับบุคคลเหล่านั้นที่มาทำงานให้กับประเทศไทย สิ่งเหล่านี้เป็นข้อสังเกตที่อยากจะฝากกับท่านประธานไปยังท่านคณะกรรมการที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องกฎหมายความมั่นคง ท้ายสุดนะครับ ถ้าประชาชนไม่มีความมั่นคงในการที่จะมีรายได้เลี้ยงดูครอบครัว บ้านเช่า ข้าวซื้อ รถผ่อน ลูกเรียน พ่อแม่ก็เลี้ยงดู ประชาชนคนที่อายุ ๖๐ ขึ้นไปวันนี้ได้รับ ๖๐๐ บาท วันละ ๒๐ บาท ชีวิตยังไม่มีความมั่นคงในการที่จะมีข้าวกิน ๓ มื้อนี่ละครับเรียกว่าความมั่นคง อยากจะฝากว่าเรื่องเหล่านี้ระบบรัฐสวัสดิการที่ควรจะต้องเกิดให้กับพี่น้องประชาชนที่ควรจะให้เกิดกับประชาชนคนทั้งประเทศ ประเทศเข้าสู่วัยผู้สูงอายุเต็มรูปแบบประชาชนยังขาดความมั่นคงในการที่จะดำรงชีพ แล้วจะเอาบุคลากรส่วนไหนที่จะทำให้ประเทศชาติมั่นคง ก็คงต้องฝากกับทางท่านประธานผ่านไปยังคณะกรรมาธิการว่าข้อสังเกตนี้อยากให้ลงลึกถึงประชาชนคนใช้แรงงานที่เป็นกระดูกสันหลังให้กับประเทศในการที่จะสร้างประเทศให้เกิดความมั่นคงต่อไป ขอบคุณมากครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านวิรัช พันธุมะผล แล้วก็ตามด้วยท่านพันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง ท่านวิรัชก่อนนะครับ

สผ ๑๘/๒๕๖๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) ฐานวีร์ ๗๐/๑

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายวิรัช พันธุมะผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคภูมิใจไทย ผมฟังรายงานของคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาปรับปรุง แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคง ท่านแก้มาตรา ๑๑๖ เกี่ยวกับความมั่นคง ความจริงแล้วที่ท่านพิจารณานี้ผมว่ามาตรา ๑๑๖ เป็นเรื่องวิธีปฏิบัติมากกว่า สิ่งที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศไทยอย่างร้ายแรง ไม่ทราบว่า ท่าน พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ท่านเป็นผู้การกองปราบ ความจริงท่านรู้เยอะ ท่านเป็นผู้บังคับการกองปราบ ตั้งแต่เป็นพันเอกพิเศษท่านนี่ไม่ใช่ธรรมดา ท่านเป็นผู้ที่มีความสามารถมาก จริง ๆ มาตรานี้ถ้าพนักงานสอบสวนใช้ดุลยพินิจที่ดี ผมเชื่อแน่ว่ากฎหมายนี้ไม่มีปัญหา แต่กฎหมายที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงของประชาชนอย่างมากมาย แต่คณะอนุกรรมาธิการชุดนี้กลับไม่แตะต้อง กฎหมายนั้นคือกฎอัยการศึก กฎอัยการศึกประกาศใช้ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๔๕๗ ตั้งแต่ท่านอนุกรรมาธิการทั้งหลายยังไม่เกิดเลย ไม่มีใครเกิด เพราะว่าผมก็ยังไม่เกิด กฎหมายนี้ล้าหลังมาก และเป็นกฎหมายที่กระทบต่ออิสรภาพ เสรีภาพของประชาชนอย่างแท้จริง แต่ท่านกลับไม่คิดที่จะพิจารณาว่าคุณจะทำอย่างไรกับกฎอัยการศึกนี้ ผมยกตัวอย่างให้ฟังนะครับ มาตรา ๒ เขาบอกว่าเมื่อเวลามีเหตุอันจำเป็นเพื่อรักษาความเรียบร้อย ปราศจากภัยที่มาจากภายนอกหรือภายในราชอาณาจักร เวลาปฏิวัติทุกครั้งประกาศกฎอัยการศึกทุกที จะได้มีประกาศพระบรมราชโองการให้ใช้กฎอัยการศึก กฎหมายเขียนไว้ง่าย ๆ แต่ว่าคนเดือดร้อนคือกระทบต่อสิทธิเสรีภาพ อิสรภาพของประชาชนอย่างแท้จริง อันนี้สำคัญ ต่อไปนะครับ อันนี้จริง ๆ ท่านให้เวลาผมพูด ๕ นาทีจะจบอะไร ความจริงมาตราที่สำคัญที่สุดนะครับคือเรื่องศาลทหาร ผมอ่านให้ฟังนะครับ มาตรา ๗ ในเขตที่ประกาศใช้กฎอัยการศึก ศาลพลเรือนมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอย่างปกติ เว้นแต่ ตัวนี้สำคัญครับ เว้นแต่คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลอาญาศึก ผมไม่ว่ากันศาลอาญาศึก และผู้มีอำนาจประกาศใช้กฎอัยการศึกมีอำนาจประกาศให้ศาลทหารพิจารณาพิพากษาคดีอาญา ซึ่งการกระทำผิดเกิดขึ้นในเขตที่ประกาศใช้กฎอัยการศึก และระหว่างที่ใช้กฎอัยการศึกตามที่ระบุในบัญชีต่อท้ายพระราชบัญญัตินี้ทุกข้อหรือบางข้อ หรือบางส่วน อันนี้ร้ายแรงมาก ร้ายแรงมากครับ ท่านไม่คิดเลย ท่าน พลโท พงศกร เพราะท่านเป็นทหาร ไม่รู้ท่านตอนนี้ออกจากบ้านหลวงหรือยัง ออกจากบ้านหลวงที่อยู่ กอ.รมน. หรือยัง นั่นก็กระทบต่อความมั่นคงของประเทศอย่างร้ายแรงนะครับ จริง ๆ ศาลทหาร

สผ ๑๘/๒๕๖๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) ฐานวีร์ ๗๐/๒

การปฏิวัติครั้งนี้ทุกคนเห็นแล้วว่าการสร้างศาลทหารอย่างร้ายแรงที่สุดตั้งแต่ชีวิตผมเกิดมา ผมเห็นศาลทหารงวดนี้ละครับ ที่ใช้ศาลทหารจริง ๆ มาใช้กับศาลพลเรือน ชีวิตผมเป็นอัยการมาก่อน ทุกครั้งที่มีปฏิวัติเขาจะใช้ศาลพลเรือนทำหน้าที่ศาลทหาร อัยการพลเรือนทำหน้าที่อัยการทหาร ----------

- ๗๑/๑

แต่การปฏิวัติครั้งสุดท้ายนี้ใช้ศาลทหารจริง ๆ เป็นศาลพิจารณาคดี โดยเฉพาะความมั่นคงที่ท่านกำลังคิดอยู่นี่ละครับ ที่กระทำต่อนักศึกษา ที่จับนักศึกษา คุมขังนักศึกษา นี่หรือครับที่ท่านสุพิศาลจากพรรคก้าวไกลจะรักษาไว้ซึ่งสิทธิเสรีภาพของประชาชน ท่าน พลโท พงศกร ท่านไม่ศึกษาละครับ กฎหมายที่ควรศึกษาที่สุด ศาลทหารถ้าอ่านทุกมาตราต้องร้องไห้เลยครับ เพราะใช้สิทธิเหนือศาลพลเรือนมากมาย ศาลทหารไม่มีการอุทธรณ์ เว้นแต่บางครั้งอย่างสมัยผมเป็นอัยการเขาให้มีการอุทธรณ์ แต่สมัยนี้ไม่มีการอุทธรณ์ นี่คือสิ่งที่ร้ายแรงที่สุดต่อความมั่นคงของประชาชน ต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน ผมขอตำหนิคณะอนุกรรมาธิการ เกาไม่ถูกที่คัน ที่ควรเกาไม่เกา ไปเกาสิ่งที่เป็นเพียงวิธีปฏิบัติเท่านั้นเอง ผมไม่สามารถเห็นชอบเรื่องที่ท่านเขียนเรื่องนี้ ท่านควรจะศึกษาใหม่ เอาไปศึกษาใหม่ว่าควรจะแก้กฎหมายอะไรบ้าง โดยเฉพาะกฎอัยการศึก ฝากคณะอนุกรรมาธิการไปศึกษาใหม่ สิ่งที่ควรแก้ไม่แก้ ไปแก้สิ่งที่ไม่น่าแก้ เสียเงินเวลาประชุมครับ ขอบพระคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่าน พันตำรวจเอก ทวี ครับ

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาชาติ ผมขอตั้งข้อสังเกต เผอิญเดี๋ยวจะไปซ้ำกับท่านวิรัช ขอตั้งข้อสังเกตในการศึกษาปรับปรุง แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคง ผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ ในกระดุมเม็ดแรกว่าท่านเอาความมั่นคงของรัฐ รัฐธรรมนูญใช้ความมั่นคงของรัฐ คณะกรรมาธิการท่านใช้ชื่อความมั่นคงแห่งรัฐ ดังนี้ถ้าท่านจะหยิบความมั่นคงของรัฐ ท่านไม่เอากระดุมเม็ดแรกก็คือรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญเราเขียนไว้เรื่องความมั่นคงของรัฐไว้ ๑๐ มาตรา คือมาตราที่ ๑ ของ ๑๐ มาตรา มันเป็นหมวดของสิทธิเสรีภาพของประชาชน ถ้าท่านไม่หยิบสิทธิเสรีภาพของประชาชน ท่านไปเอากฎหมายอาญามาจับ มันทำให้รายงานไม่สมบูรณ์ ในมาตรา ๑ ก็คือว่าสิทธิเสรีภาพตามมาตรา ๒๕ ของปวงชนชาวไทย ที่เขาเขียนไว้อะไรที่ไม่มีกฎหมายใช้บังคับถือว่าประชาชนทำได้ อะไรที่เป็นสิทธิเสรีภาพของประชาชนมันต้องมีความยิ่งใหญ่ เว้นแต่จะเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ท่านต้องหยิบความมั่นคงของรัฐ กับสิทธิเสรีภาพของประชาชนมาวางเพื่อจะทำให้กฎหมายมันสมดุลอย่างไร มาตรา ๒ คือมาตรา ๓๔ ในรัฐธรรมนูญ ก็คือการแสดงความคิดเห็น ในรัฐธรรมนูญบอกว่าในเรื่องการ

สผ ๑๘/๒๕๖๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วีรุทัย ๗๑/๒

แสดงความคิดเห็นท่านจะสามารถไปกำหนดกฎหมายความมั่นคงของรัฐได้ มาตรา ๓ คือ มาตรา ๓๘ คือสิทธิเสรีภาพในการเดินทางและการย้ายถิ่น อันนี้ก็เป็นเรื่องสำคัญ มาตรา ๔ ก็คือมาตรา ๔๔ ที่ท่านพงศกรได้พูดเมื่อสักครู่นี้ก็คือการชุมนุม อันนี้คือกลุ่มสิทธิเสรีภาพในกลุ่มหน้าที่ของรัฐมี ๔ มาตรา ----------

- ๗๒/๑

มาตรา ๑ คือมาตรา ๕๒ คือการพิทักษ์สถาบันพระมหากษัตริย์ การพิทักษ์ความมั่นคงของประเทศ อันนี้เราก็จะไปมีกฎหมายความมั่นคง มาตรา ๖ หรือในส่วนที่ ๒ ของหน้าที่ของรัฐก็คือระบบสาธารณูปโภค คือมาตรา ๕๖ ที่สาธารณูปโภครัฐต้องเป็นผู้ผลิตเอง ๕๑ เปอร์เซ็นต์ จะให้เอกชนเกินกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ไม่ได้ วันนี้ท่านจะเห็นว่าทำไมค่าไฟเราแพงสูงสุด ไม่มีใครมาลงทุนเมืองไทยหรอกครับ ค่าไฟจะปาไป ๕ บาทกว่าประเทศมาเลเซีย ๒ บาท เวียดนาม ๒ บาท เพราะไม่ปฏิบัติความมั่นคงของรัฐเรื่องสาธารณูปโภค ปล่อยให้ไปซื้อไฟกับเอกชนถึง ๗๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ แล้วก็ผลักภาระประชาชนให้ไปจ่ายกับรัฐ รัฐก็ส่งต่อไปให้เอกชน มาตรา ๕๙ ก็คือในเรื่องข้อมูลข่าวสาร มาตรา ๖๐ คือการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งนโยบายของรัฐก็คือมาตรา ๗๐ ที่ท่าน ส.ส. พรรคก้าวไกลได้พูดทั้ง ๒ ท่าน คือความเป็นชาติพันธุ์ และมาตรา ๗๕ คือเรื่องเศรษฐกิจ พอท่านไปจับแค่กฎหมายอาญามันถือว่าเป็นรายงานธรรมดาเกินไป แล้วผมก็อยากจะถามว่าความมั่นคงของรัฐของท่าน กับความมั่นคงของประชาชน มันเป็นเรื่องเดียวกันหรือคนละเรื่องเดียวกัน ความประโยชน์สูงสุดของประชาชน กับความมั่นคงของรัฐเป็นเรื่องเดียวกันหรือคนละเรื่องเดียวกัน ถ้าท่านจับตรงนี้มาศึกษาท่านก็จะพบเลยว่าความมั่นคงของรัฐกับความสงบสุขของประชาชนที่เป็นอยู่ในปัจจุบันมันคนละเรื่องเดียวกัน ผมยกตัวอย่างในจังหวัดปัตตานีถือว่าเป็นจังหวัดที่มีความเหลื่อมล้ำที่สุด มีความยากจนที่สุด แต่ความมั่นคงของรัฐสูงสุด มีกฎหมาย กฎอัยการศึก มี พ.ร.ก. ฉุกเฉินที่ทำผิดแล้วไม่ต้องรับผิด แต่ประชาชนกลับยากจนที่สุด ดังนั้นผมจึงคิดว่ารายงานฉบับนี้ติดกระดุมเม็ดแรกผิดครับ ขอบพระคุณมากครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญกรรมาธิการตอบชี้แจงครับ

พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ในฐานะกรรมาธิการและประธานอนุกรรมาธิการด้วยนะครับ แล้วก็จะขอชี้แจงของท่านผู้ทรงเกียรติ ท่านวิรัชที่มีการเอ่ยชื่อผม แล้วก็ไม่เห็นด้วย ถ้าท่านอ่านรายงานจนครบถ้วนท่านจะพบว่าข้อเสนอแนะผมไม่ได้บอกในนี้เลยว่าผมศึกษามาอย่างครบถ้วน ผมเสนอไว้ในข้อ ๒ เขียนว่าเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาเรื่องดังกล่าวนี้โดยละเอียดอีกครั้ง เห็นไหมครับ คำตอบมันอยู่ตรงนี้ครับท่านวิรัช ผมเห็นว่าท่านวิรัช

เป็นผู้ทรงเกียรติที่มีความรู้อย่างมากมาย ผมไม่มีความรู้ทางด้านศาลทหาร ผมถึงต้องนำเสนอประเด็นพวกนี้ขึ้นมาเพื่อให้พวกเราสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ตั้งขึ้นมา อันนี้เป็นแค่ปลีกย่อยที่เราพบและศึกษาจากอนุกรรมาธิการเท่านั้นเอง เพราะเราไม่มีเวลาเพียงพอ จะเห็นว่ารายงานฉบับนี้ประชุมแค่ ๑๒ ครั้ง แล้วการศึกษาเราก็มุ่งไปประเด็นที่กฎหมายอาญาเป็นส่วนใหญ่ ก็ขอขอบคุณท่านวิรัชที่เป็นห่วงเป็นใยในประเด็นของศาลทหารด้วย ซึ่งเราก็มีพูดถึงเรื่องนี้ไว้บ้างอยู่แล้ว โดยเฉพาะกฎอัยการศึกในภาคใต้ที่เราเห็นเป็นประเด็นเหมือนกัน แต่สิ่งสำคัญคือทางอนุกรรมาธิการที่ศึกษานั้นเรามีสโคป (Scope) เพียงเท่านี้ แล้วเราก็ขมวดไว้ตอนท้ายของรายงานที่เราต้องการให้ทุกท่านในสภาแห่งนี้ แต่ด้วยระยะเวลาที่มันไม่สามารถเป็นไปได้ที่เหมาะสม ซึ่งในข้อ ๒ ก็คงมีความยากที่จะไปถึงได้ครับ อันนี้ก็น้อมรับนะครับ

ส่วนเรื่องของท่านทวีก็ขอขอบคุณในที่กล่าวอ้างถึงรัฐธรรมนูญ เราก็เห็นภาพใหญ่อย่างเช่นเดียวกับท่าน ขอบคุณที่ให้เป็นความรู้ที่เกี่ยวกับการอ้างอิงของการได้สิทธิมาตามรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวนี้ ส่วนข้ออื่นเดี๋ยวท่านพงศกรจะตอบครับ ขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านพลโท พงศกร ที่ปรึกษากรรมาธิการครับ

พลโท พงศกร รอดชมภู (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ ผมขออนุญาตขอบคุณสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่านที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ แล้วก็ข้อสังเกตต่าง ๆ ซึ่งทางกรรมาธิการจะได้แนบท้ายไปในรายงานต่อไป

ประเด็นแรก ขออนุญาตไปที่ท่านมานพ เรื่องของ กอ.รมน. ความจริง กอ.รมน. เราพูดถึง พ.ร.บ. ความมั่นคงอยู่ ถ้าจาก พ.ร.บ. ความมั่นคงมันจะขยับไปที่ กอ.รมน. กอ.รมน. นี้ที่ต่างประเทศก็คือกระทรวงความมั่นคงแห่งมาตุภูมิของสหรัฐนี่คือตัวอย่าง อันเดียวกัน ภารกิจเดียวกันเลย แต่มุมมองต่างหาก มุมมองที่ต่างกันมันทำให้การปฏิบัติต่างกัน ดังนั้นสิ่งที่เราต้องการก็คือเปลี่ยนความคิดของเจ้าหน้าที่ จากเดิมที่มองแบบยุคสงครามเย็น มองในศตวรรษที่แล้วนี้ มามองใหม่ ปัจจุบันนี้ กอ.รมน. ก็มีเรื่องของภัยความมั่นคงแบบใหม่ แต่เขาก็ยังทำแบบเดิม นี่คือประเด็น ซึ่งเราจะดำเนินการต่อไป ความเห็นของท่านจะอยู่ในข้อสังเกตนะครับ แล้วคงจะมีการดำเนินการกันต่อไปในภาคของรัฐบาลนะครับ

ต่อไปของท่านนพพล เรื่องการสวมสิทธิ ถ้าดำเนินการตรงไปตรงมามันจะไม่มีการสวมสิทธิ แต่ประเด็นมันก็คือว่าผู้ที่ค้างอยู่นี้จำนวนหนึ่งก็ไม่ได้เยอะอะไร ไม่มีงบประมาณพอที่จะไปบริหารจัดการให้เขาได้เสร็จ ถ้าสมมุติว่ามีการตกลงกันอย่างตั้งใจจริง ๆ แล้วก็โละหมดเลย คนที่มีสิทธิจริง ๆ มีการพิสูจน์สิทธิจริง ๆ จำนวนหนึ่งไม่ได้เยอะอะไรให้หมดไปเลย แล้วที่เหลือสร้างมาตรการขึ้นมาใหม่ มันก็จะขยับไปได้อีก แต่ว่าข้อสังเกตของท่านผมก็เชื่อว่าทางรัฐบาลก็น่าจะนำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อไปนะครับ

ท่านนายกองตรี อาญาสิทธิ์ ในเรื่องของการตั้งหน่วยงานขึ้นมาใหม่ ผมขออนุญาตกราบเรียนว่าเราใช้วิธีการเหมือนกับศาลคดีเด็กและเยาวชน คือเรามีผู้เชี่ยวชาญเข้าเป็นผู้ร่วมสอบสวน วิธีการนี้เป็นวิธีการที่ประหยัดที่สุด แต่ว่าจะได้ผลอย่างไร

หรือความคิดของท่านจะเป็นความคิดที่น่านำไปดำเนินการก็เป็นเรื่องของรัฐบาล ก็คงจะอยู่ในข้อสังเกตต่อไปนะครับ

ท่านต่อไปท่านณัฐพล ในเรื่องของการปฏิรูปประเทศอะไรต่าง ๆ ผมคิดว่าคงเป็นข้อเสนอออกไป เรื่องที่ภาคประชาชนมีส่วนร่วม อันนี้เป็นเรื่องที่สำคัญมาก แล้วเราก็เขียนไว้เสมอว่ากฎหมายฉบับนี้ตั้งแต่ต้นเลยที่จะแก้กฎหมายความมั่นคง อย่าไปคิดว่าเป็นกฎหมายของภาครัฐที่จะบังคับประชาชน แต่ว่าเป็นกฎหมายของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน ก็ต้องเอาประชาชนมามีส่วนร่วมให้มากที่สุด กติกาที่ร่างโดยประชาชน ประชาชนจะมีความสุข แล้วก็อยู่ร่วมกันได้อย่างดี

ท่านสุดท้าย ท่านสุเทพ ของพรรคก้าวไกล ความมั่นคง มันมีความมั่นคงที่บางทีเราคิดเรื่องการทหารเฉย ๆ แต่ที่จริงแล้วในความมั่นคงรูปแบบใหม่ก็คือความมั่นคงของประชาชน แม้แต่เรื่องของโลกที่เปลี่ยนแปลง หรือไคลเมตเชนจ์ (Climate change) ขออนุญาตใช้ภาษาอังกฤษนิดหนึ่ง ก็คือภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นเรื่องความมั่นคง หรือความมั่นคงด้านอาหารอะไรต่าง ๆ ความมั่นคงของแรงงาน ความมั่นคงด้านเศรษฐกิจก็เป็นเรื่องหนึ่ง ผมเชื่อว่าข้อสังเกตนี้จะเป็นประโยชน์กับทางรัฐบาลจะนำไปใช้ต่อไปนะครับ ขอบคุณครับท่านประธานครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านวิรัช

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตยังไม่ตอบผมเลย พลโท พงศกร รอดชมภู ก่อนที่จะมาสมัคร ส.ส. อยู่บ้านหลวง เกษียณจาก กอ.รมน. อยู่ใน กอ.รมน. แท้ ๆ น่าจะรู้เรื่องเกี่ยวกับกฎอัยการศึก แต่ไม่รู้ หลับหูหลับตาดีเหมือนกัน ถามว่าท่านเกษียณแล้วท่านอยู่บ้านพักหลวงจนถึงวันที่เท่าไร ออกหรือยังจ่ายค่าน้ำ ค่าไฟหรือเปล่า ออกเมื่อไร ท่านชดใช้ให้หลวงไหม นี่คือความมั่นคงครับ การอยู่บ้านหลวงเมื่อพ้นจากเกษียณแล้วเป็นความผิดต่อความมั่นคงต่อชาติอย่างร้ายแรงครับ ค่าน้ำค่าไฟ ค่าบ้าน ผมถามยังไม่ตอบผมเลย ในฐานะกรรมาธิการเกี่ยวกับเรื่องนี้ ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคง ท่านไม่ได้คิดบ้างหรืออยู่บ้านหลวง ไม่ได้คิดตัวนี้บ้างหรือ ขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เอาเรื่องที่อยู่ในรายงานนะครับ กรรมาธิการมีอะไรชี้แจงเพิ่มเติมไหมครับ

พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ (กรรมาธิการ) : ขออีกนิดเดียวครับ กรณีที่ท่านวิรัช ผมตอบอย่างนี้ว่ามันเป็นเรื่องส่วนตัว ท่านประธานครับ ก็คงไม่ต้องตอบ เพราะว่าเป็นเรื่องที่ไม่ได้เรื่องในประเด็นที่จะตอบในนี้ครับ ก็ขอขอบคุณครับ เดี๋ยวมีท่านกรรมาธิการอีกท่านหนึ่งครับ

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ บ้านหลวงนี้

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านวิรัชครับ ผมยังไม่ได้อนุญาต ขออภัย เพราะว่ามันไม่ได้อยู่ในรายงาน เรื่องส่วนตัว

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมไม่ได้พูดเรื่องส่วนตัว ผมพูดเรื่องความมั่นคงของรัฐ

นายสุเทพ อู่อ้น (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขออนุญาตประท้วงครับท่านประธาน

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : มีผู้ประท้วงครับ

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมไม่เกี่ยว ห้ามประท้วงนะครับ

นายสุเทพ อู่อ้น (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขออนุญาตท่านประธานครับ ผมขอประท้วงผู้อภิปราย ซึ่งไม่อยู่ในประเด็นที่กรรมาธิการได้รายงานนะครับ ถ้าอย่างนั้นท่านก็ไปถามนายกรัฐมนตรีด้วยว่าได้จัด

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : พอแล้วครับ พิจารณาได้แล้วครับ นั่งลงหมดละครับ เพราะว่าไม่อยู่ในรายงานจริง ๆ นะครับ เชิญท่านวิรัชนั่งลงเถอะครับ สรุปว่าท่านวิรัชยังไม่พอใจคำตอบของกรรมาธิการ ท่านยังเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับรายงานครับ

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผม วิรัช ความจริงผมจะไม่เห็นด้วย แต่ว่าเพื่อให้ได้ประชุมต่อ ผมก็จำต้องเห็นด้วยครับ ไม่เป็นไรครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านกรรมาธิการจะตอบข้อซักถามของสมาชิกอีกท่าน เชิญครับ

นายจำนงค์ ไชยมงคล (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติที่เคารพทุกท่านครับ ผม จำนงค์ ไชยมงคล ในฐานะที่ปรึกษานะครับ ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติที่ได้กรุณาแนะนำ ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง ทุกคำแนะนำล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์นะครับ แต่บังเอิญว่าการศึกษาในคราวนี้ขออนุญาตกราบเรียนท่านสมาชิกโดยภาพรวมก็แล้วกัน ผมขออนุญาตไม่เจาะแต่ละท่าน การศึกษาในครั้งนี้เนื่องจากว่าคณะอนุกรรมาธิการอยู่ในกรอบเวลาที่จำกัด อีกประการหนึ่งเรื่องความมั่นคงเป็นเรื่องใหญ่มาก ที่ท่านพูดมาทั้งหมดก็ถูกหมดละครับ เยอะมาก เพราะฉะนั้นในส่วนของคณะกรรมการศึกษา ณ เวลานี้คือศึกษาในส่วนที่เราเห็นภาพที่มันมีผลกระทบต่อประชาชน และเป็นความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนจากการใช้กฎหมายหรือการบังคับใช้กฎหมาย แล้วก่อให้เกิดการตีความที่กว้างขวาง และผลกระทบก็เลยไปเกิดกับประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนที่แสดงความคิดเห็นที่ต่างจากอำนาจรัฐหรือภาครัฐบาล จึงจำเป็นต้องศึกษาในเรื่องนี้ เพราะฉะนั้นในส่วนอื่น ๆ ที่ท่านเสนอ ไม่ว่าเรื่องกฎอัยการศึก ในเรื่องของการตั้งองค์กรมีท่านหนึ่งเสนอเข้ามา ความจริงความมุ่งหมายเราเรื่องเดียวกัน กฎหมายในส่วนของการศึกษาของคณะกรรมการนั้นคือในรูปของคณะกรรมการ ความจริงจะแปลว่าองค์กรก็ได้ครับ แต่ว่าเป็นศึกษาในเบื้องต้น แต่จุดประสงค์เดียวกันนั้นก็คือว่าทำอย่างไรก็ได้ที่เราศึกษามาแล้ว เราปฏิบัติลงไปแล้วจะทำให้เกิดความเป็นธรรมกับพี่น้องประชาชน และต้องไม่เป็นการใช้กฎหมายที่ผมกราบเรียนท่านประธานก็คือ สแลป ลอว์ (SLAPP Law) คือกระบวนการใช้กฎหมายที่ปิดปากประชาชนไม่ให้แสดงความคิดเห็น เพราะการแสดงความคิดเห็นในระบอบประชาธิปไตยนั้นถือว่าเป็นสำคัญ ถ้ากฎหมายไปปิดปากเสียแล้วการพัฒนาประเทศมันก็จะไม่เจริญก้าวหน้าได้ อันนี้ก็ขออนุญาตกราบเรียน

ในส่วนของวิรัชที่บอกว่าทำไมไปแก้เจาะที่มาตรา ๑๑๖ ทางคณะกรรมาธิการก็เห็นว่าชนวนหนึ่งในการตีความเพื่อใช้กฎหมายปิดปากประชาชนนั้นคือมาตรา ๑๑๖ ทำให้เกิดการตีความที่กว้างขวาง วิธีการที่จะทำให้ได้ผลเร็วที่สุดถ้าเราไปแก้รัฐธรรมนูญท่านก็ทราบดีว่ามันแก้ยาก จะไปแก้เรื่องกฎอัยการศึกผมก็เห็นด้วยนะครับ กฎอัยการศึกไม่ควรจะมีเลยละครับ ควรจะล้างมันออกไปด้วยซ้ำไป แต่ว่าเนื่องจากมันเยอะมาก มันกว้างมาก

โดยเช่นนี้ก็กราบเรียนท่านวิรัชว่าการแก้มาตรา ๑๑๖ นั้นก็เป็นจุดเริ่มต้น ในเมื่อเราแก้มาตรา ๑๑๖ โดยตัดถ้อยคำบัญญัติที่มันกว้างเกินไป จำกัดให้มันแคบลง เมื่อมันแคบปุ๊บการบังคับใช้กฎหมายหรือการใช้กฎหมายของพนักงานสอบสวน หรือคนที่มีอำนาจในการตีความก็จะได้น้อยลง เมื่อตีความได้แคบลงประโยชน์ก็จะตกกับประชาชน และประเทศชาติจะได้ประโยชน์จากการแสดงความคิดเห็น ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานอย่างนี้ แล้วก็กราบเรียนท่านสมาชิกทุกท่านด้วย ขอกราบขอบพระคุณครับ ทุกความเห็นน้อมรับครับ ขอบพระคุณครับ

- ๗๕/๑

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านทวีเชิญครับ

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาชาติ ผมอยากให้เอาที่เพื่อนสมาชิกอภิปรายเอาเป็นข้อสังเกตในรายงาน เพราะว่าในเรื่องของความมั่นคงของรัฐมีความสำคัญมาก ไม่เช่นนั้นจะใช้ความมั่นคงของรัฐ รัฐคือตัวราชการ อยู่เหนือความมั่นคงของประชาชน จะใช้ความมั่นคงของรัฐอยู่เหนือความยุติธรรม จะใช้ความมั่นคงของรัฐทำลายความสุขของประชาชน ผมจึงอยากให้เอาข้อสังเกต เช่น วันนี้ความมั่นคงของรัฐมีอยู่ ๑๐ มาตราที่ผมพูดไว้เมื่อสักครู่นี้ ในหมวดสิทธิเสรีภาพ ทำอย่างไรจะให้ไปศึกษาเพื่อออกกฎหมายที่ไม่ให้ความมั่นคงของรัฐทำลายสิทธิเสรีภาพของประชาชน ผมอยากให้เป็นข้อสังเกตไว้ด้วยครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญกรรมาธิการครับ

พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ และท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพทุกท่าน เนื้อหาที่ท่านได้แสดงและตั้งข้อสังเกตไว้ คณะอนุกรรมาธิการและคณะกรรมาธิการจะน้อมเอาไปผนวกนำเสนอไปยังตามที่นำเสนอในข้อ ๑ คือส่งให้ฝ่ายรัฐบาลโดยตรงเลยเท่านั้นเอง ส่วนข้อ ๒ เราคงไม่มีเวลา ผมก็ขอถอนออกนะครับ

ในประเด็นจะขอขอบคุณครับ กระผม พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ในฐานะรองประธานคณะกรรมาธิการคนที่สาม คณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดน ยุทธศาสตร์ชาติและปฏิรูปประเทศ กระผมในนามของคณะกรรมาธิการจึงขอขอบคุณท่านสมาชิกสภาผู้ราษฎรทุกท่าน โดยเฉพาะท่าน ส.ส. วิรัช พันธุมะผล ที่ได้เข้าใจกระบวนการของการรายงานเป็นอย่างดี แล้วได้ถอนประเด็นดังกล่าวที่ท่านติดใจไว้ และได้ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง การศึกษาปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคงของคณะกรรมาธิการที่นำเสนอซึ่งยังมีจุดอ่อน จุดด้อย และประเด็นของข้อสังเกตก็จะนำไป

น้อมรับของทุกท่าน เพื่อส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ที่มีอำนาจที่จะนำไปพิจารณาในการที่จะศึกษาปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันภายใต้ความมั่นคงของประเทศ มิใช่ความมั่นคงของรัฐบาล โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนและประเทศชาติต่อไป นอกจากนี้กระผมต้องขอกราบขอบพระคุณท่านกรรมาธิการ ท่านอนุกรรมาธิการ คณะที่ปรึกษา ที่ได้ร่วมกันพิจารณาเรื่องนี้อย่างเข้มข้นภายใต้เป้าหมายเดียวกัน แต่กรอบระยะเวลาที่จำกัด และได้เป็นประโยชน์สุขของประชาชนและประเทศชาติ จนสามารถที่จะนำรายงานฉบับนี้ขึ้นมาได้ และสุดท้ายผมขอกราบขอบพระคุณและขอกราบอวยพรปีใหม่แด่ท่านประธานสภาและบรรดาเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ณ ที่นี้ รวมทั้งมวลสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกท่านด้วย กระผมขอกราบขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย กราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่งขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านวิรัช

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอบพระคุณครับ ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม วิรัช พันธุมะผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย ผมขอเพิ่มเติมอย่างที่ท่าน พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง ว่าขอให้มีในภาคผนวกก็ได้ว่า กฎอัยการศึกเป็นกฎหมายที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของประชาชน โดยเฉพาะเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชน จึงควรเป็นกฎหมายที่มิควรแก้ไขไม่ให้กระทบกระเทือนถึงประชาชน โดยเฉพาะเรื่องศาลทหาร ระหว่างกฎอัยการศึกจะต้องไม่ใช้ศาลทหารในการพิจารณาพิพากษาความผิดทั่วไปที่ไม่ใช่เกี่ยวกับหมวดว่าด้วยความมั่นคง ขอบพระคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : กรรมาธิการรับได้ไหมครับ

พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ในฐานะคณะกรรมาธิการครับ ท่านครับ ดูในหน้า ๑๐ ก็ได้ในรายงานมีครับที่ท่านวิรัชพูดถึงจึงเห็นว่าหากมีการประกาศใช้กฎอัยการศึกควรขออนุญาตจากรัฐสภาด้วย เราเขียนไว้ถึงขนาดนี้ในรายงาน กราบขอบคุณท่านวิรัชด้วยครับ ที่เราจะขมวดรายงานนั้นไปนะครับ เราเห็นมีความสำคัญเช่นเดียวกันครับ ขอบคุณครับ

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธาน ขออนุญาตครับ ผม วิรัช พันธุมะผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย ความจริงผมเป็นนายทหารพระธรรมนูญ เป็นอัยการทหาร แต่ไม่เคยใช้ศาลทหารที่เกิดจากกฎอัยการศึก ตลอดชีวิตผมเป็นอัยการ ที่ผ่านมาผมไม่เคยเป็นอัยการทหารเหมือนกัน แต่ใช้ศาลพลเรือนทำหน้าที่ศาลทหาร แต่ว่าช่วงนี้มันมีการใช้ศาลทหารอย่างแท้จริง ซึ่งกระทบต่อสิทธิเสรีภาพความมั่นคงของประชาชนอย่างแท้จริงอย่างมากมาย อย่างที่ท่านทวี สอดส่อง ก็พูดแล้ว เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องเขียน เอาแค่ที่ท่าน พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ว่าอยู่ในท้ายข้อสังเกตแล้วไม่พอครับ ผมอยากขอให้ย้ำคำว่า แก้กฎหมายกฎอัยการศึกไม่ให้ใช้ศาลทหารในความผิดที่ไม่เกี่ยวกับความมั่นคงในหมวดประมวลกฎหมายอาญาที่เกี่ยวกับความมั่นคงครับ เพราะว่ามีตัวอย่างให้เห็นชัด เด็กนักศึกษาขอนแก่นถูกขังจนลืมก็ใช้ศาลทหารแท้ ๆ มาลงโทษ ซึ่งความจริงผมเป็นประธานนักศึกษามาก่อน ประธานนักศึกษานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผมไม่มีความสุขที่ใช้ศาลทหารแท้ ๆ

มาลงโทษนักศึกษาในความผิด ซึ่งถ้าเป็นศาลพลเรือนเขาไม่ลงโทษหรอกครับ ศาลพลเรือนที่ทำหน้าที่ศาลทหาร หรืออัยการพลเรือนที่ทำหน้าที่อัยการทหาร เขาจะสั่งไม่ฟ้องมากกว่า และไปดูสถิติได้ ศาลพลเรือนที่ทำหน้าที่ศาลทหารหรืออัยการพลเรือนที่ทำหน้าที่อัยการทหาร ถ้าความผิดเกี่ยวกับมั่นคงที่คณะอนุกรรมาธิการเป็นห่วงเกือบทั้งหมด ทั้งอัยการ ทั้งศาลจะสั่งไม่ฟ้อง แล้วก็พิพากษายกฟ้องถ้าไม่เข้าหลักเกณฑ์จริง ๆ ไม่เข้าองค์ประกอบที่จริง ๆ เขาจะสั่งไม่ฟ้อง หรือศาลก็จะยกฟ้องและไม่ถึงกับลงโทษครับ โดยเฉพาะนักศึกษาที่ทำงานพวกนี้ ตัวอย่างที่เห็น ๆ อยู่ที่ขอนแก่นครับ ขอบพระคุณท่านประธานครับ ผมยืนยันว่าให้เติมว่า ไม่ให้ใช้กฎอัยการศึกในการที่ให้ศาลทหารพิจารณาพิพากษาคดีที่นอกจากความผิดต่อความมั่นคงตามประมวลกฎหมายอาญา ขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญกรรมาธิการครับ

พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ก็จะรับความเห็นของท่านวิรัชไว้แค่นั้นครับ ขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : หมายถึงรับจะไปดำเนินการเพิ่มเติมนะครับ เพราะว่าตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๔ ท่านสามารถแก้ไขได้โดยที่ประชุมคงไม่มีใครขัดข้องนะครับ แค่ไปเพิ่มเติมตามคำแนะนำของท่านวิรัชนะครับ เนื่องจากในรายงานของกรรมาธิการมีข้อสังเกตที่เราอภิปรายกัน ดังนั้นจะต้องขอสภาได้พิจารณาว่าจะเห็นด้วยกับรายงานและข้อสังเกตหรือไม่ เพื่อจะส่งไปให้รัฐบาลดำเนินการต่อไปนะครับ มีท่านสมาชิกท่านใดไม่เห็นด้วยหรือเห็นเป็นอย่างอื่นมีไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มีผมจะใช้ข้อบังคับ ข้อ ๘๘ คือถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านหรือเห็นเป็นอย่างอื่น ก็ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการที่เสนอมา เพื่อจะนำส่งรัฐบาลต่อไป มติที่ประชุมเห็นด้วยกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ ขอบคุณกรรมาธิการครับ ขอบคุณมากครับ

๔.๒ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง การคมนาคมขนส่งทางน้ำ ซึ่งคณะกรรมาธิการการคมนาคมขอเลื่อนไปก่อนนะครับ ที่ประชุมให้เลื่อนไปนะครับ

๔.๓ รายงานการพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติดการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๗๕๔๓ / ๒๕๖๕
วันที่ ๑๗ มิ.ย. ๖๕
เวลา ๑๕.๕๗ น.

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๘.๐๔/๗๗๗๑

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแก้ไขปัญหายาเสพติด (นายคมเดช ไชยศิวามงคล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติดที่กำลังระบาดอย่างรุนแรง (นายอิสสระ สมชัย และนายสุทัศน์ เงินหมื่น เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ปัญหายาเสพติด (นายประสงค์ บูรณ์พงศ์ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางในการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติดทั่วประเทศ (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง และนายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (นายชัชวาลย์ คงอุดม และศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบครบวงจร (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน (นายนริศ ขำนุรักษ์ และนายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ) และญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการแก้ไขปัญหายาเสพติด (นางผ่องศรี แซ่จึง เป็นผู้เสนอ) และมีมติตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ โดยกำหนดระยะเวลาการพิจารณาศึกษาไว้ ๙๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ต่อมาคณะกรรมาธิการได้ขอขยายเวลาการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๗ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๖๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๔ และครั้งที่ ๒ จำนวน ๖๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๓ จำนวน ๑๒๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๔ จำนวน ๙๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๕ จำนวน ๙๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๖ จำนวน ๓๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ และครั้งที่ ๗ จำนวน ๑๒๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๕ รวมระยะเวลาการพิจารณาศึกษา ๖๖๐ วัน ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

/นางสาวกานต์กนิษฐ์...

๑. นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ
๒. นายคมเดช ไชยศิวามงคล
๓. นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์
๔. นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์
๕. นายชัชวาลล์ คงอุดม
๖. เรืออากาศโท ธนเดช เพ็งสุข
๗. นายธรรศกร พันธารีกุล
๘. นางสาวนพวรรณ หัวใจมั่น
๙. นายนภดล อังคสุภณ
๑๐. นายนิคม บุญวิเศษ
๑๑. นายนิยม เติมศรีสุข
๑๒. นายนิยม เวชกามา
๑๓. นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ
๑๔. นายปารเมศ โพธารากุล
๑๕. นางผ่องศรี แซ่จึง
๑๖. นายพนิต วิกิตเศรษฐ์
๑๗. นายพยม พรหมเพชร
๑๘. พลตำรวจตรี พรชัย เจริญวงศ์
๑๙. นายพีระวิทย์ เรื่องลือดลภาค
๒๐. นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา
๒๑. นายมณฑล โพธิ์คาย
๒๒. พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์
๒๓. นางสาววรรณวิภา ไม้สน
๒๔. นายวัลลภ นาคบัว
๒๕. พันตำรวจเอก วิชย์สัณห์ บุญณรงค์
๒๖. นายวุฒินันท์ บุญชู
๒๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท
๒๘. นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง
๒๙. นายสัมพันธ์ แป้นพัฒน์
๓๐. นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช
๓๑. นางสิรินทร รามสูต
๓๒. นายสุขวิชชาญ มุสิกุล
๓๓. นางสาวสุภัทรา บุญเสริม
๓๔. พลตำรวจตรี สุรศักดิ์ รมยานนท์
๓๕. นายสุริยันต์ สุริยะโชติกุล
๓๖. พันตำรวจเอก เสวก อรุณรุมแสง
๓๗. นายอนันต์ ปาลีคุปต์
๓๘. นายอนาวิล รัตนสถาพร
๓๙. นายอิสสระ สมชัย

ทั้งนี้ พลตำรวจตรี พรชัย เจริญวงศ์ ได้ขอเปลี่ยนยศเป็น พลตำรวจโท พรชัย เจริญวงศ์ นายมณฑล โพธิ์คาย ได้ขอเปลี่ยนยศเป็น ร้อยตำรวจตรี มณฑล โพธิ์คาย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท ได้ขอเปลี่ยนยศเป็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอกหญิง ศิพร โกวิท

/บัดนี้...

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาญัตติดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณารายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลตำรวจเอก

(ยงยุทธ เทพจำนงค์)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด
การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๗๒๕ / ๒๕๖๕
วันที่ ๑๗ / มิ.ย. / ๖๕ เวลา ๑๖.๑๖ น.
ส่งกลุ่มงาน ประ.๒ ดำเนินการ

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๑
สำนักการประชุม
เลขที่รับ ๑๕๗ / ๒๕๖๕
วันที่ ๑๗ / มิ.ย. / ๖๕ เวลา ๑๖.๓๐ น.

สำนักกรรมาธิการ ๒
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๐๒๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ moneysapa@gmail.com

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๒๔๖ / ๒๕๖๕
วันที่ ๑๗ / มิ.ย. / ๖๕ เวลา ๑๖.๓๐ น.

รายงาน
ของ

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ปัญหายาเสพติด
แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด
การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการป้องกัน
ปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด
สำนักกรรมาธิการ ๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๘.๐๔/พ ๑๗๓

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแก้ไขปัญหายาเสพติด (นายคมเดช ไชยศิวามงคล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติดที่กำลังระบาดอย่างรุนแรง (นายอิสสระ สมชัย และนายสุทัศน์ เงินหมื่น เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ปัญหายาเสพติด (นายประสงค์ บูรณ์พงศ์ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางในการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติดทั่วประเทศ (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง และนายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (นายชัชวาลล์ คงอุดม และศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบครบวงจร (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน (นายนริศ ขำนุรักษ์ และนายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ) และญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการแก้ไขปัญหายาเสพติด (นางผ่องศรี แซ่จึง เป็นผู้เสนอ) และมีมติตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ โดยกำหนดระยะเวลาการพิจารณาศึกษาไว้ ๙๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ต่อมาคณะกรรมาธิการได้ขอขยายเวลาการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๗ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๖๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๔ และครั้งที่ ๒ จำนวน ๖๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๓ จำนวน ๑๒๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๔ จำนวน ๙๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๕ จำนวน ๙๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๖ จำนวน ๓๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ และครั้งที่ ๗ จำนวน ๑๒๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๕ รวมระยะเวลาการพิจารณาศึกษา ๖๖๐ วัน ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

/นางสาวกานต์กนิษฐ์...

๑. นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ
๒. นายคมเดช ไชยศิวามงคล
๓. นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์
๔. นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์
๕. นายชัชวาลล์ คงอุดม
๖. เรืออากาศโท ธนเดช เพ็งสุข
๗. นายธรรศกร พันธารีกุล
๘. นางสาวนพวรรณ หัวใจมั่น
๙. นายนภดล อังคสุภณ
๑๐. นายนิคม บุญวิเศษ
๑๑. นายนิยม เติมศรีสุข
๑๒. นายนิยม เวชกามา
๑๓. นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ
๑๔. นายปารเมศ โพธารากุล
๑๕. นางผ่องศรี แซ่จึง
๑๖. นายพนิต วิกิตเศรษฐ์
๑๗. นายพยม พรหมเพชร
๑๘. พลตำรวจตรี พรชัย เจริญวงศ์
๑๙. นายพีระวิทย์ เรื่องลือดลภาค
๒๐. นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา
๒๑. นายมณฑล โพธิ์คาย
๒๒. พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์
๒๓. นางสาววรรณวิภา ไม้สน
๒๔. นายวัลลภ นาคบัว
๒๕. พันตำรวจเอก วิชย์สัณห์ บุญณรงค์
๒๖. นายวุฒินันท์ บุญชู
๒๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท
๒๘. นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง
๒๙. นายสัมพันธ์ แป้นพัฒน์
๓๐. นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช
๓๑. นางสิรินทร รามสูต
๓๒. นายสุขวิชชาญ มุสิกุล
๓๓. นางสาวสุภัทรา บุญเสริม
๓๔. พลตำรวจตรี สุรศักดิ์ รมยานนท์
๓๕. นายสุริยันต์ สุริยะโชติกุล
๓๖. พันตำรวจเอก เสวก อรุณรุมแสง
๓๗. นายอนันต์ ปาลีคุปต์
๓๘. นายอนาวิล รัตนสถาพร
๓๙. นายอิสสระ สมชัย

ทั้งนี้ พลตำรวจตรี พรชัย เจริญวงศ์ ได้ขอเปลี่ยนยศเป็น พลตำรวจโท พรชัย เจริญวงศ์ นายมณฑล โพธิ์คาย ได้ขอเปลี่ยนยศเป็น ร้อยตำรวจตรี มณฑล โพธิ์คาย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท ได้ขอเปลี่ยนยศเป็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอกหญิง ศิพร โกวิท

/บัดนี้...

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาญัตติดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณารายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลตำรวจเอก

(ยงยุทธ เทพจำนงค์)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด
การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมาธิการ ๒
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๐๒๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ moneysapa@gmail.com

ด่วนที่สุด (สำเนา)
ที่ สผ ๐๐๑๘.๐๔/ท ๗๕๖

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแก้ไขปัญหายาเสพติด (นายคมเดช ไชยศิวามงคล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติดที่กำลังระบาดอย่างรุนแรง (นายอิสสระ สมชัย และนายสุทัศน์ เงินหมื่น เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ปัญหายาเสพติด (นายประสงค์ บูรณ์พงศ์ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางในการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติดทั่วประเทศ (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง และนายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (นายชัชวาลย์ คงอุดม และศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบครบวงจร (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน (นายนริศ ขำนุรักษ์ และนายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ) และญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการแก้ไขปัญหายาเสพติด (นางผ่องศรี แซ่จึง เป็นผู้เสนอ) และมีมติตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ โดยกำหนดระยะเวลาการพิจารณาศึกษาไว้ ๙๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ต่อมาคณะกรรมาธิการได้ขอขยายเวลาการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๗ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๖๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๔ และครั้งที่ ๒ จำนวน ๖๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๓ จำนวน ๑๒๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๔ จำนวน ๙๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๕ จำนวน ๙๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๖ จำนวน ๓๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ และครั้งที่ ๗ จำนวน ๑๒๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๕ รวมระยะเวลาการพิจารณาศึกษา ๖๖๐ วัน ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

/นางสาวกานต์กนิษฐ์...

๑. นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ
๒. นายคมเดช ไชยศิวามงคล
๓. นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์
๔. นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์
๕. นายชัชวาลล์ คงอุดม
๖. เรืออากาศโท ธนเดช เพ็งสุข
๗. นายธรรศกร พันธารีกุล
๘. นางสาวนพวรรณ หัวใจมั่น
๙. นายนภดล อังคสุภณ
๑๐. นายนิคม บุญวิเศษ
๑๑. นายนิยม เติมศรีสุข
๑๒. นายนิยม เวชกามา
๑๓. นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ
๑๔. นายปารเมศ โพธารากุล
๑๕. นางผ่องศรี แซ่จึง
๑๖. นายพนิต วิกิตเศรษฐ์
๑๗. นายพยม พรหมเพชร
๑๘. พลตำรวจตรี พรชัย เจริญวงศ์
๑๙. นายพีระวิทย์ เรื่องลือดลภาค
๒๐. นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา
๒๑. นายมณฑล โพธิ์คาย
๒๒. พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์
๒๓. นางสาววรรณวิภา ไม้สน
๒๔. นายวัลลภ นาคบัว
๒๕. พันตำรวจเอก วิชย์สัณห์ บุญณรงค์
๒๖. นายวุฒินันท์ บุญชู
๒๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท
๒๘. นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง
๒๙. นายสัมพันธ์ แป้นพัฒน์
๓๐. นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช
๓๑. นางสิรินทร รามสูต
๓๒. นายสุขวิชชาญ มุสิกุล
๓๓. นางสาวสุภัทรา บุญเสริม
๓๔. พลตำรวจตรี สุรศักดิ์ รมยานนท์
๓๕. นายสุริยันต์ สุริยะโชติกุล
๓๖. พันตำรวจเอก เสวก อรุณรุมแสง
๓๗. นายอนันต์ ปาลีคุปต์
๓๘. นายอนาวิล รัตนสถาพร
๓๙. นายอิสสระ สมชัย

ทั้งนี้ พลตำรวจตรี พรชัย เจริญวงศ์ ได้ขอเปลี่ยนยศเป็น พลตำรวจโท พรชัย เจริญวงศ์ นายมณฑล โพธิ์คาย ได้ขอเปลี่ยนคำนำหน้านามเป็น ร้อยตำรวจตรี มณฑล โพธิ์คาย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท ได้ขอเปลี่ยนยศเป็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอกหญิง ศิพร โกวิท

/บัดนี้...

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาญัตติดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณารายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์
(ยงยุทธ เทพจำนงค์)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด
การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมาธิการ ๒
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๐๒๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ moneysapa@gmail.com

สำเนาถูกต้อง

(นางฑิฆัมพร กาญจโนภาศ)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๒

นางสาววัชรี ตรองจิตต์/ร่าง
นางสาวสุเนตร สุวัฒน์เมฆินทร์/พิมพ์
นายธีรวัฒน์ วงศาสุวรรณ/ตรวจ

ตรวจทาน
ครั้งที่ ๑ นางสาววัชรี ตรองจิตต์ / นางสาวประไพพร ส้มเกลี้ยง
ครั้งที่ ๒ นางณัฐพร คีรีวิเชียร / นางสาวใกล้รุ่ง เมืองนก
ครั้งที่ ๓ นางสาววัชรี ตรองจิตต์ / นายธีรวัฒน์ วงศาสุวรรณ

รายนามคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร

พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์
ประธานคณะกรรมาธิการ

นายคมเดช ไชยศิวามงคล
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่หนึ่ง

นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่สอง

นายพยม พรหมเพชร
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่สาม

นายพนิต วิกิตเศรษฐ์
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่สี่

นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่ห้า

นายชัชวาลล์ คงอุดม
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่หก

นายนิยม เวชกามา
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่เจ็ด

นางผ่องศรี แซ่จึง
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่แปด

นายสัมพันธ์ แป้นพัฒน์
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่เก้า

รายนามคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร (ต่อ)

นายวุฒินันท์ บุญชู
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่สิบ

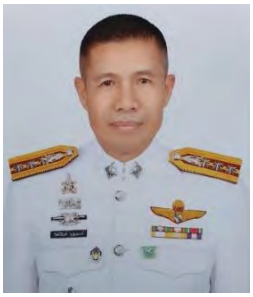
นายนิคม บุญวิเศษ
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่สิบเอ็ด

นายสุริยันต์ สุริยะโชติกุล
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่สิบสอง

นายอิสสระ สมชัย
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

พันตำรวจเอก วิชย์สัณห์ บุญณรงค์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

พลตำรวจตรี สุรศักดิ์ รมยานนท์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายนิยม เติมศรีสุข
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

พลตำรวจตรี พรชัย เจริญวงศ์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายมณฑล โพธิ์คาย
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

<u>หมายเหตุ</u> : ๑. พลตำรวจตรี พรชัย เจริญวงศ์ ได้ขอเปลี่ยนยศเป็น พลตำรวจโท พรชัย เจริญวงศ์
๒. นายมณฑล โพธิ์คาย ได้ขอเปลี่ยนคำนำหน้านามเป็น ร้อยตำรวจตรี มณฑล โพธิ์คาย

รายนามคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร (ต่อ)

นายอนาวิล รัตนสถาพร
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

นายธรรศกร พันธารีกุล
ผู้ช่วยเลขานุการ
คณะกรรมาธิการ

นายพีระวิทย์ เรื่องลือดลภาค
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายนภดล อังคสุภณ
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์
กรรมาธิการ

เรืออากาศโท ธนเดช เพ็งสุข
กรรมาธิการ

นางสาวนพวรรณ หัวใจมั่น
กรรมาธิการ

นายปารเมศ โพธารากุล
กรรมาธิการ

นางสาววรรณวิภา ไม้สน
กรรมาธิการ

นายวัลลภ นาคบัว
กรรมาธิการ

<u>หมายเหตุ</u> : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท ได้ขอเปลี่ยนยศเป็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอกหญิง ศิพร โกวิท

รายนามคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร (ต่อ)

นางสิรินทร รามสูต
กรรมาธิการ

นายสุขวิชชาญ มุสิกุล
กรรมาธิการ

นางสาวสุภัทรา บุญเสริม
กรรมาธิการ

พันตำรวจเอก เสวก อรุณรุมแสง
กรรมาธิการ

นายอนันต์ ปาลีคุปต์
กรรมาธิการ

รายนามคณะอนุกรรมาธิการด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด
ในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด
แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร

นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา
ประธานคณะอนุกรรมาธิการ

นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่หนึ่ง

นางผ่องศรี แซ่จึง
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่สอง

นางสุดา วงศ์สวัสดิ์
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่สาม

นางสาวบุญศิริ จันศิริมงคล
เลขานุการ
และอนุกรรมาธิการ

นายมณฑล โพธิ์คาย
อนุกรรมาธิการ

นายพรพรหม ณ. ส. วิกิตเศรษฐ์
อนุกรรมาธิการ

นางสาวสายพันธุ์ ศรีพงษ์พันธุ์กุล
อนุกรรมาธิการ

นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์
อนุกรรมาธิการ

นางศิริวรรณ ศรีนุต
อนุกรรมาธิการ

หมายเหตุ : นายมณฑล โพธิ์คาย ได้ขอเปลี่ยนคำนำหน้านามเป็น ร้อยตำรวจตรี มณฑล โพธิ์คาย

รายนามคณะอนุกรรมาธิการด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย
ในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด
แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร

นายคมเดช ไชยศิวามงคล
ประธานคณะอนุกรรมาธิการ

นายนิยม เวชกามา
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่หนึ่ง

นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่สอง

นายภาคิน เจริญนนทสิทธิ์
เลขานุการ
คณะอนุกรรมาธิการ

พันตำรวจเอก อิทธิพล
จันทร์ศรีบุตร
โฆษกคณะอนุกรรมาธิการ

นายสมชาย ธนกุสุมาลย์
อนุกรรมาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท
อนุกรรมาธิการ

นายภคิณ จักรวรนนท์
อนุกรรมาธิการ

นายศิริวัชร์ เลาประสพวัฒนา
อนุกรรมาธิการ

นายราเยส ราย
อนุกรรมาธิการ

<u>หมายเหตุ</u> : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท ได้ขอเปลี่ยนยศเป็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอกหญิง ศิพร โกวิท

รายนามคณะอนุกรรมาธิการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
ในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด
แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร

นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง
ประธานคณะอนุกรรมาธิการ

พลตำรวจตรี ภูวดิท ชนะคชภัทร์
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่หนึ่ง

พันตำรวจเอก วิชย์สัณห์ บุญณรงค์
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่สอง

นายเสกสรรค์ สุขคุณ
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นางสาววรพรรณ เครือหงษ์
เลขานุการ
คณะอนุกรรมาธิการ

นายภาณุณ์พล จงชัยธนโรจน์
ผู้ช่วยเลขานุการ
คณะอนุกรรมาธิการ

นายนภดล อังคสุภณ
โฆษกคณะอนุกรรมาธิการ

นายพิษณุพงษ์ ถิรโชติภูวนันท์
อนุกรรมาธิการ

นายสิทธิชัย บ่อม่วง
อนุกรรมาธิการ

นายศตวรรษ เทพชนะ
อนุกรรมาธิการ

รายนามคณะอนุกรรมาธิการจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด
ในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด
แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท
ประธานคณะอนุกรรมาธิการ

นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่หนึ่ง

นายนิยม เติมศรีสุข
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่สอง

พันตำรวจเอก วิชย์สัณห์ บุญณรงค์
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่สาม

นางสาวบุญศิริ จันศิริมงคล
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่สี่

นางสาวสุพจนี ชุติดำรง
เลขานุการ
คณะอนุกรรมาธิการ

นางสาววัชรี ตรองจิตต์
ผู้ช่วยเลขานุการ
คณะอนุกรรมาธิการ

นายสง่าศักดิ์ ศรีสมัย
ผู้ช่วยเลขานุการ
คณะอนุกรรมาธิการ

พันตำรวจโท วิชิตเวช ต๊ะผัด
โฆษกคณะอนุกรรมาธิการ

พันตำรวจเอก นิมิต ชิตเจริญ
โฆษกคณะอนุกรรมาธิการ

<u>หมายเหตุ</u> : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท ได้ขอเปลี่ยนยศเป็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอกหญิง ศิพร โกวิท

รายนามคณะอนุกรรมาธิการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF
เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย
ในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด
แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร

นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา
ประธานคณะอนุกรรมาธิการ

นางผ่องศรี แซ่จึง
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่หนึ่ง

นายนิยม เติมศรีสุข
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่สอง

นางสุภาวดี หาญเมธี
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่สาม

นางธิดา พิทักษ์สินสุข
เลขานุการ
คณะอนุกรรมาธิการ

นางสาวปนัดดา ธนเศรษฐกร
ผู้ช่วยเลขานุการ
คณะอนุกรรมาธิการ

นางอัมพร เบญจพลพิทักษ์
อนุกรรมาธิการ

นางสาวอารีภักดิ์ เงินบำรุง
อนุกรรมาธิการ

นางสาวปรัชญวรรณ วนานันท์
อนุกรรมาธิการ

นางสุดา วงศ์สวัสดิ์
อนุกรรมาธิการ

รายนามคณะทำงานเรียบเรียงรายงานการศึกษาปัญหายาเสพติด
ในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด
แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท
ประธานคณะทำงาน

นายนิยม เติมศรีสุข
ที่ปรึกษาคณะทำงาน

นางสาวบุญศิริ จันศิริมงคล
รองประธานคณะทำงาน

นางสาวสุพจนี ชุติดำรง
เลขานุการคณะทำงาน

นางสาววัชรี ตรองจิตต์
ผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน

<u>หมายเหตุ</u> : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท ได้ขอเปลี่ยนยศเป็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอกหญิง ศิพร โกวิท

รายนามที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการ

๑) นายพิเชษฐ สถิรชวาล
๒) นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์
๓) นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์
๔) นายเกียรติ์อุดม เมนะสวัสดิ์
๕) หม่อมหลวงปรียพรรณ ศรีธวัช
๖) นางสาวจารุวรรณ ศรัณย์เกตุ
๗) หม่อมหลวงสัญชัย ทองแถม
๘) นายประสาร มหาลี้ตระกูล
๙) นายวิชัย ไชยมงคล
๑๐) นายเรืองศักดิ์ สุวารี
๑๑) นายไกรสร กองฉลาด
๑๒) พลตำรวจตรี ยิ่งยศ เทพจำนงค์
๑๓) พลตำรวจตรี พีระพงศ์ วงษ์สมาน
๑๔) พันตำรวจเอก เอกชัย ปรัชญาวุฒิรัตน์
๑๕) พันตำรวจเอก นิมิต ชิตเจริญ
๑๖) พันตำรวจเอก ยศศักดิ์ โพธิ์สุวรรณ
๑๗) พันตำรวจโท คเชนทร์ บุญทวี
๑๘) พันตำรวจโท อุรัมพร ขุนเดชสัมฤทธิ์
๑๙) พันตำรวจตรี จักรวาล สุขสุพลสิริ
๒๐) นางสาวจิณณพัต เพ็งนรพัฒน์
๒๑) นางวลัยพร ศรีประยูรสกุล
๒๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศตคุณ เดชพันธ์
๒๓) นายวีระพล รักธรรม
๒๔) นายรุ่งโรจน์ รุ่งณรงค์รักษ์
๒๕) นางสาวชุมพูนุท นาครทรรพ
๒๖) นายสมชาย ธนกุสุมาลย์
๒๗) นายวุฒิโชค จันจู
๒๘) นายทวีศักดิ์ คิ้วทอง
๒๙) นายพีรวัส พันธุ์สัมฤทธิ์
๓๐) ว่าที่ร้อยตรี สิริชัย ตุลยสุข
๓๑) นายสิทธิพร หาญญานันท์
๓๒) นายณตวรรษ อินทะวงษ์
๓๓) นายอลงกรณ์ หญ้าปรัง
๓๔) นายสุนทร งามโขนง
๓๕) นายสมบัติ หริสมบัติ
๓๖) นางสาวนภาพร สีสุวรรณ
๓๗) นางชญษร อรุณรุมแสง
๓๘) นางสาวนันทนา เครือหงส์
๓๙) นายศตวรรษ เทพชนะ
๔๐) นายภาคิน เจริญนนทสิทธิ์
๔๑) นายนภัทร ภักดีสรวิชญ์
๔๒) นายวรชาติ อหันทริก
๔๓) นายจำนงค์ ไชยมงคล
๔๔) นายจีระศักดิ์ ขาวปลอด
๔๕) นายรังสรรค์ พรหมโลก
๔๖) นายชัยสิทธิ์ จิตตรีสาร
๔๗) นางสาววรินทร ทีปต์ศิริ
๔๘) นายเอกชัย แย้มสาหร่าย
๔๙) นายศิริสุข ยืนหาญ
๕๐) นายพลวัตร บรรดาศักดิ์
๕๑) นายหมวดโท ปริศนา ศรีเจริญ
๕๒) นายนรัชชา ศรีเจริญ
๕๓) นายธวเดช ภาจิตรภิรมย์
๕๔) นายสยุมภู เข็มมา
๕๕) นางสาวกฤติมา เพ็งสุข
๕๖) นายปิยะพงษ์ เมฆจันทร์
๕๗) นางสาวพนิดา มงคลสวัสดิ์
๕๘) นางสาววรพรรณ เครือหงษ์
๕๙) นายจิรวัฒน์ สนน้อย
๖๐) นายสรณัฐ จันทร์ภิวัฒน์

อนึ่ง ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการได้ขอลาออก ดังนี้

๑) นายศิริสุข ยืนหาญ ลาออกเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๓
๒) นายพลวัตร บรรดาศักดิ์ ลาออกเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓
๓) นายหมวดโท ปริศนา ศรีเจริญ ลาออกเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔
๔) นายนรัชชา ศรีเจริญ ลาออกเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔

รายนามที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
ด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด

๑) นางสาวสุธาวัลย์ บุญมาก
๒) นางสาวปณัชช์ฐิตา บูรณกิจ
๓) นายพิทยา สุนทรประเวศ
๔) นายธนิต สินศุภสว่าง
๕) นางสาวจิณณพัต เพ็งนรพัฒน์
๖) นายปองพล ชุษณะโชติ
๗) รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี
๘) นายประเวช ตันติพิวัฒนสกุล
๙) นางนฤมล ธารดำรงค์
๑๐) นายวิชชุกร คำจันทร์
๑๑) รองศาสตราจารย์มานพ คณะโต
๑๒) นางสาวสุพจนี ชุติดำรง

รายนามที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
ด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย

๑) นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์
๒) นางผ่องศรี แซ่จึง
๓) นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์
๔) นายธรรศกร พันธารีกุล
๕) นายเกียรติ์อุดม เมนะสวัสดิ์
๖) นายสาคร เกี่ยวข้อง
๗) นายอนุสรณ์ เอี่ยมสะอาด
๘) พลตำรวจตรี สมเกียรติ วรรณสิริวิไล
๙) พลอากาศตรี นภัทร์ แก้วนาค
๑๐) พันตำรวจเอก อรรถพร สุริยเลิศ
๑๑) นายจำนงค์ ไชยมงคล
๑๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์
๑๓) นายอุดมชัย โลหณุต
๑๔) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศตคุณ เดชพันธ์
๑๕) นางถนอมขวัญ อยู่สุข
๑๖) นายชัยธัช บุณยถาวรพันธ์
๑๗) นายพณวัฒน์ ตนายะพงศ์
๑๘) นายเก่งการ ยิ่งวรรณศิริ
๑๙) นายจุลภควัฒน์ ศรีสุวรรณ
๒๐) นายเอนก จิตตขจรเกียรติ
๒๑) นายพลาศร ธุมชัย
๒๒) นายสมเกียรติ จรัสพิทยากุล
๒๓) นายสมบัติ ศรีทองอินทร์
๒๔) นายณพลเดช มณีลังกา
๒๕) นายกริช สินธุศิริ
๒๖) นายพลฑิตย์ ภุกพิบูลย์
๒๗) นายจรินทร์ เฮียงกุล
๒๘) นายยศ ธนารักษ์โชค
๒๙) นายรัษฎา วิชัยดิษฐ
๓๐) นางสาวฉัตรพรรณ์ รัตนะฉายทอง
๓๑) นางสาววันทนา บ่อโพธิ์
๓๒) นายสาธิต ชัยธนะ
๓๓) ว่าที่ร้อยตรี ธนพศ วรนุช
๓๔) นายศักดิ์ชัย ผินนารี
๓๕) นายนิติพงษ์ ส่งศรีโรจน์
๓๖) นางสาวศิวพร เสาวคนธ์
๓๗) นายอัครวุฒิ กสิวิทยานันท์
๓๘) นายสมบูรณ์ สนิท
๓๙) นายวีระ ใครลัดดาล์
๔๐) นายสมฤทธิ์ สนขาว
๔๑) นายพันธุ์ศักดิ์ ชาบุ
๔๒) นายธวัชชัย สายพันธุ์
๔๓) นางสุชาดา นันทะพานิชสกุล
๔๔) นายปิยะวัฒน์ คัจฉวารี
๔๕) นายกิตติภัฏ ธนาสนธิราช
๔๖) นางยรรยงรัตน์ ไชยศิวามงคล
๔๗) นายหมวดโท ปริศนา ศรีเจริญ
๔๘) นายนรัชชา ศรีเจริญ

อนึ่ง ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการได้ขอลาออก ดังนี้

๑) นางยรรยงรัตน์ ไชยศิวามงคล ลาออกเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓
๒) นายหมวดโท ปริศนา ศรีเจริญ ลาออกเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔
๓) นายนรัชชา ศรีเจริญ ลาออกเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔

รายนามที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

๑) พลตำรวจตรี สุรศักดิ์ รมยานนท์
๒) นายปารเมศ โพธารากุล
๓) หม่อมหลวงปรียพรรณ ศรีธวัช
๔) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภูวนิดา คุนผลิน
๕) พันตำรวจโท พีรศักดิ์ เจริญพันธ์
๖) นายธนเสฏฐ์ นิติธนกานต์
๗) นางปุ่น บุษบงค์
๘) จ่าสิบตำรวจ จินดาพล คำวรรณพร
๙) นายอนุชา หลานเด็น
๑๐) นายอภิเดช ไม้หนองกอย
๑๑) นายเดชสิทธิ์ พิมล
๑๒) นายพรเทพ เศวตะทัต
๑๓) นายยศภัทร อั้นเต้ง
๑๔) นางสาวนงลักษณ์ ทรงลำเจียก
๑๕) นายไพศาล แจ่มจำรัส
๑๖) นายมนต์ชัย พงษ์เจริญ
๑๗) นายพัชรปัตย์ ขาวสะอาด
๑๘) นายธวัช จงรักษ์ภูวนาถ
๑๙) นายวีระ ยูโซ๊ะ
๒๐) นางสาวพรทิพย์ อมรรุ่งเรืองชัย

รายนามที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ
ส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย

๑) นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์
๒) พันตำรวจเอก วิชย์สัณห์ บุญณรงค์
๓) นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช
๔) ร้อยตำรวจตรี มณฑล โพธิ์คาย
๕) นายสุรชาติ เล็กน้อย
๖) นางสาวณนัชชาพัทธ์ ลาจันทึก
๗) นายอำพล ขำวิลัย
๘) นายธีระวิทย์ วงศ์เพชร
๙) นางสาวสุดใจ พรหมเกิด
๑๐) นายกมล ชัยกัณทะ
๑๑) นายสุริภาศ สีหะวงษ์
๑๒) นางอัมราภัสร์ จันทะแสงโรจน์
๑๓) นายสมศักดิ์ ประสาร
๑๔) ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรธิดา ประสาร
๑๕) นายวิทยา ทองอินทร์
๑๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ซัมซู สาอุ
๑๗) นายปิติพงษ์ บูรพาขจรพงษ์
๑๘) ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรินฎา ปุติ
๑๙) นางสาวสุวรา แก้วนุ้ย
๒๐) ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรพร ทับทิมศรี
๒๑) นายจุลภควัฒน์ ศรีสุวรรณ
๒๒) พลตำรวจตรี พีระพงศ์ วงษ์สมาน
๒๓) นางปรีณาพรรณ ทองเล็ก
๒๔) พันตำรวจโท ภัฏ อินเถลิงศักดิ์
๒๕) นางอุไรวรรณ นุตตะโยธิน
๒๖) ร้อยตำรวจเอก ธนากร ธีรสกุลศักดา
๒๗) นางสาวปรารถนา หาญเมธี
๒๘) นางสาวฮานานมูฮิบบะตุดดีน นอจิ
๒๙) นายสมัย โกกเจริญพงศ์
๓๐) นายจำรัส สวนจันทร์
๓๑) นายณัฐวิชช์ เนติจารุโรจน์
๓๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิริยาภรณ์ อุดมระติ
๓๓) นายภูวฤทธิ์ ภูวภิรมย์ขวัญ
๓๔) นางสาวกรองทอง บุญประคอง
๓๕) นางสาวปิยวลี ธนเศรษฐกร
๓๖) นางสาวพจนีย์ เชื้อบัณฑิต
๓๗) นายพีรศุภ อินลี
๓๘) นายสุพิส ไต้ยิ้ม
๓๙) นายวศิน สิริเกียรติกุล
๔๐) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยศวีร์ สายฟ้า
๔๑) นางสาวรจนา ขอร่ม
๔๒) นางพิณยา ทองขอน
๔๓) นางเอมอร รสเครือ
๔๔) นางภาวนา อร่ามฤทธิ์
๔๕) นางธีร์ธุตา บุญชู

บทสรุปผู้บริหาร

๑. ความเป็นมาของการศึกษา

ความรุนแรงของปัญหายาเสพติดในประเทศไทย ปรากฏจากจำนวนยาเสพติดที่จับยึดได้เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด จำนวนพื้นที่แพร่ระบาดของยาเสพติดในระดับหมู่บ้าน/ชุมชนยังมีอยู่อย่างหนาแน่น จำนวนผู้เสพยาเสพติดมีมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน และยังมีปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น ปัญหาสังคมและปัญหาอาชญากรรมที่เกี่ยวเนื่องกับปัญหายาเสพติด โดยเฉพาะปัญหาในระดับปัจเจกบุคคลที่มีอาการป่วยเรื้อรัง ทั้งทางสมองและทางร่างกาย พฤติกรรมการเสพติดต้องใช้เวลาในการบำบัดอย่างต่อเนื่อง ผู้เสพยาเสพติดจึงต้องการเข้าถึงบริการสถานฟื้นฟูสมรรถภาพที่เหมาะสมเพื่อการรักษาที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน ไม่เสพติดซ้ำ สามารถดูแลตนเองได้ อยู่ในชุมชน สังคม อย่างมีคุณค่า หากยังไม่สามารถทำให้ระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติดในประเทศไทยลดลง ความมั่นคงของชาติจะถูกสั่นคลอนจากปัญหายาเสพติดอย่างแน่นอน

จากความรุนแรงของปัญหายาเสพติด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนหนึ่งได้ร่วมกันเสนอญัตติเพื่อขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติด รวม ๘ ญัตติ ซึ่งสาระสำคัญของทุกญัตติที่เสนอ ล้วนสื่อถึงความรุนแรงของปัญหายาเสพติดที่สังคมไทยกำลังเผชิญอยู่ อาทิ ยาเสพติดทุกตัวยาแพร่ระบาดอย่างรุนแรงไปทั่วประเทศและนับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในชุมชนแออัด อีกทั้งเด็กและเยาวชนที่เป็นกำลังสำคัญของชาติเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจำนวนมาก

ผลจากการเสนอญัตติข้างต้น ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาทั้ง ๘ ญัตติ และมีมติตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ได้จัดให้มีการประชุมครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งที่ประชุมมีมติเลือกให้ พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ เป็นประธานคณะกรรมาธิการ

การพิจารณาศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด และการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่เด็กและเยาวชน ศึกษากระบวนการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และศึกษากระบวนการและแนวทางการบูรณาการความร่วมมือในการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดและศูนย์บำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด และใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดอย่างรอบด้าน

เพื่อให้การศึกษาปัญหายาเสพติดมีความครอบคลุมทุกมิติ ที่ประชุมจึงตั้งคณะอนุกรรมาธิการขึ้นจำนวน ๓ คณะ ประกอบด้วย (๑) คณะอนุกรรมาธิการด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด (๒) คณะอนุกรรมาธิการด้านการปราบปรามและการบังคับใช้กฎหมาย และ (๓) คณะอนุกรรมาธิการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ต่อมาคณะกรรมาธิการได้ตั้งคณะอนุกรรมาธิการขึ้นแทนคณะอนุกรรมาธิการที่หมดวาระลง จำนวน ๒ คณะ คือ (๑) คณะอนุกรรมาธิการจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด (แทนคณะอนุกรรมาธิการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด) และ (๒) คณะอนุกรรมาธิการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF

เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย (แทนคณะอนุกรรมาธิการด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด) และได้ตั้งคณะทำงาน จำนวน ๑ คณะ คือ คณะทำงานเรียบเรียงรายงานการศึกษาปัญหายาเสพติด เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาและศึกษาอย่างเป็นระบบ มีความสมบูรณ์และครอบคลุมในทุกมิติของการจัดการปัญหา

คณะกรรมาธิการได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหายาเสพติด จำนวน ๓๔ ครั้ง โดยเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม และลงพื้นที่ศึกษาดูงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด จำนวน ๑๘ ครั้ง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์จัดทำแนวทางและข้อสังเกตเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศอย่างเป็นระบบไว้ในรายงานของคณะกรรมาธิการเพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

๒. ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบแล้ว เห็นว่าควรมีข้อสังเกตที่**คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดผู้ติดยาเสพติด ๙ กระทรวง ๒๖ หน่วยงาน ๒ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแลของนายกรัฐมนตรี รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** คือ **(๑) สำนักนายกรัฐมนตรี** ได้แก่ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร **(๒) กระทรวงกลาโหม** ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ **(๓) กระทรวงมหาดไทย** ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และคณะอนุกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด **(๔) กระทรวงยุติธรรม** ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุมประพฤติ และกรมราชทัณฑ์ **(๕) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์** ได้แก่ กรมกิจการเด็กและเยาวชน และกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว **(๖) กระทรวงสาธารณสุข** ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมสุขภาพจิต กรมการแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และกรมอนามัย **(๗) กระทรวงศึกษาธิการ** ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน **(๘) กระทรวงแรงงาน** ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน และกรมสวัสดิภาพและคุ้มครองแรงงาน **(๙) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม** ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม **(๑๐) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (๑๑) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน** และ **(๑๒) คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย** ควรทราบและปฏิบัติไว้ท้ายรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ดังนี้

๒.๑ ข้อสังเกตด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด

แนวทางการขับเคลื่อนการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในเด็กและเยาวชน อายุ ๑๒ – ๒๔ ปี ควรกำหนดผลลัพธ์ที่ท้าทาย คือ “สามารถป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันจากยาเสพติดสำหรับเด็กและเยาวชนอายุ ๑๒ - ๒๔ ปี ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน” ต้องกำกับติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องด้านการดำเนินงาน กระบวนการ กิจกรรม การบูรณาการ การใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า และถอดบทเรียนด้วยหน่วยงานวิชาการ ซึ่งสามารถกำกับผลลัพธ์รูปธรรม ๓ ระยะ ได้แก่

(๑) ระยะสั้น/เร่งด่วน (๒) ระยะกลาง/ด่วนและต่อเนื่อง (๓)ระยะยาว/แผนที่ยุทธศาสตร์ บุคลากร ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ ตลอดจนข้อสังเกตต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ และคณะรัฐมนตรี

๑) ระยะสั้น / เร่งด่วน

๑.๑) สร้างการรับรู้เนื้อหาสาระเกี่ยวกับสาร/ยาเสพติดและพฤติกรรมเสี่ยงที่ถูกต้องเหมาะสม สร้างสื่อสาธารณะ โซเชียลออนไลน์ เข้าถึงเยาวชนและกลุ่มเสี่ยง เปิดรับฟังความเห็นให้ความเข้าใจ ทั้งนี้ การสื่อสารเชิงบวกสร้างสรรค์มาจากความเข้าใจด้านยาเสพติดและการเปลี่ยนแปลงแนวคิดที่มีต่อผู้ติดยาเสพติด ปัญหายาเสพติดไม่ใช่อาชญากรรม แต่เป็นปัญหาสังคม สุขภาพ การศึกษา และเศรษฐกิจ

๑.๒) ส่งเสริมครอบครัวให้อบอุ่นและเข้มแข็ง โดยการจัดตั้งหน่วยงานกลาง/ศูนย์กลางแต่ละภูมิภาคสนับสนุนครอบครัวสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติด เปิดใจรับฟัง มีเจตคติดีแก่เยาวชน

๑.๓) เพิ่มพื้นที่ปลอดภัยโดยการเพิ่มศักยภาพชุมชนในแต่ละพื้นที่ ตามสภาพปัญหายาเสพติดที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับบริบทและปัจจัยเกื้อหนุนต่าง ๆ โดยการทำงานเชิงบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม เช่น สร้างเสริมมาตรการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก เพิ่มพื้นที่สร้างสรรค์ สนับสนุนกิจกรรมการแข่งขัน เพื่อให้เยาวชนมีการเพิ่มต้นทุนชีวิต เกิดทักษะชีวิต ความภูมิใจ ภูมิคุ้มกันจิตใจ ค่านิยม

๒) ระยะกลาง / ด่วนและต่อเนื่อง

ดำเนินกิจกรรมการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดจากหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณและภาคีต่าง ๆ ซึ่งสามารถจัดกิจกรรมทุกช่วงกลุ่มวัยของเยาวชนได้ ให้เกิดผลลัพธ์ รูปธรรม คุ้มค่า และยั่งยืน เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาทักษะสมอง พฤติกรรม อารมณ์ ศีลธรรม ความภูมิใจ ทักษะชีวิต ทักษะทางสังคม ทักษะการแก้ปัญหาชีวิต การใช้เวลาว่างให้มีประโยชน์ การสร้างสุข ความยืดหยุ่น/เข้มแข็งทางใจ มีต้นทุนชีวิตที่ดีและสามารถดึงศักยภาพความสามารถของตนเองมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเป้าหมายในชีวิตสู่ความสำเร็จในชีวิต ยอมรับความผิดหวัง/อุปสรรค หาทางแก้ไขได้อย่างมีสติ อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยไม่ต้องพึ่งสิ่งเสพติดล่อลวงหรืออบายมุข

๓) ระยะยาว/ แผนที่ยุทธศาสตร์ บุคลากร ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ

๓.๑) ปรับกลยุทธ์ กลวิธี ให้เครือข่ายผู้ปฏิบัติงาน ร่วมมือกันทุกหน่วยงานต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ลดการทำงานซ้ำซ้อนกัน โดยหน่วยงานผู้ประสานในแต่ละหน่วยต้องเชื่อมโยงทำความเข้าใจ ช่วยแก้ปัญหา ติดตามประเมินผล แนะนำการทำงานแบบบูรณาการ เพื่อขับเคลื่อนงานให้บรรลุทั้งตัวชี้วัดและได้ผลลัพธ์ ประสิทธิภาพ และรูปธรรม เกิดเยาวชนคุณภาพและพื้นที่ปลอดภัยยาเสพติดได้ต่อเนื่อง คุ้มค่า และยั่งยืน

๓.๒) ส่งเสริมพัฒนาครูประจำชั้น/อาจารย์ที่ปรึกษา/ครูตำรวจ D.A.R.E./อาสาสมัครฯ ให้สามารถใช้หลักจิตวิทยาเชิงบวกและจัดสรรนักจิตวิทยาประจำสถานศึกษาเพื่อสร้างระบบการดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา ที่เข้มแข็ง ยั่งยืน มีระบบส่งต่อข้อมูลการดูแลแก่ครอบครัวและระบบสาธารณสุขติดตามต่อเนื่องได้ รวมทั้งการให้ขวัญกำลังใจต่อเนื่องแก่บุคลากรผู้ดำเนินงานด้านยาเสพติดที่เสียสละ เสี่ยงภัย เพื่อให้เยาวชนและชุมชนปลอดภัย

๓.๓) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านการเฝ้าระวังป้องกันเด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดให้เป็นระบบเดียวกันทั้งประเทศ วัตถุประสงค์เพื่อรายงานสถานการณ์ยาเสพติดของเยาวชนและพื้นที่ปลอดภัย สะท้อนภาพรวมประเทศในแต่ละช่วงเวลา สามารถนำไปวิเคราะห์เชิงลึก

ด้านปัญหาและอุปสรรค เพื่อพัฒนาแนวทางการป้องกันและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดได้ทันต่อการระบาดวิทยาที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้หน่วยงานที่ดูแลเด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงข้อมูล นำไปติดตามผลการดูแลเด็กและเยาวชนได้จริงและต่อเนื่อง และสามารถประเมินพื้นที่ปลอดภัยให้กับเยาวชนกลุ่มเป้าหมายได้อีกด้วย

๒.๒ ข้อสังเกตด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF (Executive Functions) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่เด็กตั้งแต่ปฐมวัย

คณะกรรมาธิการได้มีการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Functions) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่เด็กตั้งแต่ปฐมวัย และกำหนดให้มีการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF ในพื้นที่บูรณาการ ๔ พื้นที่ คือ (๑) อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี (๒) อำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ (๓) อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี และ (๔) เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร โดยมีข้อสังเกตต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) ข้อสังเกตด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งตั้งตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๑) ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยองค์ความรู้เรื่องทักษะสมอง EF กับการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างจริงจัง และจัดทำนโยบายระดับชาติในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะสมอง EF ตั้งแต่เด็กปฐมวัย เพื่อส่งเสริมศักยภาพ สร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด และป้องกันพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ทุกด้านในอนาคต

๑.๒) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี กระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนนโยบายการส่งเสริมพัฒนาทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัยอย่างบูรณาการและเป็นเอกภาพ รวมทั้งให้เชื่อมโยงถึงระดับประถมศึกษา

๑.๓) เป็นแกนกลางในการประสาน บูรณาการ ส่งเสริม สนับสนุน และติดตามการดำเนินการพัฒนาเด็กปฐมวัยของหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้ส่งเสริมทักษะสมอง EF รวมทั้งการส่งเสริมอย่างจริงจังให้พ่อ แม่ ผู้ปกครอง มีความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กที่สอดคล้องกับธรรมชาติของสมอง และพัฒนาการทั้งด้านทักษะสมอง ด้านตัวตน และพัฒนาการโดยรวมของเด็กปฐมวัย

๒) ข้อสังเกตด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๒.๑) กำหนดให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็น “เจ้าภาพหลัก” ในการพัฒนาทักษะสมอง EF โดยให้มีหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะสมอง EF ให้แก่เด็กตั้งแต่ปฐมวัย และตั้งงบประมาณในการดำเนินภารกิจให้ต่อเนื่องในพื้นที่บูรณาการ ๔ จังหวัด และติดตามประเมินผลเพื่อขยายผลไปยังจังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศ

๒.๒) กรมกิจการเด็กและเยาวชน ประสานหน่วยงานกลไกหลักที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายในระบบนิเวศน์เพื่อการพัฒนาเด็ก ได้แก่ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย มีความเข้าใจเรื่องทักษะสมอง EF ในเด็กปฐมวัย และส่งเสริม EF ในเด็กอย่างถูกทาง

๒.๓) กรมกิจการเด็กและเยาวชน และกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สนับสนุนการให้ความรู้ความเข้าใจแก่พ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ถึงแนวทางการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กที่สอดคล้องกับธรรมชาติของสมอง และส่งเสริมทักษะสมอง EF ของเด็กอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอในชีวิตประจำวันในครอบครัว

๒.๔) กรมกิจการเด็กและเยาวชน และกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว เป็นหน่วยงานกลางในการจัดหาทรัพยากรและงบประมาณเพื่อการส่งเสริมทักษะสมอง EF ของหน่วยงาน

๓) ข้อสังเกตด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อกระทรวงสาธารณสุข

๓.๑) กรมอนามัย และกรมสุขภาพจิต ร่วมสนับสนุนการดำเนินการส่งเสริมทักษะสมอง EF ในพื้นที่บูรณาการ ๔ จังหวัด

๓.๒) กรมอนามัย กรมสุขภาพจิต และกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เร่งพัฒนาบุคลากรสาธารณสุขงานอนามัยแม่และเด็ก รวมทั้งอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องทักษะสมอง EF อย่างแท้จริง เพื่อสามารถถ่ายทอดให้ความรู้ความเข้าใจให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ที่มารับบริการได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

๓.๓) กรมอนามัย และกรมสุขภาพจิต จัดการติดตามประเมินผลการส่งเสริมการพัฒนาทักษะสมอง EF ร่วมกับการส่งเสริมการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) ของหน่วยงานในสังกัดอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยทั้งระยะสั้น และระยะยาวที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะสมอง EF ในกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นรากฐานความรู้ที่เข้มแข็งในการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยของชาติต่อไป

๔) ข้อสังเกตด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อกระทรวงศึกษาธิการ

คณะกรรมาธิการสนับสนุนประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ โดยมีข้อสังเกตดังนี้

๔.๑) ขอให้หน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ สนับสนุนการดำเนินการส่งเสริมทักษะสมอง EF ในพื้นที่บูรณาการ ๔ จังหวัด

๔.๒) กระทรวงศึกษาธิการ ต้องเร่งพัฒนาบุคลากรการศึกษาปฐมวัยทุกระดับทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์และครู ให้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการพัฒนาทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัยได้อย่างแท้จริง จนสามารถมีประสบการณ์และการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยให้มีคุณภาพเป็นไปตามประกาศดังกล่าวอย่างแท้จริง

๔.๓) กำกับตรวจสอบมิให้มีการจัดการเรียนการสอนใด ๆ ที่ขัดกับธรรมชาติการทำงานของสมองของเด็กปฐมวัย เช่น การเร่งเรียนเขียนอ่านและจัดสอบแข่งขันในเด็กปฐมวัย การดูแลเด็กด้วยวินัยเชิงลบ เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบทางลบอย่างรุนแรงต่อการพัฒนาทักษะสมอง EF และจิตใจของเด็กทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

๔.๔) กำกับให้โรงเรียนในสังกัดให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องทักษะสมอง EF ให้แก่พ่อแม่ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอในชีวิตประจำวันในครอบครัว

๔.๕) จัดการติดตามประเมินผลการส่งเสริมการพัฒนาทักษะสมอง EF ของหน่วยงานในสังกัดอย่างต่อเนื่อง

๔.๖) ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยทั้งระยะสั้น และระยะยาวที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะสมอง EF ทั้งในระดับโรงเรียน และระดับชั้นเรียน เพื่อเป็นรากฐานความรู้ในการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยต่อไป

๕) ข้อสังเกตด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อกระทรวงมหาดไทย

๕.๑) สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สนับสนุนการดำเนินการส่งเสริมทักษะสมอง EF ในพื้นที่บูรณาการ ๔ จังหวัด และเร่งพัฒนาบุคลากรการศึกษาปฐมวัยทุกระดับ ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์

และครูในสังกัด ให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถพัฒนาทักษะสมอง EF ของเด็กได้อย่างแท้จริง เพื่อสามารถจัดประสบการณ์ในการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยอย่างมีคุณภาพ

๕.๒) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กำกับตรวจสอบมิให้มีการจัดการเรียนการสอนใด ๆ ที่ขัดกับธรรมชาติการทำงานของสมองของเด็กปฐมวัย เช่น การเร่งเรียนเขียนอ่าน และจัดสอบแข่งขันในเด็กปฐมวัย การดูแลเด็กด้วยการดุด่าลงโทษ เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบทางลบอย่างรุนแรงต่อการพัฒนาสมองและจิตใจของเด็กทั้งในระยะสั้น และระยะยาว

๕.๓) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กำกับให้สถานศึกษาในสังกัดให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องทักษะสมอง EF ให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอในชีวิตประจำวันในครอบครัว

๕.๔) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จัดการติดตามประเมินผลการส่งเสริมการพัฒนาทักษะสมอง EF ของสถานศึกษาในสังกัดอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าการสร้างภูมิคุ้มกันชีวิตจากการส่งเสริมทักษะสมอง EF จะได้รับการปลูกฝังเป็นรากฐานของการพัฒนาคุณภาพเยาวชนของประเทศอย่างแท้จริง

๕.๕) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยทั้งระยะสั้น และระยะยาวที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะสมอง EF ทั้งในระดับโรงเรียน และระดับชั้นเรียน เพื่อเป็นรากฐานความรู้ในการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยต่อไป

ข้อสังเกตต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ในพื้นที่บูรณาการ ๔ จังหวัด

คณะกรรมาธิการมีข้อสังเกตด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่บูรณาการ ๔ จังหวัด คือ จังหวัดปัตตานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดกาญจนบุรี และกรุงเทพมหานคร ดังนี้

(๑) คณะอนุกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับทราบ สนับสนุน และติดตามความก้าวหน้าของการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF อย่างต่อเนื่อง

(๒) จัดตั้ง “คณะทำงานพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF ระดับจังหวัด” ในพื้นที่บูรณาการ ๔ จังหวัด โดยให้คณะทำงานดังกล่าวอยู่ภายใต้ “คณะอนุกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด” ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานอนุกรรมการ และให้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน รวมทั้งติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อนำมาเป็นกรอบในการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณให้เพียงพอและต่อเนื่อง

(๓) ขอให้จังหวัดปัตตานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดกาญจนบุรี และเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร สนับสนุนและจัดให้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการขับเคลื่อนพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เด็ก ร่วมกับหน่วยงานราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งร่วมกันส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยในจังหวัด ได้แก่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หน่วยงานด้านการศึกษา เช่น สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในสังกัด หน่วยงานด้านสาธารณสุข เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล โรงพยาบาลอำเภอทุกแห่ง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะสมอง EF และดำเนินการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยถึงแนวทางการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กที่สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะสมอง EF อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

๖) ข้อสังเกตด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อกระทรวงยุติธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมอบหมายและกำกับดูแลสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ให้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว และแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจน เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย และจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในการสนับสนุนการส่งเสริมทักษะสมอง EF ตั้งแต่ปฐมวัย เช่น การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมสื่อสำหรับบุคลากร สื่อสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง ฯลฯ แก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยอย่างจริงจัง เพื่อลดปัญหาเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่วงจรการเสพยาเสพติดมากขึ้นและมีอายุลดลง

ข้อสังเกตต่อสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.)

(๑) สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค ๓ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค ๗ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค ๙ และสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร สนับสนุนการดำเนินการส่งเสริมทักษะสมอง EF ในพื้นที่บูรณาการ ๔ จังหวัด

(๒) กำหนดแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ และจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอทั้งงบประมาณของหน่วยงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดผู้ติดยาเสพติด ๙ กระทรวง ๒๖ หน่วยงาน ๒ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแลของนายกรัฐมนตรี รวมทั้งงบประมาณของกองทุน ป.ป.ส. ในการสนับสนุนหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อดำเนินการร่วมส่งเสริมพัฒนาทักษะสมอง EF ตั้งแต่ปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง เช่น การอบรมให้ความรู้บุคลากร การส่งเสริมสื่อสำหรับบุคลากร สื่อสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง ฯลฯ แก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยอย่างแท้จริง

(๓) สนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ งานวิจัยด้านปฐมวัยกับยาเสพติด ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

(๔) จัดกระบวนการติดตามประเมินผลการส่งเสริมพัฒนาทักษะสมอง EF อย่างจริงจังเพื่อให้มั่นใจว่าหน่วยงานต่าง ๆ ได้ร่วมดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลในระยะยาว

๒.๓ ข้อสังเกตด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย

๑) จากกรณีที่ไทยไม่สามารถควบคุมแหล่งผลิตยาเสพติดนอกประเทศได้ ไม่ว่าจะเป็นจากสามเหลี่ยมทองคำและเมียนมา มีสาเหตุมาจากกระบวนการสันติภาพของชนกลุ่มน้อยในเมียนมายังไม่จบ ทำให้เกิดการผลิตยาเพื่อเปลี่ยนมาเป็นอาวุธหรือยุทธปัจจัยทางทหาร ดังนั้น จึงควรแก้ไขให้เกิดกระบวนการสันติภาพ และสกัดกั้นเคมีภัณฑ์หรือสารตั้งต้นที่มาจากชายแดนจีน สปป.ลาว และไทยไปยังเมียนมา การดำเนินงานในมาตรการด้านการปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่ภาคเหนือถือว่ามีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากเป็นการสกัดกั้นยาเสพติดไม่ให้เข้าสู่พื้นที่ชั้นในของประเทศ จึงเสนอแนะมาตรการเกี่ยวกับการดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ควรดำเนินการด้านการข่าวว่าผู้กระทำความผิดเป็นเครือข่ายยาเสพติดใด สามารถดำเนินการยึดทรัพย์ผู้กระทำความผิดได้หรือไม่

๒) ในด้านการป้องกันยาเสพติดลำเลียงตามแนวชายแดน ภาครัฐควรจัดสรรงบประมาณเพื่อติดตั้งกล้องวงจรปิด (CCTV) ที่มีประสิทธิภาพสูงให้แก่หน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อจะได้มีเครื่องมือที่ทันสมัยในการเฝ้าตรวจและป้องกันบริเวณแนวชายแดน และสามารถสกัดกั้นผู้ที่ลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้าประเทศได้

๓) จากปัญหาการแพร่ระบาดยาเสพติดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ แนวทางแก้ไขปัญหาคือ การควบคุมแก้ไขปัญหาแพลตฟอร์ม (Platform) ไทยและต่างประเทศที่กระทำผิดกฎหมาย ในรูปคณะกรรมการ ซึ่งครอบคลุมมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เกี่ยวกับการพนัน ลามกอนาจาร และการค้าขายออนไลน์ด้วย โดยการออกประกาศกำหนดแนวทางในการใช้สื่อออนไลน์

ควรมีการบูรณาการข้อมูลในรูปแบบ Big Data โดยสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ควรเป็นหน่วยงานหลักในการจัดเก็บข้อมูลและให้ข้อมูลเฉพาะหน่วยงานราชการที่มีอำนาจตามกฎหมายเท่านั้น

๔) ในด้านการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการทำงานเชิงบูรณาการให้มากขึ้น โดยสำนักงาน ปปง. มีฐานข้อมูลในการสนับสนุนการทำงานตามกฎหมาย เพราะสำนักงาน ปปง. ได้รับรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินจากบรรดาผู้ประกอบการสถาบันการเงินต่าง ๆ หรือผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ตามที่กำหนด หากมีการบูรณาการข้อมูลร่วมกันกับพนักงานสอบสวน ก็จะสามารถขยายผลและดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดคดียาเสพติดได้

๕) รัฐบาลต้องให้ความสำคัญกับการปราบปรามผู้ค้ารายย่อยในชุมชน เพราะเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ยาเสพติดไปถึงมือผู้เสพ จากต้นทางมาจากแหล่งใดก็จะมาถึงผู้ค้ารายย่อยในชุมชนสู่มือผู้เสพ จึงต้องมีการปิดช่องทางการขายปลีกยาเสพติด การให้ความสำคัญกับผู้ค้ารายใหญ่ โดยไม่ลงไปดำเนินการกับผู้ค้าในชุมชนก็ไม่ทำให้ยาเสพติดลดจำนวนลงได้

๖) เนื่องจากกลไกของรัฐในการดำเนินการปราบปรามแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ได้สัดส่วนกับปัญหา จึงต้องสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชนในพื้นที่ ซึ่งในส่วนกลไกที่กระทรวงมหาดไทยดำเนินการอยู่คือ ชรบ. (ชุดรักษาความปลอดภัยของหมู่บ้านหรือชุมชน) จึงต้องเสริมพลังให้กับชุด ชรบ. ในด้านความรู้ เครื่องมืออุปกรณ์ ซึ่งสามารถปฏิบัติหน้าที่แทนตำรวจสายตรวจได้ การตั้งด่าน ตรวจตราการเข้าออก การเฝ้าระวังชุมชน ซึ่งชุด ชรบ. สามารถดำเนินการได้

๒.๔ ข้อสังเกตด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ในการบำบัดรักษาฟื้นฟูต้องเริ่มที่การคัดกรอง การจำแนกผู้ป่วยหรือผู้เสพให้เข้าสู่ระบบการบำบัดอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ เนื่องจากปัญหายาเสพติดในส่วนของการบำบัด ไม่สามารถกระทำในมาตรการโดยรวมได้ เพราะปัญหาของผู้เสพแต่ละคนแตกต่างกัน สาเหตุของแต่ละคนต่างกัน การคัดกรองจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะการนำผู้ใช้ยา มาบำบัดร่วมกับผู้เสพ หรือผู้ติด หรือผู้ติดที่มีอาการทางจิต ในแต่ละกลุ่มมีกระบวนการในการปฏิบัติต่อบุคคลเหล่านี้แตกต่างกัน

การมีสถานบริการรองรับที่ชัดเจน และระบบส่งต่อที่มีประสิทธิภาพ หลังจากที่มีการคัดแยกผู้ป่วยเข้าสู่ระบบการบำบัดแล้ว สถานที่รับต่อต้องมีความชัดเจน เช่น ผู้เสพที่เป็นผู้ป่วย ต้องอยู่ภายใต้การดูแลของแพทย์ สถานที่ดูแลจึงต้องชัดเจน

เมื่อบำบัดครบกระบวนการ ต้องมีการติดตามช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัด ให้ชุมชนและสังคมให้โอกาสบุคคลเหล่านี้ได้พิสูจน์การกระทำเพื่อไม่ให้กลับไปกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอีก ด้วยมาตรการในการติดตามช่วยเหลือ การศึกษาต่อ การให้ทุนในการประกอบอาชีพ ซึ่งระบบของกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ต้องมีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน ด้วยการติดตามช่วยเหลืออย่างจริงจัง

การให้โอกาสผู้ที่เข้าสู่ระบบการบำบัดสามารถกลับมาใช้ชีวิตตามปกติได้ ไม่ถูกตีตราจากสังคม ครอบครัว ชุมชน โดยเฉพาะบุคคลที่อยู่ในวัยแรงงาน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญ จึงควรสร้าง

แรงจูงใจให้ภาคเอกชนรับบุคคลเหล่านี้เข้าทำงาน อาจจะเป็นการช่วยเหลือด้วยภาคเอกชนด้วยมาตรการทางภาษี เพื่อให้โอกาสและป้องกันบุคคลผู้ผ่านกระบวนการบำบัดไม่ให้กลับไปใช้ยาเสพติดหรือกระทำผิดอีก

การสร้างระบบหรือกลไกที่ทำหน้าที่จิตสังคมบำบัดในสถานศึกษาทุกแห่ง เนื่องจากเด็กที่เข้าเสพยาเสพติดมีปัญหามาจากครอบครัว ปัญหาทางด้านจิตใจ การดูแลเด็กและเยาวชน ครอบครัวพ่อแม่จึงต้องสามารถทำความเข้าใจได้ นอกจากครอบครัวแล้ว โรงเรียนหรือสถานศึกษาก็ต้องเป็นสถานที่รองรับพึ่งพาให้คำปรึกษา พูดคุย ยอมรับได้ เพื่อไม่ให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน

การบำบัด ฟื้นฟู ผู้ที่ติดยาเสพติดในเรือนจำ กรมราชทัณฑ์ควรมีการประสานกับกระทรวงสาธารณสุข เพื่อการทำงานร่วมกัน การสังเกตพฤติกรรมนักโทษผู้ติดยาเสพติด ใช้วิธีบำบัดรักษาเป็นรายบุคคล และแสวงหาแนวทางการบำบัดและฟื้นฟูสภาพทางจิตใจของผู้ต้องหาต่อไป และประสานการทำงานร่วมกันระหว่างกรมราชทัณฑ์กับสำนักงาน ป.ป.ส. ในการร่วมกันกำหนดแผนการใช้งบประมาณ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ให้ครอบคลุมในด้านการบำบัดฟื้นฟูอย่างเต็มที่

๒.๕ ข้อสังเกตเพิ่มเติม

ในระหว่างการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔ และประมวลกฎหมายยาเสพติด มีผลบังคับใช้ คณะกรรมาธิการจึงมีข้อสังเกตเพิ่มเติม เพื่อให้รัฐบาลได้พิจารณา ดังนี้

๑) ในด้านเจตนารมณ์ พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔ และประมวลกฎหมายยาเสพติด น่าจะเป็นกฎหมายฉบับเดียว หรือไม่กี่ฉบับ ที่ทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาล และสมาชิกวุฒิสภา ลงคะแนนเสียงให้คำรับรองผ่านอย่างเป็นเอกฉันท์ ไม่มีเสียงคัดค้านแต่ประการใด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์อย่างแรงกล้าของทั้งสมาชิกรัฐสภาต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดของชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่รัฐบาลในฐานะฝ่ายบริหาร ต้องตระหนักในเจตนารมณ์นี้อย่างจริงจัง

๒) ในด้านกรอบความคิดใหม่ การที่สมาชิกรัฐสภาสนับสนุนประมวลกฎหมายยาเสพติดฉบับใหม่อย่างเป็นเอกฉันท์ แสดงให้เห็นว่า สมาชิกรัฐสภาอยากจะเห็นการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกรอบใหม่ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด เนื่องจากที่ผ่านมา การแก้ไขปัญหายาเสพติดของชาติเหมือนอยู่ในสภาพพายเรือวนอยู่ในอ่าง ไม่มีทางออก ทำให้ต้องวนเวียนกับปัญหาเดิมอย่างไม่มีที่สิ้นสุด กรอบความคิดใหม่ในประมวลกฎหมายยาเสพติด จึงเปรียบเสมือนเส้นทางใหม่ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ไปสู่ผลสำเร็จ

๓) ในด้านการนำประมวลกฎหมายยาเสพติดไปสู่การปฏิบัติ ประมวลกฎหมายยาเสพติดนับเป็นกฎหมายยาเสพติดที่ปรับกรอบความคิดการแก้ไขปัญหายาเสพติด หลุดจากกรอบความคิดเดิมอย่างมาก การนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศ จึงเป็นสิ่งที่รัฐบาลต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง การเตรียมการ การเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านการทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องทุกระดับ การจัดกลไกต่าง ๆ การส่งสัญญาณทางนโยบายของรัฐบาลจะต้องดำเนินการอย่างจริงจัง ที่สำคัญที่สุด ผู้รับผิดชอบแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับต่าง ๆ ต้องสามารถนำเอาประมวลกฎหมายยาเสพติดมาแก้ไขปัญหาได้อย่างครบถ้วน เต็มศักยภาพ ไม่เน้นด้านใดด้านหนึ่ง จนเสียความสมดุลของการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่จะเน้นมาตรการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

๔) ในด้านการจัดการกับผู้เสพยาเสพติด ปัญหายาเสพติดที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตความปลอดภัยของประชาชนมากที่สุดคือ ปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และเป็นสิ่งที่มีการปรับเปลี่ยนมากที่สุด

ในประมวลกฎหมายยาเสพติด จนเรียกว่า เป็นการปฏิรูปการจัดการแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดทั้งระบบ ตั้งแต่การปรับกรอบความคิด วิธีการมองปัญหา กลไกการแก้ไขปัญหา ขั้นตอนการแก้ไขปัญหา ฯลฯ ผู้เสพยาเสพติดในประมวลกฎหมายยาเสพติด มิใช่เป็นปัญหาอาชญากรรม หากแต่เป็นปัญหาทางด้านสาธารณสุข สุขภาพ และเป็นปัญหาพื้นฐานที่ต้องแก้ไขปัญหาอย่างครบวงจร กระบวนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ มีข้อสังเกตว่า รัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วย ได้มีการเตรียมความพร้อมมากน้อยเพียงใด และมีสิ่งใดที่จะให้รัฐสภาได้สนับสนุน ช่วยเหลือหรือไม่ ถ้าหากรัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดได้ ย่อมจะส่งผลต่อการลดผลกระทบของปัญหายาเสพติดในประเทศ

๕) ในด้านการปฏิบัติตามมาตรการทางเลือกใหม่ ประมวลกฎหมายยาเสพติด ได้ให้มาตรการทางเลือกใหม่ ๆ มากขึ้น เพื่อสามารถแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติด ได้อย่างเหมาะสมกับการเสพของแต่ละบุคคล มาตรการเหล่านี้ ได้แก่ มาตรการลดอันตรายจากยาเสพติด มาตรการทางเลือกเพื่อเบี่ยงเบนออกจากการจับกุม มาตรการการลดทอนความเป็นอาชญากรรม ด้วยการลดฐานความผิดใช้วิธีการอื่นแทนการลงโทษเป็นหลักแบบที่ผ่านมา รวมถึงการทำให้ยาเสพติดบางประเภทเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมายในบางส่วน วิธีการเหล่านี้ ล้วนเป็นการสร้างมาตรการทางเลือกใหม่ ๆ เพื่อไม่ให้ผู้เสพ ซึ่งเป็นเหยื่อของสังคม ต้องถูกได้รับโทษความผิดจนเกินความจำเป็น มาตรการทางเลือกใหม่ ๆ เหล่านี้ จะต้องทำอย่างมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ เพราะเป็นมาตรการที่ช่วยเหลือผู้เสพอย่างแท้จริง ไม่เป็นภาระของสังคม

๖) ในด้านผู้ค้ายาเสพติดและกระบวนการยุติธรรม ประมวลกฎหมายยาเสพติดได้ให้อำนาจแก่หน่วยปราบปรามยาเสพติด เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. อย่างมาก ทั้งอำนาจการตรวจค้น จับกุม อำนาจการยึดอายัดทรัพย์สินคดียาเสพติดที่มีกรอบกว้างกว่าเดิม ซึ่งถือเป็นเรื่องดีในการทำลายโครงสร้างการค้ายาเสพติดต่าง ๆ แต่ผลอีกทางหนึ่ง คือ การใช้อำนาจในทางมิชอบ ตามที่ปรากฏเป็นข่าวอยู่เนือง ๆ ในเรื่องนี้ ขอให้รัฐบาลและหน่วยงานปราบปรามทุกหน่วย ต้องให้ความสำคัญอย่างจริงจัง เพื่อไม่ให้มีเจ้าหน้าที่ที่ทุจริต ประพฤติมิชอบอย่างเด็ดขาด โดยควรจัดให้มีระบบการตรวจสอบดูแลพฤติกรรมต่าง ๆ ทุกหน่วยและทุกระดับ ไม่ให้สร้างความเดือดร้อนกับประชาชน

๗) ในด้านปัญหาผู้ติดยาเสพติดที่มีอาการทางจิตเวช ปัญหานี้ ได้สร้างความเดือดร้อนให้กับครอบครัว สังคม ชุมชน รุนแรงมากขึ้นในช่วงไม่กี่ปีมานี้ ดังที่ปรากฏตามข่าวสารจากสื่อมวลชนแทบทุกวันในระยะหลัง และเป็นอาชญากรรมที่สร้างความรุนแรงมากยิ่งขึ้น แต่เท่าที่สังเกตดู รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่มีนโยบายที่ชัดเจน เป็นเพียงมาตรการตั้งรับเป็นปกติ ซึ่งไม่สามารถหยุดยั้งหรือลดปัญหานี้ลงได้ จึงขอให้รัฐบาล ได้มีนโยบายเรื่องนี้อย่างจริงจัง เพื่อลดผลกระทบในการสร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ โดยเร็วที่สุด

๘) การประกาศนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดในกรอบของประมวลกฎหมายยาเสพติด สรุปได้ว่า นับจากนี้เป็นต้นไป ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศไทย ได้ปรับกรอบความคิดหรือปฏิรูปการแก้ไขปัญหายาเสพติดใหม่ครั้งสำคัญที่สุดในรอบหลายทศวรรษมานี้ และเป็นกรอบที่สอดคล้องกับหลักของ UNGASS 2016 โดยที่ ปัญหายาเสพติด มิใช่ปัญหาของรัฐบาลแต่เพียงอย่างเดียว แต่เป็นปัญหาของทุกภาคส่วนในสังคม เป็นปัญหาของรัฐสภาโดยรวม จึงขอเสนอให้มีการ “ประกาศนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ให้เป็นนโยบายแห่งชาติ” ที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมกัน เพื่อเป็นการส่งสัญญาณให้ทั้งภายในและต่างประเทศได้ทราบว่าประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่การแก้ไขปัญหายาเสพติดในยุคใหม่ และกรอบความคิดใหม่

สารบัญ

หน้า

หนังสือกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร

รายนามคณะกรรมาธิการ ก

รายนามคณะอนุกรรมาธิการ และคณะทำงาน จ

รายนามที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการ และที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ ฎ

บทสรุปผู้บริหาร (๑)

สารบัญ (๑๑)

สารบัญตาราง (๑๔)

รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร (๑๕)

บทที่ ๑ บทนำ ๑

๑.๑ ความเป็นมาของการศึกษา ๑

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา ๒

๑.๓ ขอบเขตของการศึกษา ๓

๑.๔ วิธีการศึกษา ๓

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ๓

บทที่ ๒ เอกสารและงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง ๔

๒.๑ แนวคิด ทฤษฎี และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๔

๒.๑.๑ ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติด ๔

๒.๑.๒ แนวคิดเกี่ยวกับปัญหายาเสพติด ๗

๒.๑.๓ มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของไทย ๑๘

๒.๒ สถานการณ์ยาเสพติด ๒๑

๒.๒.๑ สถานการณ์ยาเสพติดโลก ๒๑

๒.๒.๒ สถานการณ์ยาเสพติดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๒๑

๒.๒.๓ สถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทย ๒๒

๒.๒.๔ แนวโน้มสถานการณ์ยาเสพติด ๒๔

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๒.๓ การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	๒๔
๒.๓.๑ ระบบสมัครใจ	๒๕
๒.๓.๒ ระบบบังคับบำบัด	๒๕
๒.๓.๓ ระบบต้องโทษ	๒๕
๒.๔ สาระสำคัญประมวลกฎหมายยาเสพติด	๒๖
๒.๔.๑ กรอบแนวคิดประมวลกฎหมายยาเสพติดที่สำคัญ	๒๖
๒.๔.๒ ประเด็นสำคัญที่มีการปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมในประมวลกฎหมายยาเสพติด	๒๖
๒.๔.๓ ประโยชน์ของประมวลกฎหมายยาเสพติด	๒๗
๒.๔.๔ ผลของประมวลกฎหมายยาเสพติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒๙
บทที่ ๓ ผลการศึกษา	**๓๑**
๓.๑ ผลการศึกษาด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด	๓๑
๓.๑.๑ ผลการศึกษาสถานการณ์ปัญหายาเสพติด ในกลุ่มเยาวชน อายุ ๑๒ - ๒๔ ปี	๓๑
๓.๑.๒ ผลการศึกษาผลกระทบจากปัญหายาเสพติดในการดำเนินงาน ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกัน ยาเสพติดที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๓๗
๓.๑.๓ ผลการศึกษาแนวทางการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด กลุ่มเยาวชน อายุ ๑๒ - ๒๔ ปี	๓๘
๓.๑.๔ การป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดโดยส่งเสริมการพัฒนา ทักษะสมอง (Executive Functions : EF) ให้แก่เด็กและเยาวชน	๕๐
๓.๑.๕ การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย	๕๑
๓.๒ ผลการศึกษาด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย	๕๙
๓.๒.๑ การปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด	๕๙
๓.๒.๒ การซื้อขายยาเสพติดผ่านระบบเทคโนโลยี ออนไลน์ และโลจิสติกส์	๖๐
๓.๒.๓ การตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินของผู้ค้ายาเสพติด	๖๖
๓.๒.๔ การป้องกัน ปราบปราม และการบริหารจัดการชายแดน อำเภอเชียงแสน และดอยช้างมูบ จังหวัดเชียงราย	๗๑
๓.๓ ผลการศึกษาด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	๗๖

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๔ บทสรุป และข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญ	**๘๐**
๔.๑ บทสรุปรายงานการศึกษา	๘๐
๔.๒ ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญ	๘๓
๔.๒.๑ ข้อสังเกตด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด	๘๓
๔.๒.๒ ข้อสังเกตด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF (Executive Functions) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่เด็กตั้งแต่ปฐมวัย	๘๘
๔.๒.๓ ข้อสังเกตด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย	๙๓
๔.๒.๔ ข้อสังเกตด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	๙๖
๔.๒.๕ ข้อสังเกตเพิ่มเติม	๙๗
บรรณานุกรม	**๑๐๐**
ภาคผนวก	**๑๐๒**
ภาคผนวก ก ญัตติที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๘ ญัตติ	
ภาคผนวก ข ประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ พิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ	
ภาคผนวก ค ประกาศตั้งคณะอนุกรรมาธิการ และคณะทำงาน	
ภาคผนวก ง หนังสือขอขยายเวลาการพิจารณา	
ภาคผนวก จ ภาพกิจกรรมของคณะกรรมาธิการวิสามัญ คณะอนุกรรมาธิการ และคณะทำงาน	
ภาคผนวก ฉ รายงานการศึกษาดูงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญ	
ภาคผนวก ช รายงานการศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการ	
ภาคผนวก ซ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมาธิการวิสามัญ ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ ฝ่ายเลขานุการคณะทำงาน และคณะผู้จัดทำและเรียบเรียงข้อมูล	

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ ๑	ตารางแสดง Road Map ผลลัพธ์ที่ท้าทายในการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดเด็กและเยาวชน อายุ ๑๒ – ๒๔ ปี	๔๕

รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญ
พิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด
การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎร ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแก้ไขปัญหายาเสพติด (นายคมเดช ไชยศิวามงคล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติดที่กำลังระบาดอย่างรุนแรง (นายอิสสระ สมชัย และนายสุทัศน์ เงินหมื่น เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎร ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ปัญหายาเสพติด (นายประสงค์ บูรณ์พงศ์ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางในการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติดทั่วประเทศ (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง และนายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (นายชัชวาลล์ คงอุดม และศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎร ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบครบวงจร (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎร ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน (นายนริศ ขำนุรักษ์ และนายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ) และญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการแก้ไขปัญหายาเสพติด (นางผ่องศรี แซ่จึง เป็นผู้เสนอ) และมีมติตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ โดยกำหนดระยะเวลาพิจารณาศึกษาไว้ ๙๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ต่อมาคณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติขยายระยะเวลาในการดำเนินงานออกไปอีก ๗ ครั้ง คือ คือ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๖๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๔ และครั้งที่ ๒ จำนวน ๖๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๓ จำนวน ๑๒๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๔ จำนวน ๙๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๕ จำนวน ๙๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๖ จำนวน ๓๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ และครั้งที่ ๗ จำนวน ๑๒๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๕ รวมระยะเวลาการพิจารณาศึกษา ๖๖๐ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งปรากฏผล ดังนี้

๑. คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

๑) พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ เป็นประธานคณะกรรมาธิการ
๒) นายคมเดช ไชยศิวามงคล เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓) นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔) นายพยม พรหมเพชร เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕) นายพนิต วิกิตเศรษฐ์ เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖) นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗) นายชัชวาลล์ คงอุดม เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๘) นายนิยม เวชกามา เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่เจ็ด
๙) นางผ่องศรี แซ่จึง เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่แปด
๑๐) นายสัมพันธ์ แป้นพัฒน์ เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่เก้า
๑๑) นายวุฒินันท์ บุญชู เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สิบ
๑๒) นายนิคม บุญวิเศษ เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สิบเอ็ด
๑๓) นายสุริยันต์ สุริยะโชติกุล เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สิบสอง
๑๔) นายอิสสระ สมชัย เป็นประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๕) พันตำรวจเอก วิชย์สัณห์ บุญณรงค์ เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๖) นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๗) นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๘) พลตำรวจตรี สุรศักดิ์ รมยานนท์ เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๙) นายนิยม เติมศรีสุข เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๒๐) นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๒๑) พลตำรวจตรี พรชัย เจริญวงศ์ เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๒๒) นายมณฑล โพธิ์คาย เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๒๓) นายอนาวิล รัตนสถาพร เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๒๔) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท เป็นเลขานุการคณะกรรมาธิการ
๒๕) นายธรรศกร พันธารีกุล เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ
๒๖) นายพีระวิทย์ เรื่องลือดลภาค เป็นโฆษกคณะกรรมาธิการ
๒๗) นายนภดล อังคสุภณ เป็นโฆษกคณะกรรมาธิการ
๒๘) นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา เป็นโฆษกคณะกรรมาธิการ
๒๙) นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์ เป็นกรรมาธิการ
๓๐) เรืออากาศโท ธนเดช เพ็งสุข เป็นกรรมาธิการ
๓๑) นางสาวนพวรรณ หัวใจมั่น เป็นกรรมาธิการ
๓๒) นายปารเมศ โพธารากุล เป็นกรรมาธิการ
๓๓) นางสาววรรณวิภา ไม้สน เป็นกรรมาธิการ
๓๔) นายวัลลภ นาคบัว เป็นกรรมาธิการ
๓๕) นางสิรินทร รามสูต เป็นกรรมาธิการ
๓๖) นายสุขวิชชาญ มุสิกุล เป็นกรรมาธิการ

๓๗) นางสาวสุภัทรา บุญเสริม เป็นกรรมาธิการ
๓๘) พันตำรวจเอก เสวก อรุณรุมแสง เป็นกรรมาธิการ
๓๙) นายอนันต์ ปาลีคุปต์ เป็นกรรมาธิการ

หมายเหตุ :

๑) พลตำรวจตรี พรชัย เจริญวงศ์ ได้ขอเปลี่ยนยศเป็น พลตำรวจโท พรชัย เจริญวงศ์

๒) นายมณฑล โพธิ์คาย ได้ขอเปลี่ยนคำนำหน้านามเป็น ร้อยตำรวจตรี มณฑล โพธิ์คาย

๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท ได้ขอเปลี่ยนยศเป็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอกหญิง ศิพร โกวิท

๒. คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติตั้งที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการ ดังนี้

๑) นายพิเชษฐ สถิรชวาล
๒) นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์
๓) นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์
๔) นายเกียรติ์อุดม เมนะสวัสดิ์
๕) หม่อมหลวงปรียพรรณ ศรีธวัช
๖) นางสาวจารุวรรณ ศรัณย์เกตุ
๗) หม่อมหลวงสัญชัย ทองแถม
๘) นายประสาร มหาลี้ตระกูล
๙) นายวิชัย ไชยมงคล
๑๐) นายเรืองศักดิ์ สุวารี
๑๑) นายไกรสร กองฉลาด
๑๒) พลตำรวจตรี ยิ่งยศ เทพจำนงค์
๑๓) พลตำรวจตรี พีระพงศ์ วงษ์สมาน
๑๔) พันตำรวจเอก เอกชัย ปรัชญาวุฒิรัตน์
๑๕) พันตำรวจเอก นิมิต ชิตเจริญ
๑๖) พันตำรวจเอก ยศศักดิ์ โพธิ์สุวรรณ
๑๗) พันตำรวจโท คเชนทร์ บุญทวี
๑๘) พันตำรวจโท อุรัมพร ขุนเดชสัมฤทธิ์
๑๙) พันตำรวจตรี จักรวาล สุขสุพลสิริ
๒๐) นางสาวจิณณพัต เพ็งนรพัฒน์
๒๑) นางวลัยพร ศรีประยูรสกุล
๒๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศตคุณ เดชพันธ์
๒๓) นายวีระพล รักธรรม
๒๔) นายรุ่งโรจน์ รุ่งณรงค์รักษ์
๒๕) นางสาวชุมพูนุท นาครทรรพ
๒๖) นายสมชาย ธนกุสุมาลย์
๒๗) นายวุฒิโชค จันจู
๒๘) นายทวีศักดิ์ คิ้วทอง
๒๙) นายพีรวัส พันธุ์สัมฤทธิ์
๓๐) ว่าที่ร้อยตรี สิริชัย ตุลยสุข
๓๑) นายสิทธิพร หาญญานันท์
๓๒) นายณตวรรษ อินทะวงษ์
๓๓) นายอลงกรณ์ หญ้าปรัง
๓๔) นายสุนทร งามโขนง
๓๕) นายสมบัติ หริสมบัติ
๓๖) นางสาวนภาพร สีสุวรรณ
๓๗) นางชญษร อรุณรุมแสง
๓๘) นางสาวนันทนา เครือหงส์
๓๙) นายศตวรรษ เทพชนะ
๔๐) นายภาคิน เจริญนนทสิทธิ์
๔๑) นายนภัทร ภักดีสรวิชญ์
๔๒) นายวรชาติ อหันทริก
๔๓) นายจำนงค์ ไชยมงคล
๔๔) นายจีระศักดิ์ ขาวปลอด
๔๕) นายรังสรรค์ พรหมโลก
๔๖) นายชัยสิทธิ์ จิตตรีสาร
๔๗) นางสาววรินทร ทีปต์ศิริ
๔๘) นายเอกชัย แย้มสาหร่าย
๔๙) นายศิริสุข ยืนหาญ
๕๐) นายพลวัตร บรรดาศักดิ์
๕๑) นายหมวดโท ปริศนา ศรีเจริญ
๕๒) นายนรัชชา ศรีเจริญ
๕๓) นายธวเดช ภาจิตรภิรมย์
๕๔) นายสยุมภู เข็มมา

๕๕) นางสาวกฤติมา เพ็งสุข
๕๖) นายปิยะพงษ์ เมฆจันทร์
๕๗) นางสาวพนิดา มงคลสวัสดิ์
๕๘) นางสาววรพรรณ เครือหงษ์
๕๙) นายจิรวัฒน์ สนน้อย
๖๐) นายสรณัฐ จันทร์ภิวัฒน์

อนึ่ง ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการได้ขอลาออก ดังนี้

๑) นายศิริสุข ยืนหาญ ลาออกเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๓
๒) นายพลวัตร บรรดาศักดิ์ ลาออกเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓
๓) นายหมวดโท ปริศนา ศรีเจริญ ลาออกเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔
๔) นายนรัชชา ศรีเจริญ ลาออกเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔

๓. คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นางสาววัชรี ตรองจิตต์ วิทยากรเชี่ยวชาญ กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด สำนักกรรมาธิการ ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๓ วรรคสี่

๔. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๔.๑ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.)

๑) นายศิริสุข ยืนหาญ	ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์
๒) นางสาวปัทมาพร ภูมิเวียงศรี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๓) นายธนาวิช ลิ้มวัฒนา	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ
๔) นายสง่าศักดิ์ ศรีสมัย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

๔.๒ สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑) นายบรรลือ วิศิษฎอนุพงษ์	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา
๒) นางสาวขวัญเรือน พุทธรัตน์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

๕. ผู้ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๕.๑ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.)

๑) นายวิชัย ไชยมงคล	เลขาธิการ ป.ป.ส.
๒) นายธนากร คัยนันท์	รองเลขาธิการ ป.ป.ส.
๓) นายมานะ ศิริพิทยาวัฒน์	รองเลขาธิการ ป.ป.ส.
๔) นายศิริสุข ยืนหาญ	ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์
๕) นายอุดมชัย โลหณุต	ผู้อำนวยการสำนักปราบปรามยาเสพติด
๖) นางสาวนันทพร พงศ์อิศวรานันท์	ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์
๗) นางสาวอารีภักดิ์ เงินบำรุง	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
๘) นางสาวกัญญนันทน์ คงภัศนิธิโรจน์	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการและตรวจพิสูจน์ยาเสพติด

๙) นายปฤณ เมฆานันท์ ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการข่าว และปราบปรามยาเสพติด ๖
๑๐) นางสาวสุพจนี ชุติดำรง ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาสารสนเทศด้านลดอุปสงค์
๑๑) นางสาวราตรี ศรีมาก นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ
๑๒) นางสาวจันท์สุดา ตันติวิชญวานิช นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๑๓) นายสมบัติ เทพเสนา นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๑๔) นายธนาวิช ลิ้มวัฒนา นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ
๑๕) นายสิริชัย แดงดี นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ
๑๖) นางสาวปัทมาพร ภูมิเวียงศรี นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๑๗) นายประกาญจน์ ชอบไพบูลย์ นิติกรชำนาญการ
๑๘) นายพงศ์ภษร รามทัต นักสืบสวนสอบสวนปฏิบัติการ
๑๙) นายดนุเดช สวัสดิวงศ์ นักสืบสวนสอบสวนปฏิบัติการ
๒๐) นายสง่าศักดิ์ ศรีสมัย นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๒๑) นายเจตริน ลิ้มไพบูลย์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๒๒) นางสาวปฐมพร ชื่นใจชน นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๒๓) นางสาวสุพริกา ประพฤติตรง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

๕.๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้เสนอญัตติ

- นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสงขลา

๕.๓ องค์การบริหารส่วนตำบลรางจรเข้

- นายพงศกร มงคลหมู่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางจรเข้

๕.๔ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๑) นางอัมพร เบญจพลพิทักษ์ อธิบดี
๒) นางสาวสิรินญา สกุลกิตติวุฒิ เลขานุการ
๓) นายสันทัด ชมภูพงษ์ แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ

๕.๕ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

- นางสาวผกากรอง ขวัญข้าว เภสัชกรชำนาญการ

๕.๖ อดีตผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

- พลตำรวจตรี ภูวดิท ชนะคชภัทร์ อดีตผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- นางสาวนงลักษณ์ ทรงลำเจียก อดีตพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

๕.๗ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.)

๑) นายเทพสุ บวรโชติดารา ผู้อำนวยการกองข่าวกรองทางการเงิน
๒) นายวรเศรษฐ์ สุวรรณนนท์ชัย ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์ข่าวกรองทางการเงิน

๕.๘ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ปอท.)

๑) พันตำรวจเอก นิติพัฒน์ วุฒิบุณยสิทธิ์ ผู้กำกับการ
๒) พันตำรวจโท สัญญา นิลนพคุณ รองผู้กำกับการ

๕.๙ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

๑) นางสาวจณัญญา เฉลิมวิวัฒน์กิจ	รองผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย
๒) นางพรสิริ รุ่งสิริโอภาส	รองผู้อำนวยการฝ่ายนโยบาย
๓) นายศิริมงคล ศรีสุโข	รองผู้อำนวยการ (ควบ) ฝ่ายตรวจสอบ ๑

๕.๑๐ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

๑) นายบุญธรรม แสงแก้ว	ผู้อำนวยการส่วนติดตามและกำกับดูแลตามเงื่อนไขใบอนุญาต สำนักการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ๒
๒) นายภควัต ทะสังขา	วิศวกรปฏิบัติการระดับกลาง ส่วนพัฒนางานดิจิทัลและการระบุตัวตนทางดิจิทัล สำนักบริหารและจัดการเลขหมายโทรคมนาคม

๕.๑๑ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (AIS)

- นายสินชัย สุริยงค์	เจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการกำกับและปฏิบัติตามนโยบายบริษัท ฝ่ายทรัพยากรบุคคล (Senior HR Compliance)

๕.๑๒ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (TOT)

- นายสุเชษฐ์ ศรีพลกรัง	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สำนักผลิตภัณฑ์และเทคโนโลยี

๕.๑๓ บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (CAT)

๑) นายสมเกียรติ กุลธรรมโยธิน	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มกลยุทธ์องค์กร
๒) นายยศชนินทร์ ตั้งสุรกิจ	ผู้จัดการส่วนควบคุมและพัฒนาคุณภาพบริการ ฝ่ายปฏิบัติการและบำรุงรักษาสื่อสารไร้สาย
๓) นายกัมพล บุ่งศรี	ผู้จัดการส่วนปฏิบัติการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ ฝ่ายปฏิบัติการศูนย์ข้อมูล
๔) นายฉัตรมงคล พรยศไกร	นิติกร ส่วนความรับผิดทางละเมิดและคดีอาญา ฝ่ายคดี

๕.๑๔ บริษัท โทเทิ่ล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (DTAC)

- นายเวชยุทธ แสงประสิทธิ์	เจ้าหน้าที่

๕.๑๕ บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (True)

- นายชุณหเมษ จำปาเทศ	ผู้เชี่ยวชาญด้านรัฐกิจสัมพันธ์

๕.๑๖ สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี

๑) นายล่ำซำ ลักขณาภิชนชัช	รองผู้อำนวยการด้านการแพทย์
๒) นายอังกูร ภัทรากร	รองผู้อำนวยการด้านการพัฒนาระบบสุขภาพ
๓) นางระเบียบ โตแก้ว	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ
๔) นางญานี ตราบดี	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

๕.๑๗ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

๑) ศาสตราจารย์เกรียง ตั้งสง่า	ประธานคณะอนุกรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ ในคณะกรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ

๒) นางสาวกรพินธุ์ ณ ระนอง ผู้เชี่ยวชาญด้านระบาดวิทยาของวัตถุเสพติด กองควบคุมวัตถุเสพติด
๓) นายกำธร เฉลิมนิมิตกุล เภสัชกรชำนาญการพิเศษ
๔) นายสัญชัย จันทร์โต เภสัชกรชำนาญการ
๕) นางสาวสุนทรี สาระจันทร์ เภสัชกรชำนาญการ
๖) นางสาววรรณนิษา เถียรทวี เภสัชกรชำนาญการ

๕.๑๘ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

๑) นางสาวอัญชนา วงศ์วานิช ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายแผนงานปฏิบัติการ
๒) นายนิวัฒน์ชัย วรเดชธนไพศาล หัวหน้าส่วนวางแผนระบบงานรักษาความปลอดภัยสิ่งของส่งทางไปรษณีย์
๓) นายพูลสวัสดิ์ สิริมณีเดช นิติกร ระดับ ๗ ฝ่ายกฎหมาย

๕.๑๙ บริษัท เคอรี่ เอ็กซ์เพรส (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

๑) นายวราวุธ นาถประดิษฐ์ กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร สายงานปฏิบัติการ
๒) นายเจตน์ จิวัจฉรานุกูล ผู้จัดการอาวุโส
๓) นางสาวณัฏฐ์ระพี วงศ์ทาเครือ ผู้ช่วยผู้จัดการ

๕.๒๐ บริษัท ดีเอชแอล เอ็กซ์เพรส อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด

๑) นายสีหนาถ สมีแจ้ง ผู้จัดการฝ่ายรักษาความปลอดภัย
๒) นายโยธิน กระแสทรง ผู้จัดการฝ่ายรักษาความปลอดภัย

๕.๒๑ บริษัท ลาลามูฟ อีซี่แวน (ประเทศไทย) จำกัด

๑) นางสาวภัทรอร ธิติประเสริฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายดูแลคุณภาพไดร์เวอร์
๒) นายชาญณรงค์ เหลาแตว เจ้าหน้าที่ฝ่ายดูแลคุณภาพไดร์เวอร์

๕.๒๒ กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (บช.ปส.)

๑) พลตำรวจโท พรชัย เจริญวงศ์ รองผู้บัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
๒) พลตำรวจตรี วิวัฒน์ สีลาเขตต์ ผู้บังคับการข่าวกรอง บช.ปส.
๓) พันตำรวจเอก สุภรณ์ หิรัญเวชบูรณ์ ผกก.๑ บก.ปส.๒ บช.ปส.
๔) พันตำรวจเอก จีรศักดิ์ ปัทมะทิน ผกก. (สอบสวน) กลุ่มงานสอบสวน บก.ปส.๒ บช.ปส.
๕) พันตำรวจเอก สาคร เจิมขุนทด ผู้กำกับการกลุ่มงานการข่าว บก.ขส.บช.ปส.

๕.๒๓ กรมศุลกากร

๑) นายเดชา วิชัยดิษฐ ผู้อำนวยการส่วนสืบสวนปราบปราม ๓
๒) นายชัยวัฒน์ วรปัญญา หัวหน้าฝ่ายสืบสวนปราบปรามที่ ๑
๓) นายณัฏฐพล เอกแสงศรี นักวิชาการศุลกากรชำนาญการ
๔) นายจิรวัฒน์ น้อยกลาง นักวิชาการศุลกากรชำนาญการ
๕) นางสาวพรรณรัตน์ พหลเวชช์ นักวิชาการศุลกากรชำนาญการ

๕.๒๔ กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI)

๑) นายมเหสักข์ พันธ์สง่า ผู้อำนวยการกองปฏิบัติการคดีพิเศษภาค
๒) นางสาวรัศมี สีตวรางค์ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษชำนาญการพิเศษ

๕.๒๕ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

๑) นายชาญวุฒิ วงศ์เพ็ง	ผู้อำนวยการสำนักบูรณาการกิจการการศึกษา
๒) นางสาวปรัชญวรรณ วนานันท์	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการศึกษา ศธภ. ๑ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักบูรณาการกิจการการศึกษา
๓) นายบุญชื่น วิบูลย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๔) นางสาวเจนจิรา สุขเสริม	ผู้ช่วยปฏิบัติงานด้านวิเคราะห์นโยบายและแผน

๕.๒๖ สำนักงานสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

- นายอรรถพล สังขวาสี	เลขาธิการสภาการศึกษา

๕.๒๗ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๑) นายภุชพงค์ โนดไธสง	รองปลัดกระทรวง
๒) นายจักรพงษ์ โชติรติกุล	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ

๕.๒๘ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑) พลตำรวจตรี วีระยุทธ สุดใส	สารวัตรฝ่ายกฎหมายปราบปรามยาเสพติด
๒) พลตำรวจโท จิรพัฒน์ ภูมิจิตร	ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑
๓) พลตำรวจโท ยรรยง เวชโอสถ	ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๔
๔) พลตำรวจตรี วิวัฒน์ สีลาเขตต์	ผู้บังคับการข่าวกรอง บช.ปส.
๕) พันตำรวจเอก สมพงศ์ มั่นหมาย	รองผู้บังคับการข่าวกรอง บช.ปส.

๕.๒๙ วิทยาลัยทองสุข

๑) ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติวัฒน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต	ผู้ช่วยอธิการบดีวิทยาลัยทองสุข
๒) ว่าที่ร้อยเอก เตชนิธิ รุจิปูริตานันท์	เลขานุการ

๕.๓๐ มหาวิทยาลัยรังสิต

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธานี วรภัทร์	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

๕.๓๑ โรงพยาบาลสวนสราญรมย์

- นางสาวบุญศิริ จันศิริมงคล	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสวนสราญรมย์

๕.๓๒ กรมราชทัณฑ์

๑) นางสาวสวรินทร์ รื่นเริง	นักจิตวิทยาชำนาญการ
๒) นายธีรวุฒิ พันธ์ขาม	เจ้าพนักงานวิทยาศาสตร์ปฏิบัติงาน

๕.๓๓ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

๑) นางสาวศิริประกาย วรปรีชา	รองอธิบดี
๒) นางสาวกุลธิดา เจริญเกียรติศิริ	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
๓) นายไชยวัฒน์ อินไธสง	พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

๕.๓๔ กรมคุมประพฤติ

๑) นายวิตถวัลย์ สุนทรขจิต	อธิบดี
๒) นายองอาจ จันทรมณี	ผู้อำนวยการกองฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
๓) นางสาวรื่นฤดี ทับแสง	หัวหน้ากลุ่มแผนงาน

๔) นายณรงค์ฤทธิ์ บุญเกิน หัวหน้ากลุ่มติดตามประเมินผล
๕) นางณัฐิณี พงศ์ภิรมย์ ม่วงแก้ว พนักงานคุมประพฤติชำนาญการ

๕.๓๕ สถาบันรักลูก (RLG : Rakluke Learning Group)

๑) นางสุภาวดี หาญเมธี ประธานสถาบันรักลูก และผู้นำในการก่อตั้งเครือข่าย Thailand EF Partnership
๒) นางสาวปรารถนา หาญเมธี ผู้อำนวยการ บริษัท รักลูก ฮิวแมน แอนด์ โซเชียล อินโนเวชั่น จำกัด
๓) นางธิดา พิทักษ์สินสุข อุปนายกสมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย
๔) นางสาวปนัดดา ธนเศรษฐกร อาจารย์ประจำสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล
๕) นายสุรชาติ เล็กน้อย ผู้อำนวยการบริหาร สถาบันรักลูก
๖) นางสาวณัชชาพัทธ์ ลาจันทึก เจ้าหน้าที่พัฒนาและบริหารโครงการ สถาบันรักลูก

๕.๓๖ กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๑) นางจตุพร โรจนพานิช อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน
๒) นายธงชัย มูลพันธ์ ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
๓) นางสาวเกษมศรี พรหมจรรย์ ผู้อำนวยการกลุ่มกิจการสภาและเครือข่ายเด็กและเยาวชน

๕.๓๗ กรมกิจการสตรีและครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

- นางกุสุมา พนอนุอุดมสุข ผู้อำนวยการกองส่งเสริมสถาบันครอบครัว

๕.๓๘ สถานีตำรวจภูธรท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

- พันตำรวจโท ปกครอง ตมิศานนท์ รองผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (ป้องกันและปราบปราม)

๕.๓๙ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

๑) นายกิตติพงศ์ กิตติขจร ผู้อำนวยการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
๒) นายกฤติยา ก้อนทอง รองผู้อำนวยการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (สายปฏิบัติการ ๑)
๓) นาวาอากาศเอก ชนันนัทธ์ รอดกุล ผู้อำนวยการฝ่ายรักษาความปลอดภัย
๔) เรืออากาศเอก คงศักดิ์ นิ่มแสง รองผู้อำนวยการฝ่ายรักษาความปลอดภัยท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (ฝ่ายปฏิบัติการ)
๕) นางสาวชุลีกร ไวยพาลี ผู้อำนวยการส่วนควบคุมคุณภาพการรักษาความปลอดภัยท่าอากาศยาน ฝ่ายมาตรฐานท่าอากาศยานและชีวอนามัย
๖) นายปริญญา พรมมา เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ๖ ส่วนระบบและเทคนิคการรักษาความปลอดภัย

๗) ร้อยตำรวจเอก ปรม โกมารกุล ณ นคร เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ๖ ส่วนระบบและเทคนิคการรักษาความปลอดภัย

๕.๔๐ กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสกลนคร

- พลตำรวจตรี สรรธาน อินทรจักร์ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสกลนคร

๕.๔๑ สถานีตำรวจภูธรโพนนาแก้ว จังหวัดสกลนคร

๑) พันตำรวจเอก ศิลปชัย พงศ์วัชรจินดา ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรโพนนาแก้ว

๒) พันตำรวจโท ยงยุทธ ใหญ่โคกกรวด สารวัตรสืบสวนสอบสวน

๕.๔๒ กองบังคับการตำรวจนครบาล ๗

- พลตำรวจตรี เอกชัย บุญวิสุทธิ์ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๗

๕.๔๓ สถานีตำรวจนครบาลบางเสาธง

- พันตำรวจเอก ศุภศักดิ์ โปรียานนท์ ผู้กำกับสถานีตำรวจนครบาลบางเสาธง

๕.๔๔ สถานีตำรวจนครบาลคลองตัน

๑) พันตำรวจโท บริบูรณ์ เติมประยูร รองผู้กำกับการสืบสวน

๒) พันตำรวจโท นเรศ ศรีนาราง สารวัตรป้องกันปราบปราม

๓) ดาบตำรวจ รักษ์ รัตนะไร่กลาง ผู้บังคับหมู่ (ป้องกันปราบปราม)

๕.๔๕ สถานีตำรวจนครบาลประเวศ

- พันตำรวจโท เฉลิมพล วงศ์ชัยสุวรรณ รักษาราชการแทน รองผู้กำกับการสืบสวน

๕.๔๖ สถานีตำรวจนครบาลพระโขนง

- พันตำรวจโท อภิวัฒน์ อาจอินทร์ สารวัตรสืบสวน

๕.๔๗ สถานีตำรวจนครบาลอุดมสุข

๑) พันตำรวจตรี สุทธา หนูพลกรัง สารวัตรป้องกันปราบปราม

๒) ดาบตำรวจ ชร ชรธร ผู้บังคับหมู่ (สืบสวน)

๖. การพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๖.๑ คณะกรรมาธิการได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด การป้องกัน ปราบปราม การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลข้อเท็จจริง ตลอดจนชี้แจงแสดงความคิดเห็น จำนวน ๓๔ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันอังคารที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๔ วันพุธที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๕ วันพฤหัสบดีที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๗ วันพฤหัสบดีที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๑๐ วันพฤหัสบดีที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๑๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๑๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๑๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๑๔ วันพฤหัสบดีที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๑๕ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๑๖ วันพฤหัสบดีที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๑๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๑๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๑๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๒๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๒๑ วันพฤหัสบดีที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๒๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๒๓ วันพฤหัสบดีที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๒๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๒๕ วันพฤหัสบดีที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๒๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๒๗ วันพุธที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๒๘ วันพฤหัสบดีที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๒๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๓๐ วันพฤหัสบดีที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๓๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๓๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๓๓ วันพฤหัสบดีที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๓๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๕

๖.๒ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๓ คณะ โดยอาศัยอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๖ ดังนี้

๑) คณะอนุกรรมาธิการด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด

ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญ ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด เพื่อให้มีหน้าที่และอำนาจในการกระทำกิจการ หรือพิจารณาศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด และดำเนินการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมาธิการ เว้นแต่หน้าที่และอำนาจในการสอบหาข้อเท็จจริง โดยรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวให้

คณะกรรมาธิการทราบเป็นระยะ แล้วจัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการเสนอต่อคณะกรรมาธิการ ซึ่งคณะอนุกรรมาธิการชุดนี้ ประกอบด้วย

(๑) นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา เป็นประธานคณะอนุกรรมาธิการ
(๒) นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นรองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
(๓) นางผ่องศรี แซ่จึง เป็นรองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง
(๔) นางสุดา วงศ์สวัสดิ์ เป็นรองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สาม
(๕) นางสาวบุญศิริ จันศิริมงคล เป็นเลขานุการและอนุกรรมาธิการ
(๖) นายมณฑล โพธิ์คาย เป็นอนุกรรมาธิการ
(๗) นายพรพรหม ณ. ส. วิกิตเศรษฐ์ เป็นอนุกรรมาธิการ
(๘) นางสาวสายพันธุ์ ศรีพงษ์พันธุ์กุล เป็นอนุกรรมาธิการ
(๙) นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นอนุกรรมาธิการ
(๑๐) นางศิริวรรณ ศรีนุต เป็นอนุกรรมาธิการ

<u>หมายเหตุ</u> : นายมณฑล โพธิ์คาย ได้ขอเปลี่ยนคำนำหน้านามเป็น ร้อยตำรวจตรี มณฑล โพธิ์คาย

คณะกรรมาธิการวิสามัญมีมติตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ ดังนี้

(๑) นางสาวสุธาวัลย์ บุญมาก (๒) นางสาวปณัชช์ฐิตา บูรณกิจ
(๓) นายพิทยา สุนทรประเวศ (๔) นายธนิต สินศุภสว่าง
(๕) นางสาวจิณณพัต เพ็งนรพัฒน์ (๖) นายปองพล ชุษณะโชติ
(๗) รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี (๘) นายประเวช ตันติพิวัฒนสกุล
(๙) นางนฤมล ธารดำรงค์ (๑๐) นายวิชชุกร คำจันทร์
(๑๑) รองศาสตราจารย์มานพ คณะโต (๑๒) นางสาวสุพจนี ชุติดำรง

คณะอนุกรรมาธิการด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดหมดวาระเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๔

๒) คณะอนุกรรมาธิการด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย

ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญ ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้มีหน้าที่และอำนาจในการกระทำกิจการ หรือพิจารณาศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย และดำเนินการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมาธิการ เว้นแต่หน้าที่และอำนาจในการสอบหาข้อเท็จจริง โดยรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมาธิการทราบเป็นระยะ แล้วจัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการเสนอต่อคณะกรรมาธิการ ซึ่งคณะอนุกรรมาธิการชุดนี้ ประกอบด้วย

(๑) นายคมเดช ไชยศิวามงคล เป็นประธานคณะอนุกรรมาธิการ
(๒) นายนิยม เวชกามา เป็นรองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
(๓) นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ เป็นรองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง
(๔) นายภาคิน เจริญนนทสิทธิ์ เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ
(๕) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท เป็นอนุกรรมาธิการ
(๖) พลตำรวจตรี พรชัย เจริญวงศ์ เป็นอนุกรรมาธิการ
(๗) นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ เป็นอนุกรรมาธิการ

(๘) นายภคิณ จักรวรนนท์ เป็นอนุกรรมาธิการ
(๙) นายราเยส ราย เป็นอนุกรรมาธิการ
(๑๐) นายศิริวัชร์ เลาประสพวัฒนา เป็นอนุกรรมาธิการ

ต่อมา คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติเปลี่ยนแปลงอนุกรรมาธิการ ดังนี้

(๑) ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญ ครั้งที่ ๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติให้ พลตำรวจตรี พรชัย เจริญวงศ์ อนุกรรมาธิการ พ้นจากตำแหน่ง และตั้งให้ พันตำรวจเอก อิทธิพล จันทร์ศรีบุตร เป็นอนุกรรมาธิการแทน

หลังจากนั้น ที่ประชุมคณะอนุกรรมาธิการ มีมติเลือกตั้ง พันตำรวจเอก อิทธิพล จันทร์ศรีบุตร เป็นโฆษกคณะอนุกรรมาธิการ

(๒) ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญ ครั้งที่ ๕ วันพฤหัสบดีที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติให้นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง พ้นจากตำแหน่ง และตั้งให้นายสมชาย ธนกุสุมาลย์ เป็นอนุกรรมาธิการแทน

หลังจากนั้น ที่ประชุมคณะอนุกรรมาธิการมีมติเลือกตั้ง นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ เป็นรองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง แทน

<u>หมายเหตุ</u> :

(๑) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท ได้ขอเปลี่ยนยศเป็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอกหญิง ศิพร โกวิท

(๒) พลตำรวจตรี พรชัย เจริญวงศ์ ได้ขอเปลี่ยนยศเป็น พลตำรวจโท พรชัย เจริญวงศ์

คณะกรรมาธิการวิสามัญมีมติตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ ดังนี้

(๑) นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ (๒) นางผ่องศรี แซ่จึง
(๓) นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ (๔) นายธรรศกร พันธารีกุล
(๕) นายเกียรติ์อุดม เมนะสวัสดิ์ (๖) นายสาคร เกี่ยวข้อง
(๗) นายอนุสรณ์ เอี่ยมสะอาด (๘) พลตำรวจตรี สมเกียรติ วรรณสิริวิไล
(๙) พลอากาศตรี นภัทร์ แก้วนาค (๑๐) พันตำรวจเอก อรรถพร สุริยเลิศ
(๑๑) นายจำนงค์ ไชยมงคล (๑๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์
(๑๓) นายอุดมชัย โลหณุต (๑๔) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศตคุณ เดชพันธ์
(๑๕) นางถนอมขวัญ อยู่สุข (๑๖) นายชัยธัช บุณยถาวรพันธ์
(๑๗) นายพณวัฒน์ ตนายะพงศ์ (๑๘) นายเก่งการ ยิ่งวรรณศิริ
(๑๙) นายจุลภควัฒน์ ศรีสุวรรณ (๒๐) นายเอนก จิตตขจรเกียรติ
(๒๑) นายพลาศร ธุมชัย (๒๒) นายสมเกียรติ จรัสพิทยากุล
(๒๓) นายสมบัติ ศรีทองอินทร์ (๒๔) นายณพลเดช มณีลังกา
(๒๕) นายกริช สินธุศิริ (๒๖) นายพลทิตย์ ภุกพิบูลย์
(๒๗) นายจรินทร์ เฮียงกุล (๒๘) นายยศ ธนารักษ์โชค
(๒๙) นายรัษฎา วิชัยดิษฐ (๓๐) นางสาวฉัตรพรรณ์ รัตนะฉายทอง
(๓๑) นางสาววันทนา บ่อโพธิ์ (๓๒) นายสาธิต ชัยธนะ
(๓๓) ว่าที่ร้อยตรี ธนพศ วรนุช (๓๔) นายศักดิ์ชัย ผินนารี

(๓๕) นายนิติพงษ์ ส่งศรีโรจน์ (๓๖) นางสาวศิวพร เสาวคนธ์
(๓๗) นายอัครวุฒิ กสิวิทยานันท์ (๓๘) นายสมบูรณ์ สนิท
(๓๙) นายวีระ ใครลัดดาล์ (๔๐) นายสมฤทธิ์ สนขาว
(๔๑) นายพันธุ์ศักดิ์ ซาบุ (๔๒) นายธวัชชัย สายพันธุ์
(๔๓) นางสุชาดา นันทะพานิชสกุล (๔๔) นายปิยะวัฒน์ คัจฉวารี
(๔๕) นายกิตติภัฏ ธนาสนธิราช (๔๖) นางยรรยงรัตน์ ไชยศิวามงคล
(๔๗) นายหมวดโท ปริศนา ศรีเจริญ (๔๘) นายนรัชชา ศรีเจริญ

ต่อมา ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการได้ขอลาออก ดังนี้

(๑) นางยรรยงรัตน์ ไชยศิวามงคล ลาออกเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

(๒) นายหมวดโท ปริศนา ศรีเจริญ ลาออกเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔

(๓) นายนรัชชา ศรีเจริญ ลาออกเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔

คณะอนุกรรมาธิการด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย หมดวาระเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๔

๓) คณะอนุกรรมาธิการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญ ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เพื่อให้มีหน้าที่และอำนาจในการกระทำกิจการ หรือพิจารณาศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และดำเนินการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมาธิการ เว้นแต่หน้าที่และอำนาจในการสอบหาข้อเท็จจริง โดยรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมาธิการทราบเป็นระยะ แล้วจัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการเสนอต่อคณะกรรมาธิการ ซึ่งคณะอนุกรรมาธิการชุดนี้ ประกอบด้วย

(๑) นายสฤษพงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นประธานคณะอนุกรรมาธิการ
(๒) พลตำรวจตรี ภูวดิท ชนะคชภัทร์ เป็นรองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายเสกสรรค์ สุขคุณ เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ
(๔) นางสาววรพรรณ เครือหงษ์ เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ
(๕) นายภาณุณ์พล จงชัยธนโรจน์ เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ
(๖) นายนภดล อังคสุภณ เป็นโฆษกคณะอนุกรรมาธิการ
(๗) พลตำรวจตรี สุรศักดิ์ รมยานนท์ เป็นอนุกรรมาธิการ
(๘) นายพงศกร มงคลหมู่ เป็นอนุกรรมาธิการ
(๙) นายพิษณุพงษ์ ถิรโชติภูวนันท์ เป็นอนุกรรมาธิการ
(๑๐) นายสิทธิชัย บ่อม่วง เป็นอนุกรรมาธิการ

ต่อมา คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติเปลี่ยนแปลงอนุกรรมาธิการ ดังนี้

(๑) ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญ ครั้งที่ ๕ วันพฤหัสบดีที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ นายพงศกร มงคลหมู่ อนุกรรมาธิการ ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง ที่ประชุมจึงมีมติตั้งให้พันตำรวจเอก วิชย์สัณห์ บุญณรงค์ เป็นอนุกรรมาธิการแทน หลังจากนั้น ที่ประชุมคณะอนุกรรมาธิการมีมติเลือกตั้ง พันตำรวจเอก วิชย์สัณห์ บุญณรงค์ เป็นรองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง

(๒) ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญ ครั้งที่ ๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติให้ พลตำรวจตรี สุรศักดิ์ รมยานนท์ อนุกรรมาธิการ พ้นจากตำแหน่ง และตั้งให้ นายศตวรรษ เทพชนะ เป็นอนุกรรมาธิการแทน

คณะกรรมาธิการวิสามัญมีมติตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ ดังนี้

(๑) พลตำรวจตรี สุรศักดิ์ รมยานนท์ (๒) นายปารเมศ โพธารากุล
(๓) หม่อมหลวงปรียพรรณ ศรีธวัช (๔) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภูวนิดา คุนผลิน
(๕) พันตำรวจโท พีรศักดิ์ เจริญพันธ์ (๖) นายธนเสฏฐ์ นิติธนากานต์
(๗) นางปุ่น บุษบงค์ (๘) จ่าสิบตำรวจ จินดาพล คำวรรณพร
(๙) นายอนุชา หลานเด็น (๑๐) นายอภิเดช ไม้หนองกอย
(๑๑) นายเดชสิทธิ์ พิมล (๑๒) นายพรเทพ เศวตะทัต
(๑๓) นายยศภัทร อั้นเต้ง (๑๔) นางสาวนงลักษณ์ ทรงลำเจียก
(๑๕) นายไพศาล แจ่มจำรัส (๑๖) นายมนต์ชัย พงษ์เจริญ
(๑๗) นายพัชรปัตย์ ขาวสะอาด (๑๘) นายธวัช จงรักษ์ภูวนาถ
(๑๙) นายวีระ ยูโซ๊ะ (๒๐) นางสาวพรทิพย์ อมรรุ่งเรืองชัย

คณะอนุกรรมาธิการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด หมดวาระเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ต่อมาที่ประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญได้ตั้งคณะอนุกรรมาธิการขึ้นอีก ๒ คณะ แทนคณะอนุกรรมาธิการชุดเดิมซึ่งหมดวาระ ดังนี้

๑) คณะอนุกรรมาธิการจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด

ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญ ครั้งที่ ๒๓ วันพฤหัสบดีที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมมีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด ขึ้นแทนคณะอนุกรรมาธิการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดซึ่งหมดวาระแล้วเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ทั้งนี้ ให้คณะอนุกรรมาธิการชุดนี้มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) รวบรวมข้อมูลหรือเอกสารใด ๆ เพื่อจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร

(๒) จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ และรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมาธิการทราบเป็นระยะ

(๓) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานจนแล้วเสร็จ และตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมาธิการ

คณะอนุกรรมาธิการชุดนี้ ประกอบด้วย

(๑) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท เป็นประธานคณะอนุกรรมาธิการ
(๒) นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช เป็นรองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายนิยม เติมศรีสุข เป็นรองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง
(๔) พันตำรวจเอก วิชย์สัณห์ บุญณรงค์ เป็นรองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สาม
(๕) นางสาวบุญศิริ จันศิริมงคล เป็นรองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สี่
(๖) นางสาวสุพจนี ชุติดำรง เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ

(๗) นางสาววัชรี ตรองจิตต์ เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ
(๘) นายสง่าศักดิ์ ศรีสมัย เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ
(๙) พันตำรวจโท วิชิตเวช ต๊ะผัด เป็นโฆษกคณะอนุกรรมาธิการ
(๑๐) พันตำรวจเอก นิมิต ชิตเจริญ เป็นโฆษกคณะอนุกรรมาธิการ

หมายเหตุ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท ได้ขอเปลี่ยนยศเป็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอกหญิง ศิพร โกวิท

๒) คณะอนุกรรมาธิการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย

ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญ ครั้งที่ ๒๘ วันพฤหัสบดีที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ที่ประชุมมีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย ขึ้นแทนคณะอนุกรรมาธิการด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด ซึ่งหมดวาระแล้วเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๔ ทั้งนี้ ให้คณะอนุกรรมาธิการชุดนี้มีหน้าที่และอำนาจในการกระทำกิจการ หรือพิจารณาศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่เด็กตั้งแต่ปฐมวัย และดำเนินการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมาธิการ เว้นแต่หน้าที่และอำนาจในการสอบหาข้อเท็จจริง โดยรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมาธิการทราบเป็นระยะ แล้วจัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการเสนอต่อคณะกรรมาธิการ ซึ่งคณะอนุกรรมาธิการชุดนี้ประกอบด้วย

(๑) นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา เป็นประธานคณะอนุกรรมาธิการ
(๒) นางผ่องศรี แซ่จึง เป็นรองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายนิยม เติมศรีสุข เป็นรองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง
(๔) นางสุภาวดี หาญเมธี เป็นรองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สาม
(๕) นางธิดา พิทักษ์สินสุข เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ
(๖) นางสาวปนัดดา ธนเศรษฐกร เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ
(๗) นางอัมพร เบญจพลพิทักษ์ เป็นอนุกรรมาธิการ
(๘) นางสาวอารีภักดิ์ เงินบำรุง เป็นอนุกรรมาธิการ
(๙) นางสาวปรัชญวรรณ วนานันท์ เป็นอนุกรรมาธิการ
(๑๐) นางสุดา วงศ์สวัสดิ์ เป็นอนุกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการวิสามัญมีมติตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ ดังนี้

(๑) นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ (๒) พันตำรวจเอก วิชย์สัณห์ บุญณรงค์
(๓) นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช (๔) ร้อยตำรวจตรี มณฑล โพธิ์คาย
(๕) นายสุรชาติ เล็กน้อย (๖) นางสาวณนัชชาพัทธ์ ลาจันทึก
(๗) นายอำพล ขำวิลัย (๘) นายธีระวิทย์ วงศ์เพชร
(๙) นางสาวสุดใจ พรหมเกิด (๑๐) นายกมล ชัยกัณฑะ
(๑๑) นายสุริภาศ สีหะวงษ์ (๑๒) นางอัมราภัสร์ จันทะแสงโรจน์
(๑๓) นายสมศักดิ์ ประสาร (๑๔) ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรธิดา ประสาร
(๑๕) นายวิทยา ทองอินทร์ (๑๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ซัมซู สาอุ

(๑๗) นายปิติพงษ์ บูรพาขจรพงษ์ (๑๘) ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรินฎา ปุติ
(๑๙) นางสาวสุวรา แก้วนุ้ย (๒๐) ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรพร ทับทิมศรี
(๒๑) นายจุลภควัฒน์ ศรีสุวรรณ (๒๒) พลตำรวจตรี พีระพงศ์ วงษ์สมาน
(๒๓) นางปรีณาพรรณ ทองเล็ก (๒๔) พันตำรวจโท ภัฏ อินเถลิงศักดิ์
(๒๕) นางอุไรวรรณ นุตตะโยธิน (๒๖) ร้อยตำรวจเอก ธนากร ธีรสกุลศักดา
(๒๗) นางสาวปรารถนา หาญเมธี (๒๘) นางสาวฮานานมูฮิบบะตุดดีน นอจิ
(๒๙) นายสมัย โกกเจริญพงศ์ (๓๐) นายจำรัส สวนจันทร์
(๓๑) นายณัฐวิชช์ เนติจารุโรจน์ (๓๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิริยาภรณ์ อุดมระติ
(๓๓) นายภูวฤทธิ์ ภูวภิรมย์ขวัญ (๓๔) นางสาวกรองทอง บุญประคอง
(๓๕) นางสาวปิยวลี ธนเศรษฐกร (๓๖) นางสาวพจนีย์ เชื้อบัณฑิต
(๓๗) นายพีรศุภ อินลี (๓๘) นายสุพิส ไต้ยิ้ม
(๓๙) นายวศิน สิริเกียรติกุล (๔๐) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยศวีร์ สายฟ้า
(๔๑) นางสาวรจนา ขอร่ม (๔๒) นางพิณยา ทองขอน
(๔๓) นางเอมอร รสเครือ (๔๔) นางภาวนา อร่ามฤทธิ์
(๔๕) นางธีร์ธุตา บุญชู

คณะอนุกรรมาธิการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย หมดวาระเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๕

๖.๓ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ตั้งคณะทำงาน จำนวน ๑ คณะ คือ คณะทำงานเรียบเรียงรายงานการศึกษาปัญหายาเสพติด เพื่อให้มีหน้าที่จัดทำและเรียบเรียงรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ และดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานและตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมาธิการ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เป็นต้นไป ซึ่งคณะทำงานคณะนี้ ประกอบด้วย

๑) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท เป็นประธานคณะทำงาน
๒) นายนิยม เติมศรีสุข เป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน
๓) นางสาวบุญศิริ จันศิริมงคล เป็นรองประธานคณะทำงาน
๔) นางสาวสุพจนี ชุติดำรง เป็นเลขานุการคณะทำงาน
๕) นางสาววัชรี ตรองจิตต์ เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน

<u>หมายเหตุ</u> : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท ได้ขอเปลี่ยนยศเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอกหญิง ศิพร โกวิท

๖.๔ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาศึกษาข้อเท็จจริงและรายละเอียดข้อมูลเรื่องนี้ จากเอกสาร ข้อมูล คำชี้แจงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรายละเอียดจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยนำมาประกอบการพิจารณาศึกษาข้อเท็จจริงของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

๖.๕ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติเดินทางไปศึกษาดูงาน จำนวน ๑๘ ครั้ง ดังนี้

๑) ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดกาฬสินธุ์ วันจันทร์ที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๒) ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดกระบี่ ระหว่างวันศุกร์ที่ ๑๓ - วันเสาร์ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๓) ศึกษาดูงาน ณ กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (บช.ปส.) วันจันทร์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๔) ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดขอนแก่น ระหว่างวันศุกร์ที่ ๒๗ - วันเสาร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๕) ศึกษาดูงาน ณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓

๖) ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๗ - วันจันทร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓

๗) ศึกษาดูงาน ณ องค์การบริหารส่วนตำบลรางจรเข้ อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วันจันทร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๘) ศึกษาดูงาน ณ กระทรวงมหาดไทย วันจันทร์ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔

๙) ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดเชียงราย และจังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันศุกร์ที่ ๒ - วันเสาร์ที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๔

๑๐) ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๑๔ - วันเสาร์ที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๔

๑๑) ศึกษาดูงาน ณ กระทรวงยุติธรรม วันจันทร์ที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

๑๒) ศึกษาดูงาน ณ กระทรวงศึกษาธิการ วันจันทร์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

๑๓) ศึกษาดูงาน ณ เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ วันอังคารที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๕

๑๔) ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างวันพุธที่ ๑๖ - พฤหัสบดีที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕

๑๕) ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดปัตตานี ระหว่างวันพุธที่ ๓๐ – วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

๑๖) ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดศรีสะเกษ ระหว่างวันจันทร์ที่ ๔ – วันอังคารที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๕

๑๗) ศึกษาดูงาน ณ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ วันพุธที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๑๘) ศึกษาดูงาน ณ กระทรวงมหาดไทย วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๗. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ โดยนำข้อมูลที่ได้มาสรุปและรวบรวมเอกสารเป็นรูปเล่ม ปรากฏผลการดำเนินการตามที่แนบมาพร้อมนี้ โดยแบ่งเนื้อหารายงานออกเป็น ๔ บท ประกอบด้วย

บทที่ ๑ บทนำ

บทที่ ๒ เอกสารและงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง

บทที่ ๓ ผลการศึกษา

บทที่ ๔ บทสรุป และข้อสังเกต

บทที่ ๑
บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาของการศึกษา

ทั่วโลกกำลังเผชิญกับภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบหนึ่ง ที่สามารถทำลายโครงสร้างระบบทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองให้พังทลายลงได้ นั่นก็คือปัญหายาเสพติด เพราะยาเสพติดนอกจากจะทำลายคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์แล้วยังทำลายความเป็นมนุษย์ให้ด้อยลงไป แท้จริงแล้วปัญหายาเสพติดไม่ใช่ปัญหาของประเทศใดประเทศหนึ่ง แต่เป็นของทุกประเทศต้องร่วมมือกันในการแก้ไข ทั้งประเทศที่เป็นแหล่งผลิตยาเสพติด ประเทศที่เป็นแหล่งค้ายาเสพติด และประเทศที่เป็นแหล่งแพร่ระบาดยาเสพติด

สำหรับประเทศไทยแม้ในปัจจุบันจะไม่มีสิ่งบ่งชี้ว่ามีแหล่งผลิตยาเสพติด แต่ในทศวรรษที่ผ่านมาปัญหายาเสพติดในไทยก็มีระดับที่เรียกว่ามีความรุนแรงทั้งในมิติของการค้าและการแพร่ระบาด เนื่องมาจากการมีพื้นที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่ชิดติดพรมแดนกับประเทศเมียนมา ซึ่งเป็นหนึ่งในแหล่งผลิตยาเสพติดที่สำคัญของโลกที่เรียกว่า “สามเหลี่ยมทองคำ” และการเป็นศูนย์กลางด้านการคมนาคมขนส่ง (transport and logistic) ของภูมิภาค ทำให้ผลผลิตยาเสพติดจากแหล่งนี้ถูกส่งเข้าไปยังตลาดการค้ายาเสพติดทั่วโลก โดยใช้ประเทศไทยเป็นเส้นทางลำเลียงยาเสพติดผ่านไปยังประเทศที่สาม และยาเสพติดจำนวนไม่น้อยถูกส่งเข้าตลาดยาเสพติดในประเทศไทยด้วย

ความรุนแรงของปัญหายาเสพติดในไทย เห็นได้จากจำนวนยาเสพติดที่จับยึดได้เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด จำนวนพื้นที่แพร่ระบาดของยาเสพติดในระดับหมู่บ้าน/ชุมชนที่ยังมีอยู่อย่างหนาแน่น และจำนวนผู้เสพผู้ติดยาเสพติดที่มีมากขึ้นโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ยังไม่นับรวมปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นเช่นปัญหาสังคมและปัญหาอาชญากรรมที่เกี่ยวเนื่องกับปัญหายาเสพติด และโดยเฉพาะปัญหาในระดับปัจเจกบุคคลที่มีอาการป่วยเรื้อรังทั้งทางสมองและทางร่างกาย ทั้งนี้ พฤติกรรมการเสพติดต้องใช้เวลาในการบำบัดอย่างต่อเนื่อง ผู้เสพติดจึงต้องการเข้าถึงบริการสถานฟื้นฟูสมรรถภาพที่เหมาะสมเพื่อการรักษาที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน ไม่เสพติดซ้ำ สามารถดูแลตนเอง อยู่ในชุมชน สังคม อย่างมีคุณค่า ซึ่งหากยังไม่สามารถทำให้ระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติดในประเทศไทยลดลง ก็เชื่อได้ว่าในไม่ช้าความมั่นคงของชาติจะถูกสั่นคลอนจากปัญหายาเสพติด

การแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาก่อนเข้าบริหารราชการแผ่นดินของทุกรัฐบาลที่ผ่านมาล้วนกำหนดให้การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นนโยบายเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ สะท้อนถึงความสำคัญของปัญหายาเสพติดที่ต้องเร่งดำเนินการแก้ไข โดยรัฐบาลจะทำหน้าที่ในการบริหารจัดการให้มีการนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผล ส่วนรัฐสภาจะทำหน้าที่ในการติดตาม ตรวจสอบ ท้วงติง ให้ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล

จากการดำเนินงานของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และจากความรุนแรงของปัญหายาเสพติดที่ปรากฏขึ้นภายหลังการเข้ามาบริหารราชการแผ่นดิน ส่งผลให้ในระหว่างกรกฎาคม ๒๕๖๒ - กรกฎาคม ๒๕๖๓ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนหนึ่งได้ร่วมกันเสนอญัตติเพื่อขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาและศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติด รวม ๘ ญัตติ ซึ่งสาระสำคัญของทุกญัตติที่เสนอล้วนสื่อถึงความรุนแรงของปัญหายาเสพติด

ที่สังคมไทยกำลังเผชิญอยู่ อาทิ ยาเสพติดทุกตัวยาแพร่ระบาดอย่างรุนแรงไปทั่วประเทศและนับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในชุมชนแออัด อีกทั้งเด็กและเยาวชนที่เป็นกำลังสำคัญของชาติเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจำนวนมาก

สาระสำคัญของญัตติที่เสนอยังสื่อถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นจากปัญหายาเสพติด ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม โดยรัฐต้องใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการแก้ไขปัญหาปีละนับหมื่นล้านบาท ในการนำผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาเพื่อให้กลับไปใช้ชีวิตได้อย่างปกติในสังคม และในการนำตัวผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาดำเนินคดีเพื่อให้ได้รับโทษตามความผิดที่ก่อขึ้น ทำให้ประเทศเสียโอกาสในการพัฒนาเพราะการไม่สามารถนำงบประมาณไปใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์ทางอื่น และการไม่สามารถใช้ทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มที่เพราะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

นอกจากนี้ สาระสำคัญของญัตติที่เสนอยังลงลึกถึงปัญหาในทางปฏิบัติที่เกิดขึ้นในกระบวนการแก้ไขปัญหา จากการที่รัฐไม่สามารถจัดการให้ผู้เสพซึ่งถือเป็นผู้ป่วย สามารถเข้าถึงบริการของรัฐเพื่อการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เพื่อมิให้คนกลุ่มนี้สามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุขและไม่หวนกลับไปเสพซ้ำ โดยเห็นว่าทุกภาคส่วนต้องร่วมกันในการเฝ้าระวังป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนอย่างเร่งด่วนและให้เกิดอย่างเป็นรูปธรรม ไม่เช่นนั้นปัญหายาเสพติดจะบานปลายจนยากต่อการแก้ไขและกระทบต่อความมั่นคงของชาติในที่สุด

ผลจากการเสนอญัตติข้างต้น ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาทั้ง ๘ ญัตติ และมีมติตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ นำไปสู่การออกประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ได้จัดการประชุมครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งที่ประชุมมีมติเลือกให้ พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ เป็นประธานคณะกรรมาธิการ และได้มีการพิจารณาถึงขอบเขตในการศึกษาเพื่อให้ได้รับผลตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ นี้ขึ้น จึงมีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการขึ้น ๓ คณะ ประกอบด้วย คณะอนุกรรมาธิการด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด คณะอนุกรรมาธิการด้านการปราบปรามและการบังคับใช้กฎหมาย และคณะอนุกรรมาธิการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาและศึกษาอย่างเป็นระบบ มีความสมบูรณ์และครอบคลุมในทุกมิติของการจัดการปัญหา ในการที่จะจัดทำรายงานและข้อสังเกตเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑) เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด และการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่เด็กและเยาวชน

๒) เพื่อศึกษากระบวนการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตลอดจนการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

๓) เพื่อศึกษากระบวนการ แนวทางการบูรณาการความร่วมมือในการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และศูนย์บำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

๑.๓ ขอบเขตของการศึกษา

ดำเนินการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมุ่งเน้นที่จะศึกษาปัญหาในทางปฏิบัติที่เชื่อมโยงกับนโยบายเพื่อทราบผลปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติ

๑.๔ วิธีการศึกษา

ดำเนินการศึกษาโดยการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการศึกษารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวกับปัญหายาเสพติดอย่างรอบด้าน โดยการทบทวนวรรณกรรม แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ได้เชิญเข้าร่วมประชุมและให้ข้อมูลต่อที่ประชุม รวมทั้งลงพื้นที่ศึกษาดูงานการจัดการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ต่าง ๆ ที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ จัดทำแนวทางและข้อเสนอแนะ เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศอย่างเป็นระบบต่อไป

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑) ข้อสังเกตเชิงนโยบายการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด และการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่เด็กและเยาวชน

๒) ข้อสังเกตเชิงนโยบายการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตลอดจนการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

๓) ข้อสังเกตเชิงนโยบายการบูรณาการความร่วมมือในการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และศูนย์บำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

บทที่ ๒
เอกสารและงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปัญหายาเสพติด เพื่อให้ได้แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบในครั้งนี้ จะรวบรวมแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับยาเสพติด และการป้องกันอาชญากรรม ตลอดจนมาตรการและนโยบายต่าง ๆ เพื่อนำไปประกอบการวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคที่ได้จากการศึกษาข้อเท็จจริงจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาดูงานการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ต่าง ๆ ของคณะกรรมาธิการ เพื่อนำไปสู่แนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบต่อไป จึงได้รวบรวมและทบทวนข้อมูลพื้นฐานดังนี้

๒.๑ แนวคิด ทฤษฎี และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ สถานการณ์ยาเสพติด

๒.๓ การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

๒.๔ สาระสำคัญประมวลกฎหมายยาเสพติด

๒.๑ แนวคิด ทฤษฎี และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๑ ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติด

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน จึงได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

โดยการพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติจะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์คือ (๑) ด้านความมั่นคง (๒) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (๔) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๕) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (๖) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ด้วยงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์นี้ เป้าหมายการพัฒนาของยุทธศาสตร์ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข ประกอบด้วย ๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ได้แก่ (๑) การรักษาความสงบภายในประเทศ (๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง (๓) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ (๔) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ และ (๕) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม โดยในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ได้ให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อให้ปัญหาเดิมที่มีอยู่ได้รับ

การแก้ไขอย่างจริงจังจนยุติลง ซึ่งมีการระบุว่าการค้าและการแพร่ระบาดยาเสพติดเป็นหนึ่งในหลายภัยคุกคามและปัญหาที่ส่งผลต่อความมั่นคง

เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ จึงได้มีการจัดทำแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง เป็นกรอบแนวทางการดำเนินการที่จะทำให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินการในระยะที่ ๑ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ซึ่งการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ปรากฏในระดับแผนย่อยที่ ๒ การรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและการพัฒนาประเทศ ยึดแนวคิดการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบตั้งแต่ต้นทาง –กลางทาง-ปลายทาง คือ

๑) พื้นที่แหล่งผลิตภายนอกประเทศ ใช้การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อกดดันและยุติบทบาทแหล่งผลิตภายนอกประเทศ ด้วยการอาศัยงานการข่าว การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร และการพัฒนาพื้นที่และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนตามแนวชายแดน รวมไปถึงการสกัดกั้นสารตั้งต้น เคมีภัณฑ์ อุปกรณ์การผลิต และนักเคมี ไม่ให้เข้าสู่แหล่งผลิต

๒) การสกัดกั้นการนำเข้า-ส่งออกยาเสพติด ทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ โดยอาศัยเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสนับสนุนการสกัดกั้นตามจุดตรวจ/จุดสกัดของเส้นทางคมนาคมและพื้นที่ตอนใน

๓) การปราบปรามกลุ่มการค้ายาเสพติด โดยมุ่งเน้นการทำลายโครงสร้างการค้ายาเสพติด ผู้มีอิทธิพล และเจ้าหน้าที่รัฐที่ปล่อยปละละเลย ทุจริต หรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ผ่านทางการบูรณาการด้านการข่าว การสืบสวนทางเทคโนโลยี การสืบสวนทางการเงินและสกุลเงินดิจิทัล รวมไปถึงการปราบปรามยาเสพติด ในแหล่งพักเก็บยาเสพติดภายในประเทศ

๔) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวชายแดน โดยใช้กลยุทธ์ตามแนวทางการพัฒนาทางเลือก เพื่อพัฒนาพื้นที่และประชาชนตามแนวชายแดนและพื้นที่พิเศษที่มีปัญหายาเสพติด ด้วยการสลายโครงสร้างปัญหา และบูรณาการการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวเนื่องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด อันเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ตามแนวพระราชดำริ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์แนวทางดำเนินงาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และศาสตร์พระราชา ซึ่งเป็นกรอบการแก้ไขปัญหายาเสพติด และลดปัญหาเชิงโครงสร้างหรือปัญหาที่เกี่ยวเนื่องกับยาเสพติด และสร้างการเป็นอาสาป้องกันการใช้ยาในทางที่ผิดในหมู่บ้านตามแนวชายแดน

๕) การป้องกันยาเสพติดในแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างเหมาะสมเป็นรูปธรรม โดยการปลูกฝังค่านิยมและองค์ความรู้ที่เหมาะสม อันจะส่งผลกระทบต่อความคิดและโน้มน้าวให้เกิดความเห็นที่คล้อยตามอย่างถูกต้อง

๖) การปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยการเสริมสร้างปัจจัยที่เอื้อต่อการไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย อาทิ ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

๗) การดูแลผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ให้เข้าถึงการบำบัดรักษา และการลดอันตรายหรือผลกระทบจากยาเสพติด โดยการคัดกรอง ประเมินวินิจฉัยที่มีประสิทธิภาพ กำหนดแผนการดูแลและให้การบำบัดรักษาที่เหมาะสม มีมาตรฐาน พร้อมทั้งให้การติดตามช่วยเหลือ ฟื้นฟูสมรรถภาพที่ครอบคลุมทุกมิติ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้สามารถอยู่ร่วมในสังคมชุมชน ได้อย่างปกติสุขและเท่าเทียม

นอกจากนี้การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ยังปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ โดยเป็นประเด็นภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน ซึ่งกำหนดเป้าหมายที่ให้ประเทศไทยมีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศและนานาประเทศในการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการรักษาผลประโยชน์ของชาติและมีตัวชี้วัดจำนวนคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดลดลง

สำหรับแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ เป็นแผนการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบบูรณาการการแก้ไขปัญหาร่วมกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องได้อย่างประสานสอดคล้อง โดยมีวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมั่นคงปลอดภัยจากยาเสพติดอย่างยั่งยืน ด้วยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในสังคมและความร่วมมือระหว่างประเทศ” กำหนดเป้าหมาย “สถานการณ์ปัญหายาเสพติดได้รับการควบคุมจนไม่ส่งผลต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเมื่อสิ้นสุดแผน โดยดำเนินการลดจำนวนผู้ค้า ผู้เสพ และสัดส่วนการกระทำผิดซ้ำในระดับพื้นที่” มีตัวชี้วัดคือสังคมไทยปลอดภัยจากยาเสพติด และความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด ประกอบด้วย ๕ มาตรการ ๙ แนวทาง ดังนี้

มาตรการที่ ๑ ความร่วมมือระหว่างประเทศ

- แนวทาง ความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงรุก

มาตรการที่ ๒ การปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย

- แนวทาง การสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์
- แนวทาง การปราบปรามกลุ่มการค้ายาเสพติด

มาตรการที่ ๓ การป้องกันยาเสพติด

- แนวทาง การเสริมสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวชายแดนและการพัฒนาทางเลือก
- แนวทาง การป้องกันยาเสพติดในแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างเหมาะสมเป็นรูปธรรม
- แนวทาง การปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

มาตรการที่ ๔ การบำบัดรักษายาเสพติด

- แนวทาง การดูแลผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดให้เข้าถึงการบำบัดรักษาและการลดอันตราย ลดผลกระทบจากการใช้ยาเสพติด

มาตรการที่ ๕ การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ

- แนวทาง กิจการพิเศษ
- แนวทาง การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ

จุดเน้นของแผนปฏิบัติการด้านการป้องกัน ปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ มุ่งเน้นการสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เพื่อบูรณาการการแก้ไขปัญหาอันจะนำไปสู่การลดผลกระทบที่เกิดจากปัญหายาเสพติดในสังคม สร้างความมั่นคงปลอดภัยและลดความเดือดร้อนของประชาชนจากผลกระทบดังกล่าวให้กับบุคคล ชุมชน และสังคม โดย

๑) ตัดวงจรโครงสร้างการค้าและการเงินของเครือข่ายการค้ายาเสพติด รวมถึงการแสวงหาความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อยุติแหล่งผลิตภายนอกประเทศและร่วมกันแก้ไขปัญหาอันส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ปัญหาการค้ายาเสพติดภายในประเทศไทย (Supply Reduction)

๒) สร้างแนวป้องกันยาเสพติดตามแนวชายแดนที่มีความเสี่ยงสูงต่อการนำเข้ายาเสพติด เพื่อวางระบบการเฝ้าระวังป้องกันตามแนวชายแดน และตัดวงจรการนำเข้ายาเสพติดด้วยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

๓) ป้องกันในทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อไม่ให้เกิดผู้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดรายใหม่ (Demand Reduction) โดยมุ่งเน้นการรณรงค์ป้องกันยาเสพติดต่อกลุ่มเป้าหมายที่มีความเสี่ยงสูงเป็นความสำคัญเร่งด่วน เพื่อตัดวงจรผู้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดรายใหม่ให้ได้มากที่สุด

๔) นำผู้เสพผู้ติดยาเสพติด เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาอย่างเหมาะสม โดยมุ่งเน้นผู้ติดยาเสพติดที่มีความเสี่ยงต่อการสร้างผลกระทบต่อครอบครัว ชุมชน และสังคม เข้าสู่การบำบัดและดูแลอย่างเหมาะสม เพื่อลดการก่อเหตุ หรืออาชญากรรมต่อสังคม

๕) ดูแล ป้องกัน มิให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ ทั้งผู้ที่ผ่านการบำบัดรักษา และผู้พ้นโทษจากคดียาเสพติด

๖) ลดระดับความรุนแรงของพื้นที่ โดยเน้นการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางเชิงสร้างสรรค์ตามบริบทของสถานการณ์ที่มีความแตกต่างกัน

๗) ใช้มาตรการทางเลือก เช่น Harm Reduction, Alternative Development, Diversion, Decriminalization, Legalization อย่างเหมาะสม

๘) เน้นการพัฒนาศักยภาพในทุกมิติเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ปัญหายาเสพติด

๙) แก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับพื้นที่โดยใช้กลไกของตำบล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องที่ ตามแนวทางตำบลมั่นคง ปลอดภัยจากยาเสพติด

๒.๑.๒ แนวคิดเกี่ยวกับปัญหายาเสพติด

ความหมายของยาเสพติด

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO) ให้ความหมายว่า ยาเสพติด หมายถึง สิ่งที่เสพเข้าไปแล้วจะเกิดความต้องการทั้งทางร่างกายและจิตใจต่อไปโดยไม่สามารถหยุดเสพได้ และจะต้องเพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ จนในที่สุดจะทำให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บต่อร่างกายและจิตใจขึ้น

องค์การสหประชาชาติ ให้ความหมายว่า ยาเสพติด หมายถึง สารใด ๆ ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือได้จากธรรมชาติ หรือจากการสังเคราะห์ที่มีผลต่อจิตใจและระบบประสาท

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ความหมายว่า ยาเสพติด หมายถึง ยาหรือสารเคมีซึ่งเมื่อเสพหรือฉีดเข้าสู่ร่างกายติดต่อกันชั่วระยะเวลาหนึ่งก็จะติด ก่อให้เกิดพิษเรื้อรัง ทำให้ร่างกายและจิตใจเสื่อมโทรม เช่น ฝิ่น กัญชา เฮโรอีน ยานอนหลับ และสุรา เป็นต้น

ประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๑ ในประมวลกฎหมายนี้ให้คำนิยามของคำว่า “ยาเสพติด” และ “ยาเสพติดให้โทษ” ดังนี้

“ยาเสพติด” หมายความว่า ยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ หรือสารระเหย

“ยาเสพติดให้โทษ” หมายความว่า สารเคมี พืช หรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพแล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ มีอาการถอนยา เมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไป จะทรุดโทรมลง กับให้รวมถึงสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษด้วย แต่ไม่หมายความรวมถึง ยาสามัญประจำบ้านบางตำรับที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยยา

ผลกระทบของปัญหายาเสพติด

“ยาเสพติด” เป็นปัญหาที่จัดว่าเป็นภัยคุกคามที่กัดกร่อนและบ่อนทำลายต่อประเทศไทยและส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อบุคคลและสังคมโดยรวมในหลายมิติ ได้แก่

๑) ผลกระทบต่อบุคคล โดยยาเสพติดทุกชนิด เช่น ฝิ่น กัญชา เฮโรอีน มอร์ฟีน โคเคน และยาบ้า เป็นต้น จะมีผลกระทบโดยตรงต่อร่างกายและจิตใจ โดยเฉพาะด้านบุคลิกภาพและสุขอนามัย ทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน

๒) ผลกระทบต่อครอบครัวและสังคม ผู้ที่ติดยามักก่ออาชญากรรมต่อเนื่อง เช่น การเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข การลักขโมย การประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนถึงการพนันต่าง ๆ โดยเฉพาะผู้ที่ค้าและหรือผู้เสพซึ่งเป็นเสาหลักของครอบครัว เมื่อถูกจับกุมและดำเนินคดีทางกฎหมายก็จะส่งผลกระทบต่อครอบครัวให้ได้รับความเดือดร้อนในการดำรงชีวิต ในขณะเดียวกันหากเด็กหรือเยาวชนที่อยู่ภายใต้การดูแลปกครองของบุคคลดังกล่าว จะต้องถูกออกจากโรงเรียน จะยิ่งเป็นการตอกย้ำให้เกิดเป็นปัญหาในสังคมมากยิ่งขึ้น

๓) ผลกระทบต่อการบริหารจัดการของรัฐ การที่ในสังคมมีคดียาเสพติดที่เพิ่มสูงขึ้นทำให้เป็นภาระต่องานด้านกระบวนการยุติธรรม และส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของรัฐที่เพิ่มสูงขึ้น และอาจส่งผลต่อคดีในเรื่องของความล่าช้าด้วย ในขณะเดียวกันปัญหายาเสพติดยังก่อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชั่น โดยเฉพาะในหน้าที่ เช่น มีการกลั่นแกล้งรีดไถ การรับสินบนเพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากผู้กระทำความผิด ทำให้ประชาชนให้ความเชื่อถือในตัวเจ้าหน้าที่และองค์กรของรัฐลดน้อยลง จนถึงขนาดขาดความศรัทธา จากผลกระทบของปัญหายาเสพติดที่ได้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ โดยเฉพาะปัญหาทางด้านสังคมที่นับจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ซึ่งจากสถิติพบว่าผู้ติดยาเสพติดจำนวนมากจะเป็นผู้ก่อคดีอุกฉกรรจ์ ซึ่งหากปล่อยไว้ให้เนิ่นช้า จะก่อให้เกิดวิกฤตการณ์ทางสังคมอย่างรุนแรง จนไม่สามารถแก้ไขได้ เพราะปัญหายาเสพติดมิใช่เรื่องที่จะสามารถควบคุมให้อยู่ในวงจำกัดได้อีกต่อไป แต่กลับจะเป็นปัญหาระดับชาติที่ลุกลามอย่างไม่จบสิ้น

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

๑) ทฤษฎีพฤติกรรมเสพติด

ปัญหาพฤติกรรมเสพติด (addiction) เป็นปัญหาที่สำคัญและมีผลกระทบอย่างมากในทุกระดับ ตั้งแต่ผู้ที่มีพฤติกรรมเสพติดเอง รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องในระดับต่าง ๆ ความพยายามที่จะแก้ไขปัญหามีด้วยกันมาอย่างยาวนานหลายรูปแบบ ทั้งทางด้านนโยบายทั่วไป นโยบายเชิงป้องกันและทางด้านการบำบัดรักษา ความสำคัญของการเรียนรู้สาเหตุที่มาและกลไกที่สำคัญของพฤติกรรมการเสพติด เป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหายาเสพติดต่อไป ทฤษฎีที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติ นโยบายและการรักษาบำบัดผู้ที่มีพฤติกรรมเสพติด ได้แก่ (วนิดา รัตนสุมาวงศ์ และคณะ, ๒๕๖๑, น. ๒๙๕-๓๐๖)

๑.๑) ทฤษฎีที่ยึดหลักทางศีลธรรม (Moral model)

ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีแรกเริ่มที่มีมายาวนาน โดยได้รับอิทธิพลจากศาสนาที่มองว่า พฤติกรรมเสพติดเป็นความอ่อนแอทางจิตวิญญาณหรือศีลธรรมที่บกพร่อง เป็นสิ่งที่ผู้เสพเลือกเอง ในปัจจุบันถึงแม้ว่าทฤษฎีที่ยึดหลักทางศีลธรรมจะไม่ได้รับการกล่าวถึงในทางวิชาการมากเท่าใดนัก หากแต่ยังส่งผลต่อทัศนคติต่อตัวผู้ที่มีพฤติกรรมการเสพติดเอง บุคคลรอบข้าง ผู้ที่มีพฤติกรรมดังกล่าว รวมถึงบุคลากรทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้อง ในกลุ่มบุคคลที่สนับสนุนทฤษฎีนี้จะมีท่าทีต่อพฤติกรรมเสพติดในเชิงตำหนิ นำไปสู่กฎหมายที่เน้นการลงโทษต่อบุคคลที่มีพฤติกรรมเสพติด มากกว่าให้การบำบัด อย่างไรก็ตาม ข้อดีของทฤษฎีนี้คือ เป็นทฤษฎีที่ชักนำให้ผู้ที่มีพฤติกรรมเสพติดต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตน และเน้นย้ำว่าทุกคนสามารถเลือกที่จะไม่ทำพฤติกรรมดังกล่าวได้ นอกจากนี้ ทฤษฎีนี้ช่วยให้เข้าใจผลกระทบทางด้านจิตใจของการเสพติด ผู้ป่วยจะรู้สึกว่าตนเองเป็นคนผิด บาป เนื่องจากทำพฤติกรรมไปตามอารมณ์ โดยขาดความยับยั้งชั่งใจ และในที่สุดจะขาดความเคารพนับถือตนเอง ทำให้ผู้มีพฤติกรรมเสพติดกลับไปเสพซ้ำ เพื่อประชดตนเอง ติดอยู่ในวังวนของพฤติกรรมเสพติด ดังนั้น การฟื้นสภาพทางจิตวิญญาณ (spiritual recovery) และศาสนบำบัดจึงมีส่วนช่วยให้ผู้ที่มีพฤติกรรมดังกล่าวเลิกยาเสพติดได้

๑.๒) ทฤษฎีชีวจิตสังคม (Bio-psychosocial Model : BPS)

ทฤษฎีนี้มีหลักการว่าพฤติกรรมเสพติดมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย โดยแต่ละปัจจัยมีส่วนเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน อันได้แก่ ปัจจัยทางชีววิทยา (biological) ปัจจัยทางด้านจิตใจ (psychological) รวมถึงปัจจัยทางด้านสังคม (social) (ในบางตำรายังพูดรวมถึงปัจจัยทางจิตวิญญาณ (spiritual)) ทฤษฎีชีวจิตสังคมให้ความสำคัญกับสาเหตุปัจจัยแต่ละอย่างเท่ากัน โดยอธิบายว่า บุคคลมีปัจจัยทางชีววิทยาเป็นพื้นฐานอันเป็นจุดเริ่มต้นให้เกิดความเสี่ยงปัจจัยอื่น ๆ อันได้แก่ ปัจจัยทางด้านจิตใจ และปัจจัยทางด้านสังคม สิ่งแวดล้อม เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลผู้นั้นเข้าสู่กระบวนการเสพติด รูปแบบการบำบัดที่มาจากแนวคิดของทฤษฎีชีวจิตสังคม จะมีลักษณะให้การรักษาพฤติกรรมเสพติดมากกว่าการลงโทษ เน้นให้ความสำคัญกับการมองพฤติกรรมเสพติดแบบองค์รวม มีสาเหตุจากหลายปัจจัย และในการบำบัดรักษา จำเป็นต้องมองปัจจัยทุกส่วนร่วมกัน เพื่อให้การรักษาเกิดประสิทธิภาพสูงสุด การใช้ยาเพื่อช่วยรักษา หรือ Medication Assisted Treatment or Recovery (MAT or MAR) เป็นเพียงตัวช่วยในการรักษา หากแต่ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการรักษาอย่างมาก คือ การรักษาแบบจิตสังคมบำบัด (psychosocial treatment) ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ที่มีพฤติกรรมเสพติด ผู้ให้การบำบัดรักษา คนรอบข้าง และครอบครัวของผู้ที่มีพฤติกรรมดังกล่าว เป็นสิ่งที่สำคัญและเป็นตัวขับเคลื่อนให้ผู้มีพฤติกรรมเสพติดตระหนักในการเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อเข้าสู่พฤติกรรมที่ดีขึ้น ผู้บำบัดรักษายังจำเป็นต้องออกแบบการรักษาให้เหมาะสมกับบุคคลนั้น ๆ เพราะในบุคคลแต่ละคนมีสัดส่วนของปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเสพติด รวมถึงปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมเสพติดยังคงอยู่แตกต่างกัน

ปัจจุบันทฤษฎีชีวจิตสังคมได้รับการยอมรับว่าเป็นทฤษฎีที่มีความเหมาะสมในการบำบัดรักษาพฤติกรรมเสพติด และได้ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย ข้อดีของทฤษฎีนี้คือมีหลักการบำบัดที่ให้ความสนใจกับปัจจัยทุกด้าน ไม่จำกัดเพียงแค่ผู้เสพติด (dependence) แต่ยังสามารถประยุกต์ใช้กับผู้ใช้สารหรือผู้เสพ (users) ได้ สามารถใช้ทฤษฎีนี้กับนโยบายการลดอันตรายในผู้มีพฤติกรรมการเสพติด (harm reduction) ซึ่งเหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้หรือผู้เสพติดที่ยังไม่พร้อมกับการ

เลิกการเสพติดอย่างเด็ดขาด ข้อด้อยของทฤษฎีนี้คือจำเป็นต้องมีข้อมูลจำนวนมาก เพราะมีหลายองค์ประกอบในการรักษา ผู้ให้การบำบัดรักษาต้องใช้เวลาและทำความเข้าใจกับผู้ที่มีพฤติกรรมเสพติดเพื่อทำความเข้าใจองค์ประกอบในแต่ละส่วน เพราะในแต่ละบุคคลมีสัดส่วนปัจจัยที่แตกต่างกัน

๑.๓) ทฤษฎีความเจ็บป่วยทางสมอง (Brain-Disease Model of Addiction : BDMA)

ในช่วง ๒๐ ปีที่ผ่านมา ความเจริญก้าวหน้าของงานวิจัยเชิงวิทยาศาสตร์และพฤติกรรมเป็นไปอย่างก้าวกระโดด นำมาซึ่งแนวคิดใหม่ในเรื่องพฤติกรรมเสพติด ความรู้ดังกล่าวส่วนใหญ่ได้รับการค้นพบจากการศึกษาวิจัยในสัตว์ (animal study) การศึกษาวิจัยทางพันธุกรรม (genetic study) รวมถึงการศึกษาวิจัยจากการสร้างภาพสมอง (neuroimaging study) ข้อสรุปของงานวิจัยในช่วง ๒๐ ปีที่ผ่านมานี้ ได้นำมาเป็นหลักฐานอ้างอิงว่าพฤติกรรมเสพติดเป็นความเจ็บป่วยทางสมองที่ซับซ้อนเรื้อรัง และเกิดเป็นทฤษฎีใหม่ที่เรียกว่า ทฤษฎีความเจ็บป่วยทางสมอง (Brain-Disease Model of Addiction : BDMA) ซึ่งมีมุมมองต่อพฤติกรรมเสพติดว่ามีปัจจัยที่สำคัญมาจากพันธุกรรมในครอบครัว (genetic vulnerabilities) ถึงแม้ว่าการเริ่มต้นใช้สารนั้นเกิดจากการเลือกเองของผู้ใช้ แต่ผลจากพันธุกรรมทำให้เกิดความเปราะบางในแต่ละบุคคลแตกต่างกัน อันส่งผลให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนองความพึงพอใจต่อการเสพที่แตกต่างกันไป (the initial reinforcing effects) ผู้ที่มีการตอบสนองทางบวก (positive reinforce effect) ต่อสารมาก จะมีแนวโน้มที่จะใช้สารต่อไปมากกว่าผู้ที่มีการตอบสนองทางบวกน้อยกว่า (การใช้สารในช่วงนี้ยังไม่ถือว่าเข้าสู่การเสพติด) ในช่วงนี้ปัจจัยทางด้านจิตสังคม การเลี้ยงดู กลุ่มเพื่อน สิ่งแวดล้อม เป็นปัจจัยร่วมในการส่งเสริมให้บุคคลนั้นมีพฤติกรรมการเสพอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ปัจจัยทางชีววิทยา สังคม และสิ่งแวดล้อม จะมีปฏิกิริยาต่อกันอย่างซับซ้อน (complex interaction) เมื่อเกิดการเสพซ้ำ ๆ จะนำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงในระดับสมองทั้งด้านโครงสร้าง (structure) และการทำงาน (function) จนในที่สุดจะเกิดรูปแบบของพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป อันเรียกว่า พฤติกรรมเสพติด (addiction behavior) เมื่อเกิดพฤติกรรมเสพติดแล้ว (addiction behavior) บุคคลนั้นจะมีความยากลำบากอย่างมากในการเลิกพฤติกรรมดังกล่าว ถึงแม้ว่าจะมีความตั้งใจที่จะเลิกเสพเป็นอย่างมากก็ตาม เนื่องจากกระบวนการเสพติดได้ส่งผลกระทบเป็นอย่างมากต่อสมอง การตัดสินใจ ความจำ รวมถึงการมองเห็นผลกระทบที่ตามมาตามความเป็นจริง

ทฤษฎีความเจ็บป่วยทางสมองยังเน้นเรื่องการลดการตีตราของสังคมต่อผู้มีพฤติกรรมเสพติด (stigma) ส่งผลให้ผู้ที่มีพฤติกรรมเสพติดกล้าเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษามากขึ้น บุคคลรอบข้างมีท่าทีร่วมมือมากขึ้น รวมถึงก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงของนโยบาย เช่น การช่วยเหลือที่มากขึ้นในการรักษาบำบัดเพิ่มเติมในกลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมเสพติด เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ตามที่กล่าวข้างต้นว่าการติดสารเสพติดเป็นปัญหาที่มีกลไกความเชื่อมโยงที่สลับซับซ้อน ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากความหลากหลายของผู้ที่ได้รับผลกระทบและผลกระทบมีได้ในหลายมิติ ทั้งเชิงสุขภาพ สังคม วัฒนธรรม กฎหมาย และเศรษฐกิจ รวมถึงมิติของผู้ที่นำสารเสพติดไปใช้ประโยชน์เอง ทำให้ผู้ที่ให้การช่วยเหลือแก้ไขปัญหาการติดสารเสพติดมีได้หลากหลาย ตามแต่ละมิติที่คนเหล่านั้นให้ความสำคัญและสนใจ มุมมองและการแก้ปัญหาสารเสพติดจึงสามารถมองได้ในเชิงกว้าง และจำเป็นต้องเข้าใจความเชื่อมโยงนี้อย่างครอบคลุม หากมองในแง่การบำบัดรักษาแล้ว ในปัจจุบันยังไม่สามารถมีกลไกการช่วยเหลือใดการช่วยเหลือหนึ่ง ที่ให้การ

บำบัดรักษาที่จัดได้ว่ามีความสะดวก ง่าย และมีประสิทธิภาพสูงเพียงหนึ่งเดียว การให้ความช่วยเหลือผู้มีปัญหาจากการใช้สารเสพติดจึงยังต้องอาศัยความร่วมมือของผู้ที่มาจากหลากหลายวิชาชีพ ซึ่งมีความสนใจ พื้นฐานความรู้ และความเชี่ยวชาญที่แตกต่างกัน

๒) ทฤษฎีเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ในทางอาชญาวิทยา ปัญหายาเสพติดเป็นอาชญากรรมประเภทหนึ่งที่กลายเป็นปัญหารุนแรงมากขึ้นทุกขณะ การนำแนวคิดในการป้องกันอาชญากรรมมาปรับใช้แบบบูรณาการกับหลักการทางกฎหมายและสังคม จะสามารถวิเคราะห์ปัญหายาเสพติดทั้งกระบวนการ ตั้งแต่ผู้เสพยาเสพติด ผู้ค้า และสภาพแวดล้อม ตลอดจนแนวนโยบายได้อย่างรอบด้าน

๒.๑) ทฤษฎีเกี่ยวกับโครงสร้างทางสังคม (Social Structural Theories)

โครงสร้างทางสังคมด้านเศรษฐกิจ มีนักสังคมวิทยาและนักอาชญาวิทยาหลายท่านให้ทัศนะเกี่ยวกับผลของปัจจัยด้านเศรษฐกิจต่อการเกิดปัญหาอาชญากรรม เช่น Kral Marx และ Friedrich Engels ได้เขียนหนังสือชื่อ “Communist Manefeste” อาชญากรรมนั้นมีผลมาจากการได้รับการบริการและสินค้าไม่เท่าเทียมกันในสังคม ซึ่งจะเป็นปัญหาคู่ไปกับสังคมเสมอ ทางแก้ก็คือต้องมีการเปลี่ยนแปลงโดยสิ้นเชิงทางด้านโครงสร้างของสังคม โดยการปฏิวัติสังคมใหม่ และเปลี่ยนระบบของเศรษฐกิจทั้งหมด ซึ่งแนวความคิดนี้ได้รับการสนับสนุนโดยนักอาชญาวิทยาชื่อ Bonger ซึ่งเห็นด้วยว่าระบบเศรษฐกิจเป็นตัวก่อให้เกิด “บรรยากาศของกระบวนการผลักดันให้มีพฤติกรรมอาชญากรรม” (พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ, ๒๕๒๔, น. ๑๗)

Durkheim เชื่อว่าในการประกอบอาชญากรรมของบุคคลหนึ่งบุคคลใดนั้นเป็นหน้าที่ปกติของชีวิตมนุษย์ ซึ่งเมื่อใดก็ตามบรรทัดฐานทางสังคม (Social Norms) ไม่สามารถที่จะควบคุมการกระทำของมนุษย์ หรือไม่สนองตอบต่อความต้องการของสังคม (Social Needs) ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด ๆ ได้แล้ว การล่วงละเมิดต่อบรรทัดฐานทางสังคมจะเกิดขึ้น และจะนำไปสู่การกระทำผิดอย่างรวดเร็ว

ทฤษฎีภาวะไร้บรรทัดฐาน (Anomie Theory) ของ Merton เป็นทฤษฎีที่ขยายแนวความคิดของ Durkheim ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดย Merton เห็นว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือพฤติกรรมอาชญากรรมเป็นผลิตผลของสังคมและวัฒนธรรม โดยที่ Merton เห็นว่าโครงสร้างทางวัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดเป้าหมายชีวิตของคนในสังคม หรือที่ Merton เรียกว่าเป้าหมายในทางวัฒนธรรม (Cultural Goal) แต่ในขณะเดียวกันโครงสร้างทางสังคมเป็นตัวกำหนดวิถีทางหรือความประพฤติที่จะเข้าสู่เป้าหมายดังกล่าว หรือที่ Merton เรียกว่าวิธีทางสถาบัน (Institutionalized Means)

เหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนในตัวคนเรานั้น เนื่องจากคนเราไม่สามารถปรับตัว (Adaptation) เข้ากับเงื่อนไขทั้งสองประการหรือเงื่อนไขใดเงื่อนไขหนึ่ง ปี ค.ศ. ๑๙๔๒ ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับนิเวศวิทยาอาชญากรรม Ecology of Crime โดย Shaw และ Mckay ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมในเขตนครชิคาโกกับสถิติคดีอาชญากรรม โดยมุ่งศึกษาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยแบ่งพื้นที่ของนครชิคาโกออกเป็น ๕ เขต ดังนี้

เขตที่ ๑ เป็นศูนย์กลางของทางเศรษฐกิจ การค้า และระบบราชการ

เขตที่ ๒ เป็นเขตของการเปลี่ยนแปลง เป็นเขตที่เสื่อมลงมา มักจะเป็นเขตที่อยู่อาศัย ซึ่งธุรกิจการค้าหรือการอุตสาหกรรมกำลังขยายตัวมา จะมีธุรกิจเล็ก ๆ ที่พักอาศัย บ้านเช่า

ราคาถูก จะรวมอยู่กับโรงรับจำนำ บาร์ราคาถูก ๆ ผลของเขตนี้ คือ สลัมหรือแหล่งของชนกลุ่มน้อย เช่น พวกชาวยิว (ในนครชิคาโก) หรือพวกคนจีนอพยพ

เขตที่ ๓ คือเขตโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งมีบ้านพักของกลุ่มชนชั้นกรรมกรอาศัยอยู่มาก

เขตที่ ๔ คือเขตที่อาศัยของชนชั้นกลางหรือคนชั้นสูง

เขตที่ ๕ คือเขตชานเมือง เป็นเขตที่มีการขนส่งทั้งภาคเอกชนและสาธารณะเพื่อจะขนถ่ายสินค้าไปยังใจกลางเมืองที่มีการทำงาน

การศึกษาของ Shaw และ Mckay เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของอัตราเด็กและเยาวชนกระทำความผิดในแต่ละเขตนั้นสรุปได้ว่า มีอัตราการกระทำความผิดแตกต่างกันออกไป โดยการกระทำความผิดของเด็กจะมีจำนวนสูงมากในท้องที่ที่เป็นย่านสลัมและย่านธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในย่านที่มีการเปลี่ยนแปลง อันได้แก่ ย่านที่มีการอพยพ ซึ่งเป็นเขตของธุรกิจย่อย บ้านเช่าราคาถูกใกล้กับใจกลางเมือง อัตราจะลดลงตามระยะห่างจากศูนย์กลางเมือง แต่อัตราจะยังคงสูงในเขตอุตสาหกรรมและเขตธุรกิจในใจกลางย่อย ๆ ของเมือง และอัตราจะลดลงตามระยะห่างจากใจกลางย่อย ๆ นั้นด้วย

๒.๒) กลุ่มทฤษฎีกระบวนการทางสังคม (Social Process Theories)

กระบวนการทางสังคมมองว่าคนได้ถูกขัดเกลา (Socialization) จากสถาบันต่าง ๆ ในสังคม ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน และเพื่อนที่ทำงาน เป็นต้น ซึ่งถ้าหากความสัมพันธ์เป็นไปในทางบวกและได้รับการสนับสนุน คนจะปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมเป็นอย่างดี ในทางตรงกันข้ามหากความสัมพันธ์เป็นไปในทางลบ คนก็จะฝ่าฝืนกฎระเบียบ นำไปสู่พฤติกรรมอาชญากรรม

ทฤษฎีกระบวนการทางสังคมเชื่อว่า คนไม่ว่าจะเป็นคนเชื้อชาติ ชนชั้นหรือเพศใดก็ตาม ต่างก็มีศักยภาพที่จะเป็นอาชญากรได้ทั้งสิ้น คนจน หรือคนชั้นต่ำ มีปัญหาทางเศรษฐกิจสูง ได้รับการดูถูก มีการศึกษาน้อย ครอบครัวแตกสลาย จึงมีโอกาสหรือความสามารถในการก่ออาชญากรรมสูง ในขณะที่ชนชั้นกลางมักมีสังคมที่ดีกว่า ครอบครัวอบอุ่น ไม่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ มีเพื่อนดี เป็นที่ยอมรับของสังคม จึงมีโอกาสหรือความสามารถในการกระทำความผิดน้อย แต่อย่างไรก็ตาม ไม่ใช่ว่าชนชั้นกลางหรือกลุ่มที่มีความพร้อมจะไม่กระทำความผิดเลย สิ่งนี้จะขึ้นอยู่กับการขัดเกลาทางสังคมเป็นสำคัญ เช่น ชนชั้นกลางมีฐานะดี เลี้ยงลูกแบบตามใจ ไม่ฝึกให้มีความอดทน ต้องการอะไรก็จะได้รับเสมอ ๆ ก็อาจจะกลายเป็นคนที่มีโอกาสในการกระทำผิดหรือก่ออาชญากรรมได้เช่นกัน

จะเห็นว่าการขัดเกลาทางสังคมเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะอยู่ในชนชั้นไหน ๆ แต่ถ้าหากได้รับการขัดเกลาไปในทางที่ดีแล้ว เขาก็จะเป็นบุคคลที่มีโอกาสหรือศักยภาพในการกระทำความผิดหรือก่ออาชญากรรมต่ำ

ความสัมพันธ์ในครอบครัว (Family Relation) เป็นสิ่งสำคัญ และมีบทบาทอย่างมากต่อพฤติกรรมของมนุษย์ การสื่อสารที่สร้างความเข้าใจภายในครอบครัว การฝึกให้มีวินัยที่ถูกต้อง สามารถกำหนดพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวได้ทั้งสิ้น ยกตัวอย่างเช่น หากเด็กได้รับการอบรมอย่างถูกต้องจากครอบครัวแล้ว เมื่อโตขึ้นเด็กก็จะประพฤติตนไปในทางที่ได้รับการอบรม การที่เด็กมาจากครอบครัวที่แตกแยก (Broken Home) ก็มิได้แปลว่าเด็กคนนั้นจะต้องกลายเป็นเด็กกระทำความผิด เพราะหากพ่อแม่คนใดคนหนึ่งสามารถทำหน้าที่ของตนและชดเชยส่วนที่ขาดหายไปของเด็กได้ จนเด็กรู้สึกว่าตนมิได้ขาดอะไรและรู้สึกว่าตัวเองปกติทุกอย่าง นักอาชญาวิทยาบางคนมองว่า หากเด็ก

ไม่ได้รับการชดเชยที่เพียงพอ เพราะพ่อแม่ต้องแบกภาระในเรื่องเศรษฐกิจ ไม่มีเวลาให้เด็กอย่างเพียงพอ ทำให้เด็กมีปัญหา จึงหันไปคบเพื่อน ซึ่งอาจเป็นเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน เกเร เด็กก็จะซึมซับพฤติกรรมที่ไม่ดีมาปฏิบัติ เด็กที่อยู่กับพ่อแม่ที่อยู่เป็นคู่ มีฐานะดี มีเวลาให้เพียงพอ โอกาสที่เด็กจะประสบความสำเร็จทางการศึกษาก็มีสูง

ความสัมพันธ์ของเพื่อน (Peer Relation) นักจิตวิทยาเชื่อว่า เพื่อนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมมนุษย์ และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการเลือกที่จะมีพฤติกรรมต่าง ๆ ในช่วงอายุของเด็กแต่ละช่วง เพื่อนจะมีอิทธิพลในลักษณะที่ต่างกัน เช่น ในช่วงวัยรุ่น (Teen) เพื่อนจะมีบทบาทเป็นผู้ให้กำลังใจ เพราะเป็นวัยที่ต้องการการสนับสนุนทางอารมณ์ จึงมีความเชื่อใจเพื่อนมาก และมักจะเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวหรือความลับของตนให้เพื่อนได้รับรู้ ส่วนในเด็กที่ไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน มักจะแสดงอาการก้าวร้าว และชอบแกล้งคนอื่น เด็กอาจมีกลุ่มเพื่อนมากกว่าหนึ่งกลุ่ม ในกลุ่มหนึ่งเด็กอาจมีบทบาทเป็นหัวหน้ากลุ่ม ในแต่ขณะเดียวกันอีกกลุ่มหนึ่ง เด็กอาจมีบทบาทเป็นผู้ตามก็ได้

จะเห็นได้ว่าเด็กและเพื่อนต่างมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ ยังมีสถาบันทางสังคมอื่น ๆ เช่น สถาบันศาสนามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคน เช่น ผู้ที่นับถือคริสต์ศาสนา ทุกวันอาทิตย์ก็จะไปโบสถ์ ร่วมกิจกรรมทางศาสนา ไม่คิดประกอบอาชญากรรม ซึ่งแนวคิดทฤษฎีกระบวนการทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมมนุษย์มี ๓ ส่วนคือ

(๑) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) เชื่อว่ามนุษย์เรียนรู้เทคนิคและทัศนคติของอาชญากรรมจากการมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับผู้ที่เป็นอาชญากรรม จึงเกิดการเรียนรู้พฤติกรรมนั้นมา

(๒) ทฤษฎีการควบคุมทางสังคม (Social Control Theory) เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีความเป็นอาชญากรในตัวเอง แต่เป็นเพราะความผูกพันที่มีต่อสังคม ทำให้สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนให้อยู่ในกรอบของสังคมได้

(๓) ทฤษฎีปฏิกิริยาของสังคมหรือการตีตรา (Social Reaction (Labeling) Theory) มีมุมมองว่าคนจะกลายเป็นอาชญากรเพราะสังคมตีตราให้เป็น และผู้ที่ถูกตีตราก็ยอมรับสภาพที่ได้รับเช่นกัน

จากกลุ่มทฤษฎีกระบวนการทางสังคม (Social Process Theories) สามารถสรุปได้ว่า หากบุคคลได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีครอบครัวที่ดี เพื่อนดี หรือสังคมรอบข้างดี และมีกระบวนการขัดเกลาทางสังคมไปในทางที่ถูกต้อง จะลดพฤติกรรมเบี่ยงเบนของบุคคลเหล่านี้ ซึ่งในทฤษฎีกลุ่มนี้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลเหล่านี้อย่างมาก ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์ทั้งในครอบครัว เพื่อน หรือแม้แต่สังคม ล้วนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลด้วย

๒.๓) แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม

แนวคิดทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม (Crime Control through Environmental Design) ทฤษฎีนี้มีแนวความคิดรวม (Synthesis) ระหว่างทฤษฎีบังคับใช้กฎหมายเป็นแนวความคิดริเริ่ม (Thesis) และทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์เป็นแนวความคิดแย้ง (Antithesis) โดยนำมาประยุกต์ ผสมผสานใช้ร่วมกัน นับเป็นมรรควิธีหรือมาตรการที่จะนำไปสู่เป้าประสงค์ของการป้องกันอาชญากรรม ซึ่งสามารถแยกพิจารณาได้ ๒ มิติ ดังนี้

มิติที่ ๑ สภาพแวดล้อมรูปธรรม

(๑) มาตรการระดับชุมชน การวางผังเมืองและชุมชน การติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่าง การออกแบบอาคาร และการสลักหมายเลขบนทรัพย์สิน

(๒) มาตรการระดับบ้านเรือน ความมั่นคงของประตูหน้าต่าง การใช้สัญญาณเตือนภัย การใช้อุปกรณ์เครื่องไฟฟ้าและอื่น ๆ

มิติที่ ๒ สภาพแวดล้อมนามธรรม

(๑) มาตรการเพื่อนบ้านเตือนภัย

(๒) มาตรการสายตรวจประชาชน

(๓) มาตรการตรวจตราบ้านเรือน

จากการศึกษาของ Altman เกี่ยวกับอิทธิพลของสภาพแวดล้อมรูปธรรมมีผลต่อพฤติกรรมทางสังคมได้อธิบายว่า ไม่ว่ามนุษย์หรือสัตว์ต่างทำเครื่องหมายในสภาพแวดล้อม เพื่อเป็นสัญลักษณ์แสดงสิทธิในความเป็นเจ้าของ และต่อสู้เพื่อป้องกันตนเองจากผู้รุกราน สำหรับในสังคมมนุษย์ดังกล่าวแบ่งตามลักษณะการครอบครองของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้ ๓ ประเภทคือ

พื้นที่ปฐมภูมิ ได้แก่ พื้นที่ครอบครองโดยสังคมที่บุคคลทั่วไปสามารถเข้าไปได้โดยชอบธรรมภายใต้ขอบเขตที่กำหนดไว้ ได้แก่ สวนสาธารณะ โรงพยาบาล และโรงมหรสพ

พื้นที่ทุติยภูมิ ได้แก่ พื้นที่เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ปฐมภูมิ

พื้นที่สาธารณะ ได้แก่ ตรอก ซอย และย่านที่อยู่อาศัย เป็นต้น

การจัดสภาพแวดล้อมในชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรมในปัจจุบันไม่ได้รับความสนใจจากหน่วยงานรัฐบาลอย่างเพียงพอ จึงมักจะเกิดปัญหาอาชญากรรมในบริเวณพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งนี้ เนื่องจากผังเมืองและชุมชนมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตและพฤติกรรมของพลเมืองทั่ว ๆ ไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาชญากรรมมักอาศัยช่วงโอกาสในสภาพแวดล้อมประกอบอาชญากรรม จึงทำให้ประชาชนผู้ใช้ประโยชน์พื้นที่ในชุมชนต้องพึ่งพาผู้ออกแบบผังเมือง และลักษณะการจัดสภาพชุมชนก็มีผลต่อการเพิ่มหรือลดอาชญากรรมด้วย

สภาพแวดล้อมระดับบ้านเรือน การจัดสภาพแวดล้อมระดับบ้านเรือนให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม ได้แก่ ประตูหน้าต่างควรเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์สำหรับรักษาความปลอดภัย โดยเฉพาะกุญแจที่มีคุณภาพ เพราะจะทำให้การทำลายหรือสะเดาะกระทำได้ยากยิ่งขึ้น และคนร้ายต้องใช้เวลานาน เสี่ยงต่อบุคคลอื่นจะพบเห็น และหน้าต่างควรปิดเสมอในเวลากลางคืน หน้าต่างบานเกล็ดควรติดไว้สำหรับหน้าต่างชั้นบน และอยู่ในทิศทางไม่ลับตาคน ควรติดตั้งสัญญาณกันขโมย และติดเหล็กดัดเพื่อความแข็งแกร่งให้แก่ประตูหน้าต่าง การจัดสภาพแวดล้อมตามนามธรรมถือได้ว่าเป็นหัวใจของการป้องกันอาชญากรรมวิธีหนึ่ง เพราะเป็นบทบาทและความรับผิดชอบร่วมกันของชุมชน ในการสอดส่องดูแลความปลอดภัยภายในชุมชนที่อยู่อาศัยของตน ตลอดจนแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน การมีส่วนร่วมเป็นหลักการพื้นฐานและองค์ประกอบสำคัญในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย เพราะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยที่ไม่ต้องรอรับนโยบายหรือคำสั่งจากรัฐฝ่ายเดียว ทั้งนี้เพราะแต่ละท้องถิ่นย่อมมีทรัพยากร สภาวะแวดล้อม การสะสมทางภูมิปัญญา ตลอดจน

เงื่อนไขและปัจจัยที่แตกต่างกัน อันมีผลให้ความต้องการและแนวทางการจัดการประโยชน์สุขของแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกันไปด้วย

การส่งเสริมให้แต่ละท้องถิ่นสามารถปกครองตนเองได้ตามสมควร จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสอดคล้องกับความเหมาะสมกับความเป็นจริงภายในท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งจะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นตื่นตัวต่อการมีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของท้องถิ่นเอง อันน่าจะเกิดผลดีต่อการพัฒนาท้องถิ่นมากกว่าที่รัฐเป็นผู้กำหนดหรือควบคุม เพราะการดำเนินการของรัฐโดยทั่วไปย่อมผ่านทางเจ้าหน้าที่ของส่วนกลาง ซึ่งจะมีบทบาทหรือทัศนคติที่มุ่งรักษาประโยชน์ของรัฐ จนอาจละเลยความต้องการและความจำเป็นที่แท้จริงของแต่ละท้องถิ่น

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน (People's Participation) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนา โดยเฉพาะในแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ ๕ โดยแนวคิดนี้มาจากการวางนโยบายแนวใหม่ ซึ่งเน้นที่คนเป็นสำคัญ มากกว่าการเติบโตทางเศรษฐกิจดังเช่น แผนพัฒนาฉบับที่ ๑ - ๔ ด้วยเหตุนี้จึงได้มีความพยายามเปลี่ยนแปลงแนวการพัฒนาจากบนลงล่าง (Top-Down) มาเป็นล่างขึ้นบน (Bottom-Up) ซึ่งแนวการพัฒนาแบบล่างขึ้นบนนี้เกี่ยวข้องอย่างยิ่งกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งถือเป็นสิ่งที่ขาดหายไป (Missing Ingredient) ในกระบวนการพัฒนา อย่างไรก็ตาม คำจำกัดความและความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ เช่น กิจกรรมทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เกิดขึ้นได้ในหลายลักษณะ หลายรูปแบบ หลายวิธีการ แตกต่างไปตามวัตถุประสงค์ ทำให้นิยามและความหมายของการมีส่วนร่วมต่างกันไปบ้าง โดยมีผู้ให้ความหมายที่หลากหลาย และมีความแตกต่างกันไปตามความเข้าใจและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล เช่น การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่อยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งอาจอยู่ในรูปของการมีส่วนร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้าน ชุมชน ตำบล การจัดทำแผนพัฒนา การเป็นคณะกรรมการเปิดซองสอบราคา ตรวจรับการจ้าง หรือการจัดทำประชาพิจารณ์ในเรื่องที่ดำเนินการโครงการของรัฐที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการนำไปสู่ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งจะเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนในการพัฒนาประเทศ

๓) มาตรการทางเลือก

กฎหมายเป็นมาตรการอย่างหนึ่งในการควบคุมสังคม (Social controls) โดยเป็นกติกาเพื่อชี้ขาดความถูกต้องที่สังคมยอมรับในการใฝ่หาความเป็นธรรมอันเป็นจุดสมดุล (Equilibrium) การลงโทษทางอาญานั้นเป็นการลงโทษที่รุนแรง และกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด จึงเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าโทษทางอาญาควรใช้กับการกระทำที่มีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรงเท่านั้น

การแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศไทยในอดีต ได้ใช้วิธีการบังคับทางกฎหมายเป็นหลัก ในลักษณะของการห้ามเด็ดขาด ซึ่งเห็นได้จากเจตนารมณ์ทางกฎหมายและนโยบายยาเสพติดของรัฐบาลที่สำคัญ ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากต่างประเทศ

ที่ผ่านมากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดหลายฉบับ มีการกำหนดความผิด และการลงโทษที่มุ่งเน้นการปราบปราม ที่มีลักษณะเด็ดขาดและรุนแรง บทลงโทษมีลักษณะค่อนข้างแข็งตัว กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีการแบ่งแยก

ระบบการบำบัดภายใต้ความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน ทำให้การแก้ไขปัญหาผู้เสพยาเสพติดไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

ผลที่เกิดจากการใช้กระบวนทัศน์เดิมที่ต้องการเป็นสังคมที่ปลอดจากยาเสพติด (Drug Free World) และการที่สังคมจะไม่อดทนต่อยาเสพติด (Zero Tolerance) ด้วยคิดว่ายาเสพติดเป็นสิ่งที่ชั่วร้าย เป็นภัยร้ายแรงที่ส่งผลกระทบทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ เป็นภัยที่ทุกสังคมไม่ควรยอมรับและต้องร่วมกันกำจัดปราบปรามยาเสพติดให้หมดไป ต้องใช้มาตรการทางกฎหมายที่มีโทษอาญาที่เข้มงวดรุนแรง การลงโทษ ประหารชีวิต มาตรการริบทรัพย์สินในคดียาเสพติดเพื่อให้สอดคล้องกับการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้งการกระทำความผิด (Deterrence) การดำเนินการเหล่านั้นทำให้เกิดผลกระทบโดยไม่ตั้งใจของนโยบายยาเสพติด เช่น การสร้างตลาดยาเสพติดผิดกฎหมายระหว่างประเทศ ที่กระตุ้นให้เกิดความรุนแรง การทุจริต และสงครามยาเสพติด ซึ่งเกิดค่าใช้จ่ายในการบังคับใช้กฎหมายห้ามใช้ยาเสพติดทั่วโลกเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดกระบวนทัศน์ใหม่ที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา โดยเปลี่ยนจากการใช้แนวทางบังคับใช้กฎหมายอย่างสุดโต่ง มาใช้นโยบายที่ถูกต้องในการจัดสมดุลที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหา นำแนวคิดด้านสาธารณสุข และการคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนมาใช้

แนวคิดด้านกฎหมายที่มีการนำมาใช้ เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามแนวคิดใหม่ ประกอบด้วย

(๑) การทำให้การเสพยาเสพติดไม่ผิดกฎหมายที่เรียกว่า Legalization คือ การที่บุคคลเสพยาเสพติดแล้วไม่เป็นความผิดตามกฎหมายอีกต่อไป ด้วยการยกเลิกโทษทางอาญาและโทษทางปกครองที่ได้เคยมีการกำหนดไว้สำหรับยาเสพติดนั้น โดยทั่วไปจะมีการกำหนดเงื่อนไขพิเศษในเรื่องบุคคล กิจกรรม ชนิดและปริมาณยาเสพติด หรือสถานที่ เช่น บุหรี่หรือแอลกอฮอล์ แม้จะถูกกฎหมายแต่ยังกำหนดเงื่อนไขให้ไม่ให้ขายแก่เด็กอายุต่ำกว่าที่กำหนด หรือมีมาตรการให้ขายในเวลาที่กำหนด สำหรับสถานประกอบกิจการบางประเภท การอนุญาตให้ใช้กัญชาในทางการแพทย์ ที่ยอมให้มีการใช้เวชภัณฑ์ที่ผลิตจากกัญชา เพื่อการรักษาผู้ป่วยที่มีความจำเป็นต้องใช้ การอนุญาตให้มีการเสพกระท่อมตามวิถีพื้นบ้าน เช่น การเคี้ยวใบ แต่ไม่อนุญาตให้นำไปผลิตน้ำต้มกระท่อมที่มีส่วนผสมของยาอันตรายหรือวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ที่เรียกว่า ๔ x ๑๐๐ เป็นต้น

(๒) การทำให้การเสพยาเสพติดไม่เป็นความผิดทางอาญาที่เรียกว่า Decriminalization คือ การไม่นำโทษทางอาญามาใช้กับการเสพยาเสพติด แต่จะใช้ทางเลือกโดยการนำมาตรการทางปกครองมาใช้แทน ดังมีตัวอย่างปรากฏในประเทศโปรตุเกส ที่ได้บังคับใช้กฎหมายในปี ค.ศ. ๒๐๐๐ มีผลให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับการซื้อ การมีไว้ในครอบครอง การเสพยาเสพติดของบุคคลในกรณีที่มีไว้เพื่อใช้เสพสำหรับตนไม่เป็นความผิดทางอาญา ทั้งนี้คำว่า “ไม่เป็นความผิดทางอาญา” หมายความว่า การกระทำดังกล่าวจะไม่อยู่ในกรอบของกฎหมายอาญาและระบบยุติธรรมทางอาญาอย่างสิ้นเชิง แต่จะถือเป็นความผิดทางปกครอง (Administrative Offence) และการพิจารณาความผิดจะไม่ใช้กระบวนวิธีพิจารณาความอาญา ไม่ใช้มาตรการบังคับทางอาญาทั่วไป แต่จะใช้โทษปรับทางปกครอง หรือการกำหนดให้เข้ารับการบำบัดการติดยาเสพติดเป็นมาตรการบังคับแทน

(๓) การหันเหคดีหรือการเบี่ยงเบนคดี (Diversion) หมายความถึงแนวคิดที่นำผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดออกจากกระบวนการดำเนินคดีอาญาที่จะนำไปสู่การลงโทษ เพื่อให้ผู้เสพหรือผู้ติด

ยาเสพติดได้รับการดูแล ช่วยเหลือ ให้ลด ละ เลิกยาเสพติด และเพื่อให้สามารถอยู่รวมในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน รวมถึงภาคประชาสังคม แต่มิได้ยกเลิกความผิดไปเสียทีเดียว ผู้กระทำผิดยังมีความผิดอยู่ เพียงแต่นำมาตรการบางอย่างเพื่อแก้ไขยับยั้ง (Rehabilitation) มาบังคับแทนการลงโทษ เมื่อผู้กระทำความผิดปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ ถือว่าผู้กระทำความผิดไม่ต้องถูกลงโทษ

ซึ่งแนวทางทั้ง ๓ ด้าน จะช่วยสนับสนุนมาตรการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด (Harm Reduction) ซึ่งเป็นแนวคิดด้านสาธารณสุข ที่ไม่เน้นให้ผู้ป่วยต้องเลิกใช้ยาเสพติดในทันที

การลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด (Harm Reduction) หมายถึง การลดปัญหาหรือภาวะเสี่ยงอันตราย การแพร่ระบาด การสูญเสียจากการใช้ยาเสพติด ที่อาจเกิดกับตัวบุคคล ชุมชน และสังคม เป็นการป้องกันอันตรายโดยการทำให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นอันตรายลดลงในขณะที่ยังไม่สามารถหยุดยาเสพติดได้ เป็นการยืดหยุ่นวิธีการรักษา ที่ยึดความพร้อมของผู้ป่วยเป็นฐาน โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ มนุษยธรรม สิทธิมนุษยชน และความเข้าใจธรรมชาติของผู้ใช้ยาเสพติด (กระทรวงสาธารณสุข, ๒๕๖๐)

แนวคิดเรื่อง “Harm Reduction” หรือ “การลดอันตราย” เป็นแนวคิดด้านสาธารณสุขที่มีมาแต่เดิม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันหรือลดผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ที่มีต่อสุขภาพอันเนื่องมาจากพฤติกรรมบางอย่าง การลดอันตรายที่เกี่ยวกับการจัดการกับปัญหาการใช้ยาหรือสารเสพติด ได้เริ่มเกิดขึ้นในช่วงปลายทศวรรษที่ ๑๙ (ค.ศ. ๑๙๗๐) และต่อมาได้แพร่ขยายจนเริ่มเป็นที่รู้จักมากขึ้นในราว ค.ศ. ๑๙๘๐ โดยในขณะนั้นยังเน้นด้านการให้บริการสาธารณสุขที่จะลดผลกระทบทางลบที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดจากการใช้ยาเสพติดและป้องกันอันตรายผู้ที่ใช้ยาเสพติดมากกว่าที่จะให้ผู้ป่วยหยุดการใช้ยาหรือปลอดจากยาเสพติดโดยเด็ดขาด แนวคิดนี้ได้นำมาใช้เป็นวิธีการลดการแพร่เชื้อของไวรัสตับอักเสบ (Hepatitis) และลดอันตรายในเรื่องการแพร่ระบาดของเชื้อ HIV/เอดส์ (HIV/AIDS) โดยเน้นในกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติด ซึ่งมีการดำเนินการอย่างกว้างขวางในหลายประเทศทางแถบตะวันตก เช่น เนเธอร์แลนด์ ออสเตรีย ฯลฯ ทั้งนี้ นักวิชาการได้ให้คำจำกัดความที่ใช้สำหรับมาตรการลดอันตรายหลายแบบ แต่ที่ได้รับการยอมรับมากนั้นเป็นคำจำกัดความของ International Harm Reduction Association (IHRA) ซึ่งให้คำจำกัดความไว้ว่า การลดอันตราย หมายถึง นโยบาย มาตรการ และโครงการ ที่มีเป้าหมายในการลดผลเสีย ทั้งทางด้านสุขภาพ สังคม และเศรษฐกิจ อันเป็นผลจากการใช้สารเสพติด ทั้งนี้ ต้องเป็นมาตรการที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์หรือผลการวินิจฉัยรองรับว่าเป็นมาตรการที่มีความครอบคลุมตั้งแต่การช่วยให้ใช้ยาเสพติดอย่างปลอดภัย การช่วยให้ควบคุมการใช้ยาเสพติดได้ จนกระทั่งการช่วยให้เลิกยาเสพติดอย่างเด็ดขาด การลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด คือ การลดปัญหา หรือภาวะเสี่ยงอันตราย การแพร่ระบาด การสูญเสียจากการใช้ยาเสพติดที่อาจเกิดกับตัวบุคคล ชุมชน และสังคม เป็นการป้องกันอันตรายโดยการทำให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นอันตรายลดลงในขณะที่ยังไม่สามารถหยุดยาเสพติดได้ เป็นการยืดหยุ่นวิธีการรักษา โดยยึดความพร้อมของผู้ป่วยเป็นฐาน (สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี และโรงพยาบาลธัญญารักษ์ภูมิภาค ๖ แห่ง, ๒๕๖๓)

การลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดที่ได้ผล ควรมีกฎหมายที่เอื้อต่อการดำเนินงาน เช่น การลดทอนความผิดทางอาญา (Decriminalization) เพื่อลดการลงโทษหรือการยกเลิกโทษทางอาญา

ของการกระทำบางอย่างในคดียาเสพติดกรณีผู้เสพยาเสพติดหรือผู้ครอบครองยาเสพติดในปริมาณเล็กน้อย หรือครอบครองยาเสพติดเพื่อการเสพส่วนตัว ให้ได้รับโทษอาญาน้อยลง หรือไม่ต้องรับโทษทางอาญา และใช้มาตรการทางเลือกอื่นบังคับแทน เป็นการปรับเปลี่ยนแนวคิดการจัดการปัญหายาเสพติด โดยลดโทษความผิดฐานเสพยาเสพติด เปิดโอกาสให้กลุ่มผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาตามหลักการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อให้สามารถกลับเข้าสู่สังคมได้ ส่งผลดีในการบริหารงบประมาณด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญา รัฐบาลไม่ต้องสูญเสียงบประมาณไปกับการดูแลบุคคลผู้ต้องขังมากเกินจำเป็น ทั้งยังส่งผลดีต่อครอบครัวและสังคมของผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติด เนื่องจากเป็นการบำบัดรักษาผู้ป่วยให้หายขาดจากอาการการติดยา โดยให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเพื่อลดอันตรายที่เกิดจากการใช้ยาเสพติด (รุ่งศักดิ์ วงศ์กระสัน, ๒๕๖๐, น. ๗)

๒.๑.๓ มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของไทย

๑) มาตรการตรวจสอบและยึดทรัพย์สินผู้ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นมาตรการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งมีหลักการสำคัญ คือ เมื่อมีการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดขึ้นในฐานความผิดที่สำคัญ ได้แก่ การผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก และครอบครองเพื่อจำหน่ายยาเสพติด ตามที่กฎหมายกำหนด คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีอำนาจสั่งตรวจสอบ ยึด/อายัด ทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิด และเป็นภาระของจำเลยที่จะเป็นผู้พิสูจน์ต่อศาลว่าทรัพย์สินที่ถูกยึด/อายัดดังกล่าวเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดหรือไม่ ซึ่งมาตรการดังกล่าวเป็นมาตรการที่จะสกัดกั้นไม่ให้ผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นผู้ผลิต ผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่ สามารถทำรายได้จากการค้ายาเสพติดมาใช้ในการกระทำความผิดต่อไปอีก ทรัพย์สิน หรือรายได้ที่ถูกยึดจะนำเข้าเป็นกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อใช้ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

๒) มาตรการสมคบ เป็นมาตรการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งมุ่งจับกุมดำเนินคดีต่อนักค้ายาเสพติดรายใหญ่ นายทุนผู้อยู่เบื้องหลัง รวมทั้งผู้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือผู้กระทำความผิด หลักการ คือ เมื่อบุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ตกลงใจกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในฐานความผิดสำคัญ เช่น การผลิต การจำหน่าย การนำเข้า การส่งออกยาเสพติดตามที่กฎหมายกำหนด และครอบครองเพื่อจำหน่าย แม้องค์ประกอบความผิดจะยังไม่ถึงขั้นตระเตรียมการและขั้นลงมือกระทำ เพียงขั้นการตกลงก็ถือเป็นความผิดสำเร็จตามกฎหมายแล้ว เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถจับกุมตัวผู้สั่งการหรือผู้อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิดได้ แต่การจับกุมหรือการแจ้งข้อหานี้จะต้องได้รับอนุมัติจากเลขาธิการ ป.ป.ส. ก่อน

๓) มาตรการปราบปรามการฟอกเงิน เป็นมาตรการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มีหลักการสำคัญ คือ เมื่อมีการเคลื่อนย้ายถ่ายเทเงินจำนวนที่เกินกฎหมายกำหนด จะต้องผ่านกระบวนการรายงาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการทราบความเคลื่อนไหวด้านการเงินของกลุ่มนักค้ายาเสพติด เป็นประโยชน์ในการสืบสวนจับกุม และการติดตามตรวจสอบยึด/อายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้

๔) มาตรการบังคับบำบัด เป็นมาตรการตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งมีหลักการสำคัญ คือ ให้มีการจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ภายใต้ความดูแลของกรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม เมื่อมีคดียาเสพติดเกิดขึ้นและผู้ถูกจับเป็นผู้ติดยาเสพติด อาจถูกส่งตัวไปเข้ารับการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพเป็นการบังคับบำบัด

๕) มาตรการป้องกันและปราบปรามเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๔ ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ออกประกาศกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการ และให้อำนาจคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (คณะกรรมการ ป.ป.ส.) สั่งปิดสถานประกอบการชั่วคราว หรือสั่งพักใช้ใบอนุญาตชั่วคราวไม่เกินครั้งละ ๑๕ วัน และในกรณีที่เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ตรวจพบว่ามีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการ และเจ้าของหรือผู้ดำเนินกิจการไม่สามารถชี้แจงให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. เชื่อว่า ได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแต่กรณีแล้ว ทั้งนี้ ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี (พ.ศ. ๒๕๔๓) ได้กำหนดประเภทสถานประกอบการที่อยู่ภายใต้บังคับของมาตรการนี้ ๖ ประเภท ประกอบด้วย

๕.๑) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง (ปั๊มน้ำมัน) ซึ่งรวมถึงสถานที่ที่ใช้ในการประกอบธุรกิจต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในความควบคุม ดูแล หรืออาศัยสิทธิของเจ้าของ หรือผู้ดำเนินกิจการ

๕.๒) สถานีบริการก๊าซให้แก่ยานพาหนะ (ปั๊มบริการบรรจุก๊าซ)

๕.๓) สถานบริการ ได้แก่ สถานเต้นรำ ดิสโก้เธค สถานบริการทั้งประเภทที่มีหญิงบริการและประเภทที่ไม่มีหญิงบริการ สถานบริการอาบอบนวด หรือสถานบันเทิงอื่น ซึ่งรวมถึงสถานบริการตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๔๖

๕.๔) ที่พักอาศัยในเชิงพาณิชย์ คือ ที่พักซึ่งจัดบริการให้ผู้อื่นเช่า ได้แก่ หอพัก อาคารชุด และเกสเฮ้าส์ เป็นต้น

๕.๕) สถานที่ที่จัดให้มีการเล่นบิลเลียด สนุกเกอร์ ซึ่งเก็บค่าบริการจากผู้เล่น

๕.๖) โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน เช่น โรงเลื่อย เรือประมง อู่ซ่อมบำรุงรถ ฯลฯ

๖) มาตรการเสริมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

๖.๑) มาตรการริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

(๑) การริบทรัพย์สินของกลางในคดีอาญา เป็นมาตรการเสริมการริบทรัพย์ตามกฎหมายอาญาซึ่งมีขอบเขตจำกัดในเรื่องของทรัพย์สินที่ศาลจะสั่งริบ มาตรการริบทรัพย์สินกรณีนี้อาศัยความในพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้ขยายความหมายของทรัพย์สินที่ศาลจะสั่งริบให้กว้างออกไป เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เข้าไปพัวพันกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งปกติจะตกเป็นของแผ่นดิน แต่ในการริบทรัพย์สินตามกฎหมายฉบับนี้ ให้ตกเป็นของ “กองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด” ซึ่งเป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นโดยบทบัญญัติของกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำทรัพย์สินที่ได้จากการริบไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ทรัพย์สินที่ริบกรณีนี้เป็นทรัพย์สินที่เอื้ออำนวยในการกระทำผิดเท่านั้น คือ เป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นทรัพย์สินที่ใช้เป็นอุปกรณ์ที่ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และเป็นทรัพย์สินที่มีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด ที่สำคัญการริบทรัพย์สินของกลางกรณีนี้กำหนดให้ริบทรัพย์สินทั้งสิ้นแม้จำเลยในคดีนั้น ๆ

จะไม่ถูกลงโทษตามคำพิพากษาก็ตาม แต่การที่ศาลจะสั่งริบทรัพย์สินได้ก็ต้องพิจารณาพยานหลักฐานของโจทก์และเจ้าของทรัพย์สินตามกระบวนการ ดังนี้

ก. โจทก์มีหน้าที่นำสืบให้ปรากฏหลักฐานที่ฟังได้ว่าทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่ได้ใช้ หรือมีไว้เพื่อใช้กระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ข. เจ้าของทรัพย์สินจะต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือมีเหตุผลอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิด และจะมีการนำทรัพย์สินของตนไปใช้ หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด แล้วแต่กรณี

ค. ถ้าเจ้าของทรัพย์สินพิสูจน์ไม่ได้ หรือไม่มีผู้ใดร้องขอเข้ามาในคดี ก็ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้นได้

(๒) การริบทรัพย์สินที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยทรัพย์สินที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หมายถึง เงิน หรือทรัพย์สินที่ได้รับมาเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และให้รวมถึงเงิน หรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยการใช้เงิน หรือทรัพย์สินดังกล่าวซื้อ หรือกระทำไม่ว่าด้วยประการใด ๆ ให้เงิน หรือทรัพย์สินนั้นเปลี่ยนสภาพไปจากเดิม ไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนสภาพกี่ครั้ง และไม่ว่าเงิน หรือทรัพย์สินนั้นจะอยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่น โอนไปเป็นของบุคคลอื่น หรือปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนว่าเป็นของบุคคลอื่นก็ตาม พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน” ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ มีอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัยความผิดเกี่ยวเนื่องของทรัพย์สินกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตลอดจนมีอำนาจสั่งยึด/อายัดทรัพย์สินไว้จนกว่าคดีถึงที่สุดโดยคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาลมีคำพิพากษา เมื่อผู้ค้ายาเสพติดถูกจับกุมในคดียาเสพติด และคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินเห็นว่าผู้ต้องหานั้นมีพฤติกรรมค้ายาเสพติดมานาน และมีทรัพย์สินที่สงสัยว่าได้มาจากการค้ายาเสพติด ก็จะมีคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินของผู้นั้น สำหรับกรณีเร่งด่วน เลขาธิการ ป.ป.ส. มีอำนาจเช่นเดียวกับคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน และหากพบว่าบุคคลอื่นมีทรัพย์สินที่เกี่ยวพันกับผู้ต้องหา คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน หรือเลขาธิการ ป.ป.ส. ก็มีอำนาจสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินของผู้นั้นได้ด้วย

๖.๒) มาตรการขยายเขตอำนาจศาล

ตามปกติศาลไทยจะมีอำนาจลงโทษผู้กระทำความผิดที่กระทำความผิดในประเทศไทยเท่านั้น แต่กฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดข้อยกเว้นไว้ว่า แม้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนอกประเทศไทย ศาลไทยก็สามารถลงโทษได้หากเข้าเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังนี้

(๑) ผู้กระทำความผิดหรือผู้ร่วมกระทำความผิดคนใดคนหนึ่งเป็นคนไทย หรือมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย หรือ

(๒) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว และได้กระทำโดยประสงค์ให้ความผิดเกิดขึ้นในราชอาณาจักรหรือรัฐบาลไทยเป็นผู้เสียหาย หรือ

(๓) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าวและการกระทำนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายของรัฐที่การกระทำเกิดขึ้นในเขตอำนาจของรัฐนั้น หากผู้นั้นได้ปรากฏตัวอยู่ในราชอาณาจักรและมิได้มีการส่งตัวผู้นั้นออกไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

จะเห็นได้ว่าแนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ดังกล่าวข้างต้น เป็นการกำหนดนโยบาย มาตรการ การแก้ไขกฎหมาย หรือพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติด ล้วนแต่เป็นการกำหนดมาตรการมุ่งสู่ประโยชน์ในการปราบปรามยาเสพติดทั้งสิ้น ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางในการปราบปรามยาเสพติดได้เป็นอย่างดีกับตัวของนักค้ายาเสพติด ตลอดจนผู้สนับสนุน ผู้อยู่เบื้องหลังของนักค้ายา ตลอดจนสามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไปพร้อม ๆ กัน เพื่อตัดท่อน้ำเลี้ยงของนักค้ายาเสพติด

๒.๒ สถานการณ์ยาเสพติด

๒.๒.๑ สถานการณ์ยาเสพติดโลก

รายงานของสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime : UNODC) ประจำปี ค.ศ. ๒๐๑๙ ระบุว่า ทั่วโลกมีผู้ใช้ยาเสพติดประมาณ ๒๗๑ ล้านคน หรือร้อยละ ๕.๕ ของประชากรโลก โดยกัญชา เป็นยาเสพติดที่มีผู้ใช้มากที่สุด รองลงมาเป็นกลุ่มอนุพันธ์ของฝิ่น กลุ่มเมทแอมเฟตามีน และโคเคนตามลำดับ สถานการณ์ผลิตยาเสพติดในภาพรวมทั่วโลก พบว่า แหล่งผลิตยาเสพติดในอัฟกานิสถาน สามเหลี่ยมทองคำ และอเมริกาใต้ยังคงเป็นแหล่งผลิตใหญ่ของโลก ปัจจุบันยาเสพติดที่ผลิตจากฝิ่นมีแนวโน้มลดลง แต่ยาเสพติดจากสารเคมีสังเคราะห์ในกลุ่มเมทแอมเฟตามีน วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทชนิดใหม่ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในทวีปอเมริกาเหนือ ยุโรป และเอเชีย นอกจากนี้ยังพบว่าปัญหาอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีสัดส่วนสูงที่สุดถึงร้อยละ ๓๕ ของคดีอาชญากรรมทั้งหมด และยังมีส่วนเชื่อมโยงกับอาชญากรรมอื่นด้วย เช่น การค้ามนุษย์ การค้าอาวุธ และการปลอมแปลงสินค้า เป็นต้น

๒.๒.๒ สถานการณ์ยาเสพติดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

แหล่งผลิตยาเสพติดในสามเหลี่ยมทองคำ ถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตใหญ่ที่สุดในภูมิภาคเอเชีย ผลิตยาเสพติดออกสู่ตลาดหลายประเภท เช่น ยาบ้า ไอซ์ เฮโรอีน และคีตามีน เป็นต้น ปัจจุบันแม้พบว่าพื้นที่การเพาะปลูกฝิ่นในสามเหลี่ยมทองคำจะลดลงไปมาก ส่งผลให้ปริมาณการผลิตเฮโรอีนลดลงไปด้วย แต่ทิศทางการผลิตยาเสพติดจากสารเคมีสังเคราะห์ในกลุ่มเมทแอมเฟตามีนกลับมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างก้าวกระโดดตลอดห้วง ๑๐ ปีที่ผ่านมานี้ โดยบริบททางการเมืองการปกครองภายในของประเทศเพื่อนบ้านยังเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ติดอาวุธหลายกลุ่มเข้าไปเกี่ยวข้องกับการผลิตและลำเลียงยาเสพติด ประกอบกับการเติบโตของกลุ่มองค์กรการค้ายาเสพติดที่เข้าไปตั้งฐานการผลิตในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำในเชิงเอื้อประโยชน์กันกับกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่อิทธิพล มีศักยภาพในการเข้าถึงสารตั้งต้น เคมีภัณฑ์ และอุปกรณ์การผลิตยาเสพติดที่ทันสมัย รวมถึงมีการพัฒนาโครงข่ายองค์กรขยายไปในหลายประเทศ ทำให้ขีดความสามารถกลุ่มการผลิต/ค้ายาเสพติดในภูมิภาคเอเชียเพิ่มสูงขึ้นมาก

ยาเสพติดที่ผลิตในสามเหลี่ยมทองคำ จะถูกกระจายออกไปในหลายเส้นทาง โดยยาบ้าตลาดหลักยังคงเป็นประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงและบังคลาเทศ ส่วนไอซ์ คีตามีน และเฮโรอีน

ส่วนใหญ่จะถูกลำเลียงผ่านประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เวียดนาม และกัมพูชา ออกไปยังประเทศที่สามในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตอนล่าง (มาเลเซีย อินโดนีเซีย) เอเชียตะวันออก (ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ฮ่องกง) และกลุ่มประเทศแถบโอเชียเนีย (ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์)

ปัจจุบันประเทศสมาชิกในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ประเทศนอกภูมิภาคที่ได้รับผลกระทบจากแหล่งผลิตในสามเหลี่ยมทองคำ และองค์กรระหว่างประเทศ ได้ร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาแหล่งผลิตผ่านกลไกความร่วมมือในระดับต่าง ๆ มากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์/หลักคิด คือ ลดขีดความสามารถแหล่งผลิตยาเสพติด ด้วยการสกัดกั้นสารตั้งต้น เคมีภัณฑ์ และอุปกรณ์การผลิต ไม่ให้เข้าสู่แหล่งผลิต ในขณะเดียวกันก็สกัดกั้นยาเสพติดไม่ให้ออกจากพื้นที่ผลิตเช่นเดียวกัน

๒.๒.๓ สถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทย

๑) การผลิตและลักลอบนำเข้ายาเสพติด

ประเทศไทยมีที่ตั้งติดกับแหล่งผลิตยาเสพติดในประเทศเพื่อนบ้าน จึงเป็นตลาดยาเสพติดที่สำคัญในอนุภูมิภาคไปโดยปริยาย ยาบ้า ไอซ์ เฮโรอีน คีตามีน และกัญชา ถูกลักลอบนำเข้าประเทศเป็นจำนวนมากและเพิ่มขึ้นในทุกปี โดยพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคเหนือตอนบน เป็นพื้นที่ที่พบการลักลอบนำเข้ายาเสพติดมากที่สุด รองลงมาเป็นพื้นที่จังหวัดชายแดนติดริมแม่น้ำโขงของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน และจังหวัดชายแดนด้านตะวันตก ซึ่งรูปแบบการลักลอบนำเข้าจะมีหลากหลายวิธีแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม และมาตรการสกัดกั้นปราบปรามของฝ่ายเจ้าหน้าที่ เช่น การเดินเท้าเป็นขบวนลำเลียงผ่านภูมิประเทศ การลำเลียงโดยเรือท้องถิ่นข้ามแม่น้ำโขง และการซุกซ่อนอำพรางมากับรถบรรทุกสินค้าอุปโภคบริโภค เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมียาเสพติดจากนอกภูมิภาคถูกลักลอบนำเข้าประเทศด้วยเช่นกัน โดยเอ็กซ์ตาซี หรือยาอี ถูกลำเลียงจากประเทศแถบยุโรป และโคเคน ถูกลำเลียงมาจากประเทศแถบอเมริกาใต้ ส่วนใหญ่จะถูกลักลอบนำเข้าผ่านทางท่าอากาศยานนานาชาติ และระบบไปรษณีย์ขนส่งระหว่างประเทศ ปัจจุบันการลักลอบนำเข้ายาอี มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ส่วนโคเคน ยังอยู่ในสภาวะทรงตัว

๒) การส่งออกยาเสพติด

ยาเสพติดที่ผลิตในสามเหลี่ยมทองคำ ประเภทไอซ์ เฮโรอีน และคีตามีน เป้าหมายการขนส่งจะเป็นตลาดในประเทศนอกอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเป็นส่วนใหญ่ ประเทศไทยจึงอยู่ในสถานะการเป็นประเทศลำเลียงผ่าน ด้วยความพร้อมทางด้านระบบการคมนาคมขนส่ง และแนวนโยบายของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนที่ต้องการให้เกิดความเชื่อมโยงการขนส่งเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจการค้า ทำให้กลุ่มการค้าลำเลียงยาเสพติดจากแหล่งผลิตในประเทศเพื่อนบ้านจำนวนมากเข้าไทยและใช้ไทยเป็นฐานการจัดส่งออกไปยังต่างประเทศ ผ่านทางท่าเรือ ท่าอากาศยาน และระบบพัสดุไปรษณีย์ระหว่างประเทศ โดยในห้วง ๕ ปีที่ผ่านมา แม้ว่าประเทศไทยจะมีผลการจับกุมยาเสพติดประเภทไอซ์ คีตามีน และเฮโรอีนเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด แต่มีเป็นจำนวนมากที่เป็นการลำเลียงผ่านไทยเพื่อจะส่งออกต่อไปยังต่างประเทศ

๓) รูปแบบการลำเลียงยาเสพติด

การลำเลียงยาเสพติด จะมีหลากหลายรูปแบบ/วิธีการ ขึ้นอยู่กับศักยภาพของกลุ่มขบวนการ สภาพแวดล้อม ภูมิประเทศ และโอกาส โดยการลักลอบลำเลียงยาเสพติดครั้งละ

ปริมาณมากจากพื้นที่ชายแดน มักใช้วิธีการลำเลียงด้วยการเดินเท้าโดยกลุ่มบุคคล หรือเรือข้ามฟากแม่น้ำโขง นำเข้ามาพักคอยตามหมู่บ้านเก็บพักยาเสพติดตามแนวชายแดน หลังจากนั้นจะมีกลุ่มที่รับช่วงลำเลียงต่อจากพื้นที่ชายแดนเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศ ซึ่งรูปแบบการลำเลียงที่ส่งผลต่อสถานการณ์ยาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ การลำเลียงโดยรถยนต์ส่วนบุคคลเป็นขบวนลำเลียง การลำเลียงโดยซุกซ่อนอำพรางไปกับรถบรรทุกพืชผลทางการเกษตรหรือสินค้าอุปโภคบริโภค และการลำเลียงผ่านรถยนต์ของบริษัทขนส่งเอกชน ทั้งนี้ การลำเลียงในรูปแบบดังกล่าว สามารถขนส่งยาบ้าได้คราวละมากกว่า ๑๐ ล้านเม็ดขึ้นไป หรือไอซ์มากกว่า ๑,๐๐๐ กิโลกรัมขึ้นไป ในส่วนการลำเลียงยาเสพติดที่มีปริมาณไม่มากนัก มักใช้วิธีการซุกซ่อนไปกับสัมภาระ อุปกรณ์เครื่องใช้ ช่องลับยานพาหนะ พันไปกับร่างกาย หรือแม้กระทั่งการกลืนเข้าไปในร่างกายของผู้ลำเลียง

๔) กลุ่มการค้ายาเสพติด

กลุ่มการค้ายาเสพติด หากจำแนกตามกลุ่มบุคคลที่เข้าไปเกี่ยวข้องและมีบทบาทสำคัญต่อวงจรการค้ายาเสพติดในประเทศไทย ได้แก่

(๑) กลุ่มชาติพันธุ์ตามแนวชายแดนหรือกลุ่มการค้าตามแนวชายแดนที่มีความสัมพันธ์เชิงเครือญาติเชื่อมโยงสองประเทศ เช่น กลุ่มชาติพันธุ์มูเซอ ม้ง อาข่า กลุ่มการค้าไทย-ลาว เป็นต้น

(๒) กลุ่มการค้ายาเสพติดทั้งที่มีหมายจับและไม่มีหมายจับ แต่ได้เข้าไปเคลื่อนไหวจัดหายาเสพติดในประเทศเพื่อนบ้าน โดยเข้าถึงกลุ่มการผลิตยาเสพติดได้โดยตรง

(๓) กลุ่มการค้ายาเสพติดในเรือนจำ ต้องโทษคดีอาญาและถูกคุมขังในเรือนจำ แต่ยังสามารถสั่งการค้ายาเสพติดผ่านเครือข่าย/ตัวแทนที่อยู่ภายนอกเรือนจำได้

(๔) กลุ่มผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ ส่วนใหญ่จะเป็นนักการเมืองท้องถิ่นหรือปกครองส่วนท้องที่

(๕) กลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งที่กระทำผิดเสียเอง หรือช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกให้กับนักค้ายาเสพติด

(๖) กลุ่มการค้าระดับรายย่อยในหมู่บ้านชุมชน

(๗) กลุ่มการค้ายาเสพติดข้ามชาติที่ใช้ไทยเป็นฐานเคลื่อนไหวเรื่องยาเสพติด รวมถึงเป็นฐานการฟอกเงินยาเสพติด เช่น กลุ่มแอฟริกันตะวันตก กลุ่มชาวจีน กลุ่มรถจักรยานยนต์นอกกฎหมายต่างชาติ เป็นต้น

๕) การค้าและการแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศ

ปัญหาการแพร่ระบาดภายในประเทศ ยาบ้า ยังเป็นตัวยาที่แพร่ระบาดมากที่สุด รองลงมาคือ ไอซ์ กัญชา และเฮโรอีน ตามลำดับ โดยมีกลุ่มประชากรอายุระหว่าง ๑๘ - ๒๔ ปี ซึ่งเป็นกลุ่มวัยรุ่น เยาวชน มีสัดส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมากที่สุด รองลงมาเป็นกลุ่มประชากรในวัยทำงาน (อายุ ๓๙ ปีขึ้นไป) ทั้งนี้ สภาพสังคมและเศรษฐกิจ มีผลต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด นอกจากนี้ยังพบว่าเฮโรอีนมีแนวโน้มการแพร่ระบาดเพิ่มขึ้น เด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี มีแนวโน้มเสพกัญชาเพิ่มขึ้น กลุ่มวัยรุ่นถูกจูงใจให้เข้ามาเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดมากขึ้น ในส่วนของกลุ่มอาชีพนั้น พบว่า กลุ่มผู้ใช้แรงงาน มีสัดส่วนการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมากที่สุด รองลงมาเป็นกลุ่มรับจ้าง และกลุ่มเกษตรกร ตามลำดับ

การค้ายาเสพติดผ่านสื่อสังคมออนไลน์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสาร ได้เอื้อประโยชน์ให้กลุ่มการค้ายาเสพติดทุกระดับสามารถขยายฐานการค้า ด้วยการเข้าถึงกลุ่มลูกค้า และพื้นที่การจำหน่ายได้อย่างไม่มีข้อจำกัด นอกจากนี้ สื่อสังคมออนไลน์ ยังถูกใช้เป็นเครื่องมือของกลุ่มการค้า ในการชักจูงใจ หรือกระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเข้าร่วมขบวนการ ในลักษณะเป็นตัวแทนจำหน่าย โดยเสนอผลประโยชน์ตอบแทนจำนวนมาก ในขณะที่การเข้าถึงเพื่อสืบสวนขยายผลของฝ่ายเจ้าหน้าที่ยังกระทำได้อย่างยากลำบาก การค้ายาเสพติดผ่านสื่อสังคมออนไลน์จึงขยายตัวไปอย่างรวดเร็ว และส่งผลให้ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดภายในประเทศทวีความรุนแรงขึ้น โดยแหล่งจำหน่ายยาเสพติดในสื่อสังคมออนไลน์ พบอยู่ในแพลตฟอร์ม (Platform) ทวิตเตอร์มากที่สุด รองลงมาเป็นเฟซบุ๊ก (Facebook) ส่วนใหญ่เป็นผู้ค้าระดับรายย่อยและรายส่ง มีการจำหน่ายยาเสพติดมากกว่า ๒ ชนิดขึ้นไป โดยที่ไอซ์ เป็นยาเสพติดที่มีการจำหน่ายในสื่อสังคมออนไลน์มากที่สุด รองลงมาเป็นยาบ้า ยาอี และคีตามีน ตามลำดับ โดยความชุกของผู้ใช้บัญชีสื่อสังคมออนไลน์จำหน่ายยาเสพติดมักจะอยู่ในพื้นที่เมืองใหญ่ของประเทศ เช่น กรุงเทพฯ เชียงใหม่ ชลบุรี เป็นต้น

การขยายตัวและแข่งขันกันทางธุรกิจขนส่งเอกชน ทำให้มีผู้ประกอบการขนส่งพัสดุไปรษณีย์ภัณฑ์เกิดขึ้นจำนวนมาก สอดรับกับความสะดวกในการค้ายาเสพติดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก กล่าวคือ เมื่อมีการติดต่อซื้อ-ขายผ่านแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ ผู้ขายจะทำการจัดส่งยาเสพติดผ่านตัวกลาง ซึ่งก็คือ บริษัทขนส่งเอกชน หรือผู้ประกอบการขนส่งสินค้าในลักษณะอื่น ไปยังผู้รับปลายทาง ซึ่งถือว่ามีความสะดวกและปลอดภัยจากการตรวจพบของฝ่ายเจ้าหน้าที่มากพอสมควร ในขณะที่ระบบการตรวจสอบคัดกรองพัสดุสินค้ายังมีช่องโหว่อยู่มาก เนื่องจากเงื่อนไขการแข่งขันทางธุรกิจเป็นประเด็นสำคัญ รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสถานประกอบการยังไม่มีประสิทธิภาพมากพอ

๒.๒.๔ แนวโน้มสถานการณ์ยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดภายในประเทศจะยังคงรุนแรง โดยเฉพาะปัญหาการลักลอบนำเข้า ซึ่งถึงแม้จะมีสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด - ๑๙ แต่ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อกลุ่มขบวนการผลิตและลำเลียงนอกประเทศอย่างมีนัยสำคัญ กลุ่มขบวนการยังสามารถแสวงหาเส้นทางและวิธีการลำเลียงใหม่ได้ ประเทศไทยจึงน่าจะได้รับผลกระทบจากปัญหาการลักลอบนำเข้า และการลำเลียงยาเสพติดผ่านประเทศไทยไปยังต่างประเทศมากขึ้น โดยแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ และระบบการขนส่งพัสดุไปรษณียภัณฑ์ จะถูกใช้เป็นเครื่องมือในกระบวนการค้า/ลำเลียงยาเสพติดมากขึ้น นอกจากนี้ ผลกระทบจากวิกฤติการณ์โรคระบาดและสภาวะเศรษฐกิจ อาจทำให้มีคนบางกลุ่มในสังคมไทยถูกชักจูงเข้าสู่วงจรการค้ายาเสพติดมากขึ้น

๒.๓ การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

การดำเนินการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เป็นกระบวนการทำงานที่เริ่มต้นตั้งแต่ค้นหา คัดกรอง บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ และการติดตามดูแลด้านร่างกาย และสังคมภายหลังผ่านกระบวนบำบัดรักษา ระบบการบำบัดรักษาตามแนวเดิม **ก่อนการประกาศใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติดในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ มี ๓ ระบบ ได้แก่**

๒.๓.๑ ระบบสมัครใจ

ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้การเสพยาเสพติดเป็นความผิดตามกฎหมาย หากผู้เสพยาเสพติดสมัครใจขอเข้ารับการบำบัดรักษาในสถานพยาบาลก่อนความผิดจะปรากฏต่อพนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือเข้ารับการบำบัดรักษาตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ และปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับเพื่อควบคุมการบำบัดรักษาและระเบียบวินัยอย่างครบถ้วน จะได้รับการยกเว้นความผิด แต่ไม่รวมถึงความผิดที่ได้ทำไปภายหลังการสมัครใจเข้ารับการรักษา

สถานที่ที่ให้การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จะต้องขึ้นทะเบียนกับกระทรวงสาธารณสุข ใน ๒ รูปแบบ คือ

๑) สถานพยาบาลยาเสพติด คือ โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดกำหนดให้เป็นสถานที่ทำการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ สถานพยาบาลที่เป็นหน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจกับสถานพยาบาลตามกฎหมายสถานพยาบาล

๒) สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด คือ สถานพยาบาล สถานฟื้นฟู หรือสถานที่อื่นใดตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดกำหนดให้เป็นสถานที่ทำการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ปัจจุบันมีสถานพยาบาล และสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดทั่วประเทศ แบ่งเป็นสถานพยาบาลในสังกัดภาครัฐและเอกชน รวม ๑,๑๔๓ แห่ง เป็นสถานพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขรวม ๙๑๗ แห่ง นอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุขจำนวน ๑๐๘ แห่ง โรงพยาบาล/สถานพยาบาล เอกชน คลินิก จำนวน ๔๓ แห่ง และเป็นสถานฟื้นฟูสมรรถภาพของรัฐและเอกชน จำนวน ๗๕ แห่ง

๒.๓.๒ ระบบบังคับบำบัด

เป็นการใช้กฎหมายบังคับให้ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด เข้ารับการบำบัดรักษาในศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ ภายใต้หลักการผู้เสพติดเป็นผู้ป่วย ไม่ใช่อาชญากร ต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายและจิตใจให้กลับคืนสู่สภาพปกติ

ผู้ป่วยที่เข้ากระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ จะเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพใน ๒ รูปแบบ คือ รูปแบบไม่ควบคุมตัว กลุ่มนี้ผู้ป่วยจะได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพในสถานพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข และกรุงเทพมหานคร ส่วนผู้ป่วยที่ต้องรับการฟื้นฟูสมรรถภาพแบบควบคุมตัว ส่วนหนึ่งจะถูกส่งตัวไปยังศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพที่ได้รับการประกาศตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพฯ โดยเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขจำนวน ๒๐ แห่ง และนอกกระทรวงสาธารณสุขจำนวน ๖๕ แห่ง

๒.๓.๓ ระบบต้องโทษ

ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ที่กระทำความผิดและถูกคุมขัง ต้องเข้ารับการบำบัดรักษาภายใต้ข้อบังคับของกฎหมาย เพื่อให้ได้รับการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจ

จิตวิญญาณ และทักษะทางสังคม ภายใต้แนวทางของสาธารณสุข ป้องกันการกลับไปเสพติดซ้ำเมื่อกลับไปสู่สภาพแวดล้อมเดิม

หลักการดูแลผู้ติดยาเสพติด จะแบ่งผู้ใช้ยาเสพติดตามระดับความรุนแรงของโรคออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ใช้ กลุ่มผู้เสพ และผู้ติดที่มีภาวะแทรกซ้อน เพื่อใช้ในการกำหนดรูปแบบและวิธีการรักษา โดยกลุ่มผู้เสพและผู้ติดที่มีภาวะแทรกซ้อน จะมีประมาณ ๑๐% กลุ่มนี้มีความจำเป็นต้องได้รับการดูแลจากสถานพยาบาลที่มีความเชี่ยวชาญ ซึ่งแบ่งรูปแบบการดูแลผู้ป่วยกลุ่มนี้ออกเป็นผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน ผู้ป่วยจิตเวช หรือผู้ป่วยที่เข้ารับการบริการแบบ Harm Reduction ส่วนผู้ป่วยที่เหลือไม่จำเป็นจะต้องเข้าสู่ระบบสถานพยาบาลและสถานฟื้นฟูยาเสพติด แต่สามารถใช้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือการบำบัดโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community Based Treatment : CBTx) มาใช้ในการจัดการผู้ป่วยกลุ่มนี้

ปัจจุบันพบว่า การบำบัดรักษาเกิดปัญหาว่าสถานที่บำบัดไม่เพียงพอ เนื่องจากมีการส่งผู้ป่วยส่วนใหญ่ที่พบเข้าสู่สถานพยาบาลตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ เข้าค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ หรือนำผู้ป่วยเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ มากกว่าให้การดูแลผู้ป่วยในชุมชน

๒.๔ สาระสำคัญประมวลกฎหมายยาเสพติด

๒.๔.๑ กรอบแนวคิดประมวลกฎหมายยาเสพติดที่สำคัญ

๑) กรอบนโยบายหรือแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติดการจัดโครงสร้างหรือกลไกการบริหารจัดการยาเสพติดของประเทศ

๒) กรอบนโยบายตัวยาเสพติดและการนำไปใช้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์และทางเศรษฐกิจอย่างเหมาะสม

๓) กรอบการมองปัญหาผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดในมิติของปัญหาด้านสาธารณสุขและสุขภาพ มิใช่เป็นปัญหาทางอาชญากรรมตามกรอบความคิดดั้งเดิม

๔) กรอบนโยบายทางอาญาในการลงโทษผู้กระทำความผิดที่ได้สัดส่วนและเหมาะสมกับความร้ายแรงของการกระทำความผิด

๕) กรอบการดำเนินการเพื่อทำลายโครงสร้างหรือเครือข่ายการค้ายาเสพติดที่สำคัญมากกว่าการดำเนินการกับกลุ่มแรงงานยาเสพติด

๒.๔.๒ ประเด็นสำคัญที่มีการปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมในประมวลกฎหมายยาเสพติด

๑) มีนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าว ซึ่งจะต้องมีการรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนดังกล่าวประจำปี ต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาด้วย

๒) ปรับปรุงคณะกรรมการฯ จากเดิม จำนวน ๖ คณะ เหลือเพียง ๔ คณะ คือ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด คณะกรรมการ

บำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด และคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน โดยให้มีการดำเนินงานที่เชื่อมโยงและสอดคล้องกัน

๓) ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จากเดิมมีทั้งสิ้น ๒๒ ราย เป็น ๓๓ ราย มีกรรมการโดยตำแหน่งในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากเดิม ๙ ตำแหน่ง เป็น ๒๒ ตำแหน่ง เพื่อบูรณาการงานในทุกมาตรการให้สอดคล้องตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๔) มีการผ่อนปรนให้ใช้ยาเสพติดประเภท ๕ ในทางการแพทย์และศึกษาวิจัยในทางวิทยาศาสตร์ และประโยชน์ของราชการ ไปจนถึงเพื่อประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม

๕) ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้มีความเหมาะสมและได้สัดส่วนกับความร้ายแรงของการกระทำความผิด โดยพิจารณาจากพฤติการณ์ ความร้ายแรงและปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ประวัติ ฐานะ การดำรงชีวิต อาชีพฯ ทั้งนี้ ศาลอาจใช้ดุลพินิจให้ใช้มาตรการอื่นแทนการลงโทษตามความเหมาะสมกับความร้ายแรงของความผิด

๖) ในส่วนการบำบัดรักษา เน้นการดำเนินการทางสาธารณสุขเป็นหลัก ให้ผู้เสพเป็นผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษา มีการตรวจคัดกรองความร้ายแรงของการเสพ และส่งเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูตามอาการอย่างเหมาะสม (ผู้เสพ/ผู้ติด/ผู้ป่วย) ไม่เน้นการลงโทษทางอาญา ให้โอกาสแก้ไข ช่วยเหลือและให้การสงเคราะห์เพื่อให้สามารถกลับเข้าสู่สังคมโดยไม่ไปกระทำความผิดซ้ำ

๒.๔.๓ ประโยชน์ของประมวลกฎหมายยาเสพติด

๑) ด้านการบริหารจัดการ

(๑) มีนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อกำหนดแนวทางและเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาให้ได้อย่างแท้จริง

(๒) มีโครงสร้างการบริหารจัดการยาเสพติดของประเทศให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เพื่อให้ส่งผ่านนโยบายระหว่างกลไก ให้สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ ได้แก่ (๑) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รับผิดชอบนโยบายยาเสพติดของประเทศ (๒) คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด รับผิดชอบการควบคุมตัวยา (๓) คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด รับผิดชอบการแก้ไขปัญหาผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติด และ (๔) คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน รับผิดชอบการดำเนินการตรวจสอบและยึดทรัพย์สิน

(๓) ให้สามารถทดลองหรือทดสอบเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อการศึกษาวิจัยหรือเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดได้ เช่น การอนุญาตให้ผลิต เสพหรือครอบครองยาเสพติดบางชนิดได้ในพื้นที่ที่กำหนด เป็นต้น

๒) ด้านการป้องกันยาเสพติด

(๑) เน้นการป้องกันยาเสพติดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียน สถานศึกษา ครอบครัวและชุมชน

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการประสานความร่วมมือทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการป้องกันยาเสพติด

(๓) ให้เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับยาเสพติด

(๔) กำหนดให้มีมาตรการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานประกอบการบางประเภทซึ่งอาจถูกใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

๓) ด้านการปราบปรามบังคับใช้กฎหมายและการตรวจสอบทรัพย์สิน

(๑) ให้อำนาจในการดำเนินการต่อทรัพย์สินที่ได้มาจากยาเสพติดมากยิ่งขึ้น โดย

- ขยายอำนาจการดำเนินการต่อทรัพย์สินคดียาเสพติด ให้ไม่ต้องขึ้นกับผลคดีอาญา โดยแม้ว่าศาลจะยกฟ้องในคดีอาญา ก็ยังสามารถดำเนินการกับทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดต่อไปได้

- ขยายอำนาจการดำเนินการต่อทรัพย์สินตามแนวทางการริบทรัพย์สินตามมูลค่า (Value - based confiscation) โดยให้สามารถคำนวณรายได้จากการค้ายาเสพติดของผู้ต้องหาว่ามีจำนวนเท่าใด และให้สามารถไปยึดหรืออายัดทรัพย์สินอื่นตามมูลค่าของรายได้ที่ได้จากการกระทำความผิดนั้นได้

- ขยายอำนาจการดำเนินการต่อทรัพย์สิน โดยให้สามารถริบทรัพย์สินอื่นของผู้กระทำความผิด เพื่อทดแทนทรัพย์สินที่ศาลสั่งริบแต่ไม่สามารถติดตามเอาทรัพย์สินนั้นมาได้

(๒) ให้มีการลงโทษผู้รับจ้างเปิดบัญชีธนาคาร หรือยอมให้ผู้ค้ายาเสพติดใช้ชื่อ. จดทะเบียนทำธุรกรรมทางการเงิน ซื้อสินค้า หรือใช้ซิมการ์ดโทรศัพท์ เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งทำให้เกิดปัญหาในการติดตามเส้นทางการเงินของผู้กระทำความผิด

(๓) มีการกำหนดบทลงโทษให้เหมาะสมกับพฤติการณ์และได้สัดส่วนกับความร้ายแรงของการกระทำความผิดในแต่ละกลุ่ม เช่น กลุ่มนายทุนหรือผู้สั่งการ กลุ่มแรงงานหรือผู้รับจ้างขน และกลุ่มเหยื่อหรือผู้เสพ เน้นการปราบปรามบุคคลที่มีบทบาทเป็นหัวหน้า ผู้มีหน้าที่สั่งการ ผู้มีหน้าที่จัดการในเครือข่าย

๔) ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคม

(๑) แก้ไขปัญหาผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติด โดยใช้มิติด้านสาธารณสุขและสุขภาพ ใช้มาตรการในการให้โอกาสกลับตัว ให้การสงเคราะห์และช่วยเหลือ เพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมได้โดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาและไม่กลับไปเสพซ้ำ

(๒) ปรับระบบบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติดทั้งระบบ จากเดิม ๓ ระบบ คือ ระบบสมัครใจ ระบบบังคับบำบัด และระบบต้องโทษ มาเป็น ๒ ระบบ คือ ระบบสมัครใจ และระบบบำบัดรักษาโดยอำนาจศาล

(๓) กระทรวงสาธารณสุข รับผิดชอบหลักในการดำเนินการบำบัดรักษาผู้เสพหรือผู้ติด

(๔) ให้มีสถานพยาบาลหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ที่เหมาะสมกับระดับของการเสพหรือการติดยาเสพติด

(๕) มีศูนย์คัดกรอง จำแนกระดับอาการของการเสพหรือติดยาเสพติด ประเมินความรุนแรงของการติด และส่งตัวไปบำบัดยังสถานที่ที่เหมาะสม

(๖) มีศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม เป็นกลไกช่วยเหลือ ให้การสงเคราะห์แก่ผู้ติดและผู้ผ่านการบำบัดรักษา เช่น ให้ที่อยู่อาศัยชั่วคราว อาชีพ การทำงาน การศึกษา เงินทุนสงเคราะห์ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ ไม่กลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก

๒.๔.๔ ผลของประมวลกฎหมายยาเสพติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และกรมการแพทย์

- รับผิดชอบกระบวนการบำบัดรักษาผู้เสพผู้ติดยาเสพติด โดยมี “คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด” จัดตั้ง “ศูนย์คัดกรอง” กำหนดหลักเกณฑ์การจัดตั้งสถานพยาบาล สถานฟื้นฟูฯ และหลักเกณฑ์การบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

๒) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

- รับผิดชอบการควบคุมและออกใบอนุญาตยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ และสารระเหย

- การกำหนดชื่อยาเสพติดให้โทษ (ยกเว้นประเภท ๓) ต้องได้รับความเห็นชอบจาก ป.ป.ส.

๓) กรมคุมประพฤติ

- ยกเลิกพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ แต่ยังคงให้ดำเนินการต่อผู้ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการต่อไปจนเสร็จ

- ทำหน้าที่สืบเสาะข้อมูล พฤติการณ์ผู้เสพ/ผู้ติด เสนอต่อศาล เพื่อพิจารณาลงโทษ/ส่งตัวไปบำบัดรักษา

๔) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

- รวบรวมพยานหลักฐานชั้นสืบสวนจับกุมและชั้นสอบสวนเกี่ยวกับพฤติการณ์ในการกระทำความผิด เพื่อประกอบการฟ้องคดี การพิจารณาคดีและกำหนดโทษ/ริบทรัพย์สินตามมูลค่า

๕) สำนักงานอัยการสูงสุด

- พนักงานอัยการรับผิดชอบยื่นฟ้องและนำสืบพยานในศาล ให้เห็นถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงของการกระทำความผิด/การให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

- พนักงานอัยการรับผิดชอบในการบังคับโทษปรับแก่ผู้ต้องโทษปรับ โดยให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. อำนวยความสะดวกหรือให้ความช่วยเหลือ

๖) ศาลยุติธรรม

- พิจารณากำหนดโทษตามพฤติการณ์และความร้ายแรง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวผู้กระทำความผิด ใช้ดุลพินิจลงโทษอย่างเหมาะสมและได้สัดส่วนกับความร้ายแรงของการกระทำความผิด

- มีอำนาจส่งตัวผู้เสพ/ครอบครองเพื่อเสพ ไปเข้ารับการบำบัดฯ แทนการลงโทษจำคุก ใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัย/กำหนดเงื่อนไขการคุมประพฤติ

๗) กรมราชทัณฑ์

- ศาลกำหนดโทษตามความเหมาะสมและได้สัดส่วนกับความร้ายแรงฯ ผู้ต้องโทษได้รับการลงโทษที่มีแนวโน้มลดลง อาจทำให้จำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำลดลง

- ผู้ต้องขังบางส่วนอาจได้รับประโยชน์จากการแก้ไขบทกำหนดโทษและอาจได้รับการปล่อยตัว

๘) กระทรวงมหาดไทย และกรุงเทพมหานคร

- จัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม

๙) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงาน ป.ป.ส.

- สนับสนุนและช่วยเหลือ การดำเนินการของกระทรวงมหาดไทย และกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การศึกษา การติดตามดูแลปัญหาด้านสุขภาพ และการให้การสงเคราะห์อื่น ๆ

๑๐) ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน หรือองค์กรอื่น

- ให้ความร่วมมือหรือความตกลงเพื่อรับส่งต่อการฟื้นฟูสภาพทางสังคมจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข หรือกรุงเทพมหานคร

๑๑) สำนักงาน ป.ป.ส.

- จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ทบทวนทุก ๕ ปี

- รายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด การตรวจสอบทรัพย์สิน การบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดต่อคณะรัฐมนตรี ปีละ ๑ ครั้ง และให้คณะรัฐมนตรี เสนอรายงานพร้อมข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

- บูรณาการความเชื่อมโยงกลไกควบคุมและกำกับดูแลการแก้ไขปัญหายาเสพติด คณะกรรมการ ป.ป.ส. คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด และคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน

- ตรวจสอบยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อการริบทรัพย์สินตามมูลค่า

- สร้างความเชื่อมโยงระบบข้อมูลด้านการปราบปราม/บำบัด/ริบทรัพย์สิน

- เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. อำนวยความสะดวกหรือให้ความช่วยเหลือพนักงานอัยการในการดำเนินการบังคับโทษปรับ

บทที่ ๓
ผลการศึกษา

ในการศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ จะนำเสนอผลการศึกษาตามประเด็นที่ได้มีการพิจารณาศึกษา ดังนี้

๓.๑ ผลการศึกษาด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด

๓.๒ ผลการศึกษาด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย

๓.๓ ผลการศึกษาด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

๓.๑ ผลการศึกษาด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด

รายงานผลการศึกษาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนอายุ ๑๒ - ๒๔ ปี ในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) ศึกษาสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในกลุ่มเยาวชน อายุ ๑๒ - ๒๔ ปี ในประเทศไทย (๒) ศึกษาผลกระทบจากปัญหายาเสพติดในการดำเนินงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ (๓) ศึกษาแนวทางการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดกลุ่มเยาวชนอายุ ๑๒ - ๒๔ ปี ในประเทศไทย

๓.๑.๑ ผลการศึกษาสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในกลุ่มเยาวชน อายุ ๑๒ - ๒๔ ปี

กัญชายังเป็นยาเสพติดที่วัยรุ่นนิยมใช้มากที่สุดทั่วโลก คาดว่ามีประมาณ ๑๓ ล้านคน โดยมีกลุ่มนักเรียนอายุ ๑๕ - ๑๖ ปี ใช้กัญชาประมาณ ๑๑.๖ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๔.๗ ของประชากรโลกในกลุ่มอายุนี้ นอกจากนี้ยังมีการใช้สารกระตุ้นประสาท (Stimulant) เพิ่มมากขึ้น สารกระตุ้นประสาทซึ่งเป็นที่นิยมหลัก ๆ คือ โคเคน (Cocaine) และเมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine)

จากรายงานผลการสำรวจครัวเรือนเพื่อประมาณการจำนวนผู้ใช้สารเสพติดในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยเครือข่ายพัฒนาวิชาการและข้อมูลสารเสพติดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (มานพ คณะโต และคณะ, ๒๕๖๒) พบว่าประชากรไทยอายุ ๑๒ - ๖๕ ปี มีผู้เคยใช้สารเสพติด ๓.๗๕ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๗.๔๖ ของประชากรทั้งหมด และพบว่าเยาวชนกลุ่มอายุ ๑๒ - ๒๔ ปี ที่มีโอกาสเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอยู่สูงถึงร้อยละ ๑๘ หรือประมาณ ๒ ล้านคน ขณะที่ยาเสพติดที่เยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องมากที่สุด ได้แก่ ยาบ้า ส่วนไอซ์ และเฮโรอีน มีการแพร่ระบาดเพิ่มขึ้น การใช้ยาเสพติดตั้งแต่สองชนิดขึ้นไป เช่น กระท่อม/น้ำต้มใบกระท่อมร่วมกับยาแก้ไอ กัญชาร่วมกับเคตามีน/ทรามาดอล/เหล้า ยาบ้าร่วมกับไอซ์ อีกทั้งยังพบการใช้ยาเสพติดตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๒๓ เป็นต้น โดยยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดมากที่สุดคือยาบ้า ร้อยละ ๗๒.๒ รองลงมาคือไอซ์ ร้อยละ ๘.๖ เฮโรอีน ร้อยละ ๕.๗ กัญชา ร้อยละ ๔.๕ และตัวยาอื่น ๆ ร้อยละ ๙ ตามลำดับ ดังนั้นจะเห็นว่ายาบ้าคือตัวยาหลักของการแพร่ระบาดในกลุ่มเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า ๒๕ ปี ขณะที่การใช้เฮโรอีนและเคตามีนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยใช้ร่วมกับกัญชา ยาบ้า ยาอี ไอซ์ และสุรา อีกทั้งการจำหน่ายยาเสพติดในโลกออนไลน์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ทำให้เยาวชนที่ขาดภูมิคุ้มกันทางใจและขาดการตระหนักรู้ถึงอันตราย จึงเข้าถึงสารเสพติดได้ง่ายขึ้น

จากรายงานผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม ได้รายงานสถานการณ์ยาเสพติดจากข้อมูลจากระบบการบำบัดรักษายาเสพติด (บสย.) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผู้เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด ๑๕๕,๕๐๐ ราย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผู้เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด ๒๑๒,๖๔๖ ราย ส่วนใหญ่ยังคงเป็นเพศชาย ร้อยละ ๘๙.๖๖ เมื่อพิจารณากลุ่มอายุของผู้เข้าบำบัดทั้งหมด ส่วนใหญ่กลุ่มอายุ ๒๕ – ๒๙ ปี ร้อยละ ๑๘.๒๔ รองลงมาคือกลุ่มอายุ ๒๐ – ๒๔ ปี ร้อยละ ๑๗.๐๑ กลุ่มอายุ ๓๐ – ๓๔ ปี ร้อยละ ๑๕.๒๙ และกลุ่มอายุ ๓๕ – ๓๙ ปี ร้อยละ ๑๓.๗๘ ผู้เข้าบำบัดรักษาส่วนใหญ่เป็นผู้เสพ ร้อยละ ๖๓.๖๑ รองลงมาคือผู้ติด ร้อยละ ๓๑.๙๙ และผู้ใช้ ร้อยละ ๔.๔๐ ซึ่งประเภทยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดมากที่สุดคือยาบ้า ร้อยละ ๗๙.๒ รองลงมาคือไอซ์ ร้อยละ ๘.๓ กัญชา ร้อยละ ๔.๔ และเฮโรอีน ร้อยละ ๓.๓ สำหรับยาเสพติดที่ต้องเฝ้าระวังคือไอซ์ที่พบการแพร่ระบาดเพิ่มขึ้น และเฮโรอีนที่พบการแพร่ระบาดในกลุ่มเด็กและเยาวชนในบางพื้นที่ เช่น กรุงเทพมหานคร และจังหวัดกาญจนบุรี นอกจากนี้ยังเริ่มพบการใช้ยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทแบบผสมหลายชนิด (Drugs Cocktail) ในกลุ่มเด็กและเยาวชนมากขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำระบบดูแลและติดตามการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา (CATAS System ; Care And Trace Addiction in School System) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ พบการแยกกลุ่มนักเรียน นักศึกษา เป็นแบบกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มใช้ กลุ่มเสพ กลุ่มติด และกลุ่มค้า โดยพบว่ากลุ่มใช้มีจำนวนลดลง ขณะที่กลุ่มเสพและกลุ่มติดมีจำนวนเพิ่มขึ้นในแต่ละปี จากการรายงานข้อมูลของ CATAS พบว่า เด็กและเยาวชนในระบบการศึกษา มีการสูบบุหรี่สัดส่วนมากกว่าการดื่มสุรา ทั้งนี้ ในส่วนของยาเสพติด พบว่า ยาบ้ายังมีสัดส่วนการเสพมากที่สุดร้อยละ ๖๑.๕๘ รองลงมาคือกัญชา ร้อยละ ๓๑.๘๑ กระท่อม ร้อยละ ๔.๓๒ และไอซ์ ร้อยละ ๑.๗ ตามลำดับ และพบการใช้ยาในทางที่ผิด คือ ทรามาดอล และโปรโคดิล เมื่อพิจารณาภาพรวมจะเห็นว่า ยาเสพติดที่เยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องมากที่สุด ได้แก่ ยาบ้า ส่วนไอซ์ และเฮโรอีน มีการแพร่ระบาดเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ กลุ่มเสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดผิดกฎหมายที่ควรเฝ้าระวังอย่างยิ่งอยู่ในช่วงกลุ่มเยาวชน ๑๒ - ๒๔ ปี ที่ใช้เหล้า บุหรี่ ส่วนยาบ้ายังคงเป็นปัญหาหลัก ส่วนไอซ์ กัญชา และเฮโรอีน ยังน่าเป็นห่วง ซึ่งเมื่อเทียบกับการสำรวจวิจัยของมานพ คณะโต และคณะ (มานพ คณะโต และคณะ, ๒๕๖๒) พบว่ามีการใช้ยาเพิ่มขึ้นถึง ๑.๒ เท่า หรือมีอัตราเพิ่ม เฉลี่ยปีละกว่า ๒๕๐,๐๐๐ คน และมีผู้ใช้สารเสพติดสะสมเพิ่มขึ้นในทุกภูมิภาค และมีความหนาแน่นมากในชุมชนเขตเมืองในทุกภูมิภาค

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับกระทรวงสาธารณสุขที่มีระบบข้อมูลบันทึกรายงานการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) ของศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓) มีผู้รับการบำบัดรักษายาเสพติดเป็นกลุ่มยาบ้ามากที่สุด ร้อยละ ๗๘.๘๙ รองลงมาคือไอซ์ ร้อยละ ๙.๘ กัญชา ร้อยละ ๔.๙ และเฮโรอีน ร้อยละ ๒.๓ เมื่อพิจารณาช่วงอายุผู้ที่ใช้ยาเสพติดครั้งแรก พบว่าส่วนใหญ่ใช้ยาในช่วงอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๓๕ อายุ ๒๐ - ๒๔ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๒๙ และน้อยกว่า ๑๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๑๘ โดยสามารถจำแนกประเด็นปัญหาการแพร่ระบาดสารเสพติดแต่ละชนิดในเยาวชนไทย ดังนี้

ยาบ้า จากรายงานระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓) ระบุว่ายาบ้าเป็นตัวยาที่เด็กและเยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องมากที่สุด

โดยเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า ๒๔ ปี เข้ารับการบำบัดถึงร้อยละ ๒๔.๙ และเป็นผู้เสพมากกว่าผู้ติด พื้นที่ที่เยาวชนบำบัดมากที่สุดคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ ๕๕ (จังหวัดอุดรธานี นครราชสีมา ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ขอนแก่น ตามลำดับ) ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง และกรุงเทพมหานคร ตามลำดับ ซึ่งการแพร่ระบาดส่วนใหญ่สัมพันธ์กับการลักลอบนำเข้ายาบ้าที่พบมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ กระจายไปในพื้นที่ต่าง ๆ เช่น ภาคใต้

กัญชา จากรายงานผลการศึกษาการตลาดและการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดบนโลกอินเทอร์เน็ต พบการจำหน่ายกัญชาบนอินเทอร์เน็ตมากเป็นลำดับที่สองรองลงมาจากไอซ์ (กนิษฐา ไทยกล้า และชัยสิริ อังกุระวรานนท์, ๒๕๖๓) และจากรายงานระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓) มีผู้เข้ารับการบำบัดกัญชาที่อายุต่ำกว่า ๒๕ ปี จำนวน ๔,๙๖๘ คน ซึ่งลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่มีผู้เข้ารับการบำบัด จำนวน ๑๑,๘๐๑ คน เป็นผู้เสพมากกว่าผู้ติด พื้นที่ที่มีผู้เข้าบำบัดมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ชลบุรี สระแก้ว ตามลำดับ ดังนั้นการสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายกัญชาทางการแพทย์จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

ไอซ์ จากรายงานระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓) พบผู้เข้ารับการบำบัดไอซ์ที่อายุต่ำกว่า ๒๕ ปี ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ คิดเป็นร้อยละ ๘.๔๓ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๒ ที่บำบัดร้อยละ ๔.๗๗ และเป็นผู้เสพมากกว่าผู้ติด นอกจากนี้ยังพบรายงานที่น่าสนใจว่า กลุ่มผู้ที่ใช้ยาไอซ์ส่วนใหญ่จะไม่เปลี่ยนไปใช้ยาเสพติดชนิดอื่น แต่คนที่ใช้ยาชนิดอื่นจะเปลี่ยนมาใช้ยาไอซ์ และยังพบว่าราคาขายไอซ์ลดลง แม้ว่าจะมีความบริสุทธิ์เท่าเดิม ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการแพร่ระบาด พื้นที่ที่มีการระบาดสูงมักเป็นพื้นที่เขตเมือง ลักษณะเมืองใหญ่ มีความเจริญหรือมีแหล่งท่องเที่ยว พื้นที่ที่ผู้บำบัดรักษามากที่สุด คือ จังหวัดชลบุรี สงขลา จันทบุรี สุราษฎร์ธานี สระแก้ว ตามลำดับ

เฮโรอีน จากรายงานระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓) พบการใช้เฮโรอีนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในกลุ่มเด็กและเยาวชนในภาพรวมพบมีผู้เข้ารับการบำบัดเฮโรอีนที่อายุต่ำกว่า ๒๕ ปี จำนวน ๑,๒๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๔ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (ร้อยละ ๑.๑๒) และเป็นผู้ติดมากกว่าผู้เสพ นอกจากนี้ยังพบว่ามีการใช้เฮโรอีนโดยวิธีสูบร่วมกับกัญชาหรือบุหรี่ ทั้งนี้ สาเหตุที่ใช้เฮโรอีนเพราะเชื่อในคำแนะนำว่าผงสีขาวที่ซื้อมาที่เรียกว่า “แป๊ะ” จะช่วยลดอาการปวดตามตัว รวมทั้งอยากเลิกยาทรามาดอล และอยากลองของใหม่ แต่ไม่ทราบว่าตัวยานี้คือเฮโรอีน และเชื่อว่าเสพแล้วตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะไม่พบ รวมถึงความต้องการฤทธิ์ของยาเพื่อทดแทนกลุ่มตัวยาเดิม ซึ่งส่วนใหญ่มีประวัติเคยใช้ยาเสพติดและการใช้ยาในทางที่ผิด เช่น โปรโคดิล ทรามาดอล น้ำต้มกระท่อม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การใช้เฮโรอีนโดยวิธีการฉีดมีแนวโน้มลดลง แต่วิธีการเสพโดยการสูบมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

- สำนักงาน ป.ป.ส. ภาค ๗ เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๓ พบว่ากลุ่มเยาวชน (อายุ ๑๘ - ๒๔ ปี) จังหวัดนครปฐม ราชบุรี และกาญจนบุรี มีเยาวชนเสพเฮโรอีน โดยในพื้นที่จังหวัดนครปฐมใช้เฮโรอีนโดยวิธีสูบร่วมกับกัญชาหรือบุหรี่

- สำนักงาน ป.ป.ส. ภาค ๕ พบว่า ผู้เสพเฮโรอีนจะพบมากในกลุ่มชนเผ่า แต่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ พบว่ามีการระบาดในกลุ่มเยาวชนช่วงอายุ ๒๐ - ๒๔ ปีมากขึ้น

- พื้นที่ ๓ จังหวัดภาคใต้ คือ จังหวัดนราธิวาส (อำเภอสุไหงโกลก อำเภอเมือง อำเภอตากใบ อำเภอแว้ง อำเภอสุไหงปาดี) จังหวัดสงขลา (อำเภอจะนะ อำเภอเทพา) จังหวัดปัตตานี (อำเภอปะนาเระ อำเภอเมือง อำเภอสายบุรี อำเภอยะหริ่ง อำเภอหนองจิก) จากข้อมูลการจับกุมและการข่าวพบว่า กลุ่มวัยรุ่นเริ่มหันมาใช้เฮโรอีนเพิ่มขึ้น โดยโรยหน้ายาบ้า กัญชา ไอซ์ และบุหรี่

- พื้นที่กรุงเทพมหานคร ก่อนปี ๒๕๕๗ ผู้เสพส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอายุมากกว่า ๒๕ ปี (สูงกว่าร้อยละ ๘๐) ต่อมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ พบเด็กและเยาวชนเข้ามารับการบำบัดรักษาเพิ่มมากขึ้นต่อเนื่อง เนื่องจากราคาที่สามารถเข้าถึงและหาซื้อได้ง่าย (มีการแบ่งจำหน่ายเป็นถุงเล็ก/ตัก/ห่อ)

กระท่อม จากรายงานผลการสำรวจครัวเรือนเพื่อคาดประมาณจำนวนประชากรผู้ใช้สารเสพติดของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๒ พบกลุ่มผู้ที่มีอายุ ๑๒ - ๒๔ ปี ใช้กระท่อมและน้ำต้มกระท่อมมากที่สุดในกลุ่มติด หรือใช้อย่างน้อย ๒๐ วัน ใน ๓๐ วัน จำนวน ๕๗,๗๕๑ คน ซึ่งใกล้เคียงกับการใช้ยาบ้า ๕๕,๔๗๕ คน และกัญชา ๓๗,๓๐๘ คน และเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ เฉพาะผู้ใช้กระท่อมพบว่าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๗๓ โดยพื้นที่ภาคใต้มีผู้ใช้กระท่อมและน้ำต้มกระท่อมมากกว่าผู้ใช้ยาบ้า (มานพ คณะโต และคณะ, ๒๕๖๒) และจากรายงานระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๔) พบว่า ผู้เข้ารับการบำบัดกระท่อมในกลุ่มเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ และเป็นผู้เสพมากกว่าผู้ติด แม้ว่าส่วนใหญ่จะเป็นเพศชาย ร้อยละ ๙๗.๑๖ แต่พบว่าเพศหญิงใช้กระท่อมเพิ่มขึ้น สิ่งเสพติดที่น่าเป็นห่วงยังคงเป็นน้ำต้มใบกระท่อม หรือใช้ร่วมกับสารเสพติดชนิดอื่น ซึ่งจะทำให้มีพิษเพิ่มมากขึ้น โดยเด็กและเยาวชนเพียงอยากลองปรับเปลี่ยนสูตรผสมของน้ำต้มใบกระท่อม เพื่อให้เกิดการออกฤทธิ์ตามที่ตนประสงค์หลากหลายขึ้น เช่น ผสมเคตามีน เหล้า ยาแก้แพ้ ซึ่งมีความเข้าใจว่าใช้พืชกระท่อมไม่เป็นความผิดและเชื่อว่าการกระทำเช่นนั้นยังสามารถรู้สึกตัวและควบคุมตัวเองได้

ยาอี ยาเลิฟ จากรายงานผลการสำรวจครัวเรือนเพื่อคาดประมาณจำนวนประชากรผู้ใช้สารเสพติดของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ พบว่าผู้ที่ใช้ยาอีมีจำนวนเพิ่มขึ้นในทุกภูมิภาค ทั้งในและนอกเขตเทศบาล โดยภาคใต้มีจำนวนเพิ่มขึ้นสูงถึง ๒๘๓.๕๙ เท่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพิ่มขึ้น ๘.๐๒ เท่า กรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้น ๗.๒๗ เท่า ภาคกลางเพิ่มขึ้น ๕.๔๗ เท่า และภาคเหนือเพิ่มขึ้น ๓.๓๖ เท่า ตามลำดับ

ยาเค จากรายงานผลการสำรวจครัวเรือนเพื่อคาดประมาณจำนวนประชากรผู้ใช้สารเสพติดของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ พบว่าผู้ที่ใช้ยาเค มีจำนวนเพิ่มขึ้นในทุกภูมิภาค โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนเพิ่มขึ้นสูงถึง ๗.๙๔ เท่า ภาคกลางเพิ่มขึ้น ๓.๕ เท่า ภาคใต้เพิ่มขึ้น ๓.๑๓ เท่า กรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้น ๓.๐๓ เท่า และภาคเหนือเพิ่มขึ้น ๒.๒๕ เท่า ตามลำดับ และส่วนใหญ่เป็นเมืองใหญ่ ทั้งในและนอกเขตเทศบาล โดยนิยมใช้ในหมู่นักเที่ยวกลางคืนเพื่อความบันเทิง ทั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้

ผลการวิเคราะห์การศึกษาสถานการณ์ของปัญหายาเสพติดในกลุ่มเยาวชนไทย พบปัจจัยที่เอื้อให้เกิดผลดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ดังนี้

๑) การกระจายยาเสพติดหลากหลายช่องทางทำให้เยาวชนเข้าถึงสารเสพติดได้ง่ายขึ้น

- เทคโนโลยีอุปกรณ์สื่อสารก้าวหน้ารวดเร็วและการเข้าสู่สังคมดิจิทัล เนื่องจากกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ใช้อินเทอร์เน็ตมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงของการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-๑๙ ทำให้มีโอกาสพบสิ่งกระตุ้นออนไลน์จากผู้ค้า นอกจากนี้เด็กและเยาวชนขาดการผ่อนคลายนอกบ้าน ทำให้เกิดความเครียดสะสม จึงง่ายต่อการตอบสนองสิ่งเร้าใกล้ตัวต่าง ๆ ทำให้ผู้บริโภคเริ่มเปลี่ยนพฤติกรรมดำเนินชีวิตและทำกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านทางออนไลน์มากขึ้น

- การจำหน่ายยาเสพติดและการขนส่งโดยการบริการขนส่งเอกชนที่รวดเร็ว กระทำได้ง่ายและหลากหลายรูปแบบในโลกเทคโนโลยีด้านการติดต่อออนไลน์เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด ได้ใช้ช่องทางออนไลน์ควบคู่กับการส่งยาเสพติดทางพัสดุไปรษณีย์ในการกระจายยาเสพติดไปสู่กลุ่มผู้เสพในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และรูปแบบการชำระเงินสะดวกมากขึ้น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) พบรายงานการเข้าถึงยาเสพติดของเยาวชนผ่านโลกออนไลน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงการระบาดของโควิด-๑๙ สถานการณ์การแพร่ระบาดปัญหายาเสพติด ๒๕๖๓ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ปรากฏในรายงานการตลาดสารเสพติดบนโลกอินเทอร์เน็ตประเทศไทย ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๓ พบว่าคนขายปรับรูปแบบการขายด้วยกลไกการซื้อขายผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยส่วนใหญ่ขายยาเสพติดเพียงชนิดเดียว ร้อยละ ๖๕.๘ ตัวยาเดี่ยวที่ลักลอบจำหน่ายมากที่สุดคือไอซ์ ร้อยละ ๕๒.๗ กัญชา ร้อยละ ๒๕.๐ ใบกระท่อมและน้ำต้มกระท่อม ร้อยละ ๓.๒ ยังพบว่ามีการโพสต์ขายยารักษาโรค เช่น ทรามาดอล ยาแก้ไอ คอนดักส์ โรเซ่ โปรมาทาซิน อัลปราโซแลม พรีนาร์ฟิว ทั้งนี้ ยาเสพติดมีแนวโน้มราคาลดลง ส่งผลต่อการจำหน่ายและการใช้ยาที่กระจายในวงกว้างเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีการขายยาเสพติดร่วมกับของที่ขายอื่น ๆ เช่น ปืนเถื่อน อุปกรณ์เสพไอซ์ และขายบริการทางเพศ ส่วนราคายาเสพติดเฉลี่ยที่ขายบนสื่อสังคมออนไลน์แต่ละชนิดมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

๒) เด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยงที่มีอายุต่ำกว่า ๒๕ ปี เริ่มใช้เหล้า บุหรี่ ยาแก้ปวด และอยู่ในโลกออนไลน์มากขึ้น ทำให้ขาดภูมิคุ้มกันทางใจ และขาดการตระหนักรู้ถึงอันตรายและขาดการประเมินสมรรถนะการแก้ปัญหาสารเสพติดรอบด้าน การรู้ไม่เท่าทันและความเข้าใจที่ผิดของเด็กและเยาวชนในประเด็นการนำพืชเสพติดมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์หรือกฎหมายยาเสพติด ทั้งนี้ สาเหตุที่เกิดจากภายในจิตใจเด็ก เช่น ความคิด ความเชื่อ ความรู้ ทัศนคติ ค่านิยม ทักษะในการใช้ชีวิต โดยเด็กและเยาวชนบางส่วนมีทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยมที่ผิดเกี่ยวกับการใช้ยาเสพติดหรือเจตคติทางบวกต่อการใช้สารเสพติดในลักษณะที่ใช้เป็นข้ออ้างให้กับตนเอง เพื่อให้ได้ใช้ยาเสพติดได้โดยที่ตนเองไม่รู้สึกว่าเป็นความผิด

ส่วนสาเหตุมาจากสิ่งเร้าของสิ่งแวดล้อมภายนอก เช่น ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในสังคมที่มีอิทธิพล ชุมชน สถานศึกษา กลุ่มเพื่อน ครอบครัว รวมถึงสภาพเศรษฐกิจ การว่างงานและความเครียด ที่ส่งผลให้ใช้ยาเสพติดเพิ่มขึ้น และอาจส่งผลให้ค้ายา เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อ (media) ที่ทันสมัยรวดเร็ว เนื้อหาสั้นเฉพาะส่วนที่กระตุ้นความสนใจ ไม่ได้มีการอธิบายความหมายหรือข้อเท็จจริงที่ชัดเจน ทำให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย รวมทั้งการสื่อสารใช้ยาในทางที่ผิดในโลกออนไลน์ การติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มที่ก่อให้เกิดการลอกเลียนแบบพฤติกรรม

เกิดการเรียนรู้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือการปรับมาใช้สารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทมากกว่าที่จะใช้ยาเสพติดที่ผิดกฎหมาย การซื้อและจำหน่ายยาเสพติดออนไลน์เพื่อหลบเลี่ยงการตรวจจับของเจ้าหน้าที่ ส่วนสาเหตุจูงใจในการเริ่มต้นนำยาทางการแพทย์มาใช้ในทางที่ผิด คือ ความอยากรู้อยากลอง มีเพื่อนรุ่นพี่ชักชวน เห็นข้อมูลจากสื่อออนไลน์ หรือติดใจในการออกฤทธิ์ รสชาติ รู้สึกเมาเคลิ้มสุข และเข้าใจว่าไม่น่าจะเกิดอันตรายต่อร่างกายรุนแรงเหมือนสารเสพติดอื่น หรือมีการส่งต่อข้อมูลในกลุ่มว่าเป็นยาทางการแพทย์ ใช้ได้ไม่ผิดกฎหมาย

๓) ยาบ้าคือตัวยาหลักของการแพร่ระบาดในกลุ่มเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า ๒๕ ปี ขณะที่เฮโรอีนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นและกระจายวงกว้างมากขึ้น ส่วนเคตามีนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในแหล่งเที่ยวบันเทิงกลางคืน โดยใช้ร่วมกับกัญชา ยาบ้า ยาอี ไอซ์ และสุรา ทำให้เป็นอันตรายแก่ชีวิตได้ ดังนั้นควรมีการเฝ้าระวังมากขึ้นในพื้นที่เสี่ยงต่าง ๆ และควรเฝ้าระวังการตั้งครรภ์และผลกระทบต่อเซลล์สมองของลูกที่จะเกิดตามมาสำหรับกลุ่มเพศหญิงซึ่งมีแนวโน้มการใช้ยาเพิ่มมากขึ้น

ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. ได้สรุปปัจจัยที่เอื้อให้เกิดการแพร่ระบาดของปัญหายาเสพติดในเยาวชน ได้แก่ (๑) การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีก้าวหน้ารวดเร็ว และการเข้าสู่สังคมดิจิทัล ผู้บริโภคเริ่มเปลี่ยนพฤติกรรมการดำเนินชีวิต ทำกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านทางออนไลน์มากขึ้น (๒) แหล่งซื้อขายยาเสพติดบนโลกออนไลน์ที่มีอย่างเปิดเผย เช่น ทวิสเตอร์ (twitter) เป็นต้น (๓) การส่งยาเสพติดผ่านบริการขนส่งเอกชนกระทำได้ง่ายและหลากหลายรูปแบบ (๔) รูปแบบการชำระเงินสะดวกมากขึ้น เช่น เก็บเงินปลายทาง จ่ายผ่าน Mobile Application (๕) การเข้าถึงยาเสพติดง่ายขึ้น มีการแบ่งจำหน่าย (๖) ราคายาเสพติดมีแนวโน้มลดลง (๗) การรู้ไม่เท่าทันของเด็กและเยาวชน (๘) ความเข้าใจที่ผิดในประเด็นการนำพืชเสพติดมาใช้เป็นประโยชน์ทางการแพทย์หรือกฎหมายยาเสพติด (๙) สภาพเศรษฐกิจ ว่างงาน และความเครียด ส่งผลให้ใช้ยาเสพติดเพิ่มขึ้น อาจส่งผลให้ค้ายาเสพติดรายย่อย

จากผลรายงานของ **สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔** ได้รายงานผลภาวะสังคมไทยในไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๔ ตั้งแต่ห้วงปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ ที่เกิดสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ต่อเนื่อง พบว่าสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลต่อภาวะสังคมไทยและเศรษฐกิจ โดยในห้วงที่ผ่านมาอัตราการว่างงานยังอยู่ในระดับสูง กลุ่มประชากรที่มีอายุน้อยและมีระดับการศึกษาสูงเป็นกลุ่มที่มีอัตราการว่างงานสูงสุด ผู้คนตกงานและสูญเสียรายได้ หนี้สินครัวเรือนขยายตัวมากขึ้น นอกจากนี้ จากการสืบค้นบทความตลาดยาเสพติดในยุคโควิด ยังพบว่า คดีอาญาโดยรวมเพิ่มขึ้น ทั้งคดียาเสพติดและคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และจากข่าวสารที่ปรากฏตามสื่อ พบว่า ปัญหาการแพร่ระบาดโควิดส่งผลให้คนที่ตกงานบางส่วนตัดสินใจหันไปพึ่งพาสารเสพติด เพื่อช่วยคลายความเครียด รวมถึงบางส่วนหันไปร่วมกับขบวนการค้ายาเสพติด นอกจากนี้ยังพบการจูงใจดึงกลุ่มวัยรุ่น คนรุ่นใหม่ เข้าร่วมขบวนการโดยเฉพาะในขั้นตอนการรับ-ส่ง-ลำเลียง-ขนยาเสพติด

นอกจากนี้ **สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดย รองศาสตราจารย์ดุษฎี อินทรประเสริฐ และคณะ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔** ได้ดำเนินการวิจัยสำรวจการรับรู้การเรียนรู้และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของกลุ่มวัยรุ่นเสี่ยงสูง โดยผลการวิจัยพบว่า กลุ่มวัยรุ่นที่เคยลองใช้ยาเสพติดจากการชักชวนของคนใกล้ชิด เพราะต้องการให้เพื่อนยอมรับเข้ากลุ่ม อดทน ฟังคำประชดของเพื่อนไม่ได้ และคิดว่ายาเสพติดช่วยให้ลืมปัญหา ส่วนกลุ่มวัยรุ่นที่ไม่เคยลองใช้ยาเสพติดตามคำชวน เนื่องจากไม่ชอบกลิ่นหรือรสชาติ สามารถแยกแยะได้ว่าอะไร

ที่ไม่ดี และรู้ทางออกของปัญหา โดยไม่ต้องพึ่งยาเสพติด นอกจากนี้ ยังพบว่าสภาพแวดล้อมรอบตัวของวัยรุ่น ได้แก่ ครอบครัว เพื่อน โรงเรียน และชุมชน เป็นปัจจัยที่เอื้อและปกป้องการใช้ยาเสพติด กล่าวคือ ครอบครัวเอื้อต่อการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่น เพราะคนในครอบครัวใช้ยาเสพติด ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้จึงใช้ยาเสพติด และวัยรุ่นเครียดจากครอบครัว ในขณะเดียวกันครอบครัวก็ปกป้องวัยรุ่นจากยาเสพติด เนื่องจากคนในครอบครัวคอยตักเตือนและเป็นตัวอย่างของการไม่ใช้ยาเสพติด รวมทั้งวัยรุ่นรับรู้ความคาดหวังจากครอบครัว ส่วนกลุ่มเพื่อนมีทั้งสนับสนุนการใช้ยาเสพติดและชวนให้เลิกใช้ยาเสพติด นอกจากกลุ่มเพื่อนแล้ว โรงเรียนและชุมชนก็เป็นแหล่งมั่วสุมของยาเสพติด จึงเอื้อให้วัยรุ่นมีประสบการณ์ใช้ยาเสพติด อย่างไรก็ตาม การมีกิจกรรมป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนและมาตรการป้องกันยาเสพติดในชุมชนมีส่วนป้องกันการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่นได้เช่นเดียวกัน ซึ่งจากผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของวัยรุ่น พบว่า การปฏิบัติตนของวัยรุ่นที่แสดงออกถึงการปกป้องตนเองจากการใช้ยาเสพติด ประกอบด้วย ๗ ลักษณะ ได้แก่ (๑) ปฏิเสธคำชวนของคนรอบข้าง (๒) การเลือกคบเพื่อนที่ไม่ใช้ยาเสพติด (๓) นึกถึงผลกระทบที่ตามมา (๔) ทำกิจกรรมอื่นแทนการใช้ยาเสพติด (๕) หาสิ่งเตือนใจเพื่อเป็นเกราะป้องกันยาเสพติด (๖) เรียนรู้จากประสบการณ์ที่ไม่ดีจากการใช้ยาเสพติด และ (๗) เตือนคนรอบข้างไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อลดการถูกชักชวน

โดยผลวิจัยข้างต้นสอดคล้องกับการศึกษาของ **ศูนย์บริการวิชาการสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โดย รองศาสตราจารย์เกษมศานต์ โชติชาครพันธุ์ และคณะ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒** ได้ดำเนินการศึกษาสถานการณ์ปัญหาและจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดสำหรับเด็กและเยาชน โดยผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมในการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอาจพอสรุปความได้ว่า เกิดจากปัจจัยภายในตัวของเด็กและเยาวชนเป็นปักเจก (individual) ไม่ว่าจะเป็นความคิด ความเชื่อ ความรู้ ทัศนคติ ค่านิยม ทักษะในการใช้ชีวิต ฯลฯ ที่เกิดจากการเรียนรู้ ปลูกฝัง การกล่อมเกลาทางสังคมจากบริบทแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพล ทั้งด้านครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน กลุ่มเพื่อน ฯลฯ นอกจากนั้นพฤติกรรมยังเกิดจากการที่เด็กและเยาวชนได้รับสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นจากปัจจัยแวดล้อมภายนอก ไม่ว่าจะเป็นความรุนแรงของปัญหายาเสพติด ความสะดวก และการเข้าถึงตัวยาเสพติด ฯลฯ โดยพบว่า “ครอบครัว” เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กและเยาวชนที่ในปัจจุบันพบว่าลักษณะของครอบครัวได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต อาทิ ลักษณะของครอบครัวเชิงเดี่ยว ครอบครัวในลักษณะสังคมชุมชนเมือง เป็นต้น

๓.๑.๒ ผลการศึกษาผลกระทบจากปัญหายาเสพติดในการดำเนินงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากข้อมูลที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ ของสำนักงาน ป.ป.ส. พบผลกระทบดังนี้

๑) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ข้อมูลประมาณการผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ที่ได้จากการประมวลผลการจับกุมและการนำผู้เสพเข้าสู่กระบวนการบำบัด ในปี ๒๕๕๖ มีตัวเลขประมาณการอยู่ที่ ๒,๕๒๑,๒๙๙ คน ในจำนวนคนที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยคนเหล่านี้ต้องเสียเงินไปกับการซื้อยาเสพติดวันละ ๒๕๐ บาทต่อวัน เท่ากับสูญเงินไปวันละ ๖๒๕ ล้านบาทต่อวัน และใน ๑ ปี จะเป็นเงิน ๒๒๘,๑๒๕ ล้านบาท ทั้งนี้สำนักงาน ป.ป.ส. รายงานการตลาดสารเสพติดบนโลกอินเทอร์เน็ตประเทศไทย ช่วงเดือนมกราคม – กันยายน ๒๕๖๓ พบข้อความการโพสต์ขาย มีการการันตีคุณภาพ อวดอ้างสรรพคุณ

จัดโปรโมชั่นเพื่อส่งเสริมการขาย เช่น แถมการจัดส่งให้ฟรี ทั้งนี้ ผู้ขายทุกรายให้บริการจัดส่งทั่วประเทศ ส่วนใหญ่เป็นการใช้บริการขนส่งเอกชน ชำระเงินโดยการเก็บเงินปลายทาง การทำธุรกรรมทางการเงิน การโอนเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ยังมีรายงานการสำรวจของกรมกิจการเด็กและเยาวชนร่วมกับมูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย สำรวจสถานการณ์เด็กไทยกับภัยออนไลน์ ๒๕๖๓ พบเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาข้อมูลที่ผิดกฎหมาย เป็นอันตรายต่อเด็ก เช่น ความรุนแรง การพนัน สื่อลามก สารเสพติด ซึ่งส่วนใหญ่เด็กใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเล่นเกมออนไลน์ โดยเชื่อว่าภัยอันตรายเสี่ยงต่าง ๆ สามารถจัดการแก้ไขปัญหาได้ด้วยตัวเอง และช่วยเพื่อนได้

๒) ผลกระทบด้านสังคม ผลการสำรวจติดตามการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ในปี ๒๕๕๖ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดแล้วไปก่ออาชญากรรมต่าง ๆ ในปี ๒๕๕๖ มีถึง ๑๒๗,๔๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘ โดย ๕ อันดับแรกของผู้กระทำความผิดคดียาเสพติดแล้วไปก่ออาชญากรรมอื่น ๆ ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์มากที่สุด

๓) ผลกระทบด้านสุขภาพ ข้อมูลจากกรมสุขภาพจิต พบว่า ปี ๒๕๖๓ มีผู้ป่วยจิตเวชยาเสพติด ส่วนใหญ่เป็นผู้บำบัดยาบ้ามากที่สุด ร้อยละ ๖๘.๙๗ ไอซ์ ร้อยละ ๑๒.๔๕ และกัญชา ร้อยละ ๘.๗๕ เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุ ผู้ป่วยจิตเวชยาเสพติดที่มีอาการทางจิต มักเป็นวัยรุ่นตอนปลาย อายุ ๒๕ - ๒๙ ปี ร้อยละ ๒๓.๗๕ อายุ ๓๐ - ๓๔ ปี ร้อยละ ๑๙.๑๕ และอายุ ๒๐ - ๒๔ ปี ร้อยละ ๑๘.๖๘ ตามลำดับ ซึ่งเมื่อเทียบกับปีงบประมาณที่ผ่านมาพบว่าสัดส่วนของช่วงอายุ ๓๐ - ๓๔ ปี ให้ยาขณะบำบัดเพื่อรักษาโรคร่วมทางจิตเวชเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒.๓๑ (เดิมร้อยละ ๑๗.๔๙) โดยเป็นผู้บำบัดไอซ์ที่ให้ยาขณะบำบัด เพื่อรักษาโรคร่วมทางจิตเวชเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๕.๒๘ (เดิมร้อยละ ๘.๐๖) ในขณะที่ผู้บำบัดยาบ้าและกัญชาลดลง ตามลำดับ ผู้ป่วยจิตเวชที่ก่อเหตุมีทั้งหมด ๑๙๘ คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ ๙๔.๔๔) มีประวัติอาชญากรรม (ร้อยละ ๓๐.๓๐) มีประวัติเข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด (ร้อยละ ๓๔.๓๔) ช่วงอายุที่ก่อเหตุมากที่สุดคือช่วงอายุ ๓๕ - ๓๙ ปี ร้อยละ ๑๗.๘๗ รองลงมา คือ ช่วงอายุ ๑๕ - ๒๔ ปี และช่วงอายุ ๔๐ - ๕๐ ปี ร้อยละ ๑๖.๗๖ เท่ากัน

๔) ผลกระทบด้านการบริหารจัดการภาครัฐ เนื่องจากปริมาณคดียาเสพติดที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบโดยตรงต่อกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ ตั้งแต่ตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์ และคุมประพฤติ ภาระค่าใช้จ่ายของรัฐเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลต่อต้นทุนของกระบวนการยุติธรรม นอกจากนี้สำนักงาน ป.ป.ส. รายงานระบบทะเบียนคดียาเสพติด (NCR) ปี ๒๕๖๓ ส่วนใหญ่เป็นผู้ต้องหาในคดีเสพยาบ้า ไอซ์ กระท่อม น้ำกระท่อม กัญชา สารระเหย เฮโรอีน ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาภาพรวมของการแพร่ระบาด พบว่ายาเสพติดที่เด็กและเยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องมากที่สุด ได้แก่ ยาบ้า ส่วนไอซ์ และเฮโรอีน มีการระบาดเพิ่มขึ้น การลักลอบจำหน่ายไอซ์และกัญชาในโลกออนไลน์ เช่น twitter มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น แม้ว่าสถิติการตรวจยึดจับกุมยาบ้าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ลดลงร้อยละ ๓๗ จากปีที่ผ่านมา

๓.๑.๓ ผลการศึกษาแนวทางการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดกลุ่มเยาวชน อายุ ๑๒ - ๒๔ ปี

ประเทศไทยมีแนวทางการป้องกันยาเสพติดในแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างเหมาะสม เป็นรูปธรรมและมีแนวทางการปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยเมื่อพิจารณาถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามแผนยุทธศาสตร์และการจัดสรรงบประมาณตามภารกิจ

การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของแต่ละหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ รวมกว่า ๒๐ หน่วยงาน ทั้งนี้ หน่วยงานรับผิดชอบหลักหรือหน่วยงานสนับสนุนอาจแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ ตลอดจนความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการนำแผนปฏิบัติการไปใช้

ผลการวิเคราะห์นโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด ที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นประเด็นภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน ซึ่งให้ความสำคัญต่อการฟื้นฟูพื้นฐานด้านความมั่นคงที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เป้าหมายที่ ๔ ประเทศไทยมีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ และนานาประเทศ ในการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการรักษาผลประโยชน์ของชาติ ตัวชี้วัดที่ ๔.๔ จำนวนคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดลดลง อีกทั้งยังมียุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาทุนมนุษย์ ที่สนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างเป็นผลสัมฤทธิ์ ซึ่งมุ่งเน้นคุณภาพคนในแต่ละช่วงวัย ตั้งแต่พัฒนาการวัยเด็กปฐมวัย ที่ต้องพัฒนาให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทางสมอง ทักษะการเรียนรู้ และทักษะชีวิต เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ควบคู่ไปกับการพัฒนาคนไทยในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม มีทักษะความรู้และความสามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงรอบตัวที่รวดเร็วบนพื้นฐานของการมีสถาบันทางสังคมที่เข้มแข็ง ทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันชุมชน และภาคเอกชน ที่ร่วมกันพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีคุณภาพสูง อีกทั้งยังเป็นทุนทางสังคมที่สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๒ ที่เห็นชอบนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) โดยแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รองรับนโยบายที่ ๕ สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ และนโยบายที่ ๘ เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายใน

ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด ภายใต้แนวคิดการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สอดคล้องตั้งแต่ต้นน้ำ (ปราบปราม) กลางน้ำ (ป้องกัน) และปลายน้ำ (รักษา) ภายใต้การบูรณาการร่วมกันตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เริ่มมีแนวทางการป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเป้าหมายเฉพาะอย่างเหมาะสมและเป็นรูปธรรมมากขึ้นตามมาตรการป้องกันยาเสพติดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ ประกอบด้วย ๓ แนวทาง ได้แก่ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวชายแดน การพัฒนาทางเลือกการป้องกันยาเสพติดในแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างเหมาะสมเป็นรูปธรรม และการปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ทั้งนี้ ๓ แนวทางนี้ได้รับการจัดสรรงบประมาณบูรณาการให้เกิดผลลัพธ์ ๒ ด้าน ซึ่งสามารถวิเคราะห์ผลการดำเนินงานได้ดังนี้

ผลลัพธ์ด้านแรก การสร้างภูมิคุ้มกันในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งได้รับงบประมาณปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๒๔๓.๖๕๔๓ ล้านบาท ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๐๑๘.๖๑๐๔ ล้านบาท และปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๐๔๗.๑๕๗๔ ล้านบาท ตามลำดับ ผ่าน ๘ โครงการบูรณาการหลัก ดังนี้

- โครงการ TO BE NUMBER ONE

- โครงการ D.A.R.E. /โครงการตำรวจประสานโรงเรียน

- โครงการ มยส. (มาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ) /โครงการโรงงานสีขาว /รณรงค์ในสถานประกอบการ

- โครงการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันในสถานศึกษา เช่น ลูกเสือต้านยาเสพติด อบรมนักจิตวิทยา อบรมกลุ่มเสี่ยง เครือข่ายนักศึกษา

- โครงการป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเยาวชน ครอบครัวทหาร

- โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และศูนย์ฝึกอบรม

- โครงการการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

- โครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ซึ่งหน่วยงานภาครัฐร่วมรับผิดชอบ ได้แก่ กรมสุขภาพจิต กรมกิจการเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สำนักงาน ป.ป.ส. และกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พบว่าผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ พบการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการสามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายทุกตัวชี้วัดเชิงปริมาณ เช่น

๑) ปฐมวัย: พัฒนาทักษะสมอง (Brain Executive functions (EF)) ให้เด็กรู้จักยับยั้งชั่งใจ ยั้งคิดไตร่ตรอง ควบคุมอารมณ์ ยืดหยุ่น ปรับตัว ฯลฯ เมื่อพัฒนาต่อเนื่อง เด็กโตขึ้นจะลดโอกาสการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เช่น พฤติกรรมดื่มเหล้า การสูบบุหรี่ การทุจริต โดยดำเนินการผ่านกลไกครูอนุบาล/ครูผู้ดูแลเด็กในโรงเรียนอนุบาลและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผ่านการเรียนการสอนกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่เหมาะสมกับช่วงวัย ทั้งนี้ ครู EF ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ แต่ทักษะครูยังสามารถถ่ายทอดให้ครูต่อไปได้น้อย การพัฒนาอุปกรณ์ในพื้นที่มีข้อจำกัด ทำให้การประเมินผลลัพธ์ (Output) เชิงปริมาณเด็ก และผลสัมฤทธิ์ (Outcome) เชิงคุณภาพทำได้ยาก

๒) ประถมศึกษา: ทักษะชีวิตสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดผ่านการเรียนการสอนกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ควบคู่กับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา ครูตำรวจ D.A.R.E. ครูพระสอนศีลธรรม วิทยากรป้องกันต่าง ๆ สอนสอดแทรกความรู้เพื่อการป้องกันยาเสพติดที่หลากหลายตามบริบท แต่พบว่ายังวัดผลได้ไม่ชัดเจน เช่น ด้านทักษะการปฏิเสธ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การใช้ชีวิตแบบปลอดภัย หรือการปรับตัวให้ทันการณ์

๓) ระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา: พัฒนาทักษะชีวิตเช่นเดียวกับประถมศึกษา และสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดผ่านการเรียน กิจกรรมนอกหลักสูตร จัดระบบดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา เฝ้าระวัง ค้นหา คัดกรองนักเรียนร่วมกับครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ความร่วมมือไปยังผู้ปกครองช่วยกันสอดส่องดูแล เฝ้าระวัง โดยเปิดทางติดต่อสื่อสารระหว่างครูและผู้ปกครอง การเสริมสร้างความภาคภูมิใจในตน ทักษะต่าง ๆ กิจกรรมกลุ่มเพื่อน เครือข่าย/องค์กรเยาวชน TO BE NUMBER ONE

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการลดโอกาสที่เยาวชนจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด อบายมุข แหล่งมั่วสุม ทั้งในช่วงเวลาว่างและปิดภาคเรียน แต่พบว่าการตั้งเป้าหมายในชีวิต/สร้างคุณค่าในตนเองไม่ชัดเจน

อนึ่ง ชมรม TO BE NUMBER ONE ต้นแบบ ชุมชนเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส มีการจัดตั้งศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เยาวชนที่ต้องการความช่วยเหลือได้รับคำปรึกษาแนะนำที่ถูกต้อง เหมาะสม จากผู้เชี่ยวชาญหรือเพื่อนอาสาสมัครที่ผ่านการอบรม และเยาวชนได้มีโอกาสใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างสรรค์ และเสริมสร้างความสุขให้กับตนเอง ด้วยการฝึกทักษะด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ ฯลฯ จากผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งให้โอกาสแก่เยาวชนได้มีสถานที่ที่เหมาะสม และเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายในการทำกิจกรรมที่สนใจร่วมกัน เช่น “โครงการใครติดยายกมือขึ้น” เป็นต้น ทั้งนี้ นโยบายจากแม่ทัพภาคที่ ๔ ในเรื่องการป้องกันและรักษาผู้เสพ ผู้ใช้ยาเสพติดในชุมชนร่วมกับภาคีเครือข่าย เช่น ที่ว่าการอำเภอเจาะไอร้อง สาธารณสุขอำเภอเจาะไอร้อง โรงพยาบาลเจาะไอร้อง และผู้นำชุมชนเจาะไอร้อง มีกิจกรรมคัดกรอง บำบัดและฟื้นฟูให้กับผู้เสพ ฝึกอาชีพ หาอาชีพ น้องช่วยพี่ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ รณรงค์ป้องกันยาเสพติดในชุมชน และเป็นผู้ช่วยกลุ่มกิจกรรม นอกจากนี้โรงเรียนสวนพระยาวิทยา จังหวัดนราธิวาส ได้ดำเนินการโครงการ TO BE NUMBER ONE มาเป็นระยะเวลา ๙ ปี โดยได้มีการตระหนักถึงปัญหายาเสพติด จึงได้กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติด การสร้างการรับรู้เกี่ยวกับปัญหายาเสพติด สร้างภูมิคุ้มกันให้กับเยาวชน สร้างพื้นที่ปลอดภัย พัฒนาศักยภาพคุณภาพเยาวชนให้เป็นคนรุ่นใหม่ สร้างความเข้มแข็งเยาวชนและชุมชน และสนับสนุนกิจกรรมที่ยั่งยืน

ทั้งนี้ โครงการ D.A.R.E. เป็นหลักสูตรมุ่งเน้นเป้าหมายหลักคือเด็กนักเรียน ให้รู้จักใช้ทักษะการเรียนรู้ วิธีการตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ดี เพื่อหลีกเลี่ยงและต่อต้านการใช้ยาเสพติด รู้จักวิธีการต่อต้านแรงกดดันต่าง ๆ จากเพื่อน รู้จักใช้ทางเลือกที่ถูกวิธีอื่น ๆ และรู้จักแนวทางการปฏิเสธยาเสพติดอย่างเด็ดขาด รวมถึงครู ผู้ปกครอง และสมาชิกในชุมชน นักเรียนจะได้รับข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับบุหรี่ สุรา สารระเหย ยาบ้า และยาเสพติดชนิดอื่น ๆ อย่างเป็นขั้นตอนของรูปแบบการตัดสินใจได้ โดย D.A.R.E. ย่อมาจาก Drugs Abuse Resistance Education ซึ่งเป็นหลักสูตรป้องกันยาเสพติดในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (หลักสูตรต้นแบบจากสหรัฐอเมริกา) ทั้งนี้ โรงเรียนครูตำรวจแดร์ (D.A.R.E) ที่เป็นต้นแบบ ได้แก่ โรงเรียนหมากแข้ง จังหวัดอุดรธานี เป็นต้น

นอกจากนี้กองทัพอากาศ (ทอ.) มีการป้องกันยาเสพติดในกำลังพล ครอบครัว และพื้นที่ปลอดยาเสพติด โดยจัดโครงการ คือ (๑) สร้างภูมิคุ้มกันและการมีส่วนร่วมในกำลังพล ทอ. และครอบครัวกำลังพล ทอ. ที่บรรจุใหม่ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ทอ. ปลอดยาเสพติด กำลังพล ทอ. และครอบครัวสร้างภูมิคุ้มกันมากกว่าร้อยละ ๗๐ (๒) โครงการสร้างสภาพแวดล้อมของพื้นที่และชุมชนร่วมกันสร้างบรรยากาศที่ดีในการอยู่ร่วมกัน การสร้างความเข้าใจ เกิดทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและครอบครัวรอบข้าง รณรงค์การต่อต้านการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด รวมทั้งการสร้างสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้อต่อการยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การให้ความรู้กับเยาวชนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่รอบพื้นที่ของ ทอ. หน่วยรับผิดชอบ มุ่งผลสัมฤทธิ์กำลังพล ทอ. วัยเสี่ยงสูง (ห้วงอายุ ๑๕ - ๒๙ ปี) ในพื้นที่ปลอดจากยาเสพติดและที่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดลดลง ทั้งนี้ ทอ. มีนโยบายงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ชัดเจน ได้แก่

- การข่าวกรอง เป็นการตรวจสอบและหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านยาเสพติด กำลังพลและครอบครัวข้าราชการ ทอ. ที่มีอายุระหว่าง ๑๕ - ๑๘ ปี กลุ่มที่มีความเสี่ยง วางแผนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

- กลุ่มกำลังพล ทอ. บรรจุใหม่ที่เสี่ยงต่อยาเสพติด ทั้งภายในพื้นที่ ทอ. และชุมชนใกล้เคียง

- ผู้บังคับบัญชา ต้องกำกับดูแล ป้องกัน ปราบปราม บำบัดรักษา

- แผนปฏิบัติการภายใน ทอ. การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และแผนสนับสนุนส่วนราชการภายนอก

อย่างไรก็ดี ยังพบว่ามีโครงการ/กิจกรรมที่น่าสนใจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่กรุงเทพมหานครที่นำร่องป้องกันยาเสพติดสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นแบบครบวงจร มีภูมิคุ้มกันการเสี่ยงต่อยาและสารเสพติดในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๔ โรงเรียน ครูที่รับผิดชอบงานยาเสพติดโรงเรียนละ ๑ คน รวม ๒๔ คน และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ประเมินภูมิคุ้มกันแล้วคัดเลือกเด็กเสี่ยงได้นักเรียนโรงเรียนละ ๓ คน รวม ๗๒ คน รวมทั้งหมด ๙๖ คน เนื้อหาที่สอน ได้แก่ พัฒนาการวัยรุ่น ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว การจัดการกับอารมณ์ การปฏิเสธ การตัดสินใจ การเตือน คุณค่าชีวิต เป็นต้น

ผลลัพธ์ด้านที่สอง พื้นที่ปลอดภัย การป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนให้มีระบบนิเวศ ซึ่งได้รับงบประมาณปี ๒๕๖๒ จำนวน ๕๑๒.๔๘๖๗ ล้านบาท ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๘๔๐.๓๔๐๑ ล้านบาท และปี ๒๕๖๔ จำนวน ๖๗๕.๓๘๙๙ ล้านบาท ตามลำดับ ผ่าน ๓ โครงการบูรณาการหลัก ดังนี้

- โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้านชุมชน /โครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

- โครงการพื้นที่ปลอดภัย /ตำบลมั่นคง

- โครงการเสริมสร้างชุมชนและหมู่บ้านเข้มแข็งเพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน

โดยมีหน่วยงานภาครัฐร่วมรับผิดชอบ ได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชน กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และกรมการปกครอง ซึ่งพบว่ามีพื้นที่ปลอดภัยและมีกระบวนการป้องกันดูแลปัญหายาเสพติดระดับหมู่บ้าน ตำบล ท้องถิ่น ได้หลายแห่ง อาทิ ต้นแบบโครงการของตำบลภูเหล็ก อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ถือว่าเป็นโครงการที่ครบวงจรที่สามารถนำไปใช้ต่อยอดแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศได้ มีทั้งการปราบปราม ป้องกัน บำบัดรักษาฟื้นฟู สามารถนำไปเป็นตัวอย่างที่ดีให้ชุมชนอื่น ๆ ได้ และการมีธรรมนูญหมู่บ้านสำคัญต่อการกระจายอำนาจ ทำให้คนอยู่ในชุมชน/หมู่บ้านของตัวเองอย่างมีคุณค่า โดยกำนัน ผู้นำชุมชน ครู ผู้ใหญ่บ้าน และฝ่ายปกครองกระทรวงมหาดไทย เป็นพลังสำคัญและเป็นหน่วยงานบำบัดทุกข์บำรุงสุขได้มากที่สุด

ปัจจัยความสำเร็จในการจัดตั้งหมู่บ้านเข้มแข็ง ได้ดำเนินการมาถึงปี ๒๕๖๓ โดยการสร้างเครือข่าย พัฒนาความเข้าใจ บริหารงานแก้ปัญหายาเสพติด ขับเคลื่อนด้วย PDCA (Plan-Do-Check-Act) โดยอาศัย ๓ ชุดปฏิบัติการ ได้แก่ (๑) ชพส. หรือชุดพัฒนาสัมพันธ์มวลชน (๒) ชบช. หรือชุดวิทยากรกระบวนการการสร้างเครือข่ายผู้นำชุมชนเข้มแข็ง และ (๓) ชวกม. หรือชุดวิทยากรกองทุนแม่ของแผ่นดิน ทั้ง ๓ ชุด มีการเสริมทักษะ ทบทวนทักษะ สร้างทักษะใหม่เพื่อสร้างหมู่บ้าน

แกนหลัก (Core Village) ที่ทันต่อสถานการณ์ ทั้งนี้ ตัวชี้วัดผลคุณภาพที่เป็นรูปธรรมคือการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน อย่างน้อยร้อยละ ๓๐ ของหมู่บ้าน และพัฒนาหมู่บ้านเข้ารับพระราชทานกองทุนแม่ของแผ่นดินไม่น้อยกว่า ๒๖ หมู่บ้าน พัฒนาจัดทำฐานข้อมูลและผลิตสื่อวิดิทัศน์ที่ทันสมัย โดยโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดินมีส่วนช่วยให้เกิดความสำเร็จ เนื่องจาก

๑) ส่งเสริมกิจกรรมกีฬาต้านยาเสพติดเป็นประจำ โดยเยาวชนในพื้นที่ตำบล/หมู่บ้านสมัครเข้าแข่งขัน คัดกรองสารเสพติดก่อนแข่งขัน สร้างความสามัคคี ลดความขัดแย้ง รู้แพ้รู้ชนะให้อภัยกัน

๒) กิจกรรมทำดีตามเทศกาลต่าง ๆ ร่วมกับคนในชุมชน ลดความเสี่ยงของการติดยาเสพติด เช่น ปลูกต้นไม้เพื่อพ่อ ตั้งปณิธานออมความดีเพื่อแม่ และจิตอาสาเราทำความดีด้วยหัวใจในวันสำคัญ

๓) เด็กและเยาวชนที่เคยใช้ยาเสพติดมีรายได้จากการยืมเงินกองทุนแม่ของแผ่นดินมาใช้เป็นทุนเพื่อประกอบอาชีพ และห่างไกลจากยาเสพติด

๔) คณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดินขับเคลื่อนกิจกรรมกองทุนฯ อย่างมีประสิทธิภาพ มีการถ่ายทอดความรู้ และมีวิทยากรประจำแต่ละจังหวัด

๕) ก่อให้เกิดเยาวชนต้นแบบในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการรวมกลุ่มสร้างอาชีพ เช่น กลุ่มปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ สามารถเป็นสถานที่ที่สามารถศึกษาดูงานได้

ทั้งนี้ ยังมีโครงการงบบูรณาการที่สำคัญและประสบความสำเร็จในด้านการป้องกัน ได้แก่ มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ขับเคลื่อนโครงการร้อยใจรักษ์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยสามารถลดพื้นที่ปลูกฝิ่น ดูแลป้องกัน ให้การศึกษา สร้างอาชีพเกษตรพอเพียงอย่างยั่งยืนให้แก่เยาวชนและชุมชนได้ เป็นโครงการแบบอย่างที่เป็นรูปธรรม

สรุปผลการศึกษาการวิเคราะห์นโยบาย แนวทาง ผลลัพธ์ และข้อเสนอแนะการดำเนินงานการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดของประเทศไทย

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่ามีประชากรวัยเสี่ยงสูงที่ได้รับการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในภาพรวมเป็นไปตามเป้าหมายเชิงปริมาณ และเมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่ระบุไว้ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ที่มีการเปลี่ยนแปลงทุกปี แต่ยังพบว่าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการสามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายทุกตัวชี้วัด ทั้งนี้ จะเห็นว่าแผนงานและหน่วยงานต่าง ๆ สอดคล้องกันภายใต้การบูรณาการร่วมกันในกลุ่มเป้าหมายเฉพาะอย่างเหมาะสมและเป็นรูปธรรมตามมาตรการการป้องกันยาเสพติด ทั้งด้านการสร้างภูมิคุ้มกันในแต่ละกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ปลอดภัย

อย่างไรก็ดี แม้ว่าภาพรวมพบว่าการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนและการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน มีผลลัพธ์เชิงปริมาณเพิ่มขึ้น ทั้งมิติการดำเนินงานและการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมาย แต่ยังพบว่าปัญหายาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนยังคงมีอยู่และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในบางกลุ่มเยาวชน เช่น กลุ่มแรงงานในบางพื้นที่ เป็นต้น ดังนั้นควรเพิ่มผลลัพธ์เชิงคุณภาพด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกัน

ยาเสพติดในตัวบุคคลและพื้นที่ปลอดภัยอย่างยั่งยืน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เช่น พัฒนาการ EF ในปฐมวัยและทักษะชีวิตในเด็กประถม และทักษะทางสังคมในเด็กมัธยม ทั้งนี้ รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ได้แนะนำการประเมินผลการปรับพฤติกรรมเด็กวัยเรียน/วัยรุ่น โดยติดตามประเมินการตระหนักรู้ ความพยายามมุ่งมั่นและความสำเร็จมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยเยาวชนได้รับการปลูกฝัง ๔ ต้อง ได้แก่ ต้องมีคุณค่า ต้องมีอนาคต ต้องมีแบบอย่าง และต้องมีการพัฒนาชีวิต ซึ่งจะสามารถเป็นต้นทุนชีวิต มีพลังบวก การรู้คิด มีจิตสำนึก มีภูมิคุ้มกันจิตใจ มีจิตอาสา และเพิ่มความเข้มแข็งทางใจของครอบครัว ร่วมกับการเพิ่มพื้นที่สังคมออนไลน์ที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ และมีการติดตามวัดผลอย่างต่อเนื่อง สามารถสะท้อนประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการดำเนินการกิจกรรมเพื่อการขับเคลื่อนการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในกลุ่มเยาวชน อายุ ๑๒ - ๒๔ ปี

สำนักงาน ป.ป.ส. ได้วิเคราะห์สรุปแนวทางการดำเนินการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดของประเทศในอนาคตอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

๑) สร้างการยอมรับ ในแนวคิดการป้องกันยาเสพติดแนวใหม่ที่มุ่งเน้นการควบคุมและลดผลกระทบจากยาเสพติด เพื่อให้สังคมปลอดภัย (ไม่ปลอดยา แต่ปลอดภัย)

๒) ป้องกันยาเสพติดในกลุ่มวัยเสี่ยงสูง ดำเนินการป้องกันยาเสพติดอย่างเร่งด่วน เน้นในประชากรกลุ่มเป้าหมายวัยเสี่ยงสูง อายุ ๑๕ - ๒๔ ปี เป็นลำดับแรกสุด ส่วนช่วงวัยอื่น สร้างภูมิคุ้มกันต่อเนื่อง

๓) บูรณาการขับเคลื่อนงานยาเสพติดเพื่อสร้างพื้นที่ปลอดภัย โดยใช้กลไกชุดปฏิบัติการประจำตำบล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงส่งเสริมบทบาทภาคประชาชน/อาสาสมัคร/ชุมชน อาทิ ชรบ. โดย (๑) ดูแลช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยงสูง (๒) เพิ่มปัจจัย/กิจกรรม/พื้นที่เชิงบวก (๓) ขจัด ควบคุม เฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยง

๔) มาตรการจูงใจ มีมาตรการจูงใจให้สถานประกอบการเข้าร่วมกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น มาตรการลดหย่อนภาษี การให้รางวัล

๕) ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มแรงงานนอกระบบ ขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มแรงงานนอกระบบโดยใช้กลไกภาคีเครือข่ายแรงงาน เช่น เครือข่ายเกษตรกร

คณะกรรมาธิการจึงเสนอกลยุทธ์แนวทางเพื่อการขับเคลื่อนการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนอายุ ๑๒ - ๒๔ ปี ด้วยการกำหนดผลลัพธ์ที่ท้าทาย (Outcome Challenge) ที่สร้างบันได (Road Map) สู่ความสำเร็จ มี ๓ ระยะ ดังนี้

๑) ระยะสั้น

- การเร่งปรับสภาพแวดล้อมสังคมและชุมชนที่เสี่ยงให้ปลอดยาเสพติด การขนส่งออนไลน์ที่ปลอดภัย
- สร้างกระแสสังคมให้เกิดค่านิยมเชิงบวก แรงจูงใจเชิงบวก เพิ่มพื้นที่สร้างสรรค์ในสังคม
- บทบาทสถาบันครอบครัวที่เข้มแข็งทางใจในการสร้างความเข้าใจ เปิดพื้นที่การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

๒) ระยะกลาง

- การพัฒนาทักษะชีวิตที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนแก่เด็กและเยาวชนให้ปลอดภัยและประสบความสำเร็จ ได้แก่ ทักษะทางสังคม ความภูมิใจในความสามารถจัดการปัญหาด้วยตนเอง มีการกระตุ้นศักยภาพในตัวเองให้เกิดความสามารถ อาทิ กีฬา ดนตรี ศิลปะ ฯลฯ ก่อให้เกิดพลังบวก รู้คุณค่าในตัวเอง ตั้งเป้าหมายในชีวิต รู้คิด มีจิตสำนึก เสริมภูมิคุ้มกันจิตใจต่อเนื่อง จนเกิดจิตอาสาแบ่งปันสังคม

๓) ระยะยาว

- การวางรากฐานพัฒนาบูรณาการแผนเชิงกลยุทธ์ของหน่วยงานต่าง ๆ เอื้อให้ผลลัพธ์เกิดร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและทันสถานการณ์

- การพัฒนาคนทำงานดูแลระดับพื้นที่ เช่น ครู นักพัฒนาชุมชน หรือนักจิตวิทยาใกล้ชิดกับเยาวชน

- การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อให้ทุกหน่วยงานสามารถเข้าถึงและนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ต่อเนื่อง

- การพัฒนากรอบความคิดเติบโต (Growth Mindset) แก่บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะจากท้องที่และท้องถิ่นในการดำเนินงานในระดับพื้นที่ โดยการดำเนินงานควบคู่กับการถอดบทเรียนความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคเพื่อการเรียนรู้และปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

- การมีระบบการติดตามประเมินผลจากหน่วยงานภาควิชาการ เช่น นักวิชาการมหาวิทยาลัย หรือสถาบันวิชาการต่าง ๆ เพื่อสร้างความร่วมมือและการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมต่อไป

- การนำการดำเนินงานที่เป็นต้นแบบความสำเร็จ (Best Practice) ร่วมกับการฉายภาพอนาคตที่ควรเป็น (Scenario) เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนเชิงนโยบายที่สอดประสานร่วมกันทั้งระดับประเทศ ทั้งส่วนราชการ องค์กรอิสระ เอกชนและท้องถิ่น อย่างต่อเนื่อง ดังตารางแสดง Road Map ผลลัพธ์ที่ท้าทายในการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดเด็กและเยาวชนอายุ ๑๒ – ๒๔ ปี ต่อไปนี้

ตารางที่ ๑ ตารางแสดง Road Map ผลลัพธ์ที่ท้าทายในการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดเด็กและเยาวชน อายุ ๑๒ – ๒๔ ปี

ประเด็น	ผลลัพธ์ที่ท้าทาย: “สามารถป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันจากยาเสพติดสำหรับเด็กและเยาวชน อายุ ๑๒ - ๒๔ ปี ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน”		
	ระยะสั้น	**ระยะกลาง**	**ระยะยาว**
ผลลัพธ์	สร้างการรับรู้เรื่องยาเสพติดและพื้นที่ปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชนอายุ ๑๒ - ๒๔ ปี	ลดประชากรวัยเสี่ยง (เด็กและเยาวชนอายุ ๑๒ - ๒๔ ปี) ที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด	สามารถป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันจากยาเสพติดสำหรับเด็กและเยาวชนอายุ ๑๒ - ๒๔ ปี ผ่านการขับเคลื่อนเชิงนโยบาย

ตารางที่ ๑ ตารางแสดง Road Map ผลลัพธ์ที่ท้าทายในการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดเด็กและเยาวชน อายุ ๑๒ – ๒๔ ปี (ต่อ)

ประเด็น	ผลลัพธ์ที่ท้าทาย: “สามารถป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันจากยาเสพติดสำหรับเด็กและเยาวชน อายุ ๑๒ - ๒๔ ปี ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน”		
	ระยะสั้น	**ระยะกลาง**	**ระยะยาว**
กลยุทธ์หลัก	๑) ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ทักษะการป้องกันตนเองจากยาเสพติดอย่างเหมาะสม เป็นรูปธรรม โดยการปลูกฝังค่านิยมและองค์ความรู้ที่เหมาะสม เน้นการสร้างกระแสสังคมในทางสร้างสรรค์ ให้เกิดการตื่นตัวและมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด เช่น การออกแบบให้โรงเรียน ครอบครัว และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งจะต้องมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้น มีการรับทราบถึงปัญหา มีการสร้างความเข้าใจร่วมกัน และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทุกขั้นตอน ๒) ปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มุ่งให้เกิดพื้นที่ปลอดภัย การเพิ่มพื้นที่สังคม และการขนส่งออนไลน์ที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือ/ให้คำปรึกษานักเรียน ส่งเสริมกิจกรรม	๑) เสริมสร้างทักษะชีวิต ทักษะทางสังคม คุณค่าในตัวเอง ความภูมิใจ เกิดพลังบวก รู้คิด มีจิตสำนึกภูมิคุ้มกันจิตใจ จิตอาสา ผ่านการให้ความรู้และการปฏิบัติเพื่อการป้องกันยาเสพติด ควบคู่กับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยดำเนินการผ่านกลไกบุคลากรป้องกัน เช่น ครูตำรวจ D.A.R.E. ครูพระสอนศีลธรรม วิทยากรป้องกันฯ ในการสอนสอดแทรกความรู้เพื่อการป้องกันยาเสพติดที่หลากหลายตามบริบท พร้อมด้วยการส่งเสริมสนับสนุนให้มีกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ เช่น ดนตรี กีฬา ความถนัดพิเศษของเด็กและเยาวชนแต่ละคน อย่างจริงจัง ให้สามารถประยุกต์ในการใช้ชีวิตประจำวันอย่างมีคุณค่าและส่งผลต่อการทำงาน มีเป้าหมายในชีวิต ประกอบอาชีพอนาคตได้ ร่วมกับมีกิจกรรมกลุ่มเพื่อน เครือข่าย/องค์กร	๑) จัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์และสร้างเครือข่ายของคนทำงานเพื่อเชื่อมโยงการทำงานและลดการทำงานที่ซ้อนทับกัน โดยเน้นความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ มิใช่การดำเนินการแบบมุ่งเน้นเฉพาะการขับเคลื่อนให้บรรลุตัวชี้วัดขององค์การเท่านั้น ๒) ส่งเสริมและพัฒนาครูประจำชั้นให้เป็นนักจิตวิทยาประจำสถานศึกษาในการสร้างระบบการดูแลช่วยเหลือ/การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนให้เข้มแข็ง มั่นคง โดยใช้หลักจิตวิทยาเชิงบวก ๓) จัดทำฐานข้อมูลเด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติด รวมทั้งฐานข้อมูลการดำเนินงานด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกัน เร่งการนิเทศติดตาม กระตุ้นการรายงานผลการดำเนินงานด้านยาเสพติดจังหวัด (ระบบ NISPA) และรายงานสภาพการใช้

ตารางที่ ๑ ตารางแสดง Road Map ผลลัพธ์ที่ท้าทายในการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดเด็กและเยาวชน อายุ ๑๒ – ๒๔ ปี (ต่อ)

ประเด็น	ผลลัพธ์ที่ท้าทาย: “สามารถป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันจากยาเสพติดสำหรับเด็กและเยาวชน อายุ ๑๒ - ๒๔ ปี ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน”		
	ระยะสั้น	ระยะกลาง	ระยะยาว
	สร้างสรรค์เชิงบวก จัดพื้นที่ดนตรี กีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนทุกภาคส่วน เช่น ธรรมนูญหมู่บ้าน หรือโครงการตำรวจ D.A.R.E. ๓) สร้างการสื่อสารสาธารณะเพื่อให้เกิด Social movement โดยใช้สื่อ Social media (On air, On line, Off line) เพื่อแจ้งเตือนข่าวสาร/กิจกรรม/โทษพิษภัยยาเสพติดต่อเนื่องและรณรงค์ปรับทัศนคติเชิงบวกผ่าน Influencer เยาวชนต้นแบบ (IDOL) ในสังคม กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม และรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เช่น การพูดหน้าเสาธง (On Ground) การพูดคุย/แสดงความคิดผ่านสื่อสาธารณะ ๔) ส่งเสริมบทบาทของสถาบันครอบครัว	เยาวชน กิจกรรม TO BE NUMBER ONE กิจกรรมเสริมสร้างความภูมิใจในตนเอง ๒) เสริมสร้างทักษะสังคม ทักษะสมอง (EF) การมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม ส่งเสริมกิจกรรมจิตอาสา สร้างพลังการมีส่วนร่วมของนักเรียนนักศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเชิงพื้นที่ ๓) วางแผนการดำเนินงานด้านข้อมูลสารสนเทศให้พร้อมแก่การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาปรับเปลี่ยน กระบวนการเป็นระยะเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดต่าง ๆ เช่น การติดตามผลการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ การจัดทำโครงการนำร่องการป้องกันยาเสพติดหรือ “Sandbox” เพื่อเป็นการขยายผลจากความสำเร็จหนึ่งสู่ความสำเร็จในพื้นที่ใหม่	สารเสพติดและยาเสพติดในสถานศึกษาผ่านระบบดูแลและติดตามการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา (ระบบ CATAS) ตามความจริงให้ทันเวลาตลอดทั้ง มีแนวทางส่งต่อและใช้ข้อมูลร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างเป็นระบบ

ตารางที่ ๑ ตารางแสดง Road Map ผลลัพธ์ที่ท้าทายในการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดเด็กและเยาวชน อายุ ๑๒ – ๒๔ ปี (ต่อ)

ประเด็น	ผลลัพธ์ที่ท้าทาย: “สามารถป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันจากยาเสพติดสำหรับเด็กและเยาวชน อายุ ๑๒ - ๒๔ ปี ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน”		
	ระยะสั้น	**ระยะกลาง**	**ระยะยาว**
	เพื่อสร้างพื้นที่การสื่อสารในครอบครัว เปิดโอกาสให้ครอบครัวมีส่วนร่วม สร้างความเข้าใจ เปิดใจรับฟังเด็กและเยาวชน เกิดเจตคติที่ดีต่อกันในครอบครัว อันเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่แข็งแกร่ง เกิดความเข้มแข็งทางใจของครอบครัว ซึ่งสามารถดำเนินการในลักษณะของการจัดตั้งหน่วยงานกลาง/ศูนย์กลางแต่ละภูมิภาค ให้สนับสนุนครอบครัวสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด		
กลยุทธ์หนุนเสริม	๑) ส่งเสริมการพัฒนากรอบความคิดเติบโต (Growth Mindset) สำหรับบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ เพื่อส่งเสริมความเชื่อที่มีต่อลักษณะของตนเองว่าสามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้ เชื่อว่าสิ่งที่บุคคลมีเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนา ให้คุณค่ากับความท้าทาย ความพยายามและการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ๒) สนับสนุนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมดำเนินงานป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกัน โดยเฉพาะในระดับท้องที่ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และระดับท้องถิ่น ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เทศบาล และจังหวัด เพื่อให้เกิดงานเชิงรุกมาตรการดูแลส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกต่อสังคมเป็นรูปธรรมอย่างบูรณาการ ๓) ให้ความสำคัญกับกิจกรรมการถอดบทเรียนเป็นระยะ ทั้งในช่วงระหว่างการดำเนินงานและเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน โดยเน้นการถอดบทเรียนร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานรับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน เพื่อเรียนรู้กระบวนการและผลการดำเนินงานที่สำเร็จ ตลอดทั้งปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการถอดบทเรียนไปใช้ประโยชน์เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานต่อไป		

ตารางที่ ๑ ตารางแสดง Road Map ผลลัพธ์ที่ท้าทายในการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดเด็กและเยาวชน อายุ ๑๒ – ๒๔ ปี (ต่อ)

ประเด็น	ผลลัพธ์ที่ท้าทาย: “สามารถป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันจากยาเสพติดสำหรับเด็กและเยาวชน อายุ ๑๒ - ๒๔ ปี ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน”		
	ระยะสั้น	**ระยะกลาง**	**ระยะยาว**
หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	๑) สำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงยุติธรรม ๒) กระทรวงสาธารณสุข (กรมสุขภาพจิต กรมควบคุมโรค กรมอนามัย) ๓) กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	๑) กระทรวงสาธารณสุข (กรมสุขภาพจิต กรมควบคุมโรค กรมอนามัย) ๒) กระทรวงศึกษาธิการ	๑) สำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงยุติธรรม ๒) กระทรวงศึกษาธิการ
หน่วยงานสนับสนุน	๑) กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ๒) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ๓) กองบัญชาการกองทัพไทย กระทรวงกลาโหม ๔) กอ.รมน. สำนักนายกรัฐมนตรี ๕) กระทรวงวัฒนธรรม ๖) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ๗) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	๑) กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ๒) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ๓) กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ๔) กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๕) กองบัญชาการกองทัพไทย กระทรวงกลาโหม ๖) กอ.รมน. สำนักนายกรัฐมนตรี ๗) สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ๘) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๑) กระทรวงสาธารณสุข (กรมสุขภาพจิต กรมควบคุมโรค กรมอนามัย) ๒) กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ๓) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ๔) กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ๕) กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๖) กองบัญชาการกองทัพไทย กระทรวงกลาโหม ๗) กอ.รมน. สำนักนายกรัฐมนตรี ๘) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
หน่วยงานติดตามประเมินผล	หน่วยงานภาควิชาการ : นักวิชาการจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันวิชาการต่าง ๆ ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการติดตามประเมินผล และมีประสบการณ์ด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด		

๓.๑.๔ การป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดโดยส่งเสริมการพัฒนาทักษะสมอง (Executive Functions : EF) ให้แก่เด็กและเยาวชน

EF เป็นศักยภาพที่มนุษย์มีมาแต่กำเนิด แต่ต้องได้รับการฝึกฝนต่อเนื่อง จนเส้นใยสมองเกาะเกี่ยวกัน เกิดเป็นโครงสร้างในสมอง (Biological Foundation) เป็นทักษะความสามารถที่ติดตัว กลายเป็นสันดานไปตลอดชีวิต คนที่มี EF ดีกว่าจะมีความสุขกับคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า เมื่อเด็กพบเจออุปสรรค ทักษะ EF จะช่วยให้ลุกขึ้นสู้ต่อไปได้ การส่งเสริม EF ทุกด้านจะช่วยให้เด็กมีทักษะปรับตัวและฟื้นตัวหลังเหตุการณ์วิกฤติได้ EF เป็นคุณสมบัติหนึ่งที่ช่วยให้บุคคลผ่านพ้นปัญหาอุปสรรคและดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

ปัญหาการพัฒนาเด็กไทย พบว่าเยาวชนอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี ติดยาเสพติด ๒.๗ ล้านคน ในจำนวนนี้ ๓ แสนคน เข้ารับการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด โดยพบว่าความบกพร่องในการทำงานของสมองส่วนหน้า ทำให้ไม่สามารถยับยั้งความคิดและการกระทำในทุกขั้นตอนของการติดยา นับตั้งแต่การพาตนเองเข้าไปอยู่ในสถานการณ์เสี่ยง ทดลองใช้ยาเสพติด ใช้ซ้ำจนติด บำบัดแล้วก็ยังกลับไปใช้ใหม่อีก

ความเข้าใจเบื้องต้นของสมองและการติดสารเสพติด เมื่อใช้ยาเสพติดไประยะหนึ่งจะทำให้สมองเกิดการเปลี่ยนแปลง นำไปสู่การควบคุมตนเองยากขึ้น รบกวนความสามารถในการต้านความอยากยาเสพติด แม้บำบัดการติดยาเสพติดแล้วก็กำเริบกลับมาได้ง่าย อย่างไรก็ตาม การติดยาเสพติดเป็นสิ่งที่แก้ไขได้ และป้องกันได้ด้วยพ่อแม่ ครู เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการป้องกันยาเสพติดตั้งแต่เด็ก

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าปัจจัยใดในปฐมวัยที่สร้างความเสี่ยงต่อการเสพติดก็เป็นปัจจัยเดียวกับที่สร้างความเสี่ยงต่อปัญหาวัยรุ่นอื่น ๆ เช่น ช่วงปฐมวัย ถ้ามีความก้าวร้าวหรือก่อกวน เมื่อเป็นวัยรุ่นก็จะมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้น ทั้งการควบคุมตัวเองไม่ได้ การใช้ยาเสพติด พฤติกรรมผิดกฎหมาย หรือมีความเสี่ยงทางเพศ เป็นต้น ดังนั้นการป้องกันการติดสารเสพติดตั้งแต่ปฐมวัยไม่เพียงแก้ไขปัญหาการเสพติดยาเสพติด แต่จะส่งผลทางบวกต่อชีวิต ทั้งการพัฒนาให้ตนเองก้าวหน้าและความสำเร็จในอาชีพ รวมทั้งโอกาสเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสถานพินิจและคลินิกสุขภาพจิตจะลดลง

จากการศึกษาดูงานของคณะกรรมาธิการ ณ จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ ๑๔ – ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่อง “การสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดด้วยกระบวนการพัฒนาทักษะสมอง Executive Functions” สรุปได้ว่า สภาพปัญหาพื้นที่อำเภอพญาเม็งราย คือ วัยเด็กมีปัญหาการเลี้ยงดู การเจ็บป่วย วัยรุ่นมีปัญหาก้าวร้าว ติดเกมส์ ท้องไม่พร้อม อ้วน โรคติดต่อ สารเสพติด วัยผู้ใหญ่มีปัญหาโรคเบาหวาน ความดัน อัมพาต หัวใจ ปัญหาครอบครัว สารเสพติด และวัยสูงอายุ มีปัญหาพิการ ถูกทอดทิ้ง และความเจ็บป่วย

การสร้างภูมิคุ้มกัน (Immunization) เพื่อทุกช่วงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี Executive Functions (EF) เป็นการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ คิดเป็น ทำเป็น เรียนรู้เป็น แก้ปัญหาเป็น อยู่กับคนอื่นเป็น มีความสุขเป็น ซึ่งจะต้องมีทักษะพื้นฐาน คือ ความจำเพื่อใช้งาน ยั้งคิดไตร่ตรอง ยืดหยุ่นความคิด และต้องมีทักษะปฏิบัติ คือ วางแผน จัดระบบ ดำเนินการ ริเริ่มและลงมือทำ จดจ่อใส่ใจ ควบคุมอารมณ์ ติดตามประเมินตนเอง และมุ่งเป้าหมาย

การปรับแนวคิดในการดำเนินงานพัฒนาระบบงานอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยง เป้าหมายคือการส่งต่อคนที่มีคุณภาพ เริ่มที่เด็ก แก้ปัญหาทุกด้าน ทั้งสังคม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และอาหารปลอดภัย โดยผู้บริหาร ครู สาธารณสุข ต้องมีการจัดทำแผนร่วมกัน

มีกระบวนการทำงานร่วมกับ “ภาคีเครือข่าย” มีการตั้งโจทย์ร่วมกัน แก้ปัญหาร่วมกัน ไปสู่กิจกรรมร่วม เป้าหมายร่วม โดยมีการดำเนินงานตามคู่มือส่งต่อข้อมูลเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัย – ประถมศึกษา และคู่มือกิจกรรมการพัฒนาทักษะสมองส่วนหน้า (EF) มีการปรับกระบวนการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเด็ก ๓ - ๕ ปี ครูปฐมวัยทุกคนเข้าใจ EF สามารถนำไปบูรณาการจัดการเรียนการสอนในชั้นอนุบาลได้ โดย EF เป็นประเด็นหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) มีการอบรมให้ความรู้การพัฒนาทักษะสมองส่วนหน้าของเด็กปฐมวัยให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารท้องถิ่น

ปัจจุบัน EF สามารถเข้าถึงผู้ปกครอง ๘๐% ผู้นำชุมชน ท้องถิ่น และครูให้ความสำคัญกับ EF ส่วนครูปฐมวัยมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ให้เด็ก ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ผลลัพธ์ที่ได้คือ จังหวัดเชียงราย “ไม่มีเด็กติดยาหน้าใหม่” ผลการประเมินด้าน EF ดีขึ้น โดยปี ๒๕๖๓ มีการประเมินพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหารตามแบบประเมิน MU.EF-๑๐๑ พบว่าเด็กมีการยับยั้งพฤติกรรม มีการยืดหยุ่นความคิด ควบคุมอารมณ์ มีความจำขณะทำงาน และมีการวางแผนจัดการคิดเป็นร้อยละ ๙๐%

ดังนั้น เด็กและเยาวชนที่กำลังเจริญเติบโตโดยมีการกำหนดกรอบของ EF ไว้นั้น จากความยืดหยุ่นทางความคิด การคิดสร้างสรรค์ การคิดนอกกรอบ และการเปลี่ยนแปลงของโลกที่รวดเร็ว ควรมีการติดตามเด็กในช่วงอายุต่าง ๆ เพราะอาจจะทำให้เด็กไม่กล้าคิดนอกกรอบได้ คณะกรรมาธิการมีความห่วงใยในการตีกรอบความคิดดังกล่าว จึงมีความเห็นว่าควรมีการเสริมสร้าง แนะนำ ชี้แนะ และประคับประคอง ดีกว่ากำหนดกรอบให้เด็ก และควรรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมต้นและมัธยมปลายต่อการกำหนดกรอบ EF

๓.๑.๕ การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย

คณะกรรมาธิการโดยคณะอนุกรรมาธิการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัยขึ้น ได้มีการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่เด็กตั้งแต่ปฐมวัย และได้กำหนดพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF จำนวน ๔ พื้นที่ คือ (๑) อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี (๒) อำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ (๓) อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี และ (๔) เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งผลการศึกษาออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ศึกษาแนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การสร้างพื้นที่บูรณาการส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย

กรอบการดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่บูรณาการ EF ๔ จังหวัด

<u>เป้าหมายหลัก</u> เพื่อขับเคลื่อนองค์ความรู้ EF สู่พื้นที่เป้าหมาย ๔ อำเภอใน ๔ จังหวัด เพื่อพัฒนาพื้นที่บูรณาการส่งเสริมการพัฒนาทักษะ EF สร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย

วัตถุประสงค์

๑) พัฒนาความร่วมมือในการพัฒนาเด็กปฐมวัยแบบบูรณาการในพื้นที่ ด้วยความรู้ฐานราก ๓ มิติ (EF+ Self +พัฒนาการ ๔ ด้าน) และสร้างแผนยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วม

๒) พัฒนาบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยในพื้นที่ ได้แก่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข อนามัยแม่และเด็ก ผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฐมวัย และผู้นำชุมชน ให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถส่งเสริม EF ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อส่งผลต่อการพัฒนาของเด็กที่วัดผลได้

๓) บุคลากรสร้างโอกาสและจัดการให้ความรู้ความเข้าใจให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองตามเงื่อนไขของหน่วยงาน

๔) ส่งเสริมให้ชุมชนใส่ใจและจัดสภาพแวดล้อมในชุมชนที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาของเด็กปฐมวัย และส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัว

พื้นที่ดำเนินการ

๑) อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี จำนวน ๑๓ ตำบล ที่มีโรงเรียนที่เปิดสอนอนุบาลและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพด.)

๒) อำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๑๓ ตำบล มีโรงเรียนที่เปิดสอนอนุบาล ๕๖ แห่ง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพด.) ๒๔ แห่ง รวม ๘๐ แห่ง

๓) อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน ๑๓ ตำบล มีโรงเรียนที่เปิดสอนอนุบาล ๔๐ แห่ง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพด.) ๒๘ แห่ง

๔) เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๒ ชุมชน ๑๒ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน

กระบวนการสร้างพื้นที่บูรณาการ EF อย่างยั่งยืน การดำเนินงานในแต่ละพื้นที่ได้กำหนดกรอบการดำเนินงาน ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑) เวทีสำรวจพื้นที่

๒) เวทีสร้างการรับรู้ EF

๓) การจัดทำแผนยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นการจัดตั้งคณะทำงาน และสร้างภาคีเครือข่าย โดยขั้นตอนที่ ๑ – ๓ จะเป็นกระบวนการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับทักษะสมอง EF

๔) การจัดอบรมบุคลากรด้านสาธารณสุข ด้านการศึกษา และพ่อแม่ ผู้ปกครอง ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะสมอง EF

๕) สร้างวิทยากร (Facilitator) เช่น ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้นำชุมชน เป็นต้น เพื่อเป็นเครื่องมือหนุนเสริมในการถ่ายทอดความรู้และติดตาม

๖) การถอดบทเรียน (Best Practice) ขั้นตอนนี้จะเป็นการทบทวนกระบวนการที่ดำเนินการมาทั้งหมดของทุกกลุ่ม โดยถอดบทเรียนร่วมกัน กระบวนการนี้จะทำให้เกิดความเข้มแข็งในการดำเนินการในระยะยาวต่อไป

๗) การวิจัย/การประเมินผลเด็ก โดยขั้นตอนนี้จะมีการประเมินครูหรือผู้ปกครองร่วมด้วย ซึ่งจะเป็นการวัดค่า EF ของเด็กในพื้นที่

๘) การสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ในวงกว้าง

๙) ร่วมสร้างสภาพแวดล้อม/ระบบนิเวศน์ที่เกื้อกูลต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ ๒ การศึกษา วิเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่เด็กปฐมวัย ในพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF ๔ จังหวัด

โดยคณะกรรมาธิการได้ลงพื้นที่ ๔ จังหวัดต้นแบบ คือ (๑) อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี (๒) อำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ (๓) อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี และ (๔) เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาดูงาน เรื่อง “การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF” โดยรับทราบและนำข้อมูล ข้อเท็จจริง ปัญหาและอุปสรรค มาศึกษาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และความท้าทายในการดำเนินงาน และประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่เด็กปฐมวัยในพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF ทั้ง ๔ จังหวัด ดังนี้

๑) การศึกษาดูงานเรื่องการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF ณ จังหวัดปัตตานี ระหว่างวันพุธที่ ๓๐ – วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

จุดแข็ง (Strength)

(๑) มีภาควิชาการและภาคประชาสังคมที่เข้มแข็งในเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

- มีการขับเคลื่อนการอ่านในเด็กปฐมวัยในโรงเรียนและชุมชนต่าง ๆ และมีงานศึกษาวิจัยและการจัดการความรู้ที่เชื่อมโยง EF กับการอ่านและหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม
- คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพิ่ม EF เข้าไปในรายวิชาสำหรับนักศึกษา ครู และมีเครือข่ายสถาบันผลิตครูภาคใต้ที่เข้มแข็ง

(๒) ส่วนราชการ โดยเฉพาะสาธารณสุข ท้องถิ่น หน่วยงานด้านการศึกษา และพัฒนาสังคม มีความสนใจเรื่องการพัฒนาทักษะสมอง EF โดยบุคลากรมีความเข้มแข็ง และประสานงานได้ดี

(๓) มีครูปฐมวัยที่มีฐานความรู้ความเข้าใจและเชื่อมั่นในเรื่อง EF และใช้ EF ในการพัฒนาเด็กที่เข้มแข็ง โดยสามารถพัฒนาเป็นแกนนำครูได้

(๔) ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้นำศาสนา และกรรมการสถานศึกษา ให้ความใส่ใจเรื่องการพัฒนาเด็ก และพร้อมให้การสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาอย่างจริงจัง

(๕) สมาชิกผู้แทนราษฎรในพื้นที่ มีความตระหนักและใส่ใจอย่างจริงจังในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในพื้นที่ และพร้อมให้การสนับสนุนและประสานกับภาคส่วนต่าง ๆ

(๖) มีหน่วยงานและภาคีที่มีภารกิจที่มีความสอดคล้องกับ EF พร้อมสนับสนุน ได้แก่ แผนสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ของสำนักงานกองทุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

จุดอ่อน (Weakness)

(๑) ยังไม่เห็นบทบาทของคณะอนุกรรมการปฐมวัยจังหวัด ซึ่งเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการบูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบ และยังไม่มีแผนพัฒนาที่ชัดเจน

(๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูยังขาดระบบฐานข้อมูลของเด็กปฐมวัย และยังไม่เข้าใจเรื่อง EF ทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือนิเทศติดตามครูได้

(๓) ครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือครูในโรงเรียน ไม่ได้รับการอบรมให้เข้าใจ EF อย่างทั่วถึงทุกคน รวมทั้งส่วนที่อบรมแล้วในเวลาที่จำกัด ทำให้ยังไม่เกิดความเข้าใจ รวมทั้งขาดโอกาสรับการนิเทศติดตาม

(๔) ความรู้และทักษะของครูในเรื่องการพัฒนาทักษะ EF ยังไม่มากพอ และยังไม่มีทักษะในการถ่ายทอด ที่จะสร้างความเข้าใจและการได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง

(๕) พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่มีเวลา และต้องทำงานหาเช้ากินค่ำ ให้เด็กอยู่กับผู้สูงวัย ความใส่ใจต่อพัฒนาการของเด็กมีน้อย และแม้แต่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือโรงเรียนที่ครูใช้ EF พ่อแม่ก็ยังไม่เข้าใจ

(๖) เรื่องการพัฒนาทักษะสมอง EF ยังเป็นเรื่องใหม่ที่ผู้นำชุมชน บุคลากรทุกระดับ และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ยังไม่มีโอกาสรับรู้จนเข้าใจ

(๗) มีเด็กที่ขาดการดูแลจากผู้ใหญ่อย่างใกล้ชิด และเด็กด้อยโอกาสจำนวนมาก

โอกาส (Opportunity)

(๑) วิสัยทัศน์และนโยบายของจังหวัดปัตตานี เน้นสร้าง Smart City, Smart kids

(๒) มีหน่วยงานที่ตระหนักในการส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้ เช่น ป.ป.ส.ภาค ๙ และภาคีในจังหวัดชายแดนใต้

(๓) ผู้นำชุมชน/อปท. รุ่นใหม่ รวมทั้งผู้นำศาสนา ใส่ใจการศึกษาและการพัฒนาเด็กรุ่นใหม่ให้มีคุณภาพ

ความท้าทาย (Challenge)

(๑) การทำความเข้าใจเรื่องทักษะสมอง EF ให้สอดคล้องกลมกลืนกับบริบทสังคมวัฒนธรรมและหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม

(๒) การประสานความร่วมมือของทุกภาคส่วนให้มีเป้าหมายร่วมกัน คือ การสร้างเด็กให้มีคุณภาพ ในท่ามกลางภาวะที่ทรัพยากรทุกด้านมีจำกัด

(๓) สถานการณ์โควิด – ๑๙ ทำให้เด็กมาโรงเรียนไม่ได้ กระทบต่อพัฒนาการทุกด้านของเด็ก โดยเฉพาะด้านการเรียนรู้ ด้านทักษะทางสังคมและอารมณ์

(๔) ความต่อเนื่องของการดำเนินงานส่งเสริม EF ที่ไม่ควรเป็นโครงการเพียงระยะสั้น หากจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องจนเห็นผลชัดเจนที่คุณภาพในตัวเด็ก

ประเมินผลพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี มีความพร้อมที่จะเริ่มต้นการขับเคลื่อนการส่งเสริมพื้นที่บูรณาการส่งเสริมทักษะสมอง EF ทั้งในส่วนของบุคลากร จากทุกระดับและทุกภาคส่วน ทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ แต่ทั้งนี้จำเป็นต้องสร้างการรับรู้อย่างชัดเจนให้ทั่วถึงทุกกลุ่ม ระดมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และทำให้เกิดแผนดำเนินการส่งเสริม EF อย่างมียุทธศาสตร์และสอดคล้องกับบริบทของชายแดนใต้ ควรเป็นแผนทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว โดยจะต้องแสวงหาความร่วมมืออย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในด้านทรัพยากร เพื่อการพัฒนากระบวนการอย่างต่อเนื่องและส่งผลให้เกิดกระบวนการพัฒนาเด็กที่มีคุณภาพ มีระบบนิเวศน์การพัฒนาเด็กที่ครบวงจร และ

วัดผลการพัฒนา EF ในเด็กที่ดีขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญ เป็นหลักประกันการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในอนาคตได้อย่างยั่งยืน

๒) การศึกษาดูงานเรื่องการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF ณ จังหวัดศรีสะเกษ ระหว่างวันจันทร์ที่ ๔ – วันอังคารที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๕

จุดแข็ง (Strength)

(๑) จังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา ที่เปิดกว้างต่อการพัฒนานวัตกรรมและความรู้ใหม่ ๆ องค์ความรู้เรื่อง EF เป็นที่รู้จักในวงการพัฒนาเด็กพอสมควร

(๒) มีโรงเรียนในเครือข่ายจิตศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหลายแห่งในอำเภอราษีไศล ที่มีฐานความรู้ EF และประสบการณ์

(๓) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มีอาจารย์ภาควิชาปฐมวัย ที่มีความรู้ความเข้าใจ ผ่านการอบรมจากสถาบันรักลูก ซึ่งได้นำความรู้ไปขยายผลในโรงเรียนหลายแห่ง

(๔) ส่วนราชการ โดยเฉพาะสาธารณสุข และโรงพยาบาลราษีไศล มีความสนใจเรื่องการส่งเสริมทักษะสมอง EF และตระหนักในการบูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๕) ผู้บริหารท้องถิ่น และกรรมการสถานศึกษาในพื้นที่ ให้ความใส่ใจเรื่องการพัฒนาเด็ก และให้การสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาอย่างจริงจัง

(๖) ผู้นำประชาชน (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร) ตระหนักเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างจริงจัง และสามารถร่วมใจร่วมมือของทุกภาคส่วนได้เป็นอย่างดี

(๗) มีหน่วยงานและภาคีที่มีภารกิจสอดคล้องกับ EF พร้อมสนับสนุน เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด เป็นต้น

(๘) มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนระหว่างภาคประชาชนและท้องถิ่นที่หนุนเสริมการศึกษาของเด็กในพื้นที่

จุดอ่อน (Weakness)

(๑) การขยายความรู้ EF ยังไม่ทั่วถึงครูปฐมวัยทุกคน ครูที่รับการอบรมแล้วมีการเปลี่ยนแปลง เช่น เกษียณ ย้ายโรงเรียน เปลี่ยนชั้นเรียน ทำให้การใช้ EF ในชั้นเรียนไม่ต่อเนื่อง

(๒) ขาดโอกาสรับการนิเทศติดตามที่ต่อเนื่อง ครูส่วนใหญ่จึงยังพัฒนากิจกรรมไปใช้ในการพัฒนาเด็กได้ไม่เต็มที่ และขาดการสรุปประเมินผล

(๓) เรื่องการพัฒนาทักษะสมอง EF เป็นเรื่องใหม่ในสังคมวงกว้างที่ผู้นำชุมชน บุคลากรทุกระดับ และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ยังไม่มีโอกาสรับรู้จนเข้าใจ

(๔) พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่มีเวลา มีฐานะยากจน ต้องหาเช้ากินค่ำ เด็กส่วนใหญ่อยู่กับผู้สูงวัย ความใส่ใจต่อพัฒนาการของเด็กมีน้อย และแม้แต่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือโรงเรียนที่ครูใช้ EF พ่อแม่ก็ยังไม่เข้าใจ

(๕) มีเด็กที่ขาดการดูแลจากผู้ใหญ่อย่างใกล้ชิด มีเด็กด้อยโอกาสจำนวนมาก

โอกาส (Opportunity)

(๑) วิสัยทัศน์และนโยบายของจังหวัดศรีสะเกษ รวมทั้งแนวทางนโยบายการศึกษาบางประเทศที่เริ่มให้ความสำคัญ EF และพัฒนาเด็กรุ่นใหม่

(๒) มีโรงเรียนจำนวนมากให้ความสนใจ พร้อมที่จะเข้าร่วมโครงการ และพัฒนาเครือข่ายส่งเสริม EF ที่เข้มแข็ง

(๓) มีหน่วยงานที่ตระหนักในการส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัย และพร้อมร่วมมือเข้ามามีส่วนร่วม เช่น ป.ป.ส.ภาค ๓ เครือข่ายโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม และเครือข่ายจิตศึกษา

(๔) ผู้นำชุมชน/อปท. รุ่นใหม่ รวมทั้งผู้นำศาสนา ใส่ใจการศึกษาและการพัฒนาเด็กรุ่นใหม่ให้มีคุณภาพ

(๕) คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) อำเภอราษีไศล ที่มีนายอำเภอเป็นประธาน พร้อมให้การหนุนเสริมการขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่ เพื่อให้เกิดการขยายผลความรู้ EF ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๖) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญพัฒนาการด้านปฐมวัย พร้อมหนุนเสริมการทำงานร่วมกับภาคการศึกษาในพื้นที่ได้

ความท้าทาย (Challenge)

(๑) การประสานความร่วมมือของทุกภาคส่วนให้มีเป้าหมายร่วมกัน คือ การสร้างเด็กให้มีคุณภาพ ในท่ามกลางภาวะที่ทรัพยากรจำกัด

(๒) สถานการณ์โควิด – ๑๙ ทำให้เด็กมาโรงเรียนไม่ได้ ทำให้ขาดความต่อเนื่อง

(๓) การพัฒนาส่งเสริมให้องค์ความรู้ EF และ Self ฝังหมุดในระบบอย่างยั่งยืนในจังหวัดศรีสะเกษ ไม่ใช่เป็นเพียงโครงการระยะสั้น ๆ

ประเมินผลพื้นที่อำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ

อำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ มีความพร้อมสูงที่จะขับเคลื่อนการส่งเสริมพื้นที่บูรณาการส่งเสริมทักษะสมอง EF โดยเฉพาะในส่วนของบุคลากร ทั้งจากสถาบันอุดมศึกษา โรงเรียน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพด.) ต้นแบบ แต่ทั้งนี้จำเป็นต้องขยายผลการรับรู้ระดับนโยบายท้องถิ่นให้ทั่วถึง ให้ครูปฐมวัยได้รับการอบรมให้ครบถ้วน และระดมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทำให้เกิดแผนดำเนินการส่งเสริม EF อย่างมียุทธศาสตร์ ทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว โดยผู้นำ (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร) เป็นศูนย์กลางการสร้างความร่วมมือ โดยเฉพาะในด้านการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อส่งเสริม EF ให้ต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดระบบนิเวศน์การพัฒนาเด็กที่ครบวงจร และสามารถวัดผลการพัฒนา EF ในเด็กที่สูงขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญ เป็นหลักประกันการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัยของจังหวัดศรีสะเกษในอนาคตได้อย่างยั่งยืน

๓) การศึกษาดูงานเรื่องการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF ณ จังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างวันพุธที่ ๑๖ – วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕

จุดแข็ง (Strength)

(๑) จังหวัดกาญจนบุรีเป็นจังหวัดพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาที่เปิดกว้างต่อการพัฒนานวัตกรรมและความรู้ใหม่ ๆ รวมทั้งองค์ความรู้เรื่อง EF

(๒) มีโรงเรียนนำร่องและแกนนำครูและศึกษานิเทศก์ ที่เข้าใจด้านทักษะ EF พร้อมเป็นพี่เลี้ยง

(๓) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มีอาจารย์ภาควิชาปฐมวัยที่มีความรู้ความเข้าใจ ผ่านการอบรมจากสถาบันรักลูก ซึ่งได้นำความรู้ไปขยายผลในโรงเรียนแล้ว

(๔) ผู้บริหารท้องถิ่น และกรรมการสถานศึกษาในพื้นที่ ให้ความใส่ใจเรื่องการพัฒนาเด็ก และให้การสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาจริงจัง

(๕) ผู้นำประชาชน (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร) ตระหนักเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างจริงจัง และสามารถรวมใจและให้ความร่วมมือของทุกส่วนได้เป็นอย่างดี

(๖) มีหน่วยงานที่ภารกิจสอดคล้องกับ EF พร้อมสนับสนุน เช่น สพป.เขต

จุดอ่อน (Weakness)

(๑) การขยายความรู้ EF ยังไม่ทั่วถึงครูปฐมวัยทุกคน ครูที่รับการอบรมแล้วมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เช่น เกษียณ ย้ายโรงเรียน เปลี่ยนชั้นเรียน ทำให้การใช้ EF ไม่ต่อเนื่อง

(๒) ขาดการติดตามประเมินผล (ครูและเด็ก) ที่ต่อเนื่อง หลังจากที่ครูนำกิจกรรมไปใช้พัฒนาเด็ก

(๓) งบประมาณการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีไม่มาก อาจขาดความต่อเนื่องในการดำเนินกิจกรรม

(๔) เป็นพื้นที่ติดชายแดนและประชากรมีฐานะยากจน ทำให้ส่งผลต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติด

โอกาส (Opportunity)

(๑) สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัยเชิงบูรณาการของจังหวัดกาญจนบุรี (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕)

(๒) มีโรงเรียนและแกนนำครูด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ในจังหวัด ที่พร้อมเป็นพี่เลี้ยงในการขับเคลื่อน EF ที่เข้มแข็ง

(๓) มีหน่วยงานที่ตระหนักในการส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัย และพร้อมร่วมมือเข้ามามีส่วนร่วม เช่น ป.ป.ส. ภาค ๗, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี และศึกษานิเทศก์

(๔) ผู้นำชุมชนใส่ใจการศึกษาและการพัฒนาเด็กรุ่นใหม่ให้มีคุณภาพ

ความท้าทาย (Challenge)

(๑) การร้อยประสานความร่วมมือของทุกภาคส่วนให้มีเป้าหมายร่วมกัน คือ การสร้างเด็กให้มีคุณภาพ ในท่ามกลางภาวะที่ทรัพยากรทุกด้านจำกัด

(๒) สถานการณ์โควิด – ๑๙ ที่เด็กมาโรงเรียนไม่ต่อเนื่อง

(๓) การดำเนินการส่งเสริม EF ที่ต่อเนื่อง ให้เห็นผลทั้งระยะสั้น และติดตามต่อไปในระยะยาวเพื่อความยั่งยืน

ประเมินผลพื้นที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี มีความพร้อมสูงที่จะขับเคลื่อนการส่งเสริมพื้นที่บูรณาการส่งเสริมทักษะสมอง EF โดยเฉพาะในส่วนของบุคลากร ทั้งจากโรงเรียน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพด.) แต่ทั้งนี้ จำเป็นต้องขยายผลการรับรู้ระดับนโยบายของอำเภอและท้องถิ่นให้ทั่วถึง ให้ครูปฐมวัยได้รับการอบรมทุกคน มีการติดตามนิเทศจนมั่นใจว่าสามารถใช้ความรู้ในการปฏิบัติได้อย่างจริงจัง ทั้งนี้ จำเป็นต้องระดมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทำให้เกิดแผนดำเนินการส่งเสริม EF อย่างมียุทธศาสตร์ ทั้งระยะเฉพาะหน้า ระยะกลาง และระยะยาว โดยผู้นำเป็นศูนย์กลางการสร้างความร่วมมือ โดยเฉพาะในด้านการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF ให้ต่อเนื่อง เพื่อให้

เกิดระบบนิเวศน์การพัฒนาเด็กที่ครบวงจร ที่ส่งจากปฐมวัยสู่ระดับที่สูงขึ้น และสามารถวัดผลการพัฒนา EF ในเด็กที่สูงขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญ ทำให้การพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นรากฐานการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัยของจังหวัดกาญจนบุรีในอนาคตได้อย่างยั่งยืนต่อไป

๔) การศึกษาดูงานเรื่องการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF ณ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร วันอังคารที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๕

จุดแข็ง (Strength)

(๑) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความตระหนักและใส่ใจอย่างจริงจัง ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในพื้นที่ พร้อมให้การสนับสนุน รวมทั้งเชื่อมประสานกับภาคส่วนต่าง ๆ ได้

(๒) ผู้นำท้องถิ่นให้การสนับสนุนการเชื่อมต่อระหว่างผู้อำนวยการเขตสวนหลวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในความดูแล พร้อมให้การสนับสนุน รวมทั้งประธานชุมชนพร้อมสนับสนุนการขับเคลื่อน EF

(๓) บุคลากรด้านการศึกษา เช่น ครูอาสาสมัครบางคนเคยผ่านการอบรม EF เบื้องต้นจากเขตสวนหลวง และเชื่อมั่นในเรื่อง EF ในการพัฒนาเด็กที่เข้มแข็ง ที่สามารถพัฒนาเป็นแกนนำครูได้

(๔) ที่ปรึกษาโครงการเป็นคนในพื้นที่ชุมชน เห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนพร้อมที่จะนำไปปรับใช้กับตัวเองและชุมชน

จุดอ่อน (Weakness)

(๑) พ่อแม่บางส่วนเป็นประชากรแฝง เด็กมีการโยกย้ายถิ่นฐานตามผู้ปกครอง โดยเฉพาะช่วงโควิด – ๑๙ อาจทำให้จำนวนเด็กลดลงและเกิดการพัฒนาที่ไม่ต่อเนื่อง

(๒) บริบทเมืองที่ต่างคนต่างอยู่ มีความยากในการรวมตัวเพื่ออบรม และมีความแยกส่วนการปกครอง

(๓) ครูในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนหรือครูในโรงเรียน ไม่ได้รับการอบรมให้เข้าใจ EF รวมทั้งส่วนที่อบรมแล้วในเวลาที่จำกัด ทำให้ยังไม่เกิดความเข้าใจที่แท้จริง รวมทั้งขาดโอกาสรับการนิเทศ

(๔) ความรู้และทักษะของครูในเรื่องการพัฒนาทักษะ EF ยังไม่มากพอ และยังไม่มีทักษะในการถ่ายทอด ที่จะสร้างความเข้าใจและการได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง

(๕) ครูที่เป็นอาสาสมัครบางคน มีความไม่มั่นคงทางรายได้

(๖) เรื่องการพัฒนาทักษะสมอง EF ยังเป็นเรื่องใหม่ ที่ผู้นำชุมชน บุคลากรและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ยังไม่มีโอกาสรับรู้จนเข้าใจ จึงยังไม่สามารถสนับสนุนครู/พ่อแม่ได้

โอกาส (Opportunity)

(๑) มีหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่ตระหนักในการส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัย เช่น แผนสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ของ สสส. และเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

(๒) ผู้นำชุมชน/อปท. รุ่นใหม่ ใส่ใจการศึกษา/พัฒนาเด็กรุ่นใหม่ให้มีคุณภาพ

(๓) บุคลากรด้านการศึกษา/ครูอาสาสมัครให้ความสนใจ พร้อมเรียนรู้เรื่องใหม่และพร้อมนำความรู้ไปปรับใช้กับการพัฒนาเด็กด้วย EF

ความท้าทาย (Challenge)

(๑) การทำงานแยกส่วน ลักษณะของวิถีชุมชนเมือง การย้ายถิ่นฐาน การรวมกลุ่มเพื่อสร้างการเรียนรู้ ต้องหาวิธีหรือพัฒนารูปแบบการทำงานในชุมชนเมือง

(๒) การทำความเข้าใจเรื่องทักษะสมอง EF ให้สอดคล้องกลมกลืนกับบริบทสังคมวัฒนธรรมและหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม

(๓) การร้อยประสานความร่วมมือของทุกภาคส่วนให้มีเป้าหมายร่วมกัน คือ การสร้างเด็กให้มีคุณภาพ ในท่ามกลางภาวะที่ทรัพยากรทุกด้านจำกัดลง

(๔) สถานการณ์โควิดที่ทำให้เด็กมาโรงเรียนไม่ได้ กระทบต่อพัฒนาการทุกด้านของเด็ก โดยเฉพาะด้านการเรียนรู้ ด้านทักษะทางสังคมและอารมณ์

(๕) ความต่อเนื่องของการดำเนินงานส่งเสริม EF ที่ไม่ควรเป็นโครงการเพียงระยะสั้น แต่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จนเห็นผลชัดเจนที่คุณภาพของตัวเด็ก

ประเมินผลพื้นที่เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร มีความพร้อมที่จะเริ่มต้นการขับเคลื่อนการส่งเสริมพื้นที่บูรณาการส่งเสริมทักษะสมอง EF แต่เนื่องจากความเป็นชุมชนเมืองใหญ่ ซึ่งการดำเนินการในรูปแบบพื้นที่บูรณาการรวมทั้ง ๑๒ ชุมชน อาจไม่สอดคล้องกับบริบท อาจจะต้องแยกจัดกระบวนการสร้างการรับรู้และแผนยุทธศาสตร์ของแต่ละชุมชน ทั้งนี้ ต้องยึดหลักการระดมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนเขตเมืองใหญ่ แสวงหาความร่วมมืออย่างกว้างขวาง เพื่อพัฒนากระบวนการส่งเสริม EF อย่างต่อเนื่อง และให้เกิดกระบวนการพัฒนาเด็กที่มีคุณภาพ มีระบบนิเวศน์การพัฒนาเด็กที่เหมาะสม และวัดผลการพัฒนา EF ในเด็กได้สูงขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญ เป็นหลักประกันการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในอนาคตได้อย่างยั่งยืน

จากการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการในภาพรวมในการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในกลุ่มเด็กปฐมวัย มีข้อสังเกตในการแก้ไขปัญหาและการดำเนินการให้เกิดผลสำเร็จ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ทันทีเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะได้นำเสนอในบทที่ ๔ ต่อไป

๓.๒ ผลการศึกษาด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย

๓.๒.๑ การปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด

จากงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ที่มีแนวคิดการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ต้นทาง-กลางทาง-ปลายทาง ในด้านการปราบปรามยาเสพติด ได้แก่ การสกัดกั้นยาเสพติดจากพื้นที่แหล่งผลิตภายนอกประเทศด้วยงานด้านการข่าว ปฏิบัติการด้านข้อมูลข่าวสาร การปราบปรามกลุ่มการค้ายาเสพติด โดยมุ่งเน้นการทำลายโครงสร้างการค้ายาเสพติด ผู้มีอิทธิพล ตลอดจนการสืบสวนทางเทคโนโลยี การสืบสวนทางการเงิน

สถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทยซึ่งมีภูมิประเทศตั้งอยู่ติดกับแหล่งผลิตยาเสพติดในประเทศเพื่อนบ้าน ยาบ้า ไอซ์ เฮโรอีน เคตามีน และกัญชา จึงถูกลักลอบนำเข้าในประเทศเป็นจำนวนมากและเพิ่มขึ้นทุกปี โดยพื้นที่ชายแดนภาคเหนือตอนบนเป็นพื้นที่ที่พบการลักลอบนำเข้า

ยาเสพติดมากที่สุด รองลงมาเป็นพื้นที่จังหวัดชายแดนริมแม่น้ำโขงของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน และจังหวัดชายแดนด้านตะวันตก ส่วนรูปแบบการลำเลียงยาเสพติด พบว่ามีหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับศักยภาพของกลุ่มขบวนการ สภาพแวดล้อม ภูมิประเทศ และโอกาส

สถิติในการจับยึดเมทแอมเฟตามีนของไทยที่มีจำนวนมากขึ้น จากเดิมประเทศไทยอยู่ในฐานะของประเทศที่ผลิตและส่งออกเฮโรอีน แต่ในปัจจุบัน ประเทศไทยอยู่ในมิติของผู้นำเข้าและผู้บริโภค โดยฝิ่นมาจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ไอซ์ ยาบ้า และเคตามีนมาจากเมียนมา กระท่อมมาจากมาเลเซีย ยาเสพติดทั่วโลกมีราคาถูกลง เนื่องจากแหล่งผลิตเมทแอมเฟตามีนมาจาก ๓ แหล่ง คือ บริเวณสามเหลี่ยมทองคำ อัฟกานิสถาน และเม็กซิโก

นอกจากนี้ สถานการณ์ยาเสพติดได้เปลี่ยนจากพืชเสพติดเป็นสารสังเคราะห์มากขึ้น เนื่องจากเดิมการปลูกพืชเสพติด ทั้งฝิ่นหรือกัญชา จะต้องปลูกในพื้นที่สูงจากระดับน้ำทะเล และมีระยะเวลาในการเพาะปลูก แต่ปัจจุบันใช้สารสังเคราะห์ในการผลิตโดยไม่ต้องพึ่งภูมิประเทศ โดยผู้ผลิตจะใช้สารสังเคราะห์หรือเคมีภัณฑ์ที่ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐมาผสม เพื่อให้เกิดสารตั้งต้นในการผลิตยาเสพติด อันเป็นสิ่งที่น่ากังวล ยุทธศาสตร์ของรัฐในการปราบปรามยาเสพติดจึงต้องปรับเปลี่ยน โดยไม่เน้นที่ตัวยา แต่เน้นการตรวจสอบเคมีภัณฑ์หรือสารตั้งต้น หากไม่มีสารตั้งต้นก็จะไม่มียาเสพติด แต่การควบคุมเคมีภัณฑ์ทำได้ยากเพราะเป็นสิ่งที่ใช้ในภาคอุตสาหกรรม

จากกรณีที่ไทยไม่สามารถควบคุมแหล่งผลิตยาเสพติดนอกประเทศได้ ไม่ว่าจะเป็นจากสามเหลี่ยมทองคำและเมียนมา มีสาเหตุมาจากกระบวนการสันติภาพของชนกลุ่มน้อยในเมียนมายังไม่จบ ทำให้เกิดการผลิตยาเพื่อเปลี่ยนมาเป็นอาวุธหรือยุทธปัจจัยทางทหาร ดังนั้น จึงควรแก้ไขให้เกิดกระบวนการสันติภาพ และหากไม่สามารถสกัดกั้นเคมีภัณฑ์หรือสารตั้งต้นที่มาจากชายแดนจีน สปป.ลาว และไทย ไปยังเมียนมา ก็จะไม่มีทางแก้ปัญหาการผลิตยาเสพติดได้ หากไม่สามารถควบคุมแหล่งผลิตนอกประเทศได้ ก็จะไม่สามารถควบคุมการไหลบ่าเข้ามาของยาเสพติดได้ เพราะแนวชายแดนระหว่างประเทศเพื่อนบ้านของไทย เป็นแนวชายแดนธรรมชาติที่สามารถข้ามแดนมาได้ง่าย ทั้งทางภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และทางตะวันตก จากจังหวัดตาก กาญจนบุรี และระนอง ดังนั้นยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาของไทยคือการลดความต้องการใช้ยา เพราะหากไม่สามารถจัดการแหล่งผลิตได้ปัญหาก็ยังคงอยู่ ยุทธศาสตร์ดังกล่าวอยู่ในส่วนของการป้องกันคือไม่ให้เกิดผู้เสพรายใหม่ และผู้ผ่านการบำบัดรักษาแล้วไม่กลับมาเสพซ้ำ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ

๓.๒.๒ การซื้อขายยาเสพติดผ่านระบบเทคโนโลยี ออนไลน์ และโลจิสติกส์

ปัจจุบันรูปแบบการค้ายาเสพติดและการแพร่ระบาดเปลี่ยนแปลงไปเป็นการค้ายาเสพติดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสาร เอื้อประโยชน์ให้ผู้ค้ายาเสพติดสามารถขยายฐานการค้า การเข้าถึงผู้เสพ และพื้นที่จำหน่ายยาเสพติดไม่มีข้อจำกัด แหล่งจำหน่ายยาเสพติดในสื่อสังคมออนไลน์ พบอยู่ในแพลตฟอร์ม (Platform) ทวิตเตอร์มากที่สุด รองลงมาเป็นเฟซบุ๊ก (Facebook)

ผู้แทนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (บช.ปส.) ชี้แจงต่อที่ประชุมคณะกรรมาธิการเกี่ยวกับปัญหาการปราบปรามการซื้อขายยาเสพติดออนไลน์ ดังนี้

- การโฆษณาขายยาเสพติดในโลกออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชั่นต่าง ๆ เช่น Twitter, Facebook, Line สามารถทำได้ง่าย เพราะการสร้างบัญชีเพื่อใช้งานแอปพลิเคชั่นเหล่านี้สามารถทำได้โดยไม่จำกัดจำนวน และสามารถใช้ข้อมูลปลอมในการสมัครเพื่อเปิดบัญชีใช้งาน นอกจากนี้บริษัทผู้ให้บริการดังกล่าวอยู่ต่างประเทศ การประสานงานเพื่อขอข้อมูลเป็นไปอย่างยากลำบาก การสืบสวนหาข่าวเพื่อนำรายละเอียดเกี่ยวกับตัวผู้กระทำความผิดมาวิเคราะห์ต้องใช้เวลานาน เพื่อให้สามารถเก็บรายละเอียดได้มากที่สุด การยืนยันการกระทำความผิดจำเป็นต้องมีการล่อซื้อ ทำให้เกิดความสิ้นเปลือง ทั้งทรัพยากร คน เงิน และเวลา

- การโพสต์เพื่อขายยาเสพติดออนไลน์ พบว่าส่วนหนึ่งเป็นการโฆษณาเพื่อหลอกให้ผู้ซื้อโอนเงิน โดยผู้ลงโฆษณาไม่มียาเสพติดอยู่จริง เจ้าหน้าที่จึงมีความจำเป็นต้องขออนุมัติอำพรางตนและทำการล่อซื้อ เพื่อตรวจสอบว่าเป็นการขายยาเสพติดจริงหรือไม่ ในบางกรณีอาจต้องทำการล่อซื้อเกิน ๑ ครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่าสามารถระบุตัวผู้กระทำความผิดได้อย่างถูกต้อง และในบางกรณีเมื่อทำการล่อซื้อแล้ว อาจไม่ได้รับยาเสพติด เนื่องจากเป็นการหลอกลวง จึงทำให้ค่าใช้จ่ายในการทำคดีออนไลน์ค่อนข้างสูง ในขณะที่ปริมาณยาเสพติดที่สามารถตรวจยึดได้มีปริมาณน้อย

- ทุกขั้นตอนการปฏิบัติมีความสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการค้นหาบัญชีบนแพลตฟอร์มโซเชียลเน็ตเวิร์ก (Platform Social Network) ที่ผู้กระทำความผิดใช้งาน หรือการสืบค้นข้อมูลและการจัดเก็บข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ จึงต้องใช้เวลานาน (Time consuming) เนื่องจากยังไม่มีเครื่องมือหรือระบบอัตโนมัติมาช่วยเสริมการปฏิบัติงาน และผู้สืบสวนต้องใช้ความละเอียดรอบคอบในการทำงานสูง

- การขอข้อมูลบัญชีผู้ใช้ (Account Profile) จากแพลตฟอร์ม (Platform) ต่าง ๆ มักไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ให้บริการหรือได้รับล่าช้า เนื่องจากผู้ให้บริการส่วนใหญ่มีสำนักงานอยู่ต่างประเทศ แม้แต่ในประเทศเอง อำนาจการสืบสวนสอบสวนของเจ้าหน้าที่ต่อบริษัทเอกชนยังไม่มีกฎหมายที่ให้การสนับสนุนอย่างครบถ้วนเพียงพอ พยานหลักฐานบางอย่างไม่สามารถนำมาใช้ประกอบในชั้นศาลได้ ส่งผลให้การทำงานของเจ้าหน้าที่เป็นไปด้วยความยากลำบาก ถึงแม้ว่าบริษัทเอกชนส่วนหนึ่งจะให้ความร่วมมือและตอบสนองการทำงานของเจ้าหน้าที่ แต่ด้วยเงื่อนเวลาที่จำกัดและสภาวการณ์ที่เร่งรัดของการติดตามสืบสวนจับกุมผู้ต้องหา ทำให้ไม่รวดเร็วทันการเพียงพอ

- การกระทำความผิดส่วนหนึ่งเกิดขึ้นผ่านระบบอินเทอร์เน็ตด้วยการใช้งานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรือสมาร์ทโฟน การเก็บรักษาพยานหลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์ให้ได้ในขณะเข้าค้นและจับกุมจึงมีความสำคัญอย่างมาก จำเป็นต้องใช้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้อย่างน้อยในระดับพื้นฐาน

- ปัจจุบันเริ่มมีการชำระเงินค่ายาเสพติดผ่านระบบ “คนกลาง” หรือ “Escrow” ซึ่งการดำเนินการซื้อขายเป็นลำดับขั้นตอนชัดเจน โดยเริ่มจากการที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงซื้อขายยาเสพติด จากนั้นเมื่อตกลงราคาและปริมาณเรียบร้อยแล้ว ผู้ซื้อจะโอนเงินให้คนกลางถือไว้ เมื่อคนกลางได้รับเงินค่ายาเสพติดแล้ว ผู้ขายจะส่งสินค้าให้กับผู้ซื้อ และเมื่อผู้ซื้อได้รับสินค้า รวมทั้งได้ตรวจสอบความถูกต้องของสินค้าแล้ว จะทำการแจ้งให้คนกลางทราบ จากนั้นคนกลางจึงโอนเงินที่ถือไว้ให้กับผู้ขาย ซึ่งวิธีการนี้เป็นที่นิยมในกลุ่มผู้ซื้อขายยาเสพติดออนไลน์มากขึ้นเรื่อย ๆ

- แม้ว่าในปัจจุบันการจ่ายเงินค่ายาเสพติดยังใช้วิธีการจ่ายเป็นเงินสด การโอนผ่านแอปพลิเคชั่น การฝากผ่านตู้บริการอัตโนมัติ หรือการจ่ายผ่านอิเล็กทรอนิกส์วอลเล็ท ซึ่งสามารถ

ติดต่อขอข้อมูลจากผู้ให้บริการภายในประเทศได้ แต่ในช่วง ๒ - ๓ ปี ที่ผ่านมา สกุลเงินดิจิทัล คริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrency) หรือเงินตราเข้ารหัสลับ ได้รับความนิยมและถูกนำมาใช้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงควรให้ความสนใจกับสมรรถนะในการติดตามตรวจสอบสกุลเงินดิจิทัลให้มากยิ่งขึ้น

จากกรณีปัญหาการซื้อขายยาเสพติดผ่านสื่อออนไลน์นี้ ผู้แทนกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมชี้แจงต่อคณะกรรมาธิการว่า เมื่อพบว่ามีการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จะต้องมีการระงับการเข้าถึงเว็บไซต์ผิดกฎหมาย หรือเว็บไซต์ที่มีการซื้อขายยาเสพติดออนไลน์ หรือการปิดกั้นเส้นทางการเข้าถึงแอปพลิเคชั่น ซึ่งเป็นอำนาจตามกฎหมายของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๐ ที่กำหนดไว้ว่า

“มาตรา ๒๐ ในกรณีที่มีการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ ดังต่อไปนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีอาจยื่นคำร้อง พร้อมแสดงพยานหลักฐานต่อศาลที่มีเขตอำนาจขอให้มีคำสั่งระงับการทำให้แพร่หลายหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นออกจากระบบคอมพิวเตอร์ได้

(๑) ข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อาจกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ตามที่กำหนดไว้ในภาค ๒ ลักษณะ ๑ หรือลักษณะ ๑/๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

(๓) ข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เป็นความผิดอาญาตามกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาหรือกฎหมายอื่น ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมีลักษณะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายนั้นหรือพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ร้องขอ...”

แต่ถึงแม้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จะมีอำนาจตามกฎหมายในการร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งระงับหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์ออกจากระบบก็ตาม แต่การดำเนินการยังคงมีปัญหาและอุปสรรค กล่าวคือ

๑) ปัญหาทางกฎหมาย การดำเนินการต่อผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดผ่านระบบคอมพิวเตอร์เป็นไปตามพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ฯ มาตรา ๒๐ (๓) ที่กำหนดให้ “พนักงานเจ้าหน้าที่ยื่นคำร้องพร้อมแสดงหลักฐานต่อศาลให้มีคำสั่งระงับการทำให้แพร่หลายหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นออกจากระบบคอมพิวเตอร์ โดยเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายนั้นหรือพนักงานสอบสวนได้ร้องขอ” กล่าวคือ การยื่นคำร้องเพื่อขอคำสั่งศาลให้ระงับหรือปิดกั้นเว็บไซต์ผิดกฎหมาย จะต้องมีพนักงานเจ้าหน้าที่ คือ เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ร่วมเป็นผู้ดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาล พร้อมแสดงหลักฐานต่อศาลให้มีคำสั่งระงับเว็บไซต์นั้น โดยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมไม่สามารถยื่นคำร้องเองได้ ซึ่งเป็นปัญหาทางกฎหมาย เมื่อไม่มีพนักงานเจ้าหน้าที่มายื่นคำร้อง ทำให้มีสถิติระงับเว็บไซต์ผิดกฎหมายจำนวนน้อย

ทั้งนี้ ต่างจากมาตรา ๑๔ ของพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ฯ ที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมสามารถยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอคำสั่งปิดกั้นได้เอง เฉพาะในกรณีมีการเผยแพร่เรื่องลามกอนาจารหรือข้อมูลอันเป็นเท็จ หากกระทำโดยทุจริตหรือโดยหลอกลวง นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอม ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือ

ข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชน อันมิใช่การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่กระทบต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ กระทรวงฯ สามารถยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอคำสั่งปิดกั้นได้ทันที

๒) ปัญหาทางเทคนิคคือการปิดกั้นยาก กล่าวคือ ผู้เปิดเว็บไซต์ซื้อขายยาเสพติดหรือเว็บไซต์ผิดกฎหมาย เมื่อซื้อขายเสร็จแล้วก็มักจะปิดเว็บไซต์ทันที หรือเมื่อเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจพบ ก็มักจะปิดเว็บไซต์ทันที ทำให้ไม่มีพยานหลักฐาน จากนั้นมักจะขอ URL ใหม่ เพื่อเปิดเว็บไซต์ใหม่ไปเรื่อย ๆ ซึ่งเป็นปัญหาทางเทคนิคที่ทำให้จำนวนการปิดกั้นน้อย

ส่วนกรณีปัญหาการซื้อขายยาเสพติดผ่านทวิสเตอร์ (Twitter) นั้น เนื่องจากทวิสเตอร์ไม่มีแพลตฟอร์ม (Platform) ที่เปิดในประเทศไทย แต่เปิดในต่างประเทศ จึงสามารถสมัครโดยไม่ต้องยืนยันตัวตนได้ ซึ่งเป็นปัญหาและอุปสรรคในการควบคุมและติดตามตัวตนที่แท้จริงได้ยาก แต่เฟสบุ๊กเริ่มกำหนดให้มีการลงทะเบียนโดยยืนยันตัวตน จึงสามารถติดตามควบคุมได้มากขึ้น

แนวทางแก้ไขปัญหาคือ นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งแต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นประธานคณะกรรมการแก้ไขปัญหาแพลตฟอร์มต่างประเทศที่กระทำผิดกฎหมาย (มีคำสั่งเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๓) ซึ่งครอบคลุมมาตรา ๑๔ เกี่ยวกับการพนัน ลามกอนาจาร และการค้าขายออนไลน์ โดยรัฐมนตรีได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นมา ๒ คณะ คือ คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับภาษี และคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้ออนไลน์ และจะมีการออกประกาศกำหนดแนวทางในการใช้สื่อออนไลน์ต่อไป

๓) ปัญหาความร่วมมือของแพลตฟอร์ม (Platform) หากเป็น ISP (Internet Service Provider) หรือผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือบริษัทที่ให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย เมื่อมีคำสั่งศาลก็สามารถปิดกั้นได้ แต่ถ้าเป็นแพลตฟอร์มต่างประเทศที่ไม่เข้าข่ายเป็น Community Standard Platform หรือหลักนโยบายสากลในชุมชนออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นชุมชนในเฟสบุ๊ก (Facebook) ทวิสเตอร์ (Twitter) ยูทูป (Youtube) เป็นต้น ก็ไม่สามารถปิดกั้นได้ แม้จะมีคำสั่งศาล ซึ่งกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจะต้องไปแจ้งความต่อเฟสบุ๊กหรือทวิสเตอร์หรือยูทูปให้ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ทั้งนี้ เว็บไซต์ซื้อขายยาเสพติดส่วนใหญ่มักจะอยู่ใน Community Standard Platform ซึ่งสามารถปิดกั้นตามคำสั่งศาลได้

จากการรับฟังคำชี้แจงต่อคณะกรรมาธิการของผู้แทนบริษัทผู้ให้บริการโทรคมนาคม ได้แก่ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (AIS) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (TOT) บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (CAT) บริษัท โทเทิ่ล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (DTAC) และ บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (True) ต่างมีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการซื้อขายยาเสพติดออนไลน์ในแนวทางเดียว กล่าวคือ เครือข่ายโทรศัพท์มือถือทุกค่ายประสบปัญหาในการเข้าถึงแพลตฟอร์มเช่นเดียวกัน หากมีความจำเป็นต้องให้ข้อมูลการใช้บริการโทรศัพท์แก่หน่วยงานราชการ ไม่ว่าจะเป็นพนักงานสอบสวน หรือ บช.ปส. นั้น เครือข่ายโทรศัพท์มือถือทุกค่ายได้มีการปรึกษาหารือและประสานงานกันมาตลอด โดยตั้ง Contact Point ของแต่ละค่ายในการติดต่อประสานงาน และมีอีเมล์กลางในการติดต่อข้อมูลกับพนักงานสอบสวน และ บช.ปส. อีกทั้งยังมีการติดต่อสื่อสารทางไปรษณีย์ โดยมีพนักงานสอบสวนจากสถานีตำรวจที่อยู่ห่างไกลส่งจดหมายขอข้อมูล

ซึ่งบริษัทได้ตอบกลับทางไปรษณีย์ทุกกรณี นอกจากนี้ บริษัทผู้ให้บริการยังเข้าเบิกความเป็นพยานในชั้นศาลกรณีมีความผิดที่เกี่ยวข้องทุกจังหวัดอีกด้วย จะเห็นได้ว่าบริษัทมือถือทุกเครือข่ายให้ความร่วมมือกับพนักงานสอบสวนมาโดยตลอด โดยมีข้อเสนอแนะว่า หากเป็นไปได้ควรมีการบูรณาการข้อมูลในรูปแบบ Big Data ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการนำร่องบูรณาการข้อมูลในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยจะดึงข้อมูลโทรศัพท์มือถือทุกเบอร์เก็บไว้ใน Big Data และศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้า (ศปก.ตร.สน.) จะเป็นผู้ใช้งานเอง เพื่อความรวดเร็วในการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้โทรศัพท์ คาดว่าจะสัมฤทธิ์ผลในต้นปี ๒๕๖๕ หลังจากที่ได้มีการปรึกษาหารือกันมา ๑๐ ปีแล้ว ส่วนพื้นที่อื่นคาดว่าจะใช้ระยะเวลานานเพราะฐานข้อมูลใหญ่มาก โดยสำนักงาน กสทช. ควรเป็นหน่วยงานหลักในการจัดเก็บข้อมูลและให้ข้อมูลเฉพาะหน่วยงานราชการที่มีอำนาจตามกฎหมายเท่านั้น เพราะเกรงว่าจะเหมือนกับข้อมูล ID ของกรมการปกครอง ที่ใครมีรหัสผ่านก็สามารถเข้าถึงข้อมูลของลูกค้าได้ ซึ่งอาจจะขัดกับหลักสิทธิมนุษยชนได้ หากเป็นไปได้ขอให้หน่วยงานภาครัฐวางระบบฐานข้อมูลให้ดี เพราะเครือข่ายโทรศัพท์มือถือทุกค่ายให้ความร่วมมือและให้การสนับสนุนข้อมูลมาโดยตลอด

ปัญหาการซื้อขายยาเสพติดผ่านระบบขนส่งโลจิสติกส์

ข้อมูลจากการชี้แจงของผู้แทน บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ในการประชุมคณะกรรมาธิการ สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับปัญหาการซื้อขายยาเสพติดผ่านระบบขนส่งโลจิสติกส์ว่า ยาเสพติดถือว่าเป็นสิ่งของผิดกฎหมายและเป็นสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์ หากมีบุคคลมาส่งพัสดุหรือหีบห่อ เมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่ามีพิรุธ จะต้องขอตรวจสอบสิ่งของนั้น ถ้าไม่ให้ตรวจสอบก็ไม่สามารถรับฝากได้ ทั้งนี้ บริษัทมีการดำเนินการป้องกันการลักลอบส่งยาเสพติดทางไปรษณีย์ ดังนี้

๑) กำหนดวิธีปฏิบัติในการเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบ และการจัดตั้งจุดให้บริการหุ้มห่อ เพื่อตรวจสอบหรือคัดกรองสิ่งของก่อนการรับฝาก พร้อมกำชับให้เจ้าหน้าที่รับฝากเพิ่มความเข้มงวดในการรับฝากสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่มีลักษณะเป็นกล่อง/หีบห่อ อาทิ สอบถามสิ่งของที่บรรจุในกล่องว่าเป็นประเภทใด หากสงสัยหรือผู้ส่งมีพิรุธต้องขอเปิดตรวจสอบ หากไม่ยินยอมจะต้องปฏิเสธการรับฝากสิ่งของนั้น

๒) บันทึกหลักฐานประจำตัวของผู้ฝากส่งหรือผู้ฝากส่งแทน โดยกำชับให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบใบหน้าผู้ฝากส่งหรือผู้ฝากส่งแทนทุกครั้งที่ใช้บริการ ให้ตรงกับใบหน้าของบัตรประชาชนของผู้ฝากส่งหรือผู้ฝากส่งแทน และบันทึกข้อมูลด้วยเครื่องอ่านบัตรประชาชนแบบ Smart Card

๓) กำหนดให้ผู้ฝากส่งหรือผู้ฝากส่งแทนลงนามรับรองว่าสิ่งของที่ฝากส่งทางไปรษณีย์ไม่ใช่สิ่งของผิดกฎหมายบนกล่อง/หีบห่อ/ซอง และต้องทำทุกครั้งที่มีการฝากส่งทางไปรษณีย์

๔) ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ณ ห้องโถงประชาชนและพื้นที่โดยรอบที่ทำการไปรษณีย์ทุกแห่ง

๕) ติดตั้งเครื่องเอกซเรย์ (X-Ray) ณ ศูนย์ไปรษณีย์ทุกแห่ง

๖) ทำข้อตกลงกับหน่วยงานด้านการปราบปรามที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมศุลกากร สำนักงาน ป.ป.ส. ในการตรวจสอบ/อายัดสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่สงสัยว่ามีการบรรจุสิ่งของผิดกฎหมาย

๗) ติดแผ่นป้ายประกาศในที่ทำการไปรษณีย์ทุกแห่ง เพื่อแจ้งให้ผู้ใช้บริการทราบว่ายาเสพติดเป็นสิ่งผิดกฎหมายและต้องห้ามขนส่งทางไปรษณีย์

อนึ่ง บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด มีข้อเสนอแนะว่า เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนส่งยาเสพติดผ่านทางระบบโลจิสติกส์ในภาพรวมของประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีมาตรฐานที่เท่าเทียมกัน จึงเห็นควรให้มี “หน่วยงานกลางในการควบคุม กำกับดูแล และตรวจสอบการปฏิบัติงาน (Regulator)” รวมทั้งการเป็นศูนย์กลางในการรับประสานงานระหว่างหน่วยงานและการกระจายข้อมูลข่าวสารต่อไป

ในส่วนของบริษัทผู้ให้บริการขนส่งเอกชน ได้แก่ บริษัท เคอรี่ เอ็กซ์เพรส (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) บริษัท ดีเอชแอล เอ็กซ์เพรส อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท ลาลามูฟ อีซี่แวน (ประเทศไทย) จำกัด ชี้แจงต่อคณะกรรมาธิการในปัญหาเกี่ยวกับการลักลอบขนส่งยาเสพติดผ่านบริการขนส่งเอกชนว่า ทุกบริษัทต่างมีมาตรการในการป้องกันการลักลอบขนส่งของผิดกฎหมาย โดยเฉพาะยาเสพติด บริษัท เคอรี่ เอ็กซ์เพรส (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ชี้แจงว่า บริษัทได้ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในการออกมาตรการตรวจสอบยาเสพติดในพัสดุอย่างเคร่งครัด อีกทั้งยังร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งทีมพิเศษเพื่อกำกับดูแล ตรวจสอบ และป้องกันการส่งยาเสพติดผ่านการส่งพัสดุ โดยมีขั้นตอนในการกระจายพัสดุจากต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ซึ่งจะต้องผ่านการตรวจสอบของบุคคลจำนวน ๘ คน รวมทั้งให้พนักงานมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลสิ่งของผิดกฎหมาย มีการอบรมด้านการป้องกันความปลอดภัยผ่านเครือข่าย มีนโยบายตรวจสอบและป้องกันในการส่งสิ่งของ โดยการบันทึกบัตรประชาชน การติดตั้งกล้องวงจรปิด มีการตรวจสอบและป้องกันตั้งแต่หน้าร้าน การใช้สุนัขดมกลิ่นเพื่อหาสารเสพติด และดำเนินการผ่านแอปพลิเคชั่นทางโทรศัพท์มือถือ นอกจากนี้ ยังให้การสนับสนุนกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดต่าง ๆ มาโดยตลอด

บริษัท ดีเอชแอล เอ็กซ์เพรส อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด ชี้แจงข้อมูลว่า บริษัทประกอบกิจการจัดส่งสินค้าระหว่างประเทศ ได้มีการติดตั้งเครื่องเอกซเรย์ (X-Ray) ทุกจุดบริการ เนื่องจากเคยตรวจพบยาเสพติดที่ผ่านเครื่องเอกซเรย์จำนวนหนึ่ง สำหรับขั้นตอนในการส่งสินค้านั้น ผู้ส่งสินค้าจะต้องมีการบันทึกบัตรประชาชน มีการติดตั้งกล้องวงจรปิดที่เห็นใบหน้าผู้ส่งสินค้าที่ชัดเจน นอกจากนี้ ยังใช้สุนัขดมกลิ่นเพื่อหาสารเสพติด

บริษัท ลาลามูฟ อีซี่แวน (ประเทศไทย) จำกัด ให้ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการควบคุมดังกล่าวว่า ในการดำเนินการของบริษัทเป็นการบริการรับส่งสินค้าผ่านแอปพลิเคชั่น โดยลูกค้าที่มีความประสงค์ส่งสิ่งของจะต้องดำเนินการผ่านแอปพลิเคชั่นทางโทรศัพท์มือถือ การเรียกงานระหว่างพนักงานขับรถหรือไดร์เวอร์ (driver) กับลูกค้านั้น พนักงานขับรถจะตรวจสอบสินค้าในเบื้องต้นว่ามีสิ่งผิดปกติหรือไม่ หากพบสิ่งผิดปกติก็จะแจ้งมายังบริษัท และบริษัทจะแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจที่อยู่ใกล้ที่สุดเพื่อดำเนินการตรวจสอบโดยเร็ว ซึ่งเคยมีกรณีการเรียกใช้แอปพลิเคชั่นในการส่งข้าวกล่องจำนวน ๑ กล่อง แล้วพนักงานขับรถพบว่ามีพิรุธ จึงได้แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาตรวจสอบและพบว่ามียาเสพติด เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงดำเนินคดีตามกฎหมาย

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนี้คือ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๘) เรื่อง กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบการรับจ้างขนส่งสินค้าหรือพัสดุภัณฑ์ ต้องดำเนินการ ดังนี้

๑) จัดทำบันทึกรายละเอียด ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวประชาชนหรือหนังสือเดินทางของผู้ส่งและผู้รับ โดยอาจทำเป็นเอกสารหรือข้อมูลในระบบสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการสืบสวน ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน

๒) ในกรณีพบหรือสงสัยว่ามียาเสพติดซุกซ่อนในพัสดุภัณฑ์ให้แจ้งเหตุโดยเร็วที่สุดและส่งบันทึกภายใน ๑๕ วันนับแต่ทราบเหตุนั้น

๓) แจ้งข้อความให้ผู้ส่งหรือผู้ฝากสินค้าหรือพัสดุภัณฑ์และผู้รับสิ่งของดังกล่าวทราบว่า “ยาเสพติดเป็นสิ่งของผิดกฎหมายและต้องห้ามในการขนส่งโดยเด็ดขาด”

โดยปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ปิดประกาศซึ่งข้อความดังกล่าวในบริเวณสถานที่หรือที่เก็บสินค้าหรือพัสดุภัณฑ์ซึ่งใช้ประกอบกิจการขนส่งสินค้าหรือพัสดุภัณฑ์ หรือ

(๒) พิมพ์หรือประทับข้อความดังกล่าวบนใบกำกับของหรือใบตราส่งหรือเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

แต่ทั้งนี้ แอปพลิเคชั่นแบบ On-demand เช่น foodpanda, LINE MAN, honestbee, GrabFood, LALAMOVE ไม่อยู่ในบังคับของข้อกฎหมาย เพราะไม่ได้เป็นสถานประกอบการรับจ้างขนส่งสินค้าหรือพัสดุภัณฑ์

ปัญหาการรับส่งยาเสพติดผ่านพัสดุภัณฑ์ที่ภาครัฐตรวจพบ จากข้อมูลชี้แจงของผู้แทนกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (บช.ปส.) ว่า ในการรับส่งยาเสพติดผ่านกระบวนการขนส่งพัสดุพบปัญหา ดังนี้

- ไม่ตรวจสอบบัตรประชาชนของผู้ฝากส่ง
- ไม่ตรวจสอบบัตรประชาชนที่นำมาแสดงว่าตรงกับผู้ฝากส่งหรือไม่
- การลงทะเบียนเพื่อใช้งานผ่านแอปพลิเคชั่นออนไลน์สามารถทำได้ง่าย ใช้เฉพาะชื่อและหมายเลขโทรศัพท์ ซึ่งทำให้การยืนยันตัวผู้รับ-ส่งพัสดุภัณฑ์ที่แท้จริงเป็นไปได้ยาก
- มุมกล้อง CCTV ที่ติดตั้งในปัจจุบัน มักอยู่ในมุมสูง ไม่สามารถเห็นใบหน้าผู้ส่งได้อย่างชัดเจน

๓.๒.๓ การตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินของผู้ค้ายาเสพติด

ข้อมูลจากการรับฟังผู้แทนจากกรมสอบสวนคดีพิเศษชี้แจงต่อที่ประชุมคณะกรรมาธิการได้รับทราบข้อมูลว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษได้จัดตั้ง “ศูนย์สืบสวนสอบสวนทางการเงินเพื่อยึดทรัพย์เครือข่ายการค้ายาเสพติด” โดยตั้งเป้าหมายการดำเนินการปี ๒๕๖๓ จะดำเนินการยึดทรัพย์เครือข่ายการค้ายาเสพติดให้ได้ ๑,๕๐๐ ล้านบาท ผลการดำเนินการเป็นที่พอใจเพราะกระทรวงยุติธรรมสามารถยึดและอายัดทรัพย์ได้ ๒,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งสูงกว่าเป้าหมาย โดยกรมสอบสวนคดีพิเศษได้ใช้เครื่องมือพิเศษในการสืบสวนทางการเงินสมัยใหม่เพื่อหาความสัมพันธ์ของกลุ่มบุคคลที่มีบัญชีเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกับผู้ค้ายาเสพติด มาใช้ในการสืบค้นทางการเงิน และเทคโนโลยีดังกล่าวสามารถเจาะไปยังกลุ่มเป้าหมายที่เป็นตัวการสำคัญได้ ทั้งยังสามารถแยกกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดออกไปเป็นวงกว้าง และจากการตรวจสอบข้อมูลทางธนาคาร ข้อมูลการชำระภาษีของกรมสรรพากร พบว่ากลุ่มคนเหล่านี้มีเงินเข้าบัญชีจำนวนมากถึง ๑๐๐ - ๑,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี และส่วนใหญ่ไม่มีการชำระภาษี

กรมสอบสวนคดีพิเศษได้เปิดให้ประชาชนสามารถแจ้งเบาะแส ร้องเรียน ร้องทุกข์ สายด่วน ๑๒๐๒ หรือแจ้งผ่านเว็บไซต์ที่ https://www.dsi.go.th และเปิดศูนย์ยาเสพติดแห่งชาติ โดยรับเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวกับยาเสพติดจากประชาชนไม่ต่ำกว่าปีละ ๒,๐๐๐ เรื่อง เมื่อศูนย์ยาเสพติดฯ ได้รับแจ้งเบาะแส จะมีกระบวนการพิสูจน์ทราบข้อเท็จจริงของข้อมูล โดยเบื้องต้น จะดำเนินการประสานไปยังสถานีตำรวจในพื้นที่ให้ดำเนินการสืบสวน ตรวจค้น จับกุมดำเนินคดี อย่างไรก็ตาม ผู้แจ้งเบาะแสยาเสพติดจะได้รับการคุ้มครองความปลอดภัยของข้อมูลผู้แจ้ง เพราะมีชั้นความลับเก็บข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแสไว้อย่างปลอดภัย

ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการเงินและธุรกรรมทางการเงิน ชี้แจงต่อคณะกรรมาธิการว่า ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจจะไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรง เพราะคดียาเสพติดเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน ซึ่งได้กำหนดมาตรการเกี่ยวกับการยึดทรัพย์ของอาชญากรเพื่อไม่ให้นำเงินไปสนับสนุนองค์กรอาชญากรรมได้อีก โดยธนาคารพาณิชย์เป็นหนึ่งในผู้ที่มีหน้าที่รายงานข้อมูลไปยังสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) เมื่อตรวจพบว่าลูกค้าของธนาคารมีการทำธุรกรรมทางการเงินที่ผิดปกติหรือมีเงินเข้าออกในบัญชีจำนวนมากในระยะเวลาหนึ่ง จากนั้นสำนักงาน ปปง. จะวิเคราะห์รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินนั้นและติดตามว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานใด หากเกี่ยวกับความผิดมูลฐานยาเสพติดก็จะใช้ช่องทางคณะกรรมการธุรกรรมเพื่อยึดทรัพย์ไว้ชั่วคราว จากนั้นจะส่งเรื่องให้อัยการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อดำเนินการต่อไป โดยเจ้าของทรัพย์สามารถยื่นเรื่องเพื่อพิสูจน์ว่าทรัพย์นั้นไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด หากไม่เกี่ยวข้องก็จะคืนทรัพย์แก่เจ้าของ แต่หากเกี่ยวข้องก็จะยึดทรัพย์นั้นตกเป็นของแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม ธนาคารแห่งประเทศไทย ในฐานะกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์ ได้ออกประกาศหลักเกณฑ์ที่สอดคล้องกับสำนักงาน ปปง. คือ (๑) ห้ามธนาคารเปิดบัญชีให้กับผู้ที่ไม่ใช้ชื่อจริง นามสกุลจริง หรือใช้นามแฝง (๒) ต้องขอข้อมูลของลูกค้า ได้แก่ บัตรประชาชน ชื่อ-สกุลจริง ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์มือถือ (๓) หากเป็นบริการที่ไม่พบหน้า เช่น การทำธุรกรรมผ่านมือถือ หรือตู้เอทีเอ็ม หรือตู้ฝาก-ถอนเงิน จะต้องมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยให้แก่เจ้าของข้อมูล โดยมีกล้องวงจรปิดเพื่อตรวจสอบว่าเป็นบุคคลที่มาเปิดบัญชีจริงหรือไม่ เป็นต้น

การตรวจสอบบัญชีลูกค้ากรณีมีเงินเข้าออกจำนวนมากเพื่อรายงานไปยังสำนักงาน ปปง. นั้น ธนาคารพาณิชย์มีกฎหมายที่กำกับดูแลคือ “พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม” และการรายงานข้อมูลให้สำนักงาน ปปง. เป็นไปตาม “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม” ซึ่งได้มีการออก “กฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. ๒๕๖๓” ที่ให้สถาบันการเงินระบุตัวตนและพิสูจน์ทราบตัวตนของลูกค้า โดยใช้ข้อมูลหรือเอกสารที่ยืนยันว่าเป็นลูกค้าจริง หากพบว่าลูกค้าคนใดทำธุรกรรมทางการเงินที่ผิดปกติหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ากระทำผิดกฎหมาย จะส่งข้อมูลให้สำนักงาน ปปง. นำไปขยายผลต่อไป สำหรับการตรวจสอบบัญชีลูกค้าว่ามีจำนวนเท่าใดนั้น ข้อมูลจะอยู่ที่ธนาคารพาณิชย์ ส่วนธนาคารแห่งประเทศไทยไม่มีข้อมูล

สำหรับการแก้ไขปัญหายาเสพติด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการทำงานเชิงบูรณาการให้มากขึ้น โดยสำนักงาน ปปง. มีฐานข้อมูลในการสนับสนุนการทำงานตามกฎหมาย เพราะสำนักงาน ปปง. ได้รับรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินจากบรรดาผู้ประกอบการสถาบันการเงินต่าง ๆ หรือ

ผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ตามที่กำหนด หากมีการบูรณาการข้อมูลร่วมกันกับพนักงานสอบสวนก็จะสามารถขยายผลและดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดคดียาเสพติดได้ ส่วนรูปแบบในการติดตามเส้นทางการเงินนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยไม่มีข้อมูลของลูกค้าที่เปิดบัญชี แต่ข้อมูลจะอยู่ที่ธนาคารพาณิชย์ ซึ่งสำนักงาน ปปง. จะมีระบบตรวจสอบเส้นทางทางการเงิน

กรณีการรับจ้างเปิดบัญชี สำนักงาน ปปง. อยู่ระหว่างการแก้ไขกฎหมายฟอกเงิน ซึ่งมีประเด็นเกี่ยวกับการรับจ้างเปิดบัญชีซึ่งเป็นฐานความผิดที่ต้องรับโทษทางอาญา

กรณีพนักงานสอบสวนขอข้อมูลจากธนาคาร หากเป็นการทำธุรกรรมผิดกฎหมาย สำนักงาน ปปง. จะสามารถยึดอายัดเงินไว้ชั่วคราวได้ ซึ่งในการระงับการทำธุรกรรมนั้นจะต้องมีเหตุผลเพียงพอและต้องพิสูจน์ได้ว่าเป็นธุรกรรมที่ต้องสงสัย ธนาคารเป็นเพียงผู้ตรวจสอบธุรกรรมที่ต้องสงสัยแล้วรายงานต่อสำนักงาน ปปง. ซึ่งได้มีการติดต่อประสานงานกันอย่างใกล้ชิดและมีไลน์กลุ่มเพื่อส่งข้อมูลระหว่างกัน และหากธนาคารพบบัญชีผิดปกติจะต้องรีบรายงานต่อสำนักงาน ปปง. โดยไม่ต้องรายงานเจ้าของบัญชี เพราะอาจมีการโยกย้ายเงินได้ นอกจากนี้ ธนาคารมีหลักเกณฑ์ในการเปิดบัญชีที่เข้มงวด โดยจะใช้ข้อมูลจากชิปบัตรประชาชน และตรวจสอบออนไลน์กับกรมการปกครองว่าบัตรประชาชนนั้นใช้ได้หรือไม่ หากหมดอายุหรือมีคนแจ้งหายจะไม่สามารถเปิดบัญชีได้ และการทำธุรกรรมออนไลน์จะมีการส่งรหัส OTP (One Time Password) ผ่านโทรศัพท์มือถือของลูกค้าที่ลงทะเบียนไว้เท่านั้น และยังมีการตรวจสอบข้อมูลแบบ “ไบโอเมตริก (Biometric)” โดยใช้อัตลักษณ์ของใบหน้าหรือลายนิ้วมือของลูกค้า ซึ่งจะต้องตรวจสอบให้ได้ว่าเป็นลูกค้าคนนั้นจริง เหล่านี้เป็นมาตรการที่เข้มข้นที่ธนาคารกำหนดไว้ แต่สิ่งที่ธนาคารควบคุมไม่ได้คือการควบคุมไม่ให้ประชาชนรับจ้างเปิดบัญชี จึงควรช่วยกันแก้ไขปัญหาต่อไป

จากการรับฟังคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ง. ชี้แจงต่อคณะกรรมาธิการเกี่ยวกับปัญหาการฟอกเงินจากความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด สรุปสาระสำคัญดังนี้

๑) สภาพปัญหาการฟอกเงินตามความผิดมูลฐานเกี่ยวกับยาเสพติดตาม “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม” ได้กำหนดความผิดมูลฐานไว้ โดยความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ถือเป็นความผิดมูลฐานแรกที่ถูกกำหนดมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ เป็นเรื่องที่รัฐบาลให้ความสำคัญ รวมทั้งเป็นมาตรฐานสากลที่จะต้องมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเพื่อตัดวงจรอาชญากรรมที่เกี่ยวกับเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิด ปัญหายาเสพติดส่งผลกระทบต่อประเทศไทยหลายด้าน โดยรูปแบบและวิธีการกระทำความผิดได้พัฒนามาเรื่อย ๆ มีการปิดบังอำพรางการขนย้ายและจำหน่ายยาเสพติด เมื่อได้เงินจากการจำหน่ายยาเสพติดแล้วมักนำเงินที่ได้ไปปกปิดซ่อนเร้นด้วยวิธีการและรูปแบบต่าง ๆ เพื่อไม่ให้พบร่องรอยการกระทำความผิด แล้วนำเงินมาใช้อีกครั้งหนึ่ง ในลักษณะของการฟอกเงิน โดยเฉพาะการใช้ตัวแทนถือครองทรัพย์สิน การเปิดกิจการบังหน้า สร้างอิทธิพล และขยายเครือข่าย ปัจจุบันได้มีการพัฒนาขึ้นไปอีกโดยมีการใช้เงินดิจิทัล ใช้ผลิตภัณฑ์ทางการเงินด้วยเทคโนโลยีทำธุรกรรมทางการเงินที่รวดเร็ว การมีเทคโนโลยีที่รวดเร็วส่งผลให้มีการยักย้ายจำหน่ายจ่ายโอนมากขึ้น เช่น ได้เงินจากการค้ายาเสพติดแล้วนำเงินเข้าบัญชี และโอนเงินทางมือถือให้บุคคลอื่นต่อไป เป็นต้น

ปัจจุบันเครือข่ายยาเสพติดมีการพัฒนาไป โดยผู้กระทำความผิดมักใช้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้ที่มีประวัติยาเสพติดเพื่อทำธุรกรรมทางการเงิน เช่น การรับจ้างเปิดบัญชี ทำบัตรเอทีเอ็ม ฝากเงิน ถอนเงิน โอนเงินทางระบบดิจิทัล ใช้แอปพลิเคชั่นในการสนับสนุนการฟอกเงิน ทำธุรกรรมผ่านการค้าชายแดนทั้งบุคคลและนิติบุคคล และมีความเชื่อมโยงไปถึงเครือข่ายที่อยู่ในประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งสำนักงาน ปปง. ให้ความสำคัญกับความผิดมูลฐานยาเสพติดเป็นอย่างมาก โดยมีการดำเนินการ ๒ ส่วน คือ

(๑) การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน เป็นการดำเนินการตาม “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๔” และ “ระเบียบคณะกรรมการธุรกรรมว่าด้วยการรับเรื่องการตรวจสอบ การพิจารณาดำเนินการและการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๖” โดยส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมีการบูรณาการการทำงานร่วมกับสำนักงาน ปปง. ได้แก่ สำนักงาน ป.ป.ส. กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (บช.ปส.) และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยส่งเรื่องไปยังสำนักงาน ปปง. เพื่อขยายผลหรือมีการยึดหรืออายัดทรัพย์ของผู้กระทำผิดต่อไป และ

(๒) การดำเนินการโดยประชาชนร้องเรียนมายังสำนักงาน ปปง. ว่าพบพฤติการณ์ที่น่าเชื่อว่ามีการครอบครอง จำหน่ายยาเสพติด และได้มาซึ่งทรัพย์สิน ซึ่งสำนักงาน ปปง. จะดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

๒) แผนยุทธศาสตร์/แผนงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ตามความผิดมูลฐานเกี่ยวกับยาเสพติด ปัจจุบันการดำเนินการของสำนักงาน ปปง. มีแผนยุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ

(๑) ยุทธศาสตร์ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ การปฏิรูปประเทศและนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล

(๒) ยุทธศาสตร์การยกระดับการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีการจัดทำแผนงบประมาณในเชิงบูรณาการด้านการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ซึ่งเป็นส่วนสนับสนุนแผนปฏิบัติงานของสำนักงาน ปปง.

ทั้งนี้ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้สั่งการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบธุรกรรมหรือทรัพย์สินให้เร่งรัดดำเนินการ และกำหนดตัวชี้วัดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คือ ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ ต้องมีการดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพย์สิน การยึด อายัด จำนวน ๑๐๐ คดี และตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ คือ ร้อยละของจำนวนเรื่องที่ส่งให้เจ้าพนักงานอัยการยื่นคำร้องให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ร้อยละ ๙๙ ซึ่งในทางปฏิบัติที่ผ่านมาพบว่าคดียาเสพติดที่ส่งสำนวนให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาล คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ มีการยื่นคำร้องทั้งหมด โดยกรอบการทำงานในชั้นคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน ศาลได้วางแนวทางในการยึดทรัพย์สินให้ตกเป็นของแผ่นดิน ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เป็นความผิดมูลฐานที่มีความชัดเจน หากบุคคลใดมีประวัติกระทำความผิดยาเสพติด หรือมีพฤติการณ์เกี่ยวกับยาเสพติด จะเป็นสิ่งบ่งชี้ในการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เป็นความผิดมูลฐานที่ชัดเจนได้

ประเด็นที่สอง การตรวจสอบผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์ ในการยึดอายัดทรัพย์สินไม่ได้ยึดจากบุคคลที่กระทำความผิดเท่านั้น แต่ดำเนินการไปถึงผู้ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ด้วย คือ (๑) ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ในเชิงเครือญาติ เป็นญาติพี่น้องและถือครองทรัพย์สินแทนกัน ถือว่าเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และ (๒) ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ในเชิงทำธุรกรรม ผู้ที่รับโอนเงินหรือทรัพย์สินจากการกระทำความผิด ถือว่ามีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

ประเด็นที่สาม ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ส่วนใหญ่เมื่อคณะกรรมการธุรกรรมมีการยึดอายัดทรัพย์สินแล้ว สำนักงาน ปปง. จะส่งสำนวนให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาล และศาลจะสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินทั้งหมด ยกเว้นถ้าทรัพย์นั้นเป็นทรัพย์ที่มีมูลค่าเล็กน้อย ศาลพิจารณาตามฐานานุรูปแล้ว ศาลจะสั่งคืนให้กับผู้เสียหาย แต่แม้ว่าจะเป็นทรัพย์ตามฐานานุรูปจริง หากเชื่อได้ว่ามาจากการค้ายาเสพติด ศาลก็จะสั่งให้ทรัพย์ตกเป็นของแผ่นดินทั้งหมด

๓) ผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาที่ผ่านมาและแผนการดำเนินงานในอนาคตของสำนักงาน ปปง.

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ – ๒๕๖๓ (๖ ปี) มีจำนวนคดีทั้งหมด ๕๓๒ คดี มูลค่าทรัพย์สินที่ยึดได้ประมาณ ๑,๗๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ถ้าเทียบกับวงจรการค้ายาเสพติดไม่สามารถเทียบกันได้ ในเชิงการปฏิบัติงานของสำนักงาน ปปง. มีการเร่งรัด มีการกำหนดตัวชี้วัด โดยมีกองข่าวกรองทางการเงินเป็นหน่วยสืบสวน และมีกองคดีที่ดำเนินการต่อจากกองข่าวกรองทางการเงินในการดำเนินคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินอีก ๔ กองคดี

แผนการดำเนินงานในอนาคต สำนักงาน ปปง. ได้กำหนดแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน และมีค่าเป้าหมายที่จะต้องขับเคลื่อนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๐๐ คดี แต่ละคดีมีจำนวนทรัพย์สินที่ถูกตรวจสอบแบบเข้มข้น โดยอาจมีบางคดีที่มีมูลค่าทรัพย์สินน้อย และบางคดีมีมูลค่าทรัพย์สินมาก ขึ้นอยู่กับการสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐาน

ทั้งนี้ สำนักงาน ปปง. มีบทบาทในการยึดทรัพย์คดียาเสพติด ผู้กระทำความผิดมักจะแปรสภาพเงินไปทำอย่างอื่น ตามที่มีการยึดทรัพย์ไปหลายราย บางรายยึดทรัพย์ไปแล้วก็มีการคืนทรัพย์สิน และบางรายมีอาชีพทำนา กลับมีเงินสร้างบ้านหลังใหญ่ราคาหลายสิบล้านบาท ซึ่งเป็นที่น่าสงสัย คณะกรรมการธุรกรรมจะดำเนินการตรวจสอบและพิสูจน์ทรัพย์สินที่อายัดไว้ หากพิสูจน์แล้วปรากฏข้อเท็จจริงว่าไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดก็จะเพิกถอนทรัพย์สินนั้น อย่างไรก็ตาม ทรัพย์สินก็อาจจะถูกเพิกถอนในชั้นศาลได้ หากปรากฏว่าเป็นทรัพย์ที่สมควรแก่ฐานานุรูป

จำนวนคดีที่สำนักงาน ปปง. ดำเนินการมี ๕๓๒ คดี มูลค่าทรัพย์สิน ๑,๗๐๐ ล้านบาท ถ้าเปรียบเทียบกับจำนวนยาเสพติดที่จับยึดได้นั้น ประเมินว่ามีปีละประมาณ ๒ หมื่นล้านบาท จำนวนคดีดังกล่าวเป็นการดำเนินการเฉพาะคดียาเสพติดเท่านั้น ไม่ได้รวมคดีอาญาหรือคดีความผิดอื่น โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจและสำนักงาน ป.ป.ส. รับผิดชอบด่านแรกตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งมีของกลางในคดี ส่วนสำนักงาน ปปง. จะรับผิดชอบด่านที่สอง คือ การดำเนินคดีตามกฎหมายฟอกเงิน

กรณีการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินกับต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านของไทย คือ พม่า สปป.ลาว กัมพูชา นั้น ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกของ “Egmont Group (The

Egmont Group of Financial Intelligence Units)" ซึ่งเป็นกลุ่มความร่วมมือหน่วยข่าวกรองทางการเงินที่มีประเทศสมาชิก ๒๐๐ ประเทศทั่วโลก มีการแลกเปลี่ยนข่าวกรองทางการเงินของประเทศสมาชิกที่ร้องขอข้อมูลระหว่างกัน ซึ่งไทยกับประเทศเพื่อนบ้านได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ และเป็นแนวทางในการขยายผลต่อไปได้

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน สำนักงาน ปปง. ได้เสนอแก้ไขกฎหมายฟอกเงิน ซึ่งอยู่ในชั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร โดยมีเนื้อหาการแก้ไขที่สำคัญ คือ การขยายขอบเขตการยึดทรัพย์ที่ได้มาจากการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยเฉพาะการยึดทรัพย์ทดแทนกันและการยึดทรัพย์ในต่างประเทศ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการขยายผลต่อไป

๓.๒.๔ การป้องกัน ปราบปราม และการบริหารจัดการชายแดนอำเภอเชียงแสน และดอยช้างมูบ จังหวัดเชียงราย

คณะกรรมาธิการได้เดินทางไปศึกษาดูงาน เรื่อง "การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด การป้องกัน ปราบปราม การบังคับใช้กฎหมาย และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดเชียงราย" ณ จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ ๒ – ๓ เมษายน ๒๕๖๔ ได้รับฟังการบรรยายสรุปจากผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) การดำเนินการป้องกัน ปราบปราม และการบำบัด รักษาผู้ติดยาเสพติดของจังหวัดเชียงราย สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดของจังหวัดเชียงราย ในการดำเนินงานด้านการป้องกันยาเสพติด ด้านเยาวชนในและนอกสถานศึกษา พบปัญหาและอุปสรรคที่กลุ่มเยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษา มีการแพร่ระบาดในการใช้ยาโปร (โปรโคดิล) หรือทรามาดอล (ยาแก้ปวดระดับรุนแรง) ผสมกับน้ำอัดลม ยาแก้ไอ เครื่องดื่มชูกำลังและน้ำแข็งมาดื่ม โดยแพร่หลายในนักเรียนที่รวมกลุ่มกันไปตามสวนสาธารณะ สถานที่พักผ่อน น้ำตก หาดทรายตามแม่น้ำ และหอพัก เนื่องจากไม่มีกลิ่น เมาเหมือนสุรา หาซื้อง่าย และเป็นพฤติกรรมเลียนแบบ และปัญหาที่ยังแก้ไขไม่ได้คือร้านขายยามีการซื้อขายง่าย

การดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน มีปัญหาและอุปสรรคจากพื้นที่ในหมู่บ้านตามแนวชายแดนยังคงมีเครือข่ายผู้ค้า (รายใหญ่-รายย่อย) ผู้เสพยาเสพติด ประชาชนในพื้นที่ไม่กล้าให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่สาย และอำเภอเวียงแก่น โดยมีกลุ่มม้งที่มีพฤติการณ์ติดต่อซื้อขายในพื้นที่ดังกล่าว

ยุทธศาสตร์ด้านการปราบปราม ผลการดำเนินงาน ณ วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ สามารถจับกุมผู้ต้องหาคดียาเสพติด ๒,๓๗๖ ราย โดยมีของกลางยาเสพติด คือ ยาบ้า ๒๗,๐๖๑,๘๗๗ เม็ด ไอซ์ ๔๐๒.๖๑ กิโลกรัม เฮโรอีน ๒๙๘.๗๖ กิโลกรัม ฝิ่น ๑,๔๕๕ กิโลกรัม กัญชา ๒,๖๗๗ กิโลกรัม และเคตามีน ๒๙.๕๑ กิโลกรัม แต่มีปัญหาและอุปสรรคในด้านข่าวสารความเคลื่อนไหวด้านยาเสพติด กลุ่มผู้ผลิตยาเสพติดชนกลุ่มน้อยในเมียนมา ยังคงสามารถผลิตยาเสพติดได้อย่างต่อเนื่องภายในเขตพื้นที่อิทธิพลของตน และกลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดยังคงลักลอบลำเลียงยาเสพติดจากแหล่งผลิตเข้าสู่แหล่งพักในพื้นที่ของไทย ด้านตรงข้ามอำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่สาย อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย และมีความพยายามที่จะลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่ไทยอยู่ตลอดเวลา ถึงแม้ว่า

สถานการณ์ในเมียนมาจะอยู่ในสภาวะไม่ปกติ มีการประกาศภาวะฉุกเฉินในทุกพื้นที่ ก็ไม่อาจหยุดยั้งความเคลื่อนไหวและความพยายามลักลอบลำเลียงยาเสพติดของกลุ่มขบวนการได้ โดยในห้วงปัจจุบันมีการจับกุมยาเสพติดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากขึ้นเท่าตัว

กลุ่มผู้ลำเลียงยาเสพติดมีความพยายามลักลอบลำเลียงผ่านระบบขนส่งโลจิสติกส์ทั้งในและนอกประเทศ มีการจับกุมหลายคดี ในการจับกุมแต่ละครั้งส่วนมากจะมาจากการข่าว การแจ้งเบาะแส แต่พัสดุทั่วไป ไม่สามารถแกะได้ มีการใช้เครื่อง X-RAY ตรวจสอบ แต่ไม่สามารถทำได้ทุกชิ้น จึงทำให้ตรวจสอบยาก ประกอบกับบริษัทรับฝากสินค้ามีจำนวนมาก บริษัทรับส่งหลายแห่งไม่สามารถเข้มงวดได้ เนื่องจากการแข่งขันทางธุรกิจ

ยุทธศาสตร์ด้านการบำบัดรักษายาเสพติด ผลการดำเนินงาน มีผู้เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด ๒,๑๙๘ ราย แยกเป็นการบำบัดรักษาระบบสมัครใจ ร้อยละ ๕๕ ระบบบังคับบำบัด ร้อยละ ๓๘ และระบบต้องโทษ ร้อยละ ๗ ส่วนการติดตามผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติดมี ๑,๗๙๓ ราย สามารถติดตามได้ ๑,๗๘๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๕๕ โดยบำบัดรักษาจนเสร็จสิ้นกระบวนการ ๖๑๔ ราย พบว่าไม่เสพซ้ำ ๕๘๒ ราย และเสพซ้ำ ๓๒ ราย ที่เหลืออยู่ในระหว่างการติดตามที่ยังไม่เสร็จสิ้นกระบวนการรักษา

ปัญหาและอุปสรรคคือ จังหวัดเชียงรายไม่มีศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแบบควบคุมตัวของสำนักงานคุมประพฤติ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผู้ติดยาเสพติดที่ต้องเข้าศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จำนวน ๘๙๒ คน มีผู้ที่มีความเสี่ยงสูงในการกระทำผิดซ้ำ ๒๔๓ คน แต่สามารถส่งไปจังหวัดอื่นได้เพียง ๑๔๙ ราย ที่เหลือ ๗๔๓ ราย ให้ไปรายงานตัวเข้ารับการบำบัดรักษาในโรงพยาบาลประจำอำเภอตามวงรอบ จึงทำให้มีความเสี่ยงที่กลุ่มดังกล่าวจะมีพฤติการณ์กลับไปเสพซ้ำ ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย ส่งผลกระทบทำให้ประชาชนมีความหวาดกลัวและเข้าใจว่ากลุ่มผู้เสพที่ถูกจับกุมไม่ถูกดำเนินการตามกฎหมาย บางรายมีพฤติการณ์ค้ายาเสพติดแต่ถูกจับข้อหาเสพเพียงอย่างเดียว

ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ ดำเนินงานโดยการจัดประชุมคณะกรรมการ ศอ.ปส.จ.ชร. เพื่ออำนวยการและบูรณาการการปฏิบัติร่วมกับหน่วยในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จัดประชุมคณะทำงานเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดระดับพื้นที่จังหวัดเชียงราย เพื่อนำไปสู่การเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ มีการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และสำนักงาน ป.ป.ส. รวมทั้งสิ้น ๔,๖๐๖,๔๖๐ บาท ดำเนินการเบิกจ่ายตามโครงการต่าง ๆ ๒,๓๓๓,๒๖๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๕๑ ส่วนโครงการอื่น ๆ อยู่ระหว่างเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการ

ปัญหาและอุปสรรคคือ จังหวัดเชียงรายเป็นพื้นที่หน้าด่านในการลำเลียงยาเสพติดของกลุ่มผู้ผลิตและผู้ค้ายาเสพติด มีแหล่งผลิต/แหล่งพักยาเสพติดที่จะนำเข้าตามแนวชายแดนจำนวนมหาศาล ตามช่องทางที่ถูกต้องและช่องทางธรรมชาติ มีหมู่บ้านตามแนวชายแดนที่มีผู้ค้า ผู้ติดต่อซื้อขายเป็นเครือข่ายที่สำคัญที่มีความเคลื่อนไหวมากที่สุดของประเทศ ปัจจุบันมีกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดที่ไม่ถูกดำเนินคดีจำนวนมาก เมื่อจับกุมแล้วก็มีกลุ่มใหม่หรือเครือญาติดำเนินการต่อ ต้องมีการแก้ไขอย่างครบวงจร ตัดวงจรการค้า บำบัดผู้เสพ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเยาวชน ส่งเสริมให้ประชาชนให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยการมีส่วนร่วมในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยเฉพาะหมู่บ้านที่มีเครือข่ายค้า

ยาเสพติดรายใหญ่ ทั้งนี้ จังหวัดเชียงรายมีความต้องการขอรับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการของหน่วยงานในพื้นที่เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหายาเสพติดดังกล่าว

๒) ผลการปฏิบัติงานด้านยาเสพติดของสำนักงานประสานชายแดนเชียงแสน – บ้านต้นผึ้ง สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ผลการปฏิบัติงานของสำนักงานประสานชายแดนเชียงแสน - บ้านต้นผึ้ง แขวงบ่อแก้ว สปป.ลาว ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผลการดำเนินงานดีขึ้น โดยจังหวัดเชียงรายมีคำสั่งที่ ๑๓๖๗/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓ ระงับการเดินทางเข้าออกของบุคคล ยานพาหนะ และสิ่งของบริเวณชายแดนเชียงแสน-บ้านต้นผึ้ง ทำให้เกิดข้อจำกัดและเกิดผลกระทบด้านเศรษฐกิจในพื้นที่ดังกล่าว แต่มีผลดีคือทำให้การขนส่งยาเสพติดข้ามแดนทำได้ยากขึ้น

การดำเนินการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างอำเภอเชียงแสนและบ้านต้นผึ้ง ก่อนปิดพรมแดน มีกิจกรรม การประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้านความมั่นคง ด้านยาเสพติด และปัญหาคนหลบหนีเข้าเมืองระหว่างอำเภอเชียงแสนและเมืองต้นผึ้ง โดยสลับกันเป็นเจ้าภาพในการจัดประชุม มีกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศ

สำหรับผลการประเมินหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติดของอำเภอเชียงแสน หมู่บ้านที่มีปัญหาสถานการณ์ยาเสพติดรุนแรงอยู่ในพื้นที่บ้านธารทอง ตำบลแม่เงิน และบ้านห้วยข่อยหล่อย บ้านห้วยน้ำเย็น ตำบลบ้านแซว ซึ่งการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เน้นการสร้างความเข้มแข็งให้หมู่บ้านและชุมชนเป็นสำคัญ เนื่องจากมีหมู่บ้านตามแนวชายแดน ๒๑ หมู่บ้าน จึงจำเป็นต้องสร้างความเข้มแข็งให้กับด่านหน้า โดยด่านที่มีความสำคัญในการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนมี ๕ จุด คือ ด่านบ้านเวียงแก้ว ด่านบ้านวังลาว ด่านบ้านสบรวก ด่านบ้านห้วยเกี๋ยง และด่านบ้านสบคำ ซึ่งทั้ง ๕ ด่านถือว่าเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญในการป้องกันและสกัดกั้นยาเสพติด เพราะมีการลักลอบกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ อำเภอเชียงแสนได้นำโครงการร้อยใจรักษ์มาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ผลการดำเนินการที่ผ่านมา ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างดี หมู่บ้านที่เข้าร่วมโครงการร้อยใจรักษ์มี ๓ หมู่บ้าน คือ (๑) บ้านวังลาว หมู่ที่ ๔ ตำบลเวียง (๒) บ้านเวียงแก้ว หมู่ที่ ๕ ตำบลศรีดอนมูล และ (๓) บ้านสวนดอก หมู่ที่ ๘ ตำบลบ้านแซว

๓) สถานการณ์ยาเสพติดตามแนวแม่น้ำโขง

สถานการณ์ยาเสพติดภายในประเทศในพื้นที่ภาคเหนือของไทย ปรากฏข่าวสารการลักลอบลำเลียงยาเสพติดมาพักคอยตามแหล่งพักยานอกประเทศตรงข้ามแนวชายแดน จำนวน ๒๗ แห่ง และด้านประเทศเมียนมา ๑๗ แห่ง โดยการลำเลียงยาเสพติดข้ามแนวชายแดนเข้าสู่เขตไทยมีกลุ่มชาติพันธุ์ดำเนินการ เช่น ชนกลุ่มน้อยบางกลุ่มทำหน้าที่คุ้มกันขบวนลำเลียง โดยมีชนกลุ่มน้อยอีกกลุ่มเป็นลูกหาบ ลำเลียงในพื้นที่อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย พื้นที่อำเภอแม่อาย อำเภอฝาง อำเภอเชียงดาว และอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น

ช่องทางลำเลียงยาเสพติดเข้าประเทศในพื้นที่ ๓ จังหวัด คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ และเชียงราย มีจำนวน ๖๒ ช่องทาง และช่องทางในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ด้าน สปป.ลาว มีช่องทางธรรมชาติและท่าข้าม จำนวน ๑๙ ช่องทาง อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยเรือรักษาความ

สงบเรียบร้อยตามลำแม่น้ำโขงเขตเชียงราย (นรข.เขตเชียงราย) จำนวน ๑๒ ช่องทาง พบการลักลอบลำเลียงยาเสพติดในบริเวณอำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ อำเภอเวียงแก่น และอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

พื้นที่อำเภอเชียงของและอำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย ถือว่าเป็นพื้นที่เพ่งเล็ง เนื่องจากสภาพภูมิประเทศตลอดแนวแม่น้ำโขงมีเกาะแก่งจำนวนมาก และมีการตรวจพบการกระทำผิดในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ทำให้มีความเป็นไปได้ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มขบวนการลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้ามาในประเทศไทย โดยมีกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ รับจ้างลำเลียงยาเสพติดข้ามแดนจาก สปป.ลาว โดยพื้นที่เพ่งเล็งฝั่งไทยคือบริเวณบ้านดอนมหาวัน บ้านปากอิงใต้ อำเภอเชียงของ บ้านห้วยเอียน บ้านแจมป๋อง บ้านไทยเจริญ และบ้านห้วยลึก อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย ชาวบ้านในหมู่บ้านดังกล่าวจะไปมาหาสู่ระหว่างกัน มีเครือข่ายกลุ่มขบวนการเป็นเครือญาติ ถือเป็นหมู่บ้านคู่ขนาน

รูปแบบ/วิธีการลำเลียงยาเสพติดข้ามแนวชายแดนตามลำแม่น้ำโขง จะใช้วิธีขนย้ายด้วยเรือ และเข้าตามช่องทางธรรมชาติ/ท่าข้ามต่าง ๆ หรือนำยาเสพติดมาพักไว้บนเกาะดอนกลางแม่น้ำโขง เพื่อรอโอกาสในการลำเลียงขึ้นฝั่งไทย โดยขนย้ายแบบเร่งด่วนในระยะทางสั้น ๆ เข้าสู่แหล่งพักในพื้นที่ด้วยรถยนต์กระบะหรือรถจักรยานยนต์ มักจะไม่มีการซุกซ่อนปิดบัง ส่วนการลำเลียงจากแหล่งพักเข้าสู่พื้นที่ตอนใน จะมีการลักลอบขนไปกับรถบรรทุกพืชผลทางการเกษตร ซุกซ่อนในรถขนส่งสินค้าหรือรถยนต์ส่วนบุคคล เป็นขบวนลำเลียงที่มีรถนำหลายคัน เพื่อคอยแจ้งเตือนเมื่อมีด่านตรวจ โดยใช้เส้นทางเข้าพื้นที่ตอนในไปตามเส้นทางสายหลัก สลับกับเส้นทางสายรอง

ปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการลำเลียงยาเสพติดผ่านทางระบบขนส่งโลจิสติกส์มากขึ้น แนวโน้มสถานการณ์ยาเสพติด ในห้วงที่ผ่านมา นรข.เขตเชียงราย ได้สกัดกั้นยาเสพติดอย่างเข้มแข็งในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ ทำให้กลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดมีความสูญเสียหลายครั้ง ประกอบกับสถานการณ์การเมืองในเมียนมายังคงมีความรุนแรงมากขึ้น และสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ยังคงเข้มงวดในการปิดกั้นแนวชายแดน กลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดจึงหลีกเลี่ยงและเปลี่ยนไปใช้เส้นทางอ้อมผ่าน สปป.ลาว เพื่อเข้าสู่เขตไทยทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากขึ้น

นอกจากนี้ กองกำลังชนกลุ่มน้อยในเมียนมา ต้องการค้ายาเสพติดเพื่อหารายได้มาเสริมสร้างความเข้มแข็ง เพื่อต่อต้านรัฐบาลทหารเมียนมา ถึงแม้ว่าเจ้าหน้าที่เมียนมาจะสามารถตรวจยึดจับกุมทั้งอุปกรณ์ผลิตยาเสพติดและยาเสพติดได้จำนวนมาก แต่เป็นการจับกุมในพื้นที่ทหารของเมียนมาที่สามารถควบคุมได้ ส่วนในเขตปกครองพิเศษหรือชนกลุ่มน้อยยังไม่สามารถเข้าไปตรวจสอบได้ ทำให้กองกำลังชนกลุ่มน้อยยังคงมีอิสระในการผลิตยาเสพติด หากสถานการณ์ต่าง ๆ คลี่คลายลง คาดว่าสถานการณ์ยาเสพติดในภาคเหนือของไทยซึ่งอยู่ติดกับพื้นที่ผลิตยาเสพติดของชนกลุ่มน้อยจะกลับมามีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง

การปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของ นรข.เขตเชียงรายในห้วงที่ผ่านมา ได้เพิ่มความเข้มงวดและเพิ่มมาตรการเฝ้าระวังในการสกัดกั้นกลุ่มขบวนการลักลอบลำเลียงยาเสพติด การป้องกันการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย รวมถึงการกระทำผิดกฎหมายต่าง ๆ ในแม่น้ำโขง กล่าวคือ การปฏิบัติการด้านการข่าว มีการประสานงานกับหน่วยงานความมั่นคงและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และแนวทางในการปฏิบัติงาน การลาดตระเวน

เฝ้าตรวจชายแดน ท่าเรือ จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่อนปรน ช่องทางธรรมชาติ และท่าข้ามในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อสกัดกั้นยาเสพติดและการทำผิดกฎหมาย การลาดตระเวนทางน้ำควบคู่ไปกับการลาดตะเวนทางบก เพื่อเฝ้าระวังในพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่เพ่งเล็งในการกระทำผิดกฎหมาย จัดตั้งที่ทำการทางยุทธวิธี เพื่อไม่ให้เกิดช่องโหว่ในการลาดตระเวนเฝ้าตรวจตามแนวชายแดน

การเฝ้าตรวจชายแดนด้วยอุปกรณ์และเทคโนโลยีด้วยกล้องวงจรปิด (CCTV) โดยบูรณาการร่วมกับกรมเจ้าท่าภูมิภาค สาขาเชียงราย เป็นการเชื่อมต่อระบบติดตามเรือสินค้าและเรือโดยสารของกรมเจ้าท่า กับ นรข. เขตเชียงราย ครอบคลุมพื้นที่ระยะทาง ๑๙ กิโลเมตร เพื่อเฝ้าระวังและเพิ่มประสิทธิภาพในการติดตามการกระทำผิดกฎหมาย รวมถึงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในแม่น้ำโขงได้อย่างทันท่วงที โดยเชื่อมสัญญาณจากสถานีมายังจอมอนิเตอร์ที่ห้องควบคุมกล้องวงจรปิด (CCTV) หลักในกองบังคับการ มีกล้อง CCTV มีทั้งหมด ๑๐๐ ตัว ใน ๗ สถานี แบ่งเป็นกล้องแบบหมุน/ซูม (PTZ) ๒๐๐ เท่า และกล้องแบบติดตั้งประจำที่ (Fixed Box)

๔) ฐานปฏิบัติการดอยช้างมูบ หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารม้าที่ ๓ กำลังผาเมือง กองทัพภาคที่ ๓ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

สภาพปัญหาการลักลอบลำเลียงยาเสพติดของกลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดตามแนวชายแดนไทยและเมียนมา รวมทั้งผลการปฏิบัติงานป้องกันชายแดนและการเฝ้าตรวจระวังสกัดกั้นการลักลอบนำยาเสพติดเข้าประเทศโดยผิดกฎหมาย สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

สถานการณ์ยาเสพติด แหล่งผลิตยาเสพติดภายนอกประเทศที่สำคัญ ได้แก่ ชายแดนจังหวัดท่าขี้เหล็ก ประเทศเมียนมา อยู่ห่างจากแนวชายแดนไทยตรงข้ามอำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ประมาณ ๑๗ กิโลเมตร และอยู่ห่างจากอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ประมาณ ๕๐ กิโลเมตร โดยแหล่งพักยาเสพติดสำคัญอยู่ตรงข้ามแนวชายแดนไทยดังกล่าว เส้นทางการลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่ประเทศที่สำคัญ การลำเลียงยาเสพติดของกลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดที่สำคัญคือ บริเวณพื้นที่ช่องทางธรรมชาติตรงข้ามแนวชายแดนไทยบริเวณอำเภอแม่ฟ้าหลวง และอำเภอแม่สาย

มาตรการสกัดกั้นยาเสพติดและแรงงานต่างด้าว หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารม้าที่ ๓ มีมาตรการสกัดกั้นกลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดและแรงงานต่างด้าวลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในห้วงสถานการณ์โควิด ๑๙ โดยตั้งจุดตรวจ ๖ จุด ตั้งจุดสกัดและทำการลาดตระเวนเฝ้าตรวจแสดงกำลังบริเวณเส้นทางตามแนวชายแดนและช่องทางธรรมชาติในพื้นที่รับผิดชอบ ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ โดยหน่วยได้รับมอบชุดปฏิบัติการควบคุมทางยุทธการเพิ่มเติม ๖ ชุดปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มความเข้มข้นในการสกัดกั้นบุคคลต่างด้าวลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายและป้องกันกลุ่มขบวนการลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่ประเทศ การตั้งจุดตรวจและจุดสกัดดังกล่าวได้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

การวางเครื่องมือเฝ้าตรวจแนวชายแดน หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารม้าที่ ๓ ได้ประสานความร่วมมือกับชุดเฝ้าตรวจชายแดนในการวางเครื่องมือเฝ้าตรวจบุคคลตามช่องทางธรรมชาติในพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน ๙ จุด

ผลการปฏิบัติที่ผ่านมาของหน่วยเฉพาะกิจ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ – ๓ เมษายน ๒๕๖๔) ผลการปฏิบัติที่ผ่านมาประกอบด้วย การจับกุมยาเสพติด การจับกุมและผลักดันบุคคลลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และการจับกุมบุคคลลักลอบนำยานพาหนะออกนอกประเทศโดยผิดกฎหมาย

เมื่อปี ๒๕๖๒ โครงการพัฒนาดอยตุงได้นำกล้อง CCTV จำนวน ๘๙ ตัว มาติดตั้งบริเวณฐานปฏิบัติการดอยช้างมูบ กระจายอยู่ตามแนวชายแดนในพื้นที่รับผิดชอบ มีทั้งกล้องประจำที่และกล้องหมุนที่ซูมได้ เพื่อใช้ในการเฝ้าระวังและตรวจสกัดผู้ลักลอบนำยาเสพติดเข้าประเทศ

พื้นที่บริเวณฐานปฏิบัติการดอยช้างมูบ มีข้อตกลงระหว่างไทยและเมียนมาที่ห้ามมิให้ใช้โดรนบินสำรวจในพื้นที่หวงห้ามตามแนวตะเข็บชายแดนที่กระทบต่อความมั่นคงระหว่างประเทศ

การประสานความร่วมมือระดับประเทศระหว่างไทยกับเมียนมา มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้แทนกองกำลังไทยและเมียนมา เพื่อประสานเรื่องการแก้ไขปัญหายาเสพติด และการลักลอบนำแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย หรือสิ่งผิดกฎหมายอื่น ๆ โดยเมียนมาได้มีการกวาดล้างชนกลุ่มน้อยที่เป็นกลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดเป็นห้วง ๆ มีการตรวจยึดยาเสพติดตามหัวเมืองต่าง ๆ เป็นระยะ

พื้นที่ชายแดนเขตติดต่อระหว่างไทยกับเมียนมา ซึ่งอยู่ตรงข้ามฐานปฏิบัติการดอยช้างมูบ คือ รัฐฉานฝั่งตะวันออก เป็นชนกลุ่มน้อยของเมียนมา จากการข่าวพบว่าหมู่บ้านชั้นในของชนกลุ่มน้อยดังกล่าวมักใช้เป็นแหล่งผลิตยาเสพติด ส่วนหมู่บ้านชั้นนอกตามแนวชายแดนไทย-เมียนมา มักใช้เป็นแหล่งพักยาเสพติด เมื่อสบโอกาสก็จะลักลอบนำยาเสพติดเข้าไทยทันที จึงต้องมีการเฝ้าระวังอย่างเข้มงวด เดิมก่อนที่จะมีการวางกำลังทหารบริเวณนี้ถือว่าเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาการลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้าประเทศไทยมากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดแบ่งบรรจุยาเสพติดใส่เป้ข้ามมายังฝั่งไทย แต่หลังจากกองทัพภาคที่ ๓ ได้มีการเพิ่มกองกำลังทหารบริเวณนี้เพื่อดูแลความสงบเรียบร้อยตามแนวชายแดนไทย ทำให้การลักลอบนำยาเสพติดเข้าประเทศลดลง และกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดได้เปลี่ยนเส้นทางลำเลียงยาเสพติดไปยังภาคตะวันออกเฉียงเหนือแทน ซึ่งเป็นปัญหาที่จะต้องแก้ไขต่อไป

ปัจจุบันหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารม้าที่ ๓ ได้ตั้งจุดตรวจสกัดอย่างเข้มข้นบริเวณเส้นทางตามแนวชายแดนในเขตพื้นที่รับผิดชอบตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ โดยสามารถจับกุมยาเสพติดได้จำนวนมาก ทำให้การลักลอบลำเลียงยาเสพติดในพื้นที่นี้ลดลง หน่วยยังคงปฏิบัติการเฝ้าระวังพื้นที่อย่างเข้มงวดเพื่อรักษาความมั่นคงของประเทศต่อไป

๓.๓ ผลการศึกษาด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดเป็นภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่รัฐบาลให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และทำลายทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศ จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ประเทศไทยใช้แนวคิดกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในการแก้ปัญหายาเสพติด มุ่งเน้นในด้านการปราบปราม กฎหมาย มาตรการเด็ดขาด เพื่อยุติปัญหาโดยเร็ว แต่ปรากฏว่าปัญหายาเสพติดไม่ได้ลดลงในแต่ละปี ตรงกันข้ามกลับรุนแรงมากขึ้น และเชื่อมต่อกับปัญหาอื่นมากขึ้นไปอีก เช่น การก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาเอดส์ ปัญหาสาธารณสุข เป็นต้น ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาเพื่อคาดประมาณการผู้เสพยาเสพติดที่มีอายุระหว่าง ๑๒ - ๖๕ ปี จำนวน ๕๐.๒ ล้านคน ในปี ๒๕๖๒ พบว่ามีผู้มีประสบการณ์ใช้ยาเสพติดประมาณร้อยละ ๗.๔๖ คิดเป็นจำนวน ๓.๗๕ ล้านคน ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นจาก ปี ๒๕๕๙ ปีละ ๒๕,๐๐๐ คน ในจำนวนผู้มีประสบการณ์การใช้ยาเสพติด ๓.๗๕ ล้านคน เป็นผู้ป่วยที่ต้องได้รับการดูแลระยะสั้นประมาณ ๒ ล้านคน และเป็นผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาจำนวน ๔.๕ แสนคน

เมื่อเปรียบเทียบสถิติการจับกุมผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พบว่ามีจำนวนผู้ถูกจับกุมในคดีเสพยาเสพติดเพิ่มขึ้น จากร้อยละ ๓๕.๕๖ ในปี ๒๕๖๓ เป็นร้อยละ ๕๒.๔๘ ในปี ๒๕๖๔ สถิติจับกุมคดียาเสพติด ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๓๖๑,๖๙๒ คน ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๓๕๖,๐๙๖ คน จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า ผู้เสพยาเสพติดรายเดิมยังคงมีอยู่ และยังพบอีกว่ามีผู้เสพรายใหม่กลับมีจำนวนที่เพิ่มมากขึ้น คดีอาชญากรรมหลายประเภท เช่น คดีข่มขืน ฆ่า ลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย ผู้ก่อเหตุส่วนใหญ่เป็นผู้เสพยาเสพติดแทบทั้งสิ้น เป็นสิ่งที่คอยบ่อนทำลายความสงบสุขของประชาชนในการดำรงชีวิต ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมของประเทศ

การดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ผ่านมาได้แบ่งผู้รับผิดชอบด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ออกเป็น ๒ กระทรวงหลัก ตามกฎหมาย ๒ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยกระทรวงสาธารณสุข ที่มุ่งเน้นให้ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาก่อนความผิดจะปรากฏก่อนที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบ อีกทั้งยังให้การบำบัดรักษาแก่ผู้ป่วยที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ที่ถูกคุมความประพฤติ หรือถูกต้องขัง และกระทรวงยุติธรรมตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่กำหนดให้ผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมเสพ หรือครอบครองเพื่อเสพ ต้องเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามสถานที่ที่กำหนดไว้ กฎหมายทั้ง ๒ ฉบับนี้ ทำให้การบำบัดรักษาของประเทศ แบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๓ ระบบ ได้แก่ ระบบสมัครใจ ระบบบังคับรักษา และระบบต้องโทษ

การบำบัดรักษาตามแนวทางกระทรวงสาธารณสุข จะใช้การบำบัดตามมาตรฐานทางการแพทย์ มีการให้ยาเพื่อลดอาการต่าง ๆ ที่เกิดจากการใช้สารเสพติด หรือยาเพื่อทดแทนสารเสพติด เพื่อให้สุขภาพทางกายฟื้นฟู ควบคู่ไปกับการให้การบำบัดทางด้านจิตใจ สถานพยาบาลบางแห่งใช้การแพทย์ทางเลือกในการดูแลผู้ป่วยยาเสพติด มีการใช้สมุนไพร การฝังเข็ม แทนการบำบัดตามมาตรฐานการแพทย์ทั่วไป โดยทั่วไปมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นการคัดกรอง เมื่อผู้ป่วยมาเข้ารับการรักษา เจ้าหน้าที่จะดำเนินการสอบถามประวัติ และคัดกรองระดับการเสพติด ตลอดจนโรค ประวัติการเจ็บป่วยต่าง ๆ เพื่อวางแผนการรักษาที่เหมาะสม

ขั้นการบำบัดรักษา ขั้นตอนนี้ผู้ป่วยบางรายจำเป็นต้องใช้ยาในการรักษาอาการที่เกิดจากการใช้สารเสพติด เพื่อลดอาการทรมาน ตลอดจนฟื้นฟูสุขภาพกาย จนเข้ารับการรักษาทางจิตใจ เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถหยุดการใช้ยาเสพติดได้ และมีความพร้อมเพื่อเข้ารับการรักษาในขั้นถัดไป

ขั้นการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ป่วยบางรายที่ใช้ยาเสพติดมานาน มีปัญหาเรื่องพฤติกรรมจำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมเยี่ยงคนปกติได้

ขั้นการติดตามหลังการรักษา เป็นการติดตามผู้ป่วยทั้งทางด้านการแพทย์และสังคม เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ป่วยสามารถหยุดใช้ยาเสพติด และสามารถดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับคนทั่วไป โดยไม่หวนกลับไปใช้ยาเสพติดอีก

การบำบัดรักษาตามแนวทางกระทรวงยุติธรรม จะเป็นการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านร่างกายและจิตใจผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การออกกำลังกาย การทำกลุ่มบำบัด อาชีวบำบัด ใช้ระยะเวลา ๔ เดือน จนถึง ๓ ปี ขึ้นอยู่กับผู้ป่วยว่าสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้หรือไม่

จากการลงพื้นที่ศึกษาดูงานของคณะกรรมาธิการ พบว่า การทำงานแบบบูรณาการในพื้นที่ที่มีความร่วมมือกันระหว่างฝ่ายบังคับใช้กฎหมาย ฝ่ายบำบัดรักษา และภาคประชาชน เป็นรูปแบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพในการจัดการปัญหาผู้เสพยาเสพติด โดยมีการจัดตั้งทีมงานที่มีเป้าหมายร่วมกัน ดำเนินการค้นหาผู้ป่วยยาเสพติดเพื่อชักจูงให้ผู้ใช้ยาและครอบครัวตระหนักถึงปัญหา และเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้ารับการรักษา เมื่อผู้ใช้ยาเสพติดสมัครใจบำบัด ผู้ป่วยจะถูกส่งตัวเข้าสู่กระบวนการคัดกรอง เพื่อแยกระดับการเสพติด หากเป็นผู้มีอาการไม่มากจะใช้กระบวนการชุมชนในการดูแล หากเป็นผู้ป่วยที่มีการเสพติดมาก หรือมีโรคแทรกซ้อน จะส่งตัวเข้ารับการบำบัดในสถานพยาบาลภาครัฐต่อไป เมื่อผู้ป่วยมีอาการดีขึ้น จะถูกส่งต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือในด้านสังคม เช่น การศึกษา การฝึกอาชีพ การจัดหางาน หรือทุนประกอบอาชีพ และติดตามผลหลังการรักษาโดยกลไกชุมชน เพื่อให้ผู้เลิกยาเสพติดสามารถดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับคนทั่วไปได้อย่างปกติ

จากการทบทวนเอกสาร และการรับฟังการนำเสนอจากหน่วยงาน ตลอดจนการศึกษาดูงานในพื้นที่ของคณะกรรมาธิการ สามารถสรุปข้อค้นพบจากการศึกษาได้ ดังนี้

สืบเนื่องจากการที่มีกฎหมายในเรื่องการจัดการยาเสพติดที่แยกหน่วยปฏิบัติกัน ทำให้การปฏิบัติต่อผู้ป่วยมีความแตกต่างกัน ตั้งแต่ขั้นตอนการคัดกรองผู้ป่วย กรณีเป็นผู้ป่วยสมัครใจ หรือเป็นผู้ป่วยที่เข้าเงื่อนไขคำสั่ง คสช. ๑๐๘/๒๕๕๗ ที่ใช้เครื่องมือการคัดกรองตามมาตรฐานการแพทย์ ในขณะที่ผู้ป่วยในระบบบังคับใช้การแสวงหาข้อมูลจากผู้ป่วยและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับผลการตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะเป็นเครื่องมือในการคัดกรอง โดยเรียกขั้นตอนนี้ว่าขั้นตอนการตรวจพิสูจน์ ซึ่งกฎหมายให้เวลา ๑๕ วัน และขยายได้อีก ๓๐ วัน ซึ่งหากผู้ป่วยไม่ขอปล่อยตัวชั่วคราวจะถูกกักขังในสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ ทำให้หน่วยงานระหว่างประเทศ และ NGO โจมตีว่าเป็นการลิดรอนสิทธิและเสรีภาพผู้ป่วย ประกอบกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ และสังคมทั่วไป ยังไม่ยอมรับแนวคิดในเรื่อง “ผู้เสพ ผู้ติดเป็นผู้ป่วย” ส่งผลให้มีการนำผู้ป่วยเข้าระบบการบังคับรักษาเป็นจำนวนมาก ทำให้สถานฟื้นฟูสมรรถภาพแบบควบคุมตัวมีไม่เพียงพอ ต้องปรับแผนการรักษาเป็นแบบไม่ควบคุมตัว ส่งผลต่อประสิทธิภาพการรักษา

ผู้ป่วยยาเสพติดเกือบทั้งหมดถูกส่งตัวเข้ารับการบำบัดรักษาในสถานพยาบาลสมัครใจ และสถานฟื้นฟูสมรรถภาพในระบบบังคับ เป็นลำดับแรก ซึ่งขัดกับหลักวิชาการสากลที่ว่าผู้ใช้ยาเสพติดส่วนใหญ่ไม่จำเป็นต้องเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลที่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญและทรัพยากรหลายอย่าง ผู้ป่วยยาเสพติดที่จำเป็นต้องเข้ารับการรักษาในระบบโรงพยาบาลมีประมาณร้อยละ ๑๐ เท่านั้น การนำผู้ป่วยที่ไม่จำเป็นต้องเข้ารับการรักษาอย่างเต็มรูปแบบ ทำให้เกิดความสิ้นเปลืองงบประมาณและบุคลากร อีกทั้งส่งผลกระทบต่อผู้ป่วยที่ต้องมาสถานพยาบาล หรือถูกกักในสถานฟื้นฟูสมรรถภาพ ที่ต้องขาดเรียน ตกงาน เสียอิสรภาพ

การบำบัดรักษาไม่ได้ออกแบบการดูแลให้เหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละราย อีกทั้งมุ่งเน้นการรักษาที่ให้ผู้ป่วยหยุดใช้ยาเสพติดในทันที ซึ่งอาจไม่เหมาะสมกับผู้ป่วยบางกลุ่มที่ไม่สามารถหยุดใช้ยาในทันที นอกจากนี้ผู้ป่วยยาเสพติดมีสาเหตุการใช้ยาที่แตกต่างกัน จำเป็นต้องออกแบบการรักษาที่เหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละราย นอกเหนือจากการให้โปรแกรมมาตรฐาน เพื่อให้ผู้ป่วยไม่ออกจาก

กระบวนการบำบัดรักษาก่อนสิ้นสุดโปรแกรม มีทางเลือกการรักษาที่เหมาะกับผู้ป่วย ทำให้ผู้ป่วยเห็นประโยชน์จากการรักษาและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

การบูรณาการการทำงานของหน่วยงานในส่วนกลางและพื้นที่ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร แผนงานยาเสพติดเป็นแผนงานที่มีหน่วยบูรณาการหลายหน่วย โดยมี สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นเจ้าภาพในการบูรณาการ และหน่วยภาคีเป็นเจ้าของแผนงานร่วมกัน แต่ปรากฏว่าการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ยังแยกส่วน และให้ความสำคัญกับภารกิจหลักตามตัวชี้วัดของหน่วยมากกว่า โดยเห็นว่างานยาเสพติดเป็นงานฝาก จำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณเฉพาะต่างหาก ทั้งที่หลายงานเป็นงานพื้นฐานของหน่วยอยู่แล้ว เช่น การบำบัดรักษา การฝึกอาชีพ การตั้งด่าน การสกัดกั้น การสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น ส่วนในระดับพื้นที่แม้จะมีการประสานการทำงานได้ดี แต่ยังคงมีปัญหาในการบริหารแผนงานและการจัดสรรทรัพยากร

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลผู้เสพยาเสพติดมีน้อย ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่ประชาชนเคยชินกับการให้ภาครัฐเข้าจัดการปัญหาสังคมต่าง ๆ โดยขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนมานาน อีกทั้งปัญหายาเสพติดนั้นเกี่ยวข้องกับกฎหมายและองค์กรอาชญากรรม ประชาชนยังมีทัศนคติลบต่อผู้ใช้ยาว่า เป็นผู้ที่ทำผิดกฎหมาย ขาดศีลธรรม ทำร้ายบุคคลและทรัพย์สิน ทำให้ชุมชนหวาดกลัว รังเกียจ และไม่ต้องการเข้าไปเกี่ยวข้อง ประกอบกับชุมชนยังขาดองค์ความรู้ในการจัดการปัญหาผู้เสพยาเสพติด

บทที่ ๔
บทสรุป และข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

๔.๑ บทสรุปรายงานการศึกษา

สภาพปัญหา

ปัญหายาเสพติดในประเทศไทยมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น จากจำนวนยาเสพติดที่จับยึดได้เพิ่มขึ้น ในพื้นที่การแพร่ระบาดของยาเสพติดในระดับหมู่บ้านอย่างหนาแน่น จำนวนผู้เสพผู้ติดยาเสพติดเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน ทั้งยังเป็นที่มาของปัญหาสังคมและปัญหาอาชญากรรมที่เกี่ยวเนื่องกับยาเสพติด ปัญหาระดับบุคคลคืออาการป่วยเรื้อรังทั้งทางสมองและร่างกาย เพราะพฤติกรรมการเสพติดต้องใช้เวลาในการบำบัดอย่างต่อเนื่อง เพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพตนเอง ไม่กลับไปเสพติดซ้ำ และสามารถดูแลตนเองได้ การติดสารเสพติดเป็นปัญหาที่มีกลไกเชื่อมโยงซับซ้อน ส่งผลกระทบในหลายมิติ นอกจากสุขภาพของผู้เสพ ยังส่งผลกระทบในระดับเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม รัฐต้องใช้จ่ายงบประมาณในการแก้ปัญหาปีละนับหมื่นล้านบาท ทั้งในกระบวนการบำบัดรักษา กระบวนการในการป้องกัน ปราบปราม การดำเนินคดี และการบริหารจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินและยาเสพติด การสูญเสียงบประมาณในส่วนนี้เป็นจำนวนมากส่งผลกระทบต่อโอกาสในการพัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ

จากแหล่งผลิตยาเสพติดในสามเหลี่ยมทองคำ เป็นแหล่งผลิตใหญ่ที่สุดในภูมิภาคเอเชีย ผลิตยาเสพติดออกสู่ตลาดหลายประเภท เช่น ยาบ้า ไอซ์ เฮโรอีน และคีตามีน เป็นต้น แม้ปัจจุบันพื้นที่การเพาะปลูกฝิ่นในสามเหลี่ยมทองคำจะลดลงไป ส่งผลให้ปริมาณการผลิตเฮโรอีนลดลงด้วย แต่การผลิตยาเสพติดจากสารเคมีสังเคราะห์ในกลุ่มเมทแอมเฟตามีนกลับมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ยาเสพติดที่ผลิตในสามเหลี่ยมทองคำ จะถูกกระจายออกไปในหลายเส้นทาง โดยยาบ้า ตลาดหลักยังคงเป็นประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงและบังคลาเทศ ส่วนไอซ์ คีตามีน และเฮโรอีน ส่วนใหญ่จะถูกลำเลียงผ่านประเทศไทย สปป.ลาว เวียดนาม และกัมพูชา ออกไปยังประเทศที่สามในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตอนล่าง (มาเลเซีย อินโดนีเซีย) เอเชียตะวันออก (ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ฮ่องกง) และกลุ่มประเทศแถบโอเชียเนีย (ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์)

เป้าหมายการขนส่งจะเป็นตลาดในประเทศนอกอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเป็นส่วนใหญ่ ประเทศไทยจึงอยู่ในสถานะเป็นประเทศลำเลียงผ่าน ด้วยความพร้อมทางด้านระบบการคมนาคมขนส่ง และแนวนโยบายของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนที่ต้องการให้เกิดความเชื่อมโยงการขนส่งเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจการค้า ทำให้กลุ่มการค้าลำเลียงยาเสพติดจากแหล่งผลิตในประเทศเพื่อนบ้านจำนวนมากเข้าไทย และใช้ไทยเป็นฐานการจัดส่งออกไปยังต่างประเทศ ผ่านทางท่าเรือ ท่าอากาศยาน และระบบพัสดุไปรษณีย์ระหว่างประเทศ โดยในห้วง ๕ ปีที่ผ่านมา แม้ว่าประเทศไทยจะมีผลการจับกุมยาเสพติดประเภทไอซ์ คีตามีน และเฮโรอีนเพิ่มขึ้น แต่มีเป็นจำนวนมากที่เป็นการลำเลียงผ่านไทยเพื่อจะส่งออกต่อไปยังต่างประเทศ

การลักลอบลำเลียงยาเสพติดครั้งละปริมาณมากจากพื้นที่ชายแดน มักใช้วิธีการลำเลียงด้วยการเดินเท้าโดยกลุ่มบุคคลหรือเรือข้ามฟากแม่น้ำโขง นำเข้ามาพักคอยตามหมู่บ้านเก็บพักยาเสพติดตามแนวชายแดน หลังจากนั้นจะมีกลุ่มที่รับช่วงลำเลียงต่อจากพื้นที่ชายแดนเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศ ซึ่งรูปแบบการลำเลียงที่ส่งผลต่อสถานการณ์ยาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่

การลำเลียงโดยรถยนต์ส่วนบุคคลเป็นขบวนลำเลียง การลำเลียงโดยซุกซ่อนอำพรางไปกับรถบรรทุกพืชผลทางการเกษตรหรือสินค้าอุปโภคบริโภค และการลำเลียงผ่านรถยนต์ของบริษัทขนส่งเอกชน ทั้งนี้ การลำเลียงในรูปแบบดังกล่าว สามารถขนส่งยาบ้าได้คราวละมากกว่า ๑๐ ล้านเม็ดขึ้นไป หรือไอซ์มากกว่า ๑,๐๐๐ กิโลกรัมขึ้นไป ในส่วนการลำเลียงยาเสพติดที่มีปริมาณไม่มากนัก มักใช้วิธีการซุกซ่อนไปกับสัมภาระ อุปกรณ์เครื่องใช้ ช่องลับยานพาหนะ พันไปกับร่างกาย หรือแม้กระทั่งการกลืนเข้าไปในร่างกายของผู้ลำเลียง

การค้ายาเสพติดผ่านสื่อสังคมออนไลน์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสาร ได้เอื้อประโยชน์ให้กลุ่มการค้ายาเสพติดทุกระดับสามารถขยายฐานการค้าด้วยการเข้าถึงกลุ่มลูกค้า และพื้นที่การจำหน่ายได้อย่างไม่มีข้อจำกัด นอกจากนี้ สื่อสังคมออนไลน์ยังถูกใช้เป็นเครื่องมือของกลุ่มการค้า ในการชักจูงใจหรือกระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเข้าร่วมขบวนการในลักษณะเป็นตัวแทนจำหน่าย โดยเสนอผลประโยชน์ตอบแทนจำนวนมาก ในขณะที่การเข้าถึงเพื่อสืบสวนขยายผลของฝ่ายเจ้าหน้าที่ยังกระทำได้อย่างยากลำบาก การค้ายาเสพติดผ่านสื่อสังคมออนไลน์จึงขยายตัวไปอย่างรวดเร็ว และส่งผลให้ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดภายในประเทศทวีความรุนแรงขึ้น โดยแหล่งจำหน่ายยาเสพติดในสื่อสังคมออนไลน์พบอยู่ในแพลตฟอร์ม (Platform) ทวิตเตอร์มากที่สุด รองลงมาเป็นเฟซบุ๊ก (Facebook) ส่วนใหญ่เป็นผู้ค้าระดับรายย่อยและรายส่ง มีการจำหน่ายยาเสพติดมากกว่า ๒ ชนิดขึ้นไป โดยที่ไอซ์ เป็นยาเสพติดที่มีการจำหน่ายในสื่อสังคมออนไลน์มากที่สุด รองลงมาเป็นยาบ้า ยาอี และคีตามีน ตามลำดับ โดยความซุกของผู้ใช้บัญชีสื่อสังคมออนไลน์จำหน่ายยาเสพติดมักจะอยู่ในพื้นที่เมืองใหญ่ของประเทศ เช่น กรุงเทพฯ เชียงใหม่ ชลบุรี เป็นต้น

การขยายตัวและแข่งขันกันทางธุรกิจขนส่งเอกชน ทำให้มีผู้ประกอบการขนส่งพัสดุไปรษณีย์ภัณฑ์เกิดขึ้นจำนวนมาก สอดรับกับความสะดวกในการค้ายาเสพติดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก กล่าวคือ เมื่อมีการติดต่อซื้อ-ขายผ่านแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ ผู้ขายจะทำการจัดส่งยาเสพติดผ่านตัวกลาง ซึ่งก็คือ บริษัทขนส่งเอกชน หรือผู้ประกอบการขนส่งสินค้าในลักษณะอื่น ไปยังผู้รับปลายทาง ซึ่งถือว่ามีความสะดวกและปลอดภัยจากการตรวจพบของฝ่ายเจ้าหน้าที่มากพอสมควร ในขณะที่ระบบการตรวจสอบคัดกรองพัสดุสินค้ายังมีช่องโหว่อยู่มาก เนื่องจากเงื่อนไขการแข่งขันทางธุรกิจเป็นประเด็นสำคัญ รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสถานประกอบการยังไม่มีประสิทธิภาพมากพอ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) พบรายงานการเข้าถึงยาเสพติดของเยาวชนผ่านโลกออนไลน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงการระบาดของโควิด-๑๙ สถานการณ์การแพร่ระบาดปัญหายาเสพติด ปี ๒๕๖๓ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ปรากฏในรายงานการตลาดสารเสพติดบนโลกอินเทอร์เน็ตประเทศไทย ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๓ พบว่าคนขายปรับรูปแบบการขายด้วยกลไกการซื้อขายผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยส่วนใหญ่ขายยาเสพติดเพียงชนิดเดียว ร้อยละ ๖๕.๘ ตัวยาเดี่ยวที่ลักลอบจำหน่ายมากที่สุดคือไอซ์ ร้อยละ ๕๒.๗ กัญชา ร้อยละ ๒๕.๐ ใบกระท่อมและน้ำต้มกระท่อม ร้อยละ ๓.๒ ยังพบว่ามีการโพสต์ขายยารักษาโรค เช่น ทรามาดอล ยาแก้ไอ คอนดักส์ โรเซ่ โปรมาทาซิน อัลปราโซแลม พรีนาร์ฟิว

ปัญหายาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนไทย พบว่าเด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยงที่มีอายุต่ำกว่า ๒๕ ปี เริ่มใช้เหล้า บุหรี่ ยาแก้ปวด และอยู่ในโลกออนไลน์มากขึ้น ทำให้ขาดภูมิคุ้มกันทางใจ และขาด

การตระหนักรู้ถึงอันตราย ประกอบกับสิ่งเร้าของสิ่งแวดล้อมภายนอก เช่น ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในสังคมที่มีอิทธิพล ชุมชน สถานศึกษา กลุ่มเพื่อน ครอบครัว รวมถึงสภาพเศรษฐกิจ การว่างงานและความเครียดที่ส่งผลให้ใช้ยาเสพติดเพิ่มขึ้น และอาจส่งผลให้ค้ายา เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่อ (media) ที่ทันสมัยรวดเร็ว เนื้อหาสั้นเฉพาะส่วนที่กระตุ้นความสนใจ ไม่ได้มีการอธิบายความหมายหรือข้อเท็จจริงที่ชัดเจน ทำให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย รวมทั้งการสื่อสารใช้ยาในทางที่ผิดในโลกออนไลน์ การติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มที่ก่อให้เกิดการลอกเลียนแบบพฤติกรรม การซื้อและจำหน่ายยาเสพติดออนไลน์เพื่อหลบเลี่ยงการตรวจจับของเจ้าหน้าที่

ในส่วนของการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดนั้น ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้การเสพยาเสพติดเป็นความผิดตามกฎหมาย หากผู้เสพยาเสพติดสมัครใจขอเข้ารับการบำบัดรักษาในสถานพยาบาลก่อนความผิดจะปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ หรือเข้ารับการบำบัดรักษาตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ และปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับเพื่อควบคุมการบำบัดรักษาและระเบียบวินัยอย่างครบถ้วน จะได้รับการยกเว้นความผิด แต่ไม่รวมถึงความผิดที่ได้ทำไปภายหลังการสมัครใจเข้ารับการรักษา ปัจจุบันมีสถานพยาบาลและสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดทั่วประเทศ แบ่งเป็นสถานพยาบาลในสังกัดภาครัฐและเอกชน รวม ๑,๑๔๓ แห่ง สถานพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข รวม ๙๑๗ แห่ง นอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุขจำนวน ๑๐๘ แห่ง โรงพยาบาล/สถานพยาบาลเอกชน คลินิก จำนวน ๔๓ แห่ง และสถานฟื้นฟูสมรรถภาพของรัฐและเอกชนเอกชน จำนวน ๗๕ แห่ง

กรณีผู้ติดยาเสพติด เข้ารับการบำบัดรักษาในศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ ภายใต้หลักการผู้เสพติดเป็นผู้ป่วย ไม่ใช่อาชญากร ต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายและจิตใจให้กลับคืนสู่สภาพปกติ ผู้ป่วยที่เข้ากระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ จะเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพใน ๒ รูปแบบ คือ รูปแบบไม่ควบคุมตัว กลุ่มนี้ผู้ป่วยจะได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพในสถานพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุขและกรุงเทพมหานคร ส่วนผู้ป่วยที่ต้องรับการฟื้นฟูสมรรถภาพแบบควบคุมตัว ส่วนหนึ่งจะถูกส่งตัวไปยังศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพที่ได้รับการประกาศตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๒๐ แห่ง และนอกกระทรวงสาธารณสุขจำนวน ๖๕ แห่ง

นอกจากนี้ กรณีผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ที่กระทำความผิดและถูกคุมขัง ต้องเข้ารับการบำบัดรักษาภายใต้ข้อบังคับของกฎหมาย ปัจจุบันพบว่า การบำบัดรักษาเกิดปัญหาสถานที่บำบัดไม่เพียงพอ เนื่องจากมีการส่งผู้ป่วยส่วนใหญ่ที่พบเข้าสู่สถานพยาบาลตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ เข้าค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ หรือนำผู้ป่วยเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ มากกว่าให้การดูแลผู้ป่วยในชุมชน

๔.๒ ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบแล้ว เห็นว่าควรมีข้อสังเกตที่**คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดผู้ติดยาเสพติด ๙ กระทรวง ๒๖ หน่วยงาน ๒ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแลของนายกรัฐมนตรี รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** คือ **(๑) สำนักนายกรัฐมนตรี** ได้แก่ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร **(๒) กระทรวงกลาโหม** ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ **(๓) กระทรวงมหาดไทย** ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และคณะอนุกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด **(๔) กระทรวงยุติธรรม** ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุมประพฤติ และกรมราชทัณฑ์ **(๕) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์** ได้แก่ กรมกิจการเด็กและเยาวชน และกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว **(๖) กระทรวงสาธารณสุข** ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมสุขภาพจิต กรมการแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และกรมอนามัย **(๗) กระทรวงศึกษาธิการ** ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน **(๘) กระทรวงแรงงาน** ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน และกรมสวัสดิภาพและคุ้มครองแรงงาน **(๙) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม** ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม **(๑๐) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (๑๑) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน** และ **(๑๒) คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย** ควรทราบและปฏิบัติไว้ท้ายรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ดังนี้

๔.๒.๑ ข้อสังเกตด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด

แนวทางการขับเคลื่อนการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในเด็กและเยาวชนอายุ ๑๒ – ๒๔ ปี ควรกำหนด “ผลลัพธ์ที่ท้าทาย: สามารถป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันจากยาเสพติดสำหรับเด็กและเยาวชนอายุ ๑๒ - ๒๔ ปี ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน” ต้องกำกับติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องด้านการดำเนินงาน กระบวนการ กิจกรรม การบูรณาการ การใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า และถอดบทเรียนด้วยหน่วยงานวิชาการ ซึ่งสามารถกำกับผลลัพธ์รูปธรรม ๓ ระยะ ดังนี้

๑) ระยะสั้น / เร่งด่วน

๑.๑) สร้างการรับรู้เนื้อหาสาระเกี่ยวกับสาร/ยาเสพติดและพฤติกรรมเสี่ยงที่ถูกต้องเหมาะสม สร้างสื่อสาธารณะ โซเชียลออนไลน์ เข้าถึงเยาวชนและกลุ่มเสี่ยง เปิดรับฟังความเห็นให้ความเข้าใจ ทั้งนี้ การสื่อสารเชิงบวกสร้างสรรค์มาจากความเข้าใจด้านยาเสพติดและการเปลี่ยนแปลงแนวคิดที่มีต่อผู้ติดยาเสพติด ปัญหายาเสพติดไม่ใช่อาชญากรรม แต่เป็นปัญหาสังคม สุขภาพ การศึกษา เศรษฐกิจ

๑.๒) ส่งเสริมครอบครัวให้อบอุ่นและเข้มแข็ง โดยการจัดตั้งหน่วยงานกลาง/ศูนย์กลางแต่ละภูมิภาคสนับสนุนครอบครัวสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติด เปิดใจรับฟัง มีเจตคติดีแก่เยาวชน

๑.๓) เพิ่มพื้นที่ปลอดภัยโดยการเพิ่มศักยภาพชุมชนในแต่ละพื้นที่ ตามสภาพปัญหายาเสพติดที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับบริบทและปัจจัยเกื้อหนุนต่าง ๆ โดยการทำงานเชิงบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม เช่น สร้างเสริมมาตรการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก เพิ่มพื้นที่สร้างสรรค์ สนับสนุนกิจกรรมการแข่งขัน เพื่อให้เยาวชนมีการเพิ่มต้นทุนชีวิต เกิดทักษะชีวิต ความภูมิใจ ภูมิคุ้มกันจิตใจ ค่านิยม เช่น ดนตรี กีฬา ความถนัดพิเศษแต่ละคน ให้สามารถประยุกต์ปรับตัวแก้ปัญหาชีวิต และประกอบอาชีพทำงานได้ดีในอนาคต ร่วมกับการสร้างเครือข่ายกลุ่มเพื่อน องค์กรเยาวชน ให้กำลังใจ ทำให้กลุ่มพลังเยาวชนดูแลพึ่งพากันได้ทั้งประเทศ โดยเร่งนำร่องการจัดทำโครงการนำร่องขยายผลการป้องกันยาเสพติด หรือ “Sandbox” ซึ่งมีการคัดเลือกชุมชนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จซึ่งสามารถดำเนินการในการป้องกันและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดได้เชิงประจักษ์ เช่น กรณีหมู่ ๑ ตำบลภูเหล็ก อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ที่เน้นการป้องกันโดยการสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม มีพื้นที่สังคมและการขนส่งออนไลน์ที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ ความร่วมมือของชุมชนระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน ครอบครัว กลุ่มเพื่อน ผู้ที่ร่วมดูแลความสงบเรียบร้อยทุกส่วนในพื้นที่ สร้างธรรมนูญของหมู่บ้าน เอื้อเฟื้อ มีกติกาอยู่ร่วมกัน ให้โอกาสเยาวชน ทำให้เกิดแนวทางปฏิบัติของคนในชุมชน จะเห็นได้ว่าการหนุนเสริมกลไกบวร (บ้าน วัด โรงเรียน) ให้คงมีอยู่ด้วยมิติจากรัฐ กล่าวคือ หากครอบครัวมีปัญหา ชุมชนต้องช่วยดูแลเด็ก สถานศึกษาต้องเข้ารับดูแล ศาสนสถานมีส่วนร่วม เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันเป็นระบบในการดูแลซึ่งกันและกันในระดับหมู่บ้านและชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ต้องดำเนินการให้ชุมชนสามารถดูแลกันเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพากลไกภาครัฐ

ชุมชนปลอดภัยยาเสพติด สามารถขยายผลจากความสำเร็จหนึ่งสู่ความสำเร็จในพื้นที่ใหม่ได้ เป็นต้น ซึ่งต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับบริบทและสภาพปัญหาในแต่ละพื้นที่ โดยหน่วยงาน/บุคลากรภาครัฐ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครู บุคลากรสาธารณสุข นายอำเภอและปลัดอำเภอ พัฒนาชุมชนจังหวัด ฯลฯ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน มีส่วนสำคัญอย่างมากในการสนับสนุนในสิ่งที่ช่วยเหลือให้โอกาสเยาวชน ชุมชน สังคม เศรษฐกิจ ได้รับการพัฒนาอย่างมั่นคง ยั่งยืนได้

๒) ระยะกลาง / ด่วนและต่อเนื่อง

ดำเนินกิจกรรมการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดจากหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณและภาคีต่าง ๆ ซึ่งสามารถจัดกิจกรรมทุกช่วงกลุ่มวัยของเยาวชนได้ ให้เกิดผลลัพธ์รูปธรรม คุ้มค่า ยั่งยืน เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาทักษะสมอง พฤติกรรม อารมณ์ ศีลธรรม ความภูมิใจ ทักษะชีวิต ทักษะทางสังคม ทักษะการแก้ปัญหาชีวิต การใช้เวลาว่างให้มีประโยชน์ การสร้างสุข ความยืดหยุ่น/เข้มแข็งทางใจ มีต้นทุนชีวิตที่ดีและสามารถดึงศักยภาพความสามารถของตนเองมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเป้าหมายในชีวิตสู่ความสำเร็จในชีวิต ยอมรับความผิดหวัง/อุปสรรค หาทางแก้ไขได้อย่างมีสติ อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยไม่ต้องพึ่งสิ่งเสพติด

ล่อลวงหรืออบายมุข ซึ่งกลุ่มวัยที่สำคัญมากคือปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) เป็นช่วงอายุที่สำคัญเพื่อวางรากฐานภูมิคุ้มกันระยะยาว โดยวิธีการพัฒนาสมองด้านการรู้ผิดชอบด้วย Executive Functions : EF เช่น ให้เด็กรู้จักยับยั้งชั่งใจ ยั้งคิดไตร่ตรอง ควบคุมอารมณ์ ยืดหยุ่น ปรับตัว เป็นต้น เมื่อเด็กได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เติบโตขึ้นจะลดโอกาสการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ เช่น การดื่มเหล้า การสูบบุหรี่ การทุจริต การพนัน เป็นต้น ซึ่งการปลูกฝังการพัฒนาทักษะทางสมองดังกล่าวตั้งแต่ช่วงปฐมวัยผ่านกลไกที่สำคัญคือครูอนุบาลหรือครูผู้ดูแลเด็กในโรงเรียนอนุบาลและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศ ภายใต้การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การละเล่นที่ส่งเสริมช่วงวัยอย่างเหมาะสมตามบริบทของสถานที่ สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ ศักยภาพครูและครอบครัว ทั้งนี้ กระบวนการ EF ต้องมีความต่อเนื่อง ด้วยการส่งต่อเด็กในทุกช่วงวัย เป็นกระบวนการเดียวกัน จริงจังต่อเนื่อง ตั้งแต่ประถมศึกษา มัธยมศึกษา จึงต้องสร้างชุดมาตรฐานของกระบวนการ

๓) ระยะยาว/ แผนที่ยุทธศาสตร์ บุคลากร ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ

๓.๑) ปรับกลยุทธ์ กลวิธี ให้เครือข่ายผู้ปฏิบัติงาน ร่วมมือกันทุกหน่วยงานต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ลดการทำงานซ้ำซ้อนกัน โดยหน่วยงานผู้ประสานในแต่ละหน่วยต้องเชื่อมโยง ทำความเข้าใจ ช่วยแก้ปัญหา ติดตามประเมินผล แนะนำการทำงานแบบบูรณาการ เพื่อขับเคลื่อนงานให้บรรลุทั้งตัวชี้วัดและได้ผลลัพธ์ ประสิทธิภาพ และรูปธรรม เกิดเยาวชนคุณภาพและพื้นที่ปลอดภัยยาเสพติดได้ต่อเนื่อง คุ้มค่า และยั่งยืน

๓.๒) ส่งเสริมพัฒนาครูประจำชั้น/อาจารย์ที่ปรึกษา/ครูตำรวจ D.A.R.E./อาสาสมัครฯ ให้สามารถใช้หลักจิตวิทยาเชิงบวกและจัดสรรนักจิตวิทยาประจำสถานศึกษาเพื่อสร้างระบบการดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา ที่เข้มแข็ง ยั่งยืน มีระบบส่งต่อข้อมูลการดูแลแก่ครอบครัวและระบบสาธารณสุขติดตามต่อเนื่องได้ รวมทั้งการให้ขวัญกำลังใจต่อเนื่องแก่บุคลากรผู้ดำเนินงานด้านยาเสพติดที่เสียสละ เสี่ยงภัย เพื่อให้เยาวชนและชุมชนปลอดภัย

๓.๓) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านการเฝ้าระวังป้องกันเด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดให้เป็นระบบเดียวกันทั้งประเทศ วัตถุประสงค์เพื่อรายงานสถานการณ์ยาเสพติดของเยาวชนและพื้นที่ปลอดภัย สะท้อนภาพรวมประเทศในแต่ละช่วงเวลา สามารถนำไปวิเคราะห์เชิงลึกด้านปัญหาและอุปสรรค เพื่อพัฒนาแนวทางการป้องกันและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดได้ทันต่อการระบาดวิทยาที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้หน่วยงานที่ดูแลเด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงข้อมูล นำไปติดตามผลการดูแลเด็กและเยาวชนได้จริงและต่อเนื่อง และสามารถประเมินพื้นที่ปลอดภัยให้กับเยาวชนกลุ่มเป้าหมายได้อีกด้วย ทั้งนี้ ระบบรายงานข้อมูลที่ได้รับการสังเคราะห์จะช่วยปรับปรุงยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ อัตรากำลังและงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วยการพัฒนา ๔ ด้าน บูรณาการร่วมกัน ดังนี้

(๑) ฐานระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ทั้งในระบบการศึกษา กระทรวงศึกษา (CATAS) สำนักงาน ป.ป.ส. (NISPA) นอกระบบการศึกษา และระบบแรงงาน ระบบข้อมูล Crime ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ข้อมูลผู้กระทำความผิดของศาล ข้อมูลผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์ รวมทั้งข้อมูลความผิดต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เป็นต้น ซึ่งข้อมูลของทุกหน่วยงานต้องมีความเชื่อมโยงกันโดยไม่ต้องร้องขอ ข้อมูลที่กระจายแยกแต่ละหน่วยงานที่ไม่ได้ประสานส่งต่อเป็นข้อมูลชุดเดียวกันทำให้ไม่ทราบขนาดปัญหาที่แท้จริง และจำนวนผู้เข้าสู่กระบวนการเป็นการนับซ้ำ

หรือไม่ ส่งผลกระทบต่อการติดตามเฝ้าระวังต่อเนื่อง ดังนั้นฐานข้อมูลที่เป็นเอกภาพเดียวกันจะช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ปฏิบัติงานได้พบข้อเท็จจริงและส่งต่อข้อมูลที่ถูกต้อง สอดคล้อง ต่อเนื่อง ให้เกิดเป็นประโยชน์แก่เด็กและเยาวชน

(๒) ข้อมูลยาเสพติดและพฤติกรรมเด็กและเยาวชน ที่รายงานโดยบุคลากรไม่มีผลต่อการประเมินการทำงานของหน่วยงานที่รายงานข้อมูล เพื่อไม่ให้มีการปิดบังการลงข้อมูลของหน่วยงาน และข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่รายงานนั้น ต้องเป็นความลับ

(๓) เครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการนำเข้าข้อมูลในระบบของฐานข้อมูลฯ ดังกล่าวจักต้องอิงหลักวิชาการและมีนักวิชาการ/นักวิจัย และอาศัยความร่วมมือกันหลายภาคส่วนที่มีความเข้าใจที่ตรงกันในกลุ่มเป้าหมาย ทั้งด้านการคัดกรอง ให้คำปรึกษา การส่งต่อ การดูแลต่อเนื่องในเด็กและเยาวชนทุกสถานะ ทั้งปกติ เสี่ยง เสพ ติด และพฤติกรรมที่ต้องติดตามควบคู่กันไปกับการเสพติดต่าง ๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลจริงในระดับพื้นที่อย่างเป็นระบบ เข้าถึงข้อมูลได้อย่างปลอดภัย และส่งต่อข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง/จำเป็นได้

(๔) อุปกรณ์ที่ทันสมัยเพียงพอ เทคโนโลยีและโปรแกรมที่ได้รับการดูแลจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งต้องจัดทำแผนงบประมาณ/การดูแลที่ชัดเจน มีเจ้าภาพหลักที่ทำงานต่อเนื่อง

นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการมีข้อสังเกตด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) ข้อสังเกตด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดต่อสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) กระทรวงยุติธรรม

๑.๑) กำหนดให้ “การสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย และการบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติด เป็นวาระแห่งชาติ” ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐

๑.๒) กำหนดให้จัดทำ “แผนยุทธศาสตร์ในการสร้างพื้นที่บูรณาการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย” ของประเทศ ทั้งระยะเร่งด่วน (๑ ปี) และระยะกลาง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยจัด “พื้นที่บูรณาการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย” ระดับจังหวัดใน ๑๐ เขต ของสำนักงาน ป.ป.ส. โดยเริ่มนำร่องเขตละ ๑ จังหวัด (ที่ประชาคมสมัครใจ) ในระยะเร่งด่วน ๑ ปี จัดทำแผนยุทธศาสตร์การสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัยของจังหวัด และขยายผลให้ครบทั่วทุกจังหวัดภายในเวลา ๕ ปี และสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ

๑.๓) สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับสถาบันวิชาการ จัดทำวิจัยระยะยาว ติดตามการวัดค่า EF ในเด็กอายุ ๓ - ๒๕ ปี เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการขับเคลื่อนงานป้องกันยาเสพติดต่อไป

๑.๔) การแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังอาจไม่ก่อให้เกิดความสมดุลในการแก้ไขปัญหา จึงควรปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามกรอบทิศทางนโยบายยาเสพติดโลก ๕ ประการสำคัญ ได้แก่

(๑) การลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด (Harm Reduction) เพื่อลดปัญหา หรือภาวะเสี่ยงอันตราย ของการแพร่ระบาดและการสูญเสียจากยาเสพติด ที่อาจเกิดกับตัวบุคคล ชุมชน และสังคม โดยเป็นการป้องกันเพื่อทำให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นอันตรายลดลง ในขณะที่ยังไม่สามารถหยุดยาเสพติดได้ ใช้การรักษาด้วยวิธีการยืดหยุ่น ที่ยึดความพร้อมของผู้ป่วยเป็นฐาน และความเข้าใจธรรมชาติของผู้ใช้ยาเสพติด

(๒) การลดทอนความเป็นอาชญากรรม (Decriminalization) เพื่อลดการลงโทษหรือการยกเลิกโทษทางอาญาของการกระทำบางอย่างในคดียาเสพติด เช่น การลดทอนความผิดในคดียาเสพติดที่ไม่ร้ายแรง ไม่ต้องได้รับโทษความผิด หรือได้รับโทษที่น้อยกว่า หรือการนำมาตรการทางปกครองมาใช้แทน

(๓) การทำให้ถูกต้องตามกฎหมาย (Legalization) ปรับปรุงมาตรการทางกฎหมาย ทั้งตัวยาเสพติด หรือพฤติการณ์บางส่วนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่เป็นความผิดและไม่ต้องรับโทษตามกฎหมายอีกต่อไป โดยยกเลิกโทษทั้งทางอาญาและโทษทางปกครองที่เคยกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ

(๔) การเบี่ยงเบนการดำเนินคดี (Diversion) ใช้กระบวนการยุติธรรมทางเลือก ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยการกันหรือหันเหผู้กระทำความผิดบางประเภทออกจากกระบวนการยุติธรรม แต่มิได้ยกเลิกความผิดไปเสียทีเดียว เพียงแต่นำมาตรการบางอย่างเพื่อแก้ไขยับยั้ง (Rehabilitation) มาบังคับแทนการลงโทษ เมื่อผู้กระทำความผิดปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กำหนด ถือว่าผู้กระทำความผิดนั้นไม่ต้องถูกลงโทษ และไม่ต้องจำคุกเสมอไป

(๕) การพัฒนาทางเลือก (Alternative Development) ใช้การพัฒนานำการแก้ไขปัญหาเพื่อการดำรงชีวิต โดยยึดคนเป็นศูนย์กลางพัฒนาอย่างครบวงจร ทั้งในมิติสุขภาพ อาชีพ รายได้ การศึกษา และสิ่งแวดล้อม ให้มีศักยภาพในการพึ่งพาตนเอง หลุดพ้นจากวงจรปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน

๒) ข้อสังเกตด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดต่อกระทรวงศึกษาธิการ

๒.๑) กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายเร่งส่งเสริมการพัฒนาทักษะสมอง EF อย่างจริงจัง เน้นที่กระบวนการ มีแผนปฏิบัติการ มีการดำเนินการ และการประเมินผลที่ชัดเจน วัดผลได้ และมีงบประมาณรองรับเพียงพอ

๒.๒) จัดให้ครู บุคลากรทุกระดับ มีความเข้าใจทักษะสมอง EF และความรู้ที่เกี่ยวข้อง ปรับ Mindset เสริมทักษะ สมรรถนะ มีการติดตามต่อเนื่อง จนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง

(๑) จัด “ห้องเรียนพ่อแม่” ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในเรื่องทักษะสมอง EF และ Self อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

(๒) เสริมสมรรถนะแก่ครูและบุคลากร และติดตามนิเทศ ประเมินผลจนความรู้นี้ฝังในตัวครู

(๓) ครูปฐมวัยมีสมรรถนะในการออกแบบและจัดประสบการณ์ที่มีคุณภาพแก่เด็ก เสริมทักษะ EF อย่างต่อเนื่อง

(๔) ทุกโรงเรียนมีหนังสือเด็กคุณภาพและจัดระบบให้ผู้ปกครองยืมไปอ่านให้บุตรหลานได้สม่ำเสมอ เพียงพอ และมีพื้นที่เล่นอิสระที่สร้างประสบการณ์หลากหลายแก่เด็ก

๒.๓) วางแนวทางเชื่อมต่อการพัฒนาทักษะสมอง EF จากปฐมวัย ไปถึงระดับประถมศึกษา - มัธยมศึกษา เสริมการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเพื่อป้องกันการติดยาเสพติดในระยะยาว

๓) ข้อสังเกตด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดต่อคณะรัฐมนตรี

๓.๑) กระทรวงหลักที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เร่งศึกษาและส่งเสริมการพัฒนาทักษะสมอง EF จริงจังและถูกทาง มีแผนปฏิบัติการ มีการดำเนินการ และการประเมินผลที่ชัดเจน วัดผลได้ และมีงบประมาณรองรับเพียงพอ

๓.๒) กระทรวงศึกษาธิการ จัดให้ครู บุคลากรทุกระดับ มีความเข้าใจทักษะสมอง EF และความรู้ที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติได้จริง และเชื่อมต่อไปถึงระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา เพื่อป้องกันการติดยาเสพติดในระยะยาว

๓.๓) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งจัดงบประมาณและสนับสนุน ดังนี้

(๑) การให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในเรื่องทักษะสมอง EF ในพื้นที่ของตนโดยทั่วถึงและต่อเนื่อง

(๒) การจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากร ติดตามนิเทศและประเมินผล จนความรู้นี้ฝังในตัวครู

(๓) การจัดสภาพแวดล้อมอย่างน้อย ๒ กิจกรรม ที่มีงานวิจัยรองรับว่าส่งเสริมทักษะสมอง EF ได้ดี ได้แก่

- ให้เด็กปฐมวัยทุกคนเข้าถึงหนังสือเด็กคุณภาพ ผู้ปกครองยืมไปอ่านให้บุตรหลานได้สม่ำเสมอ เพียงพอ
- จัดพื้นที่คุณภาพเพื่อการเล่นและสร้างประสบการณ์แก่เด็กและครอบครัว เช่น สนามเด็กเล่น สวนสาธารณะ ศูนย์กีฬา ศูนย์ศิลปะ ดนตรี ฯลฯ

๔.๒.๒ ข้อสังเกตด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF (Executive Functions) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่เด็กตั้งแต่ปฐมวัย

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในวงวิชาการพัฒนาเด็กและเยาวชนทั่วโลกในปัจจุบันว่า “ทักษะสมอง (Executive Functions) เป็นกระบวนการคิดขั้นสูงที่ทำให้บุคคลมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์มีปฏิภาณไหวพริบ รู้จักยับยั้งชั่งใจ และยืดหยุ่นความคิด ปรับตัวง่าย ควบคุมอารมณ์ได้ สามารถคิดริเริ่ม วางแผนดำเนินการใด ๆ ได้ด้วยความมุ่งมั่นพากเพียรจนสำเร็จ” ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ทำให้มนุษย์อยู่รอดได้และประสบความสำเร็จในชีวิต รวมทั้งเป็นฐานของทักษะศตวรรษที่ ๒๑ ที่จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องปลูกฝังในเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะในวัย ๓ - ๖ ปี เป็นวัยที่ทักษะสมอง EF มีอัตราการพัฒนาที่ดีที่สุด และที่สำคัญมีงานวิจัยจำนวนมากชี้ว่า บุคคลที่มีทักษะสมอง EF บกพร่องจะขาดภูมิคุ้มกันชีวิตง่ายที่จะตกเป็นทาสยาเสพติด และมักจะมีพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ไปตลอดช่วงชีวิต

คณะกรรมาธิการได้มีการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Functions) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่เด็กตั้งแต่ปฐมวัย โดยศึกษาองค์ความรู้เรื่องทักษะสมอง EF ทั้งจากการวิจัยในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งจากตัวอย่างที่มีการดำเนินการมาแล้วในประเทศจนเกิดผลเชิงประจักษ์ ดังนั้นเพื่อให้เกิดการส่งเสริม ขับเคลื่อน และติดตาม

การดำเนินการเรื่องทักษะสมอง EF ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติ ให้บรรลุผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม จึงกำหนดให้มีการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Functions) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่เด็กตั้งแต่ปฐมวัย ในพื้นที่บูรณาการ ๔ พื้นที่ คือ (๑) อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี (๒) อำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ (๓) อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี และ (๔) เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร โดยทั้ง ๔ พื้นที่ มีความพร้อมในการขับเคลื่อนการส่งเสริมทักษะสมอง EF ให้แก่เด็กตั้งแต่ปฐมวัย ทั้งในส่วนของบุคลากรและหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง โดยมีข้อสังเกตต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) ข้อสังเกตด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งตั้งตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๑) ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยองค์ความรู้เรื่องทักษะสมอง EF กับการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างจริงจัง และจัดทำนโยบายระดับชาติในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะสมอง EF ตั้งแต่เด็กปฐมวัย เพื่อส่งเสริมศักยภาพ สร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด และป้องกันพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ทุกด้านในอนาคต

๑.๒) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี กระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนนโยบายการส่งเสริมพัฒนาทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัยอย่างบูรณาการและเป็นเอกภาพ รวมทั้งให้เชื่อมโยงถึงระดับประถมศึกษา

๑.๓) เป็นแกนกลางในการประสาน บูรณาการ ส่งเสริม สนับสนุน และติดตามการดำเนินการพัฒนาเด็กปฐมวัยของหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้ส่งเสริมทักษะสมอง EF รวมทั้งการส่งเสริมอย่างจริงจังให้พ่อ แม่ ผู้ปกครอง มีความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กที่สอดคล้องกับธรรมชาติของสมอง และพัฒนาการทั้งด้านทักษะสมอง ด้านตัวตน และพัฒนาการโดยรวมของเด็กปฐมวัย

๒) ข้อสังเกตด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ด้วยภารกิจสำคัญประการหนึ่งของกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ คือ “การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชน” โดยการกำหนดนโยบาย มาตรการ กลไกส่งเสริมการสนับสนุนภาครัฐและภาคเอกชน ติดตามประเมินผลการดำเนินการตามนโยบายและมาตรการที่กำหนด ทั้งนี้ ประเด็นสำคัญของภารกิจส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนแท้ที่จริง คือ การส่งเสริมพัฒนาทักษะสมอง EF ในเด็กตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงวัยเยาวชน จึงมีข้อสังเกตดังนี้

๒.๑) กำหนดให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็น “เจ้าภาพหลัก” ในการพัฒนาทักษะสมอง EF โดยให้มีหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริมและพัฒนา ๔ ทักษะสมอง EF ให้แก่เด็กตั้งแต่ปฐมวัย และตั้งงบประมาณในการดำเนินภารกิจให้ต่อเนื่องในพื้นที่บูรณาการ จังหวัด คือ (๑) อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี (๒) อำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ (๓) อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี และ (๔) เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร และติดตามประเมินผลเพื่อขยายผลไปยังจังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศ

๒.๒) กรมกิจการเด็กและเยาวชน ประสานหน่วยงานกลไกหลักที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายในระบบนิเวศน์เพื่อการพัฒนาเด็ก ได้แก่ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย มีความเข้าใจเรื่องทักษะสมอง EF ในเด็กปฐมวัย และส่งเสริม EF ในเด็กอย่างถูกทาง

๒.๓) กรมกิจการเด็กและเยาวชน และกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สนับสนุนการให้ความรู้ความเข้าใจแก่พ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ถึงแนวทางการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กที่สอดคล้องกับธรรมชาติของสมอง และส่งเสริมทักษะสมอง EF ของเด็กอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอในชีวิตประจำวันในครอบครัว

๒.๔) กรมกิจการเด็กและเยาวชน และกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว เป็นหน่วยงานกลางในการจัดหาทรัพยากรและงบประมาณเพื่อการส่งเสริมทักษะสมอง EF ของหน่วยงาน

๓) ข้อสังเกตด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อกระทรวงสาธารณสุข

คณะกรรมาธิการสนับสนุนการที่กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้ส่งเสริมการพัฒนาทักษะสมอง EF บูรณาการร่วมกับการส่งเสริมการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) ที่มีการจัดพิมพ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีข้อสังเกตดังนี้

๓.๑) กรมอนามัย และกรมสุขภาพจิต ร่วมสนับสนุนการดำเนินการส่งเสริมทักษะสมอง EF ในพื้นที่บูรณาการ ๔ จังหวัด คือ (๑) อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี (๒) อำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ (๓) อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี และ (๔) เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

๓.๒) กรมอนามัย กรมสุขภาพจิต และกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เร่งพัฒนาบุคลากรสาธารณสุขงานอนามัยแม่และเด็ก รวมทั้งอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องทักษะสมอง EF อย่างแท้จริง เพื่อสามารถถ่ายทอดให้ความรู้ความเข้าใจให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ที่มารับบริการได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

๓.๓) กรมอนามัย และกรมสุขภาพจิต จัดการติดตามประเมินผลการส่งเสริมการพัฒนาทักษะสมอง EF ร่วมกับการส่งเสริมการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) ของหน่วยงานในสังกัดอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยทั้งระยะสั้น และระยะยาวที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะสมอง EF ในกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นรากฐานความรู้ที่เข้มแข็งในการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยของชาติต่อไป

๔) ข้อสังเกตด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อกระทรวงศึกษาธิการ

คณะกรรมาธิการสนับสนุนประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการส่งเสริมทักษะสมอง EF แก่เด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีข้อสังเกตดังนี้

๔.๑) ขอให้หน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ สนับสนุนการดำเนินการส่งเสริมทักษะสมอง EF ในพื้นที่บูรณาการ ๔ จังหวัด ได้แก่ (๑) อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี (๒) อำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ (๓) อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี และ (๔) เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

๔.๒) กระทรวงศึกษาธิการ ต้องเร่งพัฒนาบุคลากรการศึกษาปฐมวัยทุกระดับทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์และครู ให้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการพัฒนาทักษะ

สมอง EF ของเด็กปฐมวัยได้อย่างแท้จริง จนสามารถมีประสบการณ์และการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยให้มีคุณภาพเป็นไปตามประกาศดังกล่าวอย่างแท้จริง

๔.๓) กำกับตรวจสอบมิให้มีการจัดการเรียนการสอนใด ๆ ที่ขัดกับธรรมชาติการทำงานของสมองของเด็กปฐมวัย เช่น การเร่งเรียนเขียนอ่านและจัดสอบแข่งขันในเด็กปฐมวัย การดูแลเด็กด้วยวินัยเชิงลบ เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบทางลบอย่างรุนแรงต่อการพัฒนาทักษะสมอง EF และจิตใจของเด็กทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

๔.๔) กำกับให้โรงเรียนในสังกัดให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องทักษะสมอง EF ให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอในชีวิตประจำวันในครอบครัว

๔.๕) จัดการติดตามประเมินผลการส่งเสริมการพัฒนาทักษะสมอง EF ของหน่วยงานในสังกัดอย่างต่อเนื่อง

๔.๖) ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยทั้งระยะสั้น และระยะยาวที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะสมอง EF ทั้งในระดับโรงเรียน และระดับชั้นเรียน เพื่อเป็นรากฐานความรู้ในการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยต่อไป

๕) ข้อสังเกตด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อกระทรวงมหาดไทย

๕.๑) สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สนับสนุนการดำเนินการส่งเสริมทักษะสมอง EF ในพื้นที่บูรณาการ ๔ จังหวัด ได้แก่ (๑) อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี (๒) อำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ (๓) อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี และ (๔) เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร และเร่งพัฒนาบุคลากรการศึกษาปฐมวัยทุกระดับ ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์และครู ในสังกัดให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถพัฒนาทักษะสมอง EF ของเด็กได้อย่างแท้จริง เพื่อสามารถจัดประสบการณ์ในการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยอย่างมีคุณภาพ

๕.๒) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กำกับตรวจสอบมิให้มีการจัดการเรียนการสอนใด ๆ ที่ขัดกับธรรมชาติการทำงานของสมองของเด็กปฐมวัย เช่น การเร่งเรียนเขียนอ่านและจัดสอบแข่งขันในเด็กปฐมวัย การดูแลเด็กด้วยการดุด่าลงโทษ เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบทางลบอย่างรุนแรงต่อการพัฒนาสมองและจิตใจของเด็กทั้งในระยะสั้น และระยะยาว

๕.๓) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กำกับให้สถานศึกษาในสังกัดให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องทักษะสมอง EF ให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอในชีวิตประจำวันในครอบครัว

๕.๔) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จัดการติดตามประเมินผลการส่งเสริมการพัฒนาทักษะสมอง EF ของสถานศึกษาในสังกัดอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าการสร้างภูมิคุ้มกันชีวิตจากการส่งเสริมทักษะสมอง EF จะได้รับการปลูกฝังเป็นรากฐานของการพัฒนาคุณภาพเยาวชนของประเทศอย่างแท้จริง

๕.๕) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะสมอง EF ทั้งในระดับโรงเรียน และระดับชั้นเรียน เพื่อเป็นรากฐานความรู้ในการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยต่อไป

ข้อสังเกตต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ในพื้นที่บูรณาการ ๔ จังหวัด

คณะกรรมาธิการมีข้อสังเกตด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ในพื้นที่บูรณาการ ๔ จังหวัด ได้แก่ (๑) อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี (๒) อำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ (๓) อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี และ (๔) เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ดังนี้

(๑) คณะอนุกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับทราบ สนับสนุน และติดตามความก้าวหน้าของการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF อย่างต่อเนื่อง

(๒) จัดตั้ง “คณะทำงานพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF ระดับจังหวัด” ในพื้นที่บูรณาการ ๔ จังหวัด โดยให้คณะทำงานดังกล่าวอยู่ภายใต้ “คณะอนุกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด” ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานอนุกรรมการ และให้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน รวมทั้งติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อนำมาเป็นกรอบในการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณให้เพียงพอและต่อเนื่อง

(๓) ขอให้จังหวัดปัตตานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดกาญจนบุรี และเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร สนับสนุนและจัดให้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการขับเคลื่อนพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เด็ก ร่วมกับหน่วยงานราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งร่วมกันส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยในจังหวัด ได้แก่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หน่วยงานด้านการศึกษา เช่น สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในสังกัด หน่วยงานด้านสาธารณสุข เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล โรงพยาบาลอำเภอทุกแห่ง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะสมอง EF และดำเนินการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยถึงแนวทางการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กที่สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะสมอง EF อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

๖) ข้อสังเกตด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อกระทรวงยุติธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมอบหมายและกำกับดูแลสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ให้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว และแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจน เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย และจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในการสนับสนุนการส่งเสริมทักษะสมอง EF ตั้งแต่ปฐมวัย เช่น การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมสื่อสำหรับบุคลากร สื่อสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง ฯลฯ แก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยอย่างจริงจัง เพื่อลดปัญหาเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่วงจรการเสพยาเสพติดมากขึ้นและมีอายุลดลง

ข้อสังเกตต่อสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.)

(๑) สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค ๓ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค ๗ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค ๙ และสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร สนับสนุนการดำเนินการส่งเสริมทักษะสมอง EF ในพื้นที่บูรณาการ ๔ จังหวัด ได้แก่ (๑) อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี (๒) อำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ (๓) อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี และ (๔) เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

(๒) กำหนดแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ และจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอทั้งงบประมาณของหน่วยงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดผู้ติดยาเสพติด ๙ กระทรวง ๒๖ หน่วยงาน ๒ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแลของนายกรัฐมนตรี รวมทั้งงบประมาณของกองทุน ป.ป.ส. ในการสนับสนุนหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อดำเนินการร่วมส่งเสริมพัฒนาทักษะสมอง EF ตั้งแต่ปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง เช่น การอบรมให้ความรู้บุคลากร การส่งเสริมสื่อสำหรับบุคลากร สื่อสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง ฯลฯ แก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยอย่างแท้จริง

(๓) สนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ งานวิจัยด้านปฐมวัยกับยาเสพติด ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

(๔) จัดกระบวนการติดตามประเมินผลการส่งเสริมพัฒนาทักษะสมอง EF อย่างจริงจัง เพื่อให้มั่นใจว่าหน่วยงานต่าง ๆ ได้ร่วมดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลในระยะยาว

๔.๒.๓ ข้อสังเกตด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย

๑) จากกรณีที่ไทยไม่สามารถควบคุมแหล่งผลิตยาเสพติดนอกประเทศได้ ไม่ว่าจะเป็นจากสามเหลี่ยมทองคำและเมียนมา มีสาเหตุมาจากกระบวนการสันติภาพของชนกลุ่มน้อยในเมียนมายังไม่จบ ทำให้เกิดการผลิตยาเพื่อเปลี่ยนมาเป็นอาวุธหรือยุทธปัจจัยทางทหาร ดังนั้น จึงควรแก้ไขให้เกิดกระบวนการสันติภาพ และหากไม่สามารถสกัดกั้นเคมีภัณฑ์หรือสารตั้งต้นที่มาจากชายแดนจีน สปป.ลาว และไทย ไปยังเมียนมา ก็จะไม่มีทางแก้ปัญหาการผลิตยาเสพติดได้ หากไม่สามารถควบคุมแหล่งผลิตนอกประเทศได้ ก็จะไม่สามารถควบคุมการไหลบ่าเข้ามาของยาเสพติดได้ เพราะแนวชายแดนระหว่างประเทศเพื่อนบ้านของไทยเป็นแนวชายแดนธรรมชาติที่สามารถข้ามแดนมาได้ง่ายทั้งทางภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และทางตะวันตกจากจังหวัดตาก กาญจนบุรี และระนอง ดังนั้น ยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาของไทย คือ การลดความต้องการใช้ยาหากไม่สามารถจัดการแหล่งผลิตได้ ยุทธศาสตร์ดังกล่าวอยู่ในส่วนของการป้องกัน คือ ไม่ให้เกิดผู้เสพรายใหม่ และผู้ผ่านการบำบัดรักษาแล้วไม่กลับมาเสพซ้ำ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ การปราบปรามยาเสพติดจึงต้องปรับเปลี่ยน โดยไม่เน้นที่ตัวยา แต่เน้นการตรวจสอบเคมีภัณฑ์หรือสารตั้งต้น หากไม่มีสารตั้งต้นก็จะไม่มียาเสพติด แต่การควบคุมเคมีภัณฑ์ทำได้ยากเพราะเป็นสิ่งที่ใช้ในภาคอุตสาหกรรม

จากการลงพื้นที่ศึกษาดูงานของคณะกรรมาธิการ ณ จังหวัดเชียงราย พบว่าภาครัฐควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอแก่หน่วยงานในพื้นที่จังหวัดเชียงรายให้มีความสอดคล้องกับการปฏิบัติงานแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งถือว่าจังหวัดเชียงราย เป็นพื้นที่หน้าด่านในการลำเลียงยาเสพติดของกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด รวมทั้งเป็นแหล่งพักยาเสพติดที่จะนำเข้าตามแนวชายแดน จึงจำเป็นต้องแก้ไขปัญหาอย่างครบวงจร ตัดวงจรการค้า บำบัดผู้เสพ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเยาวชน และดึงประชาชนให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการที่เพียงพอเพื่อให้การแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การดำเนินงานในมาตรการด้านการปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่ภาคเหนือถือว่ามีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากเป็นการสกัดกั้นยาเสพติดไม่ให้เข้าสู่พื้นที่ชั้นในของประเทศ จึงเสนอแนะมาตรการเกี่ยวกับการดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ควรดำเนินการ

ด้านการข่าวว่าผู้กระทำความผิดเป็นเครือข่ายยาเสพติดใด สามารถดำเนินการยึดทรัพย์ผู้กระทำความผิดได้หรือไม่

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเพิ่มอัตรากำลังพลให้เพียงพอกับการปฏิบัติภารกิจของหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารม้าที่ ๓ ในการลาดตระเวนและตรวจสกัดตามแนวตะเข็บชายแดนไทยและเมียนมา ซึ่งเป็นแนวชายแดนที่เป็นช่องทางตามธรรมชาติที่มีระยะทางไกลและไม่สามารถติดตั้งรั้วลวดหนามได้ตลอดเส้นทาง เพื่อปฏิบัติภารกิจรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดน เฝ้าระวังและสกัดกั้นไม่ให้บุคคลหรือกลุ่มขบวนการผู้ค้ายาเสพติดสามารถลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้าประเทศโดยผิดกฎหมาย และควรจัดสรรอัตรากำลังพลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสื่อสารภาษาพม่าหรือภาษาพื้นเมืองของชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ ที่อยู่บริเวณเขตติดต่อแนวชายแดนไทยและเมียนมา หรือหากขาดแคลนอัตรากำลังก็ควรส่งกำลังพลในพื้นที่ไปศึกษาภาษาพม่าและภาษาพื้นเมือง เช่น ชนเผ่าอาข่า ชนเผ่ามูเซอ และชนเผ่าล่าหู่ เป็นต้น เพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสารและทำความเข้าใจกับชนเผ่าต่าง ๆ บริเวณแนวชายแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

รัฐบาลควรเพิ่มมาตรการสกัดกั้นตามแนวชายแดนหรือแนวชายฝั่งตลอดลำน้ำโขง ลดทอนปริมาณยาเสพติดที่ถูกลักลอบนำเข้าจากประเทศผู้ผลิตเข้ามายังประเทศไทย ซึ่งต้องแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานภายในประเทศที่ต้องบูรณาการการปฏิบัติร่วมกัน และประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการสกัดกั้น

รัฐบาลควรเพิ่มความเข้มข้นทางด้านศุลกากร ในการทำให้ประเทศไทยลดสถานการณ์เป็นศูนย์กลางเครือข่าย (Hub) ยาเสพติด ในภูมิภาคและอนุภูมิภาค เนื่องจากมีการลักลอบลำเลียงยาเสพติดจากประเทศไทยไปยังประเทศเพื่อนบ้านอย่างต่อเนื่อง จึงควรใช้มาตรการทางศุลกากรในการสกัดกั้นการลำเลียงการใช้ประเทศไทยเป็นเส้นทางผ่านยาเสพติดของโลก

๒) ในด้านการป้องกันยาเสพติดลำเลียงตามแนวชายแดน ภาครัฐควรจัดสรรงบประมาณเพื่อติดตั้งกล้องวงจรปิด (CCTV) ที่มีประสิทธิภาพสูงให้แก่หน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อจะได้มีเครื่องมือที่ทันสมัยในการเฝ้าตรวจและป้องกันบริเวณแนวชายแดน และสามารถสกัดกั้นผู้ที่ลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้าประเทศได้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดสรรงบประมาณเพื่อติดตั้งกล้องวงจรปิด หรือกล้อง CCTV ให้เพียงพอในพื้นที่รับผิดชอบของฐานปฏิบัติการดอยช้างมูบ โดยเน้นกล้องวงจรปิดที่มีคุณภาพ มีความชัดเจน และมีประสิทธิภาพในการซูมสูง เช่นเดียวกับกล้องวงจรปิดของกรมเจ้าท่าเชียงแสนที่สามารถซูมได้ ๒๐๐ เท่า การปฏิบัติงานตรวจสกัดผู้ลักลอบนำยาเสพติดเข้าประเทศโดยผิดกฎหมายควรมีการสนับสนุนเทคโนโลยีและเครื่องมืออุปกรณ์ที่มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้มีความพร้อมและสามารถรับมือกับกลุ่มขบวนการลักลอบลำเลียงนำยาเสพติดเข้าประเทศผ่านบริเวณแนวตะเข็บชายแดนไทยและเมียนมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยป้องกันและสกัดกั้นการแพร่ระบาดของยาเสพติดเข้าไปในพื้นที่ชั้นในของประเทศ อีกทั้งยังเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของกำลังพลผู้ปฏิบัติหน้าที่

๓) จากปัญหาการแพร่ระบาดยาเสพติดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ แนวทางแก้ไขปัญหา คือ การควบคุมแก้ไขปัญหาแพลตฟอร์ม (Platform) ไทยและต่างประเทศที่กระทำผิดกฎหมายในรูปคณะกรรมการ ซึ่งครอบคลุมมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับ

คอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เกี่ยวกับการพนัน ลามกอนาจาร และการค้าขายออนไลน์ด้วย โดยการออกประกาศกำหนดแนวทางในการใช้สื่อออนไลน์

ควรมีการบูรณาการข้อมูลในรูปแบบ Big Data ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการนำร่องบูรณาการข้อมูลในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยจะดึงข้อมูลโทรศัพท์มือถือทุกเบอร์เก็บไว้ใน Big Data และศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้า (ศปก.ตร.สน.) จะเป็นผู้ใช้งานเอง เพื่อความรวดเร็วในการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้โทรศัพท์ คาดว่าจะสัมฤทธิ์ผลในต้นปี ๒๕๖๕ หลังจากที่ได้มีการปรึกษาหารือกันมา ๑๐ ปีแล้ว ส่วนพื้นที่อื่นคาดว่าจะใช้ระยะเวลานานเพราะฐานข้อมูลใหญ่มาก โดยสำนักงาน กสทช. ควรเป็นหน่วยงานหลักในการจัดเก็บข้อมูลและให้ข้อมูลเฉพาะหน่วยงานราชการที่มีอำนาจตามกฎหมายเท่านั้น เพราะเกรงว่าจะเหมือนกับข้อมูล ID ของกรมการปกครอง ที่หากมีรหัสผ่านก็สามารถเข้าถึงข้อมูลของลูกค้าได้ ซึ่งอาจจะขัดกับหลักสิทธิมนุษยชน หากเป็นไปได้ขอให้หน่วยงานภาครัฐวางระบบฐานข้อมูลให้ดี เพราะเครือข่ายโทรศัพท์มือถือทุกค่ายให้ความร่วมมือและให้การสนับสนุนข้อมูลมาโดยตลอด

จากปัญหาการลักลอบส่งยาเสพติดผ่านระบบโลจิสติกส์ ทั้งบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด และบริษัทขนส่งเอกชน ควรกำหนดมาตรการที่เข้มงวดในการตรวจสอบสินค้า หรือจัดซื้อเครื่องเอกซเรย์ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการตรวจสอบ และแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถควบคุมการส่งสินค้าผ่านระบบโลจิสติกส์ได้ทันต่อสถานการณ์

๔) ในด้านการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการทำงานเชิงบูรณาการให้มากขึ้น โดยสำนักงาน ปปง. มีฐานข้อมูลในการสนับสนุนการทำงานตามกฎหมาย เพราะสำนักงาน ปปง. ได้รับรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินจากบรรดาผู้ประกอบการสถาบันการเงินต่าง ๆ หรือผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ตามที่กำหนด หากมีการบูรณาการข้อมูลร่วมกันกับพนักงานสอบสวน ก็จะสามารถขยายผลและดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดคดียาเสพติดได้ ส่วนรูปแบบในการติดตามเส้นทางการเงินนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยไม่มีข้อมูลของลูกค้าที่เปิดบัญชี แต่ข้อมูลจะอยู่ที่ธนาคารพาณิชย์ ซึ่งสำนักงาน ปปง. จะมีระบบตรวจสอบเส้นทางทางการเงิน การขยายขอบเขตการยึดทรัพย์ที่ได้มาจากการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยเฉพาะการยึดทรัพย์ทดแทนกัน และการยึดทรัพย์ในต่างประเทศ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการขยายผลต่อไป ทั้งกรณีการรับจ้างเปิดบัญชี ซึ่งสำนักงาน ปปง. อยู่ระหว่างการแก้ไขกฎหมายฟอกเงิน อันมีประเด็นเกี่ยวกับการรับจ้างเปิดบัญชีซึ่งเป็นฐานความผิดที่ต้องรับโทษทางอาญา

๕) รัฐบาลต้องให้ความสำคัญกับการปราบปรามผู้ค้ารายย่อยในชุมชน เพราะเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ยาเสพติดไปถึงมือผู้เสพ จากต้นทางมาจากแหล่งใดก็จะมาถึงผู้ค้ารายย่อยในชุมชนสู่มือผู้เสพ จึงต้องมีการปิดช่องทางการขายปลีกยาเสพติด การให้ความสำคัญกับผู้ค้ารายใหญ่ โดยไม่ลงไปดำเนินการกับผู้ค้าในชุมชนก็ไม่ทำให้ยาเสพติดลดจำนวนลงได้

๖) เนื่องจากกลไกของรัฐในการดำเนินการปราบปรามแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ได้สัดส่วนกับปัญหา จึงต้องสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชนในพื้นที่ ซึ่งในส่วนกลไกที่กระทรวงมหาดไทยดำเนินการอยู่คือ ชรบ. หรือชุดรักษาความปลอดภัยของหมู่บ้านหรือชุมชน จึงต้องเสริมพลังให้กับชุด ชรบ. ในด้านความรู้ เครื่องมืออุปกรณ์ ซึ่งสามารถปฏิบัติหน้าที่แทนตำรวจ

สายตรวจได้ การตั้งด่าน ตรวจตราการเข้าออกชุมชน การเฝ้าระวังชุมชน ซึ่งชุด ชรบ. สามารถดำเนินการได้

๔.๒.๔ ข้อสังเกตด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

๑) ในการบำบัดรักษาฟื้นฟูต้องเริ่มที่การคัดกรอง การจำแนกผู้ป่วยหรือผู้เสพให้เข้าสู่ระบบการบำบัดอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ เนื่องจากปัญหายาเสพติดในส่วนของการบำบัดไม่สามารถกระทำในมาตรการโดยรวมได้ เพราะปัญหาของผู้เสพแต่ละคนแตกต่างกัน สาเหตุของแต่ละคนไม่เหมือนกัน การคัดกรองจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะการนำผู้ใช้ยา มาบำบัดร่วมกับผู้เสพ หรือผู้ติดหรือผู้ติดที่มีอาการทางจิต ในแต่ละกลุ่มมีกระบวนการในการปฏิบัติต่อบุคคลเหล่านี้แตกต่างกัน โดยเฉพาะครอบครัวกับชุมชน ต้องมีความเข้าใจกระบวนการ เข้าใจผู้รับการบำบัดรักษา ว่าเขาเหล่านั้นเป็นผู้ป่วย ไม่ใช่ผู้กระทำความผิด กระบวนการในการสร้างการรับรู้ต่อครอบครัวและชุมชนจึงเป็นส่วนสำคัญ

๒) การมีสถานบริการรองรับที่ชัดเจน และระบบส่งต่อที่มีประสิทธิภาพ หลังจากที่มีการคัดแยกผู้ป่วยเข้าสู่ระบบการบำบัดแล้ว สถานที่รับต่อต้องมีความชัดเจน เช่น ผู้เสพที่เป็นผู้ป่วยต้องอยู่ภายใต้การดูแลของแพทย์ สถานที่ดูแลจึงต้องชัดเจน

๓) เมื่อบำบัดครบกระบวนการ ต้องมีการติดตามช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัด ให้ชุมชนและสังคมให้โอกาสบุคคลเหล่านี้ได้พิสูจน์การกระทำเพื่อไม่ให้กลับไปกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอีก ด้วยมาตรการในการติดตามช่วยเหลือ อาชีพ การศึกษาต่อ การให้ทุนในการประกอบอาชีพ ซึ่งระบบของกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ต้องมีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน ด้วยการติดตามช่วยเหลืออย่างจริงจัง

๔) การให้โอกาสผู้ที่เข้าสู่ระบบการบำบัดสามารถกลับมาใช้ชีวิตตามปกติได้ ไม่ถูกตีตราจากสังคม ครอบครัว ชุมชน โดยเฉพาะบุคคลที่อยู่ในวัยแรงงาน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญ จึงควรสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนรับบุคคลเหล่านี้เข้าทำงาน อาจจะเป็นการช่วยเหลือภาคเอกชนด้วยมาตรการทางภาษี เพื่อให้โอกาสและป้องกันบุคคลผู้ผ่านกระบวนการบำบัดไม่ให้กลับไปใช้ยาเสพติดหรือกระทำผิดอีก

๕) การสร้างระบบหรือกลไกที่ทำหน้าที่จิตสังคมบำบัดในสถานศึกษาทุกแห่ง เนื่องจากเด็กที่เสพยาเสพติดมีปัญหามาจากครอบครัว ปัญหาทางด้านจิตใจ การดูแลเด็กและเยาวชนครอบครัว พ่อแม่จึงต้องสามารถทำความเข้าใจได้ นอกจากครอบครัวแล้ว โรงเรียนหรือสถานศึกษาก็ต้องเป็นสถานที่รองรับพึ่งพาให้คำปรึกษา พูดคุย ยอมรับได้ เพื่อไม่ให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน

๖) การบำบัด ฟื้นฟู ผู้ที่ติดยาเสพติดในเรือนจำ กรมราชทัณฑ์ควรมีการประสานกับกระทรวงสาธารณสุข เพื่อการทำงานร่วมกัน การสังเกตพฤติกรรมนักโทษผู้ติดยาเสพติด ใช้วิธีบำบัดรักษาเป็นรายบุคคล และแสวงหาแนวทางการบำบัดและฟื้นฟูสภาพทางจิตใจของผู้ต้องหาต่อไป และประสานการทำงานร่วมกันระหว่างกรมราชทัณฑ์กับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ในการร่วมกันกำหนดแผนการใช้งบประมาณ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ให้ครอบคลุมในด้านการบำบัดฟื้นฟูอย่างเต็มที่

การบำบัด ฟื้นฟู ผู้ติดยาเสพติดในระดับอำเภอ ที่พบปัญหาเกิดจากหลังจากดำเนินการจับ ปรับ ผู้เสพยาเสพติด แล้วส่งเข้าสู่เรือนจำเพื่อเข้าสู่กระบวนการบำบัด เมื่อพ้นโทษออกมา และกลับเข้าสู่การดำเนินชีวิตในสังคม พบปัญหาความขาดช่วงในการติดตามผลการดำเนินการด้านการบำบัด ฟื้นฟู ให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเข้าสู่การบำบัด ฟื้นฟู และการดูแลผู้ผ่านการบำบัด ฟื้นฟู ที่จะให้มีการดำเนินการไปก่อนล่วงหน้า เพื่อให้เรือนจำมีจำนวนผู้ต้องขังลดจำนวนลง

๔.๒.๕ ข้อสังเกตเพิ่มเติม

ในระหว่างการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔ และประมวลกฎหมายยาเสพติด มีผลบังคับใช้ ดังนั้น คณะกรรมาธิการจึงมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญของชาติที่ทุกรัฐบาลได้ประกาศเป็นนโยบายสำคัญ แต่ปัญหายาเสพติด ก็ยังเป็นปัญหาต่อเนื่อง จนเมื่อไม่นานมานี้ รัฐสภาได้ผ่านร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔ ประมวลกฎหมายยาเสพติด และมีผลบังคับใช้อย่างสมบูรณ์เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ ในฐานะของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีบทบาทหน้าที่โดยตรง จึงมีข้อสังเกตต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อให้รัฐบาลได้พิจารณา ดังนี้

๑) ในด้านเจตนารมณ์ พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔ และประมวลกฎหมายยาเสพติด น่าจะเป็นกฎหมายฉบับเดียว หรือไม่กี่ฉบับ ที่ทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาล และสมาชิกวุฒิสภา ลงคะแนนเสียงให้คำรับรองผ่านอย่างเป็นเอกฉันท์ ไม่มีเสียงคัดค้านแต่ประการใด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์อย่างแรงกล้าของทั้งสมาชิกรัฐสภาต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดของชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่รัฐบาลในฐานะฝ่ายบริหาร ต้องตระหนักในเจตนารมณ์นี้อย่างจริงจัง

๒) ในด้านกรอบความคิดใหม่ การที่สมาชิกรัฐสภาสนับสนุนประมวลกฎหมายยาเสพติดฉบับใหม่อย่างเป็นเอกฉันท์ แสดงให้เห็นว่า สมาชิกรัฐสภาอยากจะเห็นการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกรอบใหม่ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด เนื่องจากที่ผ่านมา การแก้ไขปัญหายาเสพติดของชาติเหมือนอยู่ในสภาพพายเรือวนอยู่ในอ่าง ไม่มีทางออก ทำให้ต้องวนเวียนกับปัญหาเดิมอย่างไม่มีที่สิ้นสุด กรอบความคิดใหม่ในประมวลกฎหมายยาเสพติด จึงเปรียบเสมือนเส้นทางใหม่ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ไปสู่ผลสำเร็จ

๓) ในด้านการนำประมวลกฎหมายยาเสพติดไปสู่การปฏิบัติ ประมวลกฎหมายยาเสพติด นับเป็นกฎหมายยาเสพติดที่ปรับกรอบความคิดการแก้ไขปัญหายาเสพติด หลุดจากกรอบความคิดเดิมอย่างมาก การนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศ จึงเป็นสิ่งที่รัฐบาลต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง การเตรียมการ การเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านการทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องทุกระดับ การจัดกลไกต่าง ๆ การส่งสัญญาณทางนโยบายของรัฐบาล จะต้องดำเนินการอย่างจริงจัง ที่สำคัญที่สุด ผู้รับผิดชอบแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับ

ต่าง ๆ ต้องสามารถนำเอาประมวลกฎหมายยาเสพติดมาแก้ไขปัญหาได้อย่างครบถ้วน เต็มศักยภาพ ไม่เน้นด้านใดด้านหนึ่ง จนเสียความสมดุลของการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่จะเน้นมาตรการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

๔) ในด้านการจัดการกับผู้เสพยาเสพติด ปัญหายาเสพติดที่ส่งผลกระทบต่อชีวิต ความปลอดภัยของประชาชนมากที่สุดคือ ปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และเป็นสิ่งที่มีการปรับเปลี่ยนมากที่สุดในประมวลกฎหมายยาเสพติด จนเรียกว่า เป็นการปฏิรูปการจัดการแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดทั้งระบบ ตั้งแต่การปรับกรอบความคิด วิธีการมองปัญหา กลไกการแก้ไขปัญหา ขั้นตอนการแก้ไขปัญหา ฯลฯ ผู้เสพยาเสพติดในประมวลกฎหมายยาเสพติด มิใช่เป็นปัญหาอาชญากรรม หากแต่เป็นปัญหาทางด้านสาธารณสุข สุขภาพ และเป็นปัญหาพื้นฐานที่ต้องแก้ไขปัญหาอย่างครบวงจร กระบวนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ มีข้อสังเกตว่า รัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วย ได้มีการเตรียมความพร้อมมากน้อยเพียงใด และมีสิ่งใดที่จะให้รัฐสภาได้สนับสนุน ช่วยเหลือหรือไม่ ถ้าหากรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดได้ ย่อมจะส่งผลต่อการลดผลกระทบของปัญหายาเสพติดในประเทศ

๕) ในด้านการปฏิบัติตามมาตรการทางเลือกใหม่ ประมวลกฎหมายยาเสพติด ได้ให้มาตรการทางเลือกใหม่ ๆ มากขึ้น เพื่อสามารถแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติด ได้อย่างเหมาะสมกับการเสพของแต่ละบุคคล มาตรการเหล่านี้ ได้แก่ มาตรการลดอันตรายจากยาเสพติด มาตรการทางเลือกเพื่อเบี่ยงเบนออกจากการจับกุม มาตรการการลดทอนความเป็นอาชญากรรม ด้วยการลดฐานความผิด ใช้วิธีการอื่นแทนการลงโทษเป็นหลักแบบที่ผ่านมา รวมถึงการทำให้ยาเสพติดบางประเภทเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมายในบางส่วน วิธีการเหล่านี้ ล้วนเป็นการสร้างมาตรการทางเลือกใหม่ ๆ เพื่อไม่ให้ผู้เสพซึ่งเป็นเหยื่อของสังคม ต้องถูกได้รับโทษความผิดจนเกินความจำเป็น มาตรการทางเลือกใหม่ ๆ เหล่านี้ จะต้องทำอย่างมีคุณภาพ. มีประสิทธิภาพ เพราะเป็นมาตรการที่ช่วยเหลือผู้เสพอย่างแท้จริง ไม่เป็นภาระของสังคม

๖) ในด้านผู้ค้ายาเสพติดและกระบวนการยุติธรรม ประมวลกฎหมายยาเสพติดได้ให้อำนาจแก่หน่วยปราบปรามยาเสพติด เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. อย่างมาก ทั้งอำนาจการตรวจค้น จับกุม อำนาจการยึดอายัดทรัพย์สินคดียาเสพติดที่มีกรอบกว้างกว่าเดิม ซึ่งถือเป็นเรื่องดีในการทำลายโครงสร้างการค้ายาเสพติดต่าง ๆ แต่ผลอีกทางหนึ่ง คือ การใช้อำนาจในทางมิชอบ ตามที่ปรากฏเป็นข่าวอยู่เนือง ๆ ในเรื่องนี้ ขอให้รัฐบาลและหน่วยงานปราบปรามทุกหน่วย ต้องให้ความสำคัญอย่างจริงจัง เพื่อไม่ให้มีเจ้าหน้าที่ที่ทุจริต ประพฤติมิชอบอย่างเด็ดขาด โดยควรจัดให้มีระบบการตรวจสอบดูแลพฤติกรรมต่าง ๆ ทุกหน่วยและทุกระดับ ไม่ให้สร้างความเดือดร้อนกับประชาชน

๗) ในด้านปัญหาผู้ติดยาเสพติดที่มีอาการทางจิตเวช ปัญหานี้ ได้สร้างความเดือดร้อนให้กับครอบครัว สังคม ชุมชน รุนแรงมากขึ้นในช่วงไม่กี่ปีมานี้ ดังที่ปรากฏตามข่าวสารจากสื่อมวลชนแทบทุกวันในระยะหลัง และเป็นอาชญากรรมที่สร้างความรุนแรงมากยิ่งขึ้น แต่เท่าที่สังเกตดู รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่มีนโยบายที่ชัดเจน เป็นเพียงมาตรการตั้งรับเป็นปกติ ซึ่งไม่สามารถหยุดยั้งหรือลดปัญหานี้ลงได้ จึงขอให้รัฐบาล ได้มีนโยบายเรื่องนี้อย่างจริงจัง เพื่อลดผลกระทบในการสร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ โดยเร็วที่สุด

๘) การประกาศนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดในกรอบของประมวลกฎหมายยาเสพติด สรุปได้ว่า นับจากนี้เป็นต้นไป ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศไทย ได้ปรับกรอบความคิด หรือปฏิรูปการแก้ไขปัญหายาเสพติดใหม่ครั้งสำคัญที่สุดในรอบหลายทศวรรษมานี้ และเป็นกรอบที่สอดคล้องกับหลักของ UNGASS 2016 โดยที่ ปัญหายาเสพติด มิใช่ปัญหาของรัฐบาลแต่เพียงอย่างเดียว แต่เป็นปัญหาของทุกภาคส่วนในสังคม เป็นปัญหาของรัฐสภาโดยรวม จึงขอเสนอให้มีการ “ประกาศนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ให้เป็นนโยบายแห่งชาติ” ที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมกัน เพื่อเป็นการส่งสัญญาณให้ทั้งภายในและต่างประเทศได้ทราบว่า ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่การแก้ไขปัญหายาเสพติดในยุคใหม่ และกรอบความคิดใหม่

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ พร้อมข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญ มาเพื่อโปรดพิจารณาและนำเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอกหญิง ศิพร โกวิท

(ศิพร โกวิท)

เลขานุการคณะกรรมาธิการวิสามัญ

บรรณานุกรม

กนิษฐา ไทยกล้า และชัยสิริ อังกุระวรานนท์. (๒๕๖๓). *การตลาด และการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดบนโลกอินเทอร์เน็ต. เชียงใหม่*: สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

กระทรวงสาธารณสุข. (๒๕๖๐). *แนวทางการดำเนินการลดอันตรายจากยาเสพติด (Harm Reduction)*. กรุงเทพฯ: บอร์น ทู บี พับลิชชิ่ง.

จิรวุฒิ ลิปิพันธ์ และคณะ. (๒๕๖๓). มาตรการลดความรุนแรงในการบังคับคดียาเสพติดประเภทต่าง ๆ ที่ใช้ประเทศต่าง ๆ ในโลก. *วารสารสุทธิปริทัศน์*. ปีที่ ๓๔ ฉบับที่ ๑. น. ๒๐๑-๒๑๕.

มานพ คณะโต และคณะ. (๒๕๖๒). *รายงานผลการสำรวจครัวเรือนเพื่อคาดประมาณจำนวนประชากรผู้ใช้สารเสพติดของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๒*. กรุงเทพฯ: บริษัท จรัลสนิทวงศ์การพิมพ์ จำกัด.

รุ่งศักดิ์ วงศ์กระสัน. (๒๕๖๐). *มาตรการลดทอนความเป็นอาชญากรรมในคดียาเสพติด : แนวทางในการจัดตั้งศาลเพื่อบำบัดฟื้นฟูผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดในประเทศไทย*. วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๐ ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๐ – ๒๕๖๑.

วนิดา รัตนสุมาวงศ์ และคณะ. (๒๕๖๑). ทฤษฎีของพฤติกรรมเสพติดและข้อถกเถียงที่มีในปัจจุบัน. *วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*. ปีที่ ๖๓ ฉบับที่ ๓. น. ๒๙๕-๓๐๖.

ศักดิ์ชัย เลิศพานิชพันธุ์. (๒๕๕๗). *การศึกษากฎหมายยาเสพติดในต่างประเทศ : ศึกษาเฉพาะกรณีประเทศญี่ปุ่น ฝรั่งเศส สวิตเซอร์แลนด์ เยอรมัน โปรตุเกส อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา*. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: ชุมนุมการเกษตรสหกรณ์แห่งประเทศไทยจำกัด.

ศิริพล กุศลศิลป์วุฒิ. (๒๕๖๐). การลดความผิดทางอาญาของยาเสพติดและการลดอันตรายจากการเสพยาเสพติด. *วารสารนิติศาสตร์และสังคมท้องถิ่น*. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑. น. ๒๙-๔๖.

สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี และโรงพยาบาลธัญญารักษ์ภูมิภาค ๖ แห่ง. (๒๕๖๓). *คู่มือการจัดบริการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดสำหรับผู้ให้บริการ*. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (๒๕๖๒). *รายงานผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒*. กรุงเทพฯ: บริษัท รีปริ้น จำกัด.

เอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร. (๒๕๖๓ – ๒๕๖๕). *บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑ – ๓๔*. เอกสารประกอบการพิจารณาของคณะกรรมาธิการ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร. (๒๕๖๓ – ๒๕๖๔). *รายงานการศึกษาดูงานของคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๑ – ๑๘.* เอกสารประกอบการพิจารณาของคณะกรรมาธิการ.

คณะอนุกรรมาธิการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร. (๒๕๖๔). *รายงานของคณะอนุกรรมาธิการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด.* เอกสารประกอบการพิจารณาของคณะกรรมาธิการ.

คณะอนุกรรมาธิการด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย ในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร. (๒๕๖๔). *รายงานผลการพิจารณาศึกษาด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย.* เอกสารประกอบการพิจารณาของคณะกรรมาธิการ.

คณะอนุกรรมาธิการด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด ในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร. (๒๕๖๔). *รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด.* เอกสารประกอบการพิจารณาของคณะกรรมาธิการ.

คณะอนุกรรมาธิการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย ในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร. (๒๕๖๔). *รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย.* เอกสารประกอบการพิจารณาของคณะกรรมาธิการ.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ญัตติที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๘ ญัตติ

ภาคผนวก ข ประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ พิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

ภาคผนวก ค ประกาศตั้งคณะอนุกรรมาธิการ และคณะทำงาน

ภาคผนวก ง หนังสือขอขยายเวลาการพิจารณา

ภาคผนวก จ ภาพกิจกรรมของคณะกรรมาธิการวิสามัญ คณะอนุกรรมาธิการ และคณะทำงาน

ภาคผนวก ฉ รายงานการศึกษาดูงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

ภาคผนวก ช รายงานการศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการ

ภาคผนวก ซ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมาธิการวิสามัญ ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ ฝ่ายเลขานุการคณะทำงาน และผู้จัดทำและเรียบเรียงข้อมูล

ภาคผนวก ก
ญัตติที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๘ ญัตติ

๑. ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแก้ไขปัญหายาเสพติด (นายคมเดช ไชยศิวามงคล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๒. ญัตติ เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติดที่กำลังระบาดอย่างรุนแรง (นายอิสสระ สมชัย และนายสุทัศน์ เงินหมื่น เป็นผู้เสนอ)

๓. ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ปัญหายาเสพติด (นายประสงค์ บูรณ์พงศ์ เป็นผู้เสนอ)

๔. ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางในการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติดทั่วประเทศ (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง และนายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ เป็นผู้เสนอ)

๕. ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (นายชัชวาลล์ คงอุดม และศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม เป็นผู้เสนอ)

๖. ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบครบวงจร (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๗. ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน (นายนริศ ขำนุรักษ์ และนายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ)

๘. ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการแก้ไขปัญหายาเสพติด (นางผ่องศรี แซ่จึง เป็นผู้เสนอ)

(สำเนา)
เลขรับ ๗๗/๒๕๖๒ วันที่ ๑๑ ก.ค. ๒๕๖๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนประดิพัทธ์ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเสนอญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแก้ไขปัญหายาเสพติด

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

หลังจากเกิดรัฐประหาร วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ รัฐบาลได้ปล่อยปละละเลยการบริหารบ้านเมืองช่วง ๕ ปี ปรากฏว่ายาเสพติด โดยเฉพาะยาบ้า ยาไอซ์ กัญชา ใบกระท่อม และสารเสพติดพันธุ์ใหม่แพร่ระบาดไปทั่วประเทศ ส่งผลให้ลูกหลานเยาวชนรวมทั้งผู้ใช้แรงงาน ต้องติดยาเสพติดเสียโอกาส เสียอนาคต และเป็นภัยต่อสังคมโดยรวม รัฐต้องสูญเสียงบประมาณในการเยียวยา แก้ไขและฟื้นฟูสุขภาพของผู้ติดยาเสพติดและครอบครัวที่เกี่ยวข้อง ทำให้ประเทศไทยจะต้องเสียโอกาสในการพัฒนาบุคลากรซึ่งเป็นวัยเรียน วัยทำงาน เป็นปัญหาความมั่นคงของชาติ จึงได้ยื่นญัตติขอให้สภาตั้งกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบที่ยั่งยืน

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติด่วนดังกล่าวมาตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔๑ และ ข้อ ๔๒ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาดำเนินการตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแก้ไขปัญหายาเสพติด และส่งผลการพิจารณาให้รัฐบาลรับไปดำเนินการ ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะชี้แจงให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) คมเดช ไชยศิวามงคล ผู้เสนอ
(นายคมเดช ไชยศิวามงคล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุรวิทย์ คนสมบูรณ์ ผู้เสนอ
(นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ผ่องศรี แซ่จึง ผู้เสนอ
(นางผ่องศรี แซ่จึง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ขจิตร ชัยนิคม ผู้เสนอ
(นายขจิตร ชัยนิคม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(โปรดพลิก)

ผู้รับรอง (ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแก้ไขปัญหายาเสพติด)

๑. นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	๒. นายวีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์
๓. นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น	๔. นางสาวจิราพร สินธุไพร
๕. นายบุญแก้ว สมวงศ์	๖. นายศักดา คงเพชร
๗. นายกิตติ สมทรัพย์	๘. นายไชยา พรหมา
๙. นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์	๑๐. นายชวลิต วิชยสุทธิ์
๑๑. นาวาอากาศเอก อนุดิษฐ์ นาครทรรพ	๑๒. นายอนุสรณ์ ปั้นทอง
๑๓. นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ	๑๔. นายโกศล ปัทมะ
๑๕. นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย	๑๖. นายชูศักดิ์ แอกทอง
๑๗. นายวุฒิชัย กิตติธเนศวร	๑๘. นายพีระเพชร ศิริกุล
๑๙. นายสงวน พงษ์มณี	๒๐. นายไตรรงค์ ติธรรม
๒๑. นางเทียบจุฑา ขาวขำ	๒๒. นางอนุรักษ์ บุญศล

สำเนาถูกต้อง

(นายศุภฤกษ์ ศรีพรหม)
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักการประชุม

ณัติฐา พิมพ์
ลักษณ์ ทาน
ผู้ตรวจ

ส.ส. ๓.

(สำเนา)
เลขรับ ๑๐๑/๒๕๖๒ วันที่ ๘ ส.ค. ๒๕๖๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนประดิพัทธ์ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเสนอญัตติ เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติดที่กำลังระบาดอย่างรุนแรง

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันปรากฏว่า ยาเสพติดเกือบทุกชนิดได้ระบาดอย่างรุนแรง และนับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ชุมชนแออัดและพื้นที่ล่อแหลม ซึ่งปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อมต่อสังคมทุกภาคส่วน ทำให้รัฐสูญเสียงบประมาณปีหนึ่งจำนวนมาก หากภาครัฐไม่ดำเนินมาตรการอย่างเป็นรูปธรรม ปัญหาอาจบานปลายจนยากแก่การเยียวยา จึงขอให้สภาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติดที่กำลังระบาดอย่างรุนแรงโดยเร่งด่วน

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติดังกล่าวมาตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔๑ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติดที่กำลังระบาดอย่างรุนแรง ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) อิสสระ สมชัย ผู้เสนอ
(นายอิสสระ สมชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) สุทัศน์ เงินหมื่น ผู้เสนอ
(นายสุทัศน์ เงินหมื่น)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(โปรดพลิก)

ผู้รับรอง (ญัตติ เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติดที่กำลังระบาดอย่างรุนแรง)

๑. นายบัญญัติ เจตนจันทร์
๒. นายนริศ ขำนุรักษ์
๓. นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์
๔. นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ
๕. นายชัยชนะ เดชเดโช
๖. นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล
๗. พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปาลาเร่
๘. นางสาวจิตภัสร์ ตั๊น กฤดากร
๙. นายสราวุธ อ่อนละมัย
๑๐. พันโท สินธพ แก้วพิจิตร
๑๑. นายกรณ์ จาติกวณิช
๑๒. นายสาคร เกี่ยวข้อง
๑๓. นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี
๑๔. นายพนิต วิกิตเศรษฐ์
๑๕. นายวีระชัย วีระเมธีกุล
๑๖. นายชุมพล จุลใส
๑๗. นายเกียรติ สิทธีอมร
๑๘. นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย
๑๙. นางกันตวรรณ ตันเถียร
๒๐. นางสาวรังสิมา รอดรัศมี

สำเนาถูกต้อง

(นายศุภฤกษ์ ศรีพรหม)
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักการประชุม

มนชัย พิมพ์
๒ ทาน
ตรวจ

(สำเนา)
เลขรับ ๑๙๙/๒๕๖๒ วันที่ ๑๘ ธ.ค. ๒๕๖๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนประดิพัทธ์ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเสนอญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ปัญหายาเสพติด

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยสถานการณ์ยาเสพติดในปัจจุบันมีแนวโน้มทวีความรุนแรงสูงขึ้นเรื่อย ๆ และประเทศไทยยังเป็นพื้นที่ที่เกี่ยวข้องในการผลิตและลำเลียงยาเสพติดไปยังภูมิภาคอื่น ๆ ทั่วโลก แม้ที่ผ่านมารัฐบาลที่ผ่านมาจะให้ความสำคัญกับปัญหาดังกล่าว แต่ยังไม่ปรากฏว่ามีจังหวัดใดในประเทศสามารถประกาศได้ว่าเป็นพื้นที่ปลอดจากยาเสพติดอย่างแท้จริง จะมีเพียงหมู่บ้านหรือชุมชนสีขาวบางแห่งเท่านั้น ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดดังกล่าวส่งผลให้เยาวชน ผู้ใช้แรงงาน นักเรียนนักศึกษาหลงผิดติดยาเสพติดเสียโอกาสเสียอนาคตเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่งผลต่อความมั่นคงของชาติโดยรวม

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติดังกล่าวมาเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ปัญหายาเสพติดตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) ประสงค์ บูรณ์พงศ์ ผู้เสนอ
(นายประสงค์ บูรณ์พงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(โปรดพลิก)

ผู้รับรอง (ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ปัญหายาเสพติด)

๑. นายนิรมิต สุจารี
๒. นายวัชรา ณ วังขนาย
๓. นายศักดา คงเพชร
๔. นายประเสริฐ บุญเรือง
๕. นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์
๖. นางสาวพรรณิการ์ วานิช
๗. นายชวลิต วิชยสุทธิ์
๘. นายเพชร เอกกำลังกุล
๙. นายนิยม ช่างพินิจ
๑๐. นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์
๑๑. นายสุภดิช อากาศฤกษ์
๑๒. นายคารม พลพรกลาง
๑๓. นางบุญรื่น ศรีธเรศ
๑๔. นายซูการ์โน มะทา
๑๕. นางสมหญิง บัวบุตร
๑๖. นายมานะ โลหะวณิชย์
๑๗. นางมนพร เจริญศรี
๑๘. นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล
๑๙. นายองอาจ วงษ์ประยูร
๒๐. นายสมคิด เชื้อคง

สำเนาถูกต้อง

(นายศุภฤกษ์ ศรีพรหม)
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักการประชุม

วันนา พิมพ์
ทาน
ตรวจ

(สำเนา)
เลขรับ ๑๐/๒๕๖๓ วันที่ ๑๕ ม.ค. ๒๕๖๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนประดิพัทธ์ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๕ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเสนอญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางในการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติดทั่วประเทศ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ปัจจุบันปัญหายาเสพติดได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นและมีคดียาเสพติดเพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งมีผู้ป่วยในคดียาเสพติดที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข ซึ่งศูนย์บำบัดยาเสพติดไม่สามารถกระจายตัวอยู่ได้ในทุกจังหวัด เพราะติดขัดในเรื่องของงบประมาณและอัตรากำลังคน ทำให้ต้องส่งผู้ป่วยไปบำบัดรักษายังสถานบำบัดยาเสพติดของเอกชนหรือในสถานพยาบาลของรัฐในจังหวัดการที่ไม่มีสถานบำบัดยาเสพติดที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางและอยู่ห่างไกลกับภูมิลำเนาของผู้ป่วย ทำให้ผู้ได้รับการบำบัดมีสภาวะจิตใจที่อ่อนแอ เพราะครอบครัวไม่สามารถเดินทางไปเยี่ยมและดูแลเอาใจใส่ได้อย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ เพื่อเป็นการบำบัดรักษาผู้ป่วยที่ยังไม่ได้ถูกดำเนินคดีควบคู่กับการป้องกัน เฝ้าระวังเยาวชนและพื้นที่ชุมชนที่มีความเสี่ยงร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคมในการร่วมกันบำบัดรักษา และเฝ้าระวังการกลับมาเสพซ้ำ อีกทั้งเพื่อลดผลกระทบจากปัญหายาเสพติดทั้งด้านเศรษฐกิจและอาชญากรรมรูปแบบต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคมก่อนที่จะลุกลามเป็นปัญหาเรื้อรังจนยากแก่การแก้ไข

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติดังกล่าวมาเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาในเรื่อง แนวทางในการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติดทั่วประเทศ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) สฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง ผู้เสนอ
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ ผู้เสนอ
(นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(โปรดพลิก)

ผู้รับรอง (ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางในการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติดทั่วประเทศ)

๑. นายธนยศ ทิมสุวรรณ
๒. นายสนอง เทพอักษรณรงค์
๓. นายไตรเทพ งามกมล
๔. นายพรชัย อำนวยทรัพย์
๕. นายอับดุลบาซิม อาบู
๖. นายมานพ ศรีผึ้ง
๗. นายรังสิกร ทิมาตฤกะ
๘. นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล
๙. นายสฤษดิ์ บุตรเนียร
๑๐. นายสมเจตน์ ลิมปะพันธุ์
๑๑. นายมารุต มัสยวาณิช
๑๒. นายวรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์
๑๓. นายชยุต ภุมมะกาญจนะ
๑๔. นายฉลอง เทอดวีระพงศ์
๑๕. นายพิบูลย์ รัชกิจประการ
๑๖. นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์
๑๗. นายอภิชา เลิศพชรกมล
๑๘. นางสาวศุภมาส อิศรภักดี
๑๙. นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา
๒๐. นายพิษณุ พลธี

สำเนาถูกต้อง

(นายศุภฤกษ์ ศรีพรหม)
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักการประชุม

จิราภา พิมพ์ทาน
ตรวจ

(สำเนา)
เลขรับ ๑๘/๒๕๖๓ วันที่ ๑๖ ม.ค. ๒๕๖๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนประดิพัทธ์ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๖ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเสนอญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ยาเสพติดในสังคมไทยมีมาตั้งแต่ช้านาน ปัจจุบันปัญหายาเสพติดกำลังแพร่ระบาดอย่างหนักและขยายไปทั่วประเทศมากขึ้น เพราะยาเสพติดสามารถแพร่ระบาดไปหลายช่องทางโดยเฉพาะทางออนไลน์ (Online) หรือยาเสพติดไซเบอร์ (Cyber Drug) ถือว่าปัญหายาเสพติด อาจจะจัดถึงระดับวิกฤตได้แล้ว เพราะผู้คนสามารถเข้าถึงไม่ว่าจะจำหน่าย หรือเสพย์ ได้โดยง่ายและรวดเร็ว เมื่อการสื่อสารที่ทันสมัย (Social Media) ก่อให้เกิดอุปสงค์ หรือความต้องการซื้อยาเสพติดสูงขึ้น นำไปสู่อุปทานการขายยาเสพติดที่สูงขึ้นตามมา ซึ่งอาจนำมาสู่ควรมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงยุทธศาสตร์การป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้ทันกับยุคสมัยใหม่ สิ่งสำคัญคือการสร้างความตระหนักให้ทุกคนเห็นว่าปัญหายาเสพติดเป็นเรื่องใกล้ตัว ไม่ใช่แค่การปราบปรามของเจ้าหน้าที่เท่านั้น เพราะเป็นเพียงการจำกัดด้านอุปทาน แต่ต้องดำเนินการด้านอุปสงค์ด้วยคือคนในประเทศจะต้องไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เพราะปัญหายาเสพติดเป็นปัญหารุนแรงที่สร้างความเสียหายทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคม รวมถึงกระทบความมั่นคงของชาติ ทั้งนี้ได้ประเมินความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศจากภัยยาเสพติดรวมแล้วเป็นจำนวน ๓๔๖,๙๕๖ ล้านบาทต่อปี ซึ่งมากกว่างบประมาณยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงของชาติในปี ๒๕๖๑ อยู่ที่ ๓๒๙,๒๗๓ ล้านบาท โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ได้ประมาณการจำนวนผู้เสพยาเสพติดขณะเดียวกัน จากการศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) พบว่า ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีในแต่ละคดี ซึ่งรวมทั้งเงินเดือนของผู้ที่เกี่ยวข้อง ค่าสถานที่ ค่าดำเนินการราชทัณฑ์และอื่น ๆ คิดเฉลี่ยเป็นเงิน ๕๑,๐๐๐ บาทต่อ ๑ คดี และพบว่ามีผู้ต้องขังคดียาเสพติดประมาณ ๒๕๐,๐๐๐ คน รวมเป็นค่าใช้จ่ายของรัฐจำนวน ๑๒,๗๕๐ ล้านบาทต่อปี ขณะเดียวกันเมื่อบุคคลเหล่านี้ไม่สามารถทำงานได้ตามปกติจะต้องสูญเสียรายได้สำหรับเลี้ยงครอบครัวคำนวณจากค่าแรงเฉลี่ยวันละ ๓๑๘ บาท หรือ ๘๔,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี รวมเป็นเงิน ๒๑,๐๐๐ ล้านบาท นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยของมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่ายาเสพติดสร้างความสูญเสียผลิตภาพของสมาชิกในครอบครัวจากการดูแลรักษาผู้ป่วยในโรงพยาบาล คิดเป็นมูลค่า ๑๑๕,๓๘๗ บาทต่อปี รวมเป็นเงินที่จะต้องสูญเสีย ๒๘,๘๔๖ ล้านบาท และหากคิดเป็นมูลค่าความสูญเสียทางผลิตภาพของผู้ถูกคุมขังตามผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติต่อหัว ๒๕๐,๓๓๙ บาทต่อปี รวมเป็นเงิน ๕๑,๓๓๔ ล้านบาท และในส่วนของการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของภาครัฐงบประมาณในปี ๒๕๖๐ มีจำนวน ๔,๙๐๐ ล้านบาท ซึ่งกรณีดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน หรือมีความจำเป็นรีบด่วน

(โปรดพลิก)

ในอันที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือความมั่นคงของประเทศไม่ว่าในทางเศรษฐกิจ หรือในทางใด ๆ ก็ตาม หรือในอันที่จะขจัดเหตุใด ๆ ที่กระทบกระเทือนต่อเสรีภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง (เหตุผลแล้วแต่กรณี)

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติด่วนดังกล่าวมาตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๐ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาดำเนินการแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและส่งผลการพิจารณาให้รัฐบาลรับไปดำเนินการ ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ชัชวาลล์ คงอุดม ผู้เสนอ

(นายชัชวาลล์ คงอุดม)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังท้องถิ่นไท

(ลงชื่อ) โกวิทย์ พวงงาม ผู้เสนอ

(ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังท้องถิ่นไท

ผู้รับรอง (ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด)

๑. นายสรอรรถ กลิ่นประทุม
๒. นายเขตรัฐ เหล่าธรรมทัศน์
๓. นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์
๔. นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์
๕. นายพงศ์กวิน จึงรุ่งเรืองกิจ

สำเนาถูกต้อง

(นายศุภฤกษ์ ศรีพรหม)
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักการประชุม

ณัติฐา พิมพ์
ทาน
ตรวจ

(สำเนา)
เลขรับ ๙๓/๒๕๖๓ วันที่ ๑๘ มี.ค. ๒๕๖๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนประดิพัทธ์ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๘ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเสนอญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบครบวงจร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อระบบสังคมไทยเป็นอย่างมาก ทั้งด้านการเสพ การค้า การบำบัดรักษา จึงควรมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบครบวงจร เนื่องจากประเทศไทยยังคงเผชิญกับปัญหายาเสพติดที่ผลิตมาจากแหล่งผลิตในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ โดยในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังคงถูกใช้เป็นช่องทางในการลักลอบนำเข้ายาเสพติดไปยังประเทศที่สาม เมื่อจำแนกชนิดที่มีการแพร่ระบาดมากที่สุด คือ ยาบ้า ยาไอซ์ และกัญชา ตามลำดับ และที่สำคัญเฮโรอีนมีแนวโน้มการแพร่ระบาดสูงขึ้นในกลุ่มเด็กและเยาวชน เป็นกลุ่มเสี่ยงสำคัญที่ต้องมีการเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด เนื่องจากมีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ควรได้รับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันต่อยาเสพติดและปัจจัยยั่วยุต่าง ๆ รวมทั้งการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการกลับไปใช้ซ้ำ ซึ่งเมื่อจำแนกชนิดยาเสพติดที่มีผู้เข้ารับการบำบัดรักษามากที่สุด คือ ยาบ้า ร้อยละ ๗๕.๒๐ รองลงมา คือ กัญชา ร้อยละ ๖.๘๓ และกระท่อม ร้อยละ ๔.๑๗ ด้านพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดที่น่าเป็นกังวล คือ การใช้ยาเสพติดมากกว่า ๑ ชนิดร่วมกันมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และยังพบว่าเด็กและเยาวชนมีการนำสารต่าง ๆ ที่หาได้ง่ายมาผสมกันเพื่อให้ออกฤทธิ์เหมือนสารเสพติด ซึ่งเด็กและเยาวชนมีการทดลองดื่มสารเหล่านี้ เนื่องจากมองว่าเกิดจากส่วนผสมของสารที่ไม่เป็นอันตราย โดยที่ไม่ได้คำนึงว่ามีฤทธิ์เสพติด ปัญหาสารเสพติดเป็นปัญหาที่เป็นภัยร้ายแรงต่อสุขภาพกาย และสุขภาพจิต ส่งผลต่อพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสมองโดยเฉพาะในเด็กและเยาวชนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว กระทบต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ซึ่งเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า ๒๕ ปีเป็นกลุ่มประชากรที่มีขนาดใหญ่และเป็นกำลังสำคัญของการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก ปัญหาดังกล่าวจึงเป็นเรื่องสำคัญและทุกภาคส่วนควรมีส่วนร่วมในการศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อการสกัดกั้นช่องทางการลักลอบนำเข้า การผลิต การปราบปราม การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดยาเสพติด อย่างเป็นระบบและครบวงจร

(โปรดพลิก)

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติดังกล่าวมาเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบครบวงจร ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) จาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ ผู้เสนอ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ผู้เสนอ
(นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิยม เวชกามา ผู้เสนอ
(นายนิยม เวชกามา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

ผู้รับรอง (ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบครบวงจร)

๑. นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย
๒. นายโกศล ปัทมะ
๓. นายอนันต์ ศรีพันธุ์
๔. นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์
๕. นางผ่องศรี แซ่จึง
๖. นายชูศักดิ์ แอกทอง
๗. นายโอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย
๘. นายบัลลังก์ อรรณนพพร
๙. นางสาวละออง ติยะไพรัช
๑๐. นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม
๑๑. นายวันนิวัติ สมบูรณ์
๑๒. นายธนกร ไชยกุล
๑๓. นายกิตติ สมทรัพย์
๑๔. นายภาควัต ศรีสุรพล
๑๕. นายวีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์
๑๖. นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์
๑๗. นายจตุพร เจริญเชื้อ
๑๘. นายพีระเพชร ศิริกุล
๑๙. นายสมบัติ ศรีสุรินทร์
๒๐. นายฉลาด ขามช่วง
๒๑. นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์

สำเนาถูกต้อง

(นายศุภฤกษ์ ศรีพรหม)
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักการประชุม

มนชัย พิมพ์ทาน
ผู้ตรวจ

(สำเนา)
เลขรับ ๑๑๙/๒๕๖๓ วันที่ ๑๗ มิ.ย. ๒๕๖๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนประดิพัทธ์ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเสนอญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ปัญหายาเสพติดนับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญและมีมายาวนานต่อเนื่องทั้งในประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ปัจจุบันการแพร่ระบาดของยาเสพติดนั้นได้แทรกซึมไปในทุกหย่อมหญ้า โดยเฉพาะในเด็กและเยาวชน ถึงแม้ว่าที่ผ่านมาจะมีความพยายามในการแก้ไขปัญหานี้ แต่ดูเหมือนว่าปัญหานี้ยังไม่ทุเลาเบาบางลง ซึ่งปัญหาดังกล่าวก่อให้เกิดการบ่อนทำลายทรัพยากรบุคคลซึ่งเป็นทรัพยากรหลักที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ อีกทั้งยังก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม โดยเฉพาะการเกิดอาชญากรรม ส่งผลให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณจำนวนมากเพื่อใช้ดำเนินการป้องกันและปราบปรามตลอดจนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด และนอกจากนั้นปัญหาดังกล่าวยังมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ อันเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าอีกด้วย ซึ่งหากปัญหายาเสพติดได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเป็นระบบ ก็จะสามารถลดหรือขจัดปัญหาดังกล่าวจากประเทศไทยได้อย่างแท้จริงและยั่งยืนต่อไป

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติดังกล่าวมาเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาในเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) นริศ ขำนุรักษ์ ผู้เสนอ
(นายนริศ ขำนุรักษ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) อัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ ผู้เสนอ
(นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(โปรดพลิก)

ผู้รับรอง (ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน)

๑. นายประกอบ รัตนพันธ์
๒. นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ
๓. ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน
๔. นายสราวุธ อ่อนละมัย
๕. นายเกียรติ สิทธีอมร
๖. นายเดชอิศม์ ขาวทอง
๗. นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ
๘. นายเทพไท เสนพงศ์
๙. นายประมวล พงศ์ถาวราเดช
๑๐. นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล
๑๑. นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย
๑๒. นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์
๑๓. นายพนิต วิกิตเศรษฐ์
๑๔. นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์
๑๕. นายชุมพล จุลใส
๑๖. นางสาวรังสิมา รอดรัศมี
๑๗. นายอันวาร์ สาและ
๑๘. นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ
๑๙. นายพิสิฐ ลี้อาธรรม
๒๐. นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย

สำเนาถูกต้อง

(นายศุภฤกษ์ ศรีพรหม)
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักการประชุม

วันนา พิมพ์
สมพร ทาน
ชัชนนท์ธช ตรวจ

(สำเนา)
เลขรับ ๑๔๔/๒๕๖๓ วันที่ ๒๓ ก.ค. ๒๕๖๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเสนอญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการแก้ไขปัญหายาเสพติด

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ปัจจุบันปัญหายาเสพติดนับได้ว่าเป็นปัญหาที่อยู่ในขั้นวิกฤตและส่งผลกระทบต่อประเทศชาติทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศเป็นอย่างมาก โดยสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดได้ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง เนื่องจากมีการผลิตยาเสพติดทั้งภายในประเทศและมีการลักลอบนำเข้ามาจากต่างประเทศมากมายหลายชนิด เช่น เฮโรอีน ยาบ้า ยาอี เป็นต้น และถึงแม้ว่าเจ้าหน้าที่จะได้มีการปราบปรามการค้ายาเสพติดอย่างจริงจังแล้ว แต่ก็ไม่ทำให้การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศลดน้อยลงแต่อย่างไร นอกจากนั้นในการดำเนินการปราบปรามยาเสพติดบางครั้งยังมีเจ้าหน้าที่ของรัฐจำนวนหนึ่งเข้าไปมีผลประโยชน์และมีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดเสียเองด้วย ส่งผลให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไม่สัมฤทธิ์ผล จากปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และจากสถิติจะพบได้ว่าผู้ติดยาเสพติดจำนวนมากจะเป็นผู้ก่ออาชญากรรม นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรข้ามชาติและปัญหาความมั่นคงแห่งชาติอีกด้วย ซึ่งหากปัญหายาเสพติดภายในประเทศยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจังก็อาจส่งผลให้เกิดวิกฤตการณ์ทางสังคมอย่างรุนแรงจนไม่สามารถแก้ไขได้อีกต่อไป

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติด่วนดังกล่าวมาเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาในเรื่อง การแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ และข้อ ๕๐ ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) ผ่องศรี แซ่จึง ผู้เสนอ
(นางผ่องศรี แซ่จึง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(โปรดพลิก)

ผู้รับรอง (ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการแก้ไขปัญหายาเสพติด)

๑. นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์
๒. นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์
๓. นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ
๔. นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์
๕. นายสยาม หัตถสงเคราะห์
๖. นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล
๗. นางสาวสกุณา สาระนันท์
๘. นายสิงหภณ ดีนาง
๙. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์
๑๐. นายเชิงชาย ชาลีรินทร์
๑๑. นางสมหญิง บัวบุตร
๑๒. นางบุญรื่น ศรีธเรศ
๑๓. นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา
๑๔. นางอนุรักษ์ บุญศล
๑๕. นายชวลิต วิชยสุทธิ์
๑๖. นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล
๑๗. นางเทียบจุฑา ขาวขำ
๑๘. นายคมเดช ไชยศิวามงคล
๑๙. นายประเสริฐ จันทรรวงทอง
๒๐. นายดะนัย มะหิพันธ์

สำเนาถูกต้อง

(นายศุภฤกษ์ ศรีพรหม)
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักการประชุม

มาดี พิมพ์ทาน ตรวจ

ภาคผนวก ข
ประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ พิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

ประกาศสภาผู้แทนราษฎร

เรื่อง ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด
แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแก้ไขปัญหายาเสพติด (นายคมเดช ไชยศิวามงคล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติดที่กำลังระบาดอย่างรุนแรง (นายอิสสระ สมชัย และนายสุทัศน์ เงินหมื่น เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ปัญหายาเสพติด (นายประสงค์ บูรณ์พงศ์ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางในการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติดทั่วประเทศ (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง และนายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (นายชัชวาลล์ คงอุดม และศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบครบวงจร (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน (นายนริศ ขำนุรักษ์ และนายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ) และญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการแก้ไขปัญหายาเสพติด (นางผ่องศรี แซ่จึง เป็นผู้เสนอ) และมีมติตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ ประกอบด้วย

๑. นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ

๒. นายคมเดช ไชยศิวามงคล

๓. นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์

๔. นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์

๕. นายชัชวาลล์ คงอุดม

๖. เรืออากาศโท ธนเดช เพ็งสุข

๗. นายธรรศกร พันธารีกุล

๘. นางสาวนพวรรณ หัวใจมั่น

๙. นายนภดล อังคสุภณ

๑๐. นายนิคม บุญวิเศษ

๑๑. นายนิยม เติมศรีสุข

๑๒. นายนิยม เวชกามา

๑๓. นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ

๑๔. นายปารเมศ โพธารากุล

๑๕. นางผ่องศรี แซ่จึง

๑๖. นายพนิต วิกิตเศรษฐ์

๑๗. นายพยม พรหมเพชร

๑๘. พลตำรวจตรี พรชัย เจริญวงศ์

๑๙. นายพีระวิทย์ เรื่องลือดลภาค

๒๐. นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา

๒๑. นายมณฑล โพธิ์คาย

๒๒. พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์

๒๓. นางสาววรรณวิภา ไม้สน

๒๔. นายวัลลภ นาคบัว

๒๕. พันตำรวจเอก วิชย์สัณห์ บุญณรงค์

๒๖. นายวุฒินันท์ บุญชู

๒๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท

๒๘. นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง

๒๙. นายสัมพันธ์ แป้นพัฒน์

๓๐. นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช

๓๑. นางสิรินทร รามสูต

๓๒. นายสุขวิชชาญ มุสิกุล

๓๓. นางสาวสุภัทรา บุญเสริม

๓๔. พลตำรวจตรี สุรศักดิ์ รมยานนท์

๓๕. นายสุริยันต์ สุริยะโชติกุล

๓๖. พันตำรวจเอก เสวก อรุณรุมแสง

๓๗. นายอนันต์ ปาลีคุปต์

๓๘. นายอนาวิล รัตนสถาพร

๓๙. นายอิสสระ สมชัย

จึงประกาศให้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

ชวน หลีกภัย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ภาคผนวก ค
ประกาศตั้งคณะอนุกรรมาธิการ
และคณะทำงาน

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ตั้งคณะอนุกรรมาธิการขึ้น ๓ คณะ ดังนี้

๑. คณะอนุกรรมาธิการด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด

๒. คณะอนุกรรมาธิการด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย

๓. คณะอนุกรรมาธิการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ต่อมาคณะกรรมาธิการวิสามัญได้ตั้งคณะอนุกรรมาธิการขึ้นอีก ๒ คณะ แทนคณะอนุกรรมาธิการชุดเดิมซึ่งหมดวาระ ดังนี้

๑. คณะอนุกรรมาธิการจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด

๒. คณะอนุกรรมาธิการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ตั้งคณะทำงาน จำนวน ๑ คณะ คือ

- คณะทำงานเรียบเรียงรายงานการศึกษาปัญหายาเสพติด

ประกาศ
คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด
แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร
ที่ ๑/๒๕๖๓
เรื่อง ตั้งคณะอนุกรรมาธิการด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ อาศัยอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๖ ที่ประชุมจึงมีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด ประกอบด้วย

๑. นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา	เป็นประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๒. นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์	เป็นอนุกรรมาธิการ
๓. นางผ่องศรี แซ่จึง	เป็นอนุกรรมาธิการ
๔. นายมณฑล โพธิ์คาย	เป็นอนุกรรมาธิการ
๕. นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	เป็นอนุกรรมาธิการ
๖. นางสุดา วงศ์สวัสดิ์	เป็นอนุกรรมาธิการ
๗. นางสาวบุญศิริ จันศิริมงคล	เป็นอนุกรรมาธิการ
๘. นายพรพรหม ณ. ส. วิกิตเศรษฐ์	เป็นอนุกรรมาธิการ
๙. นางศิริวรรณ ศรีนุต	เป็นอนุกรรมาธิการ
๑๐. นางสาวสายพันธุ์ ศรีพงษ์พันธุ์กุล	เป็นอนุกรรมาธิการ

ทั้งนี้ ให้คณะอนุกรรมาธิการมีหน้าที่และอำนาจในการกระทำกิจการ หรือพิจารณาศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด และดำเนินการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมาธิการ เว้นแต่หน้าที่และอำนาจในการสอบหาข้อเท็จจริง โดยรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมาธิการทราบเป็นระยะ แล้วจัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน โดยให้มีผลนับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

พลตำรวจเอก
(ยงยุทธ เทพจำนงค์)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด
การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

ประกาศ
คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด
แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร
ที่ ๒/๒๕๖๓
เรื่อง ตั้งคณะอนุกรรมาธิการด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ อาศัยอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๖ ที่ประชุมจึงมีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย ประกอบด้วย

๑. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	เป็นประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๒. นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ	เป็นอนุกรรมาธิการ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท	เป็นอนุกรรมาธิการ
๔. นายนิยม เวชกามา	เป็นอนุกรรมาธิการ
๕. พลตำรวจตรี พรชัย เจริญวงศ์	เป็นอนุกรรมาธิการ
๖. นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ	เป็นอนุกรรมาธิการ
๗. นายภาคิน เจริญนนทสิทธิ์	เป็นอนุกรรมาธิการ
๘. นายภคิณ จักรวรนนท์	เป็นอนุกรรมาธิการ
๙. นายราเยส ราย	เป็นอนุกรรมาธิการ
๑๐. นายศิริวัชร์ เลาประสพวัฒนา	เป็นอนุกรรมาธิการ

ทั้งนี้ ให้คณะอนุกรรมาธิการมีหน้าที่และอำนาจในการกระทำกิจการ หรือพิจารณาศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย และดำเนินการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมาธิการ เว้นแต่หน้าที่และอำนาจในการสอบหาข้อเท็จจริง โดยรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมาธิการทราบเป็นระยะ แล้วจัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน โดยให้มีผลนับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

พลตำรวจเอก
(ยงยุทธ เทพจำนงค์)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด
การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

ประกาศ
คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด
แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร
ที่ ๓/๒๕๖๓
เรื่อง ตั้งคณะอนุกรรมาธิการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ อาศัยอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๖ ที่ประชุมจึงมีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ประกอบด้วย

๑. นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง	เป็นประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๒. นายนภดล อังคสุภณ	เป็นอนุกรรมาธิการ
๓. พลตำรวจตรี สุรศักดิ์ รมยานนท์	เป็นอนุกรรมาธิการ
๔. พลตำรวจตรี ภูวดิท ชนะคชภัทร์	เป็นอนุกรรมาธิการ
๕. นายเสกสรรค์ สุขคุณ	เป็นอนุกรรมาธิการ
๖. นายพงศกร มงคลหมู่	เป็นอนุกรรมาธิการ
๗. นางสาววรพรรณ เครือหงษ์	เป็นอนุกรรมาธิการ
๘. นายพิษณุพงษ์ ถิรโชติภูวนันท์	เป็นอนุกรรมาธิการ
๙. นายสิทธิชัย บ่อม่วง	เป็นอนุกรรมาธิการ
๑๐. นายภาณุณ์พล จงชัยธนโรจน์	เป็นอนุกรรมาธิการ

ทั้งนี้ ให้คณะอนุกรรมาธิการมีหน้าที่และอำนาจในการกระทำกิจการ หรือพิจารณาศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และดำเนินการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมาธิการ เว้นแต่หน้าที่และอำนาจในการสอบหาข้อเท็จจริง โดยรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมาธิการทราบเป็นระยะ แล้วจัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน โดยให้มีผลนับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

พลตำรวจเอก
(ยงยุทธ เทพจำนงค์)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด
การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

ประกาศ
คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด
แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร
ที่ ๖/๒๕๖๓
เรื่อง ให้อนุกรรมาธิการด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมายพ้นจากตำแหน่ง และตั้งบุคคลเป็นอนุกรรมาธิการแทน

ตามที่ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ได้ตั้งคณะอนุกรรมาธิการด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย ตามประกาศคณะกรรมาธิการ ที่ ๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๓ ต่อมาในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติให้ พลตำรวจตรี พรชัย เจริญวงศ์ อนุกรรมาธิการ พ้นจากตำแหน่ง และตั้งให้ พันตำรวจเอก อิทธิพล จันทร์ศรีบุตร เป็นอนุกรรมาธิการ แทน โดยอาศัยอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๖

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

พลตำรวจเอก

(ยงยุทธ เทพจำนงค์)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด
การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

ประกาศ
คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด
แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร
ที่ ๑๒/๒๕๖๓
เรื่อง ให้อนุกรรมาธิการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดพ้นจากตำแหน่ง
และตั้งบุคคลเป็นอนุกรรมาธิการแทน

ตามที่ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ได้ตั้งคณะอนุกรรมาธิการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตามประกาศ ที่ ๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๓ ต่อมาในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๕ วันพฤหัสบดีที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติให้ นายพงศกร มงคลหมู่ อนุกรรมาธิการ พ้นจากตำแหน่ง และตั้งให้ พันตำรวจเอก วิชย์สัณห์ บุญรงค์ เป็นอนุกรรมาธิการแทน โดยอาศัยอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๖

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลตำรวจเอก

(ยงยุทธ เทพจำนงค์)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด
การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

ประกาศ
คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด
แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร
ที่ ๑๘/๒๕๖๓
เรื่อง ให้อนุกรรมาธิการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดพ้นจากตำแหน่ง และตั้งบุคคลเป็นอนุกรรมาธิการแทน

ตามที่ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ได้ตั้งคณะอนุกรรมาธิการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตามประกาศคณะกรรมาธิการ ที่ ๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๓ ต่อมาในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติให้ พลตำรวจตรี สุรศักดิ์ รมยานนท์ อนุกรรมาธิการ พ้นจากตำแหน่ง และตั้งให้ นายศตวรรษ เทพชนะ เป็นอนุกรรมาธิการ แทน โดยอาศัยอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๖

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลตำรวจเอก

(ยงยุทธ เทพจำนงค์)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด
การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

ประกาศ

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด
แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร
ที่ ๔/๒๕๖๔
เรื่อง ตั้งคณะอนุกรรมาธิการจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๓ วันพฤหัสบดีที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๔ อาศัยอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๖ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด ประกอบด้วย

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอกหญิง ศิพร โกวิท	เป็นประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๒. นายนิยม เติมศรีสุข	เป็นอนุกรรมาธิการ
๓. นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช	เป็นอนุกรรมาธิการ
๔. พันตำรวจเอก วิชย์สัณห์ บุญณรงค์	เป็นอนุกรรมาธิการ
๕. นางสาวบุญศิริ จันศิริมงคล	เป็นอนุกรรมาธิการ
๖. พันตำรวจเอก นิมิต ชิตเจริญ	เป็นอนุกรรมาธิการ
๗. พันตำรวจโท วิชิตเวช ต๊ะผัด	เป็นอนุกรรมาธิการ
๘. นางสาวสุพจนี ชุติดำรง	เป็นอนุกรรมาธิการ
๙. นายสง่าศักดิ์ ศรีสมัย	เป็นอนุกรรมาธิการ
๑๐. นางสาววัชรี ตรองจิตต์	เป็นอนุกรรมาธิการ

คณะอนุกรรมาธิการมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. รวบรวมข้อมูลหรือเอกสารใด ๆ เพื่อจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร

๒. จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ และรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมาธิการทราบเป็นระยะ

๓. ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานจนแล้วเสร็จ และตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมาธิการ

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน โดยให้มีผลนับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

พลตำรวจเอก

(ยงยุทธ เทพจำนงค์)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด
การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

ประกาศ
คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด
แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร
ที่ ๑/๒๕๖๕
เรื่อง ตั้งคณะอนุกรรมาธิการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF
เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๘ วันพฤหัสบดีที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ อาศัยอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๖ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย ประกอบด้วย

๑. นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา	เป็นประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๒. นางผ่องศรี แซ่จึง	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายนิยม เติมศรีสุข	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นางสุภาวดี หาญเมธี	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นางธิดา พิทักษ์สินสุข	เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ
๖. นางสาวปนัดดา ธนเศรษฐกร	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ
๗. นางอัมพร เบญจพลพิทักษ์	เป็นอนุกรรมาธิการ
๘. นางสาวอารีภักดิ์ เงินบำรุง	เป็นอนุกรรมาธิการ
๙. นางสาวปรัชญวรรณ วนานันท์	เป็นอนุกรรมาธิการ
๑๐. นางสุดา วงศ์สวัสดิ์	เป็นอนุกรรมาธิการ

ทั้งนี้ ให้คณะอนุกรรมาธิการมีหน้าที่และอำนาจในการกระทำกิจการ หรือพิจารณาศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่เด็กตั้งแต่ปฐมวัย และดำเนินการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมาธิการ เว้นแต่หน้าที่และอำนาจในการสอบหาข้อเท็จจริง โดยรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมาธิการทราบเป็นระยะ แล้วจัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน โดยให้มีผลนับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ

ประกาศ ณ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕

พลตำรวจเอก

(ยงยุทธ เทพจำนงค์)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด
การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

ประกาศ
คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด
แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร
ที่ ๖/๒๕๖๔
เรื่อง ตั้งคณะทำงานเรียบเรียงรายงานการศึกษาปัญหายาเสพติด

เพื่อให้การดำเนินงานจัดทำรายงานการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประธานคณะกรรมาธิการจึงตั้งคณะทำงานเรียบเรียงรายงานการศึกษาปัญหายาเสพติด เพื่อให้มีหน้าที่จัดทำและเรียบเรียงรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการจนแล้วเสร็จ และดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานและตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมาธิการ ซึ่งคณะทำงานคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายนิยม เติมศรีสุข	เป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอกหญิง ศิพร โกวิท	เป็นประธานคณะทำงาน
๓. นางสาวบุญศิริ จันศิริมงคล	เป็นรองประธานคณะทำงาน
๔. นางสาวสุพจนี ชุติดำรง	เป็นเลขานุการคณะทำงาน
๕. นางสาววัชรี ตรองจิตต์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

พลตำรวจเอก

(ยงยุทธ เทพจำนงค์)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด
การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

ภาคผนวก ง
หนังสือขอขยายเวลาการพิจารณา

กลุ่มงานบริหารทั่วไปสำนักกรรมาธิการ ๖
เลขรับ 1777 / 2563
วันที่ 13 พ.ย 63
เวลา 10.10 น.
ส่งกลุ่มงาน ปยสพ ดำเนินการ

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๔/ ๑๑๔๗

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๘.๐๔/๘๐๘๘ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๖๐ วัน นั้น

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีมติให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

กลุ่มงาน กมธ.การป้องกันปราบปราม
การฟอกเงินและยาเสพติด
สำนักกรรมาธิการ ๒
รับที่ ๑๕/๖๓
วันที่ ๑๓ พ.ย ๖๓
เวลา ๑๑.๑๐

ขอแสดงความนับถือ

(นายคุณวุฒิ ตันตระกูล)
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๔๐๐ ต่อ ๗๕๑๑

กลุ่มงานบริหารทั่วไปสำนักกรรมาธิการ ๒
เลขรับ 140 / 2564
วันที่ 22 ม.ค. 64
เวลา 09.30 น.
ส่งกลุ่มงาน ฝอ.1 ดำเนินการ

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๔/๔๓๙

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๘.๐๔/๔๘ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๖๐ วัน นั้น

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีมติให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง

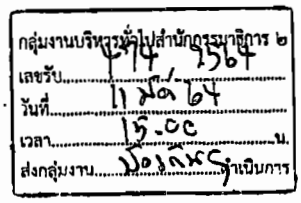
จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.ต.
(อาพัทธ์ สุขะนันท์)
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๑๑

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๔/๔๖๗๕

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๘.๐๔/๑๖๘๒ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๑๒๐ วัน นั้น

ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้ขยายระยะเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.ต.
(อาพัทธ์ สุขะนันท์)
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงาน กมธ.การป้องกันปราบปราม
การฟอกเงินและยาเสพติด
สำนักกรรมาธิการ ๒
รับที่ ๖๘/๖๔
วันที่ ๑๑ มี.ค. ๒๕๖๔
เวลา ๑๕.๓๐ น.

สำนักการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๑๑

กลุ่มงานบริหารทั่วไปสำนักกรรมาธิการ ๒
เลขรับ 1086/64
วันที่ 16 กค 64
เวลา 15.39 น.
ส่งกลุ่มงาน พอ.ปฏ.ดำเนินการ

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๔/ส๔๑๖

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๘.๐๔/๓๕๐๔ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน นั้น

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ได้ทวีความรุนแรงและสภาผู้แทนราษฎรได้งดการประชุม ดังนั้น เพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการ ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงเห็นชอบอนุญาตให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวได้ตามที่ร้องขอไปพลางก่อน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙ (๒) ทั้งนี้ จะได้ขออนุญาตต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.ต.
(อาพัทธ์ สุขะนันท์)
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๔๐๐ ต่อ ๗๕๑๑

กลุ่มงานบริหารทั่วไปสำนักกรรมาธิการ ๒
เลขรับ 141/2564
วันที่ 17 กย 64
เวลา 13.50 น.
ส่งกลุ่มงาน ดำเนินการ

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๐๔๔๖

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๘.๐๔/๔๔๙๘ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน นั้น

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีมติให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.ต.
(อาพัทธ์ สุขะนันท์)
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๑๑

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๕๘

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๘.๐๔/๗๓๘๐ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๓๐ วัน นั้น

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กลายพันธุ์สายพันธุ์โอมิครอน (Omicron) ได้มีแนวโน้มการแพร่ระบาดเพิ่มมากขึ้นในหลายพื้นที่ของประเทศ ประกอบกับเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามความในข้อ ๒ แห่งข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริการราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๔๐) ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่กำหนดให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐดำเนินมาตรการเพื่อการเฝ้าระวังป้องกันการระบาดของโรคภายหลังช่วงเทศกาลปีใหม่ต่อเนื่องไปอีกเป็นระยะเวลาสิบสี่วัน นับแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๕ รวมทั้งเพื่อเป็นการยกระดับมาตรการป้องกันและควบคุมโรคภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงเห็นสมควรให้งดการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในวันพุธที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๕ และวันพฤหัสบดีที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๕ รวมทั้งวันพุธที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๕ และวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๕ ดังนั้น เพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการ ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงเห็นชอบอนุญาตให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวได้ตามที่ร้องขอไปพลางก่อน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙ (๒) ทั้งนี้ จะได้ขออนุญาตต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.ต.
(อาพัทธ์ สุชัะนันท์)
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๑๑

กลุ่มงานบริหารทั่วไปสำนักกรรมาธิการ ๒
เลขรับ 222 / 2565
วันที่ 11 ก.พ. 65
เวลา 13.57 น.
ส่งกลุ่มงาน ฝอกเงิน ดำเนินการ

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๔/๑ ๔๖๘

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๘.๐๔/๘๓๒ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๑๒๐ วัน นั้น

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีมติให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.ต.
(อาพัทธ์ สุขะนันท์)
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๑๑

ภาคผนวก จ
ภาพกิจกรรมของคณะกรรมาธิการวิสามัญ
คณะอนุกรรมาธิการ และคณะทำงาน

ภาพกิจกรรมการประชุมของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

ภาพกิจกรรมการประชุมของคณะกรรมาธิการวิสามัญ (ต่อ)

ภาพกิจกรรมการประชุมของคณะกรรมาธิการวิสามัญ (ต่อ)

ภาพกิจกรรมการประชุมของคณะกรรมาธิการวิสามัญ (ต่อ)

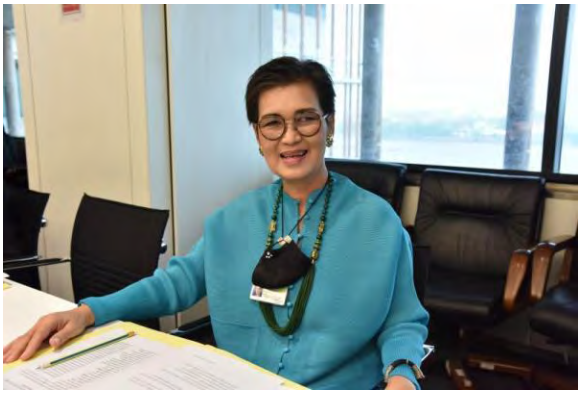

ภาพกิจกรรมการประชุมของคณะกรรมาธิการวิสามัญ (ต่อ)

ภาพกิจกรรมการประชุมของคณะกรรมาธิการวิสามัญ (ต่อ)

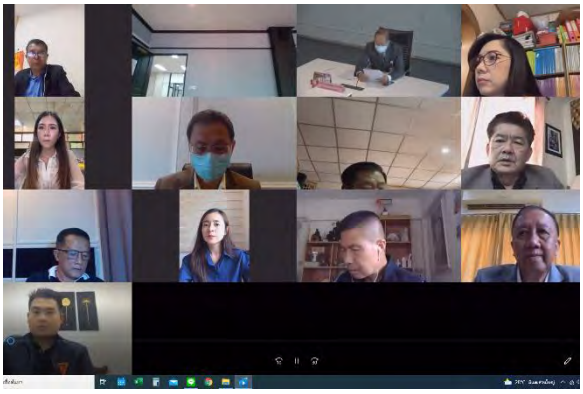

ภาพกิจกรรมการประชุมของคณะอนุกรรมาธิการ
ด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด

ภาพกิจกรรมการประชุมของคณะอนุกรรมาธิการ
ด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย

ภาพกิจกรรมการประชุมของคณะอนุกรรมาธิการ
ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

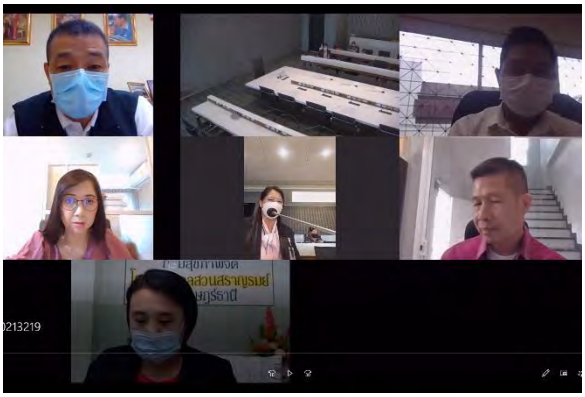

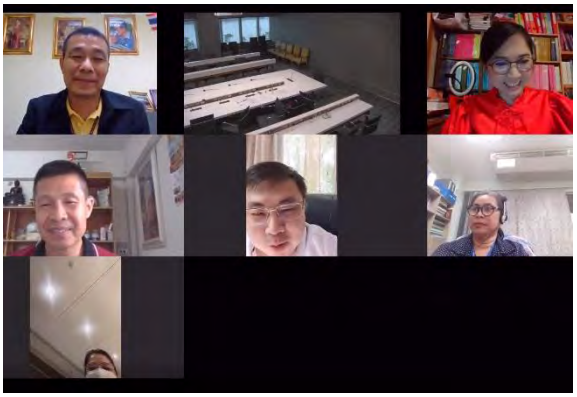
ภาพกิจกรรมการประชุมของคณะอนุกรรมาธิการ
จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด

ภาพกิจกรรมการประชุมของคณะอนุกรรมาธิการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ
ส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย

ภาพกิจกรรมการประชุมของคณะทำงานเรียบเรียงรายงานการศึกษาปัญหายาเสพติด

ภาพกิจกรรมการศึกษาดูงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญ
จำนวน ๑๘ ครั้ง

๑. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดกาฬสินธุ์ วันจันทร์ที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๒. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดกระบี่ ระหว่างวันศุกร์ที่ ๑๓ - วันเสาร์ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๓. ศึกษาดูงาน ณ กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (บช.ปส.)
วันจันทร์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๔. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดขอนแก่น ระหว่างวันศุกร์ที่ ๒๗ -
วันเสาร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๕. ศึกษาดูงาน ณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓

๖. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๗ –
วันจันทร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓

๗. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วันจันทร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๘. ศึกษาดูงาน ณ กระทรวงมหาดไทย วันจันทร์ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔

๙. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดเชียงราย และจังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันศุกร์ที่ ๒ –
วันเสาร์ที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๔

๑๐. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดเชียงราย (การพัฒนาทักษะทางสมอง (EF))
ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๑๔ - วันเสาร์ที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๔

๑๑. ศึกษาดูงาน ณ กระทรวงยุติธรรม วันจันทร์ที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

๑๒. ศึกษาดูงาน ณ กระทรวงศึกษาธิการ วันจันทร์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

๑๓. ศึกษาดูงาน ณ เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ วันอังคารที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๕

๑๔. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างวันพุธที่ ๑๖ - พฤหัสบดีที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕

๑๕. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดปัตตานี ระหว่างวันพุธที่ ๓๐ – วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

๑๖. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดศรีสะเกษ ระหว่างวันจันทร์ที่ ๔ – วันอังคารที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๕

๑๗. ศึกษาดูงาน ณ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
วันพุธที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๑๘. ศึกษาดูงาน ณ กระทรวงมหาดไทย วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๑. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดกาฬสินธุ์
วันจันทร์ที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๒. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดกระบี่
ระหว่างวันศุกร์ที่ ๑๓ - วันเสาร์ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๓. ศึกษาดูงาน ณ กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (บช.ปส.)
วันจันทร์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๔. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดขอนแก่น
ระหว่างวันศุกร์ที่ ๒๗ - วันเสาร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๕. ศึกษาดูงาน ณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓

๖. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส
ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๗ - วันจันทร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓

๗. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วันจันทร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๘. ศึกษาดูงาน ณ กระทรวงมหาดไทย
วันจันทร์ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔

๙. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดเชียงราย และจังหวัดเชียงใหม่
ระหว่างวันศุกร์ที่ ๒ - วันเสาร์ที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๔

๑๐. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดเชียงราย (การพัฒนาทักษะทางสมอง (EF))
ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๑๔ - วันเสาร์ที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๔

๑๑. ศึกษาดูงาน ณ กระทรวงยุติธรรม
วันจันทร์ที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

๑๒. ศึกษาดูงาน ณ กระทรวงศึกษาธิการ
วันจันทร์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

๑๓. ศึกษาดูงาน ณ เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ
วันอังคารที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๕

๑๔. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดกาญจนบุรี
ระหว่างวันพุธที่ ๑๖ - พฤหัสบดีที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕

๑๕. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดปัตตานี
ระหว่างวันพุธที่ ๓๐ – วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

๑๖. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดศรีสะเกษ
ระหว่างวันจันทร์ที่ ๔ – วันอังคารที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๕

๑๗. ศึกษาดูงาน ณ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
วันพุธที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๑๘. ศึกษาดูงาน ณ กระทรวงมหาดไทย
วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ภาคผนวก ฉ
รายงานการศึกษาดูงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

๑. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดกาฬสินธุ์ วันจันทร์ที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
๒. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดกระบี่ ระหว่างวันศุกร์ที่ ๑๓ - วันเสาร์ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
๓. ศึกษาดูงาน ณ กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (บช.ปส.) วันจันทร์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
๔. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดขอนแก่น ระหว่างวันศุกร์ที่ ๒๗ – วันเสาร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
๕. ศึกษาดูงาน ณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓
๖. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๗ – วันจันทร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓
๗. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วันจันทร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
๘. ศึกษาดูงาน ณ กระทรวงมหาดไทย วันจันทร์ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔
๙. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดเชียงราย และจังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันศุกร์ที่ ๒ – วันเสาร์ที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๔
๑๐. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดเชียงราย (การพัฒนาทักษะทางสมอง (EF)) ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๑๔ - วันเสาร์ที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๔
๑๑. ศึกษาดูงาน ณ กระทรวงยุติธรรม วันจันทร์ที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔
๑๒. ศึกษาดูงาน ณ กระทรวงศึกษาธิการ วันจันทร์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔
๑๓. ศึกษาดูงาน ณ เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ วันอังคารที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๕
๑๔. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างวันพุธที่ ๑๖ - พฤหัสบดีที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕
๑๕. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดปัตตานี ระหว่างวันพุธที่ ๓๐ – วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕
๑๖. ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดศรีสะเกษ ระหว่างวันจันทร์ที่ ๔ – วันอังคารที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๕
๑๗. ศึกษาดูงาน ณ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ วันพุธที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕
๑๘. ศึกษาดูงาน ณ กระทรวงมหาดไทย วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

QR Code รายงานการศึกษาดูงาน

๑. QR Code รายงานการศึกษาดูงาน ณ จังหวัดกาฬสินธุ์ วันจันทร์ที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓	๒. QR Code รายงานการศึกษาดูงาน ณ จังหวัดกระบี่ ระหว่างวันศุกร์ที่ ๑๓ – วันเสาร์ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
๓. QR Code รายงานการศึกษาดูงาน ณ กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (บช.ปส.) วันจันทร์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓	๔. QR Code รายงานการศึกษาดูงาน ณ จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดขอนแก่น ระหว่างวันศุกร์ที่ ๒๗ – วันเสาร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
๕. QR Code รายงานการศึกษาดูงาน ณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓	๖. QR Code รายงานการศึกษาดูงาน ณ จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๗ – วันจันทร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓

QR Code รายงานการศึกษาดูงาน (ต่อ)

๗. QR Code รายงานการศึกษาดูงาน ณ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วันจันทร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	**๘. QR Code รายงานการศึกษาดูงาน ณ กระทรวงมหาดไทย วันจันทร์ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔**
๙. QR Code รายงานการศึกษาดูงาน ณ จังหวัดเชียงราย และจังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันศุกร์ที่ ๒ – วันเสาร์ที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๔	**๑๐. QR Code รายงานการศึกษาดูงาน ณ จังหวัดเชียงราย (การพัฒนาทักษะทางสมอง (EF)) ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๑๔ – วันเสาร์ที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๔**
๑๑. QR Code รายงานการศึกษาดูงาน ณ กระทรวงยุติธรรม วันจันทร์ที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔	**๑๒. QR Code รายงานการศึกษาดูงาน ณ กระทรวงศึกษาธิการ วันจันทร์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔**

QR Code รายงานการศึกษาดูงาน (ต่อ)

๑๓. QR Code รายงานการศึกษาดูงาน ณ เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ วันอังคารที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๕	**๑๔. QR Code รายงานการศึกษาดูงาน ณ จังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างวันพุธที่ ๑๖ – พฤหัสบดีที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕**
๑๕. QR Code รายงานการศึกษาดูงาน ณ จังหวัดปัตตานี ระหว่างวันพุธที่ ๓๐ – วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕	**๑๖. QR Code รายงานการศึกษาดูงาน จังหวัดศรีสะเกษ ระหว่างวันจันทร์ที่ ๔ – วันอังคารที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๕**
๑๗. QR Code รายงานการศึกษาดูงาน ณ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ วันพุธที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕	**๑๘. QR Code รายงานการศึกษาดูงาน ณ กระทรวงมหาดไทย วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕**

ภาคผนวก ช
รายงานการศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการ

๑. รายงานการศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด

๒. รายงานการศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย

๓. รายงานการศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

๔. รายงานการศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย

QR Code รายงานการศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการ

๑. QR Code รายงานการศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการ ด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด
๒. QR Code รายงานการศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการ ด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย
๓. QR Code รายงานการศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการ ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
๔. QR Code รายงานการศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ ส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย

ภาคผนวก ซ
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมาธิการวิสามัญ
ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ
ฝ่ายเลขานุการคณะทำงาน
และคณะผู้จัดทำและเรียบเรียงข้อมูล

ฝ่ายเลขานุการ
คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด
แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร
ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการด้านการปราบปรามยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมาย
ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด
ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF
เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย
และฝ่ายเลขานุการคณะทำงานเรียบเรียงรายงานการศึกษาปัญหายาเสพติด
โดย
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด
สำนักกรรมาธิการ ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นายธีรวัฒน์ วงศาสุวรรณ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน
๒. นางสาววัชรี ตรองจิตต์	วิทยากรเชี่ยวชาญ ผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการวิสามัญ, ผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะอนุกรรมาธิการ จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด และผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงานเรียบเรียง รายงานการศึกษาปัญหายาเสพติด
๓. นางสาวปัณฑารีย์ ศิลป์สาย	นิติกรเชี่ยวชาญ ผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะอนุกรรมาธิการ ด้านการปราบปรามและการบังคับใช้กฎหมาย
๔. นางณัฐพร คีรีวิเชียร	วิทยากรเชี่ยวชาญ ผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะอนุกรรมาธิการ พัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย
๕. นางสาวประไพพร ส้มเกลี้ยง	วิทยากรเชี่ยวชาญ
๖. นางสาวใกล้รุ่ง เมืองนก	นิติกรเชี่ยวชาญ
๗. นายสุรพงศ์ อุทัต	นิติกรชำนาญการ
๘. นายบุญนำ หนามฉัตร	นิติกรชำนาญการ
๙. นางรพีพร ขำนิพัฒน์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
๑๐. นางสาวสุเนตร สุวัฒน์เมฆินทร์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
๑๑. นางสาวนนทนันท์ ทิพย์เนตร	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๒. นางสาวสุริวัสสา ประเสริฐศิริกูล	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด
สำนักกรรมาธิการ ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่ ๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๐๒๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ moneysapa@gmail.com

ฝ่ายเลขานุการ
คณะอนุกรรมาธิการด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด
ในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด
แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร
โดย
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ
สำนักกรรมาธิการ ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นางสาวสุภาพร อาจเดช	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน ผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะอนุกรรมาธิการ ด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด
๒. นายคณิต คำนวณผล	นิติกรชำนาญการพิเศษ
๓. นางสาวฐิติมา ทองสวัสดิ์	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
๔. นายสิทธิพงษ์ ศรีสุธรรมศักดิ์	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
๕. นายจินต์ประเสริฐ ปฐมภาค	นิติกรชำนาญการ
๖. นายอนุกูล หยดย้อย	นิติกรชำนาญการ
๗. นางสาวณัฏฐกานต์ เวชพันธ์	นิติกรชำนาญการ
๘. นายธนู พุกชาญค้า	วิทยากรชำนาญการ
๙. นางจีรนันท์ ธรรมภูษิต	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
๑๐. นางสาวสริสา จันทร์พงษ์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๑. นางสาวอโนทัย เตชะสุภากูร	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๒. นายอัศวิน เปี่ยมปัญญาชน	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ
สำนักกรรมาธิการ ๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่ ๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๓๖๑

ฝ่ายเลขานุการ
คณะอนุกรรมาธิการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
ในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด
แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร
โดย
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการทหาร
สำนักกรรมาธิการ ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นายณัฐพัฒน์ พัดทอง	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน
๒. นายสุวัฒน์ สุขวิบูลย์	วิทยากรชำนาญการพิเศษ ผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะอนุกรรมาธิการ ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
๓. นายจาตุรงค์ นาสมใจ	นิติกรชำนาญการพิเศษ
๔. นางสาวฉัตรยาภรณ์ คำผุย	นิติกรชำนาญการพิเศษ
๕. นางสาวรจนี ขยันงาน	นิติกรชำนาญการ
๖. นายอลงกรณ์ มั่งมี	วิทยากรชำนาญการ
๗. นางสาวขวัญประชา ช่วยกลาง	วิทยากรชำนาญการ
๘. นางสาวนลินรัตน์ เฉลิมทรัพย์	นิติกรชำนาญการ
๙. นางสาวสกุลกาญจน์ ตังประพฤทธิ์กุล	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๐. นางสาวอิสริยา ดีโลก	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๑. นางสาวรุจิรา โตชูวงศ์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๒. นางสาววรรณยา สิงห์วี	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการทหาร
สำนักกรรมาธิการ ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่ ๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๓๙๑

คณะผู้จัดทำและเรียบเรียงข้อมูล

ที่ปรึกษาและผู้ตรวจทาน

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอกหญิง ศิพร โกวิท	เลขานุการคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ
๒. นายธีรวัฒน์ วงศาสุวรรณ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมาธิการการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด

ผู้จัดทำรายงานและเรียบเรียงข้อมูล

- นางสาววัชรี ตรองจิตต์	วิทยากรเชี่ยวชาญ ผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรฯ

ผู้ตรวจทานข้อมูล

๑. นางสาวประไพพร ส้มเกลี้ยง	วิทยากรเชี่ยวชาญ
๒. นางสาวใกล้รุ่ง เมืองนก	นิติกรเชี่ยวชาญ
๓. นางณัฐพร คีรีวิเชียร	วิทยากรเชี่ยวชาญ

ฝ่ายธุรการ

๑. นางรพีพร ขำนิพัฒน์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
๒. นางสาวสุเนตร สุวัฒน์เมฆินทร์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
๓. นางสาวนนทนันท์ ทิพย์เนตร	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๔. นางสาวสุริวัสสา ประเสริฐศิริกูล	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด
สำนักกรรมาธิการ ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่ ๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๐๒๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ moneysapa@gmail.com

พิมพ์ที่ : กลุ่มงานโรงพิมพ์และสำเนาสิ่งพิมพ์
สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่ ๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี
เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญคณะกรรมาธิการวิสามัญชุดดังกล่าวครับ

(คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ถ้าพร้อมก็ชี้แจงได้เลย รายงานได้เลยท่านประธานคณะกรรมาธิการครับ

พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ขออนุญาตกราบเรียนรายงานเรียนท่านประธานสภา ดังต่อไปนี้

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) ในวันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวน ๘ ญัตติ รวมผู้เสนอญัตติและผู้รับรองถึง ๑๖๔ คน ที่ประชุมได้มีมติตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ กระผมขออนุญาตท่านประธานกล่าวถึง ๘ ญัตติว่ามีท่าน ส.ส. ในสภาผู้ใดเสนอมาบ้าง ทั้ง ๘ ญัตติ

ญัตติแรก ท่านคมเดช ไชยศิวามงคล เป็นผู้เสนอ ญัตติที่ ๒ ท่านอิสสระ สมชัย และท่านสุทัศน์ เงินหมื่น เป็นผู้เสนอ ญัตติที่ ๓ ท่านประสงค์ บูรณ์พงศ์ เป็นผู้เสนอ ญัตติที่ ๔ ท่านสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง และท่านณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ เป็นผู้เสนอ ญัตติที่ ๕ ท่านชัชวาลล์ คงอุดม และศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม เป็นผู้เสนอ ญัตติที่ ๖ ท่านจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้เสนอ ญัตติที่ ๗ ท่านนริศ ขำนุรักษ์ และท่านอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ และญัตติที่ ๘ ท่านผ่องศรี แซ่จึง เป็นผู้เสนอ ท่านจะเห็นว่าเรื่องยาเสพติดเป็นเรื่องสำคัญ มีญัตติเสนอ ๘ ญัตตินะครับ แล้วสภาก็ได้สรุปตั้งกรรมาธิการวิสามัญคือชุดของกระผม โดยกระผมเป็นประธานกรรมาธิการ กรรมาธิการชุดนี้มีจำนวน ๓๙ ท่าน ประกอบด้วย กรรมาธิการที่ตั้งโดยสภาผู้แทนราษฎร ๒๑ ท่าน กรรมาธิการจากบุคคลภายนอก ๑๘ ท่าน รวม ๓๙ ท่าน กระผมขออนุญาตท่านประธานเอ่ยนามเพื่อเป็นเกียรติแก่กรรมาธิการวิสามัญชุดนี้นะครับทั้ง ๓๙ ท่าน มีกระผมเป็นประธาน แล้วมีท่านคมเดช ไชยศิวามงคล เป็นรองประธาน ท่านสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นรองประธาน ท่านพยม พรหมเพชร เป็นรองประธาน ท่านพนิต วิกิตเศรษฐ์ เป็นรองประธาน ท่านจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นรองประธาน ท่านชัชวาลล์ คงอุดม เป็นรองปราน ท่านนิยม เวชกามา เป็นรองประธาน ท่านผ่องศรี แซ่จึง เป็นรองประธาน ท่านสัมพันธ์ แป้นพัฒน์ เป็นรองประธาน ท่านวุฒินันท์ บุญชู เป็นรองประธาน ท่านนิคม บุญวิเศษ เป็นรองประธาน ท่านสุริยันต์ สุริยะโชติกุล เป็นรองประธาน ท่านอิสสระ สมชัย เป็นประธานที่ปรึกษา พันตำรวจเอก วิชย์สัณห์ บุญณรงค์ เป็นที่ปรึกษา ท่านกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ เป็นที่ปรึกษา

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านประธานยงยุทธครับ มันอยู่ในรายงานอยู่แล้วครับ คงไม่ต้องรายงานทั้งหมดครับ

พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : อ่านเพื่อเป็นเกียรติ แต่ไม่เป็นไรครับ ท่านประธานไม่อนุญาต ผมก็จะไม่อ่านต่อครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ครับ ขอสรุปเข้าเนื้อหาเลยครับ เนื้อหานี้ก็มีอยู่ในรายงานอยู่แล้ว เอาสรุปเลยครับ

พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ขอบคุณครับ เพื่อไม่ให้เสียเวลาแก่ท่าน ส.ส. แล้วก็ท่านประธาน ผมเรียนท่านประธานว่าผมได้ตั้งอนุกรรมาธิการอีก ๓ อนุ ก็จะไม่เอ่ยนาม มีอยู่ในรายงานทั้ง ๓ อนุ แล้วก็ตั้งเพิ่มอีก ๒ อนุ

มีอยู่ในรายงาน ฉะนั้นในรายงานที่จัดทำขึ้นผมเห็นว่ารายงานในเรื่องยาเสพติดเป็นเรื่องสำคัญ เป็นกรรมาธิการวิสามัญ แต่ในการที่จะพิจารณาให้ครบกระบวนความนั้นมันใช้เวลานาน กรรมาธิการวิสามัญชุดนี้ก็ใช้เวลาถึง ๖๖๐ วัน แล้วก็สิ้นเปลืองงบประมาณถึง ๒,๔๐๐,๐๐๐ บาท ถึงแม้อย่างไรก็ตามปัญหายาเสพติดก็หาได้หมดลงไม่ กรรมาธิการวิสามัญชุดนี้ก็ทำได้เพียงในระยะเวลาที่เรียนให้ท่านประธานทราบแล้ว อย่างไรก็ตามเราก็คิดว่ารายงานฉบับนี้เป็นรายงานที่พวกเราได้จัดทำขึ้นสมบูรณ์เรียบร้อยในระดับหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามก็ไม่ใช่เป็นยาวิเศษที่จะแก้ปัญหายาเสพติดได้ ----------

- ๗๙/๑

ฉะนั้นการเสนอรายงานชุดนี้ต่อท่านประธานสภาและสมาชิกผู้มีเกียรติทุกท่าน ยอมรับว่าถึงแม้เราจะทำสมบูรณ์อย่างไรก็ตาม เชื่อว่าข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่ท่านจะอภิปรายต่อไปก็จะเป็นประโยชน์แก่รายงานฉบับนี้ ต่อไปผมจะเรียนเชิญท่านประธานคณะอนุกรรมาธิการทั้ง ๓ อนุ ที่ผมได้ตั้งขึ้นจัดทำรายงานฉบับนี้ขึ้นชี้แจงต่อไป ขอเรียนเชิญคุณหมอเพชรดาวขึ้นชี้แจงในลำดับต่อไปครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ฝ่ายโสตขึ้นชื่อเป็นตัววิ่งก็ได้นะครับ รายชื่อคณะกรรมาธิการตามที่ท่านยงยุทธได้เสนอไว้ เพื่อเป็นเกียรติแก่กรรมาธิการ ก็ขึ้นอักษรวิ่งก็ได้ หรือจะมีรูปประกอบก็ตามใจ เป็นแทรกในระหว่างการถ่ายทอดสด เชิญท่านประธานคณะอนุกรรมาธิการ ท่านเพชรดาว ขอสรุป ๆ หน่อยนะครับ

นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา (กรรมาธิการ) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพดิฉัน แพทย์หญิงเพชรดาว โต๊ะมีนา ในฐานะกรรมาธิการ และประธานคณะอนุกรรมาธิการด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด และประธานคณะอนุกรรมาธิการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF หรือเอกซ์เซคคิวทีฟ ฟังก์ชัน (Executive Function) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย ขอสไลด์ (Slide) ที่ ๔ ด้วยค่ะ

(เจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน)

นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา (กรรมาธิการ) : ดิฉันขอใช้เวลาประมาณ ๕ นาทีนะคะท่านประธานคะ ปัจจุบันพบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่เป็นเด็กและเยาวชนมีจำนวนมากขึ้น แล้วก็อายุน้อยลง ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อมูลนี้พบว่าประชากรที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ ๑๕-๒๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๙ และยังพบว่าอายุที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดยิ่งน้อยลงไปทุกปี น้อยกว่า ๑๕ ปี ฉะนั้นแนวทางในการขับเคลื่อนการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในเด็กและเยาวชนควรกำหนดผลลัพธ์ที่ท้าทาย คือสามารถป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดสำหรับเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ต้องมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า กล่าวโดยสรุปจากแผ่นภาพเป็นข้อเสนอเชิงนโยบาย และการแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ สไลด์ (Slide) ต่อไปสไลด์ (Slide) ที่ ๕ ดิฉันขออนุญาตสรุปเป็นระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ระยะสั้นจะมุ่งเน้นในการเปลี่ยนสภาพแวดล้อมทางสังคมและชุมชนที่ปลอด

ยาเสพติด และสร้างกระแสสังคมให้เกิดค่านิยมเชิงบวกเพื่อให้เยาวชนอยู่ในพื้นที่ปลอดภัย รวมทั้งเน้นบทบาทสถาบันครอบครัวในการสร้างความเข้าใจและเปิดพื้นที่การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในครอบครัว ส่วนระยะกลางจะมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะทางสังคม เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทางใจให้กับเยาวชน ระยะยาวจัดทำแผนยุทธศาสตร์และสร้างเครือข่ายคนทำงานเพื่อเชื่อมโยงและลดการทำงานที่ซ้อนทับ มุ่งเน้นความร่วมมืออย่างเป็นระบบ มิใช่เพียงมุ่งให้บรรลุตัวชี้วัดขององค์กรเท่านั้น รวมทั้งส่งเสริมให้มีนักจิตวิทยาประจำโรงเรียน ระบบการดูแลให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่เข้มแข็งและจัดทำฐานข้อมูลที่เป็นระบบ ทั้ง ๓ ระยะ ที่กล่าวถึงมีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก หน่วยงานสนับสนุน และที่สำคัญต้องมีหน่วยงานติดตามประเมินผล ขออนุญาตสไลด์ (Slide) ถัดไปที่เป็นข้อสังเกตของคณะอนุกรรมาธิการการป้องกันค่ะ

ข้อแรก คือการจัดทำฐานข้อมูลเด็ก เยาวชน กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติด ฐานข้อมูลการดำเนินงานด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกัน เร่งติดตามนิเทศกระตุ้นให้จังหวัดใช้ระบบนิสปา (NISPA) นั่นก็คือระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด ส่วนสถานศึกษาใช้ระบบคาทาส (CATAS) นั่นคือระบบสารสนเทศเพื่อการดูแลติดตามการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา ทำอย่างไรให้มีการสอดคล้องกันระบบนี้ที่สามารถที่จะใช้ข้อมูลร่วมกันอย่างเป็นระบบ

ข้อที่ ๒ ทำอย่างไรที่จะวางรากฐานภูมิคุ้มกันระยะยาว โดยส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาทักษะสมองหรือที่เรียกว่า เอกซ์เซคคิวทีฟ ฟังก์ชัน (Executive Function) ทำให้มีการตั้งคณะอนุกรรมาธิการคณะนี้โดยเฉพาะ

ข้อที่ ๓ เรื่องแผนงานและงบประมาณบูรณาการยาเสพติด ท่านจะเห็นได้ว่ามีทั้งหมด ๒๙ หน่วยงาน ๙ กระทรวง งบประมาณ ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๔,๒๘๑ ล้านบาท แม้ว่าจะลดลงจากปี ๒๕๖๔ ร้อยละ ๓๕ ถ้าดูแล้วงบปราบปราม ๔๒.๑๕ เปอร์เซ็นต์ งบป้องกันเพียงร้อยละ ๓๑.๓ และงบบำบัดฟื้นฟูร้อยละ ๒๖.๕ ที่จริงแล้วควรให้สัดส่วนการป้องกันมากกว่านี้ เพราะมีงานวิจัยมากมายทั้งในแล้วก็ต่างประเทศยืนยันว่าการลงทุนกับเด็กปฐมวัยเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า ผลลัพธ์ที่เกิดไม่เพียงแต่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่เด็กและครอบครัว แต่ยังส่งผลต่อชุมชนและสังคมในภาพรวมอีกด้วย

และข้อที่ ๔ เรื่องของการจัดทำโครงการนำร่องหรือพื้นที่ต้นแบบ นำไปขยายผลที่สอดคล้องกับบริบทและสภาพปัญหาในแต่ละพื้นที่ เนื่องจากปัญหายาเสพติดแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันไป ฉะนั้นบริบทศาสนา วัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ก็ต้องมีการเน้นย้ำที่แตกต่างกันไปค่ะ

คณะอนุกรรมาธิการคณะต่อไปเป็นคณะที่ดิฉันเป็นประธาน นั่นคือคณะที่ดูเรื่องของการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบเพื่อพัฒนาทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย จะพบว่าการพัฒนาเด็กไทยอายุ ๑๕-๑๙ ปี พบว่าติดยาเสพติดถึง ๒.๗ ล้านคน และในจำนวนนี้ ๓๐๐,๐๐๐ คนเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู พบว่าความบกพร่องในการทำงานของสมองส่วนหน้าทำให้ไม่สามารถยับยั้งทั้งความคิดและการกระทำในทุกขั้นตอนของการติดยา ตั้งแต่พาตัวเองเข้าสู่สถานการณ์เสี่ยง ทดลองการใช้ยาเสพติด ใช้ซ้ำจนติด บำบัดแล้วกลับมาใช้ซ้ำอีก การติดยาเป็นสิ่งที่แก้ไขและป้องกันได้ โดยพ่อแม่ ผู้ปกครอง คุณครู เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและชุมชน ซึ่งมีบทบาทในการป้องกันตั้งแต่เด็ก มีงานวิจัยที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับทักษะสมองส่วนหน้าหรือเอกซ์เซคคิวทีฟ ฟังก์ชัน (Executive Function) กับการใช้ยาเสพติด บ่งชี้ค่ะว่าการใช้ยาเสพติดมีสาเหตุของการบกพร่องกับทักษะสมองส่วนหน้า คือความสามารถของสมองในการกำกับความคิด อารมณ์ พฤติกรรมให้บรรลุสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ เป็นศักยภาพที่พวกเรามีตั้งแต่เกิดค่ะ แต่ต้องได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดคุณภาพของการคิด วิเคราะห์ ไตร่ตรอง แล้วก็กำกับตนเองได้ และในช่วงเวลาทองของเด็กนั่นคือช่วง ๓-๖ ปี หากได้รับการฝังชิป (Chip) ในช่วงปฐมวัยแล้วก็จะปลูกฝังกลายเป็นบุคลิกภาพของบุคคลนั้นไปตลอดชีวิต ในคณะอนุกรรมาธิการชุดนี้เราได้พัฒนาพื้นที่ต้นแบบอย่างเป็นระบบ โดยมีการบูรณาการพยายามทำให้อย่างยั่งยืน ทั้งท้องถิ่น ท้องที่ โรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง มหาวิทยาลัย ได้มีการศึกษาวิเคราะห์พื้นที่ต้นแบบใน ๔ จังหวัด นั่นคือ อำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี และเขตสวนหลวง กทม. มีการทำโดยสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับมูลนิธิเพื่อการฟื้นฟูพัฒนาเด็กและครอบครัว (ฟอร์เด็ก) และสถาบันรักลูกเลิร์นนิ่งกรุ๊ป (Learning Group) ได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก ป.ป.ส. ตั้งแต่เดือนมิถุนายน เสร็จสิ้นเมื่ออาทิตย์ที่ผ่านมา เรามีเพียงระยะเวลา ๗ เดือนในการทำงานวิจัย ๓ เดือนที่คุณครูที่ผ่านการอบรมจาก

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๓ เดือนทำกับเด็ก เราพบว่าโปรแกรม (Program) ที่ส่งเสริมสมรรถนะครูปฐมวัยเกิดหลักฐานเชิงประจักษ์ ไม่ว่าจะเป็นการอบรม การเป็นพี่เลี้ยง แล้วก็การติดตามประเมินผล เราพบว่าทั้ง ๔ พื้นที่ต้นแบบของเรา เด็กปฐมวัยมีการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ทักษะพื้นฐาน ทักษะปฏิบัติกำกับตนเองดีขึ้น และทั้ง ๔ จังหวัดต้นแบบของเรา ในทักษะเหล่านี้มีการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เด็กติดมือถือน้อยลง พฤติกรรมก้าวร้าวหรือพฤติกรรมทางลบอื่น ๆ ก็ลดน้อยลง จะเป็นการฝังชิป (Chip) ที่ติดตัวเด็กกลายเป็นสันดานไปตลอดชีวิต นำไปสู่ผลว่าการป้องกันสารเสพติดในวัยรุ่นต่อไปค่ะ

สุดท้ายข้อสังเกตที่คณะอนุกรรมาธิการหรือคณะกรรมาธิการวิสามัญของเราส่งข้อสังเกตไปยัง ๖ กระทรวง ซึ่งมีรายละเอียดอยู่ในรายงาน เมื่อเราได้ตั้งต้นแล้วก็ควรที่จะมีการต่อเนื่องในทุกหน่วยงาน และกระทรวงที่ได้นำเสนอไปไม่เพียงแต่เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดเท่านั้น แต่ยังเป็นภูมิคุ้มกันต่อปัญหาอื่น ๆ ด้วย เช่น ก้าวร้าว ติดพนัน ติดเกม ปัญหาการเรียน โดยขอให้มีการกำหนดให้การสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดปฐมวัยเป็นวาระแห่งชาติ มีงบประมาณที่รองรับเพียงพอ โดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และกำหนดให้ ป.ป.ส. เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดทำยุทธศาสตร์จังหวัดในการสร้างพื้นที่บูรณาการ สร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัยของประเทศ และร่วมกันผลักดันเรื่องปฐมวัยให้เป็นวาระแห่งชาติ เพราะนี่คือพื้นฐานของการพัฒนาทักษะสมองเอกซ์เซคคิวทีฟ ฟังก์ชัน (Executive Function) ขอบคุณค่ะ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : มีท่านสมาชิกจะซักถามหลายท่าน เชิญท่านอนุรักษ์ บุญศล ก่อนครับ

นางอนุรักษ์ บุญศล (สกลนคร) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางอนุรักษ์ บุญศล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร เขต ๔ พรรคเพื่อไทยค่ะ

พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ขออนุญาตท่านประธาน ผมกราบเรียนท่านประธาน ผมต้องการให้การรายงานจบก่อนแล้วก็ถึงให้ซักถาม ขออนุญาตท่านประธานครับ ยังมีอีกท่านหนึ่งครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านอนุรักษ์ขออภัยก่อนนะครับ เชิญครับ ท่านสามารถ เป็นประธานอนุกรรมาธิการ เชิญครับ

นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช (กรรมาธิการ) : ต้องกราบขอบคุณท่านประธานสภาแล้วก็ท่านประธานกรรมาธิการครับ กระผม นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช ในฐานะกรรมาธิการและที่ปรึกษากรรมาธิการครับ วันนี้ได้รับมอบหมายจากท่าน พลตำรวจเอก ยงยุทธ ในฐานะประธานกรรมาธิการให้มาชี้แจงในเรื่องเกี่ยวกับกรรมาธิการวิสามัญยาเสพติด ในเรื่องของการปราบปรามยาเสพติดนั้นต้องนำเรียนท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกท่าน ผมมั่นใจว่าท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกท่านได้รับฟังปัญหายาเสพติดมาจากพ่อแม่พี่น้องประชาชนจึงได้มีการตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นมา วันนี้กรรมาธิการวิสามัญได้ทำรายงานเรื่องนี้เสร็จสิ้นแต่อย่างว่าครับ กรรมาธิการทำเสร็จแล้วมันไม่ได้อัปเดต (Update) บางเรื่องอาจจะไม่ทันท่วงทีกับในยุคปัจจุบัน สิ่งสำคัญที่สุดที่อยากจะนำเรียนท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเรื่องของการป้องกันและปราบปราม ในรายงานนี้บอกไว้อย่างชัดเจนครับ ซึ่งอยู่ในมือของท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกท่าน การปราบปรามยาเสพติดนั้นเราเห็นมานานแล้วมันแก้ไม่ได้ เนื่องจากอะไรครับ เนื่องจากประเทศไทยนั้นเป็นประเทศที่มีชายขอบที่ติดกับเพื่อนบ้าน โดยเพื่อนบ้านนั้นมีวัตถุประสงค์ในการผลิตยาเสพติด ประเทศไทยนั้นเป็นประเทศเดียวที่จะเดินทางด้วยรถยนต์ ไปประเทศมาเลเซียต้องผ่านประเทศไทย ฉะนั้นในกรรมาธิการก็เลยเสนอแนะว่าเราคงจะต้องมีการควบคุมแหล่งผลิตยาเสพติดนอกประเทศอย่างที่นำเรียนวันนี้ชายแดนฝั่งตะวันตกนั้น จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดตาก ติดประเทศเพื่อนบ้านคือพม่า แม้แต่จังหวัดเชียงรายก็ติดครับ สามเหลี่ยมทองคำก็เป็นแหล่ง ฉะนั้นในกรรมาธิการก็บอกว่าเราควรเพิ่มมาตรการสกัดกั้น ตามชายแดนหรือแนวชายฝั่งตลอด

ลำน้ำโขง แล้วก็ต้องมีมาตรการที่เข้มข้นในเรื่องของศุลกากร เพื่อที่จะต้องไม่ให้ประเทศไทยนั้นเป็นศูนย์กลางเครือข่ายยาเสพติดหรือที่เราเรียกว่าฮับ (Hub) นั่นก็คือสิ่งที่กรรมาธิการเสนอในข้อแรกครับ

ในข้อที่ ๒ การป้องกันยาเสพติดตามแนวชายแดน ต้องยอมรับว่าภาครัฐนั้นจัดสรรงบประมาณมาก ในกรรมาธิการก็เลยบอกว่าควรจะเสนอครับ ควรจะเสนอให้มีการติดกล้องวงจรปิดซีซีทีวี (CCTV) ที่มีประสิทธิภาพสูงให้แก่หน่วยงานในพื้นที่ เพราะอย่างในพื้นที่รับผิดชอบของฐานปฏิบัติการดอยช้างมูบเป็นกล้องวงจรที่มีคุณภาพสูง ก็สามารถที่จะช่วยสกัดกั้นการนำเข้ายาเสพติดได้ อย่างที่กรมเจ้าท่าเขามีกล้องวงจรปิดที่สามารถซูม (Zoom) ได้ถึง ๒๐๐ เท่า ถ้าเราเอาเครื่องมือเหล่านั้นมาสนับสนุนตามแนวชายแดนให้มีอุปกรณ์ที่ทันสมัยก็จะช่วยกันสกัดกั้นยาเสพติดหรือสารตั้งต้นของยาเสพติดได้ครับ

- ๘๒/๑

ข้อที่ ๓ ที่กรรมาธิการเสนอ ก็คือวันนี้ต้องยอมรับว่ายาเสพติดไม่ได้ขนไม่ได้ซื้อขายกันปกติครับ มีการซื้อขายผ่านออนไลน์ (Online) มากขึ้น ก็คือใช้แพลตฟอร์มโซเชียล (Platform Social) นี่ละครับ ทางกรรมาธิการก็บอกว่าก็ต้องควบคุมปัญหาแพลตฟอร์ม (Platform) ต่าง ๆ ให้ได้ โดยมีกฎหมายครับ มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ปี ๒๕๕๐ ตรงนี้ก็ต้องเอามาบังคับใช้ให้มากขึ้นครับ ต่อมาครับ ในเรื่องของการเก็บข้อมูลแบบบิ๊กดาตา (Big Data) สิ่งสำคัญที่สุดวันนี้ต้องยอมรับครับว่าอย่างที่ท่านกรรมาธิการท่านคุณหมอเพชรดาวได้พูดไปว่าเรามีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือการปราบปรามยาเสพติดมากมาย แต่การเก็บข้อมูลในฐานะบิ๊กดาตา (Big Data) ยังไม่เพียงพอ จึงได้มีการเสนอในฐานะกรรมาธิการบอกว่าควรจะต้องมีการเก็บบิ๊กดาตา (Big Data) ของเบอร์มือถือทุกเบอร์ และศูนย์ปฏิบัติการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้า หรือ ศปก.ตร.สน. จะเป็นคนใช้งานเพื่อความรวดเร็วและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อจะได้สกัดกั้นเรื่องของยาเสพติดได้อีกทางหนึ่ง ต่อมาครับจากปัญหาการลักลอบส่งยาเสพติดผ่านระบบโลจิสติกส์ (Logistics) วันนี้ต้องยอมรับว่าประเทศไทยนั้นการซื้อขาย การขนส่งนั้นสะดวกมากมาย เราไม่ได้มีแค่ไปรษณีย์ไทยเหมือนแต่ก่อนหรือเหมือนแต่ในอดีตแล้ว เรามีระบบขนส่งมากกว่า ๑ แห่ง มีเอกชนอีกหลายรายในเรื่องของการขนส่ง ฉะนั้นการลักลอบส่งยาเสพติดผ่านโลจิสติกส์ (Logistics) ต่าง ๆ นั้น ก็จะต้องมีเครื่องเอกซเรย์ (X-ray) คือปัจจุบันนี้เครื่องเอกซเรย์ (X-ray) ไม่ได้มีตามจุดส่งของซึ่งก็ไม่สามารถทำให้ผู้รับฝากส่งนั้นตรวจสอบได้ว่าคนที่มาส่งนั้นได้มีการส่งยาเสพติดหรือไม่ อันนี้ก็เป็นข้อเสนอที่ทางกรรมาธิการได้เสนอครับ

อีกเรื่องหนึ่ง ในเรื่องของการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ต้องยอมรับว่าในเรื่องของปัญหายาเสพติดนั้น เรื่องของเส้นเงินการค้ายาเสพติดนั้นมีผลมากในเรื่องของการทำให้มีแรงจูงใจ หลายครั้งที่จากผู้เสพยาเสพติดพัฒนาเป็นผู้ค้ารายย่อยและพัฒนาจนเป็นผู้ค้ารายใหญ่ คนเหล่านั้นเขาไม่ได้ติดยา เขาไม่ได้เสพติดยาเสพติด แต่เขาเสพติดจากรายได้จากการค้ายาเสพติด ทางกรรมาธิการป้องกันและปราบปรามซึ่งเป็นอนุกรรมาธิการในกรรมาธิการวิสามัญก็ได้เสนอว่าจะต้องให้ ปปง. รวมถึง ป.ป.ส. ซึ่งต้องขอบคุณสภาแห่งนี้ครับ ที่ได้มีการออกกฎหมายประมวลกฎหมาย

ยาเสพติดซึ่งให้มีผลย้อนหลังในเรื่องของการยึดทรัพย์ ซึ่งตรงนี้ก็สอดคล้องกับที่กรรมาธิการได้เสนอไว้ในรายงานครับ

อีกเรื่องหนึ่งก็คือเรื่องของการเสริมพลังให้กับชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านหรือชุมชน อย่างที่บอกครับ เรามีชุด ชรบ. ก็คือสิ่งสำคัญที่สุดทำอย่างไรให้ชุด ชรบ. นั้นเขามีองค์ความรู้ มีเครื่องมืออุปกรณ์ที่สามารถปฏิบัติหน้าที่แทนตำรวจได้ในการที่เขาจะต้องตรวจตราการเข้าออกของชุมชน การเฝ้าระวังของชุมชนและสามารถดำเนินการในการที่จะป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้ครับ นี่ก็เป็นเรื่องที่ได้พิจารณาในเรื่องของการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดครับ

อีกเรื่องหนึ่งที่จะต้องนำเรียนท่านประธานสภาไปยังท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็คือเรื่องของการบำบัด รักษา และฟื้นฟูปัญหายาเสพติด ซึ่งเรื่องนี้ก็เป็นหนึ่งในอนุกรรมาธิการที่ท่านประธานกรรมาธิการได้ตั้งขึ้นมา แล้วท่านก็ได้มอบหมายให้มาชี้แจง ก็คือการบำบัด รักษา ฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ผมมั่นใจว่าท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกท่านคงเห็นในเรื่องของคนติดยาเสพติดมากขึ้น เพราะอะไรล่ะครับ เพราะวันนี้ตัวประมวลกฎหมายยาเสพติดนั้นเขาเปลี่ยนแนวความคิดของคนติดยาเสพติดจากผู้เสพยาเสพติดเป็นผู้ป่วยครับ ฉะนั้นสิ่งสำคัญที่สุดในเรื่องของการเปลี่ยนผ่านจากการปราบปรามยาเสพติดในแบบเดิมมาเป็นรูปแบบใหม่นั้นก็ต้องเปลี่ยนแนวความคิดครับ ----------

สิ่งสำคัญที่สุดในเรื่องของการคัดกรองครับ การคัดกรองบำบัดรักษาฟื้นฟูนั้นต้องจำแนกผู้ป่วยให้เข้าสู่การบำบัดอย่างเหมาะสม การบำบัดนั้นจะต้องมีสถานรับรองครับ มีการรับรองผู้เสพยาเสพติดนั้นเพียงพอและต้องมีความชัดเจน และมีสถานที่ดูแลต้องชัดเจนครับ เมื่อบำบัดครบกระบวนการแล้วต้องมีการติดตาม มีการช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัด โดยให้ชุมชนและสังคมให้โอกาสบุคคลเหล่านั้นได้พิสูจน์การกระทำเพื่อไม่ให้กลับไปกระทำความผิดซ้ำในเรื่องยาเสพติด อย่างที่บอกครับว่าในเรื่องของการบำบัดนั้นไม่ใช่แค่ทำให้เขาหายจากการติดยาเสพติด สังคมต้องให้โอกาสเขาด้วย ในการที่เขาสามารถกลับมามีส่วนร่วมของคนในชุมชนหรือสามารถกลับมาประกอบอาชีพที่สังคมยอมรับ สิ่งที่กรรมาธิการเสนออีกก็คือในเรื่องของการบำบัดครบกระบวนการครับ ที่ผ่านมาท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคงพบและคงเผชิญปัญหาเหล่านี้ ในเรื่องของการบำบัดแล้วกลับมายังไม่หาย ก็กลับไปติดยาเสพติดซ้ำอีก นั่นก็คือสิ่งที่จะต้องทำให้ครบกระบวนการครบถ้วนครับ ในเรื่องของการสร้างระบบหรือกลไกในการทำหน้าที่จิตสังคมนะครับ โดยสถานศึกษาทุกแห่ง อย่างที่ท่านคุณหมอเพชรดาวได้พูดครับว่าในเรื่องของทักษะสมองนั้นมีส่วนสำคัญ ในเรื่องของการที่จะช่วยกันบำบัดผู้ป่วยยาเสพติด เพราะถ้าเด็กมีปัญหาครอบครัวไม่สามารถแยกแยะได้ก็จะสามารถทำให้เด็กนั้นกลับไปติดยาเสพติดได้อีก

อีกเรื่องหนึ่งครับ ในเรื่องของการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดในเรือนจำ กรมราชทัณฑ์ควรมีการประสานกับกระทรวงสาธารณสุขเพื่อทำงานร่วมกันในการสังเกตพฤติกรรมของนักโทษผู้ติดยาเสพติด โดยใช้วิธีการรักษาเป็นรายบุคคลและแสวงหาแนวทางการบำบัดฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ต้องหาต่อไปครับ ซึ่งเรื่องนี้เองกรมราชทัณฑ์ก็ต้องร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดด้วยในเรื่องของการวางแผนในการใช้งบประมาณ เพื่อให้การใช้ประมาณนั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุดครับ

แล้วก็อีกเรื่องหนึ่งครับ ในเรื่องของการบำบัดฟื้นฟูนั้นวันนี้ก็ต้องนำเรียนว่าเรายังขาดช่วงในการที่จะติดตามการดำเนินการในเรื่องของการบำบัดฟื้นฟู ในเรื่องของอนุกรรมาธิการ เรื่องของการป้องปราม แล้วก็บำบัดฟื้นฟู ก็ดำเนินการเรียบร้อยครับ ขอบคุณท่านประธานสภาครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านประธานมีอีกไหมครับ

พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ ผมขออนุญาตท่านประธานว่ารายงานของคณะกระผมชุดนี้เป็นรายงานคณะกรรมาธิการวิสามัญ ซึ่งใช้เวลาดำเนินการถึง ๖๖๐ วัน ใช้งบประมาณสูงถึง ๒.๔ ล้านบาทเศษ กรรมาธิการวิสามัญของเราทั้งชุดนี้อย่างที่กราบเรียนท่านประธานแล้วว่าเราประกอบไปด้วย ส.ส. ที่เสนอญัตติถึง ๑๖๐ ท่าน แล้วก็เราตั้งคณะที่ปรึกษาอีกมีกรรมาธิการที่มาร่วมเป็นที่ปรึกษาข้างนอกอีก รวมทั้งสิ้นถึง ๒๖๓ ท่าน แล้วก็ขอสังเกตนี้คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ไปดูงาน แล้วก็ได้ศึกษาการดำเนินการมาเชื่อว่าครบถ้วน เชื่อว่ารายงานสมบูรณ์ แต่รายงานของเราไม่ใช่เป็นยาวิเศษที่เมื่อรับแล้วเสนอรัฐบาลแล้วจะแก้ปัญหายาเสพติดได้ ขอกราบเรียนท่านประธานว่าปัญหายาเสพติดนั้นเป็นปัญหาสำคัญของชาติ เป็นวาระสำคัญของชาติ กรรมาธิการวิสามัญทำได้แค่ชั่วระยะเวลาในการดำเนินการเท่านั้น ปัญหายาเสพติดในขณะที่คณะกรรมาธิการวิสามัญดำเนินการมันมีปัญหาใหม่เกิดขึ้นตลอด ----------

เพราะฉะนั้นการวิเคราะห์ การถกปัญหากันนี้ไปเสียเวลากับปัญหาใหม่ อย่างเช่น ปัจจุบัน หลังจากรายงานนี้จบมันก็มีปัญหาเรื่องยาเสพติดมาก แล้วก็อาจจะทันสมัยกว่า เชื่อว่าท่าน ส.ส. ผู้ทรงเกียรติทุกท่านมีปัญหามากที่จะถามกรรมาธิการชุดนี้ แต่กรรมาธิการชุดนี้ก็ทำได้เพียงแต่รายงานฉบับที่เสนอมาให้สภาทราบเท่านั้น ส่วนปัญหาอื่นซึ่งนอกเหนือจากการรายงานนี้เราก็มีคณะกรรมาธิการสามัญยาเสพติดอีกนะครับ เพราะฉะนั้นก็กราบเรียนท่านประธานสภาเพื่อทราบครับ ขอบพระคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านอนุรักษ์ บุญศล เชิญครับ

นางอนุรักษ์ บุญศล (สกลนคร) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางอนุรักษ์ บุญศล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร เขต ๔ พรรคเพื่อไทย ท่านประธานที่เคารพคะ หลังจากที่ฟังรายงานที่ท่านรายงานต่อสภาผู้แทนราษฎรแล้ว มันมีแนวทางหลายแนวทางเลยทีเดียวในการดูแลป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ เพราะว่าคนที่เสพยา ดิฉันมีคำถามค่ะท่านประธานคะ แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด เรื่องนี้ดิฉันทราบข้อมูลมาจากเบื้องลึกว่าตอนนี้ศูนย์บำบัดยาเสพติดจะให้ไปอยู่ที่ว่าการอำเภอ ดิฉันไม่เห็นด้วย ดิฉันถามไปที่กรรมาธิการทั้ง ๓ ท่านบนบัลลังก์ที่นั่งเคียงข้างท่านประธานว่า ท่านได้ศึกษาเรื่องนี้หรือไม่ เพราะเดี๋ยวนี้มีคำสั่ง ปัจจุบันนี้ ๒-๓ อาทิตย์ที่ผ่านมา มีคำสั่งแล้วว่าให้ศูนย์บำบัดยาเสพติดไปอยู่ที่ที่ว่าการอำเภอ งบประมาณอยู่ไหนคะ ปลัด มันเกี่ยวข้องกันอย่างไร ดิฉันไม่เห็นด้วย ดิฉันถามคำถามว่าท่านได้ศึกษาเรื่องนี้หรือไม่ ดิฉันแสดงความคิดเห็นดังนี้ว่าศูนย์บำบัดควรไปอยู่ในค่ายทหาร เพราะว่ามีทุกจังหวัด ศูนย์บำบัด ๑. มีที่คุมขังขณะที่คนอาละวาด ๒. มีข้าว มีการบริหารการจัดการเรื่องอาหารการกิน ๓ มื้อให้ผู้ติดยาเสพติดอย่างดีเลยทีเดียว แล้วก็มีรั้วรอบขอบชิด มีจำนวนประชากรเป็น ๔๐๐,๐๐๐ ๕๐๐,๐๐๐ นายเลยทีเดียวในเรื่องของทหารต้องทำงานเพื่อประเทศชาติและประชาชนค่ะ แล้วทีนี้ดิฉันมีเหตุผลสนับสนุนอะไรว่าอย่าให้ไปตั้งศูนย์บำบัดที่ว่าการอำเภอ เพราะว่าปริมาณคนที่จะดูแลน้อย ทีนี้ผู้ติดยาเสพติด ดิฉันลงไปในพื้นที่แล้วก็สอบถามที่โรงพยาบาล รพ.สต. บางแห่ง หลายแห่งว่ามีผู้มารับยาจิตเวชประมาณเท่าใด โรงพยาบาล รพ.สต. ตอบว่า ๕๐-๗๐ คนค่ะแม่ครูคะ ตำบลหนึ่งประมาณ ๕๐-๖๐ คน ดิฉันคิดง่าย ๆ เลยค่ะ แค่ ๖๐ คนนี้ต่อ ๑ ตำบล ประเทศไทยมีทั้งหมด

สผ ๑๘/๒๕๖๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วีรุทัย ๘๔/๒

๗,๒๕๕ ตำบล มีคนที่ติดยามารับยาจิตเวช ๔๓๕,๓๐๐ คน เยอะขนาดนั้น แล้วคนที่ไม่ระงับด้วยยา รักษาบ้าง ไม่รักษาบ้าง แบบนี้เขาเรียกว่างูเลื้อย แล้วไปที่ศูนย์บำบัดใด โรงพยาบาลก็บอกว่าโรงพยาบาลจ่ายยา ไม่มีที่ควบคุม ไม่มีที่คุมขัง ตำรวจก็บอกว่าระงับเหตุเท่านั้น เมื่อเขาโทรมาบอกก็ไประงับเหตุ ไปดูสิคะ เวลาที่ดิฉันไปเปิดหมอลำ คนเหล่านี้จำนวนมหาศาลเลย มันน่ากลัว เป็นระเบิดเวลา ----------

แต่ก่อนดิฉันบอกว่าในหมู่บ้านหนึ่ง ๕-๑๐ คน เดี๋ยวนี้ท่านประธานคะเกือบ ๔ ปีผ่านไป ๒๐-๓๐ คนแล้ว มันจะต้องศึกษาอย่างรอบด้าน เรื่องนี้ดีที่สุดแล้วค่ะที่ท่านศึกษา แต่ดิฉันว่าใครจะเป็นศูนย์โดยชัดแจ้งไม่ควรให้ไปรายงานใช้ ว. ที่ว่าการอำเภอเท่านั้น อันนี้พูดอีกครั้งหนึ่ง ดิฉันถามว่าศึกษากันขนาดไหน อย่างไร พวกงูเลื้อยต่าง ๆ ที่เป็นระเบิดเวลาจะก่อคดีอาชญากรอาชญากรรมจำนวนมหาศาลขนาดไหน แล้วความเป็นอยู่ของคนในหมู่บ้านจะอยู่กันโดยหวาดระแวงหรือไม่ ท่านศึกษาอย่างรอบด้านหรือยัง เขาคลั่งยาฆ่าพ่อแม่แผลบาดลึกหรือแค่สึกประจัญบานสะท้านไหว ปล่อยบุญบาปสาปแช่งแข่งหายใจ ไม่มัดรวมสวมชีพไว้ไทยอ่อนแอ ศูนย์บำบัดต้องชัดเจนเกณฑ์กำหนด เกิดกบฏได้ตลอดขอดเกล็ดแผลเพราะบำบัดคือคนบ้าล้าดวงแด เป็นดวงแขสุขสว่างได้ใครควบคุม ขอบพระคุณท่านประธานค่ะ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ต่อไปท่านศาสตราจารย์โกวิทครับ แล้วก็ท่าน พลตำรวจตรี สุพิศาล เชิญท่านอาจารย์โกวิทก่อนครับ

ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม แบบบัญชีรายชื่อพรรคพลังท้องถิ่นไท จังหวัดนครศรีธรรมราช ท่านประธานครับ ผมขอร่วมอภิปรายให้ข้อสังเกตและมีคำถามต่อรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ นั่นคือรายงานของกรรมาธิการที่ตั้งหัวข้อไว้ ท่านประธานครับ เมื่อเราพูดถึงยาเสพติด ผมคิดว่าการแก้ปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ผมเรียนท่านประธานว่าต้องพิจารณาตั้งแต่ต้นทาง หรือกลางทาง ปลายทาง เพราะฉะนั้นในรายงานชิ้นนี้ก็ขอชมเชยทุกอนุกรรมาธิการด้วยว่าได้พยายามอธิบายทั้งต้นทาง กลางทาง และปลายทางไว้อย่างน่าสนใจ ผมจะยกตัวอย่างและมีข้อสังเกต รวมทั้งคำถามด้วยสัก ๒-๓ ประเด็น ถ้าเราพูดถึงต้นทาง ผมคิดว่าในรายงานก็ได้เขียนเรื่องการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด เรื่องของการสร้างภูมิคุ้มกัน เรื่องของความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว แล้วก็สร้างภูมิคุ้มกันครอบครัว อันนี้ก็เป็นรายงานที่ปรากฏอยู่ แต่อย่างไรก็ตามมันมีความน่าสนใจที่ผมอยากจะสอบถามด้วยก็คือว่าเมื่อสักครู่พูดถึงเคส (Case) หรือกรณีที่จะทำให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยเรื่องของยาเสพติดของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความตั้งใจที่จะทำให้ชุมชนปลอดยาเสพติด ผมพูดด้วยความเป็นห่วงว่าอันนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติ

เพราะยาเสพติดในยุคปัจจุบันก็ทราบกันดีว่ามันค่อนข้างจะรุนแรงมากขึ้นต่อเด็กและเยาวชน เพราะฉะนั้นผมจึงมองว่าการบูรณาการในพื้นที่ให้เป็นชุมชนปลอดยาเสพติดที่เป็นตัวอย่าง ผมคิดว่าอาจจะยกตัวอย่างให้ชัด ๆ ว่า ถ้าจะบูรณาการเรื่องของท้องที่ท้องถิ่น เรื่องของส่วนราชการ เรื่องของโรงเรียน เรื่องของสาธารณสุข เรื่องของกระทรวงมหาดไทยที่มาเกี่ยวข้อง แล้วก็เอาชุมชนเป็นฐาน มาตรการของชุมชนผมว่าเป็นเรื่องสำคัญ เรื่องที่ ๑ ที่อยากจะเรียนท่านประธาน ส่วนกลางทางผมคิดว่าท่านทำไว้ชัดเจน แต่ผมคิดว่าการที่จะไปป้องกันปราบปรามที่ไปควบคุมแหล่งผลิตก็ดี หรือการไปสกัดกั้นแนวชายแดนของยาเสพติดที่ลักลอบเข้ามา ลำเลียงมาสู่ประเทศเรา ผมคิดว่าตรงนี้ยังอาจจะต้องบอกให้ชัด ๆ สักนิดหนึ่งว่าจะทำอย่างไร เรื่องของการควบคุมสื่อซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งก็ยังลาง ๆ อยู่ ----------

ส่วนปลายทางก็คือเรื่องของความเข้มข้นทางกฎหมายก็ดี เพราะว่าเราพูดในปลายทางอยู่ ๒ เรื่อง ในเรื่องที่การจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด อันนี้ก็เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบำบัด ซึ่งเป็นเรื่องปลายทาง แต่วันนี้ผมสนใจเรื่องการจัดตั้งศูนย์บำบัด ในช่วงแรกผมอยากตั้งคำถามว่าในช่วงกลางทางที่เรามีหน่วยที่แก้ปัญหายาเสพติดมาก แต่ปัญหาหนึ่งที่พบเจอในพื้นที่ก็คือว่าการบูรณาการกันระหว่างพื้นที่ ระหว่างส่วนราชการมันยังเป็นปัญหาอยู่ ก็เลยอยากถามให้มีคำตอบให้กับกระผมด้วยว่าจะบูรณาการในระดับป้องกันหรือปราบปรามในพื้นที่อย่างไร ส่วนจัดตั้งศูนย์บำบัด ผมคิดว่าอันนี้มันต้องออกแบบ ผมอาจจะไม่เข้าใจว่าการออกแบบการจัดตั้งศูนย์บำบัด หรืออาจจะมีอยู่แล้ว หรือจะทำอย่างไร เพราะผมมองว่าการบำบัดมันเป็นเรื่องของระดับของผู้เสพ ผู้ติดยา อันนี้เป็นเรื่องสำคัญ ขึ้นอยู่กับระดับของอาการผู้ป่วย ผู้เสพด้วย เพราะฉะนั้นจะแบ่งการออกแบบศูนย์อย่างไรในผู้เสพที่มีดีกรี (Degree) ไม่รุนแรงนัก ผู้เสพที่รุนแรงจะทำอย่างไร ผมคิดว่าอันนี้ไม่ค่อยชัดเจน ก็เลยอยากถามไว้เป็นประเด็นสุดท้ายว่าในแง่ของศูนย์บำบัดซึ่งผมสนใจว่าผู้จัดทำรายงานที่ผมเรียนว่าอาการของผู้ป่วยในการติดยามันมีลักษณะที่แตกต่างกัน บางคนก็มีอาการในเรื่องของทางจิตเวช ก็แล้วแต่นะครับ สิ่งเหล่านี้ผมคิดว่าผมอยากเห็นรายงานที่ระบุ โดยเฉพาะศูนย์บำบัดซึ่งเป็นปลายทาง เพราะฉะนั้นสิ่งที่ผมพูดมาตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง มันเป็นการผนึกกำลังตั้งแต่ต้นจนกระทั่งบั้นปลาย มันจะทำให้กระบวนการที่เขียนไว้ว่าปัญหายาเสพติดจะแก้ไขปัญหาอย่างมีระบบ นั่นคือสิ่งที่ผมตั้งคำถามในประเด็นกลางทางตรงที่การบูรณาการ ส่วนต้นทางผมคิดว่าเราอาจจะต้องมีเคส (Case) ชุมชนปลอดยาไหม ส่วนปลายทางผมถามเรื่องศูนย์บำบัดยาเสพติดที่มีระดับ จะต้องมีระดับหรือมีการรวมศูนย์อยู่แห่งเดียว ในระดับพื้นที่ จังหวัด และระดับชาติ ขอบคุณท่านประธานครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านพลตำรวจตรี สุพิศาล ครับ

พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ขอมีส่วนร่วมในรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

รายงานฉบับนี้เป็นเอกสารที่ใช้เวลาและทุนจำนวนสูง แล้วก็เป็นเอกสารที่ดี ซึ่งในรายงานดังกล่าวผมเห็นความเคลื่อนไหวของคณะผู้ทำ โดยเฉพาะเรื่องการปรับแก้ตอนประมวลยาเสพติดเข้ามาแก้ไขแล้วเปลี่ยนแปลงทิศทางของการดูแลผู้เสพ โดยเฉพาะปัญหาของผู้เสพที่มีปัญหา ในข้อสังเกตของการพิจารณาในเอกสารหน้า ๙๘ ในประเด็นของการจัดการกับผู้เสพ ผมยังมีความเห็นอยากจะเป็นข้อสังเกตเพิ่มเติมนิดหนึ่ง ในกระบวนการของการจัดการกับผู้เสพ โดยเฉพาะ พ.ร.บ. ฉบับนี้เป็น พ.ร.บ. ประมวลยาเสพติดที่เป็นนวัตกรรมของกฎหมายที่สภาได้ออกไปเพื่อเปลี่ยนแปลงวิธีคิด กรอบความคิดของผู้คนในสังคม โดยให้ยึดติดหรือการแก้ไขผู้เสพเข้าสู่สังคม เราต้องการทำลายผู้เสพที่เป็นเหยื่อของการค้ายาเสพติด เป็นส่วนที่มีจำนวนมากที่สุด แล้วติดอยู่ในเรือนจำจำนวนมากที่สุด ฉะนั้นในประเด็นของข้อสังเกต มันจะต้องมีกระบวนการหลังจากการบำบัดมีศูนย์แล้ว สิ่งที่สำคัญก็คือการส่งถ่ายคนดีสู่สังคม ซึ่งในกระบวนการนี้ยังขาดกระทรวง ๒ กระทรวง คือกระทรวงสาธารณสุขที่เป็นปลายทางอีกนิดหนึ่ง แต่ต่อไปถึงกระทรวงแรงงาน ----------

ประเด็นสำคัญก็คือเมื่อเราบำบัดเขาแล้วลูป (Loop) มันไม่สามารถส่งทอดคนที่ถูกพูดง่าย ๆ ถูกฟอกให้สะอาดแล้วกลับสู่สังคมได้ สังคมจะต้องมีจุดรับ โดยเฉพาะตัวชุมชนเองจะต้องรับเขากลับเข้าบ้านให้มีงานทำ มีอาชีพใหม่ มีสิ่งที่โอบรับโดยเฉพาะบ้านเป็นหลังที่จะต้องให้เขารับรู้ได้ว่าเขาถูกทำให้สะอาด แล้วมีส่วนร่วมที่จะอยู่บ้านไม่เป็นที่น่ารังเกียจ ตลอดจนสังคม หรือแม้กระทั่งตัวแรงงาน กระทรวงแรงงานจะต้องเข้ามาโอบรับประเด็นของผู้ที่ออกมาจากเรือนจำแล้วจะต้องมีงานทำ เขาจะไม่กลับไป เขาจะมีหมุดหมายสำคัญแล้วสำคัญคืออุตสาหกรรมจะต้องรับแรงงานที่มาจากผู้เคยเสพยา เขาเป็นผู้ป่วย ให้มากที่สุดมีจำนวนปริมาณด้วย มีสัดส่วนเฉกเช่นคนเปราะบางอื่น ๆ ที่จะต้องโอบรับคนพวกนี้ไว้เพื่อให้เขามีรายได้ เพื่อไม่ให้เขาก่อเกิดปัญหา ถึงแม้บางส่วนอาจจะเป็นลูป (Loop) ที่กลับมาอีก แต่มันมีวนที่จะทำให้เขาสามารถเปลี่ยนใจได้ โดยเฉพาะกระทรวงแรงงานเป็นหมุดหมายปลายทางที่จะทำให้เขามีช่องทางที่จะหางานทำ แล้วก็อยู่ในโลกหรือสังคมโอบรับจากบ้านเขาได้ ไม่ใช่ให้เขากลับไปบ้านแล้วเป็นภาระที่ทำให้เกิดการจะต้องเลี้ยงดูหรือระงับด้วยยาระงับประสาท หรือเข้มงวด หรือใช้วิธีกักขังเขาไว้ อย่างนั้นมันอาจจะเป็นปมประเด็นของสังคมต่อไป เพราะฉะนั้นสิ่งที่ผมอยากจะฝากทางคณะกรรมาธิการอย่างอื่นมีหมดแล้วในเรื่องของสุดท้ายคือปลายท้ายของคน ๓๐๐,๐๐๐ ๔๐๐,๐๐๐ คนที่ออกจากเรือนจำที่ติดเสพ แล้วมันเป็นลูป (Loop) อย่างนี้ เพราะเราเราปล่อยให้ลูป (Loop) นี้มันหลุดเข้ากลับไปเรือนจำใหม่ ตำรวจก็ไปจับผู้เสพมาใหม่เข้าวนไป เราต้องจับผู้เสพทั้งหมดออกจากกระบวนการหลังจากบำบัด ศูนย์บำบัดต่าง ๆ ผมฟังแนวคิดจากเพื่อนสมาชิกท่านหนึ่งท่านยังบอกว่าโรงเรียนที่จะถูกยุบรวมหลาย ๆ โรงเรียนอาจจะใช้เป็นศูนย์บำบัดของผู้เสพยาก็ได้ ก็เป็นแนวคิดหนึ่งที่ท่านผู้ทรงเกียรติท่านหนึ่งท่านบอกผมไว้ บอกว่าก็ดีเหมือนกันคนเรียนโรงเรียนน้อยก็เอาโรงเรียนบางโรงเรียนที่ในต่างจังหวัดในจังหวัดนั้นไม่สามารถเขาเรียกว่าทำการเรียนการสอนได้ก็มาเป็นที่ศูนย์บำบัดแทน อันนี้ก็ไปอีกชอยซ์ (Choice) หนึ่งก็ฝากคอมเมนต์ (Comment) ตรงนี้ไว้ ผมก็รับรายงานฉบับนี้ครับ ขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านต่อไปท่านคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์ เชิญครับ

นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์ (ระนอง) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระนอง พรรคภูมิใจไทย กระผมต้องขออนุญาตชื่นชมท่านประธานคณะกรรมาธิการชุดนี้มากที่ท่านได้เล็งเห็นคุณค่าการแก้ไขปัญหายาเสพติด พร้อมทั้งแนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด และป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ จากการที่มีผู้ชี้แจงในชั้นของกรรมาธิการ ๒ ท่าน ไม่ว่าจะเป็นข้อสังเกตของด้านการปราบปรามยาเสพติด และมาใช้กฎหมาย รวมถึงบำบัดรักษาและฟื้นฟู ตลอดจนมีข้อสังเกตในเรื่องของการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมองหรืออีเอฟ (EF) ท่านประธานที่เคารพครับ จากรายงานรับทราบเรื่องนี้ผมมองว่าเป็นเล่มที่สมบูรณ์นะครับ เพราะว่าเป็นเล่มที่มองดูแล้วผู้ชี้แจงท่านก็เคยลงพื้นที่ ต้องขออนุญาตยกตัวอย่างที่จังหวัดระนอง เมื่อสักครู่ต้องขออนุญาตเอ่ยนามท่านสามารถ เป็นผู้ชี้แจงเรื่องเกี่ยวกับด้านการปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมาย ตลอดจนบำบัดรักษาและฟื้นฟู ซึ่งท่านลงพื้นที่จังหวัดระนอง ซึ่งจังหวัดระนองก็เป็นพื้นที่หนึ่งซึ่งอยู่ติดกับชายแดนเมียนมาร์ แล้วท่านก็นำแนวทางในการแก้ไข ไม่ว่าจะเป็นแนวชายแดนหรือการติดตั้งกล้องซีซีทีวี (CCTV) หรือการมีส่วนร่วมในเรื่องเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปราม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาส่งเสริมจากผู้นำชุมชนนั่นคือ ชรบ. ก็ถือว่าท่านสามารถท่านได้ลงพื้นที่แล้วก็ได้ดูพื้นที่จริง แล้วก็ท่านสามารถนำแนวทางตรงนี้มาแก้ไข แล้วก็มีการมองเห็นลักษณะของมุมทุก ๆ มุมได้ ----------

ในส่วนของข้อสังเกตของท่านกรรมาธิการอีกข้อหนึ่งที่ผมต้องขอชื่นชมเป็นอย่างยิ่ง คุณหมอเพชรดาว โต๊ะมีนา ต้องขออนุญาตเอ่ยนามท่าน ในเรื่องเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะสมอง หรืออีเอฟ (EF) ตรงนี้ถือว่าดีมากในเรื่องเกี่ยวกับการนำเรื่องของทักษะทางสมองตรงนี้มาส่งเสริมในการป้องกันในระยะยาว นั่นคือเกี่ยวกับปฐมวัย ต้องยกตัวอย่างว่าเมื่อไม่นานนี้ที่จังหวัดระนองก็มีโครงการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาชุมชนยั่งยืนเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบครบวงจรตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๖ โดยมีการนำร่องที่หมู่บ้านเกาะสิงไห ซึ่งเกาะนี้เป็นเกาะที่มีประชาชนอยู่ประมาณ ๑,๑๐๐ ครัวเรือนและเป็นพี่น้องชาวมุสลิม ท่านทราบไหมครับว่าพี่น้องชาวมุสลิมนี้มีผู้ติดยาเสพติดจำนวนถึง ๑๐๐ คน ถือว่าเยอะมาก แต่ถึงอย่างไรแล้วในส่วนนี้ก็ต้องขอขอบคุณในส่วนของจังหวัดระนอง นำโดยท่านผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง นำโดยผู้บังคับการจังหวัดระนอง ได้ลงพื้นที่นี้เพื่อหาแนวทางแก้ไขและยับยั้งผู้ติดยาเสพติดได้อย่างยั่งยืน โดยมีการลงพื้นที่ แล้วเราได้รับความช่วยเหลือจากผู้นำท้องที่เป็นอย่างดีในเรื่องเกี่ยวกับงบประมาณ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภาครัฐ ภาคเอกชน ตามรายงานนี้จะเห็นได้ว่าทุกกระทรวงได้บูรณาการร่วมกันหมด ผมเลยอยากจะฝากทางชั้นกรรมาธิการชุดนี้ว่าในสิ่งที่ท่านทำในเล่มนี้ ถือว่าถ้าทำแล้วและสามารถที่จะส่งให้ ครม. ได้ ผมอยากนำแนวทางของเล่มนี้ไปช่วยเหลือพี่น้องชาวจังหวัดระนอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกาะสินไหที่ผมได้นำเรียนเมื่อสักครู่นี้จะถือว่าเป็นสิ่งที่ดีมาก แล้วถ้าเกิดว่าแนวทางนี้สามารถดำเนินการได้ผมถือว่าจะเป็นประโยชน์กับพี่น้องประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหายาเสพติดก็จะหมดไปในประเทศไทย ก็หวังเป็นอย่างยิ่งว่าในส่วนของชั้นกรรมาธิการนี้ก็คงจะใช้ประโยชน์ของการตั้งข้อสังเกตในชั้นของกรรมาธิการที่ผ่านมา ทั้งนี้ต้องยกผลประโยชน์ให้กับทางประธานคณะกรรมาธิการด้วย ซึ่งท่านก็น่าจะมีประสบการณ์หลาย ๆ ด้านในเรื่องเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นอย่างดี ถือว่าในการบูรณาการครั้งนี้ในเล่มนี้ถือว่าสมบูรณ์ครับ ต้องขอขอบคุณท่านประธานครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ต่อไปท่านนพพล เหลืองทองนารา เชิญครับ

นายนพพล เหลืองทองนารา (พิษณุโลก) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม นพพล เหลืองทองนารา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพิษณุโลก พรรคเพื่อไทย

สผ ๑๘/๒๕๖๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) พรเทพ ๘๘/๒

คนพรหมพิราม ท่านครับผมเองขอที่จะร่วมรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติดแนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ในหนังสือฉบับนี้ผมเองเชื่อใจท่านนะครับ ในการศึกษาในความตั้งใจ ๖๐๐ กว่าวัน หมดงบประมาณไปมากมาย แล้วยิ่งคุณหมอเพชรดาวเวลาได้เจอกันคุณหมอเองก็จะเป็นห่วงเป็นใยในเยาวชนตลอดเวลา ผมเองถึงเชื่อถือแล้วก็ศรัทธาในสิ่งที่ท่านพยายามทุ่มเท แต่ทั้งหลายทั้งสิ้นในความคิดของผม สิ่งที่สำคัญที่สุดผมว่าท่านผู้นำละครับ ถ้าผู้นำประเทศเอาใจใส่ รับรองว่ารายงานเล่มนี้ไม่จำเป็นต้องศึกษาแบบนี้หรอกครับ ไม่ต้องสูญเสียงบประมาณถึง ๒.๔ ล้านบาท ไม่ต้องใช้เวลาถึง ๖๖๐ วัน ในวันที่ ๒๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ ท่าน พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้ประกาศว่ายาเสพติดนั้นจะเป็นวาระแห่งชาติ ถ้าเป็นวาระแห่งชาติจริง ๆ ดังคำที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้พูด ผมว่าปัญหายาเสพติดวันนี้อัตราการเพิ่มของกราฟ (Graph) ไม่ว่าจะเป็นในแง่มุมไหนก็ตาม ไม่ว่าจะในแง่มุมของผู้เสพ ผู้ค้าจะต้องลดลง แล้วก็ในทางตรงกันข้ามการจับกุมยาเสพติดไม่ว่าจะชนิดไหนก็ต้องพุ่งขึ้น แต่อันนี้มันสวนทางกัน ผมเข้าใจ กล้องซีซีทีวี (CCTV) เอย ----

การตั้งศูนย์บำบัดเอย ไม่มีปัญหาหรอกครับ ถ้าจะใช้งบประมาณเท่าไรก็เอาเถอะขอให้มันใช้ได้จริง ๆ ให้มันปราบปรามยาเสพติดได้จริง ๆ แต่ว่าผมอยากจะขอเปรียบเทียบกรณีนี้กับย้อนไปเมื่อปี ๒๕๔๔ ปี ๒๕๔๕ แถวนั้นละครับ ถามว่า ณ วันนั้นท่านผู้นำประเทศท่านตั้งใจแค่ไหน ผมคิดว่าประชาชนทั้งประเทศทราบดีว่าตั้งใจแค่ไหน กล้องซีซีทีวี (CCTV) เราก็แทบจะไม่มีกับเขาเลย ศูนย์บำบัดก็แทบจะไม่มี แต่ว่ามีความตั้งใจและมีความมุ่งมั่นแน่วแน่ในการที่จะแก้ไขปัญหายาเสพติด ผลเป็นอย่างไรละครับ ผมคงไม่ต้องพูด ว่าผลของการที่ผู้นำท่านใส่ใจแล้วเอาจริงเอาจังทำให้ ณ ช่วงเวลาที่พรรคไทยรักไทยได้บริหารประเทศชาติบ้านเมืองอยู่เป็นอย่างไรละครับ ทุกคนทราบกันดี และทุกวันนี้ถามว่าจริง ๆ แล้วในเนื้อในมีการเรียกร้องไหม เราต้องยอมรับกันว่ามีการเรียกร้องให้แนวความคิดอยากได้ผู้นำที่จริงจัง จริงใจเหมือนอย่างเดิม ท่านครับ ผมเองผมคงจะไม่ขอใช้เวลามากไปกว่านี้ เพียงแต่ว่าผมอยากจะบอกในความรู้สึกผมว่า ท่านครับ เรื่องยาเสพติดเป็นปัญหาที่คู่กับสังคมโลก ถ้ามนุษย์เกิดมา ๕๐,๐๐๐ ปีก็มีปัญหานี้มา ๕๐,๐๐๐ ปีเหมือนกัน แล้วถามว่าทำไมไม่เอาสิ่งดี ๆ เอาสิ่งดี ๆ ผมเชื่อว่าผู้นำหลายท่าน หลายองค์กรพยายามที่จะทำเรื่องยาเสพติด ผมอยากให้ท่านเอามาดู ดูทุกชุดเลยเพื่อความยุติธรรม สิ่งไหนดีเอาเข้าไว้ อันไหนไม่ดีผมเชื่อว่าในแต่ละชุดในแต่ละยุคจะต้องมีสิ่งดีอยู่ในตรงนั้น ในเรื่องของการปราบปรามยาเสพติด อย่าไปอาย อย่าไปกลัวว่าคนนั้นจะได้หน้าคนนี้จะได้หน้า เราปวารณาตัวเองแล้วไม่ใช่หรือว่าเราจะทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อเยาวชน เพื่อประเทศชาติของเรา แต่ถ้าเรายังจะคิดอย่างนี้กลัวคนโน้นจะได้หน้า กลัวคนนี้จะได้หน้า โดยที่ไม่เอาเจตจำนงที่เราเคยเป็นวาจาที่ออกจากปากของพวกเรานักการเมือง ผมเองขอให้เลิกเสียเถอะ พวกเรายินดี พวกเราตั้งใจ ผมเองก็ขอเรียกร้องต่อนายกรัฐมนตรีด้วยนะครับ ผมยังจำวาระแห่งชาติที่ท่านบอกในเรื่องของยาเสพติดได้ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ กราบขอบพระคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านวิรัช พันธุมะผล เชิญครับ

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายวิรัช พันธุมะผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคภูมิใจไทย ผมกราบเรียนว่าปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาตั้งแต่ท่าน ขออนุญาตเอ่ยนาม

ท่านนพพลพูด ผมเรียนว่าจำนวนผู้ต้องขังเพิ่มขึ้นทุกปี คดีเพิ่มขึ้นทุกวัน ไม่รู้ปราบกันอย่างไร แต่ผมไม่พูดวิธีการผมไม่อยากพูดนะครับ ผมเปิดจากงบประมาณ กรมราชทัณฑ์ปีนี้ต้องใช้งบประมาณ ๑๔,๐๐๐ ล้านบาทเศษในการควบคุมผู้ต้องขังยาเสพติด ซึ่งมีประมาณ ๒๓๐,๐๐๐ คน ท่านจำไว้นะครับ กรมควบคุมประพฤติใช้ ๒,๑๑๘ ล้านบาท ป.ป.ส. ใช้ ๑,๙๕๖ ล้านบาท กรมพินิจคุ้มครองเด็กใช้ ๑,๙๙๖ ล้านบาท งบประมาณแผ่นดินอยู่แต่ยาเสพติดนี้หมดเลยครับ นี่เพียงแต่เฉพาะกระทรวงยุติธรรม แต่ค่าปราบปราม ค่าดูแลเกี่ยวกับยาเสพติดมันเป็นยาดำแทรกไปทุกกระทรวง กระทรวงกลาโหมก็มี กอ.รมน. ก็มี กระทรวงสาธารณสุขก็มี กระทรวงมหาดไทยก็มี แม้แต่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก็ยังเลย องค์การปกครองท้องถิ่นก็มี งบประมาณใช้ประมาณผมว่าเผลอ ๆ เกือบ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณค่าใช้สอย ผมกลับเข้ารายงาน จากรายงานของท่านคณะกรรมาธิการผมดูแล้วไม่มีนวัตกรรมเลย ไม่มีนวัตกรรมใหม่เลยครับ ผมอ่านให้ฟังนะครับ ----------

- ๙๐/๑

เนเธอร์แลนด์เป็นประเทศหนึ่งที่มีนโยบายทางอาญาและกระบวนยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ในขณะที่ทั่วโลกมีปัญหาคนล้นคุก แต่ที่นี่เรือนจำกำลังทยอยปิดตัวลง เนื่องจากอาชญากรรมที่ลดลงและผู้ต้องขังลดลง น่าสนใจว่าทำไมประเทศเนเธอร์แลนด์ทยอยปิดเรือนจำ เพราะประเทศเนเธอร์แลนด์ใช้แนวทางแก้ไขอาชญากรรมแบบยุโรป ซึ่งต่างจากนโยบายแบบอเมริกา ประเทศเนเธอร์แลนด์มองปัญหายาเสพติด ฟังนะครับ เป็นปัญหาสังคมคนติดยา เป็นพวกที่มีปัญหาทางสังคมหรือถูกชักชวนให้ลองยา แล้วจิตอ่อนติดยาจนเลิกไม่ได้ พวกนี้ต้องใช้ยาจำนวนมาก ยังทำงานทำได้โดยเฉพาะพวกที่ติดยาบ้า ถ้าติดแล้วไม่มียาเสพ พวกนี้ต้องไปขายยาเพื่อหาเงินมาซื้อยา ก็ต้องไปหาคนใหม่ที่ไม่เคยเสพทำให้ติดยาจึงจะได้ลูกค้า วงจรติดยาเสพติดก็กระจายระบาดออกไป ถ้าไม่ขายยาก็ต้องลักขโมยวิ่งราว ปล้น จี้ เพื่อให้ได้เงินมา ทีนี้ประเทศเนเธอร์แลนด์แก้ไขอย่างไรครับ ประเทศเนเธอร์แลนด์จึงเน้นจับผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ค้ารายใหญ่ เน้นปราบการฟอกเงิน เช่นที่แบบเครือข่ายรายใหญ่ ๆ แต่ใช้นโยบายไม่จับผู้เสพ ผู้ขายรายย่อยไม่จับ เน้นการบำบัดพวกที่ติดยาให้ลงทะเบียนและรับยา อันนี้ฟังนะครับ ให้รับยาที่ผลิตโดยรัฐ เป็นแอมเฟตามีนซัลเฟต (Amphetamine Sulfate) บริสุทธิ์ เม็ดหนึ่ง ๑๐ สตางค์เอง รัฐผลิต ๑๐ สตางค์เองครับ แจกทั้งเฮโรอีนและยาบ้า โดยมาคุมบำบัดกับบุคลากรทางการแพทย์ แล้วใช้ยาที่แจกให้ ไม่ให้เอาไปนอกคลินิก เหตุผล ประเทศเนเธอร์แลนด์มองว่าพวกติดยาเป็นปัญหาสังคม ไม่ใช่อาชญากรรม การแจกยาควบคุมกับการบำบัดทางใจทำให้พวกนี้ไม่ต้องไปขายยา ตัดวงจรระบาดของยาเสพติด และป้องกันไม่ให้คนหน้าใหม่ถูกชักชวนให้มาติดยาเสพติด เป็นการตัดวงจรอาชญากรรม พวกติดยาไม่ต้องไปจี้ ปล้น ลักขโมย ๒ อย่างนี้ทำให้ยาเสพติดไม่กระจายและลดอาชญากรรม สังคมปลอดภัยจากพวกติดยา พวกติดยาเสพติดไม่ต้องไปซื้อ แนวทางแก้ปัญหานี้ยุโรปเขาใช้ นี่คือนวัตกรรมใหม่ แล้วเขาแก้ปัญหายาเสพติดได้ ผมจึงขอเสนอว่าท่านกรรมาธิการท่านขอถอนเรื่องคืนก่อนได้ไหม แล้วไปดูงานประเทศเนเธอร์แลนด์ ขอเงินงบประมาณไปดูประเทศเนเธอร์แลนด์ว่าเขาแก้ปัญหาอย่างไร เพราะประเทศไทยแก้ไม่ได้ ตั้งแต่ผมเป็นนักศึกษา เขาเรียกว่ายาขยัน นักศึกษาที่จะดูหนังสือไม่ทันไปซื้อร้านโชห่วยเม็ดละบาทเดียว เขาเรียกแอมเฟตามีนซัลเฟต (Amphetamine Sulfate) ดูหนังสือถึงสว่างไปสอบ ตอนผมเป็นอัยการจังหวัดชุมพรเขาเรียกว่ายาม้า พวกขับรถบ่วงนอนไปซื้อตามปั๊มเม็ดละ ๑๐ บาท เดี๋ยวนี้เม็ดหนึ่ง ๓๐-๔๐ บาท แต่พอมีกัญชา ยาบ้าลดมาเหลือ

เม็ดหนึ่งไม่ถึง ๑๐ บาทแล้ว กำลังจะเจ๊ง เพราะฉะนั้นถ้ายาบ้ามันเหลือเม็ดละบาท รัฐแจกให้เม็ดละ ๑๐ สตางค์ ไม่มีใครจะค้ายาบ้าหรอกครับ ใครจะขายเม็ดละ ๑๐ สตางค์ เพราะทุนมันก็ ๑๐ สตางค์ เพราะฉะนั้นรับที่โรงพยาบาลสุขภาพตำบลได้ แล้วก็กินยาบำบัดไปในตัวเสร็จ คุณหมอเพชรดาวก็น่ารู้เพราะเป็นหมอนะครับ มีวิธีบำบัดโดยที่ให้และรักษาไปในตัว นี่คือวิธีแก้ปัญหา ไม่ใช่แก้ปัญหาอย่างที่ จับมา ให้ตำรวจจับ ให้ท่านสุพิศาลไปจับ ให้คนโน้นไปจับ จับต้องมี ป.ป.ส. ป.ป.ส. ขอโทษนะครับ ล่อค่าสินบนนำจับ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ รวยตายเลย ตำรวจล่อค่าสินบน ตำรวจขยันจับครับ จับรายเล็กเพราะว่าจะได้สินบนนำจับ บางทีก็ไปเอามาแล้วก็จับ วางแล้วก็จับ ได้ค่าสินบนนำจับค่ายาบ้า นี่คือสาเหตุที่บางทีจับได้แต่ว่าไม่มีตัวผู้ครอบครอง แต่มีของ นี่คือวิธีแก้ปัญหาของบ้านเมือง ----------

ผมพยายามผลักดันให้มีการแก้ปัญหายาบ้า โดยรัฐแจกให้เป็นยาที่บริสุทธิ์ ไม่ต้องเป็นยาบ้าที่ผสมยาอะไรก็ไม่รู้กินแล้วตายเร็ว ๆ นะครับ ฝากกราบเรียนท่านประธานกรรมาธิการซึ่งเป็นพลตำรวจเอก อยากให้ท่านไปดูงานเนเธอร์แลนด์ ขอเลื่อนไปก่อน ไปดูแล้วเขียนเขียนอยากให้รัฐบาลสมัยหน้าใช้ที่ท่านเขียนให้เป็นประโยชน์กับประเทศชาติ สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาของยาเสพติด ที่ท่านเขียนนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ดีแต่ว่ามันไม่ได้แก้ปัญหาพายเรือในอ่างวนไปวนมาอยู่แค่นี้ละครับ ผมกราบเรียนด้วยความจริงใจครับ อย่างไรขอให้กรรมาธิการถอนไปเพื่อไปดูงานก่อน ขอให้เขียนเป็นข้อสังเกตในการแก้ปัญหายาเสพติดที่เป็นนวัตกรรมที่แก้ปัญหาได้ เช่นประเทศเนเธอร์แลนด์ ขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านวิรัชส่งเอกสารให้กรรมาธิการไปเลยครับ เชิญท่านมัลลิกาครับ

นางมัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน มัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อพรรคประชาธิปัตย์ ท่านประธานคะ สำหรับรายงานของกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ดิฉันขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังท่านคณะกรรมาธิการ ดิฉันขอบคุณสำหรับข้อเสนอแล้วก็การศึกษาตลอดระยะเวลา ๒ ปีกว่าของท่าน แต่ว่าดิฉันขออนุญาตเรียนท่านประธานผ่านไปกรรมาธิการว่าดิฉันไม่อยากที่จะให้เอกสารเล่มที่ท่านเสนอมานี้ส่งไปให้รัฐบาลเพื่อเป็นข้อหารือที่ดีหรือเป็นข้อปรึกษาที่ดีจากสภา แต่ปรากฏว่าเอาไปวางไว้เฉย ๆ เสร็จแล้วเขาก็จะไม่ปฏิรูปไม่ทำอะไรเลย อันเนื่องมาจากอะไร อันเนื่องมาจากว่ามันเป็นลักษณะเหมือนการไปรายงานผลสรุปการทำงานของรัฐบาล ผลงานรัฐบาลอีกทีหนึ่ง ดิฉันมีความเป็นห่วงว่าความศักดิ์สิทธิ์ของสภาแห่งนี้ในการที่จะส่งข้อเสนอกลับไปที่รัฐบาลเพื่อไปสู่การแก้ไขปัญหามันควรจะเป็นลักษณะของการปฏิรูปค่ะ ท่านคะ เมื่อสักครู่ฟังท่านประธานกรรมาธิการกล่าวไว้แล้วตอนแรกดิฉันมีความรู้สึกว่าผลงานฉบับนี้ออกจากสภาไปเพื่อไปถึงมือรัฐบาลมันจะต้องเป็นยาขนานแรงในการที่จะนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง แต่พอฟังท่านแล้วดิฉันก็ห่อเหี่ยวใจ เพราะว่าท่านสรุปกันทั้งหมดเลยบอกว่าแก้ปัญหายาเสพติดมันแก้ยากแล้วแก้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นมันก็มีความรู้สึกว่าน่าห่วงสำหรับข้อมูลตรงนี้ แล้วถ้าเกิดไม่มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม

ดิฉันมีข้อหลัก ๆ อยู่ ๒-๓ ข้อ กรณีของการที่จะบูรณาการ ๒๙ หน่วยงาน ๖ กระทรวง ซึ่งเป็นหน่วยงานภารกิจที่เกี่ยวข้องทั้งป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด ท่านคะ มันบูรณาการอย่างไร ดิฉันอยากขอให้ท่านช่วยโฟกัส (Focus) ตรงนี้แล้วก็ชี้แจง บูรณาการอย่างไร วัน สตอป เซอร์วิส (One stop service) อย่างไร แก้ไขได้จริงอย่างไร ทำได้ไวได้จริงอย่างไร ส่วนกรณีของโปรแกรมเด็กปฐมวัย ดิฉันเห็นด้วยกับผลการวิจัยและศึกษาด้านนี้ ทีนี้เด็ก ๑ ปี ถึง ๓ ปี ถ้าเกิดว่าได้รับการดูแลอย่างดีมันก็จะเป็นลักษณะของการฝังชิป (Chip) ไว้กับเด็กปฐมวัยเพื่อเขาจะได้ดูแลสุขภาพ บุคลิกภาพไปตลอดชีวิต ตรงจุดนี้ดิฉันก็สนใจนะคะ เพราะว่าเป็นเรื่องที่ดีจริง ๆ แต่ปรากฏว่าท่านก็ไปขมวดปมว่าเจ้าภาพด้านนี้เป็น ป.ป.ส. ดิฉันก็ห่อเหี่ยวใจลงทันที โยนไปให้ ป.ป.ส. ตกลงแล้วภารกิจ ป.ป.ส. มันจะครอบจักรวาลเก่งขนาดนั้นเลยหรืออย่างไร เพราะทุกวันนี้ก็มีปัญหาเยอะแยะมากมาย ที่ ป.ป.ส. ก็ไม่สามารถที่จะเข้าไปปฏิบัติพันธกิจเหล่านั้นได้อย่างเต็มประสิทธิภาพประสิทธิผล เพราะฉะนั้นตรงจุดนี้ดิฉันก็มองว่าอันนี้มันควรที่จะเสนอรัฐบาลให้เป็นลักษณะของการตั้งองค์กรขึ้นมาดูแลไหม อย่างไร หรือถ้าเกิดเรามองว่าเด็กปฐมวัย ๑-๓ ปี สำคัญมากในการที่เราจะฝังชิป (Chip) เขาเพื่อให้ดูแลสุขภาวะต่าง ๆ ของเขา ถ้าตรงจุดนี้เราก็ควรที่จะนำเจ้าภาพด้านนี้มาเป็นกระทรวงศึกษาธิการหรือเปล่า หรือจะให้ท้องถิ่นซึ่งดูแลเด็กปฐมวัยที่เขาเรียนตามหมู่บ้านต่าง ๆ ศูนย์เด็กเล็กต่าง ๆ เราก็ต้องไปให้ความสำคัญกับการคัดกรองดูแลครู ----------

หรือตั้งคนที่จะต้องไปให้การดูแลด้านสุขภาวะด้านนี้กับเด็กเพิ่มเติมเข้าไป เพิ่มบุคลากรให้กับสถานเลี้ยงเด็กต่าง ๆ ประจำหมู่บ้านหรือเปล่า อันนี้ต่างหากที่มันจะเป็นนวัตกรรมและไปต่อยอดให้กับเขา ไม่เช่นนั้นมันก็จะกลายเป็นท้องถิ่นเขาก็บอกว่าภาระฉันก็หนัก อบต. จ้างครูทีหนึ่งก็ ๓ คนต่อโรงเรียน แล้วคุณจะต้องเอางานภารกิจของ ป.ป.ส. นี้มาใส่ในมือครูฉันอีก แล้วอย่างไรต่อ อันนี้ก็เป็นเรื่องน่าห่วง ดิฉันอยากได้นวัตกรรม ทีนี้พอไปดูเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจะไปลดฮับ (Hub) ทางด้านเครือข่าย เพราะว่าดิฉันเห็นท่านประธานคณะอนุกรรมาธิการท่านหนึ่งลุกขึ้นมาพูด ท่านบอกว่าท่านจะลดฮับ (Hub) เพราะว่าประเทศไทยกลายเป็นฮับ (Hub) พวกเครือข่ายพวกนี้ อันเนื่องมาจากว่าเราติดชายแดนไปชายแดนด้านไหนก็มีแต่เรื่องโลจิสติกส์ (Logistics) ด้านการขนยาเสพติดมันก็เลยแก้ไม่ได้ ดิฉันก็มองว่าถ้าเกิดเป็นลักษณะอย่างนั้นปุ๊บ มันก็ไม่มีความหวัง แล้วท่านก็บอกว่าจะต้องไปติดซีซีทีวี (CCTV) ซื้อกล้องอีกแล้ว มันจะไปติดตรงไหน บนดอย บนอะไรต่าง ๆ เยอะแยะมากมายไปหมด ดิฉันก็งงว่าแล้วนวัตกรรมด้านนี้มันใช่จริงหรือไม่ แล้วก็การดูแลควบคุมแพลตฟอร์ม (Platform) ซึ่งอันนี้สำคัญ ซึ่งดิฉันเห็นด้วยกรณีแพลตฟอร์ม (Platform) แต่ว่าเจ้าภาพด้านนี้มันจะเป็นใคร และอีกอันคือบิ๊กดาตา (Big Data) ซึ่งเมื่อสักครู่ท่านรายงานบอกว่ามันควรจะมีบิ๊กดาตา (Big Data) ในการที่จะเอาเครือข่ายต่าง ๆ เบอร์โทรศัพท์ต่าง ๆ ประมวลรวมอยู่ตรงนี้เพื่อการแก้ไขปัญหา อันนี้ก็อาจจะเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ แต่ขณะเดียวกันดิฉันก็งงว่าตกลงรัฐบาลยังไม่มีบิ๊กดาตา (Big Data) ด้านนี้หรือคะ มันก็ทำให้มีความรู้สึกว่าไม่มีความหวังนะคะ โดยสรุปเลยก็คือว่าดิฉันอยากให้ท่านประธานและกรรมาธิการได้สรุปประเด็นหลัก ๆ ๒-๓ อย่าง ก็คือว่าเราควรจะมีนวัตกรรมที่ตั้งเป็นหน่วยงานเพื่อดูแลด้านเด็ก เยาวชน กีฬา ส่งเสริมให้เด็ก นอกจากปฐมวัยเราไม่ควรจะโยนไปให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งที่มีงานรูทีน (Routine) พันธกิจเขาด้านอื่นอยู่แล้วในการที่จะมาดูแลเด็กไหม ควรจะตั้งขึ้นมาเพื่อที่จะดูแลเยาวชนให้ห่างไกลยาเสพติดอย่างไร ส่งเสริมให้เขามีอาชีพ หรือส่งเสริมให้เขาห่างไกลอย่างไร อันนี้ดิฉันขออนุญาตโฟกัส (Focus) ว่าท่านมีนวัตกรรมด้านนี้หรือไม่ และกรณีของการปฏิรูประบบราชการด้านนี้ เพราะมันตั้ง ๖ กระทรวง แล้ว ๒๙ หน่วยงาน บานเบอะเลยค่ะท่าน ถ้าเกิดไม่วัน สต๊อป เซอร์วิส (One Stop Service) มันทำไม่ได้ไว ทำไม่ได้จริง ดังนั้นการปฏิรูปเราไม่ต้องปฏิรูป

ทั้งประเทศ แต่ว่าถ้าเกิดจะปฏิรูปเฉพาะ ๖ กระทรวง ปฏิรูปอย่างไร อยากได้นวัตกรรมด้านนี้ แล้วก็เสริมเข้าไป กราบขอบพระคุณค่ะ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญคุณหมอบัญญัติครับ

นายบัญญัติ เจตนจันทร์ (ระยอง) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายแพทย์บัญญัติ เจตนจันทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดระยอง พรรคประชาธิปัตย์ กระผมขออภิปรายเพื่อตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมต่อรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ท่านประธานที่เคารพครับ ก่อนอื่นก็ขอชื่นชมคณะกรรมาธิการที่ได้พิจารณาศึกษาเรื่องสำคัญของประเทศ ก็คือเรื่องของปัญหายาเสพติด แล้วก็ที่ถูกใจมากก็คือแนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด ซึ่งยังไม่เคยมีการศึกษาในสภาผู้แทนราษฎรแห่งนี้ แต่สิ่งที่ผมเห็นว่าข้อสังเกตท้ายรายงานนั้นยังขาดไป ภายใต้เวลาจำกัดผมขอฝากข้อสังเกตเพิ่มเติม ๒ ข้อคือ ข้อที่ ๑ สืบเนื่องจากรายงานฉบับนี้ผมเองก็เป็นท่านหนึ่งที่พรรคประชาธิปัตย์โดยท่านสุทัศน์ เงินหมื่น เสนอญัตติเรื่องนี้เข้ามารวมพิจารณาด้วย ผมก็ได้รับรองญัตตินั้นไปด้วย ตั้งแต่วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ แล้วก็สภาผู้แทนราษฎร โดยท่านชวน หลีกภัย ก็ได้ลงนามตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นมาเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ จนรายงานนี้ก็เข้ามาสภา ปี ๒๕๖๕ ขณะนั้นกัญชาก็ยังเป็นยาเสพติดอยู่ แต่ขณะนี้กัญชาไม่ใช่เป็นยาเสพติดแล้ว ------

เพราะฉะนั้นข้อสังเกตที่ผมอยากจะเพิ่มข้อที่ ๑ ก็คือว่า แม้ว่าชื่อรายงานนี้จะเป็นเรื่องของการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด แต่ผมอยากให้รายงานนั้นครอบคลุมถึงสารเสพติดนะครับ คำว่า ยากับสาร ถ้าฟังผ่าน ๆ ก็อาจจะเหมือนกัน แต่คำว่า สารเสพติด ในทางการแพทย์หมายรวมยาเสพติดตั้งแต่เฮโรอีน ฝิ่น ยาบ้า แล้วก็รวมถึงอย่างอื่นที่ไม่ใช่ยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษด้วย ขณะนี้กัญชาไม่ได้เป็นยาเสพติดตามกฎหมาย แต่ก็เป็นสารเสพติดในความหมายของทางการแพทย์และองค์การอนามัยโลก องค์การสหประชาชาตินะครับ ชื่อศูนย์บำบัดยาเสพติดก็จริง แต่ภารกิจต้องบำบัดสารเสพติดด้วย ผมถึงจะเห็นว่ามีความครอบคลุม อย่างเรื่องกัญชาก็ดี สุราก็ดี บุหรี่ก็ดี หรือยาเสพติดที่เป็นวัตถุออกฤทธิ์ต่าง ๆ ต่อจิตประสาทที่มีการลักลอบซื้อขายกัน สารเหล่านี้ก็ถือเป็นสารเสพติดที่จะต้องเข้าสู่ระบบการบำบัดเช่นเดียวกัน แล้วระบบบำบัดสารเสพติดจะต้องครอบคลุมเป็นพิเศษเรื่องของสุขภาพจิต เพราะผู้ที่ใช้ยาเสพติด สารเสพติดร้อยทั้ง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ก็จะพัวพันกับปัญหาทางด้านสุขภาพจิต ตั้งแต่อาการน้อยจนถึงอาการมาก ผู้ที่ก่ออันตรายต่อสังคมซึ่งตามข่าวหน้าสื่อมวลชนเราพบทุกวัน จนผู้สื่อข่าวที่อ่านข่าวเขาอ่านแล้วจบไม่ลง ไม่รู้ว่าปัญหานี้จะไปจบที่ไหน ผมคิดวิงวอนว่าอยากจะให้ผู้สื่อข่าวได้ฟังคำอภิปรายด้วยว่าต้องจบด้วยว่าจะต้องรีบนำบุคคลเหล่านี้เข้าสู่ศูนย์บำบัดสารเสพติดสุขภาพจิตโดยเร็ว ถ้าอย่างนี้ถือว่าประสบความสำเร็จนะครับ ปัจจุบันเขาก็ได้แต่รำพึงว่าปัญหาอย่างนี้เกิดทุกเมื่อเชื่อวันไม่รู้จะทำอย่างไร อย่างนี้ไม่ได้ครับ มันไม่มีที่ไปของการแก้ปัญหา คิดง่าย ๆ ว่าน้ำเสียในโรงงานยังต้องมีระบบบำบัดน้ำเสีย เมื่อคนหลงผิดไปติดยาเสพติดหรือสารเสพติดแล้ว เมื่อมีปัญหาก็ต้องมีระบบบำบัดสารเสพติด แล้วสุขภาพจิตต้องแบบองค์รวม ถ้าไม่องค์รวมปัจจุบันก็คือทำกันคนละหย่อม กรรมาธิการได้บอกว่ามีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวน ๙ กระทรวง ๒๖ หน่วยงาน ถ้าไม่เป็นองค์รวมจะบำบัดไม่สำเร็จนะครับ อันนี้ข้อสังเกตที่ ๑ เพิ่มจากยาเสพติดเป็นสารเสพติด ข้อที่ ๒ เป็นข้อสังเกตอีกข้อหนึ่งก็คือว่าอยากจะให้ตั้งหน่วยงานที่ไปบูรณาการตีคู่กับ ป.ป.ส. ป.ป.ส. นี่ทำเรื่องป้องกันปราบปราม แต่ บ.บ.ส. ทำเรื่องบำบัดสารเสพติดสุขภาพจิต จะต้องมีศักดิ์เท่ากัน เพราะ บ.บ.ส. ต้องบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวกับการบำบัด แม้ปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขก็มีหลายกรมที่ทำด้านนี้ โรงพยาบาลในกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมก็ทำด้านนี้ ในกระทรวงมหาดไทยก็ทำด้านนี้ เพราะฉะนั้นจะต้องมีการตั้งหน่วยงานที่เรียกว่า บ.บ.ส.

บำบัดสารเสพติดสุขภาพจิตแบบองค์รวมเพื่อที่จะบูรณาการจำนวนหลายกระทรวงและหลายหน่วยงาน ให้การบำบัดสารเสพติดสุขภาพจิตนั้นเป็นองค์รวมจริง ๆ และบูรณาการทุกหน่วยงานในทุกจังหวัด แล้วไปสู่ทุกอำเภอครับท่านประธาน กราบขอบพระคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านกรรมาธิการ ท่านประธานได้ชี้แจงตอบข้อซักถามของท่านสมาชิกครับ

นายสมศักดิ์ คุณเงิน (ขอนแก่น) : ท่านประธานที่เคารพครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านไหนครับ มีอะไรครับ ท่านประธานขออภัยครับ มีสมาชิกยืนขึ้นอีกท่านหนึ่ง

นายสมศักดิ์ คุณเงิน (ขอนแก่น) : ท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผม สมศักดิ์ คุณเงิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น พรรคเศรษฐกิจไทย ผมเข้าใจว่าท่านประธานปิดการอภิปรายแล้ว ผมแจ้งชื่อไม่ทัน แต่ประเด็นที่อยากจะขอเสนอมีสั้น ๆ ท่านประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญจะได้รวมตอบทีเดียว ท่านประธานกรุณาจะอนุญาตให้กระผมได้มีส่วนร่วมในการอภิปรายสักเล็กน้อยไหมครับ กระผมขออนุญาต

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญสั้น ๆ ครับ เนื่องจากรายชื่อท่านไม่มีในการขออภิปราย เชิญเลยครับ

นายสมศักดิ์ คุณเงิน (ขอนแก่น) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมขออนุญาตสั้น ๆ ครับ เมื่อสักครู่นี้ท่านผู้พิพากษาที่ภาคอีสานท่านหนึ่งโทรศัพท์เข้ามาในเครื่องของผมว่านักโทษที่มีอยู่ ณ ปัจจุบันประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ คนที่เป็นคดียาเสพติดคุกของเรานี่ล้นนักโทษลำดับที่ ๖ ของโลกแล้ว ยาเสพติดที่คดียาเสพติดที่เข้าสู่การพิจารณาของศาล ๗๐ เปอร์เซ็นต์เป็นของคดีอาญาเป็นยาเสพติด เพราะฉะนั้นท่านสรุปให้ฟังว่าปีหนึ่ง ๆ มีคดีอาญา มีคดียาเสพติดขึ้นสู่ศาลอย่างน้อย ๒๐๐,๐๐๐ คดีต่อปี นี่คือข้อมูลจากท่านผู้พิพากษาที่กรุณาให้ข้อมูลมา ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมมีเรื่องขออนุญาตเรียนถามผ่านท่านประธานไปยังคณะกรรมาธิการ ก่อนอื่นขอขอบคุณนะครับในรายงานฉบับนี้ แม้ว่าจะมาภายหลังโศกนาฏกรรมที่หนองบัวลำภู ซึ่งทางนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคมปีนี้เรื่องวาระแห่งชาติไปแล้ว แต่ก็มีบางสิ่งบางอย่างที่มีส่วนคล้ายคลึงกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งการประกาศเรื่องยาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติ ท่านประธานที่เคารพครับผมขออนุญาตเริ่มต้นที่หน้า ๙๖ ข้อ ๒ การมีสถานบริการรองรับที่ชัดเจนที่มีประสิทธิภาพนั่นเรื่องที่ ๑ เรื่องที่ ๒ หน้า ๗๘ ข้อ ๗ ในด้านปัญหาผู้ติดยาเสพติดที่มีอาการทางจิตเวชปัญหานี้ได้สร้างความเดือดร้อนให้กับครอบครัว ชุมชน มีปัญหาการทำร้าย มีปัญหาในการเผาบ้าน มีปัญหาหลายเรื่องที่ก่อความรุนแรง และโดยข้อเท็จจริงจากพื้นที่ครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ปรากฏว่า ณ วันนี้สถานีตำรวจต้องคอยรับแจ้งคนที่คุ้มคลั่งอาละวาด มาตรการที่เราเรียกว่า ไม้ง่าม ตำรวจภูธรที่สถานีตำรวจเอาไปใช้เป็นเครื่องมือก็เอาไม่อยู่ คดีดังกล่าวเกิดขึ้นถามว่ากลไกปกติรองรับเพียงพอไหม จับและควบคุมเอาไปส่งโรงพยาบาล โรงพยาบาลอำเภอขาดความพร้อมในการที่จะดูแลรักษา รพ.สต. วันนี้มีปัญหา หลายแห่งไม่รับในการที่จะดูแลเรื่องนี้ ไปถึงโรงพยาบาลจิตเวช จิตเวชก็ไม่มีปริมาณในการดูแลเพียงพอ โรงพยาบาลธัญญารักษ์ก็ขาดความพอเพียงในการดูแล คนที่ส่งเข้าไปบำบัดดูแลรักษาอยู่ไม่กี่วันก็กลับพื้นที่ พอกลับพื้นที่ไม่กี่วันก็เสพอีกและอาละวาดอีก สิ่งเหล่านี้เป็นวงจรเกิดขึ้นแล้วเกิดขึ้นอีก ที่ภาค ๔ ได้มีโครงการนาคาพิทักษ์เกิดขึ้น แต่ก็ไม่สามารถที่จะดำเนินการต่อเนื่องได้เพราะขาดการบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะฉะนั้นกระผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพว่า กลไก ณ ปัจจุบันไม่สามารถที่จะตอบโจทย์เรื่องนี้ได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ มันจำเป็นอย่างยิ่งถ้าหากประเมินสถานการณ์แล้วตั้งแต่สถานีตำรวจไป รพ.สต. โรงพยาบาลจิตเวช แม้กระทั่งคุก

ไม่เพียงพอที่จะดูแลปัญหานี้ เพราะฉะนั้นจึงขออนุญาตไปที่หน้า ๗๖ สถานบริการรองรับที่ชัดเจน ท่านประธานครับ จังหวัดใดที่มีผู้ป่วย ผู้เสพปริมาณมาก ขอให้ตั้งเป็นสถานบำบัดขนาดใหญ่ อาจจะมีพื้นที่ ๓๐๐ ไร่ ๕๐๐ ไร่ หรือ ๑,๐๐๐ ไร่ก็ได้ที่ต้องมีการรักษาเยียวยาฟื้นฟูและให้เขาเป็นพลเมืองดีสามารถออกไปสู่สังคมได้และบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพร้อมในการดูแลคืนคนดีกลับสังคม มันถึงจะสามารถเรียกว่าครบวงจรได้ ขออนุญาตกราบเรียนเสนอเพิ่มเติม ขอบคุณครับท่านประธานที่เคารพครับ

- ๙๕/๑

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านประธานคณะกรรมาธิการครับ

พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ ประธานกรรมาธิการ ท่าน ส.ส. ผู้มีเกียรติครับ สิ่งที่ผมจะกล่าวต่อไปผมจะเอ่ยนามท่าน ต้องขออนุญาตทุกท่านนะครับ ที่ผมจะเอ่ยนามของท่าน ท่านที่อภิปรายและมีปัญหาจะสอบถามกรรมาธิการชุดนี้

ท่านแรกท่านอนุรักษ์ บุญศล ที่ท่านได้เอาปัญหาในพื้นที่แล้วก็เอาข้อมูลตัวเลขในพื้นที่มาสอบถาม ปัญหานี้ผมเตรียมตอบท่านแล้ว แต่จะให้ท่านสามารถเจนชัยจิตรวนิช เป็นผู้ตอบ แต่ก่อนจะตอบปัญหาผมจะพูดถึงปัญหาที่ทุกท่านตอบมานะครับ ขอขอบคุณท่านอนุรักษ์เป็นอย่างยิ่งที่ท้วงติงแนะนำตัวปัญหายาเสพติดที่ติดกันทั้งพารา หากไม่จริงจังแก้ปัญหา พากันตาย ก็ขอบคุณท่านอนุรักษ์

ต่อไปท่านสุพิศาล ภักดีนฤนาถ ข้อเสนอของท่านเป็นประโยชน์ต่อกรรมาธิการ เป็นปัญหาที่กรรมาธิการชุดนี้คิดและถกกัน เป็นอะไรที่เพิ่มเติมจากรายงานเราขอรับไว้ สิ่งที่เพิ่มเติมจากรายงานนี้เพราะผมได้กล่าวขออนุญาตท่านประธานไปถึงสมาชิกทุกท่านแล้วว่าด้วยเวลาแล้วก็ปัญหามันเกิดขึ้นใหม่ตลอดทำให้การทำงานของกรรมาธิการวิสามัญมันไม่มีจุดสิ้นสุดหรอกครับ เรื่องยาเสพติดจับไปตรงไหนจี้ไปตรงไหนมันก็เจอปัญหาทั้งนั้น แม้กระทั่งปัจจุบันปัญหาเกิดใหม่ ๆ มีขึ้นทุกวันนะครับ เพราะฉะนั้นอะไรที่ไม่มีอยู่ในรายงานเรารับไว้แล้วให้เจ้าหน้าที่นำเสนอกรรมาธิการสามัญเพื่อดำเนินการต่อนะครับ ก็ขอบคุณท่านสุพิศาลนะครับ

ต่อไปท่านคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์ ต้องขอขอบคุณท่านที่ชมนะครับ ก็ส่งไปถึงกรรมาธิการทุกท่านที่ไม่ได้มาว่ามีคำชม ก็ขอบคุณท่านนะครับ

ท่านนพพล เหลืองทองนารา สะท้อนปัญหาผู้นำให้จริงจังและจริงใจ ก็เป็นปัญหาที่คณะกรรมาธิการพูดกัน แล้วก็พูดกันทุกที่ว่าในเรื่องปัญหายาเสพติดต้องได้ผู้นำที่จริงจังและจริงใจ ตรงนี้ผมไม่ทราบจะแก้ปัญหาอย่างไร ในคณะกรรมาธิการชุดนี้จึงสะท้อนเสียงในสภานี่ละครับ ผ่านท่านประธานไป ต้องได้ผู้นำจริงจังและจริงใจ

ต่อไปท่านวิรัช พันธุมะผล ปัญหาใช้งบประมาณมหาศาลแล้วก็นวัตกรรมใหม่ ยังเสนอให้กระผมไปเนเธอร์แลนด์ ต้องขอบคุณท่านวิรัชเป็นอย่างยิ่ง ปัญหาของท่านที่ท่านเสนอแนวของเนเธอร์แลนด์ เราได้มีการถกถึงในเรื่องวิธีของท่านใช้เวลานานเลยครับ แล้วผมก็นิยมชมชอบแนวทางของท่าน แต่ว่าแนวทางของท่านมีทั้งผลดี ผลเสีย เขาวิเคราะห์มาแล้ว เรากรรมาธิการก็ออกเสียง แล้วก็ผลสรุปเราก็ยังไม่ได้นำเสนอแนวทางที่ท่านเสนอ เพียงแต่ทำรายงานที่ข้อสังเกตของการกรรมาธิการชุดนี้ แต่อย่างไรก็ตามข้อเสนอของท่านในสภาแห่งนี้ ผมเชื่อว่าข้อเสนอของท่านเป็นข้อเสนอที่ดี ก็อยู่ที่ท่านผู้นำจริงจังและจริงใจจะใช้ในตัวแก้ปัญหาอย่างไรนะครับ

ต่อไปของท่านมัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข การบูรณาการก็อย่างเดิมนะครับ ความเห็นผมอย่างเดิม ผมจะรับข้อเสนอของท่านไว้ เดี๋ยวจะให้ท่านสามารถตอบนะครับ

ของท่านบัญญัติ เจตนจันทร์ ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมไว้ ๒ ข้อ ครอบคลุมในเรื่องสารยาเสพติด บังเอิญกรอบในการพิจารณาของกรรมาธิการชุดนี้เราไม่ได้พิจารณาถึงใน พ.ร.บ. ที่เกิดใหม่ในปี พ.ร.บ. ยาเสพติดใหม่นะครับ เราก็วางกรอบไว้ เรายังไม่พิจารณา เพราะว่าตอนระหว่างเราพิจารณา พ.ร.บ. ยาเสพติด ยังไม่เกิดนะครับ

สุดท้ายของท่านสมศักดิ์ คุณเงิน ขอขอบพระคุณท่านนะครับ เรื่องผู้ต้องหาล้นคุก ก็เหมือนกันนะครับ เพราะว่าในตอนนั้นเรามีคณะที่ปรึกษาเราก็ได้เชิญมา เราเป็นกรรมาธิการที่ได้เชิญหน่วยงานมามากที่สุดนะครับ แล้วก็มีผู้มาร่วมอภิปรายมากที่สุด เราคิดว่าเป็นอย่างนั้น เพราะเราอยากจะให้รายงานเราสมบูรณ์ที่สุด แต่ก็อย่างที่เรียนท่านไม่ใช่เป็นข้อแก้ตัว เพราะว่ายาเสพติดมันไม่จบ อย่างไรก็ไม่จบ เหมือนกับท่านจะให้ผมไปเนเธอร์แลนด์ ผมก็ต้องอยู่ต่ออีกสมัยหนึ่ง สมัยหน้าผมไม่ได้มา แล้วผมคงไม่ได้ไปแล้วครับ แล้วก็ปัญหาของท่านทั้งหมดสรุปแล้วเดี๋ยวสุดท้ายผมจะเรียนเชิญท่านสามารถกับคุณหมอเพชรดาวมาตอบนะครับ ขอบพระคุณมากครับท่านประธานครับ

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ขออนุญาตครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านวิรัช เชิญครับ

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอบพระคุณท่านประธานครับ ผม วิรัช พันธุมะผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย ผมยังไม่ทราบว่าท่านประธานจะตกลงเอาแนวคิดในการแก้ปัญหายาบ้าของประเทศเนเธอร์แลนด์ใส่ในข้อสังเกตด้วยได้ไหม ถ้าไม่ใส่ผมจะไม่เห็นชอบด้วยนะครับ ผมไม่เห็นชอบในรายงาน แต่ถ้าท่านใส่ของผมวิธีการแก้ไขปัญหายาบ้าของประเทศเนเธอร์แลนด์ ถ้าท่านเห็นด้วยถ้าจะใส่เดี๋ยวผมจะเขียนให้แล้วให้เจ้าหน้าที่เพิ่มเติม ถ้าท่านเห็นด้วยกับผม ผมก็เห็นด้วยครับ ขอบพระคุณท่านประธานครับ ขอคำตอบจากท่านประธานกรรมาธิการครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านประธานยงยุทธครับ

พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ ประธานคณะกรรมาธิการ ขอบคุณขออนุญาตเอ่ยนามท่านวิรัชอีกครั้งนะครับ ขอบคุณมากครับในข้อเสนอของท่าน แนวความคิดในการแก้ปัญหาของท่าน เป็นแนวความคิดที่เหมือนกับในด้านนโยบายครับ หน้ามือเป็นหลังมืออย่างนี้ ผมรับไว้ได้ แต่ใส่ในรายงานนี่คงใส่ไม่ได้แล้ว แต่อย่างไรก็ตาม ผมเป็นพวกเดียวกับท่าน ท่านรับรายงานผมก่อน ส่วนข้อเสนอของท่านผมจะนำเสนอกรรมาธิการสามัญ ผมเป็นพวกเดียวกับท่านได้ไหมครับ

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : เราเป็นพวกเดียวกันอยู่แล้ว ท่านเป็นผู้กำกับ ผมเป็นอัยการ รู้จักกันมาตั้งนานแล้ว ท่านประธานครับ ขออนุญาตครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญครับ

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมเพียงแต่ อย่างเมื่อสักครู่กรรมาธิการว่าด้วยกฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคง เขาก็ยังยอมรับผมเพิ่มในข้อสังเกตได้แล้วผมเขียนให้ในข้อสังเกตเพิ่มไปข้อหนึ่ง เหมือนสักครู่นี้เขียนให้เจ้าหน้าที่สำนักการประชุมก็เอามาให้ผมเขียนให้ ผมก็เขียนให้เพิ่มเติมในข้อสังเกต ท่านบอกว่าจะไปเขียนเสนอในคณะกรรมาธิการสามัญ เดี๋ยวก็ไม่ได้เสนอครับ คราวหน้าท่านอาจจะไม่ได้เข้า ผมก็อาจจะไม่ได้เข้าเหมือนกัน เราเป็นบัญชีรายชื่อหัวอกอันเดียวกัน เพราะฉะนั้นขอให้เขียนมันเป็นประวัติศาสตร์ในการที่จะมีนวัตกรรมใหม่ในการแก้ไขปัญหาประเทศ ถ้าไม่อย่างนั้นผมไม่อยู่รอพูดตอนนี้ละครับ ผมอุตส่าห์นั่งรอจะพูดกับท่านนี่ละครับ เรามันกันเองอยู่แล้วขออนุญาตครับ เอาความสัมพันธ์ส่วนตัวมาพูดครับ ขอบพระคุณท่านประธานครับ ท่านให้ผมเขียนให้ในข้อสังเกตเหมือนอย่างกรณีที่กฎหมายความมั่นคง ตกลงไหมครับ ถ้าไม่ตกลงผมก็ไม่เห็นด้วยนะครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านประธาน เชิญครับ

พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ขออนุญาตท่านประธานครับ ผม พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ ประธานคณะกรรมาธิการ เอ่ยนามท่านอีกครั้งท่านวิรัช ข้อสังเกตของท่านผมรับไว้ ผมก็อยากจะเสนอแล้วก็รับไว้ในรายงาน ผมเพิ่งมาเป็นสมัยแรก ผมไม่ทราบว่าผมรับไว้แล้วผมจะใส่ในรายงานได้ไหม ผมไม่ทราบ แต่เพื่อไม่ให้ขัดใจท่าน เมื่อสักครู่นี้ผมตอบว่าผมรับไว้ แล้วผมจะเสนอกรรมาธิการสามัญ ชุดสามัญยังอยู่ ผมหมดวาระแล้ว แต่ชุดสามัญเขายังอยู่ เขายังดำเนินการในเรื่องยาเสพติดต่อไป อย่างไรก็ตามขอความกรุณา ท่านวิรัชยกมือประท้วง ขออนุญาตท่านประธานครับ เชิญครับ

(นายวิรัช พันธุมะผล ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านวิรัชอีกครั้งเดียวครับ

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : เมื่อสักครู่ผมพูดแล้วอย่างไรว่าในวาระที่แล้วรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องแก้ไขกฎหมายความมั่นคง ผมก็เสนอว่าให้เพิ่มขออนุญาตยกมือไหว้ท่านก่อน ก็ลงได้ครับ เพราะว่าในวาระที่แล้วในรายงานการพิจารณาศึกษาปรับปรุงกฎหมายผมก็ให้เขียนไว้ว่า ไม่ให้ใช้ศาลทหารในคดีความผิดที่ไม่ใช่ความผิดทางความมั่นคง ท่านประธานกรรมาธิการชุดที่แล้วท่านก็ยินยอม แล้วเพิ่มไปแล้วด้วยครับ ทำได้ครับ ท่าน พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ ที่เคารพครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : คืออย่างนี้ในข้อสังเกตที่ท่านวิรัชขอเพิ่มเติมมันก็มีประโยชน์นะครับ ซึ่งถ้าประธานกรรมาธิการคิดว่ารับได้ที่จะไปเพิ่มเติมไปแก้ไขในรายงานกรรมาธิการ ทำได้ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๔ โดยที่ประชุม ถ้าไม่มีผู้ใดขัดข้อง ท่านก็รับไปแก้ไขได้ แต่วิธีการแก้ไขข้อความที่ท่านวิรัชเสนอมาขอให้ไปปรึกษากันให้ดีนะครับ ข้อความที่ท่านอ่านมาก็เป็นประโยชน์ ไม่มีอะไรนอกเหนือจากนั้นก็ใช้ได้ ถ้าท่านจะรับนะครับ ถ้าประธานรับก็ใช้ได้ครับ

พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ขอบคุณท่านประธานครับ เมื่อมีหนทางทำได้แล้วมันไม่มีอะไรขัดข้องเลยครับท่านวิรัช ขออนุญาตครับ ก็ขอบพระคุณท่านมากครับ แล้วผมก็เห็นชอบกับท่านนะครับ ขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ก็สรุปว่าท่านวิรัชนำข้อความที่ท่านต้องการไปดำเนินการนะครับ ที่ประชุมคงไม่มีใครขัดข้องนะครับ

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอบพระคุณท่านประธานที่เคารพครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : คุณหมอบัญญัติมีอะไรครับ

นายบัญญัติ เจตนจันทร์ (ระยอง) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายแพทย์บัญญัติ เจตนจันทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดระยอง พรรคประชาธิปัตย์ ผมขอขอบพระคุณท่านประธานคณะกรรมาธิการที่กรุณาตอบคำถามที่กระผมได้สอบถามแล้วก็เพิ่มเติมข้อสังเกตไว้ ๒ ข้อ แต่ว่าท่านประธานตอบว่าคณะกรรมาธิการศึกษาตามกฎหมายเดิมที่ก่อน พ.ร.บ. ให้ใช้ประมวลยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔ กรรมาธิการที่ท่านพิจารณานี้ตั้งตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ เพราะฉะนั้นขณะที่คณะกรรมาธิการศึกษาอยู่นั้นกัญชากับกระท่อมอยู่ใน พ.ร.บ. ยาเสพติดสมัยนั้น แต่ท่านประธานตอบว่าศึกษาตามกฎหมายเก่า แต่ทีนี้กฎหมายเก่า พ.ร.บ. กระท่อมก็ดี กัญชาที่ไม่ได้เป็นยาเสพติด ก็ตั้งแต่วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ ดังนั้นศูนย์บำบัดยาเสพติดที่ท่านประธานกรุณาศึกษาไว้ผมเกรงว่าเดี๋ยวรัฐบาลมาฟังคำอภิปรายแล้วจะไม่ได้อยู่ในนี้ เพราะฉะนั้นผมขอให้ทั้งกัญชา ทั้งกระท่อมที่เคยอยู่ใน พ.ร.บ. ยาเสพติดที่ในช่วงที่การศึกษานี้ก็คงเป็นสิ่งที่จะต้องได้รับการดูแลโดยศูนย์บำบัดยาเสพติดที่ท่านประธานกรุณาตั้งข้อสังเกตไว้ให้ด้วยนะครับ ก็ฝากท่านประธานด้วย ผมกลัวว่าเดี๋ยวมันจะไม่ได้อยู่ในนี้นะครับ กราบขอบพระคุณครับท่านประธาน ขอฝากให้ท่านประธานกรรมาธิการด้วยครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านประธาน พลตำรวจเอก ยงยุทธครับ

พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ คณะกรรมาธิการรับไว้ ตั้งเป็นข้อสังเกตไว้ เช่นเดียวกับของท่านวิรัชครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ที่ประชุมคงไม่ขัดข้องนะครับ

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ นิดหนึ่งครับ ผมขออนุญาตครับท่านประธาน

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านวิรัช มีอะไรครับ

- ๙๘/๑

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : มีเรื่องที่ท่านคุณหมอบัญญัติพูดคือกฎหมายเขาเขียนว่าไม่เป็นแล้ว ถ้าบอกให้อยู่ในควบคุมตัวเขาไม่ได้นะครับ บุคคลจะต้องรับโทษในทางอาญาต่อเมื่อกฎหมายกำหนดเป็นความผิดและกำหนดโทษ ในเมื่อพืชกระท่อมและกัญชา ถ้าเป็นกัญชาไม่ได้กัญชา หรือที่สกัดจากกัญชาที่มีทีเอสซี.๒๐ (TSC.20) โดยน้ำหนักขึ้นไปถึงจะเป็นยาเสพติด เพราะฉะนั้นจะเขียนไว้ว่าในการบำบัดกัญชาตอนนี้ยังเขียนไม่ได้ เพราะ พ.ร.บ. กัญชา กัญชง ยังอยู่ในการพิจารณาของสภาครับ เพราะฉะนั้นช่วงนี้กฎหมายยังไม่ได้บัญญัติว่าเป็นยาเสพติด ในประมวลกฎหมายยาเสพติดไม่ได้เขียนไว้ว่ากัญชาเป็นยาเสพติด แต่ในประกาศของกระทรวงสาธารณสุขเพียงแต่บัญญัติว่า กัญชาสารสกัดกัญชาที่มีทีเอสซี (TSC) เกิน .๒๐ เท่านั้นที่เป็นยาเสพติด เพราะฉะนั้นถ้าเขียนต้องเขียนให้ละเอียดนิดหนึ่ง อย่าบอกว่าเหมารวมพืชกระท่อม พืชกระท่อมก็ไม่เป็นยาเสพติดแล้วนะครับ เพราะฉะนั้นเวลาเขียนต้องระมัดระวังนิดหนึ่งในแง่กฎหมาย ขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญคุณหมอบัญญัติครับ

นายบัญญัติ เจตนจันทร์ (ระยอง) : กราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายแพทย์บัญญัติ เจตนจันทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง พรรคประชาธิปัตย์ กระผมไม่ได้ขัดหรือแย้งกับท่านวิรัช หรือท่านผู้อภิปรายนะครับ เพียงแต่ว่าผมเสนอในข้อสังเกตว่า ไหน ๆ จะตั้งเป็นศูนย์บำบัดยาเสพติด ขอให้ครอบคลุมให้มันกว้างขวางขึ้นเป็นศูนย์บำบัดสารเสพติด ซึ่งเป็นข้อสังเกต ๒ ข้อ ที่ผมฝากท่านประธานถึงท่านประธานคณะกรรมาธิการ เพราะฉะนั้นคำว่า สารเสพติด มันหมายรวมที่มากกว่ายาเสพติด ซึ่งผมยกตัวอย่างว่ากัญชาก็ดี กระท่อมก็ดี หรืออื่น ๆ ก็ดี ซึ่งเป็นวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทต่าง ๆ ซึ่งก็จะมีพฤติการณ์ของสุขภาพจิตที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย ผมก็เพียงแต่ว่าอยากจะให้สิ่งที่เป็นสารเสพติดที่นอกเหนือจากยาเสพติดได้อยู่ในศูนย์บำบัดนี้ด้วยเท่านั้น ไม่ได้ขัดหรือแย้ง เพียงแต่เกรงว่าฝ่ายเลขานุการจะตีความหรือสรุปที่ไม่เป็นคุณต่อที่ผมจะตั้งข้อสังเกตไว้ แล้วก็ยังเสนอข้อสังเกตที่ ๒ ว่าควรจะมีหน่วยงานที่เป็นหน่วยงานบูรณาการจริง ๆ ตีคู่ไปกับ ป.ป.ส. เพราะ ป.ป.ส. ทำหน้าที่ป้องกันปราบปรามได้ดีอยู่แล้ว แต่หน่วยงาน บ.บ.ส. คือบำบัดสารเสพติดยังเป็นหน่วยงานที่ไม่มีตัวตนที่ชัดเจนนะครับ

แล้วแต่ใครจะทำมากทำน้อย อันนี้กราบเรียนท่านประธานครับ เพื่อประกอบความละเอียดในการบันทึก ขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านประธานมันจะแก้เยอะเหมือนกันนะครับ จะเพิ่มเติมเยอะเหมือนกัน อย่างของท่านวิรัชก็คงจะเป็นเอกสาร

พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผม พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ ประธานกรรมาธิการ ข้อเสนอของคุณหมอบัญญัติ ขออนุญาตครับ ผมเห็นชอบด้วยนะครับ เห็นชอบด้วยแล้วก็จะพิจารณาเพิ่มในข้อสังเกตนะครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ของคุณหมอบัญญัติมี ๒ ประเด็น ศูนย์บำบัดสารเสพติด ตรงนี้วิธีการคำพูดที่จะแก้ไขต้องไปคุยกันดูกันให้ดี ๆ เพราะที่ประชุมอนุญาตแล้วท่านต้องไปเรียบเรียงคำพูดให้ดีนะครับ

พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ผมขออนุญาตท่านประธานอีกนิดหนึ่งครับ การเสนอญัตติในเรื่องยาเสพติดเสนอ ๘ ญัตติ แล้วก็มีกรรมาธิการครบทุกพรรคมาเป็นตัวแทน เพราะฉะนั้นการจะเพิ่มเติมข้อสังเกตอะไรของในรายงานฉบับนี้เป็นตัวแทนของพรรคอยู่แล้ว ผมว่าผ่านตัวแทนของพรรคมารับผิดชอบร่วมกัน มาร่วมการจัดทำรายงานถ้าอยากจะเพิ่มข้อสังเกต มีตัวแทนทุกพรรค มีสมาชิกหรือ ส.ส. ถึง ๑๒๖ คน เสนอญัตตินี้ขึ้นมา ฉะนั้นในรายงานเมื่อจัดทำตัวแทนของพรรคมาร่วมเป็นกรรมาธิการวิสามัญแล้ว มันน่าจะจบสมบูรณ์เลยนะครับ มีอะไรมันควรจะผ่าน อย่างนั้นรายงานเราหลายฉบับเลยมาเสียเวลาพิจารณาอย่างนี้ เสียเวลาแล้วก็เงินของสภาไป ----------

ผมขอความกรุณาท่าน ส.ส. ผู้ทรงเกียรติทุกท่านนะครับ รายงานยังค้างอยู่หลายเรื่อง ถ้าเผื่อเราคิดว่ารายงานนี้มันสูญเสียเวลา สูญเสียงบประมาณ อย่างไรเสียปัญหายาเสพติดไม่ได้จบที่รายงานนี้หรอกครับ การแก้ปัญหายาเสพติดอยู่ชั่วฟ้าดินสลาย ขอความกรุณาให้ผ่านไปเพื่อให้รัฐบาลปฏิบัติได้ มันก็เป็นแนวทางหนึ่ง ส่วนแนวทางอื่น ๆ ที่ทันสมัยกว่านี้เราก็มาดำเนินการในสมัยหน้า ผมมาไม่มาก็ไม่เป็นอะไร สมัยหน้าก็ตั้งอย่างนี้อยู่ ท่านลองคิดสิว่ากรรมาธิการยาเสพติดมันมีมานานหรือยัง มันก็มีตลอดไป หน่วยงานของรัฐที่เรื่องยาเสพติดมันก็มีอยู่ตลอดไป มันไม่ได้จบวันนี้แค่นี้หรอกครับ ขอบพระคุณมากครับท่านประธาน ต่อไปผมจะให้ท่านสามารถมาตอบปัญหาครับ ขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญครับ

นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช (กรรมาธิการ) : ขอบคุณท่านประธานสภาครับ กระผม นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญ และเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการครับ ต้องขอบคุณท่านประธานกรรมาธิการ ท่าน พลตำรวจเอก ยงยุทธ ที่ได้มอบหมายให้ผมมาตอบ ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีการตั้งคำถาม ตั้งเป็นข้อสังเกตไว้ ๙ คนด้วยกัน ซึ่งท่านประธานกรรมาธิการได้อ่านรายชื่อไปครบถ้วนแล้วนะครับ วันนี้เองต้องยอมรับว่ารายงานนี้มันเป็นรายงานที่จะพิจารณาแก้ไขปัญหายาเสพติดและแนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ เนื้อหาเล่มนี้ผมคิดว่ามันค่อนข้างครบถ้วน แต่มันอาจจะยังไม่ทันสมัยอย่างที่นำเรียนครับว่า ถ้าเราจะคุยกันต่อเนื่องพรุ่งนี้ก็เปลี่ยนอีก แล้วมันก็จะเปลี่ยนไปอีก แต่ผมจะชี้แจงในสิ่งที่ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้สงสัยเพื่อที่จะได้เข้าใจ แล้วก็จะได้เห็นว่ากรรมาธิการวิสามัญนั้นมีความตั้งมั่นตั้งใจอย่างไร อย่างที่บอกครับ เรื่องของฮาร์ม รีดัคชัน (Harm reduction) ที่ท่านพยายามจะเสนอว่าเราจะต้องเอายาบ้ามาแจกให้กับชาวบ้าน ซึ่งเรื่องนี้ก็เป็นสิ่งที่เคยคุยในกรรมาธิการ กรรมาธิการก็คิดว่าถ้าเราทำแบบเนเธอร์แลนด์ เนเธอร์แลนด์ไม่มีหรอกเรื่องยาเสพติด เพราะเขามองว่ายาบ้าไม่ใช่ยาเสพติด มันก็ไม่เป็นยาเสพติดแล้วครับ การที่จะเอายาบ้ามาแจกให้กับชาวบ้าน เรามองแล้วเหมือนง่ายครับ ผมเห็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในห้องนี้ก็บอกว่าควรจะปราบปราม ควรจะมองเหมือนอดีตนายกรัฐมนตรีที่ตอนนี้อยู่ต่างประเทศ ท่านปราบปรามจริงจัง เอาจริงเอาจัง ผมก็เลยบอกว่าในสภาแห่งนี้

ยังขัดกันเอง คนหนึ่งบอกว่าแจก อีกคนหนึ่งบอกปราบปรามอย่างจริงจัง ซึ่งวันนี้เองสิ่งสำคัญที่สุดเราต้องทำอย่างไรครับ เราต้องการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ แล้วไม่สร้างปัญหาใหม่ สิ่งสำคัญที่สุดวันนี้เองในเรื่องของ พ.ร.บ. ยาเสพติดที่สภาแห่งนี้ได้มีการผ่านไป มันต้องเปลี่ยนแนวความคิดใหม่ การที่เราต้องเปลี่ยนแนวความคิดใหม่เพราะอะไร เพราะคนที่ติดยาเสพติดนั้นไม่ใช่นักโทษแล้ว คนที่ติดยาเสพติดนั้นคือผู้ป่วย ท่านก็เปลี่ยนแนวความคิดกันวันนี้กำลังทำอยู่ สิ่งสำคัญที่สุดในช่วงเปลี่ยนผ่านมันเกิดปัญหาครับ เพราะในกฎหมาย พ.ร.บ. ยาเสพติดนั้น เดิมกรมคุมประพฤติเป็นคนบำบัดยาเสพติด เป็นคนบำบัดผู้ป่วย แต่วันนี้เรามอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุขดูแลเรื่องนี้ครับ ซึ่งในช่วงเปลี่ยนผ่านทุกครั้งทุกเรื่องมันมีอุปสรรค มันมีการล่าช้า แต่วันนี้รัฐบาลก็พยายามทำครับ สิ่งสำคัญที่สุดที่ผมต้องพูดเพราะท่านอนุรักษ์ บุญศล ท่านได้ถาม แล้วท่านก็ได้พูดไว้ว่าวันนี้เองมีคนเข้ามารับยาจิตเวชประมาณ ๔๓๕,๐๐๐ คนที่มารับยาจิตเวช ตัวเลขนี้ท่านเป็นคนพูดไว้ ผมก็จะบอกว่าวันนี้เองสิ่งสำคัญที่สุดที่เราต้องการทำ ถ้าเราสามารถรับผู้ป่วยที่ต้องใช้ยาเสพติดเข้าสู่ระบบได้ การแก้ไขปัญหาอย่างที่ท่านวิรัชได้พูดไว้มันอาจจะเกิดขึ้นในอนาคต เราต้องทำอะไรครับ ให้ผู้ป่วยที่ติดยาเสพติดที่ใช้ยาเสพติดนั้นเข้าสู่ระบบ เราถึงจะมีตัวเลขว่าวันนี้มีผู้ติดยาอยู่เท่าไร แล้วเราก็สามารถแล้วค่อย ๆ บำบัดเขา ลดปริมาณยาเสพติด จนสุดท้ายผู้เสพเหล่านั้นจะไม่กลับมาเสพใหม่ครับ ----------

นั่นก็คือแนวทาง ผมมั่นใจว่าท่านวิรัชเองท่านเป็นอัยการ ท่านคิดเรื่องนี้ แล้วผมก็คิดว่ากรรมาธิการวิสามัญทุกคนซึ่งเป็นตัวแทนของทุกพรรคการเมืองก็มีเจตจำนงเดียวกันในการที่จะแก้ไขปัญหายาเสพติดให้กับพ่อแม่พี่น้องประชาชนก็อยู่ในนี้ครับ แต่มันต้องเริ่มไปในทุกมิติ อย่างที่ผมพูดว่าปัญหายาเสพติด ไม่ใช่สแตติก (Static) ที่บอก ๑ บวก ๑ เป็น ๒ ๒ ลบ ๑ เท่ากับ ๑ ไม่ใช่ ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาไดนามิก (Dynamic) มันพันไปหมดเลย ท่านไปขยับตัวหนึ่งมันจะไปโดนอีกตัวหนึ่ง ฉะนั้นในสิ่งสำคัญที่สุดในการแก้ปัญหาจะต้องไม่สร้างปัญหาใหม่โดยที่เรายังไม่ได้ศึกษาอย่างดีเยี่ยม ถ้าวันนี้ผมบอกว่าเราต้องทำแบบประเทศเนเธอร์แลนด์เลย สังคมรับได้หรือเปล่า ถ้าสังคมรับไม่ได้เกิดปัญหาครับ นั่นคือสิ่งที่ผมบอกเรามีความพร้อมหรือยังในการที่จะป้องกันไม่ให้เขาเอายาเสพติดมาลักลอบขายใหม่ ถ้าวันนี้เราบอกเราแจกยาบ้าอย่างที่ท่านวิรัชได้พูดว่าต้นทุนยาบ้ามันเม็ดละ ๕๐ สตางค์ ขาย ๑ บาทยังกำไรเลยครับ แต่ถามว่าเราจะคุมให้เขาไม่เอายามาขายต่อข้างนอกได้อย่างไร นั่นคือสิ่งที่ผมบอกว่ากรรมาธิการก็เป็นกังวลเรื่องนี้ ก็เลยต้องชี้แจงแทนท่านประธานยงยุทธ เพราะท่านเองท่านตั้งใจในเรื่องของการแก้ไขปัญหา แล้วอยากให้รายงานนี้ผ่านไปยังรัฐบาล เพราะมันมีเรื่องอื่น ๆ อีกหลาย ๆ เรื่องที่ผมอยากจะอธิบายเสริมในการที่จะตอบคำถามครับ

ในเรื่องของการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติดนั้นเราเองกำลังทำอยู่ครับ โดยท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข วันนี้ท่านมีศูนย์คัดกรอง ๙,๐๐๐ กว่าแห่งแล้ว มีการออกประกาศลงราชกิจจานุเบกษาเมื่อเดือนตุลาคมที่ผ่านมา สิ่งสำคัญที่สุดที่อยากจะตอบอีกเรื่องหนึ่งก็คือเรื่องของสารตั้งต้น สารตั้งต้นยาเสพติด อย่างที่บอกว่าทำไมสมัยก่อนยาบ้าไม่เยอะเท่านี้ ยาเสพติดไม่เยอะเท่านี้ ทำไมปัจจุบันมันถึงเยอะมันถึงมาก เพราะเมื่อก่อนยาบ้าเราทำมาจากฝิ่น แต่วันนี้ยาบ้าไม่ได้ทำจากฝิ่นแล้ว ยาบ้าเมื่อก่อนทำจากเอทีลีน (Ethylene) และซูโดอีเฟดรีน (Pseudoephedrine) ซึ่งเป็นยาผสมในยาแก้หวัด ฉะนั้นมันเป็นสารตั้งต้นแล้วในการที่จะมาผลิตยาเสพติด อย่างที่ผมพูดตอนนี้พัฒนาใหม่ โซเดียมไซยาไนด์ (Sodium Cyanide) โซเดียมไซยาไนด์ (Sodium Cyanide) สามารถผลิตเป็นยาไอซ์ได้ เพราะเป็นพีทูพี (P2P) หรือเป็นฟีนิลทูโปรปาโนน (Phenyl-2-propanone)

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผมประท้วงท่านประธานตามข้อบังคับ ข้อ ๙ กรรมาธิการ สามารถ เจนชัยจิตรวนิช พูดนอกประเด็น

ประเด็นก็คือที่กรรมาธิการที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอให้เพิ่มในข้อสังเกต ซึ่งประธานคณะกรรมาธิการก็ไม่ขัดข้อง และท่านประธานได้ถามที่ประชุมแล้ว ที่ประชุมไม่มีใครคัดค้านถือเป็นมติของสภาแล้วครับ คุณสามารถไปอ่านข้อบังคับก่อนครับ ท่านประธานสั่งแล้วคุณอย่านอกเรื่อง และคุณมาชี้แจงแทนกรรมาธิการไม่ใช่ มันจบเวลาที่แจงทั้งหมดแล้วครับ คุณมีหน้าที่ปฏิบัติตามข้อบังคับ ประธานขอให้สั่งนายสามารถหยุดพูดเดี๋ยวนี้ครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : คือเขาพยายามจะตอบคำถามที่เหลือนะครับ ส่วนในกรณีของท่านวิรัชผมกำลังดูว่าจริง ๆ แล้วรายงานมันรวมทั้งข้อสังเกต แต่ข้อสังเกตในข้อบังคับเขาก็บอกว่าห้ามมีการอภิปราย ซึ่งหมายความว่าในข้อสังเกตอาจจะแก้ไขไม่ได้ อาจจะไปเพิ่มเติมในรายงานได้ หรือถ้าไม่อีกทีหนึ่งท่านประธานจะเอากลับไปแล้วแก้กลับเข้ามาในคราวต่อไปไหมครับ เพื่อให้มันสมบูรณ์ขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง ถ้าจะเอาเพิ่มเติมของท่านวิรัชไปเป็นข้อสังเกต กลับมาเที่ยวต่อไปมันจะได้สมบูรณ์

พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ขออนุญาตท่านวิรัชนะครับ เมื่อสักครู่ผมรับกับท่านประธานแล้วผมจะเอาเพิ่มเติมเข้าไปนะครับ แล้วก็ท่านวิรัชเองก็รับแล้วว่าจะรับรายงานฉบับนี้ เมื่อผมเพิ่มของท่านวิรัชไป แล้วก็อยากจะกราบเรียนท่านประธานเลยว่าเมื่อสมาชิกในที่ประชุมนี้เห็นชอบร่วมกันแล้วว่าจะให้ท่านรายงานชุดนี้ผ่าน ----------

ก็อยากจะกราบเรียนท่านประธานเลยถ้าเผื่อไม่ให้ท่านสามารถตอบ หรือคุณหมอเพชรดาวตอบอีก ก็อยากจะถามสมาชิกเลยครับ ว่าถ้าเห็นชอบให้รายงานฉบับนี้ผ่านก็จะได้จบในเรื่องรายงานฉบับนี้ ผมต้องขอขอบพระคุณเลยในที่นี้กับท่านสมาชิกทุกท่านที่อยู่ในห้องประชุม ขอบคุณนะครับที่ให้รายงานฉบับผมผ่านเรียบร้อย ต้องขอบคุณท่านประธานมากครับ ขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : คือถ้าเราอ่านตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๔ วรรคสอง ข้อสังเกตอยู่ในรายงาน เพราะฉะนั้นรายงานนี้คณะกรรมาธิการมีสิทธิแก้ไขเพิ่มเติมได้ เพราะฉะนั้นให้ผมวินิจฉัยผมก็วินิจฉัยว่าท่านรับข้อสังเกตของท่านหมอบัญญัติกับของท่านวิรัชไปดำเนินการเพิ่มเติม อันนี้ท่านรับใช่ไหมครับ ถ้ารับมันก็จบ เพราะฉะนั้นผมวินิจฉัยว่ามันไปแก้ไขรายงานได้ ข้อสังเกตก็คือ ๑ ในรายงาน เพราะฉะนั้นมีท่านสมาชิกท่านใดที่จะคัดค้านไหมครับ หรือเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ เชิญท่านสมศักดิ์ครับ

นายสมศักดิ์ คุณเงิน (ขอนแก่น) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม สมศักดิ์ คุณเงิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น พรรคเศรษฐกิจไทย ท่านประธานครับ ท่านประธานกรรมาธิการวิสามัญได้กรุณารับข้อเสนอจากท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒ ท่านไปแล้ว ผมมีสั้น ๆ ครับ อยากจะขอร่วมให้ท่านรับไปด้วยเสียทีเดียว เป็นเรื่องง่าย ๆ แล้วก็ปฏิบัติได้ ปัญหาตอนนี้เนื่องจากว่าในพื้นที่ไปใช้สถานีอนามัยหรือโรงเรียนบางแห่งเป็นศูนย์บำบัด ซึ่งมันไม่สามารถปฏิบัติได้จริง ผมอยากเสนออย่างนี้ครับท่านประธาน ในหน้า ๙๖ บรรทัดเดียว ขอต่อ (๒) ออกไปว่า หากพื้นที่จังหวัดใดมีผู้ป่วย ผู้เสพยาเสพติดจำนวนมากให้พิจารณาจัดตั้งศูนย์ในการที่จะบำบัดยาเสพติดอย่างเป็นระบบเพิ่มขึ้น ผมขอแค่นี้ท่านประธาน จะสามารถกระทำได้ ก็ขอท่านประธานได้กรุณารับไปพร้อม ๆ กัน จะเป็นพระคุณครับ ผมก็จะไม่ค้าน ผมก็จะเห็นด้วย ขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญคุณหมอเพชรดาวครับ

นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา (กรรมาธิการ) : เรียนท่านประธานค่ะ ดิฉัน แพทย์หญิงเพชรดาว โต๊ะมีนา กรรมาธิการ ขออนุญาตตอบข้อคำถามของท่านสมศักดิ์ คุณเงิน ในประเด็นที่น่าสนใจว่าสถานที่บำบัดรักษา ที่จริงแล้วโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

ไม่สามารถที่จะใช้สำหรับบำบัดยาเสพติดได้ คงต้องทำความเข้าใจว่ากลุ่มที่ใช้ยาเสพติดมันจะแบ่งเป็นผู้ที่เสพ แล้วก็ผู้ที่ติด ฉะนั้นแต่ละระดับของกลุ่มที่ใช้เสพและติดนี่จะมีการรักษาแตกต่างกันไปค่ะ ฉะนั้นระดับ รพ.สต. หรือที่ท่านพูดถึงอาจจะเป็นในระดับของผู้ใช้กับผู้ติด ซึ่งอาจจะทำในเรื่องของการให้คำปรึกษา บรีฟ อินเตอร์เวนชัน (Brief intervention) สำหรับผู้ที่ใช้แล้วก็เสพยาเสพติด ส่วนผู้ติดยาเสพติดอันนี้อาจจะมีอาการ ซึ่งตามที่ท่านได้กล่าวถึงค่ะว่าโรงพยาบาลจิตเวชทั่วประเทศมีอยู่ ๑๘ แห่ง โรงพยาบาลธัญญารักษ์ในกรมการแพทย์มีอยู่ ๗ แห่งทั่วประเทศ ซึ่งบางพื้นที่อาจจะไม่เพียงพอ ตามที่ดิฉันได้เคยติดตามการทำงานของกระทรวงสาธารณสุข อย่างเช่น ในจังหวัดศรีสะเกษเมื่อมีผู้ที่ติดยาเสพติดเพิ่มขึ้น ทางกระทรวงสาธารณสุขได้ตั้งมินิธัญญารักษ์ขึ้นมาในบางพื้นที่ ฉะนั้นเป็นไปได้หรือไม่ว่าถ้ามีพื้นที่ไหนที่คิดว่าจะต้องมีสถานบำบัดเพิ่มเติมอาจจะไปพูดคุยกับกระทรวงสาธารณสุขโดยเฉพาะเป็นกรณีไปค่ะ จะได้ไม่ต้องลงไปในข้อสังเกตเพิ่มเติม ขอบพระคุณค่ะ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านสมศักดิ์ โอเค (OK) ไหมครับ ตกลงไหมครับ

นายสมศักดิ์ คุณเงิน (ขอนแก่น) : ท่านประธานที่เคารพครับ คนละเจตนา ผมทราบดีว่าข้อสังเกตนี้จะต้องส่งให้รัฐบาลได้พิจารณาดำเนินการต่อไป แต่ถ้าหากว่าจะไปเป็นการพิจารณาพูดจากันนอกจากข้อสังเกตก็ผิดกับวัตถุประสงค์ที่ผมกราบเรียนต่อที่ประชุม ผมหวังอย่างยิ่งว่าข้อสังเกตนี้จะส่งผลในภาคปฏิบัติ เมื่อมีความพร้อมและมีประเด็นปัญหาผู้ติดยาเสพติด ทั้งผู้ติด ผู้เสพมีปริมาณมากในจังหวัดใด อย่างเช่น จังหวัดขอนแก่นมีจำนวนมาก ประชากร ๑,๙๐๐,๐๐๐ คน มีพื้นที่ทั้งหมด ๑๙๘ ตำบล ท่านประธานครับ มันมีปัญหามาก แล้วเอาไม่อยู่ รพ.สต. ก็เอาไม่อยู่ โรงพยาบาลของจิตเวชก็เอาไม่อยู่ ธัญญลักษณ์มีอยู่แค่นั้นก็เอาไม่อยู่ เพราะฉะนั้นปัญหามีมาก เพราะฉะนั้นต้องมีสถานที่ที่ชัดเจน อาจจะ ๔๐๐ ไร่ ๕๐๐ ไร่ มันจำเป็นต้องมีทั้งส่วนที่รักษา เยียวยา ฟื้นฟู และให้อาชีพ คืนคนดีกลับมาให้สังคมให้ได้ ถ้าหากว่าครบวงจรเช่นนั้นมันถึงจะแก้ไขปัญหาได้แบบเบ็ดเสร็จ มิฉะนั้นแล้วก็จะไปเพียง ๓ วัน ๕ วันออกมาก็ก่อเกิดปัญหาอีก นี่คือเจตนาที่กระผมขออนุญาตกราบเรียน ถ้าเติมได้เพียงแต่รับไปเท่านั้นละครับ ส่วนจะพิจารณาเติมโดยถ้อยคำที่ไม่ผูกมัดเกินไปผมไม่ขัดข้องนะครับ เพียงแต่ว่าเป็นทิศทางที่จะได้เพิ่มเติมเรื่องศูนย์บำบัดยาเสพติดในพื้นที่ในจังหวัดที่มีปัญหามาก ด้วยความเคารพครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านประธานพลตำรวจเอก ยงยุทธ เชิญครับ คือท่านสมศักดิ์เพียงแต่ให้เพิ่มเติมในกรณีที่มีผู้ติดยาเสพติดจำนวนมาก บางแห่ง บางสถานที่แค่ให้รัฐจัดสถานที่บำบัด ฟื้นฟูใช่ไหมครับ คือเพิ่มแค่นั้นเองใช่ไหมท่านสมศักดิ์

พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ให้เพิ่มในข้อสังเกต หรือให้เพิ่มข้อความในรายงาน

นายสมศักดิ์ คุณเงิน (ขอนแก่น) : ชัด ๆ นะครับ หน้า ๙๖ ข้อ ๔.๒.๔ (๒) บรรทัดสุดท้ายต่อจากคำว่า สถานที่ดูแลจึงต้องชัดเจน ผมขอเพิ่มไปว่า หากพื้นที่จังหวัดใดมีผู้ป่วยหรือผู้เสพจำนวนมากให้จัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติดเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบขึ้น เท่านี้ครับท่านประธาน ไม่มีอะไรขัดหรือแย้งกันเลย

พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ สำหรับในการเพิ่มรายงานผมรับได้ แล้วเดี๋ยวจะให้เจ้าหน้าที่บันทึกไว้แล้วเพิ่มในรายงานครับ เรียบร้อยครับ

นายสมศักดิ์ คุณเงิน (ขอนแก่น) : กราบขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เพิ่มในข้อสังเกตนะครับ

พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : เพิ่มในรายงานอย่างที่ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านสมศักดิ์ครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : รายงานก็คือรวมทั้งสังเกต ถูกต้อง โอเค (OK) ครับ ท่านรับไปนะครับ ท่านสามารถมีอะไรไหมครับเชิญครับ

นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช (กรรมาธิการ) : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช ก็ต้องขอบคุณท่านประธาน ท่านยงยุทธ สิ่งที่กรรมาธิการทำเรื่องนี้ก็คือมีความตั้งมั่นตั้งใจในการแก้ไขปัญหาเรื่องยาเสพติดครับ ในเรื่องของสิ่งที่อยากจะพูดก็คือเรื่องศูนย์บำบัดฟื้นฟู วันนี้เองทางกระทรวงมหาดไทยก็ได้มีการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเรื่องของยาเสพติดในการปฏิบัติการตำบล ความปลอดภัยหมู่บ้าน โดยผ่านสายด่วนศูนย์ดำรงธรรมครับ แล้วก็ศูนย์ฟื้นฟูสภาพสังคม สิ่งสำคัญที่สุดในเรื่องของการจัดตั้งศูนย์บำบัดนั้นใช้ศูนย์บำบัดอำเภอครับ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลในอำเภอ ไม่ใช่สถานีอำเภอ ซึ่งตรงนี้ต้องชี้แจงให้ตรง เพราะว่าไม่อย่างนั้นเดี๋ยวจะเข้าใจคลาดเคลื่อน ----------

แล้วก็สิ่งสำคัญที่สุดในเรื่องของท่านนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ก็ได้มีการประชุมล่าสุดเมื่อปีงบประมาณ ๒๕๖๖ มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เวลาบ่ายโมงครึ่ง ท่านนายกรัฐมนตรีได้เน้นย้ำไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ร่วมมือกันในการดำเนินการเป็นระยะเร่งด่วน ๓ เดือน ด้านการป้องกันนั้นให้กระทรวงศึกษาธิการสร้างภูมิคุ้มกันด้วยความรู้และหลักคิดที่ถูกต้องให้กับเยาวชน สร้างกลไกเฝ้าระวังยาเสพติดเพื่อป้องกันสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่สีขาว พื้นที่ปลอดภัยอยู่เสมอ ด้านการสกัดกั้น ให้กองทัพเพิ่มความเข้มข้นในการเฝ้าระวังการลักลอบนำเข้าและส่งออกยาเสพติดตามแนวชายแดน ด้านการปราบปราม ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการเชิงรุกในการปราบปราม จับกุมผู้ค้ายาเสพติด และจัดส่งข้อมูลให้กับสำนักงาน ป.ป.ส. ขยายผลไปสู่การทำลายเครือข่ายจับกุมนายทุน ด้านการอายัด ยึดทรัพย์สิน ให้สำนักงาน ป.ป.ส. บูรณาการอย่างใกล้ชิดกับสำนักงาน ปปง. และกรมสรรพากรในการขยายผลยึดทรัพย์สินผู้ค้ายาเสพติดที่นำเงินจากการค้ายาเสพติดไปฟอกเงิน และให้หน่วยงานศาลและอัยการเร่งรัดกระบวนการทางคดียาเสพติดให้มีความรวดเร็วมากขึ้น ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ ให้ใช้กลไกการดำเนินการตามโครงการสกัดกั้นยาเสพติดทางอากาศยานและท่าเรือสากล ด้านการบำบัดฟื้นฟู นี่คือสิ่งที่ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ถามไว้ ก็จะได้ตอบ ก็เร่งให้จัดทำกฎหมายลำดับรองหรืออนุบัญญัติ ซึ่งวันนี้อนุบัญญัติของกระทรวงสาธารณสุขได้มีการประกาศใช้ไปเมื่อเดือนตุลาคมที่ผ่านมา สำหรับใช้ในการบำบัดรักษา คัดกรองผู้เสพผู้ติดยาเสพติด แล้วนำเข้าสู่กระบวนการอย่างเหมาะสม โดยจัดตั้งสถานบำบัดรักษาทั้งโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลประจำตำบล หรือที่เราเรียกว่า รพ.สต. โดยเฉพาะกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อความรุนแรงหรือมีอาการทางจิตที่จะต้องได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด ให้มีอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน หรือ อสม. ทำหน้าที่เป็นคู่บัดดี (Buddy) ติดตามผู้ป่วยในชุมชนจนกว่าอาการจะหายขาด ตลอดจนสร้างระบบบำบัดฟื้นฟูในรูปแบบชุมชนเป็นฐาน พร้อมให้กระทรวงแรงงานส่งเสริมให้ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูมีทักษะความรู้ในอาชีพ พร้อมจัดหาตำแหน่งงานให้มีงานทำ นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการให้มีการจัดตั้งศูนย์ฐานข้อมูลยาเสพติดที่สำนักงาน ป.ป.ส. เพื่อเป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ นี่ก็คือสิ่งที่จะได้เสริม แล้วก็ตอบท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้ง ๙ ท่านที่มีคำถามเพิ่มเติมครับ ขอบคุณท่านประธานครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ในรายงานมีข้อสังเกตของกรรมาธิการ ตามข้อบังคับเราก็คือจะต้องขอความเห็นชอบว่าที่ประชุมจะเห็นด้วยกับข้อสังเกตหรือไม่ ในกรณีนี้ในรายงานมีท่านสมาชิก ๓ ท่าน คือ ท่านวิรัช ท่านหมอบัญญัติ และท่านสมศักดิ์ คุณเงิน ขอเพิ่มเติมในรายงานก็คือรายงานในส่วนของข้อสังเกตที่ประเด็นต่าง ๆ ที่ทางเราได้ตกลงกันไว้ ดังนั้นผมจะถามมติจากที่ประชุม คงไม่มีท่านใดคัดค้านนะครับ เป็นข้อสังเกตที่เราเพิ่มเติมในรายงาน มีท่านสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มีท่านสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่น ก็เท่ากับที่ประชุมเห็นชอบรายงานและข้อสังเกตที่ต้องส่งไปให้รัฐบาลดำเนินการ ข้อสังเกตในรายงานก็มีการเพิ่มเติม ตามที่ท่านวิรัช คุณหมอบัญญัติ และท่านสมศักดิ์ คุณเงิน ได้เสนอเพิ่มเติม ซึ่งประธานคณะกรรมาธิการก็รับไปแล้วจะไปดำเนินการ ดังนั้นเราก็จะเห็นชอบตามรายงานและข้อสังเกตที่ไปเพิ่มเติมตามที่ท่านประธานรับไปดำเนินการนะครับ ไม่มีสมาชิกท่านใดคัดค้านหรือเห็นเป็นอย่างอื่นถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นชอบรายงานและข้อสังเกต จะได้ส่งข้อสังเกตไปให้รัฐบาลดำเนินการต่อไป ก็เป็นการจบการพิจารณาครับ ต้องขอบคุณคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาปัญหายาเสพติด

นายบัญญัติ เจตนจันทร์ (ระยอง) : ท่านประธานครับ มีข้อความที่เขียนตัวอักษรผิด ผมขออนุญาตนิดหนึ่งนะครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ครับ

นายบัญญัติ เจตนจันทร์ (ระยอง) : ท่านประธานที่เคารพครับ ท่านประธานอนุญาตนะครับ ผม นายแพทย์บัญญัติ เจตนจันทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง พรรคประชาธิปัตย์ ผมเห็นชอบกับรายงานและข้อสังเกตแล้วนะครับ พอดีมีตัวอักษรที่ผิดพลาดอยู่ ก็อยากจะให้ฝ่ายเลขานุการได้ทำใบแก้คำผิดก่อนที่จะส่งไปรัฐบาลนะครับ

ในหน้า ๖๓ มี ๒ คำนะครับ ทวิตเตอร์ (Twitter) และเฟซบุ๊ก (Facebook) เวลาแปลเป็นภาษาไทยแล้วมันไม่ตรงกับในพจนานุกรมนะครับ ก็ทวิสเตอร์ใช้สะกดด้วย ส จริง ๆ แล้วต้อง ต แล้วก็เฟสบุ๊ก สะกดด้วยจาก ส ต้องเป็น ซ ท่านประธานครับ กราบขอบพระคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ฝากกรรมาธิการไปพิจารณาดูด้วยนะครับ แก้ไขด้วยครับ ถือว่าที่ประชุมเห็นชอบรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ เรียบร้อยแล้วนะครับ เป็นการจบการพิจารณาวาระที่ ๔.๓ ครับ วันนี้พอสมควรแล้วครับ ขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๕๖ นาฬิกา

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
(คณะกรรมาธิการยังมิได้ตรวจ และสภายังมิได้รับรอง)

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งนี้ คณะกรรมาธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎรยังมิได้ตรวจและสภายังมิได้รับรอง เนื่องจากมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๖ ตามมาตรา ๑๐๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖ สภาผู้แทนราษฎรจึงสิ้นสุดลง

จึงขอบันทึกไว้เป็นหลักฐานและรับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๓๕ วรรคสอง

(นางพรพิศ เพชรเจริญ)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

หมายเหตุ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) จำนวน ๑๐ ครั้ง
ครั้งที่ ๑๑ วันพฤหัสบดีที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๑๒ วันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๑๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๑๔ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๑๕ วันพุธที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๑๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๑๗ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๑๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๑๙ วันพุธที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๖
ครั้งที่ ๒๐ วันพฤหัสบดีที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๖

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
กลุ่มงานรายงานการประชุม

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

รายนามคณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	นางสาวกัลยรัชต์ ขาวสำอางค์	รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
	นางสาวสิริธร ลิมปพยอม	ผู้อำนวยการสำนักรายงานการประชุมและชวเลข

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

นางสาวณภาดา สัตตวัตรกุล	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานชวเลข ๓
นางสาวชญาภา ภู่ระหงษ์	เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส
นางสาวธมนธรณ์ พุทธวงษ์วิไกร	เจ้าพนักงานชำนาญงาน

ผู้จดและจัดทำรายงานการประชุม

นางสมร ป้อมป้องกัน	นางสาวธมนธรณ์ พุทธวงษ์วิไกร
นางสาวฐานวีร์ ศรีธรรศพงศ์	นางสาววีรุทัย ผาสุขเวชพร
นางสาวชญาภา ภู่ระหงษ์	นางสาวสุพิชชาย์ เนื่องพิมพ์
นางนัชชา โนไธสง	นายพรเทพ ไชยสงวนสุข
นางสาวอุทัยวรรณ์ จำนงค์ศาสตร์	นางไอดา สารพัดวิเศษ
นางสาวประไพพิศ ดีสุ่น	นางสาวนิษฐกานต์ วงศ์ปิยะพัฒนา
นางสาวปัทมา นรินทร์	

ผู้ควบคุมสัญญาณภาพและเสียงระบบสนับสนุนการจัดทำรายงานการประชุม

นางสาวณิชากร ฤกษ์ศิริ

กลุ่มงานชวเลข ๓
สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนมาก
ที่ สผ ๐๐๑๔/ผ ๑๔๕

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การประชุมสภาผู้แทนราษฎร

เรียน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยประธานสภาผู้แทนราษฎรได้มีคำสั่งให้นัดประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) **เป็นพิเศษ ในวันพุธที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ เพื่อพิจารณาเรื่องด่วนกรณีวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ** และครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) **ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๙.๐๐ นาฬิกา** ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และขอเชิญท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปประชุมตามกำหนดวันและเวลาดังกล่าวข้างต้น โดยมีระเบียบวาระการประชุมตามที่แนบมาพร้อมนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพรพิศ เพชรเจริญ)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม
กลุ่มงานระเบียบวาระ
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๕๑
www.parliament.go.th

ระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ข้อหารือของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

- การปรึกษาหารือตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๔

(๑) กระทู้ถาม

๑.๑ กระทู้ถามสดด้วยวาจา (ถ้ามี)

๑.๒ กระทู้ถามทั่วไป

๑.๒.๑ กระทู้ถามที่ ๕๓๒ เรื่อง ปัญหาความรับผิดชอบดูแลไฟฟ้าส่องสว่างตามถนนทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงชนบท
(นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕)

๑.๒.๒ กระทู้ถามที่ ๕๕๒ เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการงานก่อสร้างภาครัฐ
(นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม นายกรัฐมนตรี
(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕)

๑.๒.๓ กระทู้ถามที่ ๕๖๒ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการรับเงินตอบแทนหรือเบี้ยหวัดเสี่ยงภัยให้กับบุคลากรที่ทำงานในมหาวิทยาลัยสงฆ์ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้
(นายนิยม เวชกามา เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม นายกรัฐมนตรี

๑.๒.๔ กระทู้ถามที่ ๕๖๕ เรื่อง ขอให้เร่งรัดการขยายสนามบินและเร่งการพัฒนาสนามบินนครศรีธรรมราชเพื่อรองรับการท่องเที่ยวภาคใต้
(ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(โปรดพลิก)

๑.๒.๕ กระทู้ถามที่ ๕๖๗ เรื่อง ขอทราบความคืบหน้าและการสนับสนุนการก่อสร้างทางเลี่ยงเมือง จังหวัดเลย
(นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

๑.๓ กระทู้ถามแยกเฉพาะ

๑.๓.๑ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๖๖ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์การดำเนินการจัดการบำบัดน้ำเสียในพื้นที่เทศบาลตำบลห้วยกระบอก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
(นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕)

๑.๓.๒ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๒ เรื่อง การพัฒนาเชื่อมโยงเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช
(นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๑.๓.๓ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๓ เรื่อง การย้ายเรือนจำอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
(นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

๑.๓.๔ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๕ เรื่อง ขอให้มีการก่อสร้างถนนรอบเมืองอำเภอกันทรลักษ์เพื่อเชื่อมถนนหมายเลข ๒๒๑ ระหว่างจังหวัดศรีสะเกษ ผ่านอำเภอกันทรลักษ์ ถึงเชิงบันไดเขาพระวิหาร ถนนสาย ๒๐๘๕ จากอำเภอกันทรารมย์ถึงอำเภอกันทรลักษ์ ถนนทางหลวงชนบท จากตำบลกุดเสลา ถึงเขตเทศบาลเมืองกันทรลักษ์และทางหลวงชนบท จากอำเภอขุนหาญถึงเทศบาลเมืองกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

๑.๓.๕ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๖ เรื่อง การสร้างสะพานลอยหรืออุโมงค์ทางลอดบริเวณหน้าโรงเรียนกันทรลักษ์วิทยา ข้ามทางหลวงหมายเลข ๒๒๑ สายศรีสะเกษ – เชิงบันไดเขาพระวิหาร
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

๑.๓.๖ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๗ เรื่อง มาตรการการแก้ไขปัญหาให้ผู้ประกอบการขนส่ง
(นายวรภพ วิริยะโรจน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(๒) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

๒.๑ รับทราบเรื่อง วุฒิสภาได้พิจารณารับทราบรายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี ๒๕๖๒ และประจำปี ๒๕๖๓

๒.๒ รับทราบรายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรและขาดทุนของธนาคาร เพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ (ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๕)

๒.๓ รับทราบรายงานประจำปี ๒๕๖๔ สถาบันพระปกเกล้า (ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๕)

๒.๔ รับทราบรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ครั้งที่ ๑๖ (เดือนเมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๕) (ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๕)

๒.๕ รับทราบรายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๒.๖ รับทราบร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ....

(๓) รับรองรายงานการประชุม

- รับรองรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
ครั้งที่ ๒๗ วันพุธที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๒๘ วันพฤหัสบดีที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๒๙ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

(โปรดพลิก)

(๔) เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง ซึ่งคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศพิจารณาเสร็จแล้ว
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕)

๔.๒ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง การคมนาคมขนส่งทางน้ำ ซึ่งคณะกรรมาธิการการคมนาคมพิจารณาเสร็จแล้ว
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕)

๔.๓ รายงานการพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ
ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๔ รายงานการพิจารณาศึกษาปัญหาอุปสรรคในการจัดบริการสาธารณะ กิจกรรมสาธารณะ และหาแนวทางในการแก้ไขเรื่องการถ่ายโอนภารกิจด้านการพัฒนาแหล่งน้ำให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๕ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรม
ซึ่งคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๖ รายงานการพิจารณาศึกษาผลกระทบกรณีการควบรวมกิจการโทรคมนาคมระหว่าง True กับ DTAC และการค้าปลีก – ค้าส่ง
ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๔.๓ - ๔.๖ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๕)

๔.๗ รายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง การศึกษาการเปิดสถานบันเทิงแบบครบวงจร (Entertainment Complex) การจัดเก็บรายได้และภาษีจากธุรกิจกาสิโนถูกกฎหมาย และมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาบ่อนการพนันผิดกฎหมาย การแพร่ระบาดของตู้เกมพนันไฟฟ้าและการพนันออนไลน์
ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๕)

๔.๘ รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาคลื่นทะเลกัดเซาะชายฝั่งและการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลอย่างเป็นระบบ
ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๕)

๔.๙ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง การวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง
ซึ่งคณะกรรมาธิการการคมนาคมพิจารณาเสร็จแล้ว
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๕)

๔.๑๐ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง พิจารณาติดตาม ตรวจสอบ การใช้เงินตามพระราชกำหนด ๓ ฉบับ เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙
ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๑๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น
ซึ่งคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนพิจารณาเสร็จแล้ว
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๔.๑๐ - ๔.๑๑ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕)

๔.๑๒ รายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า
ซึ่งคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติพิจารณาเสร็จแล้ว
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕)

๔.๑๓ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน
ซึ่งคณะกรรมาธิการการพลังงานพิจารณาเสร็จแล้ว

(โปรดพลิก)

เรื่องด่วน

๑. ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ เพื่อศึกษาข้อเท็จจริงในข้อบกพร่องการกำหนดเส้นทางเสด็จ และการถวายความปลอดภัย ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ (พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ และนางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓)

๒. ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและสอบหาข้อเท็จจริงในการสลายการชุมนุม ยุทธภัณฑ์และขั้นตอนสลายการชุมนุม เป็นไปตามกฎหมายหรือมาตรฐานสากล ซึ่งการชุมนุมโดยสงบ สันติ และปราศจากอาวุธ ย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ
(นายชลน่าน ศรีแก้ว เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓)

๓. ญัตติด่วน เรื่อง ให้สภาผู้แทนราษฎรมีมติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ (๒) ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๘
(นายไพบูลย์ นิติตะวัน เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๔)

๔. ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการก่อสร้างเส้นทางใหม่จากสะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ ๓ จังหวัดนครพนม ไปยังกลุ่มจังหวัดอีสานตอนกลาง (กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด ขอนแก่น นครราชสีมา) โดยการขุดเจาะอุโมงค์ลอดเทือกเขาภูพานที่จังหวัดกาฬสินธุ์ – สกลนคร
(นายนิยม เวชกามา กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕. ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา และสอบหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกระบวนการบังคับใช้กฎหมายที่ล้นเกินและขัดต่อหลักนิติธรรมต่อผู้ต้องขังทางการเมือง
(นายชลน่าน ศรีแก้ว เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระเรื่องด่วนที่ ๔ – ๕ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

๖. ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการก่อสร้างเส้นทางคมนาคมพิเศษ (อุโมงค์ลอดเทือกเขาภูพาน) จากสะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ ๓ จังหวัดนครพนม ไปยังกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางเพื่อเชื่อมโยงกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
(นายศุภชัย โพธิ์สุ เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๔)

๗. ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและสอบหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการบิดเบือนกฎหมายของเจ้าพนักงานในตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมเพื่อกลั่นแกล้งต่อผู้ชุมนุมและผู้แสดงความคิดเห็นทางการเมือง
(นายรังสิมันต์ โรม เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๔)

๘. ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการก่อสร้างเส้นทางสายใหม่ เชื่อมต่อจากทางหลวงพิเศษหมายเลข ๖ (มอเตอร์เวย์โคราช) ไปยังสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ ๓ จังหวัดนครพนม ผ่านกลุ่มจังหวัดอีสานตอนกลาง (ขอนแก่น กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด สกลนคร นครพนม)
(นายประสงค์ บูรณ์พงศ์ เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๕)

(โปรดพลิก)

(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา

๕.๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้เพาะปลูกยาเส้นและผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยาเส้น เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบและยั่งยืน
(นายกรณ์ จาติกวณิช และนางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู เป็นผู้เสนอ)

๕.๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบเพื่อจำหน่ายใบยาสูบและเพื่อการนำไปสู่การพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืน
(นายนิยม เวชกามา เป็นผู้เสนอ)

๕.๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตบุหรี่ซิกาแรตต่อเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบและอุตสาหกรรมยาสูบของประเทศไทย
(นางสาวณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรชาวไร่ยาสูบและผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยาเส้น
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑ - ๕.๔ พิจารณาต่อจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

๕.๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาคดีเงินทอนวัด เพื่อขอความเป็นธรรมให้แก่พุทธศาสนิกชน
(นายนิยม เวชกามา และนายวิสาร เตชะธีราวัฒน์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (มอเตอร์เวย์) สายเพชรบุรี - สุไหงโก-ลก
(นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาเรื่องระบบการจัดจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลและแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ค้าสลากรายย่อย
(นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเลอย่างเป็นระบบและยั่งยืน
(นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ เป็นผู้เสนอ)

๕.๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาผลกระทบและแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการขนส่งและจัดเก็บสินค้าของท่าเรือ
(นางสาวรังสิมา รอดรัศมี เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการบริหารจัดการมูลสุกรและน้ำเสียจากฟาร์มสุกร
(นางสาวรังสิมา รอดรัศมี เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสุรา สุราพื้นบ้าน และคราฟท์เบียร์
(นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาปัญหาแม่น้ำเจ้าพระยาเน่าเสีย
(นางสาวภาดาท์ วรกานนท์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของจังหวัด
(นางนาที รัชกิจประการ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการโอนท่าอากาศยานกระบี่ไปสังกัด บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (AOT) เพื่อยกระดับให้มีความก้าวหน้าและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๕ - ๕.๑๔ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๒)

๕.๑๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหาแนวทางแก้ไขปัญหาหาบเร่ แผงลอย ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร
(นายจิรวัฒน์ อรัณยกานนท์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒)

๕.๑๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการจัดตั้งเมืองหลวงแห่งที่ ๒ ของประเทศไทย
(นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย
(นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๑๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาทบทวนรายละเอียดของบทบัญญัติในพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๘
(นายอรรถกร ศิริลัทธยากร เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาและศึกษาสัญญาการขุดเจาะน้ำมันและก๊าซในประเทศไทย
(นายซูการ์โน มะทา กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๒๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการช่วยเหลือผู้ผลิตสินค้าโอทอป
(นางสาวสกุณา สาระนันท์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๒๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหาแนวทางการส่งเสริมการอ่านในประเทศไทย
(นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๒๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน
(นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๖ - ๕.๒๒ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒)

๕.๒๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลชีวมาตรส่วนบุคคล
(นายพิสิฐ ลี้อาธรรม เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒)

๕.๒๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งกระทรวงศาสนา
(นายสุรทิน พิจารณ์ เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒)

๕.๒๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาและการพัฒนาการปศุสัตว์ของประเทศ
(นายนริศ ขำนุรักษ์ เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒)

๕.๒๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการเปลี่ยนผ่านจากเกษตรเคมีเป็นเกษตรอินทรีย์
(นายปดิพัทธ์ สันติภาดา เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๒)

๕.๒๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษารายละเอียดโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ สายเด่นชัย - เชียงราย - เชียงของ และการวางแผนงานเพื่อทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ
(นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน เป็นผู้เสนอ)

๕.๒๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาเส้นทางรถไฟจากจังหวัดสุราษฎร์ธานี ไปยังจังหวัดพังงา
(นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๒๗ – ๕.๒๘ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๒)

๕.๒๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาทบทวนพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์
(นายคมเดช ไชยศิวามงคล เป็นผู้เสนอ)

๕.๓๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนอันเกิดจากลิงที่อาศัยอยู่ในบริเวณชุมชน สถานที่ท่องเที่ยวและพื้นที่เกษตรกรรมอย่างยั่งยืน
(นายพิสิฐ ลี้อาธรรม และนางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล เป็นผู้เสนอ)

๕.๓๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาพิจารณาแก้ไขกฎกระทรวง การอนุญาตผลิตสุรา พ.ศ. ๒๕๖๐ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๕๓ วรรคสอง ของ พ.ร.บ. สรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อเปิดเสรีสุรากลั่น - สุราแช่ (เบียร์)
(นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๓๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการเยียวยา การหาวิธีการทดแทน การปรับเปลี่ยน และขับเคลื่อนการเกษตรที่ใช้สารเคมีไปสู่เกษตรอินทรีย์เพื่อระบบเกษตรและอาหารที่ยั่งยืน
(นายชวลิต วิชยสุทธิ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๓๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาผลกระทบเพื่อชะลอหรือยกเลิกการเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒
(นายกฤษฎา ตันเทอดทิตย์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๒๙ – ๕.๓๓ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓)

๕.๓๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการใช้เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ปัญญาประดิษฐ์ และระบบโครงข่ายในการเก็บข้อมูลออนไลน์ เพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
(นายธีรัจชัย พันธุมาศ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๓๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาการสร้างมาตรฐานเกี่ยวกับสวัสดิภาพสัตว์
(นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๓๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหามาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตฉ้อโกงในสหกรณ์ต่าง ๆ
(นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๓๔ – ๕.๓๖ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓)

๕.๓๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสุราขาว ไวน์ผลไม้ และยาดอง
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)

๕.๓๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการควบคุมการใช้และการครอบครองยานพาหนะเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)

๕.๓๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาความเป็นไปได้ในการริเริ่มโครงการแก้มลิงในอ่าวไทย
(นายพิสิฐ ลี้อาธรรม และนางสาวรังสิมา รอดรัศมี เป็นผู้เสนอ)

๕.๔๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา การปรับปรุงเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารราชการกระทรวงใหม่
(ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม และนายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๓๗ – ๕.๔๐ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๓)

๕.๔๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาให้สร้างเขื่อนมิตรภาพลำน้ำโขงที่อำเภอปากชม จังหวัดเลย และเขื่อนบ้านกุ่ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี
(นายสมศักดิ์ คุณเงิน เป็นผู้เสนอ)

๕.๔๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการสร้างสะพานเกาะสมุยถึงอำเภอขนอมในโครงการพัฒนาเศรษฐกิจภาคใต้ (The new Thailand Southern Economic)
(รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ และนายสายัณห์ ยุติธรรม เป็นผู้เสนอ)

๕.๔๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแก้ไขปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วมด้วยการสร้างแก้มลิงในทุกหมู่บ้าน และการทำธนาคารน้ำใต้ดิน
(นายบัญญัติ เจตนจันทร์ และนายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๔๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแก้ไขปรับปรุงระเบียบและกฎหมายว่าด้วยการเรี่ยไร
(นายบัญญัติ เจตนจันทร์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๔๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณามีมติให้พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส พ้นจากการเป็นกรรมาธิการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๘ (๕)
(นายไพบูลย์ นิติตะวัน เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๔๑ – ๕.๔๕ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

๕.๔๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อสืบสวนกรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกดบัตรลงคะแนนแทนกันในการลงมติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
(นายธีรัจชัย พันธุมาศ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๔๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษากระบวนการสร้างสันติภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้
(นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๔๖ – ๕.๔๗ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

๕.๔๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและเสนอแนวทางกระบวนการสร้างสันติภาพกับปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้
(นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๔๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาและติดตามกระบวนการสันติภาพในจังหวัดชายแดนภาคใต้
(นางสาวพรรณิการ์ วานิช เป็นผู้เสนอ)

๕.๕๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการจัดหาพื้นที่สร้างเขื่อนแม่น้ำโขงเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง และส่งเสริมความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ
(นายประสงค์ บูรณ์พงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๕๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการนำเชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ (NGV) มาใช้ เพื่อลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ภายในระยะเวลา ๑ ปี
(นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๕๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการพัฒนาฟื้นฟู และการบริหารจัดการที่ทำกินและสาธารณูปโภคบริเวณรอบหนองหาร จังหวัดสกลนคร
(นายนิยม เวชกามา เป็นผู้เสนอ)

๕.๕๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษามาตรการควบคุมการนำเข้าและผลกระทบของบุหรี่ไฟฟ้าอย่างเป็นระบบ
(นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ และนายมณเฑียร สงฆ์ประชา เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๔๘ – ๕.๕๓ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

๕.๕๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษา การสร้างสนามบินสมุยแห่งที่ ๒ เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจการท่องเที่ยวเกาะสมุยโดยเร่งด่วน (นายระวี มาศฉมาดล เป็นผู้เสนอ)

๕.๕๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาสภาพปัญหาของกระบวนการสร้างสันติภาพในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๕๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาสถานที่ก่อสร้างศูนย์ราชการแห่งใหม่ (นายเทพไท เสนพงศ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๕๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาการส่งเสริมและพัฒนาจากการทำการเกษตรเคมีไปสู่การทำการเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นระบบครบวงจรด้วยความยั่งยืน (นายบัญญัติ เจตนจันทร์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๕๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูงเพื่อการบริโภคภายในประเทศและเพื่อการส่งออกอย่างเป็นระบบครบวงจร (นายบัญญัติ เจตนจันทร์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๕๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการแก้ไขการจราจรติดขัดบนทางด่วน และการสร้างทางด่วนชั้นที่ ๒ (Double deck) (นายระวี มาศฉมาดล เป็นผู้เสนอ)

๕.๖๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและหามาตรการแก้ไขปัญหาอัตราการว่างงานของแรงงานไทยและการปิดกิจการของนายจ้าง (นายสุเทพ อู่อ้น เป็นผู้เสนอ)

๕.๖๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาและตรวจสอบติดตามการปฏิรูปกองทัพ (นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร เป็นผู้เสนอ)

๕.๖๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษายกฐานะสำนักสงฆ์เป็นวัดอย่างเป็นระบบครอบคลุมทั่วประเทศ (นายประกอบ รัตนพันธ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๖๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาและหามาตรการควบคุมการครอบครองอาวุธปืน (นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๖๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการ
(นายระวี มาศฉมาดล เป็นผู้เสนอ)

๕.๖๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหาแนวทางแก้ไขสร้างความยั่งยืนให้กับกองทุนประกันสังคมกรณีชราภาพ
(นายพิสิฐ ลี้อาธรรม เป็นผู้เสนอ)

๕.๖๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาและแนวทางให้มีระบบคุ้มครองหลักประกันทางสังคมจากการทำงานของแรงงานนอกระบบ
(นายพิสิฐ ลี้อาธรรม เป็นผู้เสนอ)

๕.๖๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหาแนวทางการพัฒนากระบวนการเทคโนโลยีภาคเกษตรกรรมจากการเกษตรเคมีเป็นเกษตรอินทรีย์
(นางผ่องศรี แซ่จึง เป็นผู้เสนอ)

๕.๖๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
(นายพิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์ และนายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๕๔ – ๕.๖๘ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓)

๕.๖๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเพิ่มค่าป่วยการและสวัสดิการให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)
(นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ และนายภราดร ปริศนานันทกุล เป็นผู้เสนอ)

๕.๗๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและหาแนวทางให้สวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กเล็กอายุ ๐ - ๖ ปีแบบถ้วนหน้า
(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๖๙ – ๕.๗๐ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓)

๕.๗๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการปฏิรูประบบราชการ
(นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๗๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษากีฬาแบบอิเล็กทรอนิกส์ และส่งเสริมธุรกิจอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับกีฬาแบบอิเล็กทรอนิกส์
(นายธีรัจชัย พันธุมาศ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๗๑ – ๕.๗๒ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓)

๕.๗๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเพิ่มค่าตอบแทนและสวัสดิการให้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๗๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาและส่งเสริมสินค้า OTOP
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนางเทียบจุฑา ขาวขำ เป็นผู้เสนอ)

๕.๗๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเพิ่มค่าตอบแทนและสวัสดิการให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนางเทียบจุฑา ขาวขำ เป็นผู้เสนอ)

๕.๗๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษากระบวนการออกกฎหมายกีฬาอิเล็กทรอนิกส์ และผลกระทบต่ออุตสาหกรรมกีฬาอิเล็กทรอนิกส์
(นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๗๓ – ๕.๗๖ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓)

๕.๗๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาเรื่องการส่งเสริมการปศุสัตว์ โดยเฉพาะการเลี้ยงแพะเพื่อการส่งออกเพื่อทดแทนรายได้ของเกษตรกรที่ปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมันที่มีราคาตกต่ำ
(นายสาคร เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๗๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา และหาแนวทางให้สวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน อายุ ๐ – ๖ ปี (นายสฤษดิ์ บุตรเนียร เป็นผู้เสนอ)

๕.๗๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาดำเนินการศึกษาและหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการทุจริต ฉ้อโกง ในสหกรณ์อย่างเป็นระบบ (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๗๗ – ๕.๗๙ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓)

๕.๘๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการเพิ่มศักยภาพและยกระดับเกษตรอินทรีย์ให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๘๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาการก่อสร้างท่าเรือสำราญขนาดใหญ่เพื่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน (นายสาคร เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)

๕.๘๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแก้ปัญหาการจัดเก็บค่าธรรมเนียมจากการท่องเที่ยวเข้าชมอุทยานแห่งชาติ และอุทยานแห่งชาติทางทะเลทั่วประเทศ (นายสาคร เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๘๐ - ๕.๘๒ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓)

๕.๘๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรศึกษาและหาแนวทางการแก้ไขปัญหาภัยแล้งอย่างบูรณาการและเป็นระบบ (นายทวิรัฐ รัตนเศรษฐ เป็นผู้เสนอ)

๕.๘๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาการหามาตรการแก้ปัญหาภัยแล้งเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว (นายอิสสระ สมชัย เป็นผู้เสนอ)

๕.๘๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาการปฏิรูปองค์กรตำรวจและองค์กรอัยการ เพื่อแก้ปัญหาวิกฤติศรัทธาของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม (นายบัญญัติ เจตนจันทร์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๘๓ - ๕.๘๕ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓)

๕.๘๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ เพื่อจัดตั้งเป็นเขตพัฒนาพิเศษภาคเหนือตอนล่าง ๑
(นายเกษมสันต์ มีทิพย์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๘๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการจัดตั้งกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่างเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ
(นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ เป็นผู้เสนอ)

๕.๘๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาทำเขื่อนป้องกันกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลไม่ให้น้ำท่วมหรือน้ำขังอย่างเป็นระบบและยั่งยืน
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๘๖ - ๕.๘๘ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓)

๕.๘๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางการดำเนินการก่อสร้างเขื่อนเพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลอย่างยั่งยืน
(นายนพดล แก้วสุพัฒน์ เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓)

๕.๙๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา ๕ จังหวัด ภาคเหนือตอนล่างเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ
(นายนิยม ช่างพินิจ เป็นผู้เสนอ)

๕.๙๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาการก่อสร้างท่าเรือสำราญ (เรือยอร์ช เรือครูซส์) เรือขนส่งสินค้าขนาดใหญ่เพื่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)

๕.๙๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทดแทนการใช้สารเคมีทางการเกษตร การหาวิธีการทดแทน การปรับเปลี่ยนและขับเคลื่อนการเกษตรที่ใช้สารเคมีไปสู่เกษตรอินทรีย์ที่ยั่งยืน
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๙๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมกองทุนประกันสังคมกรณีชราภาพเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๙๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูงภายในประเทศและเพื่อการส่งออกโดยการตั้งกลุ่มเกษตรกรโคเนื้อแปลงใหญ่
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เป็นผู้เสนอ)

๕.๙๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑
(นางสาวพิมพ์พร พรพฤฒิพันธุ์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๙๐ - ๕.๙๕ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓)

๕.๙๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางและมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมหรือผู้ให้บริการที่พักอาศัยแก่นักท่องเที่ยวที่มิได้อยู่ในบทบัญญัติของพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ ในช่วงวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ และการกำหนดมาตรการเพื่อกำกับดูแลธุรกิจดังกล่าวอย่างยั่งยืน
(นายพิสิฐ ลี้อาธรรม เป็นผู้เสนอ)

๕.๙๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการจัดตั้งกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ
(นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข เป็นผู้เสนอ)

๕.๙๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาผู้ผลิตสินค้าโอทอป (OTOP)
(นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา เป็นผู้เสนอ)

๕.๙๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับเพิ่มเงินนิตยภัต (เงินเดือนประจำตำแหน่งพระ) แก่พระภิกษุสงฆ์ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๐๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการพัฒนาปรับปรุงศักยภาพอุทยานแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติทางทะเลทั่วประเทศ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๐๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการตำรวจและเพิ่มสวัสดิการให้แก่ข้าราชการตำรวจ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๐๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษารายละเอียดโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ พัฒนาและปรับปรุงด้านสถานีรถไฟโดยสารให้เป็นระบบ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๐๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการดำเนินการยกฐานะสำนักสงฆ์ให้เป็นวัดที่ถูกต้องตามกฎหมายอย่างเป็นระบบ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๐๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการสร้างเขื่อนกั้นแม่น้ำโขงป้องกันน้ำท่วม น้ำแล้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๐๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ตั้งแต่จังหวัดสงขลากับอีก ๗ จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งพัฒนาทะเลสาบสงขลาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๐๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหลักเกณฑ์การเพิ่มค่าป่วยการให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการปฏิบัติงานด้านการดูแลผู้สูงอายุ
(นายสฤษดิ์ บุตรเนียร เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๐๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเพิ่มค่าป่วยการและสวัสดิการอาสาสมัครสาธารณสุข เพื่อเพิ่มขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานป้องกันควบคุมโรคโควิด-19
(นายบัญญัติ เจตนจันทร์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๙๖ - ๕.๑๐๗ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓)

๕.๑๐๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการจัดสวัสดิการขั้นพื้นฐานประชาชนถ้วนหน้าในประเทศไทย
(นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๑๐๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา การจัดสวัสดิการสำหรับผู้หญิงเพื่อเป็นการป้องกัน บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจอันเกิดจากโรคมะเร็งเต้านม และโรคมะเร็งปากมดลูก
(นางสาวธณิกานต์ พรพงษาโรจน์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๐๘ - ๕.๑๐๙ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓)

๕.๑๑๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา แนวทางแก้ไขปัญหาการขยายพันธุ์ของลิงและการบุกรุกทำลายทรัพย์สิน สร้างความเสียหายและความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๑๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา เร่งรัดการดำเนินการเปิดการเจรจาการค้าเสรี (FTA) ไทย – สหภาพยุโรป
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๑๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา ควบคุมและจัดระเบียบภาพยนตร์และของเล่นผู้ใหญ่
(นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๑๐ - ๕.๑๑๒ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓)

๕.๑๑๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา แนวทางการแก้ไขปัญหาการตั้งสำนักสงฆ์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติ
(นายนิยม เวชกามา เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๑๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา ผลกระทบเมื่อพระภิกษุหรือนักบวชในพระพุทธศาสนาถูกกล่าวหาคดีอาญาจนถูกบังคับให้สึก (สละสมณเพศ)
(นายนิยม เวชกามา และนายขจิตร ชัยนิคม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๑๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก หรือ PM ๒.๕ อย่างเร่งด่วน
(นางสาวภาดาท์ วรกานนท์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๑๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามาตรการทางกฎหมายเพื่อบรรเทา แก้ไขผลกระทบอันเนื่องมาจากการที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) พ้นสถานะจากรัฐวิสาหกิจ
(นายพิสิฐ ลี้อาธรรม เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๑๓ - ๕.๑๑๖ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๔)

๕.๑๑๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาเพื่อแก้ปัญหาการติดเชื้อโรคโควิด – ๑๙ ระลอกใหม่ จากบ่อนการพนันในจังหวัดระยอง ภาคตะวันออก แพร่ระบาดไปทั่วทุกภาคของประเทศ
(นายบัญญัติ เจตนจันทร์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๑๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาโครงการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ (โซลาร์เซลล์) ในรายย่อยเพื่อใช้ในการเกษตร กสิกรรมและการเลี้ยงสัตว์
(นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช และนางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๑๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรนิเวศและวัฒนธรรมที่ยั่งยืนบนพื้นที่สูง
(นายมานพ คีรีภูวดล เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๒๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสุรา สุราพื้นบ้าน คราฟเบียร์ สุราแช่ และไวน์
(นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๑๗ - ๕.๑๒๐ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

๕.๑๒๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหาแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้ทรัพยากรทางทะเลและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเลอย่างเป็นระบบและยั่งยืน
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๒๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา ศึกษาการจัดตั้งกระทรวงทรัพยากรน้ำ
(นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๑๒๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาการเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร
(นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๒๑ - ๕.๑๒๓ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

๕.๑๒๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการวางระบบระเบียบ หลักเกณฑ์ และกฎหมายเพื่อรองรับการสร้างบ้านนกอีแอ่นประเภทกินรัง
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๒๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการปลดหนี้สินชาวนา ชาวไร่ และเกษตรกร
(นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๒๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางเพื่อให้เกษตรกร อายุ ๖๐ ปี ได้รับบำนาญ
(นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๒๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาเรื่อง การเชื่อมโยงการคมนาคมฝั่งทะเลอ่าวไทยและอันดามันพร้อมป้องกันน้ำท่วมกรุงเทพมหานคร
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๒๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและหาแนวทางให้สวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน อายุ ๐ - ๖ ปี ถ้วนหน้า
(นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา และนางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๒๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการเชื่อมโยงการคมนาคมฝั่งทะเลอ่าวไทยและฝั่งทะเลอันดามันเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ และป้องกันปัญหาน้ำท่วมกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง
(นายพิเชษฐ สถิรชวาล และนายพีระวิทย์ เรืองลือดลภาค เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหลักเกณฑ์การเพิ่มจำนวนและสวัสดิการให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ให้เป็นปัจจุบันกับสถานการณ์
(นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา และนางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาในเรื่องของการก่อสร้างเมรุเผาศพของแต่ละวัดให้ได้มาตรฐาน มีจำนวนที่พอเพียงและราคาเป็นธรรม
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาโครงสร้างระบบโลจิสติกส์ในบริเวณพื้นที่ ๖ จังหวัดชายฝั่งอันดามันเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจ
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง และนายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาผลกระทบจากธารน้ำแข็งหิมาลัยละลาย
(นางอนุรักษ์ บุญศล เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาระบบการผลิต การใช้ และการพัฒนาครู
(รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาวิกฤติปัญหาอุดมศึกษาและปัญหาธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา
(รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาระบบงบประมาณและกระบวนการจัดสรรงบประมาณที่ตอบโจทย์ปัญหาของประชาชน
(ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาระบบและกลไกการตรวจสอบการใช้งบประมาณแผ่นดินที่เน้นผลสัมฤทธิ์ของการใช้งบประมาณของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
(ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างของกรมบัญชีกลางที่เป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการ
(ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก
(ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๔๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการพัฒนาระบบและโครงสร้างการจัดการศึกษาสำหรับเด็กนักเรียนยากจนพิเศษและนักเรียนชายขอบ
(ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๑๔๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาปัญหาอันเกิดจากการใช้กฎหมายโดยขาดนิติรัฐ นิติธรรม ธรรมาภิบาล หรือกระทำการนอกเหนืออำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรการทางปกครองและเจ้าหน้าที่กรมประมง เพื่อนิรโทษกรรม เพิกถอนคำสั่งทางปกครองและชดเชยเยียวยาผู้ประกอบการและชาวประมงที่ได้รับผลกระทบ
(นายศักดินัย นุ่มหนู เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๔๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากร การบรรจุบุคลากร และการเลื่อนระดับของข้าราชการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๔๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการพัฒนารถยนต์พลังงานไฟฟ้าในประเทศไทย
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๔๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการพัฒนาพันธุ์ข้าวหอมมะลิที่มีคุณภาพให้เพียงพอกับความต้องการของเกษตรกร
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๔๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาสนับสนุนและพัฒนาการติดตั้งเซลล์แสงอาทิตย์ (Solar Cell) ให้กับภาคการเกษตร
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๔๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๔๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาส่งเสริมการขายสินค้าออนไลน์อย่างเป็นระบบ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๔๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาเขตเศรษฐกิจพิเศษในจังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดศรีสะเกษ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๔๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาความรับผิดอันเกิดจากยานยนต์ขับเคลื่อนโดยอัตโนมัติ (AI)
(นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๕๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการจัดหาและจัดการน้ำเพื่อสร้างรายได้ให้เกษตรกรนอกเขตพื้นที่ชลประทาน
(ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๕๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดหาน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคของเมืองใหญ่
(ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๒๔ - ๕.๑๕๑ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๔)

๕.๑๕๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการพัฒนาและการบริหารจัดการแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน รวมทั้งผลกระทบจากการสร้างเขื่อนในสาธารณรัฐประชาชนจีนและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๕๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการจัดตั้งบำนาญประชาชนให้กับประชาชนเมื่ออายุครบ ๖๐ ปี ที่ไม่มีหลักประกันในเรื่องของบำนาญภายหลังเกษียณอายุ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๕๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาค่าตอบแทนและสวัสดิการในการปฏิบัติงานให้กับประธานชุมชนและคณะกรรมการชุมชน
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๕๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการบริหารจัดการน้ำและน้ำเน่าเสียในแม่น้ำเจ้าพระยา
(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๕๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเลบริเวณชายฝั่งอ่าวไทยตอนบนอย่างยั่งยืน
(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๕๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและติดตามกระบวนการสันติภาพในจังหวัดชายแดนภาคใต้
(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๕๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและติดตามการขับเคลื่อนนโยบายรองรับสังคมสูงวัย
(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๕๒ - ๕.๑๕๘ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

(โปรดพลิก)

๕.๑๕๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการให้ครูโรงเรียนเอกชนได้เลือกใช้สิทธิประกันสังคมเป็นสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล
(นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๖๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการแก้ไขปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์ และร่างพระราชบัญญัติขยะอิเล็กทรอนิกส์เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร
(นางสาวภาดาท์ วรกานนท์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๕๙ - ๕.๑๖๐ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔)

๕.๑๖๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กนักเรียนยากจนพิเศษ และเด็กนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา
(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๖๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำและการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส
(นายปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๖๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาและการพัฒนาการปศุสัตว์ของประเทศ
(นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๖๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับปรุงและแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗
(นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๖๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ (โซลาเซลล์) เพื่อใช้ในภาคเกษตรกรรมและการเลี้ยงสัตว์
(นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๖๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการพัฒนาและการเพิ่มศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติทางทะเล
(นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๖๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการจัดตั้งกระทรวงสิ่งแวดล้อม
(นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๖๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาแม่น้ำเจ้าพระยาเน่าเสีย
(นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๖๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการสิ่งปฏิกูลและระบบน้ำเสียจากฟาร์มสุกร
(นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๗๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเลอย่างเป็นระบบและยั่งยืน
(นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๗๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและติดตามนโยบายและการดำเนินการด้านความเสมอภาคระหว่างเพศ
(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๗๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาติดตามผลการดำเนินงาน และประเมินความก้าวหน้าการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ในประเทศไทย
(นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๖๑ - ๕.๑๗๒ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๔)

๕.๑๗๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตร เพื่อนำไปลดต้นทุนระบบสาธารณูปโภคสำหรับภาคเกษตรกรรมและครัวเรือนสู่ชุมชนท้องถิ่น
(นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔)

๕.๑๗๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน
(นายประสงค์ บูรณ์พงศ์ เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๑๗๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา การปลูกฝิ่นอย่างถูกกฎหมายเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๗๔ - ๕.๑๗๕ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

๕.๑๗๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) ฟื้นฟูและผลักดันสู่สินค้าระดับโลก
(นายพีระวิทย์ เรืองลือดลภาค เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๗๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาและจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรประจำจังหวัด
(นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๗๖ - ๕.๑๗๗ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

๕.๑๗๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาแก้ปัญหาหวยใต้ดินทำให้ถูกกฎหมาย
(นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์ เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔)

๕.๑๗๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา การจัดระเบียบซ่อง (อาบอบนวด นวดแผนโบราณ นวดสปา เลานจ์ คาราโอเกะ) โสเภณี Sex Worker (พนักงานนวด เด็กดริ้ง โคโยตี้ ไซด์ไลน์ เด็ก En-EnV-EnUp) ทำให้ถูกกฎหมาย เพื่อเปลี่ยนจากส่วยเจ้าหน้าที่รัฐเป็นภาษี
(นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์ เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔)

๕.๑๘๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา เรื่องการผลิตซื้อขายสื่อทางเพศ อุปกรณ์ช่วยเหลือทางเพศ และการขายบริการทางเพศที่ถูกกฎหมาย
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง และนายคารม พลพรกลาง เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๘๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา การดำเนินการก่อสร้างเส้นทางวงแหวนอันดามัน
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง และนายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๘๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาและผลกระทบต่อประชาชน และวิธีการยกเลิกการก่อสร้างโครงการศูนย์ราชการแห่งใหม่กระทรวงมหาดไทย ถนนเจริญนคร เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร
(นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๘๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและติดตามกระบวนการสันติภาพในจังหวัดชายแดนภาคใต้
(นายชวลิต วิชยสุทธิ์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๘๐ - ๕.๑๘๓ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๕)

๕.๑๘๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา การอนุญาตให้เอกชนเช่าลงทุนพื้นที่ภายในท่าอากาศยานนานาชาติกระบี่แบบครบวงจร
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕)

๕.๑๘๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างของกรมบัญชีกลางที่เป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน
(นายประสงค์ บูรณ์พงศ์ และนายนิยม เวชกามา เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕)

๕.๑๘๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา เกี่ยวกับบุคคลข้ามเพศ
(นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๑๘๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำของบุคลากรเครือข่ายพนักงานราชการไทย
(นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๘๖ - ๕.๑๘๗ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕)

๕.๑๘๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาโครงการก่อสร้างและพัฒนาท่าเรือรองรับเรือสำราญขนาดใหญ่ (Cruise Terminal) บริเวณชายฝั่งอันดามันและอ่าวไทยเพื่อการท่องเที่ยวการคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์
(นายสาคร เกี่ยวข้อง และนางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๘๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองปกาไสย ตำบลเขาพนม อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่
(นายสาคร เกี่ยวข้อง และนางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๙๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการสร้างสนามบินบนเกาะพะงันและสะพานข้ามเกาะสมุย – เกาะพะงันเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและความสะดวกในเรื่องการเดินทาง
(นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๘๘ - ๕.๑๙๐ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕)

๕.๑๙๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาเศรษฐกิจการค้าชายแดนเชียงใหม่ ณ จุดผ่อนปรนกิ่วผาวอก
(นายพิสิฐ ลี้อาธรรม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๙๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาสิทธิของผู้พิการในการเลือกตั้ง
(นายปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๙๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาการแก้ปัญหาปุ๋ยเคมีราคาแพงอย่างเป็นระบบ ตลอดจนเร่งรัดนำแร่โปแตซในประเทศมาสกัดเป็นโปแทสเซียมและนำไปเป็นวัตถุดิบหลักในการทำปุ๋ยเคมีเพื่อลดต้นทุนการนำเข้าจากต่างประเทศ
(นายบัญญัติ เจตนจันทร์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๙๑ - ๕.๑๙๓ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕)

(๖) เรื่องที่เสนอใหม่ (ไม่มี)

(๗) เรื่องอื่น ๆ

๗.๑ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะลาออก (นายจุลพันธ์ โนนศรีชัย)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓)

๗.๒ ตั้งกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาคลื่นทะเลกัดเซาะชายฝั่งและการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลอย่างเป็นระบบ แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะลาออก (นายปรีชา แก้วกระจ่าง)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๔)

๗.๓ ตั้งกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการบริหารจัดการปาล์มน้ำมันอย่างเป็นระบบ แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะลาออก (นางสาวพัชรี พยัควงษ์)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

๗.๔ ตั้งกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาอุปสรรคในการจัดบริการสาธารณะ กิจกรรมสาธารณะ และหาแนวทางในการแก้ไขเรื่องการถ่ายโอนภารกิจด้านการพัฒนาแหล่งน้ำให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะลาออก (นายธวัชชัย ปิยนนทยา)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕)

(โปรดพลิก)

๗.๕ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบ แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นางสาวปารีณา ไกรคุปต์)

๗.๖ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นายสำลี รักสุทธี) (เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๗.๕ - ๗.๖ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๕)

๗.๗ คณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร ขอขยายเวลาการพิจารณาเรื่องร้องเรียนจริยธรรมนายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง (เรื่องร้องเรียนที่ ๓๐) ออกไปอีก ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๖

๗.๘ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๒ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย และนายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์)

๗.๙ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นายปฐมพงศ์ สูญจันทร์)

๗.๑๐ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการอุตสาหกรรม แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๓ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นายประทวน สุทธิอำนวยเดช นายสมัคร ป้องวงษ์ และนายธนะสิทธิ์ โควสุรัตน์)

หมายเหตุ

๑. การปรึกษาหารือ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ประสงค์จะขอปรึกษาหารือ ให้ยื่นแบบการแจ้งความจำนงขอปรึกษาหารือฯ ต่อคณะกรรมการประสานงานร่วมสภาผู้แทนราษฎร หรือคณะกรรมการประสานงานพรรคการเมืองฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร โดยขอให้นำรายชื่อยื่นกับเจ้าหน้าที่หน้าห้องประชุมได้ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ – ๐๙.๒๐ นาฬิกา โดยจะเริ่มปรึกษาหารือตั้งแต่เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

๒. กระทู้ถามสดด้วยวาจา

ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ประสงค์ตั้งกระทู้ถามสดด้วยวาจาแสดงความจำนงต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรในวันประชุมที่มีวาระการตอบกระทู้ถามสดด้วยวาจา ก่อนเริ่มประชุม ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ - ๐๘.๓๐ นาฬิกา โดยการสแกน QR Code หรือทาง everbal.parliament.go.th

๓. การแจ้งนัดประชุมและการเผยแพร่เอกสารการประชุมได้ดำเนินการทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๒๑

การนัดประชุมได้แจ้งให้สมาชิกทราบทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์เรียบร้อยแล้ว และท่านสมาชิกสามารถอ่านเอกสารประกอบการประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ โดยการสแกน QR Code หรือทาง www.parliament.go.th

๔. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) ครั้งที่ ๒๗ – ๒๙ เป็นพิเศษ ได้วางให้ท่านสมาชิกฯ ตรวจดูเมื่อวันศุกร์ที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๕ บริเวณหน้าห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ก่อนเสนอให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรรับรอง รวมถึงจัดให้มีข้อมูลในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สมาชิกฯ ตรวจสอบดูรายงานการประชุมได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๓๓ วรรคหนึ่ง ประกอบกับข้อ ๔ ของประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการขอตรวจดูรายงานการประชุมทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒

หนังสือนัดประชุมและระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร	กระทู้ถามสดด้วยวาจา	บันทึกการประชุมสภา สำนักรายงานการประชุมและชวเลข	เอกสารประกอบการพิจารณา สำนักวิชาการ

สำนักการประชุม
กลุ่มงานระเบียบวาระ
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๕๑
www.parliament.go.th

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข

บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔
ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

---

๑. การขอถอนร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ....

ผลการลงมติ ที่ประชุมมีมติให้ถอนร่างธรรมนูญฯ ดังกล่าว

๒. การพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาปรับปรุง แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคง ซึ่งคณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการลงมติ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. การพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติดการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการลงมติ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ เรื่องที่พิจารณาในลำดับที่ ๑ - ๓ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุมถามที่ประชุมว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น จึงถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบกับญัตติดังกล่าว ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๘๘

(นางพรพิศ เพชรเจริญ)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
กลุ่มงานรายงานการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๐๑๑
www.parliament.go.th